فرهنگ
فارسی - ارمنی

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ

42

ԵՐԵՎԱՆ

فرهنگ فارسی ـ ارمنی

حاوی قریب ۳۰۰۰۰ کلمه

تألیف

پروفسور گ. م. نعلبندیان

ادارهٔ نشریات "لویس"

یروان ـ ۱۹۸۷

ՊՐՈՖ. Գ. Մ. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Պարունակում է շուրջ 30000 բառ

2620

ԵՐԵՎԱՆ «ԼՈՒՅՍ»—1987 Թ.

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА

ԳՄԴ 81.2(5 Իրան)—4
Ն 191

Խմբագիր՝ դոց. Արտ. Հ. Պապոյան
Գրախոս՝ պրոֆ. Հ. Դ. Փափազյան

Նալբանդյան Գ. Մ.
Ն 191 *Պարսկերեն-հայերեն բառարան։ 30000 բառ.—Եր.։ «Լույս», 1987 թ.։*

Բառարանը պարունակում է պարսից դասական և ժամանակակից գրական աղբյուրներում և կենդանի լեզվում առավել մեծ հաճախականություն ունեցող շուրջ 30000 բառ։ Բառահոդվածն օժտված է ոճաբանական, տերմինաբանական, իմաստաբանական, ըստ հարկի՝ նաև քերականական բնութագրումներով։
Նախատեսված է պարսկերենը ուսումնասիրողների համար։

Ն $\frac{4602020000}{702(01)87}$ 87

ԳՄԴ 81.2(5 Իրան)—4

Г. М. Налбандян

ПЕРСИДСКО-АРМЯНСКИЙ СЛОВАРЬ

Содержит около 30000 слов

Ереван «Луйс» 1987 г.

© Издательство «Луйс», 1987 г.

ՀԵՂԻՆԱԿԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հայ բառարանագրությունը հարուստ է ավանդույթներով: Ունեցել ենք և ունենք թարգմանական, բացատրական, դիցաբանական, տերմինաբանական, դարձվածաբանական, արմատական և այլ կարգի ու նպատակադրության շատ ու շատ բառարաններ: Թեև քիչ, բայց ունեցել ենք և պարսկերեն-հայերեն բառարաններ:

Այս բնույթի սակավաթիվ բառարանների մեջ իր ուրույն տեղն է զբաղեցնում Գևորգ Դպիր Պալատցու Պարսկերեն-հայերեն առաջին տպագիր բառարանը՝ շուրջ 30 000 բառահոդվածով (Կ. Պոլիս, 1826 թ.): Գ. Դպիրի բառարանը եղել է ժամանակի ամենահոյակապ աշխատություններից մեկը: Այդ բառարանի լույս ընծայումից մեկ հարյուրամյակ հետո, 1933 թ. Թեհրանում հրատարակվում է Գարեգին ք. Կիրակոսյանի Պարսկերեն-հայերեն բառարանը՝ 20 000 բառահոդվածով, որը մոտ կես դար ծառայել է ոչ միայն դպրոցականների համար որպես անհրաժեշտ մի ձեռնարկ, այլև բանասերների ու լեզվաբանների համար, որպես կարևոր մի հուշարար: Սակայն այս արժեքավոր բառարանները վաղուց արդեն դարձել են մատենագիտական հազվագյուտ գրքեր:

Դժվար է գերագնահատել պարսից լեզվի ուսուցման կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը՝ ինչպես պարսկահայ գաղութում ընդհանրապես, այնպես էլ հայագիտության համար մասնավորապես:

Մեր հանրապետությունում անընդհատ ընդլայնվում է այս բնագավառով զբաղվող կամ հետաքրքրվող հասարակայնության շրջանակը: Պարսկերեն լեզուն ուսումնասիրվում է մեր համալսարանում, մանկավարժական ինստիտուտում, Հայկ. ՍՍՀ ԳԱ արևելագիտության ինստիտուտում և այլուր:

Երևանի պետական համալսարանում ունեցած երկարամյա պաշտոնավարության ընթացքում անձամբ զգացել ենք, թե ուսանողությունը որքան դժվարություններ է կրում համապատասխան բառարաններ չունենալու պատճառով:

Նշված բացը լրացնելու, պարսկերեն լեզվի ուսուցումը դյուրացնելու նպատակով տարիներ առաջ ձեռնարկեցինք հայ-պարսկերեն և պարսկերեն-հայերեն ընդարձակ բառարններ կազմելու աշխատանքներին, որոնք սակայն կարող են տևել շատ երկար: Պարսկերեն-հայերեն բառարանի սուր պահանջ կա հատկապես այժմ, երբ ՀՍՍՀ Լուսավորության մինիստրության կողմից հիմնադրվել է պարսկերեն լեզվի թեքումով դպրոց, ուստի և այսօր, ավելի քան երբևէ, շեշտվում է նման բառարանների կարևորությունը:

Նման բառարանի խիստ պահանջը ինչ-որ չափով գոհացնելու նպատակով համալսարանի և Լուսավորության մինիստրության հանձնարարությամբ կազմեցինք պարսկերենում բանավոր և գրականության մեջ գործածվող, շուրջ 30 000 բառ պարունակող, համառոտ բառարան, առավել ընդարձակը թողնելով ապագային:

Սույն պարսկերեն-հայերեն բառարանը հիմքում արտացոլում է ինչպես դասական, այնպես էլ ժամանակակից պարսկերենի բառապաշարը: Առավելապես ընդգրկելով արդի գրական պարսկերենի բառապաշարը, այն կցալի չափով պարունակում է և ժամանակակից իրանական մամուլում՝ պարբերականներում հանրագործածական բառեր, ինչպես նաև հասարակական-քաղաքական, գիտատեխնիկական կցալի քանակությամբ տերմիններ:

Ի տարբերություն նախկինում կազմված պարսկերեն-հայերեն բառարանների՝ ներկայացված է նաև խոսակցական լեզվի բառապաշարը:

Բառարանում սահմանափակ ծավալով տեղ են գտել նաև հնացած կամ քիչ գործածական բառեր, սակայն կցալի տեղ է հատկացված նորաբանություններին:

Բառարանում իրենց արտացոլումն են գտել նաև բարդ և ածանցավոր բառերի կաղապար տիպեր:

Մեր խնդիրն է եղել հնարավորության չափով համապատասխան և համանշանակ բառով արտահայտել պարսկերեն բառի յուրաքանչյուր նշանակությունն ու իմաստային երանգները: Բառերի արտահայտած այս կամ այն իմաստի ճշտությունը հաստատելու, ինչպես նաև առանձին, մասնավորապես, կայուն կամ դարձվածային բառակապակցությունների իմաստաբանական կառուցվածքը բացահայտելու և նախադասությունների կազմում բառի գործածությունն ու թարգմանության առանձնահատկությունը ցույց տալու համար բերվում են համապատասխան օրինակներ:

ԲԱՌԱՐԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Գլխաբառերը դասավորված են արաբական գրերով՝ խիստ այբբենական կարգով: Յուրաքանչյուր գլխաբառից հետո՝ քառակուսի փակագծերի մեջ, տրվում է բառի հայատառ հնչյունական տառադարձումը: Մասնագիտական տերմինները անհրաժեշտության դեպքում տրվում են նշումով (տեխ., ռազմ., լեզվբ.), որին հաջորդում է բառի հայերեն համարժեքը: Եթե պարսկերեն գլխաբառն ունի երկու կամ ավելի նշանակություններ, այդպիսիները թարգմանական բաժնում օժտվում են արաբական թվանշաններով: Նախ բացատրվում են բառի հիմնական՝ առաջնային նշանակությունները, ապա տրվում են երկրորդական-երրորդական և փոխաբերական իմաստները, նրբիմաստները, որից հետո անհրաժեշտության դեպքում զետեղվում են արտահայտություններ, կապակցություններ՝ իրենց հայատառ դարձվածային տառադարձությամբ և բացատրություններով:

Բառերի հոգնակի թվի անկանոն կազմությունները կամ արաբական բեկված հոգնակիները տրվում են ըստ անհրաժեշտության:

Քանի որ բառարանը նախատեսված է նաև դպրոցականների համար, նրա գործածությունը դյուրացնելու նպատակով տարբեր արտահայտություններում կամ բառակապակցություններում չենք խուսափել գլխաբառի կրկնությունից և այն չենք փոխարինել ալիքագծով (~):

Համանուն բառերը տրվում են առանձին բառահոդվածներով. այդպիսիները տառադարձությունից հետո օժտված են հռոմեական թվանշաններով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ

«ع» տառը բառասկզբում չի արտասանվում, այդ կարգի բառերում նախահնչյունը հանդիսանում է ع-ին հաջորդող ձայնավորը կամ ձայնանիշը, որը և իր արտացոլումն է գտնում հայերեն տառադարձության մեջ: Մյուս դիրքերում «ع» տառի մասնավոր արտասանությունը ցույց տալու համար հայերեն տառադարձության մեջ գործածված է ապաթարցը ('):

«ر»-ն միայն բառասկզբում է տառադարձված ռ-ով (կոշտ կամ բազմաթրթիռ), իսկ բոլոր մյուս դեպքերում՝ ր-ով (փափուկ կամ միաթրթիռ):

َ կարճ ձայնավոր հնչյունը երկար آ-ից հստակորեն տարբերակելու նպատակով տառադարձված է ա̈-ով:

Որոշ տառեր, ինչպես ت ط-ն, ق غ-ն թեև արաբերենում ունեն տարբեր արտասանություններ, սակայն պարսկերենում համարյա թե համանման են արտաբերվում, ուստի և երկու դեպքում էլ հայերենում ունեն նույն տառադարձությունը, օր.՝ تطویل (թա̈թվիլ), قدم (ղա̈ղա̈մ) և غوره (ղուրե):

ب և ن տառերի կապակցությունը, որտեղ «ն» հնչյունը փոխվում է «մ»-ի, տառադարձվում է «մբ», օր.՝ تنبل (թա̈մբա̈լ):

خوا տառակապակցությունը արտասանվում և տառադարձվում է խա (այս տառակապակցության մեջ و տառը չի արտասանվում), օր.՝ خواب (խաբ):

خوی տառակապակցությունը արտասանվում և տառադարձվում է խի (و տառը չի արտասանվում), օր.՝ خویش (խիշ):

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԻ ՀԱՅԵՐԵՆ ՏԱՌԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆԸ

ا	ب	پ	ت	ث	ج	چ	ح	خ	د	ذ	ر	ز	ژ	س
ա,ա̈,է,օ	բ	փ	թ	ս	ջ	չ	հ	խ	դ	զ	ր,ռ	զ	ժ	ս

ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	گ	ل	م	ن
շ	ս	զ	թ	զ	ա,օ(է)	ղ	ֆ	ղ	ք	գ	լ	մ	ն

و	ه	ی
վ,օ,ու,օու	հ,է	եյ,յ,ի

Պարսկերեն-հայերեն բառարանը կազմելիս իբրև հիմնական աղբյուրներ ծառայել են հետևյալ հրատարակությունները.

Գ. Դպիր, Բառարան պարսկերեն ըստ կարգի հայկական այբուբենից, Կ. Պոլիս, 1826 թ.:

Գ. Ք. Կիրակոսյան, Բառարան պարսկերեն-հայերեն, Թեհրան, 1933 թ.:

Ա. Ս. Ղարիբյան, ռուս-հայերեն բառարան, «Հայաստան» հրատարակչություն, Երևան, 1968 թ.:

Ռուս-հայերեն բառարան, չորս հատորով, Հայկ. ՍՍՀ ԳԱ հրատ., Երևան, 1954—1958 թ.:

Միհրան Աբիկյան, Երեքլեզվյան ընդարձակ բառարան տաճկերեն-հայերեն-գաղղիերեն, Կ. Պոլիս, 1886.

Սուքիասյան Աշոտ, հայոց լեզվի հոմանիշների բառարան, Երևան, 1967:

Миллер Б. В. Персидско-русский словарь, М., 1953 г.

Персидско-русский словарь, в двух томах, под. редакцией Ю. А. Рубинчика, М., 1970 г.

П. С. Пейсиков, Н. П. Савченко, С. Д. Смирнов, под ред. Н. П. Савченко, Краткий военный персидско-русский словарь, Гос. изд-во иностранных и национальных словарей, М., 1954.

И. К. Овчинникова, Т. А. Фуругян, Ш. М. Бади, под ред. Али Асадуллаева и П. С. Пейсикова, Русско-персидский словарь, Изд-во «Советская Энциклопедия», М., 1965.

Х. Г. Короглы, Персидско-русский и русско-персидский общеэкономический и внешнеторговый словарь, Внешторгиздат, М., 1957.

حییم ـ فرهنگ جامع فارسی ـ انگلیسی در دو جلد تهران ۱۳۴۷-۴۸

فرهنگ نفیسی در پنج جلد تهران ۱۳۱۷-۱۳۳۴

حسن عمید فرهنگ فارسی عمید تهران ۱۳۴۲

سید محمد علی جمال زاده، فرهنگ لغات عامیانه، تهران کتابخانه ابن سینا، ۱۳۴۱

محمد علی خلیلی، علی اصغر شمیم، فرهنگ امیر کبیر، ۱۳۳۴

واژه‌های نو که تا پایان ۱۳۱۸ در فرهنگستان ایران پذیرفته شده است. تهران دبیرخانه فرهنگستان ۱۳۱۹

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

فهرست نشانه‌های اختصاری

անատ.	անատոմիա	کالبد شناسی
անձն.	անձնանուն	اسم شخص
աշխ.	աշխարհագրություն	جغرافی
աստղ.	աստղագիտություն	نجوم
արակ.	արական	مذکر
բանկ.	բանկային	اصطلاح بانکی
բժշկ.	բժշկություն	پزشکی
բնձ.	բնաձայնական	اسم صوت
բուս.	բուսաբանություն	گیاه شناسی
գյուղատնտ.	գյուղատնտեսություն	کشاورزی
գրակ.	գրական	ادبیات ـ ادبی
դիվնգ.	դիվանագիտություն	دیپلماسی
եզ.	եզակի	مفرد
երաժշտ.	երաժշտություն	موسیقی
երկրբ.	երկրաբանություն	زمین شناسی
երկրչփ.	երկրաչափություն	هندسه
էլեկտ.	էլեկտրականություն	الکتریکی
էկոն.	էկոնոմիկա	اقتصادی
թատր.	թատերական	اصطلاح تأتر
իգ.	իգական	مؤنث
իրավ.	իրավաբանական	اصطلاح حقوقی
լեզվբ.	լեզվաբանություն	زبانشناسی
խոհր.	խոհարարական	آشپزی
կենդ.	կենդանաբանություն	جانورشناسی
կենսբ.	կենսաբանություն	زیست شناسی
կրոն.	կրոնական	مذهب ـ مذهبی
հնք.	հանքագիտություն, հանքային	معدن شناسی
հոգ.	հոգնակի	جمع
հոգեբ.	հոգեբանություն	روانشناسی
ձայն.	ձայնարկություն	حرف ندا
մաթ.	մաթեմատիկա	ریاضی
մեխ.	մեխանիկա	مکانیک
ռազմ.	ռազմական	اصطلاح نظامی

սպորտ.	սպորտային	اصطلاح ورزشی
տառաց.	տառացի	تحت اللفظی
տեխ.	տեխնիկական	اصطلاح تکنیکی
տպգր.	տպագրական	صنعت چاپ
տրամբ.	տրամաբանություն	منطق
փիլ.	փիլիսոփայություն	فلسفه
փխբ.	փոխաբերական	بمعنی مجازی
քեր.	քերականություն	گرامر ـ دستور زبان
քիմ.	քիմիա	شیمی
քղք.	քաղաքական	اصطلاح سیاسی
օր.	օրինակ	مثلا
ֆիզ.	ֆիզիկա	فیزیك
ֆին.	ֆինանսներ	اصطلاح دارائی

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د
ذ ر ز ژ س ش ص ض ط ظ
ع غ ف ق ك گ ل م ن و ه ی

آ ا

آ ا [ա, ալեֆ] *պարսկական այբուբենի առաջին տառը։*

آب [աբ] *ջուր։* آب آشامیدنی [աբե աշամիդա̈նի] *խմելու ջուր։* آب باران [աբե բարան] *անձրևաջուր։* آب حیات [աբե հա̈յաթ] *տե՛ս* آب زندگی [աբե զենդեգի]։ آب دادن [աբ դադա̈ն] *1) ջրել, 2) ոռոգել, 3) կոփել, թրծել, կռել։* آب دهان [աբե դա̈հան] *թուք, լորձունք։* آب دیده [աբե դիդե] *արտասուք։* آب راکد [աբե ռաքեդ] *լճացած՝ կանգնած ջուր։* آب روان [աբե ռա̈վան] *հոսող ջուր։* آب زندگی [աբե զենդեգի] *կենաց ջուր, անմահական ջուր։* آب زیرکاه [աբե զիրե քահ] *դարմանի տակի ջուր, փխբ. խորամանկ։* آب زلال [աբե զոլալ] *վճիտ ջուր։* آب شدن [աբ շոդա̈ն] *հալվել, հալչել, լուծվել։* آب کردن [աբ քա̈րդա̈ն] *հալել։* آب معدنی [աբե մա̈'դա̈նի] *հանքային ջուր։* آب مقطر [աբե մողա̈թթա̈ր] *թորած ջուր։*

ابا [էբա] *ուրացում, ժխտում, մերժում։* ابا کردن [էբա քա̈րդա̈ն] *ուրանալ, ժխտել։*

آباد [աբադ] *շեն, բարգավաճ։* آباد کردن [աբադ քա̈րդա̈ն] *շենացնել։*

آبادانی [աբադանի] *շենություն։*

آبادسال [աբադսալ] *և* آبادسالی [աբադսալի] *բերքատու տարի։*

آبادی [աբադի] *1) շեն վայր, 2) գյուղ, ավան։*

آباژور [աբաժուր] *լուսամփոփ։*

آبان [աբան] *պարսկական տոմարի 8-րդ ամիսը։*

آب انبار [աբա̈մբար] *ջրամբար։*

آب بار [աբբար] *լողորդ։*

آب بند [աբբա̈նդ] *ամբարտակ։*

آب پاش [աբփաշ] *ցնցուղ։*

آب پاشی [աբփաշի] *ջրում, ոռոգում, ջրցանում։* آب پاشی کردن [աբփաշի քա̈րդա̈ն] *ջրել։*

آب پز [աբփա̈զ] *խաշած, եփած։* گوشت آب پز [գուշթե աբփա̈զ] *խաշած միս։*

ابتداء [էբթեդա] *սկիզբ, սկզբնավորություն։* نقطهٔ ابتدا [նողթեյե էբթեդա] *ելակետ։*

ابتدا بساکن [էբթեդաբեսաքեն] *առանց որևէ պատճառի, հանկարծ։*

ابتداع [էբթեդա՛] *նորամուծություն։* ابتداع کردن [էբթեդա՛ քա̈րդա̈ն] *նորամուծություն անել։*

ابتدائی [էբթեդաի] *սկզբնական, տարրական։* تعلیمات ابتدائی [թա̈'լիմաթե էբթեդաի] *տարրական ուսուցում։* مدرسهٔ ابتدائی [մա̈դրա̈սեյե էբթեդաի] *տարրական դպրոց։*

ابتکار [էբթեքար] *նախաձեռնություն, ձեռներեցություն։* ابتکار شخصی [էբթեքարե շա̈խսի] *անձնական նախաձեռնություն։* ابتکار نشان دادن [էբթեքար նեշան դադա̈ն] *նախաձեռնություն հանդես բերել, ձեռներեցություն ցույց տալ։*

ابتلاء [էբթելա] *1) ենթակայություն, ենթակա լինելը (օր.՝ հիվանդության), 2) հիվանդություն, հիվանդանալը։*

آبتنی [աբթա̈նի] *լողանք, լողանալը, լողացում։* آبتنی کردن [աբթա̈նի քա̈րդա̈ն] *լողանալ։* آبتنی دادن [աբթա̈նի դադա̈ն] *լողացնել։*

ابتهاج [էբթեհաջ] *ուրախություն, հրճվանք։*

ابتیاع [էբթիյա՛] *գնում, ձեռք բերում։* ابتیاع کردن [էբթիյա՛ քա̈րդա̈ն] *գնել, ձեռք բերել։*

آبجو [աբջու] *գարեջուր։*

آبجوفروش [աբջուֆրուշ] *գարեջրավաճառ։*

آبجی [աբջի] քույր։

آب‌خشك‌كن [աբխոշքոնաք] և آبخشكنك [աբխոշքըքոն] ծծողական։

آبخوره [աբխորե] ջրի բաժակ, ըմպանակ։

آبخیز [աբխիզ] ջրառատ, ջրաշատ։

ابد [աբադ] հավիտենականություն, հավերժություն։ برای(تا) ابد [բարայե (թա) աբադ] հավիտյան, հավերժ։

ابداً [աբադան] 1) երբեք, 2) հավերժ։

آب داده [աբդադե] կոփված (մետաղի մասին)։

آبدار [աբդար] 1) ջրոտ, ջրալի, 2) հյութեղ։

ابداع [էբդա'] 1) նորամուծություն, հայտնաբերում, գյուտարարություն, 2) ստեղծում։

ابدالاباد [աբադօլաբադ] և ابدالدهر [աբադօդդահր] ընդմիշտ, առմիշտ, առհավետ, հավիտյան։

آبدزدك [աբդոզդաք] սրսկիչ, շպրից։

آبدوغ [աբդուղ] թան (մածուն՝ ջրով հարած)։

ابدی [աբադի] հավիտենական։

ابدیت [աբադիյաթ] հավիտենականություն։

آبدیده [աբդիդե] 1) կոփված, թրծված, 2) թրջված, թացացած։

ابر [աբր] ամպ։

ابراز [էբրազ] արտահայտում, հայտարարում։ ابراز کردن [էբրազ քարդան] արտահայտել, հանդես բերել։

ابرآلود [աբրալուդ] ամպամած։

ابرآلودگی [աբրալուդեգի] ամպամածություն։

ابرآلوده [աբրալուդե] տե՛ս ابرآلود

ابرام [էբրամ] 1) համառ պահանջ, համառ պնդում։ 2) հաստատակամություն, համառություն։ 3) պնդերեսություն։ ابرام کردن [էբրամ քարդան] պնդել, համառորեն պահանջել։

آبراه [աբրահ] և آبراهه [աբրահե] ջրանցք, առու։

ابردار [աբրդար] տե՛ս ابرآلود

ابرش [աբրաշ] խայտաբղետ։

ابرص [աբրաս] բորոտ։

ابرنجن [աբրանջան] ապարանջան։

آبرو [աբ(ե)րու] պատիվ, աբռու։ آبرو ریختن [աբերու րիխթան] խայտառակել։ آبرودار [աբերուդար] պատվատեր, պատվավոր, աբռու ունեցող։

آبروریزی [աբերուրիզի] խայտառակություն, վարկաբեկություն, անպատվություն։

ابرو [աբրու] հոնք ابرو گشادن [աբրու գոշադան] դեմքը պայծառանալ, ուրախանալ։ ابرو درهم کشیدن [աբրու դար համ քեշիդան] հոնքերը կիտել։ ابرو چیدن [աբրու չիդան] հոնքերը քաշել, պոկել։

ابروگشاده [աբրուգոշադե] 1) ուրախալի, խնդալից, բերկրալի, 2) սիրալիր, բարեհամբույր։

آبرومند [աբրումանդ] պատվական, պատվարժան, պատվավոր։

ابرومندانه [աբրումանդանե] արժանավայել կերպով։

ابری [աբրի] ամպամած, ամպոտ։

ابریشم [աբրիշամ] մետաքս, աբրեշում։

ابریشم فروش [աբրիշամ ֆորուշ] մետաքսավաճառ։

ابریشمی [աբրիշամի] մետաքսե։

ابزار [աբզար] գործիք։

ابژکتیف [օբժեքթիվ] օբեկտիվ։

آبستن [աբեսթան] հղի։

آبشار [աբշար] ջրվեժ։

آب‌شدنی [աբշոդանի] լուծելի, լուծվող, հալվող։

آب‌شناس [աբշենաս] ջրաբան, հիդրոլոգ։

آب‌شیب [աբշիբ] 1) ջրի հոսք, 2) հոսող կեղտաջրեր։

آب‌شیرین‌سازی [աբշիրինսազի] ջրի աղազրկում, անուշացում։

آب‌صاف‌کن [աբսաֆքոն] քամիչ, քամոց, ֆիլտր։

آب‌طلا [աբթալա] ոսկեջուր, ոսկու նուրբ շերտ։

آب‌طلاکاری [աբթալաքարի] ոսկեզօծում, ոսկեջրում։

آبغوره [աբղուրե] աղոխի հյութ, խակ խաղողի հյութ։

ابقاء [էբղա] հավերժացում, պահպանում, հաստատում։ ابقاء صلح [էբղաէ սոլհ] խաղաղության պահպանում։

آب کرده [աբքարդե] հալած։ روغن آب کرده [րողանե աբքարդե] հալած յուղ։

آبکش [աբքեշ] 1) քամիչ, 2) ջրատար խողովակ, 3) ջրկիր, ջուր քաշող։

آبکشیده [աբքեշիդե] 1) ջրի մեջ ողողված, 2) թրջված, թացացված։

آب کوهه [աբքուհե] մեծ ալիք, հորձանք։

آبگرم‌کن [աբգարմքոն] ջեռուցիչ։

آبکی [աբաքի] 1) ջրիկ, ջրալի, 2) հյութեղ, 3) հեղուկային.

آبگذار [աբգոզար] գետի հուն։

آبگردان [աբգարդան] շերեփ։

آبگوشت [աբգուշթ] մսաջուր, արգանակ, խաշու։

آبگونه [աբգունե] 1) ջրիկ, ջրալի, 2) հեղուկ։

آبگینه [աբգինե] ապակի, հախճապակի։

ابلاغ [էբլաղ] ծանուցում, հաղորդում։ ابلاغ کردن [էբլաղ քարդան] ծանուցանել, տեղեկացնել, հաղորդել։

ابلاغیه [էբլաղիյե] 1) ծանուցում, ծանուցագիր, 2) կոչ, 3) պաշտոնական հաղորդագրություն։

ابلق [աբլաղ] խայտաբղետ, պիսակավոր։

آبلیمو [աբլիմու] ճմլած լիմոն, լիմոնի հյութ։

آبلیموگیر [աբլիմուգիր] հյութքամիչ (գործիք)։

آبله رو [աբելերու] ծաղկատար, չեչոտ։

آبله [աբելե] ծաղկախտ։ آبله کوبیدن [աբելե քուբիդան] պատվաստել, ծաղիկ ծեծել։

آبله‌کوبی [աբելեքուբի] պատվաստում ծաղկախտի դեմ։

آبله دار [աբելեդար] ծաղկատար, ծաղկախտավոր։

ابله [աբլահ] հիմար, տխմար, ապուշ։

ابلهانه [աբլահանե] հիմարաբար։

ابلهی [աբլահի] հիմարություն, ապուշություն, պարզամտություն։

ابلیس [էբլիս] սատանա։

ابن [էբն] որդի։

ابن‌السبیل [էբնօսսաբիլ] ճանապարհորդ։

ابن‌الوقت [էբնօլվաղթ] 1) անսկզբունք մարդ, հանգամանքներին հարմարվող, համաձայնողական, 2) քսու, շողոքորթ։

آب‌نبات [աբնաբաթ] սառնաշաքար, վանաշաքար։

آب‌نم [աբնամ] 1) ջրի ցայտ, 2) խոնավություն։ آب‌نم دادن [աբնամ դադան] 1) ցայտել, ցնցուղել, 2) խոնավացնել։

ابنیه [աբնիյե] շենքեր։ Եզ. بناء [բենա]։

ابو [աբու] 1) հայր, 2) տեր, մի բան ունեցող, օժտված։

ابوالفضل [աբոլֆազլ] 1) գիտնականությամբ օժտված, 2) արաբ. անձն. Աբոլֆազլ։

ابوالحسن [աբոլհասան, աբոլհոսն] 1) գեղեցկությամբ օժտված, 2) արաբ. անձն. Աբոլհասան։

ابوالشوارب [աբոլշավարեբ] բեղեր ունեցող, բեղավոր։

ابواب [աբվաբ] 1) դռներ, 2) գլուխներ։ Եզ. باب [բաբ]։

ابوالبشر [աբոլբաշար] մարդկային ցեղի հայրը (Ադամը)։

ابوالهول [աբոլհոուլ] 1) սֆինքս, 2) հրեշավոր, այլանդակ, տգեղ։

آب و تاب [աբոթաբ] 1) շքեղություն, ճոխություն, 2) վերամբարձություն, փքունություն։

آب و خاك [աբոխաք] երկիր (հող և ջուր)։

آب و رنگ [աբորանգ] 1) գեղեցկություն, թարմություն (դեմքի), 2) ջրաներկ։

آبونمان [աբունեման] բաժանորդագրում, բաժանորդություն։

آبونه [աբունե] բաժանորդ։ آبونه شدن [աբունե շոդան] բաժանորդագրվել։

ابهام [էբհամ] անորոշություն, երկդիմություն։ بطور ابهام [բեթուրե էբհամ] անորոշաբար, անորոշ կերպով։ انگشت ابهام [անգոշթե էբհամ] բթամատ։

ابهام‌آمیز [էբհամամիզ] և ابهام‌آلود [էբհամալուդ] անորոշ, ոչ պարզ, տարտամ։

ابهت [օբոհհաթ] շքեղություն, փառավորություն։

آب وهوا [աբոհավա] օդի բարեխառնությունը, կլիմա, եղանակ (ջուր և օդ)։

ابوی [ա̈բա̈վի] 1) իմ հայրը, 2) հայր։

ابوین [ա̈բա̈վեյն] ծնողները, հայր և մայր։

ابی [ա̈բի] 1) իմ հայրը, 2) հայր։

آبی [աբի] 1) ջրային, ջրակենցաղ, 2) կապույտ։

آبیاری [աբյարի] ոռոգում։

ابیض [ա̈բյա̈զ] սպիտակ։ کاخ ابیض [քախե ա̈բյա̈զ] Սպիտակ տուն (ԱՄՆ)։

آپارتمان [ափարթեման] բնակարան, հարկաբաժին։ آپارتمان دربست [ափարթեմանե դա̈րբա̈սթ] մեկուսացված բնակարան։

اپرا [օփերա] օպերա։

اپرت [օփերեթ] երաժշտական թատրոն, օպերետա։

آتاشه [աթաշե] կցորդ, դեսպանատան կցորդ։ آتاشه نظامی [աթաշեյե նեզամի] զինվորական կցորդ։

اتاق [օթաղ] տե՛ս اطاق

اتباع [ա̈թբա՛] 1) հետևորդներ, 2) հպատակներ։ Եզ. تابع [թաբե՛]։

اتحاد [էթթեհադ] 1) միություն, 2) միացում։ اتحاد شوروی [էթթեհադե շուրավի] Սովետական Միություն. اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی [էթթեհադե ջամահիրե շուրավիյե սոսիալիսթի] ՍՍՀՄ։

اتحادیه [էթթեհադիյե] արհեստակցական միություն, միություն։ اتحادیهٔ اعراب [էթթեհադիյեյե ա՛րաբ] Արաբական երկրների լիգա։ اتحادیهٔ تعاونی [էթթեհադիյեյե թա՛ավոնի] կոոպերացիա։ اتحادیهٔ اصناف [էթթեհադիյեյե ա̈սնաֆ], اتحادیهٔ صنفی [էթթեհադիյեյե սենֆի] արհմիություն, արհեստակցական միություն։

اتحادیه‌بازی [էթթեհադիյեբազի] տրեդյունիոնիզմ։

اتحاف [էթթեհաֆ] ընծայում, նվիրաբերություն։

اتخاذ [էթթեխազ] 1) ընդունում, 2) առում։ اتخاذ تصمیم [էթթեխազե թա̈սմիմ] որոշում կայացնելը։ اتخاذ کردن [էթթեխազ քա̈րդա̈ն] ընդունել, ձեռք առնել, ձեռնարկել (միջոցներ)։

اتر [էթեր] քիմ. եթեր, էթեր։

اتراق [օթրաղ] տե՛ս اطراق

اتساع [էթթեսա՛] 1) լայնացում, 2) լայնարձակություն, ընդարձակություն։ اتساع قلب [էթթեսա՛է ղա̈լբ] սրտի անոթների լայնացում։ قابلیت اتساع [ղաբելիյյա̈թե էթթեսա՛] ընդարձակելու հատկություն, ընդլայնելիություն, ձգողականություն։ اتساع دادن [էթթեսա՛ դադա̈ն] ընդլայնել, ընդարձակել։ اتساع یافتن [էթթեսա՛ յաֆթա̈ն] ընդլայնվել, ընդարձակվել, լայնանալ։

آتش [աթա̈շ] և [աթեշ] կրակ, հուր։ آتش افروختن [աթեշ ա̈ֆրուխթա̈ն] կրակ վառել։ آتش زدن [աթեշ զա̈դա̈ն] հրդեհել։ آتش روشن کردن [աթեշ ռոուշա̈ն քա̈րդա̈ն] կրակ վառել։ آتش گرفتن [աթեշ գերեֆթա̈ն] հրդեհվել, բռնկվել, վառվել։ آتش نشاندن [աթեշ նեշանդա̈ն] կրակ հանգցնել, շիջանել։

آتش افروز [աթեշա̈ֆրուզ] 1) կրակ վառող, 2) հրձիգ։ Հոգ. آتش افروزان [աթեշա̈ֆրուզան]։ آتش افروزان جنگ [աթեշա̈ֆրուզանե ջա̈նգ] պատերազմի հրձիգներ։

آتش افروزی [աթեշա̈ֆրուզի] 1) հրավառություն, 2) հրաձգություն, 3) սադրանք, գրգռում։

آتش بار [աթեշբար] մարտկոց։ آتش بار ساحلی [աթեշբարե սահելի] առափնյա մարտկոց։

آتش بازی [աթեշբազի] հրախաղություն։

آتش بس [աթեշբա̈ս] զինադադար, կրակի դադարեցում։

آتش پاره [աթեշփարե] 1) կայծ, կրակի կտոր, կրակաբոց, 2) փոխ. վառվռուն, կայտառ, ժիր։

آتش پرست [աթեշփա̈րա̈սթ] կրակապաշտ։

آتش پرستی [աթեշփա̈րա̈սթի] կրակապաշտություն։

آتش خاموش کن [աթեշխամուշքոն] հրամարիչ, հրշեջ։

آتش خانه [աթեշխանե] 1) կրակատուն, հնոցատեղ, հնոցատուն, 2) ատրուշան։

آتشدان [աթեշդան] կրակարան, կրակակալ։

آتش رنگ [աթեշրա̈նգ] հրագույն։

آتش زا [աթեշզա] հրդեհիչ։

آتش زنه [աթեշզա̈նե] 1) հրածակ, խանձոց, 2) կայծքար, 3) կոչուն՝ տաշեղ (վառելու համար)։

آتش سوزی [աթեշսուզի] հրդեհ։

آتش طبع [աթեշթա̈բ՛] տե՛ս آتش مزاج [աթեշմեզաջ]։

آتش فشان [աթեշֆեշան] հրաբուխ։

آتش فشانی [աթեշֆեշանի] հրաբխային։

آتشکار [աթեշքար] հնոցապան։

آتشگاه [աթեշգահ] տե՛ս آتشکده [աթեշքա̈դե]։

آتشکده [աթեշքա̈դե] ատրուշան, կրակատուն։

آتش گیر [աթեշգիր] 1) դյուրավառ, կիզանուտ, 2) ունելիք, կայծառ։

آتش مزاج [աթեշմեզաջ] 1) դյուրագրգիռ, դյուրաբորբոք, տաքարյուն, 2) բռնկվող, 3) վառ խառնվածքով։

آتش مزاجی [աթեշմեզաջի] դյուրագրգռություն, դյուրաբորբոքություն, տաքարյունություն։

آتش نشان [աթեշնեշան] հրշեջ։

آتش نشانی [աթեշնեշանի] հրշեջ խումբ։

آتشی [աթեշի] آتشین [աթեշին] 1) հրային, կրակոտ, 2) ցասկոտ, դյուրաբորբոք, զայրացկոտ։ درود آتشین [դորուդե աթեշին] բոցավառ ողջույն։

آتشین مزاج [աթեշինմեզաջ] տե՛ս آتش مزاج [աթեշմեզաջ]։

اتصاف [էթթեսաֆ] բնութագրում, նկարագրում։

اتصال [էթթեսալ] կցում, միավորում, հարակցում, միացում։ اتصال دادن [էթթեսալ դադա̈ն] միացնել, կցել։ اتصال یافتن [էթթեսալ յաֆթա̈ն] միացվել, կապվել, զուգակցվել։

اتصالا [էթթեսալա̈ն] անընդհատ, անընդմեջ, շարունակ։

اتصال دهنده [էթթեսալդա̈հա̈նդե] միացնող, միավորող, շաղկապող։

اتصالی [էթթեսալի] 1) անընդհատ, անընդմիջելի, 2) էլեկտ. կարճ միացում։

اتفاق [էթթեֆաղ] 1) արկած, պատահար, 2) միություն, միաբանություն, 3) համաձայնություն։ اتفاق کردن [էթթեֆաղ քա̈րդա̈ն] միանալ։ اتفاق افتادن [էթթեֆաղ օֆթադա̈ն] պատահել, տեղի ունենալ։ اتفاق آرا [էթթեֆաղե արա] միաձայնություն։ به اتفاق آرا [բեէթթեֆաղե արա] միաձայն։ اتفاق تدافعی [էթթեֆաղե թա̈դաֆոի] պաշտպանողական դաշինք։ اتفاق ملل [էթթեֆաղե մելա̈լ] Ազգերի լիգա։ برحسب اتفاق [բա̈ր հա̈սա̈բե էթթեֆաղ] պատահաբար, դիպվածորեն, պատահմամբ։

اتفاقاً [էթթեֆաղա̈ն] 1) պատահաբար, պատահմամբ, 2) միաբանաբար, 3) միաձայնությամբ։

اتفاقی [էթթեֆաղի] պատահական, դիպվածական։ برخورد اتفاقی [բա̈րխորդե էթթեֆաղի] պատահական հանդիպում։

اتکاء [էթթեքա] հենում, թիկնում։ اتکاء بنفس [էթթեքաէ բենա̈ֆս] վստահություն սեփական ուժերի նկատմամբ։ نقطهٔ اتکاء [նողթեյե էթթեքա] հենման կետ։

اتکال [էթթեքալ] ապավինում, հավատ ընծայում, հույս։

اتلاف [էթլաֆ] 1) սպանում, կործանում, կորուստ, 2) վատնում։ اتلاف وقت [էթլաֆե վա̈ղթ] ժամանակի վատնում։ اتلاف کردن [էթլաֆ քա̈րդա̈ն] 1) կորցնել, 2) վատնել։

اتم [ա̈թոմ] ատոմ։ هستهٔ اتم [հա̈սթեյե ա̈թոմ] ատոմի միջուկ։

اتمام [էթմամ] ավարտում, լրացում։ اتمام یافتن [էթմամ յաֆթա̈ն] ավարտվել։ به اتمام رساندن [բեէթմամ ռեսանդա̈ն] ավարտել, վերջացնել, ավարտին հասցնել։ اتمام حجت [էթմամե հոջջա̈թ] ուլտիմատում, վերջնագիր, սպառնալից պահանջ։

اتمامی [էթմամի] վերջնական։

اتمی [ա̈թոմի] ատոմային, հյուլեական։ انرژی اتمی [էներժիյե ա̈թոմի] ատոմային էներգիա։ ایستگاه برق اتمی [իսթգահե բա̈րղե ա̈թոմի] ատոմային էլեկտրակայան։ منع سلاح اتمی [մա̈ն՛է սելահե ա̈թոմի] تحریم سلاح اتمی [թա̈հրիմե սելահե ա̈թոմի] ատոմային զենքի արգելում։

اتو [օթու] հարթուկ, արդուկ։ اتوکردن (کشیدن) [օթու քա̈րդա̈ն (քեշիդա̈ն)] հարթուկել, արդուկել։

اتوبوس [օթոբուս] ավտոբուս։ اتوبوس برقی [օթոբուսե բա̈րղի] տրոլեյբուս։

اتوشوئی [օթոշույի] ավտոմեքենայի լվացում, ավտոմեքենայի տեխնիկական սպասարկման կայան։

اتوکش [օթուքեշ] արդուկող։

اتوکشی [օթուքեշի] 1) արդուկում, 2) արդուկարան։

اتومات [օթոմաթ] ավտոմատ, ինքնաշարժ մեքենա։

اتوماتیک [օթոմաթիք] ավտոմատիկ, ինքնեկ, ինքնաշարժական։

اتومبیل [օթոմոբիլ] ավտոմեքենա։ اتومبیل سواری [օթոմոբիլե սա̈վարի] մարդատար ավտոմեքենա։ اتومبیل باری [օթոմոբիլե բարի] բեռնատար ավտոմեքենա։ اتومبیل کورسی [օթոմոբիլե քուրսի] արշավային ավտոմեքենա։

اتومبیل رو [օթոմոբիլրոու] ավտոգնաց (ուղի)։ جادۀ اتومبیل رو [ջադդեյե օթոմոբիլրոու] խճուղի։

اتومبیل سازی [օթոմոբիլսազի] ավտոմեքենաշինություն։ کارخانۀ اتومبیل سازی [քարխանեյե օթոմոբիլսազի] ավտոմեքենաշինական գործարան։

اتهام [էթթեհամ] մեղադրանք, ամբաստանություն։

اتهام نامه [էթթեհամնամե] ամբաստանագիր, մեղադրական ակտ։

آتی [աթի] 1) հետագա, 2) հաջորդ։

آتیه [աթիյե] գալիք, հետագա, ապագա։ در آتیه [դա̈ր աթիյե] հետագայում։

اثاث [ա̈սաս] գույք, կահավորանք։

اثاثیه [ա̈սասիյե] գույք, կայք, կահկարասիք։

آثار [ասար] տե՛ս եզ. اثر [ա̈սա̈ր]։

اثبات [էսբաթ] ապացույց, հաստատում։ به اثبات رساندن [բե էսբաթ ռեսանդա̈ն] ապացուցել։

اثباتی [էսբաթի] ապացուցիչ, ապացուցական։ مدارک اثباتی [մա̈դարեքե էսբաթի] ապացուցիչ փաստեր, հաստատող տվյալներ։

اثر [ա̈սա̈ր] 1) հետք, 2) ազդեցություն, ներգործություն, 3) հետևանք, 4) երկ, աշխատություն, 5) կոթող։ Հոգ. آثار [ասար], اثر کردن [ա̈սա̈ր քա̈րդա̈ն] ազդել, ներգործել։ اثر گذاشتن [ա̈սա̈ր գոզաշթա̈ն] հետք թողնել։ ترتیب اثر دادن [թա̈րթիբե ա̈սա̈ր դադա̈ն] արձագանքել, վերաբերմունք ցույց տալ։ اثر انگشت [ա̈սա̈րե ա̈նգոշթ] մատնահետքեր։ اثر زخم [ա̈սա̈րե զա̈խմ] սպի, սպիացած։ اثر ادبی [ա̈սա̈րե ա̈դա̈բի] գրական հուշարձան, գրական երկ։ در اثر سرماخوردگی [դա̈ր ա̈սա̈րե սա̈րմախորդեգի] մրսածության հետևանքով, ցրտառության հետևանքով։

اثربخش [ա̈սա̈րբա̈խշ] ազդեցիկ, էֆեկտիվ։

اثنا [ա̈սնա] ժամանակամիջոց, միջոց, պահ, մեջտեղ։ در این اثنا [դա̈ր ին ա̈սնա] այս պահին, այս ժամին, այժմ։ در اثنای راه [դա̈ր ա̈սնայե ռահ] ճանապարհի միջոցին։

اثنا عشر [ա̈սնաա̈շա̈ր] տասներկու։ رودۀ اثنا عشر [ռուդեյե ա̈սնաա̈շա̈ր] տասներկումատնյա աղիք։

اثنا عشری [ա̈սնաա̈շա̈րի] կրոն. Շիա, Մահմեդական երկու խոշոր աղանդներից մեկը, որ հետևում է տասներկու իմամի, Ալիին և նրա սերունդներին։

اثنا عشریه [ա̈սնաա̈շա̈րիյե] կրոն. շիիզմ։

اثیر [ա̈սիր] I քիմ. եթեր, էթեր։

اثیر [ա̈սիր] II ընտրյալ, ընտրված։

اثیم [ա̈սիմ] կրոն. մեղավոր։

آج [աջ] I անհարթ, անողորկ մակերես։

آج [աջ] II տե՛ս آچ [աչ]։

اجابت [էջաբա̈թ] 1) բարենպաստ պատասխան, 2) ընդունում, բավարարում։ اجابت شدن [էջաբա̈թ շոդա̈ն] ընդունվել, բավարարված լինել։ اجابت کردن [էջաբա̈թ քա̈րդա̈ն] ընդունել, բավարարել։

اجاره [էջարե] վարձ, վարձակալություն։ اجاره دادن [էջարե դադա̈ն] վարձու տալ։ اجاره کردن [էջարե քա̈րդա̈ն] վարձել։

اجاره خانه [էջարեխանե] բնակարանային վարձ։

اجاره دار [էջարեդար] վարձակալ։

اجاره دهنده [էջարեդա̈հա̈նդե] վարձատու, կապալատու։

اجاره نامه [էջարենամե] վարձագիր։

اجاره نشین [էջարենեշին] տնվոր, վարձով ապրող, վարձակալ։

اجازت [էջազա̈թ] տե՛ս اجازه [էջազե]։

اجازه [էջազե] թույլտվություն, թույլատրում։ اجازه خواستن [էջազե խասթա̈ն] թույլտվություն խնդրել։ اجازه دادن [էջազե դադա̈ն] թույլատրել, թույլ տալ։

اجاق [օջաղ] 1) օջախ, վառարան, 2) փխբ. գերդաստան։ اجاق برقی [օջաղե բա̈րղի] էլեկտրական վառարան։ اجاق گازی [օջաղե գազի] գազի վառարան։

اجاق کور [օջաղքուր] անզավակ։

اجاله [էջալե] հետաձգում, երկարաձգում, տարկետում։

اجامر [ա̈ջամեր] ամբոխ, խաժամուժ։ اجامر واوباش [ա̈ջամերո օուբաշ] հասարակության տականքներ։

اجانب [ա̈ջանեբ] օտարներ, օտարերկրացիներ։ Եզ. اجنبی [ա̈ջնա̈բի]։

اجبار [էջբար] ստիպում, հարկադրում, բռնադատում։ بحکم اجبار [բեհոքմե էջբար] ստիպված, անհրաժեշտաբար, հարկադրաբար։

اجبارا [էջբարա̈ն] հարկադրված, ստիպված, հարկադրաբար։

اجباری [էջբարի] պարտադիր, ստիպողական, հարկադրական։

اجتراء [էջթերա] համարձակություն, քաջություն։

اجترام [էջթերամ] մեղք, զանցանք։

اجتماع [էջթեմա՛] հավաք, համախմբում, ժողով, բազմություն։ محل (نقطه) اجتماع [մա̈հա̈լլե (նողթեյե) էջթեմա՛] հավաքակետ։ اجتماع کردن [էջթեմա՛ քա̈րդա̈ն] հավաքվել, համախմբվել։

اجتماعی [էջթեմաի] հասարակական, սոցիալական։ وضع اجتماعی [վա̈զ'է էջթեմաի] սոցիալական դրություն։ اجتماعی کردن [էջթեմաի քա̈րդա̈ն] հանրայնացնել, հասարակայնացնել,

اجتماعیون [էջթեմաիյուն] սոցիալիստներ։

اجتناب [էջթենաբ] խուսափում, խորշում։ غیر قابل اجتناب [ղեյրե ղաբելե էջթենաբ] անխուսափելի։ اجتناب کردن [էջթենաբ քա̈րդա̈ն] խուսափել։

اجتناب ناپذیر [էջթենաբնափա̈զիր] անխուսափելի։ بطور اجتناب ناپذیر [բեթոուրե էջթենաբնափա̈զիր] անխուսափելիորեն։

اجتهاد [էջթեհադ] ջանք, ջանասիրություն։

اجحاف [էջհաֆ] 1) ճնշում, բռնություն, 2) կամայականություն, քմահաճություն, 3) շորթում։ اجحاف کردن [էջհաֆ քա̈րդա̈ն] 1) ճնշել, բռնադատել, 2) կամայականություն անել, 3) շորթել։

اجداد [ա̈ջդադ] պապեր, նախնիք։ Եզ. جد [ջա̈դդ]։

اجدادی [ա̈ջդադի] պապենական։

آجدار [աջդար] ակոսավոր։ شیشۀ آجدار [շիշեյե աջդար] ակոսատած ապակի։

آجر [աջոր] աղյուս։ آجر نسوز [աջորե նա̈սուզ] հրակայուն աղյուս։

اجر [ա̈ջր] վարձատրություն, վարձ, վարձահատուցում։ اجر دادن [ա̈ջր դադա̈ն] վարձատրել, վարձահատույց լինել։

اجراء [էջրա] կատարում, գործադրում, կիրառում։ قابل اجراء [ղաբելե էջրա] իրագործելի։ غیر قابل اجراء [ղեյրե ղաբելե էջրա] անիրագործելի։ اجرا کردن [էջրա քա̈րդա̈ն] կատարել, կենսագործել։ بموقع اجرا گذاردن [բեմոուղեյե էջրա գոզարդա̈ն] ի կատար ածել։ اجراء نقشه [էջրաէ նա̈ղշե] պլանի կատարում։

اجرا پذیر [էջրափա̈զիր] կատարելի, իրագործելի։

اجراکننده [էջրաքոնա̈նդե] կատարող։

اجرام [ա̈ջրամ] եզ. جرم [ջերմ] մարմիններ։ اجرام بسیطه [ա̈ջրամե բա̈սիթե] պարզ մարմիններ, տարրեր։ اجرام سماویه [ա̈ջրամե սա̈մավիյե] երկնային մարմիններ, լուսատուներ։

اجراناپذیر [էջրանափա̈զիր] անիրագործելի։

اجرائیه [էջրաիյե] գործադիր։ کمیتۀ

اجرائیه [քոմիթեյե էջրաիյե] գործադիր կոմիտե։

آجرپز [աջուրփազ] աղյուսագործ։

اجرت [օջրա̈թ] վարձ, վարձատրություն։

آجری [աջուրի] աղյուսե։

اجزاء [ա̈ջզա] մասեր, բաժիններ, տարրեր, բաղադրություններ։ Եզ. جزء [ջոզ'] և جزو [ջոզվ]։ اجزاء جمله [ա̈ջզաե ջոմլե] նախադասության անդամներ։ اجزاء یدکی [ա̈ջզաե յա̈դա̈քի] պահեստամասեր։ تقلیل اجزاء اداری [թա̈ղլիլե ա̈ջզաե էդարի] հաստիքների կրճատում։

اجساد [ա̈ջսադ] դիակներ։ Եզ. جسد [ջա̈սա̈դ]։

اجسام [ա̈ջսամ] մարմիններ։ Եզ. جسم [ջեսմ]։

آجستن [աջեսթա̈ն] անկել (ծառ)։

اجل [ա̈ջա̈լ] 1) մահ, մահվան պահ, 2) ճակատագիր։ اجل مقدر [ա̈ջա̈լե մողա̈դդա̈ր] ճակատագրով նախանշված մահ։

اجلاء [էջլա] արտաքսում։ اجلاء کردن [էջլա քա̈րդա̈ն] արտաքսել։ اجلاء وطن [էջլաե վա̈թա̈ն] արտագաղթ։

اجلاس [էջլաս] 1) նստեցում, բարձրացում, 2) ժողով։ اجلاس بتخت [էջլասե բե թա̈խթ] գահին բարձրացնելը։ اجلاس کردن [էջլաս քա̈րդա̈ն] ժողով անել։

اجلاسیه [էջլասիյե], دورهٔ اجلاسیه [դովրեյե էջլասիյե] նստաշրջան։

اجلال [էջլալ] մեծարում, փառաբանում։

اجل رسیده [ա̈ջա̈լռա̈սիդե] մահվան դատապարտված, մահը վրա հասած, հոգեվարքի մեջ, աջալը հասած։

اجماع [էջմա'] 1) հավաքում, համախմբում, գումարում (ժողովի), 2) համախոհություն, համաձայնություն։

اجماعاً [էջմաա̈ն] միասին, միատեղ, միահամուռ։

اجمال [էջմալ] կարճ բովանդակություն, համառոտություն։ بر وجه اجمال [բա̈ր վա̈ջհե էջմալ] համառոտ, կրճատված։

اجمالا [էջմալա̈ն] համառոտակի։

اجمالی [էջմալի] համառոտ, հակիրճ։ نظر اجمالی [նա̈զա̈րե էջմալի] թռուցիկ դիտում։

اجناس [ա̈ջնաս] իրեր, ապրանքներ։ Եզ. جنس [ջենս]։

اجنبی [ա̈ջնա̈բի] 1) օտարական, օտարերկրացի, 2) անծանոթ։

اجنبی پرست [ա̈ջնա̈բիփա̈րա̈սթ] օտարամոլ։

اجنبی پرستی [ա̈ջնա̈բիփա̈րա̈սթի] օտարամոլություն։

اجنه [ա̈ջեննե] դևեր, չար ոգիներ, ալքեր։ Եզ. جن [ջենն]։

اجوف [ա̈ջվա̈ֆ] դատարկ, սնամեջ, խոռամեջ։ Հոգ. اجواف [ա̈ջվաֆ]։

آجودان [ա̈ջուդան] համհարզ, ադյուտանտ։

آجیدن [աջիդա̈ն] 1) խփել-ծակել, 2) թափկարել։

اجیر [ա̈ջիր] վարձկան, վարձկան մշակ։

آجیل [աջիլ] աղանդեր, չարազ։

آجیل فروش [աջիլֆորուշ] աղանդեր վաճառող, չարազավաճառ, աղանդերավաճառ։

آج [աջ] թխկի։

آچار [աչար] պնդօղակի բանալի, պտուտակիչ, դարձիչ։

آچار پیچ گوشتی [աչարփիչգուշթի] դարձուցակ, պտուտակահան, դարձիչ։

آحاد [ահադ] մաթ. 1) միավորներ, 2) անհատներ։

احاطه [էհաթե] 1) շրջապատ, շրջափակ, 2) իրազեկություն, գիտելիք, իմացում։ احاطه کردن [էհաթե քա̈րդա̈ն] շրջապատել, շրջափակել։ احاطه داشتن [էհաթե դաշթա̈ն] կատարելապես տիրապետել։

احاله [էհալե] հանձնում։ احاله شدن [էհալե շոդա̈ն] 1) հանձնվել, տրվել, 2) հանձնարարվել։ احاله کردن [էհալե քա̈րդա̈ն] 1) հանձնել, 2) հանձնարարել։

احتباس [էհթեբաս] արգելում։ احتباس بول [էհթեբասե բոուլ] բժշկ. միզարգելում։

احتجاج [էհթեջաջ] փաստարկում, պատճառաբանություն։

احتجام [էհթեջամ] բժշկ. արյունառություն։

احتذار [էհթեզար] 1) խուսափում, 2) զգուշավորություն, շրջահայեցություն։

احتراز [էհթերազ] խուսափում, խորշում։ احتراز کردن [էհթերազ քա̈րդա̈ն] խուսափել, զգուշանալ, հեռանալ։

احتراف [էհթերաֆ] վարպետություն (արհեստի մեջ)։

احتراق [էհթերաղ] հրկիզում, հրդեհ։ احتراق خودبخود [էհթերաղե խոդբեխոդ] ինքնաբոցավառում։

احتراقی [էհթերաղի] հրկիզվող։

احترام [էհթերամ] հարգանք, մեծարանք, ակնածություն, պատիվ։ با احترامات فائقه [բա էհթերամաթե ֆաեղե] խորին հարգանքով։ گارد احترام [գարդե էհթերամ] պատվո պահակ։ احترام کردن [էհթերամ քա̈րդա̈ն] հարգել, մեծարել։

احتراماً [էհթերամա̈ն] հարգանքով, ակնածանքով։

احترام گزار [էհթերամգոզար] 1) հարգելի, 2) հարգանք տածող։

احتساب [էհթեսաբ] հաշվարկում։ احتساب کردن [էհթեսաբ քա̈րդա̈ն] հաշվարկել։

احتشام [էհթեշամ] շքեղություն, ճոխություն։

احتضار [էհթեզար] հոգեվարք, օրհաս։

احتفاظ [էհթեֆազ] ինքնապահպանում։

احتفال [էհթեֆալ] համախմբում (ժողովի)։

احتقار [էհթեղար] 1) արհամարհանք, քամահրանք, 2) ինքնանվաստացում։

احتکار [էհթեքար] 1) սպեկուլյացիա, չարաշահում, 2) դիզում, ամբարում։ احتکار کردن [էհթեքար քա̈րդա̈ն] չարաշահել, սպեկուլյացիա անել։

احتکاری [էհթեքարի] սպեկուլյատիվ, չարաշահական։

احتکاک [էհթեքաք] փորագրում։

احتلام [էհթելամ] բժշկ. երազախաբություն։

احتماء [էհթեմա] զսպվածություն, ժուժկալություն։

احتمال [էհթեմալ] հավանականություն, հնարավորություն, ենթադրություն։ احتمال دادن [էհթեմալ դադա̈ն] ենթադրել։ قانون احتمال [ղանունե էհթեմալ] հավանականության օրենք։ احتمال نمیرود [էհթեմալ նեմիռա̈վա̈դ] հազիվ թե, քիչ հավանական։

احتمالا [էհթեմալա̈ն] հավանաբար, հավանականորեն։

احتمالی [էհթեմալի] հավանական, հնարավոր, ենթադրվող։

احتواء [էհթեվա] ընդգրկում, բովանդակում, բաղկացություն։

احتیاج [էհթիյաջ] կարիք, պետք, անհրաժեշտություն։ مورد احتیاج [մովրեդե էհթիյաջ] անհրաժեշտ, հարկավոր, պետքական։ احتیاج داشتن [էհթիյաջ դաշթա̈ն] կարիք ունենալ։ از روی احتیاج [ա̈զ ռույե էհթիյաջ] ըստ անհրաժեշտության։

احتیاط [էհթիյաթ] 1) զգուշություն, նախազգուշություն, 2) ռազմ. պահեստ, պահեստային։ افسر احتیاط [ա̈ֆսա̈րե էհթիյաթ] պահեստի սպա։ احتیاط کردن [էհթիյաթ քա̈րդա̈ն] զգուշանալ։

احتیاطاً [էհթիյաթա̈ն] համենայն դեպս, զգուշությունից ելնելով։

احتیاط آمیز էհթիյաթամիզ] 1) զգուշավոր, շրջահայաց, 2) զգուշորեն։

احتیاطکار [էհթիյաթքար] զգուշավոր, հեռատես։

احتیاطی [էհթիյաթի] նախազգուշական, նախազգուշացնող։ عملیات احتیاطی [ա̈մա̈լիյաթե էհթիյաթի] նախազգուշական գործողություններ։

احتیال [էհթիյալ] խորամանկություն, խարդախություն, խաբեություն։

احجار [ա̈հջար] քարեր։ Եզ. حجر [հա̈ջա̈ր]։ احجار کریمه [ա̈հջարե քա̈րիմե] թանկագին քարեր։

احد [ա̈հա̈դ] մեկ, միավոր։ Հոգ. آحاد [ահադ]։

احداث [էհդաս] 1) հորինում, ստեղծում, հիմնադրում, 2) նորամուծություն։ احداث کردن [էհդաս քա̈րդա̈ն] ստեղծել, հիմնել, կառուցել։

احدیث [ա̈հա̈դիյյա̈թ] 1) միութիւն, միակութիւն, 2) աստված, աստվածութիւն։

احراز [էհրազ] նվաճում, ձեռքբերում։ احراز کردن [էհրազ քա̈րդա̈ն] նվաճել, ձեռք բերել, ստանալ։ با احراز موفقیت [բա էհրազե մօվա̈ֆֆա̈ղիյա̈թ] հաջողութեամբ, հաջող կերպով։

احراق [էհրաղ] 1) հրկիզում, 2) այրում, կիզում։

احزاب [ա̈հզաբ] կուսակցութիւններ։ Եզ. حزب [հեզբ]։

احساس [էհսաս] զգացողութիւն, զգացում։ Հոգ. احساسات [էհսասաթ]։ احساس کردن [էհսաս քա̈րդա̈ն] զգալ։

احساسات [էհսասաթ] զգացմունքներ։ Եզ. احساس [էհսաս]։

احساساتی [էհսասաթի] զգացմունքային, զգայուն, դյուրազգաց։

احسان [էհսան] բարիք, բարեգործութիւն։ احسان کردن [էհսան քա̈րդա̈ն] բարիք գործել, բարերարութիւն անել։

احسان فراموش [էհսանֆա̈րամուշ] ապերախտ, երախտամոռ։

احسانمند [էհսանմա̈նդ] երախտապարտ, երախտագետ։

احسن [ա̈հսա̈ն] 1) ավելի լավ, ավելի գեղեցիկ, 2) կեցցես, կեցցե, բրավո։ بەنحو احسن [բե̈նա̈հվե ա̈հսա̈ն] լավագույն ձևով։

احسنت [ա̈հսա̈նա̈թ] կեցցես։

احشا [ա̈հշա] փորոտիք։

احشام [ա̈հշամ] խոշոր եղջերավոր անասուն։

احصا [էհսա] հաշիվ, թվարկում, վերահաշվում։

احصائی [էհսաի] վիճակագրական։

احصائیه [էհսաիյե] վիճակագրութիւն։ ادارهٔ احصائیه [էդարեյե էհսաիյե] վիճակագրութեան վարչութիւն։

احصائیه نویس [էհսաիյենեվիս] վիճակագիր։

احضار [էհզար] կոչում, հրավիրում, ազդարարում, ատյան կոչելը։ احضار مشمولین [էհզարե մա̈շմուլին] զորակոչ։

احضارنامه [էհզարնամե] ծանուցագիր։

احضاریه [էհզարիյե] տե՛ս احضارنامه [էհզարնամե]։

احفاد [ա̈հֆադ] սերունդ, հետնորդներ։

احق [ա̈հա̈ղղ) ամենաարժանի։

احقاق [էհղաղ] արդարութեան պահանջ։ احقاق حق کردن [էհղաղե հա̈ղղ քա̈րդա̈ն] արդարութիւն պահանջել, իրավունքների վերականգնում պահանջել։

احقر [ա̈հղա̈ր] նվաստագույն։

احکام [ա̈հքամ] 1) հրամաններ, 2) դատավճիռներ։ Եզ. حکم [հօքմ]։ احکام مارکسیزم [ա̈հքամե մարքսիզմ] մարքսիզմի դրույթները։

احکم الحاکمین [ա̈հքա̈մօլհաքեմին] բարձրագույն դատավոր, աստված։

احمد [ա̈հմա̈դ] 1) ամենահաճելի, 2) արակ. անձն. Ահմադ։

احمر [ա̈հմա̈ր] կարմիր։ هلال احمر [հելալե ա̈հմա̈ր] Կարմիր կիսալուսին։

احمرار [էհմերար] բժշկ. մաշկակարմրութիւն, էրիթեմա։

احمق [ա̈հմա̈ղ] տխմար, հիմար, ապուշ, ախմախ։

احمقانه [ա̈հմա̈ղանե] հիմարաբար։

احمقی [ա̈հմա̈ղի] հիմարութիւն, տխմարութիւն։

احوال [ա̈հվալ] կացութիւն(ներ), որպիսութիւն(ներ), վիճակ։ Եզ. حال [հալ]։

احوالپرسی [ա̈հվալփորսի] որպիսութիւն հարցնելը։ احوالپرسی کردن [ա̈հվալփորսի քա̈րդա̈ն] որպիսութիւն հարցնել։

احول [ա̈հվա̈լ] շլակն։

احولی [ա̈հվա̈լի] շլակնութիւն։

احیاء [էհյա] վերակենդանացում, վերածնում։ احیاء کردن [էհյա քա̈րդա̈ն] վերակենդանացնել, վերականգնել։ ایام احیاء [ա̈յյամե էհյա] Ռամազան ամսի 18–23 (այդ օրեր շիաների առաջին իմամ՝ Ալիի նահատակութեան առթիվ)։ شب احیاء [շա̈բե էհյա] Ռամազան ամսի 18–23-ի գիշերներից մեկը, որը լուսացնում են աղոթքներով։

احیاناً [ա̈հյանա̈ն] 1) կարող է, պատահաբար, հանկարծակի, 2) երբեմն, ժամանակ առ ժամանակ։

آخ [ախ] ախ։ آخ نگفتن [ախ նա̈գօֆթա̈ն] ձպտուն չհանել։

اخاذ [ա̈խխազ] շորթող, շորթիչ։

اخاذی [ա̈խխազի] շորթում, կորզում։ اخاذی کردن [ա̈խխազի քա̈րդա̈ն] շորթել։

اخافه [էխաֆե] սպառնալիք։

آخال [ախալ] մնացորդներ, թափոն։

اخبار [ա̈խբար] լուրեր։ Եզ. خبر [խա̈բա̈ր]։ اخبار داخلی [ա̈խբարե դախելի] ներքին լուրեր։

اخبار [էխբար] ծանուցագիր։

اخبارنویس [ա̈խբարնեվիս] խրոնիկյոր, թղթակից, լրաբեր, լրագրի աշխատակից։

اخباری [էխբարի] քերակ. սահմանական։ مضارع اخباری [մօզարե՛է էխբարի] սահմանական եղանակի ներկա-ապառնի ժամանակ։ وجه اخباری [վա̈ջհե էխբարի] սահմանական եղանակ։ جملهٔ اخباری [ջոմլեյե էխբարի] պատմողական նախադասութիւն։

اختتام [էխթեթամ] ավարտում, վախճան, վերջավորութիւն։ اختتام پذیرفتن [էխթեթամ փա̈զիրօֆթա̈ն] ավարտվել։

اختتامی [էխթեթամի] վերջին, եզրափակիչ։ نطق اختتامی [նօթղե էխթեթամի] եզրափակիչ խոսք։

اختر [ա̈խթա̈ր] աստղ, ախտար։ اختر سعد [ա̈խթա̈րե սա̈՛դ] երջանիկ աստղ։ اختر نحس [ա̈խթա̈րե նա̈հս] անբախտ աստղ։

اختراع [էխթերա՛] գյուտ, հնարք, գյուտարարութիւն։ اختراع کردن [էխթերա՛ քա̈րդա̈ն] գյուտ անել, հնարել։

اختربین [ա̈խթա̈րբին] 1) աստղագետ, 2) աստղահմա։

اخترسوخته [ա̈խթա̈րսուխթե] չարաբաստիկ, չարաբախտ, դժբախտ։

اخترشمار [ա̈խթա̈րշոմար] աստղագուշակ, աստղահմա։

اخترشناس [ա̈խթա̈րշենաս] աստղագետ։

اخترشناسی [ա̈խթա̈րշենասի] աստղագիտութիւն։

اختصار [էխթեսար] համառոտութիւն, հակիրճ բովանդակութիւն։

اختصاراً [էխթեսարա̈ն] համառոտակի, համառոտ։

اختصاری [էխթեսարի] կրճատված, համառոտված, համառոտ, հակիրճ։ علامات اختصاری [ա̈լամաթե էխթեսարի] համառոտագրութիւններ։

اختصاص [էխթեսաս] 1) հատկացում, 2) մասնագիտութիւն։ اختصاص دادن [էխթեսաս դադա̈ն] հատկացնել։

اختصاصاً [էխթեսասա̈ն] միայն, հատուկ, հատկապես։

اختصاصی [էխթեսասի] 1) հատուկ, առանձնահատուկ, 2) մասնավոր, անձնական։

اختصام [էխթեսամ] թշնամութիւն։

اخ تف [ա̈խթօֆ] թուք, լորձունք։

اختفاء [էխթեֆա] քողարկում։ اختفاء کردن [էխթեֆա քա̈րդա̈ն] քողարկել։

اختلاج [էխթելաջ] 1) ցնցում, դող, սարսուռ, 2) ջղաձգութիւն, կարկամ։

اختلاس [էխթելաս] դրամաշորթութիւն, դեղծարարութիւն, հափշտակում, յուրացում։ اختلاس کردن [էխթելաս քա̈րդա̈ն] վատնել, հափշտակել։

اختلاط [էխթելաթ] 1) խառնում, 2) զվարճախոսութիւն, կատակ։ اختلاط جنسین [էխթելաթե ջենսեյն] հիբրիդացում։ اختلاط کردن [էխթելաթ քա̈րդա̈ն] զվարճախոսել, կատակել։

اختلاف [էխթելաֆ] տարաձայնութիւն, հակառակութիւն։ اختلاف نظر (عقیده) [էխթելաֆե նա̈զա̈ր (ա̈ղիդե)] տարակարծութիւն։ اختلاف انداختن [էխթելաֆ ա̈նդախթա̈ն] խռովութիւն գցել։

اختلاف اندازی [էխթելաֆա̈նդազի] երկպառակութիւն, գժտութիւն սերմանելը։

اختلال [էխթելալ] 1) խանգարում, ջլատում, 2) խռովութիւն, խառնաշփոթութիւն։ اختلال روحی [էխթելալե ռուհի] հոգեկան խանգարում։ اختلال انداختن [էխթելալ ա̈նդախթա̈ն] կազմալուծել, քայքայել։

آختن [ախթա̈ն] 1) դուրս քաշել, մերկացնել (օր. սուսերը), 2) կրտել, ամորձատել։

اختناق [էխթենաղ] խեղդում։

اخته [ա̈խթե] կրտած, ներքինի, մալած, ամորձատ, որձատ։ اخته کردن [ա̈խթե քա̈րդա̈ն] կրտել, ներքինացնել, մալել, ամորձատել, որձատել։ اخته شدن [ախթե շոդան] կրտվել, մալվել, ամորձատվել, ներքինացվել, որձատվել։

اخته‌کنی [ախթեքոնի] կրտում, մալում, ամորձատում, որձատում։

اختیار [էխթիյար] կամք, իրավասություն, իշխանություն։ اختیار داشتن [էխթիյար դաշթան] իրավասու լինել, լիազորություն ունենալ։ اختیار کردن [էխթիյար քարդան] ընտրել, ընդգրկել։ اختیارتام [էխթիյարե թամ] անսահմանափակ լիազորություն։ جبر واختیار [ջաբրո էխթիյար] փիլ. ազատություն և անհրաժեշտություն։ اختیار دادن [էխթիյար դադան] լիազորություն տալ, լիազորել։ اختیار از دست دادن [էխթիյար ազ դասթ դադան] իրեն կորցնել, ինքնատիրապետումը կորցնել։ دراختیارعموم قرارگرفتن [դար էխթիյարե օմում ղարար գերեֆթան] ընդհանուրի տրամադրության տակ գտնվել։ اختیار با شما است [էխթիյար բա շոմա աստ] Ձեր կամքն է, ինչպես ցանկանում եք, ինչպես կհրամայեք։

اختیاراً [էխթիյարան] ինքնակամ, կամովին։

اختیاردار [էխթիյարդար] լիազորված։

اختیاری [էխթիյարի] կամավոր, ինքնակամ։

اخذ [ախզ] ստացում, գրավում, առում, գանձում։ اخذ مالیات [ախզե մալյաթ] հարկերի գանձում։ اخذ کردن [ախզ քարդան] ստանալ, վերցնել։ اخذ آرا [ախզե արա] քվեարկություն։ اخذ تصمیم [ախզե թասմիմ] որոշման ընդունում։

آخر [ախար] վերջ, վերջին, վերջնական, վերջավորություն, վերջապես։ Հոգ. اواخر [ավախեր]։ آخرسال [ախարե սալ] տարեվերջ։ به‌آخررساندن [բե ախար ռեսանդան] վախճանին հասցնել։ به‌آخررسیدن [բե ախար ռեսիդան] ավարտվել, վերջացվել։

اخراج [էխրաջ] վտարում, արտաքսում։ اخراج شدن [էխրաջ շոդան] վտարվել, արտաքսվել, վռնդվել։ اخراج کردن [էխրաջ քարդան] դուրս անել, վտարել։

اخراجی [էխրաջի] վտարված, հեռացված։

آخرالامر [ախարօլամր] վերջապես, վերջիվերջո։

آخرالزمان [ախարօզզաման] աշխարհի վերջը։ پیغمبر آخرالزمان [փեյղամբարե ախարօզզաման] շիաների տասներկուերորդ իմամը։

آخربین [ախարբին] հեռատես, շրջահայաց։

آخربینی [ախարբինի] հեռատեսություն, շրջահայեցություն,

آخرت [ախերաթ] հանդերձյալ կյանք, անդրշիրիմյան կյանք (աշխարհ)։

آخردست [ախերդասթ և ախարդասթ] آخر سر [ախերսար] آخرکار [ախերքար] վերջում, ի վերջո, վերջիվերջո։

اخروی [օխրավի] հանդերձյալ, անդրգերեզմանային։

اخری [օխրա], بعبارت اخری [բեէբարաթե օխրա] այլ կերպ ասած։

آخری [ախերի] և آخرین [ախերին] վերջին, վերջի, ամենավերջին։ آخرین‌بار [ախերին բար] վերջին անգամ։ آخرین اخبار [ախերին ախբար] վերջին լուրեր։

اخس [ախաս] ամենաագահ, ամենաժլատ։

اخص [ախաս] առանձնահատուկ։ بطوراخص [բեթովրե ախաս] հատկապես։

اخضر [ախզար] կանաչ,

اخطار [էխթար] 1) ազդարարում, նախազգուշացում, 2) ազդ, ազդարարություն։

اخطاریه [էխթարիյե] ծանուցագիր։

اخفاء [էխֆա] թաքուցում, թաքցնելը, գաղտում։ دراخفاء [դար էխֆա] գաղտնի, գաղտնաբար, ծածուկ, թաքուն։

اخفش [ախֆաշ] 1) թույլ տեսողություն ունեցող, 2) չղջիկ։

اخگر [ախգար] 1) կայծ, 2) բոցավառ ածուխ։

اخلاء [էխլա] դատարկում, մաքրում։

اخلاص [էխլաս] անկեղծություն, մաքրություն, պարզություն։

اخلاصمند [էխլասմանդ] անկեղծ։

اخلاف [ախլաֆ] ժառանգներ։ Եզ. خلف [խալաֆ]։ اخلاف واسلاف [ախլաֆո ասլաֆ] ժառանգներ ու նախնիք։

اخلاق [ախլաղ] 1) վարք, վարք ու բարք,

2) բնավորություն, 3) բարոյականություն, 4) քաղաքավարություն։ علم اخلاق [էլմե ախլաղ] բարոյագիտություն, բարոյախոսություն։ حسن اخلاق [հոսնե ախլաղ] բարեբարոյություն, լավ վարք։

اخلاقاً [ախլաղան] բարոյապես, բարոյական կերպով։

اخلاقی [ախլաղի] բարոյական, բարոյագիտական։

اخلال [էխլալ] խանգարում, քայքայում։

اخلالگر [էխլալգար] խռովարար, խանգարիչ, քանդարկու, խառնակիչ։

اخلالگری [էխլալգարի] խռովարարություն։

اخم [ախմ] խոժոռում, ճակատի կնճռում։ اخم کردن [ախմ քարդան] ճակատը կնճռել, խոժոռվել։

اخم‌آلود [ախմալուդ] տե՛ս اخمو [ախմու]։

اخمو [ախմու] մռայլ, նոթոտ, խոժոռադեմ, մռայլված։

اخوان [էխվան] եղբայրներ։

اخوان‌الصفا [էխվանոսսաֆա] անկեղծ՝ նվիրված ընկերներ։

اخوت [օխովվաթ] եղբայրություն։ عهد اخوت بستن [ահդե օխովվաթ բասթան] եղբայրանալ։

آخور [ախոր] ախոռ, մսուր։

آخورسالار [ախորսալար] ախոռապետ։

آخوند [ախունդ] մահմեդական հոգևորական։

آخوندبازی [ախունդբազի] փոխ. խորամանկություն, խարդախություն, գործարք։ آخوندبازی درآوردن [ախունդբազի դար ավարդան] խորամանկել, խարդախություն անել։

اخوی [ախավի] եղբայր։

اخیر [ախիր] հետին, վերջին։

اخیراً [ախիրան] վերջերս։

اخیرالذکر [ախիրօզզեքր] վերջում հիշատակված, վերջինները։ نامهای اخیرالذکر [նամհայե ախիրօզզեքր] վերջում հիշատակված անունները։

اخیه [ախյե] ձիակապարան։ زیر اخیه بودن [զիրե ախյե բուդան] կախման մեջ լինել, կաշկանդված լինել։

اداء [ադա] I կատարում։ اداء وظیفه [ադաե վազիֆե] պարտականության կատարում, պարտքի կատարում։ اداء احترام [ադաե էհթերամ] հարգանքի մատուցում։

اداء [ադա] II կոտրատում։ اداء درآوردن [ադա դար ավարդան] կոտրատվել։ اداء کسی را درآوردن [ադաե քասի րա դար ավարդան] մեկի տնազը անել։

آداب [ադաբ] քաղաքավարություն, բարեկրթություն, բարքեր։ آداب معاشرت [ադաբե մոաշերաթ] կենցաղավարություն։ علم آداب [էլմե ադաբ] 1) էթիկա, 2) ավանդություն։

ادات [ադաթ] քերակ. մասնիկ։ Հոգ. ادوات [ադավաթ]։ ادات استفهام [ադաթե էսթեֆհամ] հարցական մասնիկ։ ادات نفی [ադաթե նաֆյ] ժխտական նախամասնիկ։

اداره [էդարե] հիմնարկություն, վարչություն։ اداره کردن [էդարե քարդան] ղեկավարել, կառավարել։ اداره شدن [էդարե շոդան] ղեկավարվել, կառավարվել։

اداری [էդարի] հիմնարկային, վարչական։

آدامس [ադամս] մաստակ, ծամոն։

ادامه [էդամե] շարունակություն։ ادامه‌دارد [էդամե դարադ] շարունակելի։ ادامه‌دادن [էդամե դադան] շարունակել։

ادامه‌دهنده [էդամեդահանդե] շարունակող։

ادامه‌کاری [էդամեքարի] ժառանգորդություն, հաջորդականություն։

ادب [ադաբ] 1) քաղաքավարություն, 2) բարոյագիտություն, 3) կենցաղավարություն, 4) գրականություն։ ادب نگاه‌داشتن [ադաբ նեգահ դաշթան] քաղաքավարի լինել, դաստիարակություն հանդես բերել։ ادب کردن [ադաբ քարդան] դաստիարակել։

ادباء [օդաբա] տե՛ս եզ. ادیب [ադիբ]։

ادبار [էդբար] դժբախտություն, աղետ։

ادب‌آموخته [ադաբամուխթե] քաղաքավարի, դաստիարակված։

ادبی [ադաբի] գրական, քերթողական, բանախիրական։ اثر ادبی [ա̈սա̈րե ա̈դա̈բի] գեղարվեստական ստեղծագործություն։

ادبیات [ա̈դա̈բիյաթ] գրականություն։ تاریخ ادبیات [թարիխե ա̈դա̈բիյաթ] գրականության պատմություն։

ادبیر [էդբիր] տե՛ս ادبار [էդբար]։

ادخال [էդխալ] մուծում, ներածում։

ادرار [էդրար] մեզ։ ادرار کردن [էդրար քա̈րդա̈ն] միզել։

ادراك [էդրաք] 1) հասկացողություն, ըմբռնում, 2) փիլ. իմացություն։ سه مرحلهٔ ادراك [սե մա̈րհա̈լեյե էդրաք] իմացության երեք աստիճանները։

آدرس [ադրես] հասցե։

ادعا [էդդեա] պահանջ, պահանջում։ ادعا کردن [էդդեա քա̈րդա̈ն] պահանջ դնել։

ادعانامه [էդդեանամե] իրավ. մեղադրական ակտ։

ادعیه [ա̈դ'իյե] աղոթքներ, բարեմաղթություններ։ Եզ. دعا [դոա]։

ادغام [էդղամ] 1) ձուլում, միացում, 2) մաթ. ինտեգրում։ ادغام شدن [էդղամ շոդա̈ն] ձուլվել, միանալ։ ادغام کردن [էդղամ քա̈րդա̈ն] ձուլել, միացնել։

ادکلن [օդքոլոն] օդեկոլոն։

ادله [ա̈դելլե] ապացույցներ, փաստեր։ Եզ. دلیل [դա̈լիլ]։

آدم [ադա̈մ] մարդ։ آدم شدن [ադա̈մ շոդա̈ն] մարդ դառնալ։ آدم برفی [ադա̈մե բա̈րֆի] ձյունե մարդ։

آدم بیزار [ադա̈մբիզար] մարդատյաց։

آدمخوار [ադա̈մխար] մարդակեր։

آدمخواری [ադա̈մխարի] մարդակերություն։

آدمخور [ադա̈մխոր] տե՛ս آدمخوار [ադա̈մխար]։

آدمخوری [ադա̈մխորի] տե՛ս آدمخواری [ադա̈մխարի]։

آدمك [ադա̈մա̈ք] 1) մարդուկ, 2) խրտվիլակ։

آدمکش [ադա̈մքոշ] մարդասպան։

آدمکشی [ադա̈մքոշի] մարդասպանություն։

آدمیت [ադա̈միյյա̈թ] 1) մարդկություն, 2) մարդկայնություն։

آدمیزاد [ադա̈միզադ], آدمیزاده [ադա̈միզադե] մարդ արարած, մարդ։

ادوات [ա̈դա̈վաթ] 1) գործիքներ, 2) մասնիկներ։ Եզ. ادات [ա̈դաթ]։

ادوار [ա̈դվար] շրջապտույտներ, փուլեր, ցիկլեր։ Եզ. دور [դոուր]։

ادواری [ա̈դվարի] ցիկլային, պարբերական։

ادویه [ա̈դվիյե] դեղորայք, համեմունք։ Հոգ. ادویه‌جات [ա̈դվիյեջաթ]։

ادویه‌فروش [ա̈դվիյեֆորուշ] համեմունք վաճառող։

ادیان [ա̈դյան] կրոններ։ Եզ. دین [դին]։

ادیب [ա̈դիբ] 1) գրականագետ, 2) մտավորական, 3) գրող, 4) լեզվագետ։ Հոգ. ادباء [օդա̈բա]։

آدینه [ադինե] ուրբաթ։

اذان [ա̈զան] մզկիթի աշտարակից մուեզզինի երգը, որով հավատացյալներին աղոթքի է հրավիրում։

اذانگو [ա̈զանգու] մուեզզին։

آذر [ազա̈ր] 1) ազար (իրանական տոմարի 9-րդ ամիսը), 2) կրակ։

آذرافشان [ազա̈րա̈ֆշան] հուր սփռող։

آذربایجان [ազա̈րբայեջան] Ադրբեջան, Ատրպատական։

آذربایجانی [ազա̈րբայեջանի] 1) ադրբեջանական, 2) ադրբեջաներեն։

آذرپرست [ազա̈րփա̈րա̈սթ] կրակապաշտ։

آذرپرستی [ազա̈րփա̈րա̈սթի] կրակապաշտություն։

آذرخش [ազա̈րա̈խշ] կայծակ, շանթ, փայլակ։

آذرگون [ազա̈րգուն] հրագույն, տորագույն։

آذرنگ [ազա̈րա̈նգ] տանջանք, տառապանք։

آذریون [ազա̈րյուն] տե՛ս آذرگون [ազա̈րգուն]։

اذعان [էզ'ան] խոստովանություն։ اذعان کردن [էզ'ան քա̈րդա̈ն] խոստովանել։

اذفر [ա̈զֆա̈ր] անուշահոտ, բուրումնավետ։

اذن [էզն] թույլտվություն։ اذن دادن [էզն դադա̈ն] թույլ տալ։ اذن گرفتن [էզն գերեֆթա̈ն] թույլտվություն ստանալ։

آذوقه [ազուղե] պաշար, պարեն։

اذهان [ա̈զհան] 1) հիշողություններ, 2) դատողություններ, իմացություններ։ Եզ. ذهن [զեհն]։

اذیت [ա̈զիյյա̈թ] նեղություն, տառապանք, չարչարանք։ اذیت کشیدن [ա̈զիյյա̈թ քեշիդա̈ն] տանջվել, չարչարվել։ اذیت دادن [ա̈զիյյա̈թ դադա̈ն] տանջել, նեղացնել, վնասել։

آذین [ազին] զարդ։ آذین بستن [ազին բա̈սթա̈ն] զարդարել։

آراء [արա] քվեներ։ Եզ. رأی [ռա̈'յ]։ آراء عمومی [արաէ օմումի] համաժողովրդական քվեարկություն, հանրաքվե։

ارابه [ա̈րրաբե] սայլ։ ارابهٔ جنگی [ա̈րրաբեյե ջա̈նգի] մարտակառք, ռազմակառք։

ارابه‌چی [ա̈րրաբեչի] սայլապան, սայլորդ։

ارابه‌کش [ա̈րրաբեքեշ] սայլորդ, սայլապան։

اراجیف [ա̈րաջիֆ] կեղծ զրույցներ, սուտ լուրեր, բամբասանք, ցնդաբանություն։

ارادت [էրադա̈թ] նվիրվածություն, համակրություն, բարեհաճություն, կապվածություն։ ارادت داشتن [էրադա̈թ դաշթա̈ն] նվիրված լինել, համակրել, համակրանք տածել։

ارادتمند [էրադա̈թմա̈նդ] նվիրված, անձնվեր, համախոհ։

ارادتمندی [էրադա̈թմա̈նդի] նվիրվածություն։

اراده [էրադե] կամք։ ارادهٔ آهنین [էրադեյե ահանին] երկաթյա կամք։ نیروی اراده [նիրույե էրադե] կամքի ուժ։

ارادی [էրադի] ինքնակամ, իր կամքով կատարվող։ حرکات ارادی [հա̈րա̈քաթե էրադի] ինքնակամ շարժումներ, կամային վարժություններ։ حرکت غیر ارادی [հա̈րա̈քա̈թե ղեյրե էրադի] ինքնաբերական շարժում, ակամա շարժում։

اراذل [ա̈րազել] ստոր մարդիկ, հասարակության տականքները։

آراستگی [արասթեգի] զուգվածություն, պճնվածություն, զարդարվածություն։

آراستن [արասթա̈ն] 1) զարդարել, հարդարել, գեղազարդել, 2) կազմել, պատրաստել։

آراسته [արասթե] 1) զարդարված, զուգված, 2) դասավորված։

اراضی [ա̈րազի] գետիններ, հողամասեր, հողեր։ Եզ. ارض [ա̈րզ]։

آرام [արամ] 1) հանդարտ, հանգիստ, 2) մեղմ, 3) լուռ, անաղմուկ։ آرام کردن [արամ քա̈րդա̈ն] հանգստացնել, հանդարտեցնել։ آرام شدن [արամ շոդա̈ն] հանգստանալ, հանդարտվել։

آرامبخش [արամբա̈խշ] հանգստացնող, հանգստացուցիչ։

آرامش [արամեշ] հանդարտություն, անդորր, հանգստություն։ آرامش دادن [արամեշ դադա̈ն] հանգստացնել։ آرامش یافتن [արամեշ յաֆթա̈ն] հանգստանալ, հանգստություն գտնել։

آرامگاه [արամգահ] 1) հանգստարան, հանգստավայր, 2) դամբարան, գերեզման։

ارامنه [ա̈րամա̈նե] հայեր։ Եզ. ارمنی [ա̈րմա̈նի]։

آرامی [արամի] հանգստություն, անդորր։

آرامیدن [արամիդա̈ն] 1) հանգստանալ, 2) խաղաղվել։

آران [արան] արմունկ։

آرایش [արայեշ] 1) զարդարանք, պաճուճանք, հարդարանք, բարեզարդություն, 2) դասավորություն։ آرایش دادن [արայեշ դադա̈ն] 1) զարդարել, 2) ռազմ. շարք կանգնեցնել։

آرایشگاه [արայեշգահ] վարսավիրանոց։

آرایشگر [արայեշգա̈ր] վարսավիր։

آرایشگری [արայեշգա̈րի] վարսավիրություն։

ارائه [էրաէ] ցույց տալը, ներկայացնելը։ ارائه دادن [էրաէ դադա̈ն] ներկայացնել, ցույց տալ։

آرائیدن [արաիդա̈ն] զարդարել։

ارباب [ա̈րբաբ] 1) տերեր, 2) գիրքի տեր մարդիկ։ Եզ. رب [րա̈բբ]։ ارباب سخن [ա̈րբաբե սոխա̈ն] ճարտարախոսներ, գրողներ։ ارباب نشاط [ա̈րբաբե նա̈շաթ] հաճոյասերներ։ ارباب جرائد [ա̈րբաբե ջա̈րաէդ] լրագրողներ։ ارباب دانش [ա̈րբաբե դանեշ] գիտնականներ։

اربابزاده [ա̈րբաբզադե] պարոնիկ, աղայի տղա։

اربابمنش [ա̈րբաբմա̈նեշ] բարձրամիտ, մեծամիտ։

اربابی [ա̈րբաբի] 1) կալվածատիրական, 2) տիրոջ, տիրական։ املاك اربابی [ա̈մլաքե ա̈րբաբի] կալվածատիրական հողեր։

ارتباط [էրթեբաթ] կապ, կապակցություն, հարաբերություն, առնչություն, հաղորդակցություն։ ارتباط تلفنی [էրթեբաթե թելեֆոնի] հեռախոսային կապ։

ارتباطی [էրթեբաթի] հաղորդակցական։

ارتجاء [էրթեջա] 1) հույս, 2) խնդրանք։

ارتجاج [էրթեջաջ] 1) ցնցում, սարսում, սարսուռ, 2) հուզում, անհանգստություն։

ارتجاع [էրթեջա՛] 1) ռեակցիա, 2) առաձգականություն։

ارتجاعی [էրթեջաի] ռեակցիոն։

ارتجاعیون [էրթեջաիյուն] ռեակցիոներներ։

ارتجالا [էրթեջալա̈ն] հանպատրաստից, որպես էքսպրոմտ։

ارتحال [էրթեհալ] 1) մեկնում, 2) մահ, վախճան։

ارتداد [էրթեդադ] ուրացություն, ուրացում։

ارتش [ա̈րթեշ] բանակ։ ارتش مزدور [ա̈րթեշե մոզդուր] վարձկան բանակ։ ارتش منظم [ա̈րթեշե մոնա̈զզա̈մ] կանոնավոր բանակ։

ارتشاء [էրթեշա] կաշառակերություն։

ارتشبد [ա̈րթեշբոդ] բանակի գեներալ։

ارتضاء [էրթեզա] գոհունակություն, բավարարվածություն, գոհություն։

ارتعاب [էրթեաբ] վախ, երկյուղ, ահ։

ارتعاد [էրթեադ] 1) սարսուռ, ցնցում, 2) հուզում, անհանգստություն։

ارتعاش [էրթեաշ] սասանում, ցնցում։

ارتفاع [էրթեֆա՛] բարձրություն։

ارتقاء [էրթեղա] բարձրացում, առաջացում, առաջադիմում։ ارتقاء سطح زندگی [էրթեղաէ սա̈թհե զենդեգի] կենսամակարդակի բարձրացում։

ارتکاب [էրթեքաբ] կատարում (հանցագործություն, չարագործություն)։ درحین ارتکاب جرم [դա̈ր հինե էրթեքաբե ջորմ] հանցագործություն կատարելու ժամանակ։

ارتیات [էրթիյաթ] կասկած, տատանում։

ارتیاح [էրթիյահ] 1) հանգստություն, 2) ուրախություն։

آرتیست [արթիսթ] դերասան։

ارتیاش [էրթիյաշ] վիճակի բարելավում։

ارتیاض [էրթիյազ] ճգնավորություն, ճգնավորական կյանք։

ارث [էրս] ժառանգություն։ به ارث بردن [բե էրս բորդա̈ն] ժառանգել։

ارثی [էրսի] ժառանգական, ժառանգված։

ارثاً [էրսա̈ն] ժառանգաբար։

ارثیت [էրսիյյա̈թ] ժառանգականություն։

ارثیه [էրսիյե] ժառանգություն։

ارج [ա̈րջ] 1) արժեք, գին, 2) աստիճան, պատիվ։

ارجاع [էրջա՛] 1) հանձնարարում, 2) դիմելը, դիմում։ ارجاع کردن [էրջա՛ քա̈րդա̈ն] 1) հանձնարարել, 2) դիմել (որևէ մեկին)։

ارجاف [էրջաֆ] սուտ լուրերի տարածում։

ارجح [ա̈րջա̈հ] գերադասելի։

ارجمند [ա̈րջոմա̈նդ] արժանապատիվ, հարգելի, մեծարգո, սիրելի։ دوست ارجمند [դուսթե ա̈րջոմա̈նդ] սիրելի ընկեր։ دانشمند ارجمند [դանեշմա̈նդե ա̈րջոմա̈նդ] մեծարգո գիտնական։

ارخاء [էրխա] թուլացում, արձակում։ ارخاء عنان کردن [էրխաէ ա̈նան քա̈րդա̈ն] սանձերը թողնել։

ارخالق [ա̈րխալող] արխալուղ։

آرد [արդ] ալյուր։ آرد کردن [արդ քա̈րդա̈ն] աղալ։

آردبیز [արդբիզ] մաղ (ալյուրի)։

اردك [օրդա̈ք] բադ։

اردنگ [օրդա̈նգ] և اردنگی [օրդա̈նգի] աքացի, քացի, հարված՝ ծնկով։ اردنگی زدن [օրդա̈նգի զա̈դա̈ն] քացի տալ, ծնկով կամ ոտքով խփել։

اردو [օրդու] 1) բանակ, 2) ճամբար։

اردوگاه [օրդուգահ] 1) ճամբար, 2) լագեր (հատկ. քաղ.)։ اردوگاه صلح [օրդուգահե սոլհ] խաղաղության կողմնակիցներ (բանակ)։ اردوگاه نظامی [օրդուգահե նեզամի] ռազմական ճամբար։ اردوگاه پیشاهنگی [օրդուգահե փիշահա̈նգի] պիոներական ճամբար։

اردیبهشت [օրդիբեհեշթ] իրանական տոմարի 2-րդ ամիսը։

ارز [ա̈րզ] 1) արժեք, գին, արժույթ, 2) վալյուտա։

ارزاق [ա̈րզաղ] մթերք, ինչք, պարեն, պարենանյութ։

ارزان [ա̈րզան] 1) էժան, 2) արժանավոր։

ارزانی [ա̈րզանի] 1) արժանություն, էժանություն, 2) արժանավորություն։

ارزش [ա̈րզեշ] 1) արժեք, արժանիք, 2) արժեքին, գին։ ارزش اسمی [ա̈րզեշե էսմի] անվանական արժեք։ اضافی ارزش [էզաֆիյե ա̈րզեշ] հավելյալ արժեք։ ارزش مایه [ա̈րզեշե մայե] ինքնարժեք։ ارزش گذاشتن [ա̈րզեշ գոզաշթա̈ն] արժեքավորել։ ارزش ندارد [ա̈րզեշ նա̈դարա̈դ] չարժե, իմաստ չունի։

ارزن [ա̈րզա̈ն] կորեկ։

ارزندگی [ա̈րզա̈նդեգի] 1) արժանիք, 2) վայելչություն։

ارزنده [ա̈րզա̈նդե] 1) արժեքավոր, 2) արժանավոր, 3) վայելուչ։

آرزو [արզու] իղձ, փափագ, ցանկություն, բաղձանք։

آرزومند [արզումա̈նդ] փափագող, անձկացող։

ارزی [ա̈րզի] վալյուտային։

ارزیاب [ա̈րզյաբ] գնահատող, գնահատիչ (անձ)։

ارزیابی [ա̈րզյաբի] գնահատում, գնահատելը։ ارزیابی کردن [ա̈րզյաբի քա̈րդա̈ն] 1) գնահատել, 2) գին դնել։

ارزیدن [ա̈րզիդա̈ն] արժել, արժենալ, արժանի լինել։

ارس [ա̈րա̈ս] Արաքս գետը։

ارسال [էրսալ] առաքում, փոխանցում, ուղարկում։

ارسطو [ա̈րա̈սթու] Արիստոտել։

ارسی [օրոսի] հողաթափեր, մուճակ, կոշիկ։

ارسی دوز [օրոսիդուզ] չուստ կարող, մուճակակար։

ارشاد [էրշադ] խրատում, առաջնորդում, ուղղություն։ ارشاد دادن(کردن) [էրշադ դադա̈ն (քա̈րդա̈ն)] խրատել, ղեկավարել։

ارشد [ա̈րշա̈դ] ավագ։ برادر ارشد [բա̈րադա̈րե ա̈րշա̈դ] ավագ եղբայր։

ارشدیت [ա̈րշա̈դիյյա̈թ] ավագություն։ با حق ارشدیت [բա հա̈ղղե ա̈րշա̈դիյյա̈թ] ավագության իրավունքով։

ارشمیدس [ա̈րա̈շմիդոս] Արքիմեդ։

آرشه [արշե] երաժշտ. աղեղ, ճիպոտ։

آرشیو [արշիվ] արխիվ։

ارصاد [էրսադ] 1) դիտում, ծկլտում, 2) ճանապարհը պահելը։

ارض [ա̈րզ] հող, երկիր։ Հոգ. اراضی [ա̈րազի]։ کره ارض [քորեյե ա̈րզ] երկրագունդ։

ارضاء [էրզա] բավարարվածություն, գոհունակություն։ ارضاء کردن [էրզա քա̈րդա̈ն] բավարարել, գոհացնել։

ارضاع [էրզա՛] կրծքով կերակրելը։

ارضه [ա̈րա̈զե] 1) սպիտակ մրջյուն, 2) ժանգ (երկաթի վրա)։

ارضی [ա̈րզի] հողային, ագրարային։ اصلاحات ارضی [էսլահաթե ա̈րզի] հողային (ագրարային) ռեֆորմներ։ ادعای ارضی [էդդեայե ա̈րզի] տերիտորիալ պահանջներ։

ارعاب [էր՛աբ] սարսափեցում, վախեցում, ահաբեկում։

ارغنده [ա̈րղա̈նդե] 1) կատաղեցված, գազազեցված, 2) ագահ, անհագ։

ارغنون [ա̈րղա̈նուն] երգեհոն։

ارغوانی [ա̈րղա̈վանի] կարմրագույն, ծիրանագույն։

ارغون [ա̈րղուն] արագավազ ձի։

ارغه [ա̈րղե] սոտանակ, ծակամուտ։

ارفاق [էրֆաղ] զիջողություն, ներողամտություն։ ارفاق کردن [էրֆաղ քա̈րդա̈ն] զիջել, ներողամիտ լինել։

ارفاقاً [էրֆաղա̈ն] ներողամտաբար, զիջողաբար։

ارك [ա̈րք] միջնաբերդ, կրեմլ։

ارکان [ա̈րքան] սյուներ։ Եզ. رکن [ռոքն]։

ارکستر [օրքեսթր] նվագախումբ։

ارگ [ա̈րգ] տե՛ս ارك [ա̈րք]։

ارگان [օրգան] օրգան։

آرم [արմ] գերբ։

آرمان [արման] իղձ, փափագ, տենչ։

ارمغان [ա̈րմա̈ղան] պարգև, ընծա, օտար տեղից բերված նվեր։

ارمنستان [ա̈րմա̈նեսթան] Հայաստան։

ارمنی [ա̈րմա̈նի] հայ։ Հոգ. ارامنه [ա̈րա̈մա̈նե]։ زبان ارمنی [զա̈բանե ա̈րմա̈նի] հայոց լեզու։

ارنب [ա̈րնա̈բ] նապաստակ։

آرنج [արենջ] արմունկ։

آرنگ [արա̈նգ] անախորժություն։

ارنئوت [ա̈րնա̈ութ] կոպիտ մարդ։

ارواح [ա̈րվահ] հոգիներ։ Եզ. روح [ռուհ]։

آرواره [արվարե] ծնոտ։ آروارۀ بالا [արվարեյե բալա] վերին ծնոտ։ آروارۀ پائین [արվարեյե փային] ստորին ծնոտ։

اروپا [օրուփա] Եվրոպա։

اروپائی [օրուփաի] 1) եվրոպացի, 2) եվրոպական։

آروغ [արուղ] զկռտոց, ըղկոց։ آروغ زدن [արուղ զա̈դա̈ն] զկռտալ, ըղկալ։

آروند [արվա̈նդ] 1) շքեղություն, պերճություն, 2) նրբագեղություն։

اروند [ա̈րվա̈նդ] խորամանկություն, նենգամտություն։

آروین [արվին] փորձ, փորձառություն։

اره [ա̈րրե] սղոց։

اره‌کش [ա̈րրեքեշ] սղոցող։

اره‌ماهی [ա̈րրեմահի] սղոցաձուկ։

آری [արի] այո, հիրավի։

آریائی [արյաի] 1) արիական, 2) արիացի։

اریب [ա̈րիբ] խորաթափանց, խելամիտ։

اریب [օրիբ] շեղորեն, շեղակի։

اریکه [ա̈րիքե] գահ։

آز [ազ] ագահություն, ընչաքաղցություն։

از [ա̈զ] -ից (նախդիր, բաց. հոլ.)։

ازاء [էզա] بهازاء [բե էզա] և درازاء [դա̈ր էզա] փոխարեն, դիմաց։ درازاء نیکی [դա̈ր էզաէ նիքի] լավության դիմաց։

ازاحت [էզահա̈թ] և ازاحه [էզահե] հեռացում, վերացում։

آزاد [ազադ] ազատ, անկախ, զերծ։ آزاد کردن [ազադ քա̈րդա̈ն] ազատել։ آزاد شدن [ազադ շոդա̈ն] ազատվել։ درهوای آزاد [դա̈ր հա̈վայե ազադ] մաքուր օդում։

آزادانه [ազադանե] ազատորեն, անկաշկանդ։

آزادسرو [ազադսա̈րվ] նոճի, կիպարիս։

آزادگان [ազադեգան] տե՛ս آزاده [ազադե]։

آزادگی [ազադեգի] մեծահոգություն, վեհանձնություն։

آزادماهی [ազադմահի] սաղմոն, լոսոսի (ձուկ)։

آزادمنش [ազադմա̈նեշ] ազատասեր, ազատատենչ։

آزادمنشی [ազադմա̈նեշի] 1) ազատասիրություն, 2) ազատամտություն, ազատախոհություն։

آزادوار [ազադվար] 1) ազնվորեն, ազնվաբար, 2) մեծահոգի, վեհանձն։

آزاده [ազադե] 1) վեհանձն, ազատաբարո, 2) ազատական։ Հոգ. آزادگان [ազադեգան]։

آزادی [ազադի] ազատություն։ آزادی عقیده [ազադիյե ա̈ղիդե] խղճի ազատություն։ آزادی بیان [ազադիյե բա̈յան] խոսքի ազատություն։

آزادی‌بخش [ազադիբա̈խշ] ազատագրական։ جنبش آزادی‌بخش [ջոմբեշե ազադիբա̈խշ] ազատագրական շարժում։

آزادیخواه [ազադիխահ] ազատասեր։ ملت آزادیخواه [մելլա̈թե ազադիխահ] ազատասեր ժողովուրդ։

آزادیخواهی [ազադիխահի] ազատասիրություն։

آزادی‌کش [ազադիքոշ] ազատությունը ճնշող։

آزار [ազար] 1) ցավ, 2) նեղություն, վիշտ, տանջանք, 3) հիվանդություն։ آزار دادن [ազար դադա̈ն] տանջել, նեղություն պատճառել։ مردم آزار [մա̈րդոմազար] մարդկանց նեղություն պատճառող, ճնշող, կեղեքիչ։

ازار [էզար] փոխան, վարտիք։

ازاربند [էզարբա̈նդ] խոնջան։

ازاله [էզալե] վերացում, հեռացում։

ازبر [ա̈զբա̈ր] անգիր։ ازبر کردن [ա̈զբա̈ր քա̈րդա̈ն] անգիր անել։

ازبك [օզբա̈ք] ուզբեկ։

ازبکی [օզբա̈քի] ուզբեկերեն։

ازحدبیرون [ա̈զհա̈դբիրուն] անսահման, անչափ։

آزخ [ազա̈խ] գորտնուկ, կոծիծ։

ازخودراضی [ա̈զխոդրազի] ինքնահավան։

ازخودگذشتگی [ա̈զխոդգոզա̈շթեգի] անձնազոհություն, ինքնամոռացություն։

ازخودگذشته [ա̈զխոդգոզա̈շթե] անձնազոհ, անձնվեր։

ازدحام [էզդեհամ] բազմություն։ ازدحام کردن [էզդեհամ քա̈րդա̈ն] խռնվել։

ازدر [ա̈զդա̈ր] 1) արժանի, 2) հարմար։

ازدست‌رفته [ա̈զդա̈սթրա̈ֆթե] ձեռքից գնացած, կորած։

ازدواج [էզդեվաջ] ամուսնություն։ ازدواج کردن [էզդեվաջ քա̈րդա̈ն] ամուսնանալ։

ازدیاد [էզդիյադ] հավելում, աճում։ ازدیاد نفوس [էզդիյադե նոֆուս] բնակչության աճը։

آزردگی [ազորդեգի] վիշտ, ցավ, անհանգստություն։

آزردن [ազորդա̈ն] վշտացնել, նեղացնել, խոցել։

آزرده [ազորդե] վշտացած, նեղացած, տխուր, տրտում։

آزرده‌خاطر [ազորդեխաթեր] վշտացած, տխուր, նեղացած։

آزرم [ազա̈րմ] 1) ակնածանք, պատկառանք, 2) համեստություն, պարկեշտություն։

آزرمگین [ազա̈րմգին] ամաչկոտ։

ازقلم‌افتادگی [ա̈զղա̈լա̈մօֆթադեգի] բացթողում (բառի, տառի)։

ازقلم‌افتاده [ա̈զղա̈լա̈մօֆթադե] բաց թողնված, բաց թողած (բառ, տառ)։

ازکارافتاده [ա̈զքարօֆթադե] շարքից դուրս եկած, փչացած։

ازکیاء [ա̈զքիյա] առաքինի, բարեպաշտ մարդիկ։

آزگار [ազգար] լրիվ, ամբողջ։ پنج سال آزگار [փա̈նջ սալե ազգար] լրիվ հինգ տարի։

ازگیل [ա̈զգիլ] զկեռ։

ازل [ա̈զա̈լ] հավիտենականություն, նախասկիզբ։

ازلی [ա̈զա̈լի] հավիտենական, նախասկզբնական։

ازلیت [ա̈զա̈լիյյա̈թ] տե՛ս ازل [ա̈զա̈լ]։

آزمایش [ազմայեշ] փորձ, փորձարկում։ آزمایشهای هسته‌ای [ազմայեշհայե հա̈սթեի] միջուկային փորձարկումներ։

آزمایشگاه [ազմայեշգահ] փորձակայան, լաբորատորիա։

آزمایشگر [ազմայեշգա̈ր] փորձարար, փորձարկող։

آزمند [ազմա̈նդ] ագահ։

آزمندانه [ազմա̈նդանե] ագահաբար։

آزمندی [ազմա̈նդի] ագահություն։

ازمنه [ա̈զմա̈նե] ժամանակներ։ Եզ. زمان [զա̈ման]։

آزمودگی [ազմուդեգի] փորձվածություն, հմտություն։

آزمودن [ազմուդա̈ն] փորձել։

آزموده [ազմուդե] փորձված։

آزمون [ազմուն] փորձ, պրակտիկա։

ازهار [ա̈զհար] ծաղիկներ, ծաղկունք։

ازهر [ա̈զհա̈ր] փայլող, փայլատակող։

ازهم‌پاشیدگی [ա̈զհա̈մփաշիդեգի] 1) քայքայվածություն, 2) ցրվածություն, ցաքուցրիվություն։

آژان [աժան] ոստիկան։

آژانس [աժանս] գործակալություն։

اژدر [ա̈ժդա̈ր] 1) վիշապ, 2) ռազմ. ական։

اژدرافکن [ա̈ժդա̈րա̈ֆքա̈ն] ականանետ։

اژدها [էժդեհա] աժդահակ, վիշապ, մեծ օձ։

آژور [աժուր] 1) ծակոտկեն, ցանցկեն, 2) հարթակար։

آژیر [աժիր] տագնապ։

اس [օսս] հիմք, խարիսխ։ اس اساس [օսսե ա̈սաս] հիմքերի հիմքը։

اس [օս] օս, օսեթին (ալան)։

اساتید [ա̈սաթիդ] 1) պրոֆեսորներ, 2) վարպետներ։ Եզ. استاد [օսթադ]։

اسارت [էսարա̈թ] գերություն։

اساس [ա̈սաս] հիմք, պատվանդան։ اساس اقتصادی [ա̈սասե էղթեսադի] տնտեսական հիմք։ اساس گرفتن [ա̈սաս գերեֆթա̈ն] հիմք ընդունել։

اساساً [ա̈սասա̈ն] էապես, հիմնապես, սկզբնապես։

اساس‌گذار [ա̈սասգոզար] հիմնադիր։

اساس‌گذاری [ա̈սասգոզարի] հիմնադրում։

اساسنامه [ա̈սասնամե] կանոնադրություն։ اساسنامهٔ سازمان ملل متفق [ա̈սասնամեյե սազմանե մելա̈լե մոթթա̈ֆեղ] Միացյալ Ազգերի Կազմակերպության կանոնադրություն։

اساسی [ա̈սասի] հիմնական։

اساطیر [ա̈սաթիր] առասպելներ։ Եզ. اسطور [օսթուր]։

اساطیری [ա̈սաթիրի] առասպելական։

اسافل [ա̈սաֆել] հասարակության տականքներ, խաժամուժ։ Եզ. اسفل [ա̈սֆա̈լ]։

اسامی [ա̈սամի] անուններ։ Եզ. اسم [էսմ]։

آسان [ասան] հեշտ, դյուրին։

آسانگیر [ասանգիր] 1) անփույթ, անհոգ, 2) ներողամիտ, զիջող։

آسانی [ասանի] հեշտություն, դյուրություն։ بآسانی [բեասանի] հեշտությամբ։

آسایش [ասայեշ] հանգիստ, հանգստություն։

آسایشگاه [ասայեշգահ] հանգստի տուն, առողջարան։

اسائه [էսաե] վատ վարվելակերպ։ اسائه ادب [էսաեյե ա̈դա̈բ] անքաղաքավարություն։

اسب [ա̈սբ] ձի։

اسباب [ա̈սբաբ] 1) գործիքներ, 2) պատճառներ։ اسباب کار [ա̈սբաբե քար] աշխատանքի գործիքներ։ اسباب یدکی [ա̈սբաբե յա̈դա̈քի] պահեստային մաս(եր)։

اسباب‌بازی [ա̈սբաբբազի] խաղալիք։

اسباب‌چینی [ա̈սբաբչինի] բանսարկություն, խարդավանք։

اسباب‌کشی [ա̈սբաբքեշի] 1) բնակարանի տեղափոխություն, 2) քաշել տանելը (օր. իրերի)։ اسباب کشی کردن [ա̈սբաբքեշի քա̈րդա̈ն] 1) բնակարանի տեղափոխություն կատարել, 2) իրերի, գույքի տեղափոխություն կատարել։

اسب‌دوانی [ա̈սբդա̈վանի] ձիարշավ։ میدان اسب‌دوانی [մեյդանե ա̈սբդա̈վանի] ձիարշավարան։

اسپانیا [էսփանյա] Իսպանիա։

اسپانیائی [էսփանյաի] 1) իսպանական, 2) իսպաներեն, 3) իսպանացի։

اسب‌سوار [ա̈սբսա̈վար] հեծյալ, ձիավոր։

اسبق [ա̈սբա̈ղ] նախկին, նախորդ։

اسپر [էսփոր] սպորտ։

اسپرت [էսփորթ] սպորտ։

اسپریس [էսփրես] ձիարշավարան, հիպոդրոմ։

است [ա̈սթ] է։ (بودن [բուդա̈ն] բայից)։

استاخانوویست [էսթախանովիսթ] ստախանովական։

استاد [օսթադ] 1) ուսուցիչ, 2) վարպետ, 3) պրոֆեսոր։ Հոգ. اساتید [ա̈սաթիդ]։

استادانه [օսթադանե] վարպետորեն, հմտորեն։

استادی [օսթադի] վարպետություն, պրոֆեսորություն։

استادیار [օսթադյար] պրոֆեսորի օգնական, ասիստենտ։

استان [ասթան] 1) շեմք, 2) նախադուռ։

استان [օսթան] գավառ, մարզ, շրջան։

استاندار [օսթանդար] նահանգապետ, օստանի կառավարիչ։

استانه [ասթանե] 1) տե՛ս آستان [ասթան], 2) սրբի դամբարան։ استانهٔ رضوی [ասթանեյե ռա̈զա̈վի] Իմամ Ռեզայի դամբարանը Մեշհեդում։

استبداد [էսթեբդադ] բռնակալություն, բռնապետություն։

استبدادی [էսթեբդադի] բռնապետական, բռնակալական։

استبدال [էսթեբդալ] փոխարինում, փոփոխում, փոխանակում։

استبراء [էսթեբրա] մաքրում, սրբում։ استبراء از گناه [էսթեբրա ա̈զ գոնահ] թողություն մեղքերի։

استتار [էսթեթար] 1) քողարկում, 2) թաքցում, դաղում։ استتار شدن [էսթեթար շոդա̈ն] 1) թաքնվել, պահ մնալ, 2) քողարկվել։ استتار کردن [էսթեթար քա̈րդա̈ն] 1) թաքցնել, 2) քողարկել։

استثمار [էսթեսմար] շահագործում։ استثمار شدن [էսթեսմար շոդա̈ն] շահագործվել։ استثمار کردن [էսթեսմար քա̈րդա̈ն] շահագործել։

استثمارشونده [էսթեսմարշա̈վա̈նդե] շահագործվող։ طبقات استثمارشونده [թա̈բա̈ղաթե էսթեսմարշա̈վա̈նդե] շահագործվող դասակարգեր։

استثمارگر [էսթեսմարգա̈ր] շահագործող։

استثمارگری [էսթեսմարգա̈րի] տե՛ս استثمار [էսթեսմար]։

استثناء [էսթեսնա] բացառություն։ بدون استثناء [բեդունե էսթեսնա] անխտիր, առանց բացառության։ بطور استثناء [բեթոուրե էսթեսնա] որպես բացառություն, բացառապես։ استثناء کردن [էսթեսնա քա̈րդա̈ն] բացառություն անել։

استثنائا [էսթեսնաա̈ն] որպես բացառություն, բացառիկորեն, բացառապես։

استثنائی [էսթեսնաի] բացառիկ։ حق استثنائی [հա̈ղղե էսթեսնաի] բացառիկ իրավունք։

استجابت [էսթեջաբա̈թ] բավարարում (խնդրանքի), ընդունում (հրավերի)։

استحاله [էսթեհալե] կերպարանափոխություն, փոխակերպություն։

استحداث [էսթեհդաս] նորամուծություն։

استحسان [էսթեհսան] 1) հավանություն, խրախուսանք, 2) գովաբանություն։

استحصال [էսթեհսալ] 1) արտադրում, 2) արդյունահանում, 3) հայթայթում, ձեռքբերում։ استحصال کردن [էսթեհսալ քա̈րդա̈ն] 1) արտադրել, պատրաստել, 2) հայթայթել, ձեռք բերել։

استحصالی [էսթեհսալի] 1) արտադրական, 2) արտադրողական։ نقشهٔ استحصالی [նա̈ղշեյե էսթեհսալի] արտադրական պլան։ کار استحصالی [քարե էսթեհսալի] արտադրողական աշխատանք։

استحضار [էսթեհզար] տեղեկացում, իրազեկում։ باستحضار رساندن [բեէսթեհզար ռեսանդա̈ն] հաղորդել, հայտնել ի գիտություն։

استحفاظ [էսթեհֆազ] 1) պաշտպանում, 2) նախապահպանում։

استحفاظی [էսթեհֆազի] 1) պաշտպանական, 2) նախապահպանական։

استحقار [էսթեհղար] արհամարհանք, քամահրանք։

استحقاق [էսթեհղաղ] արժանիք, արժանավորություն։

استحکام [էսթեհքամ] ամրացում, ամրապնդում։

استحکامات [էսթեհքամաթ] ամրոցներ, ամրաշինություններ։

استحلال [էսթեհլալ] ներում, մեղքերի թողություն։

استحمام [էսթեհմամ] լոգանք։

استخاره [էսթեխարե] գուշակություն, գուշակություն (համրիչով)։

استخبار [էսթեխբար] տեղեկացում։ استخبار کردن [էսթեխբար քա̈րդա̈ն] տեղեկացվել։

استخبارات [էսթեխբարաթ] հետախուզության տվյալներ։

استخدام [էսթեխդամ] վարձում, աշխատանքի ընդունում։ استخدام کردن [էսթեխդամ քա̈րդա̈ն] աշխատանքի ընդունել։ استخدام شدن [էսթեխդամ շոդա̈ն] աշխատանքի ընդունվել։

استخر [էսթա̈խր] ավազան, ջրավազան։

استخراج [էսթեխրաջ] 1) արտահանում, 2) վտարում, արտաքսում։

استخفاء [էսթեխֆա] պարտակչություն, գաղտնություն, քողարկում։

استخفاف [էսթեխֆաֆ] վիրավորանք, ստորացում։

استخلاص [էսթեխլաս] ազատում, փրկում, ազատագրում։

استخوان [օսթոխան] ոսկոր։

استخوان‌درد [ոսթոխանդարդ] ոսկրացավ։

استخوانی [ոսթոխանի] ոսկրային։

استدامت [էսթեդամա̈թ] 1) տևականություն, տևողություն, 2) հաստատունություն։

استدراک [էսթեդրաք] ըմբռնում։

استدعا [էսթեդ'ա] խնդրանք, աղերս։ استدعا کردن [էսթեդ'ա քա̈րդա̈ն] աղերսել, խնդրել, հայցել։

استدلال [էսթեդլալ] ապացույց, փաստարկում։

استدلالی [էսթեդլալի] փաստարկված, պատճառաբանված։

آستر [ասթա̈ր] աստառ։

استراحت [էսթերահա̈թ] հանգստություն, անդորրություն։ استراحت کردن [էսթերահա̈թ քա̈րդա̈ն] հանգստանալ։

استراحتگاه [էսթերահա̈թգահ] 1) հանգստի վայր, 2) հանգստի տուն։

استراق [էսթերաղ] գողություն։ استراق کردن [էսթերաղ քա̈րդա̈ն] գողանալ։ استراق سمع [էսթերաղե սա̈մ'] ականջում, գաղտնի լսելը։ استراق نظر [էսթերաղե նա̈զա̈ր] թաքուն նայելը, ծիկրակում։

استرحام [էսթերհամ] գթության հայց։ استرحام کردن [էսթերհամ քա̈րդա̈ն] գթություն հայցել։

استرداد [էսթերդադ] վերադարձում, վերադարձություն։

آستردار [ասթա̈րդար] աստառով, աստառ ունեցող։

استرضاء [էսթերզա] բավարարվածություն, պահանջմունքների բավարարում։

استرعاب [էսթեր'աբ] սարսափեցում, զարհուրեցում։

آستری [ասթա̈րի] աստառացու։

استشاره [էսթեշարե] խորհուրդ, կոնսուլտացիա։

استشمام [էսթեշմամ] հոտոտելը, հոտ քաշելը, հոտոտում։

استشهاد [էսթեշհադ] վկայություն, վկայի ցուցմունք։

استصواب [էսթեսվաբ] հավանություն։ استصواب کردن [էսթեսվաբ քա̈րդա̈ն] հավանություն տալ։

استطاعت [էսթեթաա̈թ] հնազանդում, հպատակում։

استطاله [էսթեթալե] երկարացում։

استطراد [էսթեթրադ] շեղում (թեմայից)։

استطراداً [էսթեթրադա̈ն] ի միջի այլոց։

استطلاع [էսթեթլա'] տեղեկությունների հավաքում։ استطلاع کردن [էսթեթլա' քա̈րդա̈ն] 1) տեղեկություններ հավաքել, 2) հարցուփորձ անել։

استعاره [էսթեարե] փոխաբերություն։

استعاره‌آمیز [էսթեարեամիզ] փոխաբերական։

استعانت [էսթեանա̈թ] օգնություն։

استعجاب [էսթե'ջաբ] զարմանք։ استعجاب کردن [էսթե'ջաբ քա̈րդա̈ն] զարմանալ։

استعجال [էսթե'ջալ] 1) շտապողականություն, 2) արագացում։

استعداد [էսթե'դադ] ընդունակություն։ استعداد کار [էսթե'դադե քար] աշխատունակություն։ استعداد موسیقی [էսթե'դադե մուսիղի] երաժշտական ընդունակություն։

استعفاء [էսթե'ֆա] հրաժարում, հրաժարական։ استعفاء کردن [էսթե'ֆա քա̈րդա̈ն] հրաժարվել, հրաժարական տալ։

استعمار [էսթե'մար] գաղութացում, գաղութարարություն։

استعمارگر [էսթե'մարգա̈ր] գաղութարար։

استعماری [էսթե'մարի] գաղութային։

استعمال [էսթե'մալ] գործածություն, կիրառություն, օգտագործում։ استعمال کردن [էսթե'մալ քա̈րդա̈ն] օգտագործել, գործածել։ قابل استعمال [ղաբելե էսթե'մալ] օգտագործելի։

استغاثه [էսթեղասե] աղաչանք, պաղատանք։

استغراق [էսթեղրաղ] ընկղմում, ջրասուզում։

استغفار [էսթեղֆար] ապաշխարանք։

استغفرالله [էսթա̈ղֆերօլլահ] քավ լիցի։

استغنا [էսթեղնա] ապահովվածություն (նյութական), անկախ լինելը։

استفاده [էսթեֆադե] օգտագործում, օգուտ։ استفاده کردن [էսթեֆադե քա̈րդա̈ն] օգտվել։ استفاده‌جو [էսթեֆադեջու] շահամոլ, շահատենչ, շահասեր։

استفراغ [էսթեֆրաղ] փսխում։ استفراغ کردن [էսթեֆրաղ քա̈րդա̈ն] փսխել, հետ տալ։

استفسار [էսթեֆսար] հարցաքննություն։

استفهام [էսթեֆհամ] հարց, հարցում։

استفهامی [էսթեֆհամի] հարցական։ جملهٔ استفهامی [ջոմլեյե էսթեֆհամի] քերակ. հարցական նախադասություն։

استقامت [էսթեղամա̈թ] դիմադրություն, ամրություն, կայունություն։

استقبال [էսթեղբալ] 1) ընդառաջում, դիմավորում, ընդունելություն, 2) քերակ. ապառնի։

استقراء [էսթեղրա] եզրակացություն, եզրահանգում։

استقراب [էսթեղրաբ] մերձեցում։

استقرار [էսթեղրար] հաստատում, հիմնում, տեղադրում։ استقرار امنیت [էսթեղրարե ա̈մնիյա̈թ] անվտանգության ապահովում։ استقرار صلح [էսթեղրարե սոլհ] խաղաղության ամրապնդում։

استقراض [էսթեղրազ] փոխառություն։ استقراض داخلی [էսթեղրազե դախելի] ներքին փոխառություն։

استقراضی [էսթեղրազի] փոխառու։ بانک استقراضی [բանքե էսթեղրազի] փոխատու բանկ։

استقلال [էսթեղլալ] անկախություն։ استقلال اقتصادی و سیاسی [էսթեղլալե եղթեսադի վօ սիյասի] տնտեսական և քաղաքական անկախություն։

استقلالا [էսթեղլալա̈ն] անկախաբար, ինքնուրույն կերպով։

استقلال‌طلب [էսթեղլալթա̈լա̈բ] անկախասեր, անկախության կողմնակից։

استکان [էսթեքան] բաժակ։

استکبار [էսթեքբար] գոռոզություն, հպարտություն։

استکراه [էսթեքրահ] նողկանք, զզվանք։ استکراه داشتن [էսթեքրահ դաշթա̈ն] զզվանք տածել։

استکشاف [էսթեքշաֆ] 1) հայտնաբերում, 2) հետախուզում։

استلزام [էսթելզամ] անհրաժեշտություն։

استماع [էսթեմա'] ունկնդրում։ استماع کردن [էսթեմա' քա̈րդա̈ն] ունկնդրել։

استمالت [էսթեմալա̈թ] սփոփում, մխիթարում, սփոփանք, մխիթարանք։

استمداد [էսթեմդադ] 1) օգնություն, 2) օգնություն խնդրելը։

استمرار [էսթեմրար] տևողություն։

استمراراً [էսթեմրարա̈ն] շարունակաբար։

استمراری [էսթեմրարի] շարունակական։ ماضی استمراری [մազիյե էսթեմրարի] քերակ. անցյալ անկատար։

استمزاج [էսթեմզաջ] հարցուփորձով կարծիք իմանալը, շոշափելը։ استمزاج کردن [էսթեմզաջ քա̈րդա̈ն] հարցուփորձով իրազեկ դառնալ, շոշափել։

استمساک [էսթեմսաք] ժամկալում, ինքնազսպում։

استملاک [էսթեմլաք] ձեռքբերում (սեփականություն)։

استمهال [էսթեմհալ] ֆին. վճարումների հետաձգում, մորատորիում։ اعلان استمهال کردن [ե'լանե էսթեմհալ քա̈րդա̈ն] մորատորիում հայտարարել։

استناد [էսթենադ] հենարան, հենուկ։ به استناد... [բե էսթենադե...] հենվելով...։ قابل استناد [ղաբելե էսթենադ] արժանահավատ։ استناد کردن [էսթենադ քա̈րդա̈ն] 1) հենվել, 2) վկայակոչել։

استنباط [էսթենբաթ] 1) ըմբռնում, հասկացում, 2) արտածում, դեդուկցիա, 3) եզրակացություն, հետևություն։ استنباط کردن [էսթենբաթ քա̈րդա̈ն] 1) հասկանալ, ըմբռնել, 2) հետևություն անել։

استنتاج [էսթենթաջ] եզրակացություն, հետևություն։ استنتاج کردن [էսթենթաջ քա̈րդա̈ն] հետևություն անել, եզրակացնել։

استنساخ [էսթենսախ] պատճենահանում, պատճենում։

استنشاق [էսթենշաղ] շնչում, ներս շնչելը։ استنشاق کردن [էսթենշաղ քա̈րդա̈ն] շնչել, ներս շնչել։

استنطاق [էսթենթաղ] 1) հարցաքննություն, հարցաքննում, 2) դատաքննություն։

استنکاف [էսթենքաֆ] խուսափում, հրաժարում։ استنکاف ورزیدن [էսթենքաֆ վա̈րզիդա̈ն] հրաժարվել, խուսափել։

استوا [օսթովա] 1) հասարակած, 2) հավասարակշռություն, 3) հավասարություն։ خط استوا [խա̈թթե օսթովա] հասարակածային շրջագիծ։

استوار [օսթովար] ամուր, պինդ, կայուն։

استوارنامه [օսթովարնամե] դիվանգ. հավատարմագիր։

استوانه [օսթովանե] գլան։

استوانه‌ای [օսթովանեի] գլանաձև։

استوائی [օսթովաի] հասարակածային։ آبهای منطقهٔ استوائی [աբհայե մա̈նթա̈ղեյե օսթովաի] հասարակածային ջրեր։

استودیو [էսթուդյո] ստուդիա։

استهانت [էսթեհանա̈թ] արհամարհում, քամահրում, արհամարհանք, քամահրանք։ استهانت کردن [էսթեհանա̈թ քա̈րդա̈ն] արհամարհել, բանի տեղ չդնել։

استهزاء [էսթեհզա] հեգնանք, ծաղր։

استهزاءآمیز [էսթեհզաամիզ] ծաղրալից, ծաղրական։

استهلاك [էսթեհլաք] 1) մարում (պարտքի), 2) ամորտիզացիա, 3) ոչնչացում, մաշացում։ استهلاك کردن [էսթեհլաք քա̈րդա̈ն] մարել (պարտքը, փոխառությունը)։

استهلال [էսթեհլալ] նորածնություն, նորածական։

استیصال [էսթիսալ] չքավորություն, ծայրահեղ կարիք։

استیضاح [էսթիզահ] պարզաբանում, հարցապնդում։ استیضاح کردن [էսթիզահ քա̈րդա̈ն] հարցապնդում անել։

استیعاب [էսթիաբ] ամբողջություն։

استیلاء [էսթիլա] նվաճում, գրավում, զավթում։ استیلاء کردن [էսթիլա քա̈րդա̈ն] գրավել։

استیلاجو [էսթիլաջու] նվաճող, աշխարհակալ։

آستین [ասթին] թև (զգեստի)։

استیناس [էսթինաս] 1) ընտելացում, 2) մտերմություն։ استیناس کردن [էսթինաս քա̈րդա̈ն] ընտելանալ։

استیناف [էսթինաֆ] բողոքարկում։ غیر قابل استیناف است [ղեյրե ղաբելե էսթինաֆ ա̈սթ] բողոքարկման ենթակա չէ։ قابل استیناف [ղաբելե էսթինաֆ] բողոքարկման ենթակա։

استینافاً [էսթինաֆա̈ն] բողոքարկման կարգով։

اسد [ա̈սա̈դ] առյուծ։

اسرا [ոսա̈րա] գերիներ։ Եզ. اسیر [ա̈սիր]։

اسرار [ա̈սրար] գաղտնիքներ։ Եզ. سر [սերր]։

اسرارآمیز [ա̈սրարամիզ] խորհրդավոր։ بطور اسرارآمیز [բեթոուրե ա̈սրարամիզ] խորհրդավոր կերպով։

اسراف [էսրաֆ] շռայլություն, վատնում, շվայտություն։

اسرافکار [էսրաֆքար] վատնող, շռայլող։

اسرائیلی [էսրաիլի] 1) իսրայելյան, հրեական, 2) իսրայելացի։

اسرع [ա̈սրա̈'] ավելի արագ, ամենաարագ։ به‌اسرع اوقات [բե ա̈սրա̈'է օուղաթ] در اسرع وقت [դա̈ր ա̈սրա̈'է վա̈ղթ] ամենակարճ ժամկետում, ըստ հնարավորին շուտ։

اسطبل [էսթա̈բլ] ախոռ, մսուր։

اسعد [ա̈ս'ա̈դ] ամենաերջանիկ։

اسف [ա̈սա̈ֆ] 1) ափսոսանք, 2) վիշտ, կսկիծ։

اسفالت [էսֆալթ] ասֆալտ։ اسفالت کردن [էսֆալթ քա̈րդա̈ն] ասֆալտապատել, ասֆալտել։

اسف‌انگیز [ա̈սա̈ֆա̈նգիզ] ցավալի, տրտմալի։

اسفل [ա̈սֆա̈լ] ներքևի, ամենացածր։

اسفل‌الناس [ա̈սֆա̈լօննաս] հասարակության տականքներ։

اسفناج [էսֆենաջ] սպանախ։

اسفناك [ա̈սա̈ֆնաք] տե՛ս اسف‌انگیز [ա̈սա̈ֆա̈նգիզ]։

اسفنج [էսֆա̈նջ] սպունգ։

اسفنجی [էսֆա̈նջի] սպունգային, սպունգանման։

اسفند [էսֆա̈նդ] իրանական տոմարի 12-րդ ամիսը։

اسقف [ոսղոֆ] եպիսկոպոս։ اسقف اعظم [ոսղոֆե ա̈'զա̈մ] կաթողիկոս, պատրիարք։

اسکات [էսքաթ] լռեցում։

اسکاتلندی [էսքաթլա̈նդի] 1) շոտլանդացի, 2) շոտլանդական, 3) շոտլանդերեն։

اسکان [էսքան] բնակեցում։

اسکلت [էսքելեթ] կմախք։

اسکله [էսքելե] կառանատեղ, նավակայան։

اسکناس [էսքենաս] թղթադրամ։

اسکی [էսքի] դահուկ։

اسکی‌باز [էսքիբազ] դահուկավոր։

اسکی‌بازی [էսքիբազի] դահուկային սպորտ։

اسکیمو [էսքիմո] I էսկիմոս։

اسکیمو [էսքիմո] II էսկիմո (պաղպաղակ)։

اسلاف [ա̈սլաֆ] նախնիքներ։ Եզ. سلف [սա̈լա̈ֆ]։

اسلام [էսլամ] իսլամ, մահմեդականություն։

اسلام‌پناه [էսլամփա̈նահ] իսլամի պաշտպան։

اسلامی [էսլամի] մահմեդական, իսլամական։

اسلامیت [էսլամիյյա̈թ] իսլամիզմ, մուսուլմանություն։

اسلاو [էսլավ] 1) սլավոն(ացի), 2) սլավոնական։ زبانهای اسلاو [զա̈բանհայե էսլավ] սլավոնական լեզուներ։

اسلاوشناس [էսլավշենաս] սլավոնագետ։

اسلاوشناسی [էսլավշենասի] սլավոնագիտություն։

اسلحه [ա̈սլեհե] զենք։ اسلحهٔ سرد [ա̈սլեհեյե սա̈րդ] սառը զենք։

اسلحه‌خانه [ա̈սլեհեխանե] զինանոց։

اسلحه‌دار [ա̈սլեհեդար] 1) զինակիր, 2) պալատի զենքերը կրող։

اسلحه‌ساز [ա̈սլեհեսազ] զինագործ։

اسلحه‌سازی [ա̈սլեհեսազի] զինագործություն։ کارخانهٔ اسلحه‌سازی [քարխանեյե ա̈սլեհեսազի] զինագործարան։

اسلوب [օսլուբ] եղանակ, մեթոդ, ձև։ اسلوب تعلیم [օսլուբե թա̈'լիմ] դասավանդման մեթոդիկա։

اسم [էսմ] 1) անուն, 2) քեր. գոյական։ Հոգ. اسامی [ա̈սամի]։ اسم خانوادگی [էսմե խանեվադեգի] ազգանուն։ اسم دادن (گذاشتن) [էսմ դադա̈ն (գոզաշթա̈ն)] անվանակոչել, անվանել։ اسم بردن [էսմ բորդա̈ն] հիշատակել, անունը տալ։ اسم شب [էսմե շա̈բ] ռազմ. գիշերային նշանաբառ։ اسم عام [էսմե ամ] քերակ. հասարակ անուն։ اسم خاص [էսմե խաս] քերակ. հատուկ անուն։

اسماً [էսմա̈ն] անվանապես, անվանականորեն։

آسمان [ասման] երկինք։ آسمان صاف [ասմանե սաֆ] ջինջ՝ պարզ երկինք։

آسمانخراش [ասմանխա̈րաշ] բարձրաբարձ, երկնաբարձ (շենք)։

آسماندره [ասմանդա̈րրե] աստղ. Ծիր-կաթին, Հարդագողի ճանապարհ։

آسمانسا(ی) [ասմանսա(յ)] տե՛ս آسمان خراش [ասմանխա̈րաշ]։

آسمانی [ասմանի] երկնային։ اجرام آسمانی [ա̈ջրամե ասմանի] երկնային մարմիններ։ بلای آسمانی [բա̈լայե ասմանի] տարերային աղետ։

اسمگذاری [էսմգոզարի] անվանակոչություն։ جشن اسمگذاری [ջա̈շնե էսմգոզարի] անվանակոչության տոն (օր)։

اسمنویسی [էսմնեվիսի] անունների ցուցակագրում։ اسمنویسی کردن [էսմնեվիսի քա̈րդա̈ն] 1) ցուցակագրել, 2) ցուցակագրվել։

اسناد [ա̈սնադ] փաստաթղթեր։ Եզ. سند [սա̈նա̈դ]։

اسناد [էսնադ] վերագրում։ اسناد کردن [էսնադ քա̈րդա̈ն] վերագրել։

آس‌وپاس [ասոփաս] չունևոր, սնանկացած։

اسود [ա̈սվա̈դ] սև։ بحر اسود [բա̈հրե ա̈սվա̈դ] Սև ծով։

آسودگی [ասուդեգի] հանգստություն։

آسودن [ասուդա̈ն] հանգստանալ։

آسوده [ասուդե] հանգիստ, խաղաղ։

آسوده‌حال [ասուդեհալ] հանգիստ, անվրդով, բարեկեցիկ։

اسهال [էսհալ] լուծ, թանչախտ։

آسیا [ասյա] Ասիա։ آسیای صغیر [ասյայե սաղիր] Փոքր Ասիա։ آسیای میانه [ասյայե միյանե] Միջին Ասիա։

آسیا [ասյա] և آسیاب [ասյաբ] ջրաղաց։ دندان آسیاب [դանդանե ասյաբ] ակռատամ։

آسیابان [ասյաբան] ջրաղացպան։

آسیاسنگ [ասյասանգ] երկանքաքար։

آسیائی [ասյայի] 1) ասիական, 2) ասիացի։

آسیب [ասիբ] վնաս, աղետ, կորուստ։ آسیب دیدن [ասիբ դիդան] վնաս տեսնել, վնասվել։

آسیب‌پذیر [ասիբփազիր] խոցելի։

آسیب‌دیده [ասիբդիդե] վնաս կրած, վնասված, տուժված։

آسیب‌شناسی [ասիբշենասի] բժշկ. տրավմատոլոգիա, վնասվածքաբանություն։

آسید [ասիդ] քիմ. թթու։

آسیدی [ասիդի] քիմ. 1) թթվային, 2) թթվայնություն։

اسیر [ասիր] գերի։ Հոգ. اسرا [ոսարա]։

آش [աշ] ապուր, մաջուր, կերակուր, արգանակ։

اشاره [էշարե] ակնարկ, նշան։ اشاره کردن [էշարե քարդան] ակնարկել։

اشاعات [էշաաթ] ասեկոսներ, լուրեր։ اشاعات کاذبه [էշաաթե քազեբե] սուտ լուրեր։

اشاعه [էշաե] տարածում։ اشاعهٔ علوم [էշաեյե օլում] գիտելիքի տարածում։

اشامیدن [աշամիդան] խմել, ըմպել։

آشامیدنی [աշամիդանի] ըմպելի, խմելու։ آب آشامیدنی [աբե աշամիդանի] խմելու ջուր։

اشباع [էշբա'] հագեցում։ اشباع شد [էշբա' շոդ] հագեցավ։

آشپز [աշփազ] խոհարար։

آشپزخانه [աշփազխանե] խոհանոց։

آشپزی [աշփազի] խոհարարություն։

اشتباه [էշթեբահ] 1) սխալ, սխալ լինելը, 2) վրիպում, 3) թյուրիմացություն։ اشتباه کردن [էշթեբահ քարդան] սխալվել։ به (در) اشتباه انداختن [բե (դար) էշթեբահ անդախթան] թյուրիմացության՝ մոլորության մեջ գցել։

اشتباهاً [էշթեբահան] սխալմամբ։

اشتباه‌پذیر [էշթեբահփազիր] սխալական։

اشتباهی [էշթեբահի] սխալմամբ, սխալաբար։

اشتدار [էշթեդար] սաստկացում, ուժեղացում։

اشتراك [էշթերաք] ընկերակցություն, մասնակցություն։ اشتراك مساعی [էշթերաքե մասաի] համագործակցություն։ اشتراك کردن (داشتن) [էշթերաք քարդան (դաշթան)] մասնակցել, մասնակցություն ունենալ։

اشتراکی [էշթերաքի] 1) հավաքական, համատեղ, 2) քաղ. համայնական։ اشتراکی کردن [էշթերաքի քարդան] կոլեկտիվացնել։

اشتعال [էշթեալ] բոցավառում, հրկիզում, բորբոքում։

اشتغال [էշթեղալ] զբաղմունք, պարապմունք։ اشتغال داشتن [էշթեղալ դաշթան] զբաղվել, զբաղված լինել։

اشتقاق [էշթեղաղ] քերակ. 1) բառածանցում, 2) ստուգաբանություն։ علم اشتقاق [էլմե էշթեղաղ] ստուգաբանություն։

اشتقاقی [էշթեղաղի] ածանցյալ, ածանցված, ածանցական։ کلمات اشتقاقی [քալամաթե էշթեղաղի] քեր. ածանցավոր, ածանցական բառեր։

اشتهاء [էշթեհա] ախորժակ։ عدم اشتها [ադամե էշթեհա] ախորժակի բացակայություն։

اشتهاآور [էշթեհաավար] ախորժաշարժ, ախորժաբեր։

اشتهار [էշթեհար] 1) հռչակ, փառք, 2) տարածում։

آشتی [աշթի] հաշտություն։ آشتی کردن [աշթի քարդան] հաշտվել։ آشتی دادن [աշթի դադան] հաշտեցնել։

اشتیاق [էշթիյաղ] փափագ, բուռն ցանկություն։

آشتی‌پذیر [աշթիփազիր] հաշտվող։

آشتی‌ناپذیر [աշթինափազիր] անհաշտ, անհաշտելի։

اشجار [աշջար] ծառեր։ Եզ. شجر [շաջար]։

اشخاص [աշխաս] անձինք, մարդիկ։ Եզ. شخص [շախս]։

اشد [աշադդ] ամենախիստ, ամենասաստիկ։ اشد مجازات [աշադդե մոջազաթ] ամենախիստ պատիժ։

اشرار [աշրար] չարագործներ, ոճրագործներ։ Եզ. شریر [շարիր]։

اشراف [աշրաֆ] ազնվականներ։ Եզ. شریف [շարիֆ]։

اشرافیت [աշրաֆիյաթ] ազնվականություն։

اشراق [էշրաղ] արևածագ, արևի ծագում։

اشراقی [էշրաղի] և اشراقیون [էշրաղիյուն] Մուսուլմանական Արևելքում Պլատոնի փիլիսոփայական ուսմունքի հետևորդները։

اشرف [աշրաֆ] ամենաազնիվ, ազնվական։

اشعار [աշ'ար] բանաստեղծություններ, ոտանավորներ։ Եզ. شعر [շե'ր]։

اشعاع [էշ'ա'] փայլում, շողում, ճառագայթում։

اشعال [էշ'ալ] բոցավառում։

اشعه [աշե'ե] ճառագայթներ։ Եզ. شعاع [շոա']։ اشعهٔ ماورأ بنفش [աշե'եյե մավարաե բանաֆշ] ուլտրամանուշակագույն ճառագայթներ։

آشغال [աշղալ] աղբ, թափոն։

اشغال [էշղալ] օկուպացիա, գրավում։ اشغال کردن [էշղալ քարդան] օկուպացնել, օկուպացիայի ենթարկել, գրավել։

آشغالدان [աշղալդան] աղբարկղ։

اشغالگر [էշղալգար] զավթիչ, օկուպանտ։

اشغالگرانه [էշղալգարանե] զավթողական, ագրեսիվ։

اشغالی [էշղալի] օկուպացիոն, բռնատիրական։ ارتش اشغالی [արթեշե էշղալի] օկուպացիոն բանակ։ منطقهٔ اشغالی [մանթաղեյե էշղալի] օկուպացված գոտի։

اشفاق [էշֆաղ] կարեկցում, գութ, արգահատանք։

آشفتگی [աշոֆթեգի] 1) խառնաշփոթություն, խելացնորում, խլրտում, խռովություն, 2) հուզում, վրդովմունք, 3) ալեկոծում (ծովի), սիրահարվածություն։

آشفتن [աշոֆթան] 1) հուզել, վրդովել, անկարգություն առաջացնել, 2) հուզվել, վրդովվել, խելացնորվել։

آشفته [աշոֆթե] խելացնորված, հուզված, վրդովված։

آشفته‌بخت [աշոֆթեբախթ] դժբախտ, տարաբախտ։

آشفته‌حال [աշոֆթեհալ] դժբախտ, ցավագին վիճակում գտնվող։

آشفته‌خاطر [աշոֆթեխաթեր] և آشفته‌دل [աշոֆթեդել] սրտնեղված, խելացնորված հոգեխռով, տառապյալ։

آشفته‌موی [աշոֆթեմույ] խճճված մազերով, հերարձակ։

اشقر [աշղար] աշխետ ձի։

اشك [աշք] արտասուք։ اشك تلخ [աշքե թալխ] դառը արցունքներ։ اشك تمساح [աշքե թեմսահ] կոկորդիլոսի արցունքներ։

آشکار [աշքար] ակնհայտ, հայտնի, բացահայտ։ آشکار کردن [աշքար քարդան] բացահայտել։

اشکاف [էշքաֆ] պահարան։

اشکال [աշքալ] ձևեր, կերպեր, կերպարանքներ։ Եզ. شکل [շեքլ]։

اشکال [էշքալ] դժվարություն, խոչընդոտ։

اشکال‌تراش [էշքալթարաշ] դժվարություններ ստեղծող, արգելքներ հարուցող։

اشکال‌تراشی [էշքալթարաշի] դժվարությունների ստեղծում, արգելքների հարուցում։

اشک‌آلود [աշքալուդ] լացակումած։

اشکانی [աշքանի] Արշակունի։

اشکانیان [աշքանիյան] Արշակունիներ։

اشک‌آور [աշքավար] արտասվաբեր։ گاز اشک‌آور [գազե աշքավար] արտասվաբեր գազ։

اشکبار [աշքբար] արտասվածոր։

اشکنه [էշքանե] ապուր, արգանակ։

اشکوب [աշքուբ, օշքուբ] հարկ։ اشکوب اول [աշքուբե ավվալ] առաջին հարկ։

آشکوخیدن [աշքուխիդա̈ն] և اشکوخیدن [էշքուխիդա̈ն] սայթաքել, գայթել։

اشمئزاز [էշմե'զազ] խորշանք, զզվանք։

آشنا [աշնա] ծանոթ, բարեկամ։ آشناشدن [աշնա շոդա̈ն] ծանոթանալ։ آشناکردن [աշնա քա̈րդա̈ն] ծանոթացնել։

آشنائی [աշնաի] 1) ծանոթություն, 2) ծանոթացում։

آشوب [աշուբ] 1) խառնակություն, իրարանցում, խլրտում, խռովություն, 2) աղմուկ, ժխոր, 3) ընդվզում, ապստամբություն։ آشوب برپاکردن [աշուբ բա̈րփա քա̈րդա̈ն] խռովություն բարձրացնել։

آشوب‌انگیز [աշուբա̈նգիզ] խռովարկու, խռովահույզ։

آشوبگر [աշուբգա̈ր] խռովարար, խառնակիչ։

آشوبناک [աշուբնաք] կատաղի, մոլեգին։

اشهب [ա̈շհա̈բ] մոխրագույն ձի։

اشهد [ա̈շհա̈դ] վերջին աղոթքը մահվանից առաջ։ اشهدخودراگفتن [ա̈շհա̈դե խոդրա գոֆթա̈ն] վերջին շունչը փչել։

اشیاء [ա̈շյա'] իրեր, կարասիք։ Եզ. شئ [շեյ']։

آشیان [աշյան] տե՛ս آشیانه [աշյանե]։

آشیانه [աշյանե] բույն։

آشیخ [աշեյխ] մոլլա։

اصابت [էսաբա̈թ] դիպչելը, դիպցնելը։ گلوله بهدف اصابت کرد [գոլուլե բե հա̈դա̈ֆ էսաբա̈թ քա̈րդ] գնդակը նպատակակետին դիպավ։ عدم اصابت [ա̈դա̈մե էսաբա̈թ] վրիպում։ اصابت کردن [էսաբա̈թ քա̈րդա̈ն] դիպչել։

اصالت [էսալա̈թ] 1) իսկություն, հարազատություն, 2) ազնվազարմություն։

اصحاب [ա̈սհաբ] տերեր։ Եզ. صاحب [սահեբ]։ اصحاب علم [ա̈սհաբե էլմ] գիտության մարդիկ։ اصحاب ثروت [ա̈սհաբե սա̈րվա̈թ] մեծահարուստներ։

اصرار [էսրար] 1) պնդում, 2) թախանձանք։ اصرار کردن [էսրար քա̈րդա̈ն] պնդել։

اصرارآمیز [էսրարամիզ] 1) համառ, անհողդող, 2) թախանձագին։ خواهش اصرارآمیز [խահեշե էսրարամիզ] թախանձագին խնդրանք։

اصطکاک [էսթեքաք] բախում։

اصطلاح [էսթելահ] 1) տերմին, 2) դարձվածք, 3) արտահայտություն։ Հոգ. اصطلاحات [էսթելահաթ]։ اصطلاح علمی [էսթելահե էլմի] գիտական տերմին։

اصطناع [էսթենա'] բարեգործություն։

اصعاب [էս'աբ] դժվարություն։

اصفر [ա̈սֆա̈ր] դեղին։

اصل [ա̈սլ] 1) արմատ, հիմք, 2) սկզբունք, 3) բնագիր, 4) իսկական, հարազատ, անաղարտ։ Հոգ. اصول [օսուլ]։ اصل و نسب اجتماعی [ա̈սլոնա̈սա̈բե էջթեմաի] սոցիալական ծագում։ سواد مطابق اصل است [սա̈վադ մոթաբեղե ա̈սլ ա̈սթ] իսկականին հետ ճիշտ է։

اصلا [ա̈սլա̈ն] 1) ամենևին, բնավ, 2) ծագմամբ, 3) հիմնովին։

اصلاح [էսլահ] 1) ուղղում, 2) բարեփոխում, բարենորոգում։ Հոգ. اصلاحات [էսլահաթ]։ اصلاح کردن [էսլահ քա̈րդա̈ն] 1) բարենորոգել, բարեփոխել, 2) ուղղել, 3) սափրել, հարդարել։

اصلاح‌پذیر [էսլահփա̈զիր] ուղղելի։

اصلاح‌جو [էսլահջու] և اصلاح‌طلب [էսլահթա̈լա̈բ] ռեֆորմատոր, բարենորոգիչ։

اصلاح‌ناپذیر [էսլահնափա̈զիր] անուղղելի։

اصلی [ա̈սլի] իսկական, հիմնական, սկզբնական, նախնական, գլխավոր։

اصلیت [ա̈սլիյյա̈թ] իսկություն։

اصناف [ա̈սնաֆ] արհեստավորներ։ Եզ. صنف [սենֆ]։

اصوات [ա̈սվաթ] ձայներ։ Եզ. صوت [սութ]։

اصول [օսուլ] հիմունք, սկզբունքներ, արմատներ։ Եզ. اصل [ա̈սլ]։

اصولا [օսուլա̈ն] սկզբունքորեն։

اصولی [օսուլի] սկզբունքային։

اصیل [ա̈սիլ] անաղարտ, ազնվազարմ։

اضافت [էզաֆա̈թ] տե՛ս اضافه [էզաֆե]։

اضافه [էզաֆե] 1) հավելում, 2) քեր. իզաֆեթ, սեռ. հոլովի կապակցություն։

اضافه‌بار [էզաֆեբար] հավելյալ ուղեբեռ։

اضافه‌تولید [էզաֆեթոուլիդ] գերարտադրություն։ بحران اضافه‌تولید [բոհրանե էզաֆեթոուլիդ] գերարտադրության ճգնաժամ։

اضافه‌حقوق [էզաֆեհողուղ] աշխատավարձի հավելում։

اضافه‌کار [էզաֆեքար] և اضافه‌کاری [էզաֆեքարի] արտաժամյա աշխատանք։

اضافی [էզաֆի] հավելյալ։ ارزش اضافی [ա̈րզեշե էզաֆի] հավելյալ արժեք։ مبلغ اضافی [մա̈բլա̈ղե էզաֆի] լրացուցիչ գումար։ ترکیب اضافی [թա̈րքիբե էզաֆի] քեր. իզաֆեթային բառակապակցություն։

اضداد [ա̈զդադ] հակադարձներ, հակադրություններ։ Եզ. ضد [զեդդ]։

اضطراب [էզթերաբ] անհանգստություն, հուզում, մտատանջություն, շփոթություն։

اضطراب‌آور [էզթերաբավա̈ր] անհանգստացնող, հուզող։

اضطرار [էզթերար] 1) անհրաժեշտություն, 2) բռնադատություն։

اضطرارا [էզթերարա̈ն] 1) ստիպված, անհրաժեշտությունից ելնելով, 2) հարկադրաբար։

اضطراری [էզթերարի] 1) անհրաժեշտ, 2) հարկադրական, ստիպողական։

اضلال [էզլալ] գայթակղում, մոլորություն։

اضمحلال [էզմեհլալ] անհետացում, ոչնչացում, բնաջնջում։

اطاعت [էթաա̈թ] հնազանդում, հնազանդություն, հպատակություն։ اطاعت کردن [էթաա̈թ քա̈րդա̈ն] հնազանդվել, ենթարկվել, հպատակվել։

اطاق [օթաղ] սենյակ։ اطاق خواب [օթաղե խաբ] ննջարան։ اطاق کار [օթաղե քար] աշխատասենյակ։ اطاق نهارخوری [օթաղե նահարխորի] ճաշասենյակ։

اطاقک [օթաղա̈ք] փոքր սենյակ։

اطاله [էթալե] երկարում, երկարաձգում։

اطاله‌کلام [էթալեյե քա̈լամ] երկարաբանություն։

اطباء [ա̈թեբբա] բժիշկներ։ Եզ. طبیب [թա̈բիբ]։

اطراف [ա̈թրաֆ] կողմեր, շրջակայք։ Եզ. طرف [թա̈րա̈ֆ]։ اطراف شهر [ա̈թրաֆե շա̈հր] քաղաքամերձ բնակավայրը, արվարձան։

اطرافیان [ա̈թրաֆիյան] շրջապատ(ողներ), մերձավորներ։

اطراق [օթրաղ] օթևան, դադար։ اطراق کردن [օթրաղ քա̈րդա̈ն] օթևանել, դադար անել։

اطریشی [օթրիշի] 1) ավստրիական, 2) ավստրիացի։

اطعام [էթ'ամ] սնուցում, սնունդ։ اطعام کردن [էթ'ամ քա̈րդա̈ն] սնել։

اطفاء [էթֆա] շիջում, մարում, հանգցնում։

اطفال [ա̈թֆալ] երեխաներ։ Եզ. طفل [թեֆլ]։

اطفائیه [էթֆաիյյե] հրդեհաշեջ, հրշեջ։

اطلاع [էթթելա'] տեղեկություն, լուր։ عدم اطلاع [ա̈դա̈մե էթթելա'] անտեղյակություն։ اطلاع داشتن [էթթելա' դաշթա̈ն] տեղյակ լինել, տեղեկություն ունենալ։

اطلاعات [էթթելաաթ] 1) ինֆորմացիա, 2) տեղեկություններ։ ادارهٔ اطلاعات [էդարեյե էթթելաաթ] ինֆորմացիոն բյուրո։

اطلاع‌نامه [էթթելանամե] 1) ծանուցատետր, 2) զեկուցագիր, 3) ուրվագիր։

اطلاعیه [էթթելաիյյե] 1) ծանուցագիր, 2) ինֆորմացիոն հաղորդում։

اطلس [ա̈թլա̈ս] I ատլաս, քարտեզագիրք։ اطلس جغرافیائی [ա̈թլա̈սե ջողրաֆիայի] աշխարհագրական ատլաս։

اطلس [ա̈թլա̈ս] II Ատլանտիկ։ اقیانوس اطلس [օղյանուսե ա̈թլա̈ս] Ատլանտիկ օվկիանոս։

اطلس [ա̈թլա̈ս] III ատլաս (կտորեղեն)։

اطمینان [էթմինան] վստահություն, ապահովություն, երաշխավորություն։ قابل اطمینان [ղաբելե էթմինան] վստահելի։ اطمینان دادن [էթմինան դադա̈ն] հավաստիացնել։ اطمینان داشتن [էթմինան դաշթա̈ն] վստահ լինել։

اطمینان‌بخش [էթմինանբա̈խշ] հուսադրող, համոզ ներշնչող։ اظهارات اطمینان‌بخش [էզհարաթե էթմինանբա̈խշ] հուսադրող հայտարարություններ։

اطناب [էթնաբ] երկարաբանություն։

اطو [օթու] տե՛ս اتو

اطوار [ա̈թվար] ձևեր, ծամածռություն, սեթևեթություն, կոտրատում։ اطوار درآوردن [ա̈թվար դա̈ր ավա̈րդա̈ն] ծամածռություն անել, կոտրատվել, սեթևեթել։

اطواری [ա̈թվարի] սեթևեթ, կոտրատվող։

اطوکش [օթուքեշ] տե՛ս اتوکش

اظهار [էզհար] հայտնում, ծանուցում, արտահայտում, վկայություն։ اظهار خرسندی [էզհարե խորսա̈նդի] ուրախության արտահայտում։ اظهار کردن [էզհար քա̈րդա̈ն] արտահայտել։

اظهارات [էզհարաթ] հայտարարություններ, արտահայտություններ, ցուցմունքներ։

اظهارنامه [էզհարնամե] պաշտոնական հայտարարություն, դեկլարացիա։

اعاجیب [ա̈աջիբ] հրաշալիքներ։

اعاده [էադե] վերադարձ, վերահաստատում, վերականգնում։ اعادهٔ حیثیت [էադեյե հեյսիյա̈թ] ռեաբիլիտացիա։ اعادهٔ نظم [էադեյե նա̈զմ] կարգը վերականգնել։ اعاده کردن [էադե քա̈րդա̈ն] 1) վերադարձնել, 2) վերականգնել։

اعاشه [էաշե] 1) կերակրում, 2) ապրուստ։

اعاظم [ա̈ազեմ] մեծամեծներ, նշանավորներ։ اعاظم رجال دولت [ա̈ազեմե ռեջալե դոուլա̈թ] նշանավոր պետական գործիչներ։

اعانت [էանա̈թ] տե՛ս اعانه [էանե]։

اعانه [էանե] նպաստ, նյութական օգնություն։ اعانه دادن [էանե դադա̈ն] նպաստ տալ, օժանդակել (դրամով)։

اعتبار [է՛թեբար] 1) վստահություն, 2) հեղինակություն, 3) հավաստիություն, 4) վարկ (բանկ)։ اعتبار داشتن [է՛թեբար դաշթա̈ն] 1) վստահելի լինել, 2) հեղինակություն ունենալ, 3) վստահել, 4) վարկատու լինել։ اعتبار کردن [է՛թեբար քա̈րդա̈ն] վստահել։ اعتبار درازمدت [է՛թեբարե դերազմոդդա̈թ] երկարաժամկետ վարկ։

اعتبارنامه [է՛թեբարնամե] 1) հավատարմագիր, 2) ակրեդիտիվ։

اعتداء [է՛թեդա] 1) անարդարություն, 2) ճնշում, նեղում։

اعتدال [է՛թեդալ] չափավորություն, բարեխառնություն։

اعتدالیون [է՛թեդալիյուն] չափավորականներ։

اعتراض [է՛թերազ] 1) բողոք, 2) առարկում, առարկություն։ اعتراض کردن [է՛թերազ քա̈րդա̈ն] բողոքել, առարկել։

اعتراض آمیز [է՛թերազամիզ] բողոքալից։

اعتراض نامه [է՛թերազնամե] 1) բողոքագիր, 2) ռեկլամացիա։

اعتراف [է՛թերաֆ] խոստովանություն։ اعتراف کردن [է՛թերաֆ քա̈րդա̈ն] խոստովանել։

اعتزاز [է՛թեզազ] մեծություն, փառք։

اعتزال [է՛թեզալ] 1) հեռացում, առանձնացում, մեկուսացում, 2) ուրացում, հրաժարում։

اعتزالی [է՛թեզալի] ուրացող, հերձվածող, աղանդավոր։ Հոգ. اعتزالیون [է՛թեզալիյուն]։

اعتساف [է՛թեսաֆ] 1) հարկադրում, բռնադատում, 2) ճշմարտությունից շեղվելը։

اعتصاب [է՛թեսաբ] գործադուլ։ اعتصاب کردن [է՛թեսաբ քա̈րդա̈ն] գործադուլ անել։ اعتصاب غذا [է՛թեսաբե ղա̈զա] հացադուլ։

اعتصاب‌شکن [է՛թեսաբշեքա̈ն] գործադուլաբեկ, շտրեյկբրեխեր։

اعتصاب‌کننده [է՛թեսաբքոնա̈նդե] գործադուլավոր։ Հոգ. اعتصاب‌کنندگان [է՛թեսաբքոնա̈նդեգան]։

اعتصابی [է՛թեսաբի] գործադուլային, գործադուլական։ Հոգ. اعتصابیون [է՛թեսաբիյուն]։

اعتصام [է՛թեսամ] անմեղություն, մեղքից հեռացում։

اعتضاد [է՛թեզադ] 1) աջակցում, սատարում, 2) հենարան։

اعتقاد [է՛թեղադ] 1) հավատ, համոզմունք, 2) դավանանք։

اعتکاف [է՛թեքաֆ] մեկուսացում, մենակեցություն, ճգնավորություն։

اعتلاء [է՛թելա] բարձրացում։ اعتلاء مقام [է՛թելաէ մա̈ղամ] պաշտոնի բարձրացում։

اعتلال [է՛թելալ] տկարություն, թուլություն։

اعتماد [է՛թեմադ] հավատ, վստահություն, ապավինություն։ رأی اعتماد [ռա̈՛յե է՛թեմադ] վստահության քվե։ عدم اعتماد [ա̈դա̈մե է՛թեմադ] անվստահություն։ قابل اعتماد [ղաբելե է՛թեմադ] վստահելի։ اعتماد کردن [է՛թեմադ քա̈րդա̈ն] հավատ ընծայել։

اعتناء [է՛թենա] ուշադրություն, փույթ։ اعتناء کردن [է՛թենա քա̈րդա̈ն] ուշադրություն դարձնել, բանի տեղ դնել։

اعتناق [է՛թենաղ] գրկախառնություն։

اعتیاد [է՛թիյադ] մոլություն։

اعجاب [է՛ջաբ] զարմանք։

اعجاب‌انگیز [է՛ջաբա̈նգիզ] զարմանալի։

اعجاز [է՛ջազ] հրաշք, զարմանք, հրաշալիք։

اعجازآمیز [է՛ջազամիզ] զարմանալի, հրաշալի։

اعجوبه [օ՛ջուբե] 1) հրաշք, երևույթ, 2) զարմանալի, չտեսնված։ Հոգ. اعاجیب [ա̈աջիբ]։

اعداء [ա̈՛դա] թշնամիներ։ Եզ. عدو [ա̈դու, ա̈դով]։

اعداد [ա̈՛դադ] թվեր։ Եզ. عدد [ա̈դա̈դ]։

اعدادی [է՛դադի] նախապատրաստական։ مکاتب اعدادی [մա̈քաթեբե է՛դադի] նախապատրաստական դպրոցներ։

اعدام [է՛դամ] մահապատիժ, գլխատում, ոչնչացում, կործանում։ حکم اعدام [հոքմե է՛դամ] մահվան դատավճիռ։

اعراب [ա̈՛րաբ] արաբներ։ Եզ. عرب [ա̈րա̈բ]։

اعراض [է՛րազ] հեռացում, մերժում, շեղում։ اعراض کردن [է՛րազ քա̈րդա̈ն] հեռացվել, հրաժարվել։

اعراف [ա̈՛րաֆ] կրոն. քավարան։

اعز [ա̈ա̈զ(զ)] ամենասիրելի, ամենահարգելի։

اعزاز [է՛զազ] հարգանք, մեծարում, մեծարանք։

اعزام [է՛զամ] ուղարկում, գործուղում։ اعزام کردن [է՛զամ քա̈րդա̈ն] ուղարկել, գործուղել։

اعزامی [է՛զամի] ուղարկված, ուղարկվող։ هیئت اعزامی [հեյա̈թե է՛զամի] պատվիրակություն։

اعزه [ա̈էզզե] սիրելի՝ հարգելի մարդիկ։

اعسار [է՛սար] 1) դժվարին կացություն, 2) անանկություն։

اعشاری [ա̈՛շարի] տասնորդական։ کسر اعشاری [քա̈սրե ա̈՛շարի] տասնորդական կոտորակ։

اعصاب [ա̈՛սաբ] ջիղեր, նյարդեր։ Եզ. عصب [ա̈սա̈բ]։

اعضاء [ա̈՛զա] անդամներ։ Եզ. عضو [օզվ]։

اعطاء [է՛թա] պարգևում, շնորհում։ اعطاء کردن [է՛թա քա̈րդա̈ն] շնորհել, նվիրել։

اعطاف [է՛թաֆ] պարգևներ, շնորհներ։

اعظام [է՛զամ] փառաբանում, մեծարում։

اعظم [ա̈՛զա̈մ] ամենամեծ, մեծագույն։ صدر اعظم [սա̈դրե ա̈՛զա̈մ] վարչապետ, կանցլեր։

اعقاب [ա̈՛ղաբ] սերունդներ։

اعلام [է՛լամ] 1) հայտարարություն, ծանուցում, 2) նախազգուշացում։

اعلامیه [է՛լամիյե] 1) հայտարարություն (կառավարական), 2) թռուցիկ (քաղ.)։

اعلم [ա̈՛լա̈մ] ամենագիտուն։

اعلان [է՛լան] 1) հայտարարություն, 2) նախազգուշացում։

اعلی [ա̈՛լա] ամենաբարձր, ամենալավ։

اعلیحضرت [ա̈՛լահա̈զրա̈թ] նորին մեծություն։

اعم [ա̈ա̈մմ] ընդհանուր։ معنی اعم [մա̈՛նիյե ա̈ա̈մմ] ընդհանուր իմաստ։ اعم از [ա̈ա̈մ(մ) ա̈զ] անկախ։

اعماق [ա̈՛մաղ] խորքեր։ Եզ. عمق [ոմղ]։

اعمال [ա̈՛մալ] գործեր, գործողություններ։ Եզ. عمل [ա̈մա̈լ]։

اعمال [է՛մալ] գործադրում։ اعمال زور [է՛մալե զուր] ուժի գործադրում, ճնշման գործադրում։ اعمال نفوذ کردن [է՛մալե նոֆուզ քա̈րդա̈ն] հեղինակություն՝ ազդեցիկություն գործադրել։

اعوذبالله [ա̈ուզոբելլահ] աստված փրկե։

اعیاد [ա̈՛յադ] տոներ։ Եզ. عید [էյդ]։

اعیان [ա̈՛յան] հարուստներ, ազնվականներ, մեծամեծներ։ مجلس اعیان [մա̈ջլեսե ա̈՛յան] լորդերի պալատ, (Անգլիայում)։

آغا [աղա] 1) տիկին, տիրուհի, 2) ներքինի։

آغاز [աղազ] սկիզբ։ آغازکردن [աղազ քա̈րդա̈ն] սկսել։

آغالیدن [աղալիդա̈ն] հրահրել, սադրել, գրգռել։

اغتسال [էղթեսալ] լվացում։

اغتشاش [էղթեշաշ] խռովություն, խառնակություն։

اغتصاب [էղթեսաբ] բռնատիրում, հափշտակություն։

اغتمام [էղթեմամ] վիշտ, թախիծ։

اغتنام [էղթենամ] օգտագործում։ اغتنام فرصت [էղթենամե ֆորսա̈թ] առիթի օգտագործում։

اغذیه [ա̈ղզիյե] ուտեստ, կերակուրներ, ուտելիք, սնունդ։ Եզ. غذا [ղա̈զա]։

اغذیه‌سازی [ա̈ղզիյեսազի] սննդի արտադրություն։ صنایع اغذیه‌سازی [սա̈նայե՛է ա̈ղզիյեսազի] սննդի արդյունաբերություն։

اغذیه‌فروشی [ա̈ղզիյեֆորուշի] սննդամթերքի խանութ, պարենային խանութ, սննդամթերքի վաճառք։

اغراء [էղրա] հրահրում, գրգռում, սադրում։

اغراق [էղրաղ] չափազանցություն, չափազանցում։ اغراق‌کردن [էղրաղ քա̈րդա̈ն] չափազանցնել։ بدون اغراق [բեդունե էղրաղ] առանց չափազանցության։

اغراق‌آمیز [էղրաղամիզ] չափազանցված։

آغستن [աղեսթա̈ն] լցնել, լեփ լցնել։

آغشتن [աղեշթա̈ն] թրջել, շաղախել, խառնել։

آغشته [աղեշթե] խառնած, շաղախած։ آغشته‌بخون [աղեշթե բեխուն] արյան մեջ շաղախված։

اغضاب [ա̈ղզաբ] գրգռում, հուզում, ջղայնացում։

اغفال [էղֆալ] մոլորեցում, խաբվածություն։ اغفال‌کردن [էղֆալ քա̈րդա̈ն] մոլորության մեջ գցել, հիմարացնել։

آغل [աղոլ] գոմ, փարախ։

اغلب [ա̈ղլա̈բ] հաճախ, մեծ մասամբ։

اغماء [էղմա] ուշագնացություն։

اغماز [էղմազ] չարախոսություն, բամբասանք, զրպարտություն։

اغماض [էղմազ] անտեսում, ներողամտություն, զանցառություն։

اغماض‌کار [էղմազքար] ներողամիտ, զիջողամիտ։

اغماض‌کاری [էղմազքարի] ներողամտություն, զանցառություն։

اغنام [ա̈ղնամ] մանր եղջերավոր անասուն։ اغنام واحشام [ա̈ղնամ վա̈ ա̈հշամ] եղջերավոր անասուններ։

اغنیاء [ա̈ղնիյա] բարեկեցիկներ, հարուստներ, ապահովվածներ։ Եզ. غنی [ղա̈նի]։

اغنیه [օղնիյե] եղանակ, երգ։

اغواء [էղվա] գայթակղեցում, հրապուրում, մոլորում։ اغواءکردن [էղվա քա̈րդա̈ն] գայթակղեցնել։ اغواءشدن [էղվա շոդա̈ն] գայթակղվել։

آغوش [աղուշ] գիրկ։ به‌آغوش گرفتن [բե աղուշ գերեֆթա̈ն] գրկել։

اغیار [ա̈ղյար] օտարականներ։

آفات [աֆաթ] աղետներ, փորձանքներ, չարիքներ։ Եզ. آفت [աֆա̈թ]։

افاته [էֆաթե] կորուստ, բացթողում։ افاتهٔ وقت [էֆաթեյե վա̈ղթ] ժամանակի կորուստ։

افاده [էֆադե] 1) բացատրություն, 2) մեծություն ծախելը։ افاده‌کردن [էֆադե քա̈րդա̈ն] 1) բացատրել, 2) արտահայտել, 3) գոռոզանալ, մեծություն ծախել, փքվել։

افاده‌ای [էֆադեի] երևակայող, սնապարծ։

افاضل [ա̈ֆազել] գիտնականներ, գիտուններ։

افاضه [էֆազե] բարերարություն, ողորմածություն։

آفاق [աֆաղ] հորիզոններ, տիեզերք։ Եզ. افق [օֆող]։

آفت [աֆա̈թ] աղետ, չարիք, ժանտ, փորձանք։ آفت آسمانی [աֆա̈թե ասմանի] երկնային աղետ, տարերային աղետ։

آفتاب [աֆթաբ] արև, արեգակ։ طلوع آفتاب [թոլու՛է աֆթաբ] արևածագ։ غروب آفتاب [ղորուբե աֆթաբ] արևամուտ։

آفتاب‌پرست [աֆթաբփա̈րա̈ստ] 1) արևապաշտ, կրակապաշտ, 2) արևածաղիկ։

آفتاب‌پرستی [աֆթաբփա̈րա̈սթի] արեգակապաշտություն, կրակապաշտություն։

آفتاب‌خورده [աֆթաբխորդե] արևակեզ եղած, արևակիզված։

آفتاب‌رو [աֆթաբրու] արևահայաց, արևկողմ։

آفتاب‌زدگی [աֆթաբզա̈դեգի] արևահարություն։

آفتاب‌زده [աֆթաբզա̈դե] արևահար։

آفتاب‌سوختگی [աֆթաբսուխթեգի] արևայրուկ, արևկիզուկ։

آفتاب‌گردان [աֆթաբգա̈րդա̈ն] արևածաղիկ։

آفتاب‌کزکن [աֆթաբգա̈գրոն] դատարկաշրջիկ, դատարկապորտ։

آفتاب‌گیر [աֆթաբգիր] 1) արևահայաց, 2) հովանոց։

آفتابگین [աֆթաբգին] և آفتابناك [աֆթաբնաք] արևային, արևոտ։ روز آفتابناك [րուզե աֆթաբնաք] արևոտ (արևային) օր։

آفتاب‌مهتاب [աֆթաբմա̈հթաբ] մի տեսակ մանկական խաղ։

آفتابه [աֆթաբե] ջրածիկ։

آفتابی [աֆթաբի] արևային, արևոտ։

افتادگی [օֆթադեգի] համեստություն, խոնարհություն։

افتادن [օֆթադա̈ն] ընկնել։

افتاده [օֆթադե] ընկած, նվաղած, ճնշված, համեստ։ آدم افتاده [ադա̈մե օֆթադե] համեստ մարդ։

افتاده‌حال [օֆթադեհալ] 1) համեստ, հասարակ, 2) ընկճված։

افتان‌وخیزان [օֆթանոխիզան] ընկնելով-բարձրանալով, կաղալով։

افتتاح [էֆթեթահ] բացում, սկիզբ։ مراسم افتتاح [մա̈րասեմե էֆթեթահ] բացման արարողություն։

افتتاحی [էֆթեթահի] ներածական, բացման, բացումի։ نطق افتتاحی [նոթղե էֆթեթահի] ներածական խոսք, բացման խոսք։

افتخار [էֆթեխար] պարծանք, հպարտություն, փառավորություն, պատիվ, փառք։ افتخارکردن [էֆթեխար քա̈րդա̈ն] հպարտանալ։

افتخارآمیز [էֆթեխարամիզ] փառավոր, փառքով պսակված։

افتخاری [էֆթեխարի] պատվավոր։ عضو افتخاری [օզվե էֆթեխարի] պատվավոր անդամ։

آفت‌دیده [աֆա̈թդիդե] տե՛ս آفت‌زده [աֆա̈թզա̈դե]։

افتراء [էֆթերա] զրպարտություն։ افتراء زدن [էֆթերա զա̈դա̈ն] զրպարտել։

افتراءآمیز [էֆթերաամիզ] զրպարտչական։

افتراق [էֆթերաղ] բաժանում, անջատում։

آفت‌رسیده [աֆա̈թրա̈սիդե] տե՛ս آفت‌زده [աֆա̈թզա̈դե]։

آفت‌زده [աֆա̈թզա̈դե] աղետի ենթարկված, աղետյալ։

افتضاح [էֆթեզահ] խայտառակություն։ افتضاح‌کردن [էֆթեզահ քա̈րդա̈ն] խայտառակվել։

افتضاح‌آمیز [էֆթեզահամիզ] և افتضاح‌آور [էֆթեզահավա̈ր] ամոթալի, խայտառակ։

افخر [ա̈ֆխա̈ր] ամենահոյակապ։

افخم [ա̈ֆխա̈մ] ամենափառավոր։

افراختن [ա̈ֆրախթա̈ն] տե՛ս افراشتن [ա̈ֆրաշթա̈ն]։

افراخته [ա̈ֆրախթե] տե՛ս افراشته [ա̈ֆրաշթե]։

افراد [ա̈ֆրադ] անհատներ։ Եզ. فرد [ֆա̈րդ]։

افراز [էֆրազ] առանձնացում, ջոկում, զատում, անջատում։

افراشتن [ա̈ֆրաշթա̈ն] 1) բարձրացնել, 2) ծածանել։ پرچم افراشتن [փա̈րչա̈մ ա̈ֆրաշթա̈ն] դրոշակ բարձրացնել։

افراشته [ա̈ֆրաշթե] բարձրացրած։

افراط [էֆրաթ] ծայրահեղություն, չափազանցություն։

افراط‌کار [էֆրաթքար] վատնող, շռայլող։

افراطیون [էֆրաթիյուն] ծայրահեղականներ։ Եզ. افراطی [էֆրաթի]։

افراطی [էֆրաթի] ծայրահեղական, էքստրեմիստ։ محافل افراطی [մա̈հաֆելե էֆրաթի] էքստրեմիստական շրջաններ։ مرتجعین افراطی

[մորթա̈ջենինե էֆրաթի] ծայրահեղ ռեակցիոներներ:

افروختن [ա̈ֆրուխթա̈ն] 1) վառել, 2) լուսավորել, 3) բորբոքել:

افـروز [ա̈ֆրուզ] լուսավորող: جهان‌افروز [ջա̈հանա̈ֆրուզ] և عالم‌افروز [ալա̈մա̈ֆրուզ] աշխարհը լուսավորող:

افروزه [ա̈ֆրուզե] ֆիթիլ, պատրույգ:

آفروشه [աֆրուշե] հրուշակ:

آفریدگار [աֆա̈րիդեգար] արարիչ, աստված:

آفریدگان [աֆերիդեգան] արարածներ, ստեղծվածներ:

آفریدن [աֆա̈րիդա̈ն] ստեղծել, արարել:

آفریده [աֆա̈րիդե] արարած, ստեղծված, էակ:

افریقا [էֆրիղա] Աֆրիկա:

افریقائی [օֆրիղաի] 1) աֆրիկացի, 2) աֆրիկական, աֆրիկյան: زبانهای افریقائی [զա̈բանհայե էֆրիղաի] աֆրիկյան լեզուներ:

آفرین [աֆա̈րին] կեցցե:

آفرینش [աֆա̈րինեշ] ստեղծագործություն:

آفریننده [աֆա̈րինա̈նդե] արարիչ, տե՛ս آفریدگار [աֆա̈րիդեգար]:

افزایش [ա̈ֆզայեշ] հավելում, աճ, ավելացում: افزایش دادن [ա̈ֆզայեշ դադա̈ն] ավելացնել, շատացնել:

افزودن [ա̈ֆզուդա̈ն] ավելացնել, շատացնել:

افزون [ա̈ֆզուն] ավելի, առավել: افزون آمدن [ա̈ֆզուն ամա̈դա̈ն] գերազանցել: روزافـزون [ռուզա̈ֆզուն] օրեցօր աճող, հարաճուն:

افزونی [ա̈ֆզունի] 1) առատություն, 2) շատացում, ավելացում:

افساد [էֆսադ] փչացում, ապականում:

افسار [ա̈ֆսար] սանձ, երասանակ: افسار زدن(کردن) [ա̈ֆսար զա̈դա̈ն (քա̈րդա̈ն)] սանձել:

افسارگسسته [ա̈ֆսարգոսասթե] և افسار گسیخته [ա̈ֆսարգոսիխթե] 1) սանձարձակ, 2) փխբ. անհնազանդ:

افسانگی [ա̈ֆսա̈նեգի] 1) հեքիաթայնություն, 2) հեքիաթային, հեքիաթական:

افسانـه [ա̈ֆսա̈նե] առասպել, ավանդություն:

افسانه‌ای [ա̈ֆսա̈նեի] առասպելական: ثروت افسانه‌ای [սա̈րվա̈թե ա̈ֆսա̈նեի] առասպելական հարստություն:

افسانه‌پرداز [ա̈ֆսա̈նեփա̈րդազ] և افسانه‌ساز [ա̈ֆսա̈նեսազ] առասպելաբան, դիցաբան:

افسانه‌گو [ա̈ֆսա̈նեգու] պատմող, զրուցասաց:

افسانه‌وار [ա̈ֆսա̈նեվար] ֆանտաստիկական, հեքիաթային, առասպելաբար:

افسر [ա̈ֆսա̈ր] 1) թագ, 2) սպա:

افسردگی [ա̈ֆսորդեգի] 1) թոշնածություն, թառամածություն, 2) կարկամություն, անզգայացում, 3) ընկճվածություն, տրտմություն:

افسردن [ա̈ֆսորդա̈ն] 1) դալկանալ, թոշնել, 2) կարկամել, 3) տրտմել, ընկճվել:

افسرده [ա̈ֆսորդե] 1) դալկացած, թոշնած, 2) կարկամած, 3) ընկճված, տխրած:

افسرده‌خاطر [ա̈ֆսորդեխաթեր] և افسرده‌دل [ա̈ֆսորդեդել] տխուր, տրտում:

افسوس [ա̈ֆսուս] ափսոս, ավաղ: افسوس خوردن [ա̈ֆսուս խորդա̈ն] ափսոսալ, ցավել:

افسون [ա̈ֆսուն] կախարդություն, դյութություն:

افسون‌آمیز [ա̈ֆսունամիզ] դյութիչ, հմայիչ:

افسونگر [ա̈ֆսունգա̈ր] կախարդ, հմայող, դյութող:

افسونگری [ա̈ֆսունգա̈րի] կախարդություն, դյութություն:

افشاء [էֆշա] հրապարակում, տարփողում, քողազերծում, մերկացում:

افشاگر [էֆշագա̈ր] բացահայտող, քողազերծող, մերկացնող:

افشاگری [էֆշագա̈րի] մերկացում, քողազերծում, բացահայտում:

افشاندن [ա̈ֆշանդա̈ն] ցրել, սփռել, շաղ տալ, տարածել:

افشردن [ա̈ֆշորդա̈ն] ճմլել, սեղմել:

افشرده [ա̈ֆշորդե] հյութ, քամվածք:

افشره [ա̈ֆշորե] հյութ, մզվածք, մուզ, հանուկ:

افشون [ա̈ֆշուն] փայտե եղան:

افصح [ա̈ֆսա̈հ] պերճախոս:

افضل [ա̈ֆզա̈լ] ամենագիտուն:

افضلیت [ա̈ֆզա̈լիյա̈թ] 1) առավելություն, գերազանցություն, 2) գերադասություն:

افطار [էֆթար] ծոմի բեկանում: افطار کردن [էֆթար քա̈րդա̈ն] ծոմը՝ պասը բաց անել:

افعال [ա̈ֆ'ալ] 1) գործեր, գործողություններ, 2) քերակ. բայեր: Եզ. فعل [ֆե'լ]:

افعی [ա̈ֆ'ի] իժ:

افغان [ա̈ֆղան] աֆղան, աֆղանացի:

افغانی [ա̈ֆղանի] 1) աֆղաներեն, 2) աֆղանացի, 3) աֆղանական:

افق [օֆող] հորիզոն: Հոգ. آفاق [աֆաղ]:

افقی [օֆողի] հորիզոնական: خط افقی [խա̈թթե օֆողի] հորիզոնական գիծ:

افکار [ա̈ֆքար] մտքեր, խորհրդածություններ, կարծիքներ: Եզ. فکر [ֆեքր]: افکار عمومی [ա̈ֆքարե օմումի] հասարակական կարծիք:

افکندگی [ա̈ֆքա̈նդեգի] ստորացում:

افکندن [ա̈ֆքա̈նդա̈ն] ձգել, նետել, գցել:

افلاس [էֆլաս] սնանկություն, սնանկացում:

افلاطون [ա̈ֆլաթուն] Պլատոն:

افلاطونی [ա̈ֆլաթունի] պլատոնական:

افلاک [ա̈ֆլաք] երկինք, երկնային մարմիններ: Եզ. فلک [ֆա̈լա̈ք]:

افلیج [էֆլիջ] անդամալույծ, կաթվածահար:

افناء [էֆնա] ոչնչացում, կործանում:

افواج [ա̈ֆվաջ] զորամասեր, զորքեր, գնդեր: Եզ. فوج [ֆոուջ]:

افواه [ա̈ֆվահ] 1) շշուկներ, 2) բերաններ:

افواهی [ա̈ֆվահի] բանավոր: ادبیات افواهی [ա̈դա̈բիյաթե ա̈ֆվահի] բանահյուսություն:

افول [օֆուլ] արևամուտ:

افهام [էֆհամ] բացատրություն, պարզաբանում, մեկնում:

افیون [ա̈ֆյուն] ափյուն, օփյում:

افیونی [ա̈ֆյունի] թմրամոլ, օփյումի մոլի:

آقا [աղա] պարոն, տեր:

اقارب [ա̈ղարեբ] 1) ազգականներ, 2) մերձավորներ:

اقاصی [ա̈ղասի] հեռավոր երկրամասեր: Եզ. اقصی [ա̈ղսա]:

اقاقیا [ա̈ղաղիյա] բսբ. սպիտակ ակացիա:

اقاله [էղալե] չեղյալ համարելը, անվավեր դարձնելը: اقاله کردن [էղալե քա̈րդա̈ն] անվավեր դարձնել, չեղյալ համարել:

اقالیم [ա̈ղալիմ] 1) երկրամասեր, երկրներ, 2) կլիմաներ, 3) սահմաններ: Եզ. اقـلیم [էղլիմ]:

اقامت [էղամա̈թ] բնակություն, բնակում: اقامت گزیدن [էղամա̈թ գոզիդա̈ն] բնակվել: محل اقامت [մա̈հա̈լլե էղամա̈թ] բնակության վայր:

اقامتگاه [էղամա̈թգահ] բնակավայր:

آقامنش [աղամա̈նեշ] բարեկիրթ:

اقامه [էղամե] ներկայացնելը: اقامه‌کـردن [էղամե քա̈րդա̈ն] ներկայացնել: اقامـهٔ دلیل کردن [էղամեյե դա̈լիլ քա̈րդա̈ն] պատճառաբանել, ապացույցներ բերել:

اقانیم [ա̈ղանիմ] 1) մարդիկ, 2) հիմքեր: Եզ. اقنوم [ա̈ղնում]: اقانیم سه‌گانـه [ա̈ղանիմե սեգանե] սուրբ երրորդություն:

آقائی [աղայի] 1) աղայություն, մեծահոգություն, առատաձեռնություն, 2) տիրություն, գլխավորություն:

اقبال [էղբալ] I բախտ, բարեբախտություն, հաջողություն: ستارهٔ اقبال [սեթարեյե էղբալ] բախտավոր աստղ:

اقبال [էղբալ] II ընդունում, հավանում: اقبال کردن [էղբալ քա̈րդա̈ն] ընդունել, հավանություն տալ:

اقتباس [էղթեբաս] ընդօրինակում, փոխառություն: اقتباس کردن [էղթեբաս քա̈րդա̈ն] 1) փոխ առնել, 2) ընդօրինակել:

اقتداء [էղթեդա] նմանում, ընդօրինակում: اقتداء کردن [էղթեդա քա̈րդա̈ն] նմանվել:

اقتدار [էղթեդար] զորություն, հզորություն: اقتدار سیاسی [էղթեդարե սիյասի] քաղաքական իշխանություն: عـدم اقـتدار [ա̈դա̈մե էղթեդար] անզորություն:

اقتراح [էղթերահ] իմպրովիզացիա: اقتراح کردن [էղթերահ քա̈րդա̈ն] իմպրովիզացիա անել:

اقتران [էղթերան] միացում, մոտեցում, (լուսատուների)։ اقتران کواکب [էղթերանե քավաքեբ] մոլորակների մոտեցում։

اقتسام [էղթեսամ] բաժանում։

اقتصاد [էղթեսադ] տնտեսություն։ علم اقتصاد [էլմե էղթեսադ] տնտեսագիտություն։ اقتصاد سیاسی [էղթեսադե սիյասի] քաղաքատնտեսություն։ اقتصاد ملی [էղթեսադե մելլի] ժողովրդական տնտեսություն։ مقرون به اقتصاد [մաղրունե բեէղթեսադ] ձեռնտու։

اقتصاددان [էղթեսադդան] տնտեսագետ։

اقتصادی [էղթեսադի] տնտեսական։

اقتصادیون [էղթեսադիյուն] տնտեսագետներ։

اقتصار [էղթեսար] համառոտություն, կրճատում։ بطور اقتصار [բեթուրե էղթեսար] համառոտակի։

اقتضاء [էղթեզա] 1) անհրաժեշտություն, կարիք, 2) նպատակահարմարություն, ցանկալի լինելը, 3) հանգամանք, պարագա։

اقتفاء [էղթեֆա] հետեւում, ընդօրինակում։ اقتفاء کردن [էղթեֆա քարդան] հետեւել, ընդօրինակել։

اقتناء [էղթենա] ձեռքբերում։ اقتناء کردن [էղթենա քարդան] ձեռք բերել։

اقدام [էղդամ] 1) ջանք, 2) միջոցառում, 3) սկիզբ, նախաձեռնում։

اقدس [աղդաս] ամենասուրբ։

اقرار [էղրար] խոստովանություն, գիտակցում։ اقرار کردن [էղրար քարդան] խոստովանել, գիտակցել։

اقران [աղրան] 1) հասակակիցներ, 2) ժամանակակիցներ։

اقسام [աղսամ] տեսակներ։ Եզ. قسم [ղեսմ]։

اقشار [աղշար] 1) շերտեր, 2) կեղեւներ։ Եզ. قشر [ղեշր]։

اقصا [աղսա] տե՛ս اقصی

اقصی [աղսա] հեռավոր։ شرق اقصی [շարղե աղսա] Հեռավոր Արեւելք։

اقل [աղալլ] ամենաքիչ։

اقلا [աղալլան] գոնե, առնվազն, գեթ։

اقلیت [աղալլիյաթ] փոքրամասնություն։

اقلیت‌های ملی [աղալլիյաթհայե մելլի] ազգային փոքրամասնություններ։

اقلیدس [էղլիդոս] Էվկլիդոս։

اقلیم [էղլիմ] 1) երկրամաս, 2) կլիմա։ Հոգ. اقالیم [աղալիմ]։ اقلیم کوهستانی [էղլիմե քուհեսթանի] լեռնային կլիմա։

اقمار [աղմար] արբանյակներ։ Եզ. قمر [ղամար]։ اقمار مصنوعی [աղմարե մասնուի] արհեստական արբանյակներ։

اقناع [էղնա՛] 1) համոզում, 2) բավարարում։ اقناع کردن [էղնա՛ քարդան] 1) համոզել, 2) բավարարել։

اقوال [աղվալ] տե՛ս եզ. قول [ղոուլ]։

اقوام [աղվամ] ցեղեր։ Եզ. قوم [ղոում]։

اقیانوس [օղյանուս] օվկիանոս։

اکابر [աքաբեր] 1) մեծահասակներ, 2) մեծամեծներ։

آکادمی [աքադեմի] ակադեմիա։ آکادمی علوم [աքադեմիյե օլում] գիտությունների ակադեմիա։

آکادمیسین [աքադեմիսիյան] ակադեմիկոս։

اکاذیب [աքազիբ] սուտ լուրեր։

اکبر [աքբար] ամենամեծ։

اکبیر [էքբիր] 1) կեղտոտ, 2) այլանդակ։

اکتبر [օքթոբր] հոկտեմբեր։

اکتساب [էքթեսաբ] ձեռքբերում, տիրապետում։

اکتسابی [էքթեսաբի] ձեռքբերովի։

اکتشاف [էքթեշաֆ] 1) գյուտ, 2) հայտնաբերում, 3) հետախուզություն։ Հոգ. اکتشافات [էքթեշաֆաթ]։

اکتشافی [էքթեշաֆի] 1) հետախուզական, 2) հետազոտական։

اکتفاء [էքթեֆա] բավարարություն, բավարարում։ اکتفاء کردن [էքթեֆա քարդան] բավարարվել։

اکثر [աքսար] մեծ մասը, մեծամասնություն։

اکثراً [աքսարան] 1) մեծ մասամբ, 2) հաճախ։

اکثریت [աքսարիյյաթ] մեծամասնություն։ اکثریت قریب به اتفاق [աքսարիյյաթե ղարիբ բե էթթեֆաղ] ճնշող մեծամասնություն։

اکداش [աքդաշ] հիբրիդ, խառնածին։

اکراد [աքրադ] քրդեր։ Եզ. کرد [քորդ]։

اکرام [էքրամ] 1) մեծարում, մեծարանք, 2) առատաձեռնություն, բարերարություն։

اکراه [էքրահ] զզվանք, խորշանք, դժկամություն, անհաճություն։

اکراهاً [էքրահան] դժկամությամբ, անհաճությամբ, զզվանքով։

اکسکاواتور [էքսքավաթոր] էքսկավատոր։

اکسید [օքսիդ] քիմ. օքսիդ։

اکسیداسیون [օքսիդասիյոն] քիմ. օքսիդացում։

اکسیژن [օքսիժեն] թթվածին։

اکل [աքլ] ուտել։ اکل و شرب [աքլոշորբ] կերուխում։

اکلیل [էքլիլ] 1) թագ, 2) պսակ։

اکمال [էքմալ] կատարելագործում։

اکمل [աքմալ] կատարյալ։ بنحو اکمل [բենահվե աքմալ] կատարելապես։

اکناف [աքնաֆ] շրջակայք, կողմեր, սահմաններ։ Եզ. کنف [քանաֆ]։

آکندگی [աքանդեգի] քիմ. պոլիմերացում։

اکنون [աքնուն] այժմ, հիմա։

اکید [աքիդ] վճռական, խիստ, կտրուկ, կտրական։

اکیداً [աքիդան] կտրականապես, խստիվ։ اکیداً ممنوع است [աքիդան մամնու՛ աստ] խստիվ արգելված է։

آگاه [ագահ] տեղյակ, իրազեկ։ آگاه شدن [ագահ շոդան] տեղեկանալ, իրազեկ դառնալ։ آگاه کردن [ագահ քարդան] տեղեկացնել, իրազեկ դարձնել։

آگاهانه [ագահանե] գիտակցաբար, իմացությամբ։ زندگی آگاهانه [զենդեգիյե ագահանե] գիտակցական կյանք։

آگاهی [ագահի] 1) տեղեկություն, ծանոթություն, 2) հայտարարություն։ اداره آگاهی [էդարեյե ագահի] դաղտնի ոստիկանություն։

اگر [ագար] եթե, թե։

اگرچه [ագար չե] թեև, թեպետ, չնայած։

اگرمگر [ագարմագար] կասկած, տատանում։ اگرمگر کردن [ագարմագար քարդան] տատանվել, կասկածել։

اگروتکنیک [ագրոթեքնիք] ագրոտեխնիկա։

اگروشیمی [ագրոշիմի] ագրոքիմիա։

اگندن [ագանդան] լցնել, խճողել։

آگه [ագահ] տե՛ս آگاه [ագահ]։

آگهی [ագահի] տե՛ս آگاهی [ագահի] ծանուցում, հայտարարություն։

آل [ալ] I 1) սերունդ, 2) տոհմ, ընտանիք։

آل [ալ] II 1) սատանա, 2) վհուկ։ آل ببردت [ալ բեբարադաթ] սատանան քեզ տանի։

آل [ալ] III կարմիր։

الا [էլլա] բացի, միայն եթե։

الابالله [էլլաբելլա] աստված վկա։

الابختگی [ալլաբախթաքի] և الابختی [ալլաբախթի] բախտի բերմամբ։

الاغ [օլաղ] էշ, ավանակ։

الاکلنگ [ալլաքոլանգ] ճոճանակ, ճլորթի։

آلام [ալամ] ցավեր, վշտեր, նեղություններ։ Եզ. الم [ալամ]։

الان [ալան] այժմ, ներկայիս, հենց այժմ։

آلایش [ալայեշ] պղծություն, ապականություն, անմաքրություն։

الباقی [ալբաղի] մնացած, մնացորդ։

آلبالو [ալբալու] բալ։

آلبانی [ալբանի] 1) ալբանական, 2) ալբանացի, 3) ալբաներեն։

البته [ալբաթթե] անշուշտ, իհարկե, անպատճառ։

البسه [ալբասե] տե՛ս եզ. لباس [լեբաս]։

آلبوم [ալբում] ալբոմ։

آلت [ալաթ] գործիք։ Հոգ. آلات [ալաթ]։ آلات استحصال [ալաթե էսթեհսալ] արտադրագործիք։ آلت دست کسی بودن [ալաթե դասթե քասի բուդան] ուրիշի ձեռքին գործիք լինել։

التجاء [էլթեջա] խնդիր, աղերս, թախանձանք, ապավինում։ التجاء آوردن [էլթեջա ավարդան] ապավինել։

التحاق [էլթեհաղ] միացում, հարադրում։

التحام [էլթեհամ] 1) սերտաճում, 2) սպիացում։

التذاذ [էլթեզազ] բավականություն, հաճույք։

التزام [էլթեզամ] պարտավորագիր, հանձնառում, երաշխավորություն։

التزام‌نامه [էլթեզամնամե] պարտավորագիր, հանձնառագիր։

التزامی [էլթեզամի] քեր. եղանակավորող։ فعل التزامی [ֆե՛լե էլթեզամի] եղանակավորող բայ։ ماضی التزامی [մազիյե էլթեզամի] ստորադասական եղանակի անցյալ ժամանակ։ وجه التزامی [վա̈ջհե էլթեզամի] ստորադասական եղանակ։

التصاق [էլթեսաղ] կպչում, կցում։

التفات [էլթեֆաթ] բարյացակամություն, բարեհաճություն, բարեխնամություն։

التقاء [էլթեղա] 1) միացում, 2) համընկնում։

التماس [էլթեմաս] աղաչանք, թախանձանք, պաղատանք։ التماس کردن [էլթեմաս քա̈րդա̈ն] աղաչել, թախանձել։

التماس‌آمیز [էլթեմասամիզ] աղերսական, թախանձական։

التوا [էլթեվա] ոլորում, ոլորք։ التواء امعاء [էլթեվաէ ա̈մ՛ա] աղիքների ոլորք, աղեոլորք։

التهاب [էլթեհաբ] 1) հուզում, հուզմունք, գրգռվածություն, 2) բժշ. բորբոքում։ التهاب لوزتین [էլթեհաբե լոուզա̈թեյն] անգինա։

التیام [էլթիյամ] 1) բուժում, ապաքինում, 2) սերտաճում։

التیام‌پذیر [էլթիյամփա̈զիր] բուժելի։

التیام‌ناپذیر [էլթիյամնափա̈զիր] անբուժելի։

الجزایری [ա̈լջա̈զայերի] 1) ալժիրական, 2) ալժիրցի։

الحاد [էլհադ] 1) հավատուրացություն, 2) աթեիզմ։

الحاق [էլհաղ] միացում, կցում։ الحاق کردن [էլհաղ քա̈րդա̈ն] կցել, միացնել։

الحاقی [էլհաղի] 1) լրացուցիչ, 2) կցված։

الحان [ա̈լհան] ձայներ։ Եզ. لحن [լա̈հն]։

الحق [ա̈լհա̈ղղ] իսկապես, հիրավի, արդարև։

الحمدالله [ա̈լհա̈մդոլելլահ] փառք աստծո։

الزام [էլզամ] 1) հարկադրանք, 2) անհրաժեշտություն։ الزام کردن [էլզամ քա̈րդա̈ն] հարկադրել, անհրաժեշտ դարձնել։

الزاماً [էլզամա̈ն] անհրաժեշտաբար, հարկադրաբար։

الزامی [էլզամի] 1) անհրաժեշտ, պարտադիր, 2) հարկադրական։

الساعه [ա̈ սսաաէ] 1) այս րոպեիս, հիմա, 2) հենց հիմա։

السنه [ա̈լսենե] լեզուներ։ Եզ. لسان [լեսան]։ السنهٔ خارجه [ա̈լսենեյե խարեջե] օտար լեզուներ։

الصاق [էլսաղ] ամրակցում, կցում։ الصاق کردن [էլսաղ քա̈րդա̈ն] կցել, փակցնել, ամրակցել։

الغاء [էլղա] ջնջում, վերացում, անվավերացում։ الغاء کردن [էլղա քա̈րդա̈ն] ջնջել, վերացնել, անվավեր դարձնել։

الفاظ [ա̈լֆազ] բառեր, տերմիններ։ Եզ. لفظ [լա̈ֆզ]։

الفبا [ա̈լեֆբա] այբուբեն։ کتاب الفبا [քեթաբե ա̈լեֆբա] այբբենարան։ بترتیب الفبا [բեթա̈րթիբե ա̈լեֆբա] այբբենական կարգով։

الفت [օլֆա̈թ] 1) մտերմություն, ծանոթություն, 2) գորով, 3) ընտելացում։ الفت دادن [օլֆա̈թ դադա̈ն] 1) ընտելացնել, վարժեցնել, 3) մտերմացնել։ الفت گرفتن [օլֆա̈թ գերեֆթա̈ն] 1) ընտելանալ, վարժվել, 3) մտերմանալ։

القاء [էլղա] ներշնչում, համոզում։ القاء بنفس [էլղաէ բենա̈ֆս] ինքնաներշնչում։ القاء کردن [էլղա քա̈րդա̈ն] համոզել, ներշնչել։

القاب [ա̈լղաբ] տիտղոսներ, պատվանուններ։ Եզ. لقب [լա̈ղա̈բ]։

القاح [էլղահ] 1) բեղմնավորում, 2) բսբ. փոշոտում։ القاح کردن [էլղահ քա̈րդա̈ն] 1) բեղմնավորել, 2) բսբ. փոշոտել։

القصه [ա̈լղեսսե] մի խոսքով, կարճ ասած։

الک [ա̈լա̈ք] մաղ։ الک کردن [ա̈լա̈ք քա̈րդա̈ն] մաղել։

الکتریک [էլեքթրիք] 1) էլեկտրական, 2) էլեկտրականություն։ چراغ الکتریک [չերաղե էլեքթրիք] էլեկտրական լամպ։

الکتریکی [էլեքթրիքի] 1) տե՛ս الکتریک 2) էլեկտրական ապրանքների խանութ։

الکدولک [ա̈լա̈քդոլա̈ք] չալիկ (խաղ)։ الکدولک بازی کردن [ա̈լա̈քդոլա̈ք բազի քա̈րդա̈ն] չալիկ խաղալ։

الکل [ա̈լքոլ] քիմ. ալկոհոլ, սպիրտ։

الکلی [ա̈լքոլի] ալկոհոլային, ոգելից։ مشروبات الکلی [մա̈շրուբաթե ա̈լքոլի] ոգելից խմիչքներ։

الکی [ա̈լա̈քի] անօգուտ, զուր։

الگو [օլգու] ձևվածք, ձև, նմուշաձև։

الله [ա̈լլահ] աստված։

الله‌بختی [ա̈լլահբա̈խթի] բախտի բերմամբ։

الم [ա̈լա̈մ] ցավ, վիշտ, նեղություն։ Հոգ. آلام [ալամ]։

الماس [ա̈լմաս] ադամանդ, ալմաստ։

آلمانی [ալմանի] 1) գերմանացի, 2) գերմանական, 3) գերմաներեն։

المپیک [օլա̈մփիք] 1) օլիմպիադա, 2) օլիմպիական։

المثنی [ա̈լմոսա̈ննա] 1) պատճեն, 2) քեր. երկակի թիվ։

المشنگه [ա̈լա̈մշա̈նգե] խառնաշփոթություն, աղմուկ, շիլափլավ, իրարանցում։

النگو [ա̈լա̈նգու] ապարանջան, թևնոց։

النهایه [ա̈ննեհայե] վերջապես, վերջ ի վերջո։

آلو [ալու] շլոր։

الو [ա̈լոու] բոց։

الوار [ա̈լվար] անտառանյութ, շինարարական փայտ, գերաններ։

آل‌وآشغال [ալօաշղալ] հնոտիք, թափոն, աղբ։

الواط [ա̈լվաթ] տականքներ, ոճրագործներ, փչացածներ, անբարոյականներ։ Եզ. لوطی [լութի]։

الواط‌بازی [ա̈լվաթբազի] խուլիգանություն։

الوان [ա̈լվան] գույներ, ալվան, բազմերանգ, գույնզգույն։ Եզ. لون [լոուն]։

آلوچه [ալուչե] ալոճ, ալուչա։

آلودگی [ալուդեգի] ապականություն, պղծություն։

آلودن [ալուդա̈ն] 1) ապականել, աղտոտել, կեղտոտել, 2) արատավորել։

آلوده [ալուդե] 1) ապականված, պղծված, 2) շաղախված։

آلوده‌دامن [ալուդեդամա̈ն] անբարոյական, անառակ։

آلومینیوم [ալումին(ի)յոմ] ալյումին։

آلونک [ալունա̈ք] խրճիթ, խուղակ, հյուղակ։

الوهیت [օլուհիյյա̈թ] աստվածայնություն։

الهام [էլհամ] ներշնչություն, ներշնչանք։

الهام‌آمیز [էլհամամիզ] ոգեշունչ։

الهام‌بخش [էլհամբա̈խշ] ոգեշնչող, ներշնչող, ոգևորող։

الهامی [էլհամի] ներշնչանքով ստեղծված։

الهه [էլահե] աստվածուհի։

الهی [էլահի] աստվածային։

الهیات [էլահիյյաթ] աստվածաբանություն, թեոլոգիա։

الهیت [էլահիյյա̈թ] տե՛ս الوهیت [օլուհիյյա̈թ]։

آلی [ալի] քիմ. օրգանական։ شیمی آلی [շիմիյե ալի] օրգանական քիմիա։

الی [էլա] մինչև։ الی آخر [էլա ախա̈ր] մինչև վերջ։

آلیاژ [ալյաժ] համաձուլվածք, միահալույթ (մետաղի)։

الیاف [ա̈լյաֆ] 1) մանրաթել, 2) ճիլոպներ, 3) անատ. հյուսվածք։ Եզ. لیف [լիֆ]։

الی‌الابد [էլա̈լա̈բա̈դ] հավերժ։

الیگارشی [օլիգարշի] օլիգարխիա։ الیگارشی مالی [օլիգարշիյե մալի] ֆինանսական օլիգարխիա։

الیم [ա̈լիմ] ցավալի, վշտալի։ عذاب الیم [ա̈զաբե ա̈լիմ] սոսկալի տանջանք։

امّا [ա̈մմա] բայց, սակայն։

آماتور [ամաթոր] սիրող, ոչ պրոֆեսիոնալ։

آماتوری [ամաթորի] սիրողական։ محفل آوازخوانی آماتوری [մա̈հֆա̈լե ավազխանիյե ամաթորի] երգեցիկ ինքնագործ խմբակ։

آماج [ամաջ] I նշան, նպատակ։

آماج [ամաջ] II արոր։

آماجگاه [ամաջգահ] հրաձգարան։

آمادگی [ամադեգի] 1) պատրաստություն, 2) պատրաստակամություն։

آماده [ամադե] 1) պատրաստ, 2) պատրաստակամ։

آمار [ամար] վիճակագրություն, հաշվառում։

امارت [ա̈մարա̈թ] նշան, հատկանիշ։

امارت [էմարա̈թ] էմիրություն։

آمارشناس [ամարշենաս] 1) վիճակագիր, 2) վիճակագրական։

آمارگو [ամարգու] հաշվարար, հաշվառող։

آماس [ամաս] ուռուցք, բորբոքում։ آماس کردن [ամաս քա̈րդա̈ն] ուռչել։

آماسیدن [ամասիդա̈ն] ուռչել, բորբոքվել։

اماکن [ա̈մաքեն] վայրեր, բնակություններ։ Եզ. مکان [մա̈քան]։

آمال [ամալ] հույսեր, փափագներ։

اماله [էմալե] հոգնա, կլիզմա։

امام [էմամ] 1) իմամ, մահմեդականների հոգևոր գլուխ, 2) աղոթողների ղեկավարը մզկիթում։ Հոգ. ائمه [ա̈էմմե]։ امام زمان [էմամե զա̈ման] դարաշրջանի իմամ (12-րդ շիա իմամի տիտղոսը)։

امامت [էմամա̈թ] իմամություն, իմամի պարտականությունների կատարում։

امامجمعه [էմամջոմ'է] Մահմեդականների հոգևորական առաջնորդ, որը ղեկավարում է ուրբաթ օրերի հասարակաց աղոթքը գլխավոր մզկիթում։

امامزاده [էմամզադե] 1) իմամի որդի, 2) մարգարեի սերնդից որևէ մեկի դամբարան։

امان [ա̈ման] 1) ապահովություն, հանգստություն, խաղաղություն, 2) գթություն, խնայում։

امانت [ա̈մանա̈թ] 1) պահ տված, կամ գրավ դրած իր, 2) ժամանակավոր օգտագործման տրված իր, 3) ավանդ, դեպոզիտ, 4) ծանրոց, 5) ազնվություն։

آمبولانس [ամբուլանս] շարժական հիվանդանոց, շտապ օգնության ավտոմեքենա։

امپراطور [էմփերաթուր] կայսր։

امپراطوری [էմփերաթուրի] 1) իմպերիա, 2) կայսերական։

آمپرسنج [ամփերսա̈նջ] ամպերաչափ։

امپریالیست [ա̈մփերյալիսթ] իմպերիալիստ։

امپریالیستی [ա̈մփերյալիսթի] իմպերիալիստական։

امپریالیسم [ա̈մփերյալիզմ] իմպերիալիզմ։

آمپول [ամփուլ] ամպուլ, սրվակիկ։ آمپول زدن [ամփուլ զա̈դա̈ն] սրսկում անել։

امت [օմմա̈թ] 1) հետևորդներ, 2) ժողովուրդ։ Հոգ. امم [օմա̈մ]։

امتثال [էմթեսալ] 1) հնազանդություն, հպատակություն, 2) ընդօրինակում։

امتحان [էմթեհան] 1) քննություն, 2) փորձ։ امتحان تجدیدی [էմթեհանե թա̈ջդիդի] վերաքննություն։

امتحانی [էմթեհանի] 1) քննական, 2) փորձնական։

امتداد [էմթեդադ] 1) երկարություն, երկայնք, 2) երկարաձգություն, երկարատևություն, 3) մաթ. ուղղություն։ درامتدادخیابان [դա̈ր էմթեդադե խիյաբան] փողոցի երկարությամբ։ امتداد حامل [էմթեդադե համել] մաթ. վեկտորի ուղղությունը։ امتداد دادن [էմթեդադ դադա̈ն] երկարաձգել, երկարացնել։

امتزاج [էմթեզաջ] 1) միացում, միախառնում, միավորում, 2) համաձուլվածք, միահալույթ։ امتزاج دادن [էմթեզաջ դադա̈ն] միացնել, խառնելով միացնել։

امتعه [ա̈մթեե] 1) ապրանք, 2) իրեր, առարկաներ։ Եզ. متاع [մա̈թա']։

امتلاء [էմթելա] 1) լիություն առատություն, 2) լցում, կալնվածք։ امتلاء معده [էմթելաէ մե'դե] ստամոքսի կալնվածք։

امتناع [էմթենա'] մերժում, արգելում, հրաժարում։ امتناع کردن [էմթենա' քա̈րդա̈ն] հրաժարվել։

امتنان [էմթենան] 1) շնորհակալություն, 2) շնորհապարտություն։ امتنان داشتن [էմթենան դաշթա̈ն] շնորհակալ լինել, շնորհապարտ լինել։ اظهار امتنان کردن [էզհարե էմթենան քա̈րդա̈ն] շնորհակալություն հայտնել։

امتیاز [էմթիյազ] 1) զանազանություն, 2) մենաշնորհ, արտոնություն, 3) գերազանցություն, 4) կոնցեսիա, 5) սպորտ. մրցանիշ, միավոր։ امتیاز دادن [էմթիյազ դադա̈ն] 1) արտոնություն տալ, 2) գերազանցել։ امتیاز آوردن [էմթիյազ ավա̈րդա̈ն] միավորներ՝ մրցանիշներ հավաքել։

امتیازنامه [էմթիյազնամե] արտոնագիր, պատենտ։

امتیازی [էմթիյազի] 1) կոնցեսիոն, կոնցեսիական, 2) տարբերական, տարբերակիչ, 3) ընտրող։ وجه امتیازی [վա̈ջհե էմթիյազի] ընտրող առանձնահատկություն։

امثال [ա̈մսալ] I առակներ։ Եզ. مثل [մա̈սա̈լ]։

امثال [ա̈մսալ] II նմաններ։ Եզ. مثل [մեսլ]։

امجد [ա̈մջա̈դ] ամենագովելի։

امحاء [էմհա] 1) ջնջում, 2) ոչնչացում, բնաջնջում։ امحاءکردن [էմհա քա̈րդա̈ն] 1) ջնջել, 2) ոչնչացնել, բնաջնջել։

آمد [ամա̈դ] 1) հաջողություն, 2) նա եկավ։ آمد داشتن [ամա̈դ դաշթա̈ն] հաջողություն ունենալ։

امداد [էմդադ] օգնություն, նպաստ։

امدادی [էմդադի] 1) օգնական, օժանդակ, 2) սպորտ. էստաֆետային։ پست امدادی [փոսթե էմդադի] 1) օժանդակ պահակետ, 2) բուժկայան, բուժկետ։ دو امدادی [դովե (դով) էմդադի] էստաֆետային վազք։

آمدن [ամա̈դա̈ն] գալ։

آمدورفت [ամա̈դորա̈ֆթ] և آمدوشد [ամա̈դոշոդ] 1) գնալ ու գալ։ 2) երթևեկություն։

آمر [ամեր] հրամայող։

امر [ա̈մր] I գործ։ Հոգ. امور [օմուր]։

امر [ա̈մր] II հրաման։ Հոգ. اوامر [ա̈վամեր]։

امراء [օմա̈րա] 1) իշխաններ, կուսակալներ, մեծամեծներ, 2) գեներալներ։ Եզ. امیر [ա̈միր]։

امرار [էմրար] անցկացում, անցկացնելը։ امرار معاش [էմրարե մա̈աշ] գոյություն, կյանքի պահպանում։ امرار وقت [էմրարե վա̈ղթ] ժամանց։

امراض [ա̈մրազ] հիվանդություններ, ախտեր։ Եզ. مرض [մա̈րա̈զ]։

آمرانه [ամերանե] հրամայական։ بالحن آمرانه [բա լա̈հնե ամերանե] հրամայական տոնով։

آمرزش [ամորզեշ] թողություն։ آمرزش گناهان [ամորզեշե գոնահան] մեղքերի թողություն։

آمرزشکار [ամորզեշքար] և آمرزگار [ամորզեգար] թողություն տվող, աստված։

آمرزنده [ամորզա̈նդե] տե՛ս آمرزشکار [ամորզեշքար]։

آمرزیدن [ամորզիդա̈ն] թողություն տալ։

آمرزیده [ամորզիդե] թողության արժանացած։

امرود [ա̈մրուդ] տանձ։

امروز [էմրուզ] այսօր։

امروزه [էմրուզե] 1) այժմ, հիմա, ներկայումս, 2) այժմյան, ժամանակակից։

امروزی [էմրուզի] այսօրվա, այժմյան, ժամանակակից։

امرونهی [ա̈մրոնա̈հյ] տերուտնօրինություն, կարգադրություն։ امرونهی کردن [ա̈մրոնա̈հյ քա̈րդա̈ն] տերուտնօրինություն անել, կարգադրություն անել։

امری [ա̈մրի] հրամայական։ وجه امری [վա̈ջհե ա̈մրի] քերակ. հրամայական եղանակ։

امریکا [էմրիքա] Ամերիկա։

امریکائی [էմրիքայի] 1) ամերիկյան, 2) ամերիկացի։

امریه [ա̈մրիյե] հրաման (գրավոր)։

امساك [էմսաք] 1) ժլատություն, կծծիություն, գձուձություն, 2) ժուժկալություն, չափավորություն։

امسال [էմսալ] այս տարի։

امساله [էմսալե] այս տարվա։

امشب [էմշա̈բ] այս գիշեր։

امضاء [էմզա] ստորագրություն։ امضاءکردن [էմզա քա̈րդա̈ն] ստորագրել։ امضاء دادن [էմզա դադա̈ն] ստորագրություն տալ։ امضاء گرفتن [էմզա գերեֆթա̈ն] ստորագրություն վերցնել։

امضاءساز [էմզասազ] ստորագրություն կեղծող։

امضاءکننده [էմզաքոնա̈նդե] ստորագրող։

امضائی [էմզայի] ստորագրության ենթակա, ստորագրվելիք։

امعاء [ա̈մ'ա] աղիքներ։ Եզ. معا [մեա]։ امعاء و احشاء [ա̈մ'ա վա ա̈հշա] փորոտիք։

امکان [էմքան] հնարավորություն, համապատասխանություն։ بقدر امکان [բեղա̈դրե էմքան] հնարավորին չափ։ خارج از امکان [խարեջ ա̈զ էմքան] անկարելի, անհնարին։ درصورت امکان [դա̈ր սուրա̈թե էմքան] հնարավորության դեպքում։ امکان دارد [էմքան դարա̈դ] հնարավոր է։

امکانپذیر [էմքանփա̈զիր] հնարավոր, թույլատրելի։

امکاننا پذیر [էմքաննափա̈զիր] անկարելի, անիրագործելի, անթույլատրելի։

امکنه [ա̈մքա̈նե] վայրեր, տեղեր, բնակավայրեր։ Եզ. مکان [մա̈քան]։

املاء [էմլա] 1) ուղղագրություն, 2) թելադրություն։ املاء کردن [էմլա քա̈րդա̈ն] թելադրել։ قواعد املاء [ղա̈վաէդե էմլա] ուղղագրական կանոններ։

املاح [ա̈մլահ] աղեր։ Եզ. ملح [մելհ]։ املاح شیمیائی [ա̈մլահե շիմիայի] քիմիական աղեր։

املاک [ա̈մլաք] կալվածք, ինչք։ Եզ. ملک [մելք]։

املائی [էմլայի] ուղղագրական։ غلط املائی [ղա̈լա̈թե էմլայի] ուղղագրական սխալ։

امم [օմա̈մ] 1) հետևորդներ, 2) ժողովուրդներ։ Եզ. امت [օմմա̈թ]։

آمن [ամեն] պաշտպանված, ապահով։

امن [ա̈մն] 1) ապահով, 2) խաղաղ, անդորր։

امنیت [ա̈մնիյյա̈թ] 1) անվտանգություն, ապահովություն, 2) խաղաղություն, հանգստություն։ شورای امنیت [շուրայե ա̈մնիյյա̈թ] Անվտանգության խորհուրդ։

امنیه [ա̈մնիյյե] ժանդարմերիա։

اموات [ա̈մվաթ] մեռելներ։ Եզ. میت [մեյյեթ]։

امواج [ա̈մվաջ] ալիքներ, կոհակներ։ Եզ. موج [մոուջ]։

اموال [ա̈մվալ] 1) ունեցվածք, հարստություն, 2) ապրանք, գույք։ اموال منقول [ա̈մվալե մա̈նղուլ] շարժական գույք։ اموال غیرمنقول [ա̈մվալե ղեյրե մա̈նղուլ] անշարժ գույք։

آموختگی [ամուխթեգի] 1) ընտելացվածություն, ձեռնասունություն, 2) սովորություն։

آموختن [ամուխթա̈ն] 1) սովորել, 2) սովորեցնել։

آموخته [ամուխթե] սովորած, վարժված։

آموختنی [ամուխթա̈նի] սովորելիք։

امور [օմուր] գործեր, խնդիրներ։ Եզ. امر [ա̈մր]։ وزارت امور خارجه [վեզարա̈թե օմուրե խարեջե] արտաքին գործերի մինիստրություն։

آموزش [ամուզեշ] 1) ուսուցում, 2) կրթություն։

آموزشگاه [ամուզեշգահ] ուսումնարան, ուսումնական հաստատություն։ آموزش فنی [ամուզեշե ֆա̈ննի] տեխնիկական ուսումնարան։

آموزش و پرورش [ամուզեշո փա̈րվա̈րեշ] 1) կրթություն և դաստիարակություն, 2) մանկավարժություն։

آموزشی [ամուզեշի] ուսումնական, կրթական։

آموزگار [ամուզեգար] ուսուցիչ։

آموزگاری [ամուզեգարի] ուսուցչություն։

آموزنده [ամուզա̈նդե] 1) ուսանելի, 2) ուսուցիչ, 3) սովորող, ուսանող։

امهال [էմհալ] հետաձգում, հապաղում։

امیال [ա̈մյալ] ցանկություններ։ Եզ. میل [մեյլ]։

آمیختگی [ամիխթեգի] 1) շաղախվածություն, 2) միացություն։

آمیختن [ամիխթա̈ն] խառնել։

آمیخته [ամիխթե] խառնած, խառնված։

امید [օմիդ] հույս։ امید بریدن [օմիդ բորիդա̈ն] հույսը կտրել։

امیدبخش [օմիդբա̈խշ] հուսալի, հուսադրող։

امیدوار [օմիդվար] հուսալից, հուսացող։ امیدوار بودن [օմիդվար բուդա̈ն] հուսալ։ امیدوار شدن [օմիդվար շոդա̈ն] հուսադրվել։

امیدوارکننده [օմիդվարքոնա̈նդե] հուսադրող։

امیدواری [օմիդվարի] հուսադրություն։

امیر [ա̈միր] էմիր, իշխան, կուսակալ, հրամանատար։ Հոգ. امرا [օմա̈րա]։

امیرالمؤمنین [ա̈միրօլմո'մենին] ուղղահավատների տեր (իշխան), (Իմամ Ալիի տիտղոսը)։

امیرنشین [ա̈միրնեշին] էմիրատ։

آمیزش [ամիզեշ] 1) շփում, 2) խառնում, միացում։

آمیزشی [ամիզեշի] վեներական։ بیماریهای آمیزشی [բիմարիհայե ամիզեշի] վեներական հիվանդություններ։

آمیزه [ամիզե] խառնուրդ։

امین [ա̈մին] հավատարիմ, վստահելի, ճշմարտագործ։

آن [ան] այն։

آنا [անա̈ն] անհապաղ, իսկույն, անմիջապես։

انابت [էնաբա̈թ] զղջում, ապաշխարություն։ انابت کردن [էնաբա̈թ քա̈րդա̈ն] զղջալ, ապաշխարել։

انار [ա̈նար] նուռ։ درخت انار [դերա̈խթե ա̈նար] նռենի։

انارستان [ա̈նարեսթան] նռան այգի։

آنارشی [անարշի] անարխիա։

آنارشیست [անարշիսթ] անարխիստ

آنارشیسم [անարշիսմ] անարխիզմ։

آنان [անան] նրանք։ Տե՛ս آنها [անհա]։

انانیت [ա̈նանիյյա̈թ] եսամոլություն, եսապաշտություն, եսասիրություն։

انبار [ա̈մբար] ամբար, շտեմարան, պահեստ։

انباردار [ա̈մբարդար] պահեստապետ։

انبارگی [ա̈մբարեգի] տե՛ս انباشتگی [ա̈մբաշթեգի]։

انباردن [ա̈մբարդա̈ն] տե՛ս انباشتن [ա̈մբաշթա̈ն]։

انباره [ա̈մբարե] կուտակիչ, ակումուլյատոր։

انباز [ա̈մբազ] ընկեր, ընկերակից։

انبازی [ա̈մբազի] ընկերություն, ընկերակցություն։

انباشتگی [ա̈մբաշթեգի] 1) կուտակում, դիզում, 2) կուտակվածություն, լցվածություն։

انباشتن [ա̈մբաշթա̈ն] 1) լցնել, 2) դիզել, կուտակել։

انباشته [ա̈մբաշթե] 1) լցված, 2) դիզված, կուտակված։

انبان [ա̈մբան] կաշվե քսակ, պայուսակ։

انبر [ա̈մբոր] ունելի, աքցան։

انبساط [էնբեսաթ] 1) լայնացում, 2) ցնծություն, ուրախություն։

انبساطآور [էնբեսաթավա̈ր] ուրախալի, բերկրալի։

انبودن [ա̈մբուդա̈ն] կուտակել, դիզել։

انبوه [ա̈մբուհ] 1) խիտ, 2) ամբոխ, բազմություն։

انبه [ա̈մբե] մանգո (պտուղ)։

انبیاء [ա̈նբիյա] մարգարեներ։ Եզ. نبی [նա̈բի]։

انبیق [ա̈նբիղ] թորանոթ։

انتباه [էնթեբահ] 1) արթնացում, զարթեցում, զարթոնք, 2) զգոնություն։

انتحار [էնթեհար] անձնասպանություն, ինքնասպանություն։ انتحار کردن [էնթեհար քա̈րդա̈ն] անձնասպան լինել, ինքնասպանություն անել։

انتحال [էնթեհալ] գրագողություն։ انتحال کردن [էնթեհալ քա̈րդա̈ն] գրագողություն անել։

انتخاب [էնթեխաբ] ընտրություն։ انتخاب شدن [էնթեխաբ շոդա̈ն] ընտրվել։ انتخاب کردن [էնթեխաբ քա̈րդա̈ն] ընտրել։

انتخابات [էնթեխաբաթ] ընտրություններ։

انتخاباتی [էնթեխաբաթի] ընտրական։ تبلیغات انتخاباتی [թա̈բլիղաթե էնթեխաբաթի] նախընտրական կամպանիա։ حوزهٔ انتخاباتی [հոուզեյե էնթեխաբաթի] ընտրական տեղամաս։ مبارزهٔ انتخاباتی [մոբարեզեյե էնթեխաբաթի] նախընտրական պայքար։

انتخابشونده [էնթեխաբշա̈վա̈նդե] ընտրվող։

انتخابکننده [էնթեխաբքոնա̈նդե] ընտրող։

انترسان [ա̈նթերեսան] հետաքրքիր։

انترناسیونال [ա̈նթերնասիոնալ] ինտերնացիոնալ։

انترناسیونالیست [ա̈նթերնասիոնալիսթ] ինտերնացիոնալիստ։

انترناسیونالیسم [ա̈նթերնասիոնալիսմ] ինտերնացիոնալիզմ, انترناسیونالیزم پرولتری [ա̈նթերնացիոնալիզմե փրոլեթա̈րի] պրոլետարական ինտերնացիոնալիզմ։

انتزاع [էնթեզա'] 1) ունեզրկում, սեփականազրկում, էքսպրոպրիացիա, 2) վերացում, վերացություն, 3) խլում։

انتزاعی [էնթեզաի] 1) ունեզրկված, էքսպրոպրիացիայի ենթարկված, 2) վերացական, աբստրակտ։

انتساب [էնթեսաբ] 1) հարաբերություն, կապ(առնչություն), պատկանելություն, 2) ծագումնաբանություն, ցեղաբանություն, ազգաբանություն։

انتساخ [էնթեսախ] պատճենում, օրինակում, արտագրում։

انتشار [էնթեշար] 1) հրատարակում, 2) սփռում, տարածում։ انتشار دادن [էնթեշար դադա̈ն] հրատարակել։

انتشارات [էնթեշարաթ] հրատարակություններ։

انتصاب [էնթեսաբ] նշանակում, կարգում (պաշտոնի)։ انتصاب شدن [էնթեսաբ շոդա̈ն] նշանակվել։ انتصاب کردن [էնթեսաբ քա̈րդա̈ն] նշանակել։

انتظار [էնթեզար] ակնկալություն, սպասում։ برخلاف انتظار من [բա̈ր խա̈լաֆե էնթեզարե մա̈ն] հակառակ իմ սպասումների։ انتظار کشیدن [էնթեզար քա̈շիդա̈ն] սպասել։

انتظام [էնթեզամ] 1) կարգ, կարգ ու կանոն, 2) կարգապահություն։

انتفاء [էնթեֆա] անհայտացում, չքացում։ انتفاء یافتن [էնթեֆա յաֆթա̈ն] չքանալ, վերանալ։

انتفاخ [էնթեֆախ] ուռչում, ուռչեցում։ انتفاخ معده [էնթեֆախե մե'դե] փորի ուռչում, փորի (ստամոքսի) փքվելը։

انتفاع [էնթեֆա'] 1) օգուտ քաղելը, 2) օգուտ, եկամուտ։ انتفاع بردن [էնթեֆա' բորդա̈ն] օգուտ քաղել, եկամուտ ստանալ։

انتفاعی [էնթեֆաի] շահութաբեր։

انتقاد [էնթեղադ] 1) քննադատություն, 2) գրախոսական։

انتقادآمیز [էնթեղադամիզ] քննադատական։

انتقادی [էնթեղադի] քննադատական։

انتقال [էնթեղալ] տեղափոխություն, փոխադրություն։ انتقال دادن [էնթեղալ դադա̈ն] տեղափոխել, փոխադրել։

انتقال‌ناپذیر [էնթեղալնափա̈զիր] անփոխանցելի, անփոխադրելի։

انتقالی [էնթեղալի] 1) տեղափոխության ենթակա, 2) անցողական, անցողիկ, 3) առաջընթաց։ دورهٔ انتقالی [դուրեյե էնթեղալի] անցման շրջան։ حرکت انتقالی [հա̈րա̈քա̈թե էնթեղալի] առաջընթաց շարժում։

انتقام [էնթեղամ] վրեժ, վրիժառություն, վրեժխնդրություն։ انتقام گرفتن [էնթեղամ գերեֆթա̈ն] վրեժխնդիր լինել, վրեժ լուծել։

انتقامجو [էնթեղամջու] վրիժառու, վրեժխնդիր։

انتقامجویانه [էնթեղամջույանե] վրեժխնդրորեն։

انتقامجوئی [էնթեղամջուի] վրեժխնդրություն։

انتقامگیر [էնթեղամգիր] տե՛ս انتقامجو [էնթեղամջու]։

انتها [էնթեհա] 1) վերջ, 2) վերջավորություն, 3) ծայր։

آنجا [անջա] այնտեղ։

انجام [ա̈նջա̈մ] 1) վերջ, վերջավորություն, վախճան, ավարտում, 2) կատարում, ի կատար ածում, 3) տեղի ունենալը։ انجام وظیفه کردن [ա̈նջա̈մե վա̈զիֆե քա̈րդա̈ն] պարտականությունները կատարել։ بانجام رساندن [բեա̈նջա̈մ ռեսանդա̈ն] 1) կատարել, 2) ավարտել։

انجام‌پذیر [ա̈նջա̈մփա̈զիր] իրագործելի, իրականացվող, կատարելի, կատարվելիք։

انجام‌شدنی [ա̈նջա̈մշոդա̈նի] տե՛ս انجام پذیر [ա̈նջա̈մփա̈զիր]։

انجام‌ناپذیر [ա̈նջա̈մնափա̈զիր] անիրագործելի, չիրականացող, անիրականանալի։

انجماد [էնջեմադ] սառեցում։ نقطهٔ انجماد [նողթեյե էնջեմադ] սառեցման կետ։

انجمن [ա̈նջոմա̈ն] ընկերություն, միություն, ասոցիացիա։ انجمن روابط فرهنگی [ա̈նջոմա̈նե ռա̈վաբեթե ֆա̈րհա̈նգի] կուլտուրական կապերի ընկերություն։

انجیر [ա̈նջիր] թուզ։ درخت انجیر [դերա̈խթե ա̈նջիր] թզենի։

انجیل [էնջիլ] ավետարան։ Հոգ. اناجیل [ա̈նաջիլ]։

انجیلی [էնջիլի] 1) ավետարանային, 2) ավետարանական։

آنچنان [անչենան] այնպես։

آنچه [անչե] այնինչ, ինչ-որ։

انحراف [էնհերաֆ] շեղում, խոտորում, թեքում։ انحراف چپ [էնհերաֆե չա̈փ] ձախ թեքում։ انحراف اخلاقی [էնհերաֆե ա̈խլաղի] բարոյական անկում։

انحراف‌ناپذیر [էնհերաֆնափա̈զիր] անշեղ, անհողդողդ։ بطور انحراف ناپذیر [բեթուրե էնհերաֆնափա̈զիր] անշեղորեն։

انحرافی [էնհերաֆի] քաղ. շեղված, թեքումների մեջ ընկած։

انحصار [էնհեսար] մենաշնորհ։

انحصاراً [էնհեսարա̈ն] 1) մենաշնորհ ձևով, 2) սահմանափակ, 3) բացառապես, բացառաբար, միայն, լոկ։

انحصارطلب [էնհեսարթա̈լա̈բ] տե՛ս انحصارگر [էնհեսարգա̈ր]։

انحصارطلبانه [էնհեսարթա̈լա̈բանե] տե՛ս انحصارگرانه [էնհեսարգա̈րանե]։

انحصارگر [էնհեսարգա̈ր] 1) մենաշնորհային, 2) մոնոպոլիստ։

انحصارگرانه [էնհեսարգա̈րանե] մենաշնորհային, մոնոպոլիստական։

انحصاری [էնհեսարի] մենաշնորհային, մոնոպոլ։ حق انحصاری [հա̈ղղե էնհեսարի] մոնոպոլ իրավունք։

انحطاط [էնհեթաթ] 1) անկում, 2) այլասերում, դեգեներացիա, 3) աստիճանական վատթարացում, հետադիմություն։ انحطاط اخلاقی [էնհեթաթե ա̈խլաղի] բարոյական անկում։

انحلال [էնհելալ] լուծարք, արձակում։ انحلال مجلس [էնհելալե մա̈ջլես] պառլամենտի արձակում։ انحلال اداره [էնհելալե էդարե] հիմնարկության լուծարք։ انحلال پذیرفتن [էնհելալ փա̈զիրոֆթա̈ն] լուծարքի ենթարկվել, արձակվել։

انحلال‌طلب [էնհելալթա̈լա̈բ] քաղ. լիկվիդատոր։

انحناء [էնհենա] թեքում, կորացում։ قابل انحناء [ղաբելե էնհենա] ճկուն, ճկվող, կորացող։

انداختن [ա̈նդախթա̈ն] գցել, նետել։ تیر انداختن [թիր ա̈նդախթա̈ն] 1) նետ արձակել, 2) կրակել։ پس انداختن [փա̈ս ա̈նդախթա̈ն] 1) հետ գցել, կուտակել, 2) հետաձգել։

اندازه [ա̈նդազե] 1) չափ, քանակ, 2) չափս, 3) աստիճան։

اندازه‌گیری [ա̈նդազեգիրի] 1) չափում, 2) չափս վերցնելը։ اندازه‌گیری کردن [ա̈նդազեգիրի քա̈րդա̈ն] չափել։

اندام [ա̈նդամ] 1) մարմին, կազմվածք, 2) անդամ։

اندر [ա̈նդա̈ր] մեջ, ներսը։ Տե՛ս در [դա̈ր]։

اندراج [էնդերաջ] տեղադրում, զետեղում։

اندراس [էնդերաս] հնամաշություն, մաշվածություն։

اندرز [ա̈նդա̈րզ] խրատ, խորհուրդ, բարոյախոսություն։ اندرز دادن [ա̈նդա̈րզ դադա̈ն] խրատ տալ, խորհուրդ տալ։

اندرون [ա̈նդա̈րուն] 1) ներսը, 2) կանանոց (մահմեդական տներում)։

اندك [ա̈նդա̈ք] քիչ, մի քիչ, սակավ, չնչին։

اندك‌اندك [ա̈նդա̈քա̈նդա̈ք] քիչ-քիչ, սակավ առ սակավ։

اندکی [ա̈նդա̈քի] տե՛ս اندك [ա̈նդա̈ք]։

اندوختن [ա̈նդուխթա̈ն] հավաքել, կուտակել, դիզել։

اندوخته [ա̈նդուխթե] 1) կուտակված, 2) խնայողություններ։

اندودن [ա̈նդուդա̈ն] օծել, կեղևով պատել, ծեփել։

اندوده [ա̈նդուդե] օծված, երեսպատված։

اندوه [ա̈նդուհ] թախիծ, անդոհ, հոգ, վիշտ, տրտմություն, մորմոք։

اندوه‌آور [ա̈նդուհավա̈ր] և اندوهبار [ա̈նդուհբար] տե՛ս اندوهگین [ա̈նդուհգին]։

اندوهگین [ա̈նդուհգին] տրտմագին, թախծոտ, տրտում։

اندوهناک [անդուհնաք] տե՛ս اندوهگین [անդուհգին]:

اندیشمند [անդիշմանդ] մտածող, խորհող:

اندیشناک [անդիշնաք] մտազբաղ, մտախոհ, մտածկոտ:

اندیشه [անդիշե] միտք, մտածմունք, հոգ, մտախոհություն:

اندیشیدن [անդիշիդան] խորհել, մտածել:

انذار [էնզար] 1) նախազգուշացում, 2) տարհամոզում, 3) ահաբեկում: انذار کردن [էնզար քարդան] 1) նախազգուշացնել, 2) տարհամոզել, 3) ահաբեկել:

انرژی [էներժի] էներգիա: انرژی اتمی [էներժիյե աթոմի] ատոմային էներգիա:

انزجار [էնզեջար] զզվանք, նողկանք, գարշանք, հակակրանք: انزجار داشتن [էնզեջար դաշթան] զզվել, նողկանք զգալ, հակակրանք տածել:

انزواء [էնզեվա] առանձնացում, մեկուսացում, մեկուսածություն, մենակեցություն, ինքնամփոփություն:

انزکسیون [անժեքսիյոն] սրսկում:

انس [օնս] 1) ընտելացում, 2) մտերմություն: انس گرفتن [օնս գերեֆթան] ընտելանալ, սովորել, կապվել:

انساب [անսաբ] սերունդներ: Եզ. نسب [նասաբ]: شجرهٔ انساب [շաջարեյե անսաբ] տոհմաբանական ծառ:

انسان [էնսան] մարդ, մարդ էակ:

انسان‌دوست [էնսանդուսթ] մարդասեր:

انسان‌دوستی [էնսանդուսթի] մարդասիրություն:

انسان‌شناس [էնսանշենաս] մարդաբան, անտրոպոլոգ:

انسان‌شناسی [էնսանշենասի] մարդաբանություն, անտրոպոլոգիա:

انسانی [էնսանի] 1) մարդկային, 2) մարդասիրական: رفتار غیر انسانی [ռաֆթարե ղեյրե էնսանի] անմարդկային արարք:

انسانیت [էնսանիյյաթ] 1) մարդկություն, մարդասիրություն, 2) մարդկային բնություն, 3) քաղաքավարություն, սիրալիրություն:

انسانیت کردن [էնսանիյյաթ քարդան] մարդկություն անել:

انستیتو [անսթիթու] ինստիտուտ:

انسداد [էնսեդադ] խցանում, խցում, անանցանելիություն: انسداد عروق [էնսեդադե օրուղ] երակների խցանում:

انشاء [էնշա] 1) շարադրություն, 2) ոճ, 3) ստեղծագործություն: انشاء کردن [էնշա քարդան] 1) շարադրել, 2) ստեղծել:

انشاءالله [էնշաալլահ] եթե տերը ցանկանա, աստծով, եթե աստված կամենա:

انشاد [էնշադ] արտասանություն: انشاد کردن [էնշադ քարդան] արտասանել:

انشراح [էնշերահ] 1) լայնացում, մեծացում, 2) առույգություն:

انشعاب [էնշեաբ] 1) ճյուղավորում, ճյուղավորություն, 2) տրոհում, բաժանում, 3) պառակտում:

انشعابگر [էնշեաբգար] պառակտող:

انشعابگرانه [էնշեաբգարանե] պառակտողաբար:

انشعابی [էնշեաբի] պառակտողական:

انشقاق [էնշեղաղ] 1) ճեղքվածք, 2) ճեղքում, մասնատում, 3) տարաձայնություն:

انصار [անսար] օգնականներ: Եզ. ناصر [նասեր], արաբ. անձն. Նասեր:

انصاف [էնսաֆ] արդարություն, արդարամտություն, խղճմտանք, անաչառություն:

انصافاً [էնսաֆան] արդարացիորեն, անաչառ կերպով:

انصراف [էնսերաֆ] հրաժարում: انصراف کردن [էնսերաֆ քարդան] հրաժարվել:

انضباط [էնզեբաթ] կարգապահություն, դիսցիպլինա:

انضباطی [էնզեբաթի] կարգապահական: مجازات انضباطی [մոջազաթե էնզեբաթի] կարգապահական տույժ:

انضمام [էնզեմամ] հավելված, հավելում, միացում, կցում:

انطباع [էնթեբա՛] տպագրություն:

انطباعی [էնթեբաի] տպագրական, պոլիգրաֆիական: صنایع انطباعی [սանայե՛է էնթեբաի] պոլիգրաֆիական արդյունաբերություն:

انطباق [էնթեբաղ] 1) համապատասխանություն, համընկնում, 2) համադրում, համեմատություն: انطباق دادن [էնթեբաղ դադան] 1) համապատասխանեցնել, համաձայնեցնել, 2) համադրել, համեմատել:

انطباقی [էնթեբաղի] համադրական, համեմատական:

انظار [անզար] հայացքներ: Եզ. نظر [նազար]: در انظار مردم [դար անզարե մարդոմ] հրապարակով, հրապարակավ:

انعام [էն՛ամ] 1) պարգև, նվեր, ընծա, 2) նվիրատվություն:

انعطاف [էն՛էթաֆ] 1) ճկունություն, 2) զիջողություն, 3) դյուրաթեքություն, առաձգականություն: قابل انعطاف [ղաբելե էն՛էթաֆ] ճկուն, առաձգական, դյուրաթեք:

انعطاف‌پذیر [էն՛էթաֆփազիր] առաձգական, դյուրաթեք, ճկուն:

انعقاد [էն՛էղադ] 1) կնքում (պայմանագրի), 2) գումարում (ժողովի), 3) մակարդում (արյան), լերդացում: انعقاد قرارداد [էն՛էղադե ղարարդադ] պայմանագրի կնքում: انعقاد جلسه [էն՛էղադե ջալասե] ժողովի գումարում: انعقاد خون [էն՛էղադե խուն] արյան մակարդում:

انعکاس [էն՛էքաս] 1) անդրադարձում, ցոլացում, 2) արձագանք:

انفاذ [էնֆազ] 1) կատարում, իրականացում, 2) առաքում, 3) թափանցում:

انفاس [անֆաս] շնչեր, շնչառություններ: Եզ. نفس [նաֆաս]:

انفاق [էնֆաղ] ծախսում: انفاق کردن [էնֆաղ քարդան] ծախսել:

انفجار [էնֆեջար] պայթյուն, պայթում:

انفجاری [էնֆեջարի] պայթուցիկ:

انفراد [էնֆերադ] առանձնություն, մենակություն:

انفرادی [էնֆերադի] անհատական, առանձին, մեկուսի:

انفراق [էնֆերաղ] անջատում, բաժանում, շերտավորում:

انفصال [էնֆեսալ] 1) հեռացում, արձակում, ազատում, հրաժարեցում (ծառայությունից), 2) անջատում, բաժանում, մեկուսացում: انفصال از شغل [էնֆեսալ ազ շողլ] ազատում, հրաժարեցում պաշտոնից:

انفعال [էնֆեալ] 1) հուզում, հուզմունք, վրդովմունք, գրգռում, 2) հակազդում, հակազդեցություն, ռեակցիա, 3) քիմ. ռեակցիա, 4) ընկալունակություն: فعل و انفعال [ֆե՛լո էնֆեալ] ակցիա և ռեակցիա: انفعال شیمیائی [էնֆեալե շիմիայի] քիմիական ռեակցիա:

انفکاک [էնֆեքաք] տրոհում, բաժանում, զատում:

انفیه [անֆիյե] քթախոտ, բռնոթի:

انفیه‌دان [անֆիյեդան] քթախոտի տուփ, բռնոթու տուփ:

انقباض [էնղեբազ] 1) սեղմում, կծկում, նեղացում, անձուկացում, փոքրացում, կըրճատում, 2) ջղակծկում, ջղաձգություն:

انقراض [էնղերազ] կործանում, փլուզում, անկում:

انقضاء [էնղեզա] լրում, ավարտ (ժամանակի, ժամկետի): انقضاء یافتن [էնղեզա յաֆթան] լրանալ, վերջանալ, անցնել:

انقطاع [էնղեթա՛] 1) դադարեցում, խափանում, 2) անջատում, 3) անդամատում:

انقلاب [էնղելաբ] հեղափոխություն: انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر [էնղելաբե քաբիրե սոսիալիսթիյե օքթոբր] Հոկտեմբերյան սոցիալիստական Մեծ հեղափոխություն: انقلاب کردن [էնղելաբ քարդան] հեղափոխություն անել (կատարել):

انقلابی [էնղելաբի] հեղափոխական: Հոգ. انقلابیون [էնղելաբիյուն]:

انقلابیون [էնղելաբիյուն] հեղափոխականներ:

انقیاد [էնղիյադ] հնազանդություն, հլություն, հպատակություն:

انکار [էնքար] 1) ուրացում, ժխտում, 2) մերժում:

انکارناپذیر [էնքարնափազիր] անժխտելի, անվիճելի, անառարկելի, անվիճարկելի:

انکسار [էնքեսար] 1) ֆիզ. բեկում, 2) կոտբուժ, խորտակում, լքում: انکسار نور [էնքեսարե նուր] լուսաբեկում: انکسار خاطر [էնքեսարե խաթեր] սրտաբեկում, ընկճում, ոգու անկում:

انکساف [էնքեսաֆ] արևի խավարում:

انکشاف [էնքեշաֆ] գյուտ, հայտնագործություն:

انگار [էնգար] ասես, իբր, կարծես, ոնց որ,

انگاشتن [էնգաշթա̈ն] մտածել, կարծել, համարել:

آنگاه [անգահ] այն ժամանակ:

انگبین [ա̈նգեբին] մեղր:

انگشت [ա̈ ն գ ո շ թ] մատ: انگشت بزرگ [ա̈նգոշթե բոզորգ] բթամատ: انگشت میانه [ա̈նգոշթե միյանե] միջնամատ: انگشت کوچک [ա̈նգոշթե քուչեք] ճկույթ:

انگشتانه [ա̈նգոշթանե] մատնոց:

انگشتر [ա̈նգոշթա̈ր] մատանի:

انگشت شمار [ա̈նգոշթշեմար] սակավաթիվ, փոքրաթիվ:

انگشت نگاری [ա̈նգոշթնեգարի] մատնահանություն, մատնադրոշմում, դակտիլոսկոպիա:

انگشتوانه [ա̈նգոշթվանե] տե՛ս انگشتانه [ա̈նգոշթանե]:

انگل [ա̈նգա̈լ] 1) կենսաբ. պարազիտ, մակաբույծ, 2) փխբ. մակաբույծ, պարազիտ (մարդ):

انگل شناس [ա̈նգա̈լշենաս] պարազիտոլոգ, պարազիտաբան:

انگل شناسی [ա̈նգա̈լշենասի] պարազիտոլոգիա, պարազիտաբանություն:

انگلی [ա̈նգա̈լի] 1) մակաբուծականություն, պարազիտիզմ, 2) մակաբուծական, պարազիտային, պորտաբուծական:

انگلیس [էնգլիս] տե՛ս انگلستان [էնգլեսթան]:

انگلستان [էնգլեսթան] Անգլիա:

انگلیسی [է ն գ լ ի ս ի] 1) անգլիական, 2) անգլերեն:

انگور [ա̈նգուր] խաղող: خوشهٔ انگور [խուշեյե ա̈նգուր] խաղողի ողկույզ, խաղողի ճութ:

درخت انگور [դերա̈խթե ա̈նգուր] խաղողի վազ, խաղողի որթ:

انگورچینی [ա̈նգուրչինի] խաղողահավաք:

آنگونه [անգունե] այնպես:

آنگه [անգա̈հ] տե՛ս آنگاه [անգահ]:

آنگهی [անգա̈հի] 1) այն ժամանակ, 2) բացի դրանից:

انگیختن [ա̈ ն գ ի խ թ ա̈ ն] հրահրել, դրդել, գրգռել:

انگیزش [ա̈ ն գ ի զ ե շ] հրահրում, դրդում, գրգռում:

انگیزنده [ա̈նգիզա̈նդե] հրահրող, հարուցանող, գրգռող:

انگیزه [ա̈նգիզե] դրդապատճառ, շարժառիթ, ազդակ, խթան:

انوار [ա̈նվար] լույսեր: Եզ. نور [նուր]:

انواع [ա̈նվա'] տեսակներ: Եզ. نوع [նո']:

آنوقت [անվա̈ղթ] 1) այն ժամանակ, 2) հետո, դրանից հետո:

آنها [անհա] նրանք:

انهدام [էնհեդամ] 1) կործանում, 2) պարտություն, 3) փլուզում:

انهزام [էնհեզամ] 1) պարտություն, տապալում, 2) փախուստ:

آنهم [անհա̈մ] այն էլ:

آنهمه [անհա̈մե] այնքան, այն քանակությամբ:

آنی [անի] 1) վայրկենական, ակնթարթային, 2) վաղանցուկ, վաղանցիկ, թռուցիկ, շուտանցիկ: زندگی آنی [զ ե ն դ ե գ ի յ ե ա ն ի] վաղանցիկ կյանք:

انیس [ա̈նիս] 1) ընկերական, բարեբար, սիրալիր, 2) ընտելացած, 3) մտերիմ, ընկերաբարեկամ:

او [ու] նա:

آوا [ավա] տե՛ս آواز [ավազ]:

اواخر [ա̈վախեր] վերջերս, վերջեր: Եզ. آخر [ախա̈ր]:

آوار [ավար] 1) բեկորներ, փլատակ(ներ), ավերակ(ներ), 2) ծանրություն, բեռ:

آوارگی [ավարեգի] շրջմոլիկություն, թափառաշրջիկություն, թափառականություն:

آواره [ավարե] շրջմոլիկ, թափառաշրջիկ, անտուն:

آواز [ա վ ա զ] 1) ձայն, 2) երգ: آواز دسته جمعی [ավազե դա̈սթեջա̈մ'ի] խմբական երգ, խմբերգություն: آواز دادن [ավազ դադա̈ն] ձայն տալ, կանչել: آواز خواندن [ավազ խանդա̈ն] երգել:

آوازخوان [ավազխան] երգիչ:

آوازخوانی [ավազխանի] երգեցողություն:

آوازه [ավազե] համբավ, հռչակ:

اواسط [ա̈ վ ա ս ե թ] մեջտեղեր: Եզ. وسط [վա̈սա̈թ], 2) կեսեր: در اواسط سال [դա̈ր ա̈վասեթե սալ] տարվա կեսերին:

اوامر [ա̈վամեր] հրամաններ: Եզ. امر [ա̈մր]:

اوان [ա̈ վ ա ն] ժամանակներ: Եզ. آن [ան]: از اوان طفولیت [ա̈զ ա̈վանե թոֆուլիյյա̈թ] վաղ մանկությունից:

آوانس [ավանս] կանխավճար, ավանս:

اوایل [ա̈վաել] և اوائل [ա̈վաէլ] սկիզբ-ներ: Եզ. اول [ա̈վվա̈լ]: در اوائل سال [դա̈ր ա̈վաէլե սալ] տարվա սկզբներին:

اوباش [օուբաշ] 1) խուլիգան, 2) շրջմոլիկ, 3) սինլքոր, 4) հասարակության տականքներ:

اوباشی [օուբաշի] խուլիգանություն:

اوت [ութ] օգոստոս:

اوتار [օութար] ջլեր: Եզ. وتر [վա̈թա̈ր]:

اوج [օուջ] 1) բարձունք, գագաթ, 2) գագաթնակետ, բարձրություն: اوج گرفتن [օուջ գերեֆթա̈ն] բարձրություն հավաքել, վեր սլանալ:

اوجگیری [օուջգիրի] վերասլացք, վերասլացում:

آوخ [ավա̈խ] ափսոս, ախ:

اوراق [օ ո ւ ր ա ղ] 1) թղթեր, 2) փաստաթղթեր: Եզ. ورق [վա̈րա̈ղ]:

آورتا [ա վ ո ր թ ա] անատ. աորտա, մայր զարկերակ:

آورد [ավա̈րդ] ճակատամարտ:

آوردگاه [ավա̈րդգահ] ռազմադաշտ, պատերազմի դաշտ:

آوردن [ավա̈րդա̈ն] բերել: دلیل آوردن [դա̈լիլ ավա̈րդա̈ն] ապացույց բերել: بهوش آوردن [բեհուշ ավա̈րդա̈ն] ուշքի բերել:

آورک [ավրա̈ք] ճոճանակ:

آورنده [ավա̈րա̈նդե] ներկայացնող, բերող:

اورنگ [օ ո ւ ր ա̈ ն գ] 1) գահ, թագ, պսակ, 2) հոյակապություն, շքեղություն, պերճություն:

آوریل [ավրիլ] ապրիլ:

اوستا [ա̈ վ ե ս թ ա] Ավեստա (զրադաշտականների սուրբ գիրքը):

اوصاف [օուսաֆ] 1) նկարագրություններ, բնութագրումներ, 2) գովեստներ: Եզ. وصف [վա̈սֆ]:

اوضاع [օ ո ւ զ ա'] վիճակ, դրություն: Եզ. وضع [վա̈զ']:

اوقات [օուղաթ] 1) ժամանակներ, 2) տրամադրություն: Եզ. وقت [վա̈ղթ]:

اوقات تلخ [օուղաթթա̈լխ] 1) անտրամադիր, 2) ջղայնացած:

اوقاف [օուղաֆ] կալվածներ՝ կրոնական նպատակների համար: Եզ. وقف [վա̈ղֆ]:

اوکرانی [ո ւ ք ր ա ն ի] 1) ուկրաինական, 2) ուկրաինացի, 3) ուկրաիներեն:

اول [ա̈վվա̈լ] 1) առաջին, 2) նախ, սկիզբ, 3) սկզբից:

اولا [ա̈վվա̈լա̈ն] նախ, նախ և առաջ:

اولاد [օ ո ւ լ ա դ] 1) երեխաներ, որդիներ, 2) սերունդ: Եզ. ولد [վա̈լա̈դ]:

اولویت [օուլա̈վիյյա̈թ] գերադասություն, գերազանցություն, առավելություն, առաջնություն: اولویت داشتن [օուլա̈վիյյա̈թ դաշթա̈ն] առավելություն ունենալ:

اولها [ա̈ վ վ ա̈ լ հ ա] սկզբնական շրջանում, սկզբներում:

اولی [ա̈վվա̈լի] 1) առաջինը, 2) սկզբնականը, 3) նախորդը:

اولی [օուլա] գերադասելի:

اولیاء [օուլիյա] իշխաններ, ղեկավարներ: اولیاء دولت [օուլիյայե դօուլա̈թ] պետական գործիչներ:

اولی تر [օ ո ւ լ ա թ ա̈ ր] գերադասելի, ավելի նպատակահարմար:

اولین [ա̈վվա̈լին] առաջին, ամենաառաջին, սկզբնական։ اولین‌بار [ա̈վվա̈լին բար] առաջին անգամ։

اولیه [ա̈վվա̈լիյե] սկզբնական։ مواد اولیه [մա̈վադդե ա̈վվա̈լիյե] հումք։

اونیفورم [ունիֆորմ] համազգեստ։

اونیورسیته [ունիվերսիթե] համալսարան։

اوهام [օուհամ] 1) երևակայություն, 2) կասկածներ, 3) երկյուղ, 4) կասկածամտություն։ Եզ. وهم [վա̈հմ]։

اوهام‌پرست [օուհամփա̈րա̈սթ] սնահավատ, սնոտիապաշտ։

آویختن [ավիխթա̈ն] կախել։

آویزان [ավիզան] կախված։

آویزه [ավիզե] 1) կախոց, կախազարդ, 2) ականջօղ։ آویزهٔ گوش کردن [ավիզեյե գուշ քա̈րդա̈ն] ականջին օղ անել (չմոռանալ)։

آه [ահ] ահ, ավաղ։

آهار [ահար] օսլա։ آهار دادن (زدن) [ահար դադա̈ն (զա̈դա̈ն)] օսլայել։

آهاردار [ահարդար] և آهارزده [ահարզա̈դե] օսլայված, օսլայած։

آهارزنی [ահարզա̈նի] օսլայում։

اهالی [ա̈հալի] բնակիչներ։ Եզ. اهل [ա̈հլ]։

اهانت [էհանա̈թ] 1) վիրավորանք, 2) ատելություն, արհամարհանք, 3) ստորացում։

اهانت‌آمیز [էհանա̈թամիզ] 1) վիրավորական, 2) ստորացուցիչ, 3) արհամարհական։

آهای [ահայ] էյ։

اهتزاز [էհթեզազ] 1) ծածանում, 2) ցնծություն, հրճվանք, ուրախություն։

اهتمام [էհթեմամ] 1) ջանք, ջանասիրություն, 2) խնամք։ اهتمام کردن (ورزیدن) [էհթեմամ քա̈րդա̈ն (վա̈րզիդա̈ն)] ջանալ, ջանք գործադրել։

اهداء [էհդա] նվիրում, ընծայում։ اهداء کردن [էհդա քա̈րդա̈ն] նվիրել։

اهداف [ա̈հդաֆ] նպատակներ։ Եզ. هدف [հա̈դա̈ֆ]։

اهدائی [էհդաի] նվիրված, ընծայված։

اهرام [ա̈հրամ] բուրգեր։ Եզ. هرم [հա̈րա̈մ]։

اهرم [ա̈հրոմ] ֆիզ., տեխ. լծակ։

اهریمن [ա̈հրիմա̈ն] Ահրիման։

آهستگی [ահեսթեգի] դանդաղություն, հանդարտություն։

آهسته [ահեսթե] 1) հանդարտ, 2) մեղմ, ոչ բարձր (ձայն)։

آهسته-آهسته [ահեսթե-ահեսթե] հուշիկ-հուշիկ։

آهك [ահա̈ք] կիր։

آهکی [ահա̈քի] կրային։

اهل [ա̈հլ] 1) բնակիչ, 2) մարդիկ, բնակիչներ։ Հոգ. اهالی [ա̈հալի]։ اهل یروان [ա̈հլե յերևան] Երևանի բնակիչ։ اهل‌وعیال [ա̈հլոա̈յալ] գերդաստան։ اهل‌بیت [ա̈հլե բեյթ] գերդաստան, տնեցիներ։

اهلی [ա̈հլի] տնային։ حیوانات اهلی [հեյվանաթե ա̈հլի] տնային կենդանիներ։

اهلیت [ա̈հլիյյա̈թ] 1) արժանիք, դրական հատկություն, 2) գործունակություն, ձեռնհասություն։

اهم [ա̈հա̈մ[մ]] շատ կարևոր, ամենակարևոր։ اهم اخبار [ա̈հա̈մմե ա̈խբար] ամենակարևոր լուրեր։

اهمال [էհմալ] 1) անհոգություն, անփութություն, 2) թերացում։

اهمال‌کار [էհմալքար] անփույթ, անհոգի, անտարբեր, թերացող։

اهمیت [ա̈հա̈մմիյյա̈թ] կարևորություն, նշանակություն։ اهمیت دادن [ա̈հա̈մմիյյա̈թ դադա̈ն] կարևորություն տալ։ اهمیت داشتن [ա̈հա̈մմիյյա̈թ դաշթա̈ն] կարևորություն ունենալ։

آهن [ահա̈ն] երկաթ։

آهن‌آلات [ահա̈նալաթ] երկաթեղեն։

آهن‌بر [ահա̈նբոր] երկաթահատ, երկաթ կտրող։

آهن‌پاره [ահա̈նփարե] մետաղի ջարդ, երկաթի կտորներ։

آهن‌پوش [ահա̈նփուշ] երկաթապատ։

آهن‌دار [ահա̈նդար] երկաթային, երկաթ պարունակող։

آهن‌ذوب‌کن [ահա̈նզուբքոն] տե՛ս آهن‌گداز [ահա̈նգոդազ]։

آهن‌ذوب‌کنی [ահա̈նզուբքոնի] տե՛ս آهن گدازی [ահա̈նգոդազի]։

آهن‌ربا [ահա̈նրոբա] մագնիս։

آهنگ [ահա̈նգ] 1) եղանակ, մեղեդի, 2) առոգանություն, 3) ձայն, ձայնեղություն, 4) տեմպ, ռիթմ, 5) ցանկություն։

آهنگ‌دار [ահա̈նգդար] ներդաշնակ, մելոդիկ, բարեհունչ։

آهن‌گداز [ահա̈նգոդազ] մետալուրգ։

آهن‌گدازی [ահա̈նգոդազի] մետալուրգիա։

آهنگر [ահա̈նգա̈ր] երկաթագործ։

آهنگری [ահա̈նգա̈րի] 1) երկաթագործություն, 2) դարբնոց։

آهنگ‌ساز [ահա̈նգսազ] կոմպոզիտոր, երգահան։

آهنگ‌سازی [ահա̈նգսազի] 1) կոմպոզիտորական, 2) կոմպոզիտորություն։

آهنی [ահա̈նի] երկաթե, երկաթյա։

آهنین [ահա̈նին] երկաթե, երկաթյա։ ارادهٔ آهنین [էրադեյե ահա̈նին] երկաթե՝ երկաթյա կամք։

آهو [ահու] I 1) թերություն, արատ, 2) հիվանդություն։

آهو [ահու] II եղջերու, այծքաղ։

آهوبچه [ահուբա̈չչե] եղջերուի ձագ։

آهورامزدا [ահուրամա̈զդա] Արամազդ։

ای [էյ] էյ, ով։

آیا [այա] արդյոք։

ایاب [ա̈յաբ] վերադարձ։ ایاب و ذهاب [ա̈յաբոզեհաբ] երթևեկություն, անցուդարձ։

آیات [այաթ] 1) նախանշաններ, 2) նշաններ, 3) Ղուրանի հատվածներ, 4) հրաշքներ։ Եզ. آیت [այա̈թ]։

ایادی [ա̈յադի] 1) ձեռքեր, 2) օգնականներ, աջակիցներ։ Եզ. ید [յա̈դ]։

آیاز [ա̈յազ] զեփյուռ։

ایالت [ա̈յալա̈թ] նահանգ։ Հոգ. ایالات [ա̈յալաթ]։

ایام [ա̈յյամ] 1) օրեր, 2) ժամանակներ, դարաշրջան։ Եզ. یوم [յոում]։

آیت [այա̈թ] 1) նախանշան, 2) նշան, 3) Ղուրանի հատված, 4) հրաշք։ Հոգ. آیات [այաթ]։ نماز آیت [նա̈մազե այա̈թ] երկրաշարժի, ամպրոպի և այլնի ժամանակ կարդացվող աղոթք։

آیت‌الله [այա̈թոլլահ] այաթուլլա, (մուսուլմանական բարձրաստիճան հոգևորական տիտղոս)։

ایتالیائی [իթալյաի] 1) իտալական, 2) իտալացի, 3) իտալերեն։

ایتام [իթամ] որբեր։ Եզ. یتیم [յա̈թիմ]։

ائتلاف [է՛թելաֆ] 1) քաղ. դաշինք, բլոկ, կոալիցիա, 2) համաձայնություն, բարեկամություն։ ائتلاف کردن [է՛թելաֆ քա̈րդա̈ն] 1) համաձայնություն կնքել, կոալիցիա ստեղծել։

ائتلافی [է՛թելաֆի] կոալիցիոն։ حکومت ائتلافی [հոքումա̈թե է՛թելաֆի] կոալիցիոն կառավարություն։

ایثار [իսար] նվիրաբերում։ ایثار کردن [իսար քա̈րդա̈ն] նվիրաբերել։

ایجاب [իջաբ] պահանջ, անհրաժեշտություն։ ایجاب کردن [իջաբ քա̈րդա̈ն] պահանջել, անհրաժեշտ դարձնել։

ایجاد [իջադ] ստեղծում։ ایجاد کردن [իջադ քա̈րդա̈ն] ստեղծել։

ایجاز [իջազ] համառոտություն, լակոնականություն։ ایجاز کردن [իջազ քա̈րդա̈ն] կրճատել։

ایدون [իդուն] 1) այդպես, այսպիսով, 2) այժմ։

ایده‌ال [իդեալ] իդեալ։

ایده‌آلیست [իդեալիսթ] իդեալիստ։

ایده‌آلیستی [իդեալիսթի] իդեալիստական։

ایده‌آلیسم [իդեալիզմ] իդեալիզմ։

ایذا [իզա] կեղեքում, ճնշում, տանջում։ ایذا کردن [իզա քա̈րդա̈ն] տանջել, անհանգստացնել։

ایراد [իրադ] 1) արտասանում, 2) առարկություն, քննադատություն, դիտողություն։ ایراد گرفتن [իրադ գերեֆթա̈ն] քննադատական դիտողություն անել, քննադատություն անել։ ایراد نطق کردن [իրադե նոթղ քա̈րդա̈ն] ճառ ասել, ելույթ ունենալ։

ایرادگیر [իրադգիր] բծախնդիր, պահանջկոտ։

ایران‌شناس [իրանշենաս] իրանագետ։

ایرانشناسی [իրանշենասի] իրանագիտություն։

ایرانی [իրանի] 1) իրանական, 2) իրանցի։

ایز [իզ] հետք։ ایزگم کردن [իզ գոմ քարդան] հետքը կորցնել։

ایزد [իզադ] աստված։

ایستادگی [իսթադեգի] 1) կայունություն, տոկունություն, 2) դիմակայություն, դիմադրություն, ընդդիմություն։ ایستادگی کردن [իսթադեգի քարդան] տոկունություն ցուցաբերել, հաստատակամություն հանդես բերել, դիմադրել։

ایستادن [իսթադան] 1) կանգնել, 2) կանգ առնել, 3) դադարել։

ایستاده [իսթադե] 1) կանգնած, 2) ոտքի ելած, ոտնկայս, 3) դադարած։

ایستگاه [իսթգահ] 1) կանգառ, 2) կայարան, 3) կայան։ ایستگاه راه آهن [իսթգահե ռահահան] երկաթուղային կայան։ ایستگاه برق [իսթգահե բարղ] էլեկտրակայան։ ایستگاه اتوبوس [իսթգահե օթոբուս] ավտոբուսի կանգառ։

ایشان [իշան] նրանք։

ایصال [իսալ] առաքում։ وصول و ایصال [վոսուլո իսալ] ստացում և առաքում։

ایضاً [էյզան] նույնպես, կրկին, վերստին։

ایضاح [իզահ] բացատրում, բացատրություն, պարզաբանում, մեկնաբանություն։ ایضاح کردن (دادن) [իզահ քարդան (դադան)] պարզաբանել, բացատրել մեկնաբանել։

ایطاء [իթա] գոփում, գոփգոփում։

ایفاء [իֆա] կատարում, իրագործում։ ایفاء کردن [իֆա քարդան] կատարել, իրագործել (պարտքը, պարտականությունը)։

ایل [իլ] ցեղ, տոհմ։ Հոգ. ایلات [իլաթ]։

ایلغار [իլղար] արշավանք, ասպատակում, հարձակում։

ایماء [իմա] ակնարկ, նշանակ։

ایمان [իման] 1) հավատ, դավանանք, կրոն, 2) համոզմունք, վստահություն։ ایمان آوردن [իման ավարդան] հավատքի գալ։

ایمن [իմեն] ապահով, պաշտպանված։

ایمنی [իմենի] ապահովություն։ ایمنی یافتن [իմենի յաֆթան] ապահովություն ձեռք բերել։

ائمه [աէմմե] իմամներ։ Եզ. امام [էմամ]։

این [ին] այս։

اینان [ինան] սրանք։

اینجا [ինջա] այստեղ։

اینجانب [ինջանեբ] ես։

اینجائی [ինջաի] տեղացի։

اینجور [ինջուր] և اینجوری [ինջուրի] այսպես, այս տեսակ։

اینچنین [ինչենին] այսպիսին, այսպես։

آینده [այանդե] 1) գալիք, 2) ապագա, 3) քեր. ապառնի ժամանակ։

اینسان [ինսան] այսպես, այս ձևով։

اینطور [ինթոուր] և اینطوری [ինթոուրի] այսպես, այս ձևով։

اینقدر [ինղադր] այսքան, այս քանակությամբ։

اینقسم [ինղեսմ] այսպիսին, այսպես, այս տեսակ։

اینک [ինաք] այժմ, ահա, արդ։

اینگونه [ինգունե] այսպիսի, այս տեսակ։

اینها [ինհա] սրանք։

اینهمه [ինհամե] այսքան, այսքան շատ։

ایوان [էյվան] 1) նախասենյակ, 2) պալատ։

آیه [այե] տե՛ս آیت [այաթ]։

ایهام [իհամ] 1) կասկած, 2) երկիմաստություն, ալեգորիա։ بطور ایهام [բեթոուրե իհամ] երկիմաստ, այլաբանորեն։

آئین [ային] I 1) սովորություն, կարգ, 2) ձև, 3) կերպ, եղանակ, 4) կրոն։ آئین جامد [այինե ջամեդ] դոգմա։ از روی آئین [ազ ռույե ային] ըստ սովորույթի, ըստ սահմանված կարգի։ آئین حیات [այինե հայաթ] ապրելակերպ։

آئین [ային] II զարդարանք։

آئین بندی [այինբանդի] զարդարում։

آئین پرست [այինփարասթ] դոգմատիկ։

آئین نامه [այիննամե] կանոնադրություն, հրահանգ։ آئین نامهٔ حزب [այիննամեյե հեզբ] կուսակցության կանոնադրություն։

آئینه [այինե] հայելի։

آئینه دار [այինեդար] հայելիազարդ։

آئینه ساز [այինեսազ] հայելագործ։

آئینه سازی [այինեսազի] 1) հայելագործություն, 2) հայելագործական արհեստանոց։

آئینه گر [այինեգար] տե՛ս آئینه ساز [այինեսազ]։

آئینه گری [այինեգարի] տե՛ս آئینه سازی [այինեսազի]։

ای والله [էյվալլահ, էյվոլլահ] 1) կեցցես, 2) այ քեզ բան։

ب

ب [բե] արաբական և պարսկական այբուբենի երկրորդ տառը։

با [բա] նախդիր։ 1) հետ, հանդերձ, 2) ունեցող, կրող։

باابتکار [բաէբթեքար] նախաձեռնող։

باآبرو [բաաբրու] պատվական, հարգ ու պատվի տեր։

باآب‌وتاب [բաաբոթաբ] վերամբարձ, գունեղ, փքուն (ոճի, լեզվի մասին)։

باآب‌ورنگ [բաաբոռանգ] 1) գեղեցիկ, համակրելի, 2) թարմ (դեմքի մասին), 3) փայլուն։

باابهت [բաօբբոհաթ] 1) հանդիսավոր, 2) հիասքանչ, վեհապանծ, մեծավայելուչ։

بااحترام [բաէհթերամ] 1) հարգալից, հարգալիր, վայելուչ, 2) հարգարժան, 3) հարգանքով, պատկառանքով։

بااحتیاط [բաէհթիյաթ] 1) զգուշավոր, շրջահայաց, 2) շրջահայեցորեն, զգուշորեն, զգուշաբար։

باادب [բաադաբ] 1) քաղաքավարի, բարեկիրթ, սիրալիր, դաստիարակված, 2) քաղաքավարի կերպով, բարեկրթորեն, սիրալիր կերպով։

باادراک [բաէդրաք] իմացունակ, ըմբռնող, խելամիտ։

بااراده [բաէրադե] հաստատակամ, վճռական։

باارزش [բաարզեշ] արժեքավոր, կարևոր։

بااساس [բաասաս] հիմնավոր, հաստատուն, հիմնավորված, համոզիչ։ دلیل بااساس [դալիլե բաասաս] համոզիչ փաստարկ։

بااستطاعت [բաէսթեթաաթ] հարուստ, ունևոր, կարողության տեր։

بااستعداد [բաէսթե'դադ] ընդունակ, տաղանդավոր, օժտված, շնորհալի։

بااستقامت [բաէսթեղամաթ] հաստատուն, կայուն, ամուր, դիմացկուն։

بااشتها [բաէշթեհա] 1) լավ ախորժակ ունեցող, 2) ախորժելի, ախորժակով։

بااصل‌ونسب [բաասլոնասաբ] ազնվատոհմիկ, ազնվազարմ։

بااطلاع [բաէթթելա'] 1) տեղյակ, քաջածանոթ, 2) փորձված, հմուտ։

بااعتبار [բաէ'թեբար] 1) հեղինակավոր, ազդեցիկ, 2) վստահելի, արժանավոր։

بااعتقاد [բաէ'թեղադ] 1) վստահ, համոզված, 2) հավատացյալ։

باافاده [բաէֆադե] 1) գոռոզ, ամբարտավան, մեծամիտ, 2) սնապարծ։

باافتخار [բաէֆթեխար] պատվավոր, փառապանծ։

بااقتدار [բաէղթեդար] զորեղ, մեծազոր, ուժեղ, հզոր։

باانصاف [բաէնսաֆ] 1) արդար, խղճմտանքով, 2) ազնիվ, բարեխիղճ, 3) արդարացիոբեն, արդարացի կերպով, անաչառ կերպով, 4) բարեխղճորեն, ազնվորեն:

بالانضباط [բաէնզեբաթ] կարգապահ:

باهمیت [բաա̈հա̈միյյա̈թ] կարևոր, նշանակալից:

بااعتقاد [բա է՛թեղադ] տե՛ս باایمان [բաիման]:

باآنکه [բաանքե] թեև, չնայած:

باب [բաբ] I 1) դուռ, 2) գլուխ (գրքի), 3) խնդիր, 4) նեղուց, 5) արքունիք, 6) հատ (դասանիշ): Հոգ. ابواب [ա̈բվաբ]:

باب [բաբ] II հարմար, համապատասխան:

بابا [բաբա] 1) հայր, 2) պապ:

بابابزرگ [բաբաբոզորգ] պապ, պապիկ:

باب‌المعده [բաբօլմե՛դե] անատ. ստամոքսանցք, սորանցք:

بابانوئل [բաբանոել] Ձմեռ պապի:

بابت [բ ա բ ա̈ թ] վերաբերյալ, մասին, ի հաշիվ:

بابرکت [բաբա̈րա̈քա̈թ] 1) բարեբեր, արգավանդ, 2) եկամտաբեր, 3) օրհնված:

بابضاعت [բաբա̈զաա̈թ] ունևոր, կարողության տեր, հարուստ:

بابل [բաբոլ] Բաբելոն: برج بابل [բորջե բաբոլ] Բաբելոնի աշտարակ:

بابلی [բաբելի] 1) բաբելերեն, 2) բաբելոնացի:

بابنیه [բ ա բ ո ն յ ե] ամրակազմ, ուժեղ, ամուր, տոկուն:

بابونه [բաբունե] երիցուկ:

باپشتکار [բափոշթեքար] աշխատասեր, ջանասեր, ժրաջան:

باتجربه [բաթա̈ջրոբե] փորձված, հմուտ:

باتدبیر [բաթա̈դբիր] խելամիտ, շրջահայաց, իմաստուն, հնարամիտ, հնարիմաց:

باترتیب [բ ա թ ա̈ ր թ ի բ] 1) կարգապահ (մարդ), 2) կարգավորված, կանոնավորված, լավ կազմակերպված, 3) կանոնավոր, 4) խիստ կանոնավոր, կանոնավորապես կազմակերպված:

باتری [բաթերի] տեխ. 1) մարտկոց, 2) բատարեյա, 3) կուտակիչ:

باتصمیم [բ ա թ ա̈ ս մ ի մ] հաստատակամ, նպատակասլաց, կայուն:

باتفاق [բեէթթեֆաղ] միասին, միատեղ, միահամուռ:

باتقوی [բաթա̈ղվա] 1) բարեպաշտ, 2) բարեպաշտորեն:

باتلاق [բաթլաղ] ճահիճ:

باتلاقی [բ ա թ լ ա ղ ի] ճահճային: اراضی باتلاقی [ա̈րազիյե բաթլաղի] ճահճային հողեր:

باتمیز [բաթա̈միզ] 1) խելամիտ, ըմբռնող, կշռադատող, 2) ճանաչող, տարբերող:

باتون [բաթուն] մահակ: باتون لاستیکی [բաթունե լասթիքի] ռետինե մահակ:

باج [բաջ] մաքս, հարկ, տուրք:

باجبار [բեէջբար] հարկադրված, ստիպված:

باجتماع [բեէջթեմա՛] միահամուռ, համատեղ, միասին, 2) խմբով, խմբովին:

باج‌دار [բաջդար] հարկահավաք: Տե՛ս باجگیر [բաջգիր]:

باجذبه [բաջա̈զա̈բե] 1) ազդեցիկ, հեղինակավոր, 2) խիստ:

باجربزه [բաջորբոզե] 1) բանիմաց, խելացի, 2) գործունյա, ձեռներեց:

باجرئت [բաջոր՛ա̈թ] 1) համարձակ, վճռական, քաջարի, 2) համարձակորեն, վճռականորեն, քաջաբար:

باج‌ستان [բաջսեթան] տե՛ս باج‌گیر [բաջգիր]:

باجگاه [բաջգահ] մաքսատուն:

باج‌گذار [բաջգոզար] հարկատու:

باج‌گذاری [բաջգոզարի] հարկատվություն:

باج‌گزار [բաջգոզար] տե՛ս باج‌گذار:

باج‌گیر [բաջգիր] հարկահավաք:

باجماع [բեէջմա՛] բոլորը, բոլորը միասին, միատեղ, միահամուռ:

باجمال [բաջա̈մալ] գեղեցիկ, գեղանի:

باجمال [բեէջմալ] համառոտակի, կրճատված, թռուցիկ, սեղմ:

باجناق և باجناغ [բաջենաղ] քենակալ, բաջանաղ:

باج‌وخراج [բաջօխա̈րաջ] հարկեր, մաքսեր, տուրքեր:

باجه [բաջե] պատուհան, (դրամարկղի):

باجی [բաջի] քույր, քույրիկ:

باحاصل [բահասել] արտադրողական, արդյունավետ, արգասավոր:

باحالت [բահալա̈թ] արտահայտիչ: چشمان باحالت [չեշմանե բահալա̈թ] արտահայտիչ աչքեր:

باحرارت [բահա̈րարա̈թ] 1) ջերմ, բոցավառ, բոցաշունչ, բուռն, կրակոտ, 2) խանդավառ:

باحسن‌الوجوه [բեէհա̈սանօլվոջուհ] լավագույն ձևով:

باحقوق [բահողուղ] երախտագետ, շնորհակալ, երախտապարտ:

باحمیت [բահա̈միյյա̈թ] զգայուն, կարեկից, արձագանքող, ընկերական:

باحوصله [բահոուսելե] 1) համբերատար, զուսպ, տոկուն, 2) համբերատարությամբ:

باحیا [բ ա հ ա̈ յ ա] պարկեշտ, ամոթխած, ամաչկոտ, պատկառոտ: دختر باحیا [դոխթա̈րե բահա̈յա] պարկեշտ աղջիկ:

باحیات [բահա̈յաթ] կենսունակ:

باحیثیت [բահեյսիյյա̈թ] հեղինակավոր, մեծայուրջ, դիրք ունեցող:

باخبر [բախա̈բա̈ր] տեղյակ, իրազեկ: باخبر بودن [բախա̈բա̈ր բուդա̈ն] տեղյակ լինել, իրազեկ լինել: باخبر کردن [բախա̈բա̈ր քա̈րդա̈ն] տեղեկացնել, իրազեկ դարձնել:

باخت [բախթ] պարտություն, կորուստ, տարվածք (խաղի մեջ), տանուլ տալը:

باختر [բախթա̈ր] 1) արևմուտք, 2) արևելք:

باختری [բախթա̈րի] արևմտյան:

باختصار [բեէխթեսար] համառոտակի, սեղմ, կրճատված:

باختن [բախթա̈ն] 1) պարտություն կրել, պարտվել, տանուլ տալ, 2) կորցնել: خود را باختن [խոդ րա բախթա̈ն] շփոթվել, իրեն կորցնել: رنگ باختن [րա̈նգ բախթա̈ն] գունաթափվել: بازی را باختن [բազի րա բախթա̈ն] խաղը տարվել:

باخدا [բախոդա] բարեպաշտ:

باخرد [բախերա̈դ] տե՛ս بخرد [բեխերա̈դ]:

باد [բ ա դ] I 1) քամի, 2) օդ, 3) փուք, 4) փխբ. ախտ, ցավ, 5) գոռոզություն: باد صبا [բադե սա̈բա] զեփյուռ, գարնանային զովացուցիչ քամի: باد شکم [բադե շեքա̈մ] փուք, ստամոքսի քամի: باد فتق [բադե ֆա̈թղ] (ախտ.) գրիժա: باد دادن [բադ դադա̈ն] օդափոխել: باد کردن [բադ քա̈րդա̈ն] 1) ուռել, փքվել, 2) օդ փչել, (գնդակի): باد خوردن [բադ խորդա̈ն] օդափոխվել: برباد دادن [բա̈ր բադ դադա̈ն] քամուն տալ, վատնել:

باد [բ ա դ] II թող լինի: زنده باد [զենդե բադ] կեցցե: مرده باد [մ ո ր դ ե բ ա դ] մահ: جاوید باد [ջավիդ բադ] հավերժ ապրի: هرچه بادا باد [հա̈րչե բադա բադ] ինչ ուզում է թող լինի:

بادافراه [բադա̈ֆրահ] 1) պատիժ, 2) հատուցում, փոխհատուցում:

بادآلود [բադալուդ] ուռած, բորբոքված:

بادام [բադամ] նուշ: مغز بادام [մա̈ղզե բադամ] նուշի միջուկ:

بادام‌سوخته [բադամսուխթե] բոված նուշ (շաքարապատ):

بادام‌شکن [բադամշեքա̈ն] կոտրիչ:

بادامک [բադամա̈ք] անատ. նշագեղձ, նշաձև գեղձ:

بادامی [բադամի] նշաձև: چشمان بادامی [չեշմանե բադամի] նշաձև աչքեր:

بادآور [բադավա̈ր] և بادآورد [բադավա̈րդ] և بادآورده [բադավա̈րդե] քամու բերած, հողմաբեր:

بادبادک [բադբադա̈ք] օդապարուկ, թղթե օձ (խաղալիք): بادبادک هواکردن [բադբադա̈ք հա̈վա քա̈րդա̈ն] օդապարուկ բաց թողնել:

بادبان [բադբան] առագաստ (նավի): بادبان افراشتن [բադբան ա̈ֆրաշթա̈ն] առագաստները պարզել:

بادبان‌دار [բադբանդար] առագաստավոր:

بادبانی [բադբանի] առագաստային, առագաստավոր:

بادبزن [բադբեզա̈ն] հովհար:

بادپا [բադփա] արագոտն, արագավազ:

بادپناه [բադփա̈նահ] քամուց պաշտպանված, հողմազերծ:

بادخور [բադխոր] 1) հովհարվող, 2) օդանցք, 3) փխբ. ընդմիջում:

بادخورده [բադխորդե] հողմահար, փչացած, բորբոսնած (մթերք):

بادخیز [բադխիզ] հողմային, հողմառատ։

باددار [բադդար] 1) փչված, 2) ուռած, 3) գազեր առաջացնող, 4) փխբ. գոռոզ, մեծամիտ։

باددرسر [բադդարսար] 1) գոռոզ, փառասեր, 2) դատարկագլուխ, թեթևամիտ։

باددست [բադդասթ] շռայլ, վատնող։

بادرم [բադրամ] անօգուտ, զուր, ապարդյուն։

بادرنگ [բադրանգ] վարունգ։

بادرنگبویه [բադրանգբույե] բուս. թուրինջ, թրնջխոտ, մելիսա։

بادرو [բադրու] օդանցք, ճեղք, անցք։

بادروزه [բադրուզե] օրապահիկ, ամենօրյա սնունդ կամ հագուստ։

بادزده [բադզադե] տե՛ս بادخورده [բադխորդե]։

بادزهره [բադզահրե] բժշկ. դիֆտերիա։

بادست وپا [բադասթոփա] ձեռներեց, ճարպիկ, աչքաբաց։

بادسنج [բադսանջ] հողմաչափ։

بادشکن [բադշեքան] 1) փքահան, 2) հողմարգել պատնեշ։

بادکردگی [բադքարդեգի] 1) ուռչում, ուռուցք, այտուցում, 2) բորբոքում։

بادکرده [բադքարդե] ուռած, փքված, այտուցված։

بادکش [բադքեշ] 1) բժշկ. պուլիկներ, բանկաներ, 2) արտածծող, փքահան, 3) արտածծող խողովակ, օդանցք, հողմահան։ بادکش کردن [բադքեշ քարդան] բժշկ. բանկա՝ պուլիկ դնել։

بادکنک [բադքոնաք] փուչիկ (խաղ.), բալոն։

بادگیر [բադգիր] 1) օդանցք, 2) օդահան։

بادل [բադել] սրտոտ, անվեհեր, քաջ։

بادمجان [բադեմջան] տե՛ս بادنجان [բադենջան]։

بادمجان دورقاب چین [բադեմջանդորղաբչին] տե՛ս بادنجان دورقاب چین [բադենջանդորղաբչին]։

بادنجان [բադենջան] բադրիջան, սմբուկ։

بادنجان دورقاب چین [բադենջանդորղաբչին] փխբ. շողոքորթ, ստորաքարշ, քծնող, հաճոյակամ, հաճկատար։

بادنما [բադնեմա] հողմացույց։

بادوام [բադավամ] 1) տևական, երկարատև, 2) դիմացկուն, ամուր։

بادوامی [բադավամի] 1) դիմացկունություն, 2) տևականություն։

بادوبروت [բադոբորութ] մեծամտություն, ամբարտավանություն, գոռոզություն, սնափառություն, սնապարծություն։

باده [բադե] գինի։

باده‌پرست [բադեփարասթ] գինեմոլ։

باده‌پرستی [բադեփարասթի] գինեմոլություն։

باده‌خوار [բադեխար] 1) գինարբու, 2) գինեմոլ։

باده‌خواری [բադեխարի] գինարբուք։

باده‌فروش [բադեֆորուշ] գինեվաճառ։

باده‌گسار [բադեգոսար] տե՛ս باده‌خوار [բադեխար]։

باده‌گساری [բադեգոսարի] և باده‌نوشی [բադենուշի] տե՛ս باده‌خواری [բադեխարի]։

بادی [բադի] I հողմային։ آسیاب بادی [ասյաբե բադի] հողմաղաց։ آلت موسیقی بادی [ալաթե մուսիղիյե բադի], ساز بادی [սազե բադի] երժշտ. փողային գործիքներ։ تفنگ بادی [թոֆանգե բադի] օդաճիգ հրացան։

بادی [բադի] II սկիզբ։ در بادی نظر [դար բադիյե նազար] առաջին հայացքից։ در بادی امر [դար բադիյե ամր] գործի սկզբում, սկզբում։

بادیان [բադյան] բուս. անիսոն։

بادیانت [բադիյանաթ] բարեպաշտ, հավատացյալ։

بادیه [բադիյե] I անապատ։ اهل بادیه [ահլե բադիյե] անապատաբնակ։

بادیه [բադիյե] II մեծ գավաթ (պղնձե կամ կավե)։

بادیه‌نشین [բադիյենեշին] անապատաբնակ, քոչվոր։

بادیه‌نشینی [բադիյենեշինի] անապատաբնակություն, քոչվորություն։

باذکاوت [բազքավաթ] խորաթափանց, խելամիտ, ըմբռնող, իմացունակ։

باذل [բազել] առատաձեռն, առատաբաշխ, մեծահոգի։

باذوق [բազոուղ] 1) օժտված, տաղանդավոր, 2) բարձր ճաշակի տեր։

بار [բար] I 1) բեռ, ծանրություն, 2) բերք, պտուղ, 3) փխբ. բեռ, ծանրություն, նեղություն, 4) ֆիզ. լիցք։

بار [բար] II անգամ։ بار اول [բարե ավվալ] առաջին անգամ։

بار [բար] III ընդունելություն (հատկապես պալատում, թագավորի մոտ)։ بار یافتن [բար յաֆթան] ընդունելություն գտնել։

بار [բար] IV բար, խորտկարան։

باراب [բարաբ] 1) ջրովի հողատարածություն, 2) ջրովի հողամասեր։

بارآغوش [բարաղուշ] գրկաչափ, խախա։

بارامی [բեարամի] հանդարտորեն, հանգիստ կերպով, դանդաղ։

باران [բարան] անձրև։

باراندار [բարանդար] անձրևային, անձրևաբեր։ ابرهای باراندار [աբրհայե բարանդար] անձրևային ամպեր, անձրևամպ։

باران‌دیده [բարանդիդե] թրջված, անձրևի տակ ընկած։ گرگ باران‌دیده [գորգե բարանդիդե] անձրև տեսած գայլ, փորձված, փորձառու։

باران‌زده [բարանզադե] անձրևահար։

بارانی [բարանի] 1) անձրևային, 2) անձրևանոց։ هوای بارانی [հավայե բարանի] անձրևային եղանակ.

بارآور [բարավար] պտղաբեր, արգասաբեր, արգավանդ։

بارآوری [բարավարի] պտղաբերություն, արգասավորություն։

باربر [բարբար] բեռնակիր։

باربردار [բարբարդար] 1) տե՛ս باربر [բարբար], 2) բեռնամբարձ։

باربرداری [բարբարդարի] 1) տե՛ս باربری [բարբարի], 2) բեռնամբարձություն։

باربری [բարբարի] բեռնակրություն։

باربند [բարբանդ] 1) փաթթոցիչ, դարսիչ, ապրանք փաթաթող (բանվոր), 2) փաթթոցանյութ։

باربندی [բարբանդի] փաթաթում, կապկպում, դասավորում (բեռի)։

بارپیچ [բարփիչ] բեռնակապ։ کاغذ بارپیچ [ղաղազե բարփիչ] փաթթոցաթուղթ։

بارپیچی [բարփիչի] տե՛ս باربندی [բարբանդի]։

بارحم [բարահմ] բարեգութ, կարեկից։

بارحمت [բարահմաթ] ողորմած, գթառատ, գթասիրտ։

بارخواه [բարխահ] ընդունելություն խնդրող, աուդիենցիա խնդրող։

بارخیز [բարխիզ] 1) պտղաբեր, բերքառատ, 2) բերրի։

بارخیزی [բարխիզի] 1) պտղաբերություն, արգասավորություն, 2) առատություն, հարստություն։

بارد [բարեդ] 1) սառը, սառեցված, 2) փխբ. տափակ, անհամ։ منطقهٔ بارد [մանթաղեյե բարեդ] սառը գոտի (զոնա)։ لطیفهٔ بارد [լաթիֆեյե բարեդ] անհամ (տափակ) անեկդոտ, տափակ սրախոսություն։

باردار [բարդար] 1) պտղաբեր, պտղառատ, պտղավետ, բեղմնավոր, 2) հղի։

باردان [բարդան] հակ, բեռնահակ։

بارده [բարդեհ] պտղատու, բերքատու, պտղաբեր։

باردهی [բարդեհի] պտղատվություն, բերքատվություն, պտղաբերություն։

بارز [բարեզ] 1) պարզ, ակներև, 2) ականավոր, անվանի, 3) ցայտուն, պերճախոս։ گواه بارز [գավահե բարեզ] պերճախոս ապացույց։

بارزالتناسل [բարեզոթթանասոլ] բուս. հայտնաբեղուններ։

بارش [բարեշ] տեղում, տեղատարափ։

بارع [բարե'] 1) հրաշալի, հիանալի, 2) գովական, 3) հռչակավոր։

بارفروش [բարֆորուշ] մեծաքանակ պտուղ՝ բանջարեղեն վաճառող։

بارفیکس [բարֆիքս] սպորտ. մարզաձող, տուրնիկ։

بارق [բարեղ] փայլուն, շողշողուն։

بارقه [բարեղե] 1) կայծակ, շանթ, փայլակ, 2) տե՛ս بارق [բարեղ]։

بارک‌الله [բարեքալլահ] ապրես, կեցցես (բառացի՝ աստված օրհնի քեզ)։

باركش [բարքեշ] բեռնակիր, բեռնատար։

باركشی [բարքեշի] բեռների փոխադրում։

بارگاه [բարգահ] 1) արքունիք, պալատ, 2) արքունիքի ընդունարան։

بارگیر [բարգիր] 1) տե՛ս باركش [բարքեշ] 2) պատգարակ։

بارگیری [բարգիրի] բեռնավորում, բարձում։ بارگیری کردن [բարգիրի քարդան] բառնալ։

بارنامه [բարնամե] բեռնագիր, ապրանքագիր։

بارنج [բարենջ] տարեկան, աշորա։

بارندگی [բարանդեգի] տեղում(ներ)։

باروبنه [բարոբոնե] ուղեբեռ, ճանապարհորդական իրեր։

باروت [բարութ] վառոդ։

باروتخانه [բարութխանե] վառոդի պահեստ։

باروح [բարուհ] 1) կենսուրախ, կենսախինդ, 2) աշխույժ, կրակոտ։

بارور [բարվար] 1) պտղաբեր, բերքատու, 2) արգասավոր, արգասաբեր, բեղմնավոր։

باره [բարե] և درباره [դար բարե] մասին, վերաբերյալ։ دربارهٔ او [դար բարեյե ու] նրա մասին։

بارها [բարհա] անգամներ, մի քանի անգամ։

بارهنگ [բարհանգ] բուս. եղան լեզու։

باری [բարի] բեռնատար։ اتوموبیل باری [օթոմոբիլե բարի] բեռնատար ավտոմեքենա։ حیوان باری [հեյվանե բարի] գրաստ։

باری [բարի] 1) մեկ անգամ, 2) այսպիսով, մի խոսքով։

باریدن [բարիդան] տեղալ (ձյուն, անձրև)։

باریك [բարիք] 1) նեղ, 2) բարակ, 3) նուրբ։ باریك شدن [բարիք շոդան] 1) բարակել, 2) նեղանալ։ باریك کردن [բարիք քարդան] 1) բարակացնել, 2) նեղացնել։

باریك اندام [բարիքանդամ] նրբիրան, նրբակազմ։

باریك بین [բարիքբին] նրբանկատ, խորաթափանց, նրբամիտ, սրատես։

باریك بینی [բարիքբինի] նրբանկատություն, խորաթափանցություն, նրբամտություն, սրատեսություն։

باریكمیان [բարիքմիյան] նրբիրան, նրբակազմ, բարեկազմ։

باریكی [բարիքի] 1) բարակություն, 2) նեղություն, 3) նրբություն։

باز [բազ] I 1) բաց, արձակ, բացված, 2) բաց գույն, 3) մաթ. բութ (անկյան մասին)։ باز کردن [բազ քարդան] բացել։ باز شدن [բազ շոդան] բացվել։

باز [բազ] II 1) նորից, կրկին, վերստին։ باز آمدن [բազ ամադան] 1) նորից գալ, 2) հետ գալ, վերադառնալ։ باز آوردن [բազ ավարդան] 1) նորից բերել, 2) վերադարձնել։ باز ایستادن [բազ իսթադան] դադարեցնել։ باز دادن [բազ դադան] վերադարձնել։ بازداشتن [բազ դաշթան] 1) հետ պահել, թույլ չտալ, կանգնեցնել, 2) ձերբակալել։ باز ماندن [բազ մանդան] հետ մնալ, հետ ընկնել։ بازنشستن [բազ նեշասթան] թոշակի անցնել։

باز [բազ] III բազե։

بازار [բազար] շուկա։ بازار خارجی [բազարե խարեջի] արտաքին շուկա։ بازار داخلی [բազարե դախելի] ներքին շուկա։ بازار جهانی [բազարե ջահանի] համաշխարհային շուկա։ بازار سیاه [բազարե սիյահ] սև շուկա։ بازار مكاره [բազարե մաքքարե] տոնավաճառ։

بازارپسند [բազարփասանդ] գնայուն, դյուրավաճառ (ապրանքի մասին)։

بازاری [բազարի] շուկայական, հասարակ։ زبان بازاری [զաբանե բազարի] խոսակցական լեզու։ نرخهای بازاری [ներխհայե բազարի] շուկայական գներ։

بازاریابی [բազարյաբի] շուկայի որոնում։

بازبین [բազբին] հսկիչ (թատրոնի, կինոյի)։

بازبینی [բազբինի] 1) հսկում, ստուգում (տոմսերի), 2) հսկողություն։

بازپرس [բազփորս] հարցաքննիչ, քննիչ։

بازپرسی [բազփորսի] հարցաքննություն։ بازپرسی کردن [բազփորսի քարդան] հարցաքննել։

بازپس [բազփաս] հետ, ետ։ بازپس دادن [բազփաս դադան] վերադարձնել։ بازپس رفتن [բազփաս րաֆթան] վերադառնալ։

بازپسین [բազփասին] վերջին։ دم بازپسین [դամե բազփասին] վերջին շունչ։

بازتاب [բազթաբ]، بازتابش [բազթաբեշ] և بازتابی [բազթաբի] ֆիզ. արտացոլում։

بازتولید [բազթովլիդ] վերարտադրություն։

بازجو [բազջու] քննիչ։

بازجوئی [բազջույի] հարցաքննություն, քննություն։

بازخرید [բազխարիդ] փրկագին, ազատագին։

بازخواست [բազխասթ] 1) հարցաքննություն, 2) պատասխանատվության ենթարկում։ بازخواست کردن [բազխասթ քարդան] 1) հարցաքննել, 2) պատասխանատվության ենթարկել։

بازدار [բազդար] բազեակիր։

بازداشت [բազդաշթ] 1) ձերբակալում, 2) արգելափակում։ بازداشت شدن [բազդաշթ շոդան] ձերբակալվել։ بازداشت کردن [բազդաշթ քարդան] ձերբակալել։

بازداشت شده [բազդաշթ շոդե] տե՛ս بازداشتی [բազդաշթի]։

بازداشتگاه [բազդաշթգահ] 1) նախնական կալանքի վայր, կալանատուն, 2) համակենտրոնացման ճամբար։

بازداشتی [բազդաշթի] կալանավոր, բանտարկյալ։

بازدم [բազդամ] արտաշնչում, արտաշունչ։

بازده [բազդեհ] 1) արդյունավետություն, արտադրողական, շահութաբերություն, 2) թողարկածը, արտադրանք, 3) օգտակար աշխատանք։ بازده کار [բազդեհե քար] աշխատանքի արտադրողականություն։

بازدید [բազդիդ] 1) փոխայցելում, 2) այցելություն, դիտում, 3) ստուգում։

بازدیدکننده [բազդիդքոնանդե] այցելու, այցելող։

بازرس [բազրաս-բազրես] վերաքննիչ, վերստուգիչ, վերահսկիչ։

بازرسی [բազրասի] վերաքննություն, վերստուգում, վերահսկողություն։ بازرسی دولتی [բազրասիյե դովլաթի] պետական վերահսկողություն։

بازرگان [բազարգան] վաճառական։

بازرگانی [բազարգանի] վաճառականություն։ اطاق بازرگانی [օթաղե բազարգանի] առևտրի պալատ։

بازستانی [բազսեթանի] 1) վերադարձում (կորցրածի), փոխհատուցում, 2) (առևտ.) ռեկլամացիա, պահանջ (վնասի հատուցման)։

بازشناسی [բազշենասի] 1) ճանաչում, 2) զանազանում, տարբերակում։

بازگرد [բազգարդ] տե՛ս بازگشت [բազգաշթ]։

بازگشت [բազգաշթ] վերադարձ։ پس از بازگشت [փաս ազ բազգաշթ] վերադարձից հետո։

بازگو [բազգու] և بازگوئی [բազգույի] 1) վերապատմում, վերապատում, 2) բացատրում, պարզաբանում։ بازگو کردن [բազգու քարդան] ասածը կրկնել, վերապատմել։

بازماندگان [բազմանդեգան] 1) ետ մնացածներ, 2) հանգուցյալի ընտանիքը, բարեկամները։ Եզ. بازمانده [բազմանդե]։

بازماندگی [բազմանդեգի] 1) ետ մնալը, ետ ընկնելը, 2) հետամնացություն, 3) հոգնածություն, ուժասպառություն։

بازمانده [բազմանդե] 1) հետ մնացած, հետ ընկած, 2) մնացած, մնացորդ, 3) հոգնած, ուժասպառ, 4) հանգուցյալի ժառանգ, հանգուցյալի բարեկամ։

بازنده [բազանդե] տարվող, տանուլ տվող, պարտվող (խաղի մեջ)։

بازنشستگی [բազնեշասթեգի] հանգստի կանչվելը, թոշակառություն, պաշտոնաթողություն։ حقوق بازنشستگی [հողուղե բազնեշասթեգի] կենսաթոշակ։

بازنشسته [բազնեշասթե] պաշտոնաթող, կենսաթոշակառու։

بازو [բազու] 1) բազուկ, թև, 2) փխբ. թիկունք, պաշտպան, 3) ուժ։

بازوبند [բազուբանդ] 1) բազկակալ, 2) թևնոց։

بازور [բազուր] ուժեղ, զորեղ։

بازی [բազի] խաղ։ بازی پشت پرده [բազիյե փոշթե փարդե] անդրկուլիսյան խաղ։ زمین

بازی [զա̈մինե բազի] խաղադաշտ: بازی کردن [բազի քա̈րդա̈ն] խաղալ: بازی درآوردن [բազի դա̈րավա̈րդա̈ն] 1) խեղկատակություն անել, ծաղրածություն անել, 2) ձև թափել, ձևացնել, կեղծել:

بازیابی [բազյաբի] 1) վերստանալը, ետ ստանալը, 2) վերականգնում: بازیابی حقوق [բազյաբիյե հողուղ] իրավունքների վերականգնում:

بازیافت [բազյաֆթ] 1) վերադարձնելը, վերստանալը, 2) հաջողություն:

بازیافته [բազյաֆթե] 1) վերադարձված, վերստացված, 2) հեշտությամբ ձեռք բերված:

بازیچه բազիչե] 1) խաղալիք, զվարճության առարկա, 2) դատարկ բան, չնչին բան:

بازیکن [բազիքոն] խաղացող.

بازیگر [բազիգա̈ր] դերակատար, դերասան:

بازیگوش [բազիգուշ] 1) խաղասեր, չար, կայտառ, աշխույժ, 2) անհոգ, թեթևամիտ, 3) չարաճճի, 4) դատարկապորտ:

بازیگوشی [բազիգուշի] 1) խաղասիրություն, չարություն, աշխուժություն, կայտառություն, 2) չարաճճիություն, 3) անհոգություն, թեթևամտություն:

باژ [բաժ] տե՛ս باج [բաջ]:

باسابقه [բասաբեղե] 1) վաստակավոր, 2) ստաժավոր, փորձառու:

بأسانی [բեասանի] հեշտությամբ:

باستان [բասթան] հին, վաղնջական: پارسی باستان [փարսիյե բասթան] հին պարսկերեն:

باستانشناس [բասթանշենաս] հնագետ:

باستانشناسی [բասթանշենասի] հնագիտություն:

باستان‌نامه [բասթաննամե] տարեգրություն, պատմություն:

باستانی [բասթանի] հին, վաղնջական: آثار باستانی [ասարե բասթանի] պատմական հուշարձաններ:

باستحقاق [բեէսթեհղաղ] ըստ արժանվույն, արժանապես, իրավաբար:

باسرشته [բասա̈րեշթե] ձեռնհաս, իրազեկ, գիտակ:

باسط [բասեթ] 1) տարածող, սփռող, 2) առատաձեռն, առատաշնորհ:

باسق [բասեղ] բարձր (ծառի մասին): نخل باسق [նա̈խլե բասեղ] բարձր արմավենի:

باسک [բասոք] հորանջ, հորանջոց:

باسکتبال [բասքեթբալ] բասկետբոլ:

باسلق և باسلوق [բասլող] պաստեղ:

باسلیقه [բասա̈լիղե] ճաշակի տեր, ճաշակավոր:

باسمه [բասմե] վիմագրություն: باسمه کردن [բասմե քա̈րդա̈ն] վիմագրել:

باسمه‌ای [բասմեի] վիմագրական, վիմագրային:

باسمه‌چی [բասմեչի] վիմագրող, վիմագրիչ (բանվոր), 2) դաճող:

باسمه‌خانه [բասմեխանե] վիմագրատուն:

باسمه‌کاری [բասմեքարի] 1) վիմագրություն, 2) դաճագործություն:

باسواد [բասա̈վադ] գրագետ, باسواد شدن [բասա̈վադ շոդա̈ն] գրագետ դառնալ:

باسوادی [բասա̈վադի] գրագիտություն:

باشامه [բաշամե] վարշամակ, քող, երեսի ծածկոց:

باشانس [բաշանս] հաջողակ, բախտավոր:

باشتباه [բեէշթեբահ] սխալմամբ:

باشجاعت [բաշոջաա̈թ] անվեհեր, քաջ, արի, հանդուգն:

باشخصیت [բաշա̈խսիյյա̈թ] 1) արժանավոր, 2) ականավոր, նշանավոր, 3) պատկառելի, մեծայուրջ, հեղինակավոր:

باشد [բաշա̈դ] թող լինի:

باشرف [բաշա̈րա̈ֆ] ազնիվ, ազնվաբարո:

باشعور [բաշոուր] խելամիտ, գիտակից, իմացունակ:

باشرم [բաշա̈րմ] ամոթխած, ամաչկոտ:

باشکوه [բաշոքուհ] մեծաշուք, շքեղ, փառահեղ:

باشگاه [բաշգահ] ակումբ:

باشنده [բաշա̈նդե] բնակիչ: Հոգ. باشندگان [բաշա̈նդեգան]:

باشهامت [բաշա̈համա̈թ] 1) արի, քաջ, անվեհեր, 2) արիաբար, անվեհերաբար, քաջաբար:

باصدا [բասեդա] 1) ձայնավոր (հնչյունի մասին), 2) հնչուն (ձայնի մասին):

باصبر [բասա̈բր] տևող, տևունակ:

باصرفه [բասա̈րֆե] շահավետ:

باصره [բասերե] տեսողություն: آلت باصره [ալա̈թե բասերե] տեսողության օրգան, աչք:

باصطلاح [բեէսթելահ] այսպես ասած, ինչպես ասվում է:

باصفا [բասա̈ֆա] 1) զմայլելի, գեղազմայլ, 2) գեղատեսիլ:

باصلابت [բասա̈լաբա̈թ] ծանրակշիռ, պատկառելի, տպավորիչ, պատկառազդու: مرد باصلابت [մա̈րդե բասա̈լաբա̈թ] ծանրակշիռ մարդ:

بصلاح [բեսա̈լահ] նպատակահարմար, խելամիտ, տեղին, պատշաճ:

باضافه [բեէզաֆե] 1) բացի դրանից, դրան ավելացրած, 2) մաթ. գումարած: یک باضافهٔ یک [յեք բեէզաֆեյե յեք] մեկին գումարած մեկ:

باطراوت [բաթա̈րավա̈թ] 1) մաքուր, թարմ, 2) թարմ, հյութեղ, 3) գունեղ, արտահայտիչ, փայլուն: هوای باطراوت [հա̈վայե բաթա̈րավա̈թ] մաքուր՝ թարմ օդ: میوه‌جات باطراوت [միվեջաթե բաթա̈րավա̈թ] թարմ՝ հյութեղ մրգեր: سخنهای باطراوت [սոխա̈նհայե բաթա̈րավա̈թ] փայլուն՝ արտահայտիչ խոսքեր:

باطری [բաթրի] տե՛ս باطری [բաթրի]:

باطل [բաթել] 1) անվավեր, արժեքազրկված, 2) դատարկ, սին, փուչ, անպետք, 3) հիմար, անիմաստ, անմիտ:

باطلاق [բաթլաղ] տե՛ս باتلاق [բաթլաղ]:

باطن [բաթեն] 1) ներքին, ծածուկ, թաքուն, 2) ներքին էություն, սիրտ, հոգի:

باطناً [բաթենա̈ն] ներքուստ, ներքնապես:

باطن‌بین [բաթենբին] խորաթափանց:

باطنطنه [բաթա̈նթա̈նե] 1) փքուն, պերճ, շքեղ, 2) մեծադղորդ:

باطنی [բաթենի] 1) ներքին, թաքուն, 2) անկեղծ, սրտի խորքից եկող:

باعاطفه [բաաթեֆե] զգայուն, բարեսեր, մարդկային, կարեկից, անկեղծ, բարեկամական: آدم باعاطفه [ադա̈մե բաաթեֆե] անկեղծ-բարեկամական մարդ:

باعث [բաես] պատճառ, առիթ: باعث شدن [բաես շոդա̈ն] պատճառ դառնալ:

باعدالت [բաա̈դալա̈թ] արդար, արդարադատ, արդարամիտ:

باعزم [բաա̈զմ] հաստատակամ, անսասան, վճռական:

باعطوفت [բաոթուֆա̈թ] քնքուշ, բարեհաճ, մեղմ, սիրող:

باعظمت [բաա̈զա̈մա̈թ] վեհապանծ, փառահեղ, վիթխարի:

باعفت [բաէֆֆա̈թ] 1) ողջախոհ, անմեղ, կուսական: 2) բարոյապես մաքուր, անբիծ, անարատ, անապական:

باعقل [բաա̈ղլ] խելոք, խելամիտ, խելացի:

باغ [բաղ] այգի: باغ وحش [բաղե վա̈հշ] կենդանաբանական այգի: باغ نباتات [բաղե նա̈բաթաթ] բուսաբանական այգի.

باغبان [բաղբան] այգեպան:

باغبانی [բաղբանի] այգեգործություն, այգեպանություն.

باغچه [բաղչե] պարտեզ, պարտիզակ:

باغچه‌بندی [բաղչեբա̈նդի] ծաղկաթմբերի սարքում, մարգերի բաժանում:

باغدار [բաղդար] այգետեր:

باغداری [բաղդարի] այգեգործություն:

باغرض [բաղա̈րա̈զ] 1) աչառու, միտումնավոր, շահամոլ, 2) աչառուորեն, միտումնավոր կերպով, շահամոլաբար:

باغستان [բաղեսթան] այգեստան:

باغیرت [բաղեյրա̈թ] 1) ժրաջան, եռանդուն, նախանձախնդիր, 2) պատվազգաց, պատվախնդիր:

بافایده [բաֆայեդե] օգտակար, շահավետ:

بافت [բաֆթ] 1) գործվածք, 2) անատ. հյուսվածք:

بافتشناس [բաֆթշենաս] հյուսվածաբան, հիստոլոգ:

بافتشناسی [բաֆթշենասի] հյուսվածաբանություն, հիստոլոգիա:

بافتن [բաֆթա̈ն] 1) հյուսել, գործել, 2) ոստայնանկել, ոլորել։

بافتنی [բաֆթա̈նի] 1) հյուսելիք, 2) գործվածքեղեն, հյուսվածքեղեն։

بافته [բաֆթե] 1) հյուսված, գործված, 2) հյուսվածք, գործվածք։

بافراست [բաֆա̈րասա̈թ] խորաթափանց, իմացունակ, խելամիտ, ուշիմ.

بافرهنگ [բաֆա̈րհա̈նգ] կուլտուրական, կրթված, դաստիարակված։

بافضل [բաֆա̈զլ] գիտնական, գիտուն, իմաստուն։

بافكر [բաֆեքր] խոհուն, լրջամիտ, խելացի։

بافندگی [բաֆա̈նդեգի] 1) մանածագործություն, ոստայնանկություն, 2) գործում, ոստայնակում։ كارخانهٔ بافندگی [քարխանեյե բաֆա̈նդեգի] մանածագործական գործարան։ دستگاه بافندگی [դա̈սթգահե բաֆա̈նդեգի] ջուլհակահաստոց, մանածագործական հաստոց։

بافنده [բաֆա̈նդե] 1) ջուլհակ, ոստայնանկ, 2) հյուսող։

بافهم [բաֆա̈հմ] խելոք, իմացունակ, գիտակից։

باقريحه [բաղա̈րիհե] տաղանդավոր, ընդունակ, օժտված։

باقرينه [բաղա̈րինե] 1) համաչափ, զուգաչափ, 2) համաչափորեն։

باقساط [բեա̈ղսաթ] ֆին. տարաժամկետ վճարումով, մաս-մաս վճարելու պայմանով։

باقلا [բաղելա] բակլա։

باقلوا [բաղլա̈վա] փախլավա (քաղցրավենիք)։

باقلی [բաղելի] տե՛ս باقلا [բաղելա]։

باقی [բաղի] 1) մնացորդ, 2) հարատև, գոյություն ունեցող, 3) պակասորդ, 4) հաստատուն, 5) շարունակություն, 6) մնացած, պահպանված։

باقیمانده [բաղիմանդե] 1) մնացորդ, 2) մնացած, պահպանված։

باقيه [բաղիյե] տե՛ս باقی [բաղի]։ آثار باقيه [ասարե բաղիյե] պահպանված (մնացած) հուշարձաններ։

باك [բաք] վախ, երկյուղ։ باك داشتن [բաք դաշթա̈ն] վախենալ, երկյուղել։

باكرگی [բաքերեգի] կուսություն։

باكرم [բաքա̈րա̈մ] մեծահոգի, ազնվաբարո, առատաձեռն։

باكره [բաքերե] կույս։

باكفايت [բաքեֆայա̈թ] ձեռնհաս, կարող, ճարտար, արժանավոր։

باكله [բաքա̈լլե] խելոք, խելամիտ, գլխով։

باكمال [բաքա̈մալ] 1) կատարյալ, մեծատաղանդ, 2) բարձրակիրթ, բարձր կուլտուրայի տեր, բարեկիրթ։

باكياست [բաքիյասա̈թ] 1) խորաթափանց, 2) խելոք, իմաստուն, 3) հնարամիտ, հնարագետ, ճարտարամիտ։

باگاژ [բագաժ] բագաժ, ուղեբեռ։

باگذشت [բագոզա̈շթ] զիջող, ներողամիտ, անհիշաչար։

بال [բալ] I թև։ بال زدن [բալ զա̈դա̈ն] թևերը թափահարել, թռչել։ زیربال گرفتن [զիրե բալ գերեֆթա̈ն] թևերի տակ առնել, հովանավորել։

بال [բալ] II բալ, պարահանդես։

بالا [բալա] 1) վեր, վերև, բարձունք, 2) բարձրություն, հասակ։ بالا رفتن [բալա ռա̈ֆթա̈ն] բարձրանալ։

بالابالاها [բալաբալահա] ամենավերևը։

بالابان [բալաբան] I թմբուկ։

بالابان [բալաբան] II բազե։

بالابانچی [բալաբանչի] թմբկահար։

بالابر [բալաբա̈ր] կռունկ, վերելակ, ամբարձիչ, վերահան։

بالابلند [բալաբոլա̈նդ] 1) բարձրահասակ, 2) երկարաձիգ, երկարաշունչ։

بالاپوش [բալափուշ] 1) վերնազգեստ, 2) վերմակ, ծածկոց։

بالاتفاق [բելէթթեֆաղ] 1) միասին, համատեղ, 2) միահամուռ։

بالاتنه [բալաթա̈նե] 1) մարմնի վերին մաս, 2) հագուստի վերին մաս։

بالاجبار [բելէջբար] ստիպված, ակամա։

بالاجمال [բելէջմալ] 1) սեղմ, համառոտակի, 2) կարճամփոփ, համառոտորեն։

بالاخانه [բալախանե] վերնահարկ, վերնատուն։

بالاختصاص [բելէխթեսաս] հատկապես։

بالاخره [բելա̈խերե] վերջապես։

بالادست [բալադա̈սթ] 1) վերադաս, 2) վերին գլուխ, պատվավոր տեղ։

بالار [բալար] հեծան, հիմնագերան։

بالاراده [բելէրադե] կամովին, գիտակցաբար, մտադրված։

بالارتبه [բալառոթբե] բարձրաստիճան։

بالارو [բալառու] վերելակ։

بالازده [բալազա̈դե] 1) վեր համարած (մազերի մասին), 2) քշտած (փեշը), 3) վեր ծալած (թևերը)։

بالاستقلال [բելէսթեղլալ] ինքնուրույնաբար, անկախորեն։

بالاشتراك [բելէշթերաք] համատեղ, միասին, միատեղ։

بالاضطرار [բելէզթերար] ստիպված, անհրաժեշտաբար։

بالاغيرتا [բալաղեյրա̈թա̈ն] ինչպես ձեզ թելադրում է ձեր խիղճը։

بالاقتضا [բելէղթեզա] 1) հարմարավորության դեպքում, 2) անհրաժեշտության դեպքում։

بالاكرام [բելէքրամ] հարգանքով.

بالاكراه [բելէքրահ] տհաճությամբ, զզվանքով։

بالالتزام [բելէլթեզամ] ըստ պարտավորության։

بالانس [բալանս] 1) հավասարակշռություն, 2) ֆին. հաշվեկշիռ, բալանս։

بالانشين [բալանեշին] պատվավոր տեղ գրավող։

بالانفراد [բելէնֆերադ] անհատապես, անհատաբար։

بالائی [բալայի] վերևի։ اطاق بالائی [օթաղե բալայի] վերևի սենյակը։

بالبداهه [բելբա̈դահե] հանպատրաստից։

بالت [բալեթ] բալետ։

بالتبع [բեթթա̈բ'] հետևաբար, այսպիսով։

بالتصريح [բեթթա̈սրիհ] 1) որոշակիորեն, 2) կտրականապես։

بالتفصيل [բեթթա̈ֆսիլ] հանգամանորեն, մանրամասնորեն։

بالتمام [բեթթա̈մամ] ամբողջապես, ամբողջովին։

بالجبر [բելջա̈բր] բռնությամբ, հարկադրաբար։

بالجمله [բելջոմլե] 1) մի խոսքով, 2) ամբողջությամբ։

بالخصوص [բելխոսուս] հատկապես։

بالدار [բալդար] թևավոր։

بالذات [բեզզաթ] ըստ էության։

بالذت [բալա̈զզա̈թ] համեղ։

بالسويه [բեսսա̈վիյյե] հավասարապես։

بالش [բալեշ] բարձ։

بالشت [բալեշթ] տե՛ս بالش [բալեշ]։

بالشتك [բալեշթա̈ք] և بالشك [բալեշա̈ք] բարձիկ։

بالشكسته [բալշեքա̈սթե] թևաբեկ։

بالصراحه [բեսսա̈րահե] 1) պարզորեն, ակնհայտ, 2) ուղիղ, որոշակի, 3) հայտնապես, բացահայտորեն։

بالضروره [բեզզա̈րուրե] անհրաժեշտաբար։

بالطبع [բեթթա̈բ'] բնականաբար։

بالعكس [բել'ա̈քս] ընդհակառակը։

بالعموم [բելօմում] 1) սովորաբար, 2) ընդհանրապես։

بالغ [բալեղ] չափահաս, հասուն, արբունքի հասած։

بالفرض [բելֆա̈րզ] ենթադրաբար։

بالفعل [բելֆե'լ] փաստորեն։

بالقصد [բելղա̈սդ] դիտավորյալ, նպատակադրված։

بالقطع [բելղա̈թ'] 1) անպայման, 2) վերջնականապես։

بالكل [բելքոլ(լ)] ամբողջապես, ամբողջովին։

بالكن [բալքոն] պատշգամբ։

بالله [բելլա̈(հ)] աստված վկա։

بالماسكه [բալմասքե] դիմակահանդես։

بالمثل [բելմա̈սա̈լ] օրինակի համար։

بالمره [բելմա̈րրե] միանգամից։

بالمقابله [բելմողաբելե] փոխադարձաբար։

بالمواجهه [բելմովաջեհե] երես առ երես։

بالنتيجه [բելնա̈թիջե] հետևաբար։

بالواسطه [բելվասեթե] միջնորդաբար:

بالوراثه [բելվերասե] ժառանգաբար:

بالون [բալոն] օդապարիկ:

بالیدن [բալիդան] 1) պարծենալ, հպարտանալ, 2) աճել, մեծանալ, փթթել:

بالیستیک [բալիսթիք] բալիստիկ: موشک بالیستیک [մուշաքե բալիսթիք] բալիստիկ հրթիռ:

بالیقین [բելյաղին] հավաստի, հաստատապես:

بالین [բալին] 1) գլխավերև, 2) բարձ:

بالین‌پرست [բալինփարաստ] ծույլ, անբան, ալարկոտ:

بام [բամ] կտուր, տանիք:

بامبول [բամբուլ] 1) խարդախություն, 2) արյուկ, ճարպիկի խաղ: بامبول زدن [բամբուլ զադան] արյուկներ սարքել:

بامتانت [բամաթանաթ] հաստատուն, ամուր:

بامحبت [բամոհաբբաթ] գթառատ, բարեսիրտ:

بامداد [բամդադ] առավոտ:

بامدادان [բամդադան] լուսաբացին, առավոտյան:

بامدارا [բամոդարա] վարվեցող, սիրալիր, մեղմաբարո:

بامروت [բամորովվաթ] 1) համարձակ, խիզախ, անվեհեր, 2) ազնվաբարո, 3) մեծահոգի, վեհանձն, 4) խղճմտորեն, խղճմտավոր:

بامزگی [բամազեգի] 1) համեղություն, 2) կատակ, կատակայնություն:

بامزه [բամազե] 1) համեղ, 2) կատակասեր:

بامسمی [բամոսամմա] խոսուն, բովանդակությանը համապատասխանող: اسم بامسمی [եսմե բամոսամմա] խոսուն անուն:

بامصرف [բամասրաֆ] 1) գործածական, 2) գնայուն, դյուրավաճառ:

بامطالعه [բամոթալե] կարդացած, կրթված, գրագետ:

بامعرفت [բամա'րեֆաթ] իրազեկ, բանիմաց, խելացի:

بامعنی [բամա'նի] բովանդակալից, արտահայտիչ, իմաստալից:

بامگاه [բամգահ] տե՛ս بامداد [բամդադ]:

بامگاهان [բամգահան] տե՛ս بامدادان [բամդադան]:

باملاحت [բամալահաթ] հիանալի, սքանչելի, հրաշալի, հմայիչ, նրբագեղ, համակրելի:

بانتیجه [բանաթիջե] արդյունավետ:

باند [բանդ] 1) ավազակախումբ, խումբ, 2) ժապավեն, բինտ, երիզ, 3) վազքուղի (ինքնաթիռի):

باندپیچ [բանդփիչ] վիրակապ: باندپیچ کردن [բանդփիչ քարդան] վիրակապել:

باندرل [բանդերոլ] բանդերոլ:

بانزاکت [բանեզաքաթ] 1) քաղաքավարի, տակտով, վարվեցող, 2) նրբագեղ, սքանչելի:

بانشاط [բանեշաթ] ուրախ, զվարթ, բերկրալի:

بانعمت [բանե'մաթ] բարեբեր, լիառատ, շնորհատու:

بانفراد [բէենֆերադ] անհատապես, անհատաբար:

بانفوذ [բանոֆուզ] ազդեցիկ, հեղինակավոր, ներգործող:

بانك [բանք] բանկ, դրամատուն:

بانکی [բանքի] բանկային: معاملات بانکی [մոամելաթե բանքի] բանկային գործառնություններ:

بانگ [բանգ] 1) աղաղակ, ձայն, ճիչ, 2) կանչ: بانگ خروس [բանգե խորուս] աքլորականչ, լուսաբաց:

بانمك [բանամաք] աղով, համակրելի, հրապուրիչ, հմայիչ:

بانو [բանու] տիկին: Հոգ. بانوان [բանովան]: بانوان و آقایان [բանովան վա աղայան] տիկնայք և պարոնայք:

بانوا [բանավա] 1) հարուստ, ունևոր, ընչեղ, 2) բախտավոր, հաջողակ:

بانی [բանի] հիմնադիր, ստեղծող:

باور [բավար] հավատ, վստահություն, վստահում: باور داشتن (کردن) [բավար դաշթան (քարդան)] հավատալ, վստահել:

باوراندن [բավարանդան] հավատացնել:

باورکردنی [բավարքարդանի] հավատալի:

باورنکردنی [բավարնաքարդանի] անհավատալի, անվստահելի, անհամոզիչ:

باوفا [բավաֆա] հավատարիմ, նվիրված, վստահելի:

باوفائی [բավաֆայի] հավատարմություն, նվիրվածություն:

باوقار [բավաղար] ծանրախոհ, լրջախոհ, լրջաբար, ծանրաբար:

باوقوف [բավողուֆ] իրազեկ, տեղյակ, բանիմաց:

باهر [բահեր] 1) հայտնի, բացահայտ, ակներև, 2) ընտիր, փայլուն:

به‌آهستگی [բեահեսթեգի] մեղմաբար, կամաց, հանդարտորեն, հուշիկ, հանգիստ կերպով:

باهم [բահամ] միասին:

باهنر [բահոնար] տաղանդավոր, ճարտար:

باهوش [բահուշ] ուշիմ, խելամիտ, ըմբռնող:

باهیبت [բահեյբաթ] սարսափելի, պատկառազդու, ահեղ:

باید [բայադ] պետք է, անհրաժեշտ է, պիտի:

بایر [բայեր] և بائر [բաէր] խոպան, անմշակ:

بایست [բայեսթ] տե՛ս باید [բայադ]:

بایستن [բայեսթան] պետք լինել, անհրաժեշտ լինել:

بایسته [բայեսթե] կարևոր, պիտանի:

بایقوش [բայղուշ] բու:

بایگان [բայգան] արխիվարյուս:

بایگانی [բայգանի] արխիվ:

بائن [բաէն] ակնհայտ, պարզ:

ببر [բաբր] վագր:

بپا [բեփա] 1) ուշադի՛ր, չորս կողմդ նայի՛ր, 2) հսկող:

بت [բոթ] կուռք:

بتازگی [բեթազեգի] վերջերս, այս օրերին, նոր:

بت‌پرست [բոթփարաստ] կռապաշտ:

بت‌پرستی [բոթփարասթի] կռապաշտություն:

بت‌تراش [բոթթարաշ] կուռքեր քանդակող:

بتخانه [բոթխանե] տե՛ս بتکده [բոթքադե]:

بتدریج [բեթադրիջ] աստիճանաբար:

بتر [բաթար] վատթար:

بتر [բոթր] դատարկ, փուչ (խաղի մեջ):

بتر آوردن [բոթր ավարդան] բախտը չբերել:

بت‌شکن [բոթշեքան] կուռքեր փշրող:

بتفصیل [բեթաֆսիլ] մանրամասն, հանգամանորեն:

بتقریب [բեթաղրիբ] մոտավորապես:

بتکده [բոթքադե] կռատուն:

بتنهائی [բեթանհայի] միայնակ:

بتول [բաթուլ] 1) կույս, միանձնուհի, 2) կուսական, անարատ, անապական:

بتون [բեթոն] բետոն:

بتون‌آرمه [բեթոնարմե] երկաթաբետոն:

بتون‌ریز [բեթոնռիզ] բետոնագործ:

بتون‌کار [բեթոնքար] տե՛ս بتون‌ریز [բեթոնռիզ]:

بتونی [բեթոնի] բետոնե:

بثر [բասր] պալար, բշտիկ, պզուկ: Հոգ. بثور [բոսուր]:

بجا [բեջա] տեղին, պատշաճ, հարմար:

بجد [բեջեդդ] 1) համառորեն, եռանդագին, 2) լրջորեն:

بجزء [բեջոզ] բացի:

بچاپ‌بچاپ [բեչափբեչափ] թալան:

بچگانه [բաչ(չ)եգանե] մանկական, երեխայական: لباس بچگانه [լեբասե բաչչեգանե] մանկական հագուստ: حرکات بچگانه [հարաքաթե բաչչեգանե] երեխայական արարքներ:

بچگی [բաչ(չ)եգի] 1) երեխայություն, 2) մանկություն:

بچه [բաչ(չ)ե] երեխա: بچهٔ ته تغاری [բաչչեյե թահթաղարի] վերջնեկ, աշտաքերանք:

بچه‌دار [բաչ(չ)եդար] 1) երեխատեր, 2) երեխայով:

بچه‌زا [բաչ(չ)եզա] կենդ. կենդանածին:

بچه‌گربه [բաչ(չ)եգորբե] կատվի ձագ:

بچـه‌ننه [բա̈չ(չ)ենա̈նե] մայրիկի բալա, փափկակյաց։

بچه‌وار [բա̈չ(չ)եվար] տե՛ս بچگانه [բա̈չ(չ)եգանե]։

بحال [բեհալ] 1) ուրախ, լավ տրամադրությամբ, 2) կայտառ։

بحبوحه [բոհբուհե] թեժ պահ, եռուն շրջան։ در بحبوحهٔ جنگ [դա̈ր բոհբուհեյե ջա̈նգ] ճակատամարտի թեժ պահին։

بحث [բա̈հս] վիճաբանություն, բանավեճ, քննարկում։ موضوع بحث [մոուզու՛է բա̈հս] բանավեճի առարկա, քննարկվող հարց։ به‌بحث پرداختن [բեբա̈հս փա̈րդախթա̈ն] բանավեճի մեջ մտնել։

بحر [բա̈հր] I ծով։ بحرخزر [բա̈հրե խա̈զա̈ր] Կասպից ծով։

بحر [բա̈հր] II բանաստեղծական չափ։

بحـرالعلوم [բա̈հրօլօլում] հանրագիտակ, բազմակողմանի գիտնական։

بحران [բոհրան] ճգնաժամ։ بحران اقتصادی [բոհրանե էղթեսադի] տնտեսական ճգնաժամ։ بحران‌کابینه [բոհրանե քաբինե] կառավարական ճգնաժամ։

بحران‌آمیز [բոհրանամիզ] ճգնաժամային, տագնապային։

بحرانی [բոհրանի] տե՛ս بحران‌آمیز [բոհրանամիզ]։

بحرپیما [բա̈հրփեյմա] նավագնաց

بحرپیمائی [բա̈հրփեյմայի] նավագնացություն։

بحری [բա̈հրի] ծովային։ حیوان بحری [հեյվանե բա̈հրի] ծովային կենդանի։

بحریه [բա̈հրիյե] 1) տե՛ս بحری [բա̈հրի], 2) նավատորմ։ بحریهٔ جنگی [բա̈հրիյեյե ջա̈նգի] ռազմածովային նավատորմ։

بحق [բեհա̈ղղ] 1) իրավամբ, իրավացիորեն, 2) արդարացիորեն, օրենքով։

بحمدالله [բեհա̈մդօլլա] փառք աստծու։

بخار [բոխար] գոլորշի։ Հոգ. ابخره [ա̈բխարե]։ بخارشدن [բոխար շոդա̈ն] գոլորշիանալ։ اسب‌بخار [ա̈սբե բոխար] ֆիզ. ձիուժ։

بخاری [բոխարի] I վառարան։

بخاری [բոխարի] II գոլորշային, շոգային, շոգե։ کشتی‌بخاری [քեշթիյե բոխարի] շոգենավ։

بخاری‌پاک‌کن [բոխարիփաքքոն] 1) ծխնելույզ մաքրող, 2) ծխնելույզների մաքրիչ (սարք)։

بخاری‌ساز [բոխարիսազ] վառարանագործ։

بخالت [բեխալա̈թ] 1) կծծիություն, ժլատություն, 2) նախանձկոտություն։

بخت [բա̈խթ] բախտ։ بخت آزمودن [բա̈խթ ազմուդա̈ն] բախտը փորձել։

بخت‌آزمائی [բա̈խթազմայի] վիճակախաղ։

بخت‌آور [բա̈խթավա̈ր] երջանկաբեր, բախտավորեցնող։

بخت‌برگشته [բա̈խթբա̈րգա̈շթե] դժբախտ, ձախորդ։

بخت‌گشائی [բա̈խթգոշայի] բախտագուշակություն։

بختیار [բա̈խթիյար] երջանիկ, բախտավոր։

بخدا [բեխոդա] աստված վկա։

بخرد [բեխրա̈դ] խելոք, իմաստուն, խելամիտ։

بخردی [բեխրա̈դի] խելամտություն, իմաստություն։

بخش [բա̈խշ] բաժին, մաս։

بخشایش [բա̈խշայեշ] 1) ներում, 2) ողորմածություն։

بخشایشگر [բա̈խշայեշգա̈ր] ողորմած, գթառատ, գթասիրտ։

بخشاینده [բա̈խշայա̈նդե] տե՛ս بخشنده [բա̈խշա̈նդե]։

بخش‌پذیر [բա̈խշփա̈զիր] բաժանելի, տրոհելի։

بخشدار [բա̈խշդար] գավառապետ։

بخشش [բա̈խշեշ] 1) պարգև, ընծա, 2) ողորմածություն, ներում։

بخشش‌آمیز [բա̈խշեշամիզ] ներողամիտ, մեծահոգի։

بخش‌ناپذیر [բա̈խշնափա̈զիր] անբաժանելի, չբաժանվող։

بخش‌نامه [բա̈խշնամե] շրջաբերական։

بخشندگی [բա̈խշա̈նդեգի] 1) առատաձեռնություն, 2) ողորմածություն, գթառատություն, ներողամտություն։

بخشنده [բա̈խշա̈նդե] 1) պարգևիչ, պարգևող, 2) ներող, մեծահոգի, 3) ողորմած։

بخشودن [բա̈խշուդա̈ն] 1) ներել, 2) տուրքերից ազատել։

بخشیدن [բա̈խշիդա̈ն] 1) պարգևել, նվիրել, 2) ներել։

بخشیدنی [բա̈խշիդա̈նի] 1) ներելի, 2) ընծայելի։

بخصوص [բեխոսուս] 1) հատուկ, 2) հատկապես։

بخل [բոխլ] ժլատություն կծծիություն։

بخور [բոխուր] խունկ։ بخـور دادن [բոխուր դադա̈ն] խնկարկել։

بخوردان [բոխուրդան] 1) բուրվառ, 1) խնկաման։

بخیل [բա̈խիլ] ժլատ, կծծի։

بخیلی [բա̈խիլի] տե՛ս بخل [բոխլ]։

بخیه [բա̈խյե] կուռ, կար։ بخیه‌زدن [բա̈խյե զա̈դա̈ն] կուռ տալ, շուլալել։

بد [բա̈դ] 1) վատ, 2) չար։

بداختر [բա̈դա̈խթա̈ր] 1) դժբախտ աստղի տակ ծնված, դժբախտ, վատաբախտ։

بداختری [բա̈դա̈խթա̈րի] դժբախտություն, անհաջողություն։

بداخلاق [բա̈դա̈խլաղ] 1) անբարեհամբույր, վատ բնավորության տեր, անսիրալիր, քմահաճ, 2) բարոյազուրկ, սանձարձակ։

بداخلاقی [բա̈դա̈խլաղի] 1) անհամբույրություն, 2) քմահաճություն, 3) բարոյազրկություն, սանձարձակություն։

بداخم [բա̈դա̈խմ] նոթոտ, մռայլ, հոնքերը կիտած, խոժոռված, անհամբույր։

بداخمی [բա̈դա̈խմի] նոթոտություն, մռայլություն, ժանդոտություն, անհամբույրություն։

بدادا [բա̈դա̈դա] անշնորհք, ապաշնորհ, անդյուրաշարժ։

بداصل [բա̈դա̈սլ] 1) վատատոհմիկ, 2) անազնվաբար։

بداطوار [բա̈դա̈թվար] տե՛ս بدادا [բա̈դա̈դա]։

بداعت [բեդաա̈թ] նորամուծություն։

بداعتقاد [բա̈դէ՛թեղադ] թերահավատ։

بداعمال [բա̈դա̈՛մալ] տե՛ս بدکردار [բա̈դքերդար]։

بداغر [բա̈դօղոր] տե՛ս بدشگون [բա̈դշոգուն]։

بداقبال [բա̈դէղբալ] դժբախտ, անբախտ։

بدآموز [բա̈դամուզ] 1) վատ ուսույց, հոռեկիրթ, 2) հոռեվարժ։

بدآموزی [բա̈դամուզի] 1) հոռեկրթություն, 2) հոռեվարժություն։

بدانجام [բա̈դա̈նջամ] տե՛ս بدفرجام [բա̈դֆա̈րջամ]։

بداندام [բա̈դա̈նդամ] վատակազմ, անճոռնի կազմվածքով։

بداندیش [բա̈դա̈նդիշ] չարակամ, չարամիտ, նենգամիտ։

بداندیشی [բա̈դա̈նդիշի] չարակամություն, չարամտություն, նենգամտություն։

بداهت [բա̈դահա̈թ] 1) ակներևություն, 2) հանկարծաստեղծություն, հանպատրաստից ստեղծագործում։

بداهل [բա̈դա̈հլ] 1) անարժան, նարազ, 2) անազնվաբար։

بداهتاً [բա̈դահա̈թա̈ն] հանպատրաստից, հանկարծաստեղծ։

بدایت [բեդայա̈թ] սկիզբ։

بدایع [բա̈դայե՛] 1) հրաշալիքներ, նորագյուտ ստեղծագործություններ։ Եզ. بدیعه [բա̈դի՛է]։ علم بدایع [էլմե բա̈դայե՛] գեղագիտություն, էսթետիկա։

بدایع‌نگار [բա̈դայենեգար] պալատական պատմագիր։

بدآئین [բա̈դային] անհավատ, անաստված, մեղավոր։

بدبار [բա̈դբար] մեծածավալ, ծանրաշարժ (բեռ)։

بدباطن [բա̈դբաթեն] տե՛ս بدسیرت [բա̈դսիրա̈թ]։

بدبخت [բա̈դբա̈խթ] դժբախտ, անբախտ։

بدبختانه [բա̈դբա̈խթանե] դժբախտաբար։

بدبختـی [բա̈դբա̈խթի] դժբախտություն, անբախտություն։

بدبو(ی) [բա̈դբու(յ)] գարշահոտ։

بدبوئی [բադբույի] գարշահոտություն։

بدبیار [բադբիյար] ձախորդ։

بدبیاری [բադբիյարի] ձախորդություն։

بدبین [բադբին] վատատես։

بدبینی [բադբինի] վատատեսություն։

بدپسند [բադփասանդ] բծախնդիր, պահանջկոտ, դժվարահաճ, դժվարահավան, չըհավան։

بدپسندی [բադփասանդի] բծախնդրություն, պահանջկոտություն, դժվարահաճություն, դժվարահավանություն։

بدپیلگی [բադփիլեգի] 1) վրիժառություն, 2) համառություն, կամակորություն։

بدپیله [բադփիլե] 1) վրիժառու, քինախնդիր, 2) կամակոր։

بدتبار [բադթաբար] տե՛ս بداهل [բադահլ]։

بدتربیت [բադթարբիյաթ] անդաստիարակ։

بدترکیب [բադթարքիբ] 1) անճոռնի, տգեղ, 2) անտաշ, տձև։

بدجنس [բադջենս] 1) նենգամիտ, նենգ, չար, խարդախ, 2) վատազգի, վատատոհմիկ, 3) անազնիվ։

بدجنسی [բադջենսի] 1) չարություն, չարանենգություն, 2) նենգություն, խորամանկություն։

بدچشم [բադչեշմ] 1) չորաչք, 2) չարաչք, 3) նախանձկոտ։

بدچشمی [բադչեշմի] 1) չորաչքություն, 2) նախանձկոտություն, 3) չար աչք։

بدحال [բադհալ] 1) անառողջ, հիվանդոտ, 2) անտրամադիր, 3) ողորմելի։

بدحالت [բադհալաթ] 1) տե՛ս بدحال [բադհալ], 2) վատ տեսք ունեցող։

بدحالی [բադհալի] 1) անառողջություն, տկարություն, 2) ողորմելի վիճակ։

بدحرف [բադհարֆ] 1) գազրախոս, աղտեղաբան, հայհոյող, պղծաշուրթ, 2) վիրավորող, կոպիտ, 3) չարախոս, վայրահաչ։

بدحرفی [բադհարֆի] 1) գազրախոսություն, աղտեղաբանություն, հայհոյանք, 2) վիրավորանք, կոպտություն, 3) չարախոսություն, վայրահաչություն։

بدحساب [բադհեսաբ] հաշվանենգ, հաշվի մեջ անազնիվ։

بدخصال [բադխեսալ] և بدخصلت [բադխեսլաթ] չարաբարո, արատավոր, անբարոյական, նողկալի։

بدخط [բադխաթ(թ)] վատ ձեռագիր ունեցող, անընթեռնելի ձեռագրով։

بدخلق [բադխոլղ] տե՛ս بدخو [բադխու]։

بدخلقی [բադխոլղի] տե՛ս بدخوئی [բադխույի]։

بدخو [բադխու] վատաբնույթ, չարաբարո, կռվարար։

بدخواب [բադխաբ] անքնությամբ տառապող, անհանգիստ քնող։

بدخوابی [բադխաբի] 1) անքնություն, 2) անհանգիստ քուն։

بدخواه [բադխահ] չարակամ, չար, չկամ, անբարյացակամ։

بدخواهانه [բադխահանե] չարակամորեն, անբարյացակամորեն, չարամտորեն։

بدخواهی [բադխահի] չարակամություն, անբարյացակամություն, չարամտություն։

بدخوئی [բադխույի] կամակորություն, գրգռվողություն։

بدخیال [բադխիյալ] տե՛ս بدگمان [բադգաման]։

بدخیالی [բադխիյալի] տե՛ս بدگمانی [բադգամանի]։

بددل [բադդել] 1) վախկոտ, փոքրոգի, 2) չարախինդ, քինախնդիր, 3) չկամ։

بددلی [բադդելի] 1) վախկոտություն, փոքրոգություն, 2) չարախնդություն, քինախնդրություն, 3) չկամություն։

بددوخت [բադդուխթ] վատ կարված (հագուստ, կոշիկ)։

بددهن [բադդահան] տե՛ս بدحرف [բադհարֆ]։

بددهنی [բադդահանի] տե՛ս بدحرفی [բադհարֆի]։

بدذات [բադզաթ] 1) չար, չարաբարո, նողկալի, 2) ստոր, նենգ, 3) չարաճճի, անհընազանդ։

بدذاتی [բադզաթի] 1) չարաղետություն, յարություն, 2) ստորություն, նենգամտություն, 3) չարաճճիություն, անհնազանդություն։

بدذهن [բադզեհն] բթամիտ, անհասկացող։

بدر [բադր] լիալուսին։

بدرام [բադրամ] I վայրի, չընտելացող, սանձակոտոր։

بدرام [բադրամ] II գեղեցիկ, գեղուն, գեղատեսիլ։

بدراه [բադրահ] ճիշտ ճանապարհից շեղված, անառակաբարո, շվայտ։

بدرجات [բեդարաջաթ] զգալիորեն, նշանակալիորեն։

بدردنخور [բեդարդնախոր] անպիտան, անպետք։

بدرستی [բեդորոսթի] ճշտիվ, իսկապես, իրոք։

بدرشتی [բեդորոշթի] կոպտորեն, կոպտաբար, հանդգնաբար։

بدرفتار [բադրաֆթար] վատ վերաբերվող, անքաղաքավարի, անհամբույր։

بدرفتاری [բադրաֆթարի] վատ վերաբերմունք, վատ վարվելակերպ, անքաղաքավարություն, անդաստիարակություն։

بدرقه [բադրաղե] 1) ուղեկցում, 2) ճանապարհ դնելը։ بدرقه کردن [բադրաղե քարդան] 1) ճանապարհ դնել, 2) ուղեկցել։

بدرو [բադրու] տգեղ, այլանդակ։

بدرود [բեդրուդ] հրաժեշտ։ بدرود گفتن [բեդրուդ գոֆթան] հրաժեշտ տալ։ بدرود حیات گفتن [բեդրուդե հայաթ գոֆթան] կյանքին հրաժեշտ տալ, մահանալ։

بدروش [բադրավեշ] տե՛ս بدرفتار [բադրաֆթար]։

بدروغ [բեդորուղ] ստաբար, կեղծաբար։

بدریخت [բադրիխթ] անճոռնի, տգեղ, անշնորհք, այլանդակ։

بدزبان [բադզաբան] տե՛ս بدحرف [բադհարֆ]։

بدزبانی [բադզաբանի] տե՛ս بدحرفی [բադհարֆի]։

بدسابقه [բադսաբեղե] վարկաբեկված, վատահամբավ, տխրահռչակ, վատ անցյալ ունեցող։

بدساخت [բադսախթ] և بدساز [բադսազ] վատ շինված։

بدسرشت [բադսերեշթ] տե՛ս بدنهاد [բադնեհադ]։

بدسگال [բադսեգալ] 1) չարակամ, նենգավոր, 2) չարագործ, եղեռնագործ։

بدسگالی [բադսեգալի] նենգություն, խարդավանք, խարդավանանք, չար դիտավորություն։

بدسلوک [բադսոլուք] տե՛ս بدرفتار [բադրաֆթար]։

بدسلوکی [բադսոլուքի] տե՛ս بدرفتاری [բադրաֆթարի]։

بدسلیقه [բադսալիղե] անճաշակ։

بدسیرت [բադսիրաթ] վատաբնույթ, չարաղետ, վատախորժ։

بدسیرتی [բադսիրաթի] վատաբարոյություն, չարաղետություն, նողկալիություն։

بدشانس [բադշանս] անբախտ, անհաջողակ, ձախորդ։

بدشانسی [բադշանսի] անհաջողություն, բախտը չբերելը։

بدشکل [բադշեքլ] 1) տգեղ, տձև, 2) այլանդակ, անճոռնի։

بدشکلی [բադշեքլի] 1) տձևություն, տգեղություն, 2) այլանդակություն, անճոռնիություն։

بدشگون [բադշոգուն] չարագուշակ։

بدشگونی [բադշոգունի] չարագուշակություն, վատ նախանշան։

بدشواری [բեդոշվարի] դժվարությամբ, հազիվհազ։

بدصفت [բադսեֆաթ] տե՛ս بدسیرت [բադսիրաթ]։

بدصورت [բադսուրաթ] տե՛ս بدرو [բադրու]։

بدطالع [բադթալե'] տե՛ս بدبخت [բադբախթ]։

بدطالعی [բադթալեի] տե՛ս بدبختی [բադբախթի]։

بدطبع [բա̈դթա̈բ'] տե՛ս بدسیرت [բա̈դսիրա̈թ]։

بدطعم [բա̈դթա̈'մ] անհամ, համ չունեցող։

بدطعمی [բա̈դթա̈'մի] անհամություն։

بدطینت [բա̈դթինա̈թ] 1) չարաբարո, չարաղետ, 2) վատախորժ, 3) ստոր, անարգ։

بدظن [բա̈դզա̈նն] կասկածամիտ, թերահավատ։

بدعت [բեդ'ա̈թ] 1) նորարարություն, 2) աղանդ, 3) հերետիկոսություն։

بدعت گذار [բեդ'ա̈թգոզար] 1) նորարար, 2) հերետիկոս, աղանդավոր։

بدعنق [բա̈դօնող] մռայլ, ժանդատեսիլ, խոժոռված, անհամբույր, նոթոտ։

بدعهد [բա̈դա̈հդ] 1) ուխտադրուժ, խոստումնազանց, 2) դավաճան։

بدعهدی [բա̈դա̈հդի] 1) ուխտադրժություն, խոստումնազանցություն, 2) դավաճանություն։

بدفرجام [բա̈դֆա̈րջամ] վատավախճան, չարավախճան։

بدفطرت [բա̈դֆեթրա̈թ] տե՛ս بدسیرت [բա̈դսիրա̈թ]։

بدقلب [բա̈դղա̈լբ] 1) չար, չարաղետ, 2) չարախինդ, 3) չկամ, անբարյացակամ։

بدقلبی [բա̈դղա̈լբի] 1) չարություն, չարաղետություն, 2) անբարյացակամություն, թշնամություն։

بدقلق [բա̈դղելեղ] կամակոր, անհաշտ։

بدقلقی [բա̈դղելեղի] կամակորություն, անհաշտություն։

بدقواره [բա̈դղա̈վարե] անշնորհք, անճոռնի, անդյուրաշարժ։

بدقول [բա̈դղոուլ] խոստումնազանց, խոստումնադրուժ։

بدقولی [բա̈դղոուլի] խոստումնազանցություն, խոստումնադրժություն։

بدقیافه [բա̈դղիյաֆե] տգեղ, այլանդակ, անճոռնի, անհրապույր տեսք ունեցող։

بدکاره [բա̈դքարե] 1) փչացած, բարոյազուրկ, անբարոյական, 2) չար, չարանենգ, չարաղետ։

بدکام [բա̈դքամ] տե՛ս بدخواه [բա̈դխահ]։

بدکردار [բա̈դքերդար] 1) չարագործ, չարախինդ, չարաղետ, 2) վատ վարքի տեր։

بدکیش [բա̈դքիշ] տե՛ս بدآئین [բա̈դային]։

بدگل [բա̈դգել] տգեղ, անճոռնի։

بدگلی [բա̈դգելի] տգեղություն, անճոռնիություն։

بدگمان [բա̈դգա̈ման] 1) կասկածամիտ, թերահավատ, 2) խանդոտ։

بدگمانی [բա̈դգա̈մանի] 1) կասկածամտություն, թերահավատություն, 2) խանդ։

بدگو [բա̈դգու] զրպարտող, զրպարտիչ, չարախոս։

بدگوهر [բա̈դգոուհա̈ր] տե՛ս بداصل [բա̈դա̈սլ]։

بدگوئی [բա̈դգուի] զրպարտություն, չարախոսություն։ بدگوئی کردن [բա̈դգուի քա̈րդա̈ն] չարախոսել, զրպարտել։

بدل [բա̈դա̈լ] 1) փոխարինող, 2) կեղծ, խարդախ։

بدلقا [բա̈դլեղա] տե՛ս بدقیافه [բա̈դղիյաֆե]։

بدمزاج [բա̈դմեզաջ] 1) բարկացկոտ, կռվարար, դյուրաբորբոք, 2) հիվանդոտ, նվազ։

بدمزه [բա̈դմա̈զե] անհամ։

بدمست [բա̈դմա̈սթ] 1) թունդ հարբած, յուլ, 2) դեբոշ անող, վատ հարբեցող։

بدمستی [բա̈դմա̈սթի] հարբածություն, դեբոշ։

بدمنظر [բա̈դմա̈նզա̈ր] զարշատեսիլ, տգեղ։

بدن [բա̈դա̈ն] մարմին։

بدنام [բա̈դնամ] 1) վատահամբավ, վատանուն, 2) խայտառակ։ بدنام شدن [բա̈դնամ շոդա̈ն] խայտառակ լինել։ بدنام کردن [բա̈դնամ քա̈րդա̈ն] խայտառակել։

بدنامی [բա̈դնամի] 1) վատահամբավություն, վատանունություն, 2) խայտառակություն։

بدنژاد [բա̈դնեժադ] 1) վատազգի, 2) ոչ զտարյուն (կենդ. մասին), ոչ ցեղական։

بدنفس [բա̈դնա̈ֆս] հեշտասեր, ցանկասեր, վավաշոտ։

[illegible] [բա̈դնա̈ֆաս] չարագուշակ։

[illegible] [բա̈դնա̈մա] տե՛ս بدقیافه [բա̈դղիյաֆե]։

[illegible] [բա̈դա̈ննա̈մա] թափանցիկ (հագուստի մասին)։

[illegible] [բա̈դա̈նե] մարմին, կմախք, հենք, բուն։

[illegible] [բա̈դնեհադ] 1) չար, չարաբարո, չարաղետ, նողկալի, վատախորժ, 2) ստոր, նենգ, 3) վատ հակումներով։

[illegible] [բա̈դնեհադի] 1) չարություն, չարաղետություն, 2) ստորություն, նենգություն։

[illegible] [բա̈դա̈նի] մարմնական, ֆիզիկական։ [illegible] [թա̈րբիյա̈թե բա̈դա̈նի] ֆիզիկական դաստիարակություն։

[illegible] [բա̈դնիյյա̈թ] տե՛ս بداندیش [բա̈դանդիշ]։

[illegible] [բա̈դվ] սկիզբ։

[illegible] [բա̈դվա̈ն] նախապես, սկզբից։

[illegible] [բա̈դօբիրահ] հայհոյանք, աղտեղաբանություն։ بدوبیراه گفتن [բա̈դօբիրահ գոֆթա̈ն] հայհոյել։

[illegible] [բեդուն] առանց։ بدون استثناء [բեդունե եսթեսնա] առանց բացառության։

[illegible] [բա̈դա̈վի] 1) բեդվին, անապատաբնակ, 2) վայրենի, անքաղաքակիրթ, 3) անապատային։

[illegible] [բա̈դվի] սկզբնական, նախնական։

[illegible] [բա̈դհա̈զմ] 1) դժվարամարս, 2) դժվարամարսությամբ տառապող։

[illegible] [բա̈դհա̈զմի] դժվարամարսություն։

[illegible] [բեդեհքար] պարտապան։

[illegible] [բեդեհքարի] պարտք։

[illegible] [բեդեհի] տե՛ս بدهکاری [բեդեհքարի]։

[illegible] [բա̈դհեյա̈թ] անճոռնի, անշնորհք։

[illegible] [բա̈դի] 1) վատություն, 2) չարություն, 3) վատորակություն։ بدی کردن [բա̈դի քա̈րդա̈ն] վատություն անել։

[illegible] [բա̈դի'] 1) հրաշալի, չքեղ, 2) նորույթ, նորահնար.

بدیمن [բա̈դյոմն] չարաբաստիկ, չարագուշակ։

بدیهه [բա̈դիհե] հանկարծաստեղծ, էքսպրոմտ։

بدیهه‌گو [բա̈դիհեգու] հանկարծասաց, հանպատրաստից ստեղծագործող։

بدیهه‌گوئی [բա̈դիհեգուի] հանկարծասացություն։

بدیهی [բա̈դիհի] ակներև, պարզ, անկասկած։

بذر [բա̈զր] սերմ, սերմացու։ Հոգ. بذور [բոզուր]։

بذرافشان [բա̈զրա̈ֆշան] սերմնացան։

بذرافشانی [բա̈զրա̈ֆշանի] սերմնացանություն։

بذل [բա̈զլ] 1) առատաձեռնություն, բարերարություն, 2) պարգև, ընծա, նվեր։ بذل کردن [բա̈զլ քա̈րդա̈ն] ընծայել, նվիրել, պարգևել։

بذله [բա̈զլե] կատակ, սրախոսություն, զավեշտ։

بذله‌گو(ی) [բա̈զլեգու(յ)] կատակաբան, զվարճախոս, զավեշտախոս, սրախոս։

بذله‌گوئی [բա̈զլեգուի] կատակաբանություն, զվարճախոսություն, զավեշտաբանություն, սրախոսություն։

بر [բա̈ր] I պտուղ, բերք։

بر [բա̈ր] II 1) գիրկ, 2) մարմին, 3) կուրծք։

بر [բա̈ր] III վեր, վրա։

بر [բա̈ր(ր)] երկիր, ցամաք։

برا [բորրա] սուր, կտրիչ, հատու։

برابر [բա̈րաբա̈ր] 1) հավասար, 2) դեմ հանդիման, 3) անգամ։ دوبرابر [դո բա̈րաբա̈ր] կրկնակի։ دربرابر تو [դա̈ր բա̈րաբա̈րե թո] քո դիմաց։ برابر کردن [բա̈րաբա̈ր քա̈րդա̈ն] հավասարեցնել։

برابری [բա̈րաբա̈րի] 1) հավասարություն, հավասարակշռություն, 2) մրցակցություն, 3) դիմադրություն։

برات [բա̈րաթ] փոխանակագիր, փոխգիր, վճարագիր։

براحتی [բերահա̈թի] հեշտությամբ, հանգիստ կերպով։

برادر [բա̈րադա̈ր] եղբայր։

برادراندر [բա̈րադա̈րա̈նդա̈ր] խորթ եղբայր։

برادرانه [բա̈րադա̈րանե] եղբայրաբար։

برادرخواندگی [բա̈րադա̈րխանդեգի] հոգեղբայրություն։

برادرخوانده [բա̈րադա̈րխանդե] հոգեղբայր։

برادرزاده [բա̈րադա̈րզադե] եղբորորդի։

برادرزن [բա̈րադա̈րզա̈ն] աներորդի։

برادرشوهر [բա̈րադա̈րշոուհա̈ր] տեգր, տայգր։

برادرکش [բա̈րադա̈րքոշ] եղբայրասպան։

برادرکشی [բա̈րադա̈րքոշի] եղբայրասպանություն։

برادروار [բա̈րադա̈րվար] եղբայրաբար։

برادری [բա̈րադա̈րի] եղբայրություն։

براده [բորադե] խարտուք, մետաղի մանրափոշի։

برازندگی [բա̈րազա̈նդեգի] 1) արժանավորություն, արժանիք, 2) վայելչագեղություն, սիրունատեսություն, 3) շնորհունակություն, 4) համապատասխանություն։

برازنده [բա̈րազա̈նդե] 1) արժանավոր, 2) շնորհունակ, գեղաշնորհ, 3) վայելուչ, սազական։

برازیدن [բա̈րազիդա̈ն] արժանի լինել, պատշաճել, սազական լինել։

براستی [բերասթի] իսկապես։

براعت [բա̈րաա̈թ] 1) գերազանցություն, նախապատվություն, 2) պերճախոսություն, 3) կատարելություն։

برافتادن [բա̈րոֆթադա̈ն] 1) գործածությունից դուրս գալ, 2) չքանալ, կորչել։

برافتاده [բա̈րոֆթադե] 1) գործածությունից դուրս եկած, 2) անհետացած, դուրս մղված։

برافراشتن [բա̈րա̈ֆրաշթա̈ն] 1) բարձրացնել, 2) ծածանել։ پرچم برافراشتن [փա̈րչա̈մ բա̈րա̈ֆրաշթա̈ն] դրոշակ ծածանել։

برافروختن [բա̈րա̈ֆրուխթա̈ն] 1) բոցավառել, վառել, 2) բարկանալ, զայրանալ։

براق [բա̈րրաղ] փայլուն, շողշողուն։ براق کردن [բա̈րրաղ քա̈րդա̈ն] փայլեցնել։

براقی [բա̈րրաղի] փայլ։

برآمد [բա̈րամա̈դ] 1) լույս ընծայում, 2) ելույթ (ժողովում)։

برآمدگی [բա̈րամա̈դեգի] բարձունք, ուռուցիկություն, ելուստ, ելուն, անհարթություն։

برآمدن [բա̈րամա̈դա̈ն] 1) վեր ելնել, բարձրանալ, 2) հանդես գալ, երևալ, 3) ծագել (լուսատուների մասին), 4) բխել, հասնել, երևալ։

برآمیختن [բա̈րամիխթա̈ն] իրար խառնել։

برانداختن [բա̈րա̈նդախթա̈ն] տապալել, կործանել։

برانگیختن [բա̈րա̈նգիխթա̈ն] 1) ոգեորել, 2) դրդել, գրգռել, բորբոքել։

برآورد [բա̈րավա̈րդ] 1) նախահաշիվ, մոտավոր գնահատում, 2) հաշվարկ։

برآوردن [բա̈րավա̈րդա̈ն] 1) իրականացնել, ի կատար ածել, 2) դուրս բերել, 3) սնուցել, աճեցնել։

برآورده [բա̈րավա̈րդե] 1) իրականացված, 2) դուրս բերված, արտահանված։

برآویختن [բա̈րավիխթա̈ն] բռնվել (կռվի, վեճի), կպչել, բախվել։

برای [բա̈րայե] համար, վասն։

برأی العین [բերա̈'յոլէին] ականատեսորեն, անձամբ, սեփական աչքերով։

براءت [բա̈րաա̈թ] արդարացում, ռեաբիլիտացիա։

برایگان [բերայեգան] անվճար, ձրիաբար։

برآیند [բա̈րայա̈նդ] մեխ. հավասարապես ներգործող (համազոր) ուժ։

بربادرفته [բա̈րբադրա̈ֆթե] քամուն տված, վատնված, կորած։

بربر [բա̈րբա̈ր] բարբարոս։

بربری [բա̈րբա̈րի] բարբարոսական։

بربرمنش [բա̈րբա̈րմա̈նեշ] տե՛ս بربری [բա̈րբա̈րի]։

بربرمنشانه [բա̈րբա̈րմա̈նեշանե] բարբարոսաբար, կոպիտ, վայրենաբար։

بربرمنشی [բա̈րբա̈րմա̈նեշի] տե՛ս بربریت [բա̈րբա̈րիյյա̈թ]։

بربریت [բա̈րբա̈րիյյա̈թ] բարբարոսություն։

بربط [բա̈րբա̈թ] երժշտ. տավիղ։

بربطنواز [բա̈րբա̈թնա̈վազ] տավղահար։

برپا [բա̈րփա] 1) կայուն, կանգուն, 2) ոտքի՛ (հրաման)։ برپا کردن [բա̈րփա քա̈րդա̈ն] 1) ոտքի հանել, 2) բարձրացնել։

برتر [բա̈րթա̈ր] 1) ավելի բարձր, 2) ավելի լավ, գերազանց։

برتری [բա̈րթա̈րի] առավելություն, գերազանցություն, գերազանցում։ برتری دادن [բա̈րթա̈րի դադա̈ն] գերադասել։ برتری داشتن [բա̈րթա̈րի դաշթա̈ն] առավելություն ունենալ, գերազանց լինել։

برج [բորջ] I աշտարակ, բուրգ։ برج ایفل [բորջե իֆել] Էյֆելյան աշտարակ։ برج ناقوس [բորջե նաղուս] զանգակատուն։ برج نور [բորջե նուր] փարոս։

برج [բորջ] II 1) համաստեղություն, զոդիակի նշաններից մեկը, 2) ամիս։ دراول برج [դա̈ր ա̈վվա̈լե բորջ] ամսվա սկզբին։ Հոգ. بروج [բորուջ]։

برجستگی [բա̈րջա̈սթեգի] 1) ուռուցիկություն, ելուստ, ելուն, դուրս ցցված տեղ, 2) բարձրաքանդակ, 3) փխբ. ցայտունություն։

برجستن [բա̈րջա̈սթա̈ն] ցատկել, վեր թռչել։

برجسته [բա̈րջա̈սթե] 1) ցցուն, բարձրաքանդակ, ցայտուն, 2) փխբ. ականավոր, նշանավոր։

برچسب [բա̈րչա̈սբ] ապրանքանիշ, պիտակ, էտիկետ։

برچیدن [բա̈րչիդա̈ն] 1) հավաքել, 2) վերացնել, լուծարքի ենթարկել, 3) քաղել։

برخاستن [բա̈րխասթա̈ն] 1) բարձրանալ, 2) վեր ելնել, ոտքի ելնել, 3) ապստամբել, ընդվզել։

برخورد [բա̈րխորդ] 1) հանդիպում (անսպասելի), 2) բախում, 3) տրամախաչում, հատում։ برخورد کردن [բա̈րխորդ քա̈րդա̈ն] 1) հանդիպել, 2) բախվել, 3) հատվել, տրամախաչվել։

برخوردار [բա̈րխորդար] 1) վայելող, ըմբոշխնող, 2) օգտվող, 3) բարեկեցիկ։

برخورداری [բա̈րխորդարի] 1) օգուտ քաղելը, օգտվելը, 2) վայելք, բարեկեցություն, բախտավորություն։

برخوردن [բա̈րխորդա̈ն] 1) հանդիպել, 2) բախվել, դիպչել, 3) վիրավորել, վիրավորանք պատճառել։

برخورنده [բա̈րխորա̈նդե] վիրավորական։

برخه [բա̈րխե] 1) մաթ. կոտորակ, 2) մաս, բաժին։

برخه‌شمار [բա̈րխեշոմար] մաթ. համարիչ։ Տե՛ս صورت [սուրա̈թ]։

برخه‌نام [բա̈րխենամ] մաթ. հայտարար։ Տե՛ս مخرج [մա̈խրա̈ջ]։

برخی [բա̈րխի] ոմանք։

برخیزاندن [բա̈րխիզանդա̈ն] 1) վեր կացնել, 2) արթնացնել, 3) գրգռել, հրահրել։

برد [բա̈րդ] ցուրտ, սառեցում։

برد [բորդ] 1) շահում, 2) ռազմ. հեռավորություն, տարածություն, հեռահարություն։

برداشت [բա̈րդաշթ] 1) բանկ. հանում, բացհանում (գումարի)։ 2) հավաքում, ստացում (բերքի)։ برداشت محصول [բա̈րդաշթե մա̈հսուլ] բերքահավաք։

برداشتن [բա̈րդաշթա̈ն] վերցնել։

بردبار [բորդբար] համբերատար, տոկուն։

بردباری [բորդբարի] համբերատարություն, տոկունություն։

بردگی [բա̈րդեգի] ստրկություն։

بردن [բորդա̈ն] 1) տանել, 2) շահել։

برده [բա̈րդե] ստրուկ։ Հոգ. بردگان [բա̈րդեգան]։

برده‌داری [բա̈րդեդարի] ստրկատիրական։

برده‌فروش [բա̈րդեֆորուշ] ստրկավաճառ։

برده‌فروشی [բա̈րդեֆորուշի] ստրկավաճառություն։

بررسی [բա̈րրա̈սի] ուսումնասիրություն, հետազոտություն, քննություն, տեսություն։ بررسی جراید [բա̈րրա̈սիյե ջա̈րայեդ] մամուլի տեսություն։ بررسی کردن [բա̈րրա̈սի քա̈րդա̈ն] ուսումնասիրել, հետազոտել, քննել, տեսություն կազմել, տեսաբանել։

برز [բա̈րզ] 1) սերմ, 2) ցանում, սերմանում։

برزخ [բա̈րզա̈խ] նեղացած, վիրավորված։

برزخ شدن [բա̈րզա̈խ շոդա̈ն] նեղանալ, վիրավորվել:

برزگر [բա̈րզեգա̈ր] հողագործ, սերմնացան:

برزگری [բա̈րզեգա̈րի] հողագործություն, սերմնացանություն:

برزن [բա̈րզա̈ն] շրջան, թաղամաս, քաղաքամաս:

برسم [բա̈րսա̈մ] բարսմունք:

برش [բորեշ] 1) կտրում, կտրատում, 2) կտրվածք, 3) ձևում (հագուստի):

برشتن [բերեշթա̈ն] բովել:

برشته [բերեշթե] բոված:

برشمردن [բա̈րշեմորդա̈ն] թվարկել:

برص [բա̈րա̈ս] բորոտություն, բոր:

برعکس [բա̈րա̈քս] հակառակը, ընդհակառակը:

برغندان [բա̈րղա̈նդան] բարեկենդան:

برف [բա̈րֆ] ձյուն: دانهٔ برف [դանեյե բա̈րֆ] ձյան փաթիլ: گل برف [գոլե բա̈րֆ] ձնծաղիկ:

برف پاک کن [բա̈րֆփաքքոն] 1) ձյունամաքրիչ (սարք, մեքենա), 2) ձյուն մաքրող (մարդ):

برف بازی [բա̈րֆբազի] ձնագնդի խաղը: برف بازی کردن [բա̈րֆբազի քա̈րդա̈ն] ձնագնդի խաղալ:

برفخوره [բա̈րֆխորե] եղյամ:

برف روب [բա̈րֆրուբ] տե՛ս برف پاک کن [բա̈րֆփաքքոն]:

برف ریزه [բա̈րֆրիզե] 1) թաց ձյուն, անձրևախառն ձյուն, 2) եղյամ:

برفسنج [բա̈րֆսա̈նջ] ձյունաչափ:

برفی [բա̈րֆի] ձյունե: آدم برفی [ադա̈մե բա̈րֆի] ձյունեմարդ:

برق [բա̈րղ] 1) կայծակ, 2) էլեկտրականություն, 3) փայլ:

برق آسا [բա̈րղասա] 1) կայծակնային, 2) կայծակի արագությամբ:

برقرار [բա̈րղա̈րար] հաստատուն, կայուն, ամուր, անշարժ, մնայուն: برقرار کردن [բա̈րղա̈րար քա̈րդա̈ն] հաստատել:

برقراری [բա̈րղա̈րարի] 1) հաստատում, ամրապնդում, 2) անխախտելիություն:

برق زده [բա̈րղզա̈դե] 1) կայծակնահար, շանթահար, 2) էլեկտրահոսանքահար:

برقگیر [բա̈րղգիր] շանթարգել:

برقو [բա̈րղու] տեխ. լայնիչ (գործիք):

برقی [բա̈րղի] 1) էլեկտրական, 2) փայլուն, պսպղուն: كاغذ برقی [ղաղա̈զե բա̈րղի] փայլուն թուղթ:

برکت [բա̈րա̈քա̈թ] 1) առատություն, լիություն, 2) օրհնություն, 3) բարեբաստություն: Հոգ. برکات [բա̈րա̈քաթ]:

برکت دار [բա̈րա̈քա̈թդար] 1) առատ, արգավանդ, 2) բարեբաստ, 3) օրհնյալ:

برکنار [բա̈րքենար] հեռացված (պաշտոնից), պաշտոնանկ:

برکناری [բա̈րքենարի] հեռացում, ազատում (պաշտոնից), պաշտոնաթողություն:

برکه [բերքե] լճակ, ջրամբար:

برگ [բա̈րգ] 1) տերև, 2) թերթ (թղթի), 3) խաղաթուղթ: برگ دادن [բա̈րգ դադա̈ն] տերևապատվել: برگ بو [բա̈րգե բու] բուս. դափնի:

برگچه [բա̈րգչե] 1) տերևիկ, 2) պսակաթերթիկ:

برگخور [բա̈րգխոր] տերևակեր (բզեզ):

برگدار [բա̈րգդար] տերևապատ:

برگدم [բա̈րգդոմ] կոթ (տերևի):

برگذار [բա̈րգոզար] իրականացում, կատարում: برگذار شدن [բա̈րգոզար շոդա̈ն] իրականանալ, նշվել, կայանալ: برگذار کردن [բա̈րգոզար քա̈րդա̈ն] իրականացնել, կատարել, նշել, կազմակերպել:

برگذاری [բա̈րգոզարի] անցկացում, կենսագործում:

برگرد [բա̈րգա̈րդ] վերադարձ:

برگرداندن [բա̈րգա̈րդանդա̈ն] 1) վերադարձնել, 2) շուռ տալ, 3) թարգմանել:

برگ ریزان [բա̈րգրիզան] տերևաթափ:

برگزیدن [բա̈րգոզիդա̈ն] ընտրել, ջոկել:

برگزیده [բա̈րգոզիդե] 1) ընտրյալ, 2) ընտրված, ընտիր, ընտրանի: Հոգ. برگزیدگان [բա̈րգոզիդեգան]:

برگشت [բա̈րգա̈շթ] 1) վերադարձ, 2) վերածում, փոփոխում: بدون برگشت [բեդունե բա̈րգա̈շթ] անվերադարձ:

برگشتن [բա̈րգա̈շթա̈ն] 1) վերադառնալ, 2) շրջվել, շուռ գալ:

برگشت ناپذیر [բա̈րգա̈շթնափազիր] 1) անվերադառնալի, 2) անփոփոխելի:

برگشته [բա̈րգա̈շթե] 1) վերադարձած, 2) շրջված, շուռ եկած:

برگشته حال [բա̈րգա̈շթեհալ] 1) դժբախտ, թշվառ, չարաբախտ, 2) տառապող, տանջվող:

برگشته طالع [բա̈րգա̈շթեթալե'] տե՛ս برگشته حال [բա̈րգա̈շթեհալ]:

برگماردن [բա̈րգոմարդա̈ն] նշանակել:

برگماری [բա̈րգոմարի] նշանակում:

برگماشتن [բա̈րգոմաշթա̈ն] տե՛ս برگماردن [բա̈րգոմարդա̈ն]:

برگ ونوا [բա̈րգոնևա] ապրուստ, ուտեստ, պարեն:

برگه [բա̈րգե] I քարտ:

برگه [բա̈րգե] II իրեղեն ապացույց:

برگه دان [բա̈րգեդան] քարտարան, քարտարկղ:

بر له [բա̈րլա̈հ] հօգուտ, կողմ, թեր:

برلیان [բերելյան] ադամանդ, բրիլիանտ:

برملا [բա̈րմա̈լա] բացահայտ, ակներև: برملا کردن [բա̈րմա̈լա քա̈րդա̈ն] բացահայտել, մերկացնել:

برمنش [բա̈րմա̈նեշ] ինքնագոհ, ինքնավստահ:

برمنشی [բա̈րմա̈նեշի] ինքնագոհություն, ինքնավստահություն:

برنا [բորնա] երիտասարդ, պատանի:

برنادل [բորնադել] հոգով երիտասարդ:

برنامه [բա̈րնամե] ծրագիր, պլան: برنامهٔ حزب [բա̈րնամեյե հեզբ] կուսակցության ծրագիր: برنامهٔ پنجساله [բա̈րնամեյե փա̈նջսալե] հնգամյա պլան: تنظیم برنامه [թա̈նզիմե բա̈րնամե] պլանավորում:

برنامه ای [բա̈րնամեի] ծրագրային, պլանային:

برنائی [բորնայի] երիտասարդություն, պատանեկություն:

برنج [բերենջ] I բրինձ:

برنج [բերենջ] II պղինձ:

برنجکار [բերենջքար] բրնձաբույծ:

برنجی [բերենջի] I բրնձե:

برنجی [բերենջի] II պղնձե:

برنده [բա̈րա̈նդե] 1) տանող, 2) հաղթող, 3) շահող:

برنده [բորրա̈նդե] սուր, հատու:

برنشاندن [բա̈րնեշանդա̈ն] նստեցնել, բազմեցնել:

برنشستن [բա̈րնեշեսթա̈ն] 1) նստել, բազմել, 2) հեծնել:

بروبوم [բա̈րոբում] երկիր, երկրամաս:

بروت [բորութ] բեխ:

برودت [բորուդա̈թ] սառնություն, ցուրտ, սառնամանիք:

بروز [բորուզ] ծագում, արտահայտում, երևում, բացահայտում: بروز کردن [բորուզ քա̈րդա̈ն] ծագել, ի հայտ գալ, բացահայտվել:

بروفرود [բա̈րոֆորուդ] ելևէջ:

برومند [բորումա̈նդ] 1) բարեբեր, արգավանդ, արդյունավոր, 2) երջանիկ, բախտավոր, 3) մեծավաստակ, բազմավաստակ:

برومندی [բորումա̈նդի] 1) բերքատվություն, 2) առատություն, հարստություն, 3) երջանկություն, բարեբախտություն:

برون [բորուն] տե՛ս بیرون [բիրուն]:

برون مرزی [բորունմա̈րզի] արտերկրայնություն: حق برون مرزی [հա̈ղղե բորունմա̈րզի] արտերկրայնության իրավունք:

بره [բա̈րրե] գառ:

برهان [բորհան] ապացույց, փաստ: Հոգ. براهین [բա̈րահին]: برهان آوردن [բորհան ավա̈րդա̈ն] փաստարկել, ապացուցել:

برهم [բա̈րհա̈մ] խառն, խառնաշփոթ: برهم زدن [բա̈րհա̈մ զա̈դա̈ն] խառնել, խառնակել:

برهنگی [բերեհնեգի] մերկություն:

برهنه [բերեհնե] մերկ: برهنه شدن [բերեհնե շոդա̈ն] մերկանալ, տկլորվել: برهنه کردن [բերեհնե քա̈րդա̈ն] մերկացնել, տկլորացնել:

بری [բա̈րի] զերծ, ազատ:

بری [բäրրի] ցամաքային։

بری الذمه [բäրիյոզզեմմե] արդարացված, ռեաբիլիտացիայի ենթարկված։

بریان [բերյան] խորոված։ بریان کردن [բերյան քäրդäն] խորովել։

برید [բäրիդ] 1) լրաբեր, բանբեր, 2) սուրհանդակ։

بریدگی [բորիդեգի] 1) կտրվածք, 2) ճեղքվածք, 3) օտարում, 4) կտրում, խզում.

بریدن [բորիդäն] կտրել, հատել։

بریده [բորիդե] կտրված։

بریده‌دم [բորիդեդոմ] պոչատ։

برین [բäրին] վերին։ آسمان برین [ասմանե բäրին] վերին երկինք։

بز [բոզ] այծ։

بزاز [բäզզազ] կտորավաճառ, կերպասավաճառ, բազազ։

بزازی [բäզզազի] կերպասավաճառություն, բազազություն։

بزاق [բոզաղ] լորձունք, թուք։

بزاقی [բոզաղի] լորձային, լորձնային։ غدد بزاقی [ղոդäդե բոզաղի] լորձնագեղձեր, թքագեղձեր։

بزچران [բոզչäրան] այծարած։

بزدل [բոզդել] վախկոտ, փոքրոգի։

بزدلی [բոզդելի] վախկոտություն, փոքրոգություն։

بزر [բäզր] տե՛ս بذر [բäզր]։

بزرک [բäզրäք] կտավատ։ روغن بزرک [ռողանե բäզրäք] կտավատի յուղ։

بزرگ [բոզորգ] մեծ։

بزرگ‌ارتشتاران [բոզորգäրթեշթարան] գերագույն գլխավոր հրամանատար (իրանական բանակի)։

بزرگان [բոզորգան] 1) մեծամեծներ, ավագանի, 2) գիտնականներ։

بزرگتن [բոզորգթäն] հաղթանդամ, մարմնեղ։

بزرگ‌جسه [բոզորգջոսսե] տե՛ս بزرگ‌تن [բոզորգթäն]։

بزرگداشت [բոզորգդաշթ] մեծարում։

بزرگزاده [բոզորգզադե] 1) ազնվածին, տոհմիկ, 2) նշանավոր, երևելի։

بزرگسال [բոզորգսալ] 1) մեծահասակ, տարեց, 2) մեծ, չափահաս։

بزرگ‌منش [բոզորգմäնեշ] 1) վեհանձն, մեծահոգի, 2) հպարտ, գոռոզ, մեծամիտ։

بزرگ‌منشانه [բոզորգմäնեշանե] 1) վեհանձնաբար, մեծահոգաբար, 2) հպարտաբար, գոռոզաբար, մեծամտաբար։

بزرگ‌منشی [բոզորգմäնեշի] 1) վեհանձնություն, մեծահոգություն, 2) հպարտություն, գոռոզություն, մեծամտություն։

بزرگوار [բոզորգվար] 1) մեծապատիվ, հարգարժան, 2) վեհանձն։

بزرگواری [բոզորգվարի] վեհանձնություն, մեծահոգություն, մեծություն, 2) արժանապատվություն։

بزرگ‌همت [բոզորգհեմմäթ] տե՛ս بزرگ‌منش [բոզորգմäնեշ]։

بزرگی [բոզորգի] մեծություն։

بزغاله [բոզղալե] ուլ, ուլիկ։

بزک [բäզäք] հարդարանք։ بزک کردن [բäզäք քäրդäն] 1) հարդարվել, 2) հարդարել։

بزم [բäզմ] խնջույք, հանդես։

بزمگاه [բäզմգահ] խնջույքի սրահ (տեղ)։

بزم‌نشین [բäզմնեշին] խնջույքի մասնակից (հյուր)։

بزن‌بزن [բեզäնբեզäն] տուրուդմբոց, խփելխփոց։

بزودی [բեզուդի] շուտով։

بزور [բեզուր] ուժով, զոռով։

بزه [բäզեհ] մեղք, հանցանք, ոճիր։

بزهکار [բäզեհքար] 1) հանցագործ, ոճրագործ, 2) մեղավոր։

بزهکاری [բäզեհքարի] 1) հանցագործություն, ոճրագործություն, 2) հանցանք։

بزی [բոզի] այծե։ ریش بزی [րիշե բոզի] այծեմորուք։

بس [բäս] բավական։

بسا [բäսա] բավականին, շատ։

بساط [բäսաթ] 1) կարպետ, փռվածք, 2) ցուցափեղկ, 3) դույք, կահույք, 4) պարագաներ (առարկաներ)։

بساطت [բäսաթäթ] 1) պարզություն, [illegible]ություն, պարզամտություն, 2) ան[illegible]ություն, անտարբերություն։

بسالت [բäսալäթ] արիություն, խիզախություն, քաջություն։

بسام [բäսսամ] սիրալիր, բարեհամբույր։

بسامان [բեսաման] 1) կանոնավոր, 2) հանգիստ, խաղաղ։

بسامد [բäսամäդ] ֆիզ. հաճախականություն։

بست [բաստ] I 1) սողնակ, ղռնափակ, կեռ, 2) տեխ. կցորդիչ, ագույց, 3) շղթայակցում, միացում, 4) ջրապատվար։

بست [բäսթ] II ապաստարան, բեստ։ بست نشستن [բäսթ նեշäսթäն] բեստ նստել, ապաստանել։

بستان [բոսթան] բոստան, բանջարանոց։

بستانچی [բոսթանչի] բոստանչի, բոստա[illegible]։

بستانکار [բեսթանքար] 1) ֆին. վարկատու, 2) պարտատեր։

بستر [բäսթäր] 1) անկողին, մահիճ, 2) հուն։ بستر رودخانه [բäսթäրե ռուդխանե] գետի հուն։ بستر خواب [բäսթäրե խաբ] անկողին։

بستری [բäսթäրի] անկողնային։ مریض بستری [մäրիզե բäսթäրի] անկողնային հիվանդ։

بستگان [բäսթեգան] ազգականներ, յուրայիններ։

بستگی [բäսթեգի] 1) կապ, առնչություն, 2) կախվածություն։

بستن [բäսթäն] 1) փակել, կողպել, 2) փա[illegible], լուծարքի ենթարկել, 3) կապել, կապ գցել, 4) կոճկել, 5) կնքել (պայմանագիր), 6) [illegible], 7) մակարդել, 8) պնդանալ, 9) [illegible]։

بستنی [բäսթäնի] պաղպաղակ։

بستوه [բեսթուհ] տառապած, հոգնած, ձանձրացած։

بسته [բաստե] 1) փակված, կողպված, 2) լուծարքի ենթարկված, 3) կապ գցած, 4) կոճկված, 5) կնքված (պայմանագիր), 6) սառեցված, 7) մակարդված, 8) պնդացած, 9) կապոց, փաթեթ։

بسته‌بندی [բäսթեբäնդի] փաթթոցում, դասավորում, կապկպում։ بسته‌بندی کردن [բäսթեբäնդի քäրդäն] փաթթոցել, կապկպել, դարսել։

بسختی [բեսäխթի] 1) դժվարությամբ, հազիվ, 2) ուժգին։

بسزا [բեսեզա] 1) արժանի կերպով, ինչպես վայել է, 2) արժանի։

بس‌شماری [բäսշոմարի] մաթ. բազմապատկել։

بس‌شمر [բäսշոմոր] մաթ. բազմապատկիչ։

بس‌شمرده [բäսշոմորդե] մաթ. բազմապատկելի։

بسط [բäսթ] 1) ընդլայնում, ծավալում, 2) բացատրություն, մեկնաբանություն։

بسکتبال [բäսքեթբալ] բասկետբոլ։

بسم الله [բեսմէլլահ] հանուն աստծու։

بسم الله الرحمن الرحیم [բեսմէլլահէրրäհմանէրրäհիմ] հանուն գթած և ողորմած աստծու։

بسنده [բäսäնդե] բավարար, բավական։ بسنده بودن [բäսäնդե բուդäն] բավարար լինել, բավականացնել։

بسنده‌کار [բäսäնդեքար] բավարարված, գոհ։

بسی [բäսի] շատ, բազում, բավականաչափ։

بسیار [բեսյար] 1) շատ, 2) բազմաթիվ։ بسیار خوب [բեսյար խուբ] շատ լավ։

بسیاری [բեսյարի] 1) շատերը, 2) առատություն։

بسیج [բäսիջ] 1) զորակոչ, զորահավաք, 2) հանդերձում, 3) նախապատրաստում։ بسیج همگانی (عمومی) [բäսիջե հäմեգանի (օմումի)] ընդհանուր զորահավաք։

بسیجی [բäսիջի] զորակոչիկ։

بسیط [բäսիթ] 1) ընդարձակ, ծավալուն, 2) քիմ. պարզ, միատարր մարմին, 3) քեր. պարզ։ کلمهٔ بسیط [քäլäմեյե բäսիթ] պարզ բառ։

بسیم [բäսիմ] ժպտացող, ուրախ։

بشارت [բեշարա̈թ] աչքալուսանք, ուրախ լուր, ավետիս:

بشاش [բա̈շշաշ] կենսուրախ, զվարթ:

بشاشت [բա̈շաշա̈թ] ուրախություն, ցնծություն, զվարթություն:

بشاشی [բա̈շշաշի] տե՛ս بشاشت [բա̈շաշա̈թ]:

بشدت [բեշեդդա̈թ] ուժգնորեն, խիստ կերպով:

بشر [բա̈շա̈ր] մարդ, արարած:

بشردوست [բա̈շա̈րդուսթ] մարդասեր:

بشردوستانه [բա̈շա̈րդուսթանե] մարդասիրաբար:

بشردوستی [բա̈շա̈րդուսթի] մարդասիրություն:

بشره [բա̈շա̈րե] տեսք, արտաքին (մարդու):

بشری [բա̈շա̈րի] մարդկային:

بشریت [բա̈շա̈րիյյա̈թ] մարդկություն, մարդկային ցեղ:

بشقاب [բոշղաբ] ափսե, պնակ, بشقاب توگود [բոշղաբե թուգուդ] խոր ափսե: بشقاب لب‌تخت [բոշղաբե լա̈բթա̈խթ] տափակահատակ ափսե:

بشکه [բոշքե] տակառ:

بشوخی [բեշուխի] կատակով, ոչ լուրջ:

بشیر [բա̈շիր] ավետող:

بصر [բա̈սա̈ր] տեսողություն:

بصری [բա̈սա̈րի] տեսողական: اشتباه بصری [էշթեբահե բա̈սա̈րի] տեսողական պատրանք, տեսախաբություն:

بصیر [բա̈սիր] աչալուրջ, հեռատես:

بصیرانه [բա̈սիրանե] 1) խորաթափանցորեն, 2) բանիմացությամբ, գործիմացությամբ:

بصیرت [բա̈սիրա̈թ] 1) խորաթափանցություն, 2) իրազեկություն, 3) ուշիմություն, 4) իմաստություն:

بضاعت [բեզաա̈թ] 1) հարստություն, միջոցներ, 2) կարողություն, գույք: بضاعت مالی [բեզաա̈թե մալի] նյութական միջոցներ:

بط [բա̈թ(թ)] բադ:

بطال [բա̈թթալ] 1) ծույլ, անբան, 2) դատարկախոս.

بطالت [բա̈թալա̈թ] 1) անբանություն, ծուլություն, ալարկոտություն, 2) դատարկաբանություն:

بطری [բոթրի] շիշ:

بطریق [բեթրիղ] եկեղ. պատրիարք, հոգևոր հովվապետ:

بطلان [բոթլան] 1) սուտություն, սուտ, անվավերություն, 2) ապարդյունություն, ունայնություն, 3) հերքում:

بطلمیوس [բա̈թլա̈մյուս] Պտղոմեոս:

بطن [բա̈թն] 1) փոր, որովայն, 2) արգանդ, 3) ընդերք:

بطن‌پرست [բա̈թնփա̈րա̈սթ] որկրամոլ, շատակեր:

بطن‌پرستی [բա̈թնփա̈րա̈սթի] որկրամոլություն:

بطنی [բա̈թնի] 1) որովայնային, 2) արգանդային:

بطی [բա̈թի՛] 1) դանդաղկոտ, ծանրաշարժ, 2) դանդաղ:

بطی‌الاثر [բա̈թի՛օլա̈սա̈ր] դանդաղ ներգործող: داروی بطی‌الاثر [դարույե բա̈թի՛օլա̈սա̈ր] դանդաղ ներգործող դեղ:

بطی‌الانتقال [բա̈թի՛օլէնթեղալ] դանդաղամիտ:

بطی‌الحرکه [բա̈թի՛օլհա̈րա̈քե] դանդաղաշարժ:

بطی‌الفهم [բա̈թի՛օլֆա̈հմ] տե՛ս بطی الانتقال [բա̈թի՛օլէնթեղալ]:

بطی‌الهضم [բա̈թի՛օլհա̈զմ] դանդաղամարս, դժվարամարս:

بطین [բա̈թին] ցմփոր:

بظاهر [բեզահեր] արտաքնապես:

بعث [բա̈՛ս] 1) գրգռում, սադրում, սադրանք, մղում, 2) առաքում, 3) կրոն. վերակենդանացում, հարություն, 4) կրոն. վերջին դատաստանի օր:

بعثت [բե՛սա̈թ] 1) կրոն. մարգարեի առաքելությունը, 2) սադրանք, մղում, 3) առաքում:

بعد [բա̈՛դ] հետո:

بعد [բո՛դ] 1) հեռավորություն, տարածություն, 2) չափ:

بعداً [բա̈՛դա̈ն] 1) հետո, 2) հետագայում:

بعدی [բա̈՛դի] հաջորդ, հետագա:

بعضاً [բա̈՛զա̈ն] երբեմն, ժամանակ առ ժամանակ:

بعضی [բա̈՛զի] որոշ, մի քանի:

بعلاوه [բեա̈լավե] 1) բացի այդ, դրանից բացի, 2) գումարած:

بعمد [բեա̈մդ] դիտավորյալ, դիտմամբ:

بعنف [բեօնֆ] բռնությամբ, հարկադրված:

بعید [բա̈իդ] 1) տարօրինակ, 2) անհավանական, 3) հեռու, հեռավոր:

بعیدالوقوع [բա̈իդօլվողու՛] անհավանական, անիրական:

بغاز [բողազ] նեղուց:

بغایت [բեղայա̈թ] մեծապես, չափազանց, [illegible]:

بغتتاً [բողթա̈թա̈ն] հանկարծ, անսպասելիորեն:

بغرنج [բողրա̈նջ] բարդ, կնճռոտ, խճճված:

بغض [բողզ] 1) գայրույթ, բարկություն, 2) ջղակծկում:

بغل [բա̈ղա̈լ] 1) գիրկ, ծոց, 2) կող, կողք, 3) թևի տակ: بغل کردن [բա̈ղա̈լ քա̈րդա̈ն] գրկել: زیر بغل گرفتن [զիրե բա̈ղա̈լ գերեֆթա̈ն] թևի տակ առնել: در بغل گرفتن [դա̈ր բա̈ղա̈լ գերեֆթա̈ն] գրկել:

بغل‌دست [բա̈ղա̈լդա̈սթ] 1) կողքի, կողքին գտնվող, 2) մոտ, կողքին:

بغلط [բեղա̈լա̈թ] սխալմամբ:

بغلی [բա̈ղա̈լի] 1) ծոցի, 2) գրպանի: بچه‌بغلی [բա̈չչեյե բա̈ղա̈լի] գրկի երեխա, փոքր երեխա: کیف بغلی [քիֆե բա̈ղա̈լի] ծոցապանակ:

بفج [բա̈ֆջ] փրփուր (շրթերի վրա):

بفرمائید [բեֆա̈րմայիդ] համեցեք:

بقا [բա̈ղա] 1) հարատևություն, 2) կայունություն, 3) հավիտենականություն: بقای عمر [բա̈ղայե օմր] երկար կյանք:

بقاعده [բեղաէդե] 1) ինչպես հարկն է, կանոնավոր, 2) չափավոր:

بقال [բա̈ղղալ] նպարավաճառ:

بقالی [բա̈ղղալի] 1) նպարավաճառություն, 2) նպարեղենի խանութ:

بقایا [բա̈ղայա] մնացորդ:

بقچه [բողչե] բողչա, կապոց:

بقراط [բողրաթ] Հիպոկրատ:

بقعه [բող՛է] 1) հողամաս, 2) դամբարան, 3) տաճար:

بقول [բողուլ] կանաչեղեն (ուտելու):

بقولات [բողուլաթ] բուս. ընդավորներ, լոբազգիներ:

بقیه [բա̈ղիյե] 1) մնացորդ, 2) շարունակություն: Հոգ. بقایا [բա̈ղայա]:

بکار [բեքար] 1) պիտանի, 2) գործածական, 3) գործով զբաղված:

بکارت [բեքարա̈թ] կուսություն: ازالهٔ بکارت [էզալեյե բեքարա̈թ] կուսության խախտում, կուսությունից զրկելը:

بکر [բեքր] 1) կույս, կուսական, 2) ինքնատիպ, 3) խոպան: زمین بکر [զա̈մինե բեքր] խոպան հող, անմշակ հող:

بکرات [բեքա̈րրաթ] բազմիցս:

بکلی [բեքոլլի] ամբողջությամբ, լրիվ:

بگاه [բեգահ] ժամանակին, պատեհաժամ:

بگذار [բոգզար] թող: بگذار برود [բոգզար բերա̈վա̈դ] թող գնա:

بلا [բա̈լա] փորձանք, աղետ, չարիք, արհավիրք:

بلا [բելա] որպես նախածանցիկ, առանց:

بلااراده [բելաէրադե] 1) կամազուրկ, 2) ակամա:

بلاانحراف [բելաէնհերաֆ] անշեղորեն:

بلاانقطاع [բելաէնղեթա՛] անընդհատ:

بلاتأخیر [բելաթա̈՛խիր] անհապաղ, անհետաձգելիորեն:

بلاتردید [բելաթա̈րդիդ] անկասկած:

بلاتکلیف [բելաթա̈քլիֆ] անորոշ դրության մեջ, պարտականություն չունեցող:

بلاتکلیفی [բելաթա̈քլիֆի] անորոշ դրություն:

بلاجواب [բելաջա̈վաբ] անպատասխան: بلاجواب ماندن [բելաջա̈վաբ մանդա̈ն] անպատասխան մնալ:

بلادت [բա̈լադա̈թ] հիմարություն, բթամտություն:

بلادرنگ [բելադերանգ] անհապաղ, անմիջապես։

بلادیده [բա̈լադիդե] դժբախտ, աղետահար։

بلاروس [բելարուս] բելոռուս։

بلاروسی [բելարուսի] 1) բելոռուսական, 2) բելոռուսերեն։

بلاسبب [բելասա̈բա̈բ] առանց պատճառի։

بلاشرط [բելաշա̈րթ] անվերապահորեն, անպայման կերպով։

بلاشک [բելաշա̈ք(ք)] տե՛ս بلاتردید [բելաթա̈րդիդ]։

بلاصاحب [բելասահեբ] անտեր։

بلاعوض [բելաա̈վա̈զ] անփոխադարձ։

بلاغت [բա̈լաղա̈թ] 1) պերճախոսություն, ճարտասանություն, 2) արբունք, չափահասություն։ علم بـلاغت [էլմե բա̈լաղա̈թ] ճարտասանության արվեստ։

بلافاصله [բելաֆասելե] անհապաղ, իսկույն, անմիջապես։

بلاقیدوشرط [բելաղեյդոշա̈րթ] տե՛ս بلاشرط [բելաշա̈րթ]։

بلامانع [բելամանե՛] անարգել։

بلامحل [բելամա̈հա̈լլ] չապահովված։ چك بلامحل [չեքե բելամա̈հա̈լլ] դրամական պարտավորությամբ չապահովված չեկ։

بلامدت [բելամոդդա̈թ] անժամկետ։

بلانسبت [բելանեսբա̈թ] Ձեզ չվերագրեք, ականջից հեռու, ներեցեք արտահայտության համար։

بلاواسطه [բելավասեթե] անմիջականորեն, ուղղակի։

بلاهت [բա̈լահա̈թ] հիմարություն, տխմարություն։

بلبل [բոլբոլ] սոխակ, բլբուլ։

بلد [բա̈լա̈դ] I քաղաք։ Հոգ. بلاد [բելադ]։

بلد [բ ա̈ լ ա̈ դ] II 1) իմացող, գիտցող, 2) կարող։

بلدرچین [բելդերչին] լոր։

بلدیه [բա̈լա̈դիյե] քաղաքապետարան, մունիցիպալիտետ։

بلژیک [բելժիք] Բելգիա։

بلشویک [բոլշևիք] բոլշևիկ։

بلشویکی [բոլշևիքի] բոլշևիկյան։

بلعیدن [բա̈լ'իդա̈ն] կուլ տալ։

بلغاء [բոլա̈ղա] պերճախոսներ, ճարտասաններ։ Եզ. بلیغ [բա̈լիղ]։

بلغارستان [բուլղարեսթան] Բուլղարիա։

بلغاری [բ ու լ ղ ա ր ի] 1) բուլղարական, 2) բուլղարերեն, 3) բուլղարացի։

بلغم [բա̈լղա̈մ] խորխ, խուխ։

بلغمی [բա̈լղա̈մի] խորխային։

بلغمی‌مزاج [բա̈լղա̈միմեզաջ] ֆլեգմատիկ։

بلغور [բա̈լղուր] ձավար, բլղուր։

بلکه [բա̈լքե] 1) գուցե, միգուցե, թերևս, 2) այլ։

بلم [բա̈լա̈մ] մակույկ։

بلند [բոլա̈նդ] 1) բարձր (սար), 2) երկար, 3) բարձր (ձայն)։

بلندآوازه [բոլա̈նդավազե] հռչակավոր։

بلندبالا [բոլա̈նդբալա] 1) բարձրահասակ, 2) երկար, ծավալուն։

بلندپایه [բոլա̈նդփայե] բարձրաստիճան։

بلندپرواز [բոլա̈նդփա̈րվազ] բարձրաթռիչ, բարձրասլաց։

بـلندقامت [բոլա̈նդղամա̈թ] և بـلندقد [բոլա̈նդղա̈դ(դ)] բարձրահասակ։

بلندگو(ی) [բոլա̈նդգու(յ)] բարձրախոս։

بلندمرتبه [բոլա̈նդմա̈րթա̈բե] տե՛ս بلندپایه [բոլա̈նդփայե]։

بلندنام [բոլա̈նդնամ] անվանի, հռչակավոր։

بلندهمت [բոլա̈նդհեմմա̈թ] 1) մեծահոգի, առատաձեռն, 2) կորովամիտ։

بلندهمتی [բոլա̈նդհեմմա̈թի] 1) մեծահոգություն, առատաձեռնություն, 2) կորովամտություն։

بلندی [բ ո լ ա̈ ն դ ի] 1) բարձրություն, 2) բարձունք, 3) երկարություն։

بلوا [բ ա̈ լ վ ա] իրարանցում, ժխոր, խառնակչություն։

بلوچ [բա̈լուչ] բելուջ։

بلوچی [բա̈լուչի] 1) բելուջական, 2) բելուջերեն։

بلوچستان [բա̈լուչեսթան] Բելուջիստան։

بلور [բոլուր] բյուրեղ։

بلورآلات [բոլուրալաթ] բյուրեղեղեն։

بلورسازی [բոլուրսազի] բյուրեղագործություն։

بلورشده [բոլուրշոդե] բյուրեղացած։

بلورشناس [բոլուրշենաս] բյուրեղագետ։

بلورشناسی [բոլուրշենասի] բյուրեղագիտություն։

بلوری [բոլուրի] և بلورین [բոլուրին] բյուրեղյա։

بلوز [բոլուզ] բլուզ։

بلوط [բա̈լութ] կաղին։ درخت بلوط [դերա̈խթե բա̈լութ] կաղնի։

بلوطی [բա̈լութի] շագանակագույն։

بلوغ [բոլուղ] արբունք, չափահասություն։

بلوك [բոլուք] գավառ։

بله [բա̈լե] այո։

بلهوس [բոլհա̈վա̈ս] 1) քմահաճ, 2) ցանկասեր, վավաշոտ։

بلهوسانه [բոլհա̈վա̈սանե] 1) քմահաճորեն, 2) հեշտասիրությամբ, պակշոտաբար։

بلهوسی [բոլհա̈վա̈սի] 1) քմահաճություն, 2) ցանկասիրություն, վավաշոտություն։

بلی [բա̈լի] այո։

بلیط [բելիթ] տոմս։ بلیط دوسره [բելիթե դոսա̈րե] գնալ-գալու տոմս։

بلیطفروش [բելիթֆորուշ] տոմսավաճառ։

بلیغ [բա̈լիղ] պերճախոս, ճարտասան։ Հոգ. بلغا [բոլա̈ղա]։

بلیغانه [բա̈լիղանե] պերճախոս կերպով, պերճախոսորեն։

بلیه [բա̈լիյյե] 1) աղետ, դժբախտություն, 2) փորձություն։ Հոգ. بلایا [բա̈լայա]։

بم [բա̈մ] բամ (ձայն)։

بمب [բոմբ] ռումբ։ بمب اتمی [բոմբե ա̈թոմի] ատոմային ռումբ։

بمباران [բ ո մ բ ա ր ա ն] ռմբակոծություն։

بمباران‌کردن [բոմբարան քա̈րդա̈ն] ռմբակոծել։

بمب‌افکن [բոմբա̈ֆքա̈ն] ռմբարկու։

بمراتب [բեմա̈րաթեբ] անգամներ, շատ ավելի, մի քանի անգամ, զգալի չափով։

بمرور [բեմորուր] հետզհետե, ժամանակի ընթացքում, գնալով (աստիճանաբար)։

بمواجهه [բեմովաջեհե] դեմ առ դեմ, դիմաց առ դիմաց։

بموقع [բեմովղե՛] 1) ժամանակին, յուրժամանակյա, 2) ժամկետում։

بن [բոն] 1) արմատ, 2) ծառ, 3) հիմք։

بنا [բա̈նա, բենա] 1) շենք, շինություն, 2) փխբ. հիմք։ Հոգ. ابنیه [ա̈բնիյե]։ بناکردن [բա̈նա քա̈րդա̈ն] կառուցել։ بناگذاشتن [բա̈նա գոզաշթա̈ն] հիմք դնել։

بناء [բա̈ննա] որմնադիր, շինարար։

بنابر [բա̈նաբա̈ր] ըստ, համաձայն։

بنابه [բա̈նաբե] ըստ, համաձայն։

بنات‌النعش [բա̈նաթոննա̈'շ] աստղ. Մեծ և Փոքր Արջ համաստեղությունները։

بنات‌النعش‌صغری [բա̈նաթոննա̈'շե սողրա] Փոքր Արջ։ بنات‌النعش‌کبری [բա̈նաթոննա̈'շե քոբրա] Մեծ Արջ։

بناحق [բենահա̈ղ(ղ)] անիրավացիորեն, անօրեն։

بناخواست [բենախաստ] ակամա, հակառակ ցանկության։

بنادر [բա̈նադեր] նավահանգիստներ։ Եզ. بندر [բա̈նդա̈ր]։

بناگاه [բենագահ] հանկարծ, անսպասելիորեն։

بناگوش [բենագուշ] անատ. ականջի բլթակ։

بنام [բենամ] անվանի, հանրաճանաչ։

بن‌بست [բոնբա̈սթ] փակուղի։

بند [բ ա̈ ն դ] 1) կապ, հանգույց, 2) հոդ, 3) կապանք, 4) ոտնակապ, 5) հատված, բաժին։

بندباز [բա̈նդբազ] լարախաղաց։

بندر [բա̈նդա̈ր] նավահանգիստ։ Հոգ. بنادر [բա̈նադեր]։

بندرت [բենոդրա̈թ] հազվադեպ։

بندرگاه [բա̈նդա̈րգահ] նավամատույց։

بندری [բա̈նդա̈րի] նավահանգստային։

بندگسیخته [բա̈նդգոսիխթե] կապը կտրած, սանձարձակ, անզուսպ, անսանձ։

بندگی [բ ա̈ ն դ ե գ ի] 1) ստրկություն, 2) ծառայություն։

بندوبست [բանդոբասթ] դավ, մեքենայություն։

بنده [բանդե] 1) ստրուկ, ճորտ, 2) ծառա, 3) ես, նվաստս։ Հոգ. بندگان [բանդեգան]։

بنده‌وار [բանդեվար] ստրկաբար։

بنزین [բենզին] բենզին։ پمپ‌بنزین [փոմփե բենզին] բենզինի ամբարատուն, բենզակալոնկա։

بنزین‌گیری [բենզինգիրի] բենզինի լցնելը։ بنزین‌گیری کردن [բենզինգիրի քարդան] ավտոմեքենան բենզին լցնել։

بنزینی [բենզինի] 1) բենզինոտ, 2) բենզինավաճառ։

بنفش [բանաֆշ] մանուշակագույն։ اشعهٔ مافوق (ماوراً) بنفش [աշո'եյե մաֆոուղե (մավարայե) բանաֆշ] ուլտրամանուշակագույն ճառագայթներ.

بنفشه [բանաֆշե] մանուշակ։

بنفشه‌گون [բանաֆշեգուն] մանուշակագույն։

بنقد [բենաղդ] կանխիկ։

بنگ [բանգ] հաշիշ, թմրադեղ։

بنگاه [բոնգահ] հիմնարկ, հաստատություն, հիմնարկություն։

بنگی [բանգի] թմրադեղամոլ։

بنه [բոնե] 1) կահկարասիք, 2) ճանապարհի պաշար։

بنی [բանի] որդիք։ بنی‌آدم [բանի ադամ] ադամորդիք, մարդիկ, մահկանացուներ։

بنیاد [բոնյադ] 1) հիմք, 2) հիմնում։ بنیادکردن [բոնյադ քարդան] հիմնել։

بنیادگذار [բոնյադգոզար] հիմնադիր։

بنیادگذاری [բոնյադգոզարի] հիմնադրում։

بنیادی [բոնյադի] հիմնավոր, հաստատուն։

بنیان [բոնյան] 1) տե՛ս بنیاد [բոնյադ], 2) կառուցվածք։

بنیان‌گذار [բոնյանգոզար] տե՛ս بنیادگذار [բոնյադգոզար]։

بنیان‌گذاری [բոնյանգոզարի] տե՛ս بنیادگذاری [բոնյադգոզարի]։

بنیه [բոնյե] 1) կազմվածք (մարմնի), 2) ուժ, կարողություն։

بو [բու] հոտ։ بو کردن [բու քարդան] հոտ քաշել, հոտոտել։ بو دادن [բու դադան] 1) հոտ տալ, 2) բովել։

بواسیر [բավասիր] բժշկ. թութք, հեմորոյ։

بوالهوس [բոլհավաս] տե՛ս بلهوس [բոլհավաս]։

بوته [բութե] թուփ, տունկ։

بوته‌زار [բութեզար] թփուտ, մացառուտ։

بوجار [բուջար] գյուղատնտ. էրանող, քամհարող։

بوجاری [բուջարի] էրանում, քամհարում։ ماشین بوجاری [մաշինե բուջարի] էրանող մեքենա։

بودا [բուդա] կրոն. Բուդա։

بوداده [բուդադե] բոված։

بودار [բուդար] հոտավետ։

بودائی [բուդայի] բուդայական։

بودباش [բուդբաշ] բնակավայր, բնակչության վայր, բնակատեղի։

بودجه [բուդջե] բյուջե։ بودجهٔ دولتی [բուդջեյե դոուլաթի] պետական բյուջե։

بودن [բուդան] լինել։

بور [բուր] 1) շեկ, 2) խաբված, հիմար դրության մեջ ընկած։ بور شدن [բուր շոդան] խաբվել, հիմար դրության մեջ ընկնել։

بوران [բուրան] բուք, բորան։

بورژوازی [բուրժուազի] բուրժուազիա։

بورس [բուրս] ֆին. բորսա։

بوریا [բուրիյա] խսիր։ نی‌بوریا [նեյե բուրյա] եղեգն։

بوریاباف [բուրյաբաֆ] խսիր գործող (հյուսող)։

بوزینه [բուզինե] կապիկ։

بوس [բուս] տե՛ս بوسه [բուսե]։

بوستان [բուսթան] 1) բուրաստան, 2) բանջարանոց։ Տե՛ս بستان [բոսթան]։

بوسه [բուսե] համբույր։

بوسیدن [բուսիդան] համբուրել։

بوف [բուֆ] բու։

بوفه [բուֆե] բուֆետ։

بوق [բուղ] 1) շեփոր, 2) շչակ (մեքենայի)։

بوقلمون [բուղալամուն] հնդկահավ։

بوقلمون‌صفت [բուղալամունսեֆաթ] 1) անսկզբունք, պատեհապաշտ, 2) փոփոխամիտ, 3) փխբ. քամելիոն։

بوقلمونی [բուղալամունի] 1) բազմերանգ, գույնզգույն, 2) փխբ. փոփոխական, անկայուն։

بوکس [բոքս] բռնցքամարտ, բոքս։

بوگرفته [բուգերեֆթե] նեխած, հոտած։

بول [բոուլ] մեզ։

بولدان [բոուլդան] միզաման, միզանոթ։

بوم [բում] I երկիր։

بوم [բում] II բու։

بومی [բումի] բնիկ, տեղացի։

بوی [բույ] տե՛ս بو [բու]։

بویا [բույա] հոտավետ, տե՛ս بودار [բուդար]։

بوی‌افزار [բույաֆզար] համեմունք։

بویدار [բույդար] տե՛ս بودار [բուդար]։

بویژه [բեվիժե] հատկապես, առանձնապես։

بوییدن [բույիդան] հոտ քաշել. հոտոտել։

به [բեհ] I լավ։

به [բեհ] II սերկևիլ։

بها [բահա] գին, արժեք։

بهادار [բահադար] արժեքավոր, թանկագին։ اوراق بهادار [օուրաղե բահադար] ֆին. արժեթղթեր։

بهادر [բահադոր] 1) քաջարի, խիզախ, քաջամարտիկ, 2) դյուցազն։

بهادرانه [բահադորանե] քաջաբար, արիաբար։

بهار [բահար] գարուն։

بهارستان [բահարեսթան] բուրաստան։

بهاره [բահարե] գարնանացան։ گندم بهاره [գանդոմե բահարե] գարնանացան ցորեն։

بهاری [բահարի] գարնանային։

بهانه [բահանե] պատրվակ, պատճառաբանություն։

بهانه‌تراش [բահանեթարաշ] պատճառներ փնտրող, պատրվակ բերող։

بهانه‌تراشی [բահանեթարաշի] պատճառների փնտրում, պատրվակում։

بهانه‌جو [բահանեջու] մանրախնդիր, բըծախնդիր, բռնահաճ։

بهانه‌جوئی [բահանեջուի] մանրախնդրություն, բծախնդրություն։

بهانه‌گیر [բահանեգիր] տե՛ս بهانه‌جو [բահանեջու]։

بهانه‌گیری [բահանեգիրի] տե՛ս بهانه‌جوئی [բահանեջույի]։

بهایم [բահայեմ] վայրի կենդանիներ։ Եզ. بهیمه [բահիմե]։

به‌آئین [բեհային] բարեպաշտ։

بهبود [բեհբուդ] և بهبودی [բեհբուդի] բարելավում, ապաքինում։ بهبودی یافتن [բեհբուդի յաֆթան] ապաքինվել։

بهت [բոհթ] զարմանք, շշմածություն, ապշեցում։ به‌بهت آوردن [բեբոհթ ավարդան] զարմացնել, ապշեցնել։

بهتان [բոհթան] զրպարտություն, զրպարտանք։ بهتان‌زدن [բոհթան զադան] զրպարտել։

بهتان‌زن [բոհթանզան] զրպարտիչ։

بهت‌انگیز [բոհթանգիզ] տե՛ս بهت‌آور [բոհթավար]։

بهت‌آور [բոհթավար] զարմանալի, ապշեցուցիչ, շշմեցուցիչ։

بهتر [բեհթար] ավելի լավ։

بهترین [բեհթարին] լավագույն, ամենալավ։

بهت‌زده [բոհթզադե] ապշած, շշմած, զարմացած։

بهجت [բեհջաթ] 1) ուրախություն, ցնծություն, 2) գեղեցկություն, նրբագեղություն։

بهداری [բեհդարի] առողջապահություն։ وزارت بهداری [վեզարաթե բեհդարի] առողջապահության մինիստրություն։

بهداشت [բեհդաշթ] առողջապահություն, հիգիենա, սանիտարիա։

بهداشتی [բեհդաշթի] հիգիենիկ, սանիտարական։ غیر بهداشتی [ղեյրե բեհդաշթի] հակահիգիենիկ, հակասանիտարական։

بهدانه [բեհդանե] սերկևիլի կորիզ։

بهر [բահր] 1) բաժին, մաս, 2) համար։ بهر تو [բահրե թո] քեզ համար։

بهروز [բեհրուզ] 1) բախտավոր, երջանիկ, 2) արակ. անձն. Բեհրուզ։

بهروزی [բեհրուզի] բախտավորություն, երջանկություն, բարօրություն։

بهره [բահրե] 1) բաժին, մաս, 2) օգուտ, շահ, 3) շահույթ, եկամուտ, 4) տոկոսներ, 5) ճակատագիր, 6) բերք։

بهره‌بردار [բահրեբարդար] 1) շահագործող (որևէ), 2) օգուտ քաղող։

بهره‌برداری [բահրեբարդարի] շահագործում, օգտագործում։

بهره‌دار [բահրեդար] 1) բաժնետեր, մաս ունեցող, 2) բաժնեկից։

بهره‌ده [բահրեդեհ] արտադրողական, کار بهره‌ده [քարե բահրեդեհ] արտադրողական աշխատանք։

بهره‌دهی [բահրեդեհի] արտադրողականություն, بهره دهی کار [բահրեդեհիյե քար] աշխատանքի արտադրողականություն։

بهره‌کش [բահրեքեշ] տե՛ս بهره‌بردار [բահրեբարդար]։

بهره‌کشی [բահրեքեշի] տե՛ս بهره‌برداری [բահրեբարդարի]։

بهره‌مند [բահրեմանդ] 1) բարեբախտ, երջանիկ, 2) բաժնեկից, մասնակից, 3) վայելող, օգտվող։

بهره‌مندی [բահրեմանդի] 1) բարեբախտություն, բախտավորություն, 2) վայելում։

بهره‌ور [բահրեվար] տե՛ս بهره‌مند [բահրեմանդ]։

بهزیستی [բեհզիսթի] բարեկեցություն։

بهسازی [բեհսազի] բարելավում, ռացիոնալիզացիա։ بهسازی تولید [բեհսազիյե թոուլիդ] արտադրության բարելավում։ پیشنهاد بهسازی [փիշնահադե բեհսազի] ռացիոնալիզատորական առաջարկություն։

بهشت [բեհեշթ] դրախտ։

بهشت‌آسا [բեհեշթասա] դրախտային, դրախտանման։

بهشتی [բեհեշթի] դրախտային։

بهلیمو [բեհլիմու] սերկևիլի և լիմոնի հյութ։

بهم [բեհամ] իրար, միմյանց։ بهم آمدن [բեհամ ամադան] միանալ, հավաքվել։ بهم آمیختن [բեհամ ամիխթան] խառնվել։ بهم خوردن [բեհամ խորդան] 1) բախվել, 2) խռովվել, 3) խանգարվել, խափանվել։ بهم زدن [բեհամ զադան] խառնակել, իրար խառնել, խափանել։ بهم پیوستن [բեհամ փեյվասթան] իրար միացնել։

بهم‌پیچیدگی [բեհամփիչիդեգի] խճճվածություն։

بهم‌پیچیده [բեհամփիչիդե] խճճված։

بهم‌پیوستگی [բեհամփեյվասթեգի] միաձուլվածություն։

بهم‌پیوسته [բեհամփեյվասթե] կապակցված, միաձուլված։

بهم‌خوردگی [բեհամխորդեգի] խանգարում, խափանում։ بهم‌خوردگی مناسبات [բեհամխորդեգիյե մոնասեբաթ] հարաբերությունների վատացում։ بهم‌خوردگی دل [բեհամխորդեգիյե դել] սրտխառնություն։

بهمن [բահման] I բահման, իրանական տոմարի 11-րդ ամիսը։

بهمن [բահման] II հյուս, ձյունահյուս։

بهمنش [բեհմանեշ] բարեբարո, առաքինի։

بهنام [բեհնամ] բարեհամբավ։

بهنجار [բեհանջար] 1) նորմալ, 2) ռիթմիկ, համաչափ։

بهنگام [բեհենգամ] ժամանակին, տեղին, պատեհաժամ։

بهوش [բեհուշ] զգոն, ուշիմ, ուշադիր, զգույշ, աչալուրջ։

بهیمه [բահիմե] անասուն։ Հոգ. بهایم [բահայեմ]։

بهیمی [բահիմի] վայրի։

بهین [բեհին] լավագույն, ամենալավ։

بی [բի] ժխտական նախածանց, առանց։

بی‌آب [բիաբ] անջուր, չոր, ցամաք։

بیابان [բիյաբան] անապատ.

بیابان‌گرد [բիյաբանգարդ] տե՛ս بیابان‌نشین [բիյաբաննեշին]։

بیابان‌نشین [բիյաբաննեշին] անապատաբնակ։

بیابانی [բիյաբանի] անապատային։

بی‌ابر [բիաբր] անամպ, մաքուր։ آسمان بی‌ابر [ասմանե բիաբր] անամպ (պարզ) երկինք։

بی‌آبرو [բիաբրու] անպատիվ, անամոթ, անպատկառ։

بی‌آبروئی [բիաբրուի] անպատվություն, խայտառակություն։

بی‌آب‌ورنگ [բիաբոռանգ] անհրապույր, գորշ, անշուք, անգույն։

بیات [բայաթ] քարթու, հին (հացի մասին)։

بی‌اثر [բիասար] 1) անհետք, ապարդյուն, 2) անազդու։

بی‌احترامی [բիէհթերամի] անարգանք, անհարգալից վերաբերմունք։ بی‌احترامی کردن [բիէհթերամի քարդան] անհարգալից վերաբերմունք ցույց տալ։

بی‌احتیاط [բիէհթիյաթ] անզգույշ, անշրջահայաց։

بی‌احتیاطی [բիէհթիյաթի] անզգուշություն, անշրջահայացություն։

بی‌اختیار [բիէխթիյար] ակամա, ակամայից։

بی‌ادب [բիադաբ] անդաստիարակ, անքաղաքավարի, անշնորհք, անբարեկիրթ։

بی‌ادبانه [բիադաբանե] անքաղաքավարի, կոպտաբար։

بی‌ادبی [բիադաբի] անշնորհքություն, անբարեկրթություն, գռեհկություն։

بی‌ادراک [բիէդրաք] չհասկացող, չըմբռնող, անխելք, անխելահաս։

بی‌اراده [բիէրադե] կամազուրկ, թուլակամ, անվճռական։

بی‌آرام [բիարամ] 1) անհանգիստ, 2) անհանգիստ կերպով։

بی‌آرامی [բիարամի] անհանգստություն, հուզմունք։

بی‌ارتباط [բիէրթեբաթ] անկապ։

بی‌ارزش [բիարզեշ] անարժեք։ بی‌ارزش کردن [բիարզեշ քարդան] արժեքազրկել։

بی‌آزار [բիազար] անվնաս, անչար, անմեղ։

بی‌آزرم [բիազարմ] անպատկառ, անամոթ։

بی‌آزرمی [բիազարմի] անպատկառություն, անամոթություն, ցինիզմ։

بی‌اساس [բիասաս] անհիմն, հիմնազուրկ։

بی‌اساسی [բիասասի] անհիմնություն։

بی‌استطاعت [բիէսթեթաաթ] չունևոր։

بی‌استعداد [բիէսթե՛դադ] անընդունակ, անտաղանդ, ապաշնորհ։

بی‌استعدادی [բիէսթե՛դադի] անընդունակություն, ապաշնորհություն։

بی‌اسلحه [բիասլահե] անզեն։

بی‌اسم [բիէսմ] անանուն։

بی‌اصل [բիասլ] 1) տե՛ս بی‌اساس [բիասաս] 2) վատատոհմիկ, վատազգի։

بی‌اصول [բիօսուլ] անսկզբունք, անխոհեմ։

بی‌اطلاع [բիէթթելա՛] 1) անտեղյակ, անիրազեկ, 2) անփորձ։

بی‌اطلاعی [բիէթթելաի] անտեղյակություն։

بی‌اعتبار [բիէ՛թեբար] 1) անվստահելի, 2) ֆին. անվարկունակ, 3) անվավեր (փաստաթուղթ)։

بی‌اعتدال [բիէ՛թեդալ] անհավասարակշիռ, անչափավոր։

بی‌اعتدالی [բիէ՛թեդալի] անհավասարակշռություն։

بی‌اعتقاد [բիէ՛թեղադ] 1) անհավատ, թերահավատ, 2) տե՛ս بی‌ایمان [բիիման]։

بی‌اعتقادی [բիէ՛թեղադի] 1) անհավատություն, թերահավատություն, 2) տե՛ս بی‌ایمانی [բիիմանի]։

بی‌اعتنا [բիէ՛թենա] 1) անուշադիր, անտարբեր, 2) արհամարհող։

بی‌اعتنائی [բիէ՛թենայի] 1) անուշադրություն, անտարբերություն, 2) արհամարհանք։

بی‌آلایش [բիալայեշ] 1) անարատ, անբիծ, 2) անշահախնդիր, 3) պարզ, համեստ, 4) անկեղծ, անմիջական։

بی‌التفات [բիէլթեֆաթ] անբարեհամբույր, անուշադիր։

بی‌التفاتی [բիէլթեֆաթի] անբարեհամբույրություն, անփութություն, անուշադրություն։

بی‌امان [բիաման] անխիղճ, անողորմ։

بیان [բայան] խոսք, բացատրություն,

արտահայտություն: Հոգ. بیانات [բա̈յանաթ]: بیان کردن [բա̈յան քա̈րդա̈ն] արտահայտել, բացատրել: آزادی بیان [ազադիյե բա̈յան] խոսքի ազատություն:

بی‌انتظام [բիէնթեզամ] 1) խառնաշփոթ, անկարգ, անկազմակերպ, 2) անկարգապահ: Տե՛ս بی‌انضباط [բիէնզեբաթ]:

بی‌انتظامی [բիէնթեզամի] 1) խառնաշփոթություն, անկարգություն, 2) անկարգապահություն: Տե՛ս بی‌انضباطی [բիէնզեբաթի]:

بی‌انتها [բիէնթեհա] անվերջ, անսահման:

بی‌اندازه [բիա̈նդազե] 1) անչափ, ծայրահեղ, 2) ծայրահեղորեն, չափազանցորեն:

بی‌انصاف [բիէնսաֆ] 1) անարդարացի, 2) անխիղճ:

بی‌انصافانه [բիէնսաֆանե] 1) անարդարացիորեն, 2) անխղճաբար:

بی‌انصافی [բիէնսաֆի] 1) անարդարություն, 2) անխղճություն:

بی‌انضباط բիէնզեբաթ] անկարգապահ:

بی‌انضباطی [բիէնզեբաթի] անկարգապահություն:

بیان‌نامه [բա̈յաննամե] մանիֆեստ: بیان‌نامهٔ حزب کمونیست [բա̈յաննամեյե հեզբե քոմունիսթ] Կոմունիստական կուսակցության մանիֆեստը:

بیانیه [բա̈յանիյե] հայտարարություն, դեկլարացիա, կոչ, դիմում:

بی‌اولاد [բիօուլադ] անզավակ:

بی‌اهمیت [բիա̈հա̈մմիյյա̈թ] անկարևոր, աննշան, ոչ էական:

بی‌ایمان [բիիման] 1) անհավատ, անկրոն, 2) հաստատուն համոզմունքներ չունեցող:

بی‌ایمانی [բիիմանի] անհավատություն:

بی‌بار [բիբար] անպտուղ:

بی‌باک [բիբաք] անվախ, անվեհեր:

بی‌باکانه [բիբաքանե] անվախորեն, անվեհերաբար, համարձակորեն:

بی‌باکی [բիբաքի] անվախություն, անվեհերություն, քաջություն, համարձակություն:

بی‌بال [բիբալ] անթև, թևազուրկ:

بی‌بدل [բիբա̈դա̈լ] անփոխարինելի, աննման:

بی‌بر [բիբա̈ր] տե՛ս بی‌بار [բիբար]:

بی‌برگ [բիբա̈րգ] անտերև, տերևաթափ:

بی‌برگشت [բիբա̈րգա̈շթ] անվերադարձ, անդառնալի:

بی‌بروبرگرد [բիբորոբա̈րգա̈րդ] 1) անպայման, 2) անվերադարձ կերպով:

بی‌بصیرت [բիբա̈սիրա̈թ] անհեռատես, անխորաթափանց, անշրջահայաց:

بی‌بضاعت [բիբեզաա̈թ] չունևոր, ընչազուրկ, խեղճ, չքավոր:

بی‌بضاعتی [բիբեզաա̈թի] ընչազրկություն, անապահովություն, չքավորություն:

بی‌بقاء [բիբա̈ղա] 1) կարճատև, անհարատև, անհաստատ, անկայուն, 2) վաղանցուկ:

بی‌بندوبار [բիբա̈նդոբար] 1) անսանձ, սանձարձակ, անզուսպ, 2) թեթևամիտ:

بی‌بندوباری [բիբա̈նդոբարի] 1) անսանձություն, սանձարձակություն, 2) անփութություն:

بی‌بنیاد [բիբոնյադ] 1) չհիմնավորված, անհիմն, 2) անհաստատ, խախուտ:

بی‌بنیگی [բիբոնյեգի] անուժություն, թուլություն, տկարություն:

بی‌بهره [բիբա̈հրե] 1) զրկված, ընչազուրկ, 2) անշահաբեր, անօգուտ:

بی‌پایاب [բիփայաբ] խորջրյա:

بی‌پایان [բիփայան] անվերջ, անսահման, անեզր:

بی‌پایانی [բիփայանի] անվերջություն, անսահմանություն, անծայրություն:

بی‌پایگی [բիփայեգի] անհիմնություն, հիմնավորված չլինելը:

بی‌پایه [բիփայե] անհիմն,

بی‌پرده [բիփա̈րդե] 1) անքող, բացահայտ, անկեղծ, 2) անամոթ:

بی‌پروا [բիփա̈րվա] 1) անվեհեր, անվախ, խիզախ, 2) անզգույշ, չկշռադատված, չմտածված:

بی‌پروائی [բիփա̈րվայի] 1) անվախություն, խիզախություն, 2) անզգուշություն:

بی‌پروبال [բիփա̈րոբալ] 1) չփետրակալած, չփետրավորված, 2) անօգնական, անպաշտպան:

بی‌پشتوانه [բիփոշթվանե] բանկ. ոսկու ֆոնդով չապահովված:

بی‌پشتیبان [բիփոշթիբան] անպաշտպան:

بی‌پناه [բիփա̈նահ] 1) անապաստան, 2) անպաշտպան:

بی‌پناهی [բիփա̈նահի] 1) անապաստան լինելը, 2) անպաշտպան լինելը, 3) անօգնականություն:

بی‌پول [բիփուլ] 1) փող չունեցող, չունևոր, 2) անփող, ձրի, անվճար:

بی‌پولی [բիփուլի] անփողություն:

بی‌پیرایه [բիփիրայե] անպաճույճ, համեստ, պարզ:

بیت [բեյթ] 1) տուն, 2) բանաստեղծության երկտող:

بی‌تا [բիթա] 1) անզուգական, 2) հարթ, չծալված:

بی‌تاب [բիթաբ] 1) անհամբեր, անհանգիստ, 2) ուժասպառ, անզոր: بی‌تاب شدن [բիթաբ շոդա̈ն] ուժասպառ լինել: بی‌تاب کردن [բիթաբ քա̈րդա̈ն] ուժասպառ անել:

بی‌تابی [բիթաբի] 1) անհամբերություն, անհանգստություն, 2) անզորություն:

بی‌تأثیر [բիթա̈'սիր] չներգործող, անզոր, ազդեցություն չունեցող: داروی بی‌تأثیر [դարույե բիթա̈'սիր] ազդեցություն չունեցող դեղ:

بیت‌الحرام [բեյթօլհա̈րամ] Մեքքայի տաճար:

بیت‌المال [բեյթօլմալ] պետական գանձարան:

بیت‌المقدس [բեյթօլմողա̈դդա̈ս] Երուսաղեմ:

بی‌تأمل [բիթա̈ա̈մմոլ] չմտածված, անշրջահայաց:

بی‌تجربگی [բիթա̈ջրոբեգի] անփորձություն, չփորձվածություն, անճարտարություն:

بی‌تجربه [բիթա̈ջրոբե] անփորձ, անհմուտ:

بی‌تحاشا [բիթա̈հաշա] 1) անմերժ, 2) անմերժորեն:

بی‌تحمل [բիթա̈հա̈մմոլ] անհամբեր, անտոկուն:

بی‌تخلف [բիթա̈խա̈լլոֆ] 1) ճշտապահ, 2) ճշտապահորեն, ճշգրտորեն:

بی‌تدبیر [բիթա̈դբիր] անխելք, անխոհեմ, անխորհուրդ, թեթևամիտ:

بی‌تربیت [բիթա̈րբիյյա̈թ] անդաստիարակ, անբարեկիրթ, անքաղաքավարի, կոպիտ:

بی‌تربیتی [բիթա̈րբիյյա̈թի] անդաստիարակություն, անբարեկրթություն, անքաղաքավարություն, կոպտություն:

بی‌ترتیب [բիթա̈րթիբ] անկանոն:

بی‌ترتیبی [բիթա̈րթիբի] անկանոնություն:

بی‌تزلزل [բիթա̈զա̈լզոլ] անսասան, կայուն, անդրդվելի, աներեր, անհողդողդ:

بی‌تزویر [բիթա̈զվիր] անկեղծ, անխարդախ, պարզամիտ, պարզասիրտ:

بی‌تشریفات [բիթա̈շրիֆաթ] առանց ձևականության, առանց հանդիսավորության:

بی‌تصمیم [բիթա̈սմիմ] անվճռական, տատանվող:

بی‌تصمیمی [բիթա̈սմիմի] անվճռականություն:

بی‌تعصب [բիթա̈ա̈սսոբ] 1) աննախանձախնդիր, անկանխակալ, անաչառ, 2) անտարբեր:

بی‌تفاوت [բիթա̈ֆավոթ] անտարբեր, ինդիֆերենտ:

بی‌تقصیر [բիթա̈ղսիր] անմեղ, անհանցապարտ, անմեղապարտ:

بی‌تقصیری [բիթա̈ղսիրի] անմեղություն, անմեղապարտություն, անհանցապարտություն:

بی‌تکبر [բիթա̈քա̈բբոր] համեստ:

بی‌تکلف [բիթա̈քա̈լլոֆ] 1) անպաճույճ, հասարակ, պարզ, 2) անբռնազբոս, անբռնադատ, 3) անբռնազբոսիկ, պարզ ձևով:

بی‌تکلیف [բիթա̈քլիֆ] 1) չորոշված, 2) անբան, անորոշ դրության մեջ ընկած:

بی‌تکلیفی [բիթա̈քլիֆի] 1) չորոշվածություն, 2) անբանություն:

بی‌تناسب [բիթäնասոբ] 1) անհամաչափ, 2) անհամապատասխան։

بیتوته [բեյթութե] 1) գիշերում, 2) արթուն մնալը։ بیتوته کردن [բեյթութե քäրդäն] 1) գիշերել, 2) գիշերը չքնել, արթուն մնալ։

بی‌توجه [բիթäվäջջոհ] անուշադիր, անհոգատար։

بی‌توجهی [բիթäվäջջոհի] անուշադրություն, ցրվածություն։

بی‌توشه [բիթուշե] առանց պաշարի, ընչազուրկ։

بی‌ته [բիթäհ] անհատակ։

بی‌ثبات [բիսոբաթ] անհաստատ, անկայուն, երերուն։

بی‌ثباتی [բիսոբաթի] անկայունություն, անհաստատություն։

بی‌ثمر [բիսäմäր] 1) ապարդյուն, անօգուտ, 2) անպտուղ։

بی‌جا [բիջա] 1) անտեղի, 2) անհեթեթ, 3) անհեթեթորեն։

بی‌جان [բիջան] 1) անշունչ, 2) անկենդան։

بی‌جرأت [բիջոր'äթ] անհամարձակ, վախկոտ, երկչոտ։

بی‌جگر [բիջեգäր] 1) փոքրոգի, 2) վախկոտ։

بی‌جلا [բիջäլա] անփայլ, խամրած։

بی‌جواب [բիջäվաբ] անպատասխան։

بی‌جهت [բիջäհäթ] անտեղի, իզուր։

بیچارگی [բիչարեգի] անճարունակություն, անճարակություն։

بیچاره [բիչարե] 1) անճար, անօգնական, 2) կարիքավոր, խեղճ, թշվառ, 3) դժբախտ։

بی‌چون‌وچرا [բիչունոչերա] առանց առարկության, առանց այլևայլության։

بی‌چیز [բիչիզ] անինչ, ընչազուրկ, չքավոր։

بی‌چیزی [բիչիզի] չքավորություն, անանկություն։

بی‌حاصل [բիհասել] 1) անարդյունավետ, ապարդյուն, 2) անպտուղ, անբերրի, անպտղաբեր։ زمین بی‌حاصل [զäմինե բիհասել] անբերրի հող։

بی‌حال [բիհալ] 1) թույլ, տկար, անզոր, 2) անտրամադիր, 3) ուշագնաց։

بی‌حالت [բիհալäթ] խամրած, անարտահայտիչ (աչքերի մասին)։

بیحالی [բիհալի] 1) թուլություն, անզորություն, 2) ուշագնացություն։

بی‌حجاب [բիհեջաբ] անքող, երեսը բաց։

بی‌حد [բիհäդ(դ)] անչափ, անսահման, չափից դուրս։

بی‌حدوحصر [բիհäդ(դ)ոհäսր] տե՛ս بی‌حد [բիհäդ(դ)]։

بی‌حرف [բիհäրֆ] անխոս, առանց խոսքի։

بی‌حرکت [բիհäրäքäթ] անշարժ։

بی‌حرمت [բիհորմäթ] վիրավորված, պատվազրկված, խայտառակված։

بی‌حرمتی [բիհորմäթի] 1) վիրավորանք, անարգանք, 2) պղծում։

بی‌حس [բիհես(ս)] 1) անզգա, անզգայուն, անընկալունակ, 2) ընդարմացած, անզգայացած։ بی‌حس کردن [բիհես(ս) քäրդäն] անզգայացնել, թմրեցնել։

بی‌حس‌کننده [բիհես(ս)քոնäնդե] անզգայացնող, թմրեցնող։

بی‌حسی [բիհեսսի] 1) անզգայություն, անզգայունություն, անընկալունակություն, 2) թմրեցում, անզգայացում, նարկոզ։ بی‌حسی عمومی [բիհեսսիյե օմումի] ընդհանուր նարկոզ։ بی‌حسی موضعی [բիհեսսիյե մովզեի] տեղային նարկոզ։

بی‌حصر [բիհäսր] տե՛ս بی‌حد [բիհäդ(դ)]։

بی‌حفاظ [բիհեֆազ] 1) չպաշտպանված, 2) չծածկված, չքողարկված։

بی‌حقوق [բիհողուղ] 1) իրավազուրկ, 2) չհատուցված, չվճարված։ مرخصی بیحقوق [մորäխխäսիյե բիհողուղ] անվճարելի արձակուրդ։

بی‌حمیت [բիհäմիյյäթ] անպատվասեր, անպատվախնդիր։

بی‌حمیتی [բիհäմիյյäթի] անպատվասիրություն, անպատվախնդրություն։

بی‌حواس [բիհäվաս] 1) ցրված, մտացիր, անուշադիր, 2) ընկճված։

بی‌حواسی [բիհäվասի] 1) մտացրություն, ցրվածություն, անուշադրություն, 2) ընկճվածություն։

بی‌حوصلگی [բիհոուսելեգի] 1) անհամբերություն, անհամբերատարություն, 2) անտրամադիր լինելը, տրամադրության բացակայությունը։

بی‌حوصله [բիհոուսելե] 1) անհամբեր, 2) անտրամադիր։

بی‌حیا [բիհäյա] անամոթ, անպատկառ, անզգամ։

بی‌حیائی [բիհäյայի] անամոթություն, անպատկառություն, անզգամություն։

بیخ [բիխ] արմատ։ از بیخ کندن [äզ բիխ քäնդäն] արմատախիլ անել։

بی‌خاصیت [բիխասիյյäթ] 1) անպիտան, անօգուտ, 2) թուլակամ։

بی‌خانمان [բիխանեման] անտուն, տարագիր, թափառական։

بی‌خبر [բիխäբäր] անտեղյակ, անիրազեկ։

بی‌خبری [բիխäբäրի] անտեղյակություն, անիրազեկություն։

بیختن [բիխթäն] մաղել։

بی‌خرد [բիխերäդ] անխելք, տգետ, անգետ։

بی‌خردی [բիխերäդի] հիմարություն, անմտություն։

بی‌خزان [բիխäզան] մշտադալար։ نباتات بی‌خزان [նäբաթաթե բիխäզան] մշտադալար բույսեր։

بی‌خطا [բիխäթա] անսխալ, անսխալական։

بی‌خطر [բիխäթäր] անվտանգ։

بی‌خلبان [բիխäլäբան] անօդաչու։ هواپیمای بی‌خلبان [հäվափեյմայե բիխäլäբան] անօդաչու ինքնաթիռ։

بی‌خلف [բիխäլäֆ] անզավակ։

بی‌خواب [բիխաբ] անքուն։

بی‌خوابی [բիխաբի] անքնություն։

بیخود [բիխոդ] 1) իզուր, առանց պատճառի, զուր, անտեղի, 2) անզգա, ուշագնաց։ بیخود شدن [բիխոդ շոդäն] ուշագնաց լինել։

بی‌خیال [բիխեյալ] անհոգ։

بید [բիդ] I ուռի, ուռենի։ بید مجنون [բիդե մäջնուն] արտասվող ուռենի։

بید [բիդ] II ցեց։

بیداد [բիդադ] 1) անարդարություն, անօրինություն, 2) չարիք, չարագործություն, 3) բռնություն, կեղեքում։ بیداد کردن [բիդադ քäրդäն] չարիք գործել։

بیدادگری [բիդադգäրի] տե՛ս بیداد [բիդադ]։

بیدار [բիդար] 1) արթուն, 2) զգոն, աչալուրջ։ بیدار شدن [բիդար շոդäն] արթնանալ։ بیدار کردن [բիդար քäրդäն] արթնացնել։

بیدارخواب [բիդարխաբ] կիսաքուն, ննջող։

بیداری [բիդարի] 1) արթնություն, 2) աչալրջություն, զգոնություն։

بیدانش [բիդանեշ] անգետ, տգետ, անուս, խավարամիտ, անգրագետ։

بیدانشی [բիդանեշի] տգիտություն, անգրագիտություն։

بیدانه [բիդանե] անկորիզ։

بیدخورده [բիդխորդե] ցեցը կերած, ցեց ընկած։

بی‌دخل [բիդäխլ] անեկամուտ։

بی‌درد [բիդäրդ] 1) անցավ, 2) անհոգ, անհոգս։

بی‌دردسر [բիդäրդեսäր] առանց գլխացավանքի, մաչելի։

بی‌دردی [բիդäրդի] 1) անցավություն, 2) անհոգություն։

بی‌درز [բիդäրզ] անկար։

بی‌درمان [բիդäրման] անբուժելի, անդարմանելի։ مرض بی‌درمان [մäրäզե բիդäրման] անբուժելի հիվանդություն։

بی‌درمانی [բիդäրմանի] 1) անբուժելիություն, 2) անելանելի դրություն։

بی‌درنگ [բիդերäնգ] անհապաղ։

بی‌دریغ [բիդäրիղ] 1) անխնա, շռայլ, 2) անողորմ, 3) շռայլաբար։

بیدزده [բիդզäդե] ցեցը կերած։

بی‌دست‌وپا [բիդäսթոփա] 1) անգործունակ, անձեռներեց, 2) անօգնական, անճարակ։

بی‌دغدغه [բիդäղդäղե] 1) առանց խուճապի, անխուճապ, 2) անվրդով։

بی‌دقت [բիդեղղäթ] անուշադիր, անփույթ։

بی‌دل [բիդել] 1) վշտացած, անտրամադիր, տխուր, 2) անհոգի, փոքրոգի, վախկոտ, 3) սիրահարված։

بی‌دل‌ودماغ [բիդըլոդա̈մաղ] անտրամադիր, տխուր։

بی‌دلیل [բիդա̈լիլ] չապացուցված, անապացույց, պատճառազուրկ, անառիթ, առանց պատճառի։

بی‌دم [բիդոմ] պոչատ, անպոչ։

بی‌دوام [բիդա̈վամ] անդիմացկուն, անհաստատ, կարճակյաց։

بی‌دوامی [բիդա̈վամի] անդիմացկունություն, անհաստատություն, կարճակյացություն։

بی‌دود [բիդուդ] անծուխ։ باروت بی‌دود [բարութե բիդուդ] անծուխ վառոդ։

بی‌دین [բիդին] անհավատ, աթեիստ։

بی‌دینی [բիդինի] անհավատություն, աթեիզմ։

بی‌ذوق [բիզոուղ] 1) անտաղանդ, 2) անճաշակ։

بی‌ذوقی [բիզոուղի] 1) անտաղանդություն, 2) անճաշակություն։

بی‌راه [բիրահ] 1) դարտուղի, 2) մոլորված։

بی‌راهه [բիրահե] դարտուղի։

بی‌راهی [բիրահի] խոտորում, մոլորում, մոլորություն։

بی‌ربط [բիրա̈բթ] անկապ, անիմաստ։

بی‌رحم [բիրա̈հմ] անխիղճ, անգութ։

بی‌رحمانه [բիրա̈հմանե] անգթորեն, անխղճաբար։

بی‌رحمی [բիրա̈հմի] անգթություն, անողորմություն, անողոքություն։

بی‌رغبت [բիրեղբա̈թ] 1) դժկամորեն, չուզենալով, 2) դժկամ։

بیرق [բեյրա̈ղ] դրոշ։ بیرق افراشتن [բեյրա̈ղ ա̈ֆրաշթա̈ն] դրոշ բարձրացնել։ بیرق خواباندن [բեյրա̈ղ խաբանդա̈ն] դրոշ իջեցնել։

بیرقدار [բեյրա̈ղդար] դրոշակակիր։

بی‌رگ [բիրա̈գ] 1) անհոգ, անփույթ, 2) անողնաշար, կամազուրկ, 3) անեռանդ, աներակ։

بی‌رمق [բիրա̈մա̈ղ] հազիվ շնչող, ուժասպառ։

بی‌رنگ [բիրա̈նգ] 1) անգույն, 2) դժգույն, գունատ։

بی‌رنگی [բիրա̈նգի] 1) անգունություն, 2) գունատություն։

بی‌رو [բիրու] աներես, անամոթ։

بی‌روح [բիրուհ] տե՛ս بیجان [բիջան]։

بی‌رودربایستی [բիրուդա̈րբայեսթի] առանց ամաչելու, անկեղծորեն, շիտակությամբ, բաց սրտով, առանց ակնարկների։

بیرون [բիրուն] դուրս։ بیرون آمدن [բիրուն ա̈մա̈դա̈ն] դուրս գալ։ بیرون کردن [բիրուն քա̈րդա̈ն] դուրս անել։ بیرون انداختن [բիրուն ա̈նդախթա̈ն] դուրս գցել։

بیرون‌آمدگی [բիրունամա̈դեգի] ելուստ, կարկառ, դուրս ցցված մաս։

بی‌رونق [բիրոունա̈ղ] 1) անփայլ, խամրած, գորշ, 2) լճացած։

بیرون‌مرزی [բիրունմա̈րզի] տե՛ս برون‌مرزی [բորունմա̈րզի]։

بیرون‌نویسی [բիրուննեվիսի] քաղվածք, ցիտում, մեջբերում։ بیرون‌نویسی کردن [բիրուննեվիսի քա̈րդա̈ն] քաղվածք հանել, մեջբերում անել, ցիտել։

بیرونی [բիրունի] արտաքին, դրսի։

بی‌رویه [բիրա̈վիյե] 1) անտակտ, 2) ոչ մեթոդիկ, խառնիխուռն։

بی‌ریا [բիրիյա] անկեղծ, շիտակ։

بی‌ریائی [բիրիյայի] անկեղծություն, շիտակություն, անխարդախություն։

بی‌ریب [բիրեյբ] տե՛ս بی‌شک [բիշա̈ք(ք)]։

بی‌ریخت [բիրիխթ] տձև, այլանդակ, տգեղ, անճոռնի։

بی‌ریختی [բիրիխթի] այլանդակություն, անճոռնիություն։

بی‌ریش [բիրիշ] անմորուք։

بیزار [բիզար] 1) ձանձրացած, հոգնած, 2) զզված։

بیزاری [բիզարի] զզվանք, ատելություն։

بی‌زبان [բիզա̈բան] անլեզու։

بی‌زحمت [բիզա̈հմա̈թ] 1) հեշտ, 2) հեշտությամբ, առանց չարչարվելու։

بی‌زمین [բիզա̈մին] հողազուրկ։

بی‌زمینه [բիզա̈մինե] անհիմն, անհող, չհիմնավորված։

بی‌زوال [բիզա̈վալ] հավիտենական, հավերժական։

بی‌زهره [բիզա̈հրե] վախկոտ, փոքրոգի։

بی‌زیان [բիզիյան] անվնաս։

بی‌سابقه [բիսաբեղե] աննախընթաց։

بی‌سامان [բիսաման] 1) անտուն, 2) չունևոր, ընչազուրկ, 3) անկարգ, քաոսային։

بی‌سامانی [բիսամանի] 1) անտնություն, 2) ընչազրկություն, չքավորություն, 3) քաոս։

بی‌سبب [բիսա̈բա̈բ] տե՛ս بیجهت [բիջահա̈թ]։

بی‌سپاس [բիսեփաս] անշնորհակալ, երախտուրաց։

بیست [բիսթ] քսան։

بی‌سر [բիսա̈ր] անգլուխ։

بی‌سرانجام [բիսա̈րա̈նջամ] 1) անհեռանկար, 2) անավարտ։

بی‌سرپرست [բիսա̈րփա̈րա̈սթ] առանց ղեկավարի, առանց խնամակալի։

بی‌سررشته [բիսա̈րրեշթե] անձեռնհաս, անիրազեկ։

بی‌سروته [բիսա̈րոթա̈հ] անիմաստ, անկապ։

بی‌سروسامان [բիսա̈րոսաման] տե՛ս بی‌سامان [բիսաման]։

بی‌سروصدا [բիսա̈րոսեդա] 1) անաղմուկ, 2) հանգիստ, անխռով։

بی‌سلاح [բիսելահ] չզինված, անզեն։

بی‌سلیقگی [բիսա̈լիղեգի] անճաշակություն։

بی‌سلیقه [բիսա̈լիղե] անճաշակ։

بی‌سواد [բիսա̈վադ] անգրագետ։

بی‌سوادی [բիսա̈վադի] անգրագիտություն։

بی‌سود [բիսուդ] անշահաբեր, անեկամտաբեր։

بی‌سیرت [բիսիրա̈թ] 1) բարոյազուրկ, 2) պատվազուրկ։

بی‌سیرتی [բիսիրա̈թի] 1) անբարոյականություն, 2) պատվազրկություն։

بی‌سیم [բիսիմ] 1) անլար, անթել, 2) ռադիոհեռագրատուն։ تلگراف بی‌سیم [թելեգրաֆե բիսիմ] ռադիոհեռագիր։

بیش [բիշ] շատ, ավելի։

بی‌شائبه [բիշաէբե] և بی‌شایبه [բիշայեբե] 1) մաքուր, անաղարտ, 2) անկեղծ, անշահախնդիր, անխարդախ։

بی‌شبهه [բիշոբհե] անկասկած, տե՛ս بی‌شک [բիշա̈ք(ք)]։

بیشتر [բիշթա̈ր] ավելի շատ, առավել։

بی‌شرف [բիշա̈րա̈ֆ] անազնիվ, ստոր, անազնվաբար։

بی‌شرفانه [բիշա̈րա̈ֆանե] անազնվաբար, ստորաբար։

بی‌شرفی [բիշա̈րա̈ֆի] անազնվություն, ստորություն։

بی‌شرم [բիշա̈րմ] անամոթ, անպատկառ, լկտի, լպիրշ։

بی‌شرمانه [բիշա̈րմանե] անամոթաբար, անպատկառորեն, լկտիաբար։

بی‌شرمی [բիշա̈րմի] անամոթություն, լկտիություն, անպատկառություն։

بی‌شعور [բիշոուր] անհասկացող, չըմբռնող, անբանական, անխելամիտ, անմիտ։

بی‌شعوری [բիշոուրի] անհասկացողություն, անըմբռնողություն, անմտություն, անբանականություն, անխելամտություն։

بی‌شک [բիշա̈ք(ք)] անկասկած, անվիճելի, անտարակույս։

بی‌شکل [բիշեքլ] անձև։

بی‌شکیب [բիշա̈քիբ] տե՛ս بی‌صبر [բիսա̈բր]։

بی‌شمار [բիշոմար] անհամար, անթիվ, անհաշիվ։

بیشه [բիշե] 1) պուրակ, 2) անտառ։

بیشینه [բիշինե] մաքսիմում, առավելագույն։

بی‌صاحب [բիսահեբ] անտեր, անտիրական։

بی‌صبر [բիսա̈բր] անհամբեր։

بی‌صبری [բիսա̈բրի] անհամբերություն։

بی‌صدا [բիսեդա] 1) անձայն, լուռ, 2) լեզվբ. խուլ, 3) լեզվբ. բաղաձայն։

بی‌صرفه [բիսա̈րֆե] անձեռնտու, անշահավետ, անօգտավետ։

بی‌صفت [բիսեֆա̈թ] 1) անշնորհակալ, ապերախտ, 2) բարոյազուրկ։

بی‌صفتی [բիսեֆաթի] 1) անշնորհակալություն, ապերախտություն, 2) բարոյազրկություն։

بی‌صفا [բիսաֆա] անհրապույր։

بی‌ضرر [բիզարար] անվնաս։ بی‌ضرر کردن [բիզարար քարդան] վնասազերծել։

بیضه [բեյզե] 1) ձու, 2) ամորձիք։

بیضه‌بند [բեյզեբանդ] ամորձակալ։

بیضی [բեյզի] 1) ձվաձև, էլիպսաձև, 2) մաթ. էլիպս։

بیضی‌شکل [բեյզիշեքլ] տե՛ս بیضی [բեյզի]։

بیطار [բեյթար] անասնաբույժ։

بیطاری [բեյթարի] անասնաբուժություն։

بی‌طاقت [բիթաղաթ] 1) անհամբեր, անհամբերատար, 2) ուժասպառ, թույլ, անկար, անզոր, անկարող։

بی‌طاقتی [բիթաղաթի] 1) անհամբերություն, անհամբերատարություն, 2) թուլություն, անզորություն, անկարություն։

بی‌طالع [բիթալե՛] անբարեբախտ, անհաջողակ, ձախողակ։

بی‌طالعی [բիթալեի] անբախտություն։

بی‌طرف [բիթարաֆ] 1) անկողմնապահ, անկողմնակալ, անաչառ, 2) չեզոք։

بی‌طرفانه [բիթարաֆանե] 1) չեզոք, 2) անկողմնապահորեն, անաչառ կերպով։

بی‌طرفی [բիթարաֆի] 1) չեզոքություն, 2) անաչառություն, անկողմնապահություն, անկողմնակալություն։

بی‌طعم [բիթա՛մ] անհամ։

بی‌طعمی [բիթա՛մի] անհամություն (մրգերի)։

بی‌طمع [բիթամա՛] անշահասեր, անշահախնդիր։

بی‌طمعی [բիթամաի] անշահասիրություն, անշահախնդրություն։

بی‌ظرفیت [բիզարֆիյաթ] 1) տարողություն չունեցող, 2) իրեն չզսպող (մարդ), իրեն չտիրապետող (մարդ)։

بی‌عار [բիար] 1) անամոթ, 2) անառակաբարո, 3) անհոգ, անփույթ, թեթևամիտ։

بی‌عاری [բիարի] 1) անամոթություն, 2) անառակություն, 3) անհոգություն անփութություն, թեթևամտություն։

بی‌عاطفه [բիաթեֆե] զգացմունքազուրկ, անգորով, անզգայուն։

بیعانه [բեյ՚անե] կանխավճար։ بیعانه دادن [բեյ՚անե դադան] կանխավճար տալ։

بیعت [բեյ՚աթ] 1) դաշինք, 2) հավատարիմ հպատակության երդում։

بی‌عدالت [բիադալաթ] անարդար։

بی‌عدالتی [բիադալաթի] անարդարություն։

بی‌عرضگی [բիօրզեգի] անճարակություն, ապաշնորհություն, ապիկարություն։

بی‌عرضه [բիօրզե] անճարակ, ապաշնորհ, ապիկար։

بی‌عصمت [բիէսմաթ] բարոյազուրկ, անառակ, աննամուս։ بی‌عصمت کردن [բիէսմաթ քարդան] անպատվել, անարգել, բռնաբարել։

بی‌عصمتی [բիէսմաթի] անբարոյականություն, անառակություն։

بی‌عفت [բիէֆֆաթ] տե՛ս بی‌عصمت [բիէսմաթ]։

بی‌عفتی [բիէֆֆաթի] տե՛ս بی‌عصمتی [բիէսմաթի]։

بی‌عقل [բիաղլ] անխելք, հիմար, անմիտ։

بی‌عقلانه [բիաղլանե] անմտորեն, անխոհեմորեն, հիմարաբար։

بی‌عقلی [բիաղլի] անմտություն, անխելամտություն։

بی‌عقیده [բիաղիդե] անսկզբունք։ آدم بی‌عقیده [ադամե բիաղիդե] անսկզբունք մարդ։

بی‌علاج [բիէլաջ] 1) անբուժելի, 2) անելանելի։

بی‌علاقگی [բիալաղեգի] չշահագրգռվածություն, անտարբերություն, անհետաքրքրություն։

بی‌علاقه [բիալաղե] անտարբեր, չշահագրգռված։

بی‌علت [բիէլլաթ] անտեղի, իզուր, անառիթ, առանց պատճառի։

بی‌عیب [բիէյբ] անթերի, անարատ, անբիծ։

بیغار [բիղար] 1) չարախոսություն, զրպարտանք, 2) կշտամբանք։

بیغدائی [բիղադայի] թերանում։

بی‌غرض [բիղարազ] 1) առանց միտումի, առանց դիտավորության, 2) անաչառ, անշահախնդիր։

بی‌غرضانه [բիղարազանե] անշահախնդրաբար, անկողմնապահորեն, անաչառ կերպով։

بی‌غرضی [բիղարազի] անաչառություն, անշահախնդրություն։

بی‌غل‌وغش [բիղալողաշ(ղ)] 1) մաքուր, աննենգ, անխարդախ, 2) անկեղծ, շիտակ, անշահախնդիր։

بیغم [բիղամ] անհոգս, անվիշտ, անհոգ։

بیغمی [բիղամի] անհոգություն, անփութություն։

بی‌غیرت [բիղեյրաթ] 1) աննախանձախնդիր, անեռանդ, 2) անազնիվ, անազնվաբարո, 3) փոքրոգի, վախկոտ։

بی‌غیرتی [բիղեյրաթի] 1) անեռանդություն, 2) անազնվություն։

بی‌فایده [բիֆայեդե] անօգուտ, իզուր, աննպատակ, անձեռնտու։

بی‌فراست [բիֆերասաթ] չհասնող, անհասկացող, անխորաթափանց։

بی‌فرجام [բիֆարջամ] տե՛ս بی‌سرانجام [բիսարանջամ]։

بی‌فروغ [բիֆորուղ] խամրած, առանց փայլի, գորշ, անղույն։

بی‌فرهنگ [բիֆարհանգ] անքաղաքակիրթ, անկուլտուրական, անկիրթ։

بی‌فقار [բիֆաղար] անողնաշար։

بی‌فکر [բիֆեքր] 1) անմիտ, հիմար, 2) կարճամիտ, թեթևամիտ, թեթևսոլիկ։

بی‌فکری [բիֆեքրի] 1) անմտություն, կարճամտություն, անբանականություն, 2) թեթևամտություն, թերամտություն։

بی‌قابلیت [բիղաբելիյաթ] 1) անընդունակ, անտաղանդ, 2) անարժան, անհամապատասխան։

بی‌قاعدگی [բիղաէդեգի] անկանոնություն։

بی‌قاعده [բիղաէդե] անկանոն։

بی‌قانونی [բիղանունի] անօրինություն, ապօրինություն, օրինազանցություն։

بی‌قرار [բիղարար] 1) անհանգիստ, անդադար, անհամբեր, 2) անհաստատուն, փոփոխական, անկայուն։

بی‌قراری [բիղարարի] 1) անհանգստություն, անհամբերություն, 2) անհաստատունություն, փոփոխականություն, անկայունություն։

بی‌قریحه [բիղարիհե] անտաղանդ, ձիրք չունեցող։

بی‌قرین [բիղարին] անզուգական, աննման։ Տե՛ս بی‌نظیر [բինազիր]։

بی‌قرینه [բիղարինե] 1) անզուգակից, 2) աննման, անզուգական։

بی‌قصد [բիղասդ] չկանխամտածված, ոչ դիտավորյալ։

بی‌قواره [բիղավարե] տձև, անճոռնի, այլանդակ։

بی‌قوت [բիղովվաթ] անզոր, անուժ, անկար, թույլ։

بی‌قوتی [բիղովվաթի] անզորություն, թուլություն, տկարություն։

بی‌قوه [բիղովվե] տե՛ս بی‌قوت [բիղովվաթ]։

بی‌قیاس [բիղիյաս] 1) անչափելի, 2) անհամեմատելի, անբաղդատելի։

بی‌قیافه [բիղիյաֆե] տեսք չունեցող, տգեղ։

بی‌قید [բիղեյդ] 1) անփույթ, անհոգ, թեթևամիտ, 2) անսանձ, անզուսպ, չզսպված։

بی‌قیدی [բիղեյդի] 1) անփութություն, անհոգություն, թեթևամտություն, 2) սանձարձակություն, չզսպվածություն։

بیکار [բիքար] 1) անգործ, պարապ, 2) գործազուրկ։

بیکاره [բիքարե] պարապ-սարապ, անբան։

بیکاری [բիքարի] գործազրկություն, 2) անգործություն։ بیکاری مزمن [բիքարիյե մոզմեն] խրոնիկ գործազրկություն։

بیکران [բիքարան] անծայրածիր, անսահման, անընդգրկելի։

بیکس [բիքաս] անտեր, անոք։

بیکفایت [բիքեֆայաթ] անընդունակ, ապաշնորհ, անհամապատասխան, անարժան։

بیکفایتی [բիքիֆայաթի] անընդունակություն, անհամապատասխանություն, անարժանություն։

بی‌کلّه [բի քալլե] 1) անուղեղ, բթամիտ, 2) անվեհեր, քաջ։

بی‌کمال [բիքամալ] անկիրթ, անուսում, անգրագետ, անկուլտուրական։

بیکیش [բիքիշ] անաստված, աթեիստ։

بیکیشی [բիքիշի] անաստվածություն, աթեիզմ։

بیگاری [բիգարի] անվճար աշխատանք։

بیگانگی [բիգանեգի] օտարացածություն, օտարացում։

بیگانه [բիգանե] օտար, օտարական։ Հոգ. بیگانگان [բիգանեգան]։

بیگانه‌پرست [բիգանեփարասթ] օտարամոլ, այլապաշտ։

بیگانه‌پرستی [բիգանեփարասթի] օտարամոլություն, այլապաշտություն։

بیگاه [բիգահ] տարաժամ, անժամանակ։

بیگدار [բիգոդար] 1) առանց ծանծաղուտ, անցահուն չունեցող, 2) անզգույշ։

بیگزند [բիգազանդ] 1) անվնաս, անվնասակար, 2) չվնասված, չտուժած։

بی‌گفتگو [բիգոֆթեգու] անառարկելիորեն, անվերապահորեն։

بی‌گمان [բիգաման] անկասկած, աներկբա։

بی‌گناه [բիգոնահ] անմեղ։

بی‌گناهی [բիգոնահի] անմեղություն։

بیل [բիլ] բահ։

بی‌لذّت [բիլազզաթ] 1) անհամ, 2) բավականություն չպատճառող։

بیلطف [բիլոթֆ] 1) անսիրալիր, անուշադիր, անբարեհամբույր, 2) անհաճո, կոպիտ։

بیلطفی [բիլոթֆի] 1) անսիրալիրություն, անբարեհամբույրություն, 2) կոպտություն։

بی‌لفاف [բիլեֆաֆ] 1) չծածկված, 2) չփաթաթված, 3) բացահայտ։

بی‌لگام [բիլոգամ] 1) անսանձ, 2) փխբ. չզսպված, երես առած։

بی‌لیاقت [բիլիյաղաթ] 1) ապիկար, 2) անարժան։

بی‌لیاقتی [բիլիյաղաթի] 1) ապիկարություն, 2) անարժանություն։

بیم [բիմ] վախ, երկյուղ։ بیم‌داشتن [բիմ դաշթան] վախենալ։

بیمار [բիմար] հիվանդ։

بیمارستان [բիմարեսթան] հիվանդանոց։

بیماری [բիմարի] հիվանդություն։

بیماری‌زا [բիմարիզա] ախտածին։

بیمانند [բիմանանդ] աննման։

بی‌مأوا [բիմա՛վա] անտուն, անապաստան։

بی‌مایه [բիմայե] 1) չունևոր, չքավոր, 2) մակերեսային գիտելիքների տեր։

بی‌مبالات [բիմոբալաթ] անհոգի, հոգսերից ազատ, անփույթ։

بی‌مبالاتی [բիմոբալաթի] անհոգություն, անփութություն։

بی‌محابا [բիմոհաբա] 1) աներկյուղ, անվեհեր, 2) անքաղաքավարի։

بی‌محبت [բիմոհաբբաթ] անսիրալիր, անգորով։

بی‌محل [բիմահալ] 1) անտեղի, անպատեհ, 2) չնախատեսված (ծախսեր)։

بی‌مذهب [բիմազհաբ] անհավատ, անաստված։

بی‌مذهبی [բիմազհաբի] անաստվածություն, աթեիզմ։

بی‌مراد [բիմորադ] անհույս, հուսալքված, հիասթափված, անմուրազ։

بی‌مرحمت [բիմարհամաթ] 1) անսիրալիր, 2) ժլատ։

بی‌مروت [բիմորովվաթ] անբարեգութ, անողորմ։

بی‌مروتی [բիմորովվաթի] անբարեգթություն, անողորմություն։

بی‌مزد [բիմոզդ] անվարձ, անվճար։

بی‌مزگی [բիմազեգի] 1) անհամություն (մթերքի), 2) փխբ. անհամություն, տափակություն, գռեհկություն։

بی‌مزه [բիմազե] 1) անհամ, 2) փխբ. անհամ, տափակ, ծամծմված։

بی‌مسلک [բիմասլաք] անգաղափարային, գաղափարազուրկ, ապաքաղաքական, ապոլիտիկ, անսկզբունք, անսկզբունքային, անդավանանք։

بی‌مسمّی [բիմոսամմա] ոչ խոսուն (անուն)։

بی‌مصرف [բիմասրաֆ] անօգուտ, ոչ պիտանի, գործածություն չունեցող։

بی‌مضایقه [բիմոզայեղե] շռայլ, անմերժ, անխնա։

بی‌معرفت [բիմա՛րեֆաթ] 1) անիրազեկ, անհասկացող, 2) անդաստիարակ, անկուլտուրական, անկիրթ, տգետ։

بی‌معنی [բիմա՛նի] անիմաստ։

بی‌مغز [բիմաղզ] 1) անմիջուկ (կաղին), 2) անուղեղ, հիմար։

بی‌مقدار [բիմեղդար] 1) չնչին, 2) նվաստ։

بی‌مکافات [բիմոքաֆաթ] անպատիժ։

بی‌ملاحظه [բիմոլահեզե] 1) անշրջահայաց, 2) անփափկանկատ, 3) անտակտ, 4) անկաշկանդ։

بی‌مناسبت [բիմոնասեբաթ] 1) անտեղի, անպատեհ, 2) անհամապատասխան, գործին չվերաբերող։

بیمناک [բիմնաք] 1) վհերոտ, վախկոտ, երկչոտ, 2) սարսափելի, ահարկու։

بیمناکی [բիմնաքի] վախկոտություն, երկչոտություն։

بی‌مو [բիմու] անմազ, մազ չունեցող։

بی‌مورد [բիմուրեդ] անտեղի, անպատեհ, անպատշաճ։

بی‌موقع [բիմուղե՛] անժամանակ, տարաժամ։

بیمه [բիմե] ապահովագրություն։ بیمهٔ عمر [բիմեյե օմր] կյանքի ապահովագրություն։

بیمه‌کردن [բիմե քարդան] ապահովագրել։

بی‌مهر [բիմեհր] անբարյացակամ։

بی‌مهره [բիմոհրե] անողնաշարավոր (կենդանիների մասին)։

بیمه‌گر [բիմեգար] ապահովագրող։

بی‌میل [բիմեյլ] չցանկացող։

بین [բեյն] միջև։ بین‌دوستان [բեյնե դուսթան] բարեկամների միջև։ بین‌راه [բեյնե ռահ] ճանապարհին։ ازبین‌برداشتن [ազ բեյն բարդաշթան] վերացնել։ دراین‌بین [դար ին բեյն] այդ միջոցին։

بیّن [բայյեն] պարզ, հասկանալի, ակնհայտ։

بینا [բինա] 1) տեսնող, 2) խորաթափանց։

بینادل [բինադել] խորաթափանց, կանխատես։

بینادلی [բինադելի] խորաթափանցություն, կանխատեսություն։

بین‌المللی [բեյնոլմելալի] միջազգային։ اوضاع‌بین‌المللی [օուզա՛է բեյնոլմելալի] միջազգային դրություն։ همکاری‌بین‌المللی [համքարիյե բեյնոլմելալի] միջազգային համագործակցություն։

بی‌نام [բինամ] 1) անանուն, 2) անհայտ։ سربازبی‌نام [սարբազե բինամ] անհայտ զինվոր։

بی‌ناموس [բինամուս] աննամուս, անպատիվ։

بی‌ناموسی [բինամուսի] աննամուսություն։

بی‌نام‌ونشان [բինամոնեշան] 1) անհայտ, 2) հետակորույս, անհետ։

بینائی [բինայի] տեսողություն։

بی‌نتیجگی [բինաթիջեգի] ապարդյունություն, անհետևանքություն։

بی‌نتیجه [բինաթիջե] ապարդյուն, անհետևանք։

بی‌نزاکت [բինեզաքաթ] անքաղաքավարի, անկիրթ, անտակտ, անբարեկիրթ։

بی‌نزاکتی [բինեզաքաթի] անքաղաքավարություն, անտակտություն, անբարեկրթություն։

بینش [բինեշ] հայացք, տեսակետ, համոզմունք։

بی‌نشاط [բինեշաթ] անուրախ, տխուր, ոչ ուրախալի։

بی‌نشان [բինեշան] առանց նշանի։

بی‌نصیب [բինասիբ] անմաս, անբաժին։

بی‌نظام [բինեզամ] տե՛ս بی‌نظم [բինազմ]։

بی‌نظر [բինազար] անաչառ, անշահախնդիր։

بی‌نظری [բինազարի] անաչառություն, անշահախնդրություն։

بی‌نظم [բինազմ] անկանոն, անկարգ, անկազմակերպ։

بی‌نظمی [բինա̈զմի] անկարգություն, անկանոնություն։

بی‌نظیر [բինա̈զիր] աննման, անզուգական։

بی‌نقص [բինա̈ղս] անթերի։

بی‌نمك [բինա̈մա̈ք] 1) անալի, անաղ, 2) անհամ, անհետաքրքիր։

بی‌نمکی [բինա̈մա̈քի] 1) անալիություն, անաղություն, 2) անհամություն, անհետաքրքրություն։

بی‌نمود [բինեմուդ] անհրապուրիչ, անհրապույր։

بیننده [բինա̈նդե] տեսնող, դիտող։

بی‌ننگ [բինա̈նգ] անամոթ։

بی‌ننگی [բինա̈նգի] անամոթություն։

بی‌نوا [բինա̈վա] 1) թշվառ, 2) անօգնական, անզոր։

بی‌نوائی [բինա̈վայի] 1) թշվառություն, 2) անօգնականություն, անզորություն։

بی‌نور [բինուր] 1) լույս չունեցող, խավար, 2) կույր, 3) անտաղանդ։

بی‌نوری [բինուրի] 1) մթություն, 2) կուրություն, 3) անտաղանդություն։

بینه [բա̈յյենե] 1) պարզ ապացույց, 2) վկայություն, ցուցմունք։

بینه [բինե] նախաբաղնիք (շորերը հանելու սենյակ)։

بی‌نهایت [բինա̈հայա̈թ] անչափ, ծայր աստիճան։

بینی [բինի] քիթ։

بی‌نیاز [բինիյազ] ապահովված, անկարիք, անկարոտ, բարեկեցիկ։

بی‌نیازی [բինիյազի] ապահովվածություն, բարեկեցիկություն։

بی‌وارث [բիվարես] անժառանգ։

بیواره [բիվարե] անտոհմիկ, անտեր։

بی‌واسطه [բիվասեթե] ուղղակի, անմիջական։

بی‌وجدان [բիվոջդան] անխիղճ։

بی‌وجدانی [բիվոջդանի] անխղճություն։

بیور [բիվա̈ր] տասը հազար։

بی‌وزن [բիվա̈զն] անկշիռ, անկշռելի։

بی‌وزنی [բիվա̈զնի] անկշռելիություն։

بی‌وعده [բիվա̈'դե] անժամկետ։ اعتبار بی‌وعده [է'թեբարե բիվա̈'դե] անժամկետ վարկ։

بی‌وفا [բիվա̈ֆա] անհավատարիմ։

بی‌وفائی [բիվա̈ֆայի] անհավատարմություն։

بی‌وقت [բիվա̈ղթ] անժամանակ։

بی‌وقوف [բիվողուֆ] 1) անտեղյակ, 2) անհմուտ։

بیوگی [բիվեգի] այրիություն։

بیوه [բիվե] այրի (կին)։

بیوه‌زن [բիվեզա̈ն] այրի կին։

بی‌هراس [բիհա̈րաս] անվախ, անվեհեր։

بی‌همال [բիհա̈մալ] աննման, անզուգական։

بی‌همت [բիհեմմա̈թ] 1) փոքրոգի, 2) մանրախնդիր, 3) անձեռներեց, 4) կծծի։

بی‌همتا [բիհա̈մթա] աննման, անզուգական։

بی‌همتائی [բիհա̈մթայի] աննմանություն, անզուգականություն։

بی‌همتی [բիհեմմա̈թի] 1) փոքրոգություն, 2) մանրախնդրություն, 3) անձեռներեցություն, 4) կծծիություն։

بی‌هنر [բիհոնա̈ր] անտաղանդ, ապաշնորհ։

بی‌هنگام [բիհենգամ] տե՛ս بی‌وقت [բիվա̈ղթ]։

بیهوده [բիհուդե] անօգուտ, իզուր, զուր։

بیهوده‌گو [բիհուդեգու] դատարկաբան, շաղակրատ։

بیهوده‌گوئی [բիհուդեգույի] դատարկաբանություն, շաղակրատություն։

بیهوش [բիհուշ] 1) ուշագնաց, 2) անուշիմ։

بیهوشی [բիհուշի] 1) ուշագնացություն, 2) անուշիմություն։

پ

پ [փե] պարսկական այբուբենի երրորդ տառը։

پا [փա] ոտք, ոտ։

پاافزار [փաա̈ֆզար] կոշիկ, ոտնաման։

پاانداز [փաա̈նդազ] ոտնագորգ, ոտնախոսիր։

پابپا [փաբեփա] 1) հետևողականորեն, աստիճանաբար, 2) քայլ առ քայլ, կրնկակոխ։

پابراه [փաբերահ] դաստիարակված և օրինավոր։

پابرجا [փաբա̈րջա] կայուն, անսասան, հաստատուն, կանգուն։

پابرجائی [փաբա̈րջայի] անսասանություն, անխախտություն, կայունություն, տոկունություն։

پابرچین [փաբա̈րչին] համրաքայլ, գաղտագողի։ پابرچین رفتن [փաբա̈րչին ռա̈ֆթա̈ն] գաղտագողի՝ համրաքայլ գնալ։

پابرهنه [փաբերեհնե] ոտաբոբիկ, բոկոտն։

پابست [փաբա̈սթ] 1) տե՛ս پابند [փաբա̈նդ], 2) հիմք։

پابستگی [փաբա̈սթեգի] 1) կապվածություն, նվիրվածություն, 2) ծանրաբեռնվածություն, 3) սիրահարվածություն։

پابسته [փաբա̈սթե] 1) գերված, 2) շղթայակապ։

پابند [փաբա̈նդ] 1) ոտնակապ (ձիու), 2) կապանք, 3) կապված, հետևորդ, նվիրված։ پابند خرافات [փաբա̈նդե խա̈րաֆաթ] նախապաշարված, սնոտիապաշտ, սնահավատ։

پابوسی [փաբուսի] 1) ոտքպագ, 2) սրբավայրի այցելում, 3) բարձրաստիճանների այցելիր։

پاپاخ [փափախ] փափախ։

پاپاسی [փափասի] մանր դրամ, գրոշ։

پاپوش [փափուշ] մուճակ։

پاپیاده [փափիյադե] հետիոտն, ոտքով։

پاپیچ [փափիչ] փաթաթան, ոտնապան, ոտնալաթ։

پاتوغ [փաթող] հավաքատեղի, հանդիպավայր։

پاتهی [փաթոհի] ոտաբոբիկ, բոկոտն։

پاتیل [փաթիլ] I պղնձե մեծ կաթսա։

پاتیل [փաթիլ] II լուլ (հարբած)։

پاجامه [փաջամե] վարտիք։

پاچنبری [փաչա̈մբա̈րի] 1) ծռաթաթ, 2) ծռոտն։

پاچوب [փաչուբ] կոճղ, կոճղակոտր։

پاچه [փաչե] 1) սրունք, 2) տոտիկ, 3) շալվարի փողք։

پاچه‌پزی [փաչեփա̈զի] խաշարան։

پاداش [փադաշ] հատուցում։ پاداش دادن [փադաշ դադա̈ն] հատուցել։

پادام [փադամ] թակարդ, ակնատ, որոգայթ։

پادامان [փադամա̈ն] և پادامن [փադամա̈ն] փեշ, քղանցք։

پادرازی [փադերազի] ոտնձգություն։ پادرازی کردن [փադերազի քա̈րդա̈ն] ոտնձգություն անել։

پادرد [փադա̈րդ] ոտքի ցավ։

پادرمیانی [փադա̈րմիյանի] միջնորդություն։ پادرمیانی کردن [փադա̈րմիյանի քա̈րդա̈ն] միջնորդել։

پادرهوا [փադա̈րհա̈վա] օդից կախված, անհաստատ, անորոշ։

پادزهر [*փադզահր*] *և* پازهر [*փազահր*] *հակաթույն, դեղաթափ։*

پادشاه [*փադեշահ*] *թագավոր։*

پادشاهانه [*փադեշահանե*] *1) թագավորական, 2) թագավորավայել։*

پادشاهزاده [*փադեշահզադե*] *արքայազն, թագավորազն։*

پادشاهی [*փադեշահի*] *թագավորություն։* حکومت پادشاهی [*հոքումաթե փադեշահի*] *միապետություն։* پادشاهی کردن [*փադեշահի քարդան*] *թագավորել։*

پادگان [*փադեգան*] *կայազոր։*

پادو [*փադոու*] *ցրիչ։*

پادوی [*փադովի*] *1) ցրիչություն, 2) վազվզոց, վազվզուք։*

پاراو [*փարավ*] *պառավ։*

پارت [*փարթ*] *Պարթևք, Պարթևստան։* دورهٔ پارت [*դուրեյե փարթ*] *պարթևների շրջան։*

پارتی [*փարթի*] *1) պարթևական, 2) պարթևերեն։*

پارتیزان [*փարթիզան*] *պարտիզան։*

پارچ [*փարչ*] *փարչ, սափոր։*

پارچه [*փարչե*] *1) կտոր, հյուսվածք, 2) մաս, կտոր, բաժին։* یک پارچه زمین [*յեք փարչե զամին*] *հողամաս։*

پارچه‌ای [*փարչեի*] *կտորե, հյուսած, հյուսված։*

پارچه‌باف [*փարչեբաֆ*] *ջուլհակ, ոստայնանկ։*

پارچه‌بافی [*փարչեբաֆի*] *ոստայնանկում, գործում։*

پارچه‌پارچه [*փարչեփարչե*] *կտոր-կտոր։* پارچه‌پارچه کردن [*փարչեփարչե քարդան*] *կտոր-կտոր անել։*

پارس [*փարս*] I *Ֆարս, Ֆարսիստան (հին Իրանի նահանգ)։*

پارس [*փարս*] II *հաչոց։* پارس کردن [*փարս քարդան*] *հաչել։*

پارسا [*փարսա*] *բարեպաշտ, ջերմեռանդ, երկյուղած։*

پارسال [*փարսալ*] *անցյալ տարի։*

پارسائی [*փարսայի*] *1) բարեպաշտություն, 2) բարեբարոյություն, հեզություն։*

پارسنگ [*փարսանգ*] *կշռաքար։*

پارسی [*փարսի*] *1) պարսկական, իրանական, 2) պարսիկ, իրանցի, 3) պարսկերեն։* پارسی باستان (قدیم) [*փարսիյե բասթան (ղադիմ)*] *հին պարսկերեն։*

پارسی‌زبان [*փարսիզաբան*] *պարսկալեզու, պարսկախոս։*

پارک [*փարք*] *1) զբոսայգի, պուրակ, պարկ, 2) ռազմ., մազ. պարկ, շարժակազմի պարկ։*

پارگی [*փարեգի*] *պատռվածք։*

پارگین [*փարգին*] *կոյուղի։*

پارلمان [*փարլեման*] *պառլամենտ։*

پارنج [*փարանջ*] *վարձահատուցում (բժշկի այցելության և այլն)։*

پارو [*փարու*] *1) փայտե բահ (ձյուն մաքրելու համար), 2) թի։* پارو زدن [*փարու զադան*] *թիավարել։*

پاروزن [*փարուզան*] *թիավար։*

پاروزنی [*փարուզանի*] *թիավարություն։*

پاره [*փարե*] *պատառ, կտոր, մաս։* پارهٔ آتش [*փարեյե աթաշ*] *կայծ։* پارهٔ آجر [*փարեյե աջոր*] *աղյուսի կտոր։* پاره کردن [*փարե քարդան*] *պատռել։*

پاره‌پاره [*փարեփարե*] *պատառոտած, բզիկ-բզիկ։*

پاره‌سنگ [*փարեսանգ*] *1) քարի բեկոր (կտոր), 2) կշռաքար։*

پارینه [*փարինե*] *1) անցյալ տարվա, 2) հին, նախկին, 3) անցյալ տարի։* دوست پارینه [*դուսթե փարինե*] *հին ընկեր։*

پازند [*փազանդ*] *փազենդ (Ավեստայի միջին պարսկ. թարգմանության մեկնությունները)։*

پازهر [*փազահր*] *տե՛ս* پادزهر [*փադզահր*]։

پازیب [*փազիբ*] *ոտքի բոժոժավոր ապարանջան։*

پاس [*փաս*] I *1) պահակ, 2) հսկողություն, 3) հարգանք։* پاس دادن [*փաս դադան*] *ժամապահել։*

پاس [*փաս*] II սպորտ. *փոխանցում (գնդակի)։* پاس دادن [*փաս դադան*] *փոխանցել։*

پاسبان [*փասբան*] *1) ոստիկան, 2) պահապան։*

پاسبانی [*փասբանի*] *1) ոստիկանություն, 2) պահպանություն, 3) պահակորդություն։*

پاسبخش [*փասբախշ*] *ժամապահներ գնող և նրանց փոխող, պահակագիր։*

پاستوریزه [*փասթորիզե*] *պաստերիզացված։*

پاسخ [*փասոխ*] *պատասխան։* پاسخ دادن [*փասոխ դադան*] *պատասխանել։*

پاسخ‌ده [*փասոխդեհ*] *պատասխանող, պատասխանատու։*

پاسخنامه [*փասոխնամե*] *պատասխանագիր։*

پاسدار [*փասդար*] *պահակ, ժամապահ, պահապան։* پاسدار صلح [*փասդարե սոլհ*] *խաղաղության պահապան։* پاسدار انقلاب [*փասդարե էնղելաբ*] *հեղափոխության պահակ։*

پاسدارخانه [*փասդարխանե*] *պահակատուն։*

پاسداری [*փասդարի*] *պահակություն, պահպանություն, հսկողություն։*

پاسگاه [*փասգահ*] *պահականոց, պահակակետ։*

پاشام [*փաշամ*] անատ. *թաղանթ։* پاشام مغز [*փաշամե մաղզ*] *ուղեղի թաղանթ։*

پاشنه [*փաշնե*] *կրունկ, գարշապար։* پاشنهٔ کفش [*փաշնեյե քաֆշ*] *կոշիկի կրունկ։*

پاشنه‌بلند [*փաշնեբոլանդ*] *բարձրակրունկ (կոշիկ)։*

پاشنه‌دار [*փաշնեդար*] *կրնկով, կրնկավոր։*

پاشنه‌کش [*փաշնեքեշ*] *թաթիկ (ոտնաման հագնելու համար)։*

پاشنه‌کوتاه [*փաշնեքութահ*] *ցածրակրունկ (կոշիկ)։*

پاشیدگی [*փաշիդեգի*] *ցրվածություն, ցաքուցրիվություն։*

پاشیدن [*փաշիդան*] *1) ցրել, ցաքուցրիվ անել, 2) ցանել (ջուր)։* ازهم پاشیدن [*ազ համ փաշիդան*] *փշրվել, քայքայվել, կազմալույծ արվել։*

پاطوق [*փաթուղ*] *տե՛ս* پاتوغ [*փաթուղ*]։

پاغر [*փաղոր*] *և* پاغره [*փաղորե*] բժշկ. *փղախտ։*

پافشاری [*փաֆեշարի*] *պնդում, համառում։* پافشاری کردن [*փաֆեշարի քարդան*] *պնդել, համառել։*

پاک [*փաք*] I *1) մաքուր, անապակ, 2) անմեղ, 3) անարատ, 4) բացարձակապես, ամբողջությամբ, լրիվ։* پاک کردن [*փաք քարդան*] *մաքրել։* حساب پاک کردن [*հեսաբ փաք քարդան*] *հաշիվ մաքրել։*

پاک [*փաք*] II *հույնն է* կրոն. عید پاک [*էյդե փաք*] *զատիկ։*

پاکت [*փաքաթ*] *1) ծրար, 2) տուփ։* پاکت کردن [*փաքաթ քարդան*] *ծրարել։* یک پاکت سیگار [*յեք փաքաթ սիգար*] *մեկ տուփ ծխախոտ։*

پاکج [*փաքաջ*] *ծուռոտն։*

پاکچشم [*փաքչեշմ*] *անկեղծ, ազնիվ, բարյացակամ։*

پاکچشمی [*փաքչեշմի*] *անկեղծություն, ազնվություն, բարյացակամություն։*

پاکخو [*փաքխու*] *ազնվաբարո, լավ բնավորության տեր։*

پاکخون [*փաքխուն*] *տե՛ս* پاک نژاد [*փաքնեժադ*]։

پاکدامن [*փաքդաման*] *1) ողջախոհ, մաքրակենցաղ, պարկեշտ, 2) ազնիվ, անարատ։*

پاکدامنی [*փաքդամանի*] *1) ողջախոհություն, պարկեշտություն, անարատություն, 2) ազնվություն, առաքինություն։*

پاکدست [*փաքդասթ*] *ազնիվ, ձեռքից մաքուր։*

پاکدل [*փաքդել*] *անկեղծ, բացսիրտ, բարյացակամ։*

پاکدلی [*փաքդելի*] *անկեղծություն, բացսրտություն, բարյացակամություն։*

پاکدوزی [*փաքդուզի*] *մաքրակար։* پاکدوزی کردن [*փաքդուզի քարդան*] *մաքրակարել։*

پاکدین [*փաքդին*] *բարեպաշտ, արդարակյաց, աստվածավախ, առաքինի։*

پاکدینی [*փաքդինի*] *բարեպաշտություն, արդարակեցություն, առաքինություն։*

پاکرای [*փաքրա՛յ*] *1) իմաստուն, 2) բարեխոհ, ազնվամիտ, բարոյասեր։*

پاکروان [*փաքրավան*] *1) ազնվաբարո, 2) ազնվահոգի, բարեհոգի։*

پاکزاد [*փաքզադ*] *1) ազնվազարմ, ազնվածին, ազնվորդի, 2) օրինածին։*

پاکزادگی [*փաքզադեգի*] *1) ազնվազարմու-*

թյուն, ազնվատոհմիկություն, 2) օրինական ծնունդ։

پاکزاده [փաքզադե] տե՛ս پاکزاد [փաքզադ]։

پاک‌سرشت [փաքսերեշթ] 1) ազնվազարմ, 2) ազնվաբարո, առաքինի։

پاک‌سیرت [փաքսիրա̈թ] տե՛ս پاک‌نهاد [փաքնեհադ]։

پاک‌سیرتی [փաքսիրա̈թի] տե՛ս پاک‌نهادی [փաքնեհադի]։

پاک‌طینت [փաքթինա̈թ] տե՛ս پاک‌نهاد [փաքնեհադ]։

پاک‌فطرت [փաքֆեթրա̈թ] տե՛ս پاک‌نهاد [փաքնեհադ]։

پاک‌گوهر [փաքգոուհա̈ր] տե՛ս پاک‌سرشت [փաքսերեշթ]։

پاک‌نژاد [փաքնեժադ] 1) ազնվացեղ, ազնվազարմ, ազնվատոհմիկ, 2) զտարյուն, ցեղական։

پاک‌نژادی [փաքնեժադի] 1) ազնվացեղություն, ազնվազարմություն, տոհմիկություն, 2) զտարյունություն, ցեղականություն, ազնվացեղություն։

پاک‌نسب [փաքնա̈սա̈բ] տե՛ս پاک‌نژاد [փաքնեժադ]։

پاک‌نویس [փաքնևիս] մաքրագրություն։

پاکنویس کردن [փաքնևիս քա̈րդա̈ն] մաքրագրել։

پاک‌نهاد [փաքնեհադ] բարոյասեր, բարձրաբարո, առաքինի։

پاک‌نهادی [փաքնեհադի] բարոյասիրություն, բարոյական մաքրություն, առաքինություն։

پاکوب [փաքուբ] 1) տրորված, կոխոտված, ոտի տակ արված, 2) պարող։

پاکی [փաքի] 1) մաքրություն, 2) ազնվություն, անարատություն, բարոյական մաքրություն, 3) անաղարտություն։

پاکیزگی [փաքիզեգի] 1) մաքրություն, կոկիկություն, 2) անմեղություն։

پاکیزه [փաքիզե] 1) մաքուր, կոկիկ, 2) անմեղ։

پالان [փալան] համետ, փալան։

پالاندوز [փալանդուզ] համետագործ։

پالاندوزی [փալանդուզի] համետագործություն։

پالایش [փալայեշ] զտում, մաքրում։

پالایشگاه [փալայեշգահ] զտարան։

پالایشگاه نفت [փալայեշգահե նա̈ֆթ] նավթազտման գործարան։

پالتو [փալթո] վերարկու։

پالو [փալու] գորտնուկ։

پالودن [փալուդա̈ն] 1) մզել, քամել, 2) զտել, մաքրել։

پالوده [փալուդե] 1) քամած, զտած 2) փալուդա (աղանդեր)։

پالهنگ [փալհա̈նգ] 1) թոկ, պարան, 2) շնակապ, 3) ճիպոտ (բուրդ՝ բամբակ գզելու համար)։

پالیدن [փալիդա̈ն] զտել, թորել։

پالیز [փալիզ] 1) բանջարանոց, բոստան, 2) բուրաստան, պարտեզ։

پالیزبان [փալիզբան] և پالیزوان [փալիզվան] 1) բոստանչի, 2) պարտիզպան։

پامال [փամալ] տե՛ս پایمال [փայմալ]։

پامالی [փամալի] տե՛ս پایمالی [փայմալի]։

پامنبری [փամա̈նբա̈րի] մոլլայի աշակերտ՝ օգնական։

پامیانی [փամիյանի] միջնորդություն։

پامیانی کردن [փամիյանի քա̈րդա̈ն] միջնորդ լինել, միջնորդել։

پاندول [փանդուլ] ճոճանակ (ժամացույցի)։

پانزده [փանզդա̈հ] տասնհինգ։

پانسمان [փանսեման] վիրակապություն։

پانسیون [փանսիյոն] պանսիոն։

پانصد [փանսա̈դ] հինգհարյուր։

پاورچین [փավա̈րչին] տե՛ս پابرچین [փաբա̈րչին]։

پاورقی [փավա̈րա̈ղի] 1) թերթոն, 2) ծանոթագրություն, տողատակ։

پای [փայ] տե՛ս پا [փա]։

پایا [փայա] 1) հաստատ, հաստատուն, 2) մնայուն, մշտական, հարատև, կանգուն։

پایاب [փայաբ] ծանծաղուտ։

پایاپا(ی) [փայափա(յ)] իրավահավասար, փոխադարձաբար ձեռնտու, փոխշահավետ։ قرارداد پایاپا(ی) [ղա̈րարդադե փայափա(յ)] փոխշահավետ պայմանագիր, իրավահավասար պայմանագիր։ مبادلهٔ پایاپا(ی) [մոբադելեյե փայափայ] անդրամ հաշվարկ։

پایان [փայան] վերջ, ավարտ։

پایان‌بین [փայանբին] հեռատես, կանխատես։

پایان‌بینی [փայանբինի] հեռատեսություն, կանխատեսություն։

پایان‌نامه [փայաննամե] ավարտաշարադրանք, դիպլոմային աշխատանք, դիսերտացիա։

پایان‌نگر [փայաննեգա̈ր] տե՛ս پایان بین [փայանբին]։

پایان‌نگری [փայաննեգա̈րի] տե՛ս پایان‌بینی [փայանբինի]։

پایانی [փայանի] վերջին, եզրափակող։

پای‌برجا [փայբա̈րջա] տե՛ս پابرجا(ی) [փաբա̈րջա(յ)]։

پای‌برهنه [փայբա̈րեհնե] տե՛ս پابرهنه [փաբա̈րեհնե]։

پای‌بند [փայբա̈նդ] տե՛ս پابند [փաբա̈նդ]։

پایتخت [փայթա̈խթ] մայրաքաղաք։

پایدار [փայդար] 1) կայուն, ամուր, հաստատ, 2) հարատև։ صلح پایدار [սոլհե փայդար] կայուն խաղաղություն։

پایداری [փայդարի] 1) կայունություն, ամրություն, հաստատունություն, 2) հարատևություն։

پایدام [փայդամ] թակարդ, ական, որոգայթ։

پایکوب [փայքուբ] տե՛ս پاکوب [փաքուբ]։

پایگاه [փայգահ] ռազմ. բազա։ پایگاه نیروی دریایی [փայգահե նիրույե դա̈րյայի] ռազմածովային բազա։

پایمال [փայմալ] 1) ոտնահարված, ոտնակոխ, 2) ոտնահարում։ پایمال کردن [փայմալ քա̈րդա̈ն] ոտնահարել, ոտնակոխ անել։

پایمالی [փայմալի] ոտնահարում։

پایمرد [փայմա̈րդ] պաշտպան, հովանավոր։

پایمردی [փայմա̈րդի] պաշտպանություն, հովանավորություն։

پایمزد [փայմոզդ] այցի՝ այցելության վարձ (բժշկի), ոտնավարձ։

پایندگی [փայա̈նդեգի] հաստատունություն, կայունություն, հարատևություն։

پاینده [փայա̈նդե] մնայուն, անսասան, հավերժական։ پاینده باد [փայա̈նդե բադ] կեցցե՛, հավերժ լինի։

پایه [փայե] 1) հիմք, հիմունք, 2) պատվանդան, 3) աստիճան (զինվորական), մակարդակ։

پایه‌گذار [փայեգոզար] հիմնադիր։

پایه‌گذاری [փայեգոզարի] հիմնադրում։ پایه‌گذاری کردن [փայեգոզարի քա̈րդա̈ն] հիմքը դնել։

پائی [փայի] ոտքի։ چرخ خیاطی پائی [չա̈րխե խա̈յյաթիյե փայի] կարի ոտքի մեքենա։

پائیدن [փայիդա̈ն] 1) հետևել, հսկել, 2) խնամել, հոգ տանել, 3) զգուշանալ։

پائیز [փայիզ] աշուն։

پائیزه [փայիզե] 1) աշնանային, 2) աշնանացանք։

پائیزه‌کاری [փայիզեքարի] աշնանացան։

پائین [փային] 1) ցած, ներքև, 2) ցածր (ձայն)։ پائین آمدن [փային ամա̈դա̈ն] իջնել, ցած իջնել։ پائین آوردن [փային ավա̈րդա̈ն] իջեցնել։

پائین‌پائین‌ها [փայինփայինհա] ներքևներ։

پائین‌تنه [փայինթա̈նե] մարմնի ներքևի մասը (իրանից ներքև)։

پائینی [փայինի] ներքևի, ներքևում գտնվող։

پتروشیمی [փեթրոշիմի] նավթաքիմիա։ صنعت پتروشیمی [սա̈ն՚ա̈թե փեթրոշիմի] նավթաքիմիայի արդյունաբերություն։

پتک [փոթք] կռան, ծանր մուրճ։

پتک‌زن [փոթքզա̈ն] կռանահար։

پتک‌کوب [փոթքքուբ] տե՛ս پتک‌زن [փոթքզա̈ն]։

پتو [փա̈թու] ադեալ, ծածկոցաշալ։

پتوپهن [փա̈թոփա̈հն] շատ լայն։

پته [փա̈թթե] 1) տալոն, կտրոն, 2) անցագիր, 3) չեկ (դրամի)։

پتیاره [փա̈թյարե] 1) կոպիտ, կռվարար կին, 2) չար ոգի, հրեշ, 3) պատուհաս, չարիք։

پچپچ [փեչփեչ] փչփչոց, փսփսոց։

پخت [փախթ] տափակացրած, ջնջխված, արդուկված։

پخت [փուխթ] եփում, թխում։

پختگی [փ ո խ թ ե գ ի] 1) եփվածություն, 2) հասունություն, փորձառություն, իմաստություն, 3) հասածություն (մրգի)։

پختن [փոխթան] 1) եփել, թխել, թրծել, 2) փխբ. հմտացնել։

پختنی [փոխթանի] 1) եփելիք, 2) եփած ուտելիք, ճաշեր։

پخت‌وپز [փոխթոփազ] եփ ու թափ։

پخته [փոխթե] 1) եփած, թխած, 2) փորձված, փորձառու։

پخته‌خوار [փոխթեխար] 1) ծրիակեր, պորտաբույծ, 2) աղքատ։

پخته‌خواری [թոխթեխարի] 1) ծրիակերություն, պորտաբուծություն, 2) աղքատություն։

پخته‌کار [փոխթեքար] փորձված, փորձառու, հմուտ։

پخته‌کاری [փոխթեքարի] փորձվածություն, հմտություն։

پخش [փ ա խ շ] 1) ցրում, 2) տարածում, սփռում։ پخش آخرین اخبار [փախշե ախարին ախբար] վերջին լուրերի հաղորդում։ پخش کردن [փախշ քարդան] 1) ցրել, 2) տարածել։ پخش شدن [փախշ շոդան] 1) ցրվել, 2) տարածվել։

پخشنامه [փախշնամե] շրջաբերական։

پخش‌وپلا [փ ա խ շ ո փ ա լ ա] ցիր ու ցան, ցաք ու ցրիվ, ցաք ու ցիր։

پخمگی [փախմեգի] գմբոյություն, բթամըտություն, ախմարություն։

پخمه [փախմե] գմբո, բթամիտ, ախմար։

پدر [փեդար] հայր։ پدر روحانی [փեդարե ռուհանի] հոգևոր հայր։

پدرام [փեդրամ] 1) գեղեցիկ, պերճ, սեգ, 2) օրհնված, երջանիկ, ծաղկող։

پدرآمرزیده [փեդարամորզիդե] հեր օրհնած, հեր ողորմած, բարի մարդ։

پدراندر [փեդարանդար] խորթ հայր։

پدرانه [փեդարանե] հայրական։

پدربزرگ [փեդարբոզորգ] պապ։

پدرجد [փեդարջադ(դ)] մեծ պապ։

پدرخوانده [փեդարխանդե] հոգեհայր։

پدرزن [փեդարզան] աներ։

پدرسگ [փեդարսագ] շանորդի։

پدرسوخته [փեդարսուխթե] սատանա (նա, որի հայրն արժանացել է դժոխքի կրակին)։

پدرشاهی [փեդարշահի] հայրիշխանական։ دورهٔ پدرشاهی [դոուրեյե փեդարշահի] հայրիշխանություն։

پدرشوهر [փեդարշոուհար] կեսրայր։

پدرکش [փեդարքոշ] հայրասպան։

پدرکشتگی [փեդարքոշթեգի] 1) հայրասպանություն, 2) ոխերիմ թշնամություն։

پدرمادردار [փեդարմադարդար] ծնողների տեր։

پدرمرده [փեդարմորդե] անհայր, որբ։

پدروار [փեդարվար] հայրաբար։

پدری [փեդարի] 1) հայրական, 2) հայրություն։ خانهٔ پدری [խանեյե փեդարի] հայրական տուն։ پدری کردن [փեդարի քարդան] հայրություն անել։

پدید [փադիդ] 1) տեսանելի, 2) ի հայտ, երևան գալը, 3) ծագել։ پدیدآمدن [փադիդ ամադան] հայտնվել, երևան գալ։ پدیدآوردن [փադիդ ավարդան] ի հայտ բերել, ստեղծել։

پدیدار [փադիդար] 1) բացահայտ, ակընհայտ, 2) երևացող, տեսանելի։

پدیدآورنده [փադիդավարանդե] ի հայտ բերող, ստեղծող, պատճառ։

پدیده [փադիդե] երևույթ, ֆենոմեն։

پذیراندن [փազիրանդան] ընդունել տալ, հրամցնել։

پذیرائی [փազիրայի] ընդունելություն։ اطاق پذیرائی [օթաղե փազիրայի] ընդունարան, հյուրասենյակ։ پذیرائی کردن [փազիրայի քարդան] 1) ընդունել, 2) հյուրասիրել, հյուրընկալել։

پذیرش [փազիրեշ] ընդունում, համաձայնություն։

پذیرفتن [փազիրոֆթան] 1) ընդունել, համաձայնվել, հավանություն տալ, 2) ընդունել (պատվիրակություն, հյուր և այլն)։

پذیرفتنی [փազիրոֆթանի] ընդունելի, հավանության արժանի։

پذیرفته [փազիրոֆթե] ընդունված, հավանության արժանացած։

پذیرنده [փազիրանդե] ընդունող, հավանություն տվող, համաձայնվող։

پذیره [փազիրե] 1) ընդունում, հավանում, համաձայնություն, 2) դիմավորում, ընդունում (հյուրերին), 3) հանձնառություն, պարտավորություն։

پر [փար] 1) փետուր, թև, 2) ծաղկաթերթիկ, 3) ըմբուլ։ پر کندن [փ ա ր ք ա ն դ ա ն] փետրահան անել, փետրաթափ անել։ پر آوردن [փար ավարդան] փետրավորվել, փետրապատվել։

پر [փոր] 1) լիքը, 2) շատ։

پرآب [փորաբ] 1) ջրառատ, 2) ջրալի։

پراپر [փորափոր] լեփլեցուն։

پرادعا [փորէդդեա] հավակնոտ, մեծամիտ։

پرآرایش [փորարայեշ] բազմազարդ, զուգված, պճնազարդված։

پرارج [փորարջ] 1) մեծարժեք, թանկարժեք, 2) նշանակալից, 3) հարգարժան։

پرارز [փորարզ] մեծարժեք, թանկագին։

پرارزش [փորարզեշ] 1) մեծարժեք, թանկագին, 2) նշանակալից։

پرآزار [փորազար] չարաղետ, վնասակար։

پرازدحام [փորէզդեհամ] աղմկալից, ժխորային ու բազմամարդ։

پرآزرم [փորազարմ] շատ ամոթխած, խիստ պատկառոտ։

پراستعداد [փորէսթե'դադ] շատ ընդունակ, տաղանդաշատ, օժտված։

پراستقامت [փորէսթեղամաթ] 1) շատ դիմացկուն, խիստ տոկուն, 2) հաստատուն, կայուն։

پرآشوب [փ ո ր ա շ ո ւ բ] 1) խառնաշփոթ, աղմկալից, 2) անհանգիստ, տագնապալի, խռովահույզ։ زمانهٔ پرآشوب [զամանեյե փորաշուբ] անհանգիստ՝ տագնապալի ժամանակ։

پراضطراب [փորէզթերաբ] հուզված, վրդովված, տագնապալի, խռովահույզ։

پرافادگی [փորէֆադեգի] ամբարտավանություն, գոռոզություն, մեծամտություն։

پرافاده [փորէֆադե] ամբարտավան, վեռ, գոռոզ, մեծամիտ։

پرافتخار [փորէֆթեխար] փառապանծ, փառավոր, պատվավոր։

پراقتدار [փորէղթեդար] 1) հզոր, մեծազոր, զորեղ, 2) տիրական, տիրազոր։

پراکندگی [փարաքանդեգի] 1) ցրում, տարածում, սփռում, 2) ցրվածություն, ցաքուցրիվություն, 3) ցրում, փոշիացում։ پراکندگی حواس [փարաքանդեգիյե հավաս] մտացրություն։

پراکندن [փարաքանդան] 1) ցրել, ցիրուցան անել, 2) տարածել, սփռել։

پراکنده [փարաքանդե] 1) ցրված, ցիրուցան, 2) ցրված, փոշիացած, 3) քայքայված, գզգզված, 4) անկապ, անկանոն, խառնիխուռն։

پراکنده‌گو(ی) [փարաքանդեգու(յ)] ցնդաբան։

پراکنده‌گوئی [փարաքանդեգուի] ցնդաբանություն։

پرامید [փորօմիդ] լիահույս։

پران [փարրան] թռչող։ تیر پران [թիրե փարրան] թռչող նետ։

پرانتز [փարանթեզ] փակագիծ։

پراندن [փարանդան] թռցնել։

پراندوه [փորանդուհ] վշտալից, բազմաթախիծ։

پرانرژی [փորէներժի] եռանդուն, եռանդաշատ։

پرآوازه [փորավազե] 1) աղմուկ հանած, աղմկալից, 2) մեծահռչակ, մեծադղորդ։

پراولاد [փորօուլադ] բազմազավակ։

پرباد [փ ո ր բ ա դ] 1) պինդ փչած (գնդակ, գոգ և այլն), 2) փխբ. փքված, մեծամիտ։

پربار [փ ո ր բ ա ր] 1) գերբեռնված, խիստ ծանրաբեռնված, 2) պտղավետ, արգասավոր, արգավանդ։

پربانگ [փորբանգ] տե՛ս پرآوازه [փորավազե]։

پربر [փորբար] տե՛ս پربار [փորբար]։

پربرکت [փորբա̈րա̈քա̈թ] առատ, լիառատ, շնորհառատ։

پربرگ [փորբա̈րգ] սաղարթախիտ, տերևաշատ, տերևախիտ։

پربسامد [փորբա̈սամա̈դ] ֆիզ. բարձր հաճախականության։

پربلا [փորբա̈լա] աղետալի։

پربوی [փորբու(յ)] բուրալի։

پربها [փորբա̈հա] թանկարժեք, թանկագին, արժեքավոր։

پربهجت [փորբեհջա̈թ] խնդալից, բերկրալից։

پرپا [փա̈րփա] թավոտ։ کبوتر پرپا [քա̈բութա̈րե փա̈րփա] թավոտ աղավնի։

پرپرز [փորփորզ] 1) խավոտ, 2) աղվամազոտ։

پرپشت [փորփոշթ] խիտ, թավ։

پرپول [փորփուլ] մեծահարուստ, հարուստ մարդ։

پرپیچ‌وتاب [փորփիչոթաբ] 1) ոլորապտույտ, բազմապտույտ, կեռմանաձև, 2) խճճված, խրթին։

پرپیچ‌وخم [փորփիչոխա̈մ] տե՛ս پرپیچ‌وتاب [փորփիչոթաբ]։

پرت [փա̈րթ] 1) շեղված, 2) հեռու ընկած, 3) բարբաջանք, ցնդաբանություն։ پرت گفتن [փա̈րթ գոֆթա̈ն] ցնդաբանել, բարբաջել։ پرت افتادن [փա̈րթ օֆթադա̈ն] 1) շեղվել (թեմայից), 2) հեռու ընկնել։ پرت شدن [փա̈րթ շոդա̈ն] նետվել։ پرت کردن [փա̈րթ քա̈րդա̈ն] նետել, շպրտել։

پرتاب [փա̈րթաբ] նետում, արձակում։ پرتاب وزنه [փա̈րթաբե վա̈զնե] գնդի հրում։ پرتاب کردن [փա̈րթաբ քա̈րդա̈ն] գցել, նետել, հրել։ پرتاب نیزه [փա̈րթաբե նեյզե] նետաձգություն։

پرتاب [փորթաբ] I համբերատար, դիմացկուն, տոկուն։

پرتاب [փորթաբ] II 1) միահյուսված, խճճված, 2) խուճուճ, գանգուր։ موی پرتاب [մույե փորթաբ] գանգուր մազեր։

پرتپش [փորթա̈փեշ] ուժեղ արոփյունով, բաբախուն (սրտի մասին)։

پرتجربه [փորթա̈ջրոբե] փորձառու, հարուստ փորձ ունեցող։

پرتدبیر [փորթա̈դբիր] ճարտարամիտ, հնարամիտ, ձեռներեց։

پرتعصب [փորթա̈ա̈սսոբ] մոլեռանդ։

پرتقال [փորթողալ] I Պորտուգալիա։

پرتقال [փորթողալ] II նարինջ։

پرتقالی [փորթողալի] I 1) պորտուգալացի, 2) պորտուգալական, 3) պորտուգալերեն։

پرتقالی [փորթողալի] II 1) նարնջի, 2) նարնջագույն։

پرتگاه [փա̈րթգահ] 1) ձորափ, զառիթափ, 2) անդունդ, խորխորատ։

پرتو [փա̈րթոու] 1) լույս, 2) շող, ցոլք, ճառագայթ։

پرتوان [փորթա̈վան] զորեղ, ուժեղ։

پرتوانی [փորթա̈վանի] զորեղություն, ուժեղություն։

پرتوبینی [փա̈րթոուբինի] ռենտգենադիտություն, ռենտգենոսկոպիա։

پرت‌وپلا [փա̈րթոփա̈լա] 1) ցիրուցան, ցաքուցրիվ, 2) ափեղցփեղ։ پرت‌وپلا کردن [փա̈րթոփա̈լա քա̈րդա̈ն] ցիրուցան անել։ پرت‌وپلا شدن [փա̈րթոփա̈լա շոդա̈ն] ցիրուցան լինել։ پرت‌وپلا گفتن [փա̈րթոփա̈լա գոֆթա̈ն] ցնդաբանել, բարբաջել, անկապ բաներ ասել։

پرتوشناس [փա̈րթոուշենաս] ռենտգենաբան, ռենտգենոլոգ։

پرتوشناسی [փա̈րթոուշենասի] ռենտգենագիտություն, ռենտգենոլոգիա։

پرتونگاری [փա̈րթոունեգարի] ռենտգենագրություն, ռենտգենալուսանկարչություն։

پرثمر [փորսա̈մա̈ր] 1) արգասաբեր, պտղաբեր, 2) բեղմնավոր, արգասավոր, արդյունավետ։

پرجثه [փորջոսսե] մարմնեղ, ծանրամարմին։

پرجرأت [փորջոր'ա̈թ] համարձակ, խիզախ, արի։

پرجمعیت [փորջա̈մ'իյյա̈թ] 1) բազմամարդ, 2) խիտ բնակչություն ունեցող (բազմամարդ)։

پرجنب‌وجوش [փորջոմբոջուշ] եռուզեռուն, աշխույժ, աղմկալից։ خیابانهای پرجنب‌وجوش [խիյաբանհայե փորջոմբոջուշ] եռուզեռուն պողոտաներ։

پرجنجال [փորջա̈նջալ] 1) աղմկալից, 2) խայտառակ, սկանդալային։

پرجوش [փորջուշ] 1) եռուն, բուռն, 2) փոթորկալից, 3) տաք, կրակոտ, դյուրաբորբոք, 4) ցանոտ, ցանապատ, պզուկոտ, բծավոր։ صورت پرجوش [սուրա̈թե փորջուշ] պզուկոտ դեմք։ دریای پرجوش [դա̈րյայե փորջուշ] փոթորկալից ծով։ سر پرجوش [սա̈րե փորջուշ] տաք գլուխ։

پرجوش‌وخروش [փորջուշոխորուշ] բուռն, եռուն, աշխույժ, զեռուն։

پرچ [փա̈րչ] գուրգամում, դարձաբեռում։ میخ پرچ کردن [միխ փա̈րչ քա̈րդա̈ն] և پرچ کردن [փա̈րչ քա̈րդա̈ն] դարձաբեռել, դարձագամել։

پرچانگی [փորչանեգի] շատախոսություն, դատարկաբանություն։

پرچانه [փորչանե] շատախոս, դատարկաբան։

پرچروک [փորչորուք] կնճռապատ, խորշոմավոր։

پرچم [փա̈րչա̈մ] դրոշ, դրոշակ։ پرچم افتخار [փա̈րչա̈մե էֆթեխար] պատվո դրոշակ։ پرچم نیمه افراشته [փա̈րչա̈մե նիմեա̈ֆրաշթե] կիսաիջեցված դրոշակ։

پرچمدار [փա̈րչա̈մդար] դրոշակակիր, դրոշակիր։

پرچیدن [փա̈րչիդա̈ն] գուրգամել, դարձաբեռել։

پرچین [փա̈րչին] 1) ցանկապատ, 2) դարձաբեռում, գուրգամում։

پرچین [փորչին] 1) գանգուր, 2) կնճռապատ, խորշոմավոր, 3) ծալավոր, ծալ-ծալ (հագուստ)։ دامن پرچین [դամա̈նե փորչին] ծալավոր փեշ։

پرحادثه [փորհադեսե] արկածալից։

پرحاصل [փորհասել] 1) բերքառատ, բերրի, արգավանդ, 2) արգասավոր, արդյունավետ, բեղմնավոր։

پرحرارت [փորհա̈րարա̈թ] ջերմաջեր, ջերմաջերմ, ջերմառատ, 2) կրակոտ, խանդավառ, բոցաշունչ։ نطق پرحرارت [նոթղե փորհա̈րարա̈թ] բոցաշունչ ճառ։

پرحرف [փորհա̈րֆ] շատախոս։

پرحرفی [փորհա̈րֆի] շատախոսություն։

پرحوصله [փորհոուսելե] համբերատար, զուսպ, տոկուն։

پرحیله [փորհիլե] խորամանկ, նենգավոր։

پرخاش [փա̈րխաշ] 1) հայհոյանք, կշտամբանք, նախատինք, հանդիմանություն, 2) կոպտություն, 3) կռիվ, վեճ։ پرخاش کردن [փա̈րխաշ քա̈րդա̈ն] 1) հայհոյել, կշտամբել, նախատել, հանդիմանել, 2) կոպտել, 3) կռվել, գժտվել։

پرخاشجو(ی) [փա̈րխաշջու(յ)] կռվարար, խռովարար։

پرخاشجوئی [փա̈րխաշջույի] կռվարարություն։

پرخرج [փորխա̈րջ] մեծ ծախսերի հետ կապված, մեծ ծախսեր պահանջող։

پرخشم [փորխա̈շմ] զայրացկոտ, կատաղի։

پرخطر [փորխա̈թա̈ր] վտանգալից, բազմավտանգ։

پرخواب [փորխաբ] քնամոլ, քնկոտ։

پرخور [փորխոր] շատակեր։

پرخوری [փորխորի] շատակերություն։

پرخون [փորխուն] լիարյուն, գերարյուն։

پرداخت [փա̈րդախթ] I վճարում։ پرداخت شدن [փա̈րդախթ շոդա̈ն] վճարվել։ پرداخت کردن [փա̈րդախթ քա̈րդա̈ն] վճարել։

پرداخت [փա̈րդախթ] II ողորկում, կոկում, փայլեցում։ پرداخت دادن [փա̈րդախթ դադա̈ն] ողորկել, փայլեցնել, կոկել։ پرداخت شدن [փա̈րդախթ շոդա̈ն] ողորկվել, փայլեցվել, կոկվել։

پرداخت‌کننده [փա̈րդախթքոնա̈նդե] վճարող։

پرداخت‌گر [փա̈րդախթգա̈ր] ողորկիչ, ողորկող։

پرداختن [փա̈րդախթա̈ն] I 1) վճարել, 2) սկսել, ձեռնամուխ լինել, ձեռք զարկել, 3) ավարտել, վերջացնել։

پرداختن [փա̈րդախթա̈ն] II ողորկել, փայլեցնել, կոկել։

پرداختنی [փա̈րդախթա̈նի] I վճարվելիք, վճարելի, վճարելու ենթակա։

پرداختنی [փա̈րդախթա̈նի] II ողորկման ենթակա։

پردار [փա̈րդար] փետրավոր, թևավոր։

پردامنه [փորդամա̈նե] լայնածավալ, լայնարձակ, մասշտաբային։ اقدامات پردامنه [էղդամաթե փորդամա̈նե] մեծ մասշտաբի նախաձեռնություններ։

پردخل [փորդա̈խլ] եկամտաբեր։

پردرد [փ ո ր դ ա̈ ր դ] 1) ցավագին, ցավոտ, 2) տառապալից, տանջալից, չարչարանքներով լի։

پردردسر [փորդա̈րդեսա̈ր] հոգսաշատ, բազմահոգ, գլխացավանքով լի։

پردل [փորդել] քաջ, արի, անվեհեր, խիզախ։

پردلی [փորդելի] քաջություն, անվեհերություն։

پردماغ [փորդա̈մաղ] գոռոզ, ամբարտավան, մեծամիտ։

پردوام [փորդա̈վամ] 1) տևական, երկարատև, 2) դիմացկուն, ամուր, դժվարամաշ։

پرده [փա̈րդե] I 1) ծածկույթ, 2) վարագույր, 3) կտավ (նկարչ.), 4) շերտ, 5) թաղանթ, 6) էկրան (կինոյի), 7) գործողություն (թատրոն), 8) քող։

پرده [փա̈րդե] II երաժշտ. տոնայնություն, ներդաշնակություն, մատնատեղ (լարային գործիքների)։

پرده‌برانداز [փա̈րդեբա̈րա̈նդազ] 1) գաղտնիքներ հայտնող, հրապարակող, 2) արատավորող, վարկաբեկող։

پرده‌براندازی [փա̈րդեբա̈րա̈նդազի] 1) գաղտնիքների հայտնում, հրապարակում, 2) արատավորում, վարկաբեկում։ پرده‌براندازی کردن [փա̈րդեբա̈րա̈նդազի քա̈րդա̈ն] 1) գաղտնիքներ հայտնել, հրապարակել, 2) արատավորել, վարկաբեկել։

پرده‌پوش [փա̈րդեփուշ] 1) թաքցնող, քողարկող, 2) գաղտնապահ։

پرده‌پوشی [փա̈րդեփուշի] 1) թաքցում, քողարկում, 2) գաղտնապահություն։

پرده‌دریدگی [փա̈րդեդա̈րիդեգի] անամոթություն, անպատկառություն, անառակություն։

پرده‌دریده [փա̈րդեդա̈րիդե] 1) խայտառակված, 2) անամոթ, անառակ, շվայտ։

پررنج [փորրա̈նջ] տե՛ս پرزحمت [փորզա̈հմա̈թ]։

پررنگ [փորրա̈նգ] մուգ (գույն)։

پررنگی [փորրա̈նգի] մգություն։

پررو [փորրու] աներես, պնդերես։

پررویی [փորրույի] աներեսություն, պնդերեսություն։

پرز [փ ո ր զ] 1) խավ, մազախավ (գործվածքների վրա), 2) աղվամազ, 3) մազմզուկ (բուսակ. վրա)։

پرزا [փորզա] բեղմնավոր (կենդ. մասին)։

پرزحمت [փորզա̈հմա̈թ] 1) տանջալից, դժվարին, 2) աշխատատար։

پرزدار [փորզդար] 1) խավոտ, խավավոր, խավամազիկներով, 2) աղվամազով ծածկված։

پرزناک [փորզնաք] տե՛ս پرپرز [փորփորզ]։

پرزور [փորզուր] ուժակորով, ուժգին, զորավոր, մեծազոր։

پرزه [փորզե] տաշեղ։

پرزیان [փորզիյան] վնասաբեր, բազմավնաս։

پرسان [փորսան] հարցնող։

پرسان‌پرسان [փորսանփորսան] հարցնելով։

پرسایه [փորսայե] ստվերաշատ։ باغ پرسایه [բաղե փորսայե] ստվերաշատ այգի։

پرستار [փա̈րա̈սթար] 1) հիվանդապահուհի, (բուժքույր), 2) խնամող, խնամատար, 3) դայակ, 4(սպասավոր, հոգածու։

پرستاری [փա̈րա̈սթարի] 1) հիվանդապահություն, 2) դայակություն, 3) սպասավորություն, հոգածություն։

پرستش [փա̈րա̈սթեշ] պաշտամունք, երկրպագություն, պաշտում։

پرستشگاه [փա̈րա̈սթեշգահ] հեթանոսական տաճար, սրբավայր։

پرستندگی [փ ա̈ ր ա̈ ս թ ա̈ ն դ ե գ ի] տե՛ս **پرستش** [փա̈րա̈սթեշ]։

پرستنده [փա̈րա̈սթա̈նդե] պաշտող, երկրպագու։

پرستو [փա̈րա̈սթու] ծիծեռնակ։

پرستیدن [փա̈րա̈սթիդա̈ն] պաշտել, երկրպագել։

پرستیدنی [փա̈րա̈սթիդա̈նի] պաշտելի, երկրպագելի։

پرسرعت [փորսոր'ա̈թ] արագընթաց, սրընթաց։

پرسروصدا [փորսա̈րոսեդա] աղմկալից։

پرسش [փորսեշ] հարցում, հարցմունք։

پرسش‌آمیز [փ ո ր ս ե շ ա մ ի զ] հարցական։ نگاه پرسش‌آمیز [նեգահե փորսեշամիզ] հարցական հայացք։

پرسش‌نامه [փորսեշնամե] հարցաթերթիկ, անկետա։

پرسکنه [փորսա̈քա̈նե] բազմաբնակ։

پرسنده [փորսա̈նդե] հարցնող։

پرسو [փորսու] 1) լուսեղ, լուսավոր, պայծառ, վառ, 2) սրատես, սուր տեսողություն ունեցող։ چشم پرسو [չեշմե փորսու] սրատես աչքեր։ چراغ پرسو [չերաղե փորսու] լուսավոր՝ պայծառ ճրագ։

پرسود [փորսուդ] եկամտաբեր, շահութաբեր։

پرسوز [փորսուզ] 1) բոցավառ, 2) փխբ. հուզիչ, կսկծալի, աղիողորմ, սրտաճմլիկ։ نالهٔ پرسوز [նալեյե փորսուզ] աղիողորմ ողբ։

پرسوزوگداز [փորսուզոգոդազ] կսկծալի, աղիողորմ, տառապալից, ցավալից։

پرسه [փա̈րսե] թափառում։ پرسه زدن [փա̈րսե զա̈դա̈ն] թափառել, թրև գալ։

پرسیدن [փորսիդա̈ն] հարցնել։

پرش [փա̈րեշ] թռիչք, ցատկ։ پرش ارتفاع [փա̈րեշե էրթեֆա'] բարձրացատկ, թռիչք բարձրության։ پرش طول [փա̈րեշե թուլ] երկարացատկ, թռիչք երկարության։ پرش سه گام [փա̈րեշե սեգամ] եռացատկ։

پرشاخ‌وبرگ [փորշախոբա̈րգ] ճյուղաշատ, թավախիտ, սաղարթախիտ։

پرشتاب [փ ո ր շ ե թ ա բ] 1) աճապարող, շտապկոտ, 2) արագընթաց։

پرشعف [փորշա̈ա̈ֆ] խանդավառ, զմայլված, ցնծալից։

پرشکن [փորշեքա̈ն] և **پرشکنج** [փորշեքա̈նջ] 1) գանգուր, խուճուճ, 2) դառնացած, վշտացած։

پرشکوه [փորշոքուհ] փառահեղ, փառավոր, շքեղ, հիասքանչ։

پرشور [փորշուր] խանդավառ, եռանդուն, աշխույժ։

پرشهامت [փորշա̈համա̈թ] քաջարի, քաջակորով, փառապանծ, արի։

پرشهرت [փորշոհրա̈թ] հռչակավոր, փառապանծ, մեծահռչակ, համբավավոր։

پرشهوت [փորշա̈հվա̈թ] հեշտասեր, վավաշոտ, ախտոտ։

پرشیب [փ ո ր շ ի բ] 1) զառիթափ, զառիվայր, ուղղաբերձ, զառիվեր, դիք, 2) կորատուկ, կորտված (վայրի մասին)։

پرصبر [փորսա̈բր] համբերատար։

پرصبری [փորսա̈բրի] համբերատարություն։

پرصدا [փ ո ր ս ե դ ա] աղմկալից, ձայնեղ, հնչեղ։

پرصلابت [փորսա̈լաբա̈թ] 1) ամրապինդ, շատ դիմացկուն, 2) լուրջ, խիստ։

پرضرر [փորզա̈րա̈ր] տե՛ս پرزیان [փորզիյան]։

پرطاقت [փորթաղա̈թ] դիմացկուն, տոկուն, համբերատար։

پرطاقتی [փորթաղա̈թի] տոկունություն, դիմացկունություն։

پرطراوت [փորթա̈րավա̈թ] զվարթ, թարմ, հյութառատ, հյութեղ։

پرطغیان [փ ո ր թ ո ղ յ ա ն] փոթորկալից, մրրկածուփ, հորդ։

پرطمطراق [փորթոմթորաղ] 1) վերամբարձ, ճոռոմ, փքուն, 2) շքեղ, պերճ, փառավոր, հանդիսավոր։

پرطمع [փորթա̈մա̈'] անհագ, ագահ, շահատենչ, շահամոլ։

پرطنین [փորթա̈նին] որոտալից, որոտընդոստ։

پرطول‌وتفصیل [փորթուլոթա̈ֆսիլ] մանրամասն, հանգամանալից։

پرعذاب [փորա̈զաբ] տանջալից:

پرعضله [փորա̈զոլե] մկանուտ, մկանեղ, մկանոտ:

پرعظمت [փորա̈զամա̈թ] վիթխարի, հսկայական, հոյակապ:

پرعقوبت [փորօղուբա̈թ] տե՛ս پرعذاب [փորա̈զաբ]:

پرغرور [փորղորուր] գոռոզ, ամբարտավան, փքված:

پرغصه [փորղոսսե] վշտալի, վշտալից:

پرغضب [փորղա̈զա̈բ] կատաղած, մոլեգնած, սաստիկ զայրացած:

پرغم [փորղա̈մ] տե՛ս پرغصه [փորղոսսե]:

پرفایده [փորֆայեդե] օգտավետ, շահավետ, ձեռնտու:

پرفروش [փորֆորուշ] գնայուն, դյուրավաճառ (ապրանք):

پرفریب [փորֆա̈րիբ] նենգավոր, նենգամիտ, խաբեական:

پرفسور [փորոֆեսոր] պրոֆեսոր:

پرفشار [փորֆեշար] 1) բարձր ճնշման, 2) բարձր լարման (լարվածության): دیگ پرفشار [դիգե փորֆեշար] բարձր ճնշման շոգեկաթսա: جریان برق پرفشار [ջա̈րա̈յանե բա̈րղե փորֆեշար] բարձր լարման (լարվածության) էլեկտրական հոսանք:

پرقوت [փորղովվա̈թ] ուժեղ, զորեղ, հուժկու:

پرقیمت [փորղեյմա̈թ] թանկագին, թանկարժեք, արժեքավոր:

پرکار [փորքար] 1) բազմաշխատ, ժրաջան, գործունյա, 2) աշխատատար:

پرککمك [փորքա̈քմա̈ք] պեպենոտ:

پرکنایه [փորքենայե] 1) այլաբանական, 2) երկիմաստ:

پرکین [փորքին] 1) ոխակալ, քինոտ, 2) ոխերիմ, երդվյալ: دشمن پرکین [դոշմա̈նե փորքին] ոխերիմ (երդվյալ) թշնամի:

پرگار [փա̈րգար] կարկին:

پرگرام [փ(ռ)ոգրամ] ծրագիր:

پرگره [փորգերե] 1) հանգուցավոր, բազմահանգույց, խճճված, խրթին:

پرگو [փորգու] շատախոս:

پرگوشت [փորգուշթ] մսոտ, մարմնեղ, գեր, պարարտ:

پرگیرودار [փորգիրոդար] 1) դեպքերով հագեցված, անցքառատ, իրադարձություններով հարուստ, 2) աղմկալից:

پرلاف [փորլաֆ] պարծենկոտ, սնապարծ:

پرلجن [փորլա̈ջա̈ն] աղտոտ, աղտաշատ, աղտալից:

پرما [փա̈րմա] գայլիկոն:

پرماجرا [փորմաջերա] արկածներով լի, դեպքերով հարուստ:

پرماسیدن [փա̈րմասիդա̈ն] շոշափել:

پرماه [փա̈րմահ] շաղափ, շաղափիչ:

پرماه [փորմահ] լիալուսին:

پرمایه [փորմայե] 1) հագեցված, հագեցրած, սննդարար, յուղալի, 2) պինդ, 3) խոր գիտելիքների տեր, իմաստացած:

پرمبالغه [փորմոբալեղե] չափազանցական, հիպերբոլիկ:

پرمحبت [փորմոհա̈բբա̈թ] սիրառատ, սիրավետ:

پرمحصول [փորմա̈հսուլ] 1) բերրի, արգավանդ, 2) բեղմնավոր, արդյունավոր:

پرمدعا [փորմոդդա̈ա] 1) ինքնադարար, մեծամիտ, ինքնագոհ, 2) հավակնոտ, պահանջկոտ:

پرمسئولیت [փորմա̈'ուլիյյա̈թ] հույժ կարևոր, շատ պատասխանատու:

پرمشغله [փորմա̈շղա̈լե] բազմազբաղ:

پرمشقت [փորմա̈շեղղա̈թ] տանջալից, հյուծիչ, ծանր: زندگی پرمشقت [զենդեգիյե փորմա̈շեղղա̈թ] տանջալից՝ ծանր կյանք:

پرمصرف [փորմա̈սրա̈ֆ] մեծ պահանջարկ ունեցող, գնայուն, լայն սպառում ունեցող: کالاهای پرمصرف [քալահայե փորմա̈սրա̈ֆ] լայն սպառման ապրանքներ:

پرمصیبت [փորմոսիբա̈թ] տանջալից, ծանր:

پرمعنی [փորմա̈'նա, փորմա̈'նի] 1) խորիմաստ, բովանդակալից, 2) բազմանշանակ, բազմիմաստ:

پرمغز [փորմա̈ղզ] 1) շատախմաց, բովանդակալից, 2) միջուկով լիքը (կաղին), 3) տե՛ս پرمعنی [փորմա̈'նա, փորմա̈'նի]: آدم پرمغز [ադամե փորմա̈ղզ] բանիմաց, խորագիտակ, բազմահմուտ մարդ:

پرمکر [փորմա̈քր] տե՛ս پرحیله [փորհիլե]:

پرملال [փորմա̈լալ] դառնալից, տրտմագին, թախծալի, ձանձրալի:

پرمنش [փորմա̈նեշ] 1) մեծամիտ, 2) վեհանձն:

پرمنفعت [փորմա̈նֆա̈ա̈թ] 1) շահութաբեր, եկամտաբեր, 2) շահավետ, օգտակար:

پرمنگنات [փերմա̈նգենաթ] քիմ. մանգանատ:

پرمو [փորմու] մազոտ, մազաշատ, փրչոտ:

پرموئی [փորմույի] մազոտություն, փրչոտություն:

پرمهر [փորմեհր] տե՛ս پرمحبت [փորմոհա̈բբա̈թ]:

پرناز [փորնազ] 1) քմահաճ, կամակոր, 2) կոտրատվող, սեթևեթող, նազուտուզով, կոկետ:

پرنازوعشوه [փորնազոա̈շվե] տե՛ս پرناز [փորնազ]:

پرنخوت [փորնեխվա̈թ] գոռոզ, ամբարտավան, մեծամիտ:

پرندگان [փա̈րա̈նդեգան] փետրավորներ, թռչուններ: Եզ. پرنده [փա̈րա̈նդե]:

پرنده [փա̈րա̈նդե] 1) թռչուն, 2) թռչող:

پرنشاط [փորնեշաթ] կենսուրախ, կենսախինդ, ուրախ-զվարթ:

پرنعمت [փորնե'մա̈թ] շնորհառատ, լիառատ, բարգավաճ:

پرنفس [փորնա̈ֆա̈ս] 1) երկարաշունչ, 2) լավ շնչառության տեր (դիմացկուն), 3) փխբ. շատախոս:

پرنقش [փորնա̈ղշ] 1) նկարազարդված, նախշազարդված, զունեղ, 2) երփներանգ, բազմերանգ:

پرنگار [փորնեգար] 1) նկարազարդ, պատկերազարդ, գեղատեսիլ, գեղուն, 2) տե՛ս پرنقش [փորնա̈ղշ]:

پرنمک [փորնամա̈ք] 1) աղի, 2) աղոտ, 3) հրապուրիչ, հմայիչ: دختر پرنمک [դոխթա̈րե փորնամա̈ք] հմայիչ աղջիկ:

پرننگ [փորնա̈նգ] խայտառակ, անարգ, ամոթալի, ամոթաբեր, անպատիվ:

پرنور [փորնուր] լուսավոր, փայլատակող, շողշողուն:

پرنیاز [փորնիյազ] շատ կարիքավոր, բազմակարիք, բազմակարոտ:

پرنیان [փա̈րնիյան] չինական մետաքս, չինական մետաքսե զգեստ:

پروا [փա̈րվա] վախ, երկյուղ:

پروار [փա̈րվար] գեր, պարարտ, չաղ:

پرواز [փա̈րվազ] թռիչք: پرواز کردن [փա̈րվազ քա̈րդա̈ն] թռչել, թռիչք կատարել:

پرواسیدن [փա̈րվասիդա̈ն] I շոշափել, արորել:

پرواسیدن [փա̈րվասիդա̈ն] II վախենալ:

پروانه [փա̈րվանե] I թիթեռ, թիթեռնիկ:

پروانه [փա̈րվանե] II օգապտուտակ, պրոպելլեր:

پروانه [փա̈րվանե] III 1) արտոնություն, 2) անցագիր, 3) վկայական:

پروبال [փա̈րոբալ] 1) թևեր, թև ու փետուր, 2) փխբ. թև ու թիկունք, հովանավոր:

پروراندن [փա̈րվա̈րանդա̈ն] 1) սնուցել, դաստիարակել, 2) բուծել (կենդ.), 3) մտքում զարգացնել:

پروردگار [փա̈րվա̈րդեգար] արարիչ, աստված:

پروردن [փա̈րվա̈րդա̈ն] տե՛ս پروراندن [փա̈րվա̈րանդա̈ն]:

پرورش [փա̈րվա̈րեշ] 1) դաստիարակություն, 2) սնուցում, 3) զարգացում, 4) բուծում:

پرورش دادن [փա̈րվա̈րեշ դադա̈ն] 1) դաստիարակել, 2) սնուցանել, 3) զարգացնել, բուծել:

پرورشگاه [փա̈րվա̈րեշգահ] մանկատուն, որբանոց:

پرورنده [փա̈րվա̈րա̈նդե] դաստիարակ, սնուցող:

پروزن [փա̈րվա̈զն] սպորտ. թեթևագույն քաշ:

پروژه [փ(ռ)ոժե] պրոեկտ, նախագիծ:

پروسعت [փորվոս'ա̈թ] ընդարձակ, լայնատարած:

پروگرام [փ(ո)րոգրամ] ծրագիր։

پرولتاریا [փ(ո)րոլեթարյա] պրոլետարիատ։

پرولتاریائی [փրոլեթարյայի] պրոլետարական։ انقلاب پرولتاریائی [էնղելաբե փրոլեթարյայի] պրոլետարական հեղափոխություն։

پرولتر [փրոլեթեր] պրոլետար։ پرولترهای جهان متحد شوید [փրոլեթերհայե ջահան մոթթահեդ շավիդ] պրոլետարներ բոլոր երկրների միացեք։

پرونده [փäրվäնդե] գործ, դոսյե։

پروین [փäրվին] 1) աստղ, բազմաստեղք, 2) իգ. անձն. Փարվին։

پره [փäր(ր)ե] 1) ծաղկաթերթ, 2) մանիկ, պճեղ, կտոր, գլիմ, 3) թև, փետ (ջաղացի), 4) անվաճաղ։

پرهنر [փորհոնäր] բազմաշնորհ, տաղանդավոր, ճարտար, հմուտ։

پرهوس [փորհäվäս] ցանկությամբ լի, ուժեղ հրապուրվող։

پرهیاهو [փորհäյահու] 1) աղմկալից, 2) ճղճղան։

پرهیبت [փորհեյբäթ] 1) ահարկու, սարսափելի, 2) պատկառազդու, ազդվորիչ։

پرهیجان [փորհäյäջան] հուզումնալից, վրդովված, հուզված, տագնապալից։

پرهیختن [փäրհիխթäն] զգուշանալ, խուսափել։

پرهیز [փäրհիզ] 1) պահք, ժուժկալություն, 2) խորշում, զգուշացում, խուսափում։ پرهیز کردن [փäրհիզ քäրդäն] խուսափել։

پرهیزکار [փäրհիզքար] 1) ժուժկալ, չափավոր, 2) զգուշավոր, խուսափող, շրջահայաց, 3) ճգնավոր, 4) ողջախոհ։

پرهیزکاری [փäրհիզքարի] 1) ժուժկալություն, չափավորություն, 2) ճգնավորություն, 3) զգուշություն, շրջահայացություն, 4) ողջախոհություն։

پری [փäրի] փերի, պարիկ։ پری دریائی [փäրիյե դäրյայի] հավերժահարս։

پری [փորի] լիություն։

پری [փերի] մրգանուշ։

پری پیکر [փäրիփեյքäր] չքնաղ, հրաշագեղ։

پری‌چهر [փäրիչեհր] տե՛ս پری پیکر [փäրիփեյքäր]։

پری‌چهره [փäրիչեհրե] տե՛ս پری چهر [փäրիչեհր]։

پریدن [փäրիդäն] 1) թռչել, ցատկել, 2) ցնդել։

پری‌رخ [փäրիրոխ] տե՛ս پری چهر [փäրիչեհր]։

پریروز [փäրիրուզ] նախանցյալ օրը։

پری‌روی [փäրիրույ] տե՛ս پری چهر [փäրիչեհր]։

پری‌زاد [փäրիզադ] 1) փերածին, 2) չքնաղագեղ, գեղեցիկ։

پری‌زده [փäրիզäդե] դիվահար։

پریشان [փäրիշան] 1) ցրված, 2) գզգզված, խճճված, 3) մտամոլոր, մտացիր, 4) հուզված, վրդովված, վշտացած, այլայլված։

پریشان‌حال [փäրիշանհալ] վշտացած, ընկճված, տառապյալ, վշտամոլոր։

پریشان‌حالی [փäրիշանհալի] ընկճվածություն, տառապանք, վշտամոլորություն, մտացրություն։

پریشان‌حواس [փäրիշանհäվաս] մտամոլոր, մտացիր, անուշադիր։

پریشان‌خاطر [փäրիշանխաթեր] մտահոգ, անհանգստացած, հուզված, վրդովված։

پریشان‌خیال [փäրիշանխիյալ] 1) շվարած, շփոթված, վհատված, 2) տե՛ս پریشان حواس [փäրիշանհäվաս]։

پریشانی [փäրիշանի] 1) ցրվածություն, 2) մտացրություն։

پریشب [փäրիշäբ] նախանցյալ գիշեր։

پریوش [փäրիվäշ] փերիանման։

پزشک [փեզեշք] բժիշկ։ پزشک معالج [փեզեշքե մոալեջ] բուժող բժիշկ։

پزشکی [փեզեշքի] բժշկություն։

پزشکیار [փեզեշքյար] բուժակ։

پژمان [փäժման] 1) ընկճված, վհատ, ճնշված, մռայլ, հուսալքված, թախծոտ, 2) թառամած, թոշնած, խամրած։

پژمردگی [փäժմորդեգի] 1) թառամածություն, թոշնություն, 2) դալկություն, 3) ճնշվածություն, ընկճվածություն։

پژمردن [փäժմորդäն] 1) թառամել, թոշնել, 2) դալկանալ, խամրել, 3) վհատվել, հուսալքվել։

پژمرده [փäժմորդե] 1) թառամած, թոշնած, 2) դալկացած, խամրած, 3) վհատ, հուսալքված։

پژواک [փäժվաք] արձագանք։

پژولیدن [փäժուլիդäն] 1) թոշնել, թառամել, 2) դալկանալ, խամրել։

پژوم [փäժում] 1) խեղճ, դժբախտ, 2) աղքատ, չունևոր։

پژوهش [փäժուհեշ] 1) հետազոտություն, 2) ուսումնասիրություն, 3) հարցաքննություն, 4) իրավ. դատական վերաքննություն։

پژوهش‌خواه [փäժուհեշխահ] իրավ. վճռաբեկության գանգատ տվող։

پژوهشگاه [փäժուհեշգահ] գիտահետազոտական ինստիտուտ, լաբորատորիա։

پژوهشگر [փäժուհեշգäր] հետազոտող, գիտնական։

پژوهنده [փäժուհäնդե] 1) փնտրող, պըրպտող, 2) հետազոտող, ուսումնասիրող։

پژوهیدن [փäժուհիդäն] 1) փնտրել, հետախուզել, 2) հետազոտել, ուսումնասիրել։

پژوین [փäժվին] կեղտոտ, անմաքուր։

پژهان [փոժհան] բարի նախանձ։

پس [փäս] 1) հետո, 2) հետև, 3) ապա, 4) ուրեմն, հետևաբար։

پس‌افتاده [փäսօֆթադե] 1) հետաձգված, 2) հետ մնացած։

پس‌انداز [փäսäնդազ] խնայողություն։ صندوق پس‌انداز [սäնդուղե փäսäնդազ] խնայդրամարկղ։

پس‌اندازی [փäսäնդազի] տնտեսում, կուտակում, խնայողություն։

پس‌اندیش [փäսäնդիշ] կանխատես, հեռատես, շրջահայաց։

پساوند [փäսավäնդ] քեր. վերջածանց։

پس‌پریروز [փäսփäրիրուզ] երեք օր առաջ, նախանցյալ օրվանից մեկ օր առաջ։

پس‌پریشب [փäսփäրիշäբ] անցյալ գիշերվանից երկու գիշեր առաջ։

پس‌پسکی [փäսփäսäքի] հետ-հետ։

پس‌پسکی رفتن [փäսփäսäքի ռäֆթäն] հետ-հետ գնալ։

پست [փäսթ] 1) ցածր, ցած, 2) ստոր, նվաստ։

پست [փոսթ] I փոստ։

پست [փոսթ] II կետ, վայր, տեղ, պոստ, պահակետ։

پستان [փեսթան] ծիծ, ստինք։

پستان‌بند [փեսթանբäնդ] կրծկալ։

پستاندار [փեսթանդար] կաթնասուն։ حیوانات پستاندار [հեյվանաթե փեսթանդար] կաթնասուն կենդանիներ։

پستانک [փեսթանäք] ծծակ։

پستخانه [փոսթխանե] փոստատուն։

پست‌فطرت [փäսթֆեթրäթ] ստոր, ցած, անարգ։

پست‌فطرتی [փäսթֆեթրäթի] ստորություն, ցածություն, անարգություն։

پست‌قامت [փäսթղամäթ] ցածրահասակ։

پست‌نهاد [փäսթնեհադ] տե՛ս پست فطرت [փäսթֆեթրäթ]։

پست و بلند [փäսթօբոլäնդ] անհարթ, դարուփոս։

پسته [փեսթե] պիստակ։

پست‌همت [փäսթհեմմäթ] փոքրոգի, անազնվաբարո, մանրախնդիր, մանրոգի։

پستی [փäսթի] 1) ցածրություն, 2) ստորություն, անազնվություն, ցածություն։

پستی [փոսթի] փոստային, փոստի։

پستی و بلندی [փäսթիյոբոլäնդի] անհարթություններ (վայրի)։

پس‌خورده [փäսխորդե] կուճն, թերմացք, ուտելիքի մնացորդ։

پس‌دست [փäսդäսթ] պահած, հետ դրած, պաշար։

پس‌دستی [փäսդäսթի] պահելը, հետ դնելը։ پس دستی کردن [փäսդäսթի քäրդäն] հետ դնել, պահել, պաշար տեսնել։

پسر [փեսäր] 1) տղա զավակ, 2) տղա։

پسراندر [փեսäրäնդäր] խորթ տղա։

پسرانه [փեսäրանե] 1) տղայական, 2) արական (դպրոց)։

پسربچه [փեսարբաչչե] տղա երեխա։

پسربرادر [փեսարբարադար] եղբորորդի։

پسرخاله [փեսարխալե] մորաքրոջ տղա։

پسرخوانده [փեսարխանդե] որդեգրած տղա։

پسرخواهر [փեսարխահար] քրոջ որդի։

پسردائی [փեսարդայի] քեռորդի։

پسرزاده [փեսարզադե] թոռ (տղայի կողմից)։

پسرعمو [փեսարամու] հորեղբոր որդի։

پسرعمه [փեսարամմե] հորաքրոջ որդի։

پس‌رو [փասրոու] 1) նահանջող, ետ-ետ գնացող, 2) տե՛ս پیرو [փեյրոու]։

پس‌روی [փասրավի] 1) նահանջ, ետ-ետ գնալը, 2) տե՛ս پیروی [փեյրավի]։

پس‌فردا [փասֆարդա] վաղը չէ մյուս օրը։

پس‌کوچه [փասքուչե] խուլ փողոց։

پس‌گردن [փաս(ե)գարդան] վզակոթ։

پس‌گردنی [փաս(ե)գարդանի] վզակոթին հասցրած հարված։

پس‌گفتار [փասգոֆթար] վերջաբան։

پس‌مانده [փասմանդե] 1) մնացուկ, մնացորդ, 2) կոճոն։

پسندیدن [փասանդիդան] հավանել, հաճելի համարել, հավանություն տալ։

پسندیده [փասանդիդե] 1) հավանության արժանացած, 2) ընդունելի, հաճելի, գովելի։ رفتار پسندیده [րաֆթարե փասանդիդե] գովելի արարք։

پسندیده‌خصال [փասանդիդեխեսալ] բարոյական, բարձր բարոյականության տեր։

پسندیده‌خوا(ی) [փասանդիդեխու(յ)] բարեբարո, քաղցրաբարո։

پسندیده‌رأی [փասանդիդերա՛յ] ողջամիտ, խելամիտ, լրջամիտ։

پس‌نشینی [փասնեշինի] նահանջ։ پس‌نشینی کردن [փասնեշինի քարդան] նահանջել։

پس‌نهاد [փասնեհադ] 1) պաշարեղեն, խնայողություններ, 2) տնտեսված գումար։

پسوند [փասվանդ] տե՛ս پساوند [փասավանդ]։

پسین [փասին] հետին, վերջին։

پسینیان [փասինիյան] հետնորդներ, սերունդ։

پشت [փոշթ] 1) հետև, թիկունք, մեջք, 2) շրջերես, հակերես, հակառակ կողմը, 3) պաշտպան, հենարան, հովանավորող, 4) նախնիներ, սերունդ։

پشت اندر پشت [փոշթանդարփոշթ] սերնդից-սերունդ, պորտից-պորտ։

پشت‌بام [փոշթեբամ] կտուր, տանիք։

پشت‌بند [փոշթբանդ] 1) գիմհար, նեցուկ, հենարան, 2) աջակցություն։ پشت‌بند دیوار [փոշթբանդե դիվար] ճարտ. որմահեց։

پشت پا [փոշթեփա] ոտ գցելը։ پشت پا زدن [փոշթեփա զադան] ոտ գցել։

پشت‌خار [փոշթխար] քերոց (մեջքին մաքրելու համար)։

پشت‌خم [փոշթխամ] 1) կռացած, կզված, 2) սապատավոր, կուզիկ։

پشت‌خمیده [փոշթխամիդե] տե՛ս پشت خم [փոշթխամ]։

پشت‌رو [փոշթերու] 1) շրջված, շուռ տված (զգեստ), 2) թարս, շրջուն։ پشت رو کردن [փոշթերու քարդան] շուռ տալ, շրջել (զգեստը)։ پشت رو پوشیدن [փոշթերու փուշիդան] թարս հագնել։

پشتک [փոշթաք] 1) սալտո, 2) գլուխկոնձի։

پشت‌کار [փոշթեքար] 1) ջանասիրություն, աշխատասիրություն, աշխատունակություն, 2) համառություն, հետևողականություն։

پشت‌کاردار [փոշթեքարդար] 1) ջանասեր, աշխատասեր, աշխատունակ, 2) հետևողական, համառ։

پشت‌گردن [փոշթգարդան] տե՛ս پس گردن [փաս(ե)գարդան]։

پشت‌گردنی [փոշթգարդանի] տե՛ս پس گردنی [փաս(ե)գարդանի]։

پشت‌گرم [փոշթգարմ] վստահ, հուսալից, քաջալերված, հովանավորված։

پشت‌گرمی [փոշթգարմի] վստահություն ունենալ (մեկի հովանավորությունը), հովանավորություն, պաշտպանություն։

پشت‌گلی [փոշթեգոլի] վարդագույն, բաց-վարդագույն։

پشت‌گوش‌انداز [փոշթեգուշանդազ] ականջի հետև գցող, միջոցներ չձեռնարկող, անուշադրության մատնող։

پشت‌گوش‌فراخ [փոշթեգուշֆերախ] 1) մեծականջ, կախականջ, 2) 2) դանդալոշ, անհոգ, անփույթ։

پشت‌مازو [փոշթմազու] և پشت‌مازه [փոշթմազե] ուռկի, ֆիլե։

پشت‌مهره [փոշթմոհրե] ողնաշար։

پشتو [փաշթու] պուշտուներեն։

پشتواره [փոշթվարե] շալակաբեռ, ուսաբեռ։

پشتوانه [փոշթվանե] ֆին., բանկ. երաշխիք։

پشت و پناه [փոշթ ո փանահ] ապավեն, պաշտպան։

پشت‌ورو [փոշթորու] երես շրջուն։ گل پشت و رو ندارد [գոլ փոշթորու նադարադ] վարդը երես շրջունք չունի (բոլոր կողմերից լավն է)։

پشته [փոշթե] 1) կապոց, 2) բլուր, բլրակ։

پشت‌هم‌انداز [փոշթեհամանդազ] խարդավանք, խառնակչություն, բանսարկություն։

پشتی [փոշթի] 1) թիկնոց, 2) մեջք (աթոռի), թիկնակ, 3) ուսապարկ, 4) հովանավորություն։

پشتیبان [փոշթիբան] պաշտպան, նեցուկ, հովանավոր։

پشتیبانی [փոշթիբանի] պաշտպանություն, հովանավորություն։

پشک [փեշք] I վիճակ։ پشک انداختن [փեշք անդախթան] վիճակ գցել։

پشک [փեշք] II տե՛ս پشکل [փեշքել]։

پشکل [փեշքել] և پشگل [փեշգել] թրիք, քակոր, աղբ, կտտոր։

پشم [փաշմ] բուրդ։

پشماگند [փաշմագանդ] բրդով լցրած։

پشم‌آلو [փաշմալու] և پشم‌آلود [փաշմալուդ] բրդոտ։

پشم‌ریزان [փաշմրիզան] բրդաթափ։

پشم‌ریسی [փաշմրիսի] բրդամանում, բրդամանություն։ کارخانهٔ پشم‌ریسی [քարխանեյե փաշմրիսի] բրդամանական գործարան։

پشمک [փաշմաք] քաղցրավենիքի մի տեսակ։

پشمو [փաշմու] բրդոտ, փնչոտ։

پشمی [փաշմի] բրդե, բրդյա։

پشمین [փաշմին] տե՛ս پشمی [փաշմի]։

پشمینه [փաշմինե] 1) տե՛ս پشمی [փաշմի], 2) բրդեղեն։

پشمینه‌پوش [փաշմինեփուշ] 1) բուրձ հագնող, 2) դերվիշ, սուֆի։

پشه [փաշե] մոծակ։

پشه‌بند [փաշեբանդ] մոծակապաշտպան առագաստ, ցանց, վարագույր։

پشه‌خیز [փաշեխիզ] տե՛ս پشه‌دار [փաշեդար]։

پشه‌دار [փաշեդար] 1) մոծակաշատ, 2) ծփի, կնձնի։

پشیز [փաշիզ] գրոշ, մանր փող։

پشیمان [փաշիման] փոշման, զղջացած։ پشیمان شدن [փաշիման շոդան] զղջալ, փոշմանել։

پشیمانی [փաշիմանի] զղջում, ապաշավ։ پشیمانی خوردن [փաշիմանի խորդան] զղջալ, փոշմանել։

پف [փոֆ] 1) փուք, 2) ուռուցք։ پف کردن [փոֆ քարդան] 1) փչել, 2) ուռչել։

پف‌آلو [փոֆալու] և پف‌آلود [փոֆալուդ] ուռած։

پف‌کردگی [փոֆքարդեգի] 1) ուռածություն, 2) փքվածություն։

پف‌کرده [փոֆքարդե] 1) ուռած, 2) փքված։

پف‌نم [փոֆնամ] ցողում։ پف‌نم زدن [փոֆնամ զադան] ցողել, ջուր տալ (հարդուկելուց առաջ)։

پفیوز [փոֆյուզ] դատարկամիտ, պոռոտախոս, ֆանֆարոն։

پک [փոք] գուլար (մի շնչով կլանված ծխախոտի ծուխ)։ پک زدن [փոք զադան] գուլար քաշել։

پکر [փաքար] 1) անտրամադիր, մռայլ, 2) հուսախաբ, հուսալքված։ پکر شدن [փաքար շոդան] 1) տխրել, 2) ապշել, ընդարմանալ, 3) հուսախաբվել։ پکر کردن [փաքար քարդան] 1) դառնացնել, վշտացնել, 2) հուսալքել, 3) ընդարմացնել:

پکوپوز [փաքափուզ] մռութ, քիթ մռութ:

پگاه [փագահ] արշալույս, լուսաբաց:

پل [փոլ] կամուրջ: پل متحرک [փոլե մոթահարրեք] ամբարձիկ կամուրջ: پل معلق [փոլե մոալլաղ] կախովի կամուրջ:

پلاتفرم [փլաթֆորմ] քղք. պլատֆորմա, գործողության ծրագիր:

پلاتین [փլաթին] պլատին:

پلاژ [փլաժ] պլյաժ, ծովափ, ծովեզր:

پلاس [փալաս] 1) փալաս, 2) փալաս, լաթ, 3) քուրձ:

پلاستیک [փլասթիք] 1) պլաստիկական, 2) բժշկ. պլաստիկ, բարեկերպական: جراحی پلاستیک [ջառահիյե փլասթիք] բարեկերպական (պլաստիկ) վիրաբուժություն: مواد پلاستیک [մավադդե փլասթիք] պլաստիկ զանգված, պլաստմասսա:

پلاستیکی [փլասթիքի] պլաստմասսայից:

پلاسیدن [փալասիդան] թոշնել, խամրել, գալկանալ:

پلاسیده [փալասիդե] թոշնած, խամրած, գալկացած:

پلاک [փլաք] ցուցատախտակ (տան համարը նշող): پلاک شماره دو (۲) [փլաքե շոմարեյե դո] տուն համար 2:

پل سازی [փոլսազի] կամրջաշինություն:

پلشت [փալաշթ] 1) կեղտոտ, անմաքուր, 2) նեխած, 3) վարակիչ:

پلشت بر [փալաշթբար] 1) ապանեխիչ, հականեխիչ, 2) ախտահանիչ, ախտահանություն, ախտահանման:

پلشت بری [փալաշթբարի] 1) հականեխում, ախտահանություն:

پلشتی [փալաշթի] 1) անմաքրություն, աղտոտվածություն, 2) վարակելիություն:

پلک [փ ե լ ք] կոպ: Նույնն է پلک چشم [փելքե չեշմ]:

پلکان [փելլեքան] սանդուղք, աստիճաններ:

پلکیدن [փելեքիդան] քարշ գալ, թրև գալ:

پلمب [փ ո լ ո մ բ] պլոմբ, կապարե կնիք:

پلمب کردن [փոլոմբ քարդան] պլոմբել, կնիք դնել:

پلنگ [փալանգ] ընձառյուծ:

پلنگینه‌پوش [փալանգինեփուշ] ընձենավոր:

پلنوم [փլենում] պլենում:

پلو [փոլոու] փլավ:

پلوپزخانه [փոլոուփազխանե] փլավանոց:

پلوخور [փ ո լ ո ո ւ խ ո ր] 1) փլավ ուտող, 2) փխբ. բարեկեցիկ:

پله [փելլե] աստիճան: Հոգ. پلکان [փելլեքան]:

پله پله [փելլեփելլե] 1) աստիճանավոր, աստիճանաձև, 2) աստիճանաբար, աստիճան առ աստիճան:

پلیتکنیک [փոլիթեքնիք] պոլիտեխնիկական:

پلید [փալիդ] կեղտոտ, անմաքուր, ապականված:

پلیدچشم [փալիդչեշմ] չարաչք:

پلیدزبان [փալիդզաբան] աղտեղաբան, զազրախոս, պղծաշուրթ:

پلیدکار [փալիդքար] կեղտոտ անձնավորություն, ապականիչ, աղտեղագործ, պղծագործ:

پلیدی [փալիդի] 1) կեղտոտություն, աղտոտություն, 2) պղծություն, 3) ստորություն, 4) ապականություն:

پلیس [փ ո լ ի ս] ոստիկան: اداره پلیس [էդարեյե փոլիս] ոստիկանատուն: پلیس خفیه (مخفی) [փոլիսե խոֆյե (մախֆի)] գաղտնի ոստիկան:

پلی‌کپی [փոլիքոփի] արտագրում, բազմացում: دستگاه پلی‌کپی [դասթգահե փոլիքոփի] ռոտատոր, բազմացնող մեքենա:

پمپ [փոմփ] պոմպ, հանոց:

پناه [փանահ] 1) ապաստան, 2) պաշտպանություն, հովանավորություն, 3) ապավեն: در پناه [դար փանահե] հովանավորության տակ: پناه آوردن [փանահ ավարդան] ապաստարան գտնել: پناه دادن [փանահ դադան] 1) ապաստան տալ, 2) հովանավորության տակ առնել:

پناهگاه [փանահգահ] ապաստարան:

پناهندگی [փանահանդեգի] ապաստանություն: پناهندگی سیاسی [փանահանդեգիյե սիյասի] քաղաքական ապաստարան:

پناهنده [փ ա ն ա հ ա ն դ ե] 1) ապավինող, 2) ապաստան գտնող, ապաստանյալ: پناهنده سیاسی [փանահանդեյե սիյասի] քաղաքական ապաստան գտած:

پنبه [փամբե] բամբակ:

پنبه‌ای [փամբեի] բամբակյա:

پنبه‌پاک‌کن [փամբեփաքքոն] բամբակազտիչ:

پنبه‌پاک‌کنی [փամբեփաքքոնի] բամբակազտում:

پنبه‌جمع‌کنی [փամբեջամ'քոնի] բամբակահավաք:

پنبه‌چین [փամբեչին] բամբակ հավաքող:

پنبه‌چینی [փամբեչինի] բամբակաքաղ, բամբակահավաք:

پنبه‌دانه [փամբեդանե] բամբակի կորիզ:

پنبه‌ریسی [փամբերիսի] բամբակամանում:

پنبه‌زار [փամբեզար] բամբակի դաշտ:

پنبه‌زن [փամբեզան] բամբակագզիչ:

پنبه‌کار [փամբեքար] բամբակագործ:

پنبه‌کاری [փամբեքարի] բամբակագործություն:

پنتی [փենթի] փնթի:

پنج [փանջ] հինգ:

پنجابی [փենջաբի] 1) փենջաբցի, 2) փենջաբական, 3) փենջաբերեն:

پنج اعشاری [փանջա'շարի] հնգանիշ:

پنجاه [փանջահ] հիսուն:

پنجاهم [փանջահոմ] հիսուներորդ:

پنج‌پر [փանջփար] հնգաթև, հնգածայր: ستاره پنج‌پر [սեթարեյե փանջփար] հնգաթև աստղ:

پنجره [փանջարե] պատուհան:

پنجساله [փանջսալե] հնգամյա: نقشه پنجساله [նաղշեյե փանջսալե] հնգամյա պլան:

پنج‌سیمی [փանջսիմի] հնգալար (նվագարան):

پنجشنبه [փանջշամբե] հինգշաբթի:

پنجگانه [փանջգանե] 1) հնգական, 2) հնգակողմանի: حواس پنجگانه [հավասե փանջգանե] հինգ զգայարաններ:

پنج گوشه [փանջգուշե] 1) մաթ. հնգանկյուն, հնգանկյունանի, 2) հնգանկյունի:

پنج‌وجهی [փանջվաջհի] մաթ. հնգանիստ:

پنجول [փանջուլ] ճանկ:

پنجه [փ ա ն ջ ե] 1) թաթ, 2) բռունցք, 3) ճիրան:

پنجه‌دار [փանջեդար] մագիլավոր, ճիրանավոր:

پنج‌یک [փանջյեք] մեկ հինգերորդ:

پنچر [փանչար] անվադողի ծակում, անվադողի օդի նստում:

پند [փ ա ն դ] խրատ, խորհուրդ: پند دادن [փանդ դադան] խրատել, խորհուրդ տալ:

پندار [փենդար] միտք, կարծիք:

پنداره [փենդարե] 1) տե՛ս پندار [փենդար], 2) երևակայություն:

پنداری [փենդարի] ասես, կարծես թե:

پنداشت [փենդաշթ] երևակայություն:

پنداشتن [փենդաշթան] կարծել, ենթադրել, սեպել, համարել:

پندآموز [փանդամուզ] խրատական:

پندپذیر [փանդփազիր] խրատընկալ, խրատառու:

پندناپذیر [փանդնափազիր] չլսող, խրատածի, կամակոր:

پندول [փանդուլ] ճոճանակ (ժամացույցի):

پنط [փոնթ] տպգր. պունկտ:

پنهان [փենհան, փանհան] գաղտնի, թաքուն, ծածուկ: پنهان کردن [փենհան քարդան] թաքցնել: پنهان شدن [փենհան շոդան] թաքնվել:

پنهان کاری [փենհանքարի] գաղտնապահություն, կոնսպիրացիա:

پنهانی [փենհանի] 1) թաքուն, 2) թաքցրած, պահված:

پنیر [փանիր] պանիր: پنیر هلندی [փանիրե հոլանդի] հոլանդական պանիր:

پنیربند [փäնիրբäնդ] պանրագործ։

پوپك [փ ու փ ä ք] 1) հոպոպ, 2) կատար (որոշ թռչունների)։

پوتین [փութին] բարձրաճիտ կոշիկ։

پوچ [փուչ] փուչ, դատարկ, անամեջ։

پوچی [փուչի] դատարկություն։

پود [փուդ] միջնաթել, թեղանաթել։

پودر [փուդր] պուդրա, փոշի։ پودر دندان [փուդրէ դäնդան] ատամի փոշի։

پودردان [փուդրդան] պուդրաման, դիմափոշու տուփ։

پودینه [փուդինէ] դաղձ։

پور [փուր] որդի, զավակ, տղա։

پوز [փուզ] մռութ, դունչ, ցռուկ։ پوز زدن [փուզ զäդäն] դունչը կոխել։

پوزبند [փուզբäնդ] դնչակալ, ցռկակալ։

پوزخند [փուզխäնդ] քմծիծաղ։

پوزش [փուզեշ] ներողություն, արդարացում։ پوزش خواستن [փուզեշ խասթäն] ներողություն խնդրել։

پوزش پذیر [փուզեշփäզիր] ներելի։

پوزش ناپذیر [փուզեշնափäզիր] աններելի։ خطای پوزش ناپذیر [խաթայէ փուզեշնափäզիր] աններելի սխալ։

پوزه بند [փուզէբäնդ] տե՛ս پوزبند [փուզբäնդ]։

پوساندن [փուսանդäն] փտեցնել։

پوست [փուսթ] 1) կաշի, մաշկ, մորթի, 2) կեղև, կճեպ։ پوست مار [փուսթէ մար] օձի կաշի։ پوست پیاز [փուսթէ փիյազ] սոխի կճեպ։ پوست کندن [փուսթ քäնդäն] կաշին քերթել։

پوست پیرا [փուսթփիրա] դաբաղ, աղաղորդ։

پوست پیرائی [փուսթփիրայի] դաբաղություն։

پوست فروش [փուսթֆորուշ] 1) կաշեվաճառ, 2) մորթեվաճառ, մուշտակավաճառ։

پوست کلفت [փուսթքոլոֆթ] 1) հաստակաշի, 2) հաստակճեպ։

پوست کن [փուսթքäն] 1) քերթող, մաշկող, 2) փխբ. այլոկող։

پوست کنده [փուսթքäնդէ] 1) մաշկահան մաշկազերծված, 2) փխբ. շիտակ, անքող դարձ։

پوسته [փուսթէ] 1) շերտ, 2) թեփ (գլխի), 3) թաղանթ։

پوستی [փուսթի] 1) կաշվե, 2) մորթյա, 3) մաշկային։ بیماری پوستی [բիմարիէ փուսթի] մաշկային հիվանդություն, Տե՛ս جلدی [ջելդի]։ کلاه پوستی [քոլահէ փուսթի] մորթե գլխարկ։

پوستین [փուսթին] մուշտակ։

پوستین دوز [փուսթինդուզ] մուշտակագործ, մորթեգործ։

پوستین دوزی [փուսթինդուզի] մուշտակագործություն, մորթեգործություն։

پوسیدگی [փուսիդեգի] փտածություն։

پوسیدن [փուսիդäն] փտել։

پوسیده [փուսիդէ] փտած։

پوشاك [փուշաք] հագուստ։

پوشال [փուշալ] տաշեղ, տաշուք։

پوشالی [փուշալի] 1) տաշեղով լցված, տաշեղային, 2) թույլ, անկայուն, [illegible]կան։ دولت پوشالی [դոուլäթէ փուշալի] բուֆերային կառավարություն՝ պետություն։

پوشاندن [փուշանդäն] 1) հագցնել, 2) ծածկել, 3) թաքցնել, քողարկել։

پوشش [փուշեշ] 1) ծածկ, 2) քող, 3) ծածկույթ, 4) ծածկում, պատում, 5) ռազմ. պաշտպանակ։

پوشه [փուշէ] 1) թղթապանակ, 2) ծածկոց, շապիկ։

پوشیدگی [փուշիդեգի] 1) ծածկում, պատում, 2) անորոշություն, անպարզություն։

پوشیدن [փուշիդäն] 1) հագնել, 2) ծածկել, քողարկել, թաքցնել։

پوشیدنی [փուշիդäնի] 1) հագնելիք, 2) ծածկելիք, 3) պատելիք։

پوشیده [փուշիդէ] 1) հագած, 2) ծածկված, քողարկված, 3) խորհրդավոր, անորոշ, մշուշապատ։

پوك [փուք] դատարկ, փուչ, խոռոչավոր։

[illegible] [փուլ] փող, դրամ։ پول طلا [փուլէ թäլա] ոսկեդրամ։ پول کاغذی [փուլէ քաղäզի] թղթադրամ։ پول درآوردن [փուլ դäրավäրդäն] փող վաստակել։

[illegible] [փուլադ] պողպատ։

[illegible] [փուլադփուշ] պողպատապատ։

[illegible] [փուլադթäն] պողպատամարմին, [illegible]։

[illegible] [փուլադրիզ] պողպատաձուլիչ [illegible]։

[illegible] [փուլադրիզի] պողպատաձուլա- [illegible] արտադրություն։

[illegible] [փուլադսազի] պողպատաձուլա- [illegible]։

[illegible] [փուլադգäդազ] պողպատահալիչ [illegible]։

[illegible] [փուլադգäր] պողպատագործ։

[illegible] [փուլադգäրի] պողպատագործություն։

[illegible] [փուլադի] 1) պողպատյա, 2) պող- [illegible]։

[illegible] [փուլադին] 1) պողպատյա, ամուր, [illegible] [փուլադի]։ اراده پولادین [illegible] [փուլադին] պողպատյա կամք, ան- [illegible]։

[illegible] [փուլփäրäսթ] փողասեր, փո- [illegible]։

[illegible] [փուլփäրäսթի] փողապաշ- [illegible]։

[illegible] [փուլդար] փողատեր, շատ փող ու- [illegible] հարուստ։

[illegible] [փուլդարի] փողատիրություն, [illegible]։

[illegible] [փուլդուսթ] տե՛ս پول پرست [illegible]։

[illegible] [փ ու լ ä ք] փայլուն վահանակ, [illegible]։

[illegible] [փուլի] դրամային, փողային։ بحران [illegible] [բոհրանէ փուլի] ֆինանսական ճգնա- [illegible] [քäմիէ փուլի] դրամային [illegible] պակասություն։

[illegible] [փունեկ] կոճակ, սեղմակ։

پویا [փույա] որոնող։ پویای حقیقت [փույայէ հäղիղäթ] ճշմարտություն որոնող։

پویش [փույեշ] 1) վազվզուկ, փնտրտուք, 2) հետազոտություն։

پوینده [փույäնդէ] 1) որոնող, փնտրող, 2) հետազոտող

پوییدن [փույիդäն] 1) որոնել, փնտրել, 2) շտապել։

پهلو [փäհլու] 1) կողք, 2) կողմ, դի։

پهلوان [փäհլäվան] 1) գոտեմարտիկ, ըմբիշ, 2) դյուցազն, հերոս։

پهلوانانه [փäհլäվանանէ] հերոսաբար, դյուցազնաբար։

پهلوانی [փäհլäվանի] հերոսություն, դյուցազնություն։

پهلوچرب [փäհլուչäրբ] 1) ապահովված, հարուստ, 2) ճարպոտ, գեր։

پهلودار [փäհլուդար] երկիմաստ։ سخن پهلودار [սոխäնէ փäհլուդար] երկիմաստ խոսք։

پهلونشین [փäհլունեշին] ընկեր, բարեկամ, մտերիմ։

پهلوی [փ ä հ լ ä վ ի] 1) պահլավերեն, 2) պահլավական։

پهلوئی [փäհլույի] կողքի, մոտի։

پهن [փäհն] 1) լայն, 2) ընդարձակ, փռված։

پهن [փեհեն] գոմաղբ։

پهنا [փ ä հ ն ա] 1) լայնություն, լայնք, 2) լայնարձակություն, ընդարձակություն։

پهناور [փäհնավäր] լայնատարած, ընդարձակ, լայնածավալ։

پهنائی [փäհնայի] 1) լայնություն, լայնք, 2) լայնարձակություն, ընդարձակություն։

پهن ریش [փäհնրիշ] տե՛ս ریش پهن [րիշփäհն]։

پهن سینه [փäհնսինէ] տե՛ս سینه پهن [սինէփäհն]։

پهن شانه [փäհնշանէ] տե՛ս شانه پهن [շանէփäհն]։

پهنه [փäհնէ] 1) հրապարակ, ասպարեզ, 2) տարածք։ پهنهٔ آسمان [փäհնէյէ ասման] երկնակամար։ پهنهٔ جنگ [փäհնէյէ ջäնգ] մարտադաշտ։

پهنی [փահնի] տե՛ս پهنا [փահնա]։

پی [փեյ] I 1) ոտ, 2) հետք, 3) հիմք։ پی افکندن (ریختن) [փեյ աֆքանդան (ռիխթան)] հիմք դնել, կանգնեցնել։ پی بردن [փեյ բորդան] հասկանալ, գլխի ընկնել։ پی گم کردن [փեյ գոմ քարդան] հետքը կորցնել։

پی [փեյ] II ջիղ, նյարդ։

پیاده [փիյադե] 1) հետիոտն, 2) ռազմ. հետևակ, հետևակային, 3) շախմ. զինվոր։ پیاده رفتن [փիյադե ռաֆթան] ոտքով գնալ։ پیاده شدن [փիյադե շոդան] իջնել, վայր իջնել։ پیاده کردن [փիյադե քարդան] իջեցնել։

پیاده‌پا [փիյադեփա] հետիոտն, ոտքով։

پیاده‌رو [փիյադեռոու] մայթ։

پیاده‌نظام [փիյադենեզամ] հետևակ զորք, հետևազոր, հետևակազոր։

پیاز [փիյազ] սոխ

پیازچه [փիյազչե] կանաչ սոխ։

پیازداغ [փիյազդաղ] սոխառած։

پی‌افزود [փեյաֆզուդ] քեր. ածանց։ پی‌افزود واژه‌ساز [փեյաֆզուդե վաժեսազ] բառակազմական ածանց։

پی‌افکن [փեյաֆքան] 1) հիմք դնող (դցող), 2) ավերիչ։ سیل پی‌افکن [սեյլե փեյաֆքան] ավերիչ հեղեղ։

پیاله [փիյալե] բաժակ, գավաթ, թաս, փիալա։

پیام [փայամ] պատգամ, լուր։

پیام‌آور [փայամավար] պատգամաբեր։

پیامبر [փայամբար] 1) պատգամատար, մարգարե, առաքյալ, 2) տե՛ս پیام‌آور [փայամավար]։

پیامبرانه [փայամբարանե] տե՛ս پیغمبرانه [փեյղամբարանե]։

پیامبری [փայամբարի] տե՛ս پیغمبری [փեյղամբարի]։

پیانو [փիյանու] դաշնամուր։

پیانوزن [փիյանուզան] դաշնակահար։

پیانوزنی [փիյանուզանի] դաշնակահարություն։

پیپ [փիփ] ծխամորճ։

پیت [փիթ] բիդոն (թիթեղի աման)։ پیت حلبی [փիթե հալաբի] թիթեղի աման։

پیجامه [փիջամե] գիշերազգեստ, պիժամա, տնային զգեստ։

پی‌جو [փեյջու] հետախուզիչ։

پی‌جوئی [փեյջույի] 1) հետախուզում, որոնում, 2) հետամտում։

پیچ [փիչ] 1) ոլորան, պտույտ, 2) ոլորք, ծալք, 3) պտուտակ, 4) գալար (ատամնաքսի)։ پیچ خوردن [փիչ խորդան] պտտվել, դառնալ։

پیچاپیچ [փիչափիչ] գալարապտույտ։

پیچاندن [փիչանդան] 1) ոլորել, պտտեցնել, 2) պարուրել, թեքել, շեղել, 3) փաթաթել։

پیچ‌دار [փիչդար] պտուտակային, պտուտակավոր։

پیچ‌درپیچ [փիչդարփիչ] 1) միահյուսված, 2) խճճված։

پیچش [փիչեշ] 1) ծռվածք, կռվածք, կորություն, 2) ոլորապտույտություն, 3) փաթույթ, 4) գալար (ցավ), 5) հոդախախտում, 6) անդրադարձում (ձայնի)։ پیچش صدا [փիչեշե սեդա] ձայնի անդրադարձում, արձագանք։

پیچک [փիչաք] բուս. բաղեղ։

پیچ‌گوشتی [փիչգուշթի] դարձուցակ, պտուտակիչ։

پیچ‌ماده [փիչմադե] պնդօղակ, մանեկ, գայկա։

پیچ‌مهره [փիչմոհրե] պտուտակ ու մանեկ։

پیچ‌وتاب [փիչոթաբ] 1) ոլորք, պտույտ, ոլորապտույտություն, 2) խճճվածություն, բարդություն, 3) խորամանկություն, 4) ապրումներ, տանջանք, չարչարանք։

پیچ‌وخم [փիչոխամ] 1) ոլորան, պտույտ, ոլորք, 2) ելևէջներ, իրադարձություններ։ در پیچ‌وخم زندگی [դար փիչոխամե զենդեգի] կյանքի ելևէջներում, կյանքի բավիղներում։

پیچیدگی [փիչիդեգի] 1) ծռվածք, շեղություն, 2) ոլորք, ծալվածք, 3) խճճվածություն, բարդություն։

پیچیدن [փիչիդան] 1) ոլորվել, 2) ոլորել, 3) փաթաթվել, 4) փաթաթել, 5) շրջվել, թեքվել, 6) շրջել, թեքել, 7) արձագանքել (ձայնի մասին)։

پیچیده [փիչիդե] 1) ոլորված, 2) փաթաթված, 3) թեքված, 4) խճճված, բարդ, խրթին։

پیدا [փեյդա] 1) ակնհայտ, ակներև, 2) նկատելի, երևացող։ پیدا کردن [փեյդա քարդան] գտնել։ پیدا شدن [փեյդա շոդան] երևան գալ, երևալ, գտնվել։

پیدایش [փեյդայեշ] 1) ծագում, առաջացում, գոյացում, 2) հայտնաբերում։

پی‌درپی [փեյդարփեյ] շարունակաբար, իրար հետևից։

پیر [փիր] 1) ծեր, ծերունի, 2) ավագ, ամենավագ, 3) հոգևոր առաջնորդ։

پیرا(ی) [փիրա(յ)] զարդարող, հարդարող։

پیرارسال [փիրարսալ] նախանցյալ տարի։

پیراستن [փիրասթան] հարդարել, կոկել, հղկել, զարդարել։

پیرامون [փիրամուն] 1) շրջակայք, 2) շուրջ, մոտ, 3) շուրջ, մասին։ پیرامون چه [փիրամունե չե] ինչի մասին։ پیرامون شهر [փիրամունե շահր] քաղաքի շրջակայքը։ پیرامون خانه [փիրամունե խանե] տան մոտ, տան շուրջը։

پیرانه [փիրանե] 1) ծերունական, 2) իմաստուն։

پیراهن [փիրահան] 1) շապիկ, 2) շրջազգեստ։ پیراهن خواب [փիրահանե խաբ] գիշերանոց։

پیراهن‌دوز [փիրահանդուզ] շապիկ կարող։

پیرایش [փիրայեշ] 1) զարդարանք, հարդարանք, 2) զարդարում, հարդարում, 3) կոկում։

پیرایشگاه [փիրայեշգահ] վարսավիրանոց։

پیرایشگر [փիրայեշգար] 1) զարդարող, հարդարող, 2) վարսավիր։

پیرایه [փիրայե] տե՛ս پیرایش [փիրայեշ]։

پیرزن [փիրզան] պառավ։

پیرمرد [փիրմարդ] ծերունի։

پیرو [փեյրոու] 1) հետևորդ, 2) ի լրումն, ի լրացումն։ پیرو زرتشت [փեյրովե զարթոշթ] զրադաշտական։ پیرو آگهی [փեյրովե ագահի] ի լրումն հայտարարության։

پیروز [փիրուզ] հաղթական, հաղթող։

پیروزمند [փիրուզմանդ] 1) հաղթական, հաղթանակող, 2) հաջողակ, երջանիկ։

پیروزمندانه [փիրուզմանդանե] 1) հաղթական, հաղթանակով, 2) հաջողությամբ, հաջողակ։

پیروزه [փիրուզե] փիրուզակ, փիրուզ։

پیروزی [փիրուզի] 1) հաղթանակ, հաղթություն, 2) հաջողություն։

پیروی [փեյրովի] 1) հետևորդություն, 2) հետևում, կատարում, պահպանում։ از اوامر پیروی کردن [ազ ավամեր փեյրովի քարդան] հրամանները կատարել։ از قوانین پیروی کردن [ազ ղավանին փեյրովի քարդան] օրենքները պահպանել։

پیرهن [փիրհան] տե՛ս پیراهن [փիրահան]։

پیری [փիրի] ծերություն։

پی‌ریز [փեյրիզ] հիմք դցող, հիմնադիր։

پی‌ریزی [փեյրիզի] հիմնադրում, հիմք դնելը։

پیزر [փիզոր] ծղոտ։

پیزری [փիզորի] ծղոտակուռ (ծղոտ լցրած)։

پیزی [փիզի] հետույք։

پیس [փիս] 1) պաեռով դեմք, 2) բիծ, 3) կեղտոտ, պիղծ, 4) բժշկ. էկզեմա։

پی‌سپار [փեյսեփար] 1) ճամփորդ, ուղևոր, 2) ոտնակոխ, ոտնահար։ پی‌سپار شدن [փեյսեփար շոդան] 1) ճանապարհ ընկնել, 2) ոտնակոխ լինել, ոտնահարվել։ پی‌سپار کردن [փեյսեփար քարդան] 1) ճանապարհ կտրել, 2) ոտնակոխ անել, ոտնահարել։

پیستون [փիսթոն] պիստոն, հրապատիճ։

پیسه [փիսե] 1) խայտաբղետ, 2) երկգույն։

پیسی [փիսի] 1) բորոտություն, էկզեմա, 2) կեղտոտություն, անմաքրություն։

پیش [փիշ] 1) առաջ, առջև, 2) նախորդ, նախկին, անցյալ, 3) առջևում, 4) դեպի առաջ, 5) նախապես, նախօրոք, 6) մոտ, կողք, 7) համեմատ, դիմաց, 8) o-ի ձայնանիշը (զամմե)։

پیشاب [փիշաբ] մեզ։ پیشاب کردن [փիշաբ քարդան] միզել։

پیشاب‌آور [փիշաբավար] միզամուղ։

پیشاپیش [փիշափիշ] 1) նախօրոք, առաջ, 2) առջևում, 3) դեմ առ դեմ։

پیش آمد [փիշամäդ] 1) դեպք, պատահար, 2) պատահականություն։ پیش آمد کردن [փիշամäդ քäրդäն] պատահել։

پیش آمدگی [փիշամäդäգի] 1) ցցուն, ելուստ, 2) ցցվածություն, 3) ուռուցիկություն։

پیش آمده [փիշամäդե] 1) ցցված, ուռուցիկ, ցայտուն։

پیش اندیش [փիշäնդիշ] շրջահայաց, զգուշավոր։

پیش اندیشی [փիշäնդիշի] շրջահայացություն, զգուշավորություն։

پیشانی [փիշանի] ճակատ։

پیشانی بلند [փիշանիբոլäնդ] լայնաճակատ։

پیشانی گشاده [փիշանիգոշադե] 1) բացճակատ, 2) շիտակ, անկեղծ, 3) բարի, մեծահոգի։

پیشاوند [փիշավäնդ] նախածանց։

پیش آهنگ [փիշահäնգ] 1) պիոներ, ռահվիրա, 2) պիոներ, 3) սկաուտ։

پیش آهنگی [փիշահäնգի] 1) առաջնորդություն, առաջավոր դեր, 2) պիոներական, 3) սկաուտական։

پیش برد [փիշբորդ] իրականացում, կատարում։

پیش بردنی [փիշբորդäնի] իրականանալի, կենսագործելի, իրագործելի։

پیش بند [փիշբäնդ] գոգնոց, կրծքակալ։

پیش بها [փիշբäհա] կանխավճար։

پیش بین [փիշբին] 1) կանխատես, 2) խելամիտ։

پیش بینی [փիշբինի] 1) կանխատեսություն, հեռատեսություն, 2) խելամտություն։

پیش پا افتاده [փիշեփաօֆթադե] սովորական, հասարակ, մաշված, տափակ, ծամծմված, անհամ։

پیش پرداخت [փիշփäրդախթ] կանխավճար։ پیش پرداخت کردن [փիշփäրդախթ քäրդäն] կանխավճար տալ։

پیش پرده [փիշփäրդե] 1) նախերգանք, 2) նախաբեմ։

پیشتاز [փիշթազ] առաջապահ ջոկատ, ավանգարդ։

پیشتر [փիշթäր] 1) ավելի վաղ, նախկինում, 2) ավելի առաջ, ավելի հեռու։

پیشخان [փիշխան] վաճառասեղան։

پیشترها [փիշթäրհա] առաջներում։

پیش جنگ [փիշջäնգ] 1) առաջամարտիկ, մարտիկ, 2) առաջապահ, առաջագունդ։

پیش خدمت [փիշխեդմäթ] 1) ծառա, սպասավոր, 2) մատուցող։

پیش خرید [փիշխäրիդ] կանխագնում։ پیش خرید کردن [փիշխäրիդ քäրդäն] գնել՝ կանխավճար տալով։

پیشدادیان [փիշդադիյան] Փիշդադիյան (Իրանի առասպելական թագավոր Հուշանգի դինաստիան)։

پیش دامن [փիշդամäն] գոգնոց։

پیش درآمد [փիշդäրամäդ] 1) նախերգանք, 2) ներածական մաս, ներածություն։

پیش دست [փիշդäսթ] կանխող, կանխաձեռնարկ։

پیش دستی [փիշդäսթի] կանխաձեռնություն, գերազանցություն։ پیش دستی کردن [փիշդäսթի քäրդäն] կանխաձեռնել։

پیشرس [փիշրäս] վաղահաս, վաղ եկող։ بهار پیشرس [բäհարե փիշրäս] վաղահաս գարուն։

پیشرفت [փիշրäֆթ] առաջադիմություն։

پیش رفتگی [փիշրäֆթեգի] 1) ուռուցիկություն, 2) դուրս պրծած տեղ։

پیش رفته [փիշրäֆթե] զարգացած, առաջավոր։

پیشرو [փիշրոու] առջևից գնացող, առաջավոր։

پیشروی [փիշրäվի] 1) առաջադիմություն, 2) զարգացում, առաջընթաց, 3) առաջխաղացում (զորքերի)։

پیش فروش [փիշֆորուշ] նախավաճառող։

پیش فروشی [փիշֆորուշի] նախավաճառք, նախավաճառում։

پیش فنگ [փիշֆäնգ] ռազմ. հրացանները վեր (հրաման)։

پیش قدم [փիշղäդäմ] 1) առաջավոր, առջևից գնացող, 2) նախաձեռնող, սկզբնադիր, 3) նախակարապետ։

پیش قدمی [փիշղäդäմի] 1) նախաձեռնություն, սկզբնավորում, 2) առաջավոր դեր։

پیش قراول [փիշղäրավոլ] 1) դիտակալ, 2) առաջապահ ջոկատ։

پیشکار [փիշքար] 1) գործերի կառավարիչ, տնտեսական մասի վարիչ, 2) կարգադրիչ, տնօրեն, 3) հացթուխի աշակերտ՝ օգնական։

پیشکاری [փիշքարի] 1) գործերի կառավարչություն, 2) գործերի կառավարչի պաշտոնը։

پیشکاشت [փիշքաշթ] վաղ ցանք։

پیش کرایه [փիշքերայե] վարձակալման կանխավճար։

پیش کسوت [փիշքեսվäթ] 1) մարզատան ամենապատվական մարզիկը, 2) վետերան։

پیشکش [փիշքեշ] ընծա, նվեր։ پیشکش کردن [փիշքեշ քäրդäն] ընծայաբերել, նվիրել, նվիրաբերել։

پیشکشی [փիշքեշի] ընծայված, նվիրաբերված։

پیشکی [փիշäքի] նախօրոք, նախապես։

پیشگام [փիշգամ] տե՛ս پیشقدم [փիշղäդäմ]։

پیشگاه [փիշգահ] գահադահլիճ, գահասենյակ, գահարան։

پیش گفتار [փիշգոֆթար] նախաբան, ներածություն։

پیش گفته [փիշգոֆթե] վերը նշված, արդեն նշված, վերոհիշյալ։

پیشگو(ی) [փիշգու(յ)] նախագուշակիչ, նախագուշակ։

پیشگوئی [փիշգույի] նախագուշակություն, գուշակություն։ پیشگوئی کردن [փիշգույի քäրդäն] կանխագուշակել, նախագուշակել։

پیشگیر [փիշգիր] 1) կանխող, կանխարգելող, 2) տե՛ս پیش بند [փիշբäնդ]։

پیشگیری [փիշգիրի] 1) կանխում, կանխարգելում, 2) նախապահպանում, պրոֆիլակտիկա։

پیش مرگ [փիշմäրգ] անձնուրաց, անձնազոհ։

پیش مزد [փիշմոզդ] աշխատավարձի կանխավճար, (ավանս)։

پی‌شناس [փեյշենաս] հետախուզիչ։

پیش نماز [փիշնäմազ] հավաքական աղոթքը ղեկավարող հոգևորական։

پیش نویس [փիշնեվիս] սևագրություն։

پیشنهاد [փիշնեհադ] առաջարկություն։ پیشنهاد متقابل [փիշնեհադե մոթեղաբել] հակառակ առաջարկություն։ طبق پیشنهاد [թեբղե փիշնեհադ] համաձայն առաջարկության։

پیشنهادی [փիշնեհադի] առաջարկված, առաջադրված, առաջարկվող։

پیشوا [փիշվա] առաջնորդ։

پیشواز [փիշվազ] դիմավորում, ընդառաջում։ پیشواز کردن [փիշվազ քäրդäն] դիմավորել։ به پیشواز رفتن [բեփիշվազ ռäֆթäն] ընդառաջ գնալ։

پیشوائی [փիշվայի] առաջնորդություն։

پیشوند [փիշվäնդ] տե՛ս پیشاوند [փիշավäնդ]։

پیشه [փիշե] արհեստ, փեշակ։

پیشه‌ای [փիշեի] պրոֆեսիոնալ։ امراض پیشه‌ای [äմրազե փիշեի] պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ։ ورزشکار پیشه‌ای [վäրզեշքարե փիշեի] պրոֆեսիոնալ մարզիկ։

پیشه‌ور [փիշեվäր] 1) արհեստավոր, 2) խանութպան։

پیشه‌وری [փիշեվäրի] արհեստավորություն, մանր ձեռնարկատիրություն։

پیشی [փիշի] առաջնություն։

پیشین [փիշին] 1) առջևի, առջևում գտնվող, 3) նախկին, նախորդ։ وزیر پیشین [վäզիրե փիշին] նախկին մինիստր։

پیشینه [փիշինե] 1) նախընթաց, անցյալ, 2) աշխատանքի ստաժ։

پیشینه‌دار [փիշինեդար] 1) իր նախադեպն ունեցող, 2) ստաժավոր։

پیشینیان [փիշինյան] նախնիներ, նախնիք։

پیغام [փեյղամ] 1) պատգամ, 2) հանձնարարություն, առաքելություն։

پیغام‌آور [փեյղամավա̈ր] պատգամաբեր, սուրհանդակ։

پیغامبر [փեյղամբա̈ր] տե՛ս پیغمبر [փեյղա̈մբա̈ր]։

پیغامبری [փեյղամբա̈րի] տե՛ս پیغمبری [փեյղա̈մբա̈րի]։

پیغمبر [փեյղա̈մբա̈ր] մարգարե։

پیغمبرانه [փեյղա̈մբա̈րանե] մարգարեաբար։

پیغمبری [փեյղա̈մբա̈րի] մարգարեություն։

پیک [փեյք] սուրհանդակ։ پیک اجل [փեյքե ա̈ջա̈լ] հոգեառ հրեշտակ։

پیکار [փեյքար] պայքար, մարտ, կռիվ։

پیکارجو(ی) [փեյքարջու(յ)] 1) մարտիկ, մարտնչող, ռազմատենչ, 2) կռվարար։

پیکارجویانه [փեյքարջույանե] 1) մարտականորեն, 2) ռազմատենչորեն։

پیکارجوئی [փեյքարջուի] ռազմատենչություն, ռազմաշնչություն։

پیکارگاه [փեյքարգահ] ռազմադաշտ։

پیکان [փեյքան] նետ, գեղարդ։

پیکر [փեյքա̈ր] 1) կազմվածք, մարմին, 2) արձան, անդրի, 3) պատկեր, 4) կերպար, 5) ձև, կաղապար, 6) դիմանկար։

پیکران [փեյքա̈րան] համաստեղություն։

پیکرپرست [փեյքա̈րփա̈րա̈սթ] տե՛ս بت پرست [բոթփա̈րա̈սթ]։

پیکرتراش [փեյքա̈րթա̈րաշ] քանդակագործ։

پیکرتراشی [փեյքա̈րթա̈րաշի] քանդակագործություն։

پی‌کرد [փեյքա̈րդ] հետապնդում, հետամտում, հետապնդություն։

پی‌کرده [փեյքա̈րդե] հետապնդվող, հալածվող։

پیکرنگار [փեյքա̈րնեգար] դիմանկարիչ։

پیکرنگاری [փեյքա̈րնեգարի] դիմանկարչություն։

پیکره [փեյքա̈րե] 1) պատկեր, նկար, դիմանկար, 2) դիմաքանդակ, 3) կերպար, 4) հանգամանք։

پیک‌نیک [փիքնիք] պիկնիկ, զբոսախնջույք։

پیکه [փիքե] ավ. վայրասլացում, վայրասլաց թռիչք։ پیکه رفتن(کردن) [փիքե ռա̈ֆթա̈ն(քա̈րդա̈ն)] վայրասլաց թռիչք կատարել։

پی‌گذار [փեյգոզար] հիմնադիր, կազմակերպիչ։

پی‌گذاری [փեյգոզարի] հիմնադրում, կազմակերպում։

پی‌گرد [փեյգա̈րդ] 1) քննում, հետաքննում, 2) հետազոտող, ուսումնասիրող։

پی‌گردی [փեյգա̈րդի] հետազոտություն, պրպտում։

پی‌گزار [փեյգոզար] տե՛ս پی‌گذار [փեյգոզար]։

پی‌گم [փեյգոմ] անհետ, հետքը կորած։

پی‌گم‌کرده [փեյգոմքա̈րդե] հետքը կորցրած, շեղված։

پی‌گیر [փեյգիր] 1) հետևողական, անընդհատ, մշտական, 2) համառ։

پی‌گیرانه [փեյգիրանե] հետևողականորեն, համառորեն, անընդհատ։

پی‌گیری [փեյգիրի] 1) հետևողականություն, անընդհատություն, 2) հետապնդում, 3) համառություն։

پیل [փիլ] փիղ։

پیلبان [փիլբան] փղապան։

پیل‌پیکر [փիլփեյքա̈ր] փղանման, փղամարմին, վիթխարի։

پیلتن [փիլթա̈ն] փղամարմին, վիթխարի, հաղթանդամ։

پیلزور [փիլզուր] փղի ուժ ունեցող, շատ ուժեղ։

پیلسان [փիլսան] տե՛ս پیل‌پیکر [փիլփեյքա̈ր]։

پیله [փիլե] I 1) բոժոժ, 2) շերամ։

پیله [փիլե] II 1) պալար, թարախապալար, 2) թարախ։ پیله کردن [փիլե քա̈րդա̈ն] թարախակալել։

پیله [փիլե] III 1) կամակորություն, համառություն, 2) ընդերեսություն, ձանձրացուցիչ կպչելը։ پیله کردن [փիլե քա̈րդա̈ն] կպչել, ձեռք չքաշել, ձանձրացնել։

پیله‌ور [փիլեվա̈ր] փերեզակ։

پیله‌وری [փիլեվա̈րի] փերեզակություն։

پیما [փեյմա] 1) չափող, 2) գնացող, կտրող։

پیمان [փեյման] 1) պայման, համաձայնություն, պայմանագիր, 2) ուխտ, խոստում, 3) դաշինք։

پیمان‌شکن [փեյմանշեքա̈ն] ուխտադրուժ, պայմանազանց։

پیمان‌شکنانه [փեյմանշեքա̈նանե] ուխտադրժորեն, նենգաբար։

پیمان‌شکنی [փեյմանշեքա̈նի] ուխտադրժություն, պայմանազանցություն։

پیمانکار [փեյմանքար] կապալառու։

پیمانکاری [փեյմանքարի] կապալական աշխատանք։

پیمان‌گسل [փեյմանգոսա̈լ] տե՛ս پیمان‌شکن [փեյմանշեքա̈ն]։

پیمان‌نامه [փեյմաննամե] համաձայնագիր։

پیمانه [փեյմանե] 1) չափիչ, չափաման, 2) բաժակ, գավաթ։

پیمانی [փեյմանի] պայմանագրային, ար[illegible]ային։

پیمایش [փեյմայեշ] չափ, չափում։

پیمودن [փեյմուդա̈ն] 1) չափել, 2) գնալ, անցնել, կտրել։

پینگ‌پنگ [փինգփոնգ] պինգպոնգ, սեղանի թենիս։

پی‌نوشت [փեյնևեշթ] 1) մակագրություն, գրավոր եզրակացություն, 2) ծանոթագրություն, 3) հավելված։

پینه [փինե] 1) կարկատան, 2) կոշտացում, կոշտուկ։ پینه انداختن [փինե ա̈նդախթա̈ն] կարկատան դնել։ پینه‌بستن [փինե բա̈սթա̈ն] կոշտուկ գոյանալ։

پینه‌بسته [փինեբա̈սթե] կոշտացած, կոշտուկավոր։

پینه‌خورده [փինեխորդե] 1) կարկատաններով, կարկատված, 2) տե՛ս پینه‌بسته [փինեբա̈սթե]։

پینه‌دار [փինեդար] կարկատած, կարկատաններով։

پینه‌دوز [փինեդուզ] փինաչի, հնակարկատ։

پینه‌دوزی [փինեդուզի] հնակարկատություն, փինաչիություն։

پیوست [փեյվա̈սթ] 1) միացում, կապ, կապակցություն, կցում, միացում, շաղկապում, 2) լրացում, լրումն, 3) ուղեկից։

پیوستگان [փեյվա̈սթեգան] հարազատներ, յուրայիններ, ազգականներ։

پیوستگی [փեյվա̈սթեգի] 1) միասնություն, միաձուլություն, միություն, 2) կապակցվածություն, 3) անընդհատություն, 4) կապվածություն, 5) միացում, ամուսնություն։

پیوستن [փեյվա̈սթա̈ն] 1) կապակցել, 2) միացնել, 3) միանալ, 4) կցվել։

پیوسته [փեյվա̈սթե] 1) անընդհատ, հարատև, 2) միացած, կապված, միաձուլված, 3) իսկական, մշտական։ عضو پیوسته فرهنگستان علوم [օզվե փեյվա̈սթեյե ֆա̈րհանգեսթանե օլում] գիտությունների ակադեմիայի իսկական անդամ։

پیوند [փեյվա̈նդ] 1) միացում, կապակցում, կցում, 2) ազգակցություն, 3) պատվաստ, պատվաստում, պատրուսում, 5) փոխպատվաստում, փոխպատրուսում։ پیوند قلب [փեյվա̈նդե ղա̈լբ] սրտի փոխպատվաստում։ پیوند کردن [փեյվա̈նդ քա̈րդա̈ն] պատվաստել։

پیوندپذیر [փեյվա̈նդփա̈զիր] 1) միանալու՝ միացման ընդունակ, 2) պատվաստելի, 3) համատեղելի (օրգանների և հյուսվածքների մասին)։

پیوندخورده [փեյվա̈նդխորդե] 1) միացած, ամրացած, կապված, 2) պատվաստված։

پیوندزن [փեյվա̈նդզա̈ն] պատվաստող։

پیوندزنی [փեյվա̈նդզա̈նի] պատվաստում։

پیوندگاه [փեյվա̈նդգահ] 1) միացման կետ, 2) անատ. հոդ։

پیوندناپذیر [փեյվա̈նդնափա̈զիր] 1) չմիացող, 2) չպատվաստվող, անպատվաստելի։

پیوندی [փեյվա̈նդի] 1) պատվաստված, 2) հիբրիդային, 3) փոխպատվաստված։

پیه [փիհ] ճարպ, ճրագու։

پیه‌آلود [փիհալուդ] ճարպակալած, ճարպոտ։

پیه‌دار [փիհդար] ճարպոտ, դեր։

ت

ت [թե] պարսկական այբուբենի չորրորդ տառը։

تا [թա] 1) մինչև, 2) որպեսզի, 3) հատ, 4) ծալ, ծալք։ از مدرسه تا خانه [ազ մադրասե թա խանե] դպրոցից մինչև տուն։ از ساعت دو تا سه [ազ սաաթե դո թա սե] ժամը երկուսից մինչև երեքը։ آمدم تا ترا ببینم [ամադամ թա թորա բեբինամ] եկա, որպեսզի քեզ տեսնեմ։ دو تا مداد [դո թա մեդադ] երկու հատ մատիտ։ تا کردن [թա քարդան] ծալել։ تا شدن [թա շոդան] ծալվել։

تاب [թաբ] 1) տապ, ջերմություն, 2) թափ, կարողություն, 3) ոլորք, 4) փայլ, պայծառություն։ تاب آوردن [թաբ ավարդան] դիմանալ։ تاب خوردن [թաբ խորդան] 1) ոլորվել, 2) ճոճվել։ تاب دادن [թաբ դադան] 1) ոլորել, 2) շիկացնել 3) ճոճել։

تابان [թաբան] շողշողուն, փայլող, լուսափայլ, պայծառ։

تابتا [թաբեթա] անզույգ, կենտ։

تابدار [թաբդար] I 1) համբերատար, տոկուն, 2) դիմացկուն, ամուր։

تابدار [թաբդար] II տե՛ս تابان [թաբան]։

تابدار [թաբդար] III 1) ոլորուն, 2) ալիքավոր, գանգուր։

تابستان [թաբեսթան] ամառ։

تابستانی [թաբեսթանի] ամառային։

تابش [թաբեշ] 1) շողում, փայլատակում, 2) ճառագայթում, 3) շիկացում։

تابع [թաբե՛] 1) հպատակ, 2) ենթակա, 3) քեր. ստորադասական։

تابعیت [թաբեիյաթ] 1) հպատակություն, 2) կախվածություն, կախում, 3) հնազանդություն։ تابعیت اختیار کردن [թաբեիյաթ էխթիյար քարդան] հպատակություն ընդունել։

تابعین [թաբեին] հպատակներ, ենթականեր։

تابلو [թաբլո] 1) նկար, կտավ, 2) ցուցանակ։

تابلوساز [թաբլոսազ] կենդանագիր։

تابلوسازی [թաբլոսազի] կենդանագրություն, գեղանկարչություն։

تابناک [թաբնաք] տե՛ս تابان [թաբան]։

تابندگی [թաբանդեգի] I փայլում, շողում, ճաճանչում, լուսափայլություն։

تابندگی [թաբանդեգի] II 1) մանում, 2) մանվածքային, մանող։ دستگاه تابندگی [դասթգահե թաբանդեգի] մանող մեքենա։

تابوت [թաբութ] դագաղ։

تابوت ساز [թաբութսազ] դագաղագործ։

تابه [թաբե] թավա։

تابیدن [թաբիդան] I շողալ, փայլել, շողշողալ, ճառագայթել։

تابیدن [թաբիդան] II 1) ոլորել, 2) ոլորվել, 3) մանել։

تاپال [թափալ] քակոր, թրիք։

تات [թաթ] թաթ։

تاتار [թաթար] թաթար։

تاتاری [թաթարի] 1) թաթարական, 2) թաթարերեն։

تأتر [թեաթր] թատրոն։

تأترال [թեաթրալ] թատերական։

تاتی [թաթի] թաթերեն։

تأثر [թաասսոր] վիշտ, տրտմություն, թախիծ, հուզմունք, ընկճում, նեղվածություն։

تأثرانگیز [թաասսորանգիզ] վշտալի, թախծալի, ցավալի, ընկճող, ճնշող, հուզիչ։

تأثرآور [թաասսորավար] տե՛ս تأثرانگیز [թաասսորանգիզ]։

تأثیر [թա՛սիր] տպավորություն, ազդեցություն, ներգործություն։ در تحت تأثیر [դար թահթե թա՛սիր] ազդեցության տակ։ تأثیر کردن [թա՛սիր քարդան] 1) տպավորություն թողնել, 2) ազդել, ներգործել։

تأثیربخش [թա՛սիրբախշ] գործուն, ազդեցիկ։

تاج [թաջ] 1) թագ, պսակ, 2) կատար։ تاج گل [թաջե գոլ] ծաղկեպսակ։ تاج خروس [թաջե խորուս] աքաղաղի կատար։

تاجدار [թաջդար] թագակիր։

تاجر [թաջեր] վաճառական։ Հոգ. تجار [թոջջար]։

تاجگذاری [թաջգոզարի] թագադրություն։

تاجور [թաջվար] տե՛ս تاجدار [թաջդար]։

تاجیک [թաջիք] տաջիկ։

تاجیکی [թաջիքի] 1) տաջիկական, 2) տաջիկերեն։

تأجیل [թա՛ջիլ] հետաձգում, տարկետում։

تاخت [թախթ] 1) ասպատակություն, արշավ, հարձակում, 2) քառատրոփ արշավ, քառարշավ։ تاخت آوردن [թախթ ավարդան] քառատրոփ արշավել (ձիով)։ تاخت و تاراج [թախթո թարաջ] կողոպուտ, թալան։

تاختگاه [թախթգահ] ձիարշավարան։

تاختن [թախթան] 1) արշավել, սուրալ, 2) ասպատակել, հարձակվել։

تاخت و تاز [թախթոթազ] ասպատակություն, արշավանք, հարձակում։

تأخیر [թա՛խիր] ուշացում, հապաղում։ تأخیر کردن [թա՛խիր քարդան] ուշանալ, հապաղել։

تأخیرپذیر [թա՛խիրփազիր] ոչ շտապ, հետաձգելի, երկարաձգելի։

تأخیرناپذیر [թա՛խիրնափազիր] շտապ, անհետաձգելի, աներկարաձգելի։

تأخیری [թա՛խիրի] կասեցնող, դանդաղեցնող։

تأدب [թաադդոբ] 1) դաստիարակվածություն, քաղաքավարություն, բարեկրթություն, 2) կարգապահություն։

تأدیب [թա՛դիբ] 1) պատիժ, 2) դաստիարակություն, վերադաստիարակում։ تأدیب کردن [թա՛դիբ քարդան] վերադաստիարակել, ուղղել, բարեկրթել։

تأدیبی [թա՛դիբի] դաստիարակչական, կարգապահական։ مجازات تأدیبی [մոջազաթե թա՛դիբի] կարգապահական պատիժ՝ տույժ։

تأدیه [թա՛դիյե] վճարում, մուծում։ تأدیه کردن [թա՛դիյե քարդան] վճարել, մուծել։

تأدیه‌کننده [թա՛դիյեքոնանդե] մուծող, վճարող։

تأذی [թաազզի] չարչարանք, տանջանք։ تأذی دیدن [թաազզի դիդան] տանջվել, չարչարվել։

تار [թար] I մութ, մռայլ։

تار [թար] II թառ (երաժշտ. գործիք)։ تار زدن [թար զադան] թառ նվագել։

تار [թար] III 1) թել, 2) լար, 3) մազիկ։ تار عنکبوت [թարե անքաբութ] սարդոստայն։

تاراج [թարաջ] կողոպուտ, թալան, ավար։ تاراج کردن [թարաջ քարդան] կողոպտել, թալանել։

تاراجگر [թարաջգար] կողոպտիչ, թալանիչ, ավարառու։

تاراجگری [թարաջգարի] կողոպուտ, թալան, ավարառություն։

تاراندن [թարանդան] ցրել, փախցնել։

تارزن [թարզան] թառ նվագող, թառահար։

تارک [թարեք] լքող, թողնող։ تارک دنیا [թարեքե դոնյա] ճգնավոր, մենակյաց։

تارکش [թարքեշ] մետաղալար քաշող՝ կորդանող (բանվոր)։

تارم [թարամ, թարոմ] և تارمی [թարամի] ցցաշարք, ցցապատնեշ, ցցապատ, ճաղապատ, թարմա։

تارومار [թարումար] ցիրուցան, ջախջախված, քարուքանդ։ تارومار کردن [թարումար քարդան] ջախջախել, ցիրուցան անել։ تارومار شدن [թարումար շոդան] ցիրուցան լինել, ջախջախվել, ոչնչանալ։

تاری [թարի] 1) մթություն, խավար, 2) մթագնում։

تبادر [թա̈բադոր] աճապարանք, շտապողություն։

تبادل [թա̈բադոլ] փոխանակում։ Հոգ. تبادلات [թա̈բադոլաթ]։ تبادل افكار [թա̈բադոլե աֆքար] մտքերի փոխանակում։

تبار [թա̈բար] 1) ծագում, 2) ցեղ, տոհմ, գերդաստան։

تباشير [թա̈բաշիր] I 1) կավիճ, 2) բժշ. մագնեզիա, 3) եղեգնաշաքար։

تباشير [թա̈բաշիր] II տե՛ս եզ. تبشير [թա̈բշիր]։

تباعت [թա̈բաա̈թ] ընօրինակում, որևէ մեկի օրինակին հետևելը։

تباعد [թա̈բաոդ] տարահատկանչություն, հատկանիշների տարամիտում, դիվերգենցիա, տարակարծություն։ تباعد داشتن [թա̈բաոդ դաշթա̈ն] տարակարծիք լինել։

تباغض [թա̈բագոզ] փոխադարձ թշնամություն։

تباكى [թա̈բաքի] կեղծ՝ շինծու ողբալը, ողալը։

تبانى [թա̈բանի] համաձայնություն, խոսքը մեկ անելը։

تباه [թա̈բահ] 1) փչացած, այլասերված, 2) կործանված, քայքայված։

تباه كار [թա̈բահքար] 1) հանցագործ, ոճրագործ, չարագործ, 2) կործանարար, ապականիչ։

تباهكارانه [թա̈բահքարանե] ոճրագործաբար, չարագործորեն։

تباهكارى [թա̈բահքարի] ոճրագործություն, չարագործություն, կործանարարություն։

تباهى [թա̈բահի] 1) փտածություն, նեխածություն, 2) այլասերվածություն, փչացածություն։

تبايع [թա̈բայո՛] առևտրական գործարք։

تباين [թա̈բայոն] հակադրություն, տարբերություն, զանազանություն։

تبجر [թա̈բջոր] բժշկ. ջերմիջույց (դեղ), հակաջերմ (միջոց)։

تبجيل [թա̈բջիլ] մեծարում, գովաբանում։ تبجيل كردن [թա̈բջիլ քա̈րդա̈ն] մեծարել, գովաբանել։

تبحر [թա̈բա̈հհոր] 1) խորամտություն, խորիմաստություն, գիտնականություն, գիտունություն, 2) հմտություն, խորագիտակություն։ تبحر داشتن [թա̈բա̈հհոր դաշթա̈ն] խորագիտակ լինել։

تبخال [թա̈բխալ] ցան, բիծ, տենդ։

تبخير [թա̈բխիր] գոլորշացում։ تبخيركردن [թա̈բխիր քա̈րդա̈ն] գոլորշացնել։

تبدار [թա̈բդար] տենդոտ, տենդային։

تبدل [թա̈բա̈դդոլ] փոփոխում, փոփոխություն։ تبدل يافتن [թա̈բա̈դդոլ յաֆթա̈ն] փոփոխվել, փոխարկվել։

تبديل [թա̈բդիլ] 1) փոփոխություն, փոխարինում, փոխում, 2) այլափոխություն։

تبديل پذير [թա̈բդիլփա̈զիր] փոփոխելի, փոփոխունակ։

تبديل ناپذير [թա̈բդիլնափա̈զիր] անփոփոխական, անփոփոխելի։

تبذير [թա̈բզիր] վատնողություն, շռայլում, վատնում, շռայլություն։ تبذير كردن [թա̈բզիր քա̈րդա̈ն] վատնել, շռայլել։

تبر [թա̈բա̈ր] կացին։

تبرا [թա̈բա̈րրա] 1) հրաժարում, մերժում, 2) ժուժկալություն, ժուժկալում, զսպում, խուսափում։ تبرا جستن [թա̈բա̈րրա ջոսթա̈ն] 1) հրաժարվել, մերժել, 2) ժուժկալել, խուսափել, իրեն զսպել։

تبرد [թա̈բա̈րրոդ] սառեցում։

تبرزد [թա̈բա̈րզա̈դ] սառնաշաքար։

تبرزين [թա̈բա̈րզին] սակրատեգ, տապարատեգ։

تبرع [թա̈բա̈րրո՛] նվիրատվություն, նվիրաբերություն։

تبرعاً [թա̈բա̈րրո՛ա̈ն] 1) հոժարակամ, կամովին, 2) անվարձ կերպով, ձրիաբար։

تبرك [թա̈բա̈րրոք] 1) օրհնություն, 2) սրբություն, 3) հմայիլ։

تبرهن [թա̈բա̈րհոն] փաստարկում։

تبرى [թա̈բա̈րրա] տե՛ս تبرا [թա̈բա̈րրա]։

تبريد [թա̈բրիդ] սառեցում։ تبريد كردن [թա̈բրիդ քա̈րդա̈ն] սառեցնել։

تبريك [թա̈բրիք] շնորհավորանք, ողջույն։ تبريك گفتن [թա̈բրիք գոֆթա̈ն] շնորհավորել, ողջունել։

تبريك آميز [թա̈բրիքամիզ] շնորհավորական, ողջույնի։

تبريكى [թա̈բրիքի] տե՛ս تبريك آميز [թա̈բրիքամիզ]։

تبرئه [թա̈բրեէ] արդարացում։ تبرئه شدن [թա̈բրեէ շոդա̈ն] արդարացվել։ تبرئه كردن [թա̈բրեէ քա̈րդա̈ն] արդարացնել։

[illegible] [թա̈բա̈նոթ] 1) փչացված, անպետք, ոչ պիտանի, 2) տգեղ, գեշ։

تبسم [թա̈բա̈սսոմ] ժպիտ։ تبسم كردن [թա̈բա̈սսոմ քա̈րդա̈ն] ժպտալ։

تبسيدن [թա̈բոսիդա̈ն] տաքացվել, ջերմացվել, ջեռուցվել։

تبشير [թա̈բշիր] ավետիք, բարի լուր։ Հոգ. تباشير [թա̈բաշիր]։

تبصره [թա̈բսերե] ծանոթագրություն, մեկնաբանություն։

تبطيل [թա̈բթիլ] ոչնչացում, ջնջում, վերացում։

تبعه [թա̈բա̈է] հպատակ, քաղաքացի։ تبعه شوروى [թա̈բա̈էյե շուրա̈վի] սովետահպատակ։

تبعيت [թա̈բա̈իյյա̈թ] հպատակություն։

تبعيد [թա̈բ՛իդ] 1) աքսորում, 2) աքսոր։ تبعيد شدن [թա̈բ՛իդ շոդա̈ն] աքսորվել։ تبعيد كردن [թա̈բ՛իդ քա̈րդա̈ն] աքսորել։

تبعيدگاه [թա̈բ՛իդգահ] աքսորավայր։

تبعيدى [թա̈բ՛իդի] աքսորական։

تبعيض [թա̈բ՛իզ] խտրականություն, դիսկրիմինացիա։ تبعيض نژادى [թա̈բ՛իզե նեժադի] ռասայական դիսկրիմինացիա։

تبل [թա̈բա̈լ] 1) կնճիռ, խորշոմ, 2) կնճռոտ, խորշոմավոր։

تبلور [թա̈բա̈լվոր] բյուրեղացում։

تبليغ [թա̈բլիղ] պրոպագանդա։ تبليغ شدن [թա̈բլիղ շոդա̈ն] պրոպագանդվել։ تبليغ كردن [թա̈բլիղ քա̈րդա̈ն] պրոպագանդել։

تبليغات [թա̈բլիղաթ] պրոպագանդա, ագիտացիա։ تبليغات سياسى [թա̈բլիղաթե սիյասի] քաղաքական պրոպագանդա։

تبليغاتى [թա̈բլիղաթի] պրոպագանդիստական, ագիտացիոն։

تبليغى [թա̈բլիղի] տե՛ս تبليغاتى [թա̈բլիղաթի]։

تبنّد [թա̈բա̈ննոդ] 1) խորամանկություն, նենգություն, խարդավանք, 2) խորամանկ, նենգամիտ։

تبويب [թա̈բվիբ] գլուխների բաժանում (երկի)։ تبويب كردن [թա̈բվիբ քա̈րդա̈ն] գլուխների բաժանել։

تبه [թա̈բա̈հ] տե՛ս تباه [թա̈բա̈հ]։

تبه كار [թա̈բա̈հքար] տե՛ս تباه كار [թա̈բահքար]։

تبه كارانه [թա̈բա̈հքարանե] տե՛ս تباهكارانه [թա̈բահքարանե]։

تبه كارى [թա̈բա̈հքարի] տե՛ս تباه كارى [թա̈բահքարի]։

تبيره [թա̈բիրե] թմբուկ։

تبيره زن [թա̈բիրեզա̈ն] թմբկահար։

تبيان [թա̈բյան] պարզություն։

تبيين [թա̈բյին] բացատրություն, պարզաբանում։ تبيين كردن [թա̈բյին քա̈րդա̈ն] բացատրել, պարզաբանել։

تپانچه [թա̈փանչե] ատրճանակ։

تپاندن [թա̈փանդա̈ն] խրել, ճխտել, մխրճել։

تپش [թա̈փեշ] բաբախում, արոփում։ تپش قلب [թա̈փեշե ղա̈լբ] սրտի բաբախում։

تپق [թոփող] փաթ ընկնելը։ زبانش تپق ميزند [զա̈բանա̈շ թոփող միզա̈նա̈դ] լեզուն փաթ է ընկնում։

تپه [թա̈փփե] 1) բլուր, 2) կատար, գագաթ։

تپه دار [թա̈փփեդար] բլրավետ, բլրաշատ, բլուրներով ծածկված։

تپيدن [թա̈փիդա̈ն] 1) բաբախել, արոփել, 2) խցկվել։

تتابع [թա̈թաբո՛] հաջորդում։ تتابع اضافات [թա̈թաբո՛է էզաֆաթ] քեր. իզաֆեթային շղթա։

تتبع [թա̈թա̈բբո՛] հետազոտություն, ուսումնասիրում, պրպտում։ تتبع علمى [թա̈թա̈բբո՛է էլմի] գիտական հետազոտություն։ تتبع كردن [թա̈թա̈բբո՛ քա̈րդա̈ն] հետազոտել, ուսումնասիրել։

تتمه [թա̈թա̈մմե] մնացորդ։ تتمه داشتن [թա̈թա̈մմե դաշթա̈ն] շարունակություն ունենալ։

تتمیم [թա̈թմիմ] վերջավորություն, ավարտ։ تتمیم شدن [թա̈թմիմ շոդա̈ն] ավարտվել։ تتمیم کردن [թա̈թմիմ քա̈րդա̈ն] ավարտել, վերջացնել։

تتویج [թա̈թվիջ] թագադրում, թագադրություն։ تتویج کردن [թա̈թվիջ քա̈րդա̈ն] թագադրել։

تثبیت [թա̈սբիթ] հաստատում, կայունացում։ تثبیت قوانین [թա̈սբիթե ղա̈վանին] օրենքների հաստատում։ تثبیت قیمتها [թա̈սբիթե ղեյմա̈թհա] գների կայունացում։

تثقیب [թա̈սղիբ] հորատում, շաղափում, ծակում։

تثقیل [թա̈սղիլ] 1) ծանրացում, 2) սաստկացում։

تثلیث [թա̈սլիս] 1) եռապատկում, 2) կրոն. երրորդություն։

تثمیر [թա̈սմիր] մեծացում, ավելացում։

تثنیه [թա̈սնիյե] I 1) երկապատկում, 2) քեր. երկակի թիվ։

تثنیه [թա̈սնիյե] II գովաբանում, դրվատում, ներբողում։

تجادل [թա̈ջադոլ] վիճաբանություն, վեճ, հակաճառություն։

تجاذب [թա̈ջազոբ] ձգողականություն։ قانون تجاذب [ղանունե թա̈ջազոբ] ձգողականության օրենքը։

تجار [թոջջար] վաճառականներ։ Եզ. تاجر [թաջեր]։

تجارب [թա̈ջարոբ] տե՛ս եզ. تجربه [թա̈ջրոբե]։

تجارت [թեջարա̈թ] առևտուր։ تجارت کردن [թեջարա̈թ քա̈րդա̈ն] առևտուր անել, առևտրով զբաղվել։

تجارتخانه [թեջարա̈թխանե] վաճառատուն, առևտրական ներկայացուցչություն։

تجارتی [թեջարա̈թի] առևտրական։ قرارداد تجارتی [ղա̈րարդադե թեջարա̈թի] առևտրական պայմանագիր։

تجاری [թեջարի] տե՛ս تجارتی [թեջարա̈թի]։

تجاسر [թա̈ջասոր] հանդգնություն, համարձակություն։

تجانب [թա̈ջանոբ] խուսափում, խույս տալը։ تجانب کردن [թա̈ջանոբ քա̈րդա̈ն] խույս տալ, խուսափել։

تجانس [թա̈ջանոս] 1) համասեռություն, 2) մաթ. համեմատականություն։ تجانس لفظی [թա̈ջանոսե լա̈ֆզի] համանունություն, նույնանունություն։ تجانس معنوی [թա̈ջանոսե մա̈'նա̈վի] համանիշություն, նույնանիշություն։ تجانس مستقیم [թա̈ջանոսե մոսթա̈ղիմ] ուղիղ համեմատականություն։

تجاور [թա̈ջավոր] հարևանություն։

تجاوز [թա̈ջավոզ] 1) ոտնձգություն, 2) ագրեսիա, 3) սահմանաբեկություն, սահմանազանցություն։ تجاوز کردن [թա̈ջավոզ քա̈րդա̈ն] 1) ոտնձգություն անել, 2) ագրեսիա կատարել, 3) սահմանաբեկ լինել։

تجاوزپیشه [թա̈ջավոզփիշե] ագրեսիվ, զավթողական։

تجاوزکار [թա̈ջավոզքար] 1) ագրեսոր, 2) սահմանախախտ, սահմանազանց։

تجاوزکارانه [թա̈ջավոզքարանե] 1) զավթողաբար, 2) զավթողական։

تجاوزکاری [թա̈ջավոզքարի] ագրեսիվություն։

تجاوزی [թա̈ջավոզի] 1) ագրեսիվ, զավթողական, 2) ռազմ. հարձակողական։

تجاهل [թա̈ջահոլ] հիմար ձևանալը, իրեն հիմարի տեղ դնելը։

تجدد [թա̈ջա̈դդոդ] 1) նորոգում, նորացում, վերածնունդ, 2) նորամուծություն։

تجددپرور [թա̈ջա̈դդոդփա̈րվա̈ր] նորարար, նորամուծությունների կողմնակից։

تجددخواه [թա̈ջա̈դդոդխահ] տե՛ս تجددپرور [թա̈ջա̈դդոդփա̈րվա̈ր]։

تجدید [թա̈ջդիդ] 1) նորոգում, նորացում, վերափոխում, 2) կրկին (կայուն բառակապակցություններում որպես նախադաս բաղադրիչ)։ تجدید بنا [թա̈ջդիդե բենա] վերակառուցում։ تجدید چاپ [թա̈ջդիդե չափ] վերահրատարակում։ تجدید انتخابات [թա̈ջդիդե էնթեխաբաթ] վերընտրություններ։ تجدید نظر [թա̈ջդիդե նա̈զա̈ր] վերանայում։ تجدیدنظرطلب [թա̈ջդիդնա̈զա̈րթա̈լա̈բ] ռեվիզիոնիստ։

تجدیدی [թա̈ջդիդի] 1) վերանորոգելի, փոփոխելի, 2) վերաքննելի։

تجذیر [թա̈ջզիր] մաթ. արմատ հանելը։

تجربه [թա̈ջրոբե] փորձ, փորձառություն։ Հոգ. تجارب [թա̈ջարեբ] և تجربیات [թա̈ջրոբիյաթ]։

تجربه‌دار [թա̈ջրոբեդար] փորձված, հմուտ։

تجربی [թա̈ջրոբի] փորձառական։

تجرد [թա̈ջա̈ռրոդ] 1) առանձնացում, մեկուսացում, 2) մենակեցություն, 3) ամուրիություն, 4) վերացականություն։

تجردگزین [թա̈ջա̈ռրոդգոզին] ճգնավոր, մենակյաց։

تجری [թա̈ջա̈ռրի] հանդգնություն, անհարգալից վերաբերմունք։

تجرید [թա̈ջրիդ] 1) առանձնացում, մեկուսացում, 2) վերացականացում, աբստրակցիա։

تجریدی [թա̈ջրիդի] 1) վերացական, 2) մեկուսացված, մեկուսի։

تجزیه [թա̈ջզիյե] 1) վերլուծություն, անալիզ, 2) տարրալուծում, 3) մասնատում։ تجزیهٔ خون [թա̈ջզիյեյե խուն] արյան անալիզ։ تجزیهٔ جمله [թա̈ջզիյեյե ջոմլե] նախադասության վերլուծություն։

تجزیه‌طلب [թա̈ջզիյեթա̈լա̈բ] անջատական, սեպարատիստ։

تجزیه‌طلبی [թա̈ջզիյեթա̈լա̈բի] անջատականություն, սեպարատիզմ։

تجسس [թա̈ջա̈սսոս] 1) որոնում, փնտրում, հետախուզում, 2) հետախուզություն։

تجسم [թա̈ջա̈սսոմ] 1) մարմնավորում, մարմնացում, անձնավորում, 2) պատկերացում, երևակայություն։ تجسم دادن [թա̈ջա̈սսոմ դադա̈ն] մարմնավորել, անձնավորել։ تجسم کردن [թա̈ջա̈սսոմ քա̈րդա̈ն] 1) անձնավորել, 2) պատկերացնել։

تجفیف [թա̈ջֆիֆ] չորացում։ تجفیف شدن [թա̈ջֆիֆ շոդա̈ն] չորանալ։

تجلد [թա̈ջա̈լլոդ] արիություն, ճարպկություն, ժրություն։

تجلل [թա̈ջա̈լլոլ] շքեղություն, փարթամություն, ճոխություն։

تجلی [թա̈ջա̈լլի] 1) պայծառություն, շքեղություն, պայծառակերպություն, 2) հայտնություն։ تجلی کردن [թա̈ջա̈լլի քա̈րդա̈ն] շողշողալ, փայլատակել։

تجلید [թա̈ջլիդ] կազմում, կազմելը (օր.՝ գիրք)։

تجلیل [թա̈ջլիլ] 1) մեծարում, 2) մեծարանք։ تجلیل کردن [թա̈ջլիլ քա̈րդա̈ն] մեծարել։

تجمد [թա̈ջա̈մմոդ] կարծրացում, պնդացում։

تجمع [թա̈ջա̈մմո'] կուտակում, համախմբում, հավաք։

تجمل [թա̈ջա̈մմոլ] պճնություն, շքեղություն, գեղեցկություն։

تجملات [թա̈ջա̈մմոլաթ] պերճանքի առարկաներ, պճնեղեն։

تجمل‌پرست [թա̈ջա̈մմոլփա̈րա̈սթ] պերճասեր։

تجملی [թա̈ջա̈մմոլի] պճնային։ اشیای تجملی [ա̈շյայե թա̈ջա̈մմոլի] պճնանքի՝ պերճանքի առարկաներ։

تجنب [թա̈ջա̈ննոբ] խուսափում, հեռացում։

تجنن [թա̈ջա̈ննոն] խելացնորություն, խելագարություն։

تجنیس [թա̈ջնիս] համանունություն։ تجنیس کلام [թա̈ջնիսե քա̈լամ] կալամբուր, բառախաղ։

تجوید [թա̈ջվիդ] ուղղախոսություն։

تجویز [թա̈ջվիզ] 1) թույլատրում, 2) նշանակում (հիվանդին դեղ), հանձնարարում (բժշկի)։

تجویف [թա̈ջվիֆ] սնամեջ դարձնելը, միջուկը հանելը։

تجهیز [թա̈ջհիզ] 1) սպառազինում, 2) մոբիլիզացում։

تجهیزات [թա̈ջհիզաթ] 1) հանդերձանք, սարք, սարքավորություն, զինամթերք, 2) զորահավաք, մոբիլիզացիա։

تحاسد [թա̈հասոդ] փոխադարձ նախանձ։

تحاشی [թա̈հաշի] 1) հեռանում, մերժում, 2) ձեռնպահություն, զսպում, խուսափում։

تحاکم [թա̈հաքոմ] դատական գործ։

تحامق [թա̈համող] հիմար ձևանալ։

تحت [թա̈հթ] տակ, ներքև, ներքո։ تحت سرپرستی [թա̈հթե սա̈րփա̈րա̈սթի] ղեկավարության ներքո։

تحت الارضی [թա̈հթօլա̈րզի] ստորերկրյա։

تحت البحری [թա̈հթօլբա̈հրի] ստորջրյա։

تحت الجلدی [թա̈հթօլջելդի] ենթամաշկային։

تحت الحمایگی [թա̈հթօլհեմայեգի] պրոտեկտորատ։

تحت الحمایه [թա̈հթօլհեմայե] պրոտեկտորատի տակ գտնվող։

تحت السلاح [թա̈հթօսսելահ] զենքի տակ, զինվորական ծառայության մեջ։

تحت الشعاع [թա̈հթօշշոա'] լուսավորված, ճառագայթներով լուսավորված։ تحت الشعاع قرار دادن [թա̈հթօշշոա' ղա̈րար դադա̈ն] 1) ազդեցության տակ առնել, 2) ստվերի մեջ թողնել։ تحت الشعاع قرار گرفتن [թա̈հթօշշոա' ղա̈րար գերեֆթա̈ն] 1) գերազանցվել, ստվերի մեջ թողնվել, 2) ենթակա դառնալ, ազդեցության տակ ընկնել։

تحت اللفظی [թա̈հթօլլա̈ֆզի] տառացի, բառացի։

تحتانی [թա̈հթանի] ներքևի։

تحت حنك [թա̈հթեհա̈նաք] չալմա։

تحتم [թա̈հա̈թթոմ] պարտադրականություն, անհրաժեշտություն։

تحجر [թա̈հա̈ջջոր] քարացում։

تحجیر [թա̈հջիր] քարացում։

تحدب [թա̈հա̈դդոբ] կորնթարդություն, ուռուցիկություն

تحدید [թա̈հդիդ] 1) սահմանափակում, (օր. իրավունքի), լիմիտավորում, 2) սահմանում, որոշում, հաստատում (օր. սահմանները)։

تحذیر [թա̈հզիր] 1) նախազգուշացում, զգուշացում, 2) ահաբեկում, 3) զսպում։

تحرز [թա̈հա̈րրոզ] 1) զսպում, 2) զգուշություն։

تحرک [թա̈հա̈րրոք] 1) շարժունություն, մանևրայնություն, 2) շարժում։

تحریر [թա̈հրիր] գրելը, գրում։ ماشین تحریر [մաշինե թա̈հրիր] գրամեքենա։ میز تحریر [միզե թա̈հրիր] գրասեղան։

تحریری [թա̈հրիրի] 1) գրենական, 2) խմբագրական։

تحریریه [թա̈հրիրիյե] տե՛ս تحریری [թա̈հրիրի]։ هیئت تحریریه [հեյ'ա̈թե թա̈հրիրիյե] խմբագրական կոլեգիա։

تحریص [թա̈հրիս] 1) հրահրում, դրդում, սադրում, 2) սադրանք, 3) ագահացում։ تحریص کردن [թա̈հրիս քա̈րդա̈ն] 1) սադրել, պրովոկացիայի ենթարկել, 2) ագահություն առաջացնել։

تحریض [թա̈հրիզ] 1) հրահրում, սադրում, 2) պրովոկացիա, սադրանք։ تحریض کردن [թա̈հրիզ քա̈րդա̈ն] հրահրել, պրովոկացիայի ենթարկել։

تحریف [թա̈հրիֆ] 1) աղավաղում, խեղաթյուրում, 2) գրաշրջություն։ تحریف کردن [թա̈հրիֆ քա̈րդա̈ն] 1) աղավաղել, խեղաթյուրել, 2) տեղափոխել (տառերը), փոփոխել (բառաձևը)։

تحریك [թա̈հրիք] 1) դրդում, հրահրում, 2) գրգռում (ներգործություն)։ Հոգ. تحریکات [թա̈հրիքաթ]։ تحریك شدن [թա̈հրիք շոդա̈ն] դրդվել, հրահրվել, սադրվել, գրգռվել։ تحریك کردن [թա̈հրիք քա̈րդա̈ն] հրահրել, դրդել, բորբոքել, գրգռել, սադրել։

تحریکات [թա̈հրիքաթ] պրովոկացիա, գրգռում։ Եզ. تحریك [թա̈հրիք]։ به تحریکات پرداختن [բեթա̈հրիքաթ փա̈րդախթա̈ն] դիմել պրովոկացիաների։

تحریك آمیز [թա̈հրիքամիզ] պրովոկացիոն։ سئوال تحریك آمیز [սոալե թա̈հրիքամիզ] պրովոկացիոն հարց։

تحریکی [թա̈հրիքի] գրգռող, հրահրող։

تحریم [թա̈հրիմ] 1) արգելում, արգելադրում, 2) բանադրանք, էմբարգո, 3) բոյկոտ, تحریم کردن [թա̈հրիմ քա̈րդա̈ն] 1) արգելել, օրենքից դուրս հայտարարել, 2) էմբարգո դնել, 3) բոյկոտի ենթարկել։

تحزن [թա̈հա̈զզոն] վիշտ, թախիծ, տխրություն։

تحسر [թա̈հա̈սսոր] կսկիծ, դառնություն, ցավ։

تحسین [թա̈հսին] 1) գովեստ, գովասանք, 2) բարելավում։ تحسین روابط [թա̈հսինե ռավաբեթ] հարաբերությունների բարելավում։ تحسین کردن [թա̈հսին քա̈րդա̈ն] 1) գովել, 2) համաձայնություն տալ, 3) բարելավել։

تحسین آمیز [թա̈հսինամիզ] գովելի, հավանություն տվող, հավանողական։

تحشیه [թա̈հշիյե] տողատակի նշում, ծանոթագրություն։

تحصن [թա̈հա̈սսոն] ապաստանում, բեստ նստել։

تحصنگاه [թա̈հա̈սսոնգահ] ապաստարան, բեստ։

تحصیل [թա̈հսիլ] 1) ձեռքբերում, ստացում, 2) ուսումնառություն, ուսում։ تحصیل کردن [թա̈հսիլ քա̈րդա̈ն] 1) ստանալ, ձեռք բերել, 2) ուսում առնել, սովորել։

تحصیلات [թա̈հսիլաթ] կրթություն։ تحصیلات ابتدائی [թա̈հսիլաթե էբթեդաի] տարրական (սկզբնական) կրթություն։ تحصیلات عالی [թա̈հսիլաթե ալի] բարձրագույն կրթություն։ تحصیلات متوسط [թա̈հսիլաթե մոթա̈վա̈սսեթ] միջնակարգ կրթություն։

تحصیلدار [թա̈հսիլդար] 1) հարկահավաք, 2) հաշվետար, հաշվապահ։

تحصیلکرده [թա̈հսիլքա̈րդե] կրթված, ուսյալ։

تحصیلی [թա̈հսիլի] ուսումնական։ سال تحصیلی [սալե թա̈հսիլի] ուսումնական տարի։

تحصین [թա̈հսին] ամրացուցիչ կառուցում, ամրացում։

تحف [թոհա̈ֆ] ընծաներ, նվերներ։ Եզ. تحفه [թոհֆե]։

تحفظ [թա̈հա̈ֆֆոզ] 1) պահպանում, 2) մտքում պահելը, հիշողության մեջ պահելը, հիշելը, 3) ինքնապահպանում։

تحفه [թոհֆե] ընծա, նվեր, հազվագյուտ բան։ Հոգ. تحف [թոհա̈ֆ]։

تحقق [թա̈հա̈ղղող] 1) իսկություն, ճշտություն, ստուգություն, 2) իրականացում։ تحقق بخشیدن [թա̈հա̈ղղող բա̈խշիդա̈ն] իրականացնել, կատարել։ تحقق یافتن [թա̈հա̈ղղող յաֆթա̈ն] 1) իրականանալ, 2) դրսևորվել։ تحقق آرمانها [թա̈հա̈ղղողե արմանհա] իղձերի իրականացում։

تحقیر [թա̈հղիր] ստորացում, վիրավորում, արհամարհում։ تحقیر کردن [թա̈հղիր քա̈րդա̈ն] ստորացնել, վիրավորել, արհամարհել։ تحقیر شدن [թա̈հղիր շոդա̈ն] ստորանալ, վիրավորվել, արհամարհվել։

تحقیرآمیز [թա̈հղիրամիզ] ստորացուցիչ, նվաստացուցիչ, ստորացնող, նվաստացնող, արհամարհական, վիրավորական, անարգական։

تحقیرانه [թա̈հղիրանե] տե՛ս تحقیرآمیز [թա̈հղիրամիզ]։

تحقیق [թա̈հղիղ] 1) ուսումնասիրում, հետազոտում, 2) հետաքննություն, ստուգում։ تحقیق کردن [թա̈հղիղ քա̈րդա̈ն] 1) հետազոտել, ուսումնասիրել, 2) հետաքննել։

تحقیقاً [թա̈հղիղա̈ն] հավաստի, ստուգապես, ճշտիվ։

تحقیقات [թա̈հղիղաթ] 1) հետաքննություն, 2) գիտական հետազոտություններ։ Եզ. تحقیق [թա̈հղիղ]։

تحقیقاتی [թա̈հղիղաթի] 1) հետազոտական, 2) հետաքննական։

تحقیقی [թա̈հղիղի] տե՛ս تحقیقاتی [թա̈հղիղաթի]։

تحکم [թա̈հա̈քքոմ] 1) բռնություն, ճնշում, 2) իշխում, տիրապետություն։ تحکم کردن [թա̈հա̈քքոմ քա̈րդա̈ն] 1) ճնշել, բռնանալ, 2) իշխել, տիրապետել։

تحکم آمیز [թա̈հա̈քքոմամիզ] 1) բռնի, բռնակալական, 2) հրամայողական։

تحکیم [թա̈հքիմ] ամրապնդում, ամրացում։

تحکیم کردن [թահքիմ քարդան] ամրապնդել, ամրացնել։ تحکیم شدن [թահքիմ շոդան] ամրապնդվել, ամրանալ։

تحلی [թահալլի] զարդարում, հարդարում։

تحلیف [թահլիֆ] երդում տալը։ مراسم تحلیف [մարասեմե թահլիֆ] երդման արարողություն։

تحلیل [թահլիլ] 1) լուծում, հալում, տարրալուծում, 2) մարսում, 3) վերլուծություն, 4) ջլատում։ تحلیل قوا [թահլիլե ղովա] ուժերի ջլատում։ تحلیل غذا [թահլիլե ղազա] կերակուրի մարսում։ تحلیل کردن [թահլիլ քարդան] 1) մարսել, 2) վերլուծել, 3) տարրալուծել։ تحلیل ریاضی [թահլիլե րիյազի] մաթեմատիկական անալիզ։

تحلیلی [թահլիլի] վերլուծական, անալիտիկ։ زبان تحلیلی [զաբանե թահլիլի] վերլուծական տիպի լեզու։ هندسهٔ تحلیلی [հենդեսեյե թահլիլի] վերլուծական երկրաչափություն։

تحلیه [թահլիյե] թանկարժեք իրերով զարդարելը։

تحمض [թահամմոզ] քիմ. օքսիդացում, թթվեցում։

تحمل [թահամմոլ] 1) համբերություն, տոկունություն, 2) հանդուրժում։ تحمل کردن [թահամմոլ քարդան] համբերել, հանդուրժել, դիմանալ։

تحمل پذیر [թահամմոլփազիր] տանելի, հանդուրժելի։

تحمل ناپذیر [թահամմոլնափազիր] 1) անտանելի, անհանդուրժելի, 2) անհամբեր, չհանդուրժող։

تحمید [թահմիդ] 1) փառաբանում, 2) կրոն. الحمدالله [ալհամդոլելլահ] «փառք աստծուն» արտահայտություն։

تحمیل [թահմիլ] վզին փաթաթել, պարտադրում։ تحمیل کردن [թահմիլ քարդան] վզին փաթաթել, պարտադրել, հարկադրել։

تحمیلات [թահմիլաթ] հարկեր։

تحمیلی [թահմիլի] վզին փաթաթված, հարկադրական։ قرارداد تحمیلی [ղարարդադե թահմիլի] հարկադրված պայմանագիր։

تحنی [թահաննի] ծռվածություն, ծռություն։

تحول [թահավվոլ] փոփոխություն, վերափոխություն, էվոլյուցիա, զարգացում, վերածում, փոխարկում։ Հոգ. تحولات [թահավվոլաթ]։

تحویل [թահվիլ] հանձնում, փոխանցում։ تحویل دادن [թահվիլ դադան] հանձնել։ تحویل گرفتن [թահվիլ գերեֆթան] ստանալ, ընդունել։

تحویلدار [թահվիլդար] 1) գանձապահ, 2) ընդունող (պաշտոնյա), պահեստապետ։

تحویل وتحول [թահվիլոթահավվոլ] հանձնում։

تحویلی [թահվիլի] 1) հանձնվելիք, փոխանցվելիք, 2) փոփոխված, վերափոխված։

تحیت [թահիյյաթ] ողջույն, շնորհավորանք։ تحیت گفتن [թահիյյաթ գոֆթան] ողջունել, շնորհավորել։

تحیر [թահայյոր] 1) զարմանք, 2) հիացմունք։

تحیرآور [թահայյորավար] զարմանալի, հիանալի, ապշեցուցիչ։

تخاصم [թախասոմ] թշնամություն։ تخاصم داشتن [թախասոմ դաշթան] թշնամի լինել։

تخالف [թախալոֆ] 1) տարաձայնություն, հակասություն, 2) տարբերություն, զանազանություն։

تخت [թախթ] 1) գահ, 2) թախտ, բազմոց, մահիճ, 3) հարթ, տափակ, 4) ներբան։ تخت سلطنت [թախթե սալթանաթ] թագավորական գահ։ تخت کفش [թախթե քաֆշ] կոշիկի ներբան։ راه تخت [րահե թախթ] հարթ ճանապարհ։

تخت خواب [թախթ(ե)խաբ] մահճակալ։

تخته [թախթե] տախտակ։ تخته شدن [թախթե շոդան] փակվել։ تخته کردن [թախթե քարդան] փակել։

تخته ای [թախթեի] տախտակե, փայտե։

تخته پوش [թախթեփուշ] տախտակապատ։

تخته سنگ [թախթեսանգ] ապառաժ։

تخته سه لائی [թախթեսելայի] տախտակաթերթ, ֆաներա։

تخته سیاه [թախթեսիյահ] գրատախտակ։

تخته شنو [թախթեշենոու] տախտամած՝ մարմնամարզական վարժությունների համար։

تخته فرش [թախթեֆարշ] պարկետ։

تخته قاپو [թախթեղափու] նստակյաց, մշտաբնակ։ ایلات تخته قاپو [իլաթե թախթեղափու] նստակյաց ցեղեր։

تخته قلاب [թախթեղոլլաբ] փայտե կախիչ։

تخته نرد [թախթենարդ] նարդի։

تخته نشین [թախթենեշին] տե՛ս تخته قاپو [թախթեղափու]։

تخجیل [թախջիլ] ամոթանք։ تخجیل کردن [թախջիլ քարդան] ամաչեցնել։

تخدیر [թախդիր] թմրեցում, ընդարմացում։

تخدیع [թախդի՛] խաբեություն, մոլորեցում։

تخریب [թախրիբ] 1) կործանում, ավերում, 2) դիվերսիա, վնասարարություն։ تخریب کردن [թախրիբ քարդան] 1) ավերել, ոչնչացնել, 2) դիվերսիա կատարել։

تخریبکار [թախրիբքար] դիվերսանտ։

تخریبکاری [թախրիբքարի] 1) դիվերսիա, 2) քայքայիչ աշխատանք։

تخریبی [թախրիբի] 1) կործանարար, ավերիչ, 2) դիվերսիոն, քայքայիչ։ فعالیت تخریبی [ֆա՛ալիյյաթե թախրիբի] քայքայիչ գործունեություն։

تخشائی [թախշայի] գինեգործարան։

تخشب [թախաշշոբ] փայտացում, բժշկ. կատալեպսիա։

تخشع [թախաշշո՛] հեզացում, հլուացում, խոնարհվում։ تخشع کردن [թախաշշո՛ քարդան] խոնարհություն՝ հեզություն՝ հլություն հանդես բերել։

تخصص [թախասսոս] 1) մասնագիտություն, 2) մասնագիտացում։

تخصصی [թախասսոսի] մասնագիտական, մասնագիտացված։

تخصیص [թախսիս] հատկացում։ تخصیص شدن [թախսիս շոդան] հատկացվել։ تخصیص کردن [թախսիս քարդան] հատկացնել։

تخضع [թախազզո՛] խոնարհություն, հեզություն։

تخضیب [թախզիբ] ներկում (հինայով)։ تخضیب کردن [թախզիբ քարդան] հինայով ներկել։

تخطی [թախաթթի] 1) սխալում, 2) խոտորում, 3) խախտում, զանցառում։ تخطی کردن [թախաթթի քարդան] 1) սխալվել, 2) զանցառել, խախտել։

تخطیط [թախթիթ] գծում, տողում։

تخطئه [թախթեէ] 1) մեղադրում, դատապարտում, 2) թեթևացում, փափկացում (պատժի), 4) քեր. հնչյունադրում։

تخلخل [թախալխոլ] ծակոտկենություն։

تخلد [թախալլոդ] հավերժություն, անմահություն։

تخلص [թախալլոս] գրական կեղծանուն։

تخلف [թախալլոֆ] խախտում, չկատարելը, չպահպանելը։ تخلف کردن [թախալլոֆ քարդան] խախտել, չկատարել։

تخلف پذیر [թախալլոֆփազիր] անպարտադիր, ոչ պարտադիր։

تخلف ناپذیر [թախալլոֆնափազիր] պարտադիր, անխախտելի, անխախտ, անփոփոխելի։

تخلق [թախալլող] բնավորությանը վարժվելը, հարմարվելը։ تخلق کردن [թախալլող քարդան] վարժվել՝ հարմարվել բնավորությանը (որևէ մեկի)։

تخلل [թախալլոլ] երկպառակություն, անհամաձայնություն, դժտություն։

تخلید [թախլիդ] հավերժացում։ تخلید کردن [թախլիդ քարդան] հավերժացնել։

تخلیص [թախլիս] I ամփոփում, համառոտագրություն, եզրափակում։

تخلیص [թախլիս] II ազատում, փրկում, ազատագրում։

تخلیط [թախլիթ] 1) խառնում, 2) խճճում, 3) խառնաշփոթություն, 4) չարախոսություն։

تخلیه [թախլիյե] 1) դատարկում, պարպում, 2) էվակուացիա, դատարկում, 3) ֆիզ. նոսրացում, 4) ֆիզ. լիցքաթափում։

تخم [թոխմ] 1) սերմ, 2) ձու, 3) ամորձի, 4) հունդ, հատիկ։

تخم‌افکن [թոխմա̈ֆքա̈ն] սերմանիչ՝ ցանող մեքենա։

تخماق [թոխմաղ] տափան, փայտամուրճ, թակիչ։

تخم‌پاشی [թոխմփաշի] ցանում, սերմանում։

تخمدان [թոխմդան] 1) անատ. ձվարան, 2) բուս. սերմնարան։

تخمریز [թոխմրիզ] կենդ. ձվադիր (միջատների ձու դնելու օրգանը)։

تخم‌شناسی [թոխմշենասի] գյուղատնտ. սերմնաբանություն։

تخم‌کار [թոխմքար] սերմնացան։

تخم‌کاری [թոխմքարի] սերմանում, ցանքս։

تخم‌کشی [թոխմքեշի] զուգավորում։

تخم‌گذار [թոխմգոզար] ձվադրող։

تخم‌گذاری [թոխմգոզարի] ձվադրություն։

تخم‌گیری [թոխմգիրի] տե՛ս تخم‌کشی [թոխմքեշի]։

تخمه [թոխմե] սերմ, կորիզ։

تخمیر [թա̈խմիր] 1) մերում, մակարդում, թթվեցում, 2) խմորում։

تخمین [թա̈խմին] մոտավոր հաշվում, մոտավոր սահմանում։ تخمین نظری [թա̈խմինե նա̈զա̈րի] աչքաչափ։

تخمیناً [թա̈խմինա̈ն] մոտավորապես։

تخمینی [թա̈խմինի] մոտավոր։ قیمت تخمینی [ղեյմա̈թե թա̈խմինի] մոտավոր գին։

تخوف [թա̈խա̈վվոֆ] վախ, ահ, երկյուղ։

تخویف [թա̈խվիֆ] ահաբեկում, սպառնացում։

تخیل [թա̈խա̈յյոլ] երևակայություն։

تخیلی [թա̈խա̈յյոլի] երևակայական, ենթադրելի, ֆանտաստիկ, ցնորական։

تدابیر [թա̈դաբիր] 1) միջոցներ, միջոցառումներ, 2) հնարքներ, խորհուրդներ։ Եզ. تدبیر [թա̈դբիր]։ تدابیر امنیتی [թա̈դաբիրե ա̈մնիյա̈թի] անվտանգության միջոցներ։

تداخل [թա̈դախոլ] միջամտություն։

تدارك [թա̈դարոք] 1) պատրաստություն, պարենավորում, 2) նախապատրաստություն։ Հոգ. تدارکات [թա̈դարոքաթ]։ تدارك دیدن [թա̈դարոք դիդա̈ն] նախապատրաստվել։

تدارکات [թա̈դարոքաթ] ապահովում, մատակարարում։

تداعی [թա̈դաի] դատավեճ։ Հոգեբ. تداعی معانی [թա̈դաիյե մա̈անի] նշանակությունների՝ գաղափարների զուգորդում։

تدافع [թա̈դաֆո՛] դիմադրություն, պաշտպանություն։

تدافعی [թա̈դաֆոի] պաշտպանական։

تداول [թա̈դավոլ] 1) տարածվածություն, 2) շրջանառություն։

تداوی [թա̈դավի] բուժում։

تدبر [թա̈դա̈բբոր] խորհրդածում, մտորում, մտածում, կշռադատում։

تدبیر [թա̈դբիր] 1) խելամտություն, 2) միջոց, միջոցառում, 3) հնարք։ Հոգ. تدابیر [թա̈դաբիր]։

تدرج [թա̈դա̈րրոջ] 1) աստիճանականություն, 2) աստիճանավորում։

تدریب [թա̈դրիբ] ուսուցում, վարժեցում, մարզում։ تدریب کردن [թա̈դրիբ քա̈րդա̈ն] սովորեցնել, վարժեցնել, մարզել, ընտելացնել։

تدریج [թա̈դրիջ] տե՛ս تدرج [թա̈դա̈րրոջ]։

تدریجاً [թա̈դրիջա̈ն] աստիճանաբար։

تدریجی [թա̈դրիջի] աստիճանական։ تکامل تدریجی [թա̈քամոլե թա̈դրիջի] էվոլյուցիա։

تدریس [թա̈դրիս] դասավանդում, ուսուցում։ تدریس شدن [թա̈դրիս շոդա̈ն] դասավանդվել։ تدریس کردن [թա̈դրիս քա̈րդա̈ն] դասավանդել, ուսուցանել։

تدریسی [թա̈դրիսի] դասավանդվող, ուսուցվող, ուսուցողական։

تدفین [թա̈դֆին] թաղում։ مراسم تدفین [մա̈րասեմե թա̈դֆին] հուղարկավորություն։ تدفین شدن [թա̈դֆին շոդա̈ն] թաղվել։ تدفین کردن [թա̈դֆին քա̈րդա̈ն] թաղել։

تدقیق [թա̈դղիղ] 1) զննում, մանրամասն ուսումնասիրում, 2) ճշտում, ստուգում։ تدقیق شدن [թա̈դղիղ շոդա̈ն] մանրազնին ուսումնասիրվել։ تدقیق کردن [թա̈դղիղ քա̈րդա̈ն] մանրամասն ուսումնասիրել։

تدقیقاً [թա̈դղիղա̈ն] մանրամասնորեն, մանրամասնաբար, մանրազնին, խնամքով։

تدقیقات [թա̈դղիղաթ] հետազոտություններ։ تدقیقات علمی [թա̈դղիղաթե էլմի] գիտական հետազոտություններ։

تدقیقاتی [թա̈դղիղաթի] հետազոտական։

تدلیس [թա̈դլիս] 1) կեղծավորություն, կեղծիք, 2) խարդախություն, խաբեություն։

تدمیر [թա̈դմիր] 1) մահացում, 2) կործանում, ոչնչացում։

تدنی [թա̈դա̈ննի] 1) իջեցում, փոքրացում, 2) անկում։

تدویر [թա̈դվիր] 1) կլորացում, բոլորակում, 2) պտույտ։

تدوین [թա̈դվին] 1) կազմում, ստեղծագործում, 2) օրենքների համակարգում, կոդիֆիկացիա։

تدوین‌کننده [թա̈դվինքոնա̈նդե] 1) կազմող, հեղինակ, 2) օրենքների համակարգող։

تدویه [թա̈դվիյե] տե՛ս تداوی [թա̈դավի]։

تدین [թա̈դա̈յյոն] բարեպաշտություն, կրոնավորություն։

تذبذب [թա̈զա̈բզոբ] տատանում, անվճռականություն, երերում։ تذبذب داشتن(کردن) [թա̈զա̈բզոբ դաշթա̈ն (քա̈րդա̈ն)] տատանվել, անվստահ լինել։

تذرو [թա̈զա̈րվ] փասիան։

تذکار [թեզքար] հիշեցում, հիշատակում։

تذکاریه [թեզքարիյե] հուշագիր։

تذکر [թա̈զա̈քքոր] 1) հիշեցում, 2) հիշատակում, 3) ընդգծում։

تذکره [թա̈զքերե] 1) անթոլոգիա, հատընտիր, 2) անձնագիր։

تذکره‌نویس [թա̈զքերենեվիս] անթոլոգիա կազմող։

تذکیر [թա̈զքիր] քեր. արականացում։

تذکیه [թա̈զքիյե] զոհաբերություն։

تذلل [թա̈զա̈լլոլ] 1) նվաստացում, 2) խոնարհություն, հեզություն։

تذلیل [թա̈զլիլ] 1) նվաստացում, ստորացում, 2) զսպում, ճնշում։ تذلیل کردن [թա̈զլիլ քա̈րդա̈ն] 1) նսեմացնել, վիրավորել, 2) զսպել, ճնշել։

تذهیب [թա̈զհիբ] ոսկեզօծում, ոսկեպատում։ تذهیب کردن [թա̈զհիբ քա̈րդա̈ն] ոսկեզօծել, ոսկեպատել։

تر [թա̈ր] թաց, խոնավ։ تر شدن [թա̈ր շոդա̈ն] թրջվել, խոնավանալ։ تر کردن [թա̈ր քա̈րդա̈ն] թրջել, խոնավացնել։

ترا [թորա] քեզ։

تراب [թորաբ] 1) հող, 2) գերեզման։

ترادف [թա̈րադոֆ] 1) համանիշություն, 2) հաջորդականություն։

تراز [թա̈րազ] 1) հարթաչափ, 2) հավասարակշռություն, բալանս, 3) մակարդակ։

ترازبندی [թա̈րազբա̈նդի] գումարում, ամփոփում, հանրագումարի բերում։ ترازبندی کردن [թա̈րազբա̈նդի քա̈րդա̈ն] 1) հանրագումարի բերել, 2) հավասարեցնել։

ترازمندی [թա̈րազմա̈նդի] հավասարակշռություն։

ترازنامه [թա̈րազնամե] հաշվեկշիռ, բալանս։

ترازو [թա̈րազու] կշեռք։

ترازودار [թա̈րազուդար] կշռորդ, կշռար, կշռող։

تراژدی [թերաժեդի] ողբերգություն։

تراژیک [թերաժիք] ողբերգական։

تراسخ [թա̈րասոխ] կրոն. հոգեփոխություն։

تراسل [թա̈րասոլ] գրագրություն, թղթակցություն, նամակագրություն։

تراش [թա̈րաշ] 1) տաշում, 2) քերում, 3) սափրում։

تراشکار [թա̈րաշքար] խառատ, հյուսն։

تراشکاری [թա̈րաշքարի] խառատություն։

تراشه [թա̈րաշե] տաշեղ։

تراشیدگی [թա̈րաշիդեգի] տաշվածություն։

تراشیدن [թա̈րաշիդա̈ն] 1) սափրել, 2) տաշել, 3) փխբ. ստեղծել, հարուցել։

ترافیک [թերաֆիք] երթևեկություն։

تراکتور [թերաքթոր] տրակտոր։

تراکتورسازی [թերաքթորսազի] տրակտորաշինություն։ کارخانهٔ تراکتورسازی [քարխանեյե թերաքթորսազի] տրակտորաշինական գործարան։

تراکم [թա̈րաքոմ] 1) կուտակում, 2) ծանբարեհնվածություն, 3) սեղմում (օդի)։

تراکم‌سرمایه [թարաքոմե սարմայե] կապիտալի կուտակում։

تـراکمـه [թարաքեմե] թուրքմեններ։ Եզ. ترکمن [թորքաման]։

تراموای [թերամվայ] տրամվայ։

ترانزیت [թերանզիթ] տրանզիտ։

ترانزیتی [թերանզիթի] տրանզիտային։

ترانه [թարանե] մեղեդի, երգ։

تراوش [թարավոշ] արտահոսում, թորում։

تـراوشات [թարավոշաթ] զեղումներ։

تراوشات‌فکری [թարավոշաթե ֆեքրի] մտային զեղումներ։ تراوشات احساسات [թարավոշաթե էհսասաթ] զգացմունքների զեղումներ։

تراویدن [թարավիդան] արտահոսել։

ترب [թորբ] բողկ։

تربت [թորբաթ] 1) հող, 2) շիրիմ, դամբարան։

تربچه [թորբչե] կարմիր բողկ։

تربیت [թարբիյաթ] դաստիարակություն, ուսուցում, վարժեցում։ تربیت‌بدنی [թարբիյաթե բադանի] ֆիզկուլտուրա։ تـربیت شـدن [թարբիյաթ շոդան] դաստիարակվել։ تربیت‌کردن [թարբիյաթ քարդան] դաստիարակել։

تربیت‌پذیر [թարբիյաթփազիր] դաստիարակելի։

تربیت‌ناپذیر [թարբիյաթնափազիր] անդաստիարակելի։

تربیتی [թարբիյաթի] դաստիարակչական։ اقدامات تربیتی [էղդամաթե թարբիյաթի] դաստիարակչական միջոցներ։

ترتب [թարաթթոբ] կանոնավորություն, կարգավորում։ ترتب‌یافتن [թարաթթոբ յաֆթան] կարգավորվել, կանոնավորվել։

ترت‌ومرت [թարթ օ մարթ] 1) ցրված, ցրուցրիվ, ցիրուցան, 2) կողոպտված, թալանված։

ترتیب [թարթիբ] 1) կարգ, դասավորություն, 2) կազմակերպում, 3) կոմպլեկտավորում, կազմում։ ترتیب زمانی [թարթիբե զամանի] ժամանակագրական կարգ։ ترتیب متن تنقیدی [թարթիբե մաթնե թանղիդի] քննական տեքստի կազմում։ تـرتیب دادن [թարթիբ դադան] 1) կարգավորել, 2) կազմակերպել, 3) կազմել, կոմպլեկտավորել։ ترتیب‌اثر دادن [թարթիբե ասար դադան] արձագանքել։ بتـرتیب الـفباء [բեթարթիբե ալեֆբա] այբբենական կարգով։

ترتیب‌دهنده [թարթիբդահանդե] 1) կազմող, 2) կազմակերպող։

ترتیبی [թարթիբի] դասական։ اعداد ترتیبی [ա՛դադե թարթիբի] դասական թվականներ։

ترتیل [թարթիլ] 1) Ղուրանի դանդաղ ընթերցում, 2) երգելով (ծոր տալով) ընթերցում, 3) գեղեցիկ արտահայտություն։

ترجمان [թարջոման] արտահայտիչ։ ترجمان احساسات [թարջոմանե էհսասաթ] զգացմունքների արտահայտիչ։

تـرجمه [թարջոմե] թարգմանություն։ ترجمهٔ آزاد [թարջոմեյե ազադ] ազատ թարգմանություն։ ترجمه کردن [թարջոմե քարդան] թարգմանել։ ترجمه شدن [թարջոմե շոդան] թարգմանվել։ ترجمهٔ‌حال(احوال) [թարջոմեյե հալ (ահվալ)] կենսագրություն։

ترجی [թարաջջի] հույս, ապավինություն։

ترجیح [թարջիհ] գերադասում, նախապատվություն, նախընտրություն։ تـرجیح دادن [թարջիհ դադան] գերադասել, նախապատվություն տալ։

ترجیع [թարջի՛] 1) վերադարձում, 2) հետ պահանջում։

ترحال [թարհալ] մեկնում, ճանապարհ ընկնել։

ترحل [թարահհոլ] վերաբնակեցում, տեղափոխում։

ترحم [թարահհոմ] կարեկցություն, գութ։ ترحم‌کردن [թարահհոմ քարդան] գթալ, խղճալ, կարեկցել։

ترحماً [թարահհոման] կարեկցաբար, գթասրտորեն։

تـرحـم‌انگیز [թարահհոմանգիզ] ողորմելի, խղճալի, սրտաճմլիկ։

ترحم‌آور [թարահհոմավար] տե՛ս ترحم‌انگیز [թարահհոմանգիզ]։

ترحیم [թարհիմ] կարեկցում, ցավակցում։ مجلس ترحیم [մաջլեսե թարհիմ] հոգեհանգիստ, հոգեհանգստի՝ սգո հանդես։

ترخص [թարախխոս] 1) թույլտվություն, 2) թույլատրելիություն։

ترخون [թարխուն] բուս. թարխուն։

ترخیص [թարխիս] 1) թույլտվություն, 2) ազատում, արձակում, 3) էժանացում, զեղչում։

ترخیم [թարխիմ] քեր. 1) սղում, 2) փափկացում։

ترد [թորդ] 1) փխրուն, փուխր, դյուրաբեկ, 2) թուլակազմ, թույլ։

تردامن [թարդաման] անառակ, անբարոյական (կին)։

تردد [թարադդոդ] 1) երկմտություն, կասկած, տատանում, 2) երթևեկություն։ تـردد کردن [թարադդոդ քարդան] 1) երկմտել, տատանվել, 2) երթևեկել։

تردست [թարդաստ] 1) ճարպիկ, 2) աճպարար, ձեռնածու։

تردستی [թարդասթի] 1) ճարպկություն, 2) աճպարարություն։

تردماغ [թարդամաղ] ուրախ, զվարթ, բարձր տրամադրությամբ։

تردی [թորդի] 1) փխրունություն, փխրուություն, բեկունություն, 2) թուլակազմություն, թուլություն։

تردید [թարդիդ] կասկած, տատանում, անվճռականություն։ بدون تـردید [բեդունե թարդիդ] անկասկած։

تردیدناپذیر [թարդիդնափազիր] անհերքելի։ گواه تردیدناپذیر [գավահե թարդիդնափազիր] անհերքելի վկայություն։

ترذیل [թարզիլ] նվաստացում, նսեմացում։

ترزبان [թարզաբան] 1) շողակրատ, շատախոս, 2) ճարտասան։

ترزبانی [թարզաբանի] 1) շողակրատություն, շատախոսություն, 2) ճարտասանություն։

ترس [թարս] վախ, երկյուղ, խուսափում։

ترسا [թարսա] քրիստոնյա։

ترساندن [թարսանդան] վախեցնել։

ترسانک [թարսանաք] խրտվիլակ։

ترسائی [թարսաի] 1) քրիստոնեական, 2) քրիստոնեություն։

ترسل [թարասսոլ] նամակների կազմում։ کتاب‌ترسل [քեթաբե թարասսոլ] նամակագիրք, նամականի։

ترسناک [թարսնաք] 1) սարսափելի, ահավոր, 2) վախկոտ, երկչոտ։

ترسو [թարսու] վախկոտ, փոքրոգի։

ترسیدن [թարսիդան] վախենալ, երկյուղել։

ترسیم [թարսիմ] գծագրություն։

ترسیمی [թարսիմի] գծագրական, գծագրած։ هندسهٔ ترسیمی [հենդեսեյե թարսիմի] գծագրական երկրաչափություն։

ترش [թորշ] թթու, թթվաշամ։ تـرش‌شدن [թորշ շոդան] թթվել։

ترشا [թորշա] այրոց։

ترشـح [թարաշշոհ] 1) թորում, արտաթորում, ծորում, 2) ֆիզիոլ. արտադատում, 3) ցայտում, ցողում։

ترشحات [թարաշշոհաթ] արտաթորանք։ Եզ. ترشح [թարաշշոհ]։ ترشحات‌معده [թարաշշոհաթե մե՛դե] ստամոքսի հյութ։

ترش‌رو(ی) [թորշրու(յ)] թթվադեմ, ժանտատեսիլ, ժանտադեմ, խոժոռադեմ։

ترش‌روئی [թորշրուի] թթվադեմություն, նոթոտություն, խոժոռվածություն։

ترش‌طبع [թորշթաբ՛] ժանտաբարո, դժգոհ, դժկամ։

ترشک [թորշաք] բուս. թրթնջուկ։

ترش‌مـزاج [թորշմազաջ] տե՛ս تـرش‌طبع [թորշթաբ՛]։

ترش‌مزه [թորշմազե] թթվաշամ, թթու։

ترشه [թորշե] տե՛ս ترشک [թորշաք]։

ترشی [թորշի] 1) թթվեղեն, 2) թթվածություն, 3) թթվություն։

ترشیجات [թորշիջաթ] թթվեղեն։

ترشیدن [թորշիդան] թթվել։

ترشیده [թորշիդե] թթված։

ترصد [թարասսոդ] 1) դարանակալություն, 2) ակնկալում:

ترصیع [թարսի՛] ականակուռ, ականազարդ: ترصیع‌کردن [թարսի՛ քարդան] գոհարազարդել:

ترصین [թարսին] ամրացում, ամրապնդում: ترصین کردن [թարսին քարդան] ամրացնել, ամրապնդել:

ترضیه [թարզիյե] բավարարում, գոհացում:

ترعه [թոր՛է] ջրանցք: ترعهٔ سوئز [թոր՛էյե սուէզ] Սուեզի ջրանցք:

ترعیب [թար՛իբ] ահաբեկում, սարսափեցում, զարհուրեցում: ترعیب کردن [թար՛իբ քարդան] սարսափեցնել, զարհուրեցնել, վախեցնել:

ترغیب [թարղիբ] խրախուսում, ոգեւորում, քաջալերում: ترغیب‌کردن [թարղիբ քարդան] խրախուսել, քաջալերել:

ترفه [թարաֆֆոհ] բարեկեցություն, ապահովվածություն, բարեհարմարություն, կոմֆորտ:

ترفیع [թարֆի՛] բարձրացում (պաշտոնի): ترفیع کردن [թարֆի՛ քարդան] պաշտոնը բարձրացնել:

ترفیق [թարֆիղ] ուղեկցում: ترفیق شدن [թարֆիղ շոդան] ուղեկցվել: ترفیق کردن [թարֆիղ քարդան] ուղեկցել:

ترقب [թարաղղոբ] ակնկալություն, սպասում: ترقب داشتن [թարաղղոբ դաշթան] ակնկալել, սպասել:

ترقوه [թարղովե] և استخوان ترقوه [օսթոխանե թարղովե] անատ. անրակոսկր:

ترقه [թարաղղե] պայթուցիկ հրապատիճ՝ կապսուլ:

ترقی [թարաղղի] 1) առաջադիմություն, զարգացում, հաջողություն, 2) աճ, ավելացում: Հոգ. ترقیات [թարաղղիյաթ]: ترقی اجتماعی [թարաղղիյե էջթեմա՛ի] սոցիալական պրոգրես: ترقی معکوس [թարաղղիյե մա՛քուս] հետադիմություն, ռեգրեսիա: ترقی دادن [թարաղղի դադան] զարգացնել: ترقی کردن [թարաղղի քարդան] զարգանալ, առաջադիմել:

ترقیات [թարաղղիյաթ] տե՛ս Եզ. ترقی [թարաղղի]:

ترقی‌خواه [թարաղղիխահ] առաջադիմական:

ترقی‌خواهانه [թարաղղիխահանե] առաջադիմորեն, պրոգրեսիվ կերպով:

ترقی‌خواهی [թարաղղիխահի] պրոգրեսիվություն, առաջադիմականություն:

ترقیق [թարղիղ] 1) ջրիկացում, 2) նոսրացում:

ترقیم [թարղիմ] 1) գրելը, գիր անելը, 2) համարակալում:

ترقین [թարղին] ջնջում, վրան գիծ քաշելը:

ترک [թարաք] ճաք, ճեղք: ترک برداشتن [թարաք բարդաշթան] ճաքել, ճեղքվել, ճաքճքել:

ترک [թարք] I լքում, հրաժարում: ترک‌وطن [թարքե վաթան] արտագաղթ: ترک‌کردن [թարք քարդան] 1) թողնել, լքել, 2) հրաժարվել, 3) հետ սովորել, թողնել:

ترک [թարք] II 1) ձիու գավակ, 2) հետևի թամբ (հեծանվի):

ترک [թորք] թուրք:

ترکاندن [թարաքանդան] ճաքեցնել, պայթեցնել:

ترکدار [թարաքդար] ճաքած:

ترکش [թարաքեշ] պայթյուն:

ترکشناس [թորքշենաս] թյուրքագետ:

ترکشناسی [թորքշենասի] թյուրքագիտություն:

ترکمن [թորքաման] թուրքմեն: Հոգ. تراکمه [թարաքեմե]:

ترکمنی [թորքամանի] 1) թուրքմենական, 2) թուրքմեներեն:

ترکه [թարքե] ճիպոտ:

ترکی [թորքի] թուրքական, թուրքերեն:

ترکیب [թարքիբ] 1) բաղադրություն, կազմություն, կառուցվածք, 2) կազմություն, կապակցություն: Հոգ ترکیبات [թարքիբաթ]: ترکیب‌لغوی [թարքիբե լողավի] բառի կառուցվածք: ترکیب کلمات [թարքիբե քալամաթ] բառակապակցություն: ترکیب جملات [թարքիբե ջոմալաթ] նախադասության կառուցվածք: ترکیب آزاد [թարքիբե ազադ] ազատ բառակապակցություն: ترکیب‌سماعی [թարքիբե սամա՛ի] կայուն բառակապակցություն:

ترکیبات [թարքիբաթ] 1) տե՛ս Եզ. ترکیب [թարքիբ] 2) միացություն: ترکیبات شیمیائی [թարքիբաթե շիմյայի] քիմիական միացություն:

ترکیب‌بندی [թարքիբբանդի] կառուցվածք, կազմություն: ترکیب‌بندی جمله [թարքիբբանդիյե ջոմլե] նախադասության կառուցվածք, նախադասության կազմություն:

ترکیبی [թարքիբի] 1) բաղադրյալ, 2) համադրական, սինթետիկ:

ترکیدن [թարաքիդան] ճաքել, ճաք տալ:

ترمز [թորմոզ] արգելակ (ավտոմեքենայի): ترمز کردن [թորմոզ քարդան] արգելակել:

ترموس [թերմոս] թերմոս:

ترمه [թերմե] Քիշմիրի շալ:

ترمیم [թարմիմ] 1) վերականգնում, վերանորոգում, 2) բարելավում: ترمیم‌کردن [թարմիմ քարդան] շտկել, նորոգել, վերականգնել:

ترن [թերեն] գնացք: ترن‌سریع‌السیر [թերենե սարի՛օսսեյր] ճեպընթաց գնացք:

ترنا [թորնա] մորակ: ترنا زدن [թորնա զադան] մորակել:

ترنج [թորանջ] նարինջ:

ترنج [թորոնջ] կնճիռ, խորշոմ:

ترنجیدن [թորոնջիդան] կնճռոտվել, խորշոմել:

ترنگ [թարանգ] շիկահավ (փոքրիկ թռչուն):

ترنگ [թորանգ] 1) փասիան, 2) սայլամկարդ:

ترنم [թարաննոմ] 1) երգ, երգեցողություն, 2) գեղգեղում, դայլայլում: ترنم کردن [թարաննոմ քարդան] երգել:

ترور [թերոր] 1) տեռոր, ահաբեկում, 2) սպանություն: ترور شدن [թերոր շոդան] սպանվել: ترور کردن [թերոր քարդան] սպանել:

تروریزم [թերորիզմ] տեռորիզմ: تروریزم بین‌المللی [թերորիզմե բեյնոլմելալի] միջազգային տեռորիզմ:

تروریست [թերորիսթ] տեռորիստ:

تروریستی [թերորիսթի] տեռորիստական:

ترویج [թարվիջ] տարածում, ներդրում, արմատավորում, ընդերում: ترویج شدن [թարվիջ շոդան] տարածվել: ترویج کردن [թարվիջ քարդան] տարածել:

ترویح [թարվիհ] հանգստացում: ترویح کردن [թարվիհ քարդան] հանգստացնել:

تره [թարե] բուս. հազար (թառա):

ترهات [թորրահաթ] ցնդաբանություն, դատարկաբանություններ:

تره‌بار [թարեբար] բանջարեղեն:

تره‌بارفروش [թարեբարֆորուշ] բանջարավաճառ:

تره‌تیزک [թարեթիզաք] բուս. կոտեմ:

ترهیب [թարհիբ] ահաբեկում, սարսափեցում, վախեցում: ترهیب‌کردن [թարհիբ քարդան] ահաբեկել, վախեցնել, սարսափեցնել:

تری [թարի] թացություն, խոնավություն:

تریاق [թերյաղ] հակաթույն:

تریاک [թարյաք, թերյաք] 1) ափիոն, 2) հակաթույն: تریاک‌کشیدن [թարյաք քեշիդան] ափիոն ծխել:

تریاک‌کش [թարյաքքեշ] ափիոն ծխող:

تریاکی [թարյաքի] տե՛ս تریاک‌کش [թերյաքքեշ]:

تریبون [թերիբուն] ամբիոն:

تریکو [թերիքո] տրիկո (բրդե գործվածք):

تریکوتاژ [թերիքոթաժ] տրիկոտաժ (գործվածք):

تز [թեզ] 1) դրույթ, 2) դիսերտացիա, 3) գիտական աշխատանք:

تزاحم [թազահոմ] դժվարությունների՝ արգելքների ստեղծում:

تزار [թեզար] ցար:

تزاری [թեզարի] ցարական:

تزاریزم [թեզարիզմ] և تزاریسم [թեզարիսմ] ցարիզմ:

تزاوج [թազավոջ] զուգավորում:

تزاید [թազայոդ] 1) ավելացում, հավելում, 2) աճում, բազմացում:

تزریق [թազրիղ] բժշկ. 1) ներարկում, սրսկում, 2) ներշնչում: تزریق‌تحت‌جلدی [թազրիղե թահթե ջելդի] ենթամաշկային նեբարկում։ تزریق داخل وریدی [թազրիղե դախելե վարիդի] ներերակային ներարկում։

تزکیه [թազքիյե] 1) մաքրում, 2) մաքրություն, անարատություն։

تزلزل [թազալզոլ] 1) տատանում, վարանում, 2) ղողդողում, ցնցում, ճոճում, երերում։

تزلزل‌ناپذیر [թազալզոլնափազիր] անսասան, անհողդողդ, աներեր, անդրդվելի։

تزوج [թազավվոջ] ամուսնություն։

تزویج [թազվիջ] ամուսնություն։

تزویر [թազվիր] 1) խարդախություն, կեղծիք, 2) երկերեսություն, կեղծավորություն, 3) խորամանկություն, խարդավանք, նենգություն։

تزهد [թազահհոդ] 1) ճգնավորություն, 2) բարեպաշտություն։

تزین [թազայյոն] պաճուճանք, արդուզարդ։

تزیید [թազյիդ] ավելացում, շատացում։ تزییدشدن [թազյիդ շոդան] ավելանալ, շատանալ։ تزییدکردن [թազյիդ քարդան] ավելացնել, շատացնել։

تزیین [թազյին] զարդարում, պճնում։ تزیین‌کردن [թազյին քարդան] զարդարել, գեղազարդել։

تزیینی [թազյինի] դեկորատիվ, գեղազարդային։ نباتات تزیینی [նաբաթաթե թազյինի] դեկորատիվ բույսեր։

تسابق [թասաբող] մրցակցություն, մրցություն։

تسارع [թասարո'] շտապողականություն, աճապարանք։

تساقط [թասաղոթ] տապալում։

تسامح [թասամոհ] թերացում, անփութություն։ تسامح‌کردن [թասամոհ քարդան] թերանալ, անփութություն ցուցաբերել։

تساوی [թասավի] հավասարություն։ تساوی حقوق [թասավիյե հողուղ] իրավահավասարություն։

تساهل [թասահոլ] անփութություն, անհոգություն։

تسبیح [թասբիհ] համրիչ, տերողորմյա։

تسجیع [թասջի'] հանգավորված արձակով գրելը և խոսելը։

تسخیر [թասխիր] նվաճում, գրավում, տիրում։ تسخیر فضای کیهان [թասխիրե ֆազայե քեյհան] տիեզերքի նվաճում։ تسخیر کردن [թասխիր քարդան] նվաճել, գրավել։ تسخیر شدن [թասխիր շոդան] նվաճվել, գրավվել։

تسخیرناپذیر [թասխիրնափազիր] անառիկ։

تسریع [թասրի'] արագացում։ تسریع کردن [թասրի' քարդան] արագացնել։

تسطیح [թասթիհ] հարթեցում, հարթում։ تسطیح‌شدن [թասթիհ շոդան] հարթվել։ تسطیح‌کردن [թասթիհ քարդան] հարթել, հարթեցնել։

تسطیر [թասթիր] գծում, տողում։ تسطیر کردن [թասթիր քարդան] տողել, գծել։

تسکیت [թասքիթ] 1) լռեցում, 2) հանգստացում։

تسکین [թասքին] 1) հանգստացում, սփոփում, մխիթարում, 2) ամոքում, մեղմացում։ تسکین‌دادن [թասքին դադան] 1) հանգստացնել, սփոփել, 2) ամոքել, մեղմացնել, հանգստացնել։ تسکین یافتن (شدن) [թասքին յաֆթան (շոդան)] 1) հանգստանալ, սփոփվել, 2) թեթևանալ, ամոքվել։

تسکین‌بخش [թասքինբախշ] 1) հանգստացնող, սփոփիչ, 2) ամոքիչ, հանդարտեցնող, թեթևացնող։

تسکین‌ناپذیر [թասքիննափազիր] անսփոփելի, անմխիթարելի, անմխիթարական։ درد تسکین‌ناپذیر [դարդե թասքիննափազիր] անսփոփելի վիշտ։

تسلسل [թասալսոլ] 1) անընդհատություն, 2) հաջորդականություն։

تسلط [թասալլոթ] 1) տիրապետություն, տիրակալություն, 2) տիրապետում։

تسلی [թասալլի] մխիթարում, սփոփում, հանգստացում։ تسلی دادن (کردن) [թասալլի դադան (քարդան)] մխիթարել, սփոփել, հանգստացնել։ تسلی یافتن (شدن) [թասալլի յաֆթան (շոդան)] մխիթարվել, սփոփվել, հանգստանալ։

تسلی‌بخش [թասալլիբախշ] սփոփիչ, հանգստացուցիչ, մխիթարական։

تسلیت [թասլիյաթ] ցավակցություն։ تسلیت گفتن [թասլիյաթ գոֆթան] ցավակցություն հայտնել։

تسلیت‌آمیز [թասլիյաթամիզ] ցավակցական։

تسلیت‌نامه [թասլիյաթնամե] ցավակցական նամակ։

تسلیح [թասլիհ] սպառազինում։ تسلیح کردن [թասլիհ քարդան] սպառազինել։

تسلیحات [թասլիհաթ] սպառազինություն։

تسلیخ [թասլիխ] մորթում, սպանդ։

تسلیم [թասլիմ] 1) հանձնում, 2) հանձնվելը, կապիտուլյացիա։ تسلیم بلاشرط [թասլիմե բելաշարթ] անվերապահ կապիտուլյացիա։

تسلیم‌ناپذیر [թասլիմնափազիր] անհողդողդ, աննկուն, անընկճելի, անառիկ։

تسمه [թասմե] փոկ։ تسمهٔ ناقل [թասմեյե նաղել] հաղորդափոկ։ تسمهٔ باربندی [թասմեյե բարբանդի] կապոցափոկ։

تسمین [թասմին] գիրացում, բտում։ تسمین کردن [թասմին քարդան] գիրացնել, պարարտացնել։

تسمیه [թասմիյե] անվանում, անվանակոչում։ تسمیه‌کردن [թասմիյե քարդան] անվանակոչել։

تسنن [թասաննոն] կրոն. սուննիություն։ اهل تسنن [ահլե թասաննոն] սուննի։

تسوید [թասվիդ] 1) սևացում, 2) պատճենահանում, 3) սևագծում։

تسویف [թասվիֆ] հետաձգում, երկարաձգում, տարկետում։ تسویف‌کردن [թասվիֆ քարդան] հետաձգել, երկարաձգել, տարկետել։

تسویل [թասվիլ] մոլորության մեջ գցելը։

تسویه [թասվիյե] 1) կարգավորում, հարթում, 2) հավասարեցում։ تسویه‌شدن [թասվիյե շոդան] 1) կարգավորվել, հարթվել, 2) հավասարեցվել։ تسویه کردن [թասվիյե քարդան] 1) կարգավորել, հարթել, 2) հավասարեցնել։

تسهیل [թասհիլ] հեշտացում, դյուրացում, թեթևացում, պարզեցում։ Հոգ. تسهیلات [թասհիլաթ]։ تسهیل‌کردن [թասհիլ քարդան] հեշտացնել, թեթևացնել։

تسهیلات [թասհիլաթ] 1) տե՛ս եզ. تسهیل [թասհիլ], 2) թեթևացում, օգնություն, աջակցություն։

تسهیم [թասհիմ] մասերի բաժանում։

تشابه [թաշաբոհ] նմանություն։ تشابه داشتن [թաշաբոհ դաշթան] նման լինել։

تشاجر [թաշաջոր] վեճ, դժտություն։

تشاعب [թաշաոբ] ճյուղավորում, բաժանում։

تشاور [թաշավոր] մտքերի փոխանակում։

تشبث [թաշաբբոս] 1) նկրտում, համառ ձգտում, 2) օգնության խնդիրք։

تشبه [թաշաբբոհ] նմանեցում, համեմատում։

تشبیه [թաշբիհ] 1) նմանեցում, նույնացում, 2) գրակ. այլաբանություն, 3) նմանակություն։ تشبیه‌کردن [թաշբիհ քարդան] նմանեցնել, նույնացնել։

تشبیهات [թաշբիհաթ] 1) տե՛ս եզ. تشبیه [թաշբիհ] 2) գրակ. լեզվբ. փոխաբերություններ, այլաբանություններ։

تشت [թաշթ] տաշտ։

تشتت [թաշաթթոթ] 1) ցրվածություն, տարընթացություն, սփռվածություն, 2) անջատվածություն, տարակարծություն։ تشتت افکار [թաշաթթոթե աֆքար] մտքերի տարընթացություն։

تشتک [թաշթաք] փոքր տաշտ։

تشجیع [թաշջի'] քաջալերում, խրախուսում։ تشجیع‌کردن [թաշջի' քարդան] քաջալերել, խրախուսել։

تشخص [թաշախխոս] 1) եսասիրություն, եսականություն, եսամոլություն, սնապարծություն, ամբարտավանություն, 2) անհատականություն, անձնավորություն։

تشخیص [թաշխիս] 1) դանազանում, ճանաչում, տարբերակում, բնորոշում։ تشخیص مرض [թաշխիսե մարազ] ախտորոշում։ تشخیص‌دادن [թաշխիս դադան] 1) տարբերակել, տարբերել, 2) ախտորոշել։

تشدد [թա̈շա̈դդոդ] խստություն, կտրուկություն։

تشدید [թա̈շդիդ] 1) ուժեղացում, սաստկացում, 2) թա̈շդիդ (բաղաձայն հնչյունի կրկնապատկման ձայնանիշը)։

تشر [թա̈շա̈ր] 1) սպառնալիք, ահաբեկում, 2) հայհոյանք, զազրախոսություն։

تشرف [թա̈շա̈ռրոֆ] 1) մեծարանք, 2) ընդունելություն։

تشریح [թա̈շրիհ] 1) բացատրություն, մեկնաբանություն, 2) դիազննություն։

تشریحی [թա̈շրիհի] 1) նկարագրական, 2) անատոմիական, կազմախոսական։

تشریعی [թա̈շրիի] շարիաթին վերաբերող։

تشریف [թա̈շրիֆ] մեծարում, մեծարանք։ تشریف آوردن [թա̈շրիֆ ավա̈րդա̈ն] շնորհ բերել (պատիվ անել՝ գալ)։ تشریف بردن [թա̈շրիֆ բորդա̈ն] շնորհ անել (պատիվ անել՝ գնալ)։

تشریفات [թա̈շրիֆաթ] հանդիսակարգ, արարողակարգ, ձևականություններ, արարողություն։ تشریفات رسمی [թա̈շրիֆաթե ռա̈սմի] պաշտոնական արարողություն։

تشریفاتی [թա̈շրիֆաթի] հանդիսակարգային, արձանագրական։

تشریک [թա̈շրիք] մասնակցություն։ تشریک مساعی [թա̈շրիքե մոսաի] համագործակցություն։

تشعشع [թա̈շա̈'շո'] 1) փայլ, շող, 2) փայլատակում, շողշողում, ճառագայթում, ճաճանչում, ճառագայթարձակում, ռադիացիա։ تشعشع اتمی [թա̈շա̈'շո'է աթոմի] ատոմային ճառագայթում՝ ռադիացիա։

تشعل [թա̈շա̈ոլ] բոցավառում։

تشفع [թա̈շա̈ֆֆո'] 1) միջնորդություն, 2) հովանավորություն, պաշտպանություն։

تشفی [թա̈շա̈ֆֆի] առողջացում, ապաքինում։

تشک [թոշա̈ք] ներքնակ։

تشکر [թա̈շա̈քքոր] շնորհակալություն։ تشکر کردن [թա̈շա̈քքոր քա̈րդա̈ն] շնորհակալություն հայտնել։

تشکرآمیز [թա̈շա̈քքորամիզ] շնորհակալական։ نامهٔ تشکرآمیز [նամեյե թա̈շա̈քքորամիզ] շնորհակալական նամակ։

تشکک [թա̈շա̈քքոք] տատանում, կասկած, անվճռականություն։

تشکل [թա̈շա̈քքոլ] ձևավորում, կազմավորում, կազմակերպում։

تشکیل [թա̈շքիլ] կազմակերպում, ստեղծում, ձևավորում, կազմավորում։ تشکیل دادن [թա̈շքիլ դադա̈ն] կազմակերպել, կազմել, կազմավորել։ تشکیل شدن [թա̈շքիլ շոդա̈ն] կազմակերպվել, կազմվել, կազմավորվել։

تشکیلات [թա̈շքիլաթ] 1) կազմակերպություն, հիմնարկություն, 2) կառուցվածք, կազմություն։ تشکیلات دولتی [թա̈շքիլաթե դոլա̈թի] պետական կառուցվածք։

تشکیلاتی [թա̈շքիլաթի] կազմակերպական։ کار تشکیلاتی [քարե թա̈շքիլաթի] կազմակերպական աշխատանք։

تشنج [թա̈շա̈ննոջ] 1) լարվածություն, 2) կարկամ, ջղաձգություն, կծկանք։ تشنج اوضاع بين المللی [թա̈շա̈ննոջե օուզա'է բեյնոլ մելա̈լի] միջազգային դրության լարվածություն։

تشنج آور [թա̈շա̈ննոջավա̈ր] 1) լարվածություն առաջացնող, 2) ջղաձգություն՝ կծկանք առաջացնող։

تشنگی [թեշնեգի] ծարավություն։ رفع تشنگی کردن [ռա̈ֆ'է թեշնեգի քա̈րդա̈ն] ծարավը կոտրել։ تشنگی آوردن [թեշնեգի ավա̈րդա̈ն] ծարավ բերել՝ առաջացնել։

تشنه [թեշնե] ծարավ։

تشوش [թա̈շա̈վվոշ] անհանգստություն, հուզում, շփոթմունք, վարանք։

تشوق [թա̈շա̈վվող] ձգտում։

تشویر [թա̈շվիր] ամաչեցում։ تشویر کردن [թա̈շվիր քա̈րդա̈ն] ամաչեցնել, ամոթահար անել։

تشویش [թա̈շվիշ] անհանգստություն, հուզմունք տագնապ։ به تشویش انداختن [բեթա̈շվիշ ա̈նդախթա̈ն] տագնապի մեջ գցել։

تشویق [թա̈շվիղ] խրախուսանք, քաջալերանք։ تشویق کردن [թա̈շվիղ քա̈րդա̈ն] խրախուսել, քաջալերել։

تشیع [թա̈շա̈յյո'] շիականություն։ اهل تشیع [ա̈հլե թա̈շա̈յյո'] շիա, շիական։

تشیید [թա̈շյիդ] ամրապնդում։ تشیید روابط دوستی [թա̈շյիդե ռա̈վաբեթե դուսթի] բարեկամական հարաբերությունների ամրապնդում։

تشییع [թա̈շյի'] 1) ուղեկցում, 2) հուղարկավորում։ تشییع جنازه [թա̈շյի'է ջենազե] թաղման թափոր, հուղարկավորություն։

تصاحب [թա̈սահոբ] տիրացում, յուրացում։ تصاحب کردن [թա̈սահոբ քա̈րդա̈ն] յուրացնել, տիրանալ։

تصادف [թա̈սադոֆ] 1) անսպասելի՝ պատահական հանդիպում, 2) ընդհարում, բախում, 3) համընկնում, 4) պատահար, արկած, 5) փիլ. պատահականություն։ تصادف کردن [թա̈սադոֆ քա̈րդա̈ն] 1) անսպասելի հանդիպել, 2) ընդհարվել, բախվել, 3) համընկնել, 4) պատահել։

تصادفاً [թա̈սադոֆա̈ն] պատահաբար, անսպասելիորեն։

تصادفی [թա̈սադոֆի] պատահական, անսպասելի։

تصادق [թա̈սադող] փոխադարձ համակրանք։

تصادم [թա̈սադոմ] բախում, վթար։ تصادم اتومبیل [թա̈սադոմե օթոմոբիլ] ավտոմեքենայի վթար՝ ավտովթար։

تصاعد [թա̈սաօդ] 1) մաթ. պրոգրեսիա, 2) բարձրացում, վերելք։

تصاعدی [թա̈սաօդի] պրոգրեսիվ կերպով աճեցող։

تصاویر [թա̈սավիր] պատկերներ։ եզ. تصویر [թա̈սվիր]։

تصحیح [թա̈սհիհ] 1) ճշտում, ուղղում, 2) սրբագրում, խմբագրում։

تصحیف [թա̈սհիֆ] աղավաղում, խեղաթյուրում։ تصحیف کردن [թա̈սհիֆ քա̈րդա̈ն] աղավաղել, խեղաթյուրել։

تصحیف خوانی [թա̈սհիֆխանի] սխալ ընթերցում։

تصدق [թա̈սա̈դդող] ողորմություն, զոհաբերություն։ تصدقت شوم [թա̈սա̈դդողա̈թ շա̈վա̈մ] քեզ մատաղ լինեմ։

تصدی [թա̈սա̈դդի] ղեկավարում, տնօրինում, նախագահություն։

تصدیع [թա̈սդի'] ձանձրացում, ձանձրացնելը, գլուխ տանելը։

تصدیق [թա̈սդիղ] 1) հաստատում, վկայում, վավերացում, 2) վկայական։ تصدیق بلاتصور [թա̈սդիղե բելաթա̈սա̈վվոր] տրամբ. կանխակալ կարծիք։

تصدیق نامه [թա̈սդիղնամե] վկայական։

تصدیقی [թա̈սդիղի] հավաստի։

تصرف [թա̈սա̈ռրոֆ] 1) գրավում, տիրապետում, զավթում, նվաճում, 2) նենգափոխում, 3) եղծում, 4) քեր. բառաթեքում։ Հոգ. تصرفات [թա̈սա̈ռրոֆաթ]։ تصرف کردن [թա̈սա̈ռրոֆ քա̈րդա̈ն] 1) տիրել, 2) գրավել, զավթել, նվաճել, 3) եղծել, նենգափոխել։

تصرف ناپذیر [թա̈սա̈ռրոֆնափա̈զիր] անպարտելի, անմատչելի, անառիկ։

تصرفی [թա̈սա̈ռրոֆի] 1) գրավված, նվաճված, օկուպացիայի ենթարկված, 2) սեփականատիրական։

تصریح [թա̈սրիհ] լուսաբանում, պարզաբանում։ تصریح شدن [թա̈սրիհ շոդա̈ն] լուսաբանվել, պարզաբանվել։ تصریح کردن [թա̈սրիհ քա̈րդա̈ն] լուսաբանել, պարզաբանել։

تصریف [թա̈սրիֆ] հոգ. تصاریف [թա̈սարիֆ] քեր. 1) խոնարհում, 2) հոլովում։ تصریف کردن [թա̈սրիֆ քա̈րդա̈ն] 1) խոնարհել, 2) հոլովել։

تصعید [թա̈սա̈'իդ] քիմ. գոլորշացում, ցնդում։

تصغیر [թա̈սղիր] փոքրացում, նվազեցում։ علامت تصغیر [ա̈լամա̈թե թա̈սղիր] քեր. նվազական-փաղաքշական ածանց։

تصفی [թա̈սա̈ֆֆի] մաքրում, զտում։

تصفیح [թա̈սֆիհ] գլանում։ تصفیح کردن [թա̈սֆիհ քա̈րդա̈ն] գլանել։

تصفیه [թա̈սֆիյե] մաքրում, զտում, թորում։ تصفیهٔ حزبی [թա̈սֆիյեյե հեզբի] կուսակցական զտում։ تصفیۀ‌حساب [թասֆիյեի հեսաբ] վերջնահաշիվ։

تصفیه‌خانه [թասֆիյեխանե] զտման գործարան։ تصفیه‌خانۀ نفت [թասֆիյեխանեյե նաֆթ] նավթաթոր գործարան։

تصلب [թասալլոբ] կարծրացում։ تصلب انساج [թասալլոբե անսաջ] սկլերոզ, կարծրախտ։ تصلب‌شرائین [թասալլոբե շարայեն] աթերոսկլերոզ։

تصلف [թասալլոֆ] 1) պարծենկոտություն, սնապարծություն, 2) շողոքորթություն։

تصلیب [թասլիբ] խաչում։

تصلیه [թասլիյե] կրոն. Մուհամմադի փառաբանում։

تصمیم [թասմիմ] 1) որոշում, մտադրություն, 2) վճիռ։ تصمیم گرفتن [թասմիմ գերեֆթան] որոշել, որոշում կայացնել։

تصنع [թասաննո՛] արհեստականություն, շինծուություն։

تصنعی [թասաննոի] արհեստական, շինծու։

تصنیف [թասնիֆ] 1) հեղինակում, հորինում, երկասիրում, 2) ստեղծագործություն, երկ, 3) թեսնիֆ (ժողովրդական ռոմանս)։ Հոգ. تصانیف [թասանիֆ]։

تصور [թասավվոր] 1) երևակայություն, պատկերացում, ենթադրություն։ Հոգ. تصورات [թասավվորաթ]։ تصورکردن [թասավվոր քարդան] 1) երևակայել, պատկերացնել, 2) ենթադրել, կարծել։ غیرقابل‌تصور [ղեյրե ղաբելե թասավվոր] աներևակայելի, անհավանական։

تصورات [թասավվորաթ] 1) տե՛ս եզ. تصور [թասավվոր] 2) մտացածին բաներ։

تصورناپذیر [թասավվորնափազիր] աներևակայելի։

تصوری [թասավվորի] երևակայական, ենթադրական, կարծեցյալ։

تصوف [թասավվոֆ] սուֆիզմ, սուֆիականություն։

تصویب [թասվիբ] 1) հաստատում, ընդունում, 2) վավերացում։ تصویب‌کردن [թասվիբ քարդան] 1) հաստատել, հավանություն տալ, 2) վավերացնել։

تصویب‌نامه [թասվիբնամե] 1) որոշում, 2) արձանագրություն, 3) դեկրետ։

تصویر [թասվիր] 1) պատկեր, նկար, դիմանկար, 2) նկարագրում, պատկերում։ Հոգ. تصاویر [թասավիր]։

تصویری [թասվիրի] գաղափարագրային, պատկերագրական։

تضاد [թազադ(դ)] 1) հակադրություն, 2) հակասություն։ مبارزۀ تضادها [մոբարեզեյե թազադհա] փիլ. հակադրությունների պայքար։ تضادهای طبقاتی [թազադհայե թաբաղաթի] դասակարգային հակասություններ։

تضاعف [թազաոֆ] կրկնապատկում։

تضرر [թազառրոր] վնաս։

تضرع [թազառրո՛] աղաչանք, աղերսանք, պաղատանք։ تضرع‌کردن [թազառրո՛ քարդան] աղաչել, պաղատել, աղերսել։

تضرع‌آمیز [թազառրո՛ամիզ] աղաչական, աղերսալից, աղերսական։ لحن تضرع‌آمیز [լահնե թազառրո՛ամիզ] աղաչական՝ աղերսալից տոն (ձայն)։

تضعیف [թազ՛իֆ] I թուլացում։ تضعیف شدن [թազ՛իֆ շոդան] թուլանալ։ تضعیف کردن [թազ՛իֆ քարդան] թուլացնել։

تضعیف [թազ՛իֆ] II կրկնապատկում։ تضعیف‌شدن [թազ՛իֆ շոդան] կրկնապատկվել։ تضعیف‌کردن [թազ՛իֆ քարդան] կրկնապատկել։

تضلیل [թազլիլ] շեղում՝ ճշմարտության ճանապարհից։ تضلیل‌کردن [թազլիլ քարդան] ճշմարտության ճանապարհից շեղել։

تضمین [թազմին] երաշխավորում։ تضمین شدن [թազմին շոդան] երաշխավորվել, ապահովվել։ تضمین‌کردن [թազմին քարդան] երաշխավորել, ապահովել։

تضمین‌نامه [թազմիննամե] երաշխավորագիր։

تضییع [թազյի՛] վատնում։ تضییع مال [թազյի՛է մալ] ունեցվածքի վատնում։ تضییع وقت [թազյի՛է վաղթ] ժամանակի վատնում։

تضییق [թազյիղ] ճնշում, նեղում։

تضییقی [թազյիղի] ճնշիչ։ سیاست تضییقی [սիյասաթե թազյիղի] ուժի քաղաքականություն։

تطابق [թաթաբող] համընկնում, նույնություն, նմանում։ تطابق‌کردن [թաթաբող քարդան] համընկնել, նույնանալ։

تطاول [թաթավոլ] 1) բռնություն, 2) հանցափորձ, ոտնձգություն։

تطبیق [թաթբիղ] 1) համադրություն, համեմատում, 2) համապատասխանեցում, հարմարեցում։ تطبیق‌کردن [թաթբիղ քարդան] 1) համադրել, համեմատել, 2) համաձայնեցնել, համապատասխանեցնել, հարմարեցնել։

تطبیقی [թաթբիղի] 1) համեմատական, համադրական, 2) կիրառական։ زبانشناسی تطبیقی [զաբանշենասիյե թաթբիղի] համեմատական լեզվաբանություն։ علوم تطبیقی [օլումե թաթբիղի] կիրառական գիտություններ։

تطمیع [թաթմի՛] 1) կաշառում, 2) գայթակղեցում։ تطمیع کردن [թաթմի՛ քարդան] 1) կաշառել, 2) գայթակղեցնել։

تطور [թաթավվոր] 1) զարգացում, հոլովույթ, 2) փոփոխություն, փոխակերպում, վերածում։

تطویل [թաթվիլ] երկարացում, ձգում, երկարաձգում։ تطویل‌کلام کردن [թաթվիլե քալամ քարդան] երկարաբանել։

تطهیر [թաթհիր] մաքրում, լվացում։

تظاهر [թազահոր] 1) ցուցամոլություն, 2) ցույց։

تظاهرات [թազահորաթ] ցույցեր։

تظاهری [թազահորի] ցուցադրական, ցուցամոլական, մտացածին։

تظلم [թազալլոմ] բողոք բռնության՝ անարդարության դեմ։ تظلم کردن [թազալլոմ քարդան] բռնության՝ անարդարության դեմ բողոքել։

تعادل [թաադոլ] հավասարակշռություն, համապատասխանություն։ تعادل پایدار [թաադոլե փայդար] կայուն հավասարակշռություն։ تعادل قوا [թաադոլե ղովա] ուժերի հավասարակշռություն։

تعادلی [թաադոլի] հավասարական, համաչափ։

تعارض [թաարոզ] փոխադարձ հակաճառություն, հակադրում, հակադրություն, անհամատեղելիություն։ تعارض داشتن [թաարոզ դաշթան] փոխադարձ հակաճառել, հակադործել։

تعارف [թաարոֆ] 1) սիրալիրություն, սիրալիր խոսք, հաճոյախոսություն, 2) պայմանականության պահպանում, 3) ընծայում, պատվում, մեծարում։ بدون تعارف [բեդունե թաարոֆ] անկեղծաբար, անկեղծությամբ։

تعارفات [թաարոֆաթ] 1) տե՛ս եզ. تعارف [թաարոֆ], 2) արարողություն, արարողակարգ, հանդիսակարգ։ تعارفات رسمیه [թաարոֆաթե ռասմիյե] պաշտոնական հանդիսակարգ։

تعارف‌آمیز [թաարոֆամիզ] սիրալիր, քաղաքավարի, բարեկիրթ։

تعاطی [թաաթի] 1) փոխանակում, 2) հոգեբ. զուգորդում։ تعاطی افکار [թաաթիյե աֆքար] մտքերի փոխանակում։

تعاقب [թաաղոբ] 1) հետապնդում, 2) հերթականություն, 3) հերթապահություն։

تعالی [թաալա] կրոն. ամենաբարձրյալ։

تعالیم [թաալիմ] 1) տե՛ս եզ. تعلیم [թա՛լիմ] 2) դասավանդվող առարկաներ։

تعاون [թաավոն] 1) օգնություն, աջակցություն, սատարում, օժանդակում, 2) փոխօգնություն։ شورای تعاون مشترک اقتصادی [շուրայե թաավոնե մոշթարաքե էղթեսադի] Տնտեսական փոխօգնության խորհուրդ։ صندوق تعاون [սանդուղե թաավոն] փոխօգնության դրամարկղ։

تعاونی [թաավոնի] կոոպերատիվ, կոոպերատիվային։

تعاهد [թաահոդ] 1) պայմանավորում,

դաշնակցում, 2) փոխադարձ պայմանավորվածություն։

تعبد [թա̈ա̈բբոդ] 1) հնազանդություն, հլություն, 2) գերություն, ստրկություն, 3) բարեպաշտություն, աստվածավախություն։

تعبداً [թա̈ա̈բբոդա̈ն] հնազանդորեն, խոնարհաբար, հլությամբ։

تعبید [թա̈'բիդ] ստրկացում։

تعبیر [թա̈'բիր] 1) մեկնաբանություն, բացատրություն, մեկնություն, 2) դարձվածք, արտահայտություն։ تعبیر خواب [թա̈'բիրե խաբ] երազի մեկնում, երազահանություն։ تعبیر کردن [թա̈'բիր քա̈րդա̈ն] մեկնել, մեկնաբանել, բացատրել։

تعبیرنامه [թա̈'բիրնամե] երազահան։

تعبیه [թա̈'բիյե] պատրաստում, հարմարեցում։ تعبیه شدن [թա̈'բիյե շոդա̈ն] հարմարեցված լինել, تعبیه کردن [թա̈'բիյե քա̈րդա̈ն] պատրաստել, հարմարեցնել։

تعجب [թա̈ա̈ջջոբ] զարմանք, հիացմունք։ تعجب کردن [թա̈ա̈ջջոբ քա̈րդա̈ն] զարմանալ, հիանալ։

تعجب انگیز [թա̈ա̈ջջոբա̈նգիզ] զարմանալի, հիանալի, ապշեցուցիչ։

تعجب آور [թա̈ա̈ջջոբավա̈ր] տե՛ս تعجب انگیز [թա̈ա̈ջջոբա̈նգիզ]։

تعجیز [թա̈'ջիզ] թուլացում, ուժասպառություն, անօգնականություն, անճարակություն։ تعجیز کردن [թա̈'ջիզ քա̈րդա̈ն] թուլացնել, անզոր դարձնել, անօգնական դարձնել։

تعجیل [թա̈'ջիլ] շտապում, աճապարանք։

تعجیلی [թա̈'ջիլի] շտապ, արտակարգ։ کار تعجیلی [քարե թա̈'ջիլի] շտապ գործ։

تعداد [թե'դադ] քանակ, թիվ։

تعدد [թա̈ա̈դդոդ] բազմություն, բազմաքանակություն։

تعدی [թա̈ա̈դդի] բռնություն, ճնշում։ تعدی ملی [թա̈ա̈դդիյե մելլի] ազգային ճնշում։

تعدیل [թա̈'դիլ] կարգավորում, կանոնավորում, հավասարեցում, հավասարակշռություն։ تعدیل قیمتها [թա̈'դիլե ղեյմա̈թհա] գների կայունացում։ تعدیل شدن [թա̈'դիլ շոդա̈ն] կարգավորվել, կանոնավորվել, հավասարակշռվել։ تعدیل کردن [թա̈'դիլ քա̈րդա̈ն] կարգավորել, կանոնավորել, հավասարեցնել, հավասարակշռել։

تعذیب [թա̈'զիբ] 1) տանջանք, չարչարանք, խոշտանգում, 2) պատիժ։ تعذیب کردن [թա̈'զիբ քա̈րդա̈ն] 1) տանջել, խոշտանգել, 2) պատժել։

تعذیر [թա̈'զիր] պատրվակ, պատճառանք։

تعرب [թա̈ա̈ռրոբ] արաբականացում։

تعرض [թա̈ա̈ռրոզ] 1) հարձակում, 2) ոտնձգություն։ تعرض کردن [թա̈ա̈ռրոզ քա̈րդա̈ն] 1) հարձակվել, գրոհել, 2) վրդովել, անախորժություն պատճառել։

تعرضی [թա̈ա̈ռրոզի] հարձակողական։ نبرد تعرضی [նա̈բա̈րդե թա̈ա̈ռրոզի] հարձակողական մարտ։

تعرفه [թա̈'րեֆե] 1) տարիֆ, սակագին, 2) ցուցակ, փաստաթուղթ։ تعرفهٔ گمرکی [թա̈'րեֆեյե գոմրոքի] մաքսային տարիֆ։ تعرفهٔ خدمت [թա̈'րեֆեյե խեդմա̈թ] ծառայության ցուցակ։

تعریب [թա̈'րիբ] արաբականացում։

تعریض [թա̈'րիզ] I ակնարկում, ակնարկ, այլաբանություն։ بتعریض حرف زدن [բեթա̈'րիզ հա̈րֆ զա̈դա̈ն] խոսել ակնարկով՝ այլաբանորեն։

تعریض [թա̈'րիզ] II լայնացում։

تعریضاً [թա̈'րիզա̈ն] ակնարկով, այլաբանորեն։

تعریف [թա̈'րիֆ] 1) գովք, գովասանք, 2) նկարագրություն, 3) քեր. որոշյալություն, 4) սահմանում։ تعریف کردن [թա̈'րիֆ քա̈րդա̈ն] 1) գովել, 2) նկարագրել, պատմել։ حرف تعریف [հա̈րֆե թա̈'րիֆ] քեր. որոշիչ հոդ։

تعریفی [թա̈'րիֆի] գովելի, հետաքրքիր։

تعزیت [թա̈'զիյա̈թ] տե՛ս تعزیه [թա̈'զիյե]։

تعزیر [թա̈'զիր] 1) կշտամբանք, հանդիմանություն, 2) պատիժ։

تعزیز [թա̈'զիզ] փայփայանք, գուրգուրանք։

تعزیل [թա̈'զիլ] ազատում, արձակում (ծառայությունից), հրաժարեցում (պաշտոնից)։

تعزیه [թա̈'զիյե] 1) սգում, սուգ, 2) շիիտական սգահանդես։

تعزیه خوان [թա̈'զիյեխան] ողբերգակ, ողբասաց, ողբերգու։

تعزیه دار [թա̈'զիյեդար] սգակիր, սգավոր։

تعسر [թա̈ա̈սսոր] դժվարություն, դժվար կացություն։

تعشق [թա̈ա̈շշող] սիրահարվածություն, սիրաբանություն։

تعصب [թա̈ա̈սսոբ] 1) մոլեռանդություն, 2) մոլություն, բուռն հակում, 3) նախանձախնդրություն, 4) ջերմեռանդություն։

تعصب آمیز [թա̈ա̈սսոբամիզ] 1) մոլեռանդ, մոլեռանդական, 2) աչառու։

تعطف [թա̈ա̈թթոֆ] բարեհաճություն, բարյացակամություն, համակրանք։

تعطیل [թա̈'թիլ] 1) դադարեցում, կասեցում (աշխատանքների), 2) փակում (օր.՝ հիմնարկի), 3) ընդմիջում, 4) հանգիստ։ تعطیل کار [թա̈'թիլե քար] աշխատանքի դադարեցում։ تعطیل مغازه [թա̈'թիլե մա̈ղազե] խանութի փակում։ روز تعطیل [ռուզե թա̈'թիլ] հանգստի օր։

تعطیلات [թա̈'թիլաթ] արձակուրդ, արձակուրդներ։ تعطیلات تابستان [թա̈'թիլաթե թաբեսթան] ամառային արձակուրդներ։

تعظم [թա̈ա̈զզոմ] 1) հպարտություն, 2) գոռոզություն, մեծամտություն։

تعظیم [թա̈'զիմ] 1) խոնարհում, ողջույն, 2) մեծարում, մեծարանք։ تعظیم کردن [թա̈'զիմ քա̈րդա̈ն] 1) խոնարհվել, 2) մեծարել։

تعفن [թա̈ա̈ֆֆոն] գարշահոտություն, նեխածություն։

تعقل [թա̈ա̈ղղոլ] 1) հասկացում, գիտակցում, ըմբռնում, 2) խորհրդածություն, մըտորմունք, մտորում։ تعقل کردن [թա̈ա̈ղղոլ քա̈րդա̈ն] 1) հասկանալ, գիտակցել, ըմբռնել, 2) մտածել, խորհրդածել։

تعقیب [թա̈'ղիբ] 1) հետապնդում, հետապնդում, 2) իրավ. դատի ենթարկում։ تحت تعقیب قرار گرفتن [թա̈հթե թա̈'ղիբ ղա̈րար գերեֆթա̈ն] դատական պատասխանատվության ենթարկել։ تعقیب کردن [թա̈'ղիբ քա̈րդա̈ն] հետապնդել, հետևել։

تعلق [թա̈ա̈լլող] 1) պատկանելիություն, առնչություն, 2) համակրանք։ تعلق داشتن [թա̈ա̈լլող դաշթա̈ն] 1) պատկանել, 2) առնչվել, 3) համակրել։

تعلل [թա̈ա̈լլոլ] 1) դանդաղում, դանդաղկոտություն, 2) պատճառանք, պատրվակ, 3) խուսափում։

تعلم [թա̈ա̈լլոմ] գիտելիքների ձեռքբերում։

تعلیق [թա̈'լիղ] 1) կախում, առկախություն, 2) հավելում, հավելված (գրքի), 3) դադարեցում, հետաձգում։

تعلیقی [թա̈'լիղի] 1) կախված, 2) հետաձգված, ժամանակավոր հեռացված։ حبس تعلیقی [հա̈բսե թա̈'լիղի] պայմանական բանտարկություն։

تعلیل [թա̈'լիլ] պատճառաբանություն։

تعلیم [թա̈'լիմ] 1) ուսուցում, դասավանդում, 2) խրատ, 3) վարժեցում։ Հոգ. تعلیمات [թա̈'լիմաթ]։ تعلیم دادن(کردن) [թա̈'լիմ դադա̈ն (քա̈րդա̈ն)] սովորեցնել, ուսուցանել, 2) խրատել, 3) վարժեցնել։

تعلیمات [թա̈'լիմաթ] 1) տե՛ս եզ. تعلیم [թա̈'լիմ], 2) պատրաստություն, դասընթաց, վարժություն, 3) կրթություն, 4) հրահանգ։ تعلیمات نظامی [թա̈'լիմաթե նեզամի] զինվորական պատրաստություն։

تعلیماتی [թա̈'լիմաթի] 1) ուսումնական, 2) հրահանգչական։

تعلیمی [թա̈'լիմի] 1) ձեռնափայտ, ցուցափայտ, 2) տե՛ս تعلیماتی [թա̈'լիմաթի]։

تعمد [թա̈ա̈մմոդ] գիտավորություն, միտում։

تعمداً [թա̈ա̈մմոդա̈ն] միտումնավոր, գիտավորյալ։

تعمق [թա̈ա̈մմող] խորացում, խորասուզում (մտքի)։

تعمید [թա̈'միդ] մկրտում, մկրտություն։

تعمید دادن [թա̈'միդ դադա̈ն] մկրտել: تعمید گرفتن [թա̈'միդ գերեֆթա̈ն] մկրտվել:

تعمیدی [թա̈'միդի] կնունքի, մկրտության: اسم تعمیدی [էսմե թա̈'միդի] կնքանուն: پدر تعمیدی [փեդա̈րե թա̈'միդի] կնքահայր:

تعمیر [թա̈'միր] 1) նորոգում, վերանորոգում, 2) վերականգնում: تعمیر شدن [թա̈'միր շոդա̈ն] նորոգվել, վերականգնվել: تعمیر کردن [թա̈'միր քա̈րդա̈ն] 1) նորոգել, 2) վերականգնել:

تعمیرگاه [թա̈'միրգահ] վերանորոգման արհեստանոց:

تعمیق [թա̈'միղ] 1) խորացում, խորասուզում (աշխատանքի մեջ), 2) տե՛ս تعمق [թա̈ա̈մմող]:

تعمیم [թա̈'միմ] 1) տարածում, մասսայականացում, ներդրում, 2) ընդհանրացում: تعمیم برق [թա̈'միմե բա̈րղ] էլեկտրիֆիկացիա, էլեկտրավորում: تعمیم کردن [թա̈'միմ քա̈րդա̈ն] 1) ընդհանրացնել, 2) մասսայականացնել, ներդնել:

تعنت [թա̈ա̈ննոթ] բծախնդրություն, պատրվակ:

تعند [թա̈ա̈ննոդ] ինաթ, համառություն: تعند کردن [թա̈ա̈ննոդ քա̈րդա̈ն] ինաթ անել, ըմահաճել:

تعنیف [թա̈'նիֆ] նախատում, կշտամբում: تعنیف کردن [թա̈'նիֆ քա̈րդա̈ն] նախատել, կշտամբել, փնովել:

تعویج [թա̈'վիջ] ծռում, կեռում:

تعویذ [թա̈'վիզ] թալիսման, հուռութ:

تعویض [թա̈'վիզ] փոխանակում, փոխարինում, փոխում:

تعویق [թա̈'վիղ] հետաձգում: به‌تعویق افتادن [բեթա̈'վիղ օֆթադա̈ն] հետաձգվել: به‌تعویق انداختن [բեթա̈'վիղ ա̈նդախթա̈ն] հետաձգել:

تعهد [թա̈ա̈հհոդ] պարտավորություն, խոստում: تعهد کردن [թա̈ա̈հհոդ քա̈րդա̈ն] պարտավորվել, խոստանալ:

تعهدنامه [թա̈ա̈հհոդնամե] 1) պարտավորագիր, 2) համաձայնագիր:

تعیش [թա̈ա̈յյոշ] հաճույք, վայելք, բավականություն:

تعین [թա̈ա̈յյոն] 1) որոշակիություն, պարզություն, 2) դոռոզություն, պարծենկոտություն

تعیین [թա̈'յին] 1) սահմանում, 2) նշանակում, 3) որոշում: تعیین کردن [թա̈'յին քա̈րդա̈ն] 1) որոշել, սահմանել, 2) նշանակել (օր.՝ պաշտոնի):

تغابن [թա̈ղաբոն] 1) խաբեություն, 2) վընաս, 3) ցավալի՝ անախորժ բան:

تغار [թա̈ղար] թաղար, տաշտ:

تغافل [թա̈ղաֆոլ] անփութություն, անհոգություն:

تغایر [թա̈ղայոր] անհամաձայնություն, տարաձայնություն, հակասություն, տարբերություն:

تغذی [թա̈ղա̈զզի] սննդառություն:

تغذیه [թա̈ղզիյե] սնուցում, կերակրում: تغذیۀ غیرطبیعی [թա̈ղզիյեյե ղեյրե թա̈բի'ի] արհեստական սնուցում:

تغریب [թա̈ղրիբ] աքսորում, տարագրություն:

تغزل [թա̈ղա̈զզոլ] քնարական գազելների հորինում:

تغسیل [թա̈ղսիլ] կրոն. լվացում:

تغلیط [թա̈ղլիթ] 1) մոլորեցում, 2) մեղադրում:

تغلیظ [թա̈ղլիզ] 1) թանձրացում, խտացում, 2) չափազանցում, 3) հարստացում (հանքանյութի):

تغنی [թա̈ղա̈ննի] I երգելը, երգի կատարում:

تغنی [թա̈ղա̈ննի] II հարստացում:

تغیر [թա̈ղա̈յյոր] զայրույթ, բարկություն, ցասում: تغیر کردن [թա̈ղա̈յյոր քա̈րդա̈ն] զայրանալ, բարկանալ:

تغییر [թա̈ղյիր] փոփոխություն, փոփոխում: تغییر مکان [թա̈ղյիրե մա̈քան] տեղափոխություն:

تغییرپذیر [թա̈ղյիրփա̈զիր] փոփոխելի, փոփոխական, անկայուն:

تغییرناپذیر [թա̈ղյիրնափա̈զիր] անփոփոխելի, չփոփոխվող, անփոփոխական, հաստատուն, կայուն:

تف [թա̈ֆ] տապ, շոգ, շիկացում:

تف [թոֆ] թուք:

تفاخر [թա̈ֆախոր] պարծենկոտություն, խրոխտանք, հպարտություն, փառասիրություն:

تفاضل [թա̈ֆազոլ] 1) գերազանցություն, առավելություն, գերադասություն, 2) մաթ. մնացորդ:

تفاضلی [թա̈ֆազոլի] մաթ. դիֆերենցիալ, տարբերական: حساب تفاضلی [հեսաբե թա̈ֆազոլի] դիֆերենցիալ հաշիվ:

تفاله [թոֆալե] քուսպ, կողտոն, մնացորդներ, տականք:

تفاوت [թա̈ֆավոթ] տարբերություն, զանազանություն: تفاوت داشتن [թա̈ֆավոթ դաշթա̈ն] տարբերվել: تفاوت گذاشتن [թա̈ֆավոթ գոզաշթա̈ն] 1) տարբերել, զանազանել, 2) խտրականություն դնել:

تفاهم [թա̈ֆահոմ] ըմբռնողություն, ըմբռնում, հասկացում: حسن تفاهم [հոսնե թա̈ֆահոմ] փոխըմբռնում: سوء تفاهم [սուէ թա̈ֆահոմ] թյուրըմբռնում:

تفت [թա̈ֆթ] 1) տոթ, շոգ, տապ, 2) տաթակեղ, կիզիչ, 3) դյուրագրգռություն, դյուրաբորբոքություն:

تفتن [թա̈ֆթա̈ն] 1) շիկացնել, 2) շիկացվել, 3) տաքանալ, 4) տաքացնել:

تفته [թա̈ֆթե] շիկացված, շիկացրած:

تفتیح [թա̈ֆթիհ] բացում:

تفتیش [թա̈ֆթիշ] 1) տեսչական ստուգում, ռևիզիա, 2) ստուգում, զննություն, 3) խուզարկում: تفتیش کردن [թա̈ֆթիշ քա̈րդա̈ն] 1) ռևիզիայի՝ տեսչական ստուգման ենթարկել, 2) ստուգել, զննել, 3) խուզարկել:

تفجر [թա̈ֆա̈ջջոր] լուսաբաց, արշալույս:

تفحص [թա̈ֆա̈հհոս] 1) պրպտում, 2) հետազոտություն, ուսումնասիրություն:

تفخیم [թա̈ֆխիմ] մեծարում, մեծարանք, փառաբանում:

تفدان [թոֆդան] թքաման:

تفدیه [թա̈ֆդիյե] նվիրաբերում, զոհաբերում:

تفرج [թա̈ֆա̈ռրոջ] 1) զբոսանք, շրջագայություն, 2) զվարճություն, զվարճանք: تفرج کردن [թա̈ֆա̈ռրոջ քա̈րդա̈ն] 1) զբոսնել, 2) զվարճանալ:

تفرجگاه [թա̈ֆա̈ռրոջգահ] զբոսավայր:

تفرد [թա̈ֆա̈ռրոդ] 1) բացառիկություն, անհատականություն, 2) մեկուսացվածություն, մեկուսիություն:

تفرس [թա̈ֆա̈ռրոս] կռահողություն, ըմբռնողություն, հնարամտություն:

تفرع [թա̈ֆա̈ռրո'] ճյուղավորում:

تفرعات [թա̈ֆա̈ռրոաթ] 1) տե՛ս եզ. تفرع [թա̈ֆա̈ռրո'], 2) ճյուղավորումներ, ճյուղեր, 3) պարագաներ, պիտույք, պատկանելիքներ, բաղադրիչ մասեր:

تفرعن [թա̈ֆա̈ր'ոն] 1) դոռոզություն, ամբարտավանություն, մեծամտություն, փառասիրություն, 2) չարություն, չարասրտություն, ոխակալություն: تفرعن فروختن [թա̈ֆա̈ր'ոն ֆորուխթա̈ն] ամբարտավանանալ, դոռոզանալ, բարձրամտել:

تفرق [թա̈ֆա̈ռրող] պառակտում, անջատում, բաժանվածություն, ցրվածություն, ցրիվություն:

تفرقه [թաֆրեղե] 1) անջատում, բաժանում, ցրում, 2) պառակտում, երկպառակություն, անմիաբանություն: تفرقه انداختن [թա̈ֆրեղե ա̈նդախթա̈ն] պառակտում սերմանել, պառակտել:

تفرقه‌افکن [թա̈ֆրեղեա̈ֆքա̈ն] տե՛ս تفرقه انداز [թա̈ֆրեղեա̈նդազ]:

تفرقه‌انداز [թա̈ֆրեղեա̈նդազ] պառակտիչ:

تفرقه‌انگیز [թա̈ֆրեղեա̈նգիզ] 1) պառակտողական, 2) տե՛ս تفرقه‌انداز [թա̈ֆրեղեա̈նդազ]:

تفریح [թա̈ֆրիհ] 1) զվարճություն, ժամանց, 2) ընդմիջում (դասերի միջև), 3) զբոսանք: تفریح کردن [թա̈ֆրիհ քա̈րդա̈ն] 1) զըվարճանալ, ուրախանալ, 2) զբոսնել, 3) ընդմիջում անել:

تفریحی [թա̈ֆրիհի] զվարճալի, ուրախարար, հետաքրքրաշարժ։

تفریط [թա̈ֆրիթ] 1) շռայլություն, վատնողություն, 2) թերագնահատում։

تفریق [թա̈ֆրիղ] 1) անջատում, բաժանում, տրոհում, 2) մաթ. հանում։

تفسیدن [թա̈ֆսիդա̈ն] 1) շիկացնել, 2) շոգից ճաքճքել։

تفسیر [թա̈ֆսիր] մեկնություն, մեկնաբանություն, բացատրություն, լուսաբանություն։ تفسیر قرآن [թա̈ֆսիրե ղոր՚ա̈ն] Ղուրանի մեկնությունները։

تفصیل [թա̈ֆսիլ] 1) մանրամասնություն, 2) մանրամասնում։ Հոգ. تفصیلات [թա̈ֆսիլաթ]։ تفصیل دادن [թա̈ֆսիլ դադա̈ն] մանրամասնել։

تفصیلا [թա̈ֆսիլա̈ն] մանրամասնորեն, հանգամանորեն։

تفصیلی [թա̈ֆսիլի] մանրամասն, հանգամանալից։

تفضل [թա̈ֆա̈զզոլ] մեծահոգություն, վեհանձնություն, ողորմածություն, գթածություն, գթասրտություն։

تفضیح [թա̈ֆզիհ] խայտառակում։

تفضیل [թա̈ֆզիլ] 1) գերադասում, գերադասություն, 2) գերազանցություն, 3) քեր. համեմատական աստիճան (ա ծ ա կ ա ն ի)։ تفضیل دادن [թա̈ֆզիլ դադա̈ն] գերադասություն տալ, նախապատվություն տալ, գերադասել։

تفضیلی [թա̈ֆզիլի] քեր. համեմատական։ درجهٔ تفضیلی [դա̈րա̈ջեյե թա̈ֆզիլի] համեմատական աստիճան։

تفقد [թա̈ֆա̈ղղոդ] 1) տեղեկացում, հարցափորձում (առողջության, գործերի մասին), 2) ուշադրություն՝ սիրալիրություն ցուցաբերելը։

تفکر [թա̈ֆա̈քքոր] 1) խորհում, խորհրդածում, մտորում, 2) մտորմունք, մտածմունք, միտք, խորհրդածություն, 3) մտածում, կշռադատում, մտադրություն, մտահոգություն, մտածկոտություն, 4) մտածողություն, մտածություն, մտածում, խորհում։ طرز تفکر [թա̈րզե թա̈ֆա̈քքոր] մտածելակերպ։

تفکیک [թա̈ֆքիք] անջատում, զատում, տրոհում։

تفکیک کن [թա̈ֆքիքքոն] 1) զատիչ մեքենա, 2) սերզատ (կաթից սերը զատող)։

تفکیک ناپذیر [թա̈ֆքիքնափա̈զիր] անանջատելի, անբաժանելի։

تفنگ [թոֆա̈նգ] հրացան։ تفنگ شکاری [թոֆա̈նգե շեքարի] որսորդական հրացան։

تفنگدار [թոֆա̈նգդար] հրացանակիր, հրացանավոր։

تفنگساز [թոֆա̈նգսազ] զինագործ, հրացանագործ։

تفنن [թա̈ֆա̈ննոն] 1) հաճույք, զվարճանք, ժամանց, 2) քմահաճույք։ از روی تفنن [ա̈զ ռույե թա̈ֆա̈ննոն] հանուն զվարճության, զվարճանքի համար։

تفنناً [թա̈ֆա̈ննոնա̈ն] հանուն զվարճության։

تفننی [թա̈ֆա̈ննոնի] 1) զվարճալի, զվարճություն պատճառող, 2) սիրողական, դիլետանտական, 3) տե՛ս تفنناً [թա̈ֆա̈ննոնա̈ն]։ تدقیقات تفننی [թա̈դղիղաթե թա̈ֆա̈ննոնի] մակերեսային հետազոտություններ։

تفو [թոֆու] ձայն. թու։

تفوق [թա̈ֆա̈վվող] 1) գերազանցություն, առավելություն, գերադասություն, գերակշռություն, 2) գերազանցելու ձգտում, գերիշխանության ձգտում։ تفوق داشتن [թա̈ֆա̈վվող դաշթա̈ն] գերազանցել, առավելություն ունենալ։ تفوق یافتن [թա̈ֆա̈վվող յաֆթա̈ն] գերազանցություն ձեռք բերել, առավելության հասնել։

تفوه [թա̈ֆա̈վվոհ] արտասանում, խոսողություն։ تفوه کردن [թա̈ֆա̈վվոհ քա̈րդա̈ն] խոսել։

تفویض [թա̈ֆվիզ] հանձնում, վստահում, տրամադրում, հանձնարարում, վերահանձնարարություն, փոխանցում։ تفویض کردن [թա̈ֆվիզ քա̈րդա̈ն] վստահել, հանձնել, վերահանձնարարել, փոխանցել։

تفهم [թա̈ֆա̈հհոմ] ըմբռնում, ըմբռնողություն, հասկացում, իրազեկություն, տեղեկություն։

تفهیم [թա̈ֆհիմ] մեկնաբանություն, բացատրություն, պարզաբանում։ تفهیم و تفاهم [թա̈ֆհիմ վա̈ թա̈ֆահոմ] փոխըմբռնում։

تقابل [թա̈ղաբոլ] 1) հանդիպում, դեմ առ դեմ կանգնում, 2) համադրում, համեմատում, հակադրում։

تقاتل [թա̈ղաթոլ] միմյանց սպանել։

تقارب [թա̈ղարոբ] 1) մերձեցում, 2) նմանություն, համընկնում։

تقارن [թա̈ղարոն] 1) համաչափություն, զուգաչափություն, չափակցություն, համաչափություն, 2) համընկնում, միաժամանակություն։ بطور تقارن [բեթուրե թա̈ղարոն] համաչափորեն,

تقاص [թա̈ղաս] վրեժխնդրություն, փոխհատուցում։ تقاص دادن [թա̈ղաս դադա̈ն] վրեժխնդիր լինել։

تقاصر [թա̈ղասոր] թերացում, անփութություն։

تقاضا [թա̈ղազա] 1) խնդրանք, 2) պահանջ, խնդրարկություն, 3) պահանջմունք (ապրանքի)։

تقاضانامه [թա̈ղազանամե] խնդրագիր, գրավոր դիմում։

تقاطع [թա̈ղաթո՛] հատում, խաչավորում։ تقاطع کردن [թա̈ղաթո՛ քա̈րդա̈ն] հատել, խաչավորվել։

تقاعد [թա̈ղաոդ] թոշակավորում, պաշտոնաթողություն։ حقوق تقاعد [հողուղե թա̈ղաոդ] կենսաթոշակ։

تقبض [թա̈ղա̈բբոզ] 1) նեղացում, կծկում, 2) բժշկ. փորկապություն։

تقبل [թա̈ղա̈բբոլ] 1) ընդունում, ստանձնում, 2) պարտավորություն։

تقبیح [թա̈ղբիհ] նախատինք, պարսավ, կշտամբանք։ تقبیح کردن [թա̈ղբիհ քա̈րդա̈ն] նախատել, պարսավել, կշտամբել։

تقدس [թա̈ղա̈դդոս] 1) սրբություն, սրբագործություն, 2) անարատություն։

تقدم [թա̈ղա̈դդոմ] առավելություն, նախապատվություն, առաջնություն։

تقدمه [թա̈ղդեմե] ընծա, նվեր։

تقدیر [թա̈ղդիր] 1) շնորհակալություն, գովեստ, շնորհապարտություն, 2) գնահատում, գնահատանք, հավանություն, 3) ճակատագիր։ تقدیر شدن [թա̈ղդիր շոդա̈ն] 1) շնորհակալության՝ գովեստի արժանանալ, 2) գնահատվել։ تقدیر کردن [թա̈ղդիր քա̈րդա̈ն] շնորհակալություն հայտնել, գովեստի արժանացնել։

تقدیرنامه [թա̈ղդիրնամե] շնորհակալագիր, գովասանագիր։

تقدیری [թա̈ղդիրի] ճակատագրական։

تقدیس [թա̈ղդիս] 1) սրբագործում, օրհնում, 2) փառաբանում։

تقدیم [թա̈ղդիմ] մատուցում, նվիրում։ تقدیم کردن [թա̈ղդիմ քա̈րդա̈ն] 1) մատուցել, 2) նվիրել։

تقدیمی [թա̈ղդիմի] 1) ներկայացրած, ներկայացված (փաստաթղթեր և այլն), 2) նվիրված։

تقرب [թա̈ղա̈րրոբ] 1) մերձեցում, մտերմացում, 2) մոտիկություն։

تقرر [թա̈ղա̈րրոր] 1) տեղակայում, տեղակայվածություն, ամրապնդվածություն, հաստատվածություն, հաստատում, 2) կարգավորվածություն։

تقریب [թա̈ղրիբ] մոտեցում, մերձեցում։

تقریباً [թա̈ղրիբա̈ն] մոտավորապես, համարյա։

تقریبی [թա̈ղրիբի] մոտավոր։ محاسبهٔ تقریبی [մոհասեբեյե թա̈ղրիբի] մոտավոր հաշվարկ։

تقریر [թա̈ղրիր] բացատրություն, շարադրանք (բանավոր)։ حسن تقریر [հոսնե թա̈ղրիր] պերճախոսություն։

تقریراً [թա̈ղրիրա̈ն] բանավոր։

تقریظ [թա̈ղրիզ] գրական գրախոսական՝ գրախոսություն։

تقریظ نویس [թա̈ղրիզնեվիս] գրախոսող (գրական գրախոսականի)։

تقسیم [թա̈ղսիմ] բաժանում։ Հոգ. تقسیمات [թա̈ղսիմաթ]։ تقسیم کردن [թա̈ղսիմ քա̈րդա̈ն] բաժանել։

تقسیمات [թա̈գսիմաթ] տե՛ս եվ. تقسیم [թա̈գսիմ], تقسیمات اداری [թա̈գսիմաթե էդարի] վարչական բաժանում։

تقسیم‌بندی [թա̈գսիմբա̈նդի] 1) դասակարգում, 2) բաժանում, տարաբաշխում։

تقسیم‌پذیر [թա̈գսիմփա̈զիր] բաժանելի։

تقسیم‌ناپذیر [թա̈գսիմնափա̈զիր] անբաժանելի, չբաժանվող։

تقشیر [թա̈գշիր] կեղևում, կլպում, կճեպում, կեղևատում, կեղևազերծում։

تقصیر [թ ա̈ գ ս ի ր] 1) հանցանք, մեղք, 2) զանցանք, սխալմունք։ تقصیر کردن [թա̈գսիր քա̈րդա̈ն] հանցանք կատարել։

تقصیردار [թա̈գսիրդար] մեղավոր, հանցավոր։

تقصیرکار [թա̈գսիրքար] տե՛ս تقصیردار [թա̈գսիրդար]։

تقطیر [թա̈գթիր] թորում։ تقطیر شدن [թա̈գթիր շոդա̈ն] թորվել, զտվել։ تقطیر کردن [թա̈գթիր քա̈րդա̈ն] թորել։

تقعر [թա̈գա̈'որ] գոգավորություն։

تقلا [թա̈գա̈լլա] ճիգ, ջանք, ուժի լարում, եռանդ։ تقلا کردن [թա̈գա̈լլա քա̈րդա̈ն] ճիգ՝ ջանք գործադրել, ջանալ։ تقلای مذبوحانه [թա̈գա̈լլայե մա̈զբուհանե] զուր ջանքեր։

تقلب [թա̈գա̈լլոբ] կեղծիք, խարդախում, խաբեություն։ تقلب کردن [թա̈գա̈լլոբ քա̈րդա̈ն] կեղծել, խարդախել։

تقلبی [թա̈գա̈լլոբի] կեղծ, շինծու։

تقلید [թա̈գլիդ] 1) օրինակում, ընդօրինակում, 2) նմանեցում, նմանակում, իմիտացիա։

تقلیل [թա̈գլիլ] պակասում, կրճատում։ تقلیل دادن [թա̈գլիլ դադա̈ն] պակասեցնել, կրճատել։ تقلیل شدن [թա̈գլիլ շոդա̈ն] պակասել, կրճատվել։

تقنین [թա̈գնին] օրենսդրություն։

تقنینیه [թա̈գնինիյե] օրենսդրական։

تقوا [թա̈գվա] տե՛ս تقوی [թա̈գվա]։

تق‌ولق [թա̈գղոլա̈ղ(ղ)] խախուտ։

تقوی [թա̈գվա] բարեպաշտություն, երկյուղածություն, աստվածավախություն։

تقویت [թա̈գվիյյա̈թ] ուժեղացում, ամրապնդում, ամրացում, զորացում։ تقویت شدن [թա̈գվիյյա̈թ շոդա̈ն] ամրացվել, ամրապնդվել։ تقویت کردن [թա̈գվիյյա̈թ քա̈րդա̈ն] ուժեղացնել, ամրապնդել։

تقویم [թա̈գվիմ] I օրացույց։ تقویم دیواری [թա̈գվիմե դիվարի] պատի օրացույց։

تقویم [թա̈գվիմ] II գնահատում, գները որոշելը (ապրանքի)։

تقید [թ ա̈ գ ա̈ յ յ ո դ] 1) կապվածություն, 2) կաշկանդվածություն։

تک [թա̈ք] 1) կենտ, 2) միայնակ, մենակ, 3) միակ, աննման։

تک [թոք] 1) կտուց, 2) ծայր։ تک زبان [թոքե զա̈բան] լեզվի ծայր։

تکاپو [թա̈քափու] վազվզուք, հոգսեր, ջանք, ճիգ, որոնում, պրպտում։

تکاثر [թա̈քասոր] բազմացում։

تکاثف [թա̈քասոֆ] թանձրացում, խտացում։ تکاثف هوا [թա̈քասոֆե հա̈վա] օդի խտացում։

تکافو [թա̈քաֆու] բավական քանակություն, բավականաչափ լինելը, բավարար լինելը։

تکالیف [թա̈քալիֆ] 1) պարտականություններ, 2) պարտավորություններ։ Եզ. تکلیف [թա̈քլիֆ]։

تکامل [թա̈քամոլ] 1) կատարելագործում, 2) զարգացում։ تکامل یافتن [թա̈քամոլ յաֆթա̈ն] 1) կատարելագործվել, 2) զարգանալ։

تکاملی [թա̈քամոլի] էվոլյուցիոն առաջընթաց։ سیر تکاملی [սեյրե թա̈քամոլի] առաջընթաց շարժում։

تکان [թեքան] 1) ցնցում, շարժում, 2) թափահարում։ تکان خوردن [թեքան խորդա̈ն] շարժվել, ցնցվել։ تکان دادن [թեքան դադա̈ն] թափ տալ, շարժել, ցնցել։

تکاندن [թեքանդա̈ն] 1) տե՛ս تکان دادن [թեքան դադա̈ն] 2) թափ տալ, ցնցել։

تکاور [թա̈քավա̈ր] 1) արագընթաց, 2) արագընթաց ձի, 3) արագընթաց ուղտ։

تکاهل [թա̈քահոլ] ծուլություն, անհոգություն, անփութություն։

تکبر [թա̈քա̈բբոր] մեծամտություն, գոռոզություն, ամբարտավանություն, պարծենկոտություն, ամպարծություն։

تکبرآمیز [թա̈քա̈բբորամիզ] պարծենկոտ, ամպարծ, գոռոզ, մեծամիտ, ամբարտավան։

تکبیر [թա̈քբիր] 1) փառաբանում, մեծարում, 2) կրոն. الله اکبر [ա̈լլահո ա̈քբա̈ր] ամենամեծ է աստված արտասանել։

تک‌تک [թ ա̈ ք թ ա̈ ք] մեկ-մեկ, առանձին-առանձին, մեկիկ-մեկիկ։

تکثیر [թա̈քսիր] 1) աճում, հավելում, քանակական աճ։ 2) կենսբ. բազմացում։

تکثیف [թա̈քսիֆ] թանձրացում, խտացում։

تکخوان [թա̈քխան] մեներգիչ։

تکدر [թա̈քա̈դդոր] 1) թախիծ, տրտմություն, տխրություն, վիշտ, 2) վիրավորանք։

تکدرآور [թա̈քա̈դդորավա̈ր] 1) վշտալի, թախծոտ, թախծալի, 2) վիրավորական։

تکدی [թա̈քա̈դդի] աղքատություն, մուրացկանություն, ուզվորություն։

تکدیر [թա̈քդիր] 1) նկատողություն, կշտամբանք, 2) վիրավորում, դառնություն՝ վիշտ պատճառելը։ تکدیر کردن [թա̈քդիր քա̈րդա̈ն] նկատողություն անել, կշտամբել։

تکذیب [թա̈քզիբ] հերքում, ժխտում։ غیر قابل تکذیب [ղեյրե ղաբելե թա̈քզիբ] անհերքելի։ تکذیب شدن [թա̈քզիբ շոդա̈ն] հերքվել։ تکذیب کردن [թա̈քզիբ քա̈րդա̈ն] հերքել։

تکذیب‌ناپذیر [թա̈քզիբնափա̈զիր] անհերքելի, անժխտելի։

تکرار [թեքրար] կրկնություն, կրկնողություն։ تکرار شدن [թեքրար շոդա̈ն] կրկնվել։ تکرار کردن [թեքրար քա̈րդա̈ն] կրկնել։

تکراری [թեքրարի] կրկնական, կրկնվող։ درس تکراری [դա̈րսե թեքրարի] կրկնվող դաս։

تکرر [թա̈քա̈րրոր] կրկնելիություն, կրկնվողություն, հաճախականություն, բազմանգամություն։

تکریم [թա̈քրիմ] մեծարում, հարգում, հարգանք։ تکریم کردن [թա̈քրիմ քա̈րդա̈ն] մեծարել, հարգել։

تکریه [թա̈քրիհ] զզվանք, նողկանք։ تکریه داشتن [թա̈քրիհ դաշթա̈ն] զզվանք տածել, զզվել։

تک‌سلولی [թա̈քսելուլի] կենսբ. միաբջիջ։

تک‌سم [թա̈քսոմ] կենդ. միասմբակ։

تکسیر [թա̈քսիր] բեկում, կոտրում, ջարդում։

تک‌شماره [թա̈քշեմարե] առանձին համար, օրինակ։

تک‌فام [թա̈քֆամ] ֆիզ. միներանգ, անխառն, միագույն։

تکفل [թա̈քա̈ֆֆոլ] պարտավորություն, երաշխավորություն, երաշխավորում, ապահովում, խնամակալում։

تکفین [թ ա̈ ք ֆ ի ն] պատանքում։ تکفین و تدفین [թա̈քֆինո թա̈դֆին] թաղում, հուղարկավորում։ تکفین شدن [թա̈քֆին շոդա̈ն] պատանքվել։ تکفین کردن [թա̈քֆին քա̈րդա̈ն] պատանքել։

تک‌قراول [թա̈քղա̈րավոլ] ռազմ. գետք, գետ։

تکل [թա̈քա̈լ] 1) եղջրավոր ոչխար, 2) լողլող, լոնդի, անճոռնի։

تکلان [թոքլան] ապավինում աստծուն։

تک‌لپه [թա̈քլա̈փե] բուս. միաշաքիլ։

تکلتو [թա̈քա̈լթու] քրտնաքաշ (ձիու սարքի)։

تکلف [թա̈քա̈լլոֆ] հանդիսավորություն, ձևականություն, նազկանություն, կաշկանդվածություն, շինծուություն, արհեստականություն։ بی‌تکلف [բիթա̈քա̈լլոֆ] անկաշկանդ, անբռնազբոսիկ, պարզ, անկեղծ։

تکلم [թա̈քա̈լլոմ] խոսակցություն, զրույց, խոսք։ تکلم کردن [թա̈քա̈լլոմ քա̈րդա̈ն] զրուցել, խոսել։

تک‌لول [թա̈քլուլ] միփողանի։ تفنگ تک‌لول [թոֆա̈նգե թա̈քլուլ] միփողանի հրացան։

تکلیف [թա̈քլիֆ] 1) հանձնարարություն, պարտականություն, պարտք, խնդիր, առաջադրանք։ Հոգ. تکالیف [թա̈քալիֆ]։

تکلیل [թա̈քլիլ] թագադրում, պսակադրում։

تکمل [թա̈քա̈մմոլ] ավարտվածություն, ավարտունություն։

تکمله [թա̈քմելե] 1) հավելում, հավելված, 2) ավարտում։

تکمه [թուքմե] I տե՛ս دگمه [դուգմե]։

تکمه [թուքմե] II բուս. պալար։

تکمیل [թաքմիլ] 1) կատարելագործում, 2) լրացում, համալրում, 3) ավարտում։ تکمیل کردن [թաքմիլ քարդան] 1) կատարելագործել, 2) լրացնել, համալրել։

تکمیلی [թաքմիլի] կատարելագործող, համալրող։ کلاسهای تکمیلی [քելասհայե թաքմիլի] կատարելագործման դասընթացներ։ نیروهای تکمیلی [նիրուհայե թաքմիլի] համալրող ուժեր։

تکنولوژی [թեքնոլոժի] տեխնոլոգիա։

تکنیسین [թեքնիսիյան] տեխնիկ։

تکنیک [թեքնիք] տեխնիկա։

تکنیکی [թեքնիքի] տեխնիկական։

تک‌وپو [թաքոփու] տե՛ս تکاپو [թաքափու]։

تک‌وتاز [թաքոթազ] տե՛ս تکاپو [թաքափու]։

تک‌وتوک [թաքոթուք] 1) հատ ու կենտ, 2) երբեմն, մեկ-մեկ։

تکون [թաքավվոն] գոյություն, կեցություն։

تکوین [թաքվին] ստեղծում, ստեղծագործում, արարում, արարչություն։ تکوین عالم [թաքվինե ալամ] աշխարհի ստեղծագործությունը։

تکه [թեքքե] կտոր, պատառ։

تکه‌تکه [թեքքեթեքքե] կտոր-կտոր, պատառոտված, ծվեն-ծվեն։

تک‌یاخته [թաքյախթե] կենսբ. միաբջիջ։

تکیه [թեքյե] 1) հենարան, նեցուկ, քեր. շեշտ։ تکیه دادن(زدن) [թեքյե դադան (զադան)] հենվել, թիկնել։

تکیه‌دار [թեքյեդար] քեր. շեշտակիր։

تکیه‌گاه [թեքյեգահ] 1) հենարան, պատվար, ամրոց, 2) հենակետ։ تکیه‌گاه صلح [թեքյեգահե սոլհ] խաղաղության պատվար։

تگرگ [թագարգ] կարկուտ։

تل [թալ(լ)] 1) բլուր, 2) կույտ, շեղջ։ تل برف [թալլե բարֆ] ձյունակույտ, ձյունաթումբ։ تل خاکستر [թալլե խաքեսթար] մոխրի կույտ, մոխրակույտ։

تلاش [թալաշ] ճիգ, եռանդ, մաքառում, ջանք։

تلاطم [թալաթոմ] ալեկոծում, ծփանք։

تلافی [թալաֆի] հատուցում, փոխհատուցում, վրեժ։ تلافی خسارات [թալաֆիյե խեսարաթ] վնասների հատուցում։

تلافی‌جو [թալաֆիջու] ռևանշիստ։

تلافیجویانه [թալաֆիջույանե] ռևանշիստական։ سیاست تلافیجویانه [սիյասաթե թալաֆիջույանե] ռևանշիստական քաղաքականություն։

تلاقی [թալաղի] հանդիպում, բախում, հատում։ محل تلاقی [մահալլե թալաղի] հանդիպման՝ հատման կետ։

تلألؤ [թալա՛լո՛] փայլելը, շողալը, ճաճանչում, փայլատակում, շողշողալը, փայլ։

تلاوت [թելավաթ] Ղուրանի ընթերցում (երգելով, ծոր տալով)։

تلبیس [թալբիս] խաբեություն, խարդախություն, նենգամտություն։ تلبیس کردن [թալբիս քարդան] խաբեությամբ՝ խարդախությամբ զբաղվել։

تلخ [թալխ] դառը։ حقیقت تلخ [հաղիղաթե թալխ] դառը ճշմարտություն։ بادام تلخ [բադամե թալխ] դառը նուշ։

تلخ‌رو [թալխրու] մռայլ, նոթոտ, անհամբույր, դառնադեմ։

تلخ‌زبان [թալխզաբան] տե՛ս تلخ گفتار [թալխգոֆթար]։

تلخ‌کام [թալխքամ] 1) դառնացած, վշտացած, սրտնեղված, զայրացած, 2) դժբախտ, չարաբախտ։

تلخ‌کامی [թալխքամի] 1) դառնություն, վիշտ, կսկիծ, 2) դժբախտություն, չարաբախտություն։

تلخ‌گفتار [թալխգոֆթար] խայթող՝ կծող լեզու ունեցող, դառնախոս։

تلخ‌مزه [թալխմազե] դառը, դառնահամ։

تلخی [թալխի] դառնություն։

تلخیص [թալխիս] 1) համառոտագրություն, համառոտագրում, 2) համառոտում։ تلخیص شدن [թալխիս շոդան] համառոտագրվել, ամփոփվել։ تلخیص کردن [թալխիս քարդան] 1) համառոտագրել, ամփոփել, 2) կրճատել։

تلذذ [թալազզոզ] հաճույք, բավականություն։

تلزج [թալազզոջ] մածուցիկություն, կպչունություն։

تلطف [թալաթթոֆ] գթածություն, բարեհաճություն, բարյացակամություն, 2) բարություն, սիրալիրություն։

تلطیف [թալթիֆ] քնքշացում, նրբացում։

تلعین [թալ՛ին] նզովք, անեծք։

تلف [թալաֆ] 1) կորուստ, կործանում, 2) զոհ։ Հոգ. تلفات [թալաֆաթ]։ تلف وقت [թալաֆե վաղթ] ժամանակի կորուստ։ تلف شدن [թալաֆ շոդան] 1) կործանվել, ոչնչանալ, 2) վատնվել։ تلف کردن [թալաֆ քարդան] 1) կործանել, 2) վատնել։

تلفات [թալաֆաթ] կորուստներ, զոհեր։ تلفات جانی [թալաֆաթե ջանի] մարդկային զոհեր։

تلفظ [թալաֆֆոզ] արտասանություն, արտաբերում։ تلفظ شدن [թալաֆֆոզ շոդան] արտասանվել։ تلفظ کردن [թալաֆֆոզ քարդան] արտասանել։

تلفن [թելեֆոն] հեռախոս։

تلفون [թելեֆուն] տե՛ս تلفن [թելեֆոն]։

تلفونی [թելեֆոնի] և تلفنی [թելեֆոնի] 1) հեռախոսային, 2) հեռախոսով։

تلفیق [թալֆիղ] 1) համապատասխանություն, համապատասխանեցում, 2) զուգակցում, զուգորդում, զուգադրում, 3) երժշտ. դաշնակում, ներդաշնակում, վերդաշնակում։ تلفیق کردن [թալֆիղ քարդան] համաձայնեցնել, համապատասխանեցնել։

تلقی [թալաղղի] 1) ընդունում, ըմբռնում, ընկալում, մեկնում։ تلقی شدن [թալաղղի շոդան] 1) ընկալվել, ըմբռնվել, 2) գնահատվել, մեկնվել։ تلقی کردن [թալաղղի քարդան] 1) ընկալել, ընդունել, 2) գնահատել, մեկնել։

تلقیح [թալղիհ] 1) պատվաստում, 2) բուս. բեղմնավորում։

تلقین [թալղին] ներշնչում։ تلقین به نفس [թալղինե բենաֆս] ինքնաներշնչում։

تلکه [թալաքե] շորթում, կորզում։ تلکه کردن [թալաքե քարդան] շորթել, կորզել (դրամ)։

تلگراف [թելեգրաֆ] հեռագիր։ تلگراف فوری [թելեգրաֆե ֆուրի] շտապ հեռագիր։

تلگرافاً [թելեգրաֆան] հեռագրով, հեռագրի միջոցով։

تلگرافخانه [թելեգրաֆխանե] հեռագրատուն։

تلگرافی [թելեգրաֆի] հեռագրային, հեռագրական։ خبرگزاری تلگرافی [խաբարգոզարիյե թելեգրաֆի] հեռագրական գործակալություն։

تلگرام [թելեգրամ] հեռագիր։

تلماسه [թալմասե] ավազաթմբեր։

تلمبار [թալամբար] 1) շերամատուն, 2) կույտ։

تلمبه [թոլոմբե] պոմպ։

تلمود [թալմուդ] Թալմուդ (հրեաների կրոնական գիրք)։

تلمیح [թալմիհ] 1) հղում, վկայակոչում, 2) ակնարկ, ակնարկում։ تلمیح کردن [թալմիհ քարդան] 1) վկայակոչել, հղել, 2) ակնարկել։

تلمیذ [թալմիզ] սովորող, աշակերտ, ուսանող։ Հոգ. تلامیذ [թալամիզ] և تلامذه [թալամեզե]։

تلنگر [թալանգոր] և تلنگور [թալանգուր] մատնազարկ, ըլնգրեկ։ تلنگر زدن [թալանգոր զադան] մատով զարկել։

تلو [թելվ, թալվ] հավելված, տողիր։

تلواً [թելվան] կից, ուղյով։

تلواسه [թելվասե] սրտնեղություն, անհանգստություն։

تلوتلو [թելութելու] երերում, ճոճում։ تلوتلو خوردن [թելութելու խորդան] ճոճվել, երերալ։

تلوث [թալավվոս] աղտոտվածություն, կեղտոտվածություն։

تلون [թալավվոն] 1) բազմերանգություն, բազմազանություն, 2) փոփոխականություն, անկայունություն։ تلون طبع [թալավվոնե թաբ՛] բնավորության անկայունություն։

تلویث [թա̈լվիս] 1) աղտոտում, կեղտոտում, 2) մրոտում։

تلویح [թա̈լվիհ] ակնարկում, մատնանշում։

تلویحا [թա̈լվիհա̈ն] անուղղակի, անուղղակիորեն, ակնարկներով։

تلویحی [թա̈լվիհի] կողմնակի, անուղղակի։

تلویزیون [թելեվիզիոն] 1) հեռուստատեսություն, 2) հեռուստացույց։

تلویم [թա̈լվիմ] կշտամբանք, հանդիմանություն։

تلودن [թա̈լվիդն] գունավորում, ներկում։

تله [թա̈լե] թակարդ, ծուղակ։

تله‌موش [թա̈լեմուշ] մկան թակարդ։

تلهب [թա̈լա̈հհոբ] բոցավառում, վառում, բորբոքում։

تلیث [թելիթ] բրդոտ։

تلئلو [թա̈լա̈'լո'] տե՛ս تلالو [թա̈լա̈'լո']։

تلین [թա̈լա̈յյոն] փափկություն։

تلیین [թա̈լյին] փափկացում։

تم [թեմ] թեմա։

تماثل [թա̈մասոլ] նմանություն։ تماثل داشتن [թա̈մասոլ դաշթա̈ն] նմանվել, նման լինել։

تمارض [թա̈մարոզ] հիվանդության կեղծակերպում (սիմուլյացիա), ձևացում։ تمارض کردن [թա̈մարոզ քա̈րդա̈ն] հիվանդ ձևացնել (ձևանալ)։

تمازح [թա̈մազոհ] կատակում, ծաղրում, ձեռ առնելը։

تماس [թա̈մաս] 1) սահմանակցում, 2) հպվում, շոշափում, 3) շփում, կապ։ نقطهٔ تماس [նողթեյե թա̈մաս] շփման կետ։ تماس داشتن [թա̈մաս դաշթա̈ն] 1) կապ ունենալ, շփվել, 2) հպված լինել։

تماسخ [թա̈մասոխ] կրոն. հոգեփոխություն։

تماسك [թա̈մասոք] զսպվածություն։

تماشا [թա̈մաշա] շրջագայում, զննում, դիտում։ تماشاکردن [թա̈մաշա քա̈րդա̈ն] շրջագայել, դիտել, զննել։

تماشاچی [թա̈մաշաչի] 1) դիտող, 2) հանդիսատես։

تماشاخانه [թա̈մաշախանե] թատրոն։

تماشاگاه [թա̈մաշագահ] 1) տեսարժան վայր, 2) դիտավայր։

تماشاگر [թա̈մաշագա̈ր] տե՛ս تماشاچی [թա̈մաշաչի]։

تماشائی [թա̈մաշայի] տեսարժան, տեսնելու արժանի։

تمالك [թա̈մալոք] զսպվածություն, տիրապետում։ تمالك نفس [թա̈մալոքե նա̈ֆս] ինքնազսպում, ինքնատիրապետում։

تمام [թա̈մամ] 1) ամբողջ, կատարյալ, բովանդակ, 2) վերջ։

تماماً [թա̈մամա̈ն] ամբողջովին, ամբողջապես, կատարելապես։

تمام‌اندام [թա̈մամա̈նդամ] տե՛ս تمام‌قد [թա̈մամղա̈դ(դ)]։

تمام‌رخ [թա̈մամրոխ] դիմացից, անֆաս, դեմից։ تصویر تمام‌رخ [թա̈սվիրե թա̈մամրոխ] դիմանկար, անֆաս դիմանկար։

تمام‌رسمی [թա̈մամրա̈սմի] շքերթային, զորահանդեսային։ لباس تمام‌رسمی [լեբասե թա̈մամրա̈սմի] զորահանդեսային համազգեստ։

تمام‌شدنی [թա̈մամշոդա̈նի] ավարտվող, վերջ ունեցող։

تمام‌عیار [թա̈մամա̈յար] լիարժեք, իսկական։ دانشمند تمام‌عیار [դանեշմա̈նդե թա̈մամա̈յար] իսկական գիտնական։ طلای تمام‌عیار [թա̈լայե թա̈մամա̈յար] մաքուր ոսկի։

تمام‌قد [թա̈մամղա̈դ(դ)] ամբողջ հասակով, ամբողջ բոյով։

تمام‌نشدنی [թա̈մամնա̈շոդա̈նի] անսպառ, անսպառելի, անհատնում։

تمام‌وقت [թա̈մամվա̈ղթ] մշտական։

تمامی [թա̈մամի] ամբողջություն։

تمامیت [թա̈մամիյյա̈թ] ամբողջականություն։ تمامیت ارضی [թա̈մամիյյա̈թե ա̈րզի] տերիտորիալ ամբողջականություն։

تمایز [թա̈մայոզ] 1) առավելություն, գերազանցություն, 2) տարբերություն, զանազանություն։

تمایل [թա̈մայոլ] 1) թեքում, 2) հակում, ցանկություն։

تمبر [թա̈մբր] նամականիշ։

تمبردار [թա̈մբրդար] նամականիշով։

تمبرشناس [թա̈մբրշենաս] ֆիլատելիստ։

تمتع [թա̈մա̈թթո'] վայելք, վայելում։ تمتع بردن [թա̈մա̈թթո' բորդա̈ն] վայելել, բավականություն ստանալ։

تمثال [թա̈մսալ] նմանեցում, համեմատում։

تمثال [թեմսալ] 1) պատկեր, դիմանկար, 2) որմնապատկեր, 3) դիմաքանդակ։

تمثل [թա̈մա̈սսոլ] 1) նմանություն, 2) ընդօրինակում։ تمثل کردن [թա̈մա̈սսոլ քա̈րդա̈ն] նմանել, ընդօրինակել։

تمثیل [թա̈մսիլ] 1) առակ, ավանդավեպ, 2) առածախոսություն, առակաբանություն, 3) համեմատում, բաղդատում, հավասարեցում։ تمثیل زدن [թա̈մսիլ զա̈դա̈ն] առած՝ առակ բերել։

تمجید [թա̈մջիդ] գովեստ, գովաբանում, փառաբանում։ تمجید شدن [թա̈մջիդ շոդա̈ն] գովաբանվել, փառաբանվել, մեծարվել։ تمجید کردن [թա̈մջիդ քա̈րդա̈ն] գովաբանել, փառաբանել, մեծարել։

تمدد [թա̈մա̈դդոդ] լայնացում, ձգում։ تمدد ماهیچه [թա̈մա̈դդոդե մահիչե] մկանների ձգում։

تمدن [թա̈մա̈դդոն] քաղաքակրթություն։

تمدیح [թա̈մդիհ] գովեստ, գովասանք։ تمدیح کردن [թա̈մդիհ քա̈րդա̈ն] գովաբանել։

تمدید [թա̈մդիդ] 1) երկարացում, երկարաձգում, 2) հետաձգում, տարկետում։

تمرد [թա̈մա̈րրոդ] անհնազանդություն, ըմբոստություն, դիմակայում, հակառակում։ تمرد کردن [թա̈մա̈րրոդ քա̈րդա̈ն] չհնազանդվել, չենթարկվել, հակառակել, դիմակայել։

تمرکز [թա̈մա̈րքոզ] կենտրոնացում, համակենտրոնացում։ تمرکز دادن [թա̈մա̈րքոզ դադա̈ն] կենտրոնացնել, համակենտրոնացնել։

تمرگیدن [թա̈մա̈րգիդա̈ն] (խոսակց. կոպիտ) նստել։ بتمرگ [բեթա̈մա̈րգ] նստիր (վե՛ր ընկիր տեղդ)։

تمرین [թա̈մրին] 1) վարժություն, առաջադրանք, 2) մարզում, փորձ։ تمرین دادن [թա̈մրին դադա̈ն] մարզել։ تمرین کردن [թա̈մրին քա̈րդա̈ն] 1) մարզվել, 2) փորձ անել, կրկնել, սերտել։

تمساح [թեմսահ] կոկորդիլոս։ اشك تمساح [ա̈շքե թեմսահ] կոկորդիլոսի արցունքներ։

تمسخ [թա̈մա̈սսոխ] կերպարանափոխություն, փոխակերպություն։

تمسخر [թա̈մա̈սխոր] ծաղր, հեգնանք։ تمسخرکردن [թա̈մա̈սխոր քա̈րդա̈ն] ծաղրել։

تمسخرآمیز [թա̈մա̈սխորամիզ] ծաղրական, հեգնական։

تمسك [թա̈մա̈սսոք] 1) մուրհակ, գրավոր պարտավորություն, 2) կառչում։ تمسك کردن [թա̈մա̈սսոք քա̈րդա̈ն] կառչել։

تمشك [թա̈մեշք] 1) մորի, ազնվամորի, 2) մոշ։

تمشیت [թա̈մշիյյա̈թ] 1) կարգավորում, 2) գործարկում։ تمشیت دادن [թա̈մշիյյա̈թ դադա̈ն] 1) կարգավորել, 2) գործի գցել։

تمغا [թա̈մղա] 1) խարան, 2) կնիք (Մոնղոլ խաների), 3) հարկ։

تمغاچی [թա̈մղաչի] հարկահավաք։

تمکن [թա̈մա̈քքոն] 1) բնակում, բնակություն, 2) ուժ, հզորություն, 3) հարստություն։ تمکن یافتن [թա̈մա̈քքոն յաֆթա̈ն] 1) հզորանալ, ուժեղանալ, 2) հարստանալ, 3) բնակություն հաստատել։

تمکین [թա̈մքին] 1) հնազանդում, հպատակում, 2) ամրապնդում, 3) հանգստություն, անխռովություն, անվրդովություն, 4) մեծալրջություն, պատկառելիություն, արժանապատվություն։

تملق [թա̈մա̈լլող] շողոքորթություն, քծնանք, քծնություն։

تملق‌آمیز [թա̈մա̈լլողամիզ] շողոքորթական, քծնական։

تملق‌گو(ی) [թա̈մա̈լլողգու(յ)] շողոքորթ, քծնող։

تملق‌گوئی [թա̈մա̈լլողգուի] շողոքորթություն, քծնանք, քծնախոսություն։

تملك [թա̈մա̈լլոք] 1) տիրացում, զավթում,

2) կալվածք, 3) գույք, սեփականություն, 4) տիրապետություն, տիրակալություն։

تمنا և تمنی [թամաննա] խնդրանք, աղաչանք։ تمنی کردن [թամաննա քարդան] խնդրել, աղաչել։

تموج [թամավվոջ] ալեկոծություն, տատանում, ծածանում, ծփում։

تمول [թամավվոլ] 1) հարստություն, կարողություն, 2) հարստացում։

تمویه [թամվիհ] 1) ոսկեզօծում, 2) արծաթազօծում, 3) աղավաղում, աղճատում, խեղաթյուրում (իմաստի, նշանակության)։ تمویه کردن [թամվիհ քարդան] 1) ոսկեզօծել, 2) արծաթազօծել, 3) աղավաղել, աղճատել։

تمهد [թամահհոդ] I հզորացում, զորեղացում։

تمهد [թամահհոդ] II 1) փռում, սփռում, 2) կարգավորում։

تمهید [թամհիդ] 1) նախապատրաստում, 2) մեքենայություն, բանսարկություն։

تمیز [թամիզ] մաքուր։ تمیز کردن [թամիզ քարդան] մաքրել։ تمیز شدن [թամիզ շոդան] մաքրվել։

تمیزی [թամիզի] մաքրություն։

تمییز [թամյիզ] I 1) ճանաչում, տարբերակում, 2) անջատում, բաժանում։ تمییز دادن [թամյիզ դադան] 1) ճանաչել, զանազանել, զատել, 2) բաժանել, անջատել։

تمییز [թամյիզ] II իրավ. վճռաբեկություն։ دیوان تمییز [դիվանե թամյիզ] վճռաբեկ դատարան։

تن [թան] 1) մարմին, 2) անձնավորություն, մարդ։

تن [թոն] տոննա։

تنازع [թանազո՛] 1) կռիվ, գոտեմարտ, 2) վեճ, բանավեճ, 3) դատավեճ։ تنازع بقاء [թանազո՛է բաղա] գոյության կռիվ՝ պայքար։

تنازل [թանազոլ] 1) իջնելը, անկում, 2) զիջողամտություն, ներողամտություն, զիջողություն, զիջում։

تن آسا [թանասա] 1) ծույլ, անբան, ալարկոտ, 2) անհոգ, անփույթ։

تن آسائی [թանասայի] 1) ծուլություն, ալարկոտություն, անբանություն, 2) անհոգություն, անփութություն։

تناسب [թանասոբ] համաչափություն, ներդաշնակություն։ تناسب اندام [թանասոբե անդամ] վայելչակազմություն։ عدم تناسب [ադամե թանասոբ] անհամամասնություն։

تناسخ [թանասոխ] 1) հերթագայություն, հերթափոխություն, 2) կրոն. հոգեփոխություն։ تناسخ ازمنه [թանասոխե ազմանե] ժամանակի հերթը։

تناسل [թանասոլ] բազմացում, որդեծնություն, սերնդագործություն։

تناسلی [թանասոլի] սեռական։ امراض تناسلی [ամրազե թանասոլի] վեներական հիվանդություններ։

تناصر [թանասոր] փոխօգնություն, փոխադարձ աջակցություն։

تنافر [թանաֆոր] 1) փոխադարձ հակակրանք, 2) զզվանք, նողկանք, 3) անհամատեղելիություն, անհամաձայնեցվածություն։

تنافی [թանաֆի] հակասություն, անհամաձայնություն։

تناقض [թանաղոզ] հակադրություն, հակասականություն, անհամապատասխանություն։

تناقض گوئی [թանաղոզգուի] հակաճառություն։

تناوب [թանավոբ] հերթագայություն, հերթափոխություն, հերթականություն։

تناوبی [թանավոբի] պարբերական։ جدول تناوبی عناصر [ջադվալե թանավոբիյե անասոր] քիմ. տարրերի պարբերական աղյուսակ։

تناور [թանավար] 1) մարմնեղ, հաղթանդամ, 2) պնդակազմ, ուժեղ։

تناول [թանավոլ] սննդառություն։ تناول کردن [թանավոլ քարդան] սնվել, ուտել, խմել։

تناهی [թանահի] 1) վերջնակետին հասնելը, 2) ավարտում, վերջացում։

تنباکو [թամբաքու] թամբաքու, ծխախոտ։

تنبان [թոմբան] վարտիք։

تن بتن [թանբեթան] անձը անձի դեմ։ جنگ تن بتن [ջանգե թանբեթան] 1) մենամարտ, 2) ձեռնամարտ։

تنبک [թոմբաք] թմբուկ։

تنبل [թամբալ] ծույլ, ալարկոտ։

تنبلی [թամբալի] ծուլություն, ալարկոտություն։

تنبه [թանաբբոհ] 1) զգուշացում, նախազգուշացում, 2) զգաստացում, աչալրջություն։

تنبیه [թամբիհ] 1) պատիժ, 2) հանդիմանություն, տույժ։ تنبیه انضباطی [թամբիհե էնզեբաթի] կարգապահական տույժ։ تنبیه کردن [թամբիհ քարդան] 1) պատժել, 2) տույժ տալ։

تن پرور [թանփարվար] 1) փափկասեր, փափկակյաց, 2) ծույլ, սիբարիտ։

تن پروری [թանփարվարի] 1) փափկասիրություն, փափկակյացություն, 2) ծուլություն, սիբարիտություն։

تنتور [թանթուր] լուծույթ, տինկտուրա։ تنتوریُد [թանթուրե յոդ] յոդի տինկտուրա։

تنخواه [թանխահ] դրամագլուխ, դրամ։ تنخواه گردان [թանխահե գարդան] էկոն. շրջանառու կապիտալ։

تند [թոնդ] I 1) արագ, 2) սաստիկ, 3) խիստ, ուժգին, 4) կատաղի, դաժան։ باد تند [բադե թոնդ] խիստ՝ ուժեղ քամի։ قدم تند [ղադամե թոնդ] արագ քայլ։

تند [թոնդ] II 1) կծու, 2) սուր, 3) մուգ։ چای تند [չայե թոնդ] մուգ թեյ։ خوراک تند [խորաքե թոնդ] կծու խորտիկ։ جواب تند [ջավաբե թոնդ] սուր պատասխան։

تندآب [թոնդաբ] սահանք, հորձանուտ, գետի արագ հոսանքը։

تندباد [թոնդբադ] փոթորիկ, թայֆուն։

تندخو(ی) [թոնդխու(յ)] 1) խոժոռ, դաժան, խիստ, 2) բարկացկոտ, դյուրագրգիռ, դյուրաբորբոք, անզուսպ։

تندذهن [թոնդզեհն] ըմբռնող, խելամիտ, իմացունակ։

تندر [թոնդար] որոտ, ամպրոպ, թնդյուն։

تندرست [թանդորոսթ] առողջ, առողջակազմ, պնդակազմ։

تندرستی [թանդորոսթի] առողջություն։

تندرو [թոնդրոու] 1) արագաքայլ, արագագնաց, արագընթաց, 2) դյուրագրգիռ, տաքարյուն։

تندروی [թոնդրավի] 1) արագընթացություն, 2) տաքարյունություն, դյուրագրգռություն, 3) ծայրահեղություն։

تندطبع [թոնդթաբ՛] տե՛ս تندمزاج [թոնդմեզաջ]։

تندلجام [թոնդլեջամ] պնդասանձ, անհնազանդ (ձիու մասին)։

تندمزاج [թոնդմեզաջ] դյուրագրգիռ, տաքարյուն, բորբոքվող։

تندمزه [թոնդմազե] կծու, կծվահամ։

تندنویس [թոնդնեվիս] սղագիր։

تندنویسی [թոնդնեվիսի] սղագրություն։ تندنویسی کردن [թոնդնեվիսի քարդան] սղագրել։

تنده [թանդե] I դարիթափ, ձորափ։

تنده [թանդե] II բողբոջ, ծիլ, կոկոն։

تندهوش [թոնդհուշ] տե՛ս تندذهن [թոնդզեհն]։

تندهی [թանդեհի] ջանք, ճիգ, եռանդ։

تندی [թոնդի] 1) արագություն, 2) սաստկություն, 3) խստություն, ուժգնություն, 4) կատաղություն, դաժանություն, 5) կծվություն, 6) սրություն, 7) մգություն։

تندیس [թանդիս] անդրի, արձան։

تنزل [թանազզոլ] 1) իջեցում, անկում, 2) հետադիմություն, վայրէջք։

تنزه [թանազզոհ] մաքրություն, անարատություն, անբծություն։

تنزیب [թանզիբ] մառլա, շղարշ։

تنزیل [թանզիլ] 1) իջեցում, նվազեցում, 2) տոկոս։

تنزیلخور [թանզիլխոր] վաշխառու։

تنزیه [թանզիհ] 1) մաքրում, սրբում (մեղքերից), 2) բարոյական մաքրություն, սրբություն։

تنسخ [թանասոխ] և تنسق [թանասող] հազվագյուտ՝ յուրօրինակ բան։

تنسیق [թանսիղ] կարգավորում, կարգի բերում։

تنشيط [թա̈նշիթ] զվարճացում։

تنصيف [թա̈նսիֆ] կիսում։ تنصيف كردن [թա̈նսիֆ քա̈րդա̈ն] կիսել։

تنظف [թա̈նա̈զզոֆ] մաքրություն։

تنظيف [թա̈նզիֆ] 1) մաքրում, սրբում, հավաքում, 2) մառյա։

تنظيم [թա̈նզիմ] կազմակերպում, կարգավորում, կարգի բերում, կանոնավորում։

تنظيمى [թա̈նզիմի] կազմված, նախապատրաստված։

تنفذ [թա̈նա̈ֆֆոզ] ազդեցություն։

تنفر [թա̈նա̈ֆֆոր] զզվանք, խորշանք, հակակրանք։ تنفرداشتن [թա̈նա̈ֆֆոր դաշթա̈ն] հակակրանք զգալ։

تنفرآميز [թա̈նա̈ֆֆորամիզ] զզվելի, նողկալի, զարշելի, անհամակրելի։

تنفرآور [թա̈նա̈ֆֆորավա̈ր] տե՛ս تنفرآميز [թա̈նա̈ֆֆորամիզ]։

تنفس [թա̈նա̈ֆֆոս] 1) շնչառություն, շնչում, 2) դադար, հանգիստ, ընդմիջում։ تنفس مصنوعى [թա̈նա̈ֆֆոսե մա̈սնուի] արհեստական շնչառություն։

تنفيذ [թա̈նֆիզ] 1) կատարում, ի կատար ածում, 2) հաստատում, վավերացում։

تنقلات [թա̈նա̈ղղոլաթ] աղանդեր, անուշեղեն։

تنقيح [թա̈նղիհ] 1) մաքրում, 2) խմբագրում։ تنقيح كردن [թա̈նղիհ քա̈րդա̈ն] 1) մաքրել, 2) խմբագրել։

تنقيد [թա̈նղիդ] քննադատություն։ تنقيدكردن [թա̈նղիդ քա̈րդա̈ն] քննադատել։

تنقيدى [թա̈նղիդի] քննադատական։

تنقيص [թա̈նղիս] պակասեցում, նվազեցում, կրճատում։

تنقيه [թա̈նղիյե] բժշկ. հոգնա, կլիզմա։ تنقيه كردن [թա̈նղիյե քա̈րդա̈ն] հոգնա անել։

تنك [թոնոք] 1) բարակ, նուրբ, 2) նոսր, ցանցառ, 3) ծանծաղ։

تنك آب [թոնոքաբ] ծանծաղուտ։

تنكار [թա̈նքար] դեղագ. բորակ, աղբորակ։

تنك دل [թոնոքդել] բարի, գթասիրտ։

تنك روى [թոնոքրույ] համեստ, ամաչկոտ։

تنك ريشى [թոնոքրիշ] նոսրամորուք։

تنكه [թոնոքե] վարտիք։

تنكير [թա̈նքիր] անհայտություն, անորոշություն։

تنگ [թա̈նգ] նեղ, անձուկ։

تنگ [թոնգ] կուժ։

تنگ آب [թա̈նգաբ] ծանծաղուտ։

تنگ بخت [թա̈նգբա̈խթ] դժբախտ, անհաջողակ։

تنگ چشم [թա̈նգչեշմ] 1) ժլատ, կծծի, ագահ, աչքածակ, անկուշտ, 2) նախանձոտ։

تنگ چشمى [թա̈նգչեշմի] 1) ժլատություն, կծծիություն, ագահություն, աչքածակություն, անհագություն, 2) նախանձոտություն։

تنگ حوصله [թա̈նգհոուսա̈լե] 1) անհամբեր, 2) ջղային, դյուրաբորբոք։

تنگ خلق [թա̈նգխոլղ] դյուրաբորբոք, դյուրագրգիռ, նյարդային, ջղային։

تنگ دست [թա̈նգդա̈սթ] չքավոր, աղքատ, չունևոր, անանկ, կարիքավոր։

تنگ دستى [թա̈նգդա̈սթի] չքավորություն, աղքատություն, անանկություն, կարիք, կարոտություն։

تنگ دل [թա̈նգդել] տխուր, թախծոտ, տրտում, վշտոտ, դառնացած, վշտացած, հուսալքված, վհատված։

تنگ دلى [թա̈նգդելի] տրտմություն, տխրություն, թախիծ, վհատվածություն, հուսալքվածություն։

تنگ روزى [թա̈նգրուզի] աղքատություն, չքավորություն, կարիք, կարոտություն, ընչազրկություն։ թշվառություն։

تنگ سالى [թա̈նգսալի] սովի տարի, չորային, երաշտային տարի, անբերրիություն, երաշտ։

تنگ گوشى [թա̈նգգուշի] ականջին՝ շշուկով։ تنگ گوشى حرف زدن [թա̈նգգուշի հա̈րֆ զա̈դա̈ն] ականջին փսփսալ, ականջին շշնջալ։

تنگنا [թա̈նգնա] 1) նեղ տեղ, անձուկ վայր, 2) կիրճ, 3) անձուկ վիճակ։

تنگ نظر [թա̈նգնա̈զա̈ր] 1) մանրախնդիր, 2) տե՛ս تنگ چشم [թա̈նգչեշմ]։

تنگ نفس [թա̈նգ(ե)նա̈ֆա̈ս] 1) հևոց, ծանրաշնչություն, շնչարգելություն, շնչահեղձություն, 2) շնչահեղձ։

تنگه [թա̈նգե] 1) նեղուց, 2) կիրճ, խորխորատ։

تنگه [թա̈նգա̈] ոսկե կամ արծաթե դրամ։

تنگى [թա̈նգի] 1) նեղություն, անձկություն, 2) կարիք, նեղություն, 3) ճնշվածություն, նեղվածություն։

تنگياب [թա̈նգյաբ] հազվագյուտ, դժվարագյուտ։

تنور [թա̈նուր] թոնիր, հնոց։

تنور [թա̈նա̈վվոր] լույս, փայլ, փայլատակում։

تنوره [թա̈նուրե] 1) ջրորդան, փողրակ, 2) խողովակ։ تنورۀ سماور [թա̈նուրեյե սա̈մավա̈ր] ինքնաեռի խողովակ։

تنوره باد [թա̈նուրեբադ] մրրիկ, թաթառ, պտտահողմ։

تنوع [թա̈նա̈վվո՛] բազմազանություն, տարատեսակություն։

تنومند [թա̈նումա̈նդ] մարմնեղ, պնդակազմ, հաղթանդամ։

تنومندى [թա̈նումա̈նդի] մարմնեղություն, պնդակազմություն, հաղթանդամություն։

تنوير [թա̈նվիր] լուսավորում։ تنويرافكار [թա̈նվիրե ա̈ֆքար] լուսավորություն։

تنويم [թա̈նվիմ] օրորելով քնեցում, քնեցում։

تنوين [թա̈նվին] թանվին (մակբայակերտ ձայնանիշը)։

تنه [թա̈նե] իրան, մարմին։ تنۀ درخت [թա̈նեյե դերա̈խթ] ծառի բուն։ تنه زدن [թա̈նե զա̈դա̈ն] թիկնահարել։ تنه خوردن [թա̈նե խորդա̈ն] թիկնահարվել։

تنها [թա̈նհա] մենակ, միայնակ, առանձին։

تنهائى [թա̈նհայի] մենակություն։

تنه دار [թա̈նեդար] հաստ, մեծածավալ։ درخت تنه دار [դերա̈խթե թա̈նեդար] ստվարաբուն ծառ։

تنه گنده [թա̈նեգոնդե] մարմնեղ, մսեղ, գեր, հաղթանդամ։

تنى [թա̈նի] 1) հարազատ, 2) մարմնական, ֆիզիկական։ برادرتنى [բա̈րադա̈րե թա̈նի] հարազատ եղբայր։

تنيدن [թա̈նիդա̈ն] հյուսել, մանել։

تنيده [թա̈նիդե] 1) հյուսված, մանված, 2) ոստայն։

تنيس [թենիս] սպորտ. թենիս։ تنيس بازى كردن [թենիս բազի քա̈րդա̈ն] թենիս խաղալ։

تنين [թեննին] վիշապ։

تو [թո] 1) դու, 2) (իդաֆեթային կապակցությամբ) քո։

تو [թու] մեջ, ներս։

تواب [թա̈վվաբ] զղջացող։

توابع [թա̈վաբե՛] 1) արվարձաններ, 2) հպատակներ, 3) վտակ, 4) քեր. ալիտերացիոն բառակապակցություն (օր.՝ كتاب متاب [քեթաբ մեթաբ])։

تواتر [թա̈վաթոր] 1) անընդհատություն, անընդմիջելիություն, մշտականություն, հարատևություն, 2) լուր, համբավ, խոսակցություններ։

تواجه [թա̈վաջոհ] երես առ երես, դեմ առ դեմ, առերեսում։

توارث [թա̈վարոս] 1) ժառանգում, 2) ժառանգականություն։

توارد [թա̈վարոդ] զուգադիպություն։ توارد خاطر [թա̈վարոդե խաթեր] մտքերի զուգադիպություն։

تواره [թա̈վարե] 1) ծեղի բուլիկ, 2) փշոտ թփերից սարքած ցանկապատ։

توارى [թա̈վարի] 1) թաքուցում, գաղում, 2) թափառում։

توازن [թա̈վազոն] հավասարակշռություն։ توازن قوا [թա̈վազոնե ղովա] ուժերի հավասարակշռություն։

توازى [թա̈վազի] զուգահեռականություն, զուգահեռություն։

تواصل [թա̈վասոլ] միավորում, միացում։

تواضع [թա̈վազո՛] 1) համեստություն, զսպվածություն, չափավորություն, 2) խոնարհություն, հեզություն, հլություն։

تواعد [թա̈վաոդ] փոխադարձ խոստում։

توافق [թա̈վաֆոգ] փոխհամաձայնություն, համաձայնություն, համերաշխություն, միաբանություն։ توافق نظر [թա̈վաֆոգե նա̈զա̈ր] տեսակետների միասնականություն։ توافق کردن [թա̈վաֆոգ քա̈րդա̈ն] փոխհամաձայնության գալ։

توالد [թա̈վալոդ] 1) բազմացում, աճեցում, բուծում, 2) ծնունդ։ توالد کردن [թա̈վալոդ քա̈րդա̈ն] 1) բազմանալ, 2) ծնվել։

توالی [թա̈վալի] անընդհատություն, հաջորդականություն, հետևում, հաջորդում։ بهتوالی یکدیگر [բե թա̈վալիյե յեքդիգա̈ր] մեկը մյուսին հաջորդելը։

توأم [թոու'ամ] զուգակցված, զուգորդված, միավորված։ توأم کردن [թոու'ամ քա̈րդա̈ն] զուգակցել, միացնել։

توأماً [թոու'ամա̈ն] միասնաբար։

توان [թա̈վան] 1) ուժ, կարողություն, 2) մաթ. աստիճան, 3) կարելի է։

توانا [թա̈վանա] 1) զորեղ, ուժեղ, 2) հարուստ։

توانائی [թա̈վանայի] զորություն, ուժ։ عدم توانائی [ա̈դա̈մե թա̈վանայի] անզորություն, անկարողություն։

توانستن [թա̈վանեսթա̈ն] կարողանալ։

توانفرسا [թա̈վանֆա̈րսա] ուժասպառիչ, հյուծիչ, հյուծող, հոգնեցուցիչ։

توانگر [թա̈վանգա̈ր] 1) հարուստ, ունևոր, 2) ուժեղ, զորեղ։

توبره [թուբրե] տոպրակ։

توبه [թոուբե] 1) զղջում, ապաշխարանք, ապաշավ. 2) ուխտ, խոստում։ توبه کردن [թոուբե քա̈րդա̈ն] 1) զղջալ, 2) ուխտ անել։

توبهکار [թոուբեքար] զղջացող, ապաշխարող, ապաշավող։

توبهکاری [թոուբեքարի] ապաշխարություն, ապաշավ, զղջում։

توبیخ [թոուբիխ] պարսավ, կշտամբանք, հանդիմանություն։ توبیخ کردن [թոուբիխ քա̈րդա̈ն] կշտամբել, հանդիմանել։

توپ [թուփ] I 1) գնդակ, 2) թոփ (պաստառի)։

توپ [թուփ] II թնդանոթ։

توپچی [թուփչի] հրետանավոր։

توپخانه [թուփխանե] հրետանի։

توپر [թուփոր] լցված, լեցուն, լիքը։

توپوتشر [թուփոթա̈շա̈ր] սպառնալիք։

توپوز [թոփոզ] մահակ, մական, գավազանակ։

توپی [թուփի] 1) խցան, 2) տեխ. ակառնոց, առնակալ, 3) ուլունային։

توپیدن [թուփիդա̈ն] սպառնալ, հայհոյել։

توت [թութ] թութ։

توتفرنگی [թութֆա̈րա̈նգի] ելակ։

توتك [թութա̈ք] շվի, թութակ։

توتکاری [թութքարի] թթարուծություն։

توتون [թութուն] ծխախոտ։

توتونکار [թութունքար] ծխախոտագործ։

توتونکاری [թութունքարի] ծխախոտագործություն։

توثیق [թոուսիգ] 1) ամրացում, պնդացում, 2) երաշխիք։

توجه [թա̈վա̈ջջոհ] 1) ուշադրություն, 2) հոգատարություն։ مورد توجه قرار دادن [մոուրեդե թա̈վա̈ջջոհ գա̈րար դադա̈ն] ուշադրություն դարձնել։

توجیه [թոուջիհ] 1) մեկնություն, բացատրություն, պարզաբանում, 2) կողմնորոշում։ توجیهکردن [թոուջիհ քա̈րդա̈ն] 1) մեկնել, պարզաբանել, բացատրել 2) կողմնորոշվել։

توچال [թոուչալ] սառցապատ, սառույցի զանգված։

توحد [թա̈վա̈հհոդ] միակություն, եզակիություն, առանձնություն, անկրկնելիություն։

توحش [թա̈վա̈հհոշ] 1) վայրենություն, բարբարոսություն, 2) վախ, սարսափ։

توحید [թոուհիդ] 1) միաստվածություն, մոնոթեիզմ, 2) միացում, միավորում։

توحیدگو [թոուհիդգու] միաստվածական, միաստվածության հետևորդ։

توخ [թուխ] բուս. փնջի, լոռենի, երկաթածառ։

توخالی [թուխալի] 1) դատարկ, սնամեջ, 2) անբովանդակ, անիմաստ։ حرفهای توخالی [հա̈րֆհայե թուխալի] դատարկ խոսքեր։

توختن [թուխթա̈ն] 1) կուտակել, 2) փնտրել, որոնել, 3) վճարել։

تودار [թուդար] 1) զուսպ, 2) գաղտնապահ, ծածկամիտ։

تودد [թա̈վա̈դդոդ] բարեկամություն։

تودرتو [թուդա̈րթու] 1) իրար մեջ, կից, 2) տրամախաչված, հատված, 3) խճճված։ اطاقهای تودرتو [օթաղհայե թուդա̈րթու] իրար մեջ (կից) սենյակներ։ مسئلهٔ تودرتو [մա̈'ալեյե թուդա̈րթու] խճճված հարց (խնդիր)։

تودلبرو [թուդելբորո] համակրելի, համակրանք առաջացնող, հմայիչ, հրապուրիչ, հաճելի։

تودماغی [թուդա̈մաղի] ռնգախոս, ռնգային։ تودماغی حرف زدن [թուդա̈մաղի հա̈րֆ զա̈դա̈ն] ռնգախոսել, քթի մեջ խոսել։

توده [թուդե] 1) զանգված, մասս, 2) կույտ։ تودهٔ مردم [թուդեյե մա̈րդոմ] ժողովրդական մասսաներ։ تودهٔ خاك [թուդեյե խաք] հողակույտ։

تودهای [թուդեի] 1) մասսայական, 2) ժողովրդական։ قهرمانی تودهای [գա̈հրա̈մանիյե թուդեի] մասսայական հերոսություն։ جمهوری تودهای [ջոմհուրիյե թուդեի] ժողովրդական հանրապետություն։

تودهشناسی [թուդեշենասի] 1) ազգագրություն, 2) ֆոլկլորագիտություն։

تودیع [թոուդի'] 1) հրաժեշտ, 2) ավանդադրում։ مراسم تودیع [մա̈րասեմե թոուդի'] հրաժեշտի հանդիսություն։

تور [թուր] 1) ցանց, 2) քող, շղարշ։

تورات [թոուրաթ] Աստվածաշունչ, Հին կտակարան։

تورب [թուրբ] տորֆ։

توربافی [թուրբաֆի] 1) ցանցագործություն, 2) քողի և ժանյակի արտադրություն։

توربین [թուրբին] տուրբին։ توربین آبی [թուրբինե աբի] հիդրոտուրբին։

تورع [թա̈վա̈րրո'] 1) զսպվածություն, ժուժկալություն, 2) բարեպաշտություն։

تورفتگی [թուրա̈ֆթեգի] խորշ, ներս ընկած տեղ։

تورفته [թուրա̈ֆթե] ներս ընկած, ճմլված, խորշավոր։

تورق [թա̈վա̈րրոգ] կռելիություն, դյուրակռելիություն։ تورق فلز [թա̈վա̈րրոգե ֆելեզ] մետաղի կռելիություն։ قابل تورق [գաբելե թա̈վա̈րրոգ] կռելի, դյուրակռելի։

تورم [թա̈վա̈րրոմ] 1) բորբոքում, ուռչում, 2) ինֆլյացիա։ تورم پلك چشم [թա̈վա̈րրոմե փելքե չեշմ] աչքի կոպի բորբոքում։ تورم پول [թա̈վա̈րրոմե փուլ] փողի ինֆլյացիա։

تورنگ [թուրա̈նգ] փասիան։

تورنه [թուրնե] ուղեպտույտ, տուրնե։

توری [թուրի] 1) ցանցավոր, ցանցաձև, 2) շղարշավոր, շղարշաձև, ժանեկային, ժանյակի, ժանեկավոր։

توریه [թոուրիյե] 1) թաքուցում, թաքցնելը, 2) կեղծիք, շինծու բան, 3) անանկեղծություն։ توریهٔ حقیقت [թոուրիյեյե հա̈գիգա̈թ] ճշմարտության (իսկության) թաքուցում։ بدون توریه [բեդունե թոուրիյե] առանց ակնարկների։

توزیع [թոուզի'] 1) բաշխում, բաժանում, 2) տանել հասցնելը, տանել բաժանելը։ توزیع خواربار [թոուզի'է խարբար] պարենի բաշխում։ توزیع نامهها [թոուզի'է նամեհա] նամակները տանել հասցնելը, նամակների բաժանում։

توزین [թոուզին] կշռում, բաշի որոշում։ توزین کردن [թոուզին քա̈րդա̈ն] կշռել։

توس [թուս] կեչի։

توسری [թուսա̈րի] բամփ։ توسری زدن [թուսա̈րի զա̈դա̈ն] գլխին բամփել։ توسری خوردن [թուսա̈րի խորդա̈ն] գլխին հարված ստանալ, ծեծ ուտել։

توسریخور [թուսա̈րիխոր] ծեծված, խեղճացած, ահաբեկված։

توسط [թա̈վա̈սսոթ] միջոցով։ توسط او [թա̈վա̈սսոթե ու] նրա միջոցով։

توسعه [թոուսե'է] տարածում, ընդլայնում,

զարգացում: توسعه دادن [թոուսեէ դադա̈ն] ընդլայնել, տարածել, զարգացնել:

توسعه‌پذیر [թոուսեէփա̈զիր] ընդլայնվող, ընդգրկվող:

توسعه‌طلب [թոուսեէթա̈լա̈բ] էքսպանսիոնիստ, ագրեսոր:

توسعه‌طلبی [թոուսեէթա̈լա̈բի] էքսպանսիա: سیاست توسعه‌طلبی [սիյասա̈թե թոուսեէթա̈լա̈բի] էքսպանսիոնիստական քաղաքականություն:

توسل [թա̈վա̈սսոլ] ապավինում, դիմում, հավատ ընծայում: توسل بزور کردن [թա̈վա̈սսոլ բեզուր քա̈րդա̈ն] ուժի դիմել:

توسن [թոուսա̈ն] 1) կամակոր, 2) չընտելացած: اسب توسن [ա̈սբե թոուսա̈ն] 1) կամակոր ձի, 2) չընտելացված ձի:

توسنی [թոուսա̈նի] կամակորություն, ըմբոստություն, անհնազանդություն:

توشك [թուշա̈ք] տե՛ս تشك [թոշա̈ք]:

توشه [թուշե] պաշար, պարեն:

توشیح [թոուշիհ] 1) զարդարում, 2) փաստաթղթի ստորագրում:

توصیف [թոուսիֆ] 1) նկարագրություն, բնութագրում, 2) գովաբանում: غیر قابل توصیف [ղեյրե ղաբելե թոուսիֆ] աննկարագրելի:

توصیف‌ناپذیر [թոուսիֆնափա̈զիր] աննկարագրելի:

توصیه [թոուսիյե] 1) հանձնարարում, երաշխավորում, 2) խորհուրդ, 3) կոչ:

توصیه‌نامه [թոուսիյենամե] երաշխավորագիր, հանձնարարագիր:

توضیح [թոուզիհ] բացատրություն, պարզաբանում, լուսաբանում: Հոգ. توضیحات [թոուզիհաթ]: توضیح دادن [թոուզիհ դադա̈ն] բացատրություն տալ, բացատրել:

توطن [թա̈վա̈թթոն] բնակեցում: توطن اختیار کردن [թա̈վա̈թթոն էխթիյար քա̈րդա̈ն] բնակվել, բնակություն հաստատել:

توطئه [թոութեէ] դավ, դավադրություն, նենգություն, բանսարկություն, սադրանք: توطئه چیدن [թոութեէ չիդա̈ն] դավեր լարել, բանսարկություն անել:

توطئه‌آمیز [թոութեէամիզ] դավադրական, նենգավոր:

توطئه‌چین [թոութեէչին] տե՛ս توطئه‌گر [թոութեէգա̈ր]:

توطئه‌چینی [թոութեէչինի] տե՛ս توطئه‌گری [թոութեէգա̈րի]:

توطئه‌گر [թոութեէգա̈ր] դավադիր, բանսարկու:

توطئه‌گری [թոութեէգա̈րի] դավադրություն, բանսարկություն:

توغل [թա̈վա̈ղղոլ] խորացում, խորամուխ լինելը:

توف [թուֆ] տուֆ:

توفال [թուֆալ] կավար, բաղդադի (բարակ՝ նեղ տախտակներ):

توفر [թա̈վա̈ֆֆոր] առատություն:

توفی [թա̈վա̈ֆֆի] վախճան, մահ:

توفیدن [թուֆիդա̈ն] աղմկել, մոլեգնել:

توفیر [թոուֆիր] 1) տարբերություն, 2) բազմացում, ավելացում, 3) եկամուտ, շահույթ:

توفیق [թոուֆիղ] 1) հաջողություն, 2) օգնություն: توفیق یافتن [թոուֆիղ յաֆթա̈ն] հաջողության հասնել: بتوفیق الهی [բեթոուֆիղե էլահի] աստծու օգնությամբ:

توقد [թա̈վա̈ղղոդ] բոցավառում:

توقر [թա̈վա̈ղղոր] պատկառելիություն, ծանրաբարոյություն, մեծալրջություն:

توقع [թա̈վա̈ղղո՛] 1) սպասում, հույս, ակնկալություն, 2) խնդրանք: توقع داشتن [թա̈վա̈ղղո՛ դաշթա̈ն] ակնկալել, հույս ունենալ:

توقف [թա̈վա̈ղղոֆ] 1) կանգառում, կանգ առնելը, 2) դանդաղում, հապաղում, դադար: محل توقف [մա̈հա̈լլե թա̈վա̈ղղոֆ] կանգառման տեղ, կանգառ:

توقفگاه [թա̈վա̈ղղոֆգահ] կանգառ, կանգառման տեղ:

توقیر [թոուղիր] հարգանք, մեծարում, մեծարանք:

توقیف [թոուղիֆ] 1) ձերբակալում, կալանք, 2) բռնագրավում, 3) արգելում: توقیف کردن [թոուղիֆ քա̈րդա̈ն] ձերբակալել: توقیف دارائی [թոուղիֆե դարայի] գույքի բռնագրավում:

توقیفگاه [թոուղիֆգահ] համակենտրոնացման ճամբար:

توکل [թա̈վա̈քքոլ] ապավինում: توکل بخدا [թա̈վա̈քքոլ բեխոդա] ապավինում աստծուն:

توکیل [թոուքիլ] 1) լիազորելը, վստահված անձ նշանակելը, 2) հանձնարարում, վստահում:

توگود [թուգուդ] խորունկ, խոր:

توگوشی [թուգուշի] 1) ականջին՝ շշուկով, 2) ապտակ: توگوشی زدن [թուգուշի զա̈դա̈ն] ապտակել: توگوشی حرف زدن [թուգուշի հա̈րֆ զա̈դա̈ն] ականջին փսփսալ:

تولاب [թուլաբ] ճահճաջուր:

تولد [թա̈վա̈լլոդ] ծնունդ: روز تولد [ռուզե թա̈վա̈լլոդ] ծննդյան օր: تولد یافتن [թա̈վա̈լլոդ յաֆթա̈ն] ծնվել:

تولك [թուլա̈ք] փետրաթափում: تولك کردن [թուլա̈ք քա̈րդա̈ն] փետրաթափ անել:

توله [թուլե] թուլա, ձագ:

توله‌سگ [թուլեսա̈գ] շան թուլա՝ ձագ:

تولیت [թոուլիյա̈թ] 1) խնամակալություն, 2) ուղաֆի կալվածների տնօրինություն:

تولید [թոուլիդ] 1) արտադրություն, արտադրում, 2) ստեղծում, 3) ծնունդ, առաջացում, զարթնեցում, պատճառում: تولید ترس [թոուլիդե թա̈րս] վախի առաջացում: وسائل تولید [վա̈սաէլե թոուլիդ] արտադրամիջոցներ: تولید مجدد [թոուլիդե մոջա̈դդա̈դ] վերարտադրություն: تولید کردن [թոուլիդ քա̈րդա̈ն] 1) արտադրել, 2) ծնունդ տալ, առաջացնել:

تولیدات [թոուլիդաթ] արտադրանք: Եզ. تولید [թոուլիդ]: تولیدات صنعتی [թոուլիդաթե սա̈ն՛ա̈թի] արդյունաբերական արտադրանք: تولیدات کشاورزی [թոուլիդաթե քեշավա̈րզի] գյուղատնտեսական մթերքներ:

تولیدکننده [թոուլիդքոնա̈նդե] 1) արտադրող, 2) պատրաստող, սարքող:

تولیدی [թոուլիդի] արտադրական, արտադրողական:

تومان [թուման] թուման (10 ռիալ):

تونتاب [թունթաբ] հնոցապան (բաղնիքի):

تونل [թունել] թունել: تونل زدن [թունել զա̈դա̈ն] թունել փորել:

توهم [թա̈վա̈հհոմ] 1) երևակայություն, ենթադրություն, 2) վախ, երկյուղ, ահ, 3) կասկած, երկբայություն: توهم کردن [թա̈վա̈հհոմ քա̈րդա̈ն] երևակայել, պատկերացնել, ենթադրել: بتوهم افتادن [բեթա̈վա̈հհոմ օֆթադա̈ն] 1) երկյուղել, վախենալ, 2) կասկածի մեջ ընկնել, կասկածել:

توهمات [թա̈վա̈հհոմաթ] 1) տե՛ս توهم [թա̈վա̈հհոմ], 2) պատրանքներ:

توهین [թոուհին] վիրավորանք, նվաստացում: توهین کردن [թոուհին քա̈րդա̈ն] վիրավորել, նվաստացնել: توهین بمقدسات [թոուհինե բեմողա̈դդա̈սաթ] սրբապղծություն:

توهین‌آمیز [թոուհինամիզ] վիրավորական, նվաստացուցիչ: حرفهای توهین‌آمیز [հա̈րֆհայե թոուհինամիզ] վիրավորական խոսքեր:

توئی [թույի] ներսի, ներսում գտնվող: اطاق توئی [օթաղե թույի] ներսի սենյակ:

ته [թա̈հ] 1) տակ, հատակ, խորք, 2) վերջ: ته دریا [թա̈հե դա̈րյա] ծովի տակ: ته خیابان [թա̈հե խիյաբան] փողոցի վերջում՝ ծայրին:

تهاتر [թա̈հաթոր] ֆին. կլիրինգ, անկանխիկ հաշիվ:

تهاجم [թա̈հաջոմ] 1) հարձակում, 2) ասպատակում: تهاجم کردن [թա̈հաջոմ քա̈րդա̈ն] 1) հարձակվել, 2) ասպատակել:

تهاجمی [թա̈հաջոմի] հարձակողական: عملیات تهاجمی [ա̈մա̈լիյաթե թա̈հաջոմի] հարձակողական գործողություններ:

تهال [թա̈հալ] քարայր, քարանձավ:

تهالك [թա̈հալոք] ձգտում, նկրտում:

تهاون [թա̈հավոն] 1) արհամարհում, քամահրում, 2) անփութություն, անհոգություն:

تهبج [թա̈հա̈բբոջ] 1) ուռեցում, այտուցում, 2) ուռուցք:

تهبساط [թա̈հբա̈սաթ] մնացորդ, հետքեր: تهبساط حسن [թա̈հբա̈սաթե հոսն] երբեմնի գեղեցկության հետքեր:

تەتغاری [թäհթäղարի] տաշտակերիչ, ընտանիքի վերջին երեխան։

تەجی [թäհäջջի] 1) հեգում՝ վանկերով, վանկ-վանկ կարդալ, 2) տառերի արտասանություն, 3) այբուբեն։

تەچك [թäհչեք] չեկի կտրոն։

تەدوزی [թäհդուզի] բրոշյուրավորում, բրոշյուրում։

تهدید [թäհդիդ] սպառնալիք։ تهدیدشدن [թäհդիդ շոդäն] ենթարկվել սպառնալիքի։ تهدیدکردن [թäհդիդ քäրդäն] սպառնալ։

تهدیدآمیز [թäհդիդամիզ] սպառնալից։

تهذیب [թäհզիբ] ուղղում, շտկում, բարելավում, հղկում։ تهذیب اخلاق [թäհզիբե ախլաղ] բարոյակրթություն։

تهزل [թäհäզզոլ] կատակաբանություն։

تەسیگار [թäհսիգար] ծխուկ, ծխած գլանակի մնացորդ։

تهکم [թäհäքքոմ] ծաղրանք, ծանակում։

تهلکه [թäհլեքե] 1) կործանում, մահ, 2) մահացու վտանգ։ بەتهلکه انداختن [բեթäհլեքե անդախթäն] մահացու վտանգի ենթարկել։

تهم [թäհմ] 1) զորեղ, 2) քաջ։

تەماندە [թäհմանդե] 1) մնացորդ, մնացուկ, 2) կոճոն։

تهمت [թոհմäթ] ամբաստանություն, մեղադրանք, զրպարտություն։ تهمت زدن [թոհմäթ զäդäն] զրպարտել, չարախոսել։

تهمتن [թäհմäթäն] ուժեղ, հերոս, անվեհեր, քաջարի։

تەنشست [թäհնեշäսթ] նստվածք, գիրտ, մրուր։

تهنیت [թäհնիյäթ] ողջույն, շնորհավորանք։ تهنیت گفتن [թäհնիյäթ գոֆթäն] շնորհավորել, ողջունել։

تهور [թäհäվվոր] քաջություն, անվեհերություն, խիզախություն, հանդգնություն։

تهوع [թäհäվվո՛] 1) սրտխառնոց, փսխում, 2) զզվանք։

تهوع آور [թäհäվվո՛ավäր] սրտխառնիչ, սիրտ խառնեցնող, զզվելի։

تهویه [թäհվիյե] օդափոխություն, օդափոխում։ تهویهٔ اطاق [թäհվիյեյե օթաղ] սենյակի օդափոխություն։

تهی [թոհի] դատարկ, սնամեջ։ تهی کردن [թոհի քäրդäն] դատարկել։ تهی شدن [թոհի շոդäն] դատարկվել։

تهی پا(ی) [թոհիփա(յ)] բոբիկ, բոկոտն։

تهیج [թäհäյյոջ] հուզում, հուզմունք։

تهی چشم [թոհիչեշմ] ծակաչք, ագահ։

تهی دست [թոհիդäսթ] դատարկաձեռն, չքավոր։

تهی دستی [թոհիդäսթի] աղքատություն, չքավորություն։

تهی مغز [թոհիմäղզ] դատարկագլուխ, անուղեղ, հիմար։

تهیه [թäհիյյե] նախապատրաստում, պատրաստություն։ تهیه دیدن [թäհիյյե դիդäն] պատրաստություն տեսնել։

تهیه کننده [թäհիյյեքոնäնդե] 1) մթերող, մթերիչ, 2) պատրաստող։

تهییج [թäհյիջ] հուզմունք, հուզում, գրգռում։ تهییج کردن [թäհյիջ քäրդäն] գրգռել, հուզել։ تهییج شدن [թäհյիջ շոդäն] հուզվել, գրգռվել։

تیاتر [թիյաթր] տե՛ս تآتر [թեաթր]։

تیار [թäյյար] պատրաստ։ تیار کردن [թäյյար քäրդäն] պատրաստել։

تیپ [թիփ] I զին. բրիգադ։

تیپ [թիփ] II տիպ, տիպար։

تیپا [թիփա] աքացի։ تیپا زدن [թիփա զäդäն] աքացի տալ։

تیتال [թիթալ] կեղծավորություն, քծնանք, շողոքորթություն։

تیتر [թիթր] վերնագիր։

تیر [թիր] I 1) հրակոց, 2) նետ, 3) գնդակ։

تیر [թիր] II 1) գերան, 2) հեծան։

تیر [թիր] III իրանական տոմարի 4-րդ ամիսը։

تیراژ [թիրաժ] տպաքանակ, տիրաժ։

تیرانداز [թիրäնդազ] նետաձիգ։

تیراندازی [թիրäնդազի] նետաձգություն։

تیرباران [թիրբարան] գնդակահարություն։

تیرباران کردن [թիրբարան քäրդäն] գնդակահարել։

تیردان [թիրդան] կապարճ։

تیررس [թիրռäս] նետաչափ, նետընկեց, գնդակի հասողություն։

تیرزن [թիրզäն] աղեղնավոր, նետաձիգ։

تیرک [թիրäք] 1) գիմհար, նեցուկ, հենարան (վրանի), 2) պղպջակներ (եռացող ջրի)։

تیرکمان [թիրքäման] 1) նետ ու աղեղ, 2) աղեղ։

تیرگی [թիրեգի] 1) մթություն, խավար, 2) պղտորություն, 3) լարվածություն, մըթագնում։ تیرگی روابط [թիրեգիյե ռäվաբեթ] հարաբերությունների լարվածություն։

تیره [թիրե] I 1) մուգ, 2) պղտոր, 3) մութ, խավար, 4) մռայլ։

تیره [թիրե] II ցեղ, տոհմ, ընտանիք։

تیره [թիրե] III ող։ تیرهٔ پشت [թիրեյե փոշթ] ողնաշար։

تیره بخت [թիրեբäխթ] դժբախտ, ձախորդ, չարաբաստիկ։

تیره بختی [թիրեբäխթի] դժբախտություն, չարաբախտություն, չարաբաստիկություն։

تیره حال [թիրեհալ] վշտացած, դառնացած, վրդովված։

تیره دل [թիրեդել] չար, չարակամ։

تیره دلی [թիրեդելի] չարակամություն, չարություն։

تیره روز [թիրերուզ] տե՛ս تیره بخت [թիրեբäխթ]։

تیره روزگار [թիրերուզեգար] տե՛ս تیره بخت [թիրեբäխթ]։

تیره روزی [թիրերուզի] տե՛ս تیره بختی [թիրեբäխթի]։

تیز [թիզ] 1) սուր, 2) հատու, 3) բարկ, կծու, 4) արագ։ کارد تیز [քարդե թիզ] սուր դանակ։ زبان تیز [զäբանե թիզ] սուր լեզու։

تیزاب [թիզաբ] քիմ. ազոտաթթու։

تیزبال [թիզբալ] արագաթև, սրաթև, արագաթռիչ, սրաթռիչ։

تیزبین [թիզբին] սրատես, դիտունակ, սրաթափանց, խորաթափանց։

تیزبینی [թիզբինի] սրատեսություն, դիտունակություն, սրաթափանցություն, խորաթափանցություն։

تیزپا(ی) [թիզփա(յ)] արագոտն, արագավազ։

تیزپر [թիզփäր] և تیزپرواز [թիզփäրվազ] տե՛ս تیزبال [թիզբալ]։

تیزچشم [թիզչեշմ] սրատես։

تیزچنگ [թիզչäնգ] 1) սրաճանկ, 2) քաջ, քաջարի, 3) ճարպիկ։

تیزچنگال [թիզչäնգալ] սրաճանկ։

تیزدست [թիզդäսթ] ժրաջան, ճարպիկ։

تیزدندان [թիզդäնդան] սրատամ, սրամանի։

تیزرو [թիզռոու] տե՛ս تیزپا(ی) [թիզփա(յ)]։

تیززبان [թիզզäբան] պերճախոս, լեզվանի։

تیزفهم [թիզֆäհմ] սրամիտ։

تیزکن [թիզքոն] և تیزگر [թիզգäր] հեսանիչ, հեսանոց, սրոց։

تیزنا [թիզնա] սուր ծայր, սայր։ تیزنای شمشیر [թիզնայե շäմշիր] սրի (սուսերի) սուր ծայրը՝ սայրը՝ բերանը։

تیزه [թիզե] գագաթ, կատար։ تیزهٔ کوه [թիզեյե քուհ] լեռան գագաթ։

تیزهوش [թիզհուշ] իմացունակ, շուտ ըմբռնող, խելամիտ, ուշիմ, աչքաբաց։

تیزهوشی [թիզհուշի] իմացունակություն, ըմբռնողունակություն, ուշիմություն, աչքաբացություն, խելամտություն։

تیزی [թիզի] 1) սրություն, 2) բարկություն, խստություն, 3) կծվություն, 4) արագություն։

تیشه [թիշե] ուրագ։

تیغ [թիղ] 1) թուր, սուսեր, 2) ածելի, 3) փուշ։

تیغ دار [թիղդար] փշոտ։

تیغه [թիղե] 1) շեղբ, սայր, 2) միջնապատ, միջնորմ, 3) գագաթ։

تیفوس [թիֆուս] ախտ. տիֆ։

تیقظ [թäյäղղոզ] արթնամտություն, զգոնություն։

تیقن [թäյäղղոն] հավաստացածություն, համոզվածություն։

تیکه [թիքե] կտոր, պատառ։

تیکه‌بازی [թիքեբազի] մանկական խաղ է։

تیم [թիմ] I անգլ. թիմ, խումբ։

تیم [թիմ] II քարվանսարա, իջևան։

تیماج [թիմաջ] I նշանակետ, թիրախ։

تیماج [թիմաջ] II սեկ, սաֆյան (այծի կաշի)։

تیمار [թիմար] 1) հոգ, խնամք, 2) տրտմություն, վիշտ։ تیمارخوردن [թիմար խորդա̈ն] տրտմել, վշտանալ։ تیمارکردن [թիմար քա̈րդա̈ն] 1) խնամել, հոգալ, 2) լողացնել, մաքրել (ձի), թիմարել։ تیمارکشیدن [թիմար քեշիդա̈ն] կարեկցել, ցավակցել։

تیمارستان [թիմարեսթան] հոգեբուժական հիվանդանոց։

تیمچه [թիմչե] ծածկած շուկա, պասաժ։

تیمسار [թիմսար] գեներալներին տրվող տիտղոս (իրանական)։

تیمن [թա̈յա̈մմոն] 1) բարի նախանշան, 2) բախտ, հաջողություն։

تئوری [թեորի] տեսություն, թեորիա։ تئوری احتمالات [թեորիյե էհթեմալաթ] հավանականության տեսություն։ تئوری نسبیت [թեորիյե նեսբիյյա̈թ] հարաբերականության տեսություն։

تئوریسین [թեորիսիյա̈ն] տեսաբան, թեորետիկ։

تیول [թույուլ] կալվածք։

تیولدار [թույուլդար] կալվածատեր, ավատատեր, ֆեոդալ։

تئولوژی [թեոլոժի] աստվածաբանություն։

تیهو [թիհու] սալամ-կաքավ։

ث

ث [սե] պարսկական այբուբենի 5-րդ տառը։

ثابت [սաբեթ] 1) հաստատուն, կայուն, անփոփոխ, 2) ապացուցված։ ثابت کردن [սաբեթ քա̈րդա̈ն] 1) ապացուցել, 2) հաստատուն դարձնել, ամրապնդել։

ثابت‌العزم [սաբեթօլա̈զմ] հաստատակամ, անդրդվելի։

ثابت‌رأی [սաբեթրա̈'յ] համոզված, հաստատուն համոզմունքի տեր։

ثابت‌قدم [սաբեթղա̈դա̈մ] 1) հաստատակամ, անհողդողդ, անդրդվելի, 2) տե՛ս ثابت‌رأی [սաբեթրա̈'յ]։

ثابت‌قدمی [սաբեթղա̈դա̈մի] հաստատակամություն, անդրդվելիություն։

ثابته [սաբեթե] հաստատուն աստղ։ Հոգ. ثوابت [սա̈վաբեթ]։

ثار [սար] վրեժ, արյան վրեժխնդրություն։

ثاقب [սաղեբ] 1) թափանցիկ, թափանցող, 2) շողշողուն։

ثاقل [սաղել] 1) ծանր, 2) ծանր հիվանդ։

ثالث [սալես] երրորդ։

ثالثاً [սալեսա̈ն] երրորդ(արաբ)։

ثالوث [սալուս] կրոն. 1) երրորդություն, 2) եռյակ։ ثالوث اقدس [սալուսե ա̈ղդա̈ս] սուրբ երրորդություն։

ثانوی [սանա̈վի] 1) կրկնվող, երկրորդվող, կրկին, երկրորդ անգամ, 2) երկրորդ։

ثانویه [սանա̈վիյյե] տե՛ս ثانوی [սանա̈վի]։

ثانی [սանի] երկրորդ։

ثانیاً [սանիյա̈ն] երկրորդ(արաբ)։

ثانیه [սանիյե] վայրկյան։ Հոգ. ثوانی [սա̈վանի]։

ثانیه‌شمار [սանիյեշոմար] վայրկենացույց։

ثبات [սոբաթ] 1) կայունություն, 2) անդրդվելիություն։

ثبت [սա̈բթ] արձանագրում, գրանցում։

ثبوت [սոբութ] հաստատում, ապացույց։ به‌ثبوت رساندن [բեսոբութ ռեսանդա̈ն] հաստատել, ապացուցել։

ثخانت [սա̈խանա̈թ] և ثخونت [սոխունա̈թ] 1) հաստություն, ստվարություն, 2) խտություն, թանձրություն, 3) կոշտություն։

ثخین [սա̈խին] 1) հաստ, ստվար, 2) խիտ, թանձր, 3) կոշտ։

ثروت [սա̈րվա̈թ] հարստություն, ունեցվածք։

ثروت‌خیز [սա̈րվա̈թխիզ] արգավանդ, բերրի։ زمین ثروت‌خیز [զա̈մինե սա̈րվա̈թխիզ] արգավանդ՝ բերրի հող։

ثروتمند [սա̈րվա̈թմա̈նդ] հարուստ։

ثروتمندی [սա̈րվա̈թմա̈նդի] հարստություն։

ثریا [սորա̈յյա] աստղ. բազմաստեղք։

ثعبان [սո'բան] 1) վիշապ 2) մեծ օձ։

ثعلب [սա̈'լա̈բ] աղվես։

ثغر [սա̈ղր] I 1) սահման, վերջնակետ, եզրագիծ, 2) կիրճ, խորխորատ։ Հոգ. ثغور [սողուր]։

ثغر [սա̈ղր] II կտրիչ (ատամ)։ Հոգ. ثغور [սողուր]։

ثفل [սոֆլ] 1) նստվածք, տակուցք, մրուր, 2) տականք, չեչ։

ثقاب [սեղաբ] տաշեղ, կղչան, խշուր (վառելու համար)։

ثقبه [սա̈ղբե և սողբե] անցք, ծակ։ Հոգ. ثقب [սողա̈բ]։

ثقت [սեղա̈թ] 1) վստահություն, 2) համոզվածություն։

ثقل [սեղլ] ծանրություն։ مرکز ثقل [մա̈րքա̈զե սեղլ] ծանրության կենտրոն։

ثقه [սեղե] վստահելի։

ثقیف [սա̈ղիֆ] 1) խելոք, 2) ճարպիկ։

ثقیل [սա̈ղիլ] 1) ծանր, 2) կշիռ ունեցող, ծանրակշիռ։ دلیل ثقیل [դա̈լիլե սա̈ղիլ] ծանրակշիռ փաստ։

ثقیل‌الهضم [սա̈ղիլօլհա̈զմ] ծանրամարս։

ثلث [սոլս] մեկ երրորդ։

ثمر [սա̈մա̈ր] 1) պտուղ, 2) արդյունք։

ثمربخش [սա̈մա̈րբա̈խշ] 1) արդյունավետ, արդյունաբեր, 2) օգտավետ։

ثمردار [սա̈մա̈րդար] տե՛ս ثمربخش [սա̈մա̈րբա̈խշ]։

ثمین [սա̈մին] թանկագին, թանկարժեք։

ثناء [սա̈նա] գովաբանություն, գովք, ներբող։ Հոգ. اثنیه [ա̈սնիյե]։

ثناخوان [սա̈նախան] ներբողագիր, գովերգու, ներբողասաց։

ثناخوانی [սա̈նախանի] ներբող, գովաբանություն։

ثناگر [սա̈նագա̈ր] տե՛ս ثناخوان [սա̈նախան]։

ثناگری [սա̈նագա̈րի] տե՛ս ثناخوانی [սա̈նախանի]։

ثناگو(ی) [սա̈նագու(յ)] տե՛ս ثناخوان [սա̈նախան]։

ثناگوئی [սա̈նագույի] տե՛ս ثناخوانی [սա̈նախանի]։

ثنوی [սա̈նա̈վի] փիլ. դուալիստ։

ثنویت [սա̈նա̈վիյյա̈թ] փիլ. դուալիզմ։

ثواب [սա̈վաբ] 1) հատուցում, վարձահատուցում, վարձք, 2) բարի գործ։ کار ثواب کردن [քարե սա̈վաբ քա̈րդա̈ն] բարեգործություն անել։

ثوابت [սա̈վաբեթ] հաստատուն աստղեր։ Եզ. ثابته [սաբեթե]։

ثوابکار [սա̈վաբքար] բարեգործ, բարեբար։

ثوابکاری [սա̈վաբքարի] բարեգործություն, բարեբարություն։

ثواقب [սա̈վաղեբ] աստղեր, լուսատուներ։

ثور [սոուր] ցուլ.

ثیبه [սա̈յյեբե] 1) բաժանված կին, 2) այրի։

ج

ج [ջիմ] պարսկական այբուբենի 6-րդ տառը։

جا [ջա] 1) տեղ, վայր, 2) դիրք, 3) տարածություն։ جابجا [ջաբեջա] 1) տեղից տեղ, տեղ-տեղ, աստ և անդ, 2) տեղափոխելը, անմխիթարելի: جاآوردن [ջա ավա̈րդա̈ն] 1) տեղը բերել, հիշել, 2) կատարել: جاکردن [ջա քա̈րդա̈ն] տեղավորել: جاشدن [ջա շոդա̈ն] տեղավորվել: جاگرفتن [ջա գերեֆթա̈ն] 1) տեղ գրավել, 2) տեղ անել, տեղավորվել: جاخوردن [ջա խորդա̈ն] հանկարծակիի գալ, զարմանալ:

جاافتاده [ջաօֆթադե] 1) հասած (միրգ), 2) հաստատված, փորձված (մարդ):

جاانگشتی [ջաա̈նգոշթի] 1) մատնոց (դաշնամուրի), 2) կափույր (երաժշտ. գործիքի):

جابر [ջաբեր] բռնակալ:

جابرانه [ջաբերանե] բռնակալորեն, բռնակալի նման:

جاپا [ջափա] 1) ոտքի հետք, 2) ոտքը դնելու տեղ:

جاثلیق [ջասա̈լիղ] նահապետ, հայրապետ, կաթողիկոս:

جاجل [ջաջոլ] անկողին:

جاجیم [ջաջիմ] ջեջիմ, կարպետ:

جاحد [ջահեդ] 1) հակառակորդ, ընդդիմախոս, 2) հերքող, ուրացող:

جادار [ջադար] ընդարձակ, մեծածավալ, տարողունակ:

جادو [ջադու] կախարդանք, կախարդություն: جادو کردن [ջադու քա̈րդա̈ն] կախարդել:

جادوانه [ջադովանե] կախարդաբար:

جادوبند [ջադուբա̈նդ] կախարդաբեկ:

جادوپیشه [ջադուփիշե] տե՛ս جادوگر [ջադուգա̈ր]:

جادوگر [ջադուգա̈ր] կախարդ, վհուկ:

جادوگری [ջադուգա̈րի] կախարդություն:

جادوئی [ջադույի] 1) կախարդություն, 2) կախարդական:

جاده [ջադդե] երթուղի, խճուղի:

جاذب [ջազեբ] 1) գրավիչ, հրապուրիչ, ձգողական, 2) ներծծող:

جاذبه [ջազեբե] 1) տե՛ս جاذب [ջազեբ], 2) ձգողություն: نیروی جاذبه [նիրույե ջազեբե] ձգողական ուժ: جاذبهٔ مغناطیسی [ջազեբեյե մեղնաթիսի] մագնիսային ձգողություն:

جاذبیت [ջազեբիյյա̈թ] տե՛ս جذابیت [ջա̈զզաբիյյա̈թ]:

جار [ջար] I 1) կոչ, կանչ, 2) զոռոց: جار زدن [ջար զա̈դա̈ն] զոռալ:

جار [ջար] II աշտանակ:

جارح [ջարեհ] խոցող, վերք հասցնող:

جارچی [ջարչի] մունետիկ:

جارختی [ջարա̈խթի] 1) զգեստապահարան, հանդերձարան, 2) կախարան, կախոց, կախիչ:

جارزن [ջարզա̈ն] տե՛ս جارچی [ջարչի]:

جارو [ջարու] տե՛ս جاروب [ջարուբ]:

جاروب [ջարուբ] ավել: جاروب برقی [ջարուբե բա̈րղի] փոշեծուծ, փոշեհան:

جاروجنجال [ջարոջա̈նջալ] աղմուկ-աղաղակ, հարայ-հրոց, սկանդալ, խայտառակություն:

جاروکش [ջարուքեշ] ավլող, ավլիչ, հավաքարար:

جاروفراشی [ջարուֆա̈րրաշի] ցախավել:

جاری [ջարի] 1) ընթացիկ, 2) հոսող: آب جاری [աբե ջարի] հոսող ջուր: امور جاری [օմուրե ջարի] ընթացիկ գործեր:

جازم [ջազեմ] վճռական, կտրուկ: جازم شدن [ջազեմ շոդա̈ն] վերջնական որոշում ընդունել:

جازن [ջազա̈ն] 1) խարդախ, խաբեբա, 2) կեղծարար, կեղծիչ:

جازنی [ջազա̈նի] 1) կեղծ փաստաթուղթ, 2) խարդախություն:

جاست [ջասթ] մզարան (խաղողը մզելու համար), հնձան:

جاسر [ջասեր] տե՛ս جسور [ջա̈սուր]:

جاسوس [ջասուս] լրտես:

جاسوسی [ջասուսի] լրտեսություն:

جاسیگاری [ջասիգարի] ծխախոտաման, ծխախոտատուփ:

جاصابونی [ջասաբունի] օճառաման, սապոնաման:

جاعل [ջաէլ] կեղծարար, զեղծարար:

جافی [ջաֆի] 1) դաժան, ճնշող, բռնացող, 2) խստասիրտ, անհոգի:

جاکاغذی [ջաքաղա̈զի] թղթապանակ:

جاکش [ջաքեշ] 1) կավատ, 2) սրիկա, ստոր:

جاکشی [ջաքեշի] կավատություն:

جال [ջալ] թակարդ, ակնատ, որոգայթ:

جالب [ջալեբ] հետաքրքիր, հրապուրող:

جالب توجه [ջալեբե թա̈վա̈ջջոհ] ուշագրավ, հետաքրքիր:

جالباسی [ջալեբասի] տե՛ս جارختی [ջարա̈խթի]:

جالیز [ջալիզ] բանջարանոց, բոստան:

جالیزبان [ջալիզբան] բանջարանոցապահ, բոստանապան:

جالیزکار [ջալիզքար] բանջարաբույծ, բոստանաբույծ:

جالیزکاری [ջալիզքարի] բանջարաբուծություն, բոստանաբուծություն:

جالیزی [ջալիզի] բոստանային: محصولات جالیزی [մա̈հսուլաթե ջալիզի] բոստանային կուլտուրաներ:

جام [ջամ] I գավաթ, բաժակ, սկահակ:

جام [ջամ] II ապակի:

جامد [ջամեդ] 1) կարծր, պինդ, 2) սառած, պնդացած, կարծրացած: جسم جامد [ջեսմե ջամեդ] պինդ մարմին:

جامع [ջամե՛] 1) ամբողջական, համապարփակ, մանրամասն, 2) մայր տաճար, մայր եկեղեցի, մայր մզկիթ:

جامع الاطراف [ջամե՛օլա̈թրաֆ] համակողմանի, բազմակողմանի, համապարփակ:

جامعه [ջամեէ] 1) հասարակություն, 2) համայնք: جامعهٔ سوسیالیستی [ջամեէյե սոսիալիսթի] սոցիալիստական հասարակություն: جامعهٔ ملل [ջամեէյե մելա̈լ] Ազգերի լիգա:

جامعه‌شناس [ջամեէշենաս] հասարակագետ, սոցիոլոգ:

جامعه‌شناسی [էամեէշենասի] հասարակագիտություն, սոցիոլոգիա:

جامعیت [ջամեիյյա̈թ] ընդհանրականություն, բազմակողմանիություն, համապարփակություն, ամբողջականություն:

جامگی [ջամեգի] աշխատավարձ, ռոճիկ:

جامگی‌خوار [ջամեգիխար] աշխատավարձով ապրող:

جامه [ջամե] հագուստ, զգեստ:

جامه‌دان [ջամեդան] ճամպրուկ:

جامه‌شور [ջամեշուր] և جامه‌شوی [ջամեշույ] լվացարարուհի:

جان [ջան] 1) հոգի, կյանք, 2) էություն, 3) ջան, հոգյակ, սիրելի: از جان و دل [ա̈զջանոդել] ամբողջ հոգով: جان دادن [ջան դադա̈ն] 1) մեռնել, շունչը փչել, 2) տենչալ:

جان‌آزار [ջանազար] սրտնեղիչ, հոգեկեղեք, սրտաճմլիկ, տանջալից, հոգետանջ:

جان‌آزاری [ջանազարի] տանջանք, հոգեմաշություն:

جان‌آسا [ջանասա] հանգստացնող, կենսաթով:

جان‌آفرین [ջանաֆա̈րին] արարիչ հոգու, կենարար (աստծու մակդիրը):

جانان [ջանան] սիրեցյալ, սիրեկան:

جانانه [ջանանե] 1) հաճելիորեն, սիրալիր, սրտանց, ի սրտե, 2) անձնվիրաբար:

جان‌اوبار [ջանօուբար] մահացու, մահաբեր:

جانب [ջանեբ] կողմ: Հոգ. جوانب [ջա̈վանեբ]:

جانباز [ջանբազ] 1) խիզախ, աներկյուղ, համարձակ, կորիճ, 2) լարախաղաց:

جانبازانه [ջանբազանե] անձնազոհ կերպով, անձնվիրաբար:

جانبازی [ջանբազի] 1) անձնազոհություն, 2) անվեհերություն, խիզախություն, քաջություն:

جانبخش [ջանբա̈խշ] կենդանարար, կենարար, կենսատու: آب جانبخش [աբե ջանբա̈խշ] կենսատու ջուր:

جانبدار [ջանեբդար] 1) կողմնապահ, 2) հովանավոր:

جانبداری [ջանեբդարի] 1) կողմնապահություն, 2) հովանավորություն:

جانبگیری [ջանեբգիրի] տե՛ս جانبداری [ջանեբդարի]:

جانپرور [ջանփա̈րվա̈ր] տե՛ս جانبخش [ջանբա̈խշ]:

جانپناه [ջանփա̈նահ] ռազմ. 1) թաքստոց, պատսպարան, 2) պատվար, պատնեշ:

جانجانی [ջանջանի] սիրելի, մտերիմ, սրտակից։

جانخراش [ջանխա̈րաշ] 1) սրտակեղեք, սրտաճմլիկ, 2) տե՛ս جانآزار [ջանազար]։

جاندار [ջանդար] I 1) կենդանի էակ, կենդանի հոգի, 2) շնչավոր։

جاندار [ջանդար] II 1) թիկնապահ, 2) զինված։

جاندارو [ջանդարու] 1) հակաթույն, 2) ափիոն։

جاندرمیان [ջանդա̈րմիյան] անձնազոհ, նվիրված։

جانربا [ջանրոբա] 1) հոգեառ, հոգեհան, 2) փխբ. հոգեզմայլ։

جانسپار [ջանսեփար] անձնուրաց, անձնազոհ, նվիրված։

جانستان [ջանսեթան] 1) հոգեառ, 2) փխբ. հրապուրիչ։

جانسخت [ջանսա̈խթ] 1) կենսունակ, երկարակյաց, դիմացկուն, տոկուն, 2) ժլատ, գծուծ։

جانسختی [ջանսա̈խթի] 1) կենսունակություն, դիմացկունություն, տոկունություն, 2) ժլատություն, գծուծություն։

جانسوز [ջանսուզ] սրտակեղ։

جانشین [ջանեշին] 1) տեղակալ, փոխանորդ, 2) թագաժառանգ։

جانشینی [ջանեշինի] 1) տեղակալություն, փոխանորդություն, 2) թագաժառանգություն։

جانفرسا [ջանֆա̈րսա] հոգեմաշ։

جانفشان [ջանֆեշան] անձնազոհ, ինքնամոռացության աստիճանի նվիրված։

جانفشانی [ջանֆեշանի] անձնազոհություն, անսահման նվիրվածություն։

جانکاه [ջանքահ] հոգեսպառ, տանջալից, հոգեկեղեք։

جانکن [ջանքա̈ն] 1) ծանր, հյուծող, քայքայիչ, 2) հոգեվարքային, օրհասական։

جانکنی [ջանքա̈նի] 1) ծանր՝ հյուծող աշխատանք, 2) հոգեվարք, օրհաս։

جانگداز [ջանգոդազ] տե՛ս جانسوز [ջանսուզ]։

جانگزا(ی) [ջանգա̈զա(յ)] հոգեմաշ, ճնշող։ اندوه جانگزا [ա̈նդուհե ջանգա̈զա] հոգեմաշ թախիծ։

جانگسل [ջանգոսա̈լ] մահացու, կործանարար, կորստաբեր։

جاننثار [ջաննեսար] անձնազոհ, անձնուրաց։

جاننثاری [ջաննեսարի] անձնազոհություն, անձնուրացություն։

جانور [ջանեվա̈ր] անասուն, կենդանի։

جانورشناس [ջանեվա̈րշենաս] կենդանաբան։

جانورشناسی [ջանեվա̈րշենասի] կենդանաբանություն։

جانی [ջանի] I 1) կենսական, 2) սիրելի, սրտակից։ دشمن جانی [դոշմա̈նե ջանի] ոխերիմ թշնամի։ دوست جانی [դուսթե ջանի] սրտակից ընկեր։ تلفات جانی [թա̈լա̈ֆաթե ջանի] մարդկային զոհեր։

جانی [ջանի] II ոճրագործ, մարդասպան։

جاودان [ջավդան] հավերժ, հավիտյան, հավերժական, անմահ, մշտնջենական։

جاودانسرای [ջավդանսա̈րայ] հանդերձյալ աշխարհ։

جاودانه [ջավդանե] հավիտենաբար, հավերժաբար, հավերժորեն, մշտնջենապես։

جاودانی [ջավդանի] հավերժականություն, հավերժություն, մշտնջենականություն։

جاوید [ջավիդ] հավետ, հավերժ, ընդմիշտ։ جاوید باد [ջավիդ բադ] կեցցե՛։

جاویدان [ջավիդան] տե՛ս جاودان [ջավդան]։

جاویدانه [ջավիդանե] տե՛ս جاودانه [ջավդանե]։

جاویدانی [ջավիդանի] տե՛ս جاودانی [ջավդանի]։

جاه [ջահ] 1) գիրք, պաշտոն, 2) աստիճան։

جاه‌پرست [ջահփա̈րա̈սթ] տե՛ս جاه‌طلب [ջահթա̈լա̈բ]։

جاهد [ջահեդ] ժրաջան, աշխատասեր, փութաջան։

جاه‌طلب [ջահթա̈լա̈բ] կարիերիստ, փառասեր, պաշտոնասեր, պաշտոնատենչ։

جاه‌طلبانه [ջահթա̈լա̈բանե] կարիերիստաբար, կարիերիստորեն, փառասիրաբար։

جاه‌طلبی [ջահթա̈լա̈բի] կարիերամոլություն, կարիերիզմ, փառամոլություն։

جاهل [ջահել] 1) տգետ, խավարամիտ, անկիրթ, անուս, 2) անփորձ, անհմուտ։ Հոգ. جهال [ջոհհալ] և جهلاء [ջոհա̈լա]։

جاهلانه [ջահելանե] տգիտաբար, հիմարաբար։

جاهلی [ջահելի] 1) տգիտություն, 2) անփորձություն։

جاهلیت [ջահելիյյա̈թ] 1) տգիտություն, 2) հեթանոսություն։ دورهٔ جاهلیت [դուրեյե ջահելիյյա̈թ] հեթանոսական շրջան։

جای [ջայ] տե՛ս جا [ջա]։

جایز [ջայեզ] և جائز [ջաէզ] թույլատրված, թույլատրելի։ جایز داشتن (دانستن) [ջայեզ դաշթա̈ն (դանեսթա̈ն)] թույլատրել, թույլ տալ։

جایزالخطا [ջայեզօլխա̈թա] սխալական։ انسان جایزالخطا است [էնսան ջայեզօլխա̈թա ա̈սթ] մարդը սխալական է։

جایزه [ջայեզե] պարգև, մրցանակ։ Հոգ. جوایز [ջա̈վայեզ]։

جایگاه [ջայգահ] 1) տեղ, վայր, 2) բնակարան, 3) պաշտոն։

جایگزین [ջայգոզին] փոխարինող։ جایگزین شدن [ջայգոզին շոդա̈ն] փոխարինվել։ جایگزین کردن [ջայգոզին քա̈րդա̈ն] փոխարինել։

جایگزینی [ջայգոզինի] փոխարինում, տեղակայում։

جایگیر [ջայգիր] 1) հիմնավորված, բնակված, տեղավորված, 2) տպավորված, հիշողության մեջ պահվող։

جبار [ջա̈բբար] 1) բռնակալ, կեղեքիչ, 2) ամենազոր, ամենակարող։

جبارانه [ջա̈բբարանե] բռնակալորեն, բռնապետաբար։

جبال [ջեբալ] սարեր։ Եզ. جبل [ջա̈բա̈լ]։

جبان [ջա̈բբան] վախկոտ, փոքրոգի։

جبر [ջա̈բր] I բռնություն, հարկադրանք։

جبر [ջա̈բր] II հանրահաշիվ։

جبرا [ջա̈բրա̈ն] հարկադրաբար, ուժով, բռնի։

جبران [ջոբրան] հատուցում, փոխհատուցում։ جبران خسارت [ջոբրանե խեսարա̈թ] վնասների փոխհատուցում։ جبران شدن [ջոբրան շոդա̈ն] փոխհատուցվել, համակշռվել։ جبران کردن [ջոբրան քա̈րդա̈ն] փոխհատուցել, համակշռել։

جبران‌پذیر [ջոբրանփա̈զիր] ուղղելի, շտկելի, փոխհատուցելի։

جبران‌ناپذیر [ջոբրաննափա̈զիր] անուղղելի, անշտկելի, չհատուցվող, անհատուցելի։

جبرائیل [ջեբրաիլ] Գաբրիել հրեշտակապետ։

جبروت [ջա̈բա̈րութ] 1) հզորություն, վեհություն, փառահեղություն։ 2) կրոն. ամենազորություն (աստծո)։ عالم جبروت [ալա̈մե ջա̈բա̈րութ] հանդերձյալ աշխարհ, անդրշիրիմյան աշխարհ։

جبرومقابله [ջա̈բրոմողաբելե] հանրահաշիվ։

جبری [ջա̈բրի] 1) բռնի, 2) ճակատագրապաշտական։

جبل [ջա̈բա̈լ] սար։ Հոգ. جبال [ջեբալ]։

جبلت [ջեբելլա̈թ] ինքնահատկություն, էություն, բնություն։

جبلی [ջեբելլի] բնածին, բնական։ امراض جبلی [ա̈մրազե ջեբելլի] ժառանգական հիվանդություններ։

جبن [ջոբն] վախկոտություն, փոքրոգություն։

جبهه [ջեբհե] 1) ռազմաճակատ, 2) ճակատ, 3) բանակ, լագեր։

جبهه‌ای [ջեբհեի] 1) ռազմ. ճակատային, 2) ճակատի։ حملهٔ جبهه‌ای [հա̈մլեյե ջեբհեի] ճակատային հարձակում։ استخوان جبهه‌ای [օսթոխանե ջեբհեի] ճակատոսկր։

جبین [ջա̈բին] ճակատ։

جت [ջեթ] ռեակտիվ (ինքնաթիռ)։ هواپیمای جت [հա̈վափեյմայե ջեթ] ռեակտիվ ինքնաթիռ։ جت جنگنده [ջեթե ջա̈նգա̈նդե] կործանիչ ինքնաթիռ։

جثه [ջոսսե] 1) մարմին, 2) կազմվածք։

جثه‌دار [ջոսսեդար] հաղթանդամ, մարմնեղ, մեծամարմին։

جحد [ջա̈հդ] 1) հերքում, ժխտում, 2) ուրացում։

جحیم [ջահիմ] դժոխք, դժոխային կրակ։

جخت [ջախթ] 1) հենց նոր, հենց հիմա, 2) հազիվ։

جد [ջադդ] պապ։ Հոգ. اجداد [աջդադ]։ جدبزرگ [ջադդե բոզորգ] մեծ պապ։

جد [ջեդդ] ջանք, ճիգ։ جدوجهد [ջեդդոջահդ] ճիգ ու ջանք։

جداً [ջեդդան] լրջորեն, լրջաբար, լուրջ։

جدا [ջոդա] 1) առանձին, անջատ, մեկուսացված, 2) բաժանված։ جدا کردن [ջոդա քարդան] 1) անջատել, առանձնացնել, 2) մեկուսացնել, 3) ջոկել, 4) բաժանել։

جداجدا [ջոդաջոդա] առանձին-առանձին, ջոկ-ջոկ։

جدار [ջեդար] 1) պատ, 2) միջնորմ, 3) անատ. երես, մակերես (անոթի, աղիքի)։

جداگانه [ջոդագանե] առանձին, ջոկ։

جدال [ջեդալ] վեճ, կռիվ, քաշքշուկ։ جدال کردن [ջեդալ քարդան] 1) վիճել, 2) կռվել։

جدانشدنی [ջոդանաշոդանի] անբաժանելի, չբաժանվող։

جدائی [ջոդայի] անջատում, բաժանում, առանձնացում։

جدلی [ջադալի] 1) կռվարար, 2) վիճելի։

جدول [ջադվալ] աղյուսակ։ جدول ضرب [ջադվալե զարբ] բազմապատկման աղյուսակ։

جدول بندی [ջադվալբանդի] գրաֆիկի՝ աղյուսակի կազմում։

جده [ջադդե] տատ։

جدی [ջեդդի] լուրջ, կարևոր։ کار جدی [քարե ջեդդի] կարևոր՝ լուրջ գործ։ مسئلهٔ جدی [մաս'ալեյե ջեդդի] լուրջ հարց։ جدی گرفتن [ջեդդի գերեֆթան] լրջորեն ընդունել։

جدیت [ջեդդիյյաթ] 1) լրջություն, 2) փութաջանություն, ակտիվություն։

جدید [ջադիդ] նոր, արդի։

جدیداً [ջադիդան] նորերս, վերջերս։

جدیدالاحداث [ջադիդոլէհդաս] նորաստեղծ։

جدیدالاختراع [ջադիդոլէխթերա'] նորագյուտ։

جدیدالاسلام [ջադիդոլէսլամ] նոր իսլամ ընդունած։

جدیدالبناء [ջադիդոլբենա] նորակառույց։

جدیدالتاسیس [ջադիդոթթա'սիս] նորաստեղծ։

جذاب [ջազզաբ] տե՛ս جاذب [ջազեբ]։

جذابیت [ջազզաբիյյաթ] հրապույր, գրավչություն, հմայք, ձգողական ուժ։

جذام [ջոզամ] բժշկ. բորոտություն։

جذامی [ջոզամի] բորոտ։

جذب [ջազբ] 1) ձգում, գրավում, ձգողություն, 2) կլանում, ներծծում։

جذبه [ջազաբե] 1) ազդեցություն, հեղինակություն, 2) խստություն, դաժանություն։

جذر [ջազր] մաթ. արմատ։ جذراصم [ջազրե ասամ(մ)] իռացիոնալ արմատ։ جذرتام [ջազրե թամ] ռացիոնալ արմատ։ جذرمربع [ջազրե մոռաբբա'] քառակուսի արմատ։ جذرمکعب [ջազրե մոքա'աբ] խորանարդ արմատ։ استخراج جذر [էսթեխրաջե ջազր] արմատ հանելը։ جذرعددی راگرفتن [ջազրե ադադի ռա գերեֆթան] որևէ թվի արմատը հանել (ստանալ)։

جر [ջար(ր)] ձգում, քաշում։ جرثقیل [ջարրե սաղիլ] բեռնամբարձ կռունկ։

جرأت [ջոր'աթ] համարձակություն, հանդգնություն։ جرأت کردن [ջոր'աթ քարդան] համարձակվել։

جراح [ջառռահ] վիրաբույժ։

جراحت [ջառահաթ] 1) վերք, խոց, 2) թարախ։ جراحت کردن [ջառահաթ քարդան] թարախակալել։

جراحت آلود [ջառահաթալուդ] թարախոտ, մահրոտ։

جراحت دیده [ջառահաթդիդե] վիրավորված, վիրավոր։

جراحی [ջառռահի] վիրաբուժություն։ عمل جراحی [ամալե ջառռահի] վիրաբուժական գործողություն։ اطاق جراحی [օթաղե ջառռահի] վիրաբուժարան։

جراد [ջառադ] մորեխ։

جرار [ջառռար] 1) բազմաթիվ, անհամար (զորքի մասին), 2) լավ սպառազինված։

جراید [ջարայեդ] 1) լրագրեր, թերթեր, 2) մամուլ։ Եզ. جریده [ջարիդե]։ جرایدمحلی [ջարայեդե մահալլի] տեղական մամուլ։ جرایدمرکزی [ջարայեդե մարքազի] կենտրոնական մամուլ։

جرائم [ջարայեմ] տուգանքներ։ Եզ. جریمه [ջարիմե]։

جرب [ջարաբ] բժշկ. 1) քոր, եսքոր, քոս։

جرب دار [ջարաբդար] բժշկ. քոսոտ, քոսավոր։

جربز [ջորբոզ] 1) խաբեբա, խորամանկ, խարդախ, 2) խելացի, բանիմաց, 3) քաջ, համարձակ, 4) տե՛ս گربز [գորբոզ]։

جربزه [ջորբոզե] 1) ճարպկություն, հմտություն, խելամտություն, 2) տաղանդավորություն, օժտվածություն։

جرت وقوز [ջերթողուզ] 1) անպատկառ, լկտի, 2) հանդուգն։

جرثوم [ջորսում] կենսբ. 1) սաղմ, 2) սերմնարան, 3) արմատ, 4) հիվանդության հարուցիչ, մանրէ։

جرجیس [ջերջիս] կրոն. Գրիգոր Լուսավորիչ։

جرح [ջարհ] 1) վիրավորելը, վերք հասցնելը, 2) հերքում, 3) բացարկում։ جرح کردن [ջարհ քարդան] 1) վերք հասցնել, խոցել, 2) հերքել, 3) բացարկել։

جرح وتعدیل [ջարհոթա'դիլ] վերափոխում, ձևափոխում։ جرح وتعدیل کردن [ջարհոթա'դիլ քարդան] վերափոխել, ձևափոխել։

جرد [ջարդ] ծղնի, ձկնկուլ։

جرز [ջերզ] 1) անխ. հաստաբուն, հիմք, 2) միջնորմ, պատնաշ։

جرزن [ջերզան] խարդախ, անազնիվ խաղացող (որևէ խաղի մեջ), խաղախարդախ։

جرس [ջարաս] զանգ։

جرعه [ջոր'է] կում, ումպ։

جرغند [ջարղանդ] փորոտիք։

جرقه [ջարաղղե] կայծ։

جرگه [ջարգե] 1) շրջան (մարդկանց), 2) շարք, 3) շուրջկալ։

جرم [ջերմ] I մարմին, զանգված (երկնային)։ Հոգ. اجرام [աջրամ]։ جرم آفتاب [ջերմե աֆթաբ] արևի սկավառակ, գունդ։ جرم ثابت [ջերմե սաբեթ] ֆիզ. պինդ մարմին։ جرم مایع [ջերմե մայե'] ֆիզ. հեղուկ մարմին։

جرم [ջերմ] II 1) քափ, փրփուր, 2) նստվածք։ جرم گرفتن [ջերմ գերեֆթան] 1) քափ բռնել, փրփուր բռնել, 2) տակը նստել (եփելուց)։

جرم [ջորմ] 1) հանցանք, ոճիր, 2) տե՛ս جریمه [ջարիմե]։

جرنگیدن [ջարանգիդան] զրնգալ։

جرواسک [ջարվասաք] ուտիճ, տարական։

جروبحث [ջարրոբահս] վիճաբանություն, վեճ, հակաճառություն։ جروبحث کردن [ջարրոբահս քարդան] վիճաբանել, վիճել։

جروز [ջարուզ] կամակոր, խոսկաթով (ձի)։

جری [ջարի] քաջ, արի, անվեհեր։

جریان [ջարայան] 1) ընթացք, 2) հոսանք, 3) ֆիզ. շրջանառություն, շրջապտույտ։ جریان برق [ջարայանե բարղ] էլեկտրական հոսանք։ جریان حوادث [ջարայանե հավադես] իրադարձությունների ընթացքը։ جریان سرمایه [ջարայանե սարմայե] կապիտալի շրջապտույտ։

جریانات [ջարայանաթ] 1) տե՛ս Եզ. جریان [ջարայան], 2) դեպքեր, իրադարձություններ։

جرئت [ջոր'աթ] տե՛ս جرأت [ջոր'աթ]։

جریحه [ջարիհե] վերք։ Հոգ. جرایح [ջարայեհ]։

جریحه دار [ջարիհեդար] վիրավոր։

جرید [ջարիդ] 1) միայնակ, 2) մեկուսացված։

جریده [ջարիդե] I թերթ։ Հոգ. جراید [ջարայեդ]։

جریده [ջարիդե] II հեծյալների ջոկատ։

جریده نگار [ջարիդենեգար] ժուռնալիստ։

جریده نگاری [ջարիդենեգարի] ժուռնալիստիկա։

جریمه [ջարիմե] տուգանք։ Հոգ. جرایم [ջարայեմ]։ جریمه شدن [ջարիմե շոդան] տուգանվել։ جریمه کردن [ջարիմե քարդան] տուգանել։

جز [ջոզ] բացի։

جزء [ջոզ՚] մաս, մասնիկ։

جزاء [ջա̈զա] պատիժ, հատուցում, փոխհատուցում։ روز جزاء [րուզե ջա̈զա] դատաստանի օր։

جزالت [ջա̈զալա̈թ] 1) մեծություն, վեհություն, նշանակալիություն, 2) առատություն, 3) ծանրակշռություն (խոսքի)։ جزالت سخن [ջա̈զալա̈թե սոխա̈ն] խոսքի ծանրակշռություն, պերճախոսություն։

جزاندن [ջա̈զանդա̈ն] 1) սարսափի մեջ պահել, 2) նեղացնել։

جزاير [ջա̈զայեր] կղզիներ։ Եզ. جزيره [ջա̈զիրե]։

جزائى [ջա̈զայի] 1) քրեական, 2) պատժիչ, պատժական։ قانون جزائى [ղանունե ջա̈զայի] քրեական օրենսգիրք։

جزد [ջա̈զդ] ծղրիդ, ճռիկ։

جزر [ջա̈զր] տեղատվություն։ جزرومد [ջա̈զրոմա̈դդ] տեղատվություն և մակընթացություն։

جزع [ջա̈զա̈՚] 1) վիշտ, թախիծ, 2) հեծեծանք, հառաչանք։

جزغاله [ջեզղալե] խարխիղ։

جزم [ջա̈զմ] 1) հաստատունություն, վճռականություն, 2) հաստատ, կտրուկ, 3) սուքուն (ـْ) ձայնանիշը, 4) քեր. վերջավորում (բառավերջի ձայնավորի)։

جزو [ջոզվ] մաս, բաժին։ Հոգ. اجزاء [ա̈ջզա]։

جزولايه [ջեզոլայե] աղաչանք, պաղատանք։

جزوناله [ջեզոնալե] տե՛ս جزولايه [ջեզոլայե]։

جزوه [ջոզվե] 1) գրքույկ, 2) տետրակ, 3) նոտագրություն, 4) մամուլ (գրքի)։

جزيره [ջա̈զիրե] կղզի։ شبه جزيره [շեբհեջա̈զիրե] թերակղզի։ Հոգ. جزاير [ջա̈զայեր]։

جزيره نشين [ջա̈զիրենեշին] կղզաբնակ։

جزيل [ջա̈զիլ] 1) մեծագույն, 2) պերճախոս, 3) առատ, լի։

جزيه [ջեզյե] պատմ. ջեզիյե (մահմեդական երկրներում այլադավաններից գանձվող հարկ)։

جزئى [ջոզ՚ի] 1) աննշան, չնչին, մանր, 2) մասնակի։

جزئيات [ջոզ՚իյյաթ] մանրամասնություններ, մանրուքներ։

جزئيت [ջոզ՚իյյա̈թ] աննշանություն, չընչինություն, երկրորդականություն։

جسارت [ջեսարա̈թ] համարձակություն, հանդգնություն։ جسارت كردن [ջեսարա̈թ քա̈րդա̈ն] հանդգնել։

جسارت آميز [ջեսարա̈թամիզ] 1) հանդուգն, համարձակ, խիզախ, 2) անպատկառ։

جسامت [ջա̈սամա̈թ] հաղթանդամություն, մարմնեղություն։

جست [ջա̈սթ] թռիչք, ցատկ։

جستجو [ջոսթեջու] փնտրտուք, որոնում։ جستجو كردن [ջոսթեջու քա̈րդա̈ն] փնտրել, որոնել։

جستن [ջա̈սթա̈ն, ջեսթա̈ն] 1) ցատկել, թռչել, 2) փախչել։

جستن [ջոսթա̈ն] որոնել, փնտրել։

جست وخيز [ջեսթոխիզ] ոստոստյուն, ոստոստում։ جست وخيز كردن [ջեսթոխիզ քա̈րդա̈ն] ոստոստել։

جست وخيزك [ջեսթոխիզա̈ք] խծաշարուկ, աթուրմա (խաղ)։

جسته جسته [ջա̈սթեջա̈սթե] քիչ-քիչ, մանր-մանր, աստիճանաբար։

جسد [ջա̈սա̈դ] դիակ։ Հոգ. اجساد [ա̈ջսադ]։

جسم [ջեսմ] ֆիզ. մարմին, գանգված։ Հոգ. اجسام [ա̈ջսամ]։ جسم جامد [ջեսմե ջամեդ] պինդ մարմին։ جسم مايع [ջեսմե մայե՚] հեղուկ, հեղուկ մարմին։

جسماً [ջեսմա̈ն] ֆիզիկապես, մարմնապես։ جسماً تحليل رفتن [ջեսմա̈ն թա̈հլիլ ռա̈ֆթա̈ն] նիհարել, թուլանալ։

جسمانى [ջեսմանի] 1) ֆիզիկական, մարմնական, 2) նյութական, իրեղեն։ كار جسمانى [քարե ջեսմանի] ֆիզիկական աշխատանք։ عالم جسمانى [ալա̈մե ջեսմանի] 1) նյութական աշխարհ, 2) աշխարհիկ։

جسمانيت [ջեսմանիյյա̈թ] մարմնականություն, նյութականություն։

جسمى [ջեսմի] տե՛ս جسمانى [ջեսմանի]։

جسور [ջա̈սուր] 1) համարձակ, անվեհեր, քաջ, խիզախ, 2) հանդուգն, ամբարտավան, անպատկառ։

جسورانه [ջա̈սուրանե] 1) խիզախորեն, անվեհերաբար, քաջաբար, 2) հանդգնաբար, անպատկառորեն։

جسيم [ջա̈սիմ] 1) հաղթանդամ, մարմնեղ, 2) մեծ, խոշոր։

جشن [ջա̈շն] տոն, հանդես, հոբելյան։ جشن گرفتن [ջա̈շն գերեֆթա̈ն] տոնել։

جشنواره [ջա̈շնվարե] փեստիվալ, փառատոն։

جعال [ջա̈՚ալ] կեղծարար։

جعبه [ջա̈՚բե] արկղ, տուփ։

جعبه آينه [ջա̈՚բեայնե] ցուցափեղկ։

جعد [ջա̈՚դ] գանգուր, խոպոպ։

جعفر [ջա̈՚ֆա̈ր] 1) գետակ, վտակ, 2) ար. անձն. Ջա̈՚ֆա̈ր։ جعفر صادق [ջա̈՚ֆա̈րե սադեղ] Ճշմարտասեր Ջա̈՚ֆա̈ր (շիաների 6-րդ իմամը)։

جعفرى [ջա̈՚ֆա̈րի] բուս. մաղադանոս։

جعل [ջա̈՚լ] կեղծիք, խարդախում։ جعل كردن [ջա̈՚լ քա̈րդա̈ն] կեղծել, խարդախել, գեղծել։

جعل كننده [ջա̈՚լքոնա̈նդե] գեղծարար, կեղծող։ جعل كنندگان تاريخ [ջա̈՚լքոնա̈նդեգանե թարիխ] պատմության գեղծարարներ։

جعلى [ջա̈՚լի] կեղծ, շինծու։ اسكناس جعلى [եսքենասե ջա̈՚լի] կեղծ թղթադրամ։

جغجغه [ջեղջեղե] չխկչխկան, չխկան, բոժոժ (երեխայի խաղալիք)։

جغد [ջողդ] բու։

جغرافى [ջողրաֆի] և جغرافيا [ջողրաֆիյա] աշխարհագրություն։ جغرافى طبيعى [ջողրաֆիյե թա̈բի՚ի] ֆիզիկական աշխարհագրություն։

جغرافيدان [ջողրաֆիդան] աշխարհագրագետ։

جغله [ջեղելե] 1) թզուկ, 2) փոքր էակ։

جغوربغور [ջա̈ղուրբա̈ղուր] ամփփիկ։

جغرافيائى [ջողրաֆիյայի] աշխարհագրական։

جفاء [ջա̈ֆա] 1) բռնություն, անիրավություն, 2) չարչարանք, տանջանք։ جفا كردن [ջա̈ֆա քա̈րդա̈ն] 1) չարչարել, տանջել, 2) ճնշել, բռնություն անել, դաժանություն՝ անխղճություն թույլ տալ։

جفا پيشه [ջա̈ֆափիշե] 1) ճնշող, չարչարող, տանջող, կեղեքող, բռնակալ, 2) դաժան։

جفاكار [ջա̈ֆաքար] տե՛ս جفا پيشه [ջա̈ֆափիշե]։

جفاكارى [ջա̈ֆաքարի] 1) ճնշում, կեղեքում, 2) տանջանք, տառապանք։

جفاكش [ջա̈ֆաքեշ] 1) ճնշվող, կեղեքվող, 2) տառապյալ, նահատակ։

جفت [ջոֆթ] զույգ, ջուխտ։ يك جفت [յեք ջոֆթ] մեկ զույգ։

جفتك [ջոֆթա̈ք] զույգ ոտքով աքացի (անասունների մասին)։

جفتك انداز [ջոֆթա̈քա̈նդազ] աքացի տվող։

جفتك چاركش [ջոֆթա̈քչարքոշ] խծաշարուկ, աթուրմա (խաղ)։

جفت گيرى [ջոֆթգիրի] զուգավորում։

جفتن [ջա̈ֆթա̈ն] կռանալ, ճկվել։

جفت وجزم [ջոֆթոջա̈զմ] 1) լավ տեղավորված՝ հարմարեցված, 2) կիպ, ամրապես։

جفت وجلا [ջոֆթոջա̈լա] 1) դավեր, խարդավանք, բանսարկություն, 2) մեքենայություններ։ جفت وجلا كردن [ջոֆթոջա̈լա քա̈րդա̈ն] դավ լարել՝ նյութել։

جفن [ջա̈ֆա̈ն] 1) կոպ (աչքի), 2) պատյան (սրի)։

جفنگ [ջա̈ֆա̈նգ] անհեթեթություն, անմիտ բան։ جفنگ گفتن [ջա̈ֆա̈նգ գոֆթա̈ն] ցնդաբանել։

جفنگ گو(ى) [ջա̈ֆա̈նգգու(յ)] դատարկաբան, դատարկախոս, շաղակրատ։

جفنگ گوئى [ջա̈ֆա̈նգգույի] դատարկաբանություն, դատարկախոսություն, շաղակրատություն։

جك [ջա̈ք] ամբարձիչ։

جگر [ջեգա̈ր] 1) լյարդ, 2) սիրտ, 3) հոգի։ جگر سياه [ջեգա̈րե սիյահ] սև թոք, լյարդ, ջիգյար։ جگر سفيد [ջեգա̈րե սեֆիդ] թոք։

جگر پاره [ջեգա̈րփարե] տե՛ս جگر گوشه [ջեգա̈րգուշե]։

جگرتشنه [ջէգա̈րթէշնէ] 1) ծարավ, 2) տենչացող։

جگرخواش [ջէգա̈րխա̈րաշ] սրտաճմլիկ։

جگردار [ջէգա̈րդար] համարձակ, քաջ, սրտոտ։

جگرسوز [ջէգա̈րսուզ] 1) լերդակեզ, 2) տե՛ս جگرخواش [ջէգա̈րխա̈րաշ]։

جگرک [ջէգա̈րա̈ք] ամմիկ։

جگرکی [ջէգա̈րա̈քի] ամմիկավաճառ։

جگرگوشه [ջէգա̈րգուշէ] հոգեհատոր, սիրասուն զավակ։

جل [ջա̈լ] արտույտ։

جل [ջոլլ] 1) փալաս, 2) համետ։

جلاء [ջա̈լա] I փայլ։ روغن جلا [ռոուղա̈նէ ջա̈լա] լաք, ողորկալաք։ جلا دادن [ջա̈լա դադա̈ն] փայլեցնել, հղկել։ جلاء داشتن [ջա̈լա դաշթա̈ն] փայլել։

جلاء [ջա̈լա] II լքում, հեռացում։ جلاءوطن [ջա̈լաէ վա̈թա̈ն] արտագաղթ, վտարանդիություն։ جلاء وطن کردن [ջա̈լաէ վա̈թա̈ն քա̈րդա̈ն] արտագաղթել։

جلاب [ջա̈լլաբ] 1) հոտարած, նախրապան, տավարած, 2) հոտավաճառ, 3) ստրկավաճառ։

جلاجل [ջա̈լաջոլ] գնդակաձև զանգակներ (անասունների վզին)։

جلاد [ջա̈լլադ] դահիճ։

جلادار [ջա̈լադար] փայլող, պսպղուն, լաքված, հղկված։

جلادت [ջա̈լադա̈թ] 1) աշխուժություն, ճարպկություն, 2) քաջություն։

جلادی [ջա̈լլադի] 1) դահճություն, 2) դաժանություն, անողորմություն։

جلافت [ջա̈լաֆա̈թ] 1) դատարկություն, փուչություն, 2) թեթևամտություն, հիմարություն, թեթևսոլիկություն։

جلاگو [ջա̈լագա̈ր] հղկիչ, ողորկիչ։

جلال [ջա̈լալ] 1) փառավորություն, շքեղություն, մեծություն, պերճություն, 2) փառք, վեհություն, 3) արաբ. անձն. Ջալալ։

جلالت [ջա̈լալա̈թ] տե՛ս جلال [ջա̈լալ]։

جلب [ջա̈լա̈բ] խարդախ, խաբեբա։

جلب [ջա̈լբ] հրապուրում, գրավում, ձգում։ جلب توجه کردن [ջա̈լբէ թա̈վա̈ջջոհ քա̈րդա̈ն] ուշադրություն գրավել։

جلبی [ջա̈լա̈բի] խարդախություն, խաբեբայություն։

جلت [ջոլլա̈թ] 1) խարդախ, խաբեբա, 2) խորամանկ։

جلد [ջա̈լդ] 1) ճարպիկ, արագաշարժ, 2) արագ, շուտ։

جلد [ջէլդ] 1) կազմ (գրքի), 2) հատոր (գրքի), 3) կեղև, 4) պատյան, 5) մաշկ։

جلدساز [ջէլդսազ] կազմարար։

جلدی [ջա̈լդի] 1) ճարպկություն, ժրություն, 2) արագություն, արագաշարժություն։

جلدی [ջէլդի] մաշկային։ امراض جلدی [ա̈մրազէ ջէլդի] մաշկային հիվանդություններ։

جلسه [ջա̈լա̈սէ] ժողով, նիստ։ جلسهٔ علنی [ջա̈լա̈սէյէ ա̈լա̈նի] դռնբաց ժողով։ جلسهٔ عمومی [ջա̈լա̈սէյէ օմումի] ընդհանուր ժողով։ جلسهٔ مشاوره [ջա̈լա̈սէյէ մոշավէրէ] խորհրդակցություն։

جلف [ջէլֆ] 1) թեթևամիտ, թեթևսոլիկ, 2) հիմար, 3) պիժոն։

جلف‌گری [ջէլֆգա̈րի] 1) թեթևամտություն, թեթևսոլիկություն, 2) հիմարություն, անխելքություն, 3) պիժոնություն։

جلفی [ջէլֆի] տե՛ս جلف‌گری [ջէլֆգա̈րի]։

جلفا [ջոլֆա] Ջուլֆա, Ջուղա։

جلق [ջա̈լղ] բժշկ. օնանիզմ, ձեռնաշարժություն։ جلق زدن [ջա̈լղ զա̈դա̈ն] օնանիզմով պարապել, ձեռնաշարժություն անել։

جلگه [ջոլգէ] հովիտ, դաշտ։ جلگهٔ مرتفع [ջոլգէյէ մորթա̈ֆէ'] բարձրավանդակ։

جلنبر [ջոլա̈մբա̈ր] և [ջոլա̈մբոր] ցնցոտիավոր, քրջոտ։

جلو [ջէլոու] 1) առաջ, առջև, 2) առջևում։ جلوافتادن [ջէլոու օֆթադա̈ն] առաջ ընկնել։ جلوآمدن [ջէլոու ա̈մա̈դա̈ն] մոտենալ։ جلو آوردن [ջէլոու ա̈վա̈րդա̈ն] առաջ քաշել, առաջ բերել։

جلودار [ջէլոուդար] ավանգարդ, առաջապահ։

جلوس [ջոլուս] գահակալություն։ جلوس کردن [ջոլուս քա̈րդա̈ն] գահ բարձրանալ։

جلوگیری [ջէլոուգիրի] արգելում, կանխում, զսպում, խոչընդոտում։ جلوگیری کردن [ջէլոուգիրի քա̈րդա̈ն] 1) արգելել, 2) զսպել, 3) կանխել, կանխարգելել։

جلوه [ջէլվէ] 1) փայլ, շքեղություն, պայծառություն, 2) ցուցադրում, 3) արտաքին տեսք։ جلوه دادن [ջէլվէ դադա̈ն] 1) ցուցադրել, 2) պճնել, զարդել։ جلوه کردن [ջէլվէ քա̈րդա̈ն] ներկայացվել։

جلوه‌فروش [ջէլվէֆորուշ] 1) պչրող, սեթևեթող, 2) ցուցամոլ։

جلوه‌فروشی [ջէլվէֆորուշի] 1) կոկետություն, 2) ցուցամոլություն։

جلوه‌گر [ջէլվէգա̈ր] 1) երևացող, 2) շողշողուն, երևելի, 3) կոկետ։

جلوه‌گری [ջէլվէգա̈րի] 1) կոկետություն, 2) ցույց, ցուցադրում, 3) փայլ, գեղեցկություն։ جلوه‌گری کردن [ջէլվէգա̈րի քա̈րդա̈ն] 1) երևալ, դրսևորվել, հանդես գալ, 2) փայլել, շողշողալ, 3) ցուցադրվել, կոկետություն անել։

جلی [ջա̈լի] պարզ, հստակ, պարզորոշ, ճշգրիտ։ خط جلی [խա̈թթէ ջա̈լի] դյուրընթեռնելի ձեռագիր։

جلیتقه [ջէլիթղէ] բաճկոնակ։

جلیدیه [ջա̈լիդիյյէ] անատ. ակնաբյուրեղ։

جلیس [ջա̈լիս] զրուցակից։

جلیل [ջա̈լիլ] 1) մեծ, փառավոր, պանծալի, 2) հարգելի, հարգարժան։

جلیل‌القدر [ջա̈լիլօլղա̈դր] փառապանծ։

جلیه [ջա̈լիյյէ] 1) տե՛ս جلی [ջա̈լի], 2) իսկություն, ստուգություն, արժանահավատություն։

جم [ջա̈մմ] բազմություն։ جم غفیر [ջա̈մմէ ղա̈ֆիր] հոծ բազմություն։

جماد [ջա̈մադ] 1) անշունչ առարկա, 2) պինդ մարմին, 3) անօրգանական նյութ, միներալ։ Հոգ. جمادات [ջա̈մադաթ]։

جمار [ջա̈մար] ամբոխ, բազմություն, խառնամբոխ։

جماز [ջա̈մմազ] արագ, արագագնաց ուղտ։

جماش [ջա̈մմաշ] 1) հետաքրքրաշարժ, խաղուն, չարաճճի, 2) սիրեցյալ։

جماع [ջէմա'] սեռական հարաբերություն։

جماعت [ջա̈մաա̈թ] 1) բազմություն, հասարակություն, 2) ժողովուրդ, 3) համայնք։

جمال [ջա̈մալ] գեղեցկություն, վայելչություն։

جمال [ջա̈մմալ] ուղտապան։

جماهیر [ջա̈մահիր] հանրապետություններ։ Եզ. جمهوری [ջոմհուրի]։

جمجمه [ջոմջոմէ] գանգ։

جمع [ջա̈մ'] 1) գումար, հանրագումար, 2) մաթ. գումարում, 3) կուտակում, հավաքում, 4) քեր. հոգնակի թիվ, 5) խումբ (մարդկանց), 6) կենտրոնացված։

جمعاً [ջա̈մ'ա̈ն] 1) ընդամենը, 2) միասին, համատեղ։

جمع آوری [ջա̈մ'ավա̈րի] հավաքում։ جمع آوری محصول [ջա̈մ'ավա̈րիյէ մա̈հսուլ] բերքահավաք։

جمع‌بندی [ջա̈մ'բա̈նդի] 1) ի մի բերում, հանրագումարի բերում, 2) գումարում։

جمع‌وجور [ջա̈մ'ոջուր] կարգի բերված, հավաքված։

جمعه [ջոմ'է] ուրբաթ։ مسجد جمعه [մա̈սջէդէ ջոմ'է] մայր մզկիթ։

جمعی [ջա̈մ'ի] 1) կոլեկտիվ, համատեղ, 2) համայնական, համայնքի։ نماز جمعی [նա̈մազէ ջա̈մ'ի] համայնական աղոթք։

جمعیت [ջա̈մ'իյյա̈թ] 1) բնակչություն, ազգաբնակչություն, 2) կոլեկտիվ, 3) բազմություն։

جملات [ջոմա̈լաթ] նախադասություններ։ Եզ. جمله [ջոմլէ]։

جملگی [ջոմլէգի] 1) ամբողջություն, 2) բոլորը։

جمله [ջոմլէ] 1) նախադասություն, 2) հանրագումար։ Հոգ. جملات [ջոմա̈լաթ]։ جملهٔ استفهامی [ջոմլէյէ էսթէֆհամի] հարցական նախադասություն։ جملهٔ شاگردان [ջոմլէյէ շագէրդան] բոլոր աշակերտները։ جمله ساختن [ջոմլէ սախթա̈ն] նախադասություն կազմել։

جمله‌بندی [ջոմլեբանդի] նախադասության կազմում։

جمله‌پرداز [ջոմլեփարդազ] ճոռոմաբան։

جمله‌پردازی [ջոմլեփարդազի] ճոռոմաբանություն։

جمله‌سازی [ջոմլեսազի] տե՛ս جمله‌بندی [ջոմլեբանդի]։

جمود [ջոմուդ] 1) սառեցում, 2) անշարժություն։ جمود فکری [ջոմուդե ֆեքրի] մտքի անշարժություն։

جمهوری [ջոմհուրի] հանրապետություն։ Հոգ. جماهیر [ջամահիր]։ جمهوری خودمختار [ջոմհուրիյե խոդմոխթար] ինքնավար հանրապետություն։ جمهوری دموکراسی ملی [ջոմհուրիյե դեմոքրասիյե մելլի] ժողովրդա-դեմոկրատական հանրապետություն։

جمهوری‌خواه [ջոմհուրիխահ] հանրապետական (հանրապետական վարչակարգի կողմնակից)։

جمهوری‌طلب [ջոմհուրիթալաբ] տե՛ս جمهوری‌خواه [ջոմհուրիխահ]։

جمیع [ջամի՛] համայն, ամբողջ, բովանդակ։

جمیعاً [ջամի՛ան] ամբողջապես, բոլորը, լրիվ կազմով։

جمیل [ջամիլ] գեղեցիկ, վայելուչ։

جمیله [ջամիլե] 1) գեղեցկուհի, վայելուչ, 2) իգ. անձն. Ջամիլե։

جن [ջենն] չարք, դև, չար ոգի, ջին։ Հոգ. اجنه [աջեննե]։

جناب [ջենաբ] մեծություն, գերազանցություն։ جناب عالی [ջենաբե ալի] Ձերդ մեծություն։

جناح [ջենահ] 1) կողմ, կող, 2) ռազմ. ֆլանգ, կողմ։

جناحی [ջենահի] 1) թևային, 2) ռազմ. ֆլանգային։

جنازه [ջենազե] դիակ, հանգուցյալ։ تشییع جنازه [թաշյի՛ե ջենազե] հուղարկավորություն։

جناس [ջենաս] 1) բառախաղ, 2) համանունություն։

جناغ [ջանաղ] 1) կրծոսկր, 2) հավքաշ։

جنایت [ջենայաթ] ոճրագործություն։ مرتکب جنایت شدن [մորթաքեբե ջենայաթ շոդան] ոճրագործություն կատարել։

جنایت‌آمیز [ջենայաթամիզ] ոճրական, հանցավոր, հանցալից։

جنایت‌پیشه [ջենայաթփիշե] տե՛ս جنایتکار [ջենայաթքար]։

جنایتکار [ջենայաթքար] ոճրագործ։

جنایتکارانه [ջենայաթքարանե] ոճրագործաբար, հանցավոր կերպով, հանցագործաբար։

جنایتکاری [ջենայաթքարի] ոճրագործություն։

جنائی [ջենայի] 1) քրեական, 2) դետեկտիվ։ رمان جنائی [ռոմանե ջենայի] դետեկտիվ վեպ։

جنب [ջամբ] կողմ, կողք։ جنب خانه [ջամբե խանե] տան կողքին։

جنبان [ջոմբան] շարժվող, ճոճվող։ منار جنبان [մենարե ջոմբան] ճոճվող մինարեթ։

جنباندن [ջոմբանդան] 1) շարժել, 2) ճոճել, 3) թափահարել, 4) ցնցել։

جنبش [ջոմբեշ] շարժում։ جنبش کارگری [ջոմբեշե քարգարի] բանվորական շարժում։

جنبنده [ջոմբանդե] տե՛ս جنبان [ջոմբան]։

جنب‌وجوش [ջոմբոջուշ] 1) եռուզեռ, աշխուժացում, աշխուժություն, 2) հուզում։

جنبه [ջամբե] բնույթ, կողմ։ جنبهٔ سیاسی [ջամբեյե սիյասի] քաղաքական բնույթ։ جنبهٔ عمومی [ջամբեյե օմումի] ընդհանուր բնույթ։ جنبهٔ رسمی داشتن [ջամբեյե ռասմի դաշթան] պաշտոնական բնույթ կրել։

جنبیدن [ջոմբիդան] 1) շարժվել, 2) ճոճվել։

جنت [ջաննաթ] դրախտ։

جنت‌مکان [ջաննաթմաքան] դրախտաբնակ։

جنتی [ջաննաթի] 1) դրախտային, 2) դրախտաբնակ։

جنجال [ջանջալ] 1) խառնակություն, աղմուկ, ժխոր, իրարանցում։

جنجالی [ջանջալի] աղմկարար, կռվարար։

جنحه [ջոնհե] զանցանք, իրավախախտում։

جند [ջոնդ] գունդ, զորք։

جندار [ջոնդար] թիկնապահ։

جندال [ջանդալ] հարբեցող։

جندر [ջանդար] 1) հագուստ, զգեստ, 2) անկողնային պարագաներ։

جندره [ջանդարե] ցնցոտիներ, քրջեր։

جندره‌پوش [ջանդարեփուշ] ցնցոտիավոր, քրջոտ։

جندگی [ջենդեգի] պոռնկություն։

جنده [ջենդե] պոռնիկ։

جنده‌خانه [ջենդեխանե] հասարակաց տուն։

جن‌زدگی [ջենզադեգի] դիվահարություն։

جن‌زده [ջենզադե] դիվահար։

جنس [ջենս] 1) ազգ, ընտանիք, 2) սեռ, 3) բնույթ, բնություն, 4) տեսակ, որակ, 5) ապրանք։

جنساً [ջենսան] 1) բնույթով, բնավորությամբ, խառնվածքով, 2) որակի տեսակետից, 3) ապրանքով (նատուրայով)։

جنسی [ջենսի] 1) ապրանքային, 2) սեռային։

جنسیت [ջենսիյյաթ] 1) համասեռություն, 2) սեռային հատկանիշ։

جنگ [ջանգ] պատերազմ, մարտ, ճակատամարտ։ جنگ اعصاب [ջանգե ա՛սաբ] սառը պատերազմ։ جنگ بین‌المللی [ջանգե բեյնոլմելալի] համաշխարհային պատերազմ։ جنگ داخلی [ջանգե դախելի] քաղաքացիական պատերազմ։ جنگ کبیر میهنی [ջանգե քաբիրե միհանի] Հայրենական մեծ պատերազմ։ جنگ عادلانه [ջանգե ադելանե] արդարացի պատերազմ։

جنگ‌آزموده [ջանգազմուդե] 1) փորձված ռազմիկ, մարտերում կոփված, 2) պատերազմի վետերան հաղթացող։

جنگ‌افروز [ջանգաֆրուզ] պատերազմի հրձիգ։

جنگ‌آور [ջանգավար] 1) ռազմիկ, մարտիկ, 2) խիզախ, քաջ, ռազմաշունչ, արի։

جنگ‌آوری [ջանգավարի] 1) ռազմատենչություն, 2) քաջություն, արիություն։

جنگجو [ջանգջու] 1) տե՛ս جنگ‌آور [ջանգավար], 2) կռվարար, կռվասեր։

جنگجویانه [ջանգջույանե] 1) մարտականորեն, ահարկու կերպով, 2) ռազմատենչորեն։

جنگجوئی [ջանգջույի] 1) տե՛ս جنگ‌آوری [ջանգավարի], 2) կռվարարություն։

جنگدیده [ջանգդիդե] տե՛ս جنگ‌آزموده [ջանգազմուդե]։

جنگ‌طلب [ջանգթալաբ] ռազմամոլ։

جنگ‌طلبی [ջանգթալաբի] ռազմամոլություն։

جنگل [ջանգալ] անտառ։ جنگل انبوه [ջանգալե անբուհ] խիտ անտառ։ جنگل مصنوعی [ջանգալե մասնու՛ի] տնկած անտառ։

جنگلبان [ջանգալբան] 1) անտառապահ, 2) անտառապետ, 3) անտառամշակ։

جنگلبانی [ջանգալբանի] անտառապահություն, անտառապետություն։

جنگل‌بری [ջանգալբորի] անտառահատում։

جنگل‌دار [ջանգալդար] 1) անտառապետ, 2) անտառաբույծ։

جنگل‌داری [ջանգալդարի] 1) անտառապետություն, 2) անտառաբուծություն։

جنگل‌زار [ջանգալզար] անտառուտ։

جنگلستان [ջանգալեսթան] տե՛ս جنگل‌زار [ջանգալզար]։

جنگل‌کاری [ջանգալքարի] անտառատունկ, անտառատնկում։

جنگلی [ջանգալի] անտառային։

جنگنده [ջանգանդե] կռվող, ռազմիկ։

جنگی [ջանգի] 1) մարտական, ռազմական, 2) ռազմասեր, 3) ռազմիկ։ عملیات جنگی [ամալիյաթե ջանգի] մարտական գործողություններ։

جنگیدن [ջանգիդան] կռվել, մարտնչել։

جن‌گیر [ջենգիր] ոգի(ներ) կախարդող։

جنوب [ջոնուբ] հարավ։ جنوب شرقی [ջոնուբե շարղի] հարավ-արևելք, հարավ-արևելյան։ جنوب غربی [ջոնուբե ղարբի] հարավ-արևմուտք, հարավ-արևմտյան։

جنوبی [ջäնուբի] հարավային:

جنون [ջոնուն] խելագարություն, խելացնորություն, խանգարում, այսահարություն, մոլեգնություն:

جنون آمیز [ջոնունամիզ] խելացնոր, խելագար, խելահեղ:

جنون آور [ջոնունավար] խենթացնող, խելահեղ անող:

جنی [ջեննի] այսահար, խելագար:

جنین [ջäնին] սաղմ: جنین کاذب [ջäնինե քազեբ] արտաարգանդային հղիացում: سقط جنین [սեղթե ջäնին] վիժում:

جنین شناس [ջäնինշենաս] սաղմնաբան, սաղմնաբանության մասնագետ:

جنین شناسی [ջäնինշենասի] սաղմնաբանություն (էմբրիոլոգիա):

جو [ջäվ(վ)] մթնոլորտ: ماوراء جو [մավարաէ ջäվ(վ)] վերնոլորտ, ստրատոսֆերա:

جو [ջոու] գարի:

جو [ջու] առու, առվակ:

جواب [ջäվաբ] պատասխան: جواب رد [ջäվաբե ռäդդ] մերժում: بلاجواب [բելաջäվաբ] անպատասխան: جواب دادن [ջäվաբ դադäն] 1) պատասխանել, 2) բավարարել:

جوابده [ջäվաբդեհ] 1) պատասխանատու, 2) համապատասխանող:

جواب گو(ی) [ջäվաբգու(յ)] տե՛ս جوابده [ջäվաբդեհ]:

جوابگوئی [ջäվաբգուի] 1) պատասխանատվություն, 2) համապատասխանություն:

جوابی [ջäվաբի] պատասխանական, փոխադարձ:

جواد [ջäվադ] 1) առատաձեռն, մեծահոգի, 2) արաբ. անձն. Ջավադ:

جوار [ջäվար] հարևանություն, մերձակայություն: درجوار [դäր ջäվար] հարևանության մեջ:

جواز [ջäվազ] անցագիր: جواز دادن [ջäվազ դադäն] անցագիր տալ, թույլատրել: جواز گرفتن [ջäվազ գերեֆթäն] անցագիր՝ թույլտվություն ստանալ:

جوال [ջäվալ և ջովալ] պարկ, ջվալ, հակ:

جوالدوز [ջäվալդուզ] 1) մախաթ, 2) ջվալ՝ պարկ կարող:

جوان [ջäվան] երիտասարդ: Հոգ. جوانان [ջäվանան]: جوان شدن [ջäվան շոդäն] երիտասարդանալ:

جوانان [ջäվանան] 1) երիտասարդություն, 2) տե՛ս եզ. جوان [ջäվան]:

جوانب [ջäվանեբ] կողմեր: Եզ. جانب [ջանեբ]:

جوانبخت [ջäվանբäխթ] երջանիկ, հաջողակ, բախտավոր:

جوانسال [ջäվանսալ] տե՛ս جوان [ջäվան]:

جوانمرد [ջäվանմäրդ] 1) վեհանձն, մեծահոգի, 2) արի, խիզախ, քաջարի:

جوانمردانه [ջäվանմäրդանե] 1) վեհանձնաբար, մեծահոգաբար, 2) արիաբար, խիզախաբար:

جوانمردی [ջäվանմäրդի] 1) վեհանձնություն, մեծահոգություն, 2) խիզախություն, արիություն:

جوانمرگ [ջäվանմäրգ] վաղամեռիկ:

جوانه [ջäվանե] բողբոջ, ծիլ:

جوانی [ջäվանի] երիտասարդություն, պատանեկություն:

جواهر [ջäվահեր] գոհարներ: Եզ. جوهر [ջոուհäր]:

جواهرات [ջäվահերաթ] գոհարեղեն, թանկագին քարեր:

جواهرآلات [ջäվահերալաթ] գոհարեղեն, ակնազարդական շինվածքներ, ոսկեղեն:

جواهرسازی [ջäվահերսազի] ակնագործություն, ոսկերչություն:

جواهرفروش [ջäվահերֆորուշ] ակնավաճառ, գոհարավաճառ:

جواهرفروشی [ջäվահերֆորուշի] ակնավաճառություն, գոհարավաճառություն:

جواهرنشان [ջäվահերնեշան] ակնակուռ, ակնազարդ, գոհարազարդ:

جواهری [ջäվահերի] 1) ակնագործ, ոսկերիչ, 2) ակնավաճառ, ոսկեղեն վաճառող:

جوایز [ջäվաեզ] և جوائز [ջäվաէզ] պարգևներ, մրցանակներ: Եզ. جایزه [ջայեզե]:

جوجه [ջուջե] ճուտ, ճուտիկ:

جوجه تیغی [ջուջեթիղի] ոզնի:

جوجه خروس [ջուջեխորուս] աքլորիկ, փոքրիկ աքաղաղ:

جوجه فکلی [ջուջեֆոքոլի] պճնամոլ, պիժոն:

جوجه کشی [ջուջեքեշի] ճուտարտադրություն: ماشین جوجه کشی [մաշինե ջուջեքեշի] ճտահան մեքենա, ինկուբատոր:

جوجه مرغ [ջուջեմորղ] վառեկ:

جوخه [ջուխե] ռազմ. բաժանմունք, ջոկ:

جود [ջուդ] առատաձեռնություն, մեծահոգություն:

جودت [ջոուդäթ] 1) բարություն, 2) ազնվություն, 3) ուշիմություն:

جودرو [ջոուդերոու] գարեհավաք:

جور [ջոուր] 1) բռնություն, անիրավություն, 2) տառապանք, վիրավորանք: جور کشیدن [ջոուր քեշիդäն] տառապել, վիրավորանք կրել:

جور [ջուր] 1) սեռ, տեսակ, տարատեսակություն, 2) միակերպ, համապատասխանող, 3) համաչափ, զուգաչափ, 4) ներդաշնակ: هزار جور [հեզար ջուր] հազար տեսակ: جور بودن [ջուր բուդäն] 1) հարմարվել, համապատասխանել, 2) ներդաշնակել, 3) զույգել, 4) համաչափ՝ զուգաչափ լինել:

جوراب [ջուրաբ] գուլպա:

جوراب باف [ջուրաբբաֆ] գուլպայագործ:

جوراب بافی [ջուրաբբաֆի] 1) գուլպայագործություն, 2) գուլպայագործական:

جوراب فروش [ջուրաբֆորուշ] գուլպայավաճառ:

جوراجور [ջուրաջուր] և جوربجور [ջուրբեջուր] տեսակ-տեսակ, պես-պես:

جورپیشه [ջոուրփիշե] բռնակալ, կեղեքիչ:

جورکش [ջոուրքեշ] տանջվող, տառապող, վիրավորված:

جوز [ջոուզ] ընկույզ: جوزقند [ջոուզեղäնդ] ալանի (քաղցրավենիք): جوز هندی [ջոուզե հենդի] հնդընկույզ, կոկոսյան ընկույզ:

جوزار [ջոուզար] գարու դաշտ:

جوزاقند [ջոուզաղäնդ] ալանի:

جوزک [ջոուզäք] անատ. ադամախնձոր:

جوسق [ջոուսäղ] ապարանք, պալատ:

جوش [ջուշ] I 1) եռ, եռացում, 2) զոդում, զոդելը, 3) հուզմունք, 4) մետաղախարամ, խարամ: جوش زغال [ջուշե զողալ] ածխախարամ: جوش اکسیژن [ջուշե օքսիժեն] ավտոգեն զոդում: به جوش آمدن [բեջուշ ամäդäն] 1) եռալ, 2) բորբոքվել, հուզվել:

جوش [ջուշ] II բշտիկ, պզուկ:

جوشاندن [ջուշանդäն] եռացնել:

جوشانده [ջուշանդե] եռացրած:

جوش خور [ջուշխոր] 1) զոդվող, զոդելի, 2) լավացող, ամոքվող, կպչող (վերք):

جوشدار [ջուշդար] բշտիկոտ: صورت جوشدار [սուրäթե ջուշդար] բշտիկապատ՝ պզուկոտ դեմք:

جوشش [ջուշեշ] 1) եռացում, 2) հուզմունք, գրգիռ, 3) խանդավառություն:

جوشکار [ջուշքար] զոդող (բանվոր):

جوشکاری [ջուշքարի] զոդում: جوشکاری کردن [ջուշքարի քäրդäն] զոդել:

جوش کوره [ջուշքուրե] մետաղախարամ, խարամ:

جوشن [ջոուշäն] զրահ, վերտ:

جوش وخروش [ջուշոխորուշ] եռուզեռ:

جوشی [ջուշի] նյարդային, ջղային:

جوشیدن [ջուշիդäն] եռալ:

جوشیده [ջուշիդե] եռացրած: آب جوشیده [աբե ջուշիդե] եռացրած ջուր:

جوع [ջու՛] քաղց: سد جوع کردن [սäդդե ջու՛ քäրդäն] քաղցը հագեցնել:

جوف [ջոուֆ] 1) խոռոչ, որովայն, 2) ներսը (ծրարի և այլն):

جوفاً [ջոուֆäն] սույնով:

جوفروش [ջոուֆորուշ] գարեվաճառ:

جوقه [ջուղե] տե՛ս جوخه [ջուխե]:

جوگندمی [ջոուգäնդոմի] ալեխառն:

جولان [ջոուլան] և [ջäվäլան] ոստնում, սիգ արշավում, գեղեցիկ և ճարպիկ ձիավարում:

جولانگاه [ջäվäլանգահ] 1) ասպարեզ, 2) խաղասպարեզ, մրցասպարեզ, մրցարան, 3) ձիարշավարան:

جولاه [ջուլահ] ջուլհակ։

جولەزار [ջուլեզար] մարգագետին։

جونده [ջա̈վա̈նդե] կրծող։

جوهر [ջ ո ւ հ ա̈ ր] 1) էություն, 2) փիլ՛ էանյութ, գոյություն, հիմք, սուբստանց, 3) թանաք, 4) բնահյութ, էսենցիա, 5) գոհար։

جوهردار [ջոուհա̈րդար] 1) ընդունակ, տաղանդավոր, 2) անկեղծային, ներկատու։

جوی [ջա̈վվի] մթնոլորտային։ شرایط جوی [շա̈րայեթե ջա̈վվի] մթնոլորտային պայմաններ։

جویا [ջույա] փնտրող, որոնող։

جویبار [ջույբար] 1) գետառատ, վտակներով առատ վայր, 2) գետ, գետակ, 3) գետափ։

جویدن [ջա̈վիդա̈ն] ծամել։ حرف جویدن [հա̈րֆ ջա̈վիդա̈ն] ծանր խոսել, ծամծմել։

جویده [ջա̈վիդե] ծամած, ծամված։

جوین [ջա̈վին] գարի։ نان جوین [նանե ջա̈վին] գարեհաց։

جوینده [ջույա̈նդե] փնտրող, որոնող։

جهات [ջեհաթ] 1) ուղղություններ։ Եզ. جهت [ջա̈հա̈թ] կողմեր, 2) պատճառներ, 3) տեսանկյուն։

جهات یابی [ջեհաթյաբի] կողմնորոշում։ جهات یابی کردن [ջեհաթյաբի քա̈րդա̈ն] կողմնորոշվել։

جهاد [ջեհադ] կրոնական՝ սրբազան պատերազմ։

جهاز [ջեհազ] I օժիտ։

جهاز [ջեհազ] II անատ. գործարաններ (օրգաններ)։ جهاز هاضمه [ջեհազե հազեմե] մարսողության օրգաններ։ جهاز عصبی [ջեհազե ա̈սա̈բի] նյարդային համակարգ։

جهاز [ջեհազ] III նավ։

جهال [ջոհհալ] տգետներ, հիմարներ։ Եզ. جاهل [ջահել]։

جهالت [ջա̈հալա̈թ] 1) տգիտություն, խավարամտություն, 2) հիմարություն։

جهان [ջա̈հան] 1) աշխարհ, 2) հասարակություն, միջավայր, 3) բնագավառ։

جهان آرا [ջա̈հանարա] աշխարհաշեն, աշխարհը զարդարող։

جهان افروز [ջա̈հանա̈ֆրուզ] ճաճանչափայլ, լուսաճաճանչ, ճառագայթափայլ։ خورشید جهان افروز [խորշիդե ջա̈հանա̈ֆրուզ] ճաճանչափայլ արեգակ։

جهان آفرین [ջա̈հանաֆա̈րին] աշխարհաստեղծ, աստված։

جهان بان [ջա̈հանբան] աշխարհապահ։

جهانبانی [ջա̈հանբանի] աշխարհապահություն, երկրի ղեկավարում։

جهانبین [ջա̈հանբին] աշխարհատես, հեռատես, ամենատես։

جهانبینی [ջա̈հանբինի] աշխարհայացք, գաղափարախոսություն։

جهانپناه [ջա̈հանփա̈նահ] աշխարհի ապավեն։

جهان پهلوان [ջա̈հանփա̈հլա̈վան] դյուցազն։

جهانپیما [ջա̈հանփեյմա] տե՛ս جهان گرد [ջա̈հանգա̈րդ]։

جهاندار [ջա̈հանդար] աշխարհակալ։

جهانداری [ջա̈հանդարի] աշխարհակալություն։

جهاندن [ջա̈հանդա̈ն] թռցնել, ցատկել տալ։

جهان دیده [ջա̈հանդիդե] աշխարհ տեսած, փորձառու։

جهانسالار [ջա̈հանսալար] տե՛ս جهاندار [ջա̈հանդար]։

جهانسوز [ջա̈հանսուզ] ավերիչ, ամայացնող։ جنگ جهانسوز [ջա̈նգե ջա̈հանսուզ] ավերիչ պատերազմ։

جهانشمول [ջա̈հանշոմուլ] համաշխարհային։ اهمیت جهانشمول [ա̈հա̈միյյա̈թե ջա̈հանշոմուլ] համաշխարհային նշանակություն։

جهانگرد [ջա̈հանգա̈րդ] աշխարհաշրջիկ, զբոսաշրջիկ, տուրիստ։

جهانگردی [ջա̈հանգա̈րդի] աշխարհաշրջիկություն։

جهان مطاع [ջա̈հանմոթա՛] աշխարհն իրեն ենթարկող։

جهان نما [ջա̈հաննա̈մա] աշխարհացույց։

جهان نورد [ջա̈հաննա̈վա̈րդ] տե՛ս جهان گرد [ջա̈հանգա̈րդ]։

جهانی [ջա̈հանի] համաշխարհային։ جنگ جهانی [ջա̈նգե ջա̈հանի] համաշխարհային պատերազմ։

جهانیان [ջա̈հանիյան] ամբողջ աշխարհի ժողովուրդները, աշխարհի բոլոր ժողովուրդները։

جهت [ջ ա̈ հ ա̈ թ] 1) կողմ, ուղղություն, 2) պատճառ, 3) տեսակետ։ تعیین جهت [թա̈՛յինե ջա̈հա̈թ] կողմնորոշում։ بدین جهت [բեդին ջա̈հա̈թ] այս պատճառով։ از هر جهت [ա̈զ հա̈ր ջա̈հա̈թ] բոլոր տեսակետներից։

جهد [ջա̈հդ] ճիգ, ջանք, ջանասիրություն։

جهر [ջա̈հր] 1) ակնհայտություն, 2) բարձրացում (ձայնի)։

جهرا [ջա̈հրա̈ն] 1) բացահայտորեն, հրապարակավ, 2) ի լուր բոլորի։

جهره [ջա̈հրե] ճախարակ։

جهش [ջա̈հեշ] ցատկ, թռիչք։

جهل [ջա̈հլ] տե՛ս جهالت [ջա̈հալա̈թ]։

جهلاء [ջոհա̈լա] տգետներ։ Եզ. جاهل [ջահել]։

جهنده [ջ ա̈ հ ա̈ ն դ ե] 1) առաձգական, 2) թռչող, 3) ցատկող։

جهنم [ջա̈հա̈ննա̈մ] դժոխք։

جهنم دره [ջա̈հա̈ննա̈մդա̈րրե] զարհուրելի դժոխք։

جهنمی [ջա̈հա̈ննա̈մի] դժոխային։ شرایط جهنمی [շա̈րայեթե ջա̈հա̈ննա̈մի] դժոխային պայմաններ։

جهود [ջոհուդ] հրեա, եբրայեցի։

جهول [ջա̈հուլ] տգետ, անուս, անկիրթ։

جهیدن [ջա̈հիդա̈ն] ցատկել։

جیب [ջեյբ] I օձիք։

جیب [ջեյբ] II մաթ. սինուս։ جیب تمام [ջեյբե թա̈մամ] կոսինուս։

جیب [ջիբ] գրպան։ جیب بغل [ջիբե բա̈ղա̈լ] ծոցի գրպան։

جیب بر [ջիբբոր] գրպանահատ։

جیب بری [ջիբբորի] գրպանահատություն։

جیبی [ջ ի բ ի] գրպանի։ فرهنگ جیبی [ֆա̈րհա̈նգե ջիբի] գրպանի բառարան։

جید [ջիդ] վիզ, պարանոց։

جیر [ջիր] զամշ՝ եղջերվենի (կաշի)։

جیران [ջեյրան] ջեյրան, մարալ։

جیرجیر [ջիրջիր] ծլվլոց, ճլվլոց։ جیرجیر کردن [ջիրջիր քա̈րդա̈ն] ծլվլալ, ճլվլալ։

جیرجیرک [ջիրջիրա̈ք] ծղրիդ։

جیره [ջիրե] օրապահիկ, օրաբաժին։

جیره بندی [ջիրեբա̈նդի] քարտային սիստեմ։

جیره خور [ջիրեխոր] 1) խնամառու, 2) ճաշվոր, 3) ձրիակյաց։

جیره خوری [ջիրեխորի] խնամառություն, 2) ճաշվորություն, 3) ձրիակերություն։

جیش [ջեյշ] զորք, բանակ։

جیغ [ջիղ] բղավոց, ճիչ։ جیغ وداد [ջիղոդադ] աղաղակ, գժություն, իրարանցում։ جیغ زدن [ջիղ զա̈դա̈ն] գոռալ, ճչալ։

جیغو [ջիղու] ճվճվան, ճղճղան։

جیك [ջիք] ծպտուն։ جیك زدن [ջիք զա̈դա̈ն] ծպտուն հանել։

جیم [ջիմ] ج տառի անունը։ جیم شدن [ջիմ շոդա̈ն] ծլկել։

جیوه [ջիվե] սնդիկ։

جیوه کاری [ջիվեքարի] սնդիկապատում, սնդկազոդում, ամալգամացում։ جیوه کاری کردن [ջիվեքարի քա̈րդա̈ն] սնդիկապատել, սնդկազոդել, ամալգամել։

چ

چ [չե] պարսկական այբուբենի 7-րդ տառը։

چابك [չաբոք] ճարպիկ, արագաշարժ։

چابك پا [չաբոքփա] արագոտն։

چابكدست [չաբոքդա̈սթ] արագաձեռն, ճարպիկ, արագաշարժ։

چابكسوار [չաբոքսա̈վար] ձիավարժ, ձիարշավորդ, ջիրիդավար։

چابکسواری [չաբուքսավարի] ձիարշավ, ջիրիդ։

چابکقدم [չաբոքղա՛դամ] տե՛ս چابکپا [չաբոքփա]։

چابکی [չաբուքի] ճարպկություն, արագաշարժություն։

چاپ [չափ] տպագրություն։ چاپ کردن [չափ քա՛րդան] տպագրել, տպել։ چاپرنگی [չափե ռա՛նգի] գունավոր տպագրություն։

چاپار [չափար] սուրհանդակ, փոստատար, նամակատար։

چاپارخانه [չափարխանե] փոստատուն։

چاپخانه [չափխանե] տպարան։

چاپکردنی [չափքա՛րդանի] տպագրվելիք։

چاپلوس [չափլուս] շողոքորթ, ստորաքարշ, քծնող։

چاپلوسانه [չափլուսանե] շողոքորթաբար՝ քծնողաբար, ստորաքարշորեն։

چاپلوسی [չափլուսի] շողոքորթություն, ստորաքարշություն, քծնանք։

چاپی [չափի] տպագրական։

چاپیدن [չափիդա՛ն] կողոպտել, թալանել։

چاخان [չախան] 1) սուտլիկ, 2) շողոքորթ։

چادر [չադոր] 1) վրան, 2) չադրա, քող։

چادر زدن [չադոր զա՛դան] վրան խփել։

چادرنشین [չադորնեշին] վրանաբնակ, քոչվոր։ قبایل چادرنشین [ղաբայելե չադորնեշին] քոչվոր ցեղեր։

چادرنشینی [չադորնեշինի] քոչվորական կյանք։

چادرنماز [չադորնամազ] գունավոր կամ սպիտակ չադրա (օգտագործվում է աղոթելիս)։

چادری [չադորի] չադրավոր, չադրա կրող (կին)։

چارادویه [չարա՛դվիյե] համեմունք (բաղկացած չորս բաղադրիչից՝ դարչին, հնդընկույզ, սև պղպեղ և մեխակ)։

چارق [չարող] տրեխ, չարուխ։

چارقد [չարղա՛դ] կանացի գլխի թաշկինակ։

چارک [չարա՛ք] կշռի միավոր (750 գրամ)։

چارسو [չարսու] տե՛ս چهارسو [չա՛հարսու]։

چارناچار [չարնաչար] ուզած-չուզած, ճարահատյալ, ակամայից, ճարակտուր։

چاروادار [չարվադար] ջորեպան, կառապան, բեռնակիր անասուններ քշող։

چارواداری [չարվադարի] կառապանություն, սայլապանություն։

چاره [չարե] 1) ճար, հնար, 2) ելք, դարման։ چارهکردن [չարե քա՛րդան] ճար անել։

چارهاندیشی [չարեա՛նդիշի] հնարամտություն։

چارهبردار [չարեբա՛րդար] տե՛ս چاره پذیر [չարեփա՛զիր]։

چارهپذیر [չարեփա՛զիր] 1) բարվոքելի, ուղղելի, 2) դարմանելի։

چارهپذیری [չարեփա՛զիրի] դարմանելիություն։

چارهجو [չարեջու] հնար փնտրող։

چارهساز [չարեսազ] դարմանող, ճար անող։

چارهسازی [չարեսազի] ճար գտնելը։ چاره سازی کردن [չարեսազի քա՛րդան] ճար անել, հնար գտնել։

چارهکردنی [չարեքա՛րդանի] տե՛ս چارهپذیر [չարեփա՛զիր]։

چارهگر [չարեգա՛ր] տե՛ս چارهساز [չարեսազ]։

چارهگری [չարեգա՛րի] տե՛ս چاره سازی [չարեսազի]։

چارهناپذیر [չարենափա՛զիր] 1) անդարմանելի, 2) անուղղելի։

چاشت [չաշթ] նախաճաշ։ چاشت خوردن (کردن) [չաշթ խորդա՛ն (քա՛րդան)] նախաճաշել։

چاشتگاه [չաշթգահ] նախաճաշի պահ։

چاشنی [չաշնի] I 1) համեմունք, 2) համտես։

چاشنی [չաշնի] II հրապատիճ։

چاشنیگیر [չաշնիգիր] դեգուստատոր, համտես անող։

چاشنیگیری [չաշնիգիրի] դեգուստացիա, համտես անելը, համից որակը որոշելը։

چاق [չաղ] գեր, պարարտ։

چاقچور [չաղչուր] կանացի լայն տաբատ։

چاقچوری [չաղչուրի] հետամնաց, անկիրթ։ زن چاقچوری [զա՛նե չաղչուրի] հետամնաց՝ տգետ կին։

چاقو [չաղու] դանակ, գրչահատ։

چاقوتیزکن [չաղութիզքոն] դանակսրիչ, դանակ սրող։

چاقوچله [չաղոչելլե] գեր, գիրուկ, թմբլիկ։

چاقوکش [չաղուքեշ] դանակահարող, խուլիգան։

چاقوکشی [չաղուքեշի] դանակահարություն։

چاقی [չաղի] գիրություն, մարմնեղություն, չաղություն։

چاک [չաք] ճեղք, ճաք, պատռվածք։ چاک خوردن [չաք խորդա՛ն] ճաքել, ճեղքվել, պատռվել։

چاکچاک [չաքչաք] պատառոտած, ճաքճքված։

چاکدار [չաքդար] 1) կարվածքով, 2) ճեղքվածքով։

چاکر [չաքեր] ծառա, սպասավոր, ծառայամիտ։

چاکرانه [չաքերանե] ծառայամտորեն, ստրկամտորեն։

چاکری [չաքերի] ստրկապարտություն, ծառայամտություն, սպասավորություն։

چال [չալ] I չալ, խայտաբղետ (ձիու գույնի մասին)։

چال [չալ] II փոս, խորշ։ چالگونه [չալե գունե] այտի փոսիկ։

چالاب [չալաբ] ջրփոս, լճակ։

چالاقان [չալաղան] շահեն, ճուռակ, ռակա։

چالاک [չալաք] ճարպիկ, դյուրաշարժ, աշխույժ։

چالاکی [չալաքի] ճարպկություն, դյուրաշարժություն, աշխուժություն։

چالش [չալեշ] սիգաճեմություն։

چاله [չալե] փոս։

چالی [չալի] խորություն (փոսի)։

چالیک [չալիք] չալիկ, չիլիկ (խաղ)։

چانچو [չանչու] լծակ, լուծ։

چانه [չանե] 1) ծնոտ, 2) մշակած խմորի գունդ։ چانهزدن [չանե զա՛դան] 1) սակարկել, 2) շաղակրատել։

چانهشل [չանեշոլ] շատախոս։

چاودار [չավդար] տարեկան, աշորա։

چاووش [չավուշ] քարավանապետ։

چاویدن [չավիդա՛ն] ճչալ (վախից)։

چاه [չահ] հոր, ջրհոր։ چاه زنخدان [չահե զա՛նախդան] ծնոտի՝ կզակի փոսիկը։

چاه نفت [չահե նա՛ֆթ] նավթահոր։

چاهك [չահա՛ք] փոսիկ, փոքր հոր։

چاهکن [չահքա՛ն] հոր՝ փոս փորող։

چاهی [չահի] ջրհորի։ کبوترچاهی [քաբութա՛րե չահի] մի տեսակ աղավնի։

چای [չայ] թեյ, չայ։ چای دیشلمه (قند پهلو) [չայե դիշլա՛մե (ղա՛նդփահլու)] կծովի թեյ։

چایاندن [չայանդա՛ն] մրսեցնել։

چایچی [չայչի] թեյարանատեր։

چایخانه [չայխանե] թեյարան։

چایخور [չայխոր] 1) թեյ խմող, 2) թեյասեր։

چایخوری [չայխորի] թեյախմություն, թեյի խմելը։ اسباب چایخوری [ասբաբե չայխորի] թեյի սպասք։ فنجان چایخوری [ֆենջանե չայխորի] թեյի բաժակ։ قاشق چایخوری [ղաշողե չայխորի] թեյի գդալ։

چایدان [չայդան] թեյաման։

چایصافکن [չայսաֆքոն] թեյի թորիչ՝ ցանց՝ քամիչ։

چایکار [չայքար] թեյարույծ։

چایکاری [չայքարի] թեյարուծություն։

چایمان [չայման] մրսածություն, ցրտառություն։

چائی [չայի] տե՛ս چای [չայ]։

چائیدن [չայիդա՛ն] մրսել, մրսելուց հիվանդանալ։

چایش [չայեշ] մրսածություն, ցրտառություն։

چپ [չա՛փ] 1) ձախ, 2) ձախլիկ։ چپ افتادن [չա՛փ օֆթադա՛ն] թարսվել, հակառակվել։

چپار [չա̈փար] խայտաբղետ, չալ։ مرغ‌چپار [մորղե չա̈փար] չալ-հավ, չալփետուրիկ հավ։

چپ‌اندرقیچی [չա̈փա̈նդա̈րղեյչի] 1) խաչաձևված, 2) խճճված, 3) ոլորապտույտ, ոլոր-մոլոր։

چپاندن [չա̈փանդա̈ն] 1) խցկել, 2) խարեությամբ տալ, վզին փաթաթել։

چپاول [չ ա̈ փ ա վ ո լ] կողոպուտ, թալան։ چپاول‌کردن [չա̈փավոլ քա̈րդա̈ն] կողոպտել, թալանել։

چپاولچی [չա̈փավոլչի] կողոպտիչ, թալանչի։

چپاول‌گری [չա̈փավոլգա̈րի] տե՛ս چپاول [չա̈փավոլ]։

چپ‌بال [չա̈փբալ] ձախլիկ, ռալախ։

چپ‌چشم [չա̈փչեշմ] շիլական, շիլաչք, շիլ։

چپ‌چشمی [չա̈փչեշմի] շլություն։

چپ‌دست [չա̈փդա̈սթ] ձախլիկ։

چپر [չա̈փա̈ր] ցանկապատ։

چپراس [չա̈փրաս] տե՛ս چپراست [չա̈փրասթ]։

چپراست [չա̈փրաստ] չափրասթ, կեռ և օղ։

چپ‌رو [չա̈փրոու] քաղ. ձախ թեքման մեջ ընկած։

چپ‌روی [չա̈փրա̈վի] 1) քաղ. ձախ թեքում, 2) ձախություն։

چپق [չոփող] ծխամորճ։

چپکی [չա̈փա̈քի] խեթ, ծուռ, խեթ-խեթ։ چپکی نگاه کردن [չա̈փա̈քի նեգահ քա̈րդա̈ն] խեթ-խեթ նայել։

چپگرا [չա̈փգերա] քաղ. ձախ թեքում ունեցող։

چپو [չա̈փով] տե՛ս چپاول [չա̈փավոլ]։

چپه [չա̈փե] շրջված, շուռ եկած։ چپه شدن [չա̈փե շոդա̈ն] շուռ գալ (մեքենայի մասին)։

چپیدن [չա̈փիդա̈ն] խցկվել։

چپیره [չա̈փիրե] ամբոխ, բազմություն։ چپیره شدن [չա̈փիրե շոդա̈ն] խռնվել, հավաքվել։

چتر [չա̈թր] հովանոց։ چترنجات [չա̈թրե նեջաթ] անկարգել (պարաշյուտ)։

چترباز [չա̈թրբազ] անկարգելորդ (պարաշյուտիստ։)

چتکه [չոթքե] համրիչ։

چتور [չա̈թվա̈ր] քառորդ լիտր տարողությամբ (չեչ)։

چخماق [չա̈խմաղ] կայծքար, զայլախազ։

چخماقی [չա̈խմաղի] կայծքարե, զայլախազե։ سبیل‌چخماقی [սեբիլե չա̈խմաղի] վեր ոլորած բեղեր։

چخیدن [չ ա̈ խ ի դ ա̈ ն] 1) ջանալ, ճգնել, 2) վիճել, կռվել։

چدن [չոդա̈ն] չուգուն։

چدن‌ریزی [չոդա̈նրիզի] չուգունաձուլում։ کارخانهٔ چدن‌ریزی [քարխանեյե չոդա̈նրիզի] չուգունաձույլ գործարան։

چدنی [չոդա̈նի] չուգունե՝ չուգունից պատրաստված։

چرا [չա̈րա] արոտ։ چرا کردن [չա̈րա քա̈րդա̈ն] արածել։

چرا [չերա] ինչո՞ւ։

چرابه [չերաբե] սեր, հումուս, սերուցք։

چراسک [չա̈րասա̈ք] ծղրիդ։

چراغ [չ ե ր ա ղ] ճրագ, լապտեր։ چراغ راهنما [չերաղե ռահնա̈մա] լուսակիր, ազդանշանային լապտեր, ուղեցույց ճրագ։

چراغان [չերաղան] և چراغانی [չերաղանի] 1) հրավառություն, 2) հրավառությամբ զարդարված։

چراغ‌پایه [չերաղփայե] ճրագի պատվանդան։

چراغ‌قوه [չերաղղովվե] գրպանի լապտեր։

چراگاه [չա̈րագահ] արոտավայր։

چراندن [չա̈րանդա̈ն] արածացնել։

چرب [չա̈րբ] յուղալի, ճարպալից։ غذای چرب [ղա̈զայե չա̈րբ] յուղալի ճաշ։

چرب‌پهلو [չա̈րբփա̈հլու] հարուստ, ունևոր։

چرب‌دست [չա̈րբդա̈սթ] վարպետ, հմուտ, ճարտար, ճարպիկ։

چرب‌دستی [չա̈րբդա̈սթի] հմտություն, ճարտարություն, ճարպկություն։

چرب‌زبان [չա̈րբզա̈բան] 1) քաղցրալեզու, լեզվանի, 2) շաղակրատ։

چرب‌زبانی [չա̈րբզա̈բանի] 1) պերճախոսություն, 2) շաղակրատություն, լեզվանիություն։

چربک [չա̈րբա̈ք] յուղալի։

چربه [չ ա̈ ր բ ե] պատճենահան գծագրաթուղթ, կալկա։ چربه‌برداشتن [չա̈րբե բա̈րդաշթա̈ն] պատճենահանել (կալկայով)։

چربی [չա̈րբի] 1) յուղալիություն, ճարպոտություն, 2) ճարպ, յուղ։

چربی‌دار [չա̈րբիդար] յուղալի, ճարպոտ։

چربیدن [չ ա̈ ր բ ի դ ա̈ ն] 1) գերազանցել, 2) գերակշռել։

چرت [չա̈րթ] ցնդաբանություն, բարբաջանք, անհեթեթություն։

چرت [չորթ] նինջ, նիրհ, մրափ։ چرت‌زدن [չորթ զա̈դա̈ն] նիրհել։

چرتکه [չորթքե] տե՛ս چتکه [չոթքե]։

چرت‌وپرت [չա̈րթոփա̈րթ] տե՛ս چرت [չա̈րթ]։

چرتی [չորթի] քնկոտ, քնամոլ։

چرچی [չա̈րչի] չարչի, փերեզակ։

چرخ [չա̈րխ] 1) անիվ, 2) սարք, մեքենա, 3) պտույտ, 4) երկինք։ چرخ‌خیاطی [չա̈րխե խա̈յյաթի] կարի մեքենա։ چرخ‌گوشت [չա̈րխե գուշթ] մսաղաց։ چرخ‌اتومبیل [չա̈րխե աթոմոբիլ] ավտոմեքենայի անիվ։ چرخ‌خوردن [չա̈րխ խորդա̈ն] պտտվել։ چرخ‌فلک [չա̈րխե ֆա̈լա̈ք] բախտի անիվ։

چرخ‌آب [չա̈րխաբ] 1) ջրապտույտ, հորձանուտ, 2) ջրհան՝ ջրբաշ անիվ։

چرخ‌انداز [չա̈րխա̈նդազ] աղեղնավոր, նետաձիգ։

چرخاندن [չա̈րխանդա̈ն] պտտեցնել։

چرخ‌باد [չա̈րխբադ] պտտահողմ, մրրիկ։

چرخ‌خور [չա̈րխխոր] պտտվող։

چرخ‌دار [չա̈րխդար] անվավոր։

چرخ‌دوزی [չա̈րխդուզի] 1) թակալում, մեքենայի թակել։

چرخ‌ساز [չա̈րխսազ] անվագործ։

چرخ‌سوار [չա̈րխսա̈վար] հեծանվորդ։

چرخش [չա̈րխեշ] 1) պտույտ, 2) շրջադարձ։

چرخشت [չա̈րխոշթ] ճմլիչ, ճմլող (մեքենա)։

چرخی [չա̈րխի] 1) անվաձև, 2) չարխաբաց, չարխած։

چرخیدن [չա̈րխիդա̈ն] պտտվել, պտույտ գալ։

چرده [չա̈րդե] գույն, երանգ, թույր։

چرز [չա̈րզ] արոս (թռչուն)։

چرس [չա̈րս] թմրադեղի մի տեսակ։

چرس [չա̈րա̈ս] չան, կիսակարաս։

چرغند [չ ա ր ղ ա̈ ն դ] I 1) կանթեղ, ջահ, 2) լամպի պատվանդան։

چرغند [չա̈րղա̈նդ] II երշիկի մի տեսակ։

چرغول [չա̈րղուլ] և چرغون [չա̈րղուն] բուս. ջղախոտ, եղան լեղու։

چرک [չ ե ր ք] 1) աղտ, աղտեղություն, կեղտ, 2) թարախ։ چرک‌چشم [չերքե չեշմ] ճիպռ, ճիպռու։ چرک‌گوش [չերքե գուշ] ականջակեղտ։

چرکاب [չերքաբ] կեղտաջուր։

چرک‌آلود [չերքալուդ] 1) կեղտոտ, աղտոտ, 2) թարախակալած, թարախոտ։

چرک‌دار [չերքդար] տե՛ս چرکین [չերքին]։

چرک‌نویس [չերքնեվիս] սևագրություն։

چرکی [չերքի] տե՛ս چرکین [չերքին]։

چرکین [չերքին] 1) կեղտոտ, աղտոտված, 2) թարախոտ, թարախակալված, 3) տհաճ, զզվելի, զազիր։

چرم [չա̈րմ] կաշի։

چرم‌آلات [չա̈րմալաթ] կաշեղեն։

چرم‌ساز [չա̈րմսազ] կաշեգործ։

چرم‌سازی [չա̈րմսազի] կաշեգործություն։

چرمی [չա̈րմի] կաշե, կաշվե։

چرمین [չա̈րմին] տե՛ս چرمی [չա̈րմի]։

چرمینه [չա̈րմինե] 1) տե՛ս چرمی [չա̈րմի], 2) կաշեղեն, կաշվե ապրանքներ։

چرند [չա̈րա̈նդ] անհեթեթ, անհեթեթություն, ցնդաբանություն, ափեղցփեղություն։

چرندباف [չա̈րա̈նդբաֆ] դատարկաբան, դատարկախոս, շաղակրատ։

چرندبافی [չա̈րա̈նդբաֆի] դատարկաբանություն, ցնդաբանություն։

چرندپرند [չա̈րա̈նդփա̈րա̈նդ] տե՛ս چرند [չա̈րա̈նդ]։

چرندگو(ی) [չա̈րա̈նդգու(յ)] դատարկախոս, շաղակրատ։

چرنده [չա̈րա̈նդե] արածող։

چروك [չորուք] 1) կնճիռ, խորշոմ, 2) ծալք, 3) փոթ։ چروك خوردن [չորուք խորդան] 1) կնճռոտվել, 2) ճմռթվել։

چروكيدن [չորուքիդան] 1) կնճռոտվել, խորշոմել, 2) ճմռթվել։

چروكيده [չորուքիդե] 1) խորշոմած, կնճռոտած, 2) փոթ ընկած, 3) ճմռթված։

چريدن [չարիդան] արածել։

چريك [չերիք] 1) պարտիզան, 2) կամավոր, աշխարհազոր, անկանոն զորք։

چريكى [չերիքի] 1) պարտիզանական, 2) աշխարհազորային։

چزاندن [չազանդան] ցավացնել, վշտացնել, տանջել։

چس [չոս] (գռեհկ.) թիզ։

چسب [չասբ] սոսինձ, խեժ։

چسبان [չասբան] կպցրած, սոսնձած։

چسباندن [չասբանդան] կպցնել, սոսնձել, փակցնել։

چسبدار [չասբդար] տե՛ս چسبناك [չասբնաք]։

چسبناك [չասբնաք] մածուցիկ, կպչուն, դյուրամած։

چسبندگى [չասբանդեգի] մածուցիկություն, կպչունություն, դյուրամածություն։

چسبيدن [չասբիդան] կպչել։

چسپ [չասփ] տե՛ս چسب [չասբ]։

چسپيدن [չասփիդան] տե՛ս چسبيدن [չասբիդան]։

چست [չոսթ] I 1) արագաշարժ, ճարպիկ, աշխույժ, 2) արագ, ճարպկորեն։

چست [չոսթ] II չստեր, մուճակներ։

چستى [չոսթի] արագություն, դյուրաշարժություն, ճարպկություն։

چس خور [չոս խոր] կծծի, խիստ ժլատ, գծուծ։

چس فيل [չոսե ֆիլ] ադիբուդի (բոված եգիպտացորեն)։

چسى [չոսի] պարծենկոտություն։ چسى آمدن [չոսի ամադան] պարծենալ։

چسيدن [չոսիդան] (գռեհկ.) թռել։

چشاندن [չեշանդան] ճաշակել տալ, համտես անել տալ։

چشائى [չեշայի] համ։

چشش [չեշեշ] համտես, համտեսում։

چشم [չեշմ, չաշմ] աչք։ بچشم خود [բեչեշմե խոդ] սեփական աչքով։ چشم داشتن [չեշմ դաշթան] ակնկալել։ چشم زدن [չեշմ զադան] աչքով տալ։ چشم [չաշմ] և بچشم [բեչաշմ] աչքիս վրա։ بالاى چشم [բալայե չեշմ] աչքիս վրա։

چشم آرو [չեշմարու] պահպանակ, հուռութ, աչքի հուլունք։

چشم انداز [չեշմանդազ] 1) տեսարան, տեսադաշտ, 2) հեռանկար։

چشم باز [չեշմբազ] աչքաբաց, զգոն։

چشم براه [չեշմ բերահ] աչքը ճամփին, սպասող։

چشم براهى [չեշմբերահի] սպասում։

چشم بلبلى [չեշմ բոլբոլի] կլոռաչք։ لوبياى چشم بلبلى [լուբիյայե չեշմբոլբոլի] լոռու մի տեսակ։

چشم بند [չեշմբանդ] I քող, շղարշ։

چشم بند [չեշմբանդ] II աչքակապություն անող, աճպարար։

چشم بندك [չեշմբանդաք] աչքակապուկ, աչքակապոցի (խաղ)։

چشم بندى [չեշմբանդի] աչքակապություն, աճպարարություն։

چشم پزشك [չեշմփեզեշք] ակնաբույժ։

چشم پزشكى [չեշմփեզեշքի] ակնաբուժություն։

چشم پوش [չեշմփուշ] ներողամիտ։

چشم پوشى [չեշմփուշի] ներողամտություն։ چشم پوشى كردن [չեշմփուշի քարդան] ներողամիտ լինել։

چشم تر [չեշմթար] լալկան։

چشم ترسيده [չեշմթարսիդե] աչքը վախեցած, երկյուղած։

چشم تنگ [չեշմթանգ] 1) ժլատ, գծուծ, 2) նախանձ։

چشم تنگى [չեշմթանգի] 1) ժլատություն, գծուծություն, 2) նախանձություն։

چشم چران [չեշմչերան] շռայլ, ցանկասեր։

چشم چرانى [չեշմչերանի] ցանկասիրություն։

چشمداشت [չեշմդաշթ] ակնկալիք, սպասելիք։

چشمدرد [չեշմդարդ] աչքացավ։

چشمدريده [չեշմդարիդե] անպատկառ, լիրբ։

چشمروشنى [չեշմրոուշանի] աչքալուսանք։

چشمزاغ [չեշմզաղ] 1) կապտաչյա, 2) անամոթ, անխիղճ, անպատկառ։

چشمزد [չեշմզադ] 1) ակնթարթ, 2) ակնահար, աչքով տված։ در يك چشم زد [դար յեք չեշմզադ] մեկ ակնթարթում։

چشمزده [չեշմզադե] չար աչքից տուժած, ակնահարված։

چشمشور [չեշմշուր] 1) չարաչք, 2) չոռաչք։

چشمك [չեշմաք] 1) աչքով անելը, ակնարկելը, 2) ակնոց։ چشمك زدن [չեշմաք զադան] աչքով անել։

چشم گشته [չեշմգաշթե] շիլ, շլակն։

چشم نم نمى [չեշմնամնամի] խոնավ՝ թաց՝ լացակումած աչքերով։

چشم و چار [չեշմոչար] տեսողություն։

چشم و دل باز [չեշմոդելբազ] մեծահոգի, ազնվաբարո։

چشم و دل سير [չեշմոդելսիր] աչքակուշտ, կուշտաչք, անշահախնդիր։

چشم و دل گرسنه [չեշմոդելգորոսնե] 1) ժլատ, անկուշտ, 2) ագահ, 3) նախանձկոտ։

چشم ورقلمبيده [չեշմվարղոլամբիդե] չռաչք, աչքերը դուրս պրծած։

چشم و گوش باز [չեշմոգուշբազ] աչքաբաց, իրազեկ։

چشم و گوش بسته [չեշմոգուշբաստե] 1) անիրազեկ, անփորձ, 2) անուս, անկիրթ։

چشم و هم چشم [չեշմոհամչեշմ] մրցակից։

چشم و هم چشمى [չեշմոհամչեշմի] մրցակցություն։ چشم و هم چشمى كردن [չեշմոհամչեշմի քարդան] մրցակցել։

چشمه [չեշմե] աղբյուր, ակն։ سرچشمه [սարչեշմե] աղբյուրակն։

چشمه سار [չեշմեսար] աղբյուրառատ վայր։

چشنده [չեշանդե] 1) ճաշակող, համտես անող, 2) դեգուստատոր։

چشيدن [չեշիդան] ճաշակել, համտեսել։

چطور [չեթոուր] ինչպե՞ս։

چغاله [չաղալե] ցողոլ (խակ նուշ՝ ծիրան և այլն)։

چغاله بادام [չաղալեբադամ] նուշի ցողոլ։

چغل [չողոլ] 1) բամբասող, 2) մատնիչ։

چغلى [չողոլի] բամբասանք, չարախոսություն։ چغلى كردن [չողոլի քարդան] բամբասել, չարախոսել։

چغندر [չողոնդար] ճակնդեղ։ چغندر قند [չողոնդարե ղանդ] շաքարի ճակնդեղ։

چغندركار [չողոնդարքար] ճակնդեղագործ։

چغندركارى [չողոնդարքարի] ճակնդեղագործություն։

چفت [չեֆթ] փական, սողնակ։

چفتن [չոֆթան] կեռվել, կորացվել։

چفته بينى [չաֆթեբինի] ծուռքիթ։

چفته پشت [չաֆթեփոշթ] սապատավոր։

چقدر [չեղադր] ինչքա՞ն։

چك [չաք] ապտակ։ چك زدن [չաք զադան] ապտակել։ چك خوردن [չաք խորդան] ապտակ ուտել՝ ապտակվել։

چك [չեք] չեկ (դրամի)։ چك نوشتن [չեք նեվեշթան] չեկ դուրս գրել։

چكاد [չաքադ] ճակատ, գագաթ, կատար (սարի)։

چكاره [չեքարե] ինչացո՞ւ, ի՞նչ մասնագիտություն։

چكامه [չաքամե] բանաստեղծություն, ներբող, տաղ։

چكامه سرا(ى) [չաքամեսարա(յ)] տաղերգու, ներբողագիր։

چكامه سرائى [չաքամեսարայի] տաղերգություն, ներբողագրություն, ձոներգություն։

چكامه گو(ى) [չաքամեգու(յ)] տե՛ս چكامه سرا(ى) [չաքամեսարա(յ)]։

چكامه گوئى [չաքամեգույի] տե՛ս چكامه سرائى [չաքամեսարայի]։

چكاندن [չաքանդան] կաթեցնել։

چكاوك [չաքավաք] 1) արտույտ, 2) կարմիր բադ։

چکش [չաքուշ] մուրճ։

چکش‌پذیر [չաքուշփազիր] կռանելի, դարբնելի։

چکش‌کاری [չաքուշքարի] կռում, դարբնում,

چکمه [չաքմե] չաքմա, երկարասրունք՝ երկարաճիտ կոշիկ։

چکمه‌دوز [չաքմեդուզ] չաքմա կարող։

چکوسلواکی [չեքոսլովաքի] 1) Չեխոսլովակիա, 2) չեխական։

چکه [չեքքե] 1) կաթիլ, 2) կաթոց։

چکه‌چکه [չեքքեչեքքե] կաթիլ-կաթիլ։

چکیدن [չեքիդան, չաքիդան] կաթել, կաթկթել, ծորել։

چگال [չեգալ] թանձր, խիտ, նոսր։

چگالی [չեգալի] թանձրություն, նոսրություն։

چگونگی [չեգունեգի] որակություն, հանգամանք, պարագա։

چگونه [չեգունե] ի՞նչպես, ո՞րպիսի։

چلاق [չոլաղ] հաշմանդամ։

چلاندن [չելանդան] ճմլել, քամել։

چلپاسه [չալփասե] մողես։

چلتوک [չալթուք] պատյանը չհանված բրինձ։

چلچراغ [չելչերաղ] աշտանակ, ջահ։

چلچله [չելչելե] ծիծեռնակ։

چلغوز [չալղուզ] ծերտ։

چلمن [չոլման] 1) ճլորած, անաշխույժ, 2) դյուրահավատ, միամիտ։

چلمنی [չոլմանի] միամտություն, դյուրահավատություն։

چلنگر [չելենգար] փականագործ,

چلنگری [չելենգարի] փականագործություն։

چلو [չելոու] փլավ։

چلوار [չելվար] բյազ։

چلواربافی [չելվարբաֆի] բյազագործություն։

چلوصاف‌کن [չելոուսաֆքոն] քամիչ։

چلوکباب [չելոուքաբաբ] փլավ՝ քաբաբով։

چلومرغ [չելոումորղ] հավով փլավ։

چله [չելլե] քառասունք։

چلیپا [չելիփա] խաչ։

چلیپاپرست [չելիփափարասթ] խաչապաշտ։

چلیپاپرستی [չելիփափարասթի] խաչապաշտություն։

چلیپاوار [չելիփավար] խաչաձև։

چلیک [չելիք] տակառ։

چم [չամ] I ձև, երերուն շարժվածք։ چم کردن [չամ քարդան] ճեմել։

چم [չամ] II 1) ծալք, 2) հակում, բնավորության գիծ, 3) թերություն, թուլություն։

چماق [չոմաղ] կոպալ, մահակ, դագանակ։

چماقدار [չոմաղդար] կոպալավոր, մահակավոր։

چماله [չոմալե] ճմռթված, ծամած։ چماله کردن [չոմալե քարդան] ճմռթել։

چمان [չաման] նազելիորեն քայլող։

چمباتمه [չոմբաթմե] ծալապատիկ։ چمباتمه زدن (نشستن) [չոմբաթմե զադան (նեշասթան)] ծալապատիկ նստել։

چمپا [չամփա] բրնձի մի տեսակ։

چمچه [չամչե] շերեփ։

چمدان [չամեդան] ճամպրուկ։

چمن [չաման] մարգ, մարգագետին։

چمند [չամանդ] 1) ալարկոտ, 2) գեղակազմ (ձիու մասին)։

چمنزار [չամանզար] մարգագետին։

چموش [չամուշ] կատաղի, անսաստ, անզուսպ։

چموشی [չամուշի] կատաղություն, անսաստություն, անզսպություն։

چمیدن [չամիդան] ճեմել։

چنار [չենար] սոսի, չինար։

چنان [չենան] այնպես, այդպես։

چنانچه [չենանչե] 1) այնպես որ, 2) եթե, ի դեպ։

چنانکه [չենանքե] տե՛ս چنانچه [չենանչե]։

چنباتمه [չոմբաթմե] տե՛ս چمباتمه [չոմբաթմե]։

چنبر [չամբար] օղակ, գոտեկապ, օղակապ (տակառի)։

چنبری [չամբարի] 1) կլոր, 2) կորացված,

چنبه [չոմբե] 1) դերան, 2) մահակ։ 3) դեր՝ անդյուրաշարժ մարդ։

چنته [չանթե] պայուսակ։

چند [չանդ] 1) քա՞նի, ինչքա՞ն, 2) մի քանի։

چنداشکوبه [չանդաշքուբե] բազմահարկ (շենք)։

چندان [չանդան] այնքան, այդքան։

چندانکه [չանդանքե] այնքան որ, թեև, թեպետև։

چندبرابر [չանդբարաբար] 1) մի քանի անգամ մեծացված, 2) շատ անգամ։

چندپهلو [չանդփահլու] բազմիմաստ։

چندجانبه [չանդջանեբե] բազմակողմանի։ قرارداد چندجانبه [ղարարդադե չանդջանեբե] բազմակողմանի պայմանագիր։

چندرغاز [չենդերղազ] չնչին գումար, գրոշներ։

چندرقمی [չանդրաղամի] բազմանիշ (թվի մասին)։

چندروزه [չանդրուզե] կարճատև։

چندزبانه [չանդզաբանե] 1) բազմալեզու, 2) բազմաճյուղ։

چندسلولی [չանդսելուլի] բազմաբջիջ։

چندش [չենդեշ] սարսուռ։

چندشکلی [չանդշեքլի] բազմաձև։

چندصدائی [չանդսեդայի] բազմաձայն։

چندضلعی [չանդզել'ի] բազմանկյուն, բազմակողմ։

چندطبقه [չանդթաբաղե] տե՛ս چند اشکوبه [չանդաշքուբե]։

چندک [չոնդաք] ծալապատիկ։ چندک زدن [չոնդաք զադան] ծալապատիկ նստել։

چندگوشه [չանդգուշե] բազմանկյունի։

چندلا [չանդլա] մի քանի տակ։

چندم [չանդոմ] քանի՞երորդ, քանի՞սը։ دفعه چندم [դաֆ'եյե չանդոմ] քանի՞երորդ անգամ։ چندم ماه است [չանդոմե մահ աստ] ամսի քանի՞սն է։

چندهجائی [ճանդհեջայի] բազմավանկ։

چندی [չանդի] 1) միառժամանակ, 2) այնքան, 3) մի քիչ։

چندین [չանդին] տե՛ս چند [չանդ]։

چنگ [չանգ] I ճանկ, ճիրան։ چنگ زدن [չանգ զադան] ճանկռել։ بچنگ آوردن [բեչանգ ավարդան] ձեռք բերել։

چنگ [չանգ] II տավիղ։

چنگار [չանգար] խեցգետին։

چنگال [չանգալ] 1) պատառաքաղ, եղան, երկժանի, 2) մագիլ, 3) ճիրան, ճանկ, 4) կեռ, 5) կարթ։

چنگدار [չանգդար] սրամագիլ, սրաճանկ, սրաճիրան։

چنگ‌زن [չանգզան] տավղահար։

چنگک [չանգաք] կեռ, կարթ։

چنگل [չանգոլ] տե՛ս چنگال [չանգալ]։

چنگول [չանգուլ] կսմթոց, կմշտոց, ճմկռտոց։ چنگول گرفتن (زدن) [չանգուլ գերեֆթան (զադան)] ճմկռտել, կմշտել։

چنگه [չանգե] բուռ, կույտ։

چنین [չենին] այսպես։

چو [չո] տե՛ս چون [չուն]։

چو [չոու] լուր։ چو انداختن [չոու անդախթան] լուր տարածել։

چوب [չուբ] փայտ։

چوب‌آلات [չուբալաթ] տե՛ս چوبینه‌آلات [չուբինեալաթ]։

چوب‌بری [չուբբորի] փայտասղոցում։ کارخانهٔ چوب‌بری [քարխանեյե չուբբորի] փայտասղոցարան։

چوب‌پا [չուբ(ե)փա] հենակ։

چوب‌پاره [չուբփարե] տաշեղ, չոփ, խուշուր։

چوب‌پرده [չուբփարդե] քիվ, կառնիզ։

چوب‌پنبه [չուբփամբե] խցան, խցանափայտ։

چوب‌پنبه‌ای [չուբփամբեի] խցանափայտե։

چوب‌پنبه‌کش [չուբփամբեքեշ] խցանահան։

چوبدار [չուբդար] 1) նախրապան, տավարած, 2) կշռորդ, կշռար։

چوبدستی [չուբդասթի] ձեռնափայտ։

چوب‌رختی [չուբրախթի] կախիչ։

چوب‌شکاف [չուբշեքաֆ] սեպ (փայտե)։

چوب‌شکن [չուբշեքան] փայտահատ։

چوب‌فرش [չուբֆա̈րշ] 1) պարկետ, 2) պարկետից շինված հատակ։

چوبکاری [չուբքարի] 1) փայտով հարվածներ, 2) փայտամշակում։ چوبکاری کردن [չուբքարի քա̈րդա̈ն] 1) փայտով ծեծել, 2) փայտ մշակել, 3) արտակարգ ուրախություն ցուցաբերել։

چوبی [չուբի] փայտե։

چوبینه‌الات [չուբինեալաթ] փայտեղեն, փայտե իրեր։

چوپان [չուփան] հովիվ։

چوپانی [չուփանի] հովվություն։

چوخا [չուխա] չուխա։

چوگان [չոուգան] ճոկան (մարզախաղ)։

چوگان‌بازی [չոուգանբազի] ճոկանախաղ։

چون [չուն] 1) ինչպե՞ս, 2) որովհետև, 3) նման։

چونکه [չունքե] որովհետև, քանի որ։

چون‌وچرا [չունուչերա] 1) հարցուփորձ, 2) վիճաբանություն, բախում։ بی‌چون‌وچرا [բի չունուչերա] 1) առանց հարցուփորձի, 2) անառարկելիորեն։

چونه [չունե] խմորի գնդիկ։

چه [չե] 1) ի՞նչ, 2) ինչ...ինչ։

چها [չեհա] ինչե՞ր։ Եզ. چه [չե]։

چهار [չա̈հար] չորս։

چهاربر [չա̈հարբա̈ր] 1) քառակող, 2) քառանկյունի։

چهاربرگه [չա̈հարբա̈րգե] բուս. քառաթերթիկ։

چهارپا [չա̈հարփա] չորքոտանի։

چهارپایه [չա̈հարփայե] քառոտանի, աթոռակ։

چهارپر [չա̈հարփա̈ր] քառաթև։

چهارپرچمی [չա̈հարփա̈րչա̈մի] բուս. քառառէջային։

چهارپهلو [չա̈հարփա̈հլու] 1) քառակող, 2) քառանկյունի։

چهارتا [չա̈հարթա] 1) չորսական, 2) չորս հատ։

چهارتار [չա̈հարթար] քառալար։

چهارتکبیر [չա̈հարթա̈քբիր] ննջեցյալների վրա կարդացվող աղոթք։

چهارجانبه [չա̈հարջանեբե] քառակողմանի։

چهارجزئی [չա̈հարջոզ'ի] քառամաս։

چهارجمله‌ای [չա̈հարջոմլեի] մաթ. քառանդամ։

چهارچرخه [չա̈հարչա̈րխե] քառանիվ։

چهارچوب [չա̈հարչուբ] շրջանակ։

چهارحرفی [չա̈հարհա̈րֆի] քառատառ։

چهاردانگ [չա̈հարդանգ] երկու երրորդ։

چهاردرچهار [չա̈հարդա̈րչա̈հար] քառակուսի։ اطاق چهاردرچهار [օթաղե չա̈հարդա̈րչա̈հար] քառակուսի սենյակ։

چهاردست‌وپا [չա̈հարդա̈սթոփա] չորեքթաթ։

چهاردکمه‌ای [չա̈հարդոքմեի] երկլանջեզր (զգեստ)։

چهارده [չա̈հարդա̈հ] տասնչորս։

چهاردهم [չա̈հարդա̈հոմ] տասնչորսերորդ։

چهارراه [չա̈հարրահ] խաչմերուկ, քառուղի։

چهارزانو [չա̈հարզանու] ծալապատիկ։

چهارزانونشستن [չա̈հարզանու նեշա̈սթա̈ն] ծալապատիկ նստել։

چهارزاویه [չա̈հարզավիյե] 1) քառանկյունի, 2) քառակուսի։

چهارسطحی [չա̈հարսա̈թհի] քառանիստ։

چهارسو [չա̈հարսու] 1) ուղղանկյունի, 2) տե՛ս چهارسوق [չա̈հարսուղ]։

چهارسوق [չա̈հարսուղ] 1) խաչմերուկ, 2) շուկայի հրապարակ։

چهارشانه [չա̈հարշանե] թիկնեղ, լայնաթիկունք։

چهارشقه [չա̈հարշա̈ղղե] 1) մսեղիքի քառորդ մասը, 2) քառատում։

چهارشنبه [չա̈հարշա̈մբե] չորեքշաբթի։

چهارصد [չա̈հարսա̈դ] չորս հարյուր։

چهارضلعی [չա̈հարզել'ի] տե՛ս چهاربر [չա̈հարբա̈ր]։

چهارطاق [չա̈հարթաղ] քառասյուն գմբեթ։

چهارقد [չա̈հարղա̈դ] տե՛ս چارقد [չարղա̈դ]։

چهارگانه [չա̈հարգանե] 1) քառատարր, 2) քառապատիկ։

چهارگاه [չա̈հարգահ] իրանական երաժշտական եղանակ։

چهارگوش [չա̈հարգուշ] տե՛ս چهارگوشه [չա̈հարգուշե]։

چهارگوشه [չա̈հարգուշե] 1) քառանկյունի, քառակուսի, 2) քառանկյուն։

چهارلا [չա̈հարլա] քառատակ, չորստակ, քառածալ։

چهارم [չա̈հարոմ] չորրորդ։

چهارنعل [չա̈հարնա̈'լ] քառատրոփ, քառասմբակ։

چهاروجهی [չա̈հարվա̈ջհի] տե՛ս چهارسطحی [չա̈հարսա̈թհի]։

چهاریک [չա̈հարյեք] քառորդ։

چهچه [չա̈հչա̈հ] դայլայլ, գեղգեղանք, ծլվլոց։ چهچه زدن [չա̈հչա̈հ զա̈դա̈ն] դայլայլել, գեղգեղալ։

چهره [չեհրե] 1) երես, դեմք, 2) կերպարանք, դիմագիծ, 3) դեմք (երևելի անձ)։

چهره‌پرداز [չեհրեփա̈րդազ] դիմանկարիչ։

چهره‌نما [չեհրենա̈մա] հայելի։

چهل [չեհել] քառասուն։

چهل‌چراغ [չեհելչերաղ] տե՛ս چلچراغ [չելչերաղ]։

چی [չի] տե՛ս چه [չե]։

چیت [չիթ] չիթ (բամբակից հյուսված կտոր)։

چیدن [չիդա̈ն] 1) քաղել, 2) հավաքել, հերկել, 3) խուզել, 4) կացահարել, 5) դասավորել, տեղադրել, 6) շարել (տառեր)։

چیرگی [չիրեգի] 1) հաղթություն, 2) քաջություն։

چیره [չիրե] 1) հաղթական, հաղթող, 2) քաջ, խիզախ։

چیره‌دست [չիրեդա̈սթ] ճարպիկ, ձեռներեց։

چیره‌دستی [չիրեդա̈սթի] ճարպկություն, հմտություն, ձեռներեցություն։

چیره‌زبان [չիրեզա̈բան] պերճախոս, ճարտասան։

چیز [չիզ] բան, առանձին առարկա։

چیزدار [չիզդար] ունևոր, հարուստ։

چیزفهم [չիզֆա̈հմ] հասկացող, ըմբռնող, խելամիտ։

چیستان [չիսթան] հանելուկ։

چین [չին] 1) կնճիռ, խորշոմ, 2) ծալ, փոթ։

چین‌چین [չինչին] ծալքերով։

چین‌خوردگی [չինխորդեգի] 1) կնճռոտվածություն, ծալվածություն, ծալքերի առկայություն, 2) ծալավոր, պլիսե։

چین‌شناس [չինշենաս] չինագետ։

چین‌شناسی [չինշենասի] չինագիտություն։

چینه [չինե] I 1) թռչունների կեր (հատիկային), 2) խայծ, հրապուրակեր։

چینه [չինե] II 1) որմնաշարք, 2) շերտ։

چینه‌دان [չինեդան] խածի, բուզ (թռչունների)։

چینه‌کش [չինեքեշ] որմնադիր, պատ շարող։

چینی [չինի] 1) չինական, 2) չինացի, 3) չինարեն, 4) հախճապակի։

چینی‌آلات [չինիալաթ] հախճապակեղեն։

ح

ح [հե, հա] պարսկական այբուբենի 8-րդ տառը։

حاتم [հաթա̈մ] 1) դատավոր, 2) բարեգործ, առատաձեռն։

حاجب [հաջեբ] I ծածկող, ծածկույթ, վարագույր, շղարշ։

حاجب [հաջեբ] II արգելք, խոչընդոտ։ حاجب شدن [հաջեբ շոդա̈ն] խոչընդոտել, արգելք դառնալ։

حاجب [հա̈ջեբ] III 1) դռնապան, 2) սենեկապետ։

حاجب [հաջեբ] IV հոնք։ Հոգ. حواجب [հա̈վաջեբ]։

حاجت [հաջա̈թ] կարիք, հարկ։ Հոգ. حاجات [հաջաթ] և حوائج [հա̈վայեջ]։

حاجتمند [հաջա̈թմա̈նդ] կարիքավոր, չունևոր, չքավոր։

حاجتمندی [հաջա̈թմա̈նդի] կարիք, կարոտություն, չքավորություն։

حاجز [հաջեզ] 1) արգելող, 2) մեկուսիչ։

حاجی [հաջի] Մեքքա այցելած ուխտավոր։

حاجی‌باتماز [հաջիբաթմազ] կոստան-նստան։

حاد [հադ] 1) սուր, հատու, 2) ծանր, վտանգավոր (հիվանդություն), 3) կծու (ուտելիք)։ مرض حاد [մա̈րա̈զե հադ] ծանր հիվանդություն։

حادالزاویه [հադոզզավիյե] սրանկյուն։

حادث [հադես] 1) տեղի ունեցող, ծագող, 2) նոր եկած, ոչ վաղ։ حادث وقدیم [հադեսողա̈դիմ] հին ու նոր։ حادث شدن [հադես շոդա̈ն] տեղի ունենալ, պատահել։

حادثه [հադեսե] դեպք, պատահար, միջադեպ, արկած։ Հոգ. حوادث [հա̈վադես]։

حادثه‌جو(ی) [հադեսեջու(յ)] արկածախնդիր։

حادثه‌جوئی [հադեսեջուի] արկածախնդրություն։

حاده [հադդե] տե՛ս حاد [հադ]։

حاذق [հազեղ] 1) հմուտ, գիտակ, հնարամիտ, 2) ճարպիկ։

حار [հար(ր)] կիզիչ, այրող, շոգ, տրոպիկական։

حارس [հարես] պահակ, պահապան։

حاره [հարրե] տե՛ս حار [հար(ր)]։ منطقهٔ حاره [մա̈նթա̈ղեյե հարրե] տաք՝ տրոպիկական գոտի։

حازم [հազեմ] զգուշավոր, հեռատես, խելամիտ։

حاس [հաս(ս)] զգացող, զգայուն։

حاسد [հասեդ] նախանձոտ։

حاسدانه [հասեդանե] նախանձաբար, նախանձով։

حاشا [հաշա] 1) երբեք, քավ լիցի, 2) ժխտում, հրաժարում։ حاشاکردن [հաշա քա̈րդա̈ն] ժխտել, հրաժարվել։

حاشیه [հաշիյե] 1) եզր, երիզ, 2) լուսանցք, 3) ծանոթագրություն։ Հոգ. حواشی [հա̈վաշի]։

حاشیه‌دار [հաշիյեդար] 1) երիզավոր, 2) լուսանցքով, 3) ծանոթագրություններով։

حاشیه‌نشین [հաշիյենեշին] 1) կողքից դիտող, կողմնակի դիտորդ, 2) ձրիակեր, մակաբույծ։

حاشیه‌نویس [հաշիյենեվիս] ծանոթագրող։

حاشیه‌نویسی [հաշիյենեվիսի] ծանոթագրություն։

حاصل [հասել] 1) բերք, արգասիք, 2) արդյունք։ حاصل تفریق [հասելե թա̈ֆրիղ] թվբ. մնացորդ։ حاصل جمع [հասելե ջա̈մ'] թվբ. գումար։ حاصل ضرب [հասելե զա̈րբ] թվբ. արտադրյալ։ حاصل تقسیم [հասելե թա̈ղսիմ] թվբ. քանորդ։ حاصل کردن [հասել քա̈րդա̈ն] ձեռք բերել, ստանալ։

حاصل‌بخش [հասելբա̈խշ] բերքատու, բերրի։

حاصل‌خیز [հասելխիզ] բարեբեր, արգավանդ։

حاصل‌خیزی [հասելխիզի] արգասավորություն, արգավանդություն, բերրիություն։

حاصلدار [հասելդար] 1) արդյունավետ, արգասավոր, 2) բերքատու։

حاضر [հազեր] 1) ներկա գտնվող, 2) պատրաստ, 3) այժմյա, ներկա։ Հոգ. حاضرین [հազերին] և حضار [հոզզար]։ حاضر کردن [հազեր քա̈րդա̈ն] պատրաստել։ حاضر بودن [հազեր բուդա̈ն] 1) ներկա լինել, 2) պատրաստ լինել։

حاضرجواب [հազերջա̈վաբ] պատրաստաբան, հնարամիտ, սրամիտ։

حاضرخدمت [հազերխեդմա̈թ] պատրաստակամ, հաճկատար, ծառայակամ։

حاضرغایب [հազերղայեբ] ներկա-բացակա։ حاضرغایب کردن [հազերղայեբ քա̈րդա̈ն] ներկա-բացակա անել։

حاضره [հազերե] տե՛ս حاضر [հազեր]։ نسخهٔ حاضره [նոսխեյե հազերե] այժմյան օրինակը։

حاضرین [հազերին] ներկաները։ Եզ. حاضر [հազեր]։

حافظ [հաֆեզ] 1) պահապան, 2) անգիր անող, 3) պարսից նշանավոր բանաստեղծ՝ Հաֆեզը։

حافظه [հաֆեզե] հիշողություն։

حاق [հաղղ] 1) իրական, իսկական, 2) էություն։ حاق مطلب [հաղղե մա̈թլա̈բ] գործի (խնդրի) էությունը։

حاکم [հաքեմ] 1) դատավոր, 2) նահանգապետ։ Հոգ. حکام [հոքքամ]։

حاکمانه [հաքեմանե] տիրաբար, հրամայաբար, հրամայաբար։ لحن حاکمانه [լա̈հնե հաքեմանե] հրամայողական տոն։

حاکمه [հաքեմե] տե՛ս حاکم [հաքեմ]։ طبقهٔ حاکمه [թա̈բա̈ղեյե հաքեմե] իշխող դաս։

حاکمیت [հաքեմիյյա̈թ] 1) իշխանություն, 2) ինքնիշխանություն։ حاکمیت ملی [հաքեմիյյա̈թե մելլի] ազգային ինքնիշխանություն։

حاکی [հաքի] 1) պատմող, ձայնող, հայտարարող, 2) բովանդակող, պարունակող։

حال [հալ] 1) դրություն, վիճակ, որպիսություն, հալ, 2) ներկա ժամանակ, ներկայի։ Հոգ. احوال [ա̈հվալ]։

حالا [հալա] հիմա, այժմ։

حالان [հալա̈ն] 1) առողջական տեսակետից, 2) անմիջապես, անհապաղ։

حالاحالاها [հալահալահա] դեռևս։

حالت [հալա̈թ] վիճակ, դրություն, հանգամանք, պարագա, կացություն, իրադրություն։ حالت انقلابی [հալա̈թե էնղելաբի] հեղափոխական կացություն։ حالت بی‌وزنی [հալա̈թե բիվա̈զնի] անկշռելիության վիճակ։ حالت روانی [հալա̈թե ռա̈վանի] հոգեկան վիճակ։

حالتدار [հալա̈թդար] ոգևորված, ոգեշնչված, ոգեշունչ։ چهرهٔ حالتدار [չեհրեյե հալա̈թդար] ոգեշունչ դեմք։

حال‌ندار [հալնա̈դար] անառողջ, հիվանդ։

حال‌نداری [հալնա̈դարի] անառողջ՝ հիվանդագին վիճակ։

حالو [հալու] 1) միամիտ, պարզամիտ, 2) ցանցառ, անխելք։

حالی [հալի] I այժմյան։

حالی [հալի] II հասկացած, ըմբռնած։ حالی کردن [հալի քա̈րդա̈ն] հասկացնել։ حالی شدن [հալի շոդա̈ն] հասկացվել, ըմբռնվել։

حالیه [հալիյե] 1) հիմա, այժմ, ներկա ժամանակ, 2) առայժմ։

حامد [համեդ] 1) գովերգու, 2) շնորհակալ։

حامض [համեզ] թթու, թթվահամ։

حامل [համել] կրող, տանող։ حامل پیغام [համելե փեյղամ] լրաբեր, բանբեր, սուրհանդակ։

حاملگی [համելեգի] հղիություն։

حامله [համելե] հղի, պատճառավոր։ حامله شدن [համելե շոդա̈ն] հղիանալ։

حامی [համի] պաշտպան, խնամակալ։

حانوت [հանութ] խանութ, պանդոկ։

حاوی [հավի] բովանդակող, պարունակող, ընդգրկող։ حاوی بودن [հավի բուդա̈ն] պարունակել, բովանդակել։

حائر [հաէր] և حایر [հայեր] զարմացած, ապշած, մոլորված։

حائز [հաէզ] և حایز [հայեզ] ունեցող։ حائز اهمیت [հաէզե ա̈հա̈մմիյյա̈թ] կարևորություն ունեցող, նշանակալից, կարևոր։

حائل [հաէլ] և حایل [հայել] արգելող, անջրպետ, միջնորդ։ حائل شدن [հաէլ շոդա̈ն] արգելք հանդիսանալ։

حب [հա̈բբ] 1) հատիկ, 2) գիլա, 3) դեղահատ։ Հոգ. حبوب [հոբուբ]։

حب [հոբբ] սեր, գորով։ حب جاه [հոբբե ջահ] փառամոլություն։ حب مال [հոբբե մալ] ընչասիրություն։ حب وطن [հոբբե վա̈թա̈ն] հայրենասիրություն։

حباب [հոբաբ] 1) պղպջակ, 2) լուսամփոփ։ حباب صابون [հոբաբե սաբուն] օճառի պղպջակ։ حباب چراغ [հոբաբե չերաղ] լուսամփոփ։

حبابی [հոբաբի] գնդակերպ, գնդանման, ուռուցիկ։

حباله [հեբալե] 1) ցանց, որոգայթ, 2) կապ, շղթա։

حبس [հա̈բս] 1) բանտարկություն,

2) բանտ, 3) արգելում, զսպում։ حبس تأدیبی [հա̈բսե թա̈'դիբի] բանտարկություն՝ ուղղիչ աշխատանքով։ حبس تعلیقی [հա̈բսե թա̈'լիղի] պայմանական բանտարկություն։ حبس نظری [հա̈բսե նա̈զա̈րի] տնային բանտարկություն։ حبس ابد [հա̈բսե ա̈բա̈դ] ցմահ բանտարկություն։ حبس با اعمال شاقه [հա̈բսե բա ա̈'մալե շաղղե] բանտարկություն՝ տաժանակիր աշխատանքով։

حبسی [հա̈բսի] բանտարկյալ։

حبسیه [հա̈բսիյե] բանտային եղերերգություն։

حبشی [հա̈բա̈շի] 1) եթովպական, 2) եթովպացի, 3) եթովպերեն։

حبل [հա̈բլ] 1) պարան, առասան, 2) երակ, ջիլ, 3) կապ, շղթա։

حبوبات [հոբուբաթ] հացահատիկներ։

حبه [հա̈բբե] 1) հատիկ, 2) սերմ, 3) գիլա (խաղողի)։

حبیب [հա̈բիբ] 1) սիրեցյալ, սիրեկան, 2) բարեկամ, մտերիմ, 3) արակ. անձն. Հաբիբ։

حبیبه [հա̈բիբե] 1) սիրուհի, սիրեցյալ, 2) իգ. անձն. Հաբիբե։

حتم [հա̈թմ] համոզվածություն։ بطور حتم [բեթոուրե հա̈թմ] հաստատապես, անպայման, վճռականապես։

حتماً [հա̈թմա̈ն] անպայման, անպատճառ։

حتمی [հա̈թմի] պարտադիր, անհրաժեշտ։ اجرای حتمی تمام شرایط [էջրայե հա̈թմիյե թա̈մամե շա̈րայեթ] բոլոր պայմանների պարտադիր կատարում։

حتی [հա̈թթա] 1) նույնիսկ, անգամ, 2) ըստ։

حتی الامکان [հա̈թթա̈լեմքան] ըստ հնարավորին, ըստ կարելվույն։

حتی المقدور [հա̈թթա̈լմա̈ղդուր] տե՛ս حتی الامکان [հա̈թթա̈լեմքան]։

حج [հա̈ջջ] ուխտագնացություն դեպի Մեքքա։ حج رفتن [հա̈ջջ ռա̈ֆթա̈ն] Մեքքա ուխտ գնալ։

حجاب [հեջաբ] 1) քող, 2) վարագույր, 3) չադրա։ حجاب برداشتن [հեջաբ բա̈րդաշթա̈ն] քողը վերցնել, երեսը բացել։

حجابت [հեջաբա̈թ] սենեկապետություն։

حجاج [հոջջաջ] Մեքքայի ուխտավորներ։

حجار [հա̈ջջար] 1) քարտաշ, 2) քարակոփ։

حجاری [հա̈ջջարի] քարտաշություն։

حجام [հա̈ջջամ] բժշկ. արյուն քաշող։

حجامت [հեջամա̈թ] բժշկ. արյունառություն։

حجب [հոջբ] 1) համեստություն, ամաչկոտություն, ամոթխածություն, 2) իրավ. ժառանգազրկություն։

حجت [հոջջա̈թ] 1) փաստ, ապացույց, պատճառաբանություն, 2) վեճ, վիճաբանություն, 3) վճիռ, դատավճիռ։ Հոգ. حجج [հոջա̈ջ]։

حجت الاسلام [հոջջա̈թօլէսլամ] իսլամական օրենսգետի բարձր տիտղոս։ Հոգ. حجج الاسلام [հոջա̈ջօլէսլամ]։

حجر [հա̈ջա̈ր] քար։ Հոգ. احجار [ա̈հջար]։ حجر سماوی [հա̈ջա̈րե սա̈մավի] աստղ. ասուպ, երկնաքար։ حجر صفراوی [հա̈ջա̈րե սա̈ֆրավի] բժշկ. լեղապարկի քարեր։ حجر کلیه [հա̈ջա̈րե քոլիյե] բժշկ. երիկամաքարեր։

حجر الاسود [հա̈ջա̈րօլա̈սվա̈դ] Մեքքայի սև քարը։

حجر القمر [հա̈ջա̈րօլղա̈մա̈ր] երկրբ. լուսնաքար։

حجره [հոջրե] խուց։ Հոգ. حجرات [հոջա̈րաթ]։

حجله [հեջլե] նորապսակների առագաստի սենյակ։

حجله گاه [հեջլեգահ] տե՛ս حجله [հեջլե]։

حجم [հա̈ջմ] ծավալ, տարողություն։ حجم کتاب [հա̈ջմե քեթաբ] գրքի ծավալը։ حجم کار [հա̈ջմե քար] աշխատանքի (գործի) ծավալը։

حجما [հա̈ջմա̈ն] ըստ ծավալի, տարողությամբ։

حجمی [հա̈ջմի] ծավալային։ تحلیل حجمی [թա̈հլիլե հա̈ջմի] քիմ. ծավալային վերլուծություն։

حجیم [հա̈ջիմ] 1) մեծածավալ, տարողունակ, 2) հսկայական, վիթխարի։

حد [հա̈դ(դ)] 1) սահման, 2) չափ։ Հոգ. حدود [հոդուդ]։ بیش از حد [բիշ ա̈զ հա̈դ(դ)] չափից դուրս, չափից ավելի։ تا حدی [թա հա̈դդի] որոշ չափով։ حداقل [հա̈դդե ա̈ղա̈լ] նվազագույն չափով։ حداکثر [հա̈դդե ա̈քսա̈ր] առավելագույն չափով։ از حد گذشتن [ա̈զ հա̈դ(դ) գոզա̈շթա̈ն] չափը՝ սահմանն անցնել։

حداثت [հա̈դասա̈թ] 1) առաջացում, երևան գալը, 2) նորույթ, նորություն։

حداد [հա̈դդադ] դարբին, երկաթագործ։

حدادی [հա̈դդադի] դարբնություն։

حدائق [հա̈դաէղ] և حدایق [հա̈դայեղ] պարտեզներ, այգիներ։ Եզ. حدیقه [հա̈դիղե]։

حدب [հա̈դա̈բ] 1) ելունդ, 2) ելուստ, ուռուցիկություն, դուրս ցցված մաս, 3) բարձունք։ حدب وجنه [հա̈դա̈բե վա̈ջնե] այտոսկր։

حدت [հեդդա̈թ] 1) սրություն, լարվածություն, 2) դյուրաբորբոքություն, բորբոքվածություն, տաքարյունություն, կատաղություն։ حدت بحران [հեդդա̈թե բոհրան] ճգնաժամի սաստկացում՝ սրում։ حدت زبان [հեդդա̈թե զա̈բան] լեզվի սրություն։ حدت مرض [հեդդա̈թե մա̈րա̈զ] բժշկ. հիվանդության [illegible]։

حدثان [հա̈դա̈սան] սկիզբ (որևէ գործի), 2) դեպք, իրադարձություն։ حدثان دهر [հա̈դա̈սանե դա̈հր] ճակատագրի անակնկալները (փորձանքները)։

حدس [հա̈դս] ենթադրություն, կռահում։ بطور حدس [բեթոուրե հա̈դս] ենթադրաբար։ حدس زدن [հա̈դս զա̈դա̈ն] ենթադրել, կռահել։

حدساً [հա̈դսա̈ն] ենթադրաբար։

حدسی [հա̈դսի] ենթադրական, ենթադրվող։

حدسیات [հա̈դսիյաթ] ենթադրություններ, կռահումներ։

حدشکن [հա̈դդշեքա̈ն] 1) սահմանազանց, 2) օրինազանց։

حدشکنی [հա̈դդշեքա̈նի] 1) սահմանազանցություն, 2) օրինազանցություն։

حدقه [հա̈դա̈ղե] բիբ։

حدوث [հոդուս] 1) հայտնվելը, երևան գալը, առաջացում, 2) նորույթ։

حدود [հոդուդ] սահմաններ։ در حدود [դա̈ր հոդուդե] մոտավորապես, համարյա, մոտ։

حدیث [հա̈դիս] ավանդություն։ Հոգ. احادیث [ա̈հադիս]։

حدید [հա̈դիդ] 1) երկաթ, 2) սուր, հատու, ամուր, 3) բարկ։

حدید المزاج [հա̈դիդօլմեզաջ] դյուրաբորբոք, անզուսպ։

حدیقه [հա̈դիղե] պարտեզ, այգի։ Հոգ. حدایق [հա̈դայեղ] և حدائق [հա̈դաէղ]։

حذاق [հոզզաղ] գիտակներ, հնարամիտներ, բանիմացներ։ Եզ. حاذق [հազեղ]։

حذاقت [հա̈զաղա̈թ] 1) հմտություն, փորձվածություն, 2) ընդունակություն, օժտվածություն։ حذاقت داشتن [հա̈զաղա̈թ դաշթա̈ն] 1) հմուտ՝ փորձված լինել, 2) ընդունակ՝ օժտված լինել։

حذر [հա̈զա̈ր] 1) խուսափում, զգալում, 2) զգուշություն, 3) երկյուղ։ حذر کردن [հա̈զա̈ր քա̈րդա̈ն] խուսափել, զգուշանալ։

حذف [հա̈զֆ] կրճատում, սղում։ حذف کردن [հա̈զֆ քա̈րդա̈ն] կրճատել, սղել։

حذق [հա̈զղ և հեզղ] տե՛ս حذاقت [հեզաղա̈թ]։

حراثت [հերասա̈թ] հողագործություն։

حراج [հա̈րաջ] աճուրդ։ حراج کردن [հա̈րաջ քա̈րդա̈ն] աճուրդի դնել։

حراجی [հա̈րաջի] 1) աճուրդային, 2) աճուրդ։

حرارت [հա̈րարա̈թ] 1) ջերմություն, տաքություն, 2) եռանդ։

حرارت سنج [հա̈րարա̈թսա̈նջ] ջերմաչափ։

حرارتی [հա̈րարա̈թի] ջերմային։

حراست [հերասա̈թ] պահպանություն։ حراست کردن [հերասա̈թ քա̈րդա̈ն] պահպանել, պաշտպանել։

حراص [հորրաս] ագահներ, ժլատներ։ Եզ. حریص [հա̈րիս]։

حراف [հա̈ռռաֆ] 1) շատախոս, ճարտասան, 2) լեզվանի, լեզվագար։

حرافی [հա՛րրաֆի] 1) շատախոսություն, 2) ճարտասանություն, 3) լեզվագարություն։

حراق [հա՛րրաղ] հրկիզող, հրի տվող։

حرام [հա՛րամ] 1) արգելված, անթույլատրելի (շարիաթով), 2) անմաքուր, պղծված, 3) անազնիվ ճանապարհով ձեռք բերված։ حرام کردن [հա՛րամ քա՛րդա՛ն] 1) արգելել, 2) պղծել, 3) փչացնել, վատնել։

حرامزاده [հա՛րամզադե] 1) ապօրինի ծնունդ, 2) խարդախ, որիկա։

حرام وحرس [հա՛րամոհա՛րա՛ս] վատնում, վատնողություն, շռայլում։ حرام وحرس کردن [հա՛րամոհա՛րա՛ս քա՛րդա՛ն] վատնել, շռայլորեն ծախսել։

حرامی [հա՛րամի] 1) հարամի, գող, ավազակ, 2) հարամություն, ավազակություն։

حرب [հա՛րբ] կռիվ, մարտ, պատերազմ։ دیوان حرب [դիվանե հա՛րբ] զինվորական դատարան՝ տրիբունալ։

حربگاه [հա՛րբգահ] պատերազմի բեմ, ռազմաբեմ։

حربه [հա՛րբե] 1) զենք, 2) տեգ։

حربی [հա՛րբի] 1) ռազմական, 2) ռազմիկ, մարտիկ։

حرج [հա՛րա՛ջ] 1) հանցանք, մեղք, 2) դժվարություն։

حرز [հերզ] հուռութք, թլիսմ, համայիլ։

حرص [հերս] 1) ագահություն, ժլատություն, ընչասիրություն, 2) տենչ, տենչանք, 3) նյարդայնություն, ջղայնություն, բարկություն, չարություն։

حرصاء [հորսա] ագահներ, անհագներ, ընչաքաղցներ։

حرف [հա՛րֆ] 1) տառ, 2) հնչյուն, 3) խոսք, 4) քեր. մասնիկ, հոդ։ Հոգ. حروف [հորուֆ]։ حرف پیوند پذیر [հա՛րֆե փեյվա՛նդփա՛զիր] հաջորդող տառին միացող տառ։ حرف پیوند ناپذیر [հա՛րֆե փեյվա՛նդնափա՛զիր] հոջորդ տառին չմիացող տառ։ حرف بی صدا [հա՛րֆե բիսեդա] բաղաձայն հնչյուն։ حرف حلقی [հա՛րֆե հա՛լղի] կոկորդային հնչյուն։ حرف مفت [հա՛րֆե մոֆթ] դատարկ խոսակցություն։ حرف تعریف [հա՛րֆե թա՛'րիֆ] որոշիչ հոդ։ حرف نهی [հա՛րֆե նա՛հ'յ] ժխտական մասնիկ։

حرف بری [հա՛րֆբա՛րի] բանսարկություն, չարախոսություն, քսություն, խաբարբզիկություն, բամբասանք։

حرف زن [հա՛րֆզա՛ն] 1) խոսող, 2) զրուցասեր։

حرف شنو [հա՛րֆշենոու] լսող, խրատընկալ։ بچهٔ حرف شنو [բա՛չչեյե հա՛րֆշենոու] լսող երեխա։

حرف گوش کن [հա՛րֆգուշքոն] տե՛ս حرف شنو [հա՛րֆշենոու]։

حرف نشنو [հա՛րֆնա՛շենոու] չլսող, անհնազանդ։

حرفه [հերֆե] փեշակ, զբաղմունք, մասնագիտություն։ Հոգ. حرف [հերա՛ֆ]։

حرفه‌ای [հերֆեի] 1) պրոֆեսիոնալ, 2) արհեստագիտական։ آموزشگاه حرفه‌ای [ամուզեշգահե հերֆեի] արհեստագիտական ուսումնարան։ ورزشکار حرفه‌ای [վա՛րզեշքարե հերֆեի] պրոֆեսիոնալ մարզիկ։ غیر حرفه‌ای [ղեյրե հերֆեի] ոչ պրոֆեսիոնալ, սիրողական։

حرق [հա՛րղ] 1) այրում, 2) այրոց։

حرقت [հա՛րղա՛թ, հորղա՛թ] 1) այրում, կիզում, 2) ջերմություն։

حرق وغرق [հա՛րղողա՛րղ] 1) տարերային աղետ, 2) արտակարգ հանգամանք։

حرکت [հա՛րա՛քա՛թ] 1) շարժում, տեղաշարժ, 2) մեկնում, 3) գործողություն, արարք, 4) քեր. ձայնանիշ։ Հոգ. حرکات [հա՛րա՛քաթ]։ حرکت کردن [հա՛րա՛քա՛թ քա՛րդա՛ն] 1) շարժվել, 2) մեկնել։ حرکت زشت [հա՛րա՛քա՛թե զեշթ] տգեղ արարք։

حرم [հա՛րա՛մ] հարեմ (կանանոց)։

حرمان [հերման] 1) զրկանք, ընչազրկություն, 2) լքվածություն, հիասթափություն, վհատություն, անհուսություն, 3) զրկում։ حرمان از حقوق [հերմանե ա՛զ հողուղ] իրավազրկում։

حرمان زده [հերմանզա՛դե] հուսահատված, վհատված, հուսալքված։

حرمت [հորմա՛թ] 1) հարգանք, պատիվ, [illegible], 2) արժանապատվություն, պատիվ, 3) արգելվածություն, 4) սրբություն։ حرمت کردن [հորմա՛թ քա՛րդա՛ն] հարգել, մեծարել։

حرمت گذار [հորմա՛թգոզար] հարգալից, [illegible]։ քաղաքավարի, բարեկիրթ։

حرمسرا(ی) [հա՛րա՛մսա՛րա(յ)] պալատի (ապարանքի) հարեմ՝ կանանոց։

حرمين [հա՛րա՛մեյն] Մեքքա և Մեդինա [illegible] սրբավայրերը։

حرور [հա՛րուր] 1) շոգ, տապ, տոթ, 2) խորշակ, տաք քամի։

حروف [հորուֆ] 1) տե՛ս حرف [հա՛րֆ] 2) լիթեր, տպատառ։ حروف هجاء [հորուֆե հեջա] այբուբեն։

حروفچین [հորուֆչին] գրաշար։

حروفچینی [հորուֆչինի] գրաշարություն։

حروف ریزی [հորուֆրիզի] տառաձուլում։ کارخانهٔ حروف ریزی [քարխանեյե հորուֆրիզի] տառաձուլարան։

حروفی [հորուֆի] 1) տառագիր, 2) բառերով։

حرون [հա՛րուն] կամակոր, անհնազանդ (ձիու մասին)։

حریت [հորրիյյա՛թ] ազատություն։ حریت شخصیت [հորրիյյա՛թե շա՛խսիյյա՛թ] անձի ազատություն։

حریر [հա՛րիր] մետաքս։

حریرباف [հա՛րիրբաֆ] մետաքսաման, մետաքսագործ։

حریربافی [հա՛րիրբաֆի] 1) մետաքսամանություն, մետաքսագործություն, 2) մետաքսագործական, մետաքսամանական։

حریره [հա՛րիրե] կիսել, շփոթ։

حریری [հա՛րիրի] մետաքսե։

حریص [հա՛րիս] 1) ագահ, կծծի, անհագ, 2) [illegible]։

حریصانه [հա՛րիսանե] ագահաբար, անկշտաբար, անհագաբար, ժլատորեն։

حریصی [հա՛րիսի] ագահություն, ժլատություն, շահամոլություն։

حریف [հա՛րիֆ] հակառակորդ, մրցակից, ախոյան։ Հոգ. حرفاء [հորա՛ֆա]։

حریق [հա՛րիղ] 1) հրդեհ, 2) բոց։

حریق زده [հա՛րիղզա՛դե] հրկիզված, հրդեհահար։

حریم [հա՛րիմ] 1) արգելված գոտի, 2) արգելված՝ սրբազան վայր, 3) սահման։

حزب [հեզբ] քաղ. կուսակցություն։ Հոգ. احزاب [ա՛հզաբ]։ حزب کمونیست [հեզբե քոմունիսթ] կոմունիստական կուսակցություն։

حزبی [հեզբի] կուսակցական։ غیر حزبی [ղեյրե հեզբի] անկուսակցական։ کنگرهٔ حزبی [քոնգրեյե հեզբի] կուսակցական համագումար,

حزبیت [հեզբիյյա՛թ] կուսակցականություն։

حزم [հա՛զմ] 1) վճռականություն, 2) խելամտություն, ողջամտություն, շրջահայեցություն։

حزن [հոզն] տխրություն, տրտմություն, թախիծ, մորմոք։

حزن آلود [հոզնալուդ] թախծալի, տրտմագին, տխրալի, վշտալի։

حزن آمیز [հոզնամիզ] տե՛ս حزن آلود [հոզնալուդ]։

حزن آور [հոզնավա՛ր] տխրալի, վշտալի, ցավալի, թախծալի։

حزن انگیز [հոզնա՛նգիզ] տե՛ս حزن آور [հոզնավա՛ր]։

حزین [հա՛զին] տխուր, տրտում, վշտոտ, թախծոտ։

حس [հեսս] 1) զգայում, զգայություն, զգայողություն, զգացմունք, 2) զգայարան։ Հոգ. حواس [հա՛վաս(ս)]։ حس بینائی [հեսսե բինայի] տեսանելիքի զգայություն։ حس شنوائی [հեսսե շենավայի] լսելիքի զգայություն։ حس لامسه [հեսսե լամեսե] շոշափման զգայություն։ حس وظیفه شناسی [հեսսե վա՛զիֆեշենասի] պարտքի զգացում։ حس گرسنگی [հեսսե գորոսնեգի] քաղցի զգացում։

حساب [հեսապ] 1) հաշիվ, 2) թվաբանություն։ حساب کردن [հեսապ քյարդան] հաշվել։ حساب جاری [հեսաբե ջարի] ընթացիկ հաշիվ։

حساب خرده [հեսաբխորդե] մանր՝ հին հաշիվներ։

حسابدار [հեսաբդար] հաշվապահ, հաշվետար։

حسابداری [հեսաբդարի] հաշվապահություն, հաշվետարություն։

حساب سازی [հեսաբսազի] մեքենայություն (ֆինանսական հաշիվների մեջ)։

حسابگر [հեսաբգյար] հաշվենկատ, շրջահայաց, զգուշավոր։

حسابگری [հեսաբգյարի] հաշվենկատություն, շրջահայացություն, զգուշավորություն։

حسابی [հեսաբի] 1) կանոնավոր, 2) հիմնավորված, 3) թվաբանական։ آدم حسابی [ադամե հեսաբի] կանոնավոր մարդ։ مسائل حسابی [մասաէլե հեսաբի] թվաբանական խնդիրներ։ جواب حسابی [ջավաբե հեսաբի] հիմնավոր՝ օրինավոր պատասխան։

حسادت [հեսադաթ] 1) նախանձ, 2) խանդ։ حسادت کردن [հեսադաթ քյարդան] 1) նախանձել, 2) խանդել։

حساس [հասսաս] 1) զգայուն, 2) նրբազգաց, նեղացկոտ, 3) կարևոր, հիմնական։

حساسانه [հասսասանե] նրբազգաց կերպով, կարեկցաբար։

حساسی [հասսասի] տե՛ս حساسيت [հասսասիյյաթ]։

حساسيت [հասսասիյյաթ] 1) զգայունություն, զգացողականություն, 2) դյուրազգացություն, տպավորվողություն։

حسام [հոսամ] սուսեր, սուր։

حسب [հասբ] ըստ, համաձայն, համապատասխան։

حسب [հասաբ] 1) մեծազարմություն, տոհմիկություն, ազնվականություն, 2) արժանիք, արժանապատվություն։ حسب ونسب [հասաբոնասաբ] ազնվազարմություն։

حسب الاجازه [հասբօլէջազե] համաձայն թույլտվության։

حسب الاراده [հասբօլէրադե] ըստ ցանկության։

حسب استدعاء [հասբօլէսթեդ'ա] համաձայն խնդրանքի։

حسب الاشاره [հասբօլէշարե] համաձայն ցուցմունքի։

حسب الاقتضاء [հասբօլէղթեզա] ըստ անհրաժեշտության։

حسب الامر [հասբօլամր] ըստ հրամանի, համաձայն հրամանի։

حسب الامکان [հասբօլէմքան] ըստ հնարավորին։

حسب المعمول [հասբօլմա'մուլ] ըստ սովորականի, ինչպես ընդունված է, ըստ ընդունված կարգի։

حسب الوعده [հասբօլվա'դե] համաձայն խոստման։

حسد [հասադ] 1) նախանձ, 2) խանդ։

حسدناك [հասադնաք] 1) նախանձկոտ, 2) խանդոտ։

حسرت [հասրաթ] 1) տանջանք, չարչարանք, թախիծ, կարոտ, անձկություն, վիշտ, տրտմություն, 2) փափագ, տենչանք։ حسرت وطن [հասրաթե վաթան] հայրենիքի կարոտ։ حسرت فراق [հասրաթե ֆերաղ] բաժանման ցավ՝ վիշտ։

حسرت آميز [հասրաթամիզ] տանջալից, թախծալի, կարոտալի։

حسرت انگيز [հասրաթանգիզ] թախծաբեր, տխրություն պատճառող, կարոտալի, թախծալի։

حسرت بدل [հասրաթբեդել] կարոտը սրտում, կարոտով։

حسرت خور [հասրաթխոր] 1) կարոտ քաշող, թախծոտ, 2) փափագող, տենչացող։

حسرت کش [հասրաթքեշ] տե՛ս حسرت خور [հասրաթխոր]։

حسن [հասան] 1) գեղեցիկ, հաճելի, 2) արակ. անձն. Հասան։

حسن [հոսն] 1) գեղեցկություն, վայելչություն, 2) բարություն, լավություն։ Հոգ. محاسن [մահասեն]։ حسن اخلاق [հոսնե ախլաղ] բարեբարոյություն։ حسن تفاهم [հոսնե թաֆահոմ] փոխըմբռնում։ حسن نيت [հոսնե նիյյաթ] բարյացակամություն։

حسنه [հասանե] բարի, լավ։ Հոգ. حسنات [հասանաթ]։ روابط حسنه [ռավաբեթե հասանե] բարի, լավ հարաբերություններ։ اخلاق حسنه [ախլաղե հասանե] լավ վարք։

حسود [հասուդ] 1) նախանձկոտ, 2) խանդոտ։

حسودانه [հասուդանե] 1) նախանձաբար, 2) խանդոտաբար, խանդոտությամբ, 3) նախանձկոտ, 4) խանդոտ։

حسودی [հասուդի] 1) նախանձություն, 2) խանդ։ حسودی کردن [հասուդի քյարդան] 1) նախանձել, 2) խանդել։

حسی [հեսսի] 1) զգայական, 2) շոշափելի, իրական։ ادراك حسی [էդրաքե հեսսի] զգայական ընկալում։ دليل حسی [դալիլե հեսսի] իրեղեն ապացույց։

حسيات [հեսսիյյաթ] զգացմունքներ, զգացողություններ։ حسيات قلبی [հեսսիյյաթե ղալբի] ջերմ զգացմունքներ։

حسين [հոսեյն] 1) բարի, 2) գեղեցիկ, 3) արակ. անձն. Հոսեյն։

حشر [հաշար] 1) հավաքույթ, ժողով, համախմբում (ժողովրդի), 2) աշխարհազոր, անկանոն զորք։

حشر [հաշր] 1) շփում, հաղորդակցում, 2) روز حشر [ռուզե հաշր] կրոն. ահեղ դատաստանի օր։

حشرات [հաշարաթ] միջատներ։ Եզ. حشره [հաշարե]։

حشره [հաշարե] միջատ։ Հոգ. حشرات [հաշարաթ]։

حشره خوار [հաշարեխար] միջատակեր (կենդանի)։

حشره شناس [հաշարեշենաս] միջատաբան։

حشره شناسی [հաշարեշենասի] միջատաբանություն։

حشره کش [հաշարեքոշ] միջատասպան։

حشری [հ ա շ ա ր ի] I վավաշոտ, կրքոտ, հեշտասեր։

حشری [հաշարի] II աշխարհազոր։

حشم [հ ա շ ա մ] 1) ոչխարի հոտ, 2) خدم وحشم [խադամոհաշամ] մերձավորներ, տուն-ընտանիք։

حشمت [հեշմաթ] 1) շքեղություն, պերճություն, վեհություն, վսեմություն, փառահեղություն, 2) հարգանք, պատիվ, մեծարանք, 3) ամոթխածություն, վեհերոտություն։

حشمدار [հաշամդար] անասնապահ։

حشو [հ ա շ վ] 1) երկարաբանություն, 2) լ ց վ ա ծ ք, լիցք (վերմակի, ներքնակի)։ حشو زائد [հաշվե զայեդ] ավելորդ երկարաբանություն։ حشو دشك [հաշվե դոշաք] ներքնակի լիցք։

حشويات [հաշվիյյաթ] երկարաբանություններ, նույնաբանություններ։

حشيش [հաշիշ] հաշիշ։

حشيش کش [հաշիշքեշ] հաշիշամոլ։

حشيشی [հ ա շ ի շ ի] տե՛ս حشيش کش [հաշիշքեշ]։

حصاد [հասադ] բերքահավաք, հունձ, քաղ։

حصار [հ ե ս ա ր] 1) ցանկապատ, ամրոցի պատ, պարիսպ, 2) ամրոց։

حصاردار [հեսարդար] ամրացված, պարսպապատ։

حصافت [հասաֆաթ] խելամտություն, ողջախոհություն։

حصانت [հեսանաթ] 1) ամրություն, անառիկություն, 2) ողջախոհություն, մաքրություն։

حصبه [հասբե] ախտ. ժանտատենդ, տիֆ։

حصد [հասդ] բերքահավաք, հունձ, քաղ։

حصر [հասր] 1) պաշարում, շրջափակում, 2) սահմանափակում։

حصن [հեսն] ամրոց, պատվար։ միջնաբերդ։ Հոգ. حصون [հոսուն]։ حصن حصين [հեսնե հասին] անառիկ ամրոց։

حصول [հոսուլ] 1) ձեռքբերում, ստացում, 2) նվաճում, իրականացում։ حصول مرام

[հասուլե մա̈րամ] ցանկությունների կատարում։ قابل‌حصول [ղաբելե հասուլ] հասանելի, իրականանալի։

حصه [հեսսե] մաս, բաժին։ Հմմ. حصص [հեսա̈ս]։

حصه‌دار [հեսսեդար] փայատեր, բաժնետեր։

حصیر [հա̈սիր] խսիր։

حصیرباف [հա̈սիրբաֆ] խսիրագործ, խսիր հյուսող։

حصیربافی [հա̈սիրբաֆի] խսիրագործություն։

حصیری [հա̈սիրի] խսիրե, ծղոտե, کلاه حصیری [քոլահե հա̈սիրի] ծղոտե գլխարկ։

حصیف [հա̈սիֆ] խելամիտ, ողջամիտ։

حصین [հա̈սին] ամրացված, անառիկ։

حض [հա̈զ(զ)] գրգռում, սադրանք։

حضار [հոզզար] ներկաներ։ Եզ. حاضر [հազեր]։

حضارت [հա̈զարա̈թ] 1) նստակեցություն, մշտաբնակություն, 2) քաղաքակրթություն։

حضانت [հեզանա̈թ] սնուցում, սնում, կերակրում, դաստիարակություն (երեխայի)։

حضر [հա̈զա̈ր] նստակյաց կյանք։

حضرات [հա̈զա̈րաթ] պարոնայք, ողորմած տյարք։ Եզ. حضرت [հա̈զրա̈թ]։

حضرت [հա̈զրա̈թ] մեծություն, բարձրություն, վեհափառ, գերազանցություն, պայծառություն, պայծառափայլություն (տիտղոս)։ حضرت عیسی [հա̈զրա̈թե իսա] սուրբ Հիսուս։ حضرت مریم [հա̈զրա̈թե մա̈րյա̈մ] սուրբ Մարիամ աստվածածին։

حضری [հա̈զա̈րի] քաղաքաբնակ, նստակյաց։

حضن [հեզն] 1) հովանավորություն, 2) գիրկ։

حضور [հոզուր] ներկայություն։ حضور داشتن [հոզուր դաշթա̈ն] ներկա գտնվել։

حضوراً [հոզուրա̈ն] ներկայությամբ։

حضوری [հոզուրի] 1) ներկայությամբ, առերես, 2) անձնական։ آشنائی حضوری [աշենայե հոզուրի] անձնական ծանոթություն։

حضیض [հա̈զիզ] 1) ստորին աստիճան, 2) ստորակետ։

حط [հա̈թ(թ)] իջեցում։

حطاب [հա̈թթաբ] փայտահատ։

حطام [հոթամ] բեկորներ, փշրանք։

حظ [հա̈զ(զ)] հաճույք, բավականություն, երանություն, երջանկություն։ حظ کردن [հա̈զ(զ) քա̈րդա̈ն] հաճույք զգալ։

حظیره [հա̈զիրե] փարախ։

حظیظ [հա̈զիզ] երջանիկ, կյանք վայելող։

حفار [հա̈ֆֆար] փորող, պեղող, հորատող։

حفاری [հա̈ֆֆարի] փորում, հորատում, պեղում։

حفاظ [հեֆազ] 1) նախապահպանում, պահպանում, պաշտպանություն, 2) ցանկապատ, 3) ծածկ, 4) համեստություն, զսպվածություն, ամաչկոտություն։

حفاظت [հեֆազա̈թ] պաշտպանություն, պահպանություն, պահպանում, հոգացողություն, հոգատարություն։ حفاظت کردن [հեֆազա̈թ քա̈րդա̈ն] պաշտպանել, պահպանել։

حفاظی [հեֆազի] 1) պաշտպանական, նախապաշտպանական, պաշտպանող, պահպանող, 2) ցանկապատված։

حفر [հա̈ֆր] փորում, պեղում։ حفر کردن [հա̈ֆր քա̈րդա̈ն] փորել, պեղել։

حفره [հոֆրե] 1) փոս, խորշ, 2) խոռոչ։ حفرهٔ چشم [հոֆրեյե չեշմ] աչքի խոռոչ։

حفریات [հա̈ֆրիյաթ] պեղումներ։

حفظ [հեֆզ] 1) պահպանում, պաշտպանում, 2) հիշելը, մտքում պահելը։ حفظ کردن [հեֆզ քա̈րդա̈ն] 1) պահպանել, պահել, պաշտպանել, 2) անգիր անել։

حفظ‌الصحه [հեֆզոսսեհհե] առողջապահություն։

حفظی [հեֆզի] հիշելու՝ անգիր անելու ենթակա, անգիր անելիք։

حفیظ [հա̈ֆիզ] պահապան, պաշտպան։

حق [հա̈ղ(ղ)] 1) իրավունք, 2) ճշմարտություն, արդարություն, 3) վարձատրում, հատուցում, վարձահատուցում, վարձ, վճար, 4) պարտականություն, պարտք։ حق داشتن [հա̈ղ(ղ) դաշթա̈ն] իրավունք ունենալ, իրավունք ունենալ։ حق ارشدیت [հա̈ղղե ա̈րշա̈դիյյա̈թ] ավագության իրավունք։ حق مالکیت [հա̈ղղե մալեքիյյա̈թ] սեփականության իրավունք։ کار حق [քարե հա̈ղ(ղ)] արդար գործ։ در حق [դա̈ր հա̈ղղե] մասին, վերաբերյալ, նկատմամբ։ حق اجاره [հա̈ղղե էջարե] վարձակալության վճար։ حق تألیف [հա̈ղղե թա'լիֆ] 1) հեղինակային հոնորար, 2) հեղինակային իրավունք։ حق ورود [հա̈ղղե վորուդ] մուտքի վճար։ حق تدریس [հա̈ղղե թա̈դրիս] դասավճար (դասատուի, ուսուցչի)։

حقا [հա̈ղղա̈ն] 1) իրոք, 2) իրավամբ։

حقارت [հա̈ղարա̈թ] 1) արհամարհանք, քամահրանք, 2) ստորություն։

حقارت‌آمیز [հեղարա̈թամիզ] արհամարհական, արհամարհանք արտահայտող։

حق‌الزحمه [հա̈ղ(ղ)ոզզա̈հմե] գործավարձ։

حق‌العبور [հա̈ղ(ղ)ոլօբուր] տրանզիտային մաքս։

حق‌القدم [հա̈ղ(ղ)ոլղա̈դա̈մ] բժշկի այցելության վարձ։

حق‌القلم [հա̈ղ(ղ)ոլղա̈լա̈մ] հեղինակային հոնորար։

حق‌المعالجه [հա̈ղ(ղ)ոլմոալեջե] բուժման վարձ։

حقانی [հա̈ղղանի] 1) ճշմարիտ, անկեղծ, 2) արդարացի, օրինական։

حقانیت [հա̈ղղանիյյա̈թ] 1) ճշմարտություն, արդարություն, 2) արժանահավատություն, վավերականություն։

حقایق [հա̈ղայեղ] և حقائق [հա̈ղաեղ] ճշմարտություններ։ Եզ. حقیقت [հա̈ղիղա̈թ]։

حق‌بین [հա̈ղբին] արդարախոհ, ճշմարտությունը տեսնող։

حق‌بینی [հա̈ղ(ղ)բինի] արդարախոհություն։

حق‌پرست [հա̈ղ(ղ)փա̈րա̈սթ] 1) աստվածապաշտ, բարեպաշտ, 2) արդարամիտ, արդարադատ, արդարասեր։

حق‌پرستی [հա̈ղ(ղ)փա̈րա̈սթի] 1) աստվածապաշտություն, բարեպաշտություն, 2) արդարամտություն, արդարասիրություն։

حق‌پژوه [հա̈ղ(ղ)փեժուհ] տե՛ս حق‌جو(ی) [հա̈ղ(ղ)ջու(յ)]։

حق‌جو(ی) [հա̈ղ(ղ)ջու(յ)] ճշմարտություն որոնող, արդարատենչ։

حقد [հեղդ] 1) ատելություն, 2) հիշաչարություն։

حق‌دار [հա̈ղ(ղ)դար] 1) իրավացի, 2) արդար։

حق‌شناس [հա̈ղ(ղ)շենաս] 1) երախտապարտ, շնորհակալ, 2) աստվածադավան։

حق‌شناسی [հա̈ղ(ղ)շենասի] 1) երախտապարտություն, շնորհակալություն, 2) աստվածադավանություն։

حق‌کشی [հա̈ղ(ղ)քոշի] իրավազրկություն, անարդարություն։

حق‌گذار [հա̈ղ(ղ)գոզար] 1) արդարությունը հատուցող, արդարացի վարվող, 2) տե՛ս حق‌شناس [հա̈ղ(ղ)շենաս]։

حق‌گذاری [հա̈ղ(ղ)գոզարի] 1) արդարությունը հատուցելը, 2) տե՛ս حق‌شناسی [հա̈ղ(ղ)շենասի]։

حق‌گزار [հա̈ղ(ղ)գոզար] տե՛ս حق‌گذار [հա̈ղ(ղ)գոզար]։

حق‌گزاری [հա̈ղ(ղ)գոզարի] տե՛ս حق‌گذاری [հա̈ղ(ղ)գոզարի]։

حق‌گو(ی) [հա̈ղ(ղ)գու(յ)] 1) արդարախոս, ճշմարտախոս, 2) արդարասեր, արդարամիտ, անաչառ։

حق‌گوئی [հա̈ղ(ղ)գուի] 1) արդարախոսություն, ճշմարտախոսություն, 2) արդարասիրություն, արդարամտություն, անաչառություն։

حق‌ناحق [հա̈ղ(ղ)նահա̈ղ(ղ)] իրավացի-անիրավացի, ուզի-չուզի։

حق‌ناشناس [հա̈ղ(ղ)նաշենաս] անշնորհակալ, երախտամոռ։

حق‌ناشناسی [հա̈ղ(ղ)նաշենասի] անշնորհակալություն, երախտամոռություն։

حقنه [հողնե] բժշկ. հոգնա, կլիզմա, գրեխ։

حق‌نیوش [հա̈ղ(ղ)նիյուշ] ճշմարտության ձայնը լսող։

حق‌وحساب [հա̈ղ(ղ)ոհեսաբ] 1) հաշիվներ, 2) կաշառք։ حق‌وحساب دادن [հա̈ղ(ղ)ոհեսաբ դադա̈ն] կաշառք տալ, կաշառել։ حق‌وحساب

گرفتن [հա̈ղ(ղ)ոսսոքութ գերեֆթա̈ն] կաշառք վերցնել։

حقوق [հողուղ] 1) իրավունքներ, 2) իրավ. իրավունք, 3) ռոճիկ։ علم حقوق [էլմե հողուղ] իրավաբանություն։ باتساوی حقوق [բա թա̈սավիյե հողուղ] հավասար իրավունքներով։ حقوق بین‌المللی [հողուղե բեյնօլմա̈լալի] միջազգային իրավունք։ حقوق جزائی [հողուղե ջա̈զայի] քրեական իրավունք։ حقوق مدنی [հողուղե մա̈դա̈նի] քաղաքացիական իրավունք։ دانشکدهٔ حقوق [դանեշքա̈դեյե հողուղ] իրավաբանական ֆակուլտետ։ حقوق گمرکی [հողուղե գոմրոքի] մաքս, մաքսատուրք։ حقوق بازنشستگی [հողուղե բազնեշա̈սթեգի] կենսաթոշակ։ حقوق گرفتن [հողուղ գերեֆթա̈ն] աշխատավարձ ստանալ։ حقوق حقه [հողուղե հա̈ղղե] արդար իրավունք։

حقوق‌دان [հողուղդան] իրավաբան։

حقوق‌شناسی [հողուղշենասի] իրավագիտություն։

حقوقی [հողուղի] իրավական, իրավունքի, իրավաբանական։ جرائم حقوقی [ջա̈րայեմե հողուղի] դատական պրոցես։

حقه [հողղե] 1) ձեռնածություն, ֆոկուս, տրյուկ, 2) խաբեություն, աչքակապություն, խորամանկություն։ حقه زدن [հողղե զա̈դա̈ն] խաբել, խարդախել։

حقه‌باز [հողղեբազ] 1) աճպարար, ձեռնածու, 2) խաբեբա, խարդախ, շառլատան։

حقه‌بازی [հողղեբազի] 1) աճպարարություն, ձեռնածություն, 2) խաբեբայություն, խարդախություն, շառլատանություն։

حقیت [հա̈ղղիյյա̈թ] իսկություն, ճշտություն, ստուգություն, ճշմարտացիություն։

حقیر [հա̈ղիր] 1) ստոր, նվաստ։ արհամարհելի, 2) խեղճ, ողորմելի։

حقیرانه [հա̈ղիրանե] 1) ստորաբար, նվաստաբար, 2) հեզաբար, խոնարհաբար, հնազանդորեն, 3) խեղճ, համեստ։ هدیهٔ حقیرانه [հեդիյեյե հա̈ղիրանե] համեստ նվեր։

حقیری [հա̈ղիրի] տե՛ս حقارت [հեղարա̈թ]։

حقیقت [հա̈ղիղա̈թ] 1) ճշմարտություն, 2) էություն, 3) իրականություն։ Հոգ. حقایق [հա̈ղայեղ]։ حقیقت عینی [հա̈ղիղա̈թե էյնի] փիլ. օբյեկտիվ ճշմարտություն։ حقیقت مطلق [հա̈ղիղա̈թե մոթլա̈ղ] փիլ. բացարձակ ճշմարտություն։ عین حقیقت [էյնե հա̈ղիղա̈թ] զուտ ճշմարտություն։

حقیقتاً [հա̈ղիղա̈թա̈ն] իրոք, ճշմարտապես, իսկապես։

حقیقت‌جو(ی) [հա̈ղիղա̈թջու(յ)] ճշմարտախնդիր, ճշմարտատենչ։

حقیقت‌جوئی [հա̈ղիղա̈թջույի] ճշմարտախնդրություն։

حقیقت‌دوستی [հա̈ղիղա̈թդուսթի] ճշմարտասիրություն։

حقیقت‌شناس [հա̈ղիղա̈թշենաս] 1) արդարացի, արդար, ճշմարտությունը ճանաչող, 2) խորաթափանց։

حقیقت‌گو(ی) [հա̈ղիղա̈թգու(յ)] ճշմարտախոս, ճշմարտաբան։

حقیقت‌گوئی [հա̈ղիղա̈թգույի] ճշմարտախոսություն, ճշմարտաբանություն։

حقیقت‌نما(ی) [հա̈ղիղա̈թնեմա(յ)] ճշմարտանման։

حقیقی [հա̈ղիղի] ճշմարիտ, իսկական, իրական։ دوست حقیقی [դուսթե հա̈ղիղի] իսկական ընկեր՝ բարեկամ։

حک [հա̈ք(ք)] փորագրում, քանդակում։ حک کردن [հա̈ք(ք) քա̈րդա̈ն] փորագրել, քանդակել։

حکاک [հա̈քքաք] փորագրիչ, փորագրող։

حکاکی [հա̈քքաքի] փորագրություն։

حکام [հոքքամ] 1) իշխաններ, կուսակալներ։ Եզ. حاکم [հաքեմ]։ 2) դատավորներ։

حکایت [հեքայա̈թ] 1) պատմվածք, պատմություն, վիպակ, 2) պատում։ Հոգ. حکایات [հեքայաթ]։ حکایت کردن [հեքայա̈թ քա̈րդա̈ն] պատմել։

حکایت‌کردنی [հեքայա̈թքա̈րդա̈նի] պատմելի, պատմելու արժանի։

حکایت‌نویس [հեքայա̈թնեվիս] պատմվածքներ գրող։

حکایتی [հեքայա̈թի] զարմանալի, արտառոց, տարօրինակ։

حکم [հոքմ] 1) դատավճիռ, վճիռ, որոշում (դատարանի), 2) հրաման։ Հոգ. احکام [ա̈հքամ]։

حکمت [հեքմա̈թ] 1) իմաստություն, գիտություն, 2) փիլիսոփայություն, 3) ուսմունք, 4) առած, խրատ։ حکمت افلاطون [հեքմա̈թե աֆլաթուն] պլատոնականություն։ [illegible] [հեքմա̈թե սուֆեսթայի] սոփեստություն, իմաստակություն։ حکمت [illegible] [հեքմա̈թե ֆա̈լսա̈ֆի] փիլիսոփայական իմաստություն։

حکمت‌آمیز [հեքմա̈թամիզ] 1) իմաստուն, փիլիսոփայական, 2) սրամիտ, դիպուկ։

حکمران [հոքմրան] 1) իշխան, կուսակալ, 2) տիրող։

حکمفرما [հոքմֆա̈րմա] տիրող, տիրապետող, տիրակալ։

حکمفرمائی [հոքմֆա̈րմայի] իշխանություն, տիրակալություն։

حکومت [հոքումա̈թ] 1) կառավարություն, իշխանություն, 2) պետություն։ حکومت استبدادی [հոքումա̈թե էսթեբդադի] բռնապետություն։ حکومت مشروطه [հոքումա̈թե մա̈շրութե] սահմանադրական իրավակարգ։ حکومت نظامی [հոքումա̈թե նեզամի] 1) զինվորական ռեժիմ, 2) զինվորական դրություն։ حکومت شورائی [հոքումա̈թե շուրայի] սովետական իշխանություն՝ կառավարություն։

حکومتی [հոքումա̈թի] կառավարական, պետական։

حکه [հեքքե] 1) քոր, քորոց, 2) [illegible] տենչանք։

حکیم [հա̈քիմ] 1) իմաստուն, իմաստասեր, 2) բժիշկ։

حکیمانه [հա̈քիմանե] 1) իմաստնությամբ, իմաստուն կերպով, խելամտորեն, խելացիորեն, 2) իմաստուն, խելացի, խելամիտ։ نصایح حکیمانه [նա̈սայեհե հա̈քիմանե] իմաստուն խրատներ։

حکیم‌باشی [հա̈քիմբաշի] 1) պալատական բժիշկ, 2) բժիշկ, 3) փիլիսոփա։

حل [հա̈լ(լ)] 1) լուծում, 2) հալում։ حل مسائل [հա̈լլե մա̈սաէլ] հարցերի լուծում։ حل معما [հա̈լլե մոա̈մմա] հանելուկի լուծում։ مس را در جوهر گوگرد حل کردن [մես րա դա̈ր ջոուհա̈րե գուգերդ հա̈լլ քա̈րդա̈ն] պղինձը լուծել ծծմբաթթվի մեջ։

حلاج [հա̈լլաջ] բամբակագզիչ, գզրար։

حلاجی [հա̈լլաջի] գզրարություն։

حلال [հա̈լալ] 1) հալալ, թույլատրելի (շարիաթով), 2) մաքուր, չպղծված, 3) ազնիվ ճանապարհով ձեռք բերված։

حلال [հա̈լլալ] լուծող, վճռող, հարթող (բարդ խնդիրները)։

حلال‌زاده [հա̈լալզադե] օրինական ամուսնությունից ծնված զավակ, օրինածին։

حلال‌وار [հա̈լալվար] ազնվաբար, ազնիվ կերպով (շարիաթի տեսանկյունից), արդարացի, արդարացի կերպով։

حلالی [հա̈լալի] թույլատրվածություն, օրինավորություն։

حلالیت [հա̈լալիյյա̈թ] 1) լուծելիություն, լուծունություն, հալունություն, 2) տե՛ս حلالی [հա̈լալի]։

حلاوت [հա̈լավա̈թ] 1) քաղցրություն, 2) վայելք, հաճույք, բավականություն։

حلبی [հա̈լա̈բի] թիթեղ։

حلبی‌ساز [հա̈լա̈բիսազ] թիթեղագործ։

حلبی‌سازی [հա̈լա̈բիսազի] թիթեղագործություն։

حلزون [հա̈լա̈զուն] խխունջ։ حلزون گوش [հա̈լա̈զունե գուշ] անատ. ականջախխունջ։

حلزونی [հա̈լա̈զունի] պարուրաձև, պարուրանման։

حل‌شدنی [հա̈լշոդա̈նի] 1) լուծվող (հարցի մասին), 2) լուծվող, լուծուն, հալուն, լուծելի։

حلف [հա̈լֆ] 1) երդում, 2) պայմանագիր, համաձայնություն։

حلق [հա̈լղ] կոկորդ։

حلقوم [հոլղում] տե՛ս حلق [հա̈լղ]։

حلقوی [հա̈լղա̈վի] կոկորդային։

حلقوی [հա̈լղա̈վի] II օղակաձև։

حلقه [հա̈լղե] 1) օղակ, օղ, 2) օղակալ, գոտեկալ (տակառի), բոլորակ, շրջանակ, 3) օղակ, հանգույց։

حلقه‌ای [հա̈լղեի] 1) օղակաձև, 2) օղակավոր։

حلقه‌بگوش [հա̈լղեբեգուշ] 1) խոնարհ, հլու, հեզ, 2) ստրուկ, ծառա։

حلقه‌بگوشی [հա̈լղեբեգուշի] 1) խոնարհություն, հեզություն, հլություն, 2) ստրկություն։

حلقه‌دار [հա̈լղեդար] 1) օղակավոր, 2) օղակաձև։

حلقه‌شکل [հա̈լղեշեքլ] տե՛ս حلقه‌ای [հա̈լղեի]։

حلقه‌وار [հա̈լղեվար] օղականման, շրջանաձև։

حلقی [հա̈լղի] կոկորդային։

حلقیه [հա̈լղիյե] տե՛ս حلقی [հա̈լղի]։ حروف حلقیه [հորուֆե հա̈լղիյե] կոկորդային հնչյուններ։

حلم [հելմ] 1) հեզահամբերություն, հեզություն, 2) դիմացկունություն, ներողամըտություն, հանդուրժողություն, համբերատարություն։

حل‌نشدنی [հա̈լ(լ)նա̈շոդա̈նի] 1) անլուծելի (հարցի՝ խնդրի մասին), 2) չլուծված, անտարրալուծելի։

حلو [հոլվ] 1) քաղցր, 2) գեղեցիկ։

حلوا [հա̈լվա] հալվա։

حلواپز [հա̈լվափա̈զ] հալվա պատրաստող, հրուշակագործ։

حلواجوزی [հա̈լվաջոուզի] պոպոքախառն՝ ընկույզով հալվա։

حلوافروش [հա̈լվաֆորուշ] հալվավաճառ։

حلواگر [հա̈լվագա̈ր] տե՛ս حلواپز [հա̈լվափա̈զ]։

حلوائی [հա̈լվայի] 1) տե՛ս حلوافروش [հա̈լվաֆորուշ], 2) տե՛ս حلواپز [հա̈լվափա̈զ], 3) հալվավաճառի խանութ։

حل‌وفصل [հա̈լլոֆա̈սլ] լուծում, վճռում (հարցի, խնդրի), քննություն։ حل‌وفصل کردن [հա̈լլոֆա̈սլ քա̈րդա̈ն] լուծել, մանրամասն քննել (հարց)։

حلول [հոլուլ] գալը, վրա հասնելը, մտնելը, գալուստ, 2) ներթափանցում։ حلول عید نوروز [հոլուլե էյդե նոուրուզ] Նոուրուզ տոնի գալուստը։

حلوی [հա̈լա̈վի] 1) տե՛ս حلوائی [հա̈լվայի], 2) քաղցրակեր։

حلویات [հա̈լվիյյաթ] քաղցրավենիք, հրուշակեղեն։

حله [հոլլե] հագուստ, զգեստ։

حليب [հա̈լիբ] 1) կաթ, 2) արմավի գինի։

حليف [հա̈լիֆ] դաշնակից, համախոհ։

حليم [հա̈լիմ] I 1) հեզահամբույր, հեզ, մեղմ, 2) ներողամիտ, սիրալիր, բարեհոգի, 3) հանդուրժող, համբերատար։

حليم [հա̈լիմ] II հարիսա։

حليه [հելյե] 1) զարդ, 2) արտաքին տեսք։

حمار [հեմար] 1) էշ, ավանակ, 2) փխբ. հիմար։

حماسه [հեմասե] 1) էպոս, դյուցազներգություն, 2) սխրագործություն, քաջագործություն։

حماسه‌سرا(ی) [հեմասեսա̈րա(յ)] դյուցազներգակ։

حماسه‌سرائی [հեմասեսա̈րայի] դյուցազներգություն։

حماسی [հեմասի] էպիկական, հերոսական։

حماقت [հեմաղա̈թ] հիմարություն, տխմարություն։

حماقت‌آمیز [հեմաղա̈թամիզ] հիմար, անմիտ, անիմաստ, անկապ։

حمال [հա̈մմալ] բեռնակիր, համբալ։

حمالی [հա̈մմալի] բեռնակրություն, համբալություն։

حمام [հա̈մամ] աղավնի, աղունիկ։

حمام [հա̈մմամ] բաղնիք։

حمامی [հա̈մմամի] բաղնիքպան։

حمایت [հեմայա̈թ] հովանավորություն, պաշտպանություն։ در تحت حمایت [դա̈ր թա̈հթե հեմայա̈թ] պաշտպանության՝ հովանավորության ներքո։ حمایت کردن [հեմայա̈թ քա̈րդա̈ն] հովանավորել, պաշտպանել։

حمایتگر [հեմայա̈թգա̈ր] պաշտպան, հովանավորող։

حمایل [հա̈մայել] և حمائل [հա̈մաէլ] 1) թրկապ, 2) շքանշանի ժապավեն։

حمایه [հեմայե] տե՛ս حمایت [հեմայա̈թ]։

حمد [հա̈մդ] 1) գովաբանություն, փառաբանություն, փառատրություն, 2) շնորհակալություն, գոհություն։ حمد وثنا [հա̈մդօսա̈նա] գովք ու շնորհակալություն։

حمرت [հոմրա̈թ] և حمره [հոմրե] 1) կարմրություն, 2) բժշկ. կարմիր քամի։

حمق [հոմղ] տե՛ս حماقت [հեմաղա̈թ]։

حمل [հա̈մլ] 1) կրում, 2) տեղափոխում, 3) հղիություն։ وضع حمل [վա̈զ'է հա̈մլ] ծննդաբերություն։ حمل کردن [հա̈մլ քա̈րդա̈ն] 1) կրել, 2) տանել։

حملات [հա̈մա̈լաթ] հարձակումներ։ Եզ. حمله [հա̈մլե]։

حمل‌کننده [հա̈մլքոնա̈նդե] տարիչ, տարող (ապրանքի)։

حمل‌ونقل [հա̈մլօնա̈ղլ] 1) տրանսպորտ, 2) փոխակրում, փոխադրում։

حمله [հա̈մլե] 1) հարձակում, 2) բժշկ. ընկնավորություն։ حملهٔ متقابله [հա̈մլեյե մոթա̈ղաբելե] փոխհարձակում։

حمله‌ای [հա̈մլեի] ընկնավոր, էպիլեպտիկ։

حمله‌ور [հա̈մլեվա̈ր] հարձակվող։ حمله‌ور شدن [հա̈մլեվա̈րշոդա̈ն] հարձակվել։

حموضت [հոմուզա̈թ] 1) թթվայնություն, 2) քիմ. թթու։

حمول [հա̈մուլ] տոկուն, դիմացկուն, համբերատար։

حمیت [հա̈միյյա̈թ] 1) պատվազգացություն, պատվախնդրություն, ազնվաբարոյություն, 2) նախանձախնդրություն, խանդավառություն։

حمید [հա̈միդ] 1) գովելի, գովեստի արժանի, 2) արակ. անձն. Համիդ։

حمیده [հա̈միդե] 1) տե՛ս حمید [հա̈միդ], 2) իգ. անձն. Համիդե։ اوصاف حمیده [օուսաֆե հա̈միդե] գովելի հատկություններ։

حمیم [հա̈միմ] I ընկեր (մտերիմ), բարեկամ։

حمیم [հա̈միմ] II 1) տաք, 2) եռման ջուր։

حنا [հա̈նա] հինա։ حنا بستن (گذاشتن) [հա̈նա բա̈սթա̈ն (գոզաշթա̈ն)] հինա դնել։

حنان [հա̈ննան] գթասիրտ, կարեկից, գթառատ։

حنائی [հա̈նայի] 1) հինայագույն, կարմրադեղնավուն, 2) հինայավաճառ։

حنبل [հա̈մբա̈լ] գաճաճ։

حنجره [հա̈նջա̈րե] 1) շնչափող, կոկորդ, 2) ձայն։

حنجری [հա̈նջա̈րի] կոկորդային։

حنظل [հա̈նզա̈լ] բուս. դառնադդում։

حنک [հա̈նա̈ք] 1) քիմք, 2) ստորին ծնոտ։

حنوط [հա̈նութ] զմռսում, զմուռս։ حنوط کردن [հա̈նութ քա̈րդա̈ն] զմռսել։

حنیف [հա̈նիֆ] ուղղափառ։

حوا [հա̈վա] Եվա։

حوادث [հա̈վադես] դեպքեր, պատահարներ, արկածներ։ Եզ. حادثه [հադեսե]։

حواری [հա̈վարի] կրոն. առաքյալ։ Հոգ. حواریون [հա̈վարիյյուն]։

حواس [հա̈վաս(ս)] 1) զգայություններ, զգայարաններ, 2) միտք։ Եզ. حس [հես(ս)]։

حواس‌پرت [հա̈վասփա̈րթ] մտացիր, ցրված, մտացրիվ։

حواس‌پرتی մտացրություն։

حواشی [հա̈վաշի] 1) ծանոթագրություններ, մեկնություններ, 2) ծառայանի, 3) ընդոծիններ, տնեցիներ։ Եզ. حاشیه [հաշիյե]։

حوالت [հա̈վալա̈թ] տե՛ս حواله [հա̈վալե]։

حواله [հա̈վալե] փոխանցագիր։ حواله کردن [հա̈վալե քա̈րդա̈ն] փոխանցել, լիազորել։

حواله‌دهنده [հա̈վալեդա̈հա̈նդե] ֆին. հանձնարարող։

حواله‌نامه [հա̈վալենամե] ֆին. փոխանակագիր, փոխադրական մուրհակ։

حوالی [հա̈վալի] շրջակայք, արվարձաններ։

حوایج [հա̈վայեջ] և حوائج [հա̈վաէջ] կարիքներ։ Եզ. حاجت [հաջա̈թ]։

حوری [հուրի] հուրի, հավերժահարս։

حوزه [հոուզե] 1) շրջան, օկրուգ, 2) ոլորտ, ասպարեզ, դաշտ։ حوزهٔ نفوذ [հոուզեյե նուֆուզ] ազդեցության ոլորտ։ حوزهٔ الکتریکی [հոուզեյե էլեքթրիքի] էլեկտրական դաշտ։ حوزهٔ مغناطیسی [հոուզեյե մեղնաթիսի] մագնիսական դաշտ։

حوش [հոուշ] 1) ցանկապատ, 2) փարախ, 3) բակ։

حوش وپوش [հոուշոփուշ] 1) մերձավորներ, շրջապատ, 2) ընդոծիններ, տնեցիներ։

حوصله [հոուսելե] համբերություն, համբերատարություն։ حوصله داشتن [հոուսելե դաշթա̈ն] 1) համբերատար լինել, համբերություն ունենալ, 2) տրամադրություն ունենալ, տրամադրված լինել։

حوصله دار [հոուսելեդար] համբերատար։

حوض [հոուզ] ավազան։

حوضچه [հոուզչե] փոքրիկ ավազան։

حوضه [հոուզե] աշխ. ավազան։ حوضهٔ رود ولگا [հոուզեյե ռուդե վոլգա] Վոլգա գետի ավազանը։

حول [հա̈վա̈լ] բժշկ. շլություն, շլականություն։

حول [հոուլ] ուժ, զորություն։

حول وحوش [հոուլոհոուշ] շրջակայք, արվարձաններ։

حوله [հոուլե] սրբիչ, երեսսրբիչ։ حولهٔ ظرف خشک کن [հոուլեյե զա̈րֆխոշքքոն] ամանսրբիչ։

حومه [հոումե] արվարձան, շրջակայք։ حومهٔ مسکو [հոումեյե մոսքոու] Մոսկվայի արվարձանը։

حی [հա̈յ(յ)] 1) կենդանի, 2) անմահ։

حی ناطق [հա̈յյե նաթեղ] 1) մարդ, 2) անմահ։

حیاء [հա̈յա] ամոթ, պատկառանք։ حیاء کردن [հա̈յա քա̈րդա̈ն] ամաչել, պատկառել։

حیات [հա̈յաթ] կյանք, կենաց։ حیات و ممات [հա̈յաթո մա̈մաթ] կյանք ու մահ։ آب حیات [աբե հա̈յաթ] կենաց ջուր։

حیات بخش [հա̈յաթբա̈խշ] կենսատու, կենսավետ, կենարար։

حیاتی [հա̈յաթի] կենսական։ مسئلهٔ حیاتی [մա̈սա̈'ա̈լեյե հա̈յաթի] կենսական հարց։

حیادار [հա̈յադար] ամոթխած, ամաչկոտ, պատկառանք ունեցող։

حیازت [հիյազա̈թ] 1) տիրում, տիրապետում, ձեռքբերում, 2) հավաքում, կիտում։

حیاط [հա̈յաթ] բակ։

حیث [հեյս] տեսակետ։ از هر حیث [ա̈զ հա̈ր հեյս] ամեն տեսակետից։

حیثیت [հեյսիյյա̈թ] 1) արժանապատվություն, հեղինակություն, 2) դիրք, պատիվ։ اعادهٔ حیثیت [էադեյե հեյսիյյա̈թ] ռեաբիլիտացիա, վերականգնում (պատվի, անվան, իրավունքների)։

حیدر [հեյդա̈ր] 1) առյուծ, 2) արաբ. անձն. Հեյդար։

حیران [հեյրան] 1) հիացած, զարմացած, զմայլված, 2) շփոթված, շվարած, 3) թափառող, թափառական։ حیران شدن [հեյրան շոդա̈ն] 1) հիանալ, զարմանալ, 2) թափառել, հածել։

حیرانی [հեյրանի] տե՛ս حیرت [հեյրա̈թ]։

حیرت [հեյրաթ] հիացմունք, զարմանք, ապշեցում։ بحیرت آوردن [բե հեյրա̈թ ա̈վա̈րդա̈ն] զարմացնել, ապշեցնել։

حیرت افزا [հեյրա̈թա̈ֆզա] հիասքանչ։

حیرت انگیز [հեյրա̈թա̈նգիզ] զարմանալի, զարմանահրաշ, ապշեցուցիչ։

حیرت آور [հեյրա̈թավա̈ր] տե՛ս حیرت انگیز [հեյրա̈թա̈նգիզ]։

حیرت زده [հեյրա̈թզա̈դե] ապշահար, զարմացած, հիացած, զմայլված։

حیز [հա̈յյեզ] 1) տարածություն, տեղ, 2) սահման, շրջանակ, ոլորտ։

حیص وبیص [հեյսոբեյս] 1) դժվարին կացություն, 2) խառնաշփոթություն, 3) աղմուկ։

حیطه [հեյթե, հիթե] 1) ռազմ. մարտավայր, մարտի շրջան, 2) սահմաններ, շրջանակներ։ در حیطهٔ امکانات [դա̈ր հիթեյե էմքանաթ] հնարավորության սահմաններում։

حیف [հեյֆ] 1) ավաղ, ափսոս, 2) իզուր։ حیف کردن [հեյֆ քա̈րդա̈ն] վատնել։

حیف ومیل [հեյֆոմեյլ] 1) մսխում, վատնում, 2) հափշտակում։ حیف ومیل کردن [հեյֆոմեյլ քա̈րդա̈ն] 1) վատնել, 2) հափշտակել։

حیلت [հիլա̈թ] տե՛ս حیله [հիլե]։

حیله [հիլե] խորամանկություն, խարդավանք, նենգություն։ حیله زدن [հիլե զա̈դա̈ն] խորամանկել։ حیله کردن [հիլե քա̈րդա̈ն] խորամանկել, խարդավանել։

حیله باز [հիլեբազ] տե՛ս حیله گر [հիլեգա̈ր]։

حیله بازی [հիլեբազի] տե՛ս حیله گری [հիլեգա̈րի]։

حیله پیله [հիլե փիլե] խարդախություն, սրիկայություն, խաբեություն։

حیله جو [հիլեջու] և حیله کار [հիլեքար] տե՛ս حیله گر [հիլեգա̈ր]։

حیله گر [հիլեգա̈ր] խաբեբա, խորամանկ, խարդախ, բանսարկու, խարդավանիչ։

حیله گرانه [հիլեգա̈րանե] խորամանկաբար, խարդախորեն, բանսարկությամբ, նենգաբար, նենգորեն։

حیله گری [հիլեգա̈րի] խորամանկություն, նենգություն, խարդախություն, բանսարկություն։

حین [հին] ժամանակ, պահ, ժամանակամիջոց։ در حین گفتگو [դա̈ր հինե գոֆթեգու] զրույցի ժամանակ։ حین رفتن [հինե ռա̈ֆթա̈ն] գնալու պահին։

حیوان [հեյվան] անասուն, կենդանի էակ։ Հոգ. حیوانات [հեյվանաթ]։

حیوانات [հեյվանաթ] կենդանիներ, անասուններ։ عالم حیوانات [ալա̈մե հեյվանաթ] կենդանիների աշխարհ։ حیوانات اهلی [հեյվանաթե ա̈հլի] տնային կենդանիներ։ حیوانات وحشی [հեյվանաթե վա̈հշի] վայրի կենդանիներ։

حیوان پرستی [հեյվանփա̈րա̈սթի] կրոն. տոտեմիզմ։

حیوان داری [հեյվանդարի] անասնապահություն։

حیوان شناس [հեյվանշենաս] կենդանաբան։

حیوان شناسی [հեյվանշենասի] կենդանաբանություն։

حیوانک [հեյվանա̈ք] խեղճ անասուն (կարեկցության երանգավորումով), դժբախտ՝ խեղճ մարդ։

حیوانی [հեյվանի] 1) անասնական, 2) կենդանական։

حیوانیت [հեյվանիյյա̈թ] 1) անասնականություն, 2) կենդանականություն, 3) անասնություն, կոպտություն, տգիտություն։

خ

خ [խե] պարսկական այբուբենի 9-րդ տառը։

خاتم [խաթա̈մ] 1) ներդիր, խճանկար, դրվագ, 2) կնիք։ جعبهٔ خاتم [ջա̈'բեյե խաթա̈մ] դրվագազարդ տուփ։

خاتم [խաթեմ] 1) վերջ, 2) եզրափակող, վերջին։

خاتم الانبیاء [խաթեմօլա̈նբիյա] մարգարեների վերջինը (Մոհամմեդի տիտղոսը)։

خاتم بند [խաթա̈մբա̈նդ] տե՛ս خاتم کار [խաթա̈մքար]։

خاتم بندی [խաթա̈մբա̈նդի] տե՛ս خاتم کاری [խաթա̈մքարի]։

خاتم کار [խաթա̈մքար] խճանկարիչ, դրվագագործ։

خاتم کاری [խաթա̈մքարի] դրվագագործություն։

خاتمه [խաթեմե] վերջ, վախճան, վերջաբան։ خاتمه یافتن [խաթեմե յա̈ֆթա̈ն] ավարտվել, վերջանալ։

خاتون [խաթուն] խաթուն, իշխանուհի։

خاج [խաջ] I խաչ: خاج اعظم [խաջե ա՛զամ] խաչված, խաչ բարձրացնելը: خاج زدن(کشیدن) [խաջ զադան (քեշիդան)] խաչակնքվել:

خاج [խաջ] II անատ. ըլթակ (ականջի):

خاج پرست [խաջփարասթ] խաչապաշտ, քրիստոնյա:

خاج شوران [խաջշուրան] Ջրօրհնեք:

خاجی [խաջի] խաչաձև, խաչանման:

خاچ [խաչ] տե՛ս خاج [խաջ]:

خاخام [խախամ] Ռաբբի (հրեական քահանա):

خادع [խադե՛] նենգամիտ, խաբեբա:

خادم [խադեմ] ծառա, սպասավոր: Հոգ. خدام [խոդդամ], خدم [խադամ] և خدمه [խադամե]: خادم ملت [խադեմե մելլաթ] ժողովրդի ծառա:

خادمه [խադեմե] աղախին:

خاده [խադե] 1) կեռաձող, ձող, 2) կախաղան:

خار [խար] փուշ:

خارا [խարա] կարծր քար: سنگ خارا [սանգե խարա] գրանիտ, որձաքար:

خاراگین [խարագին] փշոտ, փշավոր, տատասկոտ: راه خاراگین [րահե խարագին] տատասկոտ ճանապարհ:

خاراندن [խարանդան] քորել:

خارانما [խարանոմա] գրանիտանման, գրանիտաձև:

خارائی [խարայի] 1) գրանիտային, 2) կարծրություն:

خاربست [խարբասթ] փշե ցանկապատ:

خاربن [խարբոն] փշենի, փշաթուփ, մամխենի:

خاربند [խարբանդ] տե՛ս خاردست [խարդասթ]:

خاربیشه [խարբիշե] փշուտ:

خارپشت [խարփոշթ] ոզնի:

خارپوستان [խարփուսթան] կենդ. փշամորթներ:

خارتنان [խարթանան] տե՛ս خارپوستان [խարփուսթան]:

خارتوت [խարթութ] հաղարջ:

خارج [խարեջ] 1) դուրս, արտաքին, 2) արտասահման: خارج از برنامه [խարեջ ազ բարնամե] ծրագրից դուրս: خارج از صف [խարեջ ազ սաֆ] ռազմ. արտաշար, ոչ շարային:

خارجاً [խարեջան] արտաքնապես:

خارج الارضی [խարեջօլարզի] արտերկրային, էքստերիտորիալ:

خارجه [խարեջե] 1) օտար, արտասահմանյան, 2) արտասահման: تبعهٔ خارجه [թաբ'եյե խարեջե] օտարահպատակ: زبان خارجه [զաբանե խարեջե] օտար լեզու: وزارت امور خارجه [վեզարաթե օմուրե խարեջե] արտաքին գործերի մինիստրություն: ممالك خارجه [մամալեքե խարեջե] արտասահմանյան երկրներ:

خارجی [խարեջի] 1) արտասահմանցի, 2) արտասահմանյան, արտաքին: بازار خارجی [բազարե խարեջի] արտաքին շուկա: بازرگانی خارجی [բազարգանիյե խարեջի] արտաքին առևտուր:

خاردار [խարդար] փշոտ, փշապատ: سیم خاردار [սիմե խարդար] փշալար:

خارداران [խարդարան] կենդ. փշամորթներ:

خارزار [խարզար] փշուտ, մացառուտ:

خارستان [խարեսթան] տե՛ս خارزار [խարզար]:

خارش [խարեշ] քոր, քորում, մարմաջ:

خارشتر [խարշոթոր] ուղտափուշ:

خارشك [խարեշաք] բժշկ. եսքոր, քոս:

خارشكی [խարեշաքի] 1) բժշկ. քոսոտ, 2) անհանգիստ, անհանգստություն պատճառող:

خارق [խարեղ] 1) ճեղքող, պատռող, 2) շրջանակներից՝ սահմաններից դուրս եկող: خارق طبیعت [խարեղե թաբի'աթ] գերբնական:

خارق العاده [խարեղօլադե] արտակարգ, արտասովոր: موفقیت خارق العاده [մովաֆֆաղիյաթե խարեղօլադե] արտակարգ հաջողություն:

خارق القاعده [խարեղօլղաեդե] 1) արտասովոր, տարօրինակ, պարադոքսային, անհավատալի, 2) պարադոքս, տարօրինակ բան, արտառոց անմիտ բան:

خارک [խարաք] փոքրիկ փուշ:

خارکش [խարքեշ] ջախ՝ խռիվ հավաքող:

خارکن [խարքան] տե՛ս خارکش [խարքեշ]:

خارناک [խարնաք] տե՛ս خاردار [խարդար]:

خاروخاشاک [խարոխաշաք] 1) ջախ, խռիվ, լափի, չորացած տերևներ, 2) աղբ, ավլուք:

خاروخس [խարոխաս] տե՛ս خاروخاشاک [խարոխաշաք]:

خاروخسک [խարոխասաք] տե՛ս خاروخاشاک [խարոխաշաք]:

خاریدن [խարիդան] 1) քորել, 2) քորվել: تنش میخارد [թանաշ միխարադ] ջանը՝ մարմինը քոր է գալիս:

خازن [խազեն] 1) գանձապահ, 2) տեխ. կոնդենսատոր, էլեկտրակուտակիչ: خازن برق [խազենե բարղ] կուտակիչ, ակումուլյատոր:

خاستگاه [խասթգահ] 1) սկիզբ, 2) ելակետ:

خاستن [խասթան] ելնել, բարձրանալ:

خاسر [խասեր] 1) վնասվող, տուժող, անհաջողության մատնված, 2) հուսախաբված:

خاش [խաշ] սիրտառատ, սիրաշատ:

خاشاک [խաշաք] 1) տաշեղ, ծեղ, չոփ, խուշուր (փայտի), 2) աղբ:

خاشع [խաշե՛] 1) խոնարհ, հեզ, 2) համեստ:

خاشه [խաշե] տե՛ս خاشاک [խաշաք]:

خاشه روب [խաշերուբ] աղբահավաք:

خاص [խաս(ս)] 1) հատուկ, առանձնահատուկ, բացառիկ, 2) բնորոշ, յուրահատուկ, բնահատուկ, 3) ընտիր, պատվական, 4) անձնական, հատուկ, 5) նշանավոր, հայտնի, անվանի, ազնվական: طراوت خاص [թարավաթե խաս(ս)] առանձնահատուկ թարմություն: اسم خاص [էսմե խաս(ս)] քերակ. հատուկ անուն: خاص وعام [խասսօամմ] ազնվական ու ռամիկ, երևելիներ ու պլեբեյներ:

خاصان [խասսան] երևելիներ, ազնվականներ, ընտրյալներ:

خاصره [խասերե] անատ. մեջք, կոնք: استخوان خاصره [օսթոխանե խասերե] կոնքոսկր: لگن خاصره [լագանե խասերե] կոնք, գավակ:

خاصگان [խասսեգան] տե՛ս خاصان [խասսան]:

خاصگی [խասսեգի] 1) մտերիմ, սրտակից, սիրեցյալ, բարեկամ, 2) լավագույն, ընտիր:

خاصه [խասսե] 1) տե՛ս خاص [խասս], 2) հատկապես, առանձնապես, 3) մանավանդ: Հոգ. خواص [խավաս(ս)]:

خاصه ململ [խասսեմալմալ] մարմաշ, մառլա:

خاصیت [խասսիյյաթ] հատկություն, բնահատկություն: Հոգ. خاصیات [խասսիյաթ], خصائص [խասաե՛ս], خصایص [խասայես]:

خاضع [խազե՛] խոնարհ, հլու, հնազանդ:

خاطب [խաթեբ] 1) ճառախոս, հռետոր, 2) քարոզիչ: Հոգ. خطاب [խոթթաբ]:

خاطر [խաթեր] 1) միտք, գաղափար, խորհրդածություն, գիտակցում, 2) տպավորություն, պատկերացում, 3) հիշողություն, 4) հոգեկան վիճակ, տրամադրություն, 5) սիրտ, հոգի, 6) խաթր, վան: به خاطر آوردن [բե խաթեր ավարդան] մտաբերել: محض خاطر تو [մահզե խաթերե թո] քո խաթեր համար:

خاطرات [խաթերաթ] հուշեր: Եզ. خاطره [խաթերե]:

خاطرآزار [խաթերազար] վիրավորիչ, նեղացնող, ցավ պատճառող:

خاطرپذیر [խաթերփազիր] 1) հաճելի, 2) ցանկալի:

خاطرپسند [խաթերփասանդ] հաճելի, ցանկալի, բավականություն պատճառող, հրապուրիչ:

خاطرجمع [խաթերջամ'] 1) հանգիստ, հավասարակշռված, 2) վստահ, հավաստիացած, 3) վստահելի: خاطرجمع بودن [խաթերջամ' բուդան] 1) հանգիստ լինել, 2) վստահ՝ ապահով լինել: خاطرجمع شدن [խաթերջամ' շոդան] 1) հանգստանալ, 2) համոզվել, միամտել, հավաստիանալ:

خاطرجمعی [խաթերջամ'ի] 1) հանգստություն, հավասարակշռություն, 2) հավաստացածություն, վստահություն։

خاطرخواه [խաթերխահ] 1) սիրահարված, սիրով տարված, հրապուրված, 2) համակրող, բարեհաճ։

خاطرخواهی [խաթերխահի] 1) սեր, հրապուրանք, 2) համակրանք, բարեհաճություն։

خاطرنشان [խաթերնեշան] հիշեցում, ընդգծում, նշում։ خاطرنشان کردن [խաթերնեշան քարդան] 1) հիշեցնել, նշել, ընդգծել, 2) տեղեկացնել, իրազեկ դարձնել։ خاطرنشان شدن [խաթերնեշան շոդան] 1) հիշատակվել, նշվել, ընդգծվել, 2) տեղեկացվել։

خاطرنواز [խաթերնավազ] 1) խաթրաշահ, սիրալիր, 2) քնքշաբարո, փաղաքշող, շոյիչ, մեղմ, 3) հաճելի, հրապուրիչ, գրավիչ։

خاطره [խաթերե] 1) պատկերացում, տպավորություն, 2) հուշ, 3) խոհ, միտք։ Հոգ. خاطرات [խաթերաթ]։

خاطره‌نویس [խաթերենևիս] մեմուարիստ, հուշագրությունների հեղինակ։

خاطف [խաթեֆ] կուրացնող։ برق خاطف [բարղե խաթեֆ] կուրացնող փայլակ։

خاطی [խաթի] հանցավոր, օրինազանց։

خافض [խաֆեզ] նսեմացնող, ստորացնող։

خاقان [խաղան] թագավոր, իշխան, տիրակալ, միապետ։

خاقانی [խաղանի] կայսերական, արքայական։

خاک [խաք] 1) գետին, բնահող, հող, 2) երկիր, տարածք, 3) փոշի, հող։ بخاک سپردن [բե խաք սեփորդան] հողին հանձնել, թաղել։ خاک برسرم [խաք բար սարամ] հողը գլխիս։

خاکاره [խաքարե] խարտուք, սղոցուք, թեփ։

خاک‌آلود [խաքալուդ] փոշոտ, հողոտ, կեղտոտված։

خاک‌آلوده [խաքալուդե] տե՛ս خاک‌آلود [խաքալուդ]։

خاک‌انداز [խաքանդազ] գոգաթիակ։

خاکبرداری [խաքբարդարի] 1) արտափորում, 2) պեղում։

خاک‌برسر [խաքբարսար] հողը գլխին եկած, ողորմելի, դժբախտ, խղճուկ։

خاک‌بوس [խաքբուս] խոնարհ ողջույն։

خاک‌بیز [խաքբիզ] 1) փոշոց ավլող, 2) հող մաղելու մաղ, 3) փխբ. նրբազգաց մարդ։

خاک‌توده [խաքթուդե] հողակույտ։

خاک‌دان [խաքդան] աղբանոց։

خاک‌روب [խաքրուբ] ավլող, ավլիչ։

خاکروبه [խաքրուբե] աղբ։

خاکروبه‌دان [խաքրուբեդան] աղբարկղ։

خاکروبه‌کش [խաքրուբեքեշ] աղբ թափող, աղբատար, աղբահավաք։

خاکریز [խաքրիզ] հողապատնեշ, հողաթումբ, հողապատվար։

خاک‌زاد [խաքզադ] 1) հողածին, հողեղեն, 2) մահկանացու։

خاکزی [խաքզի] ցամաքաբնակ։ حیوانات خاکزی [հեյվանաթե խաքզի] ցամաքաբնակ կենդանիներ։

خاکسار [խաքսար] 1) համեստ, հասարակ, 2) հնազանդ, հեզ, 3) նվաստ, անարգ, 4) փոշոտված։

خاکسارانه [խաքսարանե] 1) համեստաբար, հասարակ ձևով, 2) հեզաբար, խոնարհաբար։

خاکساری [խաքսարի] 1) համեստություն, խոհեմություն, պարզություն, 2) հնազանդություն, հեզություն, հլություն, 3) նվաստություն, ոչնչություն։

خاکستر [խաքեսթար] մոխիր։ خاکستر شدن [խաքեսթար շոդան] մոխիր դառնալ։

خاکستردان [խաքեսթարդան] 1) մոխրանոց, մոխրատաշտ, 2) մոխրաման։

خاکستری [խաքեսթարի] մոխրագույն։

خاک‌شناس [խաքշենաս] հողագետ։

خاک‌شناسی [խաքշենասի] հողագիտություն։

خاک‌کش [խաքքեշ] գյուղատնտ. 2) տափան, ցաքան, փոցխ, 2) ձեռնասայլակ։

خاک‌نهاد [խաքնեհադ] տե՛ս خاکسار [խաքսար]։

خاکه [խաքե] 1) փոշի, 2) ածուխի փոշի, 3) սղոցուք, 4) խարտուք, 5) թեփ։

خاکه‌زغال [խաքեզողալ] ածուխի փոշի։

خاکه‌قند [խաքեղանդ] շաքարի փոշի։

خاکی [խաքի] 1) խակի, կանաչաշագանակագույն, 2) ցամաքային, 3) փոշոտված, 4) հողային, 5) մահկանացու։

خاگینه [խագինե] ձվածեղ։

خال [խալ] 1) խալ, 2) կետ, պուտ։

خال‌خالی [խալխալի] 1) խալերով, խալալիր, 2) խատուտիկ, պուտպուտիկ։

خالد [խալեդ] հավերժական, անմահ։

خالدار [խալդար] խալոտ, խալավոր։

خالص [խալես] 1) զուտ, մաքուր, անխառն, անարատ, 2) անկեղծ։ درآمد خالص [դարամադե խալես] զուտ վաստակ։ آدم خالص [ադամե խալես] անկեղծ մարդ։

خالصانه [խալեսանե] անկեղծորեն, սրտաբաց։

خالصه [խալեսե] 1) պետական կալվածքներ, 2) տե՛ս خالص [խալես]։ املاک خالصه [ամլաքե խալեսե] պետական կալվածքներ։

خالق [խալեղ] արարիչ, ստեղծող։

خال‌کوب [խալքուբ] դաջող, փիտող, կտող։

خال‌کوبی [խալքուբի] կտում, փիտում, դաջում։ خال‌کوبی کردن [խալքուբի քարդան] դաջել, կտել, փիտել։

خاله [խալե] մորաքույր։

خاله‌خرسه [խալեխերսե]։ دوستی خاله‌خرسه [դուսթիյե խալեխերսե] արջի ծառայություն։

خالی [խալի] 1) դատարկ, 2) զերծ, 3) ազատ, 4) չլիցքավորված (հրացան)։ خالی شدن [խալի շոդան] դատարկվել, ազատվել։ خالی کردن [խալի քարդան] դատարկել, ազատել։

خام [խամ] 1) հում, 2) խակ, 2) չմշակված, անմշակ, 4) փուչ, անիրականանալի, սին, 5) անփորձ։ مواد خام [մավադե խամ] հումք։ آرزوی خام [արզույե խամ] անիրականանալի ըղձեր։ جوان خام [ջավանե խամ] անփորձ երիտասարդ։

خام‌اندیش [խամանդիշ] ցնորամիտ (մարդ), երազող, ֆանտազյոր։

خام‌پز [խամփազ] կիսաեփ, թերեփ։

خامش [խամեշ] 1) լռակյաց, լուռ, 2) հանգիստ, հանդարտ։

خام‌دست [խամդասթ] 1) անփորձ, 2) սկսնակ։

خام‌دستی [խամդասթի] 1) անփորձություն, 2) սկսնակություն։

خامس [խամես] հինգերորդ։

خامکار [խամքար] անփորձ, ո՛չ հմուտ։

خامل [խամել] 1) անհայտ, անանուն, 2) չնչին, աննշան, անարգ։

خاموش [խամուշ] 1) լուռ, 2) հանգած։

خاموش شدن [խամուշ շոդան] 1) հանգչել, 2) լռել։ خاموش کردن [խամուշ քարդան] 1) լռեցնել, 2) հանգցնել։

خاموشانه [խամուշանե] լռելյայն, լուռ կերպով, սուս։

خاموشی [խամուշի] 1) լռություն, 2) մարում, հանգչում։

خامه [խամե] I սեր, սերուցք։

خامه [խամե] II եղեգնյա գրիչ։

خامه [խամե] III մետաքսահում։

خامه‌ای [խամեի] սերուցքի, սերուցքով։

خامه‌دان [խամեդան] գրչաման, գրչատուփ, պենալ։

خامه‌دوزی [խամեդուզի] հարթակար ձեռագործ։

خامه‌گیر [խամեգիր] սերզատող։

خامه‌گیری [խամեգիրի] սերի զատում։ ماشین خامه‌گیری [մաշինե խամեգիրի] սերզատիչ մեքենա։

خامی [խամի] 1) անեփություն, 2) խակություն, 3) անմշակություն, 4) անփորձություն, խամություն։

خان [խան] I 1) խան (տիտղոս), 2) ցեղապետ, ֆեոդալ, կալվածատեր։ Հոգ. خوانین [խավանին]։

خان [խան] II պանդոկ։

خانچه [խանչե] փոքր քարվանսարա։

خان‌خانی [խանխանի] 1) ֆեոդալական վարչություն (կառավարում), 2) անկարգություն, անարխիա, անիշխանություն, 3) ֆեոդալական։

خاندار [խանդար] ակոսավոր (հրացան)։

خاندان [խան(ե)դան] 1) գերդաստան, 2) ընտանիք։

خان‌زاده [խանզադե] խանի որդի։

خانقاه [խանեղա] տե՛ս خانگاه [խանեգահ]։

خانگاه [խանեգահ] դերվիշների մենաստան, հյուրանոց։

خانگی [խանեգի] տնային։

خانم [խանոմ] տիկին, խանում։

خانمان [խանեման] 1) տուն-տեղ, 2) կահ-կարասիք, 3) գերդաստան։

خانمان‌برانداز [խանեմանբարանդազ] տե՛ս خانمان‌سوز [խանեմանսուզ]։

خانمان‌سوز [խանեմանսուզ] ավերիչ, բնավեր։

خانم‌باز [խանոմբազ] կնամոլ։

خانم‌بازی [խանոմբազի] կնամոլություն։

خانوادگی [խանեվադեգի] ընտանեկան, տոհմական։ نام خانوادگی [նամե խանեվադեգի] ազգանուն։

خانواده [խանեվադե] ընտանիք։

خانوار [խանեվար] 1) ընտանիք, 2) տնտեսություն։

خانه [խանե] 1) տուն, բնակարան, 2) վանդակ, աղյուսակ։

خانه‌بدوش [խանեբեդուշ] տնանկ, աստանդական, թափառական։

خانه‌بدوشی [խանեբեդուշի] աստանդականություն, թափառականություն։ زندگی خانه‌بدوشی [զենդեգիյե խանեբեդուշի] աստանդական՝ քոչվորական կյանք։

خانه‌برانداز [խանեբարանդազ] ավերիչ, տնավեր, բնավեր, տնաքանդ։

خانه‌بردوش [խանեբարդուշ] տե՛ս خانه‌بدوش [խանեբեդուշ]։

خانه‌بندی [խանեբանդի] աղյուսակավորում, քառակուսավորում, վանդակավորում։

خانه‌بیزار [խանեբիզար] տնախույս (մարդ), տանը չնստող։

خانه‌پرور [խանեփարվար] 1) տնաբնակ, 2) փափկակենցաղ։

خانه‌پرورده [խանեփարվարդե] տե՛ս خانه‌پرور [խանեփարվար]։

خانه‌تکانی [խանեթեքանի] տան փոշեմաքրում՝ հավաքում։

خانه‌خانه [խանեխանե] աղյուսակավոր, քառակուսավոր, վանդակավոր։ پالتوی خانه‌خانه [փալթոյե խանեխանե] քառակուսավոր վերարկու։

خانه‌خانه‌ای [խանեխանեի] տե՛ս خانه‌خانه [խանեխանե]։

خانه‌خراب [խանեխարաբ] տնաքանդ, տնավեր։

خانه‌خراب‌کن [խանեխարաբքոն] 1) կործանիչ, կործանարար, սնանկացուցիչ, կորստաբեր, 2) ավերիչ, ավերող, քանդող (մարդ), սնանկացնող։ مخارج خانه‌خراب‌کن [մախարեջե խանեխարաբքոն] սնանկացնող՝ ավերիչ ծախսեր։

خانه‌خرابی [խանեխարաբի] 1) տնաքանդություն, տնավերություն, 2) աղետ, արհավիրք։

خانه‌خواه [խանեխահ] ցանկալի հյուր։

خانه‌دار [խանեդար] տնարար։ زن خانه‌دار [զանե խանեդար] տնարար կին։

خانه‌داری [խանեդարի] տնարարություն, տնավարություն։

خانه‌زاد [խանեզադ] տիրոջ տան ծնունդ (ծառայի, աղախնի մասին)։

خانه‌سازی [խանեսազի] տնաշինարարություն, տների կառուցում, բնակարանային շինարարություն։

خانه‌کن [խանեքան] 1) տե՛ս خانمانسوز [խանեմանսուզ], 2) վատնող, շռայլող, տնավեր։

خانه‌گریز [խանեգորիզ] տե՛ս خانه‌بیزار [խանեբիզար]։

خانه‌نشین [խանենեշին] 1) տնկալ, տնկաց, տնաբնակ (տղամարդ), 2) մեկուսացված, մեկուսի, մենավոր։

خانه‌نشینی [խանենեշինի] տնկալություն, մեկուսիություն։

خانه‌وار [խանեվար] տե՛ս خانوار [խանեվար]։

خانی [խանի] 1) խանական, 2) խանություն։

خانیت [խանիյյաթ] խանություն։

خاور [խավար] արևելք։ خاور دور [խավարե դուր] Հեռավոր Արևելք։ خاور میانه [խավարե միյանե] Միջին Արևելք։ خاور نزدیک [խավարե նազդիք] Մերձավոր Արևելք։

خاوران [խավարան] 1) Արևելք, 2) արևելք և արևմուտք։

خاورزمین [խավարզամին] Արևելք։

خاورشناس [խավարշենաս] արևելագետ։

خاورشناسی [խավարշենասի] արևելագիտություն։

خاوری [խավարի] 1) արևելյան, 2) Արևելքի բնիկ։

خاویار [խավյար] ձկնկիթ, խավիար։ خاویار دانه‌ای [խավյարե դանեի] հատիկավոր ձկնկիթ։ خاویار فشرده [խավյարե ֆեշորդե] սեղմված ձկնկիթ։ خاویار قرمز [խավյարե ղերմեզ] կարմիր ձկնկիթ։ خاویار سیاه [խավյարե սիյահ] սև ձկնկիթ։

خایب [խայեբ] և خائب [խաէբ] հիասթափված, հուսալքված։

خایسک [խայեսք] կռան։

خائف [խաէֆ] և خایف [խայեֆ] վախկոտ, երկչոտ։

خائن [խաէն] դավաճան, մատնիչ։ خائن به وطن [խաէնե բե վաթան] հայրենիքի դավաճան։

خائنانه [խաէնանե] 1) դավաճանական, 2) դավաճանաբար, ուխտադրժորեն։

خاینده [խայանդե] որոճող, որոճացող։ حیوان خاینده [հեյվանե խայանդե] որոճացող կենդանի։

خائنی [խաէնի] դավաճանություն, ուխտադրժություն։

خایه [խայե] անատ. ամորձիք։

خایه‌دیس [խայեդիս] սունկ։

خایه‌کشیده [խայեքեշիդե] 1) կրտած, ամորձատ, որձատ, 2) ներքինի։

خایه‌کنده [խայեքանդե] տե՛ս خایه‌کشیده [խայեքեշիդե]։

خاییدن [խայիդան] 1) ծամել, ծամծմել, կրծել, 2) կուլ տալ։

خباثت [խաբասաթ] 1) կեղտոտություն, անմաքրություն, 2) նողկալիություն, ստորություն, 3) արատավորություն, ախտավորություն, 4) բարոյազրկություն, անբարոյականություն, 5) չարադետություն, չարանենգություն։

خباره [խոբարե] 1) ճարպիկ, ժիր, աշխույժ, 2) ուշիմ, խելամիտ։

خباز [խաբբազ] հացթուխ, հացագործ։

خبازی [խաբբազի] 1) հացթխություն, հացագործություն, 2) հացի խանութ։

خباط [խոբաթ] խելացնորություն։

خباك [խաբաք] փարախ։

خبائث [խաբաէս] 1) նողկանք, 2) ստորություններ, 3) կեղտոտություններ, չարանենգություններ։ Եզ. خبیثه [խաբիսե]։

خبث [խոբս] 1) արատավորություն, ստորություն, 2) նողկալիություն, 3) չարություն, չարանենգություն, 4) խարդավանք։ خبث و شرارت [խոբսո շարարաթ] արատավորություն ու ոճրագործություն։ خبث طینت [խոբսե թինաթ] բնածին չարություն։

خبر [խաբար] լուր, տեղեկություն։ Հոգ. اخبار [ախբար]։ خبر تازه [խաբարե թազե] թարմ լուր, նորություն։

خبرآور [խաբարավար] լրաբեր։

خبربر [խաբարբար] տե՛ս خبرچین [խաբարչին]։

خبرت [խեբրաթ] 1) ձեռնհասություն, իմացություն, 2) փորձվածություն։

خبرچین [խաբարչին] 1) բամբասան, բամբասանք անող, հերյուրիչ, ասեկոսներով զբաղվող, 2) մատնիչ։

خبرچینی [խաբարչինի] 1) բամբասանք, հերյուրանք, բարուրանք, 2) մատնություն։

خبردار [խաբարդար] 1) տեղյակ, իրազեկ, 2) զգա՛ստ (հրաման), 3) ձայն. զգո՛ւյշ, զգուշացի՛ր։

خبردهنده [խաբարդահանդե] տեղեկատու, ինֆորմատոր։

خبررسان [խաբարրեսան] սուրհանդակ։

خبرگزار [խաբարգոզար] տե՛ս خبرگذار [խաբարգոզար]։

خبرگزاری [խäբäրգոզարի] տե՛ս خبرگذاری [խաբարգոզարի]։

خبرگزار [խäբäրգոզար] թղթակից, գործակալ։ خبرگزار مخصوص [խäբäրգոզարե մäխսուս] հատուկ թղթակից։

خبرگزاری [խäբäրգոզարի] գործակալություն (հեռագրական հաղորդագրության)։

خبرگی [խեբրեգի] 1) ձեռնհասություն, իրազեկություն, 2) փորձառություն։

خبرنگار [խäբäրնեգար] թղթակից։ خبرنگار ویژه (مخصوص) [խäբäրնեգարե վիժե (մäխսուս)] հատուկ թղթակից։

خبره [խեբրե] 1) բանիմաց, գիտակ, իմացող, 2) փորձված, հմուտ։

خبری [խäբäրի] 1) քեր. ստորոգելիական, 2) ինֆորմացիոն, հաղորդագրական։

خبز [խոբզ] հաց։

خبط [խäբթ] սխալ, սխալմունք։

خبیث [խäբիս] 1) կեղտոտ, պիղծ, արատավոր, 2) չար, չարանենգ, 3) չարորակ, 4) ստոր, սրիկա, գարշելի։ ورم خبیث [վäրäմե խäբիս] չարորակ ուռուցք։ روح خبیث [րուհե խäբիս] չար ոգի։

خبیثه [խäբիսե] 1) տե՛ս خبیث [խäբիս], 2) զազիր, գարշելի, պիղծ, արատավոր, 3) ստորություն, չարանենգություն։ Հոգ. خبایث [խäբայես] և خبائث [խäբաէս]։

خبیر [խäբիր] 1) գիտակ, իրազեկ, տեղյակ, 2) ամենագետ, 3) փորձված, հմուտ։

خپل [խեփել] տե՛ս خپله [խեփելե]։

خپله [խեփելե] կարճլիկ, գաճաճ։

ختام [խեթամ] վախճան, վերջավորություն, ավարտ, եզրափակում։ حسن ختام [հոսնե խեթամ] երջանիկ վախճան, բարեհաջող ավարտ։

ختائی [խեթայի] 1) չինական, 2) չինացի։

ختم [խäթմ] 1) վերջ, վախճան, ավարտ, եզրափակում, 2) սուգ։ مجلس ختم [մäջլեսե խäթմ] սգո հանդես։

ختنه [խäթնե] կրոն. թլպատություն, թլպատում։ ختنه کردن [խäթնե քäրդäն] թլպատել։

ختنه‌سوران [խäթնեսուրան] տոնախմբություն՝ թլպատման ծեսի առթիվ։

خجالت [խեջալäթ] ամոթ, ամոթխածություն։ خجالت کشیدن [խեջալäթ քեշիդäն] ամաչել։ خجالت دادن [խեջալäթ դադäն] ամաչեցնել։

خجالت‌آور [խեջալäթավäր] ամոթալի, ամոթաբեր։ حرکات خجالت‌آور [հäրäքաթե խեջալäթավäր] ամոթալի արարքներ։

خجالت‌زده [խեջալäթզäդե] ամոթահար։

خجالتمند [խեջալäթմäնդ] ամաչկոտ, բաշվող։

خجالتمندانه [խեջալäթմäնդանե] ամաչելով, ամոթխածորեն, ամաչկոտությամբ։

خجالتی [խեջալäթի] ամաչկոտ, ամոթխած, պատկառոտ։

خجستگی [խոջäսթեգի] բարեբախտություն, երջանկություն։

خجسته [խոջäսթե] բարեբաստիկ, երջանիկ, բախտավոր։

خجسته‌اختر [խոջäսթեäխթäր] բախտավոր աստղի տակ ծնված, բախտավոր։

خجسته‌پی [խոջäսթեփեյ] բարի ոտք ունեցող, երջանկություն բերող, բարեբաստիկ։

خجسته‌طالع [խոջäսթեթալե՛] տե՛ս خجسته‌اختر [խոջäսթեäխթäր]։

خجسته‌فرجام [խոջäսթեֆäրջամ] բարեվախճան։

خجک [խäջäք] 1) աչքի հատ, 2) կետ, պուտ։

خجل [խäջել] ամաչեցրած, ամոթահար արված։ خجل شدن [խäջել շոդäն] ամոթահար լինել, ամաչել։

خجلت [խեջլäթ] տե՛ս خجالت [խեջալäթ]։

خجلت‌آور [խեջլäթավäր] տե՛ս خجالت‌آور [խեջալäթավäր]։

خجلت‌زده [խեջլäթզäդե] տե՛ս خجالت‌زده [խեջալäթզäդե]։

خجول [խäջուլ] ամաչկոտ, բաշվող։

خجولانه [խäջուլանե] ամոթխածությամբ, ամաչելով, ամոթխածորեն, ամաչկոտությամբ, բաշվելով։

خد [խադ(դ)] այտ։ Հոգ. خدود [խոդուդ]։

خدا [խոդա] 1) աստված, 2) տեր։ خدا را شکر [խոդա րա շոքր] փառք աստծուն։ خدا نکرده [խոդա նäքäրդե] աստված չանի։

خداآمرزیده [խոդաամորզիդե] տե՛ս خدا بیامرز [խոդաբիյամորզ]։

خدابیامرز [խոդաբիյամորզ] հանգուցյալ։

خداپرست [խոդափäրäսթ] աստվածապաշտ, հավատացյալ։

خداپرستی [խոդափäրäսթի] աստվածապաշտություն, բարեպաշտություն։

خداپسند [խոդափäսäնդ] աստվածահաճո։

خداپسندانه [խոդափäսäնդանե] 1) բարյացակամորեն, 2) աստվածահաճո։

خداترس [խոդաթäրս] աստվածավախ, բարեպաշտ։

خداترسی [խոդաթäրսի] աստվածավախություն, բարեպաշտություն։

خداحافظ [խոդահաֆեզ] տերը պահպանի քեզ, երթաք բարով, մնաս բարով, մնաք բարով, ցտեսություն։

خداحافظی [խոդահաֆեզի] հրաժեշտ։ خداحافظی کردن [խոդահաֆեզի քäրդäն] հրաժեշտ տալ։

خداداد [խոդադադ] աստվածատուր, բնատուր։ استعداد خداداد [եսթե՛դադե խոդադադ] բնատուր տաղանդ։

خدادادی [խոդադադի] տե՛ս خداداد [խոդադադ]։

خدارت [խեդարäթ] 1) համեստություն, պարկեշտություն, 2) կուսություն, կուսականություն, 3) ողջախոհություն, 4) անարատություն։

خدارحمتی [խոդարäհմäթի] տե՛ս خدا بیامرز [խոդաբիյամորզ]։

خداشناس [խոդաշենաս] 1) աստվածաճանաչ, 2) բարեպաշտ։

خداشناسی [խոդաշենասի] 1) աստվածաճանաչություն, 2) բարեպաշտություն։

خداع [խäդդա՛] խաբեբա։

خداع [խեդա՛] սուտ, ստություն, խաբեություն։

خدام [խոդդամ] ծառաներ, սպասավորներ։ Եզ. خادم [խադեմ]։

خداناترس [խոդանաթäրս] 1) աստծուց չվախեցող, անաստված, անհավատ, 2) աստվածուրաց։

خدانشناس [խոդանäշենաս] անաստված, աստվածուրաց, անօրեն։

خدانشناسی [խոդանäշենասի] անաստվածություն, աստվածուրացություն, անօրենություն։

خدانگهدار [խոդանեգäհդար] 1) աստված պահապան, 2) տերը պահպանի քեզ (ձեզ)։

خداوند [խոդավäնդ] և خداوندگار [խոդավäնդեգար] 1) աստված, 2) տեր։

خدای [խոդայ] տե՛ս خدا [խոդա]։

خدایا [խոդայա] ձայն. ով աստված։

خدایع [խäդայե՛] նենգություններ, խարդախություններ։ Եզ. خدیعت [խäդիäթ]։

خدایگان [խոդայգան] 1) տերեր, 2) արքա։

خدائی [խոդայի] 1) աստվածություն, 2) աստվածային։

خدر [խäդäր] 1) թմրություն, 2) ընդարմացում, անզգայացում։

خدر [խäդեր] 1) թմրած, 2) ընդարմացած, անզգայացած։

خدش [խäդշ] տե՛ս خدشه [խäդշե]։

خدشه [խäդշե] 1) ճանկռվածք, սպի, 2) վնաս, կորուստ։ بی‌خدشه [բիխäդշե] անշեղորեն, անպայման։

خدشه‌دار [խäդշեդար] 1) ճանկռված, քերծված, ճանկռվածքներով, 2) վնասված։ خدشه‌دار کردن [խäդշեդար քäրդäն] 1) ճանկռել, քերծել, 2) վնասել, վնաս պատճառել։

خدع [խäդ՛] տե՛ս خدعه [խոդ՛է]։

خدعه [խոդ՛է] խաբեություն, խորամանկություն, խարդավանք։

خدعه‌گر [խոդ՛էգäր] խաբեբա, խորամանկ, խարդախ։

خدعه‌گرانه [խոդ՛էգäրանե] խաբեբայությամբ, խորամանկորեն, խարդախությամբ։

خدک [խäդäք] կամուրջ։

خدم [խäդäմ] ծառաներ։ Եզ. خادم [խադեմ]։

خدم و حشم [խա̈դա̈մո հա̈շա̈մ] տնեցիներ, հետևորդներ, ուղեկցողներ։

خدمت [խեդմա̈թ] ծառայություն։ Հոգ. خدمات [խա̈դա̈մաթ]։ خدمت کردن [խեդմա̈թ քա̈րդա̈ն] ծառայել։ خدمت بی شائبه [խեդմա̈թե բիշաեբե] անբասիր աշխատանք։ خدمت زیر پرچم [խեդմա̈թե զիրե փա̈րչա̈մ] զինվորական ծառայություն։ خدمت به خلق [խեդմա̈թե բե խա̈լղ] ժողովրդին ծառայելը։

خدمتکار [խեդմա̈թքար] ծառա, ծառայող, աղախին։

خدمتکاران [խեդմա̈թքարան] 1) տե՛ս եզ. خدمتکار [խեդմա̈թքար], 2) սպասարկող անձնակազմ։

خدمتکاری [խեդմա̈թքարի] ծառայություն, սպասավորություն։

خدمت گذار [խեդմա̈թգոզար] տե՛ս خدمت گزار [խեդմա̈թգոզար]։

خدمت گزار [խեդմա̈թգոզար] 1) ծառա, սպասավոր, 2) ծառայող, 3) ծառայակամ, հաճկատար, պատրաստակամ, 4) հնազանդ։ خدمت گزار جزء [խեդմա̈թգոզարե ջոզ՝] ստորին ծառայող։

خدمت گزاری [խեդմա̈թգոզարի] 1) ծառայություն, ծառայելը, 2) ծառայակամություն, հաճկատարություն, 3) սպասավորություն։

خدمتی [խեդմա̈թի] նվեր, ընծա, պարգև։

خدمه [խա̈դա̈մե] 1) տե՛ս եզ. خادم [խադեմ] 2) աղախին, սպասարկող անձնակազմ։

خدنگ [խա̈դա̈նգ] նետ։

خدو [խա̈դու] թուք, լորձունք։

خدوک [խա̈դուք] 1) վշտացած, վրդովված, 2) խանդ, նախանձ, 3) զայրույթ, ցասում։

خدیش [խոդիշ] 1) տանտեր, տանտիրուհի, 2) թագավոր, արքա։

خدیعت [խա̈դիա̈թ] խաբեություն, խորամանկություն, նենգություն։ Հոգ. خدایع [խա̈դայե՛]։

خدیعه [խա̈դիե] տե՛ս خدیعت [խա̈դիա̈թ]։

خدیو [խա̈դիվ] թագավոր, արքա, տիրակալ։

خذلان [խեզլան, խա̈զլան] 1) լքում, 2) անօգնականություն, անճարակություն, անզորություն, անճարություն, 3) անհաջողություն, պարտություն։

خر [խա̈ր] էշ, ավանակ։

خر [խեր] կոկորդ։ بیخ خر کسی را گرفتن [բիխե խերե քա̈սիրա գերեֆթա̈ն] որևէ մեկի կոկորդից բռնել։

خراب [խա̈րաբ] 1) ավերված, ամայացած, քանդված, 2) փչացած, 3) այլասերված, փչացած։ خراب شدن [խա̈րաբ շոդա̈ն] 1) ավերվել, քանդվել, 2) փչանալ, 3) այլասերվել։ خراب کردن [խա̈րաբ քա̈րդա̈ն] 1) ավերել, քանդել, 2) փչացնել, 3) այլասերել։

خرابات [խա̈րաբաթ] 1) պանդոկ, գինետուն, խաղարան, 2) հասարակաց տուն, 3) ավերակներ։

خراباتی [խա̈րաբաթի] 1) պանդոկի՝ գինետան՝ խաղարանի՝ հասարակաց տան մշտական այցելու, 2) զբոսամոլ, ցոփակյաց։

خرابکار [խա̈րաբքար] 1) ավերիչ, 2) խախտող, 3) վնասարար, դիվերսանտ։

خرابکاری [խա̈րաբքարի] 1) ավերածություն, ավերմունք, 2) վնասարարություն, դիվերսիա։

خرابه [խա̈րաբե] 1) ավերակ, 2) խուղ, հյուղակ, խարխուլ խրճիթ։

خرابه نشین [խա̈րաբենեշին] ավերաբնակ, հետնախորշաբնակ։

خرابی [խա̈րաբի] 1) ավերվածություն, ավերմունք, 2) անկում, ամայացում, 3) փչացում, վնասվածություն, 4) վնաս, կորուստ, 5) այլասերվածություն, փչացածություն։ خرابی اوضاع [խա̈րաբիյե օուզա՛] գործերի վատ վիճակը, դրության՝ կացության վատթարացումը։ خرابی نسل و نژاد [խա̈րաբիյե նա̈սլօնեժադ] այլասերում, դեգեներացիա։

خراج [խա̈րաջ] տուրք, հարկ։

خراج [խա̈ռրաջ] մսխող, շռայլ։

خراج گذار [խա̈րաջգոզար] տե՛ս خراج گزار [խա̈րաջգոզար]։

خراج گزار [խա̈րաջգոզար] հարկատու։

خراز [խա̈ռրազ] փերեզակ, արդուզարդ վաճառող։

خرازی [խա̈ռրազի] 1) փերեզակություն, 2) գալանտերեայի խանութ։

خرازی فروش [խա̈ռրազիֆորուշ] գալանտերեայի առևտուր անող, արդուզարդ վաճառող։

خراس [խա̈րաս] աղաց (անասունի ուժով գործող)։

خراش [խա̈րաշ] ճանկռվածք, քերծվածք, խազ։

خراشدار [խա̈րաշդար] ճանկռված, քերծած, խազխզված։

خراشه [խա̈րաշե] 1) տաշեղներ, 2) ծեղ, փուշ, 3) մնացորդներ։

خراشیدگی [խա̈րաշիդեգի] տե՛ս خراش [խա̈րաշ]։

خراشیدن [խա̈րաշիդա̈ն] 1) ճանկռել, քերծել, խազել, 2) քերել, 3) չարչարել, մորմոքել։

خراشیده [խա̈րաշիդե] 1) ճանկռված, քերծված, խազխզված, 2) մորմոքված, վշտացած, դառնացած։

خراص [խա̈ռրաս] խաբեբա, զրպարտիչ,

خراط [խա̈ռրաթ] ճախարակագործ, խառատ (հյուսն)։

خراطی [խա̈ռրաթի] խառատություն։

خراطین [խա̈րաթին] որդ, անձրևորդ։

خرافات [խա̈րաֆաթ] անհավատություն, սնոտիապաշտություն, սնոտիապաշտամունք։

خرافات پرست [խա̈րաֆաթփա̈րա̈սթ] անհավատ, սնոտիապաշտ։

خرافات پرستی [խա̈րաֆաթփա̈րա̈սթի] անհավատություն, սնոտիապաշտություն։

خرافاتی [խա̈րաֆաթի] նախապաշարված, անհավատ, սնոտիապաշտ։

خرام [խորամ, խա̈րամ] սիգաճեմ քայլվածք։

خرامان [խորաման] սիգաճեմ։

خرامیدن [խա̈րամիդա̈ն] սիգաճեմել, սիգաճեմ քայլել, սիգալ։

خربان [խա̈րբան] իշապան։

خربزه [խա̈րբոզե] սեխ։

خرپا [խա̈րփա] ծպեղ, տանիքի հենք։

خرپول [խա̈րփուլ] մեծահարուստ, հարուստ (մարդ)։

خرت و پرت [խերթօփերթ] մանր-մունր՝ հնամաշ իրեր, հնոտիք։

خرتوخر [խա̈րթուխա̈ր] անկարգություն, խառնակ, խառնաշփոթ, չիլախլավ, քաոս։

خرج [խա̈րջ] ծախս։ خرج کردن [խա̈րջ քա̈րդա̈ն] ծախսել։ خرج سفر [խա̈րջե սա̈ֆա̈ր] ճանապարհածախս։

خرج بردار [խա̈րջբա̈րդար] մեծ ծախսեր պահանջող։

خرج بیار [խա̈րջբիյար] ապրուստ տվող, կերակրող։

خرج دررفته [խա̈րջդա̈րրա̈ֆթե] ծախսերը հանած, առանց ծախսեր՝ մաքուր։

خرج و برج [խա̈րջօբորջ] հիմնական և երկրորդական ծախսեր։

خرجی [խա̈րջի] առօրյա ծախսերի փող։

خرجین [խորջին] խուրջին։

خرچسانک [խա̈րչոսանա̈ք] և خرچسانه [խա̈րչոսանե] գարշահոտ բզեզ։

خرچنگ [խա̈րչա̈նգ] խեցգետին։

خرخر [խերխեր] խռխոց։

خرخره [խերխերե] ագամախնձոր, կոկորդ։

خرخشه [խա̈րխա̈շե] խայծ, հրապուրակեր (կենդանիներին որսալու համար)։

خرد [խերա̈դ] խելք, բանականություն, իմաստություն։

خرد [խորդ] 1) փոքր, մանր, 2) չնչին, աննշան։ پول خرد [փուլե խորդ] մանր փող։ خرد کردن [խորդ քա̈րդա̈ն] 1) փոքրացնել, 2) մանրել։

خرداد [խորդադ] խորդադ (իրանական տոմարի 3-րդ ամիսը)։

خرداندیش [խորդա̈նդիշ] 1) անհեռատես, 2) տե՛ս خرده بین [խորդեբին]։

خردسال [խորդսալ] փոքրահասակ, պատանի։

خردسالی [խորդսալի] փոքրահասակություն, մանկություն։

خردکننده [խորդքոնա̈նդե] ջախջախիչ։ ضربهٔ خردکننده [զա̈րբեյե խորդքոնա̈նդե] ջախջախիչ հարված։

خردل [խա̈րդա̈լ] մանանեխ։

خردل [խա̈րդել] վախկոտ, փոքրոգի։

خردمند [խերա̈դմա̈նդ] գիտուն, խելոք, ուշիմ, իմաստուն։

خردمندانه [խերա̈դմա̈նդանե] խելամտաբար, խելամտորեն, խոհեմաբար, իմաստնությամբ։

خردمندی [խերադմանդի] խելամտություն, իմաստություն, խոհականություն։

خردوریز [խորդորիզ] մանրուք։

خرده [խորդե] 1) փոքրիկ կտոր, պատառիկ, մի փշուր, 2) բեկոր, ծլեպ, 3) մանր։

خرده بورژوازی [խորդեբուրժուազի] 1) մանր բուրժուազիա, 2) մանրբուրժուական։

خرده بین [խորդեբին] 1) նրբանկատ, նրբախնդիր, 2) հետաքրքրասեր, խորաթափանց, 3) հնարամիտ, հեռատես, 4) բծախնդիր, պահանջկոտ։

خرده بینی [խորդեբինի] 1) նրբանկատություն, նրբախնդրություն, 2) հետաքրքրասիրություն, խորաթափանցություն, 3) հեռատեսություն, 4) բծախնդրություն, պահանջկոտություն։

خرده حساب [խորդեհեսաբ] մանր հաշիվներ։

خرده خرده [խորդեխորդե] քիչ-քիչ, աստիճանաբար։

خرده فرمایش [խորդեֆարմայեշ] ձանձրալի՝ տաղտկալի ցուցումներ (հրահանգներ)։

خرده فروش [խորդեֆորուշ] մանրավաճառ, մանրածախ։

خرده فروشی [խորդեֆորուշի] մանրավաճառություն։

خرده کاری [խորդեքարի] 1) նրբահղկում, 2) հղկվածք, 3) վերջամշակում։

خرده گیر [խորդեգիր] 1) բծախնդիր, մանրախնդիր, մանրակրկիտ, 2) պատրվակարար, պեդանտ։

خرده گیری [խորդեգիրի] բծախնդրություն, մանրախնդրություն, պատրվակարարություն, պատրվակարարություն։

خرده مالك [խորդեմալեք] մանր կալվածատեր։

خرده مالکی [խորդեմալեքի] 1) մանրսեփականատիրական, 2) մանրսեփականատիրություն։

خردی [խորդի] 1) փոքրություն, 2) փոքրահասակություն, մանկություն։

خررنگ کن [խարրանգքոն] էշ ներկող, խաբեբա, խարդախ։

خرز [խարզ] ուլունք։

خرزور [խարզուր] շատ ուժեղ մարդ։

خرزهره [խարզահրե] դափնեվարդ, ճփնի։

خرس [խարս] համրություն։

خرس [խ ե ր ս] արջ։ خرس سفید [խերսե սեֆիդ] սպիտակ արջ։

خرس باز [խերսբազ] արջ վարժեցնող։

خرس بچه [խերսբաչչե] արջուկ, արջի քոթոթ։

خرسك [խերսաք] տե՛ս خرس بچه [խերսբաչչե]։

خرسند [խորսանդ] 1) գոհ, բավարարված, 2) ուրախ։ خرسند شدن [խորսանդ շոդան] 1) գոհանալ, բավարարվել, 2) ուրախանալ, հրճվել։

خرسندی [խորսանդի] 1) գոհունակություն, բավարարվածություն, 2) ուրախություն, հրճվանք, ցնծություն։

خرطبع [խարթաբ՛] իշաբնույթ, համառ, հիմար։

خرطوم [խորթում] կնճիթ։ خرطوم فیل [խորթումե ֆիլ] փղի կնճիթ։ خرطوم هوام [խորթումե հավամ(մ)] միջատների կնճիթ։

خرطومی [խորթումի] կնճիթաձև։

خرغلط [խարղալթ] էշի թավալ։

خرف [խարաֆ] թուլամտություն, ապշամտություն, տկարամտություն (ծերունական)։

خرف [խարեֆ, խերեֆ] թուլամիտ, ապշամիտ, տկարամիտ (ծերունական)։

خرفت [խերեֆթ] 1) բթամիտ, ապշամիտ, տկարամիտ, 2) խելապակաս, հիմար։

خرفتی [խերեֆթի] տե՛ս خرف [խարաֆ]։

خرفه [խորֆե] բուս. պորտուլակ, դանդուռ։

خرفی [խարեֆի] տե՛ս خرف [խարաֆ]։

خرق [խարղ] 1) պատառոտում, ծվատում, 2) ճեղք, անցք։

خرق [խորղ] 1) հիմարություն, տկարամտություն, 2) կոպտություն։

خرقه [խերղե] ցնցոտի, քուրձ, դերվիշների հագուստ։

خرقه پوش [խերղեփուշ] դերվիշ, սուֆի։

خرك [խարաք] 1) իշուկ, 2) ապորտ. նժույգ, 3) երժշտ. նեցուկ, հենակ (ջութակի կամ այլ գործիքների լարերի տակ դրվող փայտե հենարան)։

خركار [խարքար] չարքաշ կերպով՝ անդուլ աշխատող։

خركچی [խարաքչի] իշապան։

خركی [խարաքի] 1) հիմար, 2) հիմար՝ ախմար կերպով։ شوخی خركی [շուխիյե խարաքի] հիմար կատակ։

خرگاه [խարգահ] վրան։ خرگاه زدن [խարգահ զադան] վրան խփել։

خرگواز [խարգավազ] խայթոց, բիզ, խթան։

خرگوش [խարգուշ] նապաստակ։

خرگوشی [խարգուշի] նապաստակային, նապաստակի։ حافظهٔ خرگوشی [հաֆեզեյե խարգուշի] հավի հիշողություն։

خرم [խորրամ] 1) ուրախ, զվարթ, կենսուրախ, գոհ, 2) թարմ, կանաչ, պայծառ, ծաղկող։

خرما [խորմա] խուրմա, արմավ։ درخت خرما [դերախթե խորմա] արմավենի։

خرمابن [խորմաբոն] արմավենի։

خرماگون [խորմագուն] տե՛ս خرمائی [խորմայի]։

خرمالو [խորմալու] խուրմա (կորոլյոկ)։

خرمائی [խորմայի] արմավագույն, շագանակագույն։

خرمگس [խարմագաս] իշաճանճ, բոռ։

خرمن [խարման] դեզ, կալ։ خرمن کوفتن [խարման քուֆթան] կալսել։

خرمن سوخته [խարմանսուխթե] սնանկացած, ավերված։

خرمن کوب [խարմանքուբ] 1) կալսող, կալսիչ, 2) կալսող մեքենա։

خرمن کوبی [խարմանքուբի] կալսում։

خرمنگاه [խարմանգահ] կալ, կալատեղ։

خرمی [խորրամի] 1) ուրախություն, զվարթություն, կենսուրախություն, 2) թարմություն, պայծառություն։

خرناس [խորնաս, խարնաս] և خرناسه [խորնասե] խռմփոց։ خرناسه کردن [խորնասե քարդան] խռմփալ։

خرنش [խորնեշ] խռմփոց։ خرنش کردن [խորնեշ քարդան] խռմփալ։

خروار [խարվար] կշռի միավոր (300 կգ)։

خروج [խորուջ] 1) ելք, 2) արտահանում։ درب خروج [դարբե խորուջ] ելքի դուռ, ելք։ خروج کالا [խորուջե քալա] ապրանքի արտահանում։

خروجی [խորուջի] 1) արտահանվող, արտահանելի, 2) ավարտական։ امتحانات خروجی [էմթեհանաթե խորուջի] ավարտական քննություններ։

خروس [խորուս] աքլոր, աքաղաղ։

خروس خوان [խ ո ր ու ս խ ա ն] աքլորականչ, լուսաբաց։

خروسك [խորուսաք] 1) աքլորիկ, 2) բժշկ. խորոզակ, աքլորախեղդ։

خروس وزن [խորուսվազն] ապորտ. թեթևագույն քաշ (տառ. աքլորի քաշ)։

خروش [խորուշ] աղաղակ, շառաչ։

خروشان [խորուշան] շառաչուն, գոչող։

خروشیدن [խորուշիդան] աղաղակել, շառաչել, գոչել։

خریت [խարիյյաթ] էշություն, հիմարություն, համառություն։ خریت کردن [խարիյյաթ քարդան] հիմարություն անել։

خرید [խարիդ] 1) գնում, առք, 2) գնեց։ خرید کردن [խարիդ քարդան] գնում կատարել։ استعداد خرید [էսթե՛դադե խարիդ] գնողունակություն։

خریدار [խարիդար] 1) գնորդ, 2) էկոն. պահանջարկ։

خریداری [խարիդարի] գնում, առք։

خریدن [խարիդան] գնել։

خریدوفروش [խարիդոֆորուշ] առևտուր։ خریدوفروش کردن [խարիդոֆորուշ քարդան] առևտուր անել։

خریده [խարիդե] գնված, գնած։

خریش [խարիշ] ծաղրանք, ծաղր։

خریطه [խարիթե] 1) քարտեզ (աշխարհագրական), 2) կաշվե քսակ։

خریف [խարիֆ] աշուն։

خریفی [խäրիֆի] աշնանային։

خز [խäզ(զ)] I կենդ. ժանտաքիս։ پالتوی خز [փալթոյե խäզ(զ)] ժանտաքիսի մորթուց մուշտակ։

خز [խäզ(զ)] II մետաքսե կտոր։

خزان [խäզան] աշուն։ باد خزان [բադե խäզան] աշնանային քամի։

خزانه [խäզանե] 1) գանձարան, 2) պահեստանոց։ Հոգ. خزائن [խäզաէն] և خزاین [խäզայեն]։

خزانه‌دار [խäզանեդար] գանձապահ։

خزانه‌داری [խäզանեդարի] 1) գանձապահություն, 2) գանձարան։

خزانی [խäզանի] աշնանային։

خزدار [խäզդար] մուշտակամորթ, մուշտակավոր։

خزدوز [խäզդուզ] մուշտակագործ, մորթեգործ։

خزف [խäզäֆ] կավ, կավե աման, խեցե շինվածքներ։

خزنده [խäզäնդե] կենդ. 1) սողուն, 2) սողացող։ حیوانات خزنده [հեյվանաթե խäզäնդե] սողուններ, զեռուններ։

خزه [խäզե] բուս. մամուռ։

خزیدن [խäզիդäն] սողալ։ روی شکم خزیدن [րույե շեքäմ խäզիդäն] փորի վրա սողալ։

خزینه [խäզինե] գանձարան։ Հոգ. خزائن [խäզաէն] և خزاین [խäզայեն]։

خزینه‌دار [խäզինեդար] տե՛ս خزانه‌دار [խäզանեդար]։

خس [խäս] 1) խոտ, չոփ, 2) տաշեղ, ծղոտ։

خسارت [խեսարäթ] վնաս, կորուստ։ Հոգ. خسارات [խեսարաթ]։

خساست [խäսասäթ] 1) ժլատություն, գծծություն, 2) ստորություն, անազնվություն։

خسبیدن [խոսբիդäն] տե՛ս خوابیدن [խաբիդäն]։

خستگی [խäսթեգի] հոգնածություն։ خستگی در کردن [խäսթեգի դäր քäրդäն] շունչ առնել, հանգստանալ։

خستگی‌ناپذیر [խäսթեգինափäզիր] անխոնջ, անձանձիր, անձանձրույթ, չհոգնող։

خستن [խäսթäն] 1) վերք հասցնել, վիրավորել, 2) խոցել, 3) տանջել։

خستو [խäսթու] խոստովանք։ خستو شدن [խäսթու շոդäն] խոստովանել։

خسته [խäսթե] 1) հոգնած, հոգնաբեկ, 2) ձանձրացած։ خسته شدن [խäսթե շոդäն] հոգնել։ خسته کردن [խäսթե քäրդäն] հոգնեցնել։

خسته‌دل [խäսթեդել] վշտացած, դառնացած, վիրավորված։

خسته‌کننده [խäսթեքոնäնդե] հոգնեցուցիչ, ձանձրալի։

خسر [խոսր] և خسران [խոսրան] տե՛ս خسارت [խեսարäթ]։

خسرو [խոսրոու] 1) թագավոր, արքա, 2) արակ. անձն. Խոսրով։

خسروانه [խոսրովանե] արքայական։

خسروی [խոսրովի] 1) թագավորություն, 2) թագավորական, արքայական։

خسف [խäսֆ] 1) ստորացում, նսեմացում, 2) արատ, թերություն։

خسک [խäսäք] փուշ։ خار خسک [խարե խäսäք] փշուտ, տատասկափուշ։

خسوف [խոսուֆ] լուսնի խավարում։

خسیس [խäսիս] ժլատ, կծծի, գծուծ։

خسیسی [խäսիսի] ժլատություն, կծծիություն, գծուծություն։

خش [խäշ] աղբ, տաշուկ։

خشاب [խäշշաբ] 1) փայտավաճառ, 2) անտառանյութ վաճառող։

خشاب [խäշաբ] պահունակ (փամփուշտների)։

خشب [խäշäբ] բնափայտ, փայտանյութ։

خشت [խեշթ] չթրծած աղյուս։

خشت‌زن [խեշթզäն] աղյուսագործ։

خشت‌مال [խեշթմալ] տե՛ս خشت‌زن [խեշթզäն]։

خشتی [խեշթի] չթրծած աղյուսից շինված։

خشخاش [խäշխաշ] բուս. խաշխաշ, կակաչ, լալա։ تخم خشخاش [թոխմե խäշխաշ] կակաչի սերմ, խաշխաշ։

خشک [խոշք] 1) չոր, 2) չորացած, 3) ցամաք։ میوهٔ خشک [միվեյե խոշք] չոր միրգ։ خشک کردن [խոշք քäրդäն] չորացնել։ خشک شدن [խոշք շոդäն] չորանալ, ցամաքել։

خشکبار [խոշքբար] չոր մրգեր, չիր։

خشکبارفروشی [խոշքբարֆորուշի] 1) չոր մրգեղենի առևտուր, 2) չոր մրգեղենի խանութ։

خشکدامن [խոշքդամäն] մաքուր, անապական, անարատ, առաքինի, ողջախոհ, մաքրակենցաղ, պարկեշտ, բարոյական։

خشکدامنی [խոշքդամäնի] անարատություն, մաքրակենցաղություն, պարկեշտություն, ողջախոհություն։

خشکدست [խոշքդäսթ] ագահ, ժլատ, գծուծ։

خشکدماغ [խոշքդäմաղ] տխուր, տրտում, մտահոգված։

خشکرود [խոշքրուդ] 1) ցամաքած գետ, 2) այդպիսի գետի հուն։

خشکزار [խոշքզար] տե՛ս خشکسار [խոշքսար]։

خشکسار [խոշքսար] չորուտ, անոռոգ հողեր (վայր)։

خشکسال [խոշքսալ] երաշտ՝ անբերք՝ անբերքատու տարի։

خشکسالی [խոշքսալի] երաշտ, անբերրիություն։

خشکسر [խոշքսäր] չորգլուխ, չորագլուխ, անուղեղ, բթամիտ, անխելք։

خشککن [խոշքքոն] ծծան թուղթ, ծծողական, ծծան։ کاغذ خشککن [քաղäզե խոշքքոն] ծծողական։

خشکمغز [խոշքմäղզ] տե՛ս خشکسر [խոշքսäր]։

خشکنای [խոշքնայ] կոկորդ, բուկ, խոչափող, խռչակ։

خشکه [խոշքե] 1) չոր, չորացրած, 2) չմշակված ալյուր, 3) փլավի տեսակ (անյուղ)։

خشکه‌بار [խոշքեբար] տե՛ս خشکبار [խոշքբար]։

خشکه‌خشکه [խոշքեխոշքե] 1) դատարկ, 2) ցուցադրական։

خشکی [խոշքի] 1) ցամաք, 2) չորություն։ از راه خشکی [äզ րահե խոշքի] ցամաքով։

خشکیدن [խոշքիդäն] ցամաքել, չորանալ։

خشکیده [խոշքիդե] 1) չորացած, ցամաքած, 2) թոշնած, թառամած։

خشم [խäշմ] բարկություն, ցասում, զայրույթ։ بخشم آمدن [բե խäշմ ամäդäն] զայրանալ։

خشماگین [խäշմագին] զայրագին, բարկացկոտ։

خشم‌آلو [խäշմալու] տե՛ս خشم‌آلود [խäշմալուդ]։

خشم‌آلود [խäշմալուդ] 1) ցասկոտ, 2) զայրացած։

خشم‌آلودگی [խäշմալուդեգի] տե՛ս خشمگینی [խäշմգինի]։

خشم‌آلوده [խäշմալուդե] տե՛ս خشم‌آلود [խäշմալուդ]։

خشم‌انگیز [խäշմäնգիզ] զայրացուցիչ, զայրալից։

خشمگین [խäշմգին] բարկացած, զայրացած։ خشمگین شدن [խäշմգին շոդäն] զայրանալ, բարկանալ։ خشمگین کردن [խäշմգին քäրդäն] զայրացնել, բարկացնել։

خشمگینانه [խäշմգինանե] բարկությամբ, զայրույթով, բարկացած, զայրացած։

خشمگینی [խäշմգինի] բարկություն, զայրույթ, ցասում։

خشمناک [խäշմնաք] 1) տե՛ս خشمگین [խäշմգին], 2) տե՛ս خشمگینانه [խäշմգինանե]։

خشمناکی [խäշմնաքի] տե՛ս خشمگینی [խäշմգինի]։

خشن [խäշեն] 1) կոշտ, կոպիտ, 2) անտաշ, բիրտ, գռեհիկ, 3) խստաբարո։

خشنود [խոշնուդ] 1) գոհ, բավարարված, 2) ուրախ, խնդալից։

خشنودی [խոշնուդի] 1) գոհունակություն, բավարարվածություն, 2) ուրախություն, երջանկություն, զվարթություն։

خشو [խոշու] զորանչ։

خشوع [խոշու'] 1) խոնարհություն, հնազանդություն, հլություն, հպատակություն, 2) համեստություն, 3) ակնածություն, ակնածանք, մեծարանք։

خشونت [խոշունա̈թ] կոպտություն, անքաղաքավարություն, կոշտություն, բրտություն։ خشونت کردن [խոշունա̈թ քա̈րդա̈ն] կոպտել։

خشونت‌آمیز [խոշունա̈թամիզ] կոպտավուն, անքաղաքավարի, բիրտ։

خشی [խա̈շի] տե՛ս خشین [խա̈շին]։

خشیت [խա̈շյա̈թ] երկյուղ, վախ։

خشین [խա̈շին] 1) սևաթույր, 2) մուգ, 3) կապտավուն։

خصال [խեսալ] հատկություններ։ Եզ. خصلت [խեսլա̈թ]։

خصام [խեսամ] վեճ, վիճաբանություն, կռիվ, դժտություն։

خصایص [խա̈սայես] տե՛ս եզ. خاصیت [խասիյա̈թ] և خصیصه [խա̈սիսե]։

خصایل [խա̈սայել] և خصائل [խա̈սաել] տե՛ս եզ. خصیلت [խա̈սիլա̈թ]։

خصب [խեսբ] 1) արգասավորություն, բեղմնավորություն, բերրիություն, արգավանդություն 2) առատություն, լիություն։ خصب نعمت [խեսբե նե'մա̈թ] բարեկեցություն։

خصلت [խեսլա̈թ, խա̈սլա̈թ] 1) բնավորություն, սովորություն, խառնվածք, բնույթ, 2) հատկություն, յուրահատկություն։

خصم [խա̈սմ] ոսոխ, թշնամի, հակառակորդ։ Հոգ. خصام [խեսամ] և خصوم [խոսում]։

خصمانه [խա̈սմանե] թշնամաբար, թշնամորեն, անբարյացակամ կերպով։

خصوص [խոսուս] 1) հատուկ, 2) առթիվ, վերաբերյալ, մասին։ ازاین خصوص [ազ ին խոսուս] դրա նկատմամբ, այդ կապակցությամբ։ دراین خصوص [դա̈ր ին խոսուս] այս առթիվ։

خصوصاً [խոսուսա̈ն] հատկապես, մանավորապես, գլխավորապես, գերազանցապես։

خصوصی [խոսուսի] 1) մասնավոր, անձնական, 2) հատուկ, առանձին։ مالکیت خصوصی [մալեքիյյա̈թե խոսուսի] մասնավոր սեփականություն։ زندگی خصوصی [զենդեգիյե խոսուսի] անձնական կյանք։

خصوصیات [խոսուսիյյաթ] 1) տե՛ս եզ. خصوصیت [խոսուսիյյա̈թ] 2) առանձնահատկություններ, 3) մանրամասնություններ, դետալներ։ خصوصیات تولید سرمایه‌داری [խոսուսիյյաթե թոուլիդե սա̈րմայեդարի] կապիտալիստական արտադրության առանձնահատկություններ։

خصوصیت [խոսուսիյյա̈թ] 1) առանձնահատկություն, ինքնատիպություն, 2) մտերմություն, բարեկամություն։ Հոգ. خصوصیات [խոսուսիյյաթ]։

خصومت [խոսումա̈թ] թշնամություն, անբարյացակամություն, խռովություն, ատելություն։ خصومت کردن [խոսումա̈թ քա̈րդա̈ն] թշնամություն անել։

خصومت‌آمیز [խոսումա̈թամիզ] թշնամական, անբարյացակամ, չարակամ։

خصیب [խա̈սիբ] արգավանդ, բերրի։ زمین خصیب [զա̈մինե խա̈սիբ] արգավանդ՝ բերրի հող։

خصیصه [խա̈սիսե] հատկություն, առանձնահատկություն, խառնվածք։ Հոգ. خصایص [խա̈սայես] և خصائص [խա̈սաես]։

خصیله [խա̈սիլե] սովորություն, բնավորություն, խառնվածք։

خضر [խա̈զա̈ր] կանաչում, կանաչապատում։

خضر [խա̈զեր] 1) կանաչ, կանաչավուն, 2) սաղարթ, 3) բուսականություն։

خضرا [խա̈զրա] տե՛ս خضر [խա̈զեր]։

خضوع [խոզու'] 1) համեստություն, 2) հնազանդություն, հեզություն, 3) ինքնանվաստացում։ خضوع کردن [խոզու' քա̈րդա̈ն] 1) համեստություն ցուցաբերել, 2) հնազանդվել, ստորանալ։

خضیب [խա̈զիբ] ներկված, շպարված, հինա դրած։

خط [խա̈թ(թ)] 1) ձեռագիր, 2) գրություն, գիր։ 3) գիծ, տող, 4) շարք, 5) հրովարտակ, 6) նամակ։ Հոգ. خطوط [խոթութ]։ خط آهن [խա̈թթե ահա̈ն] երկաթուղի։ خط استوا [խա̈թթե էսթեվա] հասարակած։ خط افقی [խա̈թթե ոֆողի] հորիզոնական գիծ։ خط جبهه [խա̈թթե ջեբհե] ճակատագիծ։ خط سیر [խա̈թթե սեյր] ուղեգիծ, ուղեծիր։ خط عمودی [խա̈թթե ա̈մուդի] ուղղաձիգ գիծ։ خط فاصل [խա̈թթե ֆասել] տրոհագիծ, գծիկ։ خط قاطع [խա̈թթե ղաթե'] հատող գիծ։ خط مایل [խա̈թթե մայել] թեք գիծ։ خط مستقیم [խա̈թթե մոսթա̈ղիմ] ուղիղ գիծ։ خط مشی [խա̈թթե մեշի] 1) ընդհ. գլխավոր գիծ, ուղեգիծ, 2) երթուղի։ خط مماس [խա̈թթե մոմաս] շոշափագիծ։ خط منحنی [խա̈թթե մոնհա̈նի] կորագիծ։ خط منقط [խա̈թթե մոնա̈ղղա̈թ] կետագիծ։ خط هوائی [խա̈թթե հա̈վայի] օդային գիծ։ خط میخی [խա̈թթե միխի] սեպագիր։

خطا [խա̈թա] 1) սխալ, 2) մեղք, հանցանք, 3) սխալմունք, վրիպում։

خطاب [խա̈թթաբ] քարոզիչ, հռետոր։

خطاب [խա̈թաբ] 1) դիմելը (խոսքով), 2) ուղերձ։ خطاب کردن [խա̈թաբ քա̈րդա̈ն] խոսք ուղղել, խոսակցել։

خطابت [խա̈թաբա̈թ] տե՛ս خطابه [խա̈թաբե]։

خطابخش [խա̈թաբա̈խշ] ներող, ներողամիտ, ողորմած։

خطابه [խա̈թաբե] 1) դասախոսություն, ելույթ, 2) քարոզ։ خطابه خواندن [խա̈թաբե խանդա̈ն] 1) դասախոսություն կարդալ, 2) քարոզ կարդալ։

خطاپوش [խա̈թափուշ] ներողամիտ, անխստապահանջ, ներող։

خطاط [խա̈թթաթ] գեղագիր։

خطاطی [խա̈թթաթի] գեղագրություն։

خطاف [խա̈թթաֆ] I 1) կողոպտիչ, գող, 2) ճարմանդ, կեռիկ։

خطاف [խա̈թթաֆ] II ծիծեռնակ։

خطاکار [խա̈թաքար] 1) մեղավոր, հանցագործ, 2) սխալական, օրինազանց։

خطاکاری [խա̈թաքարի] 1) սխալություն, սխալ, 2) մեղք, օրինազանցություն։

خط‌الرأس [խա̈թ(թ)օռռա̈ս] 1) ջրբաժան գիծ, 2) գագաթնագիծ, բնագիծ, սահմանագիծ։

خط‌القعر [խաթ(թ)օլղա̈'ր] ջրահավաք գիծ։

خطبه [խոթբե] քարոզ (հատկապես ուրբաթ օրերը գլխավոր մզկիթում)։ Հոգ. خطب [խոթա̈բ]։

خطخط [խա̈թ(թ)խա̈թ(թ)] և خطخطی [խա̈թ(թ)խա̈թ(թ)ի] 1) գծավոր, 2) տողած։

خطدار [խա̈թդար] գծած, տողած, գծավոր։ کاغذ خطدار [քաղա̈զե խա̈թ(թ)դար] գծավոր թուղթ։

خطر [խա̈թա̈ր] վտանգ, տագնապ։ خطر مرگ (جانی) [խա̈թա̈րե մա̈րգ (ջանի)] մահացու վտանգ։ خطر داشتن [խա̈թա̈ր դաշթա̈ն] վտանգավոր լինել։

خطرناک [խա̈թա̈րնաք] վտանգավոր։

خطرناکی [խա̈թա̈րնաքի] վտանգավորություն։

خطکش [խա̈թքեշ] տողաշար, քանոն։

خطکشی [խա̈թքեշի] տողում, գծում։ خطکشی کردن [խա̈թքեշի քա̈րդա̈ն] տողել, գծել։

خط وخال [խա̈թ(թ)ոխալ] խայտաբղետություն, բազմերանգություն, նախշազարդություն։

خطور [խոթուր] ծագում, առաջացում։ به خاطرم خطور کرد [բե խաթերա̈մ խոթուր քա̈րդ] ինձ մոտ միտք ծագեց։

خطوط [խոթութ] տե՛ս եզ. خط [խա̈թ(թ)]։

خط ونشان [խա̈թթոնեշան] ահաբեկում, նախազգուշացում։ خط و نشان کشیدن [խա̈թթոնեշան քեշիդա̈ն] նախազգուշացնել, ահաբեկել։

خطوه [խոթվե] քայլ։ Հոգ. خطوات [խոթովաթ]։

خطه [խեթթե] 1) վայր, տարածք, երկիր, 2) բնագավառ։

خطی [խա̈թթի] 1) ձեռագիր, 2) տողավոր, տողած։ نسخهٔ خطی [նոսխեյե խա̈թթի] ձեռագիր օրինակ։

خطیب [խաթիբ] 1) հռետոր, 2) քարոզիչ։ Հոգ. خطباء [խոթաբա]։

خطیر [խաթիր] 1) լուրջ, նշանակալից, կարևոր, ծանրակշիռ, 2) վտանգավոր։

خطیه [խաթիյե] տե՛ս خطیئه [խաթիէ]։

خطیئه [խաթիէ] 1) սխալ, 2) զանցանք, մեղք։ Հոգ. خطایا [խաթայա]։

خف [խաֆ] տոթ, հեղձուցիչ։ هوای خف [հավայե խաֆ] տոթ, հեղձուցիչ օդ։

خفاء [խաֆա] գաղտնիություն, թաքունություն։ در خفاء [դար խաֆա] թաքուն, գաղտնի, ծածուկ։

خفاش [խաֆֆաշ] չղջիկ։

خفایا [խաֆայա] գաղտնիքներ։

خفت [խեֆթ] հանգույց, կապ, օղակ։ خفت کردن [խեֆթ քարդան] հանգույց կապել, կապը ձգել։

خفت [խեֆֆաթ] 1) թեթևամտություն, թեթևսոլիկություն, անկայունություն, 2) քամահրանք, վիրավորանք, նվաստացում։ خفت کشیدن [խեֆֆաթ քեշիդան] վիրավորանք կրել, նվաստանալ, անհարմար դրության մեջ ընկնել։

خفت آمیز [խեֆֆաթամիզ] ստորացուցիչ, խայտառակ, վիրավորական։

خفت آور [խեֆֆաթավար] տե՛ս خفت آمیز [խեֆֆաթամիզ]։

خفتان [խաֆթան] կաֆտան, կապա։

خفتک [խոֆթաք] մղձավանջ, կոշմար (երազ)։

خفتن [խոֆթան] քնել։

خفته [խոֆթե] քնած։

خفچه [խաֆչե] 1) ոսկու ձուլակտոր, 2) ձուլարծաթ, 3) ճիպոտ, փոկամտրակ, 4) ծամ։

خفض [խաֆզ] իջեցում։ خفض و رفع [խաֆզո ռաֆ'] իջեցում և բարձրացում։ خفض جناح [խաֆզե ջանահ] համեստություն, հեզություն, հնազանդություն։

خفقان [խաֆաղան] 1) բաբախում, տրոփյուն, 2) հուզմունք, 3) շնչարգելություն, շնչահեղձություն, հեղձանք։

خفقان آور [խաֆաղանավար] հեղձուկ, հեղձուցիչ, հեղձուցիկ, խեղդող։

خفگی [խաֆեգի] խեղդողություն, հեղձկություն։ خفگی هوا [խաֆեգիյե հավա] տոթ, հեղձկություն։

خفه [խաֆե] 1) շնչահեղձություն, հեղձանք, 2) խեղդված, 3) խլացված, խեղդված (ձայնի մասին), խուլ։ خفه کردن [խաֆե քարդան] խեղդել։

خفه کن [խաֆեքոն] խեղդիչ։

خفه کننده [խաֆեքոնանդե] խեղդող, հեղձուցիչ։

خفی [խաֆի] թաքուն, գաղտնի։

خفیر [խաֆիր] 1) պահապան, պահնորդ, 2) պաշտպան, հովանավոր։

خفیف [խաֆիֆ] 1) թեթև, 2) աննշան, 3) ստորացված, նվաստացված։ خفیف وثقیل [խաֆիֆ վա սաղիլ] ծանր և թեթև։ تب خفیف [թաբե խաֆիֆ] փոքր (աննշան) ջերմություն։ خفیف وخوار [խաֆիֆ վա խար] ստորացված։

خفیه [խոֆյե] գաղտնի, թաքուն, ծածուկ։ پلیس خفیه [փոլիսե խոֆյե] գաղտնի ոստիկան։

خل [խել] խլինք։

خل [խոլ] 1) թուլամիտ, ցնդած, տխմար, 2) տարօրինակ, աննորմալ։

خلاء [խալա] I դատարկություն, անօդ տարածություն, վակուում։ در خلاء وملا [դար խալա վա մալա] թաքուն և բացահայտ։

خلاء [խալա] II արտաքնոց։

خلاب [խալաբ] 1) ջրցեխ, շլոփա, 2) ճահճուտ, ճահճուտ։

خلاشه [խալաշե] տե՛ս خاشاک [խաշաք]։

خلاص [խալաս] ազատում, փրկում, արձակում։ خلاص کردن [խալաս քարդան] արձակել, ազատել, փրկել։ خلاص شدن [խալաս շոդան] արձակվել, ազատվել, փրկվել։

خلاص [խելաս] մաքուր, անաղարտ։

خلاصه [խոլասե] 1) կարճ բովանդակություն, համառոտություն, ամփոփում, 2) էություն, 3) վերջապես, կարճ ասած, սեղմ։ خلاصه کردن [խոլասե քարդան] 1) ամփոփել, 2) կրճատել։

خلاصی [խալասի] ազատություն, փրկություն։ خلاصی یافتن [խալասի յաֆթան] ազատվել, փրկվել։

خلاعت [խալաաթ] 1) արտասովորություն, անառակություն, 2) խենթություն, 3) խա[illegible]ություն։

خلاف [խելաֆ, խալաֆ] 1) զանցանք, 2) հակառակ, 3) հակադրություն, տարաձայնություն, հակասում։ خلاف ادب [խալաֆե ադաբ] անվայելուչ, անքաղաքավարի։ خلاف قانون [խելաֆե ղանուն] հակառակ օրենքի։

خلافت [խալաֆաթ] խալիֆայություն։

خلافکار [խելաֆքար] օրինազանց, զանցառու։

خلافکاری [խելաֆքարի] օրինազանցություն, զանցառություն։

خلاف گوئی [խալաֆգույի] հակասականություն, հակառություն (ասածների մեջ), հակասական հայտարարություն։

خلافی [խալաֆի] զանցառական։

خلاق [խալլաղ] 1) ստեղծագործական, ստեղծագործ, 2) արարիչ։ فکر خلاق [ֆեքրե խալլաղ] ստեղծագործ միտք։

خلاقه [խալլաղե] տե՛ս خلاق [խալլաղ]։ قدرت خلاقه [ղոդրաթե խալլաղե] ստեղծագործական ուժեր, կարողություններ։

خلال [խելալ] I 1) ժամանակամիջոց, արանք (միջև եղած), 2) ընթացք։ در خلال این مدت [դար խելալե ին մոդդաթ] այս ժամանակաընթացքում։ در خلال سطور [դար խելալե սոթուր] տողերի արանքում (միջև)։

خلال [խելալ] II 1) չոփ, բարակ փայտիկ, 2) պատառիկ, փոքրիկ կտոր (օր.՝ մրգի)։ خلال دندان [խելալե դանդան] ատամնաքչփորիչ, քչփորիկ։ خلال کردن [խելալ քարդան] 1) ատամնաքչփորիչով քչփորել, 2) մանր՝ բարակ կտրատել (միրգը)։

خلاندن [խալանդան] 1) ծակել, խայթել, 2) խցկել, մխրճել, խոթել։

خلبان [խալաբան] օդաչու։

خلبانی [խալաբանի] սավառնորդություն։

خلجان [խալաջան] 1) անհանգստություն, հուզմունք, տագնապ, 2) ցնցում, թարթում, թրթռում։ خلجان قلب [խալաջանե ղալբ] սրտի խփոց, սրտախփոց։

خلخال [խալխալ] ոտքի օղ՝ ապարանջան։

خلد [խոլդ] I 1) դրախտ, 2) մշտնջենականություն, հավիտենականություն։ خلد برین [խոլդե բարին] վերին (հավերժական) դրախտը։

خلد [խոլդ] II կենդ. խլուրդ։

خلد آشیان [խոլդաշյան] դրախտաբնակ, հանգուցյալ։

خلسه [խոլսե] ինքնահայեցում, հափշտակություն, էքստազ։

خلسه آمیز [խոլսեամիզ] էքստազային, հայեցական։

خلصاء [խոլասա] անկեղծ՝ սրտաբաց մարդիկ։

خلط [խալթ, խելթ] 1) խառնում, խառնելը, միացում, 2) խճճում։

خلط [խելթ] բժշկ. 1) խորխ, խուխ, 2) մարմնի չորս հեղուկներից յուրաքանչյուրը (արյուն, մաղձ (լեղի), սև մաղձը և խորխը), 3) խառնվածք, տեմպերամենտ։ خلط سینه [խելթե սինե] խորխ, խուխ։ خلط بلغمی [խելթե բալղամի] սառնարյուն (ֆլեգմատիկ) խառնվածք։ خلط سودائی [խելթե սոուդայի] մելամաղձոտ (մելանխոլիկ) խառնվածք։ خلط صفرائی [խելթե սաֆրայի] դյուրագրգիռ (տաքարյուն) խառնվածք։

خلطه [խոլթե] 1) շփում, կապ, 2) ծանոթություն, 3) ընկերակցություն։ خلطه داشتن [խոլթե դաշթան] շփվել, կապ պահպանել։

خلع [խալ'] 1) հեռացում, արձակում, հանում (պաշտոնից), տապալում, 2) զրկում, խլում։ خلع سلاح عمومی [խալ'ե սելահե օմումի] ընդհանուր զինաթափություն։ خلع کردن [խալ' քարդան] հեռացնել, պաշտոնանկել, տապալել, խլել։

خلعت [խել'աթ և խալ'աթ] խիլա, խլա (արևելյան վեհապետների կողմից պարգևատրված պատվո պատմուճան)։

خلف [խալաֆ] 1) ժառանգորդ, հետևորդ,

2) սերունդ, 3) արժանավոր զավակ, շառավիղ, որդի։ Հոգ. اخلاف [ա̈խլաֆ]։

خلف [խա̈լֆ] 1) մեջք, 2) թիկունք, հետևի կողմ։

خلف [խոլֆ] զրժում, խախտում։ خلف وعده [խոլֆե վա̈'դե] խոստումնազրժություն։

خلفاء [խոլա̈ֆա] խալիֆաներ։ Եզ. خليفه [խա̈լիֆե]։

خلفت [խոլֆա̈թ] տե՛ս خلفه [խոլֆե]։

خلفه [խոլֆե] մեղք, հանցանք։

خلفى [խա̈լֆի] հետևի, հետին։

خلق [խա̈լղ] I ժողովուրդ։

خلق [խա̈լղ] II ստեղծում, ստեղծագործում։ خلق كردن [խա̈լղ քա̈րդա̈ն] ստեղծել, ստեղծագործել։

خلق [խոլղ] 1) բնավորություն, խառնվածք, բնույթ, բարք, բնածին հատկություն, 2) տրամադրություն։

خلقاً [խոլղա̈ն] բնավորությամբ։

خلق آزار [խա̈լղազար] ճնշող, կեղեքիչ, հարստահարող։

خلقت [խելղա̈թ] 1) ստեղծագործություն, արարչություն, 2) բնույթ, բնավորություն, խառնվածք, 3) արտաքին տեսք, արտաքինը։

خلق تنگى [խոլղթա̈նգի] վատ տրամադրություն, սրտնեղություն, վրդովմունք։ خلق تنگى كردن [խոլղթա̈նգի քա̈րդա̈ն] սրտնեղվել, վրդովվել։

خلقى [խա̈լղի] I ժողովրդական։

خلقى [խա̈լղի] II բնածին, բնական։

خلل [խելա̈լ] 1) վնաս, 2) ճաք, 3) խոչընդոտ։ خلل رساندن [խելա̈լ ռեսանդա̈ն] վնաս հասցնել, վնասել։

خلل ناپذير [խելա̈լնափա̈զիր] անդրդվելի, անսասան, անխախտ, անխորտակ։

خلل وفرج [խելա̈լոֆորա̈ջ] ծակոտի, անցք։ خلل وفرج دار [խելա̈լոֆորա̈ջդար] ծակոտկեն, սպունգանման, ծակծկոտ։

خلم [խելմ] I 1) խլինք, 2) մածուցիկ ցեխ։

خلم [խելմ] II զայրույթ, վրդովմունք։

خلنده [խա̈լա̈նդե] 1) ծակող, 2) խայթող (խոսք, կատակ)։

خلنگ [խա̈լա̈նգ] I երկգույն, սև և սպիտակ, խայտաբղետ։

خلنگ [խա̈լա̈նգ] II բուս. հավամրգի, ցախի (մշտականաչ փոքր թուփ)։

خلو [խոլուվ(վ)] 1) դատարկություն, դատարկ տարածություն, 2) առանձնացում, մեկուսացում։

خلوت [խա̈լվա̈թ] 1) առանձնացում, մեկուսացում, 2) ճգնավորություն, մենակեցություն, 3) խուլ՝ անգորր տեղ, մեկուսի անկյուն։ خلوت شدن [խա̈լվա̈թ շոդա̈ն] դատարկվել, սակավամարդ դառնալ։ خلوت كردن [խա̈լվա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) մեկուսանալ, 2) դատարկել։

خلوتخانه [խա̈լվա̈թխանե] 1) առանձնարան, 2) կանանոց, 3) ննջարան, 4) աղոթարան։

خلوت سرا(ى) [խա̈լվա̈թսա̈րա(յ)] տե՛ս خلوتخانه [խա̈լվա̈թխանե]։

خلوتگاه [խա̈լվա̈թգահ] տե՛ս خلوتخانه [խա̈լվա̈թխանե]։

خلوت گزين [խա̈լվա̈թգոզին] տե՛ս خلوت نشين [խա̈լվա̈թնեշին]։

خلوت نشين [խա̈լվա̈թնեշին] մենակյաց, անապատական ճգնավոր։

خلوتى [խա̈լվա̈թի] 1) տե՛ս خلوت نشين [խա̈լվա̈թնեշին], 2) թաքուն, գաղտնի, 3) առանձնացված։

خلود [խոլուդ] հավերժականություն, անմահություն։

خلوص [խոլուս] անկեղծություն, բացորոշություն։ خلوص نيت [խոլուսե նիյյա̈թ] բարյացակամություն, անկեղծություն, բացսրտություն։

خلى [խոլի] խենթություն, խելառություն, անմտություն, անհեթեթություն։ خلى كردن [խոլի քա̈րդա̈ն] անմտություն՝ հիմարություն անել։

خليج [խա̈լիջ] ծոց։ خليج فارس [խա̈լիջե ֆարս] Պարսից ծոց։

خليدن [խա̈լիդա̈ն] 1) ծակել, 2) մխրճվել, խրվել։

خليط [խա̈լիթ] 1) խառնուրդ, 2) միաձուլվածք, միահալույթ։

خليع [խա̈լի'] 1) գահազրկված, հեռացված, անիծված, 2) մերժված, վտարված։

خليع العذار [խա̈լի'օլօզար] 1) անառակ, անբարոյական, 2) անամոթ։

خليفه [խա̈լիֆե] խալֆա, խալիֆա։ Հոգ. خلفا [խոլա̈ֆա]։

خليق [խա̈լիղ] 1) բարեբարո, հեզ, սիրալիր, բարեկիրթ, 2) արժանավոր։

خليقه [խա̈լիղե] 1) բնույթ, խառնվածք (մարդու), բնավորություն, բարք, 2) ստեղծում, արարում, 3) մարդ արարածը։ Հոգ. خلائق [խա̈լաէղ] և خلايق [խա̈լայեղ]։

خليل [խա̈լիլ] 1) անկեղծ՝ սրտամոտ ընկեր, 2) արաբ. անձն. Խալիլ։

خم [խա̈մ] 1) ծռված, կեռված, ծռած, կորացված, 2) կռացած, կզված, 3) թեքված, 4) կոր, ոլոր, պտույտ։ خم شدن [խա̈մ շոդա̈ն] կռանալ, թեքվել, խոնարհվել։

خم [խոմ] 1) կարաս, 2) կամար, 3) թմբուկ։

خمار [խոմար] խումար։ خمار شكستن [խոմար շեքա̈սթա̈ն] խումարից ազատվել, խումար վիճակից դուրս գալ։ چشمان خمار [չեշմանե խոմար] խումար աչքեր։

خمار آلود [խոմարալուդ] խումար, գինովցած, գինեհար, զարթխում։

خمارى [խոմարի] խումարություն։

خم اندر خم [խա̈մա̈նդա̈րխա̈մ] ոլոր-մոլոր, գալարուն, ոլորապտույտ, ծուռումուռ։

خمپاره [խոմփարե] ական, ռումբ։

خمپاره انداز [խոմփարեա̈նդազ] ականանետ։

خمچه [խոմչե] փոքր կարաս։

خمخانه [խոմխանե] գինետուն։

خمر [խա̈մր] 1) գինի, 2) ոգելից ըմպելիք։

خمره [խոմրե] կարաս։

خمره‌اى [խոմրեի] կարասաձև, կարասանման։

خمس [խոմս] մեկ հինգերորդ (մաս)։

خمسه [խա̈մսե] հնգամատյան։

خمكده [խոմքա̈դե] տե՛ս خمخانه [խոմխանե]։

خم وچم [խա̈մոչա̈մ] կոկետություն, պչրողություն, կոտրատվելը։

خمود [խոմուդ] 1) հանգստացում, հանդարտում, 2) մարում, 3) ուշաթափություն, 4) հուլություն։

خموش [խա̈մուշ] տե՛ս خاموش [խամուշ]։

خموشانه [խա̈մուշանե] տե՛ս خاموشانه [խամուշանե]։

خمول [խոմուլ] անհայտություն, անհայտնիություն, չճանաչված՝ ոչ հայտնի լինելը։

خمى [խա̈մի] կորություն։

خميازه [խա̈մյազե] հորանջ։ خميازه كشيدن [խա̈մյազե քեշիդա̈ն] հորանջել։

خميدگى [խա̈միդեգի] տե՛ս خمى [խա̈մի]։

خميدن [խա̈միդա̈ն] 1) կորանալ, կռանալ, թեքվել, 2) կաղալ, կաղին տալ։

خميده [խա̈միդե] կորացած, կռացած, ծռված, ծռած։

خميده پشت [խա̈միդեփոշթ] սապատավոր, կուզիկ, կորացած, կռացած, ծռված։

خميده قامت [խա̈միդեղամա̈թ] տե՛ս خميده پشت [խա̈միդեփոշթ]։

خمير [խա̈միր] խմոր։ خميردندان [խա̈միրե դա̈նդան] ատամնամածուկ, ատամնաքսուք։

خميرترش [խա̈միրթորշ] տե՛ս خميرمايه [խա̈միրմայե]։

خميرگير [խա̈միրգիր] խմոր հունցող։

خميرگيرى [խա̈միրգիրի] 1) խմորի հունց, 2) հունցում։ ظرف خميرگيرى [զա̈րֆե խա̈միրգիրի] հունցելու կիսատակառ։

خميرمايه [խա̈միրմայե] թթխմոր, մակարդ, մերան։

خميرى [խա̈միրի] խմորանման, խմորակերպ։

خنازير [խա̈նազիր] բժշկ. գեղձախտ։

خنازيرى [խա̈նազիրի] բժշկ. գեղձախտավոր, գեղձախտով հիվանդ։

خناس [խա̈ննաս] չար ոգի, դև, սատանա։

خناق [խոնաղ] բժշկ. դիֆթերիա։

خنب [խոմբ] տե՛ս خم [խոմ]։

خنثى [խոնսա] 1) հերմաֆրոդիտ, արուէգ,

2) բերակ. չեզոք: خنثی کردن [խոնսա քա̈րդա̈ն] չեզոքացնել:

خنجر [խա̈նջա̈ր] դաշույն: خنجر زدن [խա̈նջա̈ր զա̈դա̈ն] դաշունահարել:

خندان [խա̈նդան] խնդուն, ծիծաղկոտ:

خنداندن [խա̈նդանդա̈ն] ծիծաղեցնել:

خندق [խա̈նդա̈ղ] խանդակ, խրամատ, փոս:

خندقی [խա̈նդա̈ղի] խրամատային: جنگ خندقی [ջա̈նգե խա̈նդա̈ղի] խրամատային կռիվ:

خندوتند [խա̈նդոթա̈նթ] 1) գլխիվայր, 2) ասպատակ, արշավանք, հարձակում:

خنده [խա̈նդե] ծիծաղ: به خنده افتادن [բե խա̈նդե օֆթադա̈ն] սկսել ծիծաղել: به خنده انداختن [բե խա̈նդե անդախթա̈ն] ծիծաղեցնել:

خنده آور [խա̈նդեավա̈ր] ծիծաղաշարժ, ծիծաղելի:

خنده دار [խա̈նդեդար] ծիծաղելի:

خنده رو(ی) [խա̈նդերու(յ)] ծիծաղերես, ժպտերես:

خنده ناک [խա̈նդենաք] տե՛ս خنده آور [խա̈նդեավա̈ր]:

خندیدن [խա̈նդիդա̈ն] ծիծաղել:

خنزیر [խա̈նզիր] 1) խոզ, 2) կրտած խոզ: خنزیر بحری [խա̈նզիրե բա̈հրի] դելֆին:

خنک [խոնոք, խոնա̈ք] 1) զով, հով, պաղ, 2) երանի:

خنکا [խոնոքա] երանի:

خنک کننده [խոնա̈քքոնա̈նդե] հովացնող, զովացուցիչ:

خنکی [խոնա̈քի] զովություն, թարմություն:

خنیا [խոնյա] 1) երգեցողություն, 2) երաժշտական եղանակ, 3) կրկներգ:

خنیاگر [խոնյագա̈ր] երաժիշտ, երգիչ:

خنیاگری [խոնյագա̈րի] երգեցողություն, երաժշտությամբ զբաղվելը:

خو [խու] բնավորություն, բնույթ, սովորություն:

خواب [խաբ] 1) քուն, 2) երազ: خواب دیدن [խաբ դիդա̈ն] երազ տեսնել: اطاق خواب [օթաղե խաբ] ննջարան: تعبیر خواب [թա̈'բիրե խաբ] երազի մեկնում:

خواب آلو [խաբալու] տե՛ս خواب آلود [խաբալուդ]:

خواب آلود [խաբալուդ] քնաթաթախ, քնակոլոլ, քնկոտ:

خواب آلودگی [խաբալուդեգի] քնաթաթախություն, քնկոտություն, նիրհ, ննջ:

خواب آلوده [խաբալուդե] տե՛ս خواب آلود [խաբալուդ]:

خواباندن [խաբանդա̈ն] քնեցնել:

خواب آور [խաբավա̈ր] քնաբեր: دوای خواب آور [դա̈վայե խաբավա̈ր] քնաբեր դեղ:

خواب تعبیرکن [խաբթա̈'բիրքոն] տե՛ս خوابگزار [խաբգոզար]:

خواب دار [խաբդար] խավոտ, խավավոր: مخمل خواب دار [մա̈խմա̈լե խաբդար] խավոտ կտոր՝ թավիշ:

خواب رفتگی [խաբրա̈ֆթեգի] թմրում, ընդարմացում:

خواب رفته [խաբրա̈ֆթե] թմրած, ընդարմացած:

خواب زده [խաբզա̈դե] տե՛ս خواب آلود [խաբալուդ]:

خوابگاه [խաբգահ] ննջարան:

خوابگرد [խաբգա̈րդ] լուսնոտ (մարդ):

خوابگردی [խաբգա̈րդի] լուսնոտություն:

خوابگزار [խաբգոզար] երազահան, երազագետ:

خوابگزاری [խաբգոզարի] երազահանություն, երազագիտություն:

خوابناک [խաբնաք] տե՛ս خواب آلود [խաբալուդ]:

خوابناکی [խաբնաքի] տե՛ս خواب آلودگی [խաբալուդեգի]:

خوابنامه [խաբնամե] երազագիրք, երազահան:

خواب وبیدار [խաբոբիդար] կիսաքուն, քնաթաթախ:

خواب وبیداری [խաբոբիդարի] կիսաքուն (վիճակ):

خوابیدن [խաբիդա̈ն] 1) քնել, 2) պառկել:

خوابیده [խաբիդե] 1) քնած, 2) պառկած:

خواتیم [խա̈վաթիմ] վերջավորություններ: Եզ. خاتم [խաթա̈մ] և خاتمه [խաթեմե]:

خواتین [խա̈վաթին] տիկիններ: Եզ. خاتون [խաթուն]:

خواجگی [խաջեգի] 1) գլխավորություն, ղեկավարություն, 2) առևտուր, վաճառականություն:

خواجه [խաջե] 1) նշանավոր՝ հարգարժան մարդ: բարձր աստիճանավոր, պարոն, տեր, 2) վեզիր, վեզիրական տիտղոս, 3) մեծահարուստ, 4) վաճառական, 5) ուսուցիչ, դաստիարակ, 6) ուսումնական, 7) ներքինի:

خواجه باشی [խաջեբաշի] ներքինապետ:

خواجه سرا(ی) [խաջեսա̈րա(յ)] ներքինի:

خوار [խար] I 1) ստոր, անարգ, արհամարհելի, 2) ստորացված, նսեմացված: خوار شدن [խար շոդա̈ն] ստորանալ: خوار کردن [խար քա̈րդա̈ն] ստորացնել, անարգել, վիրավորել:

خوار [խար] II (որպես բարդության 2-րդ բաղադրիչ) 1) ուտող, 2) խմող:

خواربار [խարբար] պարեն:

خواربارفروش [խարբարֆորուշ] պարենավաճառ:

خواربارفروشی [խարբարֆորուշի] 1) պարենի վաճառք, 2) պարենային ապրանքների խանութ:

خوارتن [խարթա̈ն] 1) համեստ, խոնարհ, 2) նվաստացված:

خوارق [խա̈վարեղ] արտասովոր բաներ: Եզ. خارق [խարեղ]:

خواری [խա̈րի] 1) ստորություն, անարգություն, արհամարհանք, 2) վիրավորվածություն, նվաստացած վիճակ:

خواست [խասթ] 1) ցանկություն, ձգտում, փափագ, 2) պահանջ:

خواستار [խասթար] 1) ցանկացող, ձգտող, 2) պահանջող, խնդրարկու:

خواستگار [խասթեգար] հարսնախոս, խնամախոս:

خواستگاری [խասթեգարի] հարսնախոսություն, խնամախոսություն:

خواستن [խասթա̈ն] 1) ուզել, ցանկանալ, մտադրվել, 2) խնդրել, հրավիրել, 3) պահանջել, հայցել:

خواص [խա̈վաս] 1) ազնվականություն, ընտրյալներ, 2) հատկություններ: Եզ. خاصه [խասե]:

خوان [խան] 1) սփռոց, 2) սուփրա, 3) սեղան (ուտելիքի):

خوانا [խանա] ընթեռնելի: دستخط خوانا [դա̈սթխա̈թթե խանա] ընթեռնելի ձեռագիր:

خوانچه [խանչե] փայտե մատուցարան:

خواندن [խանդա̈ն] 1) կարդալ, 2) արտասանել, 3) սովորել, ուսանել, 4) երգել, 5) կանչել, հրավիրել, 6) համապատասխանել, 7) անվանել:

خواندنی [խանդա̈նի] կարդալու արժանի, հետաքրքիր:

خوانده [խանդե] կարդացված, ընթերցված:

خوانسالار [խանսալար] սեղանապետ:

خوانندگی [խանա̈նդեգի] 1) երգեցողություն, 2) ընթերցում:

خواننده [խանա̈նդե] 1) ընթերցող, 2) երգիչ, երգող: Հոգ. خوانندگان [խանա̈նդեգան]:

خواه [խահ] որպես բարդության 2-րդ եզր՝ կամեցող, կողմնակից: Օր.՝ نیک خواه [նիքխահ] բարյացակամ:

خواهان [խահան] ցանկացող, ձգտող, փափագող:

خواهر [խահա̈ր] քույր: خواهر رضاعی [խահա̈րե ռեզաի] կաթնաքույր:

خواهراندر [խահա̈րանդա̈ր] խորթ քույր:

خواهرانه [խահա̈րանե] քույրական, քույրաբար:

خواهرخوانده [խահա̈րխանդե] քույրացու:

خواهرزاده [խահա̈րզադե] քրոջ որդի:

خواهرزن [խահա̈րզա̈ն] քենի:

خواهرشوهر [խահա̈րշոուհա̈ր] տալ:

خواهری [խահա̈րի] քույրություն:

خواهش [խահեշ] խնդրանք: خواهش داشتن [խահեշ դաշթա̈ն] խնդրանք ունենալ: خواهش کردن [խահեշ քա̈րդա̈ն] խնդրել:

خواهشگر [խահեշգա̈ր] 1) տե՛ս خواهشمند [խահեշմա̈նդ], 2) միջնորդ, բարեխոս:

خواهشمند [խահեշմանդ] խնդրող, ցանկացող։ خواهشمند بودن [խահեշմանդ բուդան] խնդրել, ցանկանալ։

خواه‌ناخواه [խահնախահ] ուզած-չուզած, կամա-ակամա։

خواهی‌نخواهی [խահինախահի] ուզես-չուզես, կամքից անկախ։

خوب [խուբ] 1) լավ, բարի, 2) լավ որակի, 3) հարմար, 4) գեղեցիկ, հաճելի։

خوبان [խուբան] գեղեցկուհիներ, չքնաղներ։

خوب‌رو(ی) [խուբրու(յ)] գեղեցկադեմ։

خوب‌سیرت [խուբսիրաթ] առաքինի, բարեբարո, օրինավոր։

خوب‌صورت [խուբսուրաթ] տե՛ս خوب‌رو(ی) [խուբրու(յ)]։

خوب‌فرجام [խուբֆարջամ] բարեվախճան։

خوب‌کردار [խուբքերդար] բարեգործ։

خوب‌نهاد [խուբնեհադ] տե՛ս خوب‌سیرت [խուբսիրաթ]։

خوبی [խուբի] 1) բարություն, բարեբարոյություն, 2) բարիք, լավություն, բարոյականություն, 3) գեղեցկություն։

خود [խոդ] ինքն։ من خود [մանխոդ] ես ինքս, تو خود [թո խոդ] դու ինքդ։

خود [խուդ] սաղավարտ։ Նույնն է՝ کلاه‌خود [քոլահխուդ]։

خودآرا(ی) [խոդարա(յ)] ինքնահարդար, ինքն իրեն հարդարող։

خودآرائی [խոդարայի] ինքնահարդարում, ինքնապճնում։

خودآگاهی [խոդագահի] ինքնագիտակցում։ خودآگاهی طبقاتی [խոդագահիյե թաբաղաթի] դասակարգային ինքնագիտակցություն։

خودآموز [խոդամուզ] ինքնուսույց (ձեռնարկ)։

خودآموزی [խոդամուզի] ինքնուսուցում։

خودبخود [խոդբեխոդ] ինքն իրեն, ինքնաբերաբար։

خودبخودی [խոդբեխոդի] 1) տարերայնություն, 2) տե՛ս خودبخود [խոդբեխոդ]։

خودبین [խոդբին] ինքնահավան, ինքնահաճ։

خودبینانه [խոդբինանե] ինքնահավանորեն։

خودپرست [խոդփարասթ] եսապաշտ, ինքնահավան, եսամոլ։

خودپرستانه [խոդփարասթանե] եսամոլաբար, եսասիրորեն։

خودپرستی [խոդփարասթի] եսամոլություն, եսապաշտություն։

خودپسند [խոդփասանդ] ինքնահավան, ինքնահաճ։

خودپسندانه [խոդփասանդանե] ինքնահավանորեն, եսամոլաբար։

خودپسندی [խոդփասանդի] ինքնահավանություն, եսամոլություն։

خودتراش [խոդթարաշ] անվտանգ ածելի։

خودخواه [խոդխահ] տե՛ս خودپرست [խոդփարասթ]։

خودخواهانه [խոդխահանե] տե՛ս خودپرستانه [խոդփարասթանե]։

خودخواهی [խոդխահի] տե՛ս خودپرستی [խոդփարասթի]։

خودخور [խոդխոր] ինքն իրեն ուտող, տանջվող, լռելյայն տառապող։

خوددار [խոդդար] 1) զուսպ, համբերատար, 2) ժուժկալ։

خودداری [խոդդարի] 1) ինքնազսպում, զսպվածություն, համբերատարություն, 2) ժուժկալություն։ خودداری کردن [խոդդարի քարդան] ժուժկալել, իրեն զսպել, խուսափել, հրաժարվել։

خودرأی [խոդրա՛յ] քմահաճ, ինքնահաճ, քմաբարո, կամայական, ինքնակամ, ինքնիշխան։

خودرأئی [խոդրա՛յի] քմահաճություն, ինքնահաճություն, քմաբարոյություն, կամայականություն, ինքնակամություն, ինքնիշխանություն։

خودرو [խոդրոու] ինքնագնաց, ինքնաշարժ։

خودرو(ی) [խոդրու(յ)] վայրենաբույս, վայրի կերպով աճող։ درختهای خودرو(ی) [դերախթհայե խոդրու(յ)] վայրենաբույս ծառեր։

خودزا [խոդզա] կենսբ. ինքնածին։

خودساخته [խոդսախթե] ինքնաբար՝ իր ձեռքով սարքած, ինքնագործ։

خودستا [խոդսեթա] ինքնագով, պարծենկոտ։

خودستائی [խոդսեթայի] ինքնագովություն, պարծենկոտություն։

خودسر [խոդսար] 1) ինքնագլուխ, ինքնակամ, ինքնավստահ, 2) անհնազանդ, հանդուգն, 3) անձնապաստան։

خودسرانه [խոդսարանե] 1) ինքնագլուխ կերպով, ինքնակամորեն, 2) անձնապաստանորեն, ինքնավստահորեն։

خودسری [խոդսարի] ինքնագլխություն, ինքնակամություն, անձնապաստանություն։

خودشکنی [խոդշեքանի] 1) ինքնանվաստացում, 2) համեստություն, հեզություն։

خودشیرینی [խոդշիրինի] հաճոյացում, շողոքորթում, خودشیرینی کردن [խոդշիրինի քարդան] հաճոյանալ, շողոքորթել, հաճոյակատարություն անել։

خودفراموشی [խոդֆարամուշի] ինքնամոռացություն։

خودفروز [խոդֆորուզ] ինքնավառ, ինքնայույզ։

خودفروش [խոդֆորուշ] 1) վաճառվող, ծախվող, կաշառելի, 2) պարծենկոտ, սնապարծ, սնափառ, փառամոլ, գոռոզ։

خودفروشی [խոդֆորուշի] 1) վաճառվողություն, կաշառելիություն, 2) պարծենկոտություն, սնապարծություն, սնափառություն, փառամոլություն, գոռոզություն։ خودفروشی کردن [խոդֆորուշի քարդան] 1) պարծենալ, ցուցամոլություն անել, 2) ծախվել։

خودفریبی [խոդֆերիբի] ինքնախաբեություն։

خودکار [խոդքար] ավտոմատիկ, ինքնաշխատ։

خودکام [խոդքամ] 1) քմահաճ, քմաբարո, կամայական, 2) տե՛ս خودرأی [խոդրա՛յ]։

خودکامگی [խոդքամեգի] տե՛ս خودکامی [խոդքամի]։

خودکامی [խոդքամի] 1) յուրաշահություն, եսասիրություն, 2) տե՛ս خودرأئی [խոդրա՛յի]։

خودکشی [խոդքոշի] անձնասպանություն, ինքնասպանություն։

خودگیر [խոդգիր] գոռոզ, մեծամիտ, ամբարտավան։

خودمانی [խոդեմանի] 1) յուրային, 2) մտերմիկ, բարեկամական, 3) մտերմորեն։

خودمختار [խոդմոխթար] ինքնավար։ جمهوری خودمختار [ջոմհուրիյե խոդմոխթար] ինքնավար հանրապետություն։

خودمختاری [խոդմոխթարի] ինքնավարություն։

خودمنش [խոդմանեշ] 1) տե՛ս خودپرست [խոդփարասթ] 2) գոռոզ, մեծամիտ, ամբարտավան։

خودنگهدار [խոդնեգահդար] տե՛ս خوددار [խոդդար]։

خودنما(ی) [խոդնամա(յ)] 1) ցուցամոլ, 2) տե՛ս خودستا [խոդսեթա]։

خودنمائی [խոդնամայի] 1) ցուցամոլություն, 2) տե՛ս خودستائی [խոդսեթայի]։

خودنویس [խոդնեվիս] ինքնահոս գրիչ։

خودویژگی [խոդվիժեգի] ինքնատիպություն, յուրօրինակություն, առանձնահատկություն։

خودویژه [խոդվիժե] ինքնատիպ, յուրօրինակ, առանձնատիպ։

خودی [խոդի] յուրային։ خودی و بیگانه [խոդի վա բիգանե] յուրային և օտար։

خور [խոր] հուր, արեգակ։

خورا [խորա] արժանի, պատշաճ, սազական։

خوراک [խորաք] ուտելիք, կերակուր։

خوراک‌پز [խորաքփազ] խոհարար։

خوراک‌پزی [խորաքփազի] խոհարարություն։

خوراکی [խորաքի] 1) ուտելիք, 2) ուտելի։

خوراندن [խորանդան] ուտեցնել, կերակրել, սնել։

خورجین [խորջին] խուրջին։

خورد [խորդ] ուտելիք, սնունդ, ապրուստ։ ازحیث خورد [ազ հեյսե խորդ] սննդի՝ ուտելիքի տեսակետից։

خورد [խուրդ] տե՛ս خرد [խորդ]։

خوردگی [խորդեգի] 1) կերվածք, կրծվածք, քայքայվածություն, 2) կոռոզիա, քայքայում։

خوردن [խորդան] 1) ուտել, 2) խմել, 3) կուլ տալ, 4) յուրացնել, 5) պարտվել (սպորտուժ), 6) կպչել (նշանակետին), 7) դիպչել (մեկին), 8) քայքայել: برخوردن [բար խորդան] հանդիպել: افسوس خوردن [աֆսուս խորդան] ափսոսալ: سرماخوردن [սարմա խորդան] մրսել, ցուրտ առնել: سوگند خوردن [սոուգանդ խորդան] երդվել: غم خوردن [ղամ խորդան] տխրել: گول خوردن [գուլ խորդան] խաբվել: زمین خوردن [զամին խորդան] վայր ընկնել: کتك خوردن [քաթաք խորդան] ծեծ ուտել: بدرد خوردن [բեդարդ խորդան] պետք գալ:

خوردنی [խորդանի] 1) ուտելի, 2) խմելի:

خورده [խորդե] 1) կերված, 2) խմված:

خورده [խուրդե] տե՛ս خرده [խորդե]:

خورش [խորեշ] տե՛ս خورشت [խորեշթ]:

خورشت [խորեշթ] ուտեստ, սոուս:

خورشید [խորշիդ] արև:

خورشیدپرست [խորշիդփարասթ] արևապաշտ:

خورشیدگرفتگی [խորշիդգերեֆթեգի] արևի խավարում:

خورشیدی [խորշիդի] արեգակնային: سال خورشیدی [սալե խորշիդի] արեգակնային տարի:

خورند [խորանդ] սազական, վայել:

خوره [խորե] բժշկ. բոր, բորոտություն: مرض خوره [մարազե խորե] բոր:

خوش [խոշ] 1) հաճելի, լավ, բարի, 2) ուրախ, ուրախալի, բերկրալի, 3) վայելուչ, գեղեցիկ: خواب خوش [խաբե խոշ] քաղցր քուն:

خوشا [խոշա] երանի, ինչ լավ է: خوشا بحال او [խոշա բեհալե ու] երանի նրան:

خوشاب [խոշաբ] 1) կոմպոտ, 2) մրգահյութ:

خوش آب وهوا [խոշաբոհավա] լավ կլիմայով:

خوش آتیه [խոշաթիյե] լավ ապագայով, խոստումնալից:

خوش اختر [խոշախթար] տե՛ս خوش طالع [խոշթալե՛]:

خوش اخلاق [խոշախլաղ] քաղցրաբարո, բարեբարո, լավ բնավորություն ունեցող, լավ վարքի տեր:

خوش اخلاقی [խոշախլաղի] քաղցրաբարոյություն, բարեբարոյություն, լավ վարք, բարձր բարոյականություն:

خوش ادا [խոշադա] հաճելի շարժուձև ունեցող, նազանի:

خوش ادائی [խոշադայի] նազանք, սեթևեթանք:

خوش استقبال [խոշեսթեղբալ] սիրալիր (սրտաբաց) ընդունող, հյուրասեր:

خوش اصل [խոշասլ] ազնվաբարո, ազնիվ:

خوش اطوار [խոշաթվար] տե՛ս خوش ادا [խոշադա]:

خوش اقبال [խոշեղբալ] տե՛ս خوش بخت [խոշբախթ]:

خوش اقبالی [խոշեղբալի] տե՛ս خوشبختی [խոշբախթի]:

خوش الحان [խոշալհան] քաղցրահնչյուն, քաղցրաձայն:

خوش آمد [խոշամադ] 1) ողջույն, բարի գալուստ, 2) հաճոյախոսություն: خوش آمد گفتن [խոշամադ գոֆթան] 1) ողջունել, 2) հաճոյախոսել:

خوش آمدگو(ی) [խոշամադգու(յ)] 1) ողջունող, 2) քծնող, շողոքորթող:

خوش آمدگوئی [խոշամադգույի] 1) ողջունում, 2) քծնություն:

خوش اندام [խոշանդամ] բարեհասակ, բարեկազմ, վայելչակազմ:

خوش اندامی [խոշանդամի] բարեկազմություն, վայելչակազմություն:

خوش آواز [խոշավազ] քաղցրաձայն:

خوش آهنگ [խոշահանգ] բարեհնչյուն, քաղցրահնչյուն:

خوش آهنگی [խոշահանգի] քաղցրահնչյունություն:

خوش آیند [խոշայանդ] հաճելի, դուրեկան:

خوش باطن [խոշբաթեն] բարեհոգի, բարեբնույթ, բարեբարո:

خوش باور [խոշբավար] դյուրահավատ:

خوش باوری [խոշբավարի] դյուրահավատություն:

خوشبخت [խոշբախթ] բախտավոր, երջանիկ:

خوشبختانه [խոշբախթանե] բարեբախտաբար:

خوشبختی [խոշբախթի] բախտավորություն, երջանկություն, բարեբախտություն:

خوش برخورد [խոշբարխորդ] բարեհամբույր, հաղորդասեր, մարդամոտ:

خوش برش [խոշբորեշ] բարեձև, լավ կարված: لباس خوش برش [լեբասե խոշբորեշ] լավ կարված զգեստ:

خوش بنیه [խոշբոնյե] ամրակազմ, առողջ:

خوش بو(ی) [խոշբու(յ)] քաղցրաբույր, անուշաբույր, բարեբույր:

خوش بوئی [խոշբույի] անուշաբուրություն, քաղցրաբուրություն, անուշահոտություն:

خوش بیار [խոշբիյար] հաջողակ, բարեբախտ (մարդ):

خوش بیان [խոշբայան] պերճախոս:

خوش بین [խոշբին] լավատես:

خوش بینانه [խոշբինանե] լավատեսորեն:

خوش بینی [խոշբինի] լավատեսություն:

خوش پذیرائی [խոշփազիրայի] սիրալիր, սրտաբաց, հյուրասեր:

خوش پوش [խոշփուշ] լավ՝ ճաշակով հագնվող:

خوش تراش [խոշթարաշ] 1) գեղաքանդակ, 2) բարեձև:

خوش ترکیب [խոշթարքիբ] բարեկազմ, բարեձև:

خوش تقریر [խոշթաղրիր] պերճախոս:

خوش جنس [խոշջենս] 1) բարեհոգի, բարեսիրտ, 2) լավորակ, 3) ազնվազարմ:

خوش جنسی [խոշջենսի] 1) բարեհոգություն, բարեսրտություն, 2) լավորակություն, 3) ազնվազարմություն:

خوش چشم وابرو [խոշչեշմոաբրու] գեղաչյա, հրապուրիչ, գեղեցիկ:

خوشحال [խոշհալ] ուրախ, զվարթ, երջանիկ:

خوشحالانه [խոշհալանե] ուրախ, խնդությամբ:

خوش حالت [խոշհալաթ] գրավիչ, հաճելի, դուրեկան:

خوشحالی [խոշհալի] ուրախություն, զվարթություն, երջանկություն:

خوش حساب [խոշհեսաբ] հաշվի մեջ ճշտակատար՝ մաքուր (մարդ):

خوش حنجر [խոշհանջար] տե՛ս خوش آواز [խոշավազ]:

خوش حوصله [խոշհոուսալե] համբերատար:

خوش خبر [խոշխաբար] ավետաբեր, բարի լուր բերող:

خوش خدمت [խոշխեդմաթ] 1) հաճոյակատար, հաճոյակամ, շողոքորթ, քծնող, հաճկատար, ծառայակամ, 2) պատրաստակամ:

خوش خدمتی [խոշխեդմաթի] 1) ծառայակամություն, հաճկատարություն, հաճոյակամություն, շողոքորթություն, 2) պատրաստակամություն:

خوش خرام [խոշխերամ] սիգաճեմ:

خوش خرامی [խոշխերամի] սիգաճեմություն:

خوش خط [խոշխաթ(թ)] 1) գեղագիր, 2) պարզ՝ գեղեցիկ գրված:

خوش خط وخال [խոշխաթթոխալ] գեղեցիկ դիմագծեր ունեցող, գեղեցիկ, հաճելի, սիրունատես:

خوش خطی [խոշխաթթի] վայելչագրություն, ձեռագրի պարզություն ու գեղեցկություն:

خوش خلق [խոշխոլղ] բարեբարո, քաղցրաբարո, սիրալիր, բարեհամբույր:

خوش خلقی [խոշխոլղի] բարեբարոյություն, քաղցրաբարոյություն, սիրալիրություն, բարեհամբույրություն:

خوش خنده [խոշխանդե] քաղցրածիծաղ, քաղցրաժպիտ:

خوش خو [խոշխու] տե՛ս خوش خلق [խոշխոլղ]:

خوش خوان [խոշխան] տե՛ս خوش آواز [խոշավազ]:

خوش خوراك [խոշխորաք] 1) լավ և շատ ուտող, 2) ամենակեր, 3) անխտրական ուտելիքի մեջ, 4) բարեհամ, համեղ, ախորժելի:

خوش‌خوی [խոշխույ] տե՛ս خوش‌خلق [խոշխոլղ]։

خوش‌خوئی [խոշխույի] տե՛ս خوش‌خلقی [խոշխոլղի]։

خوش‌دامن [խոշդամա՛ն] 1) սկեսուր, 2) զոքանչ։

خوش‌دست [խոշդա՛սթ] 1) թեթև՝ բախտավոր ձեռքի տեր, հաջողություն բերող, 2) օգտագործման համար հարմարավետ։

خوشدل [խոշդել] 1) ուրախ, բերկրալի, կենսուրախ, գոհ, բավարարված, 2) բարյացակամ։

خوش‌دلی [խոշդելի] 1) ուրախություն, զվարթություն, զվարճություն, կենսուրախություն, 2) բարյացակամություն։

خوش‌دماغ [խոշդա՛մաղ] ուրախ, զվարթ, կատակասեր, զվարճախոս։

خوش‌دوخت [խոշդուխթ] լավ կարված (հագուստ)։

خوش‌ذات [խոշզաթ] ազնվաբարո, ազնիվ, օրինավոր։

خوش‌ذاتی [խոշզաթի] ազնվաբարոյություն, ազնվություն, օրինավորություն։

خوش‌ذوق [խոշզոուղ] 1) ճաշակավոր, 2) տաղանդավոր, օժտված։

خوش‌ذهن [խոշզեհն] 1) սուր հիշողություն ունեցող, 2) ուշիմ, իմացունակ, ըմբռնող, խելամիտ։

خوش‌ذهنی [խոշզեհնի] 1) սուր հիշողություն, 2) ուշիմություն, իմացունակություն, ըմբռնողունակություն։

خوش‌رفتار [խոշրա՛ֆթար] վարվեցող, լավ վարվող, սիրալիր, քաղաքավարի, բարեկիրթ։

خوش‌رفتاری [խոշրա՛ֆթարի] վարվեցողություն, լավ վարվեցողություն, սիրալիրություն, քաղաքավարություն։

خوش‌رقصی [խոշրա՛ղսի] ծառայակամություն, հաճկատարություն, հաճոյականություն, շողոքորթություն, քծնություն։

خوش‌رقصی کردن [խոշրա՛ղսի քա՛րդան] հաճոյակատարություն՝ շողոքորթություն անել, շողոքորթել, քծնել։

خوش‌رنگ [խոշրա՛նգ] գեղաթույր, գեղագույն, գեղեցկաթույր։

خوش‌رو [խոշրու] 1) գեղեցկադեմ, բարեդեմ, բարետես, 2) սիրալիր, ժպտերես։

خوش‌روئی [խոշրույի] 1) գեղեցկադիմություն, բարետեսություն, բարեդեմություն, 2) սիրալիրություն, ժպտերեսություն։

خوش‌ریخت [խոշրիխթ] տե՛ս خوش‌ترکیب [խոշթա՛րքիբ]։

خوش‌زبان [խոշզա՛բան] քաղցրալեզու, քաղցրաբան, քաղցրախոս։

خوش‌زبانی [խոշզա՛բանի] քաղցրախոսություն։

خوش‌سابقه [խոշսաբեղե] բարեհամբավ, լավ անցյալ ունեցող։

خوش‌ساخت [խոշսախթ] գեղակերտ։

خوش‌سخن [խոշսոխա՛ն] տե՛ս خوش‌بیان [խոշբա՛յան]։

خوش‌سلوک [խոշսոլուք] տե՛ս خوش‌رفتار [խոշրա՛ֆթար]։

خوش‌سلوکی [խոշսոլուքի] տե՛ս خوش‌رفتاری [խոշրա՛ֆթարի]։

خوش‌سلیقه [խոշսա՛լիղե] բարձրաճաշակ, ճաշակավոր։

خوش‌سیرت [խոշսիրա՛թ] տե՛ս خوش‌باطن [խոշբաթեն]։

خوش‌سیما [խոշսիմա] տե՛ս خوش‌رو [խոշրու]։

خوش‌شانس [խոշշանս] հաջողակ, բարեբախտ։

خوش‌صحبت [խոշսոհբա՛թ] հաճելի զրուցակից։

خوش‌صدا [խոշսեդա] քաղցրաձայն, բարեհնչյուն։

خوش‌طالع [խոշթալե՛] բախտավոր՝ երջանիկ աստղի տակ ծնված, հաջողակ, բարեբախտ։

خوش‌طبع [խոշթա՛բ'] 1) կենսուրախ, կատակասեր, բարեբնույթ, 2) օժտված, տաղանդավոր, շնորհալի։

خوش‌طبعی [խոշթա՛բ'ի] 1) կենսուրախություն, բարեբնույթություն, 2) օժտվածություն, տաղանդավորություն, բարեշնորհություն։

خوش‌طرح [խոշթա՛րհ] գեղեցկադարդ, գեղազարդված։

خوش‌طعم [խոշթա՛'մ] բարեհամ, համեղ։

خوش‌طعمی [խոշթա՛'մի] բարեհամություն, համեղություն։

خوش‌طینت [խոշթինա՛թ] տե՛ս خوش‌ذات [խոշզաթ]։

خوش‌طینتی [խոշթինա՛թի] տե՛ս خوش‌ذاتی [խոշզաթի]։

خوش‌ظاهر [խոշզահեր] 1) բարետես, 2) խաբուսիկ արտաքինով։

خوش‌عطر [խոշա՛թր] անուշահոտ, անուշաբույր, բուրավետ, քաղցրաբույր, բուրումնավետ։

خوش‌عقیده [խոշա՛ղիդե] 1) բարյացակամ, բարեմիտ, 2) դյուրահավատ։

خوش‌عکس [խոշա՛քս] լուսանկարելի, լուսանկարչական։

خوش‌علف [խոշա՛լա՛ֆ] 1) ամենակեր (կենդանիների մասին), 2) չմահավան, ուտելիքի մեջ խտրություն դնող։

خوش‌فطرت [խոշֆեթրա՛թ] տե՛ս خوش‌ذات [խոշզաթ]։

خوش‌فطرتی [խոշֆեթրա՛թի] տե՛ս خوش‌ذاتی [խոշզաթի]։

خوش‌فکر [խոշֆեքր] պայծառամիտ։

خوش‌قد [խոշղա՛դ(դ)] բարեհասակ, վայելչահասակ։

خوش‌قدم [խոշղադա՛մ] երջանկաբեր, թեթև՝ բարի ոտք ունեցող։

خوش‌قدوقامت [խոշղա՛դդողամա՛թ] գեղակազմ, վայելչակազմ։

خوش‌قلب [խոշղա՛լբ] բարեսիրտ, բարեհոգի։

خوش‌قلبی [խոշղա՛լբի] բարեսրտություն, բարեհոգություն։

خوش‌قماش [խոշղոմաշ] լավորակ (գործվածքի, կտորի մասին)։

خوش‌قواره [խոշղա՛վարե] 1) բարեձև, 2) բարեշուք (հագուստի մասին), 3) տե՛ս خوش‌قدوقامت [խոշղա՛դդողամա՛թ]։

خوش‌قول [խոշղոուլ] 1) խոսքի տեր, խոստումնապահ, 2) ճշտապահ, ճշտակատար, ճշգրիտ։

خوش‌قولی [խոշղոուլի] 1) խոստումնապահություն, 2) ճշտապահություն։

خوش‌قیافه [խոշղիյաֆե] գեղեցիկ, գեղադեմ, բարեդեմ, գուրեկան։

خوش‌کلام [խոշքա՛լամ] տե՛ս خوش‌بیان [խոշբա՛յան]։

خوش‌گذران [խոշգոզա՛րան] 1) զբոսամոլ, քեֆասեր, զվարճասեր, խրախճանասեր, 2) թեթևամիտ, անհոգ։

خوش‌گذرانی [խոշգոզա՛րանի] 1) զբոսամոլություն, զվարճասիրություն, խրախճանասիրություն, 2) թեթևամտություն, անհոգություն։

خوش‌گفتار [խոշգոֆթար] տե՛ս خوش‌صحبت [խոշսոհբա՛թ]։

خوشگل [խոշգել] գեղեցիկ, սիրունատես։ دختر خوشگل [դոխթա՛րե խոշգել] գեղեցիկ աղջիկ։

خوشگلی [խոշգելի] գեղեցկություն, սիրունատեսություն։

خوش‌گمان [խոշգա՛ման] տե՛ս خوش‌عقیده [խոշա՛ղիդե]։

خوش‌گمانی [խոշգա՛մանի] 1) բարյացակամություն, բարեմտություն, 2) դյուրահավատություն։

خوشگوار [խոշգա՛վար] 1) դյուրամարս, 2) համեղ, ախորժելի։

خوش‌گواری [խոշգա՛վարի] 1) դյուրամարսություն, 2) բարեհամություն։

خوش‌لباس [խոշլեբաս] ճաշակով հագնվող։

خوش‌لحن [խոշլա՛հն] քաղցրահնչյուն, քաղցրաձայն։

خوش‌لقا [խոշլեղա] տե՛ս خوش‌رو [խոշրու]։

خوش‌لهجه [խոշլա՛հջե] քաղցրաբարբառ։

خوش‌محضر [խոշմա՛հզա՛ր] բարեհամբույր, բարեհաճ, մարդամոտ, շփվող, հաղորդասեր։

خوش‌مزاج [խոշմեզաջ] բարեհոգի, փափկասիրտ։

خوش‌مزگی [խոշմա՛զեգի] 1) բարեհամություն, համեղություն, համովություն, 2) կատակայնություն, զվարճալիություն, սրամիտություն։ خوش‌مژگی کردن [խոշմա̈ժգի քա̈րդա̈ն] կատակել, սրամտել, սրախոսել։

خوش‌مزه [խոշմա̈զե] 1) համեղ, բարեհամ, 2) զվարճալի, սրամիտ։

خوش‌مشرب [խոշմա̈շրա̈բ] 1) ուրախ, կենսասեր (ըմպողության մասին), 2) հաղորդասեր, շփվող, ընկերական, մարդամոտ, զրուցասեր։

خوش‌مشربی [խոշմա̈շրա̈բի] 1) ուրախություն, զվարթություն, կենսուրախություն, 2) շփվողություն, մարդամոտություն, զրուցասիրություն։

خوش‌معاشرت [խոշմոաշերա̈թ] վարվեցող, սիրալիր, քաղաքավարի, նրբակիրթ։

خوش‌معامله [խոշմոամելե] տե՛ս خوش‌حساب [խոշհեսաբ]։

خوش‌منش [խոշմա̈նեշ] 1) տե՛ս خوش‌طبع [խոշթա̈բʼ], 2) տե՛ս خوش‌محضر [խոշմա̈հզա̈ր]։

خوش‌منظر [խոշմա̈նզա̈ր] լավատեսիլ, գեղատեսիլ, ակնահաճո (որևէ մեկի մասին)։

خوش‌منظره [խոշմա̈նզա̈րե] գեղատեսիլ, գեղանի։

خوش‌نام [խոշնամ] բարեհամբավ, լավ անուն ունեցող։

خوش‌نامی [խոշնամի] բարեհամբավություն, լավ անուն ունենալը։

خوش‌نغمه [խոշնա̈ղմե] տե՛ս خوش‌آواز [խոշավազ]։

خوش‌نفس [խոշնա̈ֆա̈ս] բարեսեր, բարյացակամ։

خوش‌نقش [խոշնա̈ղշ] գեղազարդ։

خوش‌نما(ی) [խոշնա̈մա(յ)] բարետեսիլ։

خوش‌نمک [խոշնա̈մա̈ք] աղը տեղին (ուտելիքի մասին)։

خوش‌نوا [խոշնա̈վա] տե՛ս خوش‌آهنگ [խոշահա̈նգ]։

خوش‌نواز [խոշնա̈վազ] լավ՝ բարձրարվեստ նվագող։

خوش‌نوائی [խոշնա̈վայի] տե՛ս خوش‌آهنگی [խոշահա̈նգի]։

خوشنود [խոշնուդ] 1) գոհ, բավարարված, 2) ուրախ։

خوشنودی [խոշնուդի] 1) գոհունակություն, 2) ուրախություն։

خوش‌نویس [խոշնեվիս] գեղագիր։

خوش‌نویسی [խոշնեվիսի] գեղագրություն։

خوش‌نهاد [խոշնեհադ] տե՛ս خوش‌ذات [խոշզաթ]։

خوش‌نیت [խոշնիյյա̈թ] 1) բարյացակամ, բարի, 2) բարեմիտ։

خوش‌وعده [խոշվա̈ʼդե] տե՛ս خوش‌قول [խոշղոուլ]։

خوش‌وقت [խոշվա̈ղթ] երջանիկ, ուրախ, գոհունակ։

خوش‌وقتی [խոշվա̈ղթի] երջանկություն, ուրախություն, գոհունակություն։

خوشه [խուշե] 1) ողկույզ, 2) հասկ։ خوشهٔ انگور [խուշեյե ա̈նգուր] խաղողի ողկույզ։ خوشهٔ چاودار [խուշեյե չավդար] տարեկանի հասկ։

خوشه‌چین [խուշեչին] գյուղատնտ. հասկաքաղ, հասկահավաքիչ։

خوشه‌چینی [խուշեչինի] հասկաքաղ։

خوش‌هیکل [խոշհեյքա̈լ] տե՛ս خوش‌اندام [խոշա̈նդամ]։

خوش‌هیکلی [խոշհեյքա̈լի] տե՛ս خوش‌اندامی [խոշա̈նդամի]։

خوشی [խոշի] ուրախություն, զվարթություն, զվարճություն, բավականություն, հաճույք։ خوشی کردن [խոշի քա̈րդա̈ն] զվարճանալ։

خوش‌یمن [խոշյոմն] բարեբաստիկ։

خوش‌یوم [խոշյոում] տե՛ս خوشوقت [խոշվա̈ղթ]։

خوض [խոուզ] 1) խորացում, թափանցում, 2) ընկղմում, սուզում, ջրասուզում։ خوض کردن [խոուզ քա̈րդա̈ն] խորանալ, սուզվել (մտքի, աշխատանքի մեջ)։

خوف [խոուֆ] վախ, երկյուղ, սարսափ։ خوف داشتن [խոուֆ դաշթա̈ն] վախենալ, երկյուղել։

خوف‌آور [խոուֆավա̈ր] երկյուղալի, սարսափելի, ահավոր։

خوفناک [խոուֆնաք] վտանգավոր, սարսափելի, երկյուղալի։

خوفناکی [խոուֆնաքի] վտանգավորություն, սարսափ։

خوک [խուք] խոզ։ خوک دریائی [խուքե դա̈րյայի] դելֆին։

خوکبان [խուքբան] խոզապահ։

خوکبچه [խուքբա̈չչե] խոճկոր։

خوکپرور [խուքփա̈րվա̈ր] 1) խոզաբույծ, 2) խոզապան, խոզապահ։

خوکپروری [խուքփա̈րվա̈րի] խոզաբուծություն։

خوکچران [խուքչա̈րան] խոզարած։

خوکدان [խուքդան] խոզանոց։

خوک‌صفت [խուքսեֆա̈թ] 1) խոզաբարո, խոզաբնույթ, 2) կեղտոտ՝ անմաքուր՝ փնթի մարդ, 3) ապերախտ մարդ։

خوگ [խուգ] տե՛ս خوک [խուք]։

خوگر [խուգա̈ր] տե՛ս خوگرفته [խուգերեֆթե]։

خوگرفته [խուգերեֆթե] 1) ընտելացած, կապված, 2) ձեռնասուն դարձած, վարժեցված։

خون [խուն] արյուն։ فشار خون [ֆեշարե խուն] արյան ճնշում։ گردش خون [գա̈րդեշե խուն] արյան շրջանառություն։ خون ریختن [խուն ռիխթա̈ն] արյուն թափել։ خون گریستن [խուն գերիսթա̈ն] աղիողորմ կերպով լացել։

خونابه [խունաբե] 1) կենսբ. ֆիզիոլոգ. պլազմա, արենահյութ, ավշահյութ, 2) դառը արցունք։

خون‌آشام [խունաշամ] արյունարբու, արնախում, արյունռուշտ։

خون‌آشامی [խունաշամի] արյունարբություն, արյունռուշտություն։

خون‌افشان [խունա̈ֆշան] տե՛ս خونبار [խունբար]։

خون‌آلود [խունալուդ] արյունաթաթավ, արյունաթաթախ, արյունաշաղախ։

خون‌آلودگی [խունալուդեգի] արյունաթաթավություն, արյունաշաղախություն։

خون‌آلوده [խունալուդե] տե՛ս خون‌آلود [խունալուդ]։

خونبار [խունբար] արյունահեղ, արյունաթույր, արյունոտ, արյունացայտ։

خون‌بند [խունբա̈նդ] արյունարգել, արյունը կանգնեցնող։ دوای خون‌بند [դա̈վայե խունբա̈նդ] արյունարգել միջոց։

خون‌بها [խունբա̈հա] արնագին։

خون‌پالا [խունփալա] տե՛ս خونبار [խունբար]։

خون‌تاوان [խունթավան] տե՛ս خون‌بها [խունբա̈հա]։

خون‌چکان [խունչեքան] 1) տե՛ս خونبار [խունբար], 2) լիարյուն, կարմիր, ալ։ لبهای خون‌چکان [լա̈բհայե խունչեքան] ալ շրթունքներ։

خونخوار [խունխար] արյունարբու, արնախում, արյունատենչ։

خونخوارگی [խունխարեգի] տե՛ս خونخواری [խունխարի]։

خونخواری [խունխարի] արյունարբություն, արնախումություն, արյունռուշտություն։

خونخواه [խունխահ] արյան վրեժխնդիր։

خونخواهی [խունխահի] արյան վրեժխնդրություն։

خونریز [խունրիզ] արյունահեղ, արյունռուշտ։ جنگ خونریز [ջա̈նգե խունրիզ] արյունահեղ պատերազմ։

خونریزی [խունրիզի] 1) արյունահեղություն, 2) արնազեղում։

خون‌سرد [խունսա̈րդ] սառնարյուն։

خون‌سردانه [խունսա̈րդանե] սառնասրտորեն։

خون‌سردی [խունսա̈րդի] սառնարյունություն, սառնասրտություն։

خون‌فشان [խունֆեշան] տե՛ս خونبار [խունբար]։

خون‌گرفته [խունգերեֆթե] արնոտած, արնալից, արյունամած։

خون‌گرم [խունգա̈րմ] 1) տաքարյուն, 2) ջերմ, զգայուն, սրտակից, կարեկից, 3) խառնվածքային, 4) դյուրագրգիռ, կրքոտ։ آدم خون‌گرم [ադա̈մե խունգա̈րմ] 1) ջերմ և զգայուն մարդ, 2) տաքարյուն մարդ։

خون‌گرمی [խունգա̈րմի] 1) սրտակցություն, մտերմություն, սրտակցություն, 2) ջերմություն, խանդ, եռանդ, տաքարյունություն, դյուրաբորբոքություն։

خونگیر [խունգիր] բժշկ. արյունառու։

خونگیری [խունգիրի] բժշկ. արյունառություն։

خونمردگی [խունմորդեգի] արյունախեղդություն։

خونی [խունի] 1) մարդասպան, եղեռնագործ, ոճրագործ, 2) ոխերիմ, 3) արյունոտ, արյունային։ دشمن خونی [դոշմանե խունի] ոխերիմ թշնամի։

خونین [խունին] 1) արյունոտ, արյունամած, 2) արյունահեղ։ جنگ خونین [ջանգե խունին] արյունահեղ պատերազմ։

خوی [խույ] 1) բնավորություն, բարք, սովորություն, 2) բնույթ։ خوی گرفتن [խույ գերեֆթան] ընտելանալ։

خوید [խավիդ] կանաչ ցորեն։

خویش [խիշ] 1) ինքն, յուր, 2) ազգական։

خویشاوند [խիշավանդ] ազգական։

خویشاوندی [խիշավանդի] ազգակցություն, ազգականություն։

خویشتن [խիշթան] 1) ինքն, նույն ինքն, 2) ինքն իրեն, յուր։ بچشم خویش [բե չեշմե խիշ] սեփական աչքերով։

خویشتن‌بین [խիշթանբին] տե՛ս خودبین [խոդբին]։

خویشتن‌بینی [խիշթանբինի] տե՛ս خودبینی [խոդբինի]։

خویشتن‌پرست [խիշթանփարասթ] տե՛ս خودپرست [խոդփարասթ]։

خویشتن‌پرستی [խիշթանփարասթի] տե՛ս خودپرستی [խոդփարասթի]։

خویشتن‌دار [խիշթանդար] տե՛ս خوددار [խոդդար]։

خویشتن‌داری [խիշթանդարի] տե՛ս خودداری [խոդդարի]։

خویشتن‌ستائی [խիշթանսեթայի] տե՛ս خودستائی [խոդսեթայի]։

خویشکار [խիշքար] բարեպաշտ, հավատացյալ։

خویشکام [խիշքամ] 1) տե՛ս خودکام [խոդքամ], 2) եսամոլ։

خویشکامی [խիշքամի] 1) տե՛ս خودکامی [խոդքամի], 2) եսամոլություն։

خویشی [խիշի] ազգականություն։

خیابان [խիյաբան] պողոտա։

خیابان‌گرد [խիյաբանգարդ] դատարկաշրջիկ, դատարկապորտ, ավարա, դատարկակյաց, պարապ-սարապ (մարդ)։

خیابان‌گردی [խիյաբանգարդի] դատարկապորտություն։

خیار [խիյար] վարունգ։

خیارترشی [խիյարթորշի] թթու վարունգ։

خیارچنبر [խիյարչամբար] վարունգի մի տեսակը։

خیارشور [խիյարշուր] քիչ աղած վարունգ։

خیارک [խիյարաք] բժշկ. բուբոն (աճուկի ավշային այտուց), գեղձուռուցք։

خیاره [խիյարե] ջրորդան, փողրակ։

خیاط [խայյաթ] դերձակ։

خیاطخانه [խայյաթխանե] կարի արհեստանոց, ատելյե։

خیاطی [խայյաթի] 1) դերձակություն, 2) կարի արհեստանոց, ատելյե։

خیال [խիյալ] 1) խոհ, միտք, 2) անուրջ, 3) պատկերացում, 4) ենթադրություն, 5) երևակայություն, 6) մտադրություն։ خیال خام [խիյալե խամ], خیال باطل [խիյալե բաթել] զուր հույսեր, ցնորք։ خیال کردن [խիյալ քարդան] կարծել, ենթադրել։ خیال داشتن [խիյալ դաշթան] մտադրություն ունենալ։

خیالاتی [խիյալաթի] 1) կասկածամիտ, 2) մելամաղձոտ։

خیال‌اندیش [խիյալանդիշ] 1) հորինող, մոգոնող, ցնորամոլ, ցնորամիտ, 2) երազկոտ, ֆանտազյոր, երազող։

خیال‌اندیشی [խիյալանդիշի] 1) ցնորամոլություն, 2) երազկոտություն։

خیالباف [խիյալբաֆ] ցնորամոլ, ցնորամիտ, երազկոտ։

خیالبافی [խիյալբաֆի] ցնորամոլություն, ցնորամտություն, երազկոտություն։

خیال‌پرست [խիյալփարասթ] ֆանտազյոր, ցնորամիտ, երազող, ռոմանտիկ, ուտոպիստ։

خیال‌پرستی [խիյալփարասթի] ցնորամտություն, երազկոտություն, երազականություն, անրջականություն։

خیال‌پرور [խիյալփարվար] տե՛ս خیال‌پرست [խիյալփարասթ]։

خیالی [խիյալի] երևակայական, ցնորական։

خیام [խայյամ] 1) վրանագործ, 2) Օմար Խայյամ (պարսից բանաստեղծ)։

خیانت [խիյանաթ] դավաճանություն, ուխտադրժություն։ خیانت کردن [խիյանաթ քարդան] դավաճանել։

خیانت‌آمیز [խիյանաթամիզ] տե՛ս خیانتکارانه [խիյանաթքարանե]։

خیانت‌پیشگی [խիյանաթփիշեգի] դավաճանություն, դավաճանական վարմունք, մատնություն, ուխտադրժություն։

خیانت‌پیشه [խիյանաթփիշե] տե՛ս خیانتکار [խիյանաթքար]։

خیانتکار [խիյանաթքար] 1) դավաճան, մատնիչ, 2) ուխտադրուժ։

خیانتکارانه [խիյանաթքարանե] դավաճանորեն, դավաճանաբար, ուխտադրժորեն։

خیانتکاری [խիյանաթքարի] տե՛ս خیانت‌پیشگی [խիյանաթփիշեգի]։

خیانتگر [խիյանաթգար] տե՛ս خیانتکار [խիյանաթքար]։

خیبت [խեյբաթ] 1) հիասթափություն, անհուսություն, հուսալքություն, 2) անհաջողություն։

خیت [խիթ] խայտառակված, տապալված, ամաչեցված։ خیت کردن [խիթ քարդան] խայտառակել, ամաչեցնել, ամոթահար անել, անհարմար դրության մեջ գնել։

خیر [խեյր] 1) բարի, լավ, 2) բարիք, բարեգործություն։ خیر مقدم [խեյրե մաղդամ] բարի գալուստ։ خیر مقدم گفتن [խեյրե մաղդամ գոֆթան] ողջունել, բարի գալուստ ասել։

خیّر [խայյեր] բարեգործ։

خیرات [խեյրաթ] բարեգործություններ, ողորմություն։ خیرات دادن (کردن) [խեյրաթ դադան (քարդան)] ողորմություն տալ։

خیراندیش [խեյրանդիշ] տե՛ս خیرخواه [խեյրխահ]։

خیراندیشانه [խեյրանդիշանե] տե՛ս خیرخواهانه [խեյրխահանե]։

خیراندیشی [խեյրանդիշի] տե՛ս خیرخواهی [խեյրխահի]։

خیربده [խեյրբեդեհ] ողորմած, գթոտ, գթասիրտ։

خیرخواه [խեյրխահ] բարյացակամ, բարեսեր։

خیرخواهانه [խեյրխահանե] 1) բարյացակամորեն, 2) բարյացակամ։ نصایح خیرخواهانه [նասայեհե խեյրխահանե] բարյացակամ խորհուրդներ։

خیرخواهی [խեյրխահի] բարյացակամություն։

خیرگی [խիրեգի] 1) հիացմունք, զարմանք, 2) հանդգնություն, լկտիություն, լպիրշություն, 3) քաջություն, խիզախություն, 4) համառություն, կամակորություն, անհընազանդություն, 5) մթություն։

خیره [խիրե] 1) հիացած, զարմացած, ապշած, 2) հանդուգն, լկտի, լպիրշ, 3) քաջ, խիզախ, 4) կամակոր, անհնազանդ։

خیره‌چشم [խիրեչեշմ] լպիրշ, լկտի, անամոթ։

خیره‌چشمی [խիրեչեշմի] լպիրշություն, լկտիություն, անամոթություն։

خیره‌دست [խիրեդասթ] անհնազանդ, համառ, խռովարար։

خیره‌رأی [խիրերա՛յ] խենթ, խելառ, խև։

خیره‌سر [խիրեսար] 1) ինքնագլուխ, 2) անվախ, անահ, հանդուգն, խիզախ, 3) հիմար, թուլամիտ, 4) խենթ, խելառ, խև։

خیره‌سری [խիրեսարի] 1) ինքնագլխություն, 2) անվախություն, հանդգնություն, խիզախություն, 3) հիմարություն, թուլամտություն, 4) խենթություն, խելառություն։

خیره‌کش [խիրեքոշ] 1) արյունատենչ, 2) արնախում, բռնակալ։

خیره‌کننده [խիրեքոնանդե] կուրացնող, շլացուցիչ։

خیریت [խեյրիյյաթ] 1) բարօրություն, հաջողություն, առողջություն, 2) փրկություն։

خیریه [խեյրիյե] բարեգործական։

خیز [խիզ] 1) ոստյուն, ցատկում, ցատկ, 2) բարձրացում, 3) որպես բարդության 2-րդ եզր՝ առատ, հարուստ (օր.՝ حاصلخیز [հասելխիզ] արգասավոր, արգավանդ)։

خیزآب [խիզաբ] ալիք, կոհակ։

خیزان [խիզան] բարձրացող, ցատկող։

خیزاندن [խիզանդան] ցատկեցնել, վեր կացնել։

خیزران [խեյզարան] եղեգ։

خیزش [խիզեշ] ցատկ, թռիչք։

خیزیدن [խիզիդան] 1) ելնել, բարձրանալ, 2) ցատկել։

خیس [խիս] 1) թաց, 2) խոնավ, խոնավացած։ خیس شدن [խիս շոդան] թրջվել, խոնավանալ։ خیس کردن [խիս քարդան] թրջել։

خیساندن [խիսանդան] թրջել։

خیسیدگی [խիսիդեգի] թրջվածություն։

خیسیدن [խիսիդան] 1) թրջվել, 2) թրջել։

خیش [խիշ] 1) արոր, 2) լուծ։ خیش زدن [խիշ զադան] վարել, հերկել։

خیط [խեյթ] թել, դերձան։

خیک [խիք] տիկ։

خیکی [խիքի] 1) տիկի մեջ պահված, 2) հաստ, հաստլիկ, գիրուկ, չաղլիկ։

خیلی [խեյլի] շատ, անչափ։ خیلی متشکرم [խեյլի մոթաշաքքերամ] շատ՝ անչափ շնորհակալ եմ։ خیلی متأسفم [խեյլի մոթաասեֆամ] շատ՝ անչափ ցավում եմ։

خیلی‌ها [խեյլիհա] շատերը։

خیمه [խեյմե] վրան։ خیمه زدن [խեյմե զադան] վրան խփել։

خیمه‌دوز [խեյմեդուզ] վրանագործ։

خیمه‌شب‌بازی [խեյմեշաբբազի] 1) տիկնիկային թատրոն, 2) անդրկուլիսյան խաղ։ خیمه‌شب‌بازی درآوردن [խեյմեշաբբազի դարավարդան] 1) տիկնիկային թատրոն խաղալ, 2) անդրկուլիսյան խաղ խաղալ։

خیمه‌گاه [խեյմեգահ] ճամբար, բանակատեղ։

خیمه‌نشین [խեյմենեշին] վրանաբնակ։

د

د [դալ] պարսկական այբուբենի 10-րդ տառը։

داء [դա՛] հիվանդություն։ داءالفیل [դա՛օլֆիլ] փղախտ, էլեֆանտիազ։ داءالمفاصل [դա՛օլմաֆասել] հոդատապ, պոդագրա։

دآب [դա՛բ] սովորություն, սովորույթ։

داب [դաբ] 1) շքեղություն, փառահեղություն, 2) ինքնափառաբանում։

دابه [դաբբե] 1) հեծնելու՝ հեծկան անասուն, 2) բեռնակիր անասուն, գրաստ։

داج [դաջ] մթություն։

داخل [դախել] 1) ներս մանող, 2) ընդգրկված, մասնակից, 3) վերաբերվող, 4) ներսի կողմը, մեջը։ داخل شدن [դախել շոդան] ներս մտնել, մուտք գործել։ داخل اطاق [դախելե օթաղ] սենյակի մեջը։

داخله [դախելե] ներքին, ներսի մասը։ وزارت امور داخله [վեզարաթե օմուրե դախելե] ներքին գործերի մինիստրություն։

داخلی [դախելի] ներքին։ امراض داخلی [ամրազե դախելի] ներքին հիվանդություններ։ امور داخلی [օմուրե դախելի] ներքին գործեր։ جنگ داخلی [ջանգե դախելի] քաղաքացիական կռիվ (պատերազմ)։

داد [դադ] I 1) արդարադատություն, արդարություն, 2) իրավունք, օրենք։

داد [դադ] II կանչ, գոչյուն, աղաղակ։ داد زدن [դադ զադան] բղավել, գոռալ։ بداد رسیدن [բեդադ ռեսիդան] օգնության հասնել։

داداش [դադաշ] եղբայր։

دادآفرید [դադաֆարիդ] արդարության արարիչ (աստված)։

دادباخته [դադբախթե] խոսակց. դատական պրոցեսը տանուլ տված, մեղադրվող։

دادبخش [դադբախշ] խոսակց. 1) արդարադատ դատավոր, 2) արդարադատ։

دادبرده [դադբորդե] խոսակց. դատական պրոցեսը շահած։

دادجو [դադջու] խոսակց. 1) հայցվոր, 2) արդարության փնտրող։

دادجوئی [դադջույի] խոսակց. արդարադատություն՝ արդարության փնտրում։ دادجوئی کردن [դադջույի քարդան] արդարություն՝ արդարադատություն փնտրել։

دادخواست [դադխասթ] խոսակց. 1) հայց, 2) խնդրարկություն։

دادخوانده [դադխանդե] խոսակց. դատակիր, պատասխանող, պատասխանորդ։

دادخواه [դադխահ] խոսակց. 1) հայցվոր, 2) արդարություն՝ արդարադատություն պահանջող, արդարախնդիր։

دادخواهی [դադխահի] արդարախնդրություն։

داددهی [դադդեհի] արդարադատություն, արդարություն։

دادرس [դադրաս] 1) դատավոր, 2) պաշտպան, դատի հանող։

دادرسی [դադրասի] 1) դատավարություն, 2) դատական պրոցես։

دادستان [դադսեթան] դատախազ։

دادستانی [դադսեթանի] 1) դատախազություն, 2) դատախազի պաշտոնը։

دادسرا [դադսորա] դատախազություն։

دادفرما [դադֆարմա] 1) արդարադատ, արդար, 2) արդարադատ դատավոր։

دادگاه [դադգահ] դատարան։ دادگاه عالی [դադգահե ալի] գերագույն դատարան։

دادگر [դադգար] արդարադատ։

دادگری [դադգարի] արդարադատություն։

دادگستری [դադգոսթարի] արդարադատություն։ وزارت دادگستری [վեզարաթե դադգոսթարի] արդարադատության մինիստրություն։

دادن [դադան] տալ։ ادامه دادن [էդամե դադան] շարունակել։ نشان دادن [նեշան դադան] ցույց տալ։

دادنامه [դադնամե] դատավճիռ։

دادنی [դադանի] տալիք, տալու ենթակա։

دادوبیداد [դադոբիդադ] աղմուկ, աղաղակ, վայնասուն։

دادور [դադվար] տե՛ս دادگر [դադգար]։

دادوستد [դադոսթադ] առևտուր, փոխանակություն։

دادوفریاد [դադոֆարյադ] աղմուկ-աղաղակ, գոռում-գոչյուն։

داده [դադե] տրված, հանձնված։

دادیار [դադյար] դատախազի օգնական։

دار [դար] I 1) փայտ, 2) կախաղան, 3) որպես բարդության 2-րդ բաղադրիչ՝ ունեցող (օր.՝ خزانه‌دار [խազանեդար] գանձապահ)։ بدار زدن (آویختن) [բեդար զադան (ավիխթան)] կախաղան հանել։ دارودرخت [դարոդերախթ] ծառ, ծառաստան։ ریشدار [րիշդար] մորուքավոր։

دار [դար] II տուն, բնակարան։ دارالایتام [դարօլեյթամ] որբանոց։ دارالشفا [դարօշշաֆա] բուժարան։ دارالمجانین [դարօլմաջանին] գժանոց։

دارا [դարա] 1) ունեցող, 2) ունևոր, հարուստ։

دارائی [դարայի] 1) կարողություն, ունեցվածք, հարստություն, գույք, 2) ֆինանսներ։ وزارت دارائی [վեզարաթե դարայի] ֆինանսների մինիստրություն։ دارائی غیرمنقول [դարայիյե ղեյրե մանղուլ] անշարժ գույք։ دارائی منقول [դարայիյե մանղուլ] շարժական գույք։

داربو(ی) [դարբու(յ)] 1) բուս. հալվե, 2) դեղագործ. հալվեի հյութ։

دارچین [դարչին] դարչին, կինամոն։

دارزن [դարզան] դահիճ։

دارکوب [դարքուբ] փայտփորիկ։

دارگونه [դարգունե] դեղ, չասավոր։

دارموش [դարմուշ] մկնդեղ։

دارنده [դարանդե] 1) ունեցող, տեր, 2) ունևոր, հարուստ։

دارو [դարու] դեղ, դարման։

داروخانه [դարուխանե] դեղատուն։

دارودسته [դարոդասթե] կլիկ, խմբակ։

داروساز [դարուսազ] դեղագործ։

داروسازی [դարուսազի] դեղագործություն։

داروشناس [դարուշենաս] դեղաբան, ֆարմակոլոգ։

داروشناسی [դարուշենասի] դեղաբանություն, ֆարմակոլոգիա։

داروغه [դարուղե] վերահսկիչ, գիշերային պահակ։

داروفروش [դարուֆորուշ] դեղավաճառ։

داروفروشی [դարուֆորուշի] 1) դեղի վաճառք, 2) դեղատուն։

داروگر [դարուգար] տե՛ս داروساز [դարուսազ]։

داروگری [դարուգարի] տե՛ս داروسازی [դարուսազի]։

داروندار [դարոնդար] ինչք, ունեցած-չունեցածը։

داروینیسم [դարվինիզմ] դարվինիզմ։

داروئی [դարուի] 1) դեղագործական, 2) դեղային։

دارین [դարեյն] կրոն. այս և այն աշխարհները, այս և հանդերձյալ աշխարհները։

داریه [դարիյե] դահիրա, գավալ, դափ։

داس [դաս] մանգաղ։ داس وچکش [դասո չաքոշ] մուրճ ու մանգաղ։ داس شمشیری [դասե շամշիրի] գերանդի։

داستار [դասթար] հնավաճառ։

داستان [դասթան] պատմվածք, պատմություն, զրույց, առասպել, դյուցազներգություն, վեպ։ داستان کوتاه [դասթանե քութահ] նովել, պատմվածք։

داستانسرا(ی) [դասթանսարա(յ)] 1) զրուցասաց, 2) վիպասան։

داستانسرائی [դասթանսարայի] 1) զրուցասացություն, 2) վիպասանություն։

داستان‌نویس [դասթաննևիս] գրող, վիպասան։

داستانی [դասթանի] հեքիաթային, առասպելական։

داس‌مانند [դասմանանդ] մանգաղանման, մանգաղաձև։

داسی [դասի] տե՛ս داس‌مانند [դասմանանդ]։

داش [դաշ] տե՛ս داداش [դադաշ]։

داشتن [դաշթան] ունենալ։

داشتنی [դաշթանի] ունենալիք։

داشوار [դաշվար] 1) մտերմաբար, ընտանեվարի, 2) անպարկեշտորեն։

داعی [դաի] խնդրարկու, աղոթարար։

داعیه [դաիյե] 1) պատճառ, առիթ, դրդապատճառ, 2) ձգտում, մտադրություն, 3) պահանջ, հավակնություն։

داعیه‌دار [դաիյեդար] հավակնորդ, հավակնոտ։

داغ [դաղ] նշան, սպի, խարան։ داغ زدن [դաղ զադան] խարանել։ داغ شدن [դաղ շոդան] շիկանալ։ داغ دیدن [դաղ դիդան] թախծել, դարդ անել։

داغان [դաղան] փշրված, ջարդված, քայքայված։ داغان شدن [դաղան շոդան] ջարդվել, փշրվել։ داغان کردن [դաղան քարդան] ջարդել, փշրել։

داغآهن [դաղահան] խարանագործիք։ داغآهن کردن [դաղահան քարդան] խարանել։

داغدار [դաղդար] 1) խարանած, խանձած, խարանավոր, 2) խոցված, վշտահար, 3) պիսակավոր։

داغدیده [դաղդիդե] վշտահար, վշտաբեկ։

داغستانی [դաղեսթանի] 1) դաղստանցի, 2) դաղստանյան։ زبانهای داغستانی [զաբանհայե դաղեսթանի] դաղստանյան լեզուներ։

داغسر [դաղսար] ճաղատ, քաչալ, կունդ։

داغگاه [դաղգահ] անասուններին խարանելու տեղ։

داغول [դաղուլ] 1) խաբեբա, 2) խորամանկ, 3) ապօրինի ծնունդ։

داغی [դաղի] 1) շիկացածություն, 2) տե՛ս داغدار [դաղդար]։

دافع [դաֆե՛] 1) վանող, հեռացնող, 2) կանխիչ, առաջն առնող, պաշտպանող, հակազդող, դիմադրող։ دافع تب [դաֆե՛է թաբ(ե)] ջերմիջեցույց, հակաջերմ։

دافعه [դաֆեե] տե՛ս دافع [դաֆե՛]։ قوهٔ دافعه [ղովվեյե դաֆեե] վանողական ուժ։

دال [դալ] I արծիվ։

دال [դալ] II ապացուցող, նշող, նշանակող, վկայող։

دالان [դալան] դալան, նրբանցք, միջանցք, գավիթ։

دالاندار [դալանդար] քարվանսարայի՝ պանդոկի պահապան։

دام [դամ] I որոգայթ, ծուղակ, թակարդ։

دام [դամ] II անասուն, ընտանի կենդանիներ։

دام [դամե] թող հարատև լինի (մաղթանքի իմաստով ասվող խոսք)։

داماد [դամադ] փեսա։

دامادی [դամադի] փեսայություն։

دام اقباله [դամեղբալոհ] թող նրա բախտավորությունը հարատևի։

دامان [դաման] տե՛ս دامن [դամեն]։ در دامان خانواده [դար դամանե խանեվադե] ընտանեկան շրջանում։ در دامان طبیعت [դար դամանե թաբիաթ] բնության գրկում։

دامپرور [դամփարվար] անասնաբույծ։

دامپروری [դամփարվարի] անասնաբուծություն։

دامپزشك [դամփեզեշք] անասնաբույժ։

دامپزشکی [դամփեզեշքի] 1) անասնաբուժական, 2) անասնաբուժություն։

دامت [դամաթ] տե՛ս دام [դամե]։

دامدار [դամդար] անասնապահ։

دامداری [դամդարի] անասնապահություն։

دام ظله [դամե զելլոհ] թող նրա շվաքը (մեր վրայից) անպակաս լինի։

دامگستر [դամգոսթար] որոգայթ լարող։

دامگستری [դամգոսթարի] որոգայթ լարելը։

دام مجده [դամե մաջդոհ] թող նրա փառքը հարատևի։

دامن [դամեն] 1) փեշ, քղանցք, 2) եզր (փեշի), 3) ստորոտ, 4) գոգ, գիրկ։

دامن‌آلودگی [դամանալուդեգի] 1) խայտառակություն, 2) արատավորություն, անբարոյականություն։

دامن‌آلوده [դամանալուդե] 1) արատավորված, խայտառակված, 2) արատավոր, անբարոյական։

دامن‌پاك [դամանփաք] ողջախոհ, անարատ։

دامن‌تر [դամանթար] տե՛ս دامن‌آلوده [դամանալուդե]։

دامن‌خشك [դամանխոշք] անբիծ, անարատ, բարոյական։

دامن‌گیر [դամանգիր] 1) խոչընդոտ, խանգարող, պահող, 2) օգնություն խնդրող, ողորմություն խնդրող, 3) ձգող, 4) մշտական, հարատև, 5) պոկ չեկող, հետապնդող։

دامنه [դամանե] 1) ստորոտ, 2) ընդգրկում, թափ։ دامنهٔ کوه [դամանեյե քուհ] լեռան ստորոտ։ دامنهٔ جنگها [դամանեյե ջանգհա] ռազմական գործողությունների թափը։

دامنه‌دار [դամանեդար] 1) համատարած, համապարփակ, 2) տևական, երկարատև։

دامنی [դամանի] փեշացու (կերպաս)։

دامیار [դամյար] 1) գազանորս, 2) թռչնորս։

دامیاری [դամյարի] 1) գազանորսություն, 2) թռչնորսություն։

دان [դան] որպես բարդության 2-րդ բաղադրիչ՝ 1) իմացող, գետ։ حقوق‌دان [հողուղդան] իրավագետ, 2) տեղ ցույց տվող ածանց, (օր.՝ نمکدان [նամաքդան] աղաման)։

دانا [դանա] իրազեկ, տեղյակ, գիտուն, իմաստուն։

دانائی [դանայի] 1) գիտելիք, 2) գիտնականություն, գիտություն։

دانس [դանս] պար։

دانستگی [դանեսթեգի] իմացություն, իմացականություն։

دانستن [դանեսթան] 1) իմանալ, գիտենալ, 2) ճանաչել, 3) հասկանալ, 4) համարել, ընդունել։ لازم دانستن [լազեմ դանեսթան] անհրաժեշտ համարել։

دانستنی [դանեսթանի] 1) գիտենալիք, իմանալիք, 2) գիտելիք։

دانسته [դանեսթե] գիտակցաբար, իմացած,

دانش [դանեշ] գիտելիք, գիտություն։

دانش‌آموز [դանեշամուզ] սովորող, աշակերտ, սան։

دانش‌پایه [դանեշփայե] դասարան, կուրս։

دانش‌پذیر [դանեշփա̈զիր] տե՛ս دانش‌پژوه [դանեշփժուհ]։

دانش‌پرور [դանեշփա̈րվա̈ր] գիտության հովանավոր, մեկենաս։

دانش‌پروری [դանեշփա̈րվա̈րի] գիտության հովանավորություն, մեկենասություն։

دانش‌پژوه [դանեշփժուհ] 1) գիտելիքների ձգտող, քննախույզ, պրպտող, 2) հետազոտող, գիտական աշխատող։

دانش‌پژوهی [դանեշփժուհի] ձգտում դեպի գիտելիք, հարցասիրություն, գիտաքննություն։

دانشجو [դանեշջու] ուսանող։

دانشجوئی [դանեշջույի] ուսանողական։ دوران دانشجوئی [դուրանե դանեշջույի] ուսանողական շրջան՝ տարիներ։

دانش‌سرا [դանեշսա̈րա] մանկավարժական ինստիտուտ կամ ուսումնարան։ دانش‌سرای عالی [դանեշսա̈րայե ալի] մանկավարժական ինստիտուտ։ دانش‌سرای مقدماتی [դանեշսա̈րայե մողա̈դդա̈մաթի] մանկավարժական ուսումնարան։

دانشکده [դանեշքա̈դե] ինստիտուտ, ֆակուլտետ։ دانشکدهٔ خاورشناسی [դանեշքա̈դեյե խավա̈րշենասի] արևելագիտության ինստիտուտ։

دانشگاه [դանեշգահ] համալսարան։ دانشگاه دولتی [դանեշգահե դոլա̈թի] պետական համալսարան։

دانشگاهی [դանեշգահի] համալսարանական։

دانشمند [դանեշմա̈նդ] 1) գիտուն, գիտնական, գիտական աշխատող, 2) խորամիտ։

دانشمندانه [դանեշմա̈նդանե] իմաստությամբ, խելացի, խորամտորեն, գիտնականորեն։

دانشمندی [դանեշմա̈նդի] 1) գիտնականություն, 2) իմաստություն, խորամտություն։

دانش‌نامه [դանեշնամե] դիպլոմ, ատեստատ։

دانش‌نیوش [դանեշնիյուշ] տե՛ս دانش‌پژوه [դանեշփժուհ]։

دانشور [դանեշվա̈ր] տե՛ս دانشمند [դանեշմա̈նդ]։

دانشوری [դանեշվա̈րի] տե՛ս دانشمندی [դանեշմա̈նդի]։

دانگ [դանգ] 1) վեցերորդ մաս, 2) անշարժ գույքի վեցերորդ մասը։

دانگی [դանգի] բաժնեգրությամբ, փայով։

دانمارکی [դանմարքի] 1) դանիացի, 2) դանիական, 3) դանիերեն։

دانندگی [դանա̈նդեգի] գործիմացություն, բանիմացություն։

داننده [դանա̈նդե) իմացող, գիտցող, իրազեկ, քաջատեղյակ։

دانه [դանե] 1) հատիկ, սերմ, 2) կորիզ, 3) կաթիլ, փաթիլ, 4) հատ։

دانه‌ای [դանեյի] հատիկային։

دانه‌خوار [դանեխար] սերմնակեր, հատիկակեր։

دانه‌خور [դանեխոր] տե՛ս دانه‌خوار [դանեխար]։

دانه‌دار [դանեդար] կորիզով, կորիզավոր։

دانه‌دان [դանեդան] կուտաման։

دانه‌دانه [դանեդանե] հատ-հատ, հատիկ-հատիկ։

داور [դա̈վա̈ր] դատավոր, իրավարար, մրցավար։

داوری [դա̈վա̈րի] 1) դատավորություն, 2) սպորտ. մրցավարություն։

داوطلب [դավթա̈լա̈բ] 1) կամավոր, 2) հավակնորդ, հայցող։

داوطلبانه [դավթա̈լա̈բանե] 1) կամավոր կերպով, 2) հաճությամբ, հաճույքով, սիրով։

داوطلبی [դավթա̈լա̈բի] 1) կամավորություն, հոժարակամություն, 2) ցանկություն, հակում, 3) հավակնություն։

داهی [դահի] 1) հանճարեղ, մեծատաղանդ, 2) սրամիտ։

داهیانه [դահիյանե] 1) հանճարեղորեն, հանճարեղ կերպով, 2) հանճարեղ։

داهیه [դահիյե] 1) աղետ, փորձանք, արհավիրք, 2) հանճարեղ, մեծատաղանդ, 3) սրամիտ։

دایر [դայեր] և دائر [դաէր] 1) կազմակերպված, կարգավորված, 2) գործող, գործարկված, բանուկ, 3) հիմնված, ստեղծված, 4) բարեկարգված, 5) պտտվող, շրջուն, 6) վերաբերյալ։ دایر شدن [դայեր շոդա̈ն] հիմնվել։ دایر کردن [դայեր քա̈րդա̈ն] հիմնել։

دایره [դայերե] և دائره [դաէրե] 1) շրջան, բոլորակ, 2) շրջագիծ, 3) ծիր։ دائرهٔ نفوذ [դաէրեյե նոֆուզ] ազդեցության ոլորտ։ دایرهٔ فکر [դայերեյե ֆեքր] մտահորիզոն։ شعاع دایره [շոա՛է դայերե] շրջագծի շառավիղ։ قطر دایره [ղոթրե դայերե] շրջագծի տրամագիծ։

دایرة‌البروج [դայերաթօլբորուջ] աստղ. արեգակնածիր, արևուղի, էկլիպտիկա։

دایرة‌المعارف [դայերաթօլմա̈արեֆ] հանրագիտարան։

دایره‌ای [դայերեի] և دایره‌ای‌شکل [դայերեիշեքլ] 1) բոլորաձև, շրջանաձև, 2) շրջանային։

دایره‌کش [դայերեքեշ] կարկին։

دایگی [դայեգի] դայակություն։ دایگی کردن [դայեգի քա̈րդա̈ն] դայակություն անել։

دایم [դայեմ] և دائم [դաէմ] մշտական, շարունակ, անընդհատ։

دایماً [դայեմա̈ն] մշտապես, անընդհատ։

دایم‌الخمر [դայեմօլխա̈մր] հարբեցող։

دایمی [դայեմի] մշտական, տևական։

داین [դայեն] և دائن [դաէն] ֆին. վարկատու։

دایه [դայե] դայակ, ծծմայր։

دائی [դայի] քեռի, մորեղբայր։

دب [դոբ(բ)] արջ։ دب اصغر [դոբբե ա̈սղա̈ր] աստղ. Փոքր արջ համաստեղությունը։ دب اکبر [դոբբե ա̈քբա̈ր] աստղ. Մեծ արջ համաստեղությունը։

دبار [դա̈բար] քայքայում, ավերում։

دباغ [դա̈բբաղ] կաշեգործ, դաբաղ։

دباغت [դա̈բաղա̈թ] տե՛ս دباغی [դա̈բբաղի]։

دباغ‌خانه [դա̈բբաղխանե] դաբաղանոց, կաշեգործարան։

دباغی [դա̈բբաղի] դաբաղություն, կաշեգործություն։

دبدبه [դա̈բդա̈բե] շուք, շքեղություն, պերճություն։ با دبدبهٔ تمام [բա դա̈բդա̈բեյե թա̈մամ] մեծ շուքով։

دبستان [դա̈բեսթան] տարրական դպրոց։

دبش [դեբշ] 1) տտիպ, փոթոթահամ, 2) թունդ (թեյ)։

دبشی [դեբշի] 1) տտպություն, փոթոթահամություն, 2) թնդություն (թեյի)։

دبنگ [դա̈բա̈նգ] 1) հիմար, տխմար, բթամիտ, 2) անշնորհք, անճոռնի, անխելք։

دبور [դա̈բուր] նույնն է՝ باد دبور [բադե դա̈բուր] արևմտյան, կամ հարավ-արևմտյան քամի։

دبوس [դա̈բուս] լախտ, մահակ։

دبه [դա̈բբե] I 1) կաշվե քսակ, 2) աման (յուղի, մեղրի և այլն)։

دبه [դա̈բբե] II պայմանազանցում։ دبه کردن [դա̈բբե քա̈րդա̈ն] նախնական համաձայնությունները դրժել, սակարկել, առարկել։

دبیر [դա̈բիր] 1) քարտուղար (տեխնիկական), 2) քարտուղար (կազմակերպության), 3) ուսուցիչ։ دبیرکل سازمان ملل متفق [դա̈բիրե քոլլե սազմանե մելա̈լե մոթթա̈ֆեղ] Միացյալ Ազգերի Կազմակերպության գլխավոր քարտուղար։

دبیرخانه [դա̈բիրխանե] 1) քարտուղարություն, 2) դրասենյակ, 3) բյուրո։

دبیرستان [դա̈բիրեսթան] միջնակարգ դպրոց։

دبیرستانی [դա̈բիրեսթանի] դպրոցական։

دبیری [դա̈բիրի] 1) քարտուղարություն, 2) ուսուցչություն։

دجاج [դոջաջ] հավ։

دجال [դա̈ջջալ] 1) ինքնակոչ (մարդ), խաբեբա, ստախոս, 2) սուտ մարգարե։

دجاله [դա̈ջջալե] ժողովրդի բազմություն, խռնում, խառնամբոխ։

دچار [դոչար] 1) հանդիպած, պատահած, 2) ենթարկված, մատնված։ دچار خطر شدن [դոչարե խա̈թա̈ր շոդա̈ն] վտանգի ենթարկվել։

دخالت [դեխալա̈թ] 1) միջամտություն,

2) կապակցություն, առնչություն, մասնակցություն։ دخالت کردن [դեխալա̈թ քա̈րդա̈ն] միջամտել։ دخالت داشتن [դեխալա̈թ դաշթա̈ն] առնչություն ունենալ։

دخانیات [դոխանիյաթ] ծխելիք։ انحصار دخانیات [էնհեսարե դոխանիյաթ] ծխախոտի մենաշնորհ։ استعمال دخانیات ممنوع است [էսթե՛մալե դոխանիյաթ մա̈մնու՛ ա̈սթ] ծխելն արգելված է։

دخت [դոխթ] դուստր, աղջիկ։

دختر [դոխթա̈ր] 1) դուստր, 2) աղջիկ։

دخترانه [դոխթա̈րանե] 1) իգական, 2) օրիորդական, աղջկա, 3) աղջկա նման, կանացի։ دبیرستان دخترانه [դա̈բիրեսթանե դոխթա̈րանե] իգական դպրոց։ کفش دخترانه [քա̈ֆշե դոխթա̈րանե] աղջկա կոշիկ։

دخترچه [դոխթա̈րչե] աղջիկ երեխա, դստրիկ։

دخترخاله [դոխթա̈րխալե] մորաքրոջ աղջիկ։

دخترخوانده [դոխթա̈րխանդե] խորթ աղջիկ։

دخترخواهر [դոխթա̈րխահա̈ր] քրոջ աղջիկ։

دختردائی [դոխթա̈րդայի] քեռու աղջիկ։

دخترعمو [դոխթա̈րա̈մու] հորեղբոր աղջիկ։

دخترعمه [դոխթա̈րա̈մմե] հորաքրոջ աղջիկ։

دخترک [դոխթա̈րա̈ք] դստրիկ, աղջնակ։

دخترگی [դոխթա̈րեգի] կուսություն։

دختری [դոխթա̈րի] 1) աղջկություն, 2) կուսություն, 3) դուստր, աղջիկ։ نوهٔ دختری [նա̈վեյե դոխթա̈րի] թոռ, դստեր երեխա։

دخل [դա̈խլ] 1) եկամուտ, մուտք, 2) առնչություն։ بتو دخلی ندارد [բեթո դա̈խլի նա̈դարա̈դ] քեզ չի վերաբերում, քեզ հետ չի առնչվում։ دخل داشتن [դա̈խլ դաշթա̈ն] 1) եկամուտ ունենալ, 2) առնչություն ունենալ։

دخل وخرج [դա̈խլոխա̈րջ] եկամուտ և ծախս, ելք ու մուտք։

دخلدار [դա̈խլդար] 1) եկամտաբեր, շահութաբեր, ձեռնտու, 2) կապ ունեցող, մասնակից։

دخمسه [դ ա̈ խ մ ա̈ ս ե] 1) դժվարություն, դժվար կացություն, 2) խաբեություն։

دخمه [դա̈խմե] 1) դամբարան, 2) գետնախորշ, 3) աշտարակ, որի վրա զրադաշտականները թողնում էին իրենց մեռելները՝ կեր դառնալու գիշակերներին։

دخول [դոխուլ] մուտք, մտնելը։

دخولیه [դոխուլիյե] մուտքի վճար։

دخیل [դա̈խիլ] 1) մասնակից, միջամուխ, հաղորդակից, 2) օգնություն՝ պաշտպանություն խնդրող, 3) փոխառնված, մուտք գործած։ کلمات دخیل [քա̈լա̈մաթե դա̈խիլ] մուտք գործած՝ փոխառյալ բառեր, փոխառություններ։

دد [դա̈դ] գազան, վայրի կենդանի։

ددمنش [դա̈դմա̈նեշ] գազանաբարո։

ددی [դա̈դի] գազանային, վայրենի։

در [դ ա̈ ր] I 1) դուռ, դարպաս, 2) խուփ, կափարիչ, 3) վերաբերյալ, մասին։ درخروجی [դա̈րե խորուջի] ելքի դուռ։ درورودی [դա̈րե վորուդի] մուտքի դուռ։ درباز کردن [դա̈ր բազ քա̈րդա̈ն] դուռը բացել։

در [դա̈ր] II որպես նախդիր՝ մեջ։ درخانه [դա̈ր խանե] տան մեջ։

در [դորր] մարգարիտ։

دراج [դորրաջ] սալամբ, կաքավ։

دراز [դերազ] 1) երկար, 2) տևական, երկարատև, 3) ձգված, երկարած։

درازا [դերազա] 1) երկարություն, երկայնություն, 2) տևականություն։

درازاندام [դերազա̈նդամ] նիհար և երկարահասակ։

درازبالا [դերազբալա] երկարահասակ, բարձրահասակ, լոլոզ։

درازپا [դերազփա] երկարոտն, երկարասրունք։

درازدست [դերազդա̈սթ] 1) երկայնաբազուկ, 2) կեղեքիչ, հարստահարող, 3) շորթիչ։

درازدستی [դերազդա̈սթի] 1) բռնություն, կեղեքում, 2) հափշտակություն, զավթողություն, 3) շորթում։

درازعمر [դերազօմր] երկարակյաց։

درازقد [դերազղա̈դ(ղ)] բարձրահասակ։

درازکش [դերա՛զքեշ] պառկած լինելը, պառկած վիճակում։ درازکش کردن [դերազքեշ քա̈րդա̈ն] պառկել։

درازگردن [դերազգա̈րդա̈ն] երկարավիզ։

درازگوش [դերազգուշ] 1) երկարականջ, 2) նապաստակ, 3) էշ, ավանակ։

درازمدت [դերազմոդդա̈թ] երկարաժամկետ։

درازنا [դերազնա] տե՛ս درازا [դերազա]։

درازنفس [դերազնա̈ֆա̈ս] 1) շատախոս, շաղակրատ, 2) ձանձրալի(ց), տաղտկալի(ց)։

درازنفسی [դերազնա̈ֆա̈սի] շատախոսություն, շաղակրատություն։

درازی [դերազի] 1) երկարություն, 2) տևականություն։

دراست [դերասա̈թ] 1) ուսում, ուսումնասիրում, 2) ուսուցում։

درافتادن [դա̈րօֆթադա̈ն] թշնամանալ, վիճաբանել, գժտվել։

درافشان [դորա̈ֆշան] պերճախոսության մարգարիտներ սփռող՝ ցրող, պերճախոս։

درافشانی [դորա̈ֆշանի] պերճախոսություն։ درافشانی کردن [դորա̈ֆշանի քա̈րդա̈ն] պերճախոսության մարգարիտներ սփռել։

دراک [դա̈ррաք] 1) հասկացող, իմացունակ, ըմբռնող, խելամիտ, 2) խորաթափանց։

دراکه [դ ա̈ ր ր ա ք ե] 1) իմացականություն, ըմբռնողություն, ուշիմություն, խելամտություն, 2) խորաթափանցություն։

درآمد [դա̈րամա̈դ] 1) եկամուտ, շահույթ, վաստակ, 2) երաժշտ. նախերգանք, մուտք, սկիզբ։ درآمد ملی [դա̈րամա̈դե մելլի] ազգային եկամուտ։

درآمدن [դա̈րամա̈դա̈ն] 1) ելնել, դուրս գալ, 2) հայտնվել, երևալ, 3) դառնալ, ստացվել, 4) ծագել, 5) առաջանալ, 6) լույս տեսնել։ از پا درآمدن [ա̈զ փա դա̈րամա̈դա̈ն] ուժասպառ լինել, ձեռ ու ոտքից ընկնել։

درآمدوبرآمد [դա̈րամա̈դոբա̈րամա̈դ] մուտք ու ելք, եկամուտ ու ծախս։

درآمیختن [դա̈րամիխթա̈ն] 1) խառնվել, միացվել, ձուլվել, 2) զուգավորվել (կենդ. մասին), 3) զուգավորել (կենդ. մասին)։

درآندن [դա̈րանդա̈ն] պատառոտել, հոշոտել։

درآوردن [դա̈րավա̈րդա̈ն] 1) հանել (զգեստ), 2) դուրս բերել, 3) փոխադրել, վերածել։

درآویختن [դա̈րավիխթա̈ն] 1) իրար կպչել, իրար օձիքից բռնել, 2) կռվել, վիճել։

درایت [դերայա̈թ] 1) իմացություն, նրբամտություն, 2) իմացունակություն, խորաթափանցություն, 3) ըմբռնողություն, հասկացում։

درب [դ ա̈ ր բ] դուռ։ لنگهٔ درب [լենգեյե դա̈րբ] դռան փեղկ։ درب ورود [դա̈րբե վորուդ] մուտք, մուտքի դուռ։

دربار [դա̈րբար] պալատ, արքունիք։

درباری [դա̈րբարի] պալատական։

دربان [դա̈րբան] դռնապան, պահակ։

دربانی [դա̈րբանի] դռնապանություն, պահակություն։

دربدر [դա̈րբեդա̈ր] դռնեդուռ, անտուն, թափառաշրջիկ, աստանդական։

دربدری [դա̈րբեդա̈րի] 1) անտնություն, անօթևանություն, 2) թափառաշրջիկություն, թափառում։

دربردن [դա̈րբորդա̈ն] փրկել, ազատել։

دربست [դա̈րբա̈սթ] 1) ամբողջությամբ, լրիվ, 2) մեկուսացված։ خانهٔ دربست [խանեյե դա̈րբա̈սթ] տունը ամբողջությամբ։

دربسته [դա̈րբա̈սթե] 1) տե՛ս دربست [դա̈րբա̈սթ], 2) փակ, սոսնձված, 3) դռնփակ։ جلسهٔ دربسته [ջա̈լա̈սեյե դա̈րբա̈սթե] դռնփակ ժողով։ پاکت دربسته [փաքա̈թե դա̈րբա̈սթե] փակ ծրար։

دربکوب [դա̈րբքուբ] դռնաթակ։

دربند [դա̈րբա̈նդ] 1) կիրճ, 2) փակուղի։

درب وداغان [դա̈րբոդաղան] ջարդուփշուր։ درب وداغان کردن [դա̈րբոդաղան քա̈րդա̈ն] ջարդուփշուր անել։

درج [դա̈րջ] 1) ներառում, զետեղում, 2) գրառում, 3) տ պ ա գ ր ո ւ մ, հրատարակում, 4) ցանկ, ցուցակ, 5) ներդիր։ درج کردن [դա̈րջ քա̈րդա̈ն] 1) զետեղել, 2) գրառել, 3) տպագրել, հրատարակել։

درجات [դա̈րա̈ջաթ] աստիճաններ։ Եզ. درجه [դա̈րա̈ջե]։

درجه [դա̈րա̈ջե] 1) աստիճան, 2) մակարդակ, աստիճան, 3) կարգ։ درجهٔ حرارت [դա̈-

բա̈ջեյե հա̈րարա̈թ] ջերմաստիճան։ درجهٔ عالی [դա̈րա̈ջեյե ալի] քեր. գերադրական աստիճան։ درجهٔ علمی [դա̈րա̈ջեյե էլմի] գիտական աստիճան։ درجهٔ معلومات [դա̈րա̈ջեյե մա̈՛լումաթ] գիտելիքների մակարդակ։

درجه‌بندی [դա̈րա̈ջեբա̈նդի] 1) դասակարգում, դասակարգություն, 2) աստիճանավորում, աստիճանանշում։

درجه‌دار [դա̈րա̈ջեդար] 1) աստիճանանշված, 2) աստիճանավոր (զինվորական)։

درجه درجه [դա̈րա̈ջեդա̈րա̈ջե] 1) աստիճանաբար, 2) աստիճանանշված։

درحال [դա̈րհալ] անմիջապես, տեղնուտեղը։

درخت [դերա̈խթ] ծառ։ درخت میوه [դերա̈խթե միվե] մրգենի։

درختستان [դերա̈խթեսթան] ծառաստան, անտառ։

درختکار [դերա̈խթքար] անտառապետ, անտառաբույծ։

درختکاری [դերա̈խթքարի] անտառապահություն, անտառաբուծություն։

درخش [դերա̈խշ, դա̈րա̈խշ] 1) փայլ, շողք, 2) փայլակ, 3) բռնկում, առկայծում։

درخشان [դերա̈խշան] փայլուն, շողշողուն։

درخشش [դերա̈խշեշ] փայլ, շողք, փայլատակում, շողշողում։

درخشندگی [դերա̈խշա̈նդեգի] տե՛ս درخشش [դերա̈խշեշ]։

درخشنده [դերա̈խշա̈նդե] տե՛ս درخشان [դերա̈խշան]

درخشیدن [դերա̈խշիդա̈ն] փայլել, շողշողալ, փայլատակել։

درخواست [դա̈րխասթ] 1) խնդրանք, 2) դիմում։

درخواستی [դա̈րխասթի] խնդրո առարկա։

درخور [դա̈րխոր] և درخورد [դա̈րխորդ] համար, պատշաճ։

درد [դա̈րդ] 1) ցավ, 2) կսկիծ, վիշտ, 3) հիվանդություն։ دردسر [դա̈րդե սա̈ր] 1) գլխացավ, 2) գլխացավանք։ درد مفاصل [դա̈րդե մա̈ֆասել] հոդացավ։

درد [դորդ] գիրտ, մրուր։

دردار [դա̈րդար] 1) կափարիչով, խուփով, 2) դուռ ունեցող, դռնանի։

دردآگین [դա̈րդագին] 1) ցավոտ, ցավալի, տառապալից, 2) դառնագին, վշտալի, թախծալի։

دردآلود(ه) [դա̈րդա̈լուդ(ե)] տե՛ս دردآگین [դա̈րդա̈գին]։ پیش آمد دردآگین [փիշամա̈դե դա̈րդագին] ցավալի դեպք։

دردآمیز [դա̈րդամիզ] վշտախառն, վշտագին, ցավագին։

دردانگیز [դա̈րդա̈նգիզ] ցավաբեր, տրտմալի, տանջալից, վշտացուցիչ։

دردانه [դորդանե] 1) մարգարտի հատ, 2) ընտանիքի միակ երեխան, մի հատիկ, 3) ամենասիրելին, 4) երես առած, շփացած։

دردآور [դա̈րդավա̈ր] տե՛ս دردانگیز [դա̈րդա̈նգիզ]։

دردزده [դա̈րդզա̈դե] 1) հիվանդ, հիվանդոտ, 2) վշտացած, դառնացած։

دردکش [դա̈րդքեշ] ցավ քաշող, տառապող։

دردگین [դա̈րդգին] տե՛ս دردناک [դա̈րդնաք]։

دردمند [դա̈րդմա̈նդ] 1) տանջվող, տառապող, 2) վշտացած, դառնացած, 3) դարդիման, կարեկցող, վշտակցող։

دردمندانه [դա̈րդմա̈նդանե] 1) տխուր, թախիծով, 2) կարեկցաբար, վշտակցելով։

دردمندی [դա̈րդմա̈նդի] 1) տկարություն, հիվանդություն, 2) տրտմություն, վիշտ, թախիծ, 3) կարեկցություն, ցավակցություն։

دردناک [դա̈րդնաք] 1) ցավալի, տանջալի, 2) վշտալի, թախծալի։

دردنشان [դա̈րդնեշան] ցավադերծիչ, անզգայացնող, անցավ դարձնող։

درده [դորդե] տե՛ս درد [դորդ]։

دررفتگی [դա̈րրա̈ֆթեգի] հոդախախտում, հոդաթափություն, հոդի դուրս ընկնելը։

دررفتن [դա̈րրա̈ֆթա̈ն] 1) փախչել, ճողոպրել, դուրս պրծնել, 2) հոդախախտվել։ پایم دررفت [փայա̈մ դա̈րրա̈ֆթ] ոտքս դուրս ընկավ։

دررو [դա̈րրոու] ելք։

درز [դա̈րզ] 1) կար, կարվածք, 2) ճեղք։

درزی [դա̈րզի] դերձակ։

درس [դա̈րս] դաս։ Հոգ. دروس [դորուս]։ درس خواندن [դա̈րս խանդա̈ն] սովորել։ درس دادن [դա̈րս դադա̈ն] սովորեցնել։ اطاق درس [օթաղե դա̈րս] դասարան, լսարան։ سر درس [սա̈րե դա̈րս] դասի։

درست [դորոսթ] 1) ճիշտ, դրուստ, 2) ճշմարիտ, ուղիղ, 3) ամբողջ, կատարյալ։ درست است [դորոսթ ա̈սթ] ճիշտ է։ درست کردن [դորոսթ քա̈րդա̈ն] 1) սարքել, պատրաստել, 2) շտկել, կանոնավորել։

درست اندیش [դորոսթա̈նդիշ] ողջամիտ։

درست پیمان [դորոսթփեյման] խոստումնապահ։

درستکار [դորոսթքար] 1) ազնիվ, օրինավոր, արդարացի, ճշմարտասեր, բարեխիղճ, 2) արդարակյաց, բարեպաշտ, առաքինի։

درستکارانه [դորոսթքարանե] 1) ազնվաբար, օրինավոր կերպով, արդարացիորեն, բարեխղճորեն, 2) ազնիվ, արդարացի։

درستکاری [դորոսթքարի] 1) ազնվություն, օրինավորություն, արդարացիություն, բարեխղճություն, 2) արդարակեցություն, առաքինություն։

درستکردار [դորոսթքերդար] տե՛ս درستکار [դորոսթքար]։

درستکرداری [դորոսթքերդարի] տե՛ս درستکاری [դորոսթքարի]։

درسته [դորոսթե] ամբողջությամբ, լրիվ։

درستی [դորոսթի] 1) ճշմարտություն, պատշաճություն, 2) ազնվություն, անկաշառություն, ճշմարտացիություն, արդարամտություն։

درسخوان [դա̈րսխան] ջանասեր (աշակերտ), լավ սովորող։

درسی [դա̈րսի] ուսումնական։ کتاب درسی [քեթաբե դա̈րսի] դասագիրք։

درشت [դորոշթ] 1) խոշոր, մեծ, 2) կոպիտ, 3) կոշտ, 4) հանդուգն, կոպիտ։

درشت اندام [դորոշթա̈նդամ] հաղթահասակ։

درشتخوا(ی) [դորոշթխու(յ)] 1) խստաբարո, դաժանաբարո, 2) դաժան, խիստ, 3) մռայլ, նոթոտ։

درشتخوئی [դորոշթխույի] 1) խստաբարոյություն, դաժանաբարոյություն, 2) դաժանություն, խստություն, 3) մռայլություն, նոթոտություն։

درشت رو(ی) [դորոշթրու(յ)] 1) մռայլ, նոթոտ, 2) դաժան, խիստ, 3) ծանր բնավորությամբ, կոպիտ։

درشت روئی [դորոշթրույի] 1) մռայլություն, նոթոտություն, 2) դաժանություն, խստություն, 3) ծանր բնավորություն, կոպտություն։

درشت گو(ی) [դորոշթգու(յ)] հանդուգն (անպատկառ) խոսքեր ասող, կոպիտ։

درشتی [դորոշթի] 1) խոշորություն, 2) կոպտություն, անտաշություն, 3) կոշտություն, 4) հանդգնություն, 5) մեծախոսություն։

درشکه [դորոշքե] կառք։

درشکه‌چی [դորոշքեչի] կառապան։

درصد [դա̈րսա̈դ] տոկոս (%)։ پنج درصد [փա̈նջ դա̈րսա̈դ] հինգ տոկոս։ صد درصد [սա̈դ դա̈րսա̈դ] հարյուր տոկոսով։

درفش [դերա̈ֆշ] I բիզ, մախաթ, հեյուն։

درفش [դերա̈ֆշ] II 1) դրոշակ, 2) փայլակ։

درفشان [դա̈րա̈ֆշան] տե՛ս درخشان [դերա̈խշան]։

درفشیدن [դա̈րա̈ֆշիդա̈ն] տե՛ս درخشیدن [դերա̈խշիդա̈ն]։

درفنجك [դա̈րֆա̈նջա̈ք] մղձավանջ, կոշմար։

درقی [դա̈րղի] անատ. վահանաձև։ غدهٔ درقی [ղոդդեյե դա̈րղի] վահանաձև գեղձեր։

درك [դա̈րա̈ք] 1) դժոխք, 2) անդունդ։ به درك [բեդա̈րա̈ք] ջհանդամը, գրողի ծոցը։

درك [դա̈րք] ըմբռնում, հասկացողություն։ درك كردن [դա̈րք քա̈րդա̈ն] ըմբռնել, հասկանալ։

دركار [դա̈րքար] պիտանի, պետքական, համար, համապատասխանող։

درگاه [դա̈րգահ] 1) շեմ, մուտք, 2) արքունիք, պալատ։

درگذشت [դա̈րգոզա̈շթ] մահ, վախճան։

درگذشتن [դա̈րգոզա̈շթա̈ն] մահանալ, վախճանվել։

درگشاده [դա̈րգոշադե] հյուրասեր, լայն բացված դռներով, բացսիրտ։

درگیر [դա̈րգիր] 1) սկսում, առաջացում, 2) հարկադրում, հարկադրվածություն։ درگیر نبرد [դա̈րգիրե նա̈բա̈րդ] մարտի սկիզբը։ درگیر شدن [դա̈րգիր շոդա̈ն] 1) սկսվել, 2) հարկադրված լինել։

درگیری [դա̈րգիրի] ընդհարում, մարտ, կռիվ։

درمان [դա̈րման] 1) բուժում, 2) դեղ, դարման, ճար։ درمان کردن [դա̈րման քա̈րդա̈ն] բուժել, դարմանել։

درمان‌پذیر [դա̈րմանփա̈զիր] բուժելի։

درماندگی [դա̈րմանդեգի] 1) անճարություն, անելանելի դրություն, 2) աղքատություն, կարիք, թշվառություն, 3) ուժասպառություն, 4) շփոթվածություն, մոլորություն, մոլորվածություն։

درماندن [դա̈րմանդա̈ն] 1) անճարանալ, անօգնական մնալ, 2) կարիքի մեջ ընկնել, աղքատանալ, 3) ուժասպառ լինել, 4) մոլորվել։

درمانده [դա̈րմանդե] 1) թշվառական, թշվառ, դժբախտ, 2) որբացած, 3) ուժասպառ, 4) մոլորված։

درمانگاه [դա̈րմանգահ] բուժարան, կլինիկա։

درمان‌ناپذیر [դա̈րմաննափա̈զիր] անբուժելի։

درمانی [դա̈րմանի] բուժական, բուժիչ։

درنا [դորնա] կռունկ։

درندگان [դա̈րա̈նդեգան] գիշատիչ կենդանիներ։

درندگی [դա̈րա̈նդեգի] կատաղություն, վայրագություն, մոլեգնություն։

درنده [դա̈րա̈նդե] 1) գիշատիչ, 2) վայրագ, կատաղի։

درنده‌خو(ی) [դա̈րա̈նդեխու(յ)] դաժանաբարո, կատաղի, վայրագ։

درنگ [դերա̈նգ] 1) հապաղում, դանդաղում, 2) դադար, 3) ուշացում, 4) հանգիստ, հանգստություն։ بی‌درنگ [բիդերա̈նգ] անհապաղ։ درنگ کردن [դերա̈նգ քա̈րդա̈ն] ուշացնել, հապաղել։

درو [դերոու] հունձ։ درو کردن [դերոու քա̈րդա̈ն] հնձել։

دروازه [դա̈րվազե] դարպաս։

دروازه‌بان [դա̈րվազեբան] դարպասապան։

درود [դորուդ] I 1) ողջույն, 2) օրհնանք, 3) գովաբանություն, գովասանք։ درود برادرانه [դորուդե բա̈րադա̈րանե] եղբայրական ողջույն։

درود [դորուդ] II փայտ, ատաղձ։

درودگر [դորուդգա̈ր] հյուսն, ատաղձագործ։

درودگری [դորուդգա̈րի] հյուսնություն, ատաղձագործություն։

دروس [դորուս] դասեր։ Եզ. درس [դա̈րս]։ رئیس شعبهٔ دروس [ռա̈իսե շո՛բեյե դորուս] ուսմասվար։

دروغ [դորուղ] սուտ, խաբեություն։ دروغ گفتن [դորուղ գոֆթա̈ն] սուտ ասել, խաբել։

دروغ‌باف [դորուղբաֆ] սուտլիկ, ստաբան, ստախոս, սուտասան, փչան։

دروغ‌بافی [դորուղբաֆի] ստում, ստախոսություն, բարբաջանք։

دروغ‌پرداز [դորուղփա̈րդազ] տե՛ս دروغ‌باف [դորուղբաֆ]։

دروغ‌پردازی [դորուղփա̈րդազի] տե՛ս دروغ‌بافی [դորուղբաֆի]։

دروغکی [դորուղա̈քի] ստաբար, կեղծաբար, շինծու ձևով, խաբեականի։

دروغگو [դորուղգու] ստախոս։

دروغگوئی [դորուղգույի] ստախոսություն։

دروغی [դորուղի] 1) կեղծ, սուտ, խաբեական, 2) խաբուսիկ, 3) խարդախած, կեղծած, 4) կեղծորեն, շինծու ձևով։

دروگر [դերոուգա̈ր] հնձվոր, հնձող։

دروگری [դերոուգա̈րի] հունձ, քաղ, քաղոց։

درون [դա̈րուն] 1) ներսը, մեջը, 2) ընդերքը, 3) ներքին, ներսի։

درون‌بینی [դա̈րունբինի] ներըմբռնում, ներըմբռնողություն, ինտուիցիա։

درون‌پرور [դորունփա̈րվա̈ր] ներքին աշխարհը ձևավորող, հոգին դաստիարակող։

دروند [դա̈րվա̈նդ] կեռ, ճարմանդ (դռան փակ)։

دروندار [դա̈րունդար] 1) կեղծավոր, 2) ուխտադրուժ, 3) ծածկամիտ, գաղտնամիտ։

درونه [դա̈րունե] 1) որովայն, փոր, արգանդ, 2) աղեղ, 3) բամբակագզիչ (աղեղ)։

درونی [դա̈րունի] 1) ներքին, 2) հոգեկան, ներքին։ امراض درونی [ա̈մրազե դա̈րունի] ներքին հիվանդություններ։

درویش [դա̈րվիշ] 1) դերվիշ, 2) աղքատ, չքավոր, 3) մուրացիկ, 4) պանդուխտ, թափառական, 5) անհոգ, 6) համեստ՝ հասարակ մարդ։ Հոգ. دراویش [դա̈րավիշ]։

درویشانه [դա̈րվիշանե] 1) դերվիշաբար, 2) որպես չքավոր, 3) անհոգաբար, 4) համեստաբար։

درویش‌صفت [դա̈րվիշսեֆա̈թ] 1) հասարակ, պարզ, մարդամոտ, ընկերական, 2) բարեհոգի, բարեբարո։

درویشی [դա̈րվիշի] 1) դերվիշություն, 2) աղքատություն, մուրացկանություն, 3) թափառաշրջիկություն, 4) անհոգություն, 5) համեստություն, զսպվածություն։

دره [դա̈րրե] ձոր, կիրճ, հովիտ։

درهم [դա̈րհա̈մ] խառնաշփոթ, խառնիխուռն։

درهم‌آمیخته [դա̈րհա̈մամիխթե] միախառնված, խառնափնթոր։

دری [դա̈րի] դարի լեզուն։

دری [դորրի] փայլատակող, շողշողուն։

دریا [դա̈րյա] ծով։ دریای آزاد [դա̈րյայե ազադ] բաց ծով։

دریابان [դա̈րյաբան] փոխ-ծովակալ։

دریابیگ [դա̈րյաբեգ] ծովակալ։

دریاپیما [դա̈րյափեյմա] տե՛ս دریانورد [դա̈րյանա̈վա̈րդ]։

دریاپیمائی [դա̈րյափեյմայի] տե՛ս دریانوردی [դա̈րյանա̈վա̈րդի]։

دریاچه [դա̈րյաչե] լիճ, ծովակ։

دریادار [դա̈րյադար] փոխ-ծովակալ։

دریادل [դա̈րյադել] 1) ծով սիրտ (ծով սրտի տեր), առատաձեռն, մեծահոգի, քաջ, 2) խիզախ, աներկյուղ, քաջ։

دریاسالار [դա̈րյասալար] ծովակալ։

دریافت [դա̈րյաֆթ] 1) ստացում, 2) ընկալում, ըմբռնում։ دریافت شدن [դա̈րյաֆթ շոդա̈ն] 1) ստացվել, 2) ընկալվել, ըմբռնվել։

دریافت کردن [դա̈րյաֆթ քա̈րդա̈ն] ստանալ։

دریافت‌کننده [դա̈րյաֆթքոնա̈նդե] ստացող։

دریافتن [դա̈րյաֆթա̈ն] 1) գլխի ընկնել, ըմբռնել, 2) ստանալ։

دریافتی [դա̈րյաֆթի] 1) ստանալիք, 2) ստացված, ստացած։ وجوه دریافتی [վոջուհե դա̈րյաֆթի] ստացած գումարները։

دریانورد [դա̈րյանա̈վա̈րդ] ծովագնաց։

دریانوردی [դա̈րյանա̈վա̈րդի] ծովագնացություն։

دریائی [դա̈րյայի] ծովային։ نیروی دریائی [նիրույե դա̈րյայի] ռազմածովային ուժեր։

دریچه [դա̈րիչե] 1) դռնակ, 2) օդանցք, 3) կափարիչ։

دریدگی [դա̈րիդեգի] 1) պատռվածք, ճեղքվածք, 2) գազազածություն, 3) անզգուշություն, 4) հանդգնություն, անպատկառություն։

دریدن [դա̈րիդա̈ն] պատռել, պատառոտել, հոշոտել։

دریده [դա̈րիդե] պատառոտված, հոշոտված։

دریغ [դա̈րիղ] 1) ափսոսանք, զղջում, 2) ափսոս, 3) խնայում։ دریغ خوردن [դա̈րիղ խորդա̈ն] ափսոսալ։ دریغ داشتن [դա̈րիղ դաշթա̈ն] խնայել։

دریغا [դա̈րիղա] ավաղ, ափսոս։

دری‌وری [դա̈րիվա̈րի] ափեղցփեղ, վայրիվերո։ دری‌وری گفتن [դա̈րիվա̈րի գոֆթա̈ն] դատարկաբանել։

دریوزگی [դա̈րյուզեգի] աղքատություն, անանկություն, մուրացկանություն։

دریوزه [դա̈րյուզե] 1) տե՛ս دریوزگی [դա̈րյուզեգի], 2) մուրացկան, աղքատ։

دریوزه‌خواه [դա̈րյուզեխահ] աղքատ, մուրացիկ։

دریوزه‌گر [դա̈րյուզեգա̈ր] տե՛ս دریوزه‌خواه [դա̈րյուզեխահ]։

دزد [դոզդ] գող, ավազակ։ Հոգ. دزدان [դոզդան]։ دزد دریائی [դոզդե դա̈րյայի] ծովահեն։ شریک دزد [շա̈րիքե դոզդ] գողակից։

دزدانه [դոզդանե] 1) գաղտագողի, 2) գողավարի, գողաբար։

دزدزده [դոզդզա̈դե] թալանված, կողոպտված,

دزدکی [դոզդա̈քի] գաղտագողի, թաքուն։

دزدگاه [դոզդգահ] գողերի բույն, գողանոց։

دزدی [դոզդի] 1) գողություն, 2) գողացված։ دزدی کردن [դոզդի քա̈րդա̈ն] գողանալ, գողություն անել։

دزدیدن [դոզդիդա̈ն] գողանալ։

دزدیده [դոզդիդե] 1) գողացված, 2) գաղտագողի, թաքուն։

دژ [դեժ] բերդ, ամրոց։

دژبان [դեժբան] 1) զին. պարետ, 2) բերդապահ։

دژپیه [դոժփիհ] բժշկ. ճարպախուլ։

دژخیم [դեժխիմ] 1) դահիճ, 2) դժխեմ, չարաբարո։

دژخیمانه [դեժխիմանե] դժխեմաբար։

دژکام [դոժքամ] 1) դժկամ, 2) զայրացկոտ, 3) թախծոտ։

دژکامگی [դոժքամա̈գի] 1) դժկամություն, 2) զայրացկոտություն, 3) թախծոտություն։

دژکامه [դոժքամե] տե՛ս دژکام [դոժքամ]։

دژکوب [դեժքուբ] պարսպակործան հրանոթ։

دژمان [դոժման, դեժման] 1) ցավ, ափսոսանք, 2) տրտմություն, վրդովմունք, 3) զղջում։

دژن [դեժա̈ն] 1) դաժան, 2) դառը, կծու։

دژند [դեժա̈նդ] տե՛ս دژن [դեժա̈ն]։

دسامبر [դեսամբր] դեկտեմբեր։

دساتیس [դա̈սաթես] տե՛ս նկ. دسیسه [դա̈սիսե]։

دست [դա̈սթ] 1) ձեռք, 2) կողմ, ուղղություն, 3) խաղ (պարտիա), 4) հերթական քայլ, հերթ, 5) սպասք, 6) անգամ, 7) ձեռք (հագուստ)։ یک دست بازی [յեք դա̈սթ բազի] մի խաղ։ یک دست لباس [յեք դա̈սթ լեբաս] մի ձեռք հագուստ։ دست زدن [դա̈սթ զա̈դա̈ն] 1) ձեռք տալ, 2) ծափ տալ։ دست راست [դա̈սթե ռասթ] 1) աջը, 2) աջ կողմը։

دستار [դա̈սթար] 1) փաթթոց, չալմա, 2) թաշկինակ։

دستارخوان [դա̈սթարխան] 1) ճաշի սփռոց, 2) սուփրա, 3) անձեռոցիկ։

دستاره [դա̈սթա̈րե] ձեռքի սղոց։

دستافزار [դա̈սթա̈ֆզար] արհեստավորի գործիք։

دستافشار [դա̈սթա̈ֆշար] մզած, ճմլած, քամած (ձեռքով)։

دستافشان [դա̈սթա̈ֆշան] I պարող։

دستافشان [դա̈սթա̈ֆշան] I ձեռքով սերմանած՝ ցանած։

دستاق [դոսթաղ] 1) բանտ, 2) գերի, կալանավոր։

دستآموز [դա̈սթամուզ] 1) ընտելացված, ձեռնասուն դարձրած, ընտանի, 2) վարժեցրած, 3) հնազանդ։

دستانداز [դա̈սթա̈նդազ] 1) զառուփոս, խորդուբորդ, 2) բազրիք, մահաջառ։

دستاندازی [դա̈սթա̈նդազի] 1) ծանակում, ձեռ անելը, 2) հալածանք։

دستآورد [դա̈սթավա̈րդ] նվաճում, հաջողություն։ دستآوردهای علمی [դա̈սթավա̈րդհայե էլմի] գիտական նվաճումներ։

دستآویز [դա̈սթավիզ] պատրվակ։ دستآویز قرار کردن [դա̈սթավիզ ղարար քա̈րդա̈ն] պատրվակ դարձնել։

دستباز [դա̈սթբազ] ձեռնբաց, առատաձեռն։

دستباف [դա̈սթբաֆ] ձեռքով հյուսված։

دستبدست [դա̈սթբեդա̈սթ] ձեռքից-ձեռք։

دستبرد [դա̈սթբորդ] գողություն, յուրացում։

دستبردار [դա̈սթբա̈րդար] ձեռք քաշող, հրաժարվող, նահանջող։ دستبردار نبودن [դա̈սթբա̈րդար նա̈բուդա̈ն] ձեռք չքաշել, չհրաժարվել, չնահանջել, համառորեն ձգտել։

دستبرقضا [դա̈սթբա̈րղա̈զա] 1) պատահմամբ, 2) անսպասելիորեն։

دستبرنجن [դա̈սթբերա̈նջա̈ն] ապարանջան։

دستبسته [դա̈սթբա̈սթե] ձեռքերը կապված, ձեռնաշղթայված։

دستبند [դա̈սթբա̈նդ] 1) ապարանջան, 2) ձեռնաշղթա։

دستبنقد [դասթբենա̈ղդ] շտապ, անհապաղ։

دستبوسی [դա̈սթբուսի] ձեռքի համբուրում։

دستبیکی [դա̈սթբեյեքի] միասնաբար։

دستبیکی کردن [դա̈սթբեյեքի քա̈րդա̈ն] 1) պայմանավորվել, միավորվել, համաձայնության գալ, 2) համատեղ գործել։

دستپاچگی [դա̈սթփաչեգի] 1) շտապողականություն, 2) շփոթություն։

دستپاچه [դա̈սթփաչե] 1) շփոթված, գլուխը կորցրած, 2) աճապարող, անհանգիստ։

دستپخت [դա̈սթփոխթ] 1) եփում, թըխում, պատրաստում, 2) եփութափ, եփվածք։

دستپرور [դա̈սթփա̈րվա̈ր] տե՛ս دستپرورده [դա̈սթփա̈րվա̈րդե]։

دستپرورده [դա̈սթփա̈րվա̈րդե] ձեռնասուն։

دستتنگ [դա̈սթթա̈նգ] չքավոր, կարիքավոր, աղքատ։

دستتنگی [դա̈սթթա̈նգի] չքավորություն, կարիքավորություն։

دستجات [դա̈սթեջաթ] խմբեր։ Եզ. دسته [դա̈սթե]։

دستجمعی [դա̈սթ(ե)ջա̈մ՚ի] բոլորը միասին, միասնակ, կոլեկտիվ։ امنیت دستجمعی [ա̈մնիյյա̈թե դա̈սթ(ե)ջա̈մ՚ի] կոլեկտիվ անվտանգություն։

دستچین [դա̈սթչին] 1) ձեռքով քաղած, 2) ջոկած։

دستچینی [դա̈սթչինի] 1) ընտրում, տեսակավորում, ջոկում, 2) հավաքում (ձեռքով)։

دستخالی [դա̈սթխալի] ձեռնունայն, դատարկաձեռն։

دستخط [դա̈սթխա̈թ(թ)] ձեռագիր։

دستخوان [դա̈սթխան] տե՛ս دستارخوان [դա̈սթարխան]։

دستخوردگی [դա̈սթխորդեգի] եղծում, աղավաղում։

دستخورده [դա̈սթխորդե] եղծված, խաթարված, աղավաղված։

دستخوش [դա̈սթխոշ] 1) զոհ, ճարակ, 2) անաշխատ հասույթ, 3) սրտաբուխ նվեր, 4) կեցցե, բրավո։ دستخوش سیل شدن [դա̈սթխոշե սեյլ շոդա̈ն] հեղեղի զոհ (ճարակ) դառնալ։

دستدراز [դա̈սթդերազ] 1) կեղեքիչ, բռնահարող, 2) շորթող։

دستدرآستین [դա̈սթդա̈րասթին] անգործ, գործազուրկ։

دستدرکار [դա̈սթդա̈րքար] զբաղված, որևէ գործի մասնակից։

دستدوز [դա̈սթդուզ] ձեռքի կար, ձեռքով կարված։

دسترس [դա̈սթրա̈ս] ձեռնհաս, մատչելի։

دسترسی [դա̈սթրա̈սի] ձեռնհասություն, մատչելիություն։

دسترنج [դա̈սթրա̈նջ] 1) ձեռնաշխատանք, ձեռքի ջանքերի արդյունք, 2) աշխատավարձ, վաստակ։

دستزده [դա̈սթզա̈դե] տե՛ս دستخورده [դա̈սթխորդե]։

دستساخت [դա̈սթսախթ] տե՛ս دستساز [դա̈սթսազ]։

دستساز [դա̈սթսազ] ձեռքով շինված, ձեռակերտ։

دستشوری [դա̈սթշուրի] 1) լվացարան, 2) ձեռքերի լվացում։

دستشوئی [դա̈սթշույի] տե՛ս دستشوری [դա̈սթշուրի]։

دستفروش [դա̈սթֆորուշ] փերեզակ, չարչի։

دستفروشی [դա̈սթֆորուշի] փերեզակություն։

دستک [դա̈սթա̈ք] 1) դաստակ, 2) բռնակ։

دستکار [դա̈սթքար] 1) ձեռակերտ, 2) արհեստավոր։

دستکاری [դա̈սթքարի] 1) մանրնորոգում, 2) արհեստ, 3) հղկում։

دستکج [դա̈սթքա̈ջ] ձեռքից անմաքուր, թոցնող, գողաբարո։

دستکجی [դա̈սթքա̈ջի] գողաբարոյություն։

دستکش [դա̈սթքեշ] ձեռնոց։

دستکشی [դա̈սթքեշի] հրաժարում։

دستکم [դա̈սթ(ե)քա̈մ] առնվազն։

دستگاه [դա̈սթգահ] 1) սարք, գործիք, մեքենա, սարք, դազգահ, հաստոց, 2) կազմակերպություն, 3) համակարգ, 4) վարչակարգ, 5) դասանիշ (մեքենաներ՝ սարքեր հաշվելիս)։

دست‌گزین [դա̈սթգոզին] ընտիր, ջոկած։

دست‌کشاده [դա̈սթգոշադե] առատաձեռն, մեծահոգի։

دستگیر [դա̈սթգիր] 1) օգնող, օգնության ձեռք մեկնող, հովանավորող, պաշտպանող, 2) ձերբակալված, բռնված։

دستگیره [դա̈սթգիրե] բռնակ։

دستگیری [դա̈սթգիրի] 1) օգնություն, հովանավորություն, պաշտպանություն, 2) ձերբակալություն։

دستمال [դա̈սթմալ] թաշկինակ։

دستمالی [դա̈սթմալի] 1) տրորում, ճմռում, 2) շոշափում։ دستمالی کردن [դա̈սթմալի քա̈րդա̈ն] տրորել, ճմլել, շոշափել։

دستمایه [դա̈սթմայե] փոքր դրամագլուխ։

دست‌مریزاد [դա̈սթմա̈րիզադ] բրավո, գերազանց, ձեռքդ դալար։

دستمزد [դա̈սթմոզդ] 1) աշխատավարձ, 2) հատուցում, վարձք։

دست‌ناخورده [դա̈սթնախորդե] տե՛ս دست‌نخورده [դա̈սթնա̈խորդե]։

دست‌نخورده [դա̈սթնա̈խորդե] 1) ձեռք չտրված, ձեռք չկպած, գերծ մնացած, 2) անվնաս, անվթար, ողջ։

دست‌نشانده [դա̈սթնեշանդե] 1) դրածո, 2) մարիոնետային։ حکومت دست نشانده [հոքումա̈թե դա̈սթնեշանդե] մարիոնետային կառավարություն։

دست‌نماز [դա̈սթնա̈մազ] ծիսական լվացում (աղոթքից առաջ)։ دست‌نماز گرفتن [դա̈սթնա̈մազ գերեֆթա̈ն] ծիսական լվացում կատարել (աղոթքից առաջ)։

دست‌نوشت [դա̈սթնեվեշթ] տե՛ս دست‌نویس [դա̈սթնեվիս]։

دست‌نویس [դա̈սթնեվիս] ձեռագիր։

دستوانه [դա̈սթվանե] ապարանջան։

دست‌وپادار [դա̈սթօփադար] ճարպիկ, ժիր, դյուրաշարժ։

دست‌ودل‌باز [դա̈սթօդելբազ] առատաձեռն, մեծահոգի։

دست‌ودل‌پاک [դա̈սթօդելփաք] 1) ազնիվ, անբիծ, 2) մաքուր, մաքրասեր։

دستور [դա̈սթուր] 1) հրահանգ, 2) կարգ, կանոն, 3) քերականություն, 4) քահանա (կրակապաշտների), 5) օրակարգ (ժողովի)։ دستور زبان [դա̈սթուրե զա̈բան] լեզվի քերականություն։ دستور جلسه [դա̈սթուրե ջա̈լսե] ժողովի օրակարգ։ دستور عمل [դա̈սթուրե ա̈մա̈լ] հրահանգ, դիրեկտիվ։

دستورالعمل [դա̈սթուրօլա̈մա̈լ] հրահանգ, դիրեկտիվ։

دستورز [դա̈սթվա̈րզ] արհեստավոր, ձեռնագործ։

دستورزی [դա̈սթվա̈րզի] ձեռնագործություն, արհեստավորություն։

دستورنامه [դա̈սթուրնամե] քերականության դասագիրք։

دستوری [դա̈սթուրի] 1) կարգադրված, պատվիրագրված, նշանակված, 2) հրամայական, 3) քերականական։ قواعد دستوری [ղա̈վաեդե դա̈սթուրի] քերականական կանոններ։

دسته [դա̈սթե] 1) խումբ, 2) զինվ. դասակ, ջոկատ, 3) երամակ, 4) ոհմակ, 5) խուրձ, տրցակ, 6) փունջ, 7) կարգ, 8) բռնակ, կոթ, կանթ, դաստակ, 9) կապոց։ Հոգ. دستجات [դա̈սթեջաթ]։ دستهٔ گل [դա̈սթեյե գոլ] ծաղկեփունջ։ دستهٔ کاغذ [դա̈սթեյե քաղա̈զ] թղթի կապոց։ دستهٔ در [դա̈սթեյե դա̈ր] դռան բռնակ։ دستهٔ علف [դա̈սթեյե ա̈լա̈ֆ] խոտի խուրձ։ دستهٔ کلید [դա̈սթեյե քելիդ] բանալիների կապոց։ دستهٔ فوتبال [դա̈սթեյե ֆութբալ] ֆուտբոլի խումբ՝ թիմ։

دسته‌بندی [դա̈սթեբա̈նդի] 1) խմբավորում, 2) տեսակավորում, 3) դասակարգում, դասավորում։

دسته‌جمعی [դա̈սթեջա̈մ'ի] տե՛ս دستجمعی [դա̈սթջա̈մ'ի]։

دسته‌دار [դա̈սթեդար] դաստակավոր, կոթավոր, ունկավոր։

دسته‌گل [դա̈սթեգոլ] ծաղկեփունջ։

دستی [դա̈սթի] I 1) դիտավորյալ, դիտմամբ, 2) իզուր, անիմաստ։

دستی [դա̈սթի] II 1) ձեռնագործական, ձեռքով շինված, 2) ձեռնասուն, տնային, 3) ձեռքի (օր.՝ توپ دستی [թուփե դա̈սթի] ձեռքի գնդակ)։

دستیاب [դա̈սթյաբ] 1) ձեռք բերած, 2) մատչելի, գտնվող, ճարվող, հայթայթելի։

دستیابی [դա̈սթյաբի] ձեռքբերում։

دستیار [դա̈սթյար] օգնական, ասիստենտ, [illegible]։

دستیاری [դա̈սթյարի] օգնություն, ասիստենտություն, աջակցություն։

دستیافت [դա̈սթյաֆթ] տե՛ս دستیاب [դա̈սթյաբ]։

دسر [դեսեր] աղանդեր, անուշեղեն, դեսերտ։

دسیسه [դա̈սիսե] մեքենայություն, դավ, խարդավանք։ Հոգ. دسائس [դա̈սաես]։

دسیسه‌باز [դա̈սիսեբազ] դավադիր, ինտրիգան, նենգագործ։

دسیسه‌بازی [դա̈սիսեբազի] դավադրություն, մեքենայություն, նենգություն։

دسیسه‌کار [դա̈սիսեքար] տե՛ս دسیسه‌باز [դա̈սիսեբազ]։

دسیسه‌کاری [դա̈սիսեքարի] տե՛ս دسیسه‌بازی [դա̈սիսեբազի]։

دسیگرم [դեսիգերա̈մ] դեցիգրամ։

دسیلیتر [դեսիլիթր] դեցիլիտր։

دسیمتر [դեսիմեթր] դեցիմետր։

دشبل [դոշբել], دشپل [դոշփել] և دشپیل [դոշփիլ] ճարպախուց։

دشت [դա̈շթ] I 1) դաշտ, հովիտ, 2) տափաստան։ دشت مرتفع [դա̈շթե մորթա̈ֆա'] բարձրավանդակ։

دشت [դա̈շթ] II սկզբնածախ (առևտրում), գին, սուֆթա։

دشتان [դա̈շթան] դաշտան, ամսական։

دشتبان [դա̈շթբան] դաշտապահ, հանդապահ։

دشتی [դա̈շթի] 1) տափաստանային, 2) հովտային, 3) վայրի (կենդանիների մասին)։

دشک [դոշա̈ք] ներքնակ, դոշակ։

دشلمه [դեշլա̈մե] կծովի (թեյ խմելու մասին)։

دشمن [դոշմա̈ն] թշնամի, ոսոխ։

دشمنانه [դոշմա̈նանե] թշնամաբար։

دشمن‌شاد [դոշմա̈նշադ] չարախինդ, չարախնդաց։

دشمنکام [դոշմա̈նքամ] տե՛ս دشمن‌شاد [դոշմա̈նշադ]։

دشمنکامی [դոշմա̈նքամի] չարախնդություն, չարախնդացություն։

دشمنی [դոշմա̈նի] թշնամություն։

دشنام [դոշնամ] հայհոյանք, պարսավ, հիշոց։

دشنه [դա̈շնե] դաշույն։

دشوار [դոշվար] դժվար։ دشوار کردن [դոշվար քա̈րդա̈ն] դժվարացնել, ծանրացնել։

دشواررس [դոշվարրա̈ս] դժվարամատչելի։

دشواررو [դոշվարրու] դժվարանցանելի։

دشوارگذر [դոշվարգոզա̈ր] տե՛ս دشواررو [դոշվարրու]։

دشواری [դոշվարի] դժվարություն։

دشواریاب [դոշվարյաբ] դժվարագյուտ, հազվագյուտ։

دعا [դոա] աղոթք, մաղթանք, օրհնություն։ Հոգ. ادعیه [ա̈դ'իյե]։ دعا کردن (خواندن) [դոա քա̈րդա̈ն (խանդա̈ն)] աղոթել։

دعاخوان [դոախան] աղոթող, աղոթարար։

دعاگو [դոագու] բարյացակամ, բարի կամեցող (անձ)։

دعانویس [դոանեվիս] թուղթուգիր անող։

دعاوی [դա̈'ավի] հայցեր, պահանջներ. վեճեր։ Եզ. دعوا [դա̈'վա] և دعوی [դա̈'վի]։

دعوا [դա̈'վա] 1) հայց, դատ, դատական պրոցես, դատական գործ, 2) վեճ, կռիվ։ Հոգ. دعاوی [դա̈'ավի]։ اقامهٔ دعوی کردن [եղամեյե դա̈'վի քա̈րդա̈ն] դատ բացել։

دعوت [դա̈'վա̈թ] 1) հրավեր, 2) կոչ։ دعوت کردن [դա̈'վա̈թ քա̈րդա̈ն] հրավիրել։

دعوتنامه [դա̈'վա̈թնամե] հրավիրագիր, հրավիրատոմս։

دعوی [դա̈'վի] տե՛ս دعوا [դա̈'վա]։

دعوی‌دار [դա̈'վիդար] պահանջատեր, հայցող։

دغدغه [դա̈ղդա̈ղե] 1) երկյուղ, 2) խառնաշփոթություն, 3) խուտուտ, 4) մտահոգություն։

دغل [դաղալ] 1) խարեբայություն, խարդախություն, խորամանկություն, 2) կեղծիք, 3) խարեբա, խարդախ, անազնիվ։

دغل‌باز [դաղալբազ] կեղծարար, խաղանենգ, խարդախ, խաղախարդախ։

دغل‌بازی [դաղալբազի] կեղծարարություն։

دغل‌کار [դաղալքար] տե՛ս دغل‌باز [դաղալբազ]։

دغلی [դաղալի] տե՛ս دغل [դաղալ]։

دف [դաֆ] դափ։

دفاتر [դաֆաթեր] 1) տետրեր, 2) գրասենյակներ։ Եզ. دفتر [դաֆթար]։

دفاع [դեֆա՛] 1) պաշտպանություն, 2) դիմադրություն։ دفاع از صلح [դեֆա՛ ազ սոլհ] խաղաղության պաշտպանություն։ دفاع عامل [դեֆա՛է ամել] ակտիվ պաշտպանություն։

دفاعی [դեֆաի] 1) պաշտպանական, 2) պաշտպանողական։ قدرت دفاعی [ղոդրաթե դեֆաի] պաշտպանունակություն։

دفاعیه [դեֆաիյյե] իրավ. պաշտպանական ճառ։

دفتر [դաֆթար] I 1) տետրակ, 2) մատյան։

دفتر [դաֆթար] II գրասենյակ, բյուրո։

دفترچه [դաֆթարչե] գրքույկ, ծոցատետր, տետրակ։

دفتردار [դաֆթարդար] 1) հաշվապահ, 2) հաշվետար, 3) գրասենյակային աշխատող։

دفتری [դաֆթարի] 1) գրասենյակային, 2) զին. շտաբային։

دفتریار [դաֆթարյար] գրասենյակի պետի տեղակալ (օգնական)։

دفزن [դաֆզան] դափահար։

دفع [դաֆ՛] 1) հեռացում, վանում, դիմադրություն, ընդդիմադրություն, դիմահարություն, 2) վերացում, վերացնելը։ دفع ملخ [դաֆ՛է մալախ] մորեխի դեմ պայքար։ دفع‌کردن [դաֆ՛ քարդան] 1) հետ մղել, վանել, 2) վերացնել։

دفعات [դաֆաաթ] անգամներ։ Եզ. دفعه [դաֆ՛է]։

دفع‌الوقت [դաֆ՛օլվաղթ] ձգձգում, քաշքըշուկ, ժամանակի շահում։ دفع الوقت کردن [դաֆ՛օլվաղթ քարդան] ձգձգել, ժամանակը ձգել, ժամանակ շահել։

دفعتاً [դաֆ՛աթան] հանկարծակի, անսպասելի։

دفعه [դաֆ՛է] անգամ։ Հոգ. دفعات [դաֆաաթ]։ دفعهٔ اول [դաֆ՛էյե ավվալ] առաջին անգամ։

دفن [դաֆն] թաղում, հուղարկավորություն։ دفن کردن [դաֆն քարդան] թաղել։

دفیله [դեֆիլե] տողանցք։

دفینه [դաֆինե] թաղված՝ թաքնված գանձ։ Հոգ. دفائن [դաֆաէն] և دفاین [դաֆայեն]։

دق [դեղ(ղ)] հյուծախտ։ دق کردن [դեղ(ղ) քարդան] վշտամահ լինել։

دقایق [դաղայեղ] և دقائق [դաղաէղ] 1) րոպեներ, 2) մանրամասնություններ։ دقایق مسئله [դաղայեղե մաս՛ալե] հարցի մանրամասնությունները։

دقت [դեղղաթ] 1) ուշադրություն, 2) ճշտություն։

دق‌کش [դեղքեշ] 1) հյուծախտից կամ թոքախտից մեռած, 2) վշտամահ եղած։ دق‌کش شدن [դեղքեշ շոդան] 1) վշտից մեռնել, 2) հյուծախտից մեռնել։

دقیق [դաղիղ] 1) ճշգրիտ, ստույգ, դիպուկ, 2) նուրբ, նրբանկատ, 3) մանրամասն։

دقیقانه [դաղիղանե] 1) ճշտորեն, ճշտիվ, ճշգրտորեն, ստուգորեն, ստույգ, դիպուկ, 2) ուշադիր, մանրամասնորեն, մանրազննին։

دقیقه [դաղիղե] րոպե, պահ։ Հոգ. دقایق [դաղայեղ]։

دقیقه‌شمار [դաղիղեշոմար] րոպեացույց (սլաք)։

دقیقه‌شماری [դաղիղեշոմարի] րոպեների հաշվում։ دقیقه‌شماری کردن [դաղիղեշոմարի քարդան] րոպեներ հաշվել։

دک [դաք] 1) աղքատ, մուրացող, 2) մուրացկանություն, աղքատություն։ دک شدن [դաք շոդան] ծլկել, գոլորշիանալ։ دک کردن [դաք քարդան] վռնդել, քշել, գլուխն ազատել։

دکاگرم [դեքագերամ] դեկագրամ։

دکالیتر [դեքալիթր] դեկալիտր։

دکامتر [դեքամեթր] դեկամետր։

دکان [դոքքան] խանութ։ Հոգ. دکاکین [դաքաքին]։

دکاندار [դոք(ք)անդար] խանութպան։

دکانداری [դոք(ք)անդարի] խանութպանություն։

دکتر [դոքթոր] 1) դոկտոր (գիտական աստիճան), 2) բժիշկ։

دکترا [դոքթորա] դոկտորական գիտական աստիճան։ دکترای افتخاری [դոքթորայե էֆթեխարի] պատվավոր դոկտորի աստիճան։

دکتری [դոքթորի] 1) դոկտորական գիտական աստիճան, 2) բժշկություն, 2) դոկտորանտուրա։

دکترین [դոքթորին] ուսմունք։

دکل [դաքալ] լոլոզ, բարձրահասակ մարդ։

دکمه [դոքմե] տե՛ս دگمه [դողմե]։

دکور [դեքոր] թատր. դեկորացիա։

دکوراژه [դեքուրաժե] վհատեցված, վստահությունը կորցրած։

دکه [դաքքե] 1) խանութ, 2) քարե նստարան, 3) ծածկ։

دگر [դեգար] տե՛ս دیگر [դիգար]։

دگردیسی [դեգարդիսի] 1) կերպարանափոխություն, փոխակերպություն, 2) փոխարերություն, այլաբանություն։ دگردیسی کامل [դեգարդիսիյե քամել] լիակատար կերպարանափոխություն։

دگرگون [դեգարգուն] և دگرگونه [դեգարգունե] տե՛ս دیگرگون [դիգարգուն]։

دگرگونی [դեգարգունի] տե՛ս دیگرگونی [դիգարգունի]։

دگل [դաղալ] կայմ։

دگمه [դոգմե] կոճակ։

دگمه‌ای [դոգմեի] 1) կոճականման, 2) կոճակավոր։

دگمه‌دار [դոգմեդար] կոճակավոր։

دگمه‌ساز [դոգմեսազ] կոճակ պատրաստող, կոճակագործ։

دگنگ [դագանաք] դագանակ, կոպալ։

دل [դել] 1) սիրտ, 2) հոգի, 3) ստամոքս, փոր, 4) քաջություն, անվախություն, 5) կենտրոն, 6) միջուկ։ دل باختن [դել բախթան] հրապուրվել, սիրահարվել։ دل شب [դելե շաբ] կեսգիշեր։

دل‌آرا(ی) [դելարա(յ)] 1) հոգեզմայլ, հոգեզվարթ, հոգեզվարճ, 2) սիրուհի, սիրեցյալ։

دل‌آرام [դելարամ] 1) հոգեզվարճ, հոգեպարար, 2) սիրուհի, սիրեցյալ։

دل‌آزار [դելազար] սրտատանջ, անողորմ։

دل‌آزرده [դելազորդե] վիրավորված, վշտացած։

دل‌آسا [դելասա] սիրտը մխիթարող, ամոքիչ։

دل‌آسائی [դելասայի] մխիթարություն։

دل‌آشوب [դելաշուբ] 1) սրտաբորբոք, սրտահույզ, 2) սրտախառնիչ։

دل‌افروز [դելաֆրուզ] հոգեզմայլ, հոգեթով։

دل‌افسرده [դելաֆսորդե] սրտաբեկ։

دلاک [դալլաք] 1) վարսավիր, 2) քիսաչի։

دلاکی [դալլաքի] 1) վարսավիրություն, 2) քիսաչիություն։

دل‌آگاه [դելագահ] 1) զգայուն, նրբազգաց, կարեկից, ընկալունակ։ 2) զգոն։

دل‌آگاهی [դելագահի] 1) զգայունություն, նրբազգացություն, կարեկցություն, 2) զգոնություն։

دلال [դալլալ] 1) միջնորդ, 2) կավատ։

دلالت [դելալաթ] 1) ապացույց, վկայություն, 2) մատնանշում, ցուցում։ دلالت کردن [դելալաթ քարդան] 1) վկայել, 2) նշել, ցույց տալ։

دلال‌منش [դալլալմանեշ] գործամոլ, չարաշահ, շահագետ։

دلالی [դալլալի] 1) միջնորդություն, 2) կավատություն։

دل‌انگیز [դելանգիզ] հոգեթով, հոգեզմայլ։

دلاور [դելավար] քաջ, կտրիճ, խիզախ։

دلاورانه [դելավարանե] քաջաբար, խիզախորեն, անվեհերաբար, հերոսաբար։

دلاوری [դելավարի] արիություն, քաջություն, անվեհերություն։

دل‌آویز [դելավիզ] 1) ցանկալի, սիրելի, սրտագրավ, 2) հաճելի, սքանչելի, 3) անուշաբույր, հոտավետ։

دلایل [դալայել] և دلائل [դալաէլ] ապացույցներ, փաստեր, եզ. دلیل [դալիլ]։

دلباختگی [դելբախթեգի] 1) սիրահարվածություն, 2) վախ, շփոթվածություն։

دلباخته [դելբախթե] 1) սիրահարված, 2) վախեցած, շփոթված։

دل‌باز [դելբազ] 1) սրտաբաց, 2) գեղատեսիլ։ آدم دلباز [ադամե դելբազ] սրտաբաց մարդ։ منظرۀ دلباز [մանզարեյե դելբազ] գեղեցիկ՝ գմայլելի տեսարան։

دل‌بخواه [դելբեխահ] 1) ոչ պարտադիր, ֆակուլտատիվ, 2) կամավոր, 3) ինքնակամ։

دلبر [դելբար] 1) սիրտ հափշտակող, սիրանմա, սիրաթով, 2) սիրեկան, սիրուհի, սիրեցյալ։

دلبرانه [դելբարանե] գրավչորեն, հրապուրելով, թովչանքով։

دلبری [դելբարի] 1) թովչանք, հրապույր, թովչություն, հրապուրանք, 2) կոկետություն, խաղունություն։

دلبستگی [դելբաստեգի] կապվածություն, հափշտակվածություն, գրավվածություն, տարվածություն, սեր, սիրահարություն։

دلبسته [դելբասթե] կապված (սրտով), սիրահարված, սիրող։

دلبند [դելբանդ] 1) սրտագին, 2) հոգյակ, հոգեհատոր, 3) հիասքանչ, գրավիչ։

دل‌بهم‌خوردگی [դելբեհամխորդեգի] սրտախառնոց։

دلپذیر [դելփազիր] սրտահաճո, հաճելի։

دلپر [դելփոր] սրտնեղված, վշտացած։

دلپسند [դելփասանդ] հաճելի, ցանկալի։

دلپیچه [դելփիչե] 1) փորի ծակոցներ, ստամոքսի ցավեր, 2) ստամոքսի խանգարում։

دلتا [դելթա] 1) աշխ. դելտա, գետաբերան, 2) դելտա (հունական այբուբենի 4-րդ տառի անունը)։

دلتنگ [դելթանգ] 1) սրտնեղված, 2) կարոտած, 2) նեղացած, վշտացած, 3) թախծոտ, տխուր։ دلتنگ شدن [դելթանգ շոդան] 1) սրտնեղվել, տխրել, 2) կարոտել։

دلتنگ‌کننده [դելթանգքոնանդե] սրտնեղիչ, վշտացուցիչ։

دلتنگی [դելթանգի] 1) սրտնեղություն, 2) կարոտ։ دلتنگی بسوای وطن [դելթանգիյե բասվայե վաթան] հայրենիքի կարոտը։

دلجو(ی) [դելջու(յ)] 1) սրտասփոփ, սրտամոտ, սիրալիր, ուշադիր, 2) քնքշաբարո, սրտաշահ։

دلجوئی [դելջուիի] 1) սիրալիրություն, քաղցրաբարոյություն, վարվեցողություն, սրտաշահություն, 2) սփոփանք, սփոփում։ دلجوئی کردن [դելջուիի քարդան] սփոփել։

دلچسب [դելչասբ] 1) ցանկալի, 2) սրտահաճ, գրավիչ, 3) սրտագրավ, սիրաթով։

دلچسبی [դելչասբի] գրավչություն, հաճելիություն։

دلخراش [դելխարաշ] սրտակեղեք, սրտաճմլիկ։

دلخستگی [դելխասթեգի] հիասթափություն, ընկճվածություն, լքվածություն։

دلخسته [դելխասթե] 1) սրտաբեկ, ընկճված, վշտացած, 2) սիրատոչոր։

دلخواسته [դելխասթե] ցանկալի, հաճելի։

دلخواه [դելխահ] սրտի փափագ,

دلخور [դելխոր] 1) տխուր, տրտում, 2) նեղացած, դժգոհ։

دلخوری [դելխորի] 1) դժգոհություն, վրդովմունք, 2) դառնություն, կսկիծ, տրտմություն։

دلخوش [դելխոշ] 1) գոհունակ, բավարարված, 2) ուրախ, զվարթ, սրտուրախ, սրտախինդ։

دلخوش‌کنک [դելխոշքոնաք] 1) խաղ ու զվարճություն, 2) անլուրջ զբաղմունք, դատարկ ժամանց, 3) դատարկ խոստումներ, 4) զվարճալի, հետաքրքրաշարժ։

دلخوشی [դելխոշի] 1) գոհունակություն, բավարարվածություն, 2) ուրախություն, զվարթություն։

دلداده [դելդադե] սիրահարված (սիրտը տրված)։

دلدار [դելդար] 1) սիրահար, սիրուհի, սիրեցյալ, 2) քաջ, սրտոտ։

دلداری [դելդարի] 1) սփոփում, սփոփանք, մխիթարություն, քաջալերություն, 2) քաջություն, սրտոտություն։

دلدرد [դելդարդ] փորացավ։

دلدوز [դելդուզ] սրտախոց, հոգեթափանց։

دلربا [դելրոբա] 1) սրտագրավ, գմայլեցուցիչ, հրապուրիչ, 2) գեղեցկուհի, 3) սիրելի, 4) սիրուհի։

دلربائی [դելրոբայի] թովչություն, գրավչություն, գեղեցկություն, սքանչելիք։

دلرحم [դելրահմ] գթասիրտ, կարեկից, ողորմած, գթառատ։

دلرحمی [դելրահմի] գթառատություն, կարեկցություն, ողորմածություն։

دلریش [դելրիշ] սրտախոց, սրտաբեկ։

دلزدگی [դելզադեգի] ձանձրալիություն, ձանձրացում։

دلزده [դելզադե] ճանձրացած։

دلزنده [դելզենդե] 1) աշխույժ, եռանդուն, կայտառ, առույգ, 2) կենսուրախ, զվարթ։

دلستان [դելսեթան] 1) սրտագրավ, գմայլեցուցիչ, հրապուրիչ, 2) սիրեցյալ։

دل‌سخت [դելսախթ] խստասիրտ, անողորմ, անգութ։

دل‌سختی [դելսախթի] խստություն, անողորմություն, անգթություն։

دل‌سرد [դելսարդ] 1) սառնասիրտ, 2) հիասթափված, հուսաբեկ, 3) անտարբեր։

دل‌سردی [դելսարդի] 1) սառնասրտություն, 2) հիասթափություն, 3) անտարբերություն, 4) անկումայնություն։

دل‌سوختگی [դելսուխթեգի] 1) վիշտ, թախիծ, տրտմություն, 2) դառնություն, վիրավորանք։

دل‌سوخته [դելսուխթե] սրտատոչոր, վըշտաբեկ, վշտալից։

دل‌سوز [դելսուզ] 1) սրտակեզ, 2) սրտացավ, կարեկից։

دل‌سوزانه [դելսուզանե] սրտացավ կերպով, կարեկցաբար։

دل‌سوزی [դելսուզի] 1) կարեկցություն, 2) հոգատարություն։ دلسوزی کردن [դելսուզի քարդան] կարեկցել, սրտացավ լինել։

دل‌سیاه [դելսիյահ] 1) սևասիրտ, խստասիրտ, անողորմ, անգութ, 2) չարակամ, նենգամիտ։

دل‌سیر [դելսիր] կշտացած, բեզարած, ճանձրացած, անտարբեր։ دل‌سیر شدن [դելսիր շոդան] բեզարել, ձանձրանալ, կշտանալ։

دل‌شاد [դելշադ] հոգեզվարճ, գոհունակ, կենսուրախ։

دل‌شادی [դելշադի] հոգեզվարճություն, գոհունակություն, կենսուրախություն։

دل‌شکستگی [դելշեքասթեգի] 1) սրտաբեկություն, 2) հիասթափություն։

دل‌شکسته [դելշեքասթե] 1) սրտաբեկ, սրտակոտոր, 2) հիասթափված, 3) վշտացած, վիրավորված, 4) ընկճված, հուսալքված։

دل‌شکفته [դելշեքոֆթե] տե՛ս دل‌شاد [դելշադ]։

دل‌شکن [դելշեքան] սիրտ կոտրող, սրտաբեկ։

دل‌شوره [դելշուրե] մտատանջություն, ներքին հուզում։

دل‌ضعفه [դելզա՛ֆե] փորի դղրդոց (սովածությունից)։

دل‌غشه [դելղաշե] սովածության զգացում։ دل‌غشه رفتن [դելղաշե ռաֆթան] սով զգալ։

دلفریب [դելֆարիբ] 1) հրապուրիչ, գայթակղեցուցիչ, պատրիչ, հրապուրական, 2) կախարդիչ, գմայլեցուցիչ, գրավիչ։

دلفریبی [դելֆարիբի] հրապուրականություն, պատրողականություն, գայթակղություն։

دلفین [դելֆին] դելֆին։

دلقک [դալղաք] ծաղրածու, խեղկատակ։

دلقک‌بازی [դալղաքբազի] խեղկատակություն, ծաղրածություն։

دلکش [դելքաշ] սրտագրավ, հրապուրիչ։

دل‌کنده [դելքանդե] հուսալքված, հիասթափված, հուսակտուր։

دلگداز [դելգոդազ] սրտակեզ, հոգեմաշ։

دلگران [դելգերան] 1) բարկացած, 2) ընկճված, նեղված, 3) դժկամ, առանց կամենալու կատարող։ دلگران بودن [դելգերան բուդա̈ն] տրամադրված չլինել, դժկամ լինել։

دلگرفته [դելգերեֆթե] 1) վշտացած, տխուր, տրտում, 2) վրդովված։

دلگرم [դելգա̈րմ] 1) ոգևորված, հրապուրված, նախանձախնդիր, 2) վստահ, հանգիստ։

دلگرمی [դելգա̈րմի] 1) ոգևորվածություն, ջերմեռանդություն, հրապուրվածություն, 2) վստահություն, հանգստություն։

دلگشا [դելգոշա] 1) սրտաբաց, զվարթարար, 2) դյութիչ։

دلگشائی [դելգոշայի] 1) հմայում, սքանչացում, թովչություն, դյութիչություն, 2) ուրախություն, զվարթություն։

دلگشاد [դելգոշադ] հոգեզվարճ, ուրախ, աշխույժ, խնդուն։

دلگی [դա̈լեգի] շատակերություն։

دلگیر [դելգիր] սրտնեղված, տխուր, տրտում։

دلگیری [դելգիրի] սրտնեղվածություն, սրտնեղություն։

دلمردگی [դելմորդեգի] 1) թարշամություն, անաշխուժություն, հուլություն, ապատիա, անկենդանություն, 2) անհուսություն, հուսահատություն, հուսաբեկություն։

دلمرده [դելմորդե] 1) սրտամեռ, թարշամած, թմրած, անաշխույժ, հուլ, ապատիկ, անկենդան, 2) հուսահատված, հուսաբեկ։

دلمه [դոլմե] տոլմա, խճողակ։

دل نازك [դելնազոք] 1) զգայուն, դյուրազգաց, 2) նեղացկոտ, 3) տպավորվող։

دل نرم [դելնա̈րմ] կարեկից, գթասիրտ, փափկասիրտ։

دل نرمی [դելնա̈րմի] փափկասրտություն, գթասրտություն, կարեկցություն։

دلنشین [դելնեշին] հոգեզմայլ, սրտահաճ։

دلنگران [դելնեգա̈րան] անհանգստացած, մտահոգ, մտատանջ։

دلنواز [դելնա̈վազ] 1) սրտազմայլ, սրտամոք, 2) ամոքիչ, սփոփիչ։

دلنوازی [դելնա̈վազի] 1) փաղաքշանք, գուրգուրանք, 2) սիրալիրություն, 3) վարվեցողություն, 4) նրբություն, մեղմություն, հաճելիություն։

دلو [դա̈լվ] դույլ։

دل واپس [դելվափա̈ս] մտահոգված, անհանգստացած։

دل واپسی [դելվափա̈սի] մտահոգություն, անհանգստություն։

دلواز [դելվազ] տե՛ս دلباز [դելբազ]։

دل وجرئت [դելոջոր՚ա̈թ] քաջություն, արիություն։ دل وجرئت دادن [դելոջոր՚ա̈թ դադա̈ն] քաջալերել, սրտապնդել, սիրտ տալ։

دل وحوصله [դելոհոուսելե] տրամադրություն, ցանկություն։ دل وحوصله نداشتن [դելոհոուսելե նա̈դաշթա̈ն] անտրամադիր լինել, ցանկություն չունենալ։

دل ودماغ [դելոդա̈մաղ] տրամադրություն։ دل ودماغ داشتن [դելոդա̈մաղ դաշթա̈ն] տրամադրված լինել, լավ տրամադրության մեջ գտնվել։

دل وقلوه [դելողոլվե] փորոտիք, ընդերք։

دله [դա̈լե] շատակեր։

دله دزد [դա̈լեդոզդ] մանր գող։

دله دزدی [դա̈լեդոզդի] մանր գողություն։

دلهره [դելհորե] 1) անհանգստություն, մտահոգություն, տագնապ, հուզմունք, 2) վախ, 3) շփոթվածություն։ دلهره گرفتن [դելհորե գերեֆթա̈ն] 1) անհանգստանալ, տագնապել, հուզվել, 2) վախենալ, 3) շփոթվել։

دلیجان [դելիջան] փոստատար կառք։

دلیر [դա̈լիր, դելիր] քաջ, կորովի, անվեհեր։

دلیرانه [դա̈լիրանե] քաջաբար, արիաբար, հերոսաբար։

دلیری [դա̈լիրի] քաջություն, արիություն, խիզախություն։

دلیل [դա̈լիլ] ապացույց, փաստ։ Հոգ. دلایل [դա̈լայել], دلائل [դա̈լաէլ] և ادله [ա̈դելլե]։

دم [դա̈մ] I 1) շունչ, 2) օդ, 3) պահ, ակնթարթ, 4) փուքս։ یك دم [յեք դա̈մ] մեկ պահ, մեկ րոպե։ دم كشیدن [դա̈մ քեշիդա̈ն] [illegible] دم آهنگری [դա̈մե ահա̈նգա̈րի] դարբնի փուքս։

دم [դա̈մ] II 1) երիզ, սրի բերան, 2) մոտ։ دم پنجره [դա̈մե փա̈նջա̈րե] պատուհանի մոտ։ دم شمشیر [դա̈մե շա̈մշիր] սուսերի շեղբ։

دم [դա̈մ] III արյուն։ Հոգ. دماء [դեմա]

دم [դոմ] 1) պոչ, 2) կոթ։ دم جنباندن [դոմ ջոմբանդա̈ն] պոչ խաղացնել (հաճոյակատարություն անել)։

دما [դա̈մա] 1) ջերմաստիճան, 2) շնչառություն, շունչ։

دمادم [դա̈մադա̈մ] անդադար, անընդհատ։

دمار [դա̈մար] I արմատախիլ անելը, բնաջնջում, ոչնչացում, վերացում։ دمار برآوردن [դա̈մար բա̈րավա̈րդա̈ն] արմատախիլ անել, ոչնչացնել, բնաջնջել։

دمار [դա̈մար] II երակ, ջիլ, ջիգ, տամար։

دماسنج [դա̈մասա̈նջ] ջերմաչափ։

دماغ [դա̈մաղ, դեմաղ] 1) ուղեղ, 2) քիթ, 3) տրամադրություն։

دماغ پرور [դա̈մաղփա̈րվա̈ր] 1) ուրախացնող, զվարճացնող, 2) բուրավետ, անուշահոտ։

دماغدار [դա̈մաղդար] 1) բարձրամիտ, մեծամիտ, 2) բարեկեցիկ, 3) կայտառ, առույգ։

دماغ چاقی [դա̈մաղչաղի] բարեկեցություն, բարօրություն։

دماغه [դա̈մաղե] հրվանդան։

دماغی [դա̈մաղի] 1) ուղեղային, 2) մտավոր, 3) լեզվբ. ռնգային։ كار دماغی [քարե դա̈մաղի] մտավոր աշխատանք։ اصوات دماغی [ա̈սվաթե դա̈մաղի] ռնգային հնչյուններ։

دماگوژی [դեմագոժի] 1) դեմագոգիա, 2) ամբոխավարություն։

دمامه [դա̈մամե] 1) թմբուկ, 2) շեփոր, փող։

دمان [դա̈ման] 1) ահավոր, զորեղ, կատաղի, 2) արագ։ پیل دمان [փիլե դա̈ման] կատաղած փիղ։

دمب [դոմբ] տե՛ս دم [դոմ]։

دمباز [դոմբազ] սողաքարշ, քծնող։

دمبازی [դոմբազի] սողաքարշություն, քծնություն։

دمبدم [դա̈մբեդա̈մ] 1) անընդհատ, հաճախ, 2) ամեն րոպե։

دمبرگ [դոմբա̈րգ] տերևակոթ։

دمبریده [դոմբորիդե] պոչատ։

دمبك [դոմբա̈ք] տե՛ս دنبك [դոմբա̈ք]։

دمپائی [դա̈մփայի] չուստ, չստեր։

دمپخت [դա̈մփոխթ] փլավի մի տեսակ։

دمپهن [դա̈մփա̈հն] տափակաբերան՝ տափակապունկ աքցան։

دمخور [դա̈մխոր] 1) համախորհուրդ ընկեր, ընկերակից, համընկեր, 2) զրուցակից։

دمدار [դա̈մդար] I նեխած, լճացած։

دمدار [դա̈մդար] II սուր, հատու։

دمدار [դոմդար] պոչավոր։ ستارهٔ دمدار [սեթարեյե դոմդար] գիսաստղ, գիսավոր (աստղ)։

دمداران [դոմդարան] կենդ. պոչավորներ։

دمدراز [դոմդերազ] 1) երկարապոչ, 2) երկարաձիգ։

دمدمزنان [դա̈մդա̈մզա̈նան] հևալով։

دمدمزنی [դա̈մդա̈մզա̈նի] հևոց։

دمدمه [դա̈մդա̈մե] 1) փառք, հռչակ, 2) աղմուկ, աղաղակ, 3) խորամանկություն, նենգություն։

دمدمی [դա̈մդա̈մի] 1) անհաստատ, անկայուն, փոփոխական, 2) ժամանակ առ ժամանակ։

دمدمی مزاج [դա̈մդա̈միմեզաջ] 1) տե՛ս دمدمی [դա̈մդա̈մի], 2) կամակոր, 3) էքսցենտրիկ։

دمده [դեմոդե] մոդայից դուրս եկած, հնացած, հնաոճ։

دمر [դա̈մո̈ր] երեսն ի վայր, երեսի վրա։

دمرو [դա̈մո̈րու] տե՛ս دمر [դա̈մո̈ր]։

دمرو [դոմրոու] պոչական, պոչից գնացող։

دمریز [դա̈մրիզ] անընդհատ, անդադար, առանց կանգ առնելու։

دمساز [դա̈մսազ] 1) հոգեհարազատ՝ սրտակից ընկեր, 2) զրուցակից։

دمسازی [դա̈մսազի] 1) մտերմություն, 2) ներդաշնակություն, 3) հարմարվածություն, ընտելացածություն։

دمشق [դա̈մեշղ] Դամասկոս։

دمکل [դոմքոլ] պոչատ։

دمکلس [դեմոքլես] Դամոկլ, شمشیر دمکلس [շամշիրե դեմոքլես] Դամոկլյան սուր։

دمکلفت [դոմքոլոֆթ] 1) հաստաքամակ, 2) փխբ. մեծահարուստ։

دمگاه [դամգահ] երկաթագործի հնոց, քուրա։

دمگیر [դամգիր] 1) հեղձուցիչ, տոթ, 2) ձայնակցող։

دمل [դոմ(մ)ալ] թարախաուռուցք, չիբան։

دملابه [դոմլաբե] 1) պոչ խաղացնելը, 2) հաճոյացում, շողոքորթում, دملابه کردن [դոմլաբե քարդան] 1) պոչ խաղացնել, 2) հաճոյանալ, շողոքորթել։

دملابه‌کنان [դոմլաբեքոնան] հաճոյանալով, շողոքորթելով։

دمودستگاه [դամոդասթգահ] 1) կարողություն, հարստություն, 2) շքեղ՝ հարուստ կահավորանք, 3) ճոխություն։

دموکرات [դեմոքրաթ] դեմոկրատ։

دموکراتیزه [դեմոքրաթիզե] դեմոկրատացված, دموکراتیزه شدن [դեմոքրաթիզե շոդան] դեմոկրատականացվել, դեմոկրատականանալ։

دموکراتیک [դեմոքրաթիք] դեմոկրատական։

دموکراسی [դեմոքրասի] դեմոկրատիա։

دموکراسی توده‌ای [դեմոքրասիյե թուդեի] ժողովրդական դեմոկրատիա։

دمه [դամե] I գոլորշի։

دمه [դամե] II փուքս։

دمه [դամե] III սայր, բերան, շեղբ։

دمی [դամի] լեզվբ. շնչեղ։

دمیدگی [դամիդեգի] 1) շնչում, շունչ, 2) բողբոջում, 3) ծագում։

دمیدن [դամիդան] 1) փչել, շնչել, 2) բողբոջել, 3) ծագել։

دمیده [դամիդե] 1) բողբոջած, 2) ծագած։

دنائت [դանաաթ] ստորություն։

دنائت‌کار [դանաաթքար] ստոր՝ անարգ մարդ։

دنائت‌کارانه [դանաաթքարանե] ստորաբար։

دنب [դոմբ] տե՛ս دم [դոմ]։

دنبال [դոմբալ] 1) հետև, հետևամաս, 2) պոչ, տուտ։

دنبالچه [դոմբալչե] անատ. պոչոսկր։

دنباله [դոմբալե] շարունակություն։ دنباله دارد [դոմբալե դարադ] շարունակելի է։

دنباله‌دار [դոմբալեդար] 1) շարունակելի, 2) պոչավոր։ ستارهٔ دنباله‌دار [սեթարեյե դոմբալեդար] գիսավոր աստղ։

دنباله‌رو [դոմբալերոու] քղք. պոչական, պոչից գնացող։

دنباله‌روی [դոմբալերավի] քղք. պոչականություն։

دنبک [դոմբաք] թմբուկ։

دنبک‌زن [դոմբաքզան] թմբկահար։

دنبل [դոմբալ] տե՛ս دمل [դոմալ]։

دنبلان [դոմբալան] խոհր. ոչխարի խորոված ամորձիք։

دنبه [դոմբե] դմակ։ دنبهٔ گوسفند [դոմբեյե գուսֆանդ] ոչխարի դմակ։

دنبه‌دار [դոմբեդար] դմակավոր։

دنج [դենջ] 1) դինջ, 2) հարմարավետ, 3) խուլ՝ անաղմուկ վայր։

دندان [դանդան] ատամ։ دندان پر کردن [դանդան փոր քարդան] ատամը լցնել (պլոմբել)։ دندان ثنایا [դանդանե սանայա] կտրիչ ատամ։ دندان شیر [դանդանե շիր] կաթնատամ։ دندان عاریه [դանդանե արիյե] արհեստական ատամ, պրոտեզ։ دندان عقل [դանդանե աղլ] իմաստության ատամ։

دندان‌پاک‌کن [դանդանփաքքոն] ատամնամաքրիչ, ատամնափորիչ, քչփորիկ։

دندان‌پزشک [դանդանփեզեշք] ատամնաբույժ։

دندان‌پزشکی [դանդանփեզեշքի] ատամնաբուժություն։

دندان‌خلال [դանդանխելալ] ատամնափորիկ։

دندان‌درد [դանդանդարդ] ատամնացավ։

دندان‌ریخته [դանդանրիխթե] ատամնաթափ, անատամ, ատամնազուրկ։

دندان‌ساز [դանդանսազ] ատամնաբույժ, պրոթեզագործ։

دندان‌سازی [դանդանսազի] ատամնաբուժություն, պրոտեզագործություն։

دندانشکن [դանդանշեքան] 1) ատամ փշրող, 2) սուր, կոպիտ, կարուկ (պատասխան)։ جواب دندانشکن [ջավաբե դանդանշեքան] ջախջախիչ պատասխան։

دندانقرچه [դանդանղերեչե] և دندانقروچه [դանդանղորուչե] ատամի կրճտոց։ دندانقرچه کردن [դանդանղերեչե քարդան] ատամ կրճտացնել։

دندانکاو [դանդանքավ] տե՛ս دندان‌پاک‌کن [դանդանփաքքոն]։

دندانکروچه [դանդանքորուչե] տե՛ս دندانقرچه [դանդանղերեչե]։

دندانه [դանդանե] ատամ, ատամիկ, ելուստ, دندانه‌دار [դանդանեդար] ատամնավոր։ چرخ دندانه‌دار [չարխե դանդանեդար] ատամնավոր անիվ։ حروف دندانه‌دار [հորուֆե դանդանեդար] ատամիկներով՝ ատամնավոր տառեր։

دندانه‌دندانه [դանդանեդանդանե] տե՛ս دندانه‌دار [դանդանեդար]։

دنده [դանդե] 1) կողոսկր, 2) մեքենայի փոխանցումների լծակ։

دنده‌ای [դանդեի] 1) կողային, 2) տեխ. փոխանցող, շարժիչ։ عضلات دنده‌ای [ազոլաթե դանդեի] անատ. կողային մկաններ, կողամկաններ։

دنگ [դանգ] I թակիչ (բրնձի)։

دنگ [դանգ] II ապուշ, շշմած։

دنگی [դոնգի] տե՛ս دانگی [դանգի]։

دنی [դանի] ստոր, նենգ, անազնվաբարո։

دنیا [դոնյա] աշխարհ։ آخر دنیا [ախարե դոնյա] աշխարհի վերջը։ تارك دنیا [թարեքե դոնյա] ճգնավոր։ بدنیا آمدن [բեդոնյա ամադան] ծնվել։ از دنیا رفتن [ազ դոնյա րաֆթան] մեռնել։

دنیاپرست [դոնյափարասթ] 1) աշխարհիկ, աշխարհական, երկրային, 2) նյութապաշտ։

دنیاپرستی [դոնյափարասթի] 1) աշխարհականություն, սեր դեպի երկրայինը, աշխարհապաշտություն, 2) նյութապաշտություն։

دنیادوست [դոնյադուսթ] աշխարհասեր, կենսասեր, խրախճասեր։

دنیادوستی [դոնյադուսթի] աշխարհասիրություն, կենսասիրություն, խրախճասիրություն։

دنیادیدگی [դոնյադիդեգի] կենսափորձ։

دنیادیده [դոնյադիդե] աշխարհ տեսած, փորձված, շատ բան տեսած, ընկած-ելած։

دنیاطلب [դոնյաթալաբ] տե՛ս دنیاپرست [դոնյափարասթ]։

دنیاطلبی [դոնյաթալաբի] տե՛ս دنیاپرستی [դոնյափարասթի]։

دنی‌الطبع [դանիյյոթթաբ'] ստոր, նենգ, ստորոգի, անազնվաբարո։

دنیوی [դոնյավի] աշխարհիկ, երկրային, կենցաղային։

دو [դո] երկու։

دو [դոու] վազք։ دوبامانع [դովե բամանե'] արգելավազք։ دوامدادی [դովե էմդադի] էստաֆետային մրցավազք։

دوا [դավա] դեղ, ճար, դարման։ Հոգ. ادویه [ադվիյե] և دواجات [դավաջաթ]։

دواب [դավաբ(բ)] բեռնակիր, գրաստ։

دوات [դավաթ] թանաքաման։

دوآتشه [դոաթեշե] 1) լավ թրծված (հաց), 2) կրկնակի թորած (օղի), 3) ջերմեռանդ, մոլեռանդ։

دواجات [դավաջաթ] տե՛ս եզ. دوا [դավա]։

دواخانه [դավախանե] դեղատուն։

دوار [դավար] պտույտ։ دوار آوردن [դավար ավարդան] գլխապտույտ առաջացնել։

دوار [դավվար] 1) պտտվող, 2) մաթ. շրջանային։

دوارانگیز [դավարանգիզ] 1) գլխապտույտային, գլխապտույտ, 2) շշմեցուցիչ, ցնցող։

دوارآور [դավարավար] տե՛ս دوارانگیز [դավարանգիզ]։

دوازده [դավազդահ] տասներկու։ دوازده امام [դավազդահ էմամ] տասներկու իմամ (շիիթների կողմից ընդունված)։

دوازده‌امامی [դավազդահէմամի] կրոն. 12 իմամ ընդունող (ուղղափառ շիիթ)։

دوازده‌گانه [դäվազդäհգանե] տասներկու մասից բաղկացած։ بروج دوازده‌گانه [բորուջե դäվազդäհգանե] աստղ. տասներկու կենդանակերպի նշանները։

دوازدهه [դäվազդäհե] անատ. տասներկումատնյա։ رودهٔ دوازدهه [ռուդեյե դäվազդäհե] տասներկումատնյա աղիք։

دواساز [դäվասազ] դեղագործ։

دواسازی [դäվասազի] դեղագործություն։

دوافروش [դäվաֆորուշ] դեղավաճառ։

دوال [դäվալ] I փոկ, կաշեփոկ։

دوال [դäվալ] II խորամանկություն, խարդավանք։

دوال‌باز [դäվալբազ] 1) ստախոս, խաբեբա, 2) կեղծ։

دوال‌بازی [դäվալբազի] խաբեություն, կեղծիք։

دوام [դäվամ] 1) դիմացկունություն, 2) հարատևություն, տևականություն։

دوام‌دار [դäվամդար] 1) դիմացկուն, 2) տևական, հարատև։

دوان [դäվան] 1) վազելով, 2) արագընթաց, 3) վազող։

دواندن [դäվանդäն] I վազեցնել։

دواندن [դäվանդäն] II ցցել, արձակել (բույսերի մասին)։ ریشه دواندن [ռիշե դäվանդäն] արմատներ ցցել՝ արձակել։

دواوین [դäվավին] տե՛ս եզ. دیوان [դիվան]։

دواهی [դäվահի] տե՛ս եզ. داهیه [դահիյե]։

دوایر [դäվայեր] և دوائر [դäվաէր] 1) տե՛ս եզ. دایره [դայերե] և دائره [դաէրե], 2) վարչական մարմիններ։

دوباره [դոբարե] կրկին, երկրորդ անգամ,

دوباله [դոբալե] երկթևանի։

دوبل [դուբլ] 1) կրկնակի, 2) պատճեն։

دوبهم‌انداز [դոբեհäմäնդազ] տե՛ս دوبهم‌زن [դոբեհäմզäն]։

دوبهم‌اندازی [դոբեհäմäնդազի] տե՛ս دوبهم‌زنی [դոբեհäմզäնի]։

دوبهم‌زن [դոբեհäմզäն] խառնակիչ, պառակտող։

دوبهم‌زنی [դոբեհäմզäնի] խառնակչություն, պառակտում։

دوبیتی [դոբեյթի] քառյակ։

دوپا(ی) [դոփա(յ)] երկոտանի։

دوپشته [դոփոշթե] երկուսով (մեկ հեծանիվ նստելու կամ ձի հեծնելու մասին)։

دوپهلو [դոփäհլու] 1) երկիմաստ, երկդիմի, 2) երկիմաստ ձևով։ سخن دوپهلو [սոխäնե դոփäհլու] երկդիմի խոսք։

دوتا [դոթա] 1) երկտակ, երկծալ, 2) երկու հատ։

دوتخمه [դոթոխմե] 1) բժշկ. երկձվանի, 2) հիբրիդային, խառնածին, խաչասերված,

دوترکه [դոթäրքե] տե՛ս دوپشته [դոփոշթե]։

دوتیرگی [դոթիրեգի] 1) տարաձայնություն, 2) պառակտում։

دوجانبه [դոջանեբե] երկկողմանի։ پیمان دوجانبه [փեյմանե դոջանեբե] երկկողմանի պայմանագիր։

دوجزئی [դոջոզ'ի] երկու մասից բաղկացած,

دوجمله‌ای [դոջոմլեի] մաթ. բինոմ, երկանդամ,

دوجین [դուջին] դյուժին (տասներկու հատ)։

دوچرخه [դոչäրխե] հեծանիվ։ دوچرخهٔ کورسی [դոչäրխեյե քուրսի] վազքահին հեծանիվ։

دوچرخه‌سوار [դոչäրխեսäվար] հեծանվորդ։

دوچرخه‌سواری [դոչäրխեսäվարի] հեծանվորդություն, հեծանիվ քշելը։

دوچشمه [դոչեշմե] երկաչքանի։

دوچند [դոչäնդ] երկու այնքան, երկպատիկ, կրկնապատիկ։

دوچندان [դոչäնդան] տե՛ս دوچند [դոչäնդ]։

دوخت [դուխթ] կար, կարվածք։

دوختن [դուխթäն] կարել։

دوخته [դուխթե] կարված, պատրաստի։ لباس دوخته [լեբասե դուխթե] պատրաստի հագուստ։

دوخطی [դոխäթթի] երկգիծ, երկագուր։ راه‌آهن دوخطی [ռահահäնե դոխäթթի] երկագուր երկաթուղի։

دود [դուդ] I որդ։

دود [դուդ] II ծուխ, մուր։

دودآسا [դուդասա] ծխանման, ծխաձև։

دودآلود [դուդալուդ] ծխաշաղախ, ծխոտ, ծխապատ, ծխամած։

دودانگیز [դուդäնգիզ] ծխային։ پردهٔ دودانگیز [փäրդեյե դուդäնգիզ] ռազմ. ծխածածկույթ։

دودآهنگ [դուդահäնգ] նույնն է՝ دودکش [դուդքեշ]։

دودخانه [դուդխանե] ապխտարան, ապխտանոց։

دوددادگی [դուդդադեգի] ապխտում, ծխահարում։

دودداده [դուդդադե] տե՛ս دودزده [դուդզäդե]։

دوددهی [դուդդեհի] տե՛ս دوددادگی [դուդդադեգի]։

دودر [դոդäր] երկդուռ, երկու մուտքով։

دودرجه‌ای [դոդäրäջեի] երկաստիճան։ انتخابات دودرجه‌ای [էնթեխաբաթե դոդäրäջեի] երկաստիճան ընտրություններ։

دودزدگی [դուդզäդեգի] ապխտածություն, ծխահարություն։

دودزده [դուդզäդե] ապխտած, ծխահարված, ծխոտած։ ماهی دودزده [մահիյե դուդզäդե] ապխտած ձուկ։

دودستگی [դոդäսթեգի] պառակտում, երկպառակություն։

دودستی [դոդäսթի] երկու ձեռքով։

دودکش [դուդքեշ] ծխնելույզ։

دودکش‌پاک‌کن [դուդքեշփաքքոն] ծխնելույզ մաքրող։

دودگرفتگی [դուդգերեֆթեգի] ծխապատվածություն, մրապատվածություն։

دودگرفته [դուդգերեֆթե] ծխապատ, մրապատված։

دودگله [դոդäգäլե] երկկայմ, երկկայմանի։ کشتی دودگله [քեշթիյե դոդäգäլե] երկկայմանի նավ։

دودل [դոդել] երկմիտ, տատանվող։ دودل شدن [դոդել շոդäն] երկմտել, տատանվել։

دودلی [դոդելի] երկմտություն։

دودم [դոդäմ] երկսայրի։ شمشیر دودم [շäմշիրե դոդäմ] երկսայր սուսեր։

دودمان [դուդ(ե)ման] 1) գերդաստան, ընտանիք, 2) տոհմ, 3) ցեղ։

دودمه [դոդäմե] տե՛ս دودم [դոդäմ]։

دودودم [դուդոդäմ] ծուխումուխ։

دوده [դուդե] 1) մուր, 2) տե՛ս دودمان [դուդ(ե)ման]։

دودی [դուդի] 1) ծխոտ, 2) ծխագույն, 3) ծխամոլ։ عینک دودی [էյնäքե դուդի] արևի ակնոց։ ماهی دودی [մահիյե դուդի] ապխտած ձուկ։

دور [դոուր] 1) շրջան, 2) պտույտ, 3) շուրջ, 4) արագություն։ دور قمر [դոուրե ղäմäր] լուսնի շուրջ։ دور برداشتن [դոուր բäրդաշթäն] արագություն զարգացնել։ دورهم [դոուրե հäմ] միմյանց շուրջ։

دور [դուր] հեռու, հեռավոր։ راه دور [ռահե դուր] հեռավոր ճանապարհ։ از دور [äզ դուր] հեռվից։

دورافتادگی [դուրօֆթադեգի] տարակայություն։

دورافتاده [դուրօֆթադե] հեռու ընկած, հեռավոր։

دوران [դäվäրան] 1) պտույտ, շրջապտույտ, 2) շրջանառություն։ دوران خون [դäվäրանե խուն] արյան շրջանառություն։ دوران سر [դäվäրանե սäր] գլխապտույտ։

دوران [դոուրան] 1) դարաշրջան, 2) դար, 3) ժամանակաշրջան։ دوران حجر [դոուրանե հäջäր] քարե դար։

دوران‌دیده [դոուրանդիդե] փորձառու, փորձված, աշխարհ տեսած։

دورانداز [դուրäնդազ] հեռահար։

دوراندیش [դուրäնդիշ] հեռատես, շրջահայաց։

دوراندیشانه [դուրäնդիշանե] հեռատեսորեն, շրջահայեցորեն։

دوراندیشی [դուրäնդիշի] հեռատեսություն, շրջահայեցություն, շրջահայեցողություն։

دورانی [դäվäրանի] պտուտական։ حرکت دورانی [հäրäքäթե դäվäրանի] պտուտական շարժում։

دوراهه [դորահե] և دوراهی [դորահի] երկատված, երկճյուղավորում, ճամփաբաժան, ճանապարհի երկճյուղավորում։

دوربین [դուրբին] 1) հեռադիտակ, 2) հեռատես։ دوربین عکاسی [դուրբինե աքքասի] լուսանկարչական ապարատ։ دوربین نجومی [դուրբինե նոջումի] աստղադիտակ։

دوربینی [դուրբինի] հեռատեսություն, շրջահայեցություն։

دورتادور [դոութադոուր] ամեն տեղ, ամենուրեք, չորս կողմը, շուրջը։

دورخیز [դուրխիզ] թափավազք, թափ։ دورخیز کردن [դուրխիզ քäրդäն] թափ առնել (վազելով)։

دوردست [դուրդäսթ] հեռավոր։

دوردستی [դուրդäսթի] հեռավորություն։

دورزن [դուրզäն] հեռահար։

دورزنی [դուրզäնի] հեռահարություն։

دورقطبی [դոուր(ե)ղոթբի] միջբևեռային, բևեռային շրջանում գտնվող։

دورگه [դորäգե] խառնածին, հիբրիդ։

دورگیری [դոուրգիրի] շրջափակում։ دورگیری کردن [դոուրգիրի քäրդäն] շրջափակել, շրջապատել։

دورنگ [դորäնգ] և دورنگه [դորäնգե] 1) երկգույնանի, 2) երկերեսանի, կեղծավոր։

دورنگی [դորäնգի] 1) երկգունություն, 2) երկերեսանություն, կեղծավորություն։

دورنما [դուրնäմա] 1) համայնապատկեր, տեսարան, 2) հեռանկար։

دورو [դորու] 1) երկկողմանի (կտոր), 2) երկերեսանի, կեղծավոր։

دوروبر [դոուրոբäր] 1) շրջապատ, միջավայր, 2) շրջակայք։

دوروتسلسل [դոուրոթäսäլսոլ] 1) կախարդական շրջան, 2) անելանելի վիճակ՝ դրություն։

دورودراز [դուրոդäրազ] երկար ու ձիգ։

دوروزه [դորուզե] 1) երկօրյա, 2) վաղանցիկ։

دورویی [դորույի] երկերեսանություն, կեղծավորություն։

دوره [դոուրե] 1) շրջան, 2) ժամանակաշրջան, դարաշրջան, 3) դար, 4) կրկնում (դասի)։

دورهٔ بردگی [դոուրեյե բäրդեգի] ստրկատիրության շրջան։ دورهٔ تجدد [դոուրեյե թäջäդդոդ] վերածնության շրջան։ دورهٔ امتحانات [դոուրեյե էմթեհանաթ] քննաշրջան։ دوره کردن [դոուրե քäրդäն] կրկնել (անցած դասը)։

دوره‌ای [դոուրեի] շրջանցիկ, շրջանցական, թիկնանցական։ حرکت دوره‌ای [հäրäքäթե դոուրեի] շրջանցական՝ թիկնանցական շարժում։

دوره‌بندی [դոուրեբäնդի] պարբերացում,

دوره‌گرد [դոուրեգäրդ] 1) շրջիկ առևտրական, փերեզակ, չարչի, 2) շրջմոլիկ, թափառաշրջիկ։

دوره‌گردی [դոուրեգäրդի] 1) շրջածախ առևտուր, 2) շրջմոլիկություն։

دوری [դոուրի] 1) պնակ, ափսե, սկուտեղ, 2) պարբերական։ جدول دوری عناصر [ջäդվäլե դոուրիյե äնասոր] տարրերի պարբերական աղյուսակ (սիստեմ)։

دوری [դուրի] 1) հեռավորություն, 2) խուսափում, 3) օտարացում, 4) անջատում, բաժանում։

دوزبان [դոզäբան] 1) ինքն իրեն հակասող, 2) երկերեսանի։

دوزبانه [դոզäբանե] երկլեզվանի, երկու լեզվով խոսող, երկլեզու։

دوزبانی [դոզäբանի] 1) երկլեզվություն, 2) երկերեսանիություն։

دوزخ [դուզäխ] դժոխք։

دوزخی [դուզäխի] դժոխային։

دوزندگی [դուզäնդեգի] 1) դերձակություն, 2) կար, ձեռագործ։

دوزنده [դուզäնդե] 1) կարող, 2) դերձակ։

دوزوکلک [դուզոքäլäք] 1) բանսարկություն, խարդավանք, 2) մանրախնդրություն, 3) պատճառանք, 4) խորամանկություն, 5) հնարանք, 6) մեքենայություն։

دوزیست [դոզիսթ] երկկենցաղ, ամֆիբիա։

دوزیستان [դոզիսթան] կենսբ. երկկենցաղներ, ամֆիբիաներ։

دوست [դուսթ] բարեկամ։ دوست داشتن [դուսթ դաշթäն] սիրել։ دوست جانجانی [դուսթե ջանջանի] սրտակից՝ մտերիմ ընկեր։ صلحدوست [սոլհդուսթ] խաղաղասեր, խաղաղության կողմնակից։

دوستانه [դուսթանե] 1) բարեկամաբար, 2) բարեկամական։

دوستدار [դուսթդար] սիրող, բարյացակամ։ دوستدار صلح [դուսթդարե սոլհ] խաղաղության կողմնակից։

دوست‌داشتنی [դուսթդաշթäնի] 1) հրապուրիչ, հաճելի, գրավիչ, համակրելի, 2) սիրելի։

دوستکام [դուսթքամ] 1) ցանկալի՝ սիրելի ընկեր, 2) հաջողակ, բախտավոր, 3) սիրեցյալ։

دوستکامی [դուսթքամի] 1) հաջողություն, 2) բարգավաճում, ծաղկում, 3) բաժակաճառ՝ ուղղված ընկերոջը, 4) ընկերական խրախճանք։

دوستوار [դուսթվար] տե՛ս دوستانه [դուսթանե]։

دوستی [դուսթի] բարեկամություն, ընկերություն։ دوستی خاله خرسه [դուսթիյե խալեխոսե] արջի ծառայություն։

دوسر [դոսäր] 1) երկծայր, 2) երկսայր։

دوسره [դոսäրե] 1) երկկողմանի, փոխադարձ, 2) երկծայր։ محبت دوسره [մոհäբբäթե դոսäրե] փոխադարձ սեր։ بلیط دوسره [բելիթե դոսäրե] երկու կողմի՝ երթ ու դարձի տոմս։

دوسم [դոսոմ] երկսմբակավոր (կենդանի)։

دوسنده [դուսäնդե] 1) կպչուն, մածուցիկ, 2) սայթաքուն, սոթլիկ, լպրծուն։

دوسیدن [դուսիդäն] կպչել։

دوسیه [դոսյե] գործ, դոսյե։

دوش [դուշ] I ուս։

دوش [դուշ] II ցնցուղ։

دوش [դուշ] III անցյալ՝ երեկ գիշեր։

دوشا [դուշա] կաթնատու, կթան։ گاو دوشا [գավե դուշա] կթան կով։

دوشاب [դուշաբ] դոշաբ, խաղողի կամ արմավի հյութ։

دوشاخه [դոշախե] 1) երկճյուղ, 2) երկեղջյուր։

دوشادوش [դուշադուշ] ուսը ուսին, համատեղ, միասին։

دوشک [դուշäք] ներքնակ, դոշակ։

دوشنبه [դոշäնբե] երկուշաբթի։

دوشنده [դուշäնդե] կթող, կթվոր։

دوشنه [դուշäնե] և دوشه [դուշե] կովկիթ, կթելու աման։

دوشیدن [դուշիդäն] կթել։

دوشیده [դուշիդե] կթած։ شیر دوشیده [շիրե դուշիդե] նոր կթած՝ տաք-տաք կաթ։

دوشیزگی [դուշիզեգի] 1) կուսություն, կուսականություն, 2) ողջախոհություն, անարատություն։

دوشیزه [դուշիզե] աղջիկ, օրիորդ։ Հոգ. دوشیزگان [դուշիզեգան]։

دوشینه [դուշինե] երեկ գիշեր։

دوضربه [դոզäրբե] երժշտ. երկու տակտանոց, երկտակտանի։

دوطرفه [դոթäրäֆե] երկկողմանի, փոխադարձ։ موافقت‌نامهٔ دوطرفه [մովաֆեղäթնամեյե դոթäրäֆե] երկկողմանի համաձայնագիր։

دوغ [դուղ] թան։

دوفلزی [դոֆելեզի] երկմետաղություն, բիմետալիզմ։

دولپّه [դոլäփփե] բուս. երկշաքիլ, երկբլթակ (բույս)։

دوقابه [դողաբե] երկփեղկ։ در دوقابه [դäրե դողաբե] երկփեղկ դուռ։

دوقبضه [դողäբզե] պատվիրած (փոստային առաքումների մասին)։

دوقلو [դողոլու] երկվորյակ։

دوک [դուք] նավանորոգարան, դոկ։ دوک سیار [դուքե սäյյար] լողուն նավանորոգարան։

دوک [դուք] իլիկ, թեշիկ։

دوکرانه [դոքäրանե] երկու ծայրահեղություններ։

دوک‌ریس [դուքրիս] թել մանող։

دوکوهان [դոքուհան] և دوکوهانه [դոքուհանե] երկսապատավոր։ شتر دوکوهان [շոթորե դոքուհան] երկսապատավոր ուղտ։

دوگانگی [դոգանեգի] 1) երկակիություն, 2) երկվություն։

دوگانه [դոգանե] երկպատիկ, զույգ, երկյակ։

دول [դա̈վա̈լ] քաշքշուկ, ձգձգում։ دول دادن [դա̈վա̈լ դադա̈ն] ձգձգել, քաշքշել, գործը ձգձգել։

دول [դովա̈լ] պետություններ։ Եզ. دولت [դոուլա̈թ]։

دول [դուլ] դույլ։

دولا [դոլա] երկտակ։ دولا شدن [դոլա շոդա̈ն] 1) երկտակվել, 2) կռանալ։

دولاب [դուլաբ] I ջրհորի անիվ։

دولاب [դուլաբ] II պահարան։

دولابچه [դուլաբչե] փոքր պահարան։

دولاپهنا [դոլափա̈հնա] երկտակ լայնքով, երկտակ լայնությամբ (գործվածք, կտոր)։

دولبه [դոլա̈բե] երկսայր։

دولپه [դոլա̈փե] բուս. երկշաքիլավոր։

دولت [դոուլա̈թ] 1) պետություն, կառավարություն, 2) բախտավորություն, 3) հարստություն։ دولت شوروی [դոուլա̈թե շուրավի] Սովետական պետություն։ دولت جاوید [դոուլա̈թե ջավիդ] հավերժ երջանկություն։ دولت اندوختن [դոուլա̈թ ա̈նդուխթա̈ն] հարստություն դիզել։

دولت‌خواه [դոուլա̈թխահ] 1) բարյացակամ, 2) կառավարության հավատարիմ հպատակ։

دولت‌سرا [դոուլա̈թսա̈րա] 1) կառավարության աթոռանիստ, 2) պալատ, 3) Ձեր տունը (քաղաքավարի)։ دولت‌سرا کجاست [դոուլա̈թսա̈րա քոջաստ] ո՞րտեղ եք ապրում։

دولتمند [դոուլա̈թմա̈նդ] հարուստ, ունևոր։

دولتمندی [դոուլա̈թմա̈նդի] հարստություն, կարողություն։

دولتی [դոուլա̈թի] պետական, կառավարական։ ادارات دولتی [էդարաթե դոուլա̈թի] պետական հիմնարկություններ, հիմնարկներ։ دانشگاه دولتی [դանեշգահե դոուլա̈թի] պետական համալսարան։

دولت‌یاب [դոուլա̈թյաբ] տե՛ս دولت‌یار [դոուլա̈թյար]։

دولت‌یار [դոուլա̈թյար] բարգավաճ, հաջողակ, բախտավոր։

دولچه [դուլչե] դուլլիկ։

دولنگ [դոլա̈նգ] և دولنگه [դոլա̈նգե] երկփեղկանի։ در دولنگ [դա̈րե դոլա̈նգ] երկփեղկանի դուռ։

دولول [դոլուլ] երկփողանի (հրացան)։ تفنگ دولول [թոֆա̈նգե դոլուլ] երկփողանի հրացան։

دوم [դովվոմ] երկրորդ։

دومجذوری [դոմա̈ջզուրի] մաթ. երկքառակուսի։

دومحوری [դոմեհվա̈րի] երկառանցքային։

دومرتبه [դոմա̈րթա̈բե] նորից, կրկին։

دوموتوره [դոմոթորե] երկմոտորանի։

دومی [դովվոմի] նույնը՝ دوم [դովվոմ]։

دون [դուն] ստոր, նվաստ, զզվելի, գարշելի, անարգ։

دون‌پرور [դունփա̈րվա̈ր] ստոր՝ անարգ մարդկանց հովանավորող։

دوندگی [դա̈վա̈նդեգի] վազվզուք։

دونده [դա̈վա̈նդե] վազորդ։

دون‌رتبه [դունրոթբե] մանր աստիճանավոր՝ պաշտոնյա, ստորակարգյալ։

دون‌صفت [դունսեֆա̈թ] ստոր, նենգ, ստորաբարո, ցածրահոգի։

دونفره [դոնա̈ֆա̈րե] և دونفری [դոնա̈ֆա̈րի] երկտեղանի։

دون‌نواز [դուննա̈վազ] տե՛ս دون‌پرور [դունփա̈րվա̈ր]։

دون‌همت [դունհեմմա̈թ] սրիկա, խարդախ, ստոր, անարգ, ստորոգի։

دون‌همتی [դունհեմմա̈թի] ստորություն, նողկալիություն, գռեհկություն, անարգություն։

دونی [դունի] ստորություն, նողկալիություն, ոչնչություն]

دووجهی [դովա̈ջհի] մաթ. երկնիստ, երկկողմ։

دومیدانی [դովոմեյդանի] սպորտ. թեթև ատլետիկա։

دویدن [դա̈վիդա̈ն] վազել։

دویست [դեվիսթ] երկու հարյուր։

دوئل [դուէլ] մենամարտ, դուել։

دویمی [դոյյոմի] խսկց., երկրորդ։

دوئیت [դոիյա̈թ] 1) երկվություն, 2) երկպառակություն, դժտություն։

ده [դա̈հ] տասը։

ده [դեհ] գյուղ։

دها [դա̈հա] 1) ըմբռնողություն, խելամըտություն, 2) աշխուժություն, 3) գիտունություն, 4) ձեռնհասություն, 5) տաղանդ, օժտվածություն, 6) ընդունակություն, կարողություն, 7) սրամտություն, 8) խորամանկություն։

دهات [դեհաթ] գյուղեր։ Եզ. ده [դեհ]։

دهاتی [դեհաթի] գյուղացի, գեղջուկ։

دهاتی‌منش [դա̈հաթիմա̈նեշ] գեղջկաբարո, գեղջկական։

دهاتی‌منشی [դա̈հաթիմա̈նեշի] գեղջկականություն։

دهاقین [դա̈հաղին] գյուղացիներ։ Եզ. دهقان [դեհղան]։

دهان [դա̈հան] բերան։

دهان‌بند [դա̈հանբա̈նդ] դնչկալ։

دهان‌بین [դա̈հանբին] 1) դյուրահավատ, 2) անվճռական, տատանվող։

دهان‌پاره [դա̈հանփարե] տե՛ս دهان‌دریده [դա̈հանդա̈րիդե]։

دهان‌دره [դա̈հանդա̈րե] հորանջում։ دهان‌دره کردن [դա̈հանդա̈րե քա̈րդա̈ն] հորանջել։

دهان‌دریدگی [դա̈հանդա̈րիդեգի] 1) կոպտություն, սանձարձակություն, 2) անամոթություն, 3) դատարկախոսություն։

دهان‌دریده [դա̈հանդա̈րիդե] 1) զազրախոս, աղտեղաբան, պղծաշուրթ, 2) դատարկախոս, շաղակրատ։

دهان‌سوز [դա̈հանսուզ] 1) բերան այրող, շատ տաք, 2) փխբ. հետաքրքիր, հրապուրիչ, 3) ձեռնտու։

دهان‌شل [դա̈հանշոլ] տե՛ս دهن‌شل [դա̈հա̈նշոլ]։

دهان‌فراخ [դա̈հանֆա̈րախ] մեծաբերան, սեպերը (ատամները) բացած։

دهان‌فراخی [դա̈հանֆա̈րախի] 1) սեպերը բաց բերան, 2) ծաղրում, ծանակում։

دهان‌کجی [դա̈հանքա̈ջի] ծամածռություն։ دهان‌کجی کردن [դա̈հանքա̈ջի քա̈րդա̈ն] ծամածռություն անել։

دهان‌گیر [դա̈հանգիր] 1) տտիպ, 2) մածուցիկ։

دهان‌لق [դա̈հանլա̈ղ] տե՛ս دهن‌لق [դա̈հա̈նլա̈ղ]։

دهانه [դա̈հանե] 1) բերան (շշի), 2) նեղույց, 3) գետի բերան, 4) սանձ։ دهانهٔ بطری [դա̈հանեյե բոթրի] շշի բերան։ دهانهٔ رودخانه [դա̈հանեյե ռուդխանե] գետաբերան։ دهانه کردن [դա̈հանե քա̈րդա̈ն] սանձել, զսպել։

دهان‌هرز [դա̈հանհա̈րզ] տե՛ս دهن‌لق [դա̈հա̈նլա̈ղ]։

دهانه‌گسیخته [դա̈հանեգոսիխթե] սանձարձակ։

دهان‌یلگی [դա̈հանյա̈լեգի] բերանբացություն։ دهان‌یلگی کردن [դա̈հանյա̈լեգի քա̈րդա̈ն] բերանբացություն անել։

دهان‌یله [դա̈հանյա̈լե] բերանբաց։

دهباشی [դա̈հբաշի] տասնապետ։

دهبان [դեհբան] տանուտեր, գյուղապետ։

دهچه [դեհչե] գյուղակ։

دهخدا [դեհխոդա] 1) տանուտեր, գյուղապետ, 2) գյուղատեր։

دهدار [դեհդար] 1) գյուղապետ, 2) գյուղատեր։

دهدهی [դա̈հդա̈հի] մաթ. տասնորդական։ برخهٔ دهدهی [բա̈րխեյե դա̈հդա̈հի] տասնորդական կոտորակ։

دهر [դա̈հր] 1) ժամանակ, 2) դար, 3) ժամանակաշրջան, դարաշրջան, 4) աշխարհ, տիեզերք, 5) ճակատագիր, բախտ։

دهراً [դա̈հրա̈ն] մշտնջենավորապես։

دهروزه [դա̈հրուզե] և دهروزی [դա̈հրուզի] տասնօրյակ։

دهره [դա̈հրե] 1) մանգաղ, գերանդի, 2) դահրակ։

دهری [դա̈հրի] 1) մատերիալիստ, 2) աթեիստ, 3) նատուրալիստ, 4) մատերիալիստական, 5) աթեիստական, 6) բնական։ Հոգ. دهریون [դա̈հրիյուն]։

دهستان [դեհեսթա̈ն] գավառ։

دهش [դեհեշ] 1) նվեր, ընծա, 2) առատաձեռնություն, մեծահոգություն։

دهشت [դեհշա̈թ] երկյուղ, սարսափ, շփոթություն։ دهشت کردن [դեհշա̈թ քա̈րդա̈ն] սարսափել, վախենալ, ընդարմանալ։

دهشت‌انگیز [դեհշա̈թա̈նգիզ] երկյուղալի, սարսափելի։

دهشت‌زده [դեհշա̈թզա̈դե] սարսափած, ահաբեկված, ընդարմացած։

دهشتناک [դեհշա̈թնաք] ահարկու, սարսափելի։

دهقان [դեհղան] գյուղացի, շինական։ Հոգ. دهاقین [դա̈հաղին]։ دهقان تهی‌دست [դեհղանե թոհիդա̈սթ] չքավոր գյուղացի։ دهقان متمول [դեհղանե մոթեմա̈վվել] ունևոր գյուղացի։ دهقان متوسط‌الحال [դեհղանե մոթեվա̈սսեթօլհալ] միջակ գյուղացի։ دهقان مزدور [դեհղանե մոզդուր] բատրակ։

دهقان‌منش [դեհղանմա̈նեշ] 1) տե՛ս دهاتی [դեհաթի], 2) տե՛ս دهاتی‌منش [դա̈հաթիմա̈նեշ]։

دهقانی [դեհղանի] 1) գյուղացիական, 2) գյուղատնտեսական, 3) հողագործություն, գյուղատնտեսություն։

دهکده [դեհքա̈դե] 1) գյուղ, 2) ագարակ։

دهکوره [դեհքուրե] գյուղակ։

دهگانه [դա̈հգանե] տասնապատիկ։ احکام دهگانه [ա̈հքամե դա̈հգանե] կրոն. տասը պատվիրաններ։

دهل [դոհոլ] թմբուկ, դհոլ։

دهل‌زن [դոհոլզա̈ն] թմբկահար, դհոլչի։

دهلو [դա̈հլու] տանձոց։

دهلیز [դեհլիզ] 1) նախասենյակ, նախասրահ, 2) միջանցք, 3) կիրճ, լեռնային կիրճ (կապան)։ دهلیز قلب [դեհլիզե ղա̈լբ] նախասիրտ, նախախորշ։ دهلیز راست [դեհլիզե ռասթ] աջ նախասիրտ։

ده‌مرده‌حلاج [դա̈հմա̈րդեհա̈լլաջ] շատ ճարպիկ, ճարտար։

دهم [դա̈հոմ] և دهمین [դա̈հոմին] տասներորդ։

دهن [դա̈հա̈ն] տե՛ս دهان [դա̈հան]։

دهن [դոհն] յուղ, քսուկ։

دهنا [դա̈հնա] բարձրավանդակ։

دهن‌بند [դա̈հա̈նբա̈նդ] տե՛ս دهان‌بند [դա̈հանբա̈նդ]։

دهن‌دره [դա̈հա̈նդա̈րե] տե՛ս دهان‌دره [դա̈հանդա̈րե]։

دهن‌دریدگی [դա̈հա̈նդա̈րիդեգի] տե՛ս دهان دریدگی [դա̈հանդա̈րիդեգի]։

دهندگی [դա̈հա̈նդեգի] տե՛ս دهش [դեհեշ]։

دهنده [դա̈հա̈նդե] 1) տվող, 2) առատաձեռն։

دهن‌سوز [դա̈հա̈նսուզ] տե՛ս دهان‌سوز [դա̈հանսուզ]։

دهن‌شل [դա̈հա̈նշոլ] շատախոս, բացբերան, ո՛չ գաղտնապահ։

ده‌نشین [դեհնեշին] գյուղաբնակ։

دهن‌کجی [դա̈հա̈նքա̈ջի] տե՛ս دهان‌کجی [դա̈հանքա̈ջի]։

دهن‌گیر [դա̈հա̈նգիր] տե՛ս دهان‌گیر [դա̈հանգիր]։

دهن‌لق [դա̈հա̈նլա̈ղ] 1) զազրախոս, 2) անպատկառ, 3) բացբերան, գաղտնիք չպահող։

دهن‌لقی [դա̈հա̈նլա̈ղի] 1) զազրախոսություն, 2) անպատկառություն, 3) բացբերանություն, գաղտնիք չպահելը։

دهنه [դա̈հա̈նե] տե՛ս دهانه [դա̈հանե]։

دهن‌هرز [դա̈հա̈նհա̈րզ] և دهن‌هرزه [դա̈հա̈նհա̈րզե] տե՛ս دهن‌لق [դա̈հա̈նլա̈ղ]։

دهنی [դա̈հա̈նի] 1) շրթնային, 2) փողային։ ساز دهنی [սազե դա̈հա̈նի] շրթհարմոն։

دهنی [դոհնի] յուղոտ, յուղալի։ مواد دهنی [մա̈վադդե դոհնի] ճարպեր։

دهن‌یلگی [դա̈հա̈նյա̈լեգի] տե՛ս دهان‌یلگی [դա̈հանյա̈լեգի]։

دهن‌یله [դա̈հա̈նյա̈լե] տե՛ս دهان‌یله [դա̈հանյա̈լե]։

دهه [դա̈հե] 1) տասնօրյակ, 2) տասնամյակ։

دهیو [դեհյու] գյուղ, շրջան, երկիր։

دی [դի] երեկվա օրը, երեկվա գիշերը։

دی [դեյ] դեյ, իրանական արեգակնային տարվա 10-րդ ամիսը։

دیار [դա̈յյար] 1) ճգնավոր, վանական, 2) բնակիչ։

دیار [դիյար] տեղական, տվյալ վայրին վերաբերող։ زبان دیاری [զա̈բանե դիյարի] տեղական բարբառ։

دیالکتیک [դիյալեքթիք] դիալեկտիկա։

دیالکتیکی [դիյալեքթիքի] դիալեկտիկական։ ماتریالیسم دیالکتیکی [մաթերիալիզմե դիյալեքթիքի] դիալեկտիկական մատերիալիզմ։

دیان [դա̈յյան] 1) լավի և վատի հատուցող, 2) գերագույն դատավոր։

دیانت [դիյանա̈թ] 1) բարեպաշտություն, 2) առաքինություն, 3) աստվածապաշտություն, կրոն։

دیانت‌دار [դիյանա̈թդար] 1) բարեպաշտ, հավատացյալ, 2) առաքինի։

دیانتی [դիյանա̈թի] 1) կրոնական, 2) տե՛ս دیانت‌دار [դիյանա̈թդար]։

دیبا [դիբա] դիպակ (մետաքս)։

دیباچه [դիբաչե] նախաբան, ներածություն։

دیباگر [դիբագա̈ր] մետաքսագործ։

دیپلم [դիփլոմ] դիպլոմ։

دیپلمات [դիփլոմաթ] դիվանագետ։

دیپلماتیک [դիփլոմաթիք] դիվանագիտական։ کور (هیئت) دیپلماتیک [քորե (հեյա̈թե) դիփլոմաթիք] դիվանագիտական կորպուս։ مناسبات دیپلماتیک [մոնասեբաթե դիփլոմաթիք] դիվանագիտական հարաբերություններ։

دیپلماسی [դիփլոմասի] 1) դիվանագիտություն, 2) դիվանագիտական։ روابط دیپلماسی [ռա̈վաբեթե դիփլոմասի] դիվանագիտական հարաբերություններ։

دیپلمه [դիփլոմե] դիպլոմավոր։

دیجور [դիջուր] մութ, խավար, մթին։ شب دیجور [շա̈բե դիջուր] խավար գիշեր։

دید [դիդ] 1) տեսողություն, 2(տեսանելիություն, 3) դիտում, 4) հայացք։

دیدار [դիդար] 1) տեսակցություն, 2) այցելություն, 3) դեմք, կերպարանք։

دیدبان [դիդ(ե)բան] 1) դետ, դիտող, դիտակալ, 2) պահակ։

دیدبانگاه [դիդ(ե)բանգահ] տե՛ս دیدگاه [դիդգահ]։

دیدبانی [դիդ(ե)բանի] 1) դիտում, հսկում, դիտարկում, 2) պահ, հերթապահություն, դետք, դետ։

دیدگاه [դիդգահ] 1) դիտանոց, դիտակետ, դիտակայան, 2) տեսադաշտ։

دیدن [դիդա̈ն] 1) տեսնել, նկատել, 2) համարել, գտնել։

دیدنی [դիդա̈նի] դիտելու (տեսնելու)՝ արժանի բան (վայր), տեսարժան բան (վայր)։

دیدوبازدید [դիդոբազդիդ] փոխայցելություն։ دیدوبازدید کردن [դիդոբազդիդ քա̈րդա̈ն] փոխայցելել։

دیدور [դիդվա̈ր] դիտակալ, դետ։

دیدوری [դիդվա̈րի] դետք, հետախուզություն։ بدیدوری فرستادن [բեդիդվա̈րի ֆերեսթադա̈ն] դետք՝ հետախուզության ուղարկել։

دیده [դիդե] 1) աչք, 2) տեսնված, տեսած, 3) դետ։

دیده‌بان [դիդեբան] տե՛ս دیدبان [դիդ(ե)բան]։

دیده‌بانگاه [դիդեբանգահ] տե՛ս دیدگاه [դիդգահ]։

دیده‌بانی [դիդեբանի] տե՛ս دیدبانی [դիդ(ե)բանի]։

دیده‌براه [դիդեբերահ] աչքը ճանապարհին, անհամբեր սպասող։

دیده‌پوشی [դիդեփուշի] անտեսում։ دیده‌پوشی کردن [դիդեփուշի 1) քա̈րդա̈ն] անտեսել, աչքերը փակել, մատների արանքով նայել, 2) ներողամիտ լինել։

دیده‌شور [դիդեշուր] 1) շռաչք, 2) չարաչք։

دیده‌گاه [դիդեգահ] տե՛ս دیدگاه [դիդգահ]։

دیده‌ودانسته [դիդեօդանեսթե] գիտակցաբար։

دیده‌ور [դիդեվա̈ր] տե՛ս دیدور [դիդվա̈ր]։

دیر [դիր] ուշ։ دیر یا زود [դիր յա զուդ] ուշ թե շուտ։

دیـر [դեյր] մենաստան, վանք։ Հոգ. ادیار [ա̈դյար]։ دیـر مغان [դեյրե մողան] զրադաշտականների (մոգերի) տաճար։

دیـرآشنا [դիրաշ(ե)նա] անհաղորդասեր, անմարդամոտ, չշփվող։

دیرآمده [դիրամա̈դե] ուշացած, ուշ եկած։

دیرانی [դ ե յ ր ա ն ի] 1) մենաստանային, 2) մենակյաց, ճգնավոր։

دیرباز [դիրբազ] վաղուց ի վեր։

دیرباور [դիրբավա̈ր] դժվարահավատ, թերահավատ, կասկածամիտ։

دیرباورانه [դիրբավա̈րանե] թերահավատությամբ, կասկածամտորեն։

دیـرباوری [դիրբավա̈րի] թերահավատություն, կասկածամտություն։

دیرپا(ی) [դիրփա(յ)] 1) երկարատև, 2) դիմացկուն, ամուր։

دیرپسند [դիրփա̈սա̈նդ] չհավան, դժվարահավան, բծախնդիր։

دیرپسند [դիրփա̈սա̈նդ] բծախնդրություն, մանրախնդրություն։

دیرجنبش [դիրջոմբեշ] դանդաղկոտ, անաշխույժ։

دیرجوش [դիրջուշ] 1) անհաշտ, 2) անհաղորդասեր, չշփվող։

دیردیر [դիրդիր] երբեմն, ուշ-ուշ, ժամանակ առ ժամանակ։

دیررس [դիրրա̈ս] 1) ուշահաս (միրգ), 2) ուշացած։

دیررنج [դիրրա̈նջ] 1) համբերատար, տոկացող, 2) անտարբեր, ֆլեգմատիկ։

دیرزی [դիրզի] երկարակյաց, հարատև։

دیرغضب [դիրղա̈զա̈բ] սառնարյուն, հավասարակշռված, հանգիստ, դժվարաբորբոք։

دیرک [դիրա̈ք] 1) գերան, մարդակ, 2) կայմ։

دیرکرد [դիրքա̈րդ] ուշացում, կետանցում։

دیرگاه [դիրգահ] վաղուց, շատ վաղուց։

دیرگاهان [դիրգահան] տե՛ս دیرگاه [դիրգահ]։

دیرگداز [դիրգոդազ] 1) դժվարահալ, 2) հրակայուն։

دیرگشا [դ ի ր գ ո շ ա] ձիգ, դժվար բացվող՝ արձակվող։

دیـرگوار [դիրգա̈վար] Տե՛ս دیرهضم [դիրհա̈զմ]։

دیـرمدت [դիրմոդդա̈թ] երկարաժամկետ, وام دیـرمدت [վամե դիրմոդդա̈թ] երկարաժամկետ վարկ։

دیروز [դիրուզ] երեկ։

دیروزی [դիրուզի] երեկվա։

دیـروقت [դիրվա̈ղթ] ուշ, տարաժամ, ուշ ժամին։

دیرهضم [դիրհա̈զմ] դժվարամարս, ծանրամարս։

دیری [դիրի] 1) երկար ժամանակ, 2) որոշ ժամանակ, 3) ուշացում։

دیریاب [դիրյաբ] 1) հազվագյուտ, դժվարագյուտ, չճարվող, 2) անհասկացող, չըմբռնող, բութ։

دیرین [դիրին] հին, վաղեմի, հնամենի, հինավուրց։

دیرین‌شناس [դիրինշենաս] հնէաբան։

دیرین‌شناسی [դիրինշենասի] հնէաբանություն։

دیرینگـی [դիրինեգի] 1) վաղեմություն, 2) աշխատանքային ստաժ։

دیرینه [դիրինե] տե՛ս دیرین [դիրին]։

دیزی [դիզի] կճուճ, կավե փոքրիկ կաթսա։

دیسک [դիսք] սկավառակ։

دیشب [դիշա̈բ] անցյալ գիշեր։

دیشبی [դիշա̈բի] անցյալ գիշերվա։

دیشلمه [դիշլա̈մե] կծովի։ چـای دیشلمه [չայե դիշլա̈մե] կծովի թեյ։

دیکتاتور [դիքթաթոր] դիկտատոր։

دیکتاتـوری [դիքթաթորի] դիկտատուրա։ دیکتاتوری پرولتاریا [դիքթաթորիյե փրոլեթարյա] պրոլետարական դիկտատուրա։

دیکته [դիքթե] թելադրություն։ دیکته‌کردن [դիքթե քա̈րդա̈ն] թելադրել։

دیگ [դիգ] կաթսա։ دیگ‌بخار [դիգե բոխար] շոգեկաթսա։

دیگ‌پایه [դիգփայե] եռոտանի, կասկարա։

دیگر [դիգա̈ր] 1) այլ, ուրիշ, 2) այլև, 3) էլի, եւ, 4) կրկին։

دیگران [դիգա̈րան] ուրիշները, օտարները։

دیگـرگون [դիգա̈րգուն] 1) այլագունված, փոխված, 2) այլայլված։

دیگرگونگی [դիգա̈րգունեգի] տե՛ս دیگرگونی [դիգա̈րգունի]։

دیگـرگونه [դիգա̈րգունե] տե՛ս دیگـرگون [դիգա̈րգուն]։

دیگرگونـی [դիգա̈րգունի] 1) այլափոխություն, 2) այլայլվածություն։

دیگری [դիգա̈րի] ուրիշը, մյուսը։

دیگ‌ساز [դ ի գ ս ա զ] կաթսայագործ (վարպետ)։

دیگ‌سازی [դ ի գ ս ա զ ի] կաթսայագործություն։

دیلاق և دیلاغ [դեյլաղ] 1) երկարահասակ՝ անճոռնի մարդ, լողլող, 2) անպետք մարդ, 3) մի տարեկան ուղտի ձագ։

دیلم [դեյլա̈մ] լծակ, լինգ, նիգ։

دیلماج [դիլ(ե)մաջ] և دیلماچ [դիլ(ե)մաչ] թարգմանիչ։

دیلیجان [դիլիջան] տե՛ս دلیجان [դելիջան]։

دیم [դեյմ] 1) անջրդի ցանք, 2) անջրդի։

دیماس [դիմաս] ստորերկրյա միջանցքներ, կատակոմբներ։

دیماه [դեյմահ] տե՛ս دی [դեյ]։

دیمزار [դեյմզար] անջրդի դաշտ։

دیمکار [դեյմքար] անջրդի։

دیمکاری [դեյմքարի] տե՛ս دیم [դեյմ], նշան. 1։

دیمـومت [դեյմումա̈թ] 1) մշտակայություն, 2) հաստատունություն, անդրդվելիություն։

دیمه [դեյմե] անընդհատ, անդադար։ باران دیمه [բարանե դեյմե] անդադար՝ անվերջ անձրև։

دیمی [դեյմի] 1) տե՛ս دیم [դեյմ], 2) չհիմնավորված, 3) մակերեսային, 4) պարզունակ։

دین [դին] կրոն, հավատ։ Հոգ. ادیان [ա̈դյան]։

دین [դեյն] 1) պարտք, պարտականություն, պարտավորություն, 2) ֆին. 1) պ ա ր տ ք, 2) վարկ, 3) փոխառություն։ Հոգ. دیون [դոյուն]։

دیناً [դինա̈ն] ըստ կրոնի, կրոնական տեսանկյունից։

دین‌پرست [դ ի ն փ ա̈ ր ա̈ ս թ] տե՛ս دیندار [դինդար]։

دین‌پرستی [դինփա̈րա̈սթի] տե՛ս دینداری [դինդարի]։

دین‌پرور [դինփա̈րվա̈ր] 1) կրոնի պաշտպան, կրոնախնամ, 2) տե՛ս دیندار [դինդար]։

دین‌دار [դեյնդար] պարտապան։

دیندار [դինդար] 1) կրոնասեր, բարեպաշտ, հավատացյալ, 2) ազնիվ, արդարակյաց, առաքինի։

دینداری [դինդարի] 1) կրոնականություն բարեպաշտություն, հավատ, կրոնասիրություն, աստվածավախություն, 2) ազնվություն, արդարակեցություն, առաքինություն։

دینی [դեյնի] պարտք վերցրած։

دینی [դինի] կրոնական։

دیو [դիվ] դև, չար ոգի։

دیوار [դիվար] պատ, որմ։

دیواربست [դիվարբա̈սթ] ցանկապատված, պատ քաշած։

دیوارکـوب [դիվարքուբ] պատի, պատին խփվող։ ساعت دیوارکـوب [սաա̈թե դիվարքուբ] պատի ժամացույց։

دیواره [դիվարե] միջնորմ։

دیـواری [դիվարի] պատի։ ساعت دیواری [սաա̈թե դիվարի] պատի ժամացույց։ روزنامهٔ دیواری [ռուզնամեյե դիվարի] պատի թերթ։

دیوان [դիվան] 1) դիվան, ատյան, 2) բանաստեղծությունների ժ ո ղ ո վ ա ծ ո ւ։ Հոգ. دواوین [դա̈վավին]։

دیوانحرب [դիվանհա̈րբ] զինվորական տրիբունալ։

دیوان‌خانه [դիվանխանե] դատարան, ատյան։

دیوانگـی [դիվանեգի] խելագարություն, գժություն։ دیوانگی‌کردن [դիվանեգի քա̈րդա̈ն] գժություն՝ հիմարություն անել։

دیوانه [դիվանե] դիվահար, խելագար, գիժ։

دیـوانـه‌بازی [դիվանեբազի] գժություն։ دیوانه‌بازی درآوردن [դիվանեբազի դա̈րավա̈րդա̈ն] գժություն անել։

دیوانه‌خانه [դիվանեխանե] գժանոց։

دیوانه‌وار [դիվանեվար] գժաբար, խելագարի պես։

دیوانی [դիվանի] 1) ատենական, 2) պալատական, 3) պետական։

دیوباد [դիվբադ] պտտահողմ, պտտամրրիկ (սատանի քամի)։

دیوبند [դիվբանդ] դևերին շղթայող, կախարդ։

دیوث [դայյուս] 1) եղջյուրավոր (կնոջից խաբված ամուսին), 2) կավատ, 3) սրիկա։

دیوثی [դայյուսի] 1) կավատություն, 2) սրիկայություն, ստորություն։

دیوچهره [դիվչեհրե] տե՛ս دیوسیما [դիվսիմա]։

دیوخوا(ی) [դիվխու(յ)] դիվաբարո, դիվաբնույթ։

دیودیده [դիվդիդե] 1) խելագար, խանգարված, գիժ, 2) հիմար, ապուշ։

دیور [դոյուր] տե՛ս եզ. دیر [դեյր]։

دیوزاد [դիվզադ] դևի ծնունդ, դիվածին։

دیوزده [դիվզադե] 1) դիվահար, այսահար, 2) տե՛ս دیودیده [դիվդիդե]։

دیوسار [դիվսար] և دیوسان [դիվսան] 1) դիվային, 2) դիվանման, անճոռնի։

دیوستان [դիվեսթան] դիվաստան, դիվանոց։

دیوسرشت [դիվսերեշթ] տե՛ս دیوخوا(ی) [դիվխու(յ)]։

دیوسیرت [դիվսիրաթ] տե՛ս دیوخوا(ی) [դիվխու(յ)]։

دیوسیما [դիվսիմա] դիվադեմ, այլանդակ։

دیوکردار [դիվքերդար] չարագործ։

دیوکرداری [դիվքերդարի] չարագործություն։

دیوکلوج [դիվքոլուչ] բժշկ. ընկնավոր, վերնոտ։

دیولاخ [դիվլախ] 1) դիվաբնակ անապատ, դիվաստան, 2) անապատ։

دیون [դոյուն] տե՛ս եզ. دین [դեյն]։

دیوهیکل [դիվհեյքալ] աժդահա, վիթխարի հասակ ունեցող։

دیوی [դիվի] 1) դիվային, 2) վիթխարի։

دیه [դիյե] արնագին, փրկագին։

دیهور [դիհուր] երկինք։

دیهیم [դեյհիմ] 1) թագ, 2) գահ։

دیهیمدار [դեյհիմդար] թագակիր, թագավոր։

دیهیمگذاری [դեյհիմգոզարի] թագադրություն։

ذ

ذ [զալ] պարսկական այբուբենի 11-րդ տառը։

ذابح [զաբեհ] 1) մորթող (անասուն), 2) զոհամատույց։

ذات [զաթ] 1) էություն, 2) բնույթ, բնություն, բնավորություն, 3) անձնավորություն, անհատ (մարդ)։ اسم ذات [էսմե զաթ] քերակ. գոյական անուն։ ذات شریف [զաթե շարիֆ] պատվական մարդ (անձնավորություն)։

ذاتاً [զաթան] ըստ էության, բնույթով։

ذات‌البین [զաթօլբեյն] փոխհարաբերություն։ اصلاح ذات‌البین کردن [էսլահե զաթօլբեյն քարդան] փոխհարաբերությունները բարելավել։

ذات‌الریه [զաթօրրիյե] բժշկ. թոքերի բորբոքում։

ذاتی [զաթի] 1) էական, հիմնական 2) բնական, բնածին։ حرارت ذاتی [հարարաթե զաթի] բնական՝ օրգանական ջերմություն։ صفات ذاتی [սեֆաթե զաթի] 1) անկապտելի հատկություններ, 2) բնածին հատկություններ։

ذاکر [զաքեր] 1) արտահայտվող, հիշատակող, 2) փառաբանող (աստծուն), 3) կրոն. իմամների նահատակության և վարքի մասին զրույցներ պատմող։

ذاهب [զահեբ] մեկնող, հեռացող։

ذائب [զաէբ] հալվող։

ذائقه [զաէղե] համ, ճաշակ։ حس ذائقه [հեսսե զաէղե] համի զգացում։

ذائقه‌شناس [զաէղեշենաս] փխբ. համարվողական։

ذبح [զեբհ] մորթ (անասունների)։ ذبح کردن [զեբհ քարդան] մորթել (անասուն)։

ذبذبه [զաբզաբե] տատանում, անվճռականություն։

ذبیح [զաբիհ] 1) մորթած (անասուն), 2) զոհելի, մատաղացու։

ذخیره [զախիրե] 1) պաշար, մթերում, ամբարում, 2) զին. պահեստային, պահեստի։ Հոգ. ذخائر [զախաէր] և ذخایر [զախայեր]։ ذخیره کردن [զախիրե քարդան] պաշար պատրաստել, մթերել, ամբարել։ سرباز ذخیره [սարբազե զախիրե] պահեստի զինվոր։ ذخیرهٔ لغوی [զախիրեյե լողավի] լեզվբ. բառապաշար։

ذرات [զարրաթ] հյուլեներ, մասնիկներ։ Եզ. ذره [զարրե]։ جهان ذرات [ջահանե զարրաթ] տիեզերքը՝ փոքր մասշտաբով, միկրոկոսմոս։

ذرت [զորրաթ] եգիպտացորեն։

ذرع [զար'] երկարության չափի միավոր (104 սանտիմետր)։

ذروه [զերվե և զորվե] 1) գագաթ, 2) բարձունք, գագաթնակետ։

ذره [զարրե] 1) հյուլե, մասնիկ, 2) մի կտոր, մի քիչ։ Հոգ. ذرات [զարրաթ]։

ذره‌ای [զարրեի] մոլեկուլյար։

ذره‌بین [զարրեբին] 1) խոշորացույց, 2) մանրադիտակ։

ذره‌بینی [զարրեբինի] միկրոսկոպիկ, մանրադիտակային, մանրադիտական։ موجودات ذره‌بینی [մովջուդաթե զարրեբինի] միկրոսկոպիկ էակներ։

ذره‌ذره [զարրեզարրե] մանր-մանր, քիչ-քիչ, կաթիլ-կաթիլ։

ذریعه [զարի'է] միջոց, եղանակ։

ذریه [զորրիյյե] սերունդ, զարմ, տոհմ, ցեղ։ Հոգ. ذریات [զորրիյյաթ]։

ذقن [զաղան] ծնոտ, կզակ։

ذکا [զաքա] տե՛ս ذکاوت [զաքավաթ]։

ذکاوت [զաքավաթ] 1) խելամտություն, սրաթափանցություն, 2) սրամտություն, ուշիմություն։

ذکر [զեքր] հիշատակում։ ذکر کردن [զեքր քարդան] հիշատակել։ قابل ذکر [ղաբելե զեքր] արժանահիշատակ, հիշատակության արժանի։

ذکور [զոքուր] արական սեռի։

ذکی [զաքի] 1) հանճարեղ, 2) խորաթափանց։

ذل [զոլ(լ)] 1) հնազանդություն, հլություն, 2) նվաստացածություն։

ذلاقت [զալաղաթ] 1) սահունություն (խոսքի), 2) պերճախոսություն։

ذلالت [զալալաթ] 1) ստորություն, նվաստություն, անարգություն, 2) թշվառություն։

ذلت [զելլաթ] տե՛ս ذلالت [զալալաթ]։

ذله [զելլե] հոգնած, բեզարած։ ذله شدن [զելլե շոդան] սաստիկ հոգնել։ ذله کردن [զելլե քարդան] հոգնեցնել, չարչարել։

ذلیق [զալիղ] ճարտարախոս, խոսքաշեն։

ذلیل [զալիլ] 1) նվաստ, անարգ, 2) թշվառ, անկարող, 3) արհամարհված։

ذم [զամ(մ)] մեղադրանք, պարսավ, կշտամբանք։ Հոգ. ذموم [զոմում]։ ذم کردن [զամ(մ) քարդան] մեղադրել, կշտամբել։

ذمام [զեմամ] 1) պարտականություն, 2) պարտավորություն, 3) պարտք, պատիվ։

ذمائم [զեմաէմ] և ذمایم [զեմայեմ] տե՛ս եզ. ذمیمه [զամիմե]։

ذمت [զեմմաթ] տե՛ս ذمه [զեմմե]։

ذمم [զեմամ] տե՛ս եզ. ذمه [զեմմե]։

ذموم [զոմում] տե՛ս եզ. ذم [զամ(մ)]։

ذمه [զեմմե] 1) պարտականություն, բարոյական պարտք, 2) պարտավորություն, պատասխանատվություն։ Հոգ. ذمم [զեմամ]։

ذمه‌دار [զեմմեդար] 1) պարտավորված 2) պատասխանատու։

ذمه‌داری [զեմմեդարի] տե՛ս ذمه [զեմմե] նշան. 1 և 2, 3) հոգս։

ذميم [զամիմ] խայտառակ, ամոթալի, անարգ։

ذميمه [զամիմե] դատապարտելի՝ պարսավելի արարք։ Հոգ. ذمائم [զամաեմ]։

ذنب [զանաբ] պոչ։

ذنب [զամբ] մեղք, հանցանք, զանցանք։ Հոգ. ذنوب [զոնուբ]։

ذنوب [զոնուբ] տե՛ս եզ. ذنب [զամբ]։

ذو [զու] տե՛ս ذی [զի]։

ذوات [զավաթ] տե՛ս եզ. ذات [զաթ]։

ذوالاحترام [զոլէհթերամ] հարգելի։

ذوالجلال [զոլջալալ] վեհաշուք։

ذوالقدر [զոլղադր] հարգարժան։

ذوالقرنین [զոլղարնեյն] երկեղջյուր։

ذوب [զուբ] ձուլում, հալում։ کارخانهٔ ذوب فلز [քարխանեյե զուբե ֆելեզ] մետալուրգիական գործարան։

ذوب‌شدنی [զուբ շոդանի] դյուրահալ, հալուն։

ذوحیاتین [զուհայաթեյն] կենդ. երկկենցաղ։

ذوزنقه [զուզանաղե] մաթ. տրապեցիա։

ذوق [զովղ] 1) ճաշակ, 2) ձիրք, տաղանդ, 3) խինդ, հրճվանք։ اهل ذوق [ահլե զովղ] արվեստասեր, գեղամոլ։ ذوق‌کردن [զովղ քարդան] հրճվել։ توی ذوق زدن [թույե զովղ զադան] հիասթափեցնել։

ذوق‌آور [զովղավար] զվարճալի, հետաքրքրաշարժ։

ذوق‌زده [զովղզադե] խանդավառ, հիացած։

ذوقمند [զովղմանդ] արվեստասեր, գեղամոլ։

ذوقی [զովղի] գեղագիտական, էսթետիկական։

ذوی‌العقول [զավիլօղուլ] բանական (մարդը)։ غیر ذوی‌العقول [ղեյրե զավիլօղուլ] ոչ բանական (կենդանի)։

ذهاب [զահաբ] մեկնում։ ایاب و ذهاب [այաբոզահաբ] 1) երթևեկություն, 2) ժամանում և մեկնում։

ذهن [զեհն] 1) հիշողություն, 2) խելք, միտք, դատողություն, բանականություն։ Հոգ. اذهان [ազհան]։

ذهنی [զեհնի] մտավոր, մտահայեցողական։

ذهول [զոհուլ] 1) մոռացկոտություն, անփութություն, 2) անուշադրություն, 3) զանցառություն։

ذی [զի] տեր, օժտված, ունեցող։

ذیجود [զիջուդ] մեծահոգի։

ذی‌حس [զիհես(ս)] զգայուն։

ذیحق [զիհաղ(ղ)] իրավացի։ ذیحق بودن [զիհաղ(ղ) բուդան] իրավացի լինել։

ذی‌حیات [զիհեյաթ] տե՛ս ذیروح [զիրուհ]։

ذیروح [զիրուհ] շնչավոր։ غیر ذیروح [ղեյրե զիրուհ] անշունչ։

ذیشأن [զիշա՛ն] բարձր դիրք ունեցող, բարձրաստիճան։

ذیشعور [զիշոուր] 1) խելացի, խելամիտ, 2) բանական։

ذی‌صلاحیت [զիսալահիյաթ] 1) իրավասու, 2) ձեռնհաս, իրազեկ, 3) հեղինակավոր։

ذیقیمت [զիղեյմաթ] թանկագին, արժեքավոր։

ذی‌عقل [զիաղլ] խելացի, խելքի տեր։

ذی‌علاقه [զիալաղե] շահագրգռված։

ذیل [զեյլ] 1) ներքո, 2) հետևյալ։

ذیلا [զեյլան] ստորև։

ذیمدخل [զիմադխալ] 1) մասնակից, 2) ներգործող։

ذی‌نفس [զինաֆս] կենդանի էակ՝ շունչ։

ذینفع [զինաֆ՛] շահագրգռված։ ذینفع‌بودن [զինաֆ՛ բուդան] շահագրգռված լինել։

ذینفوذ [զինոֆուզ] ազդեցիկ։

ر

ر [ռե] պարսկական այբուբենի 12-րդ տառը։

را [ռա] հետդիր (հայցական հոլովի ցուցիչ՝ որոշյալ առումով)։

رابط [ռաբեթ] 1) կապող, կապ հաստատող, 2) միջնորդ։

رابطه [ռաբեթե] 1) կապ, հարաբերություն, առնչություն, 2) քերակ. շաղկապ։ Հոգ. روابط [ռավաբեթ]։

رابع [ռաբե՛] չորրորդ։

رابعا [ռաբե՛ան] նույնը՝ رابع [ռաբե՛]։

راتب [ռաթեբ] հաստատուն, կայուն։

راتبه [ռաթեբե] 1) թոշակ, կենսաթոշակ, 2) տե՛ս راتب [ռաթեբ], 3) օրապահիկ, մթերաբաժին։

راتبه‌خوار [ռաթեբեխար] 1) թոշակառու, 2) օրապահիկ ստացող։

راجح [ռաջեհ] 1) գերադասելի, 2) գերիշխող։ راجح بودن [ռաջեհ բուդան] գերադաս լինել, առավելություն ունենալ։

راجع [ռաջե՛] 1) վերադարձող, 2) կրկնվող։ راجع به [ռաջե՛ բե] մասին, վերաբերյալ։ تب راجع [թաբե ռաջե՛] բժշկ. կրկնվող տենդ։

راجی [ռաջի] 1) հուսացող, 2) ապավինող։

راحت [ռահաթ] հանգիստ, հանդարտ։ راحت شدن (کردن) [ռահաթ շոդան (քարդան)] հանգստանալ։

راحت‌افزا [ռահաթաֆզա] տե՛ս راحت‌بخش [ռահաթբախշ]։

راحت‌الحلقوم [ռահաթօլհոլղում] ռահաթլոխում։

راحت‌باش [ռահաթբաշ] ռազմ. դադարք, դադար։

راحت‌بخش [ռահաթբախշ] հանգստացուցիչ։

راحت‌طلب [ռահաթթալաբ] հանգստասեր, փափկակյաց, փափկամոլ։

راحت‌طلبی [ռահաթթալաբի] հանգստասիրություն, փափկակենցաղություն։

راحتی [ռահաթի] 1) հանգստություն, հարմարավետություն, 2) հանգիստ։ صندلی راحتی [սանդալիյե ռահաթի] բազկաթոռ (փափուկ)։ کفش راحتی [քաֆշե ռահաթի] չստեր, փափուջներ։

راحل [ռահել] ճանապարհորդ։ Հոգ. رحال [ռոհհալ]։

راحله [ռահելե] գրաստ։ Հոգ. رواحل [ռավահել]։

راحم [ռահեմ] գթասիրտ, գթառատ, ողորմած։

راخ [ռախ] վիշտ, թախիծ, տխրություն։

راد [ռադ] 1) առատաձեռն, մեծահոգի, 2) արի, խիզախ։

رادار [ռադար] ռադար։

رادبو(ی) [ռադբու(յ)] բուս. հալվե։

راددست [ռադդասթ] առատաձեռն, մեծահոգի։

راددستی [ռադդասթի] առատաձեռնություն, մեծահոգություն։

رادع [ռադե՛] 1) արգելք, խոչընդոտ, 2) խանգարիչ, կասեցնող։

رادمرد [ռադմարդ] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի, վեհանձն, 3) քաջակորով, քաջարի։

رادمردی [ռադմարդի] տե՛ս رادی [ռադի]։

رادمنش [ռադմանեշ] 1) առատաբուռն, առատաձեռն, 2) մեծահոգի, վեհանձն, 3) քաջակորով, քաջարի։

رادمنشی [ռադմանեշի] տե՛ս رادی [ռադի]։

رادی [ռադի] 1) առատաձեռնություն, 2) մեծահոգություն, վեհանձնություն, 3) քաջություն, խիզախություն։

رادیکال [ռադիքալ] 1) քաղ. արմատական, ռադիկալ, 2) մաթ. արմատական։

رادیکالیسم [ռադիքալիզմ] քաղ. արմատականություն, ռադիկալիզմ։

رادیو [ռադյո] ռադիո, ռադիոընդունիչ։

رادیوساز [ռադիոսազ] ռադիոընդունիչների վարպետ։

رادیوئی [ռադյոյի] ռադիոյով հաղորդվող։ برنامۀ رادیوئی [բարնամեյե ռադյոյի] ռադիոհաղորդում։

راز [ռազ] գաղտնիք։ راز فاش کردن [ռազ ֆաշ քարդան] գաղտնիք հրապարակ հանել։

رازپوش [ռազփուշ] գաղտնապահ։

رازدار [ռազդար] 1) խորհրդապահ, գաղտնապահ, 2) վստահելի (մարդ)։

رازداری [ռազդարի] գաղտնապահություն։

رازدان [ռազդան] գաղտնիքներ իմացող։

رازق [ռազեղ] ապրուստ տվող, կերակրող։

رازك [ռազըք] բուս. հմուլ, գայլուկ,

رازگشائی [ռազգոշայի] գաղտնիքի հրապարակում։

رازونیاز [ռազոնիյազ] մտերմիկ զրույց։ راز ونیاز کردن [ռազոնիյազ քարդան] մտերմիկ զրուցել, սիրտը բաց անել, գաղտնիքներին հաղորդակից դարձնել, կիսվել։

رازیانه [ռազյանե] բուս. սամիթ։ رازیانۀ رومی [ռազյանեյե ռումի] անիսոն։

رأس [ռա՛ս] 1) գլուխ, գագաթ. 2) սկիզբ, 3) գլուխ (դասանիշ կենդ. հաշվելու)։ Հոգ. رئوس [ռոուս]։ دو رأس گوسفند [դո ռա՛ս գուսֆանդ] երկու գլուխ ոչխար։ در رأس [դար ռա՛ս(ե)] գլխավորությամբ։

رأس المال [ռա՛սօլմալ] և قیمت رأس المال [ղեյմաթե ռա՛սօլմալ] ինքնարժեք։

راست [ռասթ] 1) ուղիղ, 2) ճշմարիտ, արդար, 3) աջ։ راه راست [ռահե ռասթ] ուղիղ ճանապարհ։ سمت راست [սամթե ռասթ] աջակողմ։

راستا [ռասթա] 1) մաթ. ուղղություն, 2) խանութների շարք։

راستاحسینی [ռասթահոսեյնի] շիտակ, անկեղծ, արդարացի, անխարդախ։

راست اعتقاد [ռասթէ՛թեղադ] ճիշտ համոզմունքի տեր, 2) ամուր հավատով։

راست باز [ռասթբազ] 1) ազնիվ, անկեղծ, շիտակ, 2) անաչառ, արդար։

راست بازی [ռասթբազի] 1) ազնվություն, անկեղծություն, շիտակություն, 2) անաչառություն։

راست بین [ռասթբին] 1) անաչառ, անկողմնակալ, 2) խորաթափանց։

راست بینی [ռասթբինի] 1) անաչառություն, անկողմնակալություն, 2) խորաթափանցություն։

راست راستی [ռասթռասթի] իսկապես։

راست روده [ռասթռուդե] անատ. ուղիղ աղիք։

راستکار [ռասթքար] 1) ազնիվ, օրինավոր, 2) արդար։

راستکاری [ռասթքարի] 1) ազնվություն, օրինավորություն, 2) արդարություն։

راست کردار [ռասթքերդար] տե՛ս راستکار [ռասթքար]։

راست کرداری [ռասթքերդարի] տե՛ս راستکاری [ռասթքարի]։

راستکی [ռասթաքի] փխբ. երեսին՝ ճակատին, առանց քաշվելու, ուղղակի (ասել)։

راست گو [ռասթգու] ճշմարտախոս, ճշտախոս։

راست گوشه [ռասթգուշե] երկրչփ. ուղղանկյուն։

راستگوئی [ռասթգույի] ճշմարտախոսություն, ճշտախոսություն։

راست نما(ی) [ռասթնոմա(յ)] ճշմարիտ թվացող։

راسته [ռասթե] 1) մաթ. ուղիղ գիծ, 2) խանութների շարք, 3) սուկի, 4) բուս. կենդ. դաս։

راسته حسینی [ռասթեհոսեյնի] տե՛ս راستاحسینی [ռասթահոսեյնի]։

راستی [ռասթի] 1) ճշմարտություն, ճշտություն, 2) իսկապես, 3) մի՞թե, 4) ի դեպ, 5) ի միջի այլոց։

راستی راستی [ռասթիռասթի] տե՛ս راست راستی [ռասթռասթի]։

راستین [ռասթին] իսկական։

راسخ [ռասեխ] 1) ամուր, հաստատ, 2) անհողդողդ, հաստատակամ։

راسخ قدم [ռասեխղադամ] հաստատաքայլ, անսասան, անհողդողդ, անդրդվելի։

راسو [ռասու] 1) կենդ. աքիս, 2) հետաքրքրասեր մարդ։

راش [ռաշ] I 1) կալսած հացահատիկի կույտ, 2) շտեմարան, պահեստ (հացահատիկի)։

راش [ռաշ] II աճարենի, հաճարենի։

راشد [ռաշեդ] արդարակյաց, բարեպաշտ, առաքինի, ուղղահավատ։

راشی [ռաշի] կաշառատու։

راصد [ռասեդ] 1) դարանակալ, 2) դիտող, դետ։

راضع [ռազե՛] 1) ծծկեր, 2) անօգնական։

راضی [ռազի] 1) գոհ, բավարարված, 2) համաձայն։ راضی شدن [ռազի շոդան] համաձայնվել, բավարարվել։ راضی کردن [ռազի քարդան] համոզել, բավարարել, գոհացնել։

راعی [ռաի] 1) հովիվ, 2) պահապան, պաշտպան։ Հոգ. رعات [ռոաթ]։

راغ [ռաղ] 1) լեռան ստորոտ, սարալանջ, 2) մարգագետին։

راغب [ռաղեբ] հակված, ցանկացող։

رأفت [ռա՛ֆաթ] գութ, գթություն, կարեկցություն, կարեկցանք։

رافض [ռաֆեզ] 1) մերժող, հրաժարվող, հերքող, 2) հերետիկոս։

رافضی [ռաֆեզի] 1) ռաֆեզի (սուննիների կողմից շիիթներին տրված մականուն), 2) ռաֆիզ(ներ), հերետիկոս(ներ)։

رافع [ռաֆե՛] 1) բարձրացնող, 2) վերացնող, առաջն առնող, բուժող։

راقم [ռաղեմ] 1) գրող, 2) նկարող, 3) գրագետ։

راقی [ռաղի] 1) թովիչ, հմայիչ, կախարդիչ, 2) բախտագուշակ։

راقیه [ռաղիյե] 1) առաջավոր, 2) զարգացած։ ممالك راقیه [մամալեքե ռաղիյե] առաջավոր երկրներ։

راکب [ռաքեբ] 1) հեծյալ, 2) ուղևոր։ Հոգ. راکبین [ռաքեբին]։

راکت [ռաքեթ] սպորտ. ռակետ, ձեռնաթիակ։

راکتور [ռեակթոր] ռեակտոր։ راکتور اتمی [ռեակթորե աթոմի] ատոմային ռեակտոր։

راکد [ռաքեդ] կանգնած, լճացած (ջուր, շուկա, առևտուր)։ آب راکد [աբե ռաքեդ] լճացած ջուր։ بازار راکد [բազարե ռաքեդ] անառևտուր շուկա։

راکدی [ռաքեդի] լճացում։

رآلیسم [ռեալիզմ] ռեալիզմ։ رآلیسم انتقادی [ռեալիզմե էնթեղադի] քննադատական ռեալիզմ։ رآلیسم سوسیالیستی [ռեալիզմե սոսիալիսթի] սոցիալիստական ռեալիզմ։

رام [ռամ] 1) ընտանի, ընտելացած, հնազանդ, 2) ձեռնասուն։ رام شدن [ռամ շոդան] հնազանդվել, ընտելանալ։ رام کردن [ռամ քարդան] հնազանդեցնել, ընտելացնել։

رامح [ռամեհ] նիզակակիր։

رامش [ռամեշ] 1) հանգիստ, 2) զվարճություն, 3) երգ, նվագ։

رامشگاه [ռամեշգահ] հանգստի վայր։

رامشگر [ռամեշգար] 1) երաժիշտ, 2) երգիչ, 3) պարող։

رامکننده [ռամքոնանդե] վարժեցնող, զսպիչ։

رامی [ռամի] I հնազանդություն, հլություն։

رامی [ռամի] II նետաձիգ, աղեղնաձիգ։

ران [ռան] զիստ, ազդր, բուդ։

راندگی [ռանդեգի] վտարում, քշում։

راندن [ռանդան] 1) քշել, վանել, հեռացնել, 2) վարել (մեքենա)։

راندوو [ռանդեվու] ժամադրություն։

رانده [ռանդե] քշված, վտարված, հեռացված։

رانندگی [ռանանդեգի] վարորդություն, մեքենավարություն։

راننده [ռանանդե] վարորդ։

راوی [ռավի] պատմիչ, պատմող, առասացող։ Հոգ. رواة [ռովաթ]։

راویز [ռավիզ] բուս. ուղտափուշ, տատասկափուշ։

راویه [ռավիյե] I տե՛ս راوی [ռավի]։

راویه [ռավիյե] II ջրի տիկ։

راه [ռահ] 1) ճանապարհ, ուղի, 2) եղանակ, ուղի։ از راه صلح [ա̈զ ռահե սոլհ] խաղաղ ճանապարհով։ راه رفتن [ռահ ռա̈ֆթա̈ն] քայլել։

راهآب [ռահաբ] ջրանցք։

راهآموز [ռահամուզ] ուղեցույց։

راهآورد [ռահավա̈րդ] ընծա, պարգև (հավից՝ ճանապարհորդությունից բերված)։

راهآهن [ռ ա հ ա հ ա̈ ն] երկաթուղի։ راهآهن زیرزمینی [ռահահա̈նե զիրզա̈մինի] մետրո։

راهب [ռահեբ] ճգնավոր, վանական, աբեղա։ Հոգ. رهبان [ռոհբան]։

راهبان [ռահբան] ճանապարհի պահապան։

راهبند [ռահբա̈նդ] ուղեփակոց։

راهبندان [ռահբա̈նդան] ճանապարհի փակում։

راهبه [ռահեբե] միանձնուհի։

راهپیما [ռահփեյմա] 1) քայլորդ, 2) ճանապարհորդ։

راهپیمائی [ռահփեյմայի] 1) քայլերթ, քայլարշավ, 2) ճանապարհորդություն։

راهحل [ռահհա̈լ(լ)] լուծման ճանապարհ։

راهدار [ռահդար] 1) ճանապարհի պահապան, 2) մաքսատու, 3) գծավոր, զոլավոր։

راهدان [ռահդան] ուղեցույց, ճանապարհ իմացող։

راهراه [ռահռահ] գծավոր (կտոր, թուղթ)։

راهرو [ռահռոու] միջանցք։

راهروی [ռահռա̈վի] քայլընթաց, ճամփորդություն ոտքով, երթ։

راهزن [ռահզա̈ն] ավազակ, ելուզակ։

راهزنانه [ռահզա̈նանե] ավազակաբար։

راهزنی [ռահզա̈նի] ավազակություն։

راهساز [ռահսազ] ճանապարհաշինարար։

راهسازی [ռահսազի] ճանապարհաշինություն։

راهگذر [ռահգոզա̈ր] 1) անցորդ, ուղևոր, ճանապարհորդ, 2) անցք, անցարան, կառանց(ք)։

راهگستر [ռահգոսթա̈ր] արագընթաց, արագավազ։

راهن [ռահեն] գրավատու, գրավադիր։

راهنامه [ռահնամե] 1) ուղեցույց, տեղեկատու, 2) երթուղի։

راهنما [ռահնա̈մա] 1) ուղեցույց, առաջնորդ, 2) ճանապարհների ցուցիչ։

راهنمائی [ռահնա̈մայի] 1) առաջնորդություն, առաջնորդում, 2) ճանապարհը ցույց տալը։ چراغ راهنمائی [չերաղե ռահնա̈մայի] լուսակիր։

راهنمون [ռահնա̈մուն] տե՛ս راهنما [ռահնա̈մա]։

راهنمونی [ռահնա̈մունի] տե՛ս راهنمائی [ռահնա̈մայի]։

راهنورد [ռահնա̈վա̈րդ] ճանապարհորդ, քայլորդ։

راهی [ռահի] ճանապարհորդական, ուղևորության համար պատրաստված։ راهی شدن [ռահի շոդա̈ն] ճանապարհ ընկնել, ուղևորվել։

رای [ռայ] խորհուրդ, խորհրդակցում։ رای زدن [ռայ զա̈դա̈ն] խորհրդակցել։

رأی [ռա̈՛յ] 1) կարծիք, 2) վճիռ, 3) քվե, 4) ձայն (քվեարկության), 5) քվեարկություն։ رأی اعتماد [ռա՛յե է՛թեմադ] վստահության քվե։ رأی قطعی [ռա̈՛յե ղա̈թ՛ի] վերջնական վճիռ։ رأی قاطع [ռա̈՛յե ղաթե՛] վճռական ձայն։ رأی مشورتی [ռա̈՛յե մա̈շվերա̈թի] խորհրդակցական ձայն։ حق رأی [հա̈ղղե ռա̈՛յ] քվեարկության իրավունք։ رأی عمومی [ռա̈՛յե օմումի] հանրաքվե։ رأی علنی [ռա̈՛յե ա̈լա̈նի] բաց քվեարկություն։ رأی مخفی [ռա̈՛յե մա̈խֆի] փակ՝ գաղտնի քվեարկություն։ رأی منفی [ռա̈՛յե մա̈նֆի] դեմ քվե։ رأی مثبت [ռա̈՛յե մոսբա̈թ] կողմ քվե։

رأی العین [ռա̈՛յոլէյն] սեփական աչքերով տեսնելը։

رایج [ռայեջ] և رائج [ռաէջ] 1) տարածված, 2) շրջանառության մեջ գտնվող, 3) վարուն, գնայուն։

رایحه [ռայեհե] հոտ, բուրմունք, բուրում, հոտավետություն։

رأیدهی [ռ ա̈ յ՛ դ ե հ ի] քվեարկություն։ رأیدهی عمومی [ռա̈՛յդեհիյե օմումի] հանրաքվե։

رایزن [ռայզա̈ն] խորհրդական, խորհրդատու։ رایزن سفارت [ռայզա̈նե սեֆարա̈թ] դեսպանության խորհրդական։ رایزن حقوق [ռայզա̈նե հողուղ] իրավախորհրդատու։

رایزنی [ռայզա̈նի] 1) խորհուրդ, կոնսուլտացիա, 2) կարծիքի հայտնում։ رایزنی کردن [ռայզա̈նի քա̈րդա̈ն] խորհուրդ տալ, կոնսուլտացիա անել։

رایش [ռայեշ] կաշառատուի և կաշառառուի միջև միջնորդ։

رایض [ռայեզ] և رائض [ռաէզ] ձիավարժիչ։

رایق [ռայեղ] և رائق [ռաէղ] 1) մաքուր, վճիտ, 2) հրաշալի, փայլուն, 3) իսկական։

رایگان [ռայ(ե)գան] ձրի, անվճար։

رأیگیری [ռա̈՛յգիրի] քվեարկություն։

رب [ռա̈բ(բ)] 1) տեր, 2) աստված։ Հոգ. ارباب [ա̈րբաբ]։ یارب [յա ռա̈բ(բ)] ով տեր՛ տեր աստված։

رب [ռոբ(բ)] թանձր հյութ։ Հոգ. ربوب [ռոբուբ]։

ربا [ռեբա] դրամի տոկոս, վաշխ։

رباب [ռոբաբ] ռուբաբ (լարային երաժշտ. գործիք)։

رباخوار [ռեբախար] վաշխառու։

رباخوارانه [ռեբախարանե] վաշխառուաբար, վաշխառուի պես։

رباخواری [ռեբախարի] վաշխառություն։

رباخور [ռեբախոր] տե՛ս رباخوار [ռեբախար]։

رباخورانه [ռեբախորանե] տե՛ս رباخوارانه [ռեբախարանե]։

رباخوری [ռեբախորի] տե՛ս رباخواری [ռեբախարի]։

رباط [ռեբաթ, ռա̈բաթ] I պանդոկ, օթևան։

رباط [ռեբաթ] II 1) անատ. կապան, 2) թոկ, 3) վիրակապ, բինտ։

رباعی [ռոբաի] քառյակ։ Հոգ. رباعیات [ռոբաիյաթ]։

رب العالمین [ռա̈բբոլալա̈մին] աշխարհների տեր։

رب النوع [ռա̈բբոննոու՛] դից, հեթանոսական աստվածություն։

ربانی [ռա̈բբանի] 1) աստծու, 2) աստվածային, 3) բարեպաշտ։ حکیم ربانی [հա̈քիմե ռա̈բբանի] աստվածաբան։

رباینده [ռոբայա̈նդե] 1) հափշտակող, գող, 2) ձգող, գրավիչ, հրապուրիչ։

ربح [ռեբհ] տոկոս, շահ։

ربحآور [ռեբհավա̈ր] տոկոսաբեր, շահութաբեր։

ربط [ռ ա̈ բ թ] 1) կապ, կապակցություն, 2) առնչություն։ حرف ربط [հա̈րֆե ռա̈բթ] քեր. շաղկապ։ بمن ربطی ندارد [բեմա̈ն ռա̈բթի նա̈դարա̈դ] ինձ չի վերաբերում։

ربع [ռոբ՛] քառորդ։

ربعی [ռոբ՛ի] եռամսյակային։ قسط ربعی [ղեսթե ռոբ՛ի] եռամսյակային վճարում։

ربقه [ռա̈բղե] 1) հանգույց, կապ, օղակ, օղապարան, 2) պարանոցակապ (շ ն ե ր ի), 3) լուծ։

ربوبیت [ռոբուբիյյա̈թ] 1) կրոն. աստվածայնություն, 2) տիրապետություն։

ربودگی [ռոբուդեգի] հափշտակում, առևանգում։

ربودن [ռոբուդա̈ն] 1) խլել, հափշտակել, 2) առևանգել։

ربه [ռա̈բբե] և ربة [ռա̈բբա̈թ] 1) աստվածուհի, 2) տիրուհի։

ربة النوع [ռա̈բբա̈թոննոու՛] հեթանոս աստվածուհի, դիցուհի։

ربیع [ռա̈բի՛] գարուն։

ربیعی [ռա̈բի՛ի] գարնանային։

رپورتاژ [ռեփորթաժ] ռեպորտաժ։

رتبه [ռոթբե] աստիճան, կարգ։ Հոգ. رتب [ռոթա̈բ]։

رتق وفتق [ռ ա̈ թ ղ ո ֆ ա̈ թ ղ] ղեկավարում, տնօրինում։ رتق وفتق کردن [ռա̈թղոֆա̈թղ քա̈րդա̈ն] տնօրինել։

رتیل [ռոթեյլ] մորմ, փաղանգ, փաղիժ։

رثاء [ռեսա] 1) ողբում, սգում, 2) մահախոսական, 3) եղերերգություն, էլեգիա։

رج [ռա̈ջ] 1) շարք, շարան, 2) շերտ։

رجاء [ռեջա] 1) հույս, 2) ապավինում։ رجا داشتن [ռեջա դաշթա̈ն] հուսալ, ապավինել։

رجال [ռեջալ] գործիչներ։ Եզ. رجل [ռա̈-

ջոլ]։ رجال دولت [ռեջալե դոուլա̈թ] պետական գործիչներ։

رجاله [ռա̈ջջալե] 1) հասարակության տականքներ, 2) ստոր՝ նենգ մարդ։

رجاله‌بازی [ռա̈ջջալեբազի] խուլիգանություն։ رجاله‌بازی درآوردن [ռա̈ջջալեբազի դա̈ր ավա̈րդա̈ն] խուլիգանություն անել։

رج‌بندی [ռա̈ջբա̈նդի] շարքի դասավորում, رج‌بندی کردن [ռա̈ջբա̈նդի քա̈րդա̈ն] շարանել, տողան կազմել։

رجحان [ռոջհան] գերադասություն, նախապատվություն, գերազանցություն։ رجحان دادن [ռոջհան դադա̈ն] գերադասել, նախապատվություն տալ։

رجز [ռա̈ջա̈զ] ինքնագովություն։

رجزخوان [ռա̈ջա̈զխան] պարծենկոտ, սնապարծ, պոռոտախոս, ճամարտակող։

رجزخوانی [ռա̈ջա̈զխանի] պարծենկոտություն, սնապարծություն, պոռոտախոսություն, ճամարտակություն։ رجزخوانی کردن [ռա̈ջա̈զխանի քա̈րդա̈ն] ինքնագովությամբ զբաղվել։

رجعت [ռա̈ջ՚ա̈թ] վերադարձ, կրկնում, ռեցիդիվ։ رجعت مرض [ռա̈ջ՚ա̈թե մա̈րա̈զ] հիվանդության կրկնություն։ رجعت کردن [ռա̈ջ՚ա̈թ քա̈րդա̈ն] կրկնվել։

رجل [ռա̈ջոլ] գործիչ, մարդ։ Հոգ. رجال [ռեջալ]։ رجل اجتماعی [ռա̈ջոլե էջթեմաի] հասարակական գործիչ։ رجل سیاسی [ռա̈ջոլե սիյասի] քաղաքական գործիչ։

رجم [ռա̈ջմ] կրոն. 1) քարկոծում, 2) նզովք, դատապարտում։

رجوع [ռոջու՚] 1) դիմում (որևէ մեկին), 2) վերադարձ։ رجوع کردن [ռոջու՚ քա̈րդա̈ն] դիմել։

رجولیت [ռոջուլիյա̈թ] առնականություն, այրություն։

رجیم [ռա̈ջիմ] նզովյալ, անիծյալ։

رچک [ռա̈չեք] բխկոց, զկռտոց։

رحل [ռա̈հլ] 1) ուղեբեռ, 2) ուղտի թամբ, 3) գրակալ։ رحل اقامت افکندن [ռա̈հլե էղամա̈թ ա̈ֆքա̈նդա̈ն] բնակություն հաստատել։

رحلت [ռեհլա̈թ] 1) մեկնում, վերաբնակեցում, գաղթ, 2) մահ։ رحلت کردن [ռեհլա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) մեկնել, վերաբնակվել, 2) մեռնել։

رحم [ռա̈հա̈մ] 1) անատ. արգանդ, 2) ազգակցություն, ազգակցական կապեր։ Հոգ. ارحام [ա̈րհամ]։ صلهٔ رحم [սելեյե ռա̈հա̈մ] ազգակցական կապ։

رحم [ռա̈հմ] գութ, կարեկցություն։ رحم کردن [ռա̈հմ քա̈րդա̈ն] գթալ, կարեկցել։

رحمان [ռա̈հման] ողորմած։

رحمانی [ռա̈հմանի] աստվածային, աստծու։

رحمت [ռա̈հմա̈թ] 1) գութ, գթություն, ողորմածություն, 2) թողություն, ներում, 3) ողորմի։ رحمت کردن [ռա̈հմա̈թ քա̈րդա̈ն] թողություն տալ։ رحمت فرستادن [ռա̈հմա̈թ ֆերեսթադա̈ն] աստծու օրհնությունը խնդրել, ողորմի տալ։

رحمت‌الله‌علیه [ռա̈հմա̈թօլլահօա̈լեյհ] աստված ողորմի նրան։

رحمتی [ռա̈հմա̈թի] հանգուցյալ։

رحم‌دل [ռա̈հմդել] գթասիրտ, բարեգութ, կարեկից։

رحم‌دلی [ռա̈հմդելի] գթասրտություն, բարեգթություն, ողորմածություն։

رحمن [ռա̈հմա̈ն] տե՛ս رحمان [ռա̈հման]։

رحیل [ռա̈հիլ] 1) մեկնում, 2) ճամփորդություն։

رحیم [ռա̈հիմ] 1) ողորմած, գթասիրտ, գթառատ, կարեկից, 2) ներող։

رحیمانه [ռա̈հիմանե] 1) ողորմածաբար, բարեգթորեն, 2) ներողաբար։

رخ [ռոխ] I 1) այտ, թուշ, 2) դեմք (գռ. ռեխ)։ رخ دادن [ռոխ դադա̈ն] տեղի ունենալ, պատահել։

رخ [ռոխ] II շխմ. նավակ։

رخاء [ռա̈խա] բավարարվածություն, բարօրություն, բարեկեցություն։

رخام [ռոխամ] մարմար։

رخاوت [ռա̈խավա̈թ] թուլություն, ակարություն։

رخت [ռա̈խթ] 1) հագուստ, 2) ուղեբեռ, 3) կահկարասի։ رخت کندن [ռա̈խթ քա̈նդա̈ն] հանվել, հագուստը հանել։ رخت بستن [ռա̈խթ բա̈սթա̈ն] ուղեբեռը կապկպել։ رخت از جهان بربستن [ռա̈խթ ա̈զ ջա̈հան բա̈ր բա̈սթա̈ն] մեռնել։

رختخواب [ռա̈խթեխաբ] անկողին, տեղաշոր։

رخت‌دار [ռա̈խթդար] հանդերձապահ։

رخت‌شو [ռա̈խթշու] լվացարար։

رخت‌شوخانه [ռա̈խթշուխանե] լվացքատուն։

رخت‌شور [ռա̈խթշուր] տե՛ս رخت‌شو [ռա̈խթշու]։

رخت‌شورخانه [ռա̈խթշուրխանե] տե՛ս رخت‌شوخانه [ռա̈խթշուխանե]։

رخت‌شوری [ռա̈խթշուրի] լվացք։ رختشوری کردن [ռա̈խթշուրի քա̈րդա̈ն] լվացք անել։

رختشوئی [ռա̈խթշույի] տե՛ս رختشوری [ռա̈խթշուրի]։ ماشین رختشوئی [մաշինե ռա̈խթշույի] լվացքի մեքենա։

رخت‌کن [ռա̈խթքա̈ն] հանդերձարան։

رخت‌کنی [ռա̈խթքա̈նի] տե՛ս رخت‌کن [ռա̈խթքա̈ն]։

رخداد [ռոխդադ] դեպք, դիպված, պատահար։

رخسار [ռոխսար] 1) այտ, երես, 2) կերպարանք։

رخساره [ռոխսարե] տե՛ս رخسار [ռոխսար]։

رخش [ռա̈խշ] I 1) լույս, 2) շող, փայլ, ցոլք։

رخش [ռա̈խշ] II 1) կարմիր, աշխետ, 2) Ռոստամի ձիու անունը։

رخشان [ռա̈խշան] փայլուն, փայլատակող։

رخشش [ռա̈խշեշ] փայլ, շող, ճաճանչ։

رخشندگی [ռա̈խշա̈նդեգի] փայլունություն, շողշողում, պսպղոց, ճաճանչում, փայլ, շող։

رخشنده [ռա̈խշա̈նդե] շողշողուն, փայլուն, փայլատակող։

رخشیدن [ռա̈խշիդա̈ն] փայլել, շողշողալ, փայլատակել։

رخصت [ռոխսա̈թ] թույլտվություն։ رخصت خواستن [ռոխսա̈թ խասթա̈ն] թույլտվություն խնդրել։

رخصت‌نامه [ռոխսա̈թնամե] գրավոր թույլտվություն։

رخمه [ռա̈խմե] կենդ. գառնանգղ, կորճ, գրիֆ։

رخنه [ռա̈խնե, ռեխնե] ճեղք, բացվածք։ رخنه کردن [ռեխնե քա̈րդա̈ն] թափանցել, ներթափանցել։

رخنه‌دار [ռեխնեդար] ճեղքված, ծակված։

رخوت [ռեխվա̈թ] տե՛ս رخاوت [ռա̈խավա̈թ]։

رخوت‌آور [ռեխվա̈թավա̈ր] ձանձրալի, տաղտկալի։

رخوه [ռա̈խվե] կենդ. կակղամորթ, մոլյուսկ։ حیوانات رخوه [հեյվանաթե ռա̈խվե] կակղամորթներ։

رخیدن [ռա̈խիդա̈ն] հեալ։

رخیص [ռա̈խիս] էժանագին, ոչ թանկ։

رد [ռա̈դդ] 1) մերժում, հերքում, 2) հետք։ رد کردن [ռա̈դդ քա̈րդա̈ն] մերժել, հերքել։ رد پا [ռա̈դդե փա] ոտնահետք։

رداء [ռեդա] թիկնոց։

رداثت [ռեդաա̈թ] անպիտանություն, վատորակություն։ رداثت‌مزاج [ռեդաա̈թե մեզաջ] հյուծախտ։

ردخور [ռա̈դխոր] չիրականացող, վրիպող։ ردخور ندارد [ռա̈դխոր նա̈դարա̈դ] 1) անպայման կատարվող, 2) անվրեպ։

ردکردنی [ռա̈դքա̈րդա̈նի] մերժելի, հերքելի, առարկելի։

ردنکردنی [ռա̈դնա̈քա̈րդա̈նի] անժխտելի, անհերքելի։

ردوبدل [ռա̈դդոբա̈դա̈լ] փոխանակում։ ردوبدل کردن [ռա̈դդոբա̈դա̈լ քա̈րդա̈ն] փոխանակել։

رده [ռա̈դե] 1) շարք, կարգ, 2) գիծ, 3) ռազմ. շարան, էշելոն։ ردهٔ آتش [ռա̈դեյե աթեշ] ռազմ. կրակագիծ։

رده [ռեդդե, ռա̈դդե] հավատուրացություն։ رده گفتن [ռա̈դդե գոֆթա̈ն] հավատուրաց լինել։

رده‌بندی [ռա̈դեբա̈նդի] 1) դասակարգում, 2) ռազմ. մարտակարգի շարում, 3) ռազմ. շարանում։

ردیف [ռադիֆ] 1) շարք, 2) կարգ։

رذالت [ռազալաթ] ստորություն, նողկալիություն, նենգություն։

رذل [ռազլ] ստոր, անարգ, նողկալի։ Հոգ. رذول [ռոզուլ] և اراذل [արազել]։

رذیل [ռազիլ] տե՛ս رذل [ռազլ]։

رذیلانه [ռազիլանե] ստորաբար, նենգաբար։

رذیله [ռազիլե] ստոր արարք, ստորություն։ Հոգ. رذایل [ռազայել]։

رز [ռազ] 1) խաղողի վազ, որթ, որթատունկ, 2) խաղող։

رز [ռազ(զ)] բրինձ։

رزاز [ռազզազ] բրնձավաճառ։

رزاق [ռազզաղ] 1) ապրուստ տվող, կերակրող, 2) օրապահիկը հասցնող։

رزانت [ռազանաթ] 1) ամրություն, կայունություն, անսասանություն, աներերություն, անդրդվելիություն, 2) պատկառելիություն, մեծալրջություն։

رزد [ռազդ] 1) որկրամոլ, անկշտում, 2) ագահ, անհագ, շահամոլ։

رزرو [ռեզերվ] 1) ռեզերվ, պահեստ, 2) պահեստային։

رزق [ռեզղ] 1) ապրուստ, 2) ուտեստ։ Հոգ. ارزاق [արզաղ]։

رزم [ռազմ] ռազմ, կռիվ, պատերազմ։

رزم آرا(ی) [ռազմարա(յ)] ռազմահարդար։

رزم آزما(ی) [ռազմազմա(յ)] տե՛ս رزم دیده [ռազմդիդե]։

رزم آزمائی [ռազմազմայի] մենամարտություն։

رزم آور [ռազմավար] տե՛ս رزمجو(ی) [ռազմջու(յ)]։

رزمجو(ی) [ռազմջու(յ)] 1) ռազմատենչ, ռազմաշունչ 2) քաջարի։

رزمجویانه [ռազմջույանե] մարտականորեն, ռազմաշունչ կերպով, ռազմատենչորեն։

رزمجوئی [ռազմջույի] ռազմատենչություն, ռազմամոլություն։

رزمخواه [ռազմխահ] տե՛ս رزمجو(ی) [ռազմջու(յ)]։

رزمخواهانه [ռազմխահանե] տե՛ս رزمجویانه [ռազմջույանե]։

رزمخواهی [ռազմխահի] տե՛ս رزمجوئی [ռազմջույի]։

رزم دیده [ռազմդիդե] պատերազմ տեսած, մարտերում կոփված։

رزمگاه [ռազմգահ] ռազմադաշտ, պատերազմի դաշտ, մարտադաշտ։

رزمندگی [ռազմանդեգի] մարտական ոգի, մարտականություն։

رزمنده [ռազմանդե] ռազմիկ, մարտիկ։

رزمی [ռազմի] ռազմական, մարտական։ آموزش رزمی [ամուզեշե ռազմի] մարտական պատրաստություն։

رزنده [ռազանդե] ներկարար։

رزیت [ռազիյյաթ] դժբախտություն, աղետ։

رزیدن [ռազիդան] ներկել։

رزین [ռազին] 1) անվրդով, անխռով, անդորր, 2) ամուր, հաստատուն, 3) լուրջ, ծանրակշիռ։

رزیه [ռազիյյե] տե՛ս رزیت [ռազիյյաթ]։

رژه [ռեժե] 1) տողանցք, 2) շքերթ։

رژیم [ռեժիմ] 1) ռեժիմ, վարչակարգ, 2) դիետա, սննդապահք։

رس [ռոս] կավ։

رسا [ռասա] 1) հասնող, 2) հասկանալի, 3) հնչեղ, բարձր (ձայն)։

رسالت [ռեսալաթ] առաքելություն, մարգարեություն։

رساله [ռեսալե] 1) բրոշյուր, գրքույկ, 2) ռեֆերատ, հոդված, 3) դիսերտացիա։ Հոգ. رسائل [ռասաել]։ رسالهٔ دکتری [ռեսալեյե դոքթորի] դոկտորական դիսերտացիա։

رسام [ռասսամ] 1) նկարիչ, 2) գծագրող։ گلولهٔ رسام [գոլուլեյե ռասսամ] լուսավոր հետք թողնող գնդակ։

رسامی [ռասսամի] 1) նկարչություն, 2) գծագրություն։

رساندن [ռեսանդան] 1) հասցնել, 2) պատճառել (շահ, վնաս)։

رساننده [ռեսանանդե] հասցնող։

رسائل [ռասաել] տե՛ս եզ. رساله [ռեսալե]։

رسائی [ռասայի] 1) դյուրահասություն,

դյուրըմբռնողություն, 2) պարզորոշություն, պարզլեզվություն, պարզհնչունություն, հասկանալիություն, ըմբռնելիություն։

رست [ռոսթ] տե՛ս رس [ռոս]։

رستاخیز [ռասթախիզ] 1) վերածնունդ, վերելք, 2) կրոն. հարություն, 3) իրարանցում, աղմուկ։ رستاخیز ملی [ռասթախիզե մելլի] ազգային վերածնունդ։

رستخیز [ռասթխիզ] տե՛ս رستاخیز [ռասթախիզ]։

رستگار [ռասթգար] փրկված, ազատված։

رستگاری [ռասթգարի] փրկություն, ազատում։

رستم [ռոսթամ] իրանական ազգային էպոսի գլխավոր հերոս Ռուստամը։

رستمانه [ռոսթամանե] հերոսաբար, արիաբար, ռուստամաբար։

رستن [ռասթան] փրկվել, ազատվել։

رستن [ռոսթան] աճել, մեծանալ, բուսնել (բույսերի մասին)։

رستنی [ռոսթանի] 1) բույս, 2) բուսականություն։

رستوران [ռեսթորան] ռեստորան, ճաշարան։

رسته [ռասթե] 1) կարգ, դաս, 2) խանութների շարք, չարսու։

رستی [ռոսթի] I հանգիստ։

رستی [ռոսթի] II 1) ամրություն, պնդություն, 2) հաղթանակ, 3) քաջություն, արիություն։

رستی [ռոսթի] III օրապահիկ։

رسد [ռասադ] I մաս, բաժին, փայ։

رسد [ռասադ] II դասակ, ջոկատ։ رسد پیشاهنگی [ռասադե փիշահանգի] պիոներական ջոկատ։

رسم [ռասմ] I 1) սովորույթ, սովորություն, ձև, 2) կարգ, կանոն, օրենք, 3) գործողության եղանակ։ Հոգ. رسوم [ռոսում] և رسومات [ռոսումաթ]։

رسم [ռասմ] II գծագրություն։

رسما [ռասման] պաշտոնապես։

رسم الخط [ռասմոլխաթ(թ)] 1) գեղագրություն, վայելչագրության կանոններ, 2) ուղղագրություն։

رسمانه [ռասմանե] 1) պաշտոնապես, 2) պաշտոնական։

رسمی [ռասմի] 1) պաշտոնական, 2) ձևական։ غیر رسمی [ղեյրե ռասմի] ոչ պաշտոնական։

رسمیت [ռասմիյյաթ] պաշտոնականություն։ رسمیت دادن [ռասմիյյաթ դադան] պաշտոնական բնույթ տալ։ برسمیت شناختن [բերասմիյյաթ շենախթան] պաշտոնապես ճանաչել։

رسن [ռասան] թոկ, պարան։

رسن باز [ռասանբազ] լարախաղաց։

رسن بازی [ռասանբազի] լարախաղացություն։

رسن تاب [ռասանթաբ] պարանագործ։

رسوا [ռոսվա] խայտառակ, խայտառակված։

رسوا شدن [ռոսվա շոդան] խայտառակվել։

رسوا کردن [ռոսվա քարդան] խայտառակել։

رسوائی [ռոսվայի] խայտառակություն։

رسوب [ռոսուբ] նստվածք, գիրտ, մրուր։

رسوبی [ռոսուբի] 1) նստվածքային, 2) երկրբ. ջրաբերովի, հողմաբերովի, ողողակային։

رسوخ [ռոսուխ] 1) թափանցում, ներծծում, 2) պնդություն, կարծրություն, ամրություն, 3) կայունություն, անսասանություն։ رسوخ کردن [ռոսուխ քարդան] թափանցել, ծծվել, ներս թափվել։ رسوخ داشتن [ռոսուխ դաշթան] հաստատվել, արմատավորվել։

رسول [ռասուլ] առաքյալ, մարգարե։

رسولی [ռասուլի] 1) առաքելություն, 2) առաքելական։

رسوم [ռոսում] 1) սովորույթներ, սովորություններ, ձևեր, 2) կարգեր, կանոններ, օրենքներ։ Եզ. رسم [ռասմ]։

رسومات [ռոսումաթ] 1) ձևականություններ (սահմանված կարգի տեսակետից անհրաժեշտ), 2) տուրքեր, հարկեր։

رسید [ռասիդ, ռեսիդ] ստացական։

رسیدگی [ռեսիդեգի] 1) քննում, հետաքննում, քննարկում, 2) դատաքննություն,

3) ստուգում, 4) հսկողություն, 5) հասունություն:

رسیدن [ռեսիդա̈ն] հասնել, ժամանել:

رسیده [ռեսիդե] 1) տեղ հասած՝ ժամանած, 2) հասունացած, հասած, հասուն:

رش [ռա̈շ] I արշին (երկարության չափ):

رش [ռա̈շ] II բլուր:

رشاد [ռա̈շադ] կրոն. ճշմարիտ ուղի, ճշմարիտ հավատի դավանանք:

رشادت [ռեշադա̈թ] արիություն, քաջություն:

رشاقت [ռա̈շաղա̈թ] 1) բարեկազմություն, 2) նրբագեղություն:

رشتن [ռեշթա̈ն] ոլորել, մանել:

رشته [ռեշթե] 1) թել, մանվածք, 2) շարք, 3) խոսքի թելը, 4) կապ, 5) ցանց, 6) շղթա, 7) բնագավառ, 8) խմորաթել, ռշտա, արիշտա, 9) գիծ:

رشته‌پلو [ռեշթեփոլոու] ռշտայով ու բրնձով փլավ:

رشح [ռա̈շհ] և رشحه [ռա̈շհե] 1) կաթիլ, ցայտ, 2) քրտինք:

رشد [ռոշդ] աճ, զարգացում: رشد کردن [ռոշդ քա̈րդա̈ն] աճել, զարգանալ:

رشک [ռա̈շք] 1) նախանձ, 2) խանդ: رشک بردن [ռա̈շք բորդա̈ն] նախանձել:

رشک [ռեշք] անիծ:

رشک‌آمیز [ռա̈շքամիզ] նախանձոտ: نگاه رشک‌آمیز [նեգահե ռա̈շքամիզ] նախանձոտ հայացք:

رشک‌انگیز [ռա̈շքա̈նգիզ] տե՛ս رشک‌آور [ռա̈շքավա̈ր]:

رشک‌آور [ռա̈շքավա̈ր] նախանձելի:

رشکخور [ռա̈շքխոր] նախանձոտ, նախանձ:

رشکین [ռա̈շքին] նախանձոտ:

رشوت [ռեշվա̈թ, ռոշվա̈թ] տե՛ս رشوه [ռեշվե, ռոշվե]:

رشوه [ռեշվե, ռոշվե] կաշառք: رشوه خوردن (گرفتن) [ռոշվե խորդա̈ն (գերեֆթա̈ն)] կաշառք վերցնել:

رشوه‌خوار [ռեշվեխար] կաշառակեր:

رشوه‌خواری [ռեշվեխարի] կաշառակերություն:

رشوه‌گیر [ռոշվեգիր] տե՛ս رشوه‌خوار [ռեշվեխար]:

رشید [ռա̈շիդ] 1) քաջ, արի, խիզախ, 2) պարթևահասակ, 3) բարեկազմ, 4) կրոն. ուղղափառ, ուղղահավատ, ուղղադավան:

رشیدانه [ռա̈շիդանե] քաջաբար, արիաբար:

رشیدی [ռա̈շիդի] քաջություն, արիություն:

رصاد [ռա̈սսադ] 1) աստղագետ, 2) դիտող (երկնային լուսատուների):

رصد [ռա̈սա̈դ] դիտում (երկնային լուսատուների): رصد کردن [ռա̈սա̈դ քա̈րդա̈ն] դիտել (երկնային լուսատուներ):

رصدبند [ռա̈սա̈դբա̈նդ] 1) աստղաբաշխ, 2) աստղագուշակ:

رصدبندی [ռա̈սա̈դբա̈նդի] 1) աստղաբաշխություն, 2) աստղագուշակություն:

رصدخانه [ռա̈սա̈դխանե] աստղադիտարան:

رضا [ռեզա] 1) համաձայնություն, հավանություն, 2) բավարարություն, բավարարվածություն, գոհունակություն: بارضای خاطر [բա ռեզայե խաթեր] հոժարակամ, կամովին: رضا دادن [ռեզա դադա̈ն] 1) գոհունակություն հայտնել, 2) համաձայնություն տալ: محض رضای خدا [մա̈հզե ռեզայե խոդա] ի սեր աստծու, հանուն աստծո:

رضاع [ռեզա՛] ծծում (կրծքի կաթի):

رضاعی [ռեզաի] նույն կրծքից սնված, նույն ծծմոր կաթը կերած: برادر رضاعی [բա̈րադա̈րե ռեզաի] կաթնեղբայր: مادر رضاعی [մադա̈րե ռեզաի] ծծմայր:

رضایت [ռեզայա̈թ] տե՛ս رضا [ռեզա]: عدم رضایت [ա̈դա̈մե ռեզայա̈թ] անհամաձայնություն:

رضایت‌آمیز [ռեզայա̈թամիզ] գոհացուցիչ, բավարար, հավանողական:

رضایت‌بخش [ռեզայա̈թբա̈խշ] գոհացուցիչ: جواب رضایت‌بخش [ջա̈վաբե ռեզայա̈թբա̈խշ] գոհացուցիչ պատասխան:

رضایتمند [ռեզայա̈թմա̈նդ] 1) գոհ, գոհացած, բավարարված, 2) համաձայն:

رضایتمندی [ռեզայա̈թմա̈նդի] 1) գոհունակություն, հաճություն, բավարարվածություն, 2) համաձայնություն:

رضایتنامه [ռեզայա̈թնամե] 1) գովասանագիր, 2) երաշխավորագիր:

رضوان [ռեզվան] 1) բավարարություն, բավարարվածություն, գոհունակություն, 2) կրոն. դրախտ:

رضیع [ռա̈զի՛] 1) ծծկեր երեխա, 2) կաթնեղբայր, կաթնաքույր:

رطب [ռա̈թբ] 1) թարմ, 2) հյութեղ:

رطب [ռոթա̈բ] թարմ՝ հասած արմավ:

رطوبت [ռոթուբա̈թ] խոնավություն, թացություն:

رطوبت‌پذیر [ռոթուբա̈թփա̈զիր] ջրաթափանց, ջրանցիկ:

رطوبت‌ناپذیر [ռոթուբա̈թնափա̈զիր] անջրաթափանց, անջրանցիկ:

رطوبی [ռոթուբի] խոնավ:

رطیب [ռա̈թիբ] տե՛ս رطب [ռա̈թբ]:

رعات [ռոաթ] տե՛ս եզ. راعی [ռաի]:

رعاف [ռոաֆ] արյունահոսություն (քթից):

رعایا [ռա̈այա] 1) գյուղացիներ, շինականներ, 2) հպատակներ: Եզ. رعیت [ռա̈՛յյա̈թ]:

رعایت [ռեայա̈թ] պահպանում, հարգում, հաշվի առնելը: رعایت قانون [ռեայա̈թե ղանուն] օրենքի պահպանում: عدم رعایت [ա̈դա̈մե ռեայա̈թ] անտեսելը: رعایت کردن [ռեայա̈թ քա̈րդա̈ն] կատարել, պահպանել, հաշվի առնել, ուշադրություն ցուցաբերել:

رعب [ռո՛բ] սարսափ, վախ:

رعد [ռա̈՛դ] որոտ: رعدوبرق [ռա̈՛դոբա̈րղ] ամպրոպ:

رعشه [ռա̈՛շե] 1) դող, սարսուռ, 2) ջղաձգություն:

رعشه‌آور [ռա̈՛շեավա̈ր] սարսռաբեր, սարսռալի:

رعشه‌دار [ռա̈՛շեդար] դողդոջուն, դողդողացող, սարսռուն:

رعنا [ռա̈՛նա] գեղանի, նրբագեղ, քնքուշ, պերճաշուք, վայելչակազմ, սիրունատես:

رعنائی [ռա̈՛նայի] 1) սիրունատեսություն, նրբագեղություն, պերճաշքություն, վայելչակազմություն:

رعونت [ռո՛ունա̈թ] 1) հիմարություն, անխելահասություն, 2) թուլություն, անզորություն, անաշխուժություն, 3) մեծամտություն, ամբարտավանություն:

رعیت [ռա̈՛իյյա̈թ] 1) ռամիկ, գեղջուկ, 2) հպատակ, ենթակա: Հոգ. رعایا [ռա̈աայա և ռոայա]:

رعیت‌آزار [ռա̈՛իյյա̈թազար] բռնակալ, կեղեքիչ, ճնշող:

رعیت‌پرور [ռա̈՛իյյա̈թփա̈րվա̈ր] 1) բարեխնամ, արդար կառավարիչ, 2) հպատակներին հովանավորող:

رعیت‌پروری [ռա̈՛իյյա̈թփա̈րվա̈րի] հպատակների նկատմամբ արդարացի՝ մարդասիրական վերաբերմունք:

رعیت‌دار [ռա̈՛իյյա̈թդար] կալվածատեր, հողատեր:

رعیت‌نواز [ռա̈՛իյյա̈թնա̈վազ] տե՛ս رعیت‌پرور [ռա̈՛իյյա̈թփա̈րվա̈ր]:

رعیت‌نوازی [ռա̈՛իյյա̈թնա̈վազի] տե՛ս رعیت‌پروری [ռա̈՛իյյա̈թփա̈րվա̈րի]:

رعیتی [ռա̈՛իյյա̈թի] 1) հողագործություն, գյուղատնտեսություն, 2) հպատակություն, հնազանդություն, 3) գյուղացի, 4) վարձակալություն:

رغادت [ռա̈ղադա̈թ] 1) ուրախություն, 2) ուրախ կյանք:

رغام [ռեղամ] 1) հող, 2) փոշի:

رغائب [ռա̈ղաեբ] տե՛ս եզ. رغیبه [ռա̈ղիբե]:

رغبت [ռեղբա̈թ] ցանկություն, իղձ, փափագ, ձգտում:

رغد [ռա̈ղդ] 1) լիություն, առատություն, 2) բարօրություն:

رغم [ռա̈ղմ] դայրույթ, վրդովմունք: برغم [բեռա̈ղմե] տե՛ս رغماً [ռա̈ղմա̈ն]:

رغماً [ռա̈ղմա̈ն] ջղրու, ի հեճուկս:

رغیب [ռա̈ղիբ] 1) ցանկալի, սիրելի, 2) ընտիր:

رغیبه [ռա̈ղիբե] 1) փափագ, ցանկություն, 2) տե՛ս رغیب [ռա̈ղիբ]:

رغید [ռա̈ղիդ] անկարոտ, բարօր, անկարոտ կյանք՝ ապրուստ։

رف [ռա̈ֆ] 1) որմնախորշ, պատի մեջ փորված դարակ, 2) հատարան (դարպասի երկու կողքերում)։

رفاقت [ռա̈ֆաղա̈թ] ընկերություն։

رفاه [ռա̈ֆահ, ռեֆահ] رفاهت [ռա̈ֆահա̈թ] և رفاهیت [ռա̈ֆահիյա̈թ] 1) բարեհաջողություն, բարեկեցություն, բարօրություն, 2) հարմարավետություն, 3) հանգստություն։

رفتار [ռա̈ֆթար] 1) գործելակերպ, վարք, 2) արարք, վարվելակերպ, վերաբերմունք։

رفتگر [ռոֆթգա̈ր] ավլող, մաքրող։

رفتن [ռա̈ֆթա̈ն] գնալ։

رفتن [ռոֆթա̈ն] ավլել։

رفتنی [ռա̈ֆթա̈նի] 1) գնացող, 2) մեռնող։

رفت‌وآمد [ռա̈ֆթօամա̈դ] 1) երթևեկություն, անց ու դարձ, 2) գնալ-գալ, շփում։

رفت‌وروب [ռոֆթօրուբ] ավլում։ رفت‌وروب کردن [ռոֆթօրուբ քա̈րդա̈ն] ավլել։

رفته‌رفته [ռա̈ֆթեռա̈ֆթե] հետզհետե, աստիճանաբար։

رفراندوم [ռեֆերանդոմ] քաղ. հանրաքվե։

رفرم [ռեֆորմ] ռեֆորմ։

رفری [ռեֆերի] սպորտ. մրցավար։

رفض [ռա̈ֆզ] 1) լքում, թողնում, 2) մերժում, հերքում, 3) ուրացում։

رفع [ռա̈ֆ'] 1) վերացում, փարատում, 2) խափանում։ رفع کردن [ռա̈ֆ' քա̈րդա̈ն] վերացնել, փարատել։

رفعت [ռա̈ֆ'ա̈թ] 1) բարձրություն, վեհություն, 2) բարձր դիրք։

رفق [ռեֆղ] 1) բարեսիրություն, քնքշություն, 2) սիրալիրություն, քաղցրաբարոյություն։

رفقا [ռոֆա̈ղա] ընկերներ։ Եզ. رفیق [ռա̈ֆիղ]։

رفو [ռոֆու] կարկատում, լցում (ծակերի)։ رفو کردن [ռոֆու քա̈րդա̈ն] կարկատել, լցնել (ծակերը)։ رفو شدن [ռոֆու շոդա̈ն] կարկատվել, ծակերը լցվել։

رفوزه [ռեֆուզե] 1) տապալված, կտրված (քննություններից), 2) մերժում։ رفوزه شدن [ռեֆուզե շոդա̈ն] տապալվել, կտրվել (քննություններից)։ رفوزه کردن [ռեֆուզե քա̈րդա̈ն] տապալել, կտրել (քննությունից)։

رفوکار [ռոֆուքար] տե՛ս رفوگر [ռոֆուգա̈ր]։

رفوکاری [ռոֆուքարի] տե՛ս رفوگری [ռոֆուգա̈րի]։

رفوگر [ռոֆուգա̈ր] կարկատող, կարկատիչ, լցնիչ։

رفوگری [ռոֆուգա̈րի] կարկատում, ծակերի լցում։

رفیع [ռա̈ֆի'] բարձր, վսեմ, վեհ։

رفیق [ռա̈ֆիղ] ընկեր։ Հոգ. رفقا [ռոֆա̈ղա]։ رفیق سفر [ռա̈ֆիղե սա̈ֆա̈ր] ուղեկից։ رفیق نیمه‌راه [ռա̈ֆիղե նիմեռահ] կես ճանապարհից հետ կանգնող՝ անհավատարիմ ընկեր։

رفیقانه [ռա̈ֆիղանե] 1) ընկերաբար, 2) ընկերական։

رفیق‌باز [ռա̈ֆիղբազ] ընկերասեր։

رفیق‌بازی [ռա̈ֆիղբազի] 1) ընկերասիրություն, 2) խնամիություն, 3) ծանոթություն։

رفیق‌پوستی [ռա̈ֆիղփա̈սթի] տե՛ս رفیق‌بازی [ռա̈ֆիղբազի]։

رقابت [ռեղաբա̈թ] մրցակցություն։ رقابت آزاد [ռեղաբա̈թե ազադ] ազատ մրցակցություն։ مافوق رقابت [մաֆօուղե ռեղաբա̈թ] մրցություններից դուրս, անմրցելի։

رقابت‌کننده [ռեղաբա̈թքոնա̈նդե] մրցակից, մրցակցող։

رقاص [ռա̈ղղաս] պարող։

رقاصك [ռա̈ղղասա̈ք] ժամացույցի ճոճանակ։

رقاصه [ռա̈ղղասե] պարուհի։

رقاصی [ռա̈ղղասի] 1) պարարվեստ, 2) պար, 3) խեղկատակություն, ծաղրածություն։

رقبا [ռողա̈բա] մրցակիցներ։ Եզ. رقیب [ռա̈ղիբ]։

رقت [ռեղղա̈թ] 1) կարեկցություն, խղճահարություն, 2) զգայունություն, նրբազգացություն, 3) ջրիկություն, 4) նոսրություն։

رقت‌آمیز [ռեղղա̈թամիզ] 1) ողորմելի, խղճալի, անփառունակ, ողբալի, 2) քնքուշ։

رقت‌انگیز [ռեղղա̈թա̈նգիզ] 1) սրտաճմլիկ, սրտահույզ, սրտամորմոք, 2) արգահատելի, 3) թշվառ, ողբալի։

رقت‌آور [ռեղղա̈թավա̈ր] տե՛ս رقت‌انگیز [ռեղղա̈թա̈նգիզ]։

رقت‌بار [ռեղղա̈թբար] տե՛ս رقت‌انگیز [ռեղղա̈թա̈նգիզ]։

رقص [ռա̈ղս] պար։ مجلس رقص [մա̈ջլեսե ռա̈ղս] պարահանդես։

رقصان [ռա̈ղսան] 1) պարող, 2) պարելով։

رقصاندن [ռա̈ղսանդա̈ն] պարեցնել։

رقصنده [ռա̈ղսա̈նդե] պարող։

رقصیدن [ռա̈ղսիդա̈ն] պարել։

رقعه [ռող'է] նամակ, գրություն, երկտող։

رقم [ռա̈ղա̈մ] 1) թվանշան, թիվ, 2) նիշ, գրոշմ, 3) տեսակ, ապրանքի տիպ (տեսակ)։ Հոգ. ارقام [ա̈րղամ] և رقوم [ռողում]։

رقم‌بندی [ռա̈ղա̈մբա̈նդի] դասակարգում, տեսակավորում։ رقم‌بندی کردن [ռա̈ղա̈մբա̈նդի քա̈րդա̈ն] դասակարգել, տեսակավորել։

رقمی [ռա̈ղա̈մի] 1) թվային, թվական, 2) նիշային։ سه‌رقمی [սեռա̈ղա̈մի] եռանիշ։

رقومی [ռողումի] գծագրական։ هندسهٔ رقومی [հենդեսեյե ռողումի] մաթ. գծագրական երկրաչափություն։

رقیب [ռա̈ղիբ] մրցակից։ Հոգ. رقبا [ռողա̈բա]։

رقیق [ռա̈ղիղ] 1) ջրիկ, 2) նոսր։

رقیق‌القلب [ռա̈ղիղօլղա̈լբ] 1) նրբազգաց, 2) բարեսիրտ։

رقیمه [ռա̈ղիմե] նամակ։

رك [ռոք] շիտակ, ճակատին, բացահայտ։ رك گفتن [ռոք գոֆթա̈ն] շիտակ՝ պարզ՝ անկեղծ ասել՝ խոսել։

رکاب [ռեքաբ] 1) ասպանդակ, 2) ոտնակ, պեդալ, 3) ուսակապ (հագուստի)։

رکابدار [ռեքաբդար] 1) ասպանդակավոր, ասպանդակակիր, 2) ուսակապով, ուսակապ ունեցող։

رکابی [ռեքաբի] 1) ասպանդակային, 2) ուսակապով։

رکاکت [ռեքաքա̈թ] 1) թուլություն, նվազություն, 2) անվայելչություն, անպատշաճություն, անպարկեշտություն, գռեհկություն։

رکعت [ռա̈ք'ա̈թ, ռեք'ա̈թ] ծնրադրություն, ծնկաչոքում, գլխի խոնարհում (աղոթքի ժամանակ)։ Հոգ. رکعات [ռա̈քա̈աթ]։

رك‌گو(ی) [ռոքգու(յ)] ճշմարտախոս, երեսին ասող։

رك‌گوئی [ռոքգույի] ճշմարտախոսություն, շիտակություն։

رك‌وپوست‌کنده [ռոքօփուսթքա̈նդե] միանգամայն անկեղծ, շիտակությամբ, բաց սրտով։

رکلام [ռեքլամ] ռեկլամ, գովազդ։

رکن [ռոքն] 1) սյուն, 2) հիմք, բազիս, անկյունաքար, 3) հենարան, նեցուկ, պատվար։ Հոգ. ارکان [ա̈րքան]։ ارکان دولت [ա̈րքանե դօուլա̈թ] պետության պատվարներ՝ սյուներ։

رکود [ռոքուդ] լճացում, կանգառում։

رکورد [ռեքորդ] ռեկորդ։ رکورد برقرار کردن [ռեքորդ բա̈րղա̈րար քա̈րդա̈ն] ռեկորդ սահմանել։

رکوردگیری [ռեքորդգիրի] ռեկորդի սահմանում։

رکوع [ռոքու'] ծնրադրություն, ծնկաչոքում։

رکیب [ռա̈քիբ] հեծյալ։

رکیدن [ռա̈քիդա̈ն] մռթմռթալ, փնթփնթալ։

رکیك [ռա̈քիք] 1) կոպիտ, գռեհիկ, 2) վանող, նողկալի, զարշելի։ حرفهای رکیك [հա̈րֆհայե ռա̈քիք] կոպիտ՝ անվայել խոսքեր։

رکین [ռա̈քին] 1) հաստատուն, կայուն, ամուր, 2) մեծալուրջ, պատկառելի։

رگ [ռա̈գ] 1) արյունատար անոթ, երակ, 2) ջիղ, ջիլ, տամար։

رگبار [ռա̈գբար] տեղատարափ, ուժեղ անձրև։ رگبار مسلسل [ռա̈գբարե մոսա̈լսա̈լ] գնդացրի տեղատարափ։

رگ‌برگ [ռա̈գբա̈րգ] ջիղ, երակ, երակացանց (միջատների թևերի և տերևների վրա)։

رگدار [ռա̈գդար] ճլոտ, ջլուտ։

رگزده [ռա̈գզա̈դե] արյունալից, արյունակոխ։ چشمهای رگزده [չեշմհայե ռա̈գզա̈դե] արյունալից աչքեր։

رگزن [ռա̈գզա̈ն] երակահատ, արյունառու։

رگزنی [ռա̈գզա̈նի] երակահատություն, արյունառություն։

رگه [ռա̈գե] տե՛ս رگ [ռա̈գ]։

رگه دار [ռա̈գեդար] շերտավոր։

رل [ռոլ] I դեր։ رل ایفاکردن [ռոլ իֆա քա̈րդա̈ն] դեր կատարել։

رل [ռոլ] II ղեկ։ پشت رل نشستن [փոշթե ռոլ նեշա̈սթա̈ն] ղեկի մոտ նստել։

رم [ռա̈մ] խրտնում։ رم کردن [ռա̈մ քա̈րդա̈ն] խրտնել։

رم [ռեմ] թարախ։

رماح [ռեմահ] տեգեր, նիզակներ։ Եզ. رمح [ռա̈մհ]։

رماد [ռա̈մադ] մոխիր։

رمارم [ռա̈մարա̈մ] 1) համարմեր, 2) հետևողական, անընդհատ, անընդմիջելի, 3) երամ-երամ, երամներով։

رمال [ռա̈մմալ] գուշակ, կախարդ։

رمالی [ռա̈մմալի] գուշակություն, բախտագուշակություն։

رمام [ռեմամ] նեխում, փտում։

رمان [ռոման] վեպ։ رمان تاریخی [ռոմանե թարիխի] պատմավեպ։ رمان عشقی [ռոմանե էշղի] սիրավեպ։

رماندن [ռա̈մանդա̈ն] խրտնեցնել։

رمان نویس [ռոմաննեվիս] վիպասան։

رمان نویسی [ռոմաննեվիսի] վիպասանություն։

رمح [ռա̈մհ] նիզակ, տեգ։ Հոգ. رماح [ռեմահ]։

رمز [ռա̈մզ] 1) գաղտնիք, 2) նշան, ակնարկ, պայմանական նշան, 3) առեղծված, 4) պայմանական փակագիր, ծածկագիր, 5) ծածկագրի բանալի։ Հոգ. رموز [ռոմուզ]։

رمزآمیز [ռա̈մզամիզ] 1) առեղծվածային, 2) թաքնված, գաղտնի։

رمزنویس [ռա̈մզնեվիս] ծածկագրող։

رمزنویسی [ռա̈մզնեվիսի] ծածկագրություն։

رمزی [ռա̈մզի] ծածկագրված։ تلگراف رمزی [թելեգրաֆե ռա̈մզի] ծածկագրված հեռագիր։

رمش [ռա̈մեշ] 1) խրտնում, 2) վախ, սարսափ։

رمضان [ռա̈մա̈զան] մուսուլմանական լուսնային տարվա 9-րդ ամիսը (ծոմի ամիս)։

رمق [ռա̈մա̈ղ] 1) վերջին շունչ (մեռնողի), 2) վերջին ուժերը։ از رمق افتادن [ա̈զ ռա̈մա̈ղ օֆթադա̈ն] ուժասպառ լինել։

رمل [ռա̈մլ] ավազ։ رمل کلیه [ռա̈մլե քոլյե] բժշկ. երիկամային ավազ։

رمنده [ռա̈մա̈նդե] 1) խրտնող, փախչող, սարսափող, 2) անհաղորդասեր, չշփվող։

رمو [ռա̈մու] խրտնող, չընտելացված։

رموز [ռոմուզ] տե՛ս եզ. رمز [ռա̈մզ]։ رموز فنی [ռոմուզե ֆա̈ննի] տեխնիկական նրբություններ՝ գաղտնիքներ։

رمه [ռա̈մե] 1) հոտ, 2) երամակ։

رمه داری [ռա̈մեդարի] խաշնարածություն։

رمی [ռոմի] հռոմեական։ ارقام رمی [ա̈րղամե ռոմի] հռոմեական թվանշաններ։

رمیدگی [ռա̈միդեգի] 1) վախ, 2) խրտնություն։

رمیدن [ռա̈միդա̈ն] 1) խրտնել, 2) վախենալ, սարսափել։

رمیده [ռա̈միդե] 1) խրտնած, 2) սարսափած։

رمیم [ռա̈միմ] 1) փտած, փչացած, 2) ոսկրափուտից փտավծ։

رنج [ռա̈նջ] 1) տանջանք, չարչարանք, 2) վիշտ, ցավ, դառնություն, դրկանք, 3) հոգս, անհանգստություն։ رنج بردن [ռա̈նջ բորդա̈ն] տանջվել, չարչարվել, տառապել։

رنجاندن [ռա̈նջանդա̈ն] վշտացնել։

رنج آور [ռա̈նջավա̈ր] 1) դժվար, հոգնեցուցիչ, 2) ցավագին, տանջալից։

رنجبر [ռա̈նջբա̈ր] 1) աշխատավոր, 2) չարքաշ, տքնորդ, 3) չքավոր գյուղացի։

رنجدیده [ռա̈նջդիդե] կեղեքված, հարստահարված։

رنجش [ռա̈նջեշ] 1) վիրավորանք, դառնացում, 2) կսկիծ։

رنجکش [ռա̈նջքեշ] 1) աշխատավոր 2) տառապող, չարչարվող։

رنجموره [ռա̈նջմուրե] նվնվոց, նվոց։

رنجموره کردن [ռա̈նջմուրե քա̈րդա̈ն] նվալ, նվնվալ, տնքալ։

رنجور [ռա̈նջուր] 1) տկար, հիվանդ, 2) վշտացած, դառնացած։

رنجوری [ռա̈նջուրի] 1) տկարություն, անառողջություն, 2) դառնություն, վիշտ, կսկիծ։

رنجه [ռա̈նջե] 1) խոնջացրած, հոգնեցրած, 2) տանջված։ قدم رنجه کردن [ղա̈դա̈մ ռա̈նջե քա̈րդա̈ն] նեղություն քաշել՝ գալ։

رنجیدگی [ռա̈նջիդեգի] վիրավորանք, դառնացում, ցավ։

رنجیدن [ռա̈նջիդա̈ն] վշտանալ, վիրավորվել, նեղանալ։

رند [ռենդ] 1) խորամանկ, խարդախ, ճարպիկ, 2) գինարբու, խրախճասեր, քեֆչի, 3) անառակ։ Հոգ. رنود [ռոնուդ]։

رندانه [ռենդանե] ճարպկորեն, խորամանկաբար։

رنده [ռա̈նդե] ռանդա։ رنده کردن [ռա̈նդե քա̈րդա̈ն] ռանդել, տաշել։

رنده کار [ռա̈նդեքար] ռանդող բանվոր։

رنده کاری [ռա̈նդեքարի] ռանդում, տաշում։

رنده کش [ռա̈նդեքեշ] տե՛ս رنده کار [ռա̈նդեքար]։

رندی [ռենդի] 1) խորամանկություն, խարդախություն, ճարպկություն, 2) անառակություն։

رنسانس [ռենեսանս] վերածնունդ։

رنگ [ռա̈նգ] 1) գույն, երանգ, 2) ներկ, 3) նշանակ, ձև, կերպ, 4) խորամանկություն, խաբեություն։ رنگ کردن [ռա̈նգ քա̈րդա̈ն] 1) ներկել, 2) փխբ. խաբել։ رنگ دادن [ռա̈նգ դադա̈ն] գունաթափվել։

رنگ [ռենգ] պարեղանակ։

رنگارنگ [ռա̈նգարա̈նգ] գույնզգույն, բազմերանգ, երփներանգ, խայտաբղետ։

رنگ آمیز [ռա̈նգամիզ] 1) ներկարար, 2) նկարիչ։

رنگ آمیزی [ռա̈նգամիզի] գունազարդում։

رنگ برنگ [ռա̈նգբեռա̈նգ] տե՛ս رنگارنگ [ռա̈նգարա̈նգ]։

رنگ بندی [ռա̈նգբա̈նդի] երանգավորում։

رنگ پریدگی [ռա̈նգփա̈րիդեգի] գունատություն, գունաթափություն։

رنگ پریده [ռա̈նգփա̈րիդե] գունատված, գունատ, գունաթափված։

رنگدانه [ռա̈նգդանե] ներկանյութ, գունանյութ, պիգմենտ։

رنگرز [ռա̈նգրա̈զ] ներկարար։

رنگرزی [ռա̈նգրա̈զի] 1) ներկատուն, 2) ներկարարություն։ خمرهٔ رنگرزی [խոմրեյե ռա̈նգրա̈զի] բոյախանի կարաս։

رنگ رفتگی [ռա̈նգռա̈ֆթեգի] գունաթափություն։

رنگ رفته [ռա̈նգռա̈ֆթե] տե՛ս رنگ پریده [ռա̈նգփա̈րիդե]։

رنگ زده [ռա̈նգզա̈դե] 1) ներկված, 2) գունազարդված։

رنگ زن [ռա̈նգզա̈ն] 1) ներկարար, 2) նկարիչ։

رنگ زنی [ռա̈նգզա̈նի] 1) ներկարարություն, 2) նկարչություն, 3) գունազարդում։

رنگ ساز [ռա̈նգսազ] ներկագործ։

رنگ سازی [ռա̈նգսազի] ներկագործություն։

رنگ فروش [ռա̈նգֆորուշ] ներկավաճառ։

رنگ کار [ռա̈նգքար] տե՛ս رنگ زن [ռա̈նգզա̈ն]։

رنگ کاری [ռա̈նգքարի] տե՛ս رنگ زنی [ռա̈նգզա̈նի]։

رنگ وبو(ی) [ռա̈նգոբու(յ)] հրապուրանք, հետաքրքրություն։

رنگ ورو [ռա̈նգոռու] 1) երեսի գույն, 2) տեսք, կերպար։

رنگ ورورفته [ռա̈նգոռուռա̈ֆթե] տեսքը կորցրած, հալումաշ եղած, մաշված։

رنگ وروغنی [ռա̈նգոռողա̈նի] յուղաներկով նկարված։ تصویر رنگ روغنی [թա̈սվիրե ռա̈նգռողա̈նի] յուղանկար։

رنگی [ռա̈նգի] գունավոր։ کاغذ رنگی [քաղա̈զե ռա̈նգի] գունավոր թուղթ։

رنگین [ռա̈նգին] 1) գունավոր, գունեղ, 2) վառ, պայծառ։

رنگین کمان [ռա̈նգինքա̈ման] ծիածան։

رنگینی [ռա̈նգինի] պայծառություն, գունեղություն։

رو [ռու] 1) երես, կերպարանք, դեմք, 2) վրա։ رو دادن [ռու դադան] երես տալ։ روی میز [ռույե միզ] սեղանի վրա։

روا [ռավա] պատշաճ, ընդունելի, թույլատրելի, արժանի։ روا داشتن [ռավա դաշթան] թույլատրել, պատշաճ համարել։ رواست [ռավասթ] պատշաճ է։

روابط [ռավաբեթ] հարաբերություններ, կապեր, առնչություններ։ Եզ. رابطه [րաբեթե]։ روابط سیاسی [ռավաբեթե սիյասի] դիվանագիտական հարաբերություններ։ روابط فرهنگی [ռավաբեթե ֆարհանգի] կուլտուրական՝ մշակութային կապեր։

رواج [ռավաջ] 1) շրջանառություն, 2) տարածում, 3) գնայունություն (ապրանքի)։ رواج دادن [ռավաջ դադան] 1) շրջանառության մեջ դնել, 2) տարածել։

روادید [ռավադիդ] վիզա։

رواق [ռավաղ] կամարակապ սրահ, գավիթ։

رواقی [ռավաղի] փիլ. ստոյիկ (ստոյիկյան փիլիսոփայության հետևորդ)։ Հոգ. رواقیون [ռավաղիյուն]։ حکمت رواقیون [հեքմաթե ռավաղիյուն] փիլ. ստոյիցիզմ, ստոյիկականություն։

روال [ռավալ] նպատակահարմարություն։

روال [ռովալ] բերանից ծորող թուք՝ փրփուր (կենդանիների մոտ)։

روان [ռավան] I 1) հոսող, ընթացող, 2) գնացող, 3) սահուն, 4) պարզ, հասկանալի, արտահայտիչ (խոսք)։ آب روان [աբե ռավան] հոսող ջուր։ درس را روان کردن [դարս րա ռավան քարդան] դասը սերտել։

روان [ռավան] II 1) հոգի, 2) հոգեկան կառուցվածք։

روانامه [ռավանամե] դիվնգ. ճանաչագիր (օտար պետության հյուպատոսի), էկզեկվատուր։

روان‌بخش [ռավանբախշ] 1) հոգեպարար, ոգեշնչող, 2) կենսատու, կենարար։

روان‌پزشک [ռավանփեզեշք] հոգեբույժ։

روان‌پزشکی [ռավանփեզեշքի] հոգեբուժություն։

روانخواه [ռավանխահ] աղքատ, շրջմոլիկ։

روانداز [ռուանդազ] 1) ծածկոց, ծածկույթ, 2) թեթև վերմակ։

روان‌شکافی [ռավանշեքաֆի] հոգեվերլուծություն, փսիխոանալիզ։

روان‌شناس [ռավանշենաս] հոգեբան։

روان‌شناسی [ռավանշենասի] հոգեբանություն։

روانه [ռավանե] գնացող, ընթացող։ روانه شدن [ռավանե շոդան] մեկնել, ճանապարհվել։

روانی [ռավանի] I սահունություն, հարթություն։

روانی [ռավանի] II հոգեկան։ بیماری روانی [բիմարիյե ռավանի] հոգեկան հիվանդություն։

روایا [ռավայա] 1) ավանդություններ, 2) պատմություններ։

روایت [ռավայաթ] 1) ավանդություն, 2) վարկած, մեկնակերպ, 3) պատմություն։ Հոգ. روایات [ռավայաթ]։

روایح [ռավայեհ] և روائح [ռավաեհ] տե՛ս Եզ. رایحه [րայեհե]։

روائی [ռավայի] 1) պատշաճություն, թույլատրելիություն, 2) աշխուժություն (շուկայի)։

روباز [ռուբազ] 1) երեսբաց, բացերես, 2) անծածկ, 3) անպատկառ։

روبالش [ռուբալեշ] բարձի երես։

روبان [ռուբան] ժապավեն։

روباه [ռուբահ] աղվես։ روباه سیاه [ռուբահե սիյահ] մզագորշ աղվես։

روباه‌بازی [ռուբահբազի] խորամանկություն, նենգություն։ روباه‌بازی درآوردن [ռուբահբազի դարավարդան] կեղծավորություն անել, ձևանալ, կեղծել։

روباه‌صفت [ռուբահսեֆաթ] 1) կեղծավոր, 2) կեղծ։

روباه‌صفتی [ռուբահսեֆաթի] 1) կեղծավորություն, 2) ձևացում։

روباهی [ռուբահի] 1) աղվեսություն, խորամանկություն, 2) կեղծավորություն։

روبراه [ռուբերահ] պատրաստ՝ աշխատանքի համար նախապատրաստված, կարգավորված, դասավորված։

روبسته [ռուբասթե] 1) երեսը փակ, 2) ծածկած, 3) երեսակալած։

روگیر [ռուգիր] երեսը ծածկող։

روبل [ռուբլ] ռուբլի։

روبنا [ռուբանա] 1) փիլ. վերնաշենք, 2) վերնակառուցում, վերնակառույց։

روبند [ռուբանդ] երեսի քող։

روبوسی [ռուբուսի] ողջագուրում, միմյանց երեսը համբուրելը։

روبرو [ռուբերու] 1) երես առ երես, դեմ հանդիման, 2) դիմաց։

روپوش [ռուփուշ] 1) երեսի շղարշ, 2) ծածկոց, 3) խալաթ, 4) շապիկ։

روپوشی [ռուփուշի] 1) ծածկում, փակում, 2) քողարկում, 3) թաքուցում։

روتختی [ռութախթի] ծածկոց, ծածկույթ։

روترش [ռութորշ] թթվադեմ, մռայլ, թախծոտ։

روح [ռոուհ] 1) հանգիստ, անդորրություն, 2) զովարար հովիկ։

روح [ռուհ] 1) հոգի, 2) ոգի, 3) էություն։ Հոգ. ارواح [արվահ]։ روح جنگی [ռուհե ջանգի] մարտական ոգի։ روح مطلب [ռուհե մաթլաբ] գործի էությունը։

روحا [ռուհան] 1) հոգեպես, բարոյապես, 2) մտովի։

روح‌افزا(ی) [ռուհաֆզա(յ)] 1) հոգեզվարճ, հոգեզմայլ, հոգեպարար, 2) կենարար, կենսատու։

روح‌افزائی [ռուհաֆզայի] կենարարություն, կենսատվություն։

روح‌القدس [ռուհօլղոդս] կրոն. սուրբ հոգի։

روح‌الله [ռուհօլլահ] կրոն. աստծու հոգին։

روحانی [ռուհանի] 1) հոգևոր, 2) հոգևորական։ Հոգ. روحانیون [ռուհանիյուն]։ عالم روحانی [ալամե ռուհանի] հոգևոր աշխարհ։

روحانیت [ռուհանիյաթ] 1) հոգևորություն, հոգևոր բնույթ, անմարմնականություն, աննյութականություն, 2) կրոնականություն, 3) ոգեշնչվածություն։

روحانیون [ռուհանիյուն] հոգևորականներ, կղերականներ։ Եզ. روحانی [ռուհանի]։

روح‌بخش [ռուհբախշ] 1) կենարար, կենսատու, 2) ոգեշնչող, ոգևորող։

روح‌بخشی [ռուհբախշի] կենարարություն, կենսատվություն։

روح‌پرور [ռուհփարվար] 1) կենարար, կենսատու, ոգևորիչ, 2) հոգեզվարճ, հոգեթով։

روح‌پروری [ռուհփարվարի] տե՛ս روح‌بخشی [ռուհբախշի]։

روح‌دار [ռուհդար] 1) շնչավոր, կենդանի, 2) կենսուրախ։

روح‌فرسا [ռուհֆարսա] ձանձրացնող, սրտանեղություն պատճառող, հոգեհան։

روح‌فرسائی [ռուհֆարսայի] ձանձրալիություն, ձանձրույթ։

روح‌نواز [ռուհնավազ] հոգեհամբույր, հոգեշահ, քնքուշ, շոյող, մեղմ։

روحی [ռուհի] 1) հոգեկան, ներքին, հոգևոր, 2) բարոյական։ امراض روحی [ամրազե ռուհի] հոգեկան հիվանդություններ։

روحیه [ռուհիյե] տրամադրություն, բարոյական վիճակ։

رود [ռուդ] I գետ։ رود ارس [ռուդե արաս] Արաքս գետը։

رود [ռուդ] II երժշտ. ռուդ (երաժշտական լարային գործիք)։

رودار [ռուդար] աներես, պնդերես։

روداری [ռուդարի] պնդերեսություն, աներեսություն։

رودبار [ռուդբար] գետառատ, գետաշատ (վայր)։

رودخانه [ռուդխանե] 1) գետի հուն, 2) գետ։

رودربایستی [ռուդարբայեսթի] ամոթխածություն, ամաչկոտություն, քաշվողություն։

رودرواسی [ռուդարվասի] տե՛ս رودربایستی [ռուդարբայեսթի]։ رودرواسی داشتن [ռուդարվասի դաշթան] ամաչել, քաշվել։

رودل [ռուդել] ստամոքսի խանգարում՝ կալնվածք։

رودلاخ [ռուդլախ] տե՛ս رودبار [ռուդբար]։

رودوشی [ռուդուշի] 1) ուսակալ, 2) ուսադիր։

روده [ռուդե] աղիք։ رودهٔ باریک [ռուդեյե բարիք] անատ. բարակաղի, նրբաղի։ رودهٔ بزرگ [ռուդեյե բոզորգ] անատ. հաստաղի։ رودهٔ کور [ռուդեյե քուր] կույր աղիք։

روده‌ای [ռուդեի] աղիքային։ امراض روده‌ای [ամրազե ռուդեի] աղիքային հիվանդություններ։

روده‌دراز [ռուդեդերազ] շատախոս, լեզվագար։

روده‌درازی [ռուդեդերազի] շատախոսություն, լեզվագարություն։ روده‌درازی کردن [ռուդեդերազի քարդան] շատախոսել, երկար-բարակ խոսել։

روراست [ռուրասթ] շիտակ, անկեղծ։

روراستی [ռուրասթի] շիտակություն, անկեղծություն։

روز [ռուզ] 1) օր, 2) ցերեկ։ روز تولد [ռուզե թավալլոդ] ծննդյան օր։ شب وروز [շաբո ռուզ] գիշեր ու ցերեկ։ در روز روشن [դար ռուզե ռոուշան] օրը ցերեկով։

روزافزون [ռուզաֆզուն] հարաճուն։

روزانه [ռուզանե] 1) օրական, 2) օրավարձ։ جیرهٔ روزانه [ջիրեյե ռուզանե] օրապահիկ։

روزبه [ռուզբեհ] 1) երջանիկ օր, 2) բախտավոր։

روزبهی [ռուզբեհի] բարօրություն։

روزبروز [ռուզբեռուզ] օրեցօր։

روزگار [ռուզեգար] 1) ժամանակ, ժամանակաշրջան, 2) դար, 3) ճակատագիր, բախտ, 4) վիճակ, դրություն, պայման, հանգամանք, 5) հարմար առիթ, 6) աշխարհ, տիեզերք։

روزگاردیده [ռուզեգարդիդե] 1) հասակավոր, տարեց, 2) փորձառու, աշխարհ տեսած, կենսափորձ ունեցող։

روزگذار [ռուզգոզար] 1) կյանք, գոյություն, 2) աննպատակ ապրելակերպ։

روزگردان [ռուզգարդան] արևածաղիկ։

روزمره [ռուզմառրե] ամենօրյա, առօրյա։

روزمزد [ռուզմոզդ] օրավարձ։

روزنامه [ռուզնամե] լրագիր, օրաթերթ։ հոգ. روزنامجات [ռուզնամեջաթ]։

روزنامه‌نگار [ռուզնամենեգար] լրագրող, ժուռնալիստ։

روزنامه‌نگاری [ռուզնամենեգարի] լրագրություն, ժուռնալիստիկա։

روزنامه‌نویسی [ռուզնամենեվիսի] տե՛ս روزنامه‌نگاری [ռուզնամենեգարի]։

روزنه [ռոուզանե] 1) ճեղք, անցք, 2) լուսածերպ, լուսածակ, 3) լուսաշերտ, լուսանշույլ։ روزنهٔ امید [ռոուզանեյե օմիդ] հուսանշույլ։

روزه [ռուզե] պահք, պաս, ծոմ (մուսուլմանական)։

روزه‌خوار [ռուզեխար] ծոմը խախտող, ծոմ չպահող։

روزه‌دار [ռուզեդար] ծոմապահ։ روزه گرفتن [ռուզե գերեֆթան] ծոմ պահել։ روزه گشادن [ռուզե գոշադան] ծոմը բացել։

روزه‌داری [ռուզեդարի] ծոմապահություն։

روزه‌گشائی [ռուզեգոշայի] ծոմ բանալը, թաթախում։

روزی [ռուզի] 1) ապրուստ, օրվա ուտեստ, օրապարեն, 2) բախտ, ճակատագիր։

روزی‌ده [ռուզիդեհ] ամենօրյա ապրուստ տվող (աստված)։

روزی‌رسان [ռուզիռեսան] տե՛ս روزی‌ده [ռուզիդեհ]։

روزی‌مند [ռուզիմանդ] օրվա հացի կարոտ։

روزینه [ռուզինե] 1) տե՛ս روزی [ռուզի], 2) օրավարձ, 3) ամենօրյա։

روژ [ռուժ] պոմադա, շրթնաքսուք։

روس [ռուս] ռուս։

رؤسا [ռոասա] պետեր։ Եզ. رئیس [ռաիս]։

روساز [ռուսազ] 1) երեսպատող, 2) վերնակառուցք։

روسازی [ռուսազի] երեսապատում։ روسازی کردن [ռուսազի քարդան] երեսապատել։

روسپی [ռուսփի] պոռնիկ, անառակ։

روسپید [ռուսեփիդ] տե՛ս روسفید [ռուսեֆիդ]։

روستا [ռուսթա] 1) գյուղ, ավան, 2) գյուղացի։

روستائی [ռուսթայի] 1) գյուղական, 2) գյուղացի։

روسری [ռուսարի] գլխի թաշկինակ։

روسفره‌ای [ռուսոֆրեի] սփռոց, սեղանածածկոց։

روسفید [ռուսեֆիդ] 1) պարզերես, անմեղ, 2) անբասիր։

روسفیدی [ռուսեֆիդի] 1) պարզերեսություն, 2) անբասիրություն։

روسی [ռուսի] 1) ռուս, 2) ռուսական, 3) ռուսերեն։

روسیاه [ռուսիյահ] սևերես, խայտառակված, վարկաբեկված։

روسیاهی [ռուսիյահի] սևերեսություն, խայտառակություն, անպատվություն։

روسیه [ռուսիյե] Ռուսաստան։

روش [ռավեշ] եղանակ, մեթոդ, ձև։

روشن [ռոուշան] 1) լուսավոր, պայծառ, 2) մաքուր, պարզ, 3) վառվող, 4) ակներև, պարզորոշ։ روز روشن [ռուզե ռոուշան] պայծառ օր։ آب روشن [աբե ռոուշան] պարզ ջուր։ چراغ روشن [չերաղե ռոուշան] վառվող ճրագ։ جواب روشن [ջավաբե ռոուշան] պարզորոշ պատասխան։

روشناس [ռուշենաս] դիմագետ։

روشناسی [ռուշենասի] դիմագիտություն։

روشنائی [ռոուշանայի] 1) լուսավորություն, 2) լույս, 3) փայլ։

روشن‌بین [ռոուշանբին] պայծառամիտ, պայծառատես, հեռատես։

روشن‌بینی [ռոուշանբինի] պայծառամտություն, պայծառատեսություն, պայծառախոհություն, հեռատեսություն։

روشن‌دل [ռոուշանդել] լուսամիտ, կրթված, դաստիարակված, բարեկիրթ։

روشن‌دلی [ռոուշանդելի] լուսամտություն, կրթվածություն, բարեկրթություն։

روشن‌رای [ռոուշանռա՛յ] տե՛ս روشن‌فکر [ռոուշանֆեքր]։

روشن‌زاد [ռոուշանզադ] բուս. հայտնաբեղուն։

روشن‌زادان [ռոուշանզադան] բուս. հայտնաբեղուններ։

روشن‌ضمیر [ռոուշանզամիր] տե՛ս روشن‌دل [ռոուշանդել]։

روشن‌ضمیری [ռոուշանզամիրի] տե՛ս روشن‌دلی [ռոուշանդելի]։

روشن‌فکر [ռոուշանֆեքր] լուսամիտ, մտավորական։

روشنفکران [ռոուշանֆեքրան] մտավորականներ։

روشنفکری [ռոուշանֆեքրի] լուսամտություն, ինտելիգենտություն։

روشنگر [ռոուշանգար] լուսավորիչ։

روشنه [ռոուշանե] բացատ, բացուտ, ուղատ (ազատ տեղ անտառում)։

روشنی [ռոուշանի] 1) լույս, լուսավորություն, 2) պարզություն, հստակություն, 3) արտահայտչություն, արտահայտիչ լինելը։

روشوری [ռուշուրի] տե՛ս روشوئی [ռուշույի]։

روشوئی [ռուշույի] լվացարան։

روضه [ռոուզե] ննջեցյալի աղոթք, ողբասացություն շիա իմամների նահատակության մասին։ روضهٔ رضوان [ռոուզեյե ռեզվան] կրոն. դրախտային պարտեզ։

روضه‌خوان [ռոուզեխան] ողբասաց, ողբերգակ։

روضه‌خوانی [ռոուզեխանի] ողբասացություն, ողբերգակություն։

روغن [ռոուղան] յուղ, ճարպ։ روغن زیتون [ռոուղանե զեյթուն] ձիթենու յուղ։ روغن نباتی [ռոուղանե նաբաթի] բուսական յուղ։ روغن ماهی [ռոուղանե մահի] ձկան յուղ։

روغن‌دار [ռոուղանդար] յուղոտ, յուղային։

روغندان [ռոուղանդան] յուղաման։

روغن‌ساز [ռոուղանսազ] յուղագործ, ձիթագործ։

روغن‌سازی [ռոուղանսազի] յուղագործություն, ձիթագործություն։

روغن‌کاری [ռոուղանքարի] յուղում։

روغن‌مالی [ռոուղանմալի] տե՛ս روغن‌کاری [ռոուղանքարի]։

روغنی [ռոուղանի] յուղոտված, յուղոտ, ձիթոտ։ رنگ روغنی [ռանգե ռոուղանի] յուղաներկ։

روکار [ռուքար] տե՛ս روساز [ռուսազ]։

روکاری [ռուքարի] տե՛ս روسازی [ռուսազի]։

روکش [ռուքեշ] 1) երեսպատ, 2) ատամի պատյան (շապիկ)։ روکش‌طلا [ռուքեշե թա̈լա] 1) ոսկեպատ, 2) ատամի ոսկե պատյան (շապիկ)։

روکشی [ռուքեշի] երեսպատում։ روکشی کردن [ռուքեշի քա̈րդա̈ն] երեսպատել։

روگردان [ռուգա̈րդան] 1) երես դարձնող, 2) հրաժարվող, լքող, ուրացող։

روگردانی [ռուգա̈րդանի] 1) ուրացում, մերժում, 2) հուսախաբություն։

رولباسی [ռուլեբասի] կցազգեստ, կոմբինեզոն։

رومانی [ռոմանի] 1) Ռումինիա, 2) ռումինացի, 3) ռումինական, 4) ռումիներեն։

رومی [ռումի] 1) բյուզանդացի, 2) բյուզանդական։

رومیزی [ռումիզի] 1) սփռոց (սեղանի), 2) սեղանի (սեղանի վրա դրվող)։ ساعت رومیزی [սաա̈թե ռումիզի] սեղանի ժամացույց։

روند [ռա̈վա̈նդ] գործելակերպ, եղանակ, մեթոդ։

رونده [ռա̈վա̈նդե] 1) գնացող, 2) ընթացիկ։

رونق [ռոունա̈ղ] 1) փայլ, շքեղություն, գեղեցկություն, 2) աշխուժացում (առևտրի, շուկայի), 3) հաջողություն, ծաղկում, առաջադիմություն։

رونما [ռունա̈մա] երեստեսություն, երեստեսեք (հարսի)։

رونوشت [ռունեվեշթ] պատճեն։ رونوشت برابر اصل است [ռունեվեշթ բա̈րաբա̈րե ա̈սլ ա̈սթ] իսկականի հետ ճիշտ է։

رونویس [ռունեվիս] 1) վերարտադրված, 2) արտագրված։ رونویس کردن [ռունեվիս քա̈րդա̈ն] 1) պատճենել, 2) արտագրել։

رونویسی [ռունեվիսի] 1) պատճենում, 2) արտագրություն։

روی [ռույ] I երես, դեմք, այտ։ روی دادن [ռույ դադա̈ն] պատահել, տեղի ունենալ։

روی [ռույ] II անագ, կլայեկ։

رؤیا [ռո՛յա] 1) երազ, տեսիլ, 2) ցնորք, 3) երազանք, անուրջ։

رویا [ռույա] բուսնող, աճող։

رؤیاانگیز [ռո՛յաա̈նգիզ] անրջածին։

رویارو(ی) [ռույառու(յ)] դեմ առ դեմ, դեմհանդիման։

رویاندن [ռույանդա̈ն] բուսցնել, աճեցնել։

روی‌اندود [ռույա̈նդուդ] ցինկապատված, գնկած։

رؤیت [ռո՛յա̈թ] 1) դիտում, աչքի անցկացնելը, ծանոթացում, 2) ներկայացնելը (օր.՝ տեղեկանք)։ رؤیت کردن [ռո՛յա̈թ քա̈րդա̈ն] աչքի անցկացնել, ծանոթանալ, դիտել, նայել։

رویداد [ռույդադ] դեպք, դիպված, պատահար։

رویز [ռա̈վիզ] կարծիք, համոզմունք։

روی‌زرد [ռույզա̈րդ] 1) դեղնած երեսով, 2) գունատված։

رویش [ռույեշ] աճ (բույսի), աճեցողություն, վեգետացիա։

رویگر [ռույգա̈ր] անագագործ։

رویگری [ռույգա̈րի] անագագործություն։

روینده [ռույա̈նդե] 1) բույս, 2) աճող։

روی‌نما(ی) [ռույնա̈մա(յ)] տե՛ս رونما(ی) [ռունա̈մա(յ)]։

روی‌وریا [ռույվորիյա] երկերեսանություն, կեղծավորություն։

رویه [ռա̈վիյյե] գործելակերպ, մեթոդ, եղանակ։

رویه [ռույե] երես, երեսի կողմը։

رویهم [ռույհա̈մ] ընդհանուր առմամբ, միասին վերցրած։

رویهم‌رفته [ռույհա̈մռա̈ֆթե] ընդհանուր առմամբ, ամբողջությամբ։

روییدن [ռույիդա̈ն] բուսնել, ծլել, աճել։

روئین [ռույին] արույրե։

رها [ռա̈հա և ռեհա] ազատ, ազատված, փրկված։

رهاندن [ռա̈հանդա̈ն] ազատել, փրկել։

رهآورد [ռա̈հավա̈րդ] տե՛ս راه‌آورد [ռահավա̈րդ]։

رهایی [ռա̈հայի և ռեհայի] արձակում, ազատում, փրկություն։

رهایی‌بخش [ռա̈հայիբա̈խշ] ազատարար, փրկարար, ազատագրական։ نهضت رهایی بخش ملی [նեհզա̈թե ռա̈հայիբա̈խշե մելլի] ազգային-ազատագրական շարժում։

رهبانی [ռոհբանի] ճգնավորական, միայնակեցական։

رهبانیت [ռոհբանիյյա̈թ] ճգնավորություն, միայնակեցություն։

رهبر [ռա̈հբա̈ր] ղեկավար, առաջնորդ։

رهبری [ռա̈հբա̈րի] ղեկավարում, առաջնորդություն։ رهبری کردن [ռա̈հբա̈րի քա̈րդա̈ն] ղեկավարել։

رهسپار [ռա̈հսեփար] մեկնում։ رهسپار شدن [ռա̈հսեփար շոդա̈ն] ճանապարհ ընկնել։

رهگذر [ռա̈հգոզա̈ր] տե՛ս راهگذر [ռահգոզա̈ր]։

رهن [ռա̈հն] գրավ, գրավադրություն։

رهنمائی [ռա̈հնա̈մայի] տե՛ս راهنمائی [ռահնա̈մայի]։

رهنمون [ռա̈հնա̈մուն] 1) հրահանգ, 2) տե՛ս راهنمون [ռահնա̈մուն]։

رهنی [ռա̈հնի] գրավադրական, հիպոթեկային։ بانک رهنی [բանքե ռա̈հնի] հիպոթեկային բանկ։

رهیدن [ռա̈հիդա̈ն] տե՛ս رستن [ռա̈սթա̈ն]։

رهین [ռա̈հին] 1) գրավ դրած, գրավ, 2) պարտական։ رهین منت [ռա̈հինե մեննա̈թ] պարտական։

ریا [ռիյա] կեղծավորություն, երեսպաշտություն, երկերեսանություն։

ریاح [ռիյահ] տե՛ս եզ. ریح [ռիհ]։

ریاحین [ռիյահին] հոտավետ բույսեր։ Եզ. ریحان [ռեյհան]։

ریاست [ռիյասա̈թ] 1) ղեկավարություն, նախագահություն, 2) վարչություն, իշխանություն։ ریاست کردن [ռիյասա̈թ քա̈րդա̈ն] իշխել, կառավարել, նախագահել։

ریاست‌طلب [ռիյասա̈թթա̈լա̈բ] 1) պաշտոնամոլ, 2) փառամոլ, փառասեր։

ریاست‌طلبی [ռիյասա̈թթա̈լա̈բի] 1) պաշտոնամոլություն, 2) փառամոլություն, փառասիրություն։

ریاض [ռիյազ] այգիներ, պարտեզներ։ Եզ. روضه [ռոուզե]։ ریاض قدس [ռիյազե ղոդս] դրախտային պարտեզներ։

ریاضت [ռիյազա̈թ] ժուժկալություն, պահեցողություն, ճգնավորություն։

ریاضی [ռիյազի] 1) մաթեմատիկական, 2) ճշգրիտ (գիտության մասին)։

ریاضیات [ռիյազիյյաթ] 1) մաթեմատիկական գիտություններ, 2) մաթեմատիկա։ ریاضیات عالی [ռիյազիյյաթե ալի] բարձրագույն մաթեմատիկա։ ریاضیات عملی [ռիյազիյյաթե ա̈մա̈լի] կիրառական մաթեմատիկա։

ریاضی‌دان [ռիյազիդան] մաթեմատիկոս։

ریاکار [ռիյաքար] կեղծավոր, երկերեսանի։

ریاکارانه [ռիյաքարանե] կեղծավորաբար։

ریاکاری [ռիյաքարի] կեղծավորություն, երկերեսանություն։

ریال [ռիյալ] ռիալ (իրանական դրամի միավոր)։

رئالیست [ռեալիսթ] ռեալիստ։

رئالیسم [ռեալիզմ] ռեալիզմ։ رئالیسم انتقادی [ռեալիզմե էնթեղադի] քննադատական ռեալիզմ։ رئالیسم سوسیالیستی [ռեալիզմե սոսիալիսթի] սոցիալիստական ռեալիզմ։

ریاورز [ռիյավա̈րզ] տե՛ս ریاکار [ռիյաքար]։

ریاورزی [ռիյավա̈րզի] տե՛ս ریاکاری [ռիյաքարի]։

ریب [ռեյբ] կասկած, երկբայություն։

ریتم [ռիթմ] ռիթմ։

ریح [ռիհ] 1) քամի, 2) բուրմունք, 3) շնչառություն։ Հոգ. ریاح [ռիյահ]։

ریحان [ռեյհան] 1) շահասպրամ, ռեհան, 2) հոտավետ բույս։ Հոգ. ریاحین [ռիյահին]։

ریخت [ռիխթ] կերպարանք։

ریختن [ռիխթա̈ն] 1) թափել, սփռել, 2) ձուլել։

ریخته‌گر [ռիխթեգա̈ր] կաղապարող, հալող, ձուլող, ձուլիչ բանվոր։

ریخته‌گرخانه [ռիխթեգա̈րխանե] հալոցարան, ձուլարան։

ریدن [ռիդա̈ն] կղկղել, դուրս գնալ։

ریز [ռիզ] մանր։

ریزبین [ռիզբին] 1) նրբանկատ, 2) մանրադիտակ։

ریزریز [ռիզռիզ] մանր-մանր։

ریزش [ռիզեշ] 1) հեղում, 2) տեղում, տարափ, 3) փլչում, փլուզում, 4) թափում։

ریزکی [ռիզեգի] մանրություն։

ریزه [ռիզե] մանր կտոր, բեկոր, փշրանք։

ریزه‌چین [ռիզեչին] տե՛ս ریزه‌خوار [ռիզեխար]։

ریزه‌خوار [ռիզեխար] 1) պնակալեզ, մակաբույծ, ձրիակեր, 2) հացկատակ։

ریزه‌خواری [ռիզեխարի] 1) պնակալեզություն, ձրիակերություն, 2) հացկատակություն։

ریزه‌خور [ռիզեխոր] տե՛ս ریزه‌خوار [ռիզեխար]։

ریزه‌کار [ռիզեքար] նրբագործ, գրվագիչ։

ریزه‌کاری [ռիզեքարի] նրբագործություն, գրվագում, մշակում։

ریستن [ռիսթան] ոլորել, մանել։

ریسمان [ռիսման] թել, պարան, չվան։

ریسمان‌باز [ռիսմանբազ] լարախաղաց։

ریسمان‌بازی [ռիսմանբազի] լարախաղացություն։

ریسمان‌باف [ռիսմանբաֆ] թելագործ, մանող։

ریسندگی [ռիսանդեգի] մանում։ کارخانهٔ ریسندگی [քարխանեյե ռիսանդեգի] մանածագործարան, մանարան։

ریسنده [ռիսանդե] մանիչ, մանող, մանորդ։

ریش [ռիշ] I մորուք։

ریش [ռիշ] II խոց, վերք։

ریش‌بزی [ռիշբոզի] այծմորուք։

ریش‌تراش [ռիշթարաշ] ածելի։

ریش‌تراشی [ռիշթարաշի] ածիլում, սափրում։ اسباب (لوازم) ریش تراشی [ասբաբե (լավազեմե) ռիշթարաշի] ածելարարք, ածիլելու սարքեր։

ریشخند [ռիշխանդ] քմծիծաղ, ծաղր, ծանակ։

ریشدار [ռիշդար] մորուքավոր։

ریش‌ریش [ռիշռիշ] թել-թել, ծվեն-ծվեն։

ریش‌سفید [ռիշսեֆիդ] 1) սպիտակամորուս, 2) ավագ, 3) ծերունի, 4) երեց։

ریشگی [ռիշեգի] մաթ. արմատի նշան։

ریشمال [ռիշմալ] անազնիվ, անբարեբարո։

ریشمالی [ռիշմալի] անազնվություն, անբարեբարոյություն։

ریشناک [ռիշնաք] խոցոտված, խոցոտած, խոցերով ծածկված։

ریشو [ռիշու] տե՛ս ریشدار [ռիշդար]։

ریشه [ռիշե] արմատ։ ریشهٔ خوراکی [ռիշեյե խորաքի] արմատապտուղ։ ریشهٔ دندان [ռիշեյե դանդան] ատամի արմատ։ ریشهٔ دوم [ռիշեյե դովվոմ] մաթ. քառակուսի արմատ։

ریشه‌خوار [ռիշեխար] արմատակեր։

ریشه‌خور [ռիշեխոր] տե՛ս ریشه‌خوار [ռիշեխար]։

ریشه‌دار [ռիշեդար] արմատավոր, խոր արմատ ունեցող։

ریشه‌کن [ռիշեքան] արմատախիլ։ ریشه‌کن کردن [ռիշեքան քարդան] արմատախիլ անել։

ریع [ռեյ՛] 1) աճ (հացի քաշի ավելացած մասը թխելուց հետո), 2) ուռչում, աճում, ստվարացում, մեծացում։ ریع کردن [ռեյ՛ քարդան] աճ տալ, մեծանալ։

ریغو [ռիղու] 1) ցան, 2) փնթի, 3) տկար։

ریف [ռիֆ] գիլիմ (ձմերուկի, սեխի)։

ریگ [ռիգ] 1) խիճ, մանրախիճ, 2) ավազ։

ریگ‌پشته [ռիգփոշթե] ավազաբլուր։

ریگزار [ռիգզար] ավազուտ։

ریگستان [ռիգեսթան] տե՛ս ریگزار [ռիգզար]։

ریگی [ռիգի] ավազոտ, ավազային, ավազածածկ, ավազի։

ریل [ռեյլ] ռելս։

ریل‌گذاری [ռեյլգոզարի] ռելսուղու կառուցում։

ریم [ռիմ] թարախ։

ریم‌آلود [ռիմալուդ] թարախակալված։

ریم‌آور [ռիմավար] թարախիչ, թարախաբեր։

ریمن [ռեյման և ռիման] նենգավոր, նենգամիտ, ոխակալ, քինախնդիր։

ریمناک [ռիմնաք] 1) թարախակալված, թարախոտ, 2) կեղտոտ։

ریمنی [ռեյմանի և ռիմանի] խաբեություն, նենգություն։

ریو [ռիվ] տե՛ս ریمنی [ռեյմանի և ռիմանի]։

ریواس [ռիվաս] բուս. ռևանդ, խավրծիլ։

رئوف [ռաուֆ] գթառատ, գթասիրտ, ողորմած։

ریومند [ռիվմանդ] խորամանկ, նենգավոր։

ریوی [ռիյավի] թոքային։

ریه [ռիյե] թոք։

رئیس [ռաիս] պետ, տնօրեն, վարիչ, տեսուչ։ Հոգ. رؤسا [ռոասա]։

رئیس‌الوزرا [ռաիսոլվոզարա] վարչապետ, պրեմիեր-մինիստր։

رئیسه [ռաիսե]։ هیئت رئیسه [հեյաթե ռաիսե] նախագահություն, պրեզիդիում։

ز

ز [զե] պարսկական այբուբենի 13-րդ տառը։

ز [զե] از [ազ] նախդիրի սղված ձևը։

زا [զա] 1) زائیدن [զաիդան] բայի ներկայի հիմքը, 2) որպես բարդության 2-րդ բաղադրիչ՝ ծնող, արտադրող։ (Օր.՝ بیماری زا [բիմարիզա] ախտածին)։

زاج [զաջ] քիմ. արջասպ։ زاج سبز [զաջե սաբզ] երկաթի արջասպ։ زاج کبود [զաջե քաբուդ] պղնձարջասպ։ زاج سفید [զաջե սեֆիդ] շիբ, պաղլեղ։

زاحف [զահեֆ] սողացող։

زاد [զադ] I որպես բարդության 2-րդ եզր՝ ծնված։ (Օր.՝ نوزاد [նոուզադ] նորածին)։

زاد [զադ] II պաշար, մթերքներ, ուտեստ։

زادخور [զադխոր] 1) տկար, թույլ, 2) ծեր, զառամյալ։

زادروز [զադրուզ] ծննդյան օր։

زادگاه [զադգահ] ծննդավայր։

زادن [զադան] տե՛ս زائیدن [զաիդան]։

زادوبود [զադոբուդ] 1) կեցություն, գոյություն, 2) ունեցվածք։

زادوبوم [զադոբում] հայրենիք, ծննդավայր։

زادوبومی [զադոբումի] հարազատ (քաղաքի՝ հայրենիքի մասին)։

زادوولد [զադովալադ] 1) ծնունդ, 2) բազմացում։ زادوولد کردن [զադովալադ քարդան] 1) ծնել, 2) բազմանալ, բազմացվել։

زاده [զադե] որդի, զավակ, ծնունդ։

زار [զար] 1) ողբալի, ողորմելի, 2) հառաչ, հեծեծանք, ողբ։

زارزار [զարզար] հոնգուր-հոնգուր։ زارزار گریستن [զարզար գերիսթան] հոնգուր-հոնգուր լացել։

زارع [զարե՛] հողագործ։ Հոգ. زارعین [զարե՛ին]։

زارکش [զարքոշ] գազանաբար սպանված։ زارکش شدن [զարքոշ շոդան] գազանաբար սպանվել։ زارکش کردن [զարքոշ քարդան] գազանաբար սպանել։

زاره [զարե] 1) չունևոր, աղքատ, 2) դժբախտ, 3) ընկճված, խեղճացած։

زاری [զարի] ողբ, կոծ, հեծեծանք։ زاری کردن [զարի քարդան] ողբ ու կոծ անել։

زاریدن [զարիդան] լացել, ողբալ, կոծել։

زاغ [զաղ] I ագռավ։

زاغ [զաղ] II 1) տե՛ս زاج [զաջ] 2) կապույտ։

زاغچشم [զաղչեշմ] կապուտաչյա։

زاغچه [զաղչե] կաչաղակ։

زاغدل [զաղդել] չարաբարո, խստասիրտ, անհոգի, բիրտ։

زاغو [զաղեր] քուջ (թռչունների)։

زاغ‌زبان [զաղզաբան] չարալեզու՝ չարախոս մարդ։

زاغ‌سیاه [զաղսիյահ] սև ագռավ։

زاغولو [զաղուլու] տե՛ս زاغچشم [զաղչեշմ]։

زاغه [զաղե] 1) քարայր, քարանձավ, 2) հանախորշ, որջ։

زاغی [զաղի] կաչաղակ։

زاك [զաք] տե՛ս زاج [զաջ]։

زاکی [զաքի] 1) մաքուր, առաքինի, ողջախոհ, 2) բարեպաշտ, 3) կրոնական։

زاکاب [զագաբ] արջասպաջուր։

زال [զալ] I ծերունի։

زال [զալ] II ալբինոս, խնամաչի (մարդ կամ կենդանի)։

زالزالك [զալզալա̈ք] ալոճ։

زالو [զալու] տզրուկ։

زانو [զանու] ծունկ։ کاسهٔ زانو [քասեյե զանու] անատ. ծնկոսկր։ زانوزدن [զանու զա̈դա̈ն] չոքել, ծունկի գալ։

زانوبند [զանուբա̈նդ] ծնկակալ։

زانودار [զանուդար] տեխ. ծնկաձև, ծնկավոր, արմնկաձև, արմնկավոր։ محور زانودار [մեհվա̈րե զանուդար] տեխ. ծնկաձև լիսեռ։

زانی [զանի] անբարոյական, անառակ։

زاو [զավ] I 1) ճեղք, ճաք, 2) կիրճ, խորաձոր, խորխորատ։

زاو [զավ] II ուժեղ, զորեղ։

زاویه [զավիյե] անկյուն։ Հոգ. زوایا [զա̈վայա]։ زاویهٔ حاده [զավիյեյե հադդե] սուր անկյուն։ زاویهٔ منفرجه [զավիյեյե մոնֆա̈րեջե] բութ անկյուն։

زاویه‌سنج [զավիյեսա̈նջ] անկյունաչափ։

زاویه‌نشین [զավիյենեշին] անկյունակյաց, մենակյաց, ճգնավոր։

زاویه‌نشینی [զավիյենեշինի] անկյունակեցություն, մենակեցություն, ճգնավորություն։

زاهد [զահեդ] 1) ճգնավոր, մենակյաց, 2) բարեպաշտ։ Հոգ. زهاد [զոհհադ]։

زاهدانه [զահեդանե] 1) ճգնավորությամբ, մենակեցությամբ, 2) բարեպաշտորեն։

زاهده [զահեդե] միանձնուհի, մենակեցուհի, ճգնավորուհի։

زاهدی [զահեդի] 1) ճգնավորություն, մենակեցություն, 2) բարեպաշտություն։

زاهر [զահեր] փայլուն, պայծառ։

زاهری [զահերի] անուշահոտություն (բույսերի)։

زاهق [զահեղ] մահացող, ոչնչացող, անհետացող։

زاهو [զահու] տե՛ս زائو [զաու]։

زاهوخانه [զահուխանե] տե՛ս زایشگاه [զայեշգահ]։

زایا [զայա] 1) ծնող, 2) բեղմնավոր։

زایاندن [զ ա յ ա ն դ ա̈ ն] ծնունդ ընդունել, մանկաբարձություն անել։

زایجه [զայջե] տե՛ս زایچه [զայչե]։

زایچه [զայչե] ծննդյան վկայական։

زاید [զայեդ] և زائد [զաէդ] 1) ավելորդ, 2) հավելվածական։

زایدالوصف [զաեդօլվա̈սֆ] աննկարագրելի, անարտահայտելի։

زایده [զայեդե] և زائده [զաէդե] 1) հավելույկ, 2) անատ. հավելաճուկ, կցաճուկ, ոստուկ։

زایر [զայեր] և زائر [զաէր] ուխտավոր։ Հոգ. زایرین [զայերին] և زائرین [զաէրին] և زوار [զովվար]։

زایش [զ ա յ ե շ] 1) ծննդաբերություն, 2) հավելում։ دردزایش [դա̈րդե զայեշ] երկունքի ցավ։

زایشگاه [զայեշգահ] ծննդաբերարան, ծննդատուն։

زایل [զայել] և زائل [զաէլ] ոչնչացող, վերացող, անհետացող։ زایل‌کردن [զայել քա̈րդա̈ն] ոչնչացնել, վերացնել, անհետացնել։

زایمان [զայեման] տե՛ս زایش [զայեշ], նշան. 1։

زاینده [զայա̈նդե] ծնող, ծննդաբերող։

زائو [զաու] ծննդկան։

زائیدگی [զաիդեգի] տե՛ս زایمان [զայեման]։

زائیدن [զաիդա̈ն] ծնել, ծննդաբերել։

زائیده [զաիդե] ծնված, ծնած։ زائیده‌شدن [զաիդե շոդա̈ն] ծնվել։

زباب [զա̈բաբ] կենդ. ընամուկ, ընամոլ մուկ։

زباد [զա̈բադ] կենդ. 1) մշկաբեշկ, 2) մուշկ։

زباله [զեբալե, զոբալե] աղբ, զիբիլ։

زباله‌دان [զեբալեդան] աղբարկղ։

زباله‌کش [զեբալեքա̈շ, զեբալեքեշ] աղբ թափող։

زبان [զա̈բան] լեզու։ زبان ادبی [զա̈բանե ա̈դա̈բի] գրական լեզու։ زبان مادری [զա̈բանե մադա̈րի] մայրենի լեզու։

زبان‌آور [զա̈բանավա̈ր] ճարտարախոս։

زبان‌آوری [զա̈բանավա̈րի] ճարտարախոսություն։

زبان‌باز [զա̈բանբազ] 1) շաղակրատ, լեզվանի, 2) խաբեբա, խարդախ, 3) գայթակղեցնող, գայթակղիչ։

زبان‌بازی [զա̈բանբազի] 1) շաղակրատություն, լեզվագարություն, 2) կեղծավորություն, քծնանք, 3) խաբեբայություն, խարդախություն, 4) գայթակղություն։

زبان‌بریده [զա̈բանբորիդե] լուռ, համր։

زبان‌بسته [զա̈բանբա̈սթե] 1) անասուն, անլեզու, 2) անբան։

زبان‌تیز [զա̈բանթիզ] սրալեզու։

زباندار [զա̈բանդար] 1) լեզվանի, ճարտասան, 2) շատախոս։

زبانداری [զա̈բանդարի] 1) լեզվանիություն, ճարտասանություն, պերճախոսություն, 2) շատախոսություն։

زبان‌دان [զա̈բանդան] 1) լեզվագետ, 2) լեզվաբան։

زبان‌دراز [զա̈բանդերազ] 1) լեզվանի, մեծախոս, լեզվագար (երկարալեզու), 2) հանդուգն։

زبان‌درازی [զա̈բանդերազի] 1) լեզվանիություն, մեծախոսություն, լեզվագարություն, 2) շատախոսություն, 3) հանդգնություն։

زبان‌درقفا [զա̈բանդա̈րղա̈ֆա] բուս. դելֆին (նեղախթան)։

زبان‌زد [զա̈բանզա̈դ] 1) խոսք ու զրույցի առարկա դարձած, 2) խոսակցության առարկա։

زبان‌زدشدن [զա̈բանզա̈դ շոդա̈ն] բոլորին հայտնի դառնալ, բոլորի շրթներին լինել։

زبان‌شناس [զա̈բանշենաս] լեզվաբան։

زبان‌شناسی [զա̈բանշենասի] լեզվաբանություն։

زبان‌فهم [զա̈բանֆա̈հմ] հասկացող, ըմբռնող, խելամիտ։

زبانك [զա̈բանա̈ք] անատ. լեզվակ։

زبان‌گرفتگی [զա̈բանգերեֆթեգի] թլվատություն, կակազում։

زبان‌گرفته [զա̈բանգերեֆթե] 1) թլվատ, կակազ, 2) կարկամած։

زبان‌گیر [զա̈բանգիր] հետախույզ, «լեզու» որսացող։

زبان‌لق [զա̈բանլա̈ղ] բացբերան, անգաղտնապահ մարդ։

زبان‌نفهم [զա̈բաննա̈ֆա̈հմ] 1) հիմար, տխմար, 2) անմիտ, անհասկացող։

زبان‌نفهمی [զա̈բաննա̈ֆա̈հմի] 1) անմտություն, անխելացիություն, անխելամտություն, 2) հիմարություն, անըմբռնողություն, անհասկացողություն։

زبانه [զա̈բանե] 1) լեզվակ, 2) բոց։ زبانه کشیدن [զա̈բանե քեշիդա̈ն] բոցավառվել։

زبانی [զա̈բանի] 1) լեզվական, 2) բանավոր։

زبده [զոբդե] 1) ընտիր, հատընտիր, սերուցք (որևէ բանի), 2) էություն, խտացում, 3) ականավոր, նշանավոր։

زبر [զա̈բա̈ր] 1) վեր, բարձունք, 2) զա̈բա̈ր (ա̈-ի ձայնանիշը)։

زبر [զեբր] կոշտ, կոպիտ։

زبرتنگ [զա̈բա̈րթա̈նգ] ձիու թամբակալ։

زبرجد [զա̈բա̈րջա̈դ] զմրուխտ։ زبرجد هندی [զա̈բա̈րջա̈դե հենդի] տոպազ։

زبردست [զեբա̈րդա̈սթ] 1) ձեռներեց, ճարպիկ, 2) ուժեղ, կորովի։

زبردستی [զեբա̈րդա̈սթի] 1) ձեռներեցություն, ճարպկություն, 2) ուժ, կարողություն։

زبری [զեբրի] կոշտություն։

زبرین [զա̈բա̈րին] վերին, վերևը գտնվող։

زبور [զա̈բուր] սաղմոս։ زبور داود [զա̈բուրե դավուդ] Դավիթ թագավորի սաղմոսները։

زبورخوان [զա̈բուրխան] սաղմոսերգու։

زبون [զա̈բուն] 1) թույլ, տկար, անօգնական, 2) նվաստ, թուլակամ, 3) անարգ։

زبون‌کش [զա̈բունքոշ] 1) ճնշող, կեղեքիչ, բռնակալ, 2) ստոր։

زبونی [զա̈բունի] 1) թուլություն, տկարություն, անճարություն, 2) թուլակամություն, նվաստություն, 3) ճնշվածություն։

زبیب [զաբիբ] 1) չամիչ, 2) չոր թուզ։

زبیده [զոբեյդե] բուս. անթառամ, անմեռուկ։

زبیل [զեբիլ, զաբիլ] աղբ, զիբիլ։

زپرتی [զեփերթի] 1) թույլ, նվազ, 2) անպետք, վատորակ։

زجاج [զոջաջ] 1) հախճապակի, 2) ապակի։

زجاجه [զոջաջե] հախճապակու բեկոր (կտոր)։

زجاجی [զոջաջի] հախճապակյա։

زجاجیه [զոջաջիյե] անատ. աչքի ապակենյակ, աչքաբյուրեղ, վանակն։

زجر [զաջր] տանջանք, տառապանք, չարչարանք։ زجر کشیدن [զաջր քեշիդան] տանջվել, տառապել։ زجر دادن [զաջր դադան] տանջել, չարչարել։

زجرکش [զաջրքեշ] տանջվող, տառապող, չարքաշ։

زجرکشیده [զաջրքեշիդե] կեղեքված, ճնշված, հարստահարված, տառապած, տանջված։

زحام [զեհամ] խռնում, ժխոր։ روز زحام [ռուզե զեհամ] ահեղ դատաստանի օրը։

زحف [զահֆ] սողում։ زحف کردن [զահֆ քարդան] սողալ։

زحل [զոհալ] աստղ. Երևակ մոլորակը։

زحمات [զահամաթ] նեղություններ, անհանգստություններ։ Եզ. زحمت [զահմաթ]։

زحمت [զահմաթ] նեղություն, անհանգստություն, դժվարություն, հոգս։ زحمت دادن [զահմաթ դադան] նեղություն տալ։ زحمت کشیدن [զահմաթ քեշիդան] նեղություն քաշել։

زحمت‌افزا [զահմաթաֆզա] ծանր, դժվարին, ծանրաբեռնող։

زحمت‌کش [զահմաթքեշ] 1) աշխատավոր, 2) մշակ, 3) տքնող, 4) աշխատասեր։

زحول [զոհուլ] 1) հեռացում, 2) մեկնում։

زخار [զախխար] ալեկոծված, մոլեգնած, փոթորկված։

زخاره [զախխարե] 1) ճյուղ, շյուղ, 2) ճյուղավորում։

زخاك [զախաք] անձրևաբեր ամպ։

زخرف [զոխրոֆ] 1) զարդարում, պճնում, զարդարանք, 2) փայլ, 3) ոսկի։

زخم [զախմ] վերք, խոց։ زخم معده [զախմե մե՛դե] ստամոքսի խոց։

زخم‌آلود [զախմալուդ] խայթող, կծու, խոցող (խոսք)։

زخم‌بردار [զախմբարդար] խոցելի։

زخم‌بندی [զախմբանդի] վիրակապություն։

زخم‌پذیر [զախմփազիր] տե՛ս زخم‌بردار [զախմբարդար]։

زخم‌دار [զախմդար] վիրավորված, խոցված։

زخم‌دیده [զախմդիդե] տե՛ս زخم‌دار [զախմդար]։

زخمناک [զախմնաք] տե՛ս زخم‌دار [զախմդար]։

زخمو [զախմու] վերքոտ։

زخموزیل [զախմոզիլ] խոց, վերք։

زخمه [զախմե] տե՛ս مضراب [մեզրաբ]։

زخمی [զախմի] վիրավոր, վերքոտ։ زخمی کردن [զախմի քարդան] վիրավորել։

زدایش [զեդայեշ] զտում, մաքրում, հղկում։

زدگی [զադեգի] 1) տրորվածություն, 2) քերվածք, 3) կերվածություն (ցեցի)։

زدن [զադան] 1) խփել, զարնել, ծեծել, 2) նվագել, 3) հարել, 4) գողանալ, թռցնել, 5) հատել, կտրել։ دادزدن [դադ զադան] գոռալ, բղավել։ قدم زدن [ղադամ զադան] քայլել։ نی زدن [նեյ զադան] սրինգ ածել։

زدوبند [զադոբանդ] գործարք, դավադրություն։

زدوخورد [զադոխորդ] տուր ու դմփոց, կռիվ, ծեծկռտոց։

زدودن [զեդուդան] և [զոդուդան] զտել, մաքրել, հղկել։

زر [զար] I ոսկի։ زر خالص (ناب) [զարե խալես (նաբ)] մաքուր՝ անխառն ոսկի։

زر [զար] II զառ (նարդախաղի)։

زرادخانه [զարրադխանե] 1) փողերանոց, 2) զինանոց։

زراعت [զերաաթ] հողագործություն, երկրագործություն։

زراعتکار [զերաաթքար] հողագործ, երկրագործ։

زراعتی [զերաաթի] 1) երկրագործական, հողագործական, գյուղատնտեսական, 2) ցանքային։

زراف [զարաֆ] տե՛ս زرافه [զարրաֆե]։

زرافشان [զարաֆշան] 1) ոսկենախշ, ոսկեզարդ, ոսկեզրվագ, 2) ոսկի սփռող։

زرافشانی [զարաֆշանի] ոսկեդրամների սփռում՝ ցրում։

زرافه [զարրաֆե] ընձուղտ։

زراق [զարրաղ] կեղծավոր, հացկատակ։

زراقی [զարրաղի] կեղծավորություն, հացկատակություն։

زراندود [զարանդուդ] ոսկեզօծ, ոսկեջուր, ոսկեպատ, ոսկեմած։ زراندودکردن [զարանդուդ քարդան] ոսկեզօծել, ոսկեպատել։

زراندوز [զարանդուզ] ոսկի դիզող, դրամապաշտ, ոսկեմոլ։

زراندوزی [զարանդուզի] ոսկու դիզում, հարստության կուտակում։

زرباف [զարբաֆ] 1) ոսկեհյուս, 2) դիպակ, 3) դիպակ գործող։

زربافت [զարբաֆթ] 1) ոսկեհյուս, զառնավուխտ, 2) դիպակ, 3) ոսկեհուռ, ոսկեդերձան։

زربفت [զարբաֆթ] տե՛ս زربافت [զարբաֆթ]։

زرپرست [զարփարասթ] 1) ոսկեմոլ, 2) նյութապաշտ, շահասեր, ագահ։

زرپرستی [զարփարասթի] 1) ոսկեմոլություն, 2) նյութապաշտություն, ժլատություն, ագահություն։

زرپوش [զարփուշ] ոսկեպատ, ոսկեզօծ։

زرت [զորրաթ] տե՛ս ذرت [զորրաթ]։

زرتشت [զարթոշթ] Զրադաշտ։

زرتشتی [զարթոշթի] զրադաշտական։

زرتك [զարթաք] քրքում, զաֆրան։

زرخرید [զարխարիդ] ճորտ, ստրուկ։

زرخریدی [զարխարիդի] ճորտություն, ստրկություն։

زرخیز [զարխիզ] ոսկեբեր՝ ոսկու հարուստ պաշարով (հանք)։

زرد [զարդ] դեղին։

زرداب [զարդաբ] մաղձ, լեղի։

زرداب‌ریز [զարդաբրիզ] մաղձոտ մարդ։

زردار [զարդար] 1) տե՛ս زرخیز [զարխիզ], 2) ունևոր՝ զորեղ (մարդ)։

زردآلو [զարդալու] ծիրան։

زردآلوئی [զարդալույի] ծիրանագույն։

زردپوست [զարդփուսթ] դեղնամորթ։

زردپی [զարդփեյ] անատ. ջիլ, ձգան։

زردچرده [զարդչարդե] տե՛ս زردچهره [զարդչեհրե]։

زردچوبه [զարդչուբե] հնդկաքրքում։

زردچهره [զարդչեհրե] 1) դեղներես, 2) գունատ, դալկահար, դալկադեմ։

زردرخ [զարդրոխ] տե՛ս زردرو(ی) [զարդրու(յ)]։

زردرنگ [զարդռանգ] դեղին, դեղին գույնի։

زردرو(ی) [զարդրու(յ)] 1) դեղներես, 2) գունատ, 3) ամոթխած։

زردروئی [զարդրույի] 1) երեսի դեղնություն, 2) գունատություն, 3) ամոթխածություն։

زردشت [զարդոշթ] տե՛ս زرتشت [զարթոշթ]։

زردفام [զարդֆամ] դեղնավուն։

زردك [զարդաք] գազար։

زردنبو [զարդամբու] 1) դեղնած, գունատ, 2) նվազ, թույլ։

زردوز [զարդուզ] ոսկեկար, ոսկեհուռ, ոսկեթելով ասեղնագործված։

زردوزی [զարդուզի ոսկեհյուս ձեռագործ, ոսկով ասեղնագործություն։

زردوست [զարդուսթ] տե՛ս زرپرست [զարփարասթ]։

زرده [զարդե] դեղնուց (ձվի)։

زردی [զարդի] դեղնություն։

زرساز [զարսազ] ոսկերիչ։

زرشك [զերեշք] ծոր, ծորենի, զիրիշկ, կծոխուր։

زرشوی [զարշույ] ոսկեխույզ։

زرع [զար՛] 1) սերմանում, ցանում, 2) հողի մշակում։

زرق [զարղ] 1) կեղծավորություն, 2) կեղծիք, խաբեություն։

زرق [զերղ] սրսկում: زرق کردن [զերղ քարդան] սրսկել:

زرقا [զարղա] կապտաչյա:

زرق دار [զարղդար] կեղծավոր, խաղկատակ:

زرق وبرق [զարղոբարղ] ցուցադրական փառահեղություն՝ շքեղություն:

زرق وبرق دار [զարղոբարղդար] կեղծ-ցուցադրական, խաբուսիկ, խաբուսիկ փայլով:

زرکش [զարքեշ] ոսկեջրած մետաղաթել պատրաստող:

زرکوب [զարքուբ] ոսկեզօծող, ոսկեկուռ:

زرگر [զարգար] ոսկերիչ:

زرگری [զարգարի] 1) ոսկերչություն, 2) ոսկերչանոց: جنگ زرگری [ջանգե զարգարի] սուտ կռիվ: زبان زرگری [զաբանե զարգարի] ջինձու՝ արհեստական լեզու, ժարգոն:

زرگون [զարգուն] ոսկեգույն:

زرم [զարմ] արցունք:

زرنا [զորնա] զուռնա:

زرناچی [զորնաչի] զուռնաչի:

زرنشان [զարնեշան] տե՛ս زرکوب [զարքուբ]:

زرنگ [զերանգ] ճարպիկ, ուշիմ, աշխույժ:

زرنگار [զարնեգար] ոսկենախշ, ոսկեզարդ:

زرنگی [զերանգի] ճարպկություն, ուշիմություն, աշխուժություն:

زرنیخ [զարնիխ] մկնդեղ, զառիկ:

زرورق [զարվարաղ] փայլաթիթեղ, ոսկեթուղթ, ֆոլգա:

زرورقی [զարվարաղի] նրբաթիթեղային, փայլաթիթեղային, ֆոլգայից:

زروزیور [զարոզիվար] զարդ, զարդեղեն, զարդարանք, պճնանք:

زره [զերեհ] զրահ:

زره پوش [զերեհփուշ] 1) զրահապատ մեքենա, 2) զրահապատված, զրահակիր:

زره دار [զերեհդար] 1) զրահանավ, զրահապատ նավ, 2) տե՛ս زره پوش [զերեհփուշ]:

زره شکاف [զերեհշեքաֆ] զրահահար:

زره ناو [զերեհնավ] տե՛ս زره دار [զերեհդար] նշան. 1:

زرهی [զերեհի] զրահապատ, զրահած: زرهی کردن [զերեհի քարդան] զրահապատել:

زری [զարի] 1) ոսկյա, 2) ոսկեհյուս:

زریق [զարիղ] կենդ. ճայ:

زرین [զարրին] ոսկե:

زرینه [զարրինե] 1) ոսկի, ոսկեղեն, 2) տե՛ս زرین [զարրին]:

زریو [զարիվ] համեստ, պարկեշտ, զուսպ:

زریون [զարյուն] 1) բուս. հովմածաղիկ, 2) ոսկեգույն:

زشت [զեշթ] 1) տգեղ, 2) զազրատեսիլ, 3) կոպիտ, անվայել:

زشت اندام [զեշթանդամ] տգեղ՝ անճոռնի կազմվածքով:

زشتخو(ی) [զեշթխու(յ)] չարաբարո, այլանդակ բնավորության տեր:

زشتخوئی [զեշթխույի] չարաբարոյություն:

زشترو(ی) [զեշթրու(յ)] տգեղ, տգեղադեմ, տգեղերես, այլանդակ:

زشت سیرت [զեշթսիրաթ] տե՛ս زشتخو(ی) [զեշթխու(յ)]:

زشت صورت [զեշթսուրաթ] տե՛ս زشترو(ی) [զեշթրու(յ)]:

زشتگو(ی) [զեշթգու(յ)] հայհոյող, զազրախոս, աղտեղաբան:

زشتگوئی [զեշթգույի] զազրախոսություն, հայհոյախոսություն, աղտեղաբանություն:

زشتنام [զեշթնամ] վատանուն, վարկաբեկված, վատահամբավ:

زشتنامی [զեշթնամի] խայտառակություն, անպատվություն, վատահամբավություն:

زشتی [զեշթի] տգեղություն, այլանդակություն:

زعاف [զոաֆ] արագ ներգործող՝ մահացու թույն:

زعامت [զեամաթ] 1) ղեկավարում, տնօրինում, կառավարում, վարում, 2) ղեկավարություն, առավելություն:

زعفران [զա՛ֆերան] քրքում, զաֆրան:

زعفرانی [զա՛ֆերանի] 1) զաֆրանով, քրքումով, 2) զաֆրանագույն (կարմրագույն դեղին):

زعم [զա՛մ] 1) կարծիք, 2) ենթադրություն:

...بزعم [բե զա՛մե...]... կարծիքով:

زعما [զոամա] տե՛ս եզ. زعیم [զաիմ]:

زعیم [զաիմ] 1) պետ, գլխավոր, գլուխ, պարագլուխ, պատասխանատու անձ, 2) երաշխավոր, 3) կալվածատեր: Հոգ. زعما [զոամա]:

زغار [զաղար] 1) խոնավ՝ ճահճային գետին, 2) դժբախտություն, աղետ:

زغارگرم [զաղարքերմ] հողային որդ:

زغال [զողալ] ածուխ:

زغال اخته [զողալախթե] հոն:

زغال چوب [զողալչուբ] փայտածուխ:

زغال خیز [զողալխիզ] ածխառատ:

زغال سنگ [զողալսանգ] քարածուխ:

زغالی [զողալի] 1) ածխային, 2) ածխավաճառ:

زغن [զաղան] ցին, ուրուր:

زغنگ [զաղանգ] զկռտոց, բխկոց, գխկոց:

زفاف [զեֆաֆ] հարսանեկան թափոր, հարսին փեսայի տուն ճանապարհ գցելու հանդիսավոր արարողություն: شب زفاف [շաբե զեֆաֆ] առագաստի գիշեր:

زفت [զաֆթ] 1) գեր, մարմնեղ, 2) կոպիտ, չար:

زفت [զեֆթ] կուպր:

زفت [զոֆթ] 1) ժլատ, կծծի, ագահ, 2) մռայլ, 3) ինքնամփոփ:

زفتی [զաֆթի] 1) գիրություն, մարմնեղություն, 2) անփութություն:

زفتی [զոֆթի] 1) ժլատություն, կծծիություն, ագահություն, 2) քաշվածություն, մեկուսացածություն, 3) մռայլություն 4) անհամբույրություն, նոթոտություն:

زفر [զաֆար] 1) բերան, երախ, բուկ, 2) ծնոտ:

زفیر [զաֆիր] արտաշնչում, արտաշնչություն:

زکا [զաքա] աճ, զարգացում, ծաղկում:

زکاب [զաքաբ] սև թանաք:

زکات [զաքաթ] 1) ողորմություն, 2) մահմեդական չունևորների օգտին տրվող հարկ, 3) մաքրություն, անմեղություն:

زکام [զոքամ] հարբուխ, գրիպ:

زکاوت [զաքավաթ] 1) բարեպաշտություն, աստվածավախություն, 2) մաքրություն, անմեղություն, անարատություն:

زکوة [զաքաթ] տե՛ս زکات [զաքաթ]:

زکی [զաքի] 1) բարեպաշտ, կրոնական, 2) մաքուր, 3) ողջախոհ,

زگیل [զեգիլ] գորտնուկ:

زل [զա՛լ(լ)] 1) սայթաքում, 2) սխալանք, վրիպում, 3) անփութություն: Հոգ. زلات [զալաթ]:

زلال [զոլալ] զուլալ, վճիտ: آب زلال [աբե զոլալ] զուլալ ջուր:

زلزل [զոլզոլ] սևեռած, հառած (աչքերը), ակնապիշ: زلزل نگاه کردن [զոլզոլ նեգահ քարդան] աչքերը հառած նայել:

زلت [զալաթ] տե՛ս زل [զա՛լ(լ)]:

زلزله [զելզելե] երկրաշարժ:

زلزله ای [զելզելեյի] երկրաշարժական, սեյսմիկ:

زلزله زده [զելզելեզադե] երկրաշարժից տուժած:

زلزله سنج [զելզելեսանջ] երկրաշարժագիր, սեյսմոգրաֆ:

زلزله شناس [զելզելեշենաս] երկրաշարժագետ, սեյսմոլոգ:

زلزله شناسی [զելզելեշենասի] երկրաշարժագիտություն, սեյսմոլոգիա:

زلف [զոլֆ] 1) մազ, գիսակ, 2) խոպոպ, զանգուր: زلف پریشان [զոլֆե փարիշան] 1) հերարձակ, 2) մազերը խճճված, գիսախռիվ:

زلفدار [զոլֆդար] զանգրահեր, զանգրավոր՝ ալիքավոր մազերով:

زلوبیا [զոլուբիյա] մի տեսակ քաղցրավենիք:

زله [զելլե], ձանձրացած: زله شدن [զելլե շոդան] ձանձրանալ, համբերությունից դուրս գալ: زله کردن [զելլե քարդան] ձանձրացնել, համբերությունից հանել:

زم [զամ] 1) սառնամանիք, 2) ցրտաշունչ քամի:

زمام [զեմամ] ղեկ, սանձ:

زمامدار [զեմամդար] ղեկավար, իշխանավոր, առաջնորդ:

زمامداری [զեմամդարի] կառավարում, ղեկավարում։ زمامداری کردن [զեմամդարի քարդան] կառավարել, ղեկավարել։

زمان [զաման] 1) ժամանակ, շրջան, ժամանակաշրջան, 2) դար։ Հոգ. ازمنه [ազմանե]։ زمان حال [զամանե հալ] քեր. ներկա ժամանակ։ زمان آینده [զամանե այանդե] ապառնի ժամանակ։ زمان گذشته (ماضی) [զամանե գոզաշթե (մազի)] անցյալ ժամանակ։

زمان‌سنج [զամանսանջ] ժամանակաչափ, խրոնոմետր։

زمان‌شناسی [զամանշենասի] 1) ժամանակաբանություն, 2) ժամանակագրություն։

زمانه [զամանե] 1) դար, 2) դարաշրջան, 3) բախտ, ճակատագիր, 4) բախտի հեղհեղուկություն։

زمانی [զամանի] 1) ժամանակավոր, անցողիկ, 2) ժամանակագրական, 3) քեր. ժամանակային։ ترتیب زمانی [թարթիբե զամանի] ժամանակագրական կարգ։

زمانیان [զամանիյան] աշխարհի մարդիկ։

زمهره [զամհարե] առյուծի մռնչոց։

زمخت [զոմոխթ] 1) կոշտ, կոպիտ, բիրտ, 2) անողորկ, անհարթ, 3) անքաղաքավարի, անտաշ, անկիրթ, 4) անպարկեշտ, գռեհիկ, 5) տափակ։

زمختی [զոմոխթի] 1) կոպտություն, չորություն, 2) անողորկություն, անհարթություն, 3) անքաղաքավարություն, անկրթություն, 4) անպարկեշտություն, գռեհկություն, 5) տափակություն։

زمرد [զոմորրոդ] զմրուխտ։

زمردی [զոմորրոդի] 1) զմրուխտյա, 2) զմրուխտագույն։

زمردین [զոմորրոդին] տե՛ս زمردی [զոմորրոդի]։

زمره [զոմրե] խումբ, դաս։

زمزمه [զեմզեմե] մրմունջ։ زمزمه کردن [զեմզեմե քարդան] մրմնջալ։

زمستان [զեմեսթան] ձմեռ։

زمستانی [զեմեսթանի] ձմեռային։ لباس زمستانی [լեբասե զեմեսթանի] ձմեռային հագուստ։

زمین [զամին] 1) գետին, ցամաք, հող, 2) հատակ։ زمین خوردن [զամին խորդան] վայր ընկնել։ زمین زدن [զամին զադան] գետնով տալ։

زمین‌بوسی [զամինբուսի] երկրպագություն։

زمین‌پیما [զամինփեյմա] հողաչափ, երկրաբաշխ։

زمین‌پیمائی [զամինփեյմայի] հողաչափություն, երկրաբաշխություն։

زمین‌دار [զամինդար] հողատեր, կալվածատեր։

زمین‌داری [զամինդարի] 1) հողատիրություն, 2) հողատիրական։

زمین‌شناس [զամինշենաս] 1) հողագետ, 2) երկրաբան։

زمین‌شناسی [զամինշենասի] 1) հողագիտություն, 2) երկրաբանություն։

زمین‌کن [զամինքան] արտափորիչ (մեքենա), էքսկավատոր։ زمین‌کن خودرو [զամինքանե խոդրու] քայլող էքսկավատոր։

زمین‌گیر [զամինգիր] անդամալույծ։

زمین‌لرزه [զամինլարզե] երկրաշարժ։

زمین‌لغزه [զամինլաղզե] երկրբ. փլուզում, սողվածք, իջվածք, թափվածք (գետափի)։

زمینه [զամինե] 1) հիմք, նախապայման, առիթ, 2) ֆոն, ընդհանուր հիմք, 3) իրադրություն, 4) շրջապատ, 5) բնագավառ։

زمینه‌چینی [զամինեչինի] տե՛ս زمینه سازی [զամինեսազի]։

زمینه‌سازی [զամինեսազի] հող նախապատրաստելը, հասարակական կարծիքի մշակում։ زمینه‌سازی کردن [զամինեսազի քարդան] հող նախապատրաստել։

زمینی [զամինի] 1) ցամաքային, 2) ցամաքաբնակ։ حیوانات زمینی [հեյվանաթե զամինի] ցամաքաբնակ կենդանիներ։ نیروهای زمینی [նիրուհայե զամինի] ցամաքային զորքեր (ուժեր)։

زن [զան] 1) կին, 2) կին ամուսին։

زنازاده [զենազադե] ապօրինածին։

زناشوئی [զանաշույի] ամուսնություն։

زناشوئی کردن [զանաշույի քարդան] ամուսնանալ։

زناکار [զենաքար] անբարոյական, անառակ, շնացող։

زناکاری [զենաքարի] անբարոյականություն, անառակություն, շնություն։

زنانه [զանանե] 1) կանացի, 2) կանանց համար։

زنانه‌دوز [զանանեդուզ] կանացի հագուստներ կարող։

زنبارگی [զանբարեգի] տե՛ս زن‌بازی [զանբազի]։

زنباره [զանբարե] տե՛ս زن‌باز [զանբազ]։

زن‌باز [զանբազ] կնամոլ։

زن‌بازی [զանբազի] կնամոլություն։

زنبق [զամբաղ] բուս. հիրիկ։ زنبق دشتی [զամբաղե դաշթի] դաշտի շուշան։

زنبور [զամբուր] մեղու, պիծակ։ زنبورسرخ [զամբուրե սորխ] բոռ։ زنبور عسل [զամբուրե ասալ] մեղու։

زنبورخانه [զամբուրխանե] փեթակ։

زنبورک [զամբուրաք] փոքրիկ թնդանոթ։

زنبوری [զամբուրի] 1) ծակոտկեն, ցանցկեն, 2) թափանցիկ։

زنبه [զամբե] պատգարակ (հող կրելու)։

زنبیل [զամբիլ] զամբյուղ, կողով։

زنبیل‌باف [զամբիլբաֆ] զամբյուղահյուս, զամբյուղագործ։

زن‌پدر [զանփեդար] խորթ մայր։

زن‌پرست [զանփարասթ] կնամոլ։

زن‌پرستی [զանփարասթի] կնամոլություն։

زنجاب [զանջաբ] ծառի խեժ։

زنجبیل [զանջաբիլ] զանջաֆիլ, կոճապղպեղ։

زنجرف [զանջարաֆ] կարմիր ներկ։

زنجره [զանջարե] ծղրիդ։

زنجفیل [զանջեֆիլ] տե՛ս زنجبیل [զանջաբիլ]։

زنجموره [զանջմուրե] նվնվում, ողողոց, լաց։

زنجیر [զանջիր] շղթա։ زنجیر کردن [զանջիր քարդան] շղթայել։

زنجیردار [զանջիրդար] թրթուրավոր, թրթուրային։

زنجیری [զանջիրի] 1) տե՛ս زنجیردار [զանջիրդար], 2) կալանակոճղակիր, շղթայված կալանավոր։ دیوانهٔ زنجیری [դիվանեյե զանջիրի] կատաղի խելագար։ واکنش زنجیری [վաքոնեշե զանջիրի] ֆիզ., քիմ. շղթայված ռեակցիա։

زنخ [զանախ] կզակ, ծնոտ։

زنخدان [զանախդան] կզակ, ստորին ծնոտ։ چاه زنخدان [չահե զանախդան] կզակի փոսիկը։

زند [զանդ] Զենդ (Ավեստայի մի մասի թարգմանությունն ու մեկնությունները միջին պարսկերեն լեզվով)։

زن‌دار [զանդար] կին ունեցող, ամուսնացած։

زندان [զենդան] բանտ, զնդան։

زندانبان [զենդանբան] բանտապահ, բանտապան։

زندانبانی [զենդանբանի] բանտապանություն, բանտապահություն։

زندانی [զենդանի] բանտարկյալ, կալանավոր։

زنداوستا [զանդավեսթա] Զենդ-Ավեստա (Զրադաշտականների սուրբ գիրքը)։

زن‌دائی [զանդայի] քեռակին։

زندخوان [զանդխան] զրադաշտական, մոգ։

زندقه [զանդաղե] 1) ուրացողություն, հավատուրացություն, 2) փիլ. դուալիզմ։

زندگانی [զենդեգանի] և زندگی [զենդեգի] կյանք, գոյություն, կենդանություն։ زندگی اجتماعی [զենդեգիյե էջթեմայի] հասարակական կյանք։

زندگی‌بخش [զենդեգիբախշ] կենսատու, կենարար, կյանք պարգևող, կենսաբաշխ։

زندوست [զանդուսթ] տե՛ս زن‌پرست [զանփարասթ]։

زندوستی [զանդուսթի] տե՛ս زن‌پرستی [զանփարասթի]։

زنده [զենդե] կենդանի, ողջ։ خاطرات زنده [խաթերաթե զենդե] կենդանի հիշողություններ։ زنده شدن [զենդե շոդան] կենդանանալ։ زنده کردن [զենդե քարդան] կենդանացնել։ زنده باد [զենդե բադ] կեցցե՛։

زنده‌بگور [զենդեբեգուր] 1) կենդանի թաղված, 2) կիսակենդանի։

زنده‌دل [զենդեդել] կենսուրախ, առույգ, կայտառ, աշխույժ։

زنده‌دلی [զենդեդելի] կենսուրախություն, առույգություն, կայտառություն, աշխուժություն։

زنده‌زا [զենդեզա] կենդանածին (կենդանիների մասին)։

زنده‌زنده [զենդեզենդե] ողջ-ողջ, կենդանի վիճակում։

زندیق [զենդիղ] 1) Մանիքեական, Մանիի ուսմունքի հետևորդ, 2) հերետիկոս, անհավատ, անաստված, 3) դուալիզմի (երկվության) կողմնակից։ Հոգ. زنادقه [զա̈նադեղե] և زنادیق [զա̈նադիղ]։

زن‌سیرت [զա̈նսիրա̈թ] տե՛ս زن‌صفت [զա̈նսեֆա̈թ]։

زن‌صفت [զա̈նսեֆա̈թ] կնաբարո, անարի։

زن‌عمو [զա̈նա̈մու] հորեղբոր կին։

زنگ [զա̈նգ] I ժանգ։

زنگ [զա̈նգ] II զանգ։ زنگ تنفس [զա̈նգե թա̈նա̈ֆֆոս] դասամիջոցի զանգ։

زنگار [զա̈նգար] 1) ժանգոտ, 2) ժանգ։ صدای زنگار [սեդայե զա̈նգար] խռպոտ ձայն։

زنگاری [զա̈նգարի] 1) դեղնավուն կանաչ, 2) ժանգոտ։

زنگ‌پذیر [զա̈նգփա̈զիր] տե՛ս زنگ‌زدنی [զա̈նգզա̈դա̈նի]։

زنگ‌خوردگی [զա̈նգխորդեգի] տե՛ս زنگ‌زدگی [զա̈նգզա̈դեգի]։

زنگ‌دار [զա̈նգդար] հնչեղ, բարձր, ձայնեղ։

زنگ‌زدنی [զա̈նգզա̈դա̈նի] ժանգոտվող։

زنگ‌زده [զա̈նգզա̈դե] ժանգոտված։

زنگ‌ناپذیر [զա̈նգնափա̈զիր] չժանգոտվող։

زنگوله [զա̈նգուլե] զանգուլակ։

زنگی [զա̈նգի] խափշիկ։

زننده [զա̈նա̈նդե] 1) կծու, մրմռացնող, զազր, 2) խայթող, վիրավորական, խոցող։

زن‌نواز [զա̈ննա̈վազ] տե՛ս زن‌پرست [զա̈նփա̈րա̈սթ]։

زن‌وبچه‌دار [զա̈նոբա̈չչեդար] կին-երեխա ունեցող, ընտանիքավոր։

زنوبه [զա̈նույե] ոռնոց (շան)։

زنوئیدن [զա̈նույիդա̈ն] ոռնալ (շան մասին)։

زنهار [զենհար] 1) զգուշացի՛ր, զգո՛ւյշ եղիր, 2) գթություն, խնայում, ներում, 3) զգուշություն, 4) նախազգուշացման միջոցներ։

زنهارخواه [զենհարխահ] 1) ներում խնդրող, 2) ապաստան փնտրող։

زنهاردار [զենհարդար] հովանավորող, պաշտպան։

زنهاری [զենհարի] 1) ապաստան փնտրող, 2) հովանավորյալ։

زنی [զա̈նի] կնություն։ بزنی گرفتن [բեզա̈նի գերեֆթա̈ն] կնության առնել, ամուսնանալ։

زنیت [զա̈նիյյա̈թ] կանացիություն։

زوار [զա̈վվար] ուխտագնացներ, ուխտավորներ։

زوال [զա̈վալ] անկում, կործանում։

زوال‌پذیر [զա̈վալփա̈զիր] 1) կործանելի, 2) վաղանցուկ, անցավոր։

زوال‌ناپذیر [զա̈վալնափա̈զիր] մնայուն, անկործան, անսասան։

زوایا [զա̈վայա] անկյուններ։ Եզ. زاویه [զավիյե]։

زواید [զա̈վայեդ] և زوائد [զա̈վաէդ] մնացորդ, ավելցուկ։ Եզ. زایده [զայեդե]։

زوبین [զուբին] տեգ։

زوج [զոուջ] 1) զույգ, 2) ամուսին։ اعداد زوج [ա̈'դադե զոուջ] զույգ թվեր։

زوجه [զոուջե] կին (ամուսին)։

زوجین [զոուջեյն] ամուսիններ։

زود [զուդ] 1) շուտ, 2) շուտով։ دیر یا زود [դիր յա զուդ] ուշ թե շուտ։ زود باش [զուդ բաշ] շո՛ւտ արա, շտապի՛ր։

زودآزردگی [զուդազորդեգի] տե՛ս زودرنجی [զուդրա̈նջի]։

زودآشنا [զուդաշնա] շփվող, մարդամոտ, սրտաբաց։

زودآشنائی [զուդաշնայի] շփվողություն, մարդամոտություն, սրտաբացություն։

زودانس [զուդօնս] կապվող, հեշտ մտերմացող, մտերմունակ։

زودباور [զուդբավա̈ր] դյուրահավատ։

زودباوری [զուդբավա̈րի] դյուրահավատություն։

زودپذیر [զուդփա̈զիր] տե՛ս زودباور [զուդբավա̈ր]։

زودپز [զուդփա̈զ] շուտեփ, դյուրաեփ, շուտ եփվող։

زودخشم [զուդխա̈շմ] դյուրաբորբոք, բարկացկոտ։

زودخشمی [զուդխա̈շմի] դյուրաբորբոքություն, բարկացկոտություն։

زودخیز [զուդխիզ] շուտ՝ վեր կացող, առավոտյան վաղ վեր կացող։

زودرس [զուդրա̈ս] վաղահաս։ میوه‌جات زودرس [միվեջաթե զուդրա̈ս] վաղահաս մրգեր։

زودرنج [զուդրա̈նջ] նեղացկոտ։

زودرنجی [զուդրա̈նջի] նեղացկոտություն։

زودغضب [զուդղա̈զա̈բ] տե՛ս زودخشم [զուդխա̈շմ]։

زودفریب [զուդֆա̈րիբ] տե՛ս زودباور [զուդբավա̈ր]։

زودفهم [զուդֆա̈հմ] շուտ հասկացող՝ ըմբռնող, խելամիտ, քաջիմաց, իմացունակ։

زودفهمی [զուդֆա̈հմի] շուտ հասկանալու՝ ըմբռնելու ընդունակություն, իմացունակություն, դյուրըմբռնողություն։

زودگذر [զուդգոզա̈ր] վաղանցուկ, անցավոր։

زودگذری [զուդգոզա̈րի] անհարատևություն, կարճակյացություն, վաղանցիկություն, արագընթացություն։

زودگوار [զուդգա̈վար] դյուրամարս։

زودی [զուդի] արագություն։ باین زودی [բեին զուդի] այդքան շուտ, այդքան շտապ։

زودیاب [զուդյաբ] տե՛ս زودفهم [զուդֆա̈հմ]։

زودیابی [զուդյաբի] տե՛ս زودفهمی [զուդֆա̈հմի]։

زور [զուր] 1) ուժ, զորություն, 2) բռնություն։

زورآزما [զուրազեմա] 1) ուժեղ, քաջարի, դյուցազն, 2) ըմբիշ։

زورآزمائی [զուրազմայի] ուժերի չափում, զոտեմարտ։

زورآور [զուրավա̈ր] 1) ուժեղ մարդ, դյուցազն, 2) ուժեղ, ամուր. զորեղ։

زورتپان [զուրթա̈փան] խցկում։ زورتپان کردن [զուրթա̈փան քա̈րդա̈ն] խցկել, զոռով մտցնել՝ տեղավորել։

زورخانه [զուրխանե] մարզատուն (իրանական ազգային ըմբշամարտի)։

زوردار [զուրդար] ուժեղ, զորավոր։

زورزورکی [զուրզուրա̈քի] զոռով, հազիվհազ։

زورق [զոուրա̈ղ] մակույկ, նավակ։

زورقچی [զոուրա̈ղչի] մակույկավար։

زورکی [զուրա̈քի] 1) զոռով, 2) կամքին հակառակ, հարկադրաբար։

زورگو(ی) [զուրգու(յ)] 1) բռնացող, բռնություն գործադրող, 2) զոռբա, բռնադատիչ։

زورگوئی [զուրգույի] 1) ճնշում, բռնություն, 2) զոռբայություն։

زورمند [զուրմա̈նդ] զորավոր, ուժեղ, կորովի։

زورمندی [զուրմա̈նդի] զորություն, կորով։

زورنا [զուրնա] տե՛ս زرنا [զորնա]։

زورورز [զուրվա̈րզ] տե՛ս زورآور [զուրավա̈ր]։

زورورزی [զուրվա̈րզի] տե՛ս زورآزمائی [զուրազմայի]։

زوزه [զուզե] կաղկանձ, ոռնոց։ زوزه‌کشیدن [զուզե քեշիդա̈ն] ոռնալ, կաղկանձել։

زول [զոլ] հառում։ زول نگاه کردن [զոլ նեգահ քա̈րդա̈ն] աչքերը հառած նայել։

زه [զեհ] I աղեղնալար։

زه [զեհ] II ծննդաբերություն։ درد زه [դա̈րդե զեհ] երկունքի ցավեր։

زه [զեհ] III կեցցե՛։

زهاب [զեհաբ] ստորերկրյա ջրի դուրս ծորալը։

زهاد [զոհհադ] ճգնավորներ, մենակյացներ։ Եզ. زاهد [զահեդ]։

زهادت [զա̈հադա̈թ] տե՛ս زهد [զոհդ]։

زهازه [զեհազեհ] ծափահարություններ։ زهازه گفتن [զեհազեհ գոֆթա̈ն] 1) գովաբանել, 2) ծափահարել։

زهتاب [զեհթաբ] աղեղնալար պատրաստող։

زهد [զոհդ] ճգնավորություն, խստակեցություն, ժուժկալություն։

زهدان [զեհդան] անատ. արգանդ։

زهدفروش [զոհդֆորուշ] կեղծավոր, երեսպաշտ, փարիսեցի։

زهدفروشی [զոհդֆորուշի] կեղծավորություն, երեսպաշտություն, փարիսեցիություն։

زهر [զահր] I 1) թույն, ժահր, 2) ցասում, բարկություն։ زهرمهلك [զահրե մոհլեք] մահացու թույն։

زهر [զահր] II ծաղիկ։ Հոգ. ازهار [ազհար] և زهور [զոհուր]։

زهرا [զահրա] լուսերես, ծաղկափթիթ դեմքով։

زهراگین [զահրագին] տե՛ս زهرآلود [զահրալուդ]։

زهرآلود [զահրալուդ] թունավոր, թունալից, թունաշաղախ։

زهرباد [զահրբադ] բժշկ. անգինա։

زهرچشم [զահրչեշմ] չարաչք։

زهرخند [զահրխանդ] 1) չարախնդություն, 2) ծամածիծաղ, ծամածիր։

زهردار [զահրդար] թունավոր։

زهردارو [զահրդարու] հակաթույն։

زهرداری [զահրդարի] թունալիցություն, թունոտություն։

زهرناك [զահրնաք] տե՛ս زهرآلود [զահրալուդ]։

زهره [զահրե] 1) լեղի, 2) ուժ, կարողություն, կորով, 3) քաջություն, արիություն։

زهره [զոհրե] աստղ. Արուսյակ մոլորակը։

زهره‌ترك [զահրեթարաք] լեղապատառ, լեղաճաք։ زهره ترك شدن [զահրեթարաք շոդան] լեղաճաք լինել։

زهره‌جبین [զոհրեջաբին] լուսաճակատ։

زهره‌رخ [զոհրերոխ] լուսերես։

زهری [զահրի] թունավոր, թունավորող։

زهزاد [զեհզադ] հետնորդ, շառավիղ։

زهقلاب [զեհղոլլաբ] կարթաթել։

زهوار [զեհվար] քուղ, լար, երիզ, ժապավենաթել, թել։

زهی [զեհի] I կեցցե։ زهی سعادت [զեհի սաադաթ] ինչպիսի՜ երջանկություն։

زهی [զեհի] II լարային։ سازهای زهی [սազհայե զեհի] լարային նվագարաններ։

زی [զի] 1) կյանք, 2) կողմ, 3) դեպի։

زیاد [զիյադ] շատ, բազում։

زیادت [զիյադաթ] ավելացում, լրացում։

زیادتی [զիյադաթի] 1) շատություն, 2) ավելորդություն, 3) ավելի, 4) չափազանց։

زیادگوئی [զիյադգույի] շատախոսություն։

زیادوکمی [զիյադոքամի] անհամաչափություն։

زیاده [զիյադե] ավելի։ زیاده از حد [զիյադե ազ հադդ] չափից դուրս։

زیاده‌رو [զիյադերոու] ծայրահեղական։

زیاده‌روی [զիյադերավի] 1) ավելորդություն, չարաշահում, անչափավորություն, 2) ծայրահեղություն։

زیادی [զիյադի] 1) ավելցուկ, մնացորդ, 2) առատություն, լիառատություն, 3) ավելորդ։

زیارت [զիյարաթ] 1) ուխտագնացություն, 2) այցելություն։

زیارتگاه [զիյարաթգահ] ուխտատեղի։

زیان [զիյան] վնաս։

زیان‌آور [զիյանավար] վնասաբեր, վնասակար։

زیان‌دیده [զիյանդիդե] տուժած, վնաս կրած։

زیانکار [զիյանքար] վնասարար։

زیانکاری [զիյանքարի] վնասարարություն։

زیانمند [զիյանմանդ] չարաղետ, վնասակար։

زیانمندی [զիյանմանդի] չարաղետություն, վնասակարություն։

زیب [զիբ] 1) զարդ, զարդարանք, 2) գեղեցկություն, նրբագեղություն։

زیبا [զիբա] 1) գեղեցիկ, վայելուչ, 2) հաճելի, համակրելի, 3) զուգված, զարդարված։

زیباپسند [զիբափասանդ] 1) գեղապաշտ, գեղասեր, 2) գեղամոլ, էսթետ։

زیباخو [զիբախու] բարեհոգի, բարեբարո, լավ բնավորություն ունեցող։

زیبارخ [զիբարոխ] գեղեցկադեմ։

زیباروا(ی) [զիբարու(յ)] տե՛ս زیبارخ [զիբարոխ]։

زیباشناس [զիբաշենաս] 1) գեղագետ, էսթետ, 2) տե՛ս زیباپسند [զիբափասանդ]։

زیباشناسی [զիբաշենասի] գեղագիտություն, էսթետիկա։

زیبایان [զիբայան] գեղեցկուհիներ։

زیبائی [զիբայի] գեղեցկություն։

زیبائی‌شناس [զիբայիշենաս] տե՛ս زیباشناس [զիբաշենաս]։

زیبائی‌شناسی [զիբայիշենասի] տե՛ս زیباشناسی [զիբաշենասի]։

زیبق [զեյբաղ] սնդիկ։

زیبق‌دار [զեյբաղդար] սնդիկավոր։

زیبقی [զեյբաղի] սնդիկային։

زیبنده [զիբանդե] գեղեցիկ, վայելուչ, սազական։

زیبیدن [զիբիդան] սազել, հարմարել։

زیپ [զիփ] ճարմանդ։

زیتون [զեյթուն] ձիթենի, ձիթապտուղ։

زید [զեյդ] ոմն, մեկը։

زیر [զիր] ներքև, ներքո, տակ։

زیرا [զիրա] որովհետև, քանի որ։

زیرانداز [զիրանդազ] 1) փռվածք, 2) տապաստ, 3) ներքնակ։

زیربغل [զիրբաղալ] թևատակ, կռնատակ։

زیربنا [զիրբանա] 1) հիմք, 2) փիլ. բազիս։

زیرپانشین [զիրփանեշին] սադրիչ, բանսարկու, խարդավանիչ։

زیرپایه [զիրփայե] պատվանդան։

زیرپوش [զիրփուշ] ներքնաշոր։

زیرپیراهنی [զիրփիրահանի] և زیرپیراهن [զիրփիրահան] ներքնաշապիկ։

زیرجامه [զիրջամե] տե՛ս زیرپوش [զիրփուշ]։

زیرچانه [զիրչանե] կզակ։

زیرچشمی [զիրչեշմի] աչքի՝ ունքի տակով։ زیرچشمی نگاه کردن [զիրչեշմի նեգահ քարդան] աչքի տակով նայել,՝ հայացք գցել։

زیردریائی [զիրդարյայի] սուզանավ։

زیردست [զիրդասթ] ստորադաս, ստորադրյալ, հպատակ։

زیردلی [զիրդելի] ենթաստամոքսային։

زیرزمین [զիրզամին] նկուղ, գետնահարկ։

زیرزمینی [զիրզամինի] ստորերկրյա։ راهرو زیرزمینی [ռահրովե զիրզամինի] ստորգետնյա անցում։

زیرزیرکی [զիրզիրաքի] թաքուն, գաղտագողի, գաղտնաբար, տակեվանց։ زیرزیرکی کار کردن [զիրզիրաքի քար քարդան] թաքուն գործել։

زیرسیگاری [զիրսիգարի] մոխրաման։

زیرشلوار [զիրշալվար] և زیرشلواری [զիրշալվարի] անդրավարտիք։

زیرفکی [զիրֆաքքի] ծնոտատակի։

زیرفنجانی [զիրֆենջանի] բաժակապնակ։

زیرك [զիրաք] 1) խորամանկ, ճարպիկ, 2) ուշիմ, հնարամիտ։

زیرکانه [զիրաքանե] խորամանկաբար, ճարպկորեն, հնարամտորեն, ուշիմությամբ։

زیرکی [զիրաքի] 1) խորամանկություն, ճարպկություն, 2) հնարամտություն, ուշիմություն։

زیرلباسی [զիրլեբասի] տե՛ս زیرپوش [զիրփուշ]։

زیرلبکی [զիրլաբաքի] շշնջալով, փսփսալով։

زیرلفظی [զիրլաֆզի] ի միջի այլոց, հարևանցի, անցողակի։

زیرنقب [զիրնաղբ] ստորերկրյա մուտք։

زیره [զիրե] 1) չաման, 2) կոշկատակ։

زیری [զիրի] տե՛ս زیرین [զիրին]։

زیرین [զիրին] 1) ներքին, ստորին, ներքևի, 2) ստորև։

زیست [զիսթ] կյանք, գոյություն։ غیر قابل زیست [ղեյրե ղաբելե զիսթ] անկենսունակ։ زیست کردن [զիսթ քարդան] ապրել։

زیست‌شناس [զիսթշենաս] կենսաբան։

زیست‌شناسی [զիսթշենասի] կենսաբանություն։

زیستکره [զիսթքորե] բիոսֆերա։

زیستگاه [զիսթգահ] 1) հանրակացարան, 2) բնակավայր։

زیستن [զիսթան] ապրել։

زیغ [զիղ] 1) շեղում, խոտորում, 2) կասկած, տատանում։

زیلو [զիլու] հատակի կարպետ։

زین [զեյն] 1) գեղեցկություն, 2) արդուզարդ։

زین [զին] թամբ։ زین کردن [զին քարդան] թամբել։

زین‌افزار [զինաֆզար] ասպազարք։

زین‌پوش [զինփուշ] 1) տապճակ, 2) ձիու ծածկոց։

زینت [զինաթ] զարդ, զարդարանք, արդուզարդ։

زینت‌آلات [զինաթալաթ] զարդեղեն։

زینت‌بخش [զինաթբախշ] զարդարող, գեղեցկացնող։

زینت‌بندی [զինաթբանդի] զրվագված, զարդաքանդակված։

زینتی [զինաթի] գեղազարդային, դեկորատիվ։

زین‌ساز [զինսազ] թամբագործ։

زیور [զիվար] զարդ։

زیورآلات [զիվարալաթ] տե՛ս زینت‌آلات [զինաթալաթ]։

زیوری [զիվարի] տե՛ս زینت‌بخش [զինաթբախշ]։

ژ

ژ [ժե] պարսկական այբուբենի 14-րդ տառը։

ژاپونی [ժափունի] 1) ճապոնացի, 2) ճապոնական, 3) ճապոներեն։

ژاژ [ժաժ] ուղտափուշ։

ژاژخا(ی) [ժաժխա(յ)] շատախոս, շաղակրատ, դատարկաբան։

ژاژخائی [ժաժխայի] շատախոսություն, շաղակրատություն, դատարկաբանություն։

ژاکت [ժաքեթ] ժակետ։

ژاله [ժալե] շաղ, ցող, ցողեղյամ։

ژامبون [ժամբոն] խոզապուխտ, վետչինա։

ژاندارم [ժանդարմ] ժանդարմ։

ژاندارمری [ժանդարմերի] ժանդարմերիա։

ژانویه [ժանվիյե] հունվար։

ژرف [ժարֆ] խոր։ دریای ژرف [դարյայե ժարֆ] խոր՝ անհատակ ծով։

ژرفا [ժարֆա] խորություն։

ژرف‌بین [ժարֆբին] 1) շրջահայաց, խորաթափանց, խորամուխ, 2) լրջամիտ, խորագետ։

ژرف‌بینی [ժարֆբինի] 1) շրջահայացություն, խորաթափանցություն, 2) լրջմտություն։

ژرفی [ժարֆի] 1) խորություն, 2) շրջահայացություն, խորաթափանցություն, 3) խորքերում ապրող։

ژست [ժեսթ] ժեստ, շարժում։

ژفک [ժաֆք] ականջի կեղտ։

ژن [ժեն] կենդ. գեն։

ژنده [ժենդե] 1) հին՝ մաշված՝ պատառոտված հագուստ, 2) քուրջ։

ژنده‌پوش [ժենդեփուշ] քրջազգեստ, ցնցոտիներ՝ քրջեր հագած։

ژنرال [ժեներալ] գեներալ։

ژنگ [ժանգ] կնճիռ։

ژنی [ժենի] հանճար։

ژوبین [ժուբին] տեգ, ավինակ, նիզակ, դեգարդ։

ژوبین‌دار [ժուբինդար] նիզակակիր, տեգաձիգ։

ژوبین‌ور [ժուբինվար] տե՛ս ژوبین‌دار [ժուբինդար]։

ژوری [ժուրի] ժյուրի։

ژوژ [ժուժ] ոզնի։

ژولیدگی [ժուլիդեգի] խճճվածություն, խռիվություն։

ژولیدن [ժուլիդան] խճճվել, խռնվել (մազերը)։

ژولیده [ժուլիդե] 1) գիսախռիվ, գզգզված, 2) հերարձակ։

ژولیده‌مو [ժուլիդեմու] տե՛ս ژولیده [ժուլիդե]։

ژوئن [ժուան] հունիս։

ژوئیه [ժուիյե] հուլիս։

ژیان [ժիյան] 1) կատաղի, 2) գիշատիչ։ شیر ژیان [շիրե ժիյան] կատաղի առյուծ։

ژیمناستیک [ժիմնասթիք] մարմնամարզություն։

ژئوشیمی [ժեոշիմի] գեոքիմիա։

ژئوفیزیک [ժեոֆիզիք] գեոֆիզիկա։

س

س [սին] պարսկական այբուբենի 15-րդ տառը։

ساباط [սաբաթ] 1) ծածկ, 2) չարդախ։

سابق [սաբեղ] նախկին, նախորդ, անցյալ։

سابقاً [սաբեղան] նախապես, առաջներում, անցյալում, մի ժամանակ։

سابق‌الذکر [սաբեղօլզեքր] վերոհիշյալ։

سابقه [սաբեղե] 1) անցյալ, 2) ստաժ։ հոգ. سوابق [սավաբեղ]։

سابقه‌دار [սաբեղեդար] 1) անցյալ ունեցող, 2) ստաժավոր, 3) նախադեպ ունեցող։

سابقین [սաբեղին] նախորդներ, նախնիներ։

سابیدگی [սաբիդեգի] 1) մաշվածություն, տաշվածություն, 2) տրորվածություն։

سابیدن [սաբիդան] 1) հարել, փշրել, մանրել, տրորել, 2) շփել, քսել, 3) մաշել։

سابیده [սաբիդե] տրորած, հարած, ծեծած։

ساتر [սաթեր] 1) ծածկող, քողարկող, 2) ծածկույթ, քող։ برگ ساتر [բարգե սաթեր] թզենու տերև։

ساتراپ [սաթրափ] սատրապ, կուսակալ։

ساچمه [սաչմե] կոտորուք, կարտեչ, մանրագնդակ։

ساچمه‌ای [սաչմեի] կոտորուքային։ تفنگ ساچمه‌ای [թոֆանգե սաչմեի] կոտորուքային հրացան։

ساحت [սահաթ] 1) դաշտ, տարածություն, 2) մակերևույթ, 3) հրապարակ։

ساحر [սահեր] կախարդ, մոգ, գյութող։ հոգ. سحره [սահարե]։

ساحرانه [սահերանե] կախարդիչ՝ գյութիչ կերպով։

ساحری [սահերի] կախարդություն, կախարդանք, թովչանք։

ساحل [սահել] 1) ծովափ, 2) ափ, եզր։ հոգ. سواحل [սավահել]։ ساحل دریا [սահելե դարյա] ծովափ։ ساحل رودخانه [սահելե ռուդխանե] գետափ։

ساحلی [սահելի] ջրափնյա, առափնյա։

ساخت [սախթ] 1) պատրաստում, 2) արտադրանք, 3) շինվածք։

ساختار [սախթար] կառուցվածք։

ساخت‌شناسی [սախթշենասի] քեր. ձևաբանություն։

ساختگی [սախթեգի] 1) կեղծած, արհեստական, 2) կեղծ, 3) կեղծավոր։

ساختمان [սախթեման] 1) շինարարություն, կառուցում, 2) շենք, 3) կառուցվածք։

ساختمانی [սախթեմանի] շինարարական։ مصالح ساختمانی [մասալեհե սախթեմանի] շինարարական նյութեր, շինանյութեր։

ساختن [սախթան] 1) կառուցել, շինել, սարքել, 2) համակերպվել, հաշտվել։

ساخت‌وپاخت [սախթոփախթ] դավադրություն, գաղտնի համաձայնություն։

ساخته [սախթե] 1) շինված, կառուցված, սարքված, 2) կեղծած։

ساخته‌کار [սախթեքար] կեղծարար, կեղծիչ։

ساخته‌کاری [սախթեքարի] կեղծում, կեղծիք։

سادات [սադաթ] տե՛ս եզ. سید [սեյյեդ]։

سادگی [սադեգի] 1) պարզություն, պարգամառություն, միամտություն, անկեղծություն, 2) համեստություն։

ساده [սադէ] 1) պարզ, հստակ, անխարդախ, 2) պարզամիտ, դյուրահավատ, 3) հասարակ, համեստ։ آدم ساده [ադամէ սադէ] պարզամիտ՝ դյուրահավատ մարդ։

ساده‌اندیش [սադէանդիշ] 1) անհոգ, հոգսերից ազատ, 2) թեթևամիտ։

ساده‌دل [սադէդել] տե՛ս ساده‌لوح [սադէլոուհ]։

ساده‌دلی [սադէդելի] տե՛ս ساده‌لوحی [սադէլոուհի]։

ساده‌لوح [սադէլոուհ] պարզամիտ, անմեղ, միամիտ։

ساده‌لوحی [սադէլոուհի] պարզամտություն, պարզություն, միամտություն։

سار [սար] սարյակ։

سارا [սարա] անաղարտ, մաքուր, անխառն։

ساربان [սարբան] ուղտապան։

سارق [սարեղ] գող, ավազակ։

ساروج [սարուջ] ցեմենտային շինանյութ, կրային շաղախ։

ساروج‌بندی [սարուջբանդի] ցեմենտում, կրային շաղախով շրջանեփում։ ساروج‌بندی کردن [սարուջբանդի քարդան] ցեմենտել, կրային շաղախով ծեփել։

ساری [սարի] վարակիչ։ امراض ساری [ամրազէ սարի] վարակիչ հիվանդություններ։

ساز [սազ] սազ, նվագարան։ ساز زدن [սազ զադան] սազ նվագել։

سازش [սազեշ] 1) համաձայնություն, համերաշխություն, համամտություն, 2) սադրանք, դավադրություն, 3) պայմանադրություն, պայման։ سازش دوجانبه [սազեշէ դոջանեբէ] երկկողմանի (փոխադարձ) պայմանադրություն։ سازش موقتی [սազեշէ մովաղղաթի] ժամանակավոր համաձայնություն։

سازشکار [սազեշքար] 1) համաձայնող, հարմարվող, համաձայնողական, 2) հարմարվողական, օպորտունիստ։

سازشکارانه [սազեշքարանէ] 1) համաձայնողական, փոխզիջական, 2) որպես համաձայնորդ, փոխզիջաբար։

سازشکاری [սազեշքարի] համաձայնողականություն, օպորտունիզմ։

سازش‌ناپذیر [սազեշնափազիր] անզիջում, անկոմպրոմիս։

سازگار [սազգար] 1) հաշտակյաց, վարվեցող, յոլա գնացող, 2) հարմար, համապատասխան, պիտանի, 3) բարեպատեհ։

سازگاری [սազգարի] 1) հաշտակեցություն, 2) պիտանիություն, 3) բարեպատեհություն։

سازمان [սազեման] 1) կազմակերպություն, ձեռնարկություն, 2) կառուցվածք, 3) կազմակերպում։ سازمان دولتی [սազեմանէ դոուլաթի] պետական կառուցվածք։

سازمان‌دهنده [սազ(ե)մանդահանդէ] կազմակերպիչ, կազմակերպող։

سازمان‌دهی [սազմանդահի] կազմակերպում, հիմնում։ استعداد سازمان‌دهی [էսթե'դադէ սազմանդահի] կազմակերպչական ընդունակություն։

سازمانی [սազմանի] 1) կազմակերպական, 2) հաստիքային։ کارمندان سازمانی [քարմանդանէ սազմանի] հաստիքային ծառայողներ։

سازمان‌شکن [սազ(ե)մանշեքան] կազմալուծող, քայքայիչ։

سازمان‌شکنی [սազ(ե)մանշեքանի] կազմալուծում, կազմալուծություն։

سازندگی [սազանդեգի] ստեղծագործում, ստեղծագործություն։ روح سازندگی [րուհէ սազանդեգի] ստեղծագործության ոգի։

سازنده [սազանդէ] 1) ստեղծող, կառուցող, շինող, շինարար, 2) կոնստրուկտիվ, 3) գործուն։

سازوار [սազվար] համապատասխան, հարմար, պիտանի։

سازواری [սազվարի] համապատասխանություն։

سازوبرگ [սազոբարգ] 1) հանդերձանք, 2) սպառազինություն։

سازوسرود [սազոսորուդ] երգ-երաժշտություն։

ساس [սաս] փայտոջիլ։

ساطع [սաթե'] 1) փայլուն, փայլատակող, 2) պարզ, բացահայտ։ برهان ساطع [բորհանէ սաթե'] համոզիչ փաստ։

ساطور [սաթուր] սակր, մեծ դանակ։

ساعت [սաաթ] 1) ժամ, 2) ժամացույց։ ساعت دیواری [սաաթէ դիվարի] պատի ժամացույց։ ساعت شماطه [սաաթէ շամմաթէ] զարթուցիչ։ ساعت مچی [սաաթէ մոչի] ձեռքի ժամացույց։

ساعت‌ساز [սաաթսազ] ժամագործ։

ساعت‌سازی [սաաթսազի] ժամագործություն։

ساعد [սաէդ] անատ. նախաբազուկ, ծղի։

ساعی [սաի] ջանասեր, փութաջան, ջանացող։ شاگرد ساعی [շագերդէ սաի] ջանասեր աշակերտ։

ساغر [սաղըր] բաժակ, գավաթ, սկահ։

سافل [սաֆել] 1) ներքևի, ստորին, 2) ստոր, անարգ։

ساق [սաղ] սրունք (ծնկից մինչև ծունկը)։

ساقدار [սաղդար] տե՛ս ساقه‌دار [սաղեդար]։

ساقدوش [սաղդուշ] մակարապետ, փեսավեր, խաչեղբայր։

ساقط [սաղեթ] 1) ընկնող, 2) անվավեր, ուժը կորցրած։

ساقه [սաղե] 1) սրունք, 2) ցողուն, բուն։ ساقهٔ برگ [սաղեյե բարգ] տերևի կոթուն։ ساقهٔ زیر زمینی [սաղեյե զիրե զամինի] կոճղեղ։ ساقهٔ گل [սաղեյե գոլ] ծաղկատակիկ, ծաղկակոթ։ ساقهٔ چکمه [սաղեյե չաքմե] ճիտք։

ساقه‌دار [սաղեդար] 1) ճիտքով, 2) ցողուն՝ կոթուն ունեցող։

ساقی [սաղի] 1) մատռվակ, 2) ջրկիր։

ساکت [սաքեթ] լուռ, հանդարտ, հանգիստ։ ساکت شدن [սաքեթ շոդան] լռել, հանդարտվել։ ساکت کردن [սաքեթ քարդան] լռեցնել, հանդարտեցնել։

ساکن [սաքեն] 1) բնակիչ, բնակվող։ Հոգ. سکنه [սաքանէ] և سکان [սոքքան], 2) հանդարտ, անշարժ։

سال [սալ] տարի։ سال شمسی [սալէ շամսի] արեգակնային տարի։ سال قمری [սալէ ղամարի] լուսնային տարի։ سال میلادی [սալէ միլադի] քրիստոնեական տարի։ سال تحصیلی [սալէ թահսիլի] ուսումնական տարի։ سال مالی [սալէ մալի] ֆինանսական տարի։

سالار [սալար] 1) զորապետ, 2) առաջնորդ։

سالانه [սալանէ] տարեկան։

سالب [սալեբ] 1) խլող, հափշտակող, 2) բացասական։

سالبه [սալեբէ] 1) տրամբ. ժխտական նախադասություն։ سالبهٔ جزئیه [սալեբեյէ ջոզ'իյէ] մասնակի ժխտական նախադասություն։ سالبهٔ کلیه [սալեբեյէ քոլլիյէ] բացարձակապես ժխտական նախադասություն։ 2) տե՛ս سالب [սալեբ]։ Հոգ. سوالب [սավալեբ]։

سالخورده [սալխորդէ] ծեր, տարիքոտ, տարեց։

سالدار [սալդար] ծեր, տարեց։

سالدیده [սալդիդէ] տե՛ս سالخورده [սալխորդէ]։

سالروز [սալրուզ] տե՛ս سالگرد [սալգարդ]։ بمناسبت سالروز تولد [բեմոնասեբաթէ սալրուզէ թավալլոդ] ծննդյան օրվա առթիվ։ سالروز میلاد [սալրուզէ միլադ] ծննդյան օր։

سالف [սալեֆ] 1) նախորդ, նախորդող, 2) նախակարապետ։

سالف‌الذکر [սալեֆոզզեքր] վերոհիշյալ։

سالك [սալեք] 1) ճամփորդ, ուղևոր, 2) սուֆի։

سالگذشت [սալգոզաշթ] տարեդարձ, տարելից։

سالگرد [սալգարդ] տե՛ս سالگذشت [սալգոզաշթ]։

سالم [սալեմ] 1) առողջ, ողջ, անվնաս, 2) օգտակար։ عقل سالم در بدن سالم است [աղլէ սալեմ դար բադանէ սալեմ ասթ] առողջ միտքը առողջ մարմնում է։

سالماً [սալեման] առողջապես, ապահովաբար։

سالم‌سازی [սալեմսազի] առողջացում, բարելավում, կարգավորում։

سالمند [սալմանդ] տարիքով, հասակավոր։

سالن [սալոն] սրահ, դահլիճ։

سالنامه [սալնամե] 1) օրացույց, 2) տարեգիրք, ալմանախ, միամյա հանդես։

سال‌نما [սալնեմա] օրացույց։

سالوس [սալուս] 1) կեղծավոր, երեսպաշտ, 2) երկերեսանի, 3) խաբեբա, 4) կեղծավորություն։

سالوسانه [սալուսանե] կեղծավորաբար, երկերեսանի կերպով։

سالوس‌فروش [սալուսֆուրուշ] կեղծավոր։

سالوس‌فروشی [սալուսֆուրուշի] կեղծավորություն։

سالوس‌کار [սալուսքար] տե՛ս سالوس [սալուս]։

سالوسی [սալուսի] կեղծավորություն, երեսպաշտություն, երկերեսանություն։

سالون [սալոն] տե՛ս سالن [սալոն]։

سالیان [սալիյան] տարիներ։ سالیان‌دراز [սալիյանե դերազ] երկար տարիներ։

سالیانه [սալիյանե] տարեկան։ جلسهٔ سالیانه [ջալասեյե սալիյանե] տարեկան ժողով։ درآمد سالیانه [դարամադե սալիյանե] տարեկան եկամուտ։

سام [սամ] I ուռուցք։

سام [սամ] II թունավոր։

سامان [սաման] 1) սահման, 2) հարստություն, 3) կարգ, կարգավորում, 4) երկրամաս, 5) հանգիստ, հանգստություն, 6) կահ, տնային իրեղեն։ بی‌سروسامان [բիսարոսաման] անսահման, անտեր։ سامان دادن [սաման դադան] կարգավորել, կարգի բերել։

سامان‌سوز [սամանսուզ] ավերիչ, կործանարար, կործանիչ։

سامح [սամեհ] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի, 3) բարյացակամ, հեզահամբույր։

سامع [սամե՛] ունկնդիր։ Հոգ. سامعین [սամե՛ին]։

سامعه [սամեէ] լսողություն։

سامعه‌خراش [սամեէխարաշ] տե՛ս گوش‌خراش [գուշխարաշ]։

سامی [սամի] 1) սեմական, 2) սեմացի։ زبانهای سامی [զաբանհայե սամի] սեմական լեզուներ։

سان [սան] I կերպ, ձև, եղանակ։ چه‌سان [չե սան] ինչպե՞ս, ի՞նչ եղանակով։

سان [սան] II զորահանդես, ստուգատես (բանակի)։

سان‌بینی [սանբինի] տե՛ս سان [սան] II։

سانتیمتر [սանթիմեթր] սանտիմետր։

سانحه [սանեհե] 1) պատահար, դեպք, 2) արկած։ Հոգ. سوانح [սավանեհ]։

سانس [սեանս] սեանս։

سانسکریت [սանսքրիթ] սանսկրիտերեն (հին հնդկերեն)։

سانسور [սանսուր] գրաքննություն։ سانسور شدن [սանսուր շոդան] գրաքննության ենթարկվել։ سانسور کردن [սանսուր քարդան] գրաքննել։

سانسورچی [սանսուրչի] գրաքննիչ։

ساوت [սավեթ] և سوت [սովեթ] սովետ։

ساوتی [սավեթի] և سوتی [սովեթի] սովետական։

ساوخوز [սավխոզ] և سوخوز [սովխոզ] սովխոզ։

ساویدن [սավիդան] խարտել, սղոցել, հղկել։

ساهر [սահեր] արթուն։

سایبان [սայեբան] հովանոց, տաղավար։

سایر [սայեր] և سائر [սաէր] 1) այլ, 2) մնացյալ։ Հոգ. سائرین [սաէրին] և سایرین [սայերին]։

سایرین [սայերին] և سائرین [սաէրին] տե՛ս եզ. سایر [սայեր]։

سایس [սայես] 1) քաղաքագետ, քաղաքական գործիչ, 2) պետական գործիչ։

سایسانه [սայեսանե] դիվանագիտորեն, որպես դիվանագետ վարվելով։

سایش [սայեշ] 1) շփում, 2) տրորում, 3) փոշոտում։

سایشی [սայեշի] քեր. շփական։

سایق [սայեղ] 1) դրդիչ, գրգռիչ, շարժիչ, 2) պատճառ, 3) սադրիչ, հրահրիչ։ علت سایق [ելլաթե սայեղ] դրդապատճառ, շարժառիթ։

سایقه [սայեղե] 1) պատճառ, շարժառիթ, ազդակ, 2) տե՛ս سایق [սայեղ]։

سایل [սայել] I և سائل [սաէլ] մուրացկան։

سایل [սայել] II հոսող։

سائمه [սաէմե] և سایمه [սայեմե] արածող նախիր։ Հոգ. سوائم [սավաէմ] և سوایم [սավայեմ]։

سایه [սայե] ստվեր, շվաք, շուք, հովանի։

سایه‌افکن [սայեաֆքան] շուք գցող, ստվերոտ, ստվերաշատ։

سایه‌بان [սայեբան] հովանոց, տաղավար։

سایه‌پرور [սայեփարվար] և سایه‌پرورده [սայեփարվարդե] 1) փափկասուն, փափկակյաց, փափկակենցաղ, 2) գգված, փայփայված։

سایه‌پروری [սայեփարվարի] փայփայվածություն, փափկակեցություն։

سایه‌دار [սայեդար] ստվերաշատ, ստվերոտ։

سایه‌داری [սայեդարի] ստվերաշատություն, շվաքաշատություն։

سایه‌روشن [սայեռոուշան] լուսաստվեր, կիսաստվեր։

سایه‌گاه [սայեգահ] ստվերուտ։

سایه‌گستر [սայեգոսթար] տե՛ս سایه‌افکن [սայեաֆքան]։

سایه‌نشین [սայենեշին] 1) շվաքի տակ գտնվող, 2) հովանավորված, 3) փափկակենցաղ, 4) հովանավորյալ։

سائیدگی [սաիդեգի] 1) մանրացվածություն, փոշիացվածություն, տրորվածություն, 2) քերվածություն, մաշվածություն։

سائیدن [սաիդան] 1) աղալ, 2) շփել, 3) մաշել։

سائیده [սաիդե] 1) աղացված, փոշիացված, 2) մաշված։

سبابه [սաբբաբե] ցուցամատ։ انگشت سبابه [անգոշթե սաբբաբե] ցուցամատ։

سبات [սոբաթ] 1) քուն, ննջ, նիրհ, 2) բժշկ. քնափություն, լեթարգիա։ شریان سبات [շարյանե սոբաթ] քներակ։

سباتی [սոբաթի] բժշկ. լեթարգիական, քնափական։ خواب سباتی [խաբե սոբաթի] լեթարգիական քուն։

سبب [սաբաբ] պատճառ, առիթ, շարժառիթ։ Հոգ. اسباب [ասբաբ]։

سببی [սաբաբի] 1) պատճառական, 2) խնամիական, ոչ արյունակից։ خویشاوند سببی [խիշավանդե սաբաբի] խնամի, բարեկամ (որպես ամուսնության հետևանք)։ قرابت سببی [ղարաբաթե սաբաբի] բարեկամություն (որպես ամուսնության հետևանք)։

سببیت [սաբաբիյյաթ] պատճառականություն, պատճառական կապ։

سبحان [սոբհան] փառաբանում, գովաբանում։ سبحان‌الله [սոբհանալլահ] փառաբանություն աստծուն։

سبحانه [սոբհանահու] փառք նրան։

سبحه [սոբհե] աղոթք։

سبد [սաբադ] զամբյուղ։

سبدباف [սաբադբաֆ] զամբյուղագործ։

سبدبافی [սաբադբաֆի] զամբյուղագործություն։

سبدی [սաբադի] զամբյուղանման, զամբյուղաձև։ کلاه سبدی [քոլահե սաբադի] ծղոտե գլխարկ։

سبز [սաբզ] կանաչ։

سبزفام [սաբզֆամ] կանաչավուն։

سبزقبا [սաբզղաբա] կանաչ փայտփորիկ։

سبزک [սաբզաք] տե՛ս سبزقبا [սաբզղաբա]։

سبزوخرم [սաբզոխորրամ] 1) գեղատեսիլ, 2) ծաղկող։

سبزه [սաբզե] 1) կանաչեղեն, 2) մարգ, 3) թուխ։

سبزه‌رو [սաբզերու] թխադեմ։

سبزه‌زار [սաբզեզար] կանաչ մարգագետին։

سبزی [սաբզի] 1) տե՛ս سبزه [սաբզե], նշան. 1, 2) կանաչություն, դալարություն։ Հոգ. سبزیجات [սաբզիջաթ]։ سبزی پاک کردن [սաբզի փաք քարդան] շողոքորթել, քծնել։

سبزی‌پاک‌کن [սաբզիփաքքոն] շողոքորթող, քծնող։

سبزی‌پاک‌کنی [սաբզիփաքքոնի] շողոքորթություն, քծնանք։

سبزیجات [սաբզիջաթ] տե՛ս سبزه [սաբզե], նշան. 1։

سبزی فروش [սաբզիֆորուշ] կանաչեղեն՝ բանջարեղեն վաճառող։

سبزی کار [սաբզիքար] բանջարաբույծ։

سبزی کاری [սաբզիքարի] բանջարաբուծություն։

سبزینه [սաբզինե] բուս. քլորոֆիլ։

سبع [սաբո'] 1) գիշատիչ, 2) վայրի։

سبعانه [սաբո'անե] գազանաբար, գիշատչաբար։

سبعیت [սաբոիյյաթ] գիշատչություն, գազանություն, վայրագություն։

سبق [սաբ(ա)ղ] I 1) նախընթացություն, 2) առաջնություն, գերազանցում։ سبق بردن [սաբ(ա)ղ բորդան] գերազանցել։

سبق [սաբ(ա)ղ] II 1) դաս, 2) դասագիրք։ سبق دادن [սաբաղ դադան] դաս տալ, ուսուցանել։ همسبق [համսաբաղ] դասընկեր։

سبقت [սեբղաթ] 1) նախընթացություն, 2) կանխում, 3) գերազանցում։ سبقت جستن [սեբղաթ ջոսթան] 1) նախընթաց լինել, 2) գերազանցել։

سبک [սաբք] 1) ոճ, 2) մեթոդ, եղանակ, ձև։

سبک [սաբոք] 1) թեթև, թեթևաքաշ, 2) աննշան, թույլ, 3) դյուրաշարժ, ճարպիկ, 4) թեթևամիտ։

سبکبار [սաբոքբար] 1) թեթևաբեռ, 2) չծանրաբեռնված, հոգսերից ազատ։

سبکبال [սաբոքբալ] 1) արագաթև, արագաթռիչ, սրաթռիչ, 2) հանգիստ, անխռով, անվրդով։

سبکبالی [սաբոքբալի] անդորրություն, անխռովություն, անվրդովություն, հանգստություն, թեթևություն։

سبکپا [սաբոքփա] արագաքայլ։

سبکخیز [սաբոքխիզ] 1) արագաշարժ, 2) աշխույժ, արթնամիտ։

سبکدست [սաբոքդասթ] ճարպիկ, ժիր։

سبکدستی [սաբոքդասթի] 1) ճարպկություն, 2) ժրություն, փութկոտություն։

سبکدل [սաբոքդել] 1) անհոգ, 2) թեթևամիտ, 3) ուրախ, զվարթ։

سبکدوش [սաբոքդուշ] 1) անհոգ, անփույթ, 2) չծանրաբեռնված։

سبکرفتار [սաբոքրաֆթար] թեթևամիտ, անլուրջ։

سبکرو [սաբոքրոու] տե՛ս سبکخیز [սաբոքխիզ]։

سبکروح [սաբոքրուհ] 1) կենսուրախ, 2) բացսիրտ, անկեղծ։

سبکروی [սաբոքրավի] թեթևամտություն։

سبکسار [սաբոքսար] տե՛ս سبکسر [սաբոքսար]։

سبکسایه [սաբոքսայե] 1) անցողիկ, անցավոր, 2) եղծանելի։

سبکسر [սաբոքսար] 1) թեթևամիտ, թեթևոլիկ, 2) թուլամիտ, 3) ստոր, անարգ։

سبکسیر [սաբոքսեյր] տե՛ս سبکخیز [սաբոքխիզ]։

سبکشناس [սաբքշենաս] ոճաբան։

سبکشناسی [սաբքշենասի] ոճաբանություն։

سبکطبع [սաբոքթաբ'] ուրախ, զվարթաբարո։

سبکلقا [սաբոքլեղա] բարեհոգի, բարեհամբույր։

سبکمایه [սաբոքմայե] 1) սակավագին, 2) տգետ, անուս։

سبکمغز [սաբոքմաղզ] 1) թեթևամիտ, 2) թուլամիտ, ախմար։

سبکوزن [սաբոքվազն] թեթև քաշի, թեթևաքաշ։

سبکی [սաբոքի] 1) թեթևություն, 2) թեթևամտություն։ سبکی کردن [սաբոքի քարդան] թեթևամտություն անել։

سبل [սաբալ] աչքի հատ։

سبلت [սաբլաթ և սեբլաթ] բեղ, բեղեր։

سبو [սաբու] սափոր։

سبیل [սեբիլ] բեղ։ سبیل گذاشتن [սեբիլ գոզաշթան] բեղ թողնել։

سبیل [սաբիլ] ճանապարհ, ուղի։

سبیلو [սեբիլու] բեղավոր։

سپارنده [սեփարանդե] 1) ավանդատու, 2) առաքիչ, ուղարկող։

سپاس [սեփաս] շնորհակալություն, գոհաբանություն։

سپاس‌دار [սեփասդար] տե՛ս سپاسگزار [սեփասգոզար]։

سپاس‌داری [սեփասդարի] շնորհակալություն, երախտագիտություն։

سپاسگزار [սեփասգոզար] շնորհակալ, երախտագետ։

سپاسگزاری [սեփասգոզարի] տե՛ս سپاس‌داری [սեփասդարի]։

سپاه [սեփահ] զորք, բանակ։

سپاهی [սեփահի] բանակային, զինվոր։ հոգ. سپاهیان [սեփահիյան]։

سپتامبر [սեփթամբր] սեպտեմբեր։

سپر [սեփար] 1) վահան, 2) ասպար։

سپردار [սեփարդար] 1) վահանակիր, 2) վահանափակ։

سپردن [սեփարդան և սեփորդան] 1) ծռել, կեռել, 2) անցնել, կտրել (ճանապարհ)։

سپردن [սեփորդան] հանձնել, հանձնարարել։

سپرده [սեփորդե] ավանդ։

سپرز [սեփորզ] անատ. փայծաղ։

سپری [սեփարի] անցած, լրացած, վերջացած։ سپری شدن [սեփարի շոդան] անցնել, լրանալ, վերջանալ։

سپس [սեփաս] այնուհետև, հետո։

سپلشک [սեփելեշք] 1) անհաջողություն, բախտը չբերելը, 2) կորուստ։ سپلشک آوردن [սեփելեշք ավարդան] անհաջողության մատնվել, տանուլ տալ։

سپنج [սեփանջ] 1) անցողիկ, ժամանակավոր, 2) ունայն։

سپوختن [սեփուխթան] 1) խրել, 2) խոցել, 3) ծակել։

سپور [սոփուր] փողոցներ մաքրող, հավաքարար։

سپه [սեփահ] տե՛ս سپاه [սեփահ]։

سپهبد [սեփահբոդ] 1) սպարապետ, 2) գեներալ-գնդապետ, 3) մարշալ։

سپهدار [սեփահդար] զորապետ։

سپهر [սեփեհր] 1) երկինք, 2) երկրագունդ։

سپهسالار [սեփահսալար] զորապետ, սպասալար։

سپید [սեփիդ] տե՛ս سفید [սեֆիդ]։

سپیدار [սեփիդար] բուս. արծաթափայլ բարդի, սպիտակ կաղամախի։

سپیدبید [սափիդբիդ] բուս. սպիտակ ուռենի։

سپیده‌دم [սեփիդեդամ] տե՛ս سفیده‌دم [սեֆիդեդամ]։

سپیدی [սեփիդի] տե՛ս سفیدی [սեֆիդի]։

ستاد [սեթադ] շտաբ։ ستاد ارتش [սեթադե արթեշ] բանակի շտաբ։

ستار [սեթար] երժշտ. սեթար (երաժշտական գործիք)։

ستاره [սեթարե] աստղ։ ستارهٔ دمدار [սեթարեյե դոմդար] և ستارهٔ دنباله‌دار [սեթարեյե դոմբալեդար] գիսաստղ։ ستارهٔ پنجپر [սեթարեյե փանջփար] հնգաթև աստղ։

ستاره‌ای [սեթարեի] 1) աստղային, աստղազարդ, աստղալից, 2) աստղաձև։

ستاره‌شمار [սեթարեշոմար] տե՛ս ستاره‌شناس [սեթարեշենաս]։

ستاره‌شناس [սեթարեշենաս] 1) աստղագետ, աստղաբան, 2) աստղագուշակ։

ستاره‌شناسی [սեթարեշենասի] 1) աստղագիտություն, աստղաբանություն, 2) աստղագուշակություն։

ستاره‌نشان [սեթարենեշան] աստղազարդ։ ستاره‌نشان کردن [սեթարենեշան քարդան] աստղազարդել։

ستام [սեթամ] հեծելասարք։

ستادن [սեթադան] 1) վերցնել, 2) գրավել։

ستاننده [սեթանանդե] ստացող, վերցնող։

ستایش [սեթայեշ] 1) գովեստ, գովաբանություն, 2) հարգում, երկրպագություն։ ستایش کردن [սեթայեշ քարդան] 1) գովաբանել, գովել, 2) պաշտել։

ستایش‌آمیز [սեթայեշամիզ] գովաբանական, գովելի։

ستایشگر [սեթայեշգար] հարգող, մեծարող, երկրպագու։

ستاینده [սեթայանդե] տե՛ս ستایشگر [սեթայեշգար]։

ستبر [սեթա̈բր] 1) հաստ, ստվար, 2) մասսիվ, 3) թանձր։

ستبری [սեթա̈բրի] 1) հաստություն, թանձրություն, մասսիվություն, 2) հագեցվածություն։

ستر [սեթր] քողարկում, ծածկում։

ستردن [սեթորդա̈ն] 1) քերել, քերթել, 2) սափրել։

سترگ [սեթորգ և սոթորգ] 1) մեծ, խոշոր, ստվար, 2) խիստ, 3) կոպիտ, 4) ուժեղ, հզոր, ամուր, 5) նշանավոր, հռչակավոր։

سترون [սեթա̈րվա̈ն] 1) մանրէազերծված, ստերիլ, 2) ամուլ, անպտուղ, ստերջ։ سترون کردن [սեթա̈րվա̈ն քա̈րդա̈ն] 1) մանրէազերծել, ստերիլացնել, 2) ամլացնել։

سترونی [սեթա̈րվա̈նի] 1) մանրէազերծում, ստերիլիզացիա, 2) ամլացում, ստերջացում։

ستره [սոթորե] ածելի։

ستم [սեթա̈մ] 1) բռնություն, 2) անիրավություն, 3) կեղեքում, հարստահարում։

ستم‌آمیز [սեթա̈մամիզ] 1) անարդար, 2) բռնակալական, 3) դաժան։

ستم‌پرور [սեթա̈մփա̈րվա̈ր] 1) բռնակալական, բռնապետական, 2) դաժան։ رژیم ستم‌پرور [ռեժիմե սեթա̈մփա̈րվա̈ր] բռնապետական ռեժիմ (վարչակարգ)։

ستم‌پیشه [սեթա̈մփիշե] 1) անիրավ, 2) բռնակալական, 3) դաժան, 4) բռնակալ, բռնապետ։

ستمدیدگان [սեթա̈մդիդեգան] տե՛ս եզ. ستمدیده [սեթա̈մդիդե]։

ستمدیدگی [սեթա̈մդիդեգի] ճնշվածություն, կեղեքվածություն, հարստահարվածություն։

ستمدیده [սեթա̈մդիդե] ճնշված, կեղեքված, հարստահարված։ Հոգ. ستم دیدگان [սեթա̈մդիդեգան]։

ستمزدگی [սեթա̈մզա̈դեգի] տե՛ս ستمدیدگی [սեթա̈մդիդեգի]։

ستمزده [սեթա̈մզա̈դե] տե՛ս ستمدیده [սեթա̈մդիդե]։

ستمکار [սեթա̈մքար] տե՛ս ستمگر [սեթա̈մգա̈ր]։

ستمکاری [սեթա̈մքարի] տե՛ս ستمگری [սեթա̈մգա̈րի]։

ستمکش [սեթա̈մքեշ] տե՛ս ستمدیده [սեթա̈մդիդե]։

ستمگر [սեթա̈մգա̈ր] կեղեքիչ, բռնակալ, ճնշող։

ستمگری [սեթա̈մգա̈րի] 1) կեղեքում, ճնշում, 2) դաժանություն, 3) անիրավություն։

ستنبه [սեթա̈մբե] 1) անճոռնի, զզվելի, 2) ստամբակ, 3) հանդուգն, 4) ուժեղ, կայտառ։

ستوان [սեթվան] լեյտենանտ։

ستودن [սեթուդա̈ն] գովել, փառաբանել։

ستوده [սոթուդե] 1) փառաբանված, հռչակավոր, 2) գովեստի արժանի, գովելի։

ستور [սոթուր] հեծկան կամ բեռնակիր անասուն, գրաստ (ձի, ջորի)։

ستوربان [սոթուրբան] ձիապան։

ستون [սոթուն] 1) սյուն, 2) զորասյուն։

ستون‌بندی [սոթունբա̈նդի] 1) ռազմ. շարանում, էշելոնացում, 2) սյունակավորում։

ستوندار [սոթունդար] սյունազարդ, սյունավոր։

ستونی [սոթունի] սյունաձև։

ستوه [սոթուհ] 1) ուժասպառություն, ուժասպառում, 2) ընկճվածություն, 3) անհանգստություն, 4) ձանձրացում։ به‌ستوه آمدن [բեսոթուհ ամա̈դա̈ն] 1) ուժասպառ լինել, 2) տառապել, 3) համբերությունից դուրս գալ։

ستیز [սեթիզ] 1) կռիվ, վեճ, հակառակություն, 2) ցասում, 3) թշնամություն, 4) բռնություն, 5) անիրավություն, 6) համառություն։

ستیزجو(ی) [սեթիզջու(յ)] տե՛ս ستیزه‌جو(ی) [սեթիզեջու(յ)]։

ستیزرو(ی) [սեթիզրու(յ)] տե՛ս ستیزه‌رو(ی) [սեթիզերու(յ)]։

ستیزکار [սեթիզքար] և ستیزگر [սեթիզգա̈ր] տե՛ս ستیزه‌جو(ی) [սեթիզեջու(յ)]։

ستیزگی [սեթիզեգի] 1) կռվարարություն, կռվասիրություն, 2) թշնամություն։

ستیزنده [սեթիզա̈նդե] կռվող, վիճող։

ستیزه [սեթիզե] 1) կռիվ, վեճ, հակառակություն, 2) թշնամություն, ատելություն, 3) ցասում, 4) բռնություն, 5) անիրավություն, 6) համառություն։

ستیزه‌جو(ی) [սեթիզեջու(յ)] 1) կռվարար, ամբարիշտ, վեճասեր, 2) հայցամոլ, դատամոլ, 3) համառ, կամակոր, հակառակող։

ستیزه‌خو(ی) [սեթիզեխու(յ)] տե՛ս ستیزه‌جو(ی) [սեթիզեջու(յ)]։

ستیزه‌رو(ی) [սեթիզերու(յ)] 1) այլանդակ, անճոռնի, տգեղ, 2) կռվասեր, 3) համառ, կամակոր։

ستیزیدن [սեթիզիդա̈ն] 1) վիճել, կռվել, թշնամություն անել, 2) բարկանալ, զայրանալ, 3) պայքարել, մարտնչել, 4) բռնություն գործադրել, 5) անիրավություն անել, 6) համառել, կամակորություն անել։

ستیغ [սեթիղ] լեռնագագաթ, գագաթ։

سجاده [սա̈ջջադե] մահմեդականների աղոթքի կարպետ։

سجاف [սեջաֆ] 1) եզրաշերտ, եզրանախշ, խծապակար, 2) եզր, եզրակ, 3) ծալք, փոթ։

سجایا [սա̈ջայա] հատկություններ։ Եզ. سجیه [սա̈ջիյե]։ سجایای حمیده [սա̈ջայայե հա̈միդե] գովելի հատկություններ։

سجده [սոջդե] երկրպագություն, ծնրադրություն։ سجده کردن [սոջդե քա̈րդա̈ն] երկրպագել։

سجع [սա̈ջ'] հանգավորված արձակ։

سجل [սեջել] 1) հաշվառման թերթիկ, 2) անձնագիր, 3) ծննդյան վկայական։

سجود [սոջուդ] 1) երկրպագություն, 2) գետնամածություն։

سجیه [սա̈ջիյե] 1) բնածին հատկություն, խառնվածք, 2) բնույթ։ Հոգ. سجایا [սա̈ջայա]։

سحاب [սա̈հաբ] ամպ։

سحر [սա̈հա̈ր] լուսաբաց, այգ։

سحر [սեհր] կախարդություն, հմայություն։ Հոգ. اسحار [ա̈սհար]։

سحرآسا(ی) [սեհրասա(յ)] 1) դյութիչ, հմայիչ, թովիչ, 2) կախարդական, մոգական, դյութական, հմայական։

سحرآمیز [սեհրամիզ] տե՛ս سحرآسا(ی) [սեհրասա(յ)]։

سحرباز [սեհրբազ] տե՛ս ساحر [սահեր]։

سحرخیز [սա̈հա̈րխիզ] վաղ առավոտյան արթնացող։

سحرخیزی [սա̈հա̈րխիզի] վաղ առավոտյան արթնանալը։

سحرزده [սեհրզա̈դե] կախարդված, դյութված, հմայված։

سحرگاه [սա̈հա̈րգահ] 1) արշալույս, այգ, 2) տե՛ս سحرگاهان [սա̈հա̈րգահան]։

سحرگاهان [սա̈հա̈րգահան] լուսաբացին, լուսադեմին։

سحره [սա̈հա̈րե] տե՛ս եզ. ساحر [սահեր]։

سحری [սա̈հա̈րի] վաղորդյան, լուսաբացի։

سحری [սեհրի] կախարդական, մոգական, դյութական, հմայական։

سخا [սա̈խա] տե՛ս سخاوت [սա̈խավա̈թ]։

سخافت [սա̈խաֆա̈թ] 1) բթամտություն, դատարկամտություն, 2) թուլակամություն։

سخاوت [սա̈խավա̈թ] 1) առատաձեռնություն, 2) մեծահոգություն։

سخاوتمند [սա̈խավա̈թմա̈նդ] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի։

سخاوتمندانه [սա̈խավա̈թմա̈նդանե] առատաձեռնորեն, շռայլորեն։

سخت [սա̈խթ] 1) դժվար, 2) խիստ, 3) կարծր, պինդ, 4) ծայրահեղ։

سخت‌بازو [սա̈խթբազու] ուժեղ, զորեղ։

سخت‌بنیاد [սա̈խթբոնյադ] ամրակառույց, հաստատուն, ամրապինդ։

سخت‌پا(ی) [սա̈խթփա(յ)] հաստատուն, կայուն, դիմացկուն։

سخت‌پوستان [սա̈խթփուսթան] կենդ. խեցեմորթներ, խեցեմորթազգիներ։

سخت‌پی [սա̈խթփեյ] մկանուտ, ուժեղ։

سخت‌پیشانی [սա̈խթփիշանի] պնդաճակատ։

سخت‌پیمان [սա̈խթփեյման] 1) խոսքի տեր, 2) վստահելի։

سخت‌جان [սա̈խթջան] 1) կենսունակ, դիմացկուն, 2) տե՛ս سخت‌دل [սա̈խթդել]։

سخت‌دل [սա̈խթդել] անողորմ, անգութ, խստասիրտ։

سخت‌دلی [սա̈խթդելի] անողորմություն, անգթություն, խստասրտություն։

سخت‌روی [սա̈խթրու(յ)] պնդերես։

سخت‌روئی [սա̈խթրույի] պնդերեսություն։

سخت‌کوش [սա̈խթքուշ] 1) ջանասեր, փութաջան, 2) տոկուն, անսասան։

سخت‌گیر [սա̈խթգիր] խստապահանջ, պահանջկոտ։

سخت‌گیری [սա̈խթգիրի] խստապահանջություն, պահանջկոտություն։

سخت‌لگام [սա̈խթլոգամ] կամակոր, համառ [illegible]։

سختی [սա̈խթի] 1) դժվարություն, 2) դժբախտություն, աղետ, 3) կարծրություն, պնդություն, 4) խստություն, դաժանություն։

سخره [սոխրե] I ծաղր, հեգնանք։

سخره [սոխրե] II հարկադիր աշխատանք։

سخن [սոխա̈ն] բառ, խոսք, բան։

سخن‌آرا [սոխա̈նարա] պերճախոս։

سخن‌آرائی [սոխա̈նարայի] պերճախոսություն։

سخن‌پراکنی [սոխա̈նփա̈րաքա̈նի] ռադիոհաղորդում։

سخن‌پرداز [սոխա̈նփա̈րդազ] 1) ճարտասան, 2) գրող, բանաստեղծ։

سخن‌پردازی [սոխա̈նփա̈րդազի] ճարտասանություն, հռետորություն։

سخن‌پرور [սոխա̈նփա̈րվա̈ր] տե՛ս سخن‌پرداز [սոխա̈նփա̈րդազ]։

سخن‌پیرا(ی) [սոխա̈նփիրա(յ)] տե՛ս سخن‌پرداز [սոխա̈նփա̈րդազ]։

سخن‌چین [սոխա̈նչին] բամբասող, քսու։

سخن‌چینی [սոխա̈նչինի] բամբասանք, հերյուրանք։

سخن‌دان [սոխա̈նդան] տե՛ս سخن‌پرداز [սոխա̈նփա̈րդազ]։

سخن‌ران [սոխա̈նրան] 1) հռետոր, 2) դասախոս, 3) զեկուցող։

سخن‌رانی [սոխա̈նրանի] դասախոսություն, ելույթ, զեկուցում։ سخن‌رانی کردن [սոխա̈նրանի քա̈րդա̈ն] դասախոսել, զեկուցել, ելույթ ունենալ։

سخن‌سرا(ی) [սոխա̈նսա̈րա(յ)] տե՛ս سخن‌پرداز [սոխա̈նփա̈րդազ]։

سخن‌سرائی [սոխա̈նսա̈րայի] 1) ճարտասանություն, 2) բանաստեղծական ստեղծագործություն, պոեզիա։

سخن‌سنج [սոխա̈նսա̈նջ] խոսքի վարպետ, ճարտասան։

سخن‌شناس [սոխա̈նշենաս] բանագետ։

سخن‌شنو [սոխա̈նշենու] 1) լսող, խրատաընկալ, 2) հնազանդ։

سخن‌گستر [սոխա̈նգոսթա̈ր] պերճախոս, ճարտարախոս։

سخنگو(ی) [սոխա̈նգու(յ)] 1) խոսնակ, 2) մեկնաբան, 3) հռետոր։

سخن‌ناشنو [սոխա̈ննաշենու] 1) չլսող, դժվարակիրթ, դժվար դաստիարակելի, 2) անհնազանդ, 3) չխրատվող։

سخنور [սոխա̈նվա̈ր] 1) բանաստեղծ, գրող, 2) պերճախոս։

سخنوری [սոխա̈նվա̈րի] 1) բանաստեղծական շնորհք՝ ձիրք, 2) ճարտասանություն, հռետորություն։

سخی [սա̈խի] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի։

سخی‌طبع [սա̈խիթա̈բ'] տե՛ս سخی [սա̈խի]։

سخیف [սա̈խիֆ] 1) թույլ, անզոր, 2) թուլակամ, 3) ստոր։

سخیف‌العقل [սա̈խիֆօլա̈ղլ] 1) բութ, հիմար, դատարկամիտ, 2) թեթևամիտ, 3) թուլամիտ։

سد [սա̈դ(դ)] 1) ամբարտակ, 2) արգելք, պատնեշ։ Հոգ. سدود [սոդուդ]։

سداد [սա̈դադ] 1) շիտակություն, արդարություն, 2) կայունություն, անսասանություն։

سدبندی [սա̈դբա̈նդի] ամբարտակի կառուցում։

سدسازی [սա̈դսազի] տե՛ս سدبندی [սա̈դբա̈նդի]։

سدود [սոդուդ] տե՛ս եզ. سد [սա̈դ(դ)]։

سده [սա̈դե] I 1) մի հարյուրյակ, 2) հարյուրամյակ։

سده [սա̈դե] II բոցավառ կրակ։

سدید [սա̈դիդ] 1) ճիշտ, ուղիղ, 2) արդար, 3) հիմնավոր։

سر [սա̈ր] 1) գլուխ, 2) սկիզբ, 3) գագաթ, կատար, 4) ծայր, 5) խուփ, 6) պատանիշ (անասունների գլխաքանակի)։

سر [սեր] 1) թմրած, ընդարմացած, 2) անզգայացած։ سر شدن [սեր շոդա̈ն] 1) թմրել, 2) անզգայանալ։ سر کردن [սեր քա̈րդա̈ն] 1) թմրեցնել, 2) անզգայացնել։

سر [սեր(ր)] գաղտնիք։ Հոգ. اسرار [ա̈սրար]։

سر [սոր] 1) սահում, սահելը, 2) սայթաքուն, սլկուն, սլլան։ سر خوردن [սոր խորդա̈ն] 1) սահել, 2) սայթաքել, սոթ տալ։

سرا [սա̈ռռա] ուրախություն, զվարթություն, զվարճություն։

سراً [սեռռա̈ն] գաղտնաբար, թաքուն, գաղտնի, ծածկաբար։ سراً وجهراً [սեռռա̈ն վա̈ ջա̈հրա̈ն] գաղտնի և ակնհայտ, գաղտնաբար և բացահայտորեն։

سراب [սա̈րաբ] I պատրանք։

سراب [սա̈րաբ] II ակունք, սկզբնավորություն։

سراپا [սա̈րափա] ոտից գլուխ։

سراپرده [սա̈րափա̈րդե] 1) թագավորական վրան, 2) հարեմ։

سراج [սա̈ռռաջ] թամբագործ։

سراج [սերաջ] ճրագ, լապտեր։

سراجی [սա̈ռռաջի] թամբագործություն։

سراچه [սա̈րաչե] 1) տնակ, 2) տաղավար, հովանոց։

سرآخور [սա̈րախոր] ախոռապետ։

سرادار [սա̈րադար] քարվանսարայի տեր։

سرازیر [սա̈րազիր] 1) թեք, զառիվայր, 2) շրջված, շուռ տրված։

سرازیری [սա̈րազիրի] թեքվածք, թեքություն, զառիվայր, զառիթափ, էջք։

سرآستین [սա̈րասթին] թևածալ, ծալվածք, մանժետ։

سراسر [սա̈րասա̈ր] ծայրից ծայր, սկզբից մինչև վերջ։

سراسری [սա̈րասա̈րի] 1) ծայրից ծայր ընթացող, 2) համատարած։

سراسقف [սա̈րօսղոֆ] արքեպիսկոպոս։

سراسیمگی [սա̈րասիմեգի] շփոթություն, խուճապ, շվարում։

سراسیمه [սա̈րասիմե] շփոթված, շվարած, ապշած։

سرآشپز [սա̈րաշփա̈զ] ավագ խոհարար, խոհարարապետ։

سراشیب [սա̈րաշիբ] տե՛ս سرازیر [սա̈րազիր]։

سراشیبی [սա̈րաշիբի] տե՛ս سرازیری [սա̈րազիրի]։

سراغ [սորաղ] 1) որոնում, փնտրում, 2) հարց ու փորձ, 3) նշան։ سراغ گرفتن [սորաղ գերեֆթա̈ն] 1) տեղեկություն հավաքել, 2) փնտրել։ سراغ داشتن [սորաղ դաշթա̈ն] 1) տեղեկություն ունենալ, 2) նկատի ունենալ։

سرآغاز [սա̈րաղազ] 1) սկիզբ, 2) ներածություն, նախաբան։

سرافراز [սա̈րա̈ֆրազ] և سرفراز [սա̈րֆա̈րազ] 1) հպարտ, 2) երջանկացած, 3) վսեմ։

سرافرازی [սա̈րա̈ֆրազի] և سرفرازی [սա̈րֆա̈րազի] 1) փառավորություն, 2) վսեմություն, 3) հպարտություն։

سرافکندگی [սա̈րա̈ֆքա̈նդեգի] 1) ամոթահարություն, 2) խոնարհություն, հեզություն, 3) նվաստացածություն։

سرافکنده [սա̈րա̈ֆքա̈նդե] 1) գլխիկոր, ամոթահար, 2) խոնարհ, հլու, 3) նվաստացած։

سرآمد [սա̈րամա̈դ] 1) ականավոր, կարկառուն, աչքի ընկնող, 2) հիանալի։

سران [սա̈րան] 1) գլուխներ, 2) ղեկավարներ, առաջնորդներ։ Եզ. سر [սա̈ր]։

سرانجام [սա̈րա̈նջամ] 1) վերջավորություն, վախճան, ավարտ, 2) վերջապես, վերջ ի վերջո։

سراندن [սորանդա̈ն] 1) սահեցնել, 2) խրցկել, ճխտել։

سرانه [սա̈րանե] 1) մաս, բաժին, 2) մեկ շնչին հասնող։

سرای [սա̈րայ] և سرا [սա̈րա] տուն, պանդոկ, օթևան, իջևան։ سرای فانی [սա̈րայե ֆանի] ունայն աշխարհ։

سرایت [սերայա̈թ] 1) թափանցում, 2) վարակում։ سرایت کردن [սերայա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) տարածվել, վարակել, 2) թափանցել։

سرایت کردنی [սերայա̈թքա̈րդա̈նի] տարածվող, վարակող։

سراینده [սա̈րայա̈նդե] երգող։

سرائیدن [սա̈րաիդա̈ն] տե՛ս سرودن [սորուդա̈ն]։

سرب [սորբ] կապար։

سرباز [սա̈րբազ] զինվոր, բանակային։

سربازخانه [սա̈րբազխանե] զորանոց։

سربازی [սա̈րբազի] զինվորական ծառայություն։

سربالا [սա̈րբալա] զառիվեր, զարիվեր։

سربتو [սա̈րբեթու] 1) կախգլուխ, 2) խորամանկ, 3) լռակյաց։

سربراه [սա̈րբերահ] 1) լավ, հնազանդ, 2) քաղաքավարի, 3) կարգավորված, կանոնավորված։

سربرهنه [սա̈րբերեհնե] գլխաբաց։

سربریده [սա̈րբորիդե] գլխատված, սպանված։

سربزیر [սա̈րբեզիր] հնազանդ, համեստ, ամոթխած։

سربسته [սա̈րբա̈սթե] 1) կնքված, 2) բերանը փակված, 3) թաքցված, ծածկված։

سربسر [սա̈րբեսա̈ր] ծայրից-ծայր, ամբողջովին։ سربسر گذاشتن [սա̈րբեսա̈ր գոզաշթա̈ն] 1) գլուխ գլխի դնել, 2) հոգու հետ խաղալ։

سربگم [սա̈րբեգոմ] ծայրը կորած, խճճված։ کلاف سربگم [քա̈լաֆե սա̈րբեգոմ] կծիկի ծայրը կորած, խճճված։

سربلند [սա̈րբոլա̈նդ] 1) բարձրագլուխ, 2) հռչակավոր, նշանավոր, պատվական, փառաբանված, 3) չարատավորված, անբիծ։

سربلندی [սա̈րբոլա̈նդի] 1) հռչակավորություն, նշանավորություն, 2) անբծություն, ազնվություն։

سربمهر [սա̈րբեմոհր] կնքված։

سربها [սա̈րբա̈հա] 1) գլխագին, փրկագին, 2) տե՛ս خونبها [խունբա̈հա]։

سربهوا [սա̈րբեհա̈վա] 1) անուշադիր, ցրված, 2) թեթևամիտ, դատարկամիտ։

سربی [սորբի] արճճե, կապարե։

سربینه [սա̈րբինե] նախաբաղնիք (շորերը հանելու սենյակ)։

سرپائی [ս ա̈ ր փ ա յ ի] I հողաթափ։ کفش سرپائی [քա̈ֆշե սա̈րփայի] հողաթափ։

سرپائی [ս ա̈ ր փ ա յ ի] II 1) առաքական, ցրիշ, 2) քայլող, ման եկող։ بیمار سرپائی [բիմարե սա̈րփայի] քայլող հիվանդ։

سرپائین [սա̈րփային] զառիվայր, զարիվայր։

سرپائینی [սա̈րփայինի] տե՛ս سرازیری [սա̈րազիրի]։

سرپرست [սա̈րփա̈րա̈սթ] 1) խնամակալ, խնամատար, 2) ղեկավար։

سرپرستار [սա̈րփա̈րա̈սթար] ավագ բուժքույր։

سرپرستی [սա̈րփա̈րա̈սթի] 1) խնամակալություն, խնամատարություն, 2) ղեկավարություն։

سرپزشک [սա̈րփեզեշք] գլխավոր բժիշկ, բժշկապետ։

سرپستان [սա̈րփեսթան] պտուկ։

سرپستانک [սա̈րփեսթանա̈ք] ծծակ (շշի վրա ամրացվող)։

سرپنجه [սա̈րփա̈նջե] 1) թաթ, 2) ուժ, զորեղություն։ سرپنجه نرم کردن [սա̈րփա̈նջե նա̈րմ քա̈րդա̈ն] ուժերը չափել։

سرپوش [սա̈րփուշ] 1) կափարիչ, խուփ, 2) ծածկոց, 3) թաքցված, գաղտնի։

سرپوشیده [սա̈րփուշիդե] ծածկած, ծածկված։ بازار سرپوشیده [բազարե սա̈րփուշիդե] ծածկած շուկա։

سرپیچ [ս ա̈ ր փ ի չ] 1) պտուտակի գլուխ,) պնդօղակ։

سرپیچی [սա̈րփիչի] 1) անհնազանդություն, 2) ըմբոստացում։ سرپیچی کردن [սա̈րփիչի քա̈րդա̈ն] չհնազանդվել, հակառակվել։

سرتابی [սա̈րթաբի] անհնազանդություն։

سرتاپا [սա̈րթափա] տե՛ս سراپا [սա̈րափա]։

سرتاسر [սա̈րթասա̈ր] տե՛ս سراپا [սա̈րափա]։

سرتاسری [սա̈րթասա̈րի] ծայրից-ծայր գնացող՝ ընդգրկող։

سرتراش [սա̈րթա̈րաշ] վարսավիր։

سرتیپ [սա̈րթիփ] գեներալ։

سرتیر [սա̈րթիր] դարձեկ, լայնակի գցված գերան։

سرتیز [սա̈րթիզ] սրածայր։

سرجنگی [ս ա̈ ր ջ ա̈ ն գ ի] ռազմ. լիցք։ سرجنگی اتمی [սա̈րջա̈նգիյե ա̈թոմի] ատոմային լիցք։

سرچشمه [սա̈րչեշմե] աղբյուր, աղբրակ։

سرچین [սա̈րչին] 1) ընտիր, 2) սերուցք։ سرچین کردن [սա̈րչին քա̈րդա̈ն] ընտրել, ջոկել։

سرحد [սա̈րհա̈դ] սահման։ Հոգ. سرحدات [սա̈րհա̈դդաթ]։

سرحددار [սա̈րհա̈դդար] 1) սահմանապահ, 2) տե՛ս مرزبان [մա̈րզբան]։

سرحدی [սա̈րհա̈դդի] սահմանային։ ناحیهٔ سرحدی [նահիյեյե սա̈րհա̈դդի] սահմանային շրջան։

سرخ [սորխ] կարմիր։ گل سرخ [գոլե սորխ] կարմիր վարդ։

سرخاب [սորխաբ] կարմրաներկ, կարմիր սնդույր։

سرخانه [սա̈ր(ե)խանե] տան, տնային։ داماد سرخانه [դամադե սա̈ր(ե)խանե] ներփեսա։ معلم سرخانه [մոա̈լլեմե սա̈ր(ե)խանե] տնային ուսուցիչ։

سرخپوست [սորխփուսթ] կարմրամորթ, հնդկացի։

سرخچه [սորխչե] բժշկ. տե՛ս سرخک [սորխա̈ք]։

سرخر [սա̈րխա̈ր] 1) խանգարիչ, 2) անկոչ հյուր։

سرخرگ [սորխրա̈գ] զարկերակ։

سرخرو(ی) [սորխրու(յ)] 1) կարմրադեմ, 2) կարմրած (ամոթից, զայրույթից)։

سرخفام [սորխֆամ] կարմրավուն։

سرخک [սորխա̈ք] բժշկ. կարմրուկ։ سرخک کاذب [սորխա̈քե քազեբ] կարմրախտ։ سرخک درآوردن [սորխա̈ք դա̈րավա̈րդա̈ն] կարմրուկով հիվանդանալ։

سرخ کرده [սորխքա̈րդե] տապակած։

سرخگون [սորխգուն] կարմրագույն, կարմրավուն։

سرخوان [սա̈րխան] երգչախմբի նախերգիչ։

سرخور [սա̈րխոր] գլուխ ուտող, ոչնչացնող։

سرخوش [սա̈րխոշ] գինեզվարթ, քեֆը տեղը, քեֆով։

سرخی [սորխի] 1) կարմրություն, 2) կարմիր գույն։

سرد [սա̈րդ] 1) սառը, 2) ցուրտ։

سرداب [սա̈րդաբ] 1) տե՛ս سردابه [սա̈րդաբե], 2) մենախուց, կարցեր (բանտերում)։

سردابه [սա̈րդաբե] 1) ներքնատուն, ստորերկրյա ամառային բնակարան, 2) ստորգետնյա ջրամբար։

سردار [սա̈րդար] 1) զորավար, 2) իշխան։

سرداری [սա̈րդարի] հրամանատարություն, իշխանապետություն։

سرداور [սա̈րդավա̈ր] գլխավոր դատավոր։

سردبیر [սա̈րդա̈բիր] 1) գլխավոր խմբագիր, 2) գլխավոր քարտուղար։

سردر [սա̈րդա̈ր] 1) շենքի ճակատը, 2) սյունազարդ նախասրահ (շենքին կից)։

سردرد [սա̈րդա̈րդ] գլխացավ։

سردرکف [սա̈րդա̈րքա̈ֆ] քաջարի, անվեհեր, անձնազոհ (բառացի՝ գլուխը ձեռքի ափի մեջ)։

سردرگریبان [սա̈րդա̈րգա̈րիբան] 1) մտախոհ, մտասուզված, 2) հնազանդ, հեզ, համեստ։

سردرگم [սա̈րդա̈րգոմ] 1) խճճված, 2) գլուխը կորցրած, շաղված, մոլորված։

سردرگمی [սա̈րդա̈րգոմի] շվարածություն, շփոթվածություն։

سردرو [սա̈րդրու] 1) անհամակրելի, 2) սառնադեմ, սառներես։

سردرودی [սա̈րդրուդի] 1) հակակրանք, 2) անբարյացակամություն, 3) անհոգիություն, կոշտություն։

سردرهوا [սա̈րդա̈րհա̈վա] թեթևամիտ, անհոգ, անհոգս։

سردست [սա̈րդա̈սթ] 1) դաստակ, 2) մանժետ։

سردستار [սա̈րդա̈սթար] չալմա։

سردسته [սա̈րդա̈սթե] 1) խմբապետ, 2) խմբի ավագ։

سردستی [սա̈րդա̈սթի] 1) շուտափույթ, անմիջապես, 2) անփութորեն։

سردسیر [սա̈րդսիր] ցուրտ երկրներ։

سردفتر [սա̈րդա̈ֆթա̈ր] 1) նոտարություն, 2) գրասենյակի պետ։

سردماغ [սա̈րդա̈մաղ] ուրախ՝ բարձր տրամադրությամբ։

سردمدار [սա̈րդա̈մդար] 1) խմբապետ, 2) խմբի ավագ։

سردوراهه [սա̈րեդորահե] խաչմերուկ, ուղեբաժան, ուղեկիցք։

سردوش [սա̈րդուշ] տե՛ս سردوشی [սա̈րդուշի]։

سردوشی [սա̈րդուշի] ուսադիր։

سردوگرم چشیده [սա̈րդոգա̈րմչեշիդե] փորձված՝ ընկած-ելած մարդ։

سردی [սա̈րդի] ցրտություն, պաղություն։

سرراست [սա̈րրասթ] շիտակ, պարզ, պարզասիրտ, անկեղծ։

سرراهی [սա̈րրահի] 1) ընկեցիկ, 2) ճանապարհին գտնված։ بچهٔ سرراهی [բա̈չչեյե սա̈րրահի] ընկեցիկ երեխա։

سررديف [սա̈րրա̈դիֆ] աջաթևյան։

سررسد [սա̈րրա̈սա̈դ] դասակի հրամանատար։

سررسید [սա̈րրա̈սիդ] 1) վճարման ժամկետ, 2) հանձնման կամ ընդունման ժամկետ։

سررشته [սա̈րրեշթե] 1) հմտություն, գործիմացություն, տեղյակություն, 2) թելի ծայր։

سررشته‌دار [սա̈րրեշթեդար] 1) հմուտ, գործիմաց, 2) վարչական տնտեսության՝ վարչության պետ։

سرزانو [սա̈րզանու] անատ. ծնկոսկր։

سرزبان‌دار [սա̈րզա̈բանդար] 1) զրուցասեր, առոգ-խոսող, 2) շատախոս։

سرزبان‌داری [սա̈րզա̈բանդարի] 1) զրուցասիրություն, 2) շատախոսություն։

سرزده [սա̈րզա̈դե] հանկարծ, անսպասելի կերպով։

سرزمین [սա̈րզա̈մին] երկիր։ سرزمین پدری [սա̈րզա̈մինե փեդա̈րի] հայրենիք։

سرزنده [սա̈րզենդե] 1) աշխույժ՝ միր՝ թեթևաշարժ մարդ, 2) անվեհեր։

سرزنش [սա̈րզա̈նեշ] կշտամբանք, պարսավ, հանդիմանություն։

سرزنش‌بار [սա̈րզա̈նեշբար] կշտամբանքներով լի։

سرسام [սա̈րսամ] 1) զառանցանք, ցնորք, 2) մոլեգնություն։

سرسام‌آور [սա̈րսամավա̈ր] 1) շշմեցուցիչ, ջախջախիչ, 2) գլխապտուտային։

سرسبد [սա̈րսա̈բա̈դ] ընտիր՝ լավագույն մասը (մրգի, բանջարեղենի և այլն)։

سرسبز [սա̈րսա̈բզ] կանաչազարդ, կանաչազեղ։

سرسبزی [սա̈րսա̈բզի] 1) թարմություն, 2) ծաղկում, բարգավաճում, 3) ուրախություն, զվարթություն։

سرسبک [սա̈րսա̈բոք] թեթևամիտ, դատարկամիտ։

سرسپردگی [սա̈րսեփորդեգի] 1) նվիրվածություն, հավատարմություն, 2) անձնատուրություն։

سرسپرده [սա̈րսեփորդե] 1) անձնվեր, նվիրված, 2) անձնատուր եղած, 3) կամակատար, հաճկատար։

سرستون [սա̈րսոթուն] սյունագլուխ, խոյակ։

سرسخت [սա̈րսա̈խթ] համառ, անկոտրում, հաստատամիտ, անզիջում։

سرسختانه [սա̈րսա̈խթանե] համառորեն, անկոտրորեն։

سرسختی [սա̈րսա̈խթի] համառություն, հաստատակամություն, անկոտրումություն։

سرسخن [սա̈րսոխա̈ն] 1) առաջաբան, ներածություն, 2) խորագիր։

سرسر [սա̈րսա̈ր] հիմար, տխմար։

سرسرا [սա̈րսա̈րա] նախասրահ, ընդունարի սրահ։

سرسرکی [սա̈րսա̈րա̈քի] տե՛ս سرسری [սա̈րսա̈րի]։

سرسره [սորսորե] 1) սահադաշտ, սահարան, 2) սահում։

سرسره‌بازی [սորսորեբազի] սահում, սըլլում։

سرسری [սա̈րսա̈րի] 1) հիմարություն, 2) անուշադրություն, 3) անհոգություն, 4) թեթևամտություն։

سرسطر [սա̈րսա̈թր] 1) տողի սկիզբը, 2) պարբերույթ։

سرسلامتی [սա̈րսա̈լամա̈թի] ցավակցություն։ سرسلامتی گفتن [սա̈րսա̈լամա̈թի գոֆթա̈ն] ցավակցություն հայտնել։

سرسلسله [սա̈րսելսելե] դինաստիայի՝ հարստության հիմնադիր։

سرسم [սա̈ր(ե)սոմ] ձիու սմբակի առջևի մասը։ سرسم رفتن [սա̈ր(ե)սոմ ռա̈ֆթա̈ն] սայթաքել (ձիու մասին)։

سرسنگین [սա̈րսա̈նգին] 1) անսիրալիր, 2) անտարբեր։ سرسنگین بودن [սա̈րսա̈նգին բուդա̈ն] անսիրալիր՝ անտարբեր լինել։

سرش [սերեշ] սոսինձ։

سرشار [սա̈րշար] 1) լեփլեցուն, 2) հսկայական, 3) առատ։

سرشاری [սա̈րշարի] լիություն, առատություն։

سرشت [սերեշթ] խառնվածք, բնություն, բնավորություն։

سرشتن [սերեշթա̈ն] 1) խառնել, հունցել, խմորել, 2) ստեղծել, գոյացնել։

سرشك [սերեշք] 1) արտասուք, 2) կաթիլ, 3) շիթ։ سرشك خنده [սերեշքե խա̈նդե] ուրախության արցունքներ։

سرشکستگی [սա̈րշեքա̈սթեգի] 1) խայտառակություն, ստորացում, 2) ամոթ, 3) շփոթություն։

سرشکسته [սա̈րշեքա̈սթե] 1) խայտառակված, ստորացած, 2) ամոթահար արված։

سرشماری [սա̈րշեմարի] մարդահամար։

سرشناس [սա̈րշենաս] ճանաչված, հեղինակավոր։

سرشیر [սա̈րշիր] սեր, սերուցք։

سرصفحه [սա̈րսա̈ֆհե] անվանաթերթ։

سرطاس [սա̈րթաս] գոգաթիակ։

سرطان [սա̈րա̈թան] քաղցկեղ։

سرطانزا [սա̈րա̈թանզա] քաղցկեղահարուցիչ։

سرطان‌شناس [սա̈րա̈թանշենաս] ուռուցքաբան, օնկոլոգ։

سرطان‌شناسی [սա̈րա̈թանշենասի] ուռուցքաբանություն, օնկոլոգիա։

سرطانی [սա̈րա̈թանի] քաղցկեղային։ ورم سرطانی [վա̈րա̈մե սա̈րա̈թանի] քաղցկեղային ուռուցք։

سرعت [սոր՚ա̈թ] 1) արագություն, 2) ճեպ, աճապարանք։ سرعت عمل [սոր՚ա̈թե ա̈մա̈լ] օպերատիվություն։ سرعت متوسط [սոր՚ա̈թե մոթա̈վա̈սեթ] միջին արագություն։

سرعت‌پیما [սոր՚ա̈թփեյմա] արագաչափ (գործիք), սպիդոմետր։

سرعت‌سنج [սոր՚ա̈թսա̈նջ] տե՛ս سرعت پیما [սոր՚ա̈թփեյմա]։

سرعت‌نما(ی) [սոր՚ա̈թնա̈մա] տե՛ս سرعت پیما [սոր՚ա̈թփեյմա]։

سرعمله [սա̈րա̈մա̈լե] 1) ավագ բանվոր, 2) բրիգադիր, 3) տասնապետ։

سرفراز [սա̈րֆա̈րազ] տե՛ս سرافراز [սա̈րա̈ֆրազ]։

سرفرمانده [սա̈րֆա̈րմանդե] գերագույն՝ գլխավոր հրամանատար։

سرفه [սորֆե] հազ։ سرفه کردن [սորֆե քա̈րդա̈ն] տե՛ս سرفیدن [սորֆիդա̈ն]։

سرفیدن [սորֆիդա̈ն] հազալ։

سرقافله [սա̈րղաֆելե] քարավանապետ։

سرقت [սերղաթ] գողություն: سرقت ادبی [սերղաթե ա̈դա̈բի] գրագողություն:

سرقتی [սերղա̈թի] գողացված:

سرقفلی [սա̈րղոֆլի] զիջագին, հրաժարագին, զիջագրամ:

سرقلم [սա̈րղա̈լա̈մ] գրչածայր:

سرکار [սա̈րքար] 1) պարոն, 2) ձեր բարեծննդությունը, 3) վերակացու, 4) կառավարող, կառավարիչ:

سرکارگر [սա̈րքարգա̈ր] վարպետ, բրիգադիր:

سرکردگی [սա̈րքա̈րդեգի] ղեկավարություն, պարագլխություն, առաջնորդություն: بهسرکردگی [բեսա̈րքա̈րդեգի] ղեկավարությամբ, առաջնորդությամբ:

سرکرده [սա̈րքա̈րդե] պարագլուխ, խմբապետ:

سرکش [սա̈րքեշ] 1) անհնազանդ, ըմբոստ, 2) կամակոր, քմահաճ:

سرکشی [սա̈րքեշի] I 1) անհնազանդություն, ըմբոստություն, 2) կամակորություն:

سرکشی [սա̈րքեշի] II 1) այցելություն, 2) քննում, զննում, 3) ստուգում: سرکشی کردن [սա̈րքեշի քա̈րդա̈ն] 1) զննել, ստուգել, 2) այցելել:

سرکشیک [սա̈րքեշիք] ավագ՝ պատասխանատու հերթապահ:

سرکنسول [սա̈րքոնսուլ] գլխավոր կոնսուլ՝ հյուպատոս:

سرکنسولگری [սա̈րքոնսուլգա̈րի] գլխավոր հյուպատոսարան:

سرکوب [սա̈րքուբ] 1) ճնշում, 2) ջախջախում: سرکوب کردن [սա̈րքուբ քա̈րդա̈ն] ճնշել, ջախջախել:

سرکوبی [սա̈րքուբի] ճնշում, ջախջախում, պատիժ: دستجات سرکوبی [դա̈սթեջաթե սա̈րքուբի] պատժիչ ջոկատներ:

سرکوفت [սա̈րքուֆթ] կշտամբանք, հանդիմանություն: سرکوفت دادن (زدن) [սա̈րքուֆթ դադա̈ն (զա̈դա̈ն)] կշտամբել, հանդիմանել:

سرکه [սերքե] քացախ: جوهر سرکه [ջոուհա̈րե սերքե] քիմ. քացախաթթու:

سرکه‌ابرو [սերքեա̈բրու] թթվադեմ, մռայլ, նոթոտ:

سرگذر [սա̈րգոզա̈ր] խաչմերուկ:

سرگذشت [սա̈րգոզա̈շթ] 1) դեպք, եղելություն, 2) արկած, պատահար, 3) պատմվածք, պատմություն, 4) կենսագրություն:

سرگران [սա̈րգերան] 1) դժգոհ, չարացած, 2) մեծամիտ, գոռոզ:

سرگرانی [սա̈րգերանի] 1) դժգոհություն, չբավարարվածություն, 2) մեծամտություն, գոռոզություն, 3) գլխապտույտ:

سرگرای [սա̈րգա̈րայ] 1) անհնազանդ, ըմբոստ, չենթարկվող, 2) անհանգիստ:

سرگرد [սա̈րգորդ] մայոր:

سرگردان [սա̈րգա̈րդան] 1) շրջմոլիկ, թափառական, թափառաշրջիկ, 2) մոլորված, անօգնական, շփոթված:

سرگردانی [սա̈րգա̈րդանի] 1) շրջմոլիկություն, թափառաշրջիկություն, 2) մոլորվածություն, շվարածություն, շփոթվածություն:

سرگرم [սա̈րգա̈րմ] 1) զբաղված, 2) հափշտակված, տարված, հրապուրված: سرگرم بازی [սա̈րգա̈րմե բազի] խաղով տարված:

سرگرم‌کننده [սա̈րգա̈րմքոնա̈նդե] զբաղեցնող, հետաքրքրական, զվարճալի, հետաքրքրաշարժ:

سرگرمی [սա̈րգա̈րմի] 1) հրապուրանք, 2) զբաղմունք, 3) ժամանց, զվարճանք, խաղ:

سرگروه [սա̈րգորուհ] 1) առաջնորդ, 2) խմբավար, խմբապետ, 3) ջոկատավար:

سرگشاده [սա̈րգոշադե] բաց (նամակ): نامهٔ سرگشاده [նամեյե սա̈րգոշադե] բաց նամակ:

سرگشتگی [սա̈րգա̈շթեգի] 1) զարմանք, 2) շփոթմունք, 3) տե՛ս سرگردانی [սա̈րգա̈րդանի]:

سرگشته [սա̈րգա̈շթե] 1) զարմացած, շփոթված, 2) տե՛ս سرگردان [սա̈րգա̈րդան]:

سرگله [սա̈րգա̈լե] առաջընթացիկ (հոտի առջևից գնացող և նրան ճանապարհ ցույց տվող՝ կենդանի):

سرگوشی [սա̈րգուշի] ականջին (ասել):

سرگوشی گفتن [սա̈րգուշի գոֆթա̈ն] ականջին ասել:

سرگیجه [սա̈րգիջե] գլխապտույտ:

سرگیجه‌آور [սա̈րգիջեավա̈ր] 1) գլխապտույտային, 2) ֆանտաստիկ, աներևակայելի: موفقیت سرگیجه‌آور [մովա̈ֆֆա̈ղիյա̈թե սա̈րգիջեավա̈ր] գլխապտույտ հաջողություն:

سرگیری [սա̈րգիրի] վերսկսում:

سرگین [սա̈րգին, սերգին] գոմաղբ, քակոր:

سرلشکر [սա̈րլա̈շգա̈ր] դիվիզիայի հրամանատար:

سرلوحه [սա̈րլոուհե] 1) վերտառություն, 2) բնաբան:

سرم [սերոմ] շիճուկ: سرم ضدوبا [սերոմե զեդդե վա̈բա] հակախոլերային շիճուկ:

سرما [սա̈րմա] ցուրտ, ցրտություն, սառնություն: سرما خوردن [սա̈րմա խորդա̈ն] մրսել, մրսելուց հիվանդանալ:

سرماترس [սա̈րմաթա̈րս] մրսկան:

سرماخوردگی [սա̈րմախորդեգի] մրսում, մրսածություն, ցրտառություն, մրսելը:

سرماریزان [սա̈րմարիզան] սառցակալում, սառցապատում:

سرماریزه [սա̈րմարիզե] եղյամ:

سرمازدگی [սա̈րմազա̈դեգի] ցրտահարություն:

سرمازده [սա̈րմազա̈դե] ցրտահարված, ցուրտ տարած:

سرمالو [սա̈րմալու] տե՛ս سرماترس [սա̈րմաթա̈րս]:

سرمانترس [սա̈րմանա̈թա̈րս] ցրտակայուն, ցրտադիմացկուն:

سرمائو [սա̈րմաու] տե՛ս سرمالو [սա̈րմալու]:

سرمایه [սա̈րմայե] դրամագլուխ, կապիտալ:

سرمایه‌دار [սա̈րմայեդար] 1) դրամատեր, 2) կապիտալիստ:

سرمایه‌داری [սա̈րմայեդարի] 1) կապիտալիզմ, 2) կապիտալիստական: سرمایه‌داری انحصاری [սա̈րմայեդարիյե էնհեսարի] մենաշնորհային կապիտալիզմ: سرمایه‌داری صنعتی [սա̈րմայեդարիյե սա̈ն՚ա̈թի] արդյունաբերական կապիտալիզմ:

سرمایه‌گذاری [սա̈րմայեգոզարի] կապիտալներդրում: سرمایه‌گذاری کردن [սա̈րմայեգոզարի քա̈րդա̈ն] կապիտալներդրում անել:

سرمد [սա̈րմա̈դ] հավերժականություն, անվերջություն, անհունություն:

سرمدی [սա̈րմա̈դի] անհուն, մշտնջենական, հավերժական:

سرمست [սա̈րմա̈սթ] 1) արբեցած, գլուխը կորցրած (ուրախությունից), 2) մեծամտացած, գոռոզացած, 3) ուրախ, զվարթ, 4) հարբած, գինովցած:

سرمستی [սա̈րմա̈սթի] 1) արբեցում, ինքնամոռացություն, հրճվանք, 2) մեծամտություն, գոռոզություն, 3) կենսուրախություն, 4) հարբածություն:

سرمشق [սա̈րմա̈շղ] 1) օրինակ, 2) վայելչագրության նմուշ: سرمشق گرفتن [սա̈րմա̈շղ գերեֆթա̈ն] օրինակ վերցնել:

سرمقاله [սա̈րմա̈ղալե] առաջնորդող հոդված:

سرمميز [սա̈րմոմա̈յյեզ] գլխավոր վերահսկիչ:

سرمنشی [սա̈րմոնշի] դրասենյակի պետ:

سرمه [սորմե] սուրմա, ծարիր, ծարրույթ:

سرمه‌ای [սորմեի] մուգ կապույտ:

سرمه‌دان [սորմեդան] սուրմայի քսակ:

سرمه‌دوزی [սերմեդուզի] ոսկեկար:

سرمهندس [սա̈րմոհա̈նդես] գլխավոր ինժեներ:

سرمیزی [սա̈րմիզի] սփռոց (սեղանի):

سرنا [սորնա] և سورنا [սուրնա] զուռնա:

سرناچی [սորնաչի] զուռնաչի:

سرند [սա̈րա̈նդ] մաղ, քարմաղ: سرند کردن [սա̈րա̈նդ քա̈րդա̈ն] մաղել:

سرند [սերա̈նդ] ճոճանակ, ճլորթի, ճոճ:

سرنشین [սա̈րնեշին] ուղևոր:

سرنگ [սորա̈նգ] ներարկիչ, շպրից:

سرنگون [սա̈րնեգուն] 1) գլորված, վայր ընկած, 2) տապալված, գահընկեց, 3) գլխիվայր: سرنگون شدن [սա̈րնեգուն շոդա̈ն] 1) գլորվել, գլխիվայր ընկնել, վայր ընկնել,

2) կործանվել, տապալվել: سرنگون کردن [սարնեգուն քարդան] 1) գցել, վայր գցել, 2) կործանել, տապալել:

سرنگونی [սարնեգունի] տապալում, կործանում:

سرنگهدار [սերրնեգահդար] գաղտնապահ:

سرنگهداری [սերրնեգահդարի] գաղտնապահություն:

سرنوشت [սարնեվեշթ] ճակատագիր, բախտ:

سرنوشت ساز [սարնեվեշթսազ] 1) ճակատագրական, բախտորոշ, 2) վճռական, հիմնական:

سرنیزه [սարնեյզե] սվին: جنگ سرنیزه [ջանգե սարնեյզե] սվինամարտ:

سرو [սարվ] նոճի, կիպարիս:

سرواژ [սերվաժ] 1) ճորտատիրություն, 2) ճորտատիրական: اصول سرواژ [օսուլե սերվաժ] ճորտատիրական կարգեր:

سروان [սարվան] զին. կապիտան:

سرواندام [սարվանդամ] նոճեհասակ:

سروبر [սարոբար] արտաքին, տեսք, արտաքին կերպարանք:

سروپابرهنه [սարոփաբարեհնե] ակլոր, մերկ:

سروته [սարոթահ] 1) ծայրից-ծայր, ամբողջովին, սկզբից մինչև վերջ, 2) բոլոր մանրամասնությունները:

سرود [սորուդ] 1) երգ, 2) հիմն: سرود ملی [սորուդե մելլի] պետական հիմն:

سرودن [սորուդան] 1) երգել, 2) բանաստեղծություն գրել:

سرور [սարվար] տեր, ղեկավար, վեհապետ:

سرور [սորուր] ուրախություն, ցնծություն:

سرورآمیز [սորուրամիզ] ուրախալի, բերկրալի, խնդալից:

سرورانگیز [սորուրանգիզ] տե՛ս سرورآمیز [սորուրամիզ]:

سروری [սարվարի] գլխավորություն, վեհապետություն, իշխանություն:

سروسامان [սարոսաման] 1) կարգավորվածություն, 2) կարգ ու կանոն, 3) տնային իրեղեն: سروسامان دادن [սարոսաման դադան] կարգավորել, կարգի բերել:

سروسر [սարոսերր] 1) մտերմական հարաբերություններ, 2) գաղտնի կապ:

سروسوت [սերրոսութ] գաղտնիք:

سروسودا [սարոսոուդա] 1) կիրք, 2) կրքոտ սեր:

سروش [սորուշ] 1) հրեշտակ, 2) Գաբրիել հրեշտակը, 3) համբավաբեր, լրաբեր:

سروصدا [սարոսեդա] աղմուկ:

سروصورت [սարոսուրաթ] տե՛ս سروبر [սարոբար]:

سروقامت [սարվղամաթ] նոճեհասակ:

سروکار [սարոքար] 1) գործ, 2) կապ, առնչություն, 3) հարաբերություն: سروکار داشتن [սարոքար դաշթան] գործ ունենալ, կապված լինել, առնչվել:

سرووضع [սարովազ'] կերպարանք, տեսք:

سروهمسر [սարոհամսար] 1) կին-երեխա, տնեցիներ, ազգականներ, 2) մտերիմներ:

سرویس [սերվիս] I 1) սպասարկում, 2) ծառայություն:

سرویس [սերվիս] II սպասք: سرویس چای خوری [սերվիսե չայխորի] թեյի սպասք:

سره [սարե] մաքուր, անաղարտ:

سرهم بند [սարհամբանդ] անփույթ՝ անբարեխիղճ աշխատող, փնթի՝ անշնորհք գործ անող:

سرهم بندی [սարհամբանդի] անփույթ՝ անբարեխիղճ աշխատանք, փնթի՝ անշնորհք գործ:

سرهنگ [սարհանգ] գնդապետ:

سری [սերի] սերիա, շար:

سری [սերրի] գաղտնի: پیمان سری [փեյմանե սերրի] գաղտնի պայմանագիր:

سریال [սերյալ] բազմասերիանոց:

سریان [սարայան] ազդեցություն, ներգործություն:

سریانی [սերյանի, սորյանի] ասորի:

سریدن [սորիդան] 1) սահել, 2) սայթաքել:

سریر [սարիր] 1) գահ, 2) բազմոց:

سریره [սարիրե] գաղտնիք, գաղտնի գործողություն՝ մտադրություն: Հոգ. سرائر [սարաէր] և سرایر [սարայեր]:

سریش [սերիշ] սոսինձ:

سریشم [սերիշոմ] 1) տե՛ս سریش [սերիշ], 2) ժելատին, դոնդող:

سریع [սարի'] 1) արագ, 2) դյուրաշարժ, 3) շուտափույթ: نیروهای واکنش سریع [նիրուհայե վաքոնեշե սարի'] արագ ծավալման ուժեր:

سریعاً [սարի'ան] արագորեն, փութով:

سریع الاثر [սարի'օլասար] 1) արագ ներգործող, 2) ուժեղ ներգործող: داروی سریع الاثر [դարույե սարի'օլասար] ուժեղ ներգործող դեղ՝ միջոց:

سریع الاحتراق [սարի'օլէհթերաղ] հեշտ բռնկվող, դյուրավառ:

سریع الانتقال [սարի'օլէնթեղալ] կռահող, գլուխ ընկնող, հնարամիտ, շուտ ըմբռնող:

سریع الحرکه [սարի'օլհարաքե] 1) դյուրաշարժ, շարժունակ, 2) ժիր:

سریع الزوال [սարի'օզզավալ] վաղանցուկ:

سریع السیر [սարի'օսսեյր] ճեպընթաց:

سریع العمل [սարի'օլամալ] արագաշարժ: نیروهای سریع العمل [նիրուհայե սարի'օլամալ] արագ ծավալման ուժեր:

سریع الهضم [սարի'օլհազմ] դյուրամարս:

سرین [սորին] հետույք:

سزا [սեզա] 1) պատիժ, 2) պարգև, 3) արժանի, վայել:

سزاریین [սեզարիյեն] բժշկ. կեսարյան հատում:

سزاوار [սեզավար] 1) արժանի, 2) պատշաճ:

سزیدن [սազիդան] 1) արժանանալ, արժանի լինել, 2) պատշաճել, վայել լինել, 3) համապատասխանել:

سست [սոսթ] 1) թույլ, 2) ծույլ, 3) դանդաղ, 4) անհոգ: دلایل سست [դալայելե սոսթ] թույլ ապացույցներ:

سست اراده [սոսթէրադե] թուլակամ:

سست اعتقاد [սոսթէ'թեղադ] հաստատուն համոզմունքներ չունեցող, անկայուն:

سست بنیاد [սոսթբոնյադ] 1) անհաստատ անկայուն, երերուն, փոփոխական, 2) թուլակազմ, 3) հիվանդոտ:

سست بنیان [սոսթբոնյան] տե՛ս سست بنیاد [սոսթբոնյադ]:

سست پی [սոսթփեյ] խախուտ, անհաստատ, անդիմացկուն:

سست پیمان [սոսթփեյման] անվստահելի, անհավատարիմ:

سست پیمانی [սոսթփեյմանի] 1) անհավատարմություն, 2) անվստահելիություն:

سست رأی [սոսթրա'յ] 1) հիմար, 2) անխոհեմ, 3) տե՛ս سست اراده [սոսթէրադե]:

سست رگ [սոսթրագ] թույլ նյարդեր ունեցող:

سست عقیده [սոսթաղիդե] տե՛ս سست اعتقاد [սոսթէ'թեղադ]:

سست عنصر [սոսթօնսոր] 1) անաշխույժ, ծույլ, հեզ, 2) անսկզբունք, 3) տե՛ս سست اراده [սոսթէրադե]:

سست عهد [սոսթահդ] տե՛ս سست پیمان [սոսթփեյման]:

سست همت [սոսթհեմմաթ] 1) փոքրոգի, 2) անվճռական, 3) թուլակամ:

سستی [սոսթի] 1) թուլություն, տկարություն, 2) ծուլություն, 3) անհոգություն:

سطبر [սեթաբր] տե՛ս ستبر [սեթաբր]:

سطح [սաթհ] 1) մակերես, մակերևույթ, 2) հարթություն:

سطحی [սաթհի] 1) մակերեսային, 2) մակերևութային: معلومات سطحی [մա'լումաթե սաթհի] մակերեսային գիտելիք(ներ):

سطر [սաթր] տող: Հոգ. سطور [սոթուր]:

سرسطر [սարե սաթր] նոր տող:

سطری [սաթրի] տողացի:

سطل [սաթլ] դույլ:

سطوت [սաթվաթ] 1) ուժ, զորություն, 2) իշխանություն, 3) շքեղություն, պերճություն, հոյակապություն, 4) վեհապանծություն, 5) ծանրակշռություն, 6) հեղինակություն:

سطوح [սոթուհ] տե՛ս եզ. سطح [սաթհ]:

سطور [սոթուր] տե՛ս եզ. سطر [սաթր]։

سعادت [սաադաթ] 1) երջանկություն, 2) երանություն։

سعادت‌آمیز [սաադաթամիզ] 1) երջանիկ, 2) ուրախալի, բերկրալի։ مژدهٔ سعادت‌آمیز [մոժդեյե սաադաթամիզ] ուրախալի լուր։

سعادت‌بار [սաադաթբար] 1) երջանիկ, երջանկաբեր, 2) ուրախալի։

سعادت‌مقرون [սաադաթմաղրուն] 1) հաջողակ, 2) բախտավոր։

سعادتمند [սաադաթմանդ] 1) երջանիկ, 2) բարեբաստիկ։ زندگی سعادتمند [զենդեգիյե սաադաթմանդ] երջանիկ կյանք։

سعادتمندانه [սաադաթմանդանե] 1) երջանկորեն, 2) բարեհաջող կերպով։

سعادتمندی [սաադաթմանդի] 1) երջանկություն, 2) բարեհաջողություն, 3) բարօրություն։

سعایت [սեայաթ] զրպարտություն, չարախոսություն, մատնություն։ سعایت‌کردن [սեայաթ քարդան] զրպարտել, չարախոսել։

سعد [սա՛դ] 1) երջանկություն, 2) բարեբաստություն։ اختر سعد [ախթարե սա՛դ] երջանիկ՝ բախտավոր աստղ։

سعی [սա՛յ] 1) ջանք, ճիգ, 2) աշխատանք։ سعی‌کردن [սա՛յ քարդան] ճիգ ու ջանք գործադրել, աշխատել, ջանալ։

سعید [սա՛իդ] 1) երջանիկ, 2) բարեբաստիկ, 3) բարենպաստ, բարեհաջող։

سعیر [սաիր] 1) կրակ, բոց, 2) դժոխք։

سغدی [սողդի] 1) սողդիերեն, 2) սողդացի, 3) սողդական։

سفاح [սաֆֆահ] 1) արյունռուշտ, արյունածարավ, արյունարբու, 2) առատաձեռն, 3) պերճախոս։

سفارت [սեֆարաթ] դեսպանություն։

سفارتخانه [սեֆարաթխանե] դեսպանատուն։

سفارش [սեֆարեշ] 1) հանձնարարություն, 2) պատվեր, 3) պատգամ։ سفارش دادن [սեֆարեշ դադան] պատվիրել։

سفارش‌دهنده [սեֆարեշդահանդե] տե՛ս سفارش‌کننده [սեֆարեշքոնանդե]։

سفارش‌کننده [սեֆարեշքոնանդե] պատվիրող, պատվիրատու։

سفارشی [սեֆարեշի] պատվերով, պատվիրված։ نامهٔ سفارشی [նամեյե սեֆարեշի] պատվիրված՝ պատվիրագրված նամակ։

سفاک [սաֆֆաք] արյունախում, արյունարբու, արյունռուշտ։

سفاکی [սաֆֆաքի] արյունռուշտություն, արյունարբություն։

سفال [սոֆալ] խեցեղեն։

سفال‌ساز [սոֆալսազ] բրուտ, կավագործ։

سفالگر [սոֆալգար] տե՛ս سفال‌ساز [սոֆալսազ]։

سفالگری [սոֆալգարի] բրուտություն, կավագործություն։

سفالی [սոֆալի] կավե, կավից շինված։

سفالین [սոֆալին] տե՛ս سفالی [սոֆալի]։

سفالینه [սոֆալինե] տե՛ս سفالی [սոֆալի]։

سفاهت [սեֆահաթ] 1) հիմարություն, տխմարություն, 2) անխոհեմություն, 3) խենթություն։

سفاهت‌آمیز [սեֆահաթամիզ] հիմար, անմիտ։

سفت [սեֆթ] պինդ, ամուր։

سفت [սոֆթ] 1) գայլիկոնում, շաղափում, 2) ծակ, անցք։

سفتن [սոֆթան] ծակել, շաղափել, ծակ բանալ։

سفته [սոֆթե] 1) ծակած, 2) շաղափած։ در ناسفته [դորրե նասոֆթե] անծակ մարգարիտ։

سفته [սեֆթե] մուրհակ, պարտամուրհակ։

سفتی [սեֆթի] պնդություն, ամրություն, կարծրություն։

سفر [սաֆար] ճանապարհորդություն, ուղևորություն։ سفر کردن [սաֆար քարդան] ճանապարհորդել։

سفرا [սոֆարա] դեսպաններ։ Եզ. سفیر [սաֆիր]։

سفرنامه [սաֆարնամե] ուղենոթեր, ճանապարհի գրանցումներ։

سفره [սոֆրե] 1) սփռոց, 2) ճաշասեղան։ سفره گستردن [սոֆրե գոսթարդան] սուփրա՝ սփռոց գցել։ سفره چیدن [սոֆրե չիդան] սեղան պատրաստել։

سفره‌خانه [սոֆրեխանե] ճաշասենյակ։

سفری [սաֆարի] ճանապարհորդական։

سفسطه [սաֆսաթե] սոփեստություն, իմաստակություն։

سفسطه‌آمیز [սաֆսաթեամիզ] սոփեստաբանական, սոփեստական։

سفسطه‌باز [սաֆսաթեբազ] 1) սոփեստ, իմաստակ, կազուիստ, 2) դիպվածաբան։

سفسطه‌بازی [սաֆսաթեբազի] 1) սոփեստություն, կազուիստիկա, 2) դիպվածաբանություն։ سفسطه‌بازی کردن [սաֆսաթեբազի քարդան] 1) դիպվածաբանությամբ զբաղվել, 2) սոփեստություն անել։

سفسطی [սաֆսաթի] 1) սոփեստ, 2) սոփեստական։

سفلگی [սոֆլեգի] ստորություն, անարգություն, նվաստություն։

سفله [սոֆլե] 1) ստոր, անարգ, 2) անպետք, 3) գռեհիկ։ Հոգ. سفلگان [սոֆլեգան]։

سفله‌پرور [սոֆլեփարվար] ստոր մարդկանց հանդեպ բարյացակամ, նրանց հովանավորող։

سفلی [սոֆլա] ստորին, ներքևում գտնվող։

سفها [սոֆահա] տե՛ս եզ. سفیه [սաֆիհ]։

سفید [սեֆիդ] սպիտակ։

سفیدار [սեֆիդար] սպիտակ՝ արծաթափայլ բարդի։

سفیدپوست [սեֆիդփուսթ] սպիտակամորթ, սպիտակ ցեղին պատկանող։

سفیدریش [սեֆիդրիշ] տե՛ս ریش‌سفید [րիշսեֆիդ]։

سفیدفام [սեֆիդֆամ] սպիտակավուն։

سفیدکار [սեֆիդքար] սպիտակեցնող (բանվոր)։

سفیدکاری [սեֆիդքարի] սպիտակեցում։

سفیدگر [սեֆիդգար] կլայեկող, կլայեկչի։

سفیدگری [սեֆիդգարի] կլայեկում։

سفیدمو(ی) [սեֆիդմու(յ)] սպիտակահեր։

سفیده [սեֆիդե] 1) սպիտակուց, 2) լուսաբաց։ سفیدهٔ تخم مرغ [սեֆիդեյե թոխմե մորղ] ձվի սպիտակուց։ سفیده دمید [սեֆիդե դամիդ] լույսը բացվեց։

سفیده‌دم [սեֆիդեդամ] լուսաբաց։

سفیدی [սեֆիդի] սպիտակություն։

سفیر [սաֆիր] դեսպան։ Հոգ. سفرا [սոֆարա]։

سفیل [սաֆիլ] 1) ստոր, ցած, անարգ, 2) թշվառ, դժբախտ։ Հոգ. سفلا [սոֆալա]։

سفینه [սաֆինե] 1) նավ, 2) ժողովածու։ Հոգ. سفائن [սաֆաէն]։ سفینهٔ کیهان‌پیما [սաֆինեյե քեյհանփեյմա] տիեզերանավ։ سفینهٔ نوح [սաֆինեյե նուհ] Նոյի տապանը։ سفینهٔ غزل [սաֆինեյե ղազալ] քնարական բանաստեղծությունների (գազելների) ժողովածու,

سفیه [սաֆիհ] հիմար, ապուշ, ապետ։ Հոգ. سفها [սոֆահա]։

سفیهانه [սաֆիհանե] հիմարաբար, անմտորեն, ապուշորեն։

سقا [սաղղա] ջրկիր, ջրավաճառ։ مرغ سقا [մորղե սաղղա] հավալուսն, թռչ.։

سقام [սեղամ] հիվանդություն, անառողջություն։

سقایت [սեղայաթ] ջրարբություն, ջրարբուք, ջրարբ։

سقائی [սաղղայի] ջրկիրություն, ջրավաճառություն։

سقر [սաղար] դժոխք։

سقراط [սողրաթ] Սոկրատ։

سقز [սաղղեզ] ծամոն, մաստակ։

سقط [սեղթ] վիժում։ سقط جنین [սեղթե ջենին] բժշկ. վիժում, աբորտ։

سقط [սաղաթ] 1) անպետք իրեր, հնոտի, 2) մանր ապրանք, 3) հաշմանդամ, 4) հայհոյանք։ سقط شدن [սաղաթ շոդան] հաշմանդամ դառնալ։ سقط گفتن [սաղաթ գոֆթան] հայհոյել։

سقطفروش [սաղաթֆուրուշ] 1) նպարավաճառ, 2) մանրավաճառ։

سقطفروشی [սäղäթֆուրուշի] 1) նպարավաճառություն, 2) նպարավաճառի խանութ։

سقف [սäղֆ] առաստաղ։ Հոգ. سقوف [սողուֆ]։

سقف‌بندی [սäղֆբäնդի] առաստաղի կառուցում։

سقف‌سازی [սäղֆսազի] տե՛ս سقف‌بندی [սäղֆբäնդի]։

سقلاب [սäղլաբ] I կուղբ, ջրշուն։

سقلاب [սäղլաբ] II սլավոնական երկրներ։

سقلابی [սäղլաբի] 1) սլավոնացի։ Հոգ. سقالبه [սäղալեբե], 2) սլավոնական։

سقلاطون [սäղլաթուն] բրդյա բարակ կտոր՝ կարմիր կամ կապույտ գույնի։

سقم [սողմ և սäղäմ] 1) անճշտություն, 2) հիվանդություն, 3) ախտ, արհավիրք։ Հոգ. اسقام [äսղամ]։

سقوط [սողութ] 1) անկում, վայր ընկնելը, 2) խորտակում, 3) քայքայում, 4) փլուզում։ سقوط اخلاق [սողութե äխլաղ] բարոյական անկում։ سقوط کابینه [սողութե քաբինե] կառավարության կաբինետի հրաժարումը։ سقوط کردن [սողութ քärդäն] 1) ընկնել, 2) հրաժարական տալ (կաբինետների մասին)։

سقوف [սողուֆ] տե՛ս եզ. سقف [սäղֆ]։

سقیم [սäղիմ] 1) հիվանդ, տկար, նվաղ, 2) կեղծ, անճիշտ։

سک [սոք] 1) խայթոց, բիզ, 2) խթան։ سک زدن [սոք զäդäն] խթել, բզել (էշին)։

سکاف [սäքքաֆ] կոշկակար։

سکاک [սäքքաք] դանակագործ։

سکان [սոքքան] I ղեկ։ چرخ سکان [չärխե սոքքան] ղեկի անիվ, ղեկանիվ։

سکان [սոքքան] II տե՛ս եզ. ساکن [սաքեն]։

سکان‌دار [սոքքանդար] և سکان‌گیر [սոքքանգիր] ղեկավար, ղեկը վարող։

سکته [սեքթե] կաթված։ سکته قلبی [սեքթեյե ղälբի] սրտի կաթված, ինֆարկտ։ سکته کردن [սեքթե քärդäն] կաթված ստանալ։

سکته‌دار [սեքթեդար] գրակ. պաուզայով (ոտանավորի մեջ)։

سکر [սոքր] արբեցում, արբածություն։

سکران [սոքրան և սäքրան] հարբած, խմած։

سکرانگیز [սոքրäնգիզ] արբեցուցիչ, արբեցնող։

سکرآور [սոքրավär] տե՛ս سکرانگیز [սոքրäնգիզ]։

سکسکه [սեքսեքե] զկռտոց։ سکسکه کردن [սեքսեքե քärդäն] զկռտալ։

سکنات [սäքäնաթ] 1) հանգիստ, դադար, պաուզա, 2) քեր. ձայնանիշի բացակայություն (բաղաձայնից հետո)։

سکنج [սäքäնջ և սեքոնջ] I պատառ շրթունքով։

سکنج [սäքäնջ և սեքոնջ] II 1) հազ, 2) քերում, 3) խայթում, կծելը, խած։

سکنجبین [սեքäնջեբին] օշարակ (մեղրով ու քացախով)։

سکنه [սäքäնե] բնակիչներ։ Եզ. ساکن [սաքեն]։

سکنی [սոքնա] բնակություն։ سکنی دادن [սոքնա դադäն] բնակեցնել։ سکنی داشتن [սոքնա դաշթäն] բնակվել։

سکو [սäքու] 1) քարե նստարան, 2) կառամատույց, պլատֆորմ, 3) պատվանդան։

سکوت [սոքութ] 1) լռություն, 2) դադար, պաուզա, 3) երաժշտ. պաուզայի նշան։ سکوت کردن [սոքութ քärդäն] լռել։

سکوت‌آمیز [սոքութամիզ] լուռ, լռակյաց։

سکون [սոքուն] 1) հանդարտություն, անշարժություն, 2) քեր. سکون [սոքուն] նշանը (բաղաձայնից հետո ձայնավորի բացակայությունը)։

سکونت [սոքունäթ] բնակություն։ محل سکونت [մäհäլլե սոքունäթ] բնակության վայր։ سکونت اختیار کردن [սոքունäթ էխթիյար քärդäն] բնակություն հաստատել։

سکه [սեքքե] 1) դրամ, 2) դրամահատիչ, դրոշմոց, 3) բնավորություն, բնույթ, 4) փայլ, 5) գեղեցկություն, 6) կանոն։ سکه زدن [սեքքե զäդäն] դրամ կտրել։ سکهٔ مردی [սեքքեյե մärդի] բնավորության արիություն։ از سکه افتادن [äզ սեքքե օֆթադäն] գեղեցկությունը՝ թարմությունը կորցնել։

سکه‌شناس [սեքքեշենաս] դրամագետ։

سکه‌شناسی [սեքքեշենասի] դրամագիտություն։

سکیزیدن [սեքիզիդäն] 1) քառասմբակ՝ քառարշավ ընթանալ, 2) աքացի տալ։

سکینه [սäքինե] հանգստություն, անդորրություն։

سگ [սäգ] շուն։ سگ آبی [սäգե աբի] ջրշուն, կուղբ։ سگ دریا [սäգե դäրյա] ջրասամույր։ سگ دریائی [սäգե դäրյաի] փոկ, ծովաշուն։

سگال [սեգալ] 1) միտք, մտածություն, 2) խորհուրդ, 3) կարծիք։

سگالیدن [սեգալիդäն] 1) մտածել, խորհել, 2) արտահայտվել։

سگانه [սեգանե] տե՛ս سه‌گانه [սեգանե]։

سگ‌دوله [սäգդուլե] շան ձագ՝ լակոտ՝ թուլա։

سگ‌جان [սäգջան] 1) չարքաշ, բազմաչարչար, 2) աշխատասեր, 3) դիմացկուն։

سگ‌جگر [սäգջեգär] տե՛ս سگ‌جان [սäգջան]։

سگ‌خور [սäգխոր] 1) շան բաժին, 2) անխնամ կորուստ։ سگ‌خور شدن [սäգխոր շոդäն] շան բաժին դառնալ, վատնվել։ سگ‌خور کردن [սäգխոր քärդäն] շան բաժին դարձնել, վատնել։

سگ‌سار [սäգսար] 1) շան նման, 2) ագահ։

سگک [սäգäք] ճարմանդ։

سگ‌کش [սäգքոշ] շանսպան։ سگ‌کش کردن [սäգքոշ քärդäն] շանսպան անել։

سگ‌لرز [սäգլärզ] շան դող։ سگ‌لرز زدن [սäգլärզ զäդäն] շան դող տալ։

سگ‌مصب [սäգմäզäբ] 1) անիծյալ, նզովյալ, 2) պիղծ, անօրեն, անաստված։

سگ‌مگس [սäգմäգäս] շնաճանճ։

سگ‌منش [սäգմäնեշ] շնաբարո։

سل [սել(լ)] թոքախտ, պալարախտ։ سل ریوی [սելլե ռիյավի] թոքախտ։ سل استخوانی [սելլե օսթոխանի] ոսկրախտ։

سلابه [սոլլաբե] կեռ (մսավաճառի)։ سلابه زدن [սոլլաբե զäդäն] կեռի վրա կախել (միսը)։

سلاح [սելահ] զենք։ سلاح اتمی [սելահե äթոմի] ատոմային զենք։

سلاح‌بردار [սելահբärդար] զինակիր։

سلاح‌خانه [սելահխանե] զինանոց։

سلاح‌دار [սելահդար] 1) զինակիր, 2) զինված։

سلاح‌ساز [սելահսազ] զինագործ։

سلاح‌شور [սելահշուր] տե՛ս سلحشور [սäլահշուր]։

سلاح‌شوری [սելահշուրի] տե՛ս سلحشوری [սäլահշուրի]։

سلاخ [սäլլախ] մորթահան, քերթող, մաշկող։

سلاخانه [սäլախանե] տե՛ս سلاخ‌خانه [սäլլախխանե]։

سلاخ‌خانه [սäլլախխանե] սպանդանոց։

سلاخی [սäլլախի] սպանդ։

سلاست [սäլասäթ] 1) պարզություն, 2) արտահայտչություն, արտահայտիչ լինելը, 3) սահունություն (խոսքի, բանաստեղծության)։

سلاسل [սäլասել] տե՛ս եզ. سلسله [սելսելե]։

سلاطین [սäլաթին] տե՛ս եզ. سلطان [սոլթան]։

سلاله [սոլալե] 1) սերունդ, 2) բուն էություն։

سلام [սäլամ] ողջույն, բարև։ سلام کردن [սäլամ քärդäն] բարևել։ سلام رساندن [սäլամ ռեսանդäն] բարևներ հասցնել։ سلام فرستادن [սäլամ ֆերեսթադäն] բարևներ՝ ողջույն հղել։

سلامت [սäլամäթ] 1) առողջ, 2) ապահով, 3) խաղաղություն, հանգստություն, 4) առողջություն, առողջական վիճակ։

سلامت‌جو(ی) [սäլամäթջու(յ)] 1) խաղաղասեր, 2) խաղաղ, հաշտ, հանգիստ։ آدم سلامت‌جو(ی) [ադäմե սäլամäթջու(յ)] խաղաղ՝ հանգիստ մարդ։

سلامت‌رو [սäլամäթրոու] 1) դուսպ, չափավոր, 2) խոհական, խելամիտ, 3) կարգասեր, 4) բարի, բարյացակամ։ زن سلامت رو [զա̈նե սա̈լամա̈թրու] բարի կին։

سلامتی [սա̈լամա̈թի] 1) առողջություն, 2) ապահովություն, 3) խաղաղություն, հանգստություն։ بسلامتی شما [բեսա̈լամա̈թիյե շոմա] Ձեր կենացը։

سلام عليكم [սա̈լամա̈լեյքոմ] 1) բարև՝ ձեզ, 2) խաղաղությո՛ւն ընդ ձեզ։

سلانه سلانه [սա̈լլանեսա̈լլանե] 1) օրորաճեմ, վեհ, 2) ծանրամեծ։ سلانه سلانه راه رفتن [սա̈լլանեսա̈լլանե ռահ ռա̈ֆթա̈ն] օրորաճեմ՝ վեհաշուք քայլել։

سلايق [սա̈լայեղ] և سلائق [սա̈լաէղ] տե՛ս եզ. سليقه [սա̈լիղե]։

سلب [սա̈լբ] 1) խլում, զրկում, 2) ժխտում։ سلب اختيارات [սա̈լբե էխթիյարաթ] լիազորությունների զրկում։ سلب مالكيت [սա̈լբե մալեքիյյա̈թ] սեփականության իրավունքից զրկելը։ ادوات سلب [ա̈դա̈վաթե սա̈լբ] քեր. ժխտական մասնիկներ։ سلب كردن [սա̈լբ քա̈րդա̈ն] 1) զրկել, 2) խլել։

سلبی [սա̈լբի] բացասական։

سلجوق [սա̈լջուղ] սելջուկ։

سلجوقيان [սա̈լջուղիյան] տե՛ս եզ. سلجوق [սա̈լջուղ]։

سلحشور [սա̈լա̈հշուր] 1) քաջազուն, քաջարի, 2) մարտական։

سلحشوری [սա̈լա̈հշուրի] քաջակորովություն, քաջարիություն, մարտականություն։

سلخ [սա̈լխ] մորթազերծում։

سلس [սա̈լես] 1) հլու, հնազանդ, 2) հարթ, սահուն։

سلسال [սա̈լսալ] վճիտ ջուր։

سلسبيل [սա̈լսա̈բիլ] դրախտում գտնվող մի աղբյուրի անուն։

سلسله [սելսելե] 1) լեռնաշղթա, 2) շղթա, շարք, սերիա, 3) դինաստիա, 4) ենթակարգություն, ստորակարգություն։ سلسلهٔ انساب [սելսելեյե ա̈նսաբ] տոհմածառ, տոհմաբանական ծառ։

سلسله بندى [սելսելեբա̈նդի] 1) կարգավորում, դասակարգում, 2) կարգ, համակարգ։

سلسله پيوند [սելսելեփեյվա̈նդ] 1) կապող, միացնող, 2) կապակցող օղակ։

سلسله جنبان [սելսելեջոմբան] 1) նախաձեռնող, 2) ղեկավարող, պարագլուխ, 3) պատճառ, առիթ, շարժառիթ։

سلطان [սոլթան] սուլթան, թագավոր։ Հոգ. سلاطين [սա̈լաթին]։

سلطانی [սոլթանի] սուլթանական, թագավորական։

سلطنت [սա̈լթա̈նա̈թ] թագավորություն, իշխանություն, միապետություն։ سلطنت مشروطه [սա̈լթա̈նա̈թե մա̈շրութե] կոնստիտուցիոն միապետություն։ سلطنت كردن [սա̈լթա̈նա̈թ քա̈րդա̈ն] թագավորել, իշխել։

سلطنت خواه [սա̈լթա̈նա̈թխահ] 1) միապետական (անձ), 2) միապետական։

سلطنت خواهی [սա̈լթա̈նա̈թխահի] միապետականություն։

سلطنت طلب [սա̈լթա̈նա̈թթա̈լա̈բ] տե՛ս سلطنت خواه [սա̈լթա̈նա̈թխահ]։

سلطنت طلبی [սա̈լթա̈նա̈թթա̈լա̈բի] տե՛ս سلطنت خواهی [սա̈լթա̈նա̈թխահի]։

سلطنتی [սա̈լթա̈նա̈թի] 1) թագավորական, 2) միապետական։ كاخ سلطنتی [քախե սա̈լթա̈նա̈թի] թագավորական պալատ։

سلطه [սոլթե] 1) իշխանություն, տիրապետություն, 2) գերիշխում, դիկտատուրա։ سلطهٔ پرولتاريا [սոլթեյե փրոլեթարիա] պրոլետարիատի դիկտատուրա։

سلف [սա̈լա̈ֆ] նախնի։ Հոգ. اسلاف [ա̈սլաֆ]։

سلفه [սոլֆե] տե՛ս سرفه [սորֆե]։

سلفيدن [սոլֆիդա̈ն] տե՛ս سرفيدن [սորֆիդա̈ն]։

سلك [սելք] I շարք, կարգ, դաս։ Հոգ. اسلاك [ա̈սլաք]։ در سلك علما [դա̈ր սելքե օլա̈մա] գիտնականների շարքում։

سلك [սելք] II մետաքս։

سلمانی [սա̈լմանի] 1) վարսավիրանոց, 2) վարսավիր։

سلوك [սոլուք] 1) վերաբերմունք, վարվելակերպ, 2) վարք, 3) ճգնավորություն։ حسن سلوك [հոսնե սոլուք] լավ վերաբերմունք՝ վարք։

سلول [սելլուլ] 1) կենսբ. բջիջ, 2) բանտի խուց։ سلول زنده [սելլուլե զենդե] կենդանի բջիջ։ سلول انفرادى [սելլուլե ենֆերադի] մենախուց։

سلولز [սելլուլոզ] ցելյուլոզա։

سلولى [սել(լ)ուլի] կենսբ. բջջային։

سله [սա̈լլե] զամբյուղիկ։

سله [սելլե] կեղ, կեղևանք (վերքի վրայի կեղև)։

سلى [սելլի] թոքախտավոր։

سليس [սա̈լիս] պարզ, հասկանալի, արտահայտիչ (խոսքի մասին)։

سليطه [սա̈լիթե] անզգամ, կռվարար։ زن سليطه [զա̈նե սա̈լիթե] կռվարար ու անզգամ կին։

سليقه [սա̈լիղե] ճաշակ։ Հոգ. سلايق [սա̈լայեղ] և سلائق [սա̈լաէղ]։

سليقه دار [սա̈լիղեդար] ճաշակավոր, բարձր ճաշակի տեր։

سليم [սա̈լիմ] I 1) առողջ, անբիծ, 2) համեստ, հեզահամբույր։ عقل سليم [ա̈ղլե սա̈լիմ] առողջ միտք։

سليم [սա̈լիմ] II խայթված (օձից)։

سليم الطبع [սա̈լիմօթթա̈բ՛] բարեհոգի, բարյացակամ, անկեղծ, պարզամիտ։

سليم النفس [սա̈լիմօննա̈ֆս] տե՛ս سليم الطبع [սա̈լիմօթթա̈բ՛]։

سم [սա̈մմ] թույն։ Հոգ. سموم [սա̈մում]։ سم خوردن [սա̈մ(մ) խորդա̈ն] թույն խմել, թունավորվել։ سم دادن [սա̈մ(մ) դադա̈ն] թունավորել։

سم [սոմ] սմբակ, կճղակ։ سم چاكدار [սոմե չաքդար] երկճեղքված սմբակ։

سما [սա̈մա] երկինք։ Հոգ. سماوات [սա̈մավաթ] և سموات [սա̈մա̈վաթ]։

سماجت [սեմաջա̈թ] 1) այլանդակություն, ստորություն, 2) պնդերեսություն, 3) համառություն, 4) ձանձրալիություն, զահլատարություն։ سماجت كردن [սեմաջա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) համառել, 2) ձանձրացնել, զահլա տանել։

سماحت [սա̈մահա̈թ] բարություն, առատաձեռնություն, մեծահոգություն, վեհանձնություն։

سماروخ [սա̈մարուխ] տե՛ս سماروغ [սա̈մարուղ]։

سماروغ [սա̈մարուղ] սունկ։

سماع [սա̈մա՛] 1) լսողություն, 2) երգեցողություն, խրախճանք։

سماعی [սա̈մաի] 1) ավանդական, 2) բերանացի, բերնից բերան անցած։ فعل سماعی [ֆե՛լե սա̈մաի] քեր. անկանոն բայ։

سماق [սոմաղ] բուս. սմաղ, աղտոր սմախ։

سمآگين [սա̈մմագին] տե՛ս سمآلود [սա̈մմալուդ]։

سم الفار [սա̈մմօլֆար] մկնդեղ։

سمآلود [սա̈մմալուդ] թունավորված, թունավոր։

سمانه [սա̈մանե] լոր։

سماوات [սա̈մավաթ] տե՛ս եզ. سمأ [սա̈մա]։

سماور [սա̈մավա̈ր] ինքնաեռ։ سماور آتش كردن [սա̈մավա̈ր աթա̈շ քա̈րդա̈ն] ինքնաեռը կրակ անել՝ տաքացնել։

سماوی [սա̈մավի] 1) երկնային, 2) երկնագույն։ اجرام سماوی [ա̈ջրամե սա̈մավի] երկնային մարմիններ։

سمباده [սոմբադե] տե՛ս سنباده [սոմբադե]։

سمبول [սա̈մբոլ] 1) սիմվոլ, խորհրդանիշ, 2) նմուշ։

سمبوليسم [սա̈մբոլիզմ] սիմվոլիզմ։

سمبه [սոմբե] տե՛ս سنبه [սոմբե]։

سمپاتيك [սա̈մփաթիք] 1) ֆիզիոլ. սիմպատիկ, 2) համակրելի։ عصب سمپاتيك [ա̈սա̈բե սա̈մփաթիք] սիմպատիկ նյարդ։ دختر سمپاتيك [դոխթա̈րե սա̈մփաթիք] համակրելի աղջիկ։

سمپاش [սա̈մփաշ] գյուղատնտ. սրսկիչ (վնասատուներին ոչնչացնելու նպատակով թունավոր նյութեր սրսկելու գործիք)։

سمپاشی [սա̈մփաշի] սրսկում, ցողում (թունավոր նյութեր)։

سمپوزیوم [սա̈մփոզյում] սիմպոզիում։

سمت [սա̈մթ] կողմ, ուղղություն։

سمت [սեմա̈թ] պաշտոն։

سمت‌الرأس [սա̈մթօրրա̈'ս] 1) աստղ. զենիթ, 2) փխբ. գագաթնակետ։

سمت‌القدم [սա̈մթօլղա̈դա̈մ] աստղ. նադիր (զենիթի հակադիր կետը)։

سمت‌گیری [սա̈մթգիրի] կողմնորոշում, سمت‌گیری کردن [սա̈մթգիրի քա̈րդա̈ն] կողմնորոշվել։

سمت‌یابی [սա̈մթյաբի] կողմնորոշում՝ տեղն ու դիրքը հասկանալը։ سمت‌یابی کردن [սա̈մթյաբի քա̈րդա̈ն] տեղն ու դիրքը որոշել, կողմնորոշվել։

سمج [սա̈մեջ, սեմեջ] 1) համառ, պնդերես, 2) զզվեցնող, 3) անպատկառ։

سمدار [սա̈մմդար] թունավոր։ قارچ سمدار [ղարչե սա̈մմդար] թունավոր սունկ։

سمدار [սոմդար] սմբակավոր, կճղակավոր։

سمداران [սոմդարան] կենսբ. սմբակավորներ, կճղակավորներ։

سمر [սա̈մա̈ր] 1) գիշերային զրույց՝ հեքիաթ, 2) պատմություն։ Հոգ. اسمار [ա̈սմար]։

سمسار [սեմսար] հնավաճառ։

سمساری [սեմսարի] հնավաճառանոց, կոմիսիոն խանութ։

سم‌شکافتگان [սոմշեքաֆթեգան] կենդ. երկսմբակավորներ, երկկճղակավորներ։

سم‌شکافته [սոմշեքաֆթե] երկսմբակավոր, երկկճղակավոր։

سم‌شناس [սա̈մշենաս] թունագետ։

سم‌شناسی [սա̈մշենասի] թունագիտություն։

سمع [սա̈մ'] լսողություն։

سمعی [սա̈մ'ի] լսողական։

سمفونی և سمفنی [սա̈մֆոնի] սիմֆոնիա։

سمفونیک [սա̈մֆոնիք] սիմֆոնիկ, համանվագային։ ارکستر سمفونیک [օրքեսթրե սա̈մֆոնիք] սիմֆոնիկ նվագախումբ։

سمن [սա̈մա̈ն] հասմիկ։

سمناک [սա̈մնաք] տե՛ս سمدار [սա̈մմդար]։

سمندر [սա̈մա̈նդա̈ր] սալամանդր։

سمو [սա̈մով(վ)] 1) բարձունք, 2) բարձրացում, 3) վսեմություն, մեծություն։

سموات [սա̈մա̈վաթ] տե՛ս եզ. سماء [սա̈մա]։

سموح [սա̈մուհ] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի։

سمور [սա̈մուր] սամույր։ سمور آبی [սա̈մուրե աբի] ջրասամույր։

سموم [սա̈մում] սամում, խորշակ։ Հոգ. سمائم [սա̈մաէմ] և سمایم [սա̈մայեմ]։

سموم [սոմում] տե՛ս եզ. سم [սա̈մ(մ)]։

سمی [սա̈մմի] թունավոր։ مواد سمی [մա̈վա̈դդե սա̈մմի] թունավոր նյութեր։

سمیات [սա̈մմիյյաթ] թունավոր նյութեր, թույներ։

سمیت [սա̈մմիյյա̈թ] թունավորություն, թունավոր լինելը։

سمیع [սա̈մի'] ամենալսող, ամեն բան լսող։

سمین [սա̈մին] ճարպոտ, գեր, պարարտ, մարմնեղ։

سمینار [սեմինար] սեմինար։

سن [սենն] I տարիք։ سن بلوغ [սեննե բոլուղ] չափահասություն, արբունք։

سن [սենն] II ատամ։ Հոգ. اسنان [ա̈սնան]։

سنا [սա̈նա] 1) լույս, փայլ, շող, 2) բարձր դիրք։

سنا [սենա] սենատ։ مجلس سنا [մա̈ջլեսե սենա] սենատ։

سناً [սեննա̈ն] տարիքով, ըստ տարիքի։

سناتور [սենաթոր] սենատոր։

سنار [սա̈ննար] իրանական պղնձադրամ (երկու շահի արժողությամբ)։

سناریو [սենարիյո] սցենար։

سناریونویس [սենարիյոնևիս] սցենարիստ։

سنان [սենան] նիզակ։ Հոգ. اسنه [ա̈սեննե]։

سنب [սոմբ] տե՛ս سم [սոմ]։

سنباده [սոմբադե] հղկաքար, զմռնիտ։

کاغذ سنباده [քաղա̈զե սոմբադե] հղկաթուղթ, զմռնիտե հղկաթուղթ։

سنبل [սոմբոլ] 1) հիացինտ, նարգիզ, 2) ցորենի հասկ։

سنبله [սոմբոլե] հասկ։ سنبلهٔ گندم [սոմբոլեյե գա̈նդոմ] ցորենի հասկ։

سنبوسه [սա̈մբուսե] կարկանդակ, բլիթ։

سنبه [սոմբե] շագափ, ծակիչ։

سنبیدن [սոմբիդա̈ն] տե՛ս سفتن [սոֆթա̈ն]։

سنت [սոննա̈թ] 1) կրոն. սուննիզմ, 2) ավանդություն, սովորույթ, ավանդույթ։ Հոգ. سنن [սոնա̈ն]։

سنتور [սա̈նթուր] լարային նվագարան, սանթուր, սավիղ։

سنتی [սոննա̈թի] ավանդական։ جشن سنتی [ջա̈շնե սոննա̈թի] ավանդական տոն։

سنج [սա̈նջ և սենջ] ծնծղա։

سنجاب [սա̈նջաբ] սկյուռիկ։

سنجابی [սա̈նջաբի] մոխրագույն։

سنجاف [սա̈նջաֆ] եզր, եզրազարդ։

سنجاق [սա̈նջաղ] քորոց, գնդասեղ։ سنجاق فرنگی [սա̈նջաղե ֆա̈րա̈նգի] անգլիական քորոց։

سنجاقک [սա̈նջաղա̈ք] ճպուռ։

سنجاق‌گیر [սա̈նջաղգիր] քորոցաբարձ։

سنجد [սենջեդ] փշատ։

سنجر [սա̈նջա̈ր] բազե։

سنجش [սա̈նջեշ] 1) կշռադատում, 2) համեմատում, համադրում, 3) կշռում, չափում։

سنجه [սա̈նջե] 1) կշռաքար, 2) կշեռք։

سنجیدگی [սա̈նջիդեգի] 1) լրջություն, խելամտություն, 2) համոզիչ լինելը, 3) ծանրակշռություն։

سنجیدن [սա̈նջիդա̈ն] 1) կշռել, 2) գնահատել, 3) ծանր ու թեթև անել, լավ մտածել, 4) զննել։

سنجیده [սա̈նջիդե] 1) կշռված, 2) կշիռ ունեցող, լուրջ, կշռադատող, 3) շրջահայաց, լրջամիտ։

سنجیده‌دانسته [սա̈նջիդեդանեսթե] գիտակցաբար, կշռադատված, մտածված։

سنخ [սենխ] 1) դաս, տեսակ, խումբ, 2) դաս (հասարակական խումբ), 3) արմատ, 4) ծագում։

سنخیت [սենխիյյա̈թ] 1) ծագում, 2) իսկականություն, իսկություն, 3) հարազատություն։ سنخیت اجتماعی [սենխիյյա̈թե էջթեմաի] սոցիալական ծագում։

سند [սա̈նա̈դ] փաստաթուղթ, ապացույց։ Հոգ. اسناد [ա̈սնադ]։

سند [սենդ] ապօրինածին երեխա։

سندان [սենդան] սալ, զնդան։

سندساز [սա̈նա̈դսազ] փաստաթուղթ կեղծող, կեղծարար։

سندسازی [սա̈նա̈դսազի] փաստաթղթի կեղծում, կեղծարարություն։

سندی [սա̈նա̈դի] վավերագրական։ فیلم سندی [ֆիլմե սա̈նա̈դի] վավերագրական կինոնկար։

سندیت [սա̈նա̈դիյյա̈թ] 1) վավերականություն, 2) արժանահավատություն։ سندیت داشتن [սա̈նա̈դիյյա̈թ դաշթա̈ն] վավերական՝ արժանահավատ լինել։

سنطور [սա̈նթուր] տե՛ս سنتور [սա̈նթուր]։

سنگ [սա̈նգ] քար։ سنگ آسمانی [սա̈նգե ասեմանի] երկնաքար։ سنگ آسیاب [սա̈նգե ասիյաբ] ջրաղացքար, երկանքաքար։ سنگ محک [սա̈նգե մա̈հա̈ք] փորձաքար։ سنگ پا [սա̈նգե փա] չեչաքար, պեմզա։ سنگ چاقوتیزکنی [սա̈նգե չաղութիզքոնի] հեսանաքար։ سنگ چخماق [սա̈նգե չա̈խմաղ] կայծքար։ سنگ خارا [սա̈նգե խարա] գրանիտ։ سنگ مزار [սա̈նգե մա̈զար] տապանաքար։

سنگار [սա̈նգար] ուղեկից, ճանապարհակից։

سنگ‌آسا(ی) [սա̈նգասա(յ)] կարծր, քարի նման։

سنگاش [սա̈նգաշ] նախանձ։

سنگ‌انداز [սա̈նգա̈նդազ] 1) քարաձիգ, 2) կատապուլտ, բաբան (քարաձիգ գործիք)։

سنگ‌باران [սա̈նգբարան] տե՛ս سنگسار [սա̈նգսար], նշան. 2։ سنگ‌باران کردن [սա̈նգբարան քա̈րդա̈ն] քարկոծել։

سنگ‌بر [սա̈նգբոր] քարհատ։

سنگ‌بری [սա̈նգբորի] քարհատում, քարհատություն։

سنگ‌بست [սա̈նգբա̈սթ] պարապետ, քարակերտ՝ քարակապ պարիսպ։

سنگ‌پاره [սա̈նգփարե] 1) ժայռ, 2) խիճ, մանրախիճ։

سنگ‌پخت [սա̈նգփոխթ] քարի վրա թխված (օր.՝ հաց)։

سنگ‌پشت [սա̈նգփոշթ] կրիա։

سنگ‌پنبه [սա̈նգփա̈մբե] հնք. ասբեստ, կատվաքար։

سنگ‌تراش [սա̈նգթերաշ] քարակոփ, քարտաշ։

سنگ‌تراشی [սա̈նգթա̈րաշի] քարտաշություն։

سنگ‌چین [սա̈նգչին] 1) քարով երեսապատված, 2) քարե շրջապարիսպ։

سنگ‌دار [սա̈նգդար] քարոտ, քարքարոտ։

سنگ‌دان [սա̈նգդան] քարճիկ (թռչունների)։

سنگدل [սա̈նգդել] քարսիրտ, անողորմ, անգութ։

سنگدلی [սա̈նգդելի] դաժանություն, անգթություն, խստասրտություն, անողորմություն։

سنگر [սա̈նգա̈ր] խրամատ, մարտապատնեշ, բարիկադ։

سنگربندی [սա̈նգա̈րբա̈նդի] բարիկադավորում, խրամատավորում։ سنگربندی کردن [սա̈նգա̈րբա̈նդի քա̈րդա̈ն] բարիկադներ կառուցել, խրամատապատել։

سنگری [սա̈նգա̈րի] խրամատային։

سنگ‌ریزه [սա̈նգրիզե] խիճ, մանրախիճ։

سنگسار [սա̈նգսար] 1) քարքարոտ վայր, քարքարուտ, 2) քարկոծում։ سنگسار کردن [սա̈նգսար քա̈րդա̈ն] քարկոծել։

سنگستان [սա̈նգեսթան] քարաստան։

سنگ‌فرش [սա̈նգֆա̈րշ] 1) քարե սալարկ, քարահատակ, 2) քարաշար։

سنگک [սա̈նգա̈ք] հացի տեսակ (գանգակ)։

سنگلاخ [սա̈նգլախ] քարոտ տեղ, քարքարուտ, քարաստան։

سنگ‌نوشته [սա̈նգնեվեշթե] քար-արձանագրություն։

سنگواره [սա̈նգվարե] բրածո, հանածո։

سنگور [սա̈նգուր] գամբյուղ։

سنگی [սա̈նգի] քարե։ چاپ سنگی [չափե սա̈նգի] վիմատիպ։

سنگین [սա̈նգին] 1) ծանր, 2) ծանրակշիռ։

سنگین‌وزن [սա̈նգինվա̈զն] ծանրաքաշ։

سنگینی [սա̈նգինի] ծանրություն։

سنن [սոնա̈ն] ավանդույթներ, ավանդություններ, սովորություններ։ Եզ. سنت [սոննա̈թ]։ سنن انقلابی [սոնա̈նե էնղելաբի] հեղափոխական ավանդույթներ։

سنوات [սա̈նա̈վաթ] տարիներ։ Եզ. سنه [սա̈նե]։

سنواتی [սա̈նա̈վաթի] տարեկան, ամենամյա։

سن‌وسال [սեննոսալ] տե՛ս سن [սեն(ն)]։

سن‌وسال‌دار [սեննոսալդար] տարիքավոր, հասակավոր, տարեց։

سنوی [սա̈նա̈վի] տարեկան։

سنه [սա̈նե] տարի։ Հոգ. سنوات [սա̈նա̈վաթ] և سنین [սա̈նին]։

سنی [սոննի] սուննի (մահմեդական)։

سنی [սեննի] տարիքային, տարիքի հետ կապված։ خصوصیات سنی [խոսուսիյաթե սեննի] տարիքային առանձնահատկություններ։

سنیع [սա̈նի՛] 1) գեղեցիկ, հաճելի, բարեդեմ, դուրեկան, 2) բարի, մեծահոգի։

سنین [սա̈նին] տարիներ։ Եզ. سنه [սա̈նե]։

سو [սու] I կողմ, ուղղություն։ آن سو [ա̄նսու] այն կողմ։ از هر سو [ա̈զ հա̈ր սու] բոլոր կողմերից։ این سو [ին սու] այս կողմ։

سو [սու] II 1) լույս, 2) տեսողության ուժ, տեսողություն։

سوء [սու՛] չարիք, չարություն, վատ հատկություն։ سوء اخلاق [սու՛է ա̈խլաղ] անբարոյություն, անառակություն։ سوء ادب [սու՛է ա̈դա̈բ] անքաղաքավարություն։ سوء استفاده [սու՛է էսթեֆադե] 1) ի չարը գործադրել, 2) չարաշահում։ سوء سابقه [սու՛է սաբեղե] վատ անցյալ։ سوء پیشینه [սու՛է փիշինե] վատ անցյալ։ سوء تفاهم [սու՛է թա̈ֆահոմ] թյուրիմացություն։ سوء ظن [սու՛է զա̈նն] կասկածանք, վատ կարծիք։ سوء قصد [սու՛է ղա̈սդ] մահափորձ։ سوء هاضمه [սու՛է հազեմե] անմարսողություն։

سوا [սա̈վա] 1) ջոկ, առանձին, 2) բացի, 3) տարբեր։ سوا شدن [սա̈վա շոդա̈ն] ջոկվել, առանձնանալ։ سوا کردن [սա̈վա քա̈րդա̈ն] 1) առանձնացնել, ջոկել, 2) բաժանել։ سوای من [սա̈վայե մա̈ն] բացի ինձանից։

سوابق [սա̈վաբեղ] տե՛ս եզ. سابقه [սաբեղե]։ سوابق استخدامی [սա̈վաբեղե էսթեխդամի] ծառայության ցուցակ։ سوابق محبت [սա̈վաբեղե մոհա̈բբա̈թ] վաղեմի բարեկամություն։

سواحل [սա̈վահել] ափեր։ Եզ. ساحل [սահել]։

سواد [սա̈վադ] 1) գրագիտություն, 2) պատճեն։ سواد برداشتن [սա̈վադ բա̈րդաշթա̈ն] պատճենահանել։ با سواد [բասա̈վադ] գրագետ։

سوادآموزی [սա̈վադամուզի] գրագիտության ուսուցում։

سوادبردار [սա̈վադբա̈րդար] պատճենող։

سواددار [սա̈վադդար] գրագետ։

سوار [սա̈վար] հեծյալ, ձիավոր։ سوار شدن [սա̈վար շոդա̈ն] նստել որևէ փոխադրական միջոց։ سوار کشتی شدن [սա̈վարե քեշթի շոդա̈ն] նավ նստել։ سوار کردن [սա̈վար քա̈րդա̈ն] 1) նստեցնել, 2) տեղակայել, տեղադրել։

سوارکار [սա̈վարքար] ժոկեյ, ձիավարժ, հեծնորդ (ձիարշավում)։

سوارکنی [սա̈վարքոնի] տեղակայում, տեղադրում։

سوارنظام [սա̈վարնեզամ] հեծելազոր։

سواره [սա̈վարե] հեծյալ, ձիավոր։

سواره‌نظام [սա̈վարենեզամ] տե՛ս سوارنظام [սա̈վարնեզամ]։

سواری [սա̈վարի] 1) հեծնում, 2) նստելը (փոխադրամիջոց)։ سواری خوردن [սա̈վարի խորդա̈ն], سواری کردن [սա̈վարի քա̈րդա̈ն] զբոսնել ձի նստած կամ տրանսպորտով։

سؤال [սոալ] 1) հարց, 2) խնդրանք։ Հոգ. سؤالات [սոալաթ]։ سؤال کردن [սոալ քա̈րդա̈ն] հարցնել։

سؤال‌پیچ [սոալփիչ] հարցակոծ, հարցախեղդ։ سؤال‌پیچ کردن [սոալփիչ քա̈րդա̈ն] հարցակոծել, հարցախեղդ անել։

سوالف [սա̈վալեֆ] տե՛ս եզ. سالف [սալեֆ]։

سؤال‌نامه [սոալնամե] անկետա, հարցաթերթ։

سؤال‌وجواب [սոալօջա̈վաբ] 1) հարց ու պատասխան, զրույց, 2) վիճաբանություն։

سوانح [սա̈վանեհ] դեպքեր, պատահարներ։ Եզ. سانحه [սանեհե]։

سوبلمه [սուբլեմե] սուլեմա, քլորասնդիկ։

سوپ [սուփ] սուպ, արգանակ։

سوپ‌خوری [սուփխորի] 1) սուպի, սուպ ուտելու համար (գդալ)։ قاشق سوپ‌خوری [ղաշողե սուփխորի] ճաշի գդալ, 2) ապուրաման։

سوپر [սուփեր] բարձրորակ։

سوت [սութ] 1) սուլիչ, 2) սուլում, սույլ։ سوت زدن [սութ զա̈դա̈ն] սուլել։

سوت [սովեթ] Սովետ։

سوت‌سوتک [սութսութա̈ք] սուլիկ, շվիկ։

سوت‌وکور [սութոքուր] 1) լուռ, լռին, լռակյաց, 2) անմռունչ, 3) հանգիստ, անդորր։

سوتی [սովեթի] սովետական։

سوتیتر [սութիթր] ենթավերնագիր։

سوچه [սուչե] թեստակ, թեստակի կտոր։

سوخ [սուխ] սոխարմատ։

سوخت [սուխթ] վառելիք։ سوخت جامد [սուխթե ջամեդ] պինդ՝ կարծր վառելիք։ سوخت مایع [սուխթե մայե՛] հեղուկ վառելանյութ։

سوخت‌انداز [սուխթա̈նդազ] հնոցապան։

سوخت‌دان [սուխթդան] ցախանոց, ցախատուն։

سوختگی [սուխթեգի] այրվածք, այրվածություն, կիզում։

سوخت‌گیری [սուխթգիրի] վառելանյութի լցնում (շարժիչների համար)։

سوختن [սուխթա̈ն] 1) այրել, կիզել, վառել, 2) այրվել, վառվել, կիզվել։

سوختنی [սուխթա̈նի] այրելիք, կիզանյութ։ مواد سوختنی [մա̈վադդե սուխթա̈նի] վառելանյութ, կիզանյութ։

سوخت‌وساز [սուխթոսազ] կենսբ. նյութափոխանակություն։

سوخته [սուխթե] 1) այրված, 2) մոխիր։

سوخوز [սովխոզ] սովխոզ։

سود [սուդ] I օգուտ, շահ, եկամուտ։

سود [սուդ] II սոդա։

سودا [սոուդա] I մելամաղձություն։

سودا [սոուդա] II 1) կիրք, հույզ, 2) սեր։

سودا [սոուդա] III առևտուր։

سودا [սոուդա] IV բժշկ. մրմնջուկ, էկզեմա, թրմաքոս։

سوداپرست [սոուդափա̈րա̈սթ] 1) կրքոտ, 2) հեշտասեր, ցանկասեր։

سوداپرستی [սոուդափա̈րա̈սթի] 1) կրքոտություն, 2) հեշտասիրություն, ցանկասիրություն, վավաշոտություն։

سودازدگی [սոուդազա̈դեգի] 1) մելամաղձություն, 2) գրգռվածություն, 3) կրքոտ (մոլի) սիրահարություն։

سودازده [սոուդազա̈դե] 1) մելամաղձոտ, 2) մաղձոտ, դյուրագրգիռ, 3) բուռն կերպով սիրահարված։

سوداسرا(ی) [սոուդասարա(յ)] առևտրի տուն։

سوداگر [սոուդագա̈ր] վաճառական։

سوداگرانه [սոուդագա̈րանե] զուտ առևտրական նպատակով։

سوداگری [սոուդագա̈րի] վաճառականություն, առևտուր։

سودآور [սուդավա̈ր] շահաբեր։

سودائی [սոուդայի] 1) մելամաղձոտ, 2) դյուրագրգիռ, 3) բուռն կերպով սիրահարված։

سودبخش [սուդբա̈խշ] օգտակար, շահավետ։

سودپرست [սուդփա̈րա̈սթ] շահամոլ, շահատենչ։

سودپرستانه [սուդփա̈րա̈սթանե] շահախնդրորեն, շահամոլաբար, շահատենչորեն։

سودپرستی [սուդփա̈րա̈սթի] շահասիրություն, շահամոլություն։

سودجو [սուդջու] տե՛ս سودپرست [սուդփա̈րա̈սթ]։

سودجوئی [սուդջուի] տե՛ս سودپرستی [սուդփա̈րա̈սթի]։

سودخوار [սուդխար] վաշխառու։

سودخواری [սուդխարի] 1) վաշխառություն, 2) վաշխառուական։

سودخور [սուդխոր] տե՛ս سودخوار [սուդխար]։

سودخوری [սուդխորի] տե՛ս سودخواری [սուդխարի]։

سوددار [սուդդար] տե՛ս سودآور [սուդավա̈ր]։

سودکش [սուդքեշ] շահագործող։

سودکشی [սուդքեշի] շահագործում։

سودمند [սուդմա̈նդ] օգտակար, շահավետ։ نصایح سودمند [նա̈սայեհե սուդմա̈նդ] օգտակար խրատներ։

سودمندانه [սուդմա̈նդանե] շահավետորեն, օգուտով, օգտավետ՝ նպաստավոր կերպով։

سودمندی [սուդմա̈նդի] օգտակարություն, շահավետություն։

سودن [սուդա̈ն] 1) շփել, քսել, 2) աղալ, 3) մաշել, 4) հեսանել։

سوده [սուդե] 1) շփած, քսած, 2) մաշված, 3) աղացած, փոշի դարձած։

سور [սեվեր] 1) լուրջ, 2) խիստ, 3) ազդու։

سور [սովա̈ր] տե՛ս եզ. سواره [սուարե]։

سور [սուր] խրախճանք, հյուրասիրություն։ سور عروسی [սուրե արուսի] հարսանյաց հանդես։

سوراخ [սուրախ] ծակ, անցք։ سوراخ کردن [սուրախ քա̈րդա̈ն] ծակել։

سوراخدار [սուրախդար] ծակված, ծակ՝ անցք ունեցող։

سوراخسنبه և سوراخسمبه [սուրախսոմբե] խուլ անկյուններ ու ծակուծուկեր։

سوراخ‌سوراخ [սուրախ-սուրախ] ծակ-ծակ, ծակոտկեն։

سوران [սուրան] խրախճանք՝ հյուրասիրություն թլպատման առթիվ։

سورت [սոուրա̈թ] 1) ուժ, զորություն, 2) հարձակում, 3) զայրույթի բռնկում։

سورتمه [սուրթմե] սահնակ։

سورچران [սուրչա̈րան] ձրիակեր, հացկատակ, պնակալեզ։

سورچرانی [սուրչա̈րանի] ձրիակերություն, հացկատակություն, պնակալեզություն։

سورچی [սուրչի] կառապան։

سورسات [սուրսաթ] մթերապաշար, պարեն (զորքի համար)։

سورساتچی [սուրսաթչի] նպարապետ, մթերապետ։

سورمه [սուրմե] տե՛ս سرمه [սորմե]։

سورنا [սուրնա] տե՛ս سرنا [սորնա]։

سورناچی [սուրնաչի] տե՛ս سرناچی [սորնաչի]։

سوره [սուրե] Ղուրանի գլուխ։ Հոգ. سورات [սուրաթ] և سور [սովա̈ր]։

سوری [սուրի] կարմիր։ گل سوری [գոլե սուրի] կարմիր վարդ։ می سوری [մեյե սուրի] կարմիր գինի։

سوز [սուզ] 1) այրում, այրոց, 2) ձյունահողմ, բուք, 3) կսկիծ։

سوزا [սուզա] 1) վառելիք, 2) բոցավառվող, կիզանուտ, դյուրավառ։ مواد سوزا [մա̈վադդե սուզա] դյուրավառ նյութեր։

سوزان [սուզան] այրող, հրավառ։

سوزاندن [սուզանդա̈ն] այրել։

سوزاننده [սուզանա̈նդե] այրող, հրկիզող, վառող։

سوزآور [սուզավա̈ր] այրիչ, բարկ։

سوزائی [սուզաի] այրելիություն, դյուրավառություն։

سوزش [սուզեշ] 1) այրում, բորբոքում, 2) կսկիծ, հուզում։

سوزک [սուզա̈ք] բշտիկ, ցան (շոգից, քրտինքից)։

سوزن [սուզա̈ն] ասեղ։

سوزناک [սուզնաք] 1) այրող, հրավառ, 2) ցավագին, աղիողորմ, տխրալի։ نالهٔ سوزناک [նալեյե սուզնաք] աղիողորմ ողբ։

سوزنبان [սուզա̈նբան] սլաքավար, ուղեփոխորդ։

سوزن‌برگی [սուզա̈նբա̈րգի] փշատերև։ درختان سوزن‌برگی [դերա̈խթանե սուզա̈նբա̈րգի] փշատերև ծառեր։

سوزندان [սուզա̈նդան] ասեղի տուփ, ասեղաման։

سوزنده [սուզա̈նդե] 1) վառվող, 2) կիզող, այրող, տոչորող, բարկ։

سوزوساز [սուզոսազ] 1) համբերատարություն, տոկունություն, 2) բուռն սեր, 3) վիշտ, թախիծ։

سوزوگداز [սուզոգոդազ] 1) տագնապ, անհանգստություն, 2) թախիծ, կարոտ, սիրո տանջանք՝ մորմոք։ سوزوگداز کردن [սուզոգոդազ քա̈րդա̈ն] թախծել, կարոտ քաշել։

سوس [սուս] կենդ. երկարակնճիթ (բզեզ), 2) ցեց։

سوس‌خورده [սուսխորդե] ցեցը կերած։

سوس‌زده [սուսզա̈դե] տե՛ս سوس‌خورده [սուսխորդե]։

سوسک [սուսք] ծղրիդ, բզեզ։

سوسمار [սուսմար] մողես։

سوسن [սուսա̈ն] շուշան։

سوسنبر [սուսա̈մբա̈ր] սուսամբար։

سوسنی [սուսա̈նի] բաց մանուշակագույն։

سوسه [սուսե] 1) քարթ, քարթվածք, խազ (դանակով, սրով և այլ սուր առարկաներով արված), 2) չեչ, փոսիկ, խոռոչ (մետաղի մեջ), 3) կեղծություն, խորամանկություն, անազնվություն։ سوسه آمدن [սուսե ամա̈դա̈ն] 1) արգելքներ հարուցել, 2) դավեր նյութել։

سوسه‌دار [սուսեդար] 1) քարթով, 2) չեչավոր, 3) կեղծ, խորամանկ, անազնիվ, 4) երկիմաստ, կողմնակի ակնարկ պարունակող։

سوسیالیسم [սոսյալիզմ] և سوسیالیزم [սոսյալիսմ] սոցիալիզմ։ سوسیالیزم علمی [սոսյալիզմե էլմի] գիտական սոցիալիզմ։

سوسیالیست [սոսիալիսթ] սոցիալիստ։

سوسیالیستی [սոսիալիսթի] սոցիալիստական։ انقلاب سوسیالیستی [էնղելաբե սոոսիալիսթի] սոցիալիստական հեղափոխություն։

سوسیالیسم [սոսիալիսմ] տե՛ս سوسیالیزم [սոսյալիզմ]։

سوسیس [սոսիս] նրբերշիկ։

سوغات [սոուղաթ] ընծա, պարգև, նվեր (հեռվից բերված)։

سوغان [սոուղան] վարժեցում (ձիերի)։

سوغان دادن [սոուղան դադա̈ն] վարժեցնել (ձին)։

سوفلور [սուֆլոր] հուշարար։

سوق [սոուղ] 1) մղում, 2) ուղարկում։

سوق دادن [սոուղ դադա̈ն] առաջ մղել։

سوق [սուղ] շուկա։

سوق الجیش [սոուղօլջեյշ] ստրատեգիա։

سوق الجیشی [սոուղօլջեյշի] ստրատեգիական։

سوءقصدکننده [սու՛էղա̈սդքոնա̈նդե] հանցափորձ՝ մահափորձ կատարող։

سوک [սուք] անկյուն, մեկուսի տեղ։

سوکسه [սուքսե] հաջողություն։ سوکسه داشتن [սուքսե դա̈շթա̈ն] հաջողություն ունենալ։

سوگ [սուգ] սուգ, կսկիծ։

سوگدار [սուգդար] տե՛ս سوگوار [սուգվար]։

سوگلی [սուգոլի] շնորհագյուտ, ֆավորիտ, սիրված, ընտրյալ, առավել սիրվածը։

سوگنامه [սուգնամե] մահախոսական։

سوگند [սոուգա̈նդ] երդում։ سوگند خوردن [սոուգա̈նդ խորդա̈ն] երդվել։ سوگندشکستن [սոուգա̈նդ շեքա̈սթա̈ն] երդմնազանց լինել։

سوگندشکن [սոուգա̈նդշեքա̈ն] երդմնազանց։

سوگندشکنی [սոուգա̈նդշեքա̈նի] երդմնազանցություն։

سوگوار [սուգվար] սգավոր։

سوگواری [սուգվարի] սգավորություն։ سوگواری کردن [սուգվարի քա̈րդա̈ն] սգալ։

سوگیری [սուգիրի] 1) կողմնապահություն, 2) հովանավորություն։

سولاخ [սուլախ] տե՛ս سوراخ [սուրախ]։

سولدانی [սուլդանի] կեղտոտ՝ մութ գետեղարան (շենք, տեղ)։

سوم [սեվվոմ] երրորդ։

سومری [սումերի] 1) շումերական, 2) շումերացի, 3) շումերերեն։

سومین [սեվվոմին] տե՛ս سوم [սեվվոմ]։

سومی [սեվվոմի] տե՛ս سوم [սեվվոմ]։

سوهان [սուհան] խարտոց։ سوهان کردن [սուհան քա̈րդա̈ն] խարտել։

سوهانکار [սուհանքար] խարտող (վարպետ, բանվոր)։

سوی [սա̈վի] 1) համար, 2) ուղիղ, հարթ։

سوی [սույ] տե՛ս سو [սու]։

سوئدی [սուէդի] 1) շվեդացի, 2) շվեդական, 3) շվեդերեն։

سوئیسی [սուիսի] 1) շվեյցարացի, 2) շվեյցարական։

سویه [սա̈վիյե] 1) հավասարություն, 2) աստիճան։ بالسویه [բե՛սսա̈վիյե] հավասարապես, հավասար կերպով։

سه [սե] երեք։

سه اسبه [սեա̈սբե] եռաձի կառք։

سهام [սեհամ] բաժիններ, շահաբաժիններ։ Եզ. سهم [սա̈հմ]։

سهامدار [սեհամդար] բաժնետեր, ակցիոներ։

سهامی [սեհամի] բաժնետիրական, ակցիոներական։ شرکت سهامی [շերքա̈թե սեհամի] ակցիոներական ընկերություն։

سهانیدن [սեհանիդա̈ն] վախեցնել, ահաբեկել։

سهبر [սեբա̈ր] եռակողմ, երեքկողմանի։

سهبعدی [սեբո՛դի] ծավալադիտակային, ստերեոսկոպիկական։

سهپایه [սեփայե] եռոտանի։

سهپر [սեփա̈ր] եռակողմ, եռանիստ։

سهپهلو [սեփա̈հլու] եռակող։ حرفهای سهپهلو زدن [հա̈րֆհայե սեփա̈հլու զա̈դա̈ն] երկիմաստ բաներ ասել, այլաբանել։

سهتار [սեթար] երեքլարանի երաժշտական գործիք, սեթար։

سهتیر [սեթիր] եռալից հրացան։

سهجانبه [սեջանեբե] եռակողմ (համաձայնագիր)։

سهجانبی [սեջանեբի] երեքկողմանի (համաձայնագիր)։

سهجملهای [սեջոմլեի] մաթ. եռանդամ։

سهچرخه [սեչա̈րխե] եռանիվ, եռանիվ հեծանիվ։

سهحرفی [սեհա̈րֆի] եռատառ։ ریشهٔ سهحرفی [րիշեյե սեհա̈րֆի] եռատառ արմատ։

سهر [սա̈հա̈ր] 1) անքնություն, 2) արթնություն։

سهراه [սեռահ] եռուղի։

سهرنگ [սեռա̈նգ] եռագույն։

سهره [սեհրե] ազնվաստարեկ, սերինոս, կարմրակատարիկ։

سهزبانه [սեզա̈բանե] եռալեզվյան։

سهستان [սա̈հեսթա̈ն] 1) երևալ, երևան գալ, 2) դիտել, 3) փախուստի դիմել։

سهسر [սեսա̈ր] եռագլուխ։ ماهیچهٔ سهسر [մահիչեյե սեսա̈ր] եռագլուխ մկան։

سهساله [սեսալե] եռամյա, երեք տարեկան։

سهسطحی [սեսա̈թհի] եռանիստ, եռակող։

سهشنبه [սեշա̈մբե] երեքշաբթի։

سهضلعی [սեզե՛լ'ի] երեքկողմանի, եռակողմ։

سهقاب [սեղաբ] վեգ, ճան։

سهقولو [սեղուլու] եռվորյակ։

سهگانه [սեգանե] և سگانه [սգանե] եռակի, եռապատիկ։

سهگاه [սեգահ] երաժշտական եղանակ։

سهگوش [սեգուշ] եռանկյուն, երեք անկյունանի։

سهگوشه [սեգուշե] մաթ. եռանկյունի։

سهل [սա̈հլ] հեշտ, դյուրին։

سهلا [սելա] երեքտակ։

سهلالعبور [սա̈հլօլօբուր] հեշտ անցանելի։

سهلافکار [սա̈հլա̈ֆքար] թեթևամիտ։

سهلانگار [սա̈հլէնգար] 1) թեթևամիտ, անհոգ, 2) ներողամիտ։

سهلانگاری [սա̈հլէնգարի] 1) թեթևամտություն, անհոգություն, 2) ներողամտություն։

سهلائی [սելաի] եռաշերտ, երեք շերտանի։

سهلبه [սելա̈բե] տե՛ս سهپر [սեփա̈ր]։

سهلو [սելու] երեքանոց (թղթախաղի մեջ)։

سهم [սա̈հմ] I բաժին, շահաբաժին, ակցիա։ Հոգ. اسهام [ա̈սհամ] և سهام [սեհամ]։

سهم [սա̈հմ] II երկյուղ, սարսափ։

سهم [սա̈հմ] III սլաք, նետ։

سهمدار [սա̈հմդար] բաժնետեր, ակցիոներ։

سهمگین [սա̈հմգին] երկյուղալի, ահավոր, սարսափելի, սոսկալի։

سهمناک [սա̈հմնաք] տե՛ս سهمگین [սա̈հմգին]։

سهمی [սա̈հմի] մաթ. ուղղագիծ։

سهمیدن [սա̈հմիդա̈ն] վախենալ, երկյուղել։

سهنفره [սենա̈ֆա̈րե] 1) երեքով, 2) երեք տեղանի։

سهنفری [սենա̈ֆա̈րի] տե՛ս سهنفره [սենա̈ֆա̈րե]։

سهو [սա̈հվ] սխալմունք, վրիպում։ Հոգ. سهویات [սա̈հվիյաթ]։

سهوا [սա̈հվա̈ն] սխալմամբ, անուշադրությամբ։

سهوجهی [սեվա̈ջհի] մաթ. 1) եռանիստ, 2) եռակող։

سهولت [սոհուլա̈թ] դյուրություն, հեշտություն։ بهسهولت [բեսոհուլա̈թ] հեշտությամբ։

سهویات [սա̈հվիյաթ] տե՛ս եզ. سهو [սա̈հվ]։

سههجائی [սեհեջաի] երեքվանկանի։

سهی [սա̈հի] ուղիղ, ուղղաձիգ։

سهیک [սեյեք] մեկ երրորդ։

سهیم [սա̈հիմ] 1) մասնակից, բաժնեկից, 2) բաժնետեր, ակցիոներ։

سی [սի] երեսուն։

سیاح [սա̈յյահ] ճանապարհորդ, զբոսաշրջիկ։ سازمان جلب سیاحان [սազեմանե ջա̈լբե սա̈յյահան] տուրիստական բյուրո։

سیاحت [սիյահա̈թ] ճանապարհորդություն։ سیاحت کردن [սիյահա̈թ քա̈րդա̈ն] ճանապարհորդել, շրջել։

سیاحتنامه [սիյահա̈թնամե] ուղևորության օրագիր, ճանապարհորդական նոթեր։

سیادت [սիյադա̈թ] իշխանություն, տիրապետություն։ سیادت کردن [սիյադա̈թ քա̈րդա̈ն] իշխել, տիրել։

سیادت‌طلب [սիյադաթթալաբ] իշխանատենչ, իշխանության սերը։

سیادت‌طلبی [սիյադաթթալաբի] իշխանամոլություն, իշխանատենչություն։

سیار [սայյար] 1) շրջիկ, շարժական, 2) թափառող, շրջող։

سیاره [սայյարե] մոլորակ։ Հոգ. سیارات [սայյարաթ]։

سیاس [սայյաս] 1) քաղաքագետ, 2) դիվանագետ։

سیاست [սիյասաթ] 1) քաղաքականություն, 2) դիվանագիտություն, 3) պատիժ։ سیاست خارجی [սիյասաթե խարեջի] արտաքին քաղաքականություն։ سیاست داخلی [սիյասաթե դախելի] ներքին քաղաքականություն։ سیاست کردن [սիյասաթ քարդան] պատժել։

سیاست‌باز [սիյասաթբազ] 1) քաղաքագետ, 2) պոլիտիկան (մանր ինտրիգան)։

سیاست‌بازی [սիյասաթբազի] 1) քաղաքագիտություն, 2) պոլիտիկանություն։

سیاست‌پیشه [սիյասաթփիշե] 1) քաղաքագետ, 2) քաղաքական գործիչ։

سیاستگاه [սիյասաթգահ] կառափնարան։

سیاست‌مآب [սիյասաթմաաբ] տե՛ս سیاست‌باز [սիյասաթբազ]։

سیاست‌مآبی [սիյասաթմաաբի] տե՛ս سیاست‌بازی [սիյասաթբազ]։

سیاست‌مدار [սիյասաթմադար] 1) քաղաքագետ, 2) քաղաքական գործիչ, 3) դիվանագետ։

سیاست‌مدارانه [սիյասաթմադարանե] 1) դիվանագիտորեն, 2) դիվանագիտական։

سیاست‌مداری [սիյասաթմադարի] 1) քաղաքական գործունեություն, 2) դիվանագիտական գործունեություն, դիվանագիտություն։

سیاسی [սիյասի] քաղաքական։ حزب سیاسی [հեզբե սիյասի] քաղաքական կուսակցություն։ رجل سیاسی [ռաջոլե սիյասի] քաղաքական գործիչ։ مناسبات سیاسی [մոնասեբաթե սիյասի] դիվանագիտական հարաբերություններ։

سیاسیون [սիյասիյյուն] 1) քաղաքագետներ, 2) քաղաքական գործիչներ, 3) դիվանագետներ։

سیاق [սիյաղ] 1) մեթոդ, եղանակ, ոճ, 2) թվաբանություն, հաշվարկում։

سیال [սայյալ] 1) հոսող, 2) ջրիկ։ جسم سیال [ջեսմե սայյալ] հեղուկ։

سیالخ [սայալեխ] ուղտափուշ, տատասկափուշ։

سیالیت [սայյալիյյաթ] հոսունություն, հոսականություն։

سیانس [սեանս] սեանս։

سیاه [սիյահ] սև։ سیاه شدن [սիյահ շոդան] սևանալ։ سیاه کردن [սիյահ քարդան] սևացնել։

سیاه‌آب [սիյահաբ] 1) պղտոր ջուր, 2) ճահիճ։

سیاه‌باد [սիյահբադ] մրրիկ, թաթառ։

سیاه‌بخت [սիյահբախթ] չարաբախտ, դժբախտ, ապերջանիկ, սևաբախտ։

سیاه‌بختی [սիյահբախթի] դժբախտություն, չարաբախտություն, չարաբաստիկություն։

سیاه‌پوست [սիյահփուսթ] սևամորթ։

سیاه‌پوش [սիյահփուշ] սևազգեստ։

سیاه‌توه [սիյահթովե] տե՛ս سیاه‌چرده [սիյահչերդե]։

سیاه‌چال [սիյահչալ] 1) բանտ, 2) բանտախուց։

سیاه‌چرده [սիյահչերդե] թուխ։

سیاه‌چشم [սիյահչեշմ] սևաչյա։

سیاه‌درون [սիյահդորուն] 1) չար, չարակամ, 2) կարծրասիրտ, անգութ։

سیاه‌درونی [սիյահդորունի] չարություն, չարակամություն, անգթություն, կարծրասրտություն։

سیاه‌دل [սիյահդել] տե՛ս سیاه‌درون [սիյահդորուն]։

سیاه‌دلی [սիյահդելի] տե՛ս سیاه‌درونی [սիյահդորունի]։

سیاه‌رو(ی) [սիյահրու(յ)] սևերես։

سیاه‌روئی [սիյահրույի] սևերեսություն։

سیاه‌زخم [սիյահզախմ] բժշկ. սիբիրախտ։

سیاه‌زنگی [սիյահզանգի] տե՛ս سیاه‌پوست [սիյահփուսթ]։

سیاه‌سرفه [սիյահսորֆե] բժշկ. կապույտ հազ։

سیاه‌فام [սիյահֆամ] սևաթույր։

سیاهک [սիյահաք] գյուղատնտ. ժանգ, ժանգաբիծ։

سیاه‌کار [սիյահքար] 1) ստոր, անարգ, չարագործ, 2) դաժան։

سیاه‌کاری [սիյահքարի] 1) ստորություն, չարագործություն, անպատվություն, 2) դաժանություն։

سیاه‌کاسه [սիյահքասե] ժլատ, անկուշտ, ագահ, կծծի, գծուծ։

سیاه‌کام [սիյահքամ] 1) դժբախտություն բերող, 2) չարաբաստիկ, դժբախտ։

سیاه‌گوش [սիյահգուշ] լուսան։

سیاه‌گون [սիյահգուն] տե՛ս سیاه‌فام [սիյահֆամ]։

سیاهه [սիյահե] 1) ցուցակ, 2) գույքացուցակ, 3) ցուցակագրություն, ապրանքագիր։

سیاهی [սիյահի] սևություն։

سیب [սիբ] խնձոր։ سیب حضرت آدم [սիբե հազրաթե ադամ] ադամախնձոր։

سیب‌زمینی [սիբզամինի] կարտոֆիլ։

سیخ [սիխ] 1) շամփուր, 2) ցցված։ سیخ ایستادن [սիխ իսթադան] ցից կանգնել։

سید [սեյյեդ] Մոհամմեդի սերնդից սերված։ Հոգ. سادات [սադաթ]։

سیدالانبیاء [սայյեդօլանբիյա] մարգարեների գլխավորը (Մոհամմեդի մականունը)։

سیده [սայյեդե] Մոհամմեդի սերնդից սերված կին։ Հոգ. سیدات [սայյեդաթ]։

سیدة‌النساء [սայյեդաթօննեսա] բոլոր կանանց գլխավորը (Մոհամմեդի դստեր՝ Ֆաթիմայի մականունը)։

سیر [սեյր] 1) պտույտ, 2) պրոցես, գործընթաց։ سیرکردن [սեյր քարդան] 1) շրջել, շրջագայել, 2) դիտել։ سیر تکامل [սեյրե թաքամոլ] զարգացման պրոցես, էվոլյուցիա։ خط سیر [խաթթե սեյր] երթուղի։

سیر [սիր] I կուշտ։

سیر [սիր] II սխտոր։

سیر [սիր] III մուգ (գույնի մասին)։

سیر [սիր] IV կշռի միավոր (74,24 գրամ)։

سیرآب [սիրաբ] 1) ծարավը հագեցված, 2) ոռոգված։

سیرابی [սիրաբի] որոճացող անասունների փորոտիքից, ընդերքից, գանձակից պատրաստված կերակուր։

سیرت [սիրաթ] խառնվածք, նկարագիր, վարք։

سیرک [սիրք] կրկես (ցիրկ)։

سیرنشدنی [սիրնաշոդանի] անկուշտ, չկշտացող։

سیری [սիրի] 1) հագուրդ, կշտություն, 2) հագեցվածություն, 3) մգություն (գույնի)։

سیری‌ناپذیر [սիրինափազիր] տե՛ս سیرنشدنی [սիրնաշոդանի]։

سیزده [սիզդահ] տասներեք։

سیزدهم [սիզդահոմ] տասներեքերորդ։

سیزدهمین [սիզդահոմին] տասներեքերորդ։

سیستم [սիսթեմ] համակարգ (սիստեմ)։

سیستم اقتصاد سوسیالیستی [սիսթեմե եղթեսադե սոսիալիսթի] տնտեսության սոցիալիստական սիստեմ։

سیصد [սիսադ] երեք հարյուր։

سیطره [սեյթարե] իշխանություն, տիրապետություն։

سیغ [սիղ] գեղեցիկ, վայելուչ։

سیف [սեյֆ] տե՛ս شمشیر [շամշիր]։

سیگار [սիգար] ծխախոտ, սիգարետ։

سیگارت [սիգարեթ] 1) սիգարետ, 2) թելակոճ։

سیگارفروش [սիգարֆորուշ] ծխախոտավաճառ։

سیگارکش [սիգարքեշ] ծխող (սիգարետ)։ اطاق سیگارکشی [օթաղե սիգարքեշի] ծխարան։

سیل [սեյլ] 1) հեղեղ, 2) հորդություն։

سیلاب [սիլաբ] քեր. վանկ։

سیلاب [սեյլաբ] ջրհեղեղ։

سیل آسا [սեյլասա] հեղեղի նման։

سیلان [սեյլան] հոսում, հոսանք։

سیل برگردان [սեյլբարգարդան] պատնեշ, թումբ։

سیلخیز [սեյլխիզ] հեղեղուն։

سیل زده [սեյլզադե] հեղեղակոծ, հեղեղուտ։

سیلو [սիլու] համբակաշտեմարան, էլեվատոր։

سیلی [սիլի] ապտակ։ سیلی خوردن [սիլի խորդա̈ն] ապտակվել։ سیلی زدن [սիլի զա̈դա̈ն] ապտակել։

سیم [սիմ] I արծաթ։

سیم [սիմ] II մետաղաթել։ سیم برق [սիմե բա̈րղ] էլեկտրական լար։

سیم [սիմ] III թարախ։ سیم کشیدن [սիմ քեշիդա̈ն] թարախակալել։

سیم [սիյոմ] երեսուներորդ։

سیما [սիմա] դեմք, կերպարանք, դիմագիծ։

سیماب [սիմաբ] սնդիկ։

سیمان [սիման] ցեմենտ։

سیم اندام [սիմա̈նդամ] սպիտակամարմին։

سیم اندود [սիմա̈նդուդ] արծաթապատ։

سیمان ریزی [սիմանրիզի] ցեմենտում։ سیمان ریزی کردن [սիմանրիզի քա̈րդա̈ն] ցեմենտել։

سیمان سازی [սիմանսազի] ցեմենտի արտադրություն։ کارخانهٔ سیمان سازی [քարխանեյե սիմանսազի] ցեմենտագործարան։

سیمان کار [սիմանքար] ցեմենտագործ։

سیمان کاری [սիմանքարի] ցեմենտագործություն։

سیم پوست [սիմփա̈րա̈սթ] արծաթամոլ, արծաթապաշտ, շահամոլ։

سیمرغ [սիմորղ] 1) գառնանգղ, 2) առասպելական թռչուն։

سیم کش [սիմքեշ] մետաղալար քաշող։

سیم کشی [սիմքեշի] մետաղալարի անցկացում։

سیم گون [սիմգուն] արծաթագույն, սպիտակ։

سیمی [սիմի] I 1) մետաղալարի, մետաղալարե, 2) լարային։

سیمی [սիմի] II տե՛ս سیمین [սիմին]։

سیمین [սիմին] արծաթե։

سیمین بر [սիմինբա̈ր] տե՛ս سیمین تن [սիմինթա̈ն]։

سیمین تن [սիմինթա̈ն] 1) արծաթամարմին, 2) սպիտակամարմին։

سینما [սինա̈մա] կինո։

سینه [սինե] կուրծք, լանջ, գոգ։

سینه بند [սինեբա̈նդ] լանջապան։

سینه پهلو [սինեփա̈հլու] 1) թոքերի բորբոքում, 2) պլեվրիտ։ سینه پهلو شدن [սինեփա̈հլու շոդա̈ն] թոքերի բորբոքում ստանալ։

سینه چاک [սինեչաք] տրտմած, վշտացած,

سینه درد [սինեդա̈րդ] կրծքացավ։

سینه زن [սինեզա̈ն] կրոնական սգո թափորի շարքերում կուրծք ծեծող (մոհա̈րրա̈մ ամսին)։

سینه زنی [սինեզա̈նի] կրոնական սգո թափորի շարքերում կուրծք ծեծելը (մոհա̈րրա̈մ ամսին)։

سینه سوز [սինեսուզ] սրտակեզ։

سینه کش [սինեքեշ] լանջ, զառիթափ։

سینه کش کوه [սինեքեշե քուհ] սարալանջ։

سینه مال [սինեմալ] 1) սողացող, 2) սողալով, 3) սող, սողվածք։ سینه مال رفتن [սինեմալ ռա̈ֆթա̈ն] սողալ, փորսող տալ, բերնսույս շարժվել։

سینی [սինի] մատուցարան։

سیه [սիյա̈հ] տե՛ս سیاه [սիյահ]։

سیه چرده [սիյա̈հչերդե] տե՛ս سیاه چرده [սիյահչերդե]։

سیه درون [սիյա̈հդորուն] տե՛ս سیاه درون [սիյահդորուն]։

سیه دل [սիյա̈հդել] տե՛ս سیاه دل [սիյահդել]։

سیه فام [սիյա̈հֆամ] տե՛ս سیاه فام [սիյահֆամ]։

سیه کار [սիյա̈հքար] տե՛ս سیاه کار [սիյահքար]։

سیه گوش [սիյա̈հգուշ] տե՛ս سیاه گوش [սիյահգուշ]։

ش

ش [շին] պարսկական այբուբենի 16-րդ տառը։

شاباش [շաբաշ] 1) կեցցե՛ս, 2) շաբաշ (նվագողներին, պարողներին)։

شاپو [շափո] լայնեզր գլխարկ։

شاخ [շախ] 1) ճյուղ, ոստ, 2) եղջյուր, պոզ, կոտոշ։ شاخ زدن [շախ զա̈դա̈ն] պոզահարել։

شاخچه [շախչե] փոքր ճյուղ, ոստիկ։

شاخدار [շախդար] եղջերավոր, պոզավոր։ دروغ شاخدار [դորուղե շախդար] կոտոշավոր սուտ։

شاخسار [շախսար] 1) ճյուղախիտ, 2) ծառաստան, 3) պուրակ, անտառ։

شاخسینی [շախսեյնի] դաշույնով գլխին հարվածելը (խորհրդավոր կրոնական ծեսի ժամանակ՝ շիա իմամների նահատակության առթիվ)։

شاخص [շախես] 1) ցուցանիշ, ցուցիչ, 2) նշանավոր, աչքի ընկնող։ شاخص رشد صنایع [շախեսե ռոշդե սա̈նայե'] արդյունաբերության աճի ցուցանիշը։ رجل شاخص [ռա̈ջոլե շախես] նշանավոր գործիչ։

شاخ وبرگ [շախոբա̈րգ] 1) ճյուղ(եր) ու տերև(ներ), 2) փխբ. չափազանցություն, գունազարդում։ شاخ وبرگ دادن [շախոբա̈րգ դադա̈ն] չափազանցնել, գունազարդել։

شاخه [շախե] ճյուղ։

شاد [շադ] ուրախ։ شاد شدن [շադ շոդա̈ն] ուրախանալ։ شاد کردن [շադ քա̈րդա̈ն] ուրախացնել։

شاداب [շադաբ] 1) հորդաջուր, 2) թարմ, 3) հյութեղ, 4) կենսուրախ։

شادابی [շադաբի] 1) թարմություն, 2) հյութեղություն, 3) կենսուրախություն։

شادباش [շադբաշ] 1) շնորհավորանք, 2) ողջույն։ شادباش گفتن [շադբաշ գոֆթա̈ն] շնորհավորել, ողջունել։

شادبهر [շադբա̈հր] 1) բարգավաճ, ծաղկուն, 2) հաջողակ։

شادخوار [շադխար] 1) անհոգ, 2) գինեմոլ։

شادخواری [շադխարի] 1) անհոգություն, 2) գինեմոլություն։

شادروان [շադրա̈վան] հանգուցյալ։

شادروان [շադորվան] 1) շատրվան, 2) մեծ սփռոց, 3) մեծ վարագույր, 4) քիվ, գարավանդ (տանիքի)։

شادکام [շադքամ] 1) ուրախ, բերկրալի, 2) երջանիկ, հաջողակ։

شادکامی [շադքամի] 1) ուրախություն, բերկրանք, 2) երջանկություն, 3) բարեբախտություն։

شادگونه [շադգունե] I մահճեզեն, ներքնակ։

شادگونه [շադգունե] II երգչուհի, երաժշտուհի։

شادمان [շադման] զվարթ, ցնծալից։ شادمان کردن [շադման քա̈րդա̈ն] ուրախացնել, զվարճացնել։

شادمانی [շադմանի] ուրախություն, ցնծություն։ شادمانی کردن [շադմանի քա̈րդա̈ն] ուրախանալ, զվարճանալ, ցնծալ, հրճվել։

شادی [շադի] ուրախություն։

شادی آور [շադիավա̈ր] ուրախարեր, ուրախավետ։

شادی بخش [շադիբա̈խշ] ուրախություն պարգևող, ուրախարեր, ուրախարար։

شاذ [շազ] հազվագյուտ, քիչ գործածական (բառերի մասին)։

شارب [շարեբ] I բեղ։ Հոգ. شوارب [շա̈վարեբ]։

شارب [շարեբ] II խմող։

شارح [շարեհ] մեկնիչ, ծանոթագրող։

شارع [շարե'] I օրենսգիր (մուսուլմանական օրենքների)։

شارع [շարե'] II 1) փողոց, 2) պողոտա, ճանապարհ։ Հոգ. شوارع [շավարե']։

شارق [շարեղ] փայլուն, փայլատակող, ճաճանչափայլ։

شاش [շաշ] մեզ։

شاش‌بند [շաշբանդ] բժշկ. միզակապություն։

شاشدان [շաշդան] միզապարկ։

شاشو [շաշու] շռան։

شاشیدن [շաշիդան] միզել։

شاطر [շաթեր] I 1) խորամանկ, ճարպիկ, 2) խելամիտ, ուշիմ։

شاطر [շաթեր] II հացթուխ։

شاعر [շաէր] բանաստեղծ։ Հոգ. شعرا [շոարա]։

شاعرانه [շաէրանե] 1) բանաստեղծական, 2) բանաստեղծաբար։

شاعرك [շաէրաք] հանգաթուխ, անտաղանդ բանաստեղծ։

شاعره [շաէրե] բանաստեղծուհի։

شاعری [շաէրի] բանարվեստ, բանաստեղծական արվեստ։

شاغل [շաղել] աշխատող, զբաղված (որևէ գործով)։

شاغول [շաղուլ] արճճալար, ուղղալար, հարթացույց։

شافع [շաֆե'] բարեխոս, միջնորդ։

شافی [շաֆի] 1) բուժիչ, 2) բավարար, գոհացուցիչ։ جواب شافی [ջավաբե շաֆի] գոհացուցիչ պատասխան։

شاق [շաղ] դժվար, ծանր, տաժանակիր։

شاقول [շաղուլ] տե՛ս شاغول [շաղուլ]։

شاقه [շաղղե] ծանր, տաժանակիր։ اعمال شاقه [ա'մալե շաղղե] տաժանակիր աշխատանք։

شاکر [շաքեր] շնորհակալ, շնորհապարտ։

شاکی [շաքի] գանգատվող, գանգատավոր։

شاگرد [շագերդ] աշակերտ։

شاگردانه [շագերդանե] 1) Թեյանվեր (դրամով նվեր՝ մանր ծառայությունների համար), 2) աշակերտաբար։

شاگردی [շագերդի] աշակերտություն։

شال [շալ] շալ։ شال‌ترمه [շալե թերմե] քաշմիրի շալ։

شالنگ [շալանգ] փալաս։

شالوده [շալուդե] հիմք, բազիս։ شالوده ریختن [շալուդե ռիխթան] հիմք դնել։

شالوده‌ریزی [շալուդերիզի] հիմնադրում, հիմնարկեք։

شالی [շալի] պատիճավոր բրինձ, չալթուկ։

شالی‌زار [շալիզար] բրնձաստեղ, բրնձի դաշտ։

شام [շամ] 1) ընթրիք, 2) երեկո։ شام غریبان [շամե ղարիբան] սգո ծես Մոհարրամ ամսի 10-ին, երեկոյան (իմամ Հուսեյնի նահատակության առթիվ)։ شام خوردن [շամ խորդան] ընթրել։

شام [շամ] Դամասկոս։

شآمت [շա'ամաթ] 1) ձախորդություն, դժբախտություն, 2) վատ նախանշան։

شامخ [շամեխ] 1) բարձր, բարձրաբերձ, 2) խոշոր, ականավոր։ دانشمند شامخ [դանեշմանդե շամեխ] ականավոր գիտնական։

شامگاه [շամգահ] 1) երեկոյան, 2) երեկո։

شامگاهان [շամգահան] տե՛ս شامگاه [շամգահ] նշան. 1։

شامل [շամել] պարունակող, բովանդակող, ընդգրկող։ شامل بودن [շամել բուդան] ընդգրկել, բովանդակել։

شامورتی [շամուրթի] աճպարարի՝ ձեռնածուի արկղիկ։

شامه [շամե] 1) գլխաշոր, 2) Թաղանթ։

شامه [շամմե] հոտառություն։

شامی [շամի] 1) դամասկոսցի, 2) դամասկոսյան, 3) ասորի։

شان [շան] մեղրահաց, մեղրախորիսխ, մեղրաբլիթ։ شان زنبور [շանե զամբուր] մեղրահաց։

شأن [շա'ն] 1) արժանապատվություն, 2) պատիվ, 3) աստիճան, դիրք։ عالی‌شأن [ալիշա'ն] գերապատիվ, բարձրաստիճան։

شانزده [շանզդահ] տասնվեց։

شانزدهم [շանզդահոմ] տասնվեցերորդ։

شانس [շանս] 1) բախտ, հաջողություն, 2) հնարավորություն։

شانسی [շանսի] բախտի բերմամբ, պատահաբար։

شانه [շանե] I 1) սանր, 2) զինվ. պահունակ (փամփուշտի)։ شانه کردن [շանե քարդան] սանրել։

شانه [շանե] II ուս։ شانه به شانه [շանե բե շանե] ուս-ուսի։ شانه خالی کردن [շանե խալի քարդան] խույս տալ։

شانه [շանե] III բլիթ։ شانهٔ زنبور [շանեյե զամբուր] մեղրախորիսխ, մեղրահաց, մեղրաբլիթ։

شانه‌پهن [շանեփահն] լայնաթիկունք, թիկնեղ։

شانه‌پیچی [շանեփիչի] 1) համառություն, 2) խույս տալը, խուսափելը։ شانه‌پیچی کردن [շանեփիչի քարդան] 1) համառել, 2) պարտականություններ կատարելուց խույս տալ։

شانه‌تراش [շանեթարաշ] տե՛ս شانه‌ساز [շանեսազ]։

شانه‌دان [շանեդան] սանրի պատյան։

شانه‌ساز [շանեսազ] սանրագործ։

شاه [շահ] 1) թագավոր, արքա, 2) մեծ, ընտիր։

شاه‌انداز [շահանդազ] 1) պարծենկոտ, ամպարծ, 2) փառասեր։

شاه‌اندازی [շահանդազի] 1) ամպարծություն, 2) փառասիրություն։

شاهانه [շահանե] 1) արքայական, 2) շքեղ։

شاهباز [շահբազ] մեծ բազե։

شاهبال [շահբալ] տե՛ս شاهپر [շահփար]։

شاهبالا [շահբալա] մակարապետ, փեսավեր, խաչեղբայր։

شاه‌بلوط [շահբալութ] շագանակ։

شاه‌بلوطی [շահբալութի] շագանակագույն։

شاهبو(ی) [շահբու(յ)] անուշահոտություն (համբարի կամ մուշկի)։

شاهبیت [շահբեյթ] լավագույն բեյթը (բանաստեղծության երկտողը)։

شاهپر [շահփար] ծայրափետուր (թռչունների)։

شاه‌پرست [շահփարասթ] բղք. արքայապաշտ, թագավորական իշխանության կողմնակից, միապետական։

شاه‌پرستی [շահփարասթի] արքայապաշտություն, միապետականություն։

شاهپرك [շահփարաք] թիթեռ, թիթեռնիկ։

شاه‌پسند [շահփասանդ] բուս. ազափիճ։

شاهپور [շահփուր] արքայազն։

شاه‌توت [շահթութ] բուս. սև թութ։

شاه‌تیر [շահթիր] մեծ գերան, հեծան։

شاهد [շահեդ] վկա, ականատես։ Հոգ. شهود [շոհուդ]։

شاه‌داماد [շահդամադ] 1) փեսա, նորապսակ, 2) Թագավորի փեսա։

شاهدانه [շահդանե] կանեփ։

شاهدخت [շահդոխթ] արքայադուստր։

شاهراه [շահրահ] մեծ պողոտա, գլխավոր ճանապարհ։

شاهرگ [շահրագ] լծերակ։

شاهزاده [շահզադե] արքայորդի, արքայազն։

شاهزاده‌خانم [շահզադեխանում] արքայադուստր, իշխանուհի։

شاهسوار [շահսավար] քաջ ձիավոր։

شاه‌سیم [շահսիմ] կարել, մայուխ։

شاهق [շահեղ] 1) բարձր, վեհ, վսեմ, 2) բարձրադիր, 3) բարձրություն։

شاهکار [շահքար] գլուխգործոց, կոթող։

شاهکش [շահքոշ] արքայասպան։

شاه‌لوله [շահլուլե] գլխավոր ջրմուղ։

شاه‌مات [շահմաթ] ճատրակի մեջ՝ Թագավորին մատ-վախճան։

شاهنامه [շահնամե] Ֆիրդուսիի Շահնամեն։

شاهنده [շահանդե] 1) ժուժկալ, չափավոր, զուսպ, 2) բարեպաշտ, առաքինի։

شاهنشاه [շահանշահ] արքայից արքա, թագավորաց թագավոր։

شاهنشاهی [շահանշահի] 1) շահինշահական, կայսերական, 2) միապետություն, թագավորություն։

شاهنشین [շահնեշին] 1) արքայանիստ 2) պալատի պատշգամբ։

شاهنگ [շահանգ] I կշռալծակ, կշեռքի լծակ։

شاهنگ [շահանգ] II պարսամայր, փեթակի թագուհի։

شاهوار [շահվար] արքայավայել։

شاهی [շահի] I իրանական մանր դրամ (ռիալի 20-րդ մասը)։

شاهی [շահի] II 1) թագավորական, թագավորի, 2) թագավորություն։

شاهی [շահի] III բուս. կոտեմ։

شاهین [շահին] I մեծ բազե, շահեն։

شاهین [շահին] II կշռի լեզվակ՝ լծակ։

شایان [շայան] արժանի, արժանավոր։ شایان ذکر [շայանե զեքր] հիշատակության արժանի։

شائبه [շաէբե] 1) կասկած, երկբայություն, 2) կեղծավորություն։ Հոգ. شوائب [շավաէբ] և شوایب [շավայեբ]։

شاید [շայադ] գուցե, թերևս։

شایستگی [շայեսթեգի] 1) արժանավորություն, 2) պատշաճություն, 3) ընդունակություն։ شایستگی داشتن [շայեսթեգի դաշթան] արժանի լինել։

شایستن [շայեսթան] արժանանալ, արժանի լինել։

شایسته [շայեսթե] 1) արժանի, 2) պատշաճ, վայել։

شایع [շայե՛] տարածված, հրապարակված, հայտնի դարձած։

شایعات [շայե՛աթ] տե՛ս եզ. شایعه [շայե՛է]։

شایعه [շայե՛է] շշուկ, լուր։ Հոգ. شایعات [շայե՛աթ]։

شایق [շայեղ] փափագող։

شایگان [շայեգան] I 1) արժանավայել, 2) արքայավայել, 3) շահեկան, 4) մեծ, ահագին։ گنج شایگان [գանջե շայեգան] մեծ՝ անհաշիվ գանձեր։

شایگان [շայեգան] II հարկադրական՝ հարկադիր աշխատանք։

شب [շաբ] գիշեր։ شب یلدا [շաբե յալդա] ձմեռվա ամենաերկար գիշերը։

شباب [շաբաբ] 1) պատանեկություն, 2) երիտասարդություն։ عنفوان شباب [օնֆովանե շաբաբ] ծաղիկ հասակ։

شب افروز [շաբաֆրուզ] գիշերը լուսավորող։ کرم شب افروز [քերմե շաբաֆրուզ] տե՛ս شب تاب [շաբթաբ]։

شبان [շաբան] հովիվ։

شبانگاه [շաբանգահ] գիշերային պահ։

شبانه [շաբանե] 1) գիշերային, 2) գիշերով։

شبانه روز [շաբանեռուզ] գիշեր-ցերեկ (24 ժամ)։

شبانه روزی [շաբանեռուզի] գիշերօթիկ։ مدرسهٔ شبانه روزی [մադրասեյե շաբանեռուզի] գիշերօթիկ դպրոց։

شبانی [շաբանի] հովվություն։

شباهت [շաբահաթ] նմանություն։

شب آهنگ [շաբահանգ] 1) աստղ. առավոտյան աստղ (Արուսյակ), 2) սոխակ։

شب بو [շաբբու] բուս. շահպրակ։

شب پاس [շաբփաս] գիշերային պահակ։

شب پرک [շաբփարաք] տե՛ս شب پره [շաբփարե]։

شب پره [շաբփարե] չղջիկ։

شب تاب [շաբթաբ] լուսատտիկ, կայծոռիկ։

شب تاز [շաբթազ] տե՛ս شبیخون [շաբիխուն]։

شب چراغ [շաբչերաղ] 1) նույնը՝ شب تاب [շաբթաբ], 2) հակինթ։

شبح [շաբահ] 1) ուրվանկար, ուրվագիծ, 2) ուրվական, 3) նշավակ, 4) թիրախ։ Հոգ. اشباح [աշբահ]։

شب خوان [շաբխան] 1) գիշերները երգող, 2) սոխակ։

شب خیز [շաբխիզ] 1) գիշերներն արթուն, 2) գիշերն արթնացող։

شب خیزک [շաբխիզաք] բուս. հափրուկ, հափուկ։

شبدر [շաբդար] բուս. առվույտ, երեքնուկ, երեքտերեւուկ։

شبدیز [շաբդիզ] սևաթույր՝ սև (ձի)։

شب زنده دار [շաբզենդեդար] ամբողջ գիշերը չքնող, արթուն։

شب زنده داری [շաբզենդեդարի] արթնություն, գիշերային հսկում։

شبع [շաբա՛] հագեցվածություն, կշտություն։

شب غریب [շաբղարիբ] հաղեհաց։

شبق [շաբաղ] տռփանք։

شب کار [շաբքար] գիշերային հերթափոխի աշխատող։

شب کاری [շաբքարի] գիշերային հերթափոխի աշխատանք։ شب کاری کردن [շաբքարի քարդան] գիշերային հերթափոխին աշխատել։

شبکلاه [շաբքոլահ] գիշերաթասակ, ննջաթասակ։

شب کور [շաբքուր] հավկուր, աղոտատես, կարճատես (գիշեր ժամանակ)։

شب کوری [շաբքուրի] հավկուրություն, աղոտատեսություն (գիշեր ժամանակ)։

شبکه [շաբաքե] ցանց։ شبکهٔ ماهیگیری [շաբաքեյե մահիգիրի] ձկնորսական ցանց։ شبکهٔ جاسوسی [շաբաքեյե ջասուսի] լրտեսական ցանց։ شبکهٔ راه آهن [շաբաքեյե ռահահան] երկաթուղային ցանց։

شبکه دار [շաբաքեդար] ցանցկեն, ցանցավոր։

شبکیه [շաբաքիյե] անատ. աչքի ցանցաթաղանթ։

شبگاه [շաբգահ] տե՛ս شبانگاه [շաբանգահ]։

شب گرد [շաբգարդ] 1) գիշերային պահակ, 2) գիշերային գող, 3) լուսնոտ։

شب گردی [շաբգարդի] 1) գիշերային շրջագայություն՝ պտույտ, 2) լուսնոտություն։

شب گشا(ی) [շաբգոշա(յ)] գիշերները բացվող (ծաղիկ)։

شبگون [շաբգուն] 1) սևաթույր, 2) գիշերվա պես մութ։

شبگیر [շաբգիր] 1) նախաառավոտյան, լուսաբացի, 2) առավոտյան պահ, 3) նախաառավոտյան ուղևորություն։ مرغ شبگیر [մորղե շաբգիր] սոխակ։ دعای شبگیر [դոայե շաբգիր] լուսաբացի աղոթք։

شب مانده [շաբմանդե] նախօրդ օրվանից մնացած, քարթու (ուտելիքի մասին)։

شبنامه [շաբնամե] թռուցիկ, պրոկլամացիա։

شب نشینی [շաբնեշինի] երեկույթ։

شبنم [շաբնամ] ցող, շաղ։

شبنما [շաբնամա] մթության մեջ փայլող, ֆոսֆորափայլ։

شبه [շաբահ] նմանություն։

شبه [շեբհ] 1) նման, զուգանման, 2) համանման բառ։ شبه جزیره [շեբհե ջազիրե] թերակղզի։ شبه فلز [շեբհե ֆելեզ] մետաղակերպ, մետալոիդ։

شبهت [շոբհաթ] տե՛ս شبهه [շոբհե]։

شبهه [շոբհե] կասկած, երկբայություն։ دفع شبهه کردن [դաֆ՛ե շոբհե քարդան] կասկածը փարատել։

شبهه آلود [շոբհեալուդ] տե՛ս شبهه دار [շոբհեդար]։

شبهه دار [շոբհեդար] կասկածելի։

شبیار [շաբյար] բուս. հալվե։

شبهه ناک [շոբհենաք] տե՛ս شبهه دار [շոբհեդար]։

شبیخون [շաբիխուն] գիշերային անակնկալ հարձակում։

شبینه [շաբինե] տե՛ս شب مانده [շաբմանդե]։

شبیه [շաբիհ] նման, նմանող։

شپش [շեփեշ] ոջիլ։

شپشو [շեփեշու] ոջլոտ։

شپشی [շեփեշի] տե՛ս شپشو [շեփեշու]։

شتاب [շեթաբ] աճապարանք, շտապողականություն։ شتاب کردن [շեթաբ քարդան] շտապել, աճապարել։

شتاب آلود [շեթաբալուդ] տե՛ս شتابان [շեթաբան]։

شتابان [շեթաբան] 1) շտապող, 2) աճապարանքով, շտապ կերպով։

شتاباندن [շեթաբանդան] շտապեցնել։

شتابانیدن [շեթաբանիդան] տե՛ս شتاباندن [շեթաբանդան]։

شتابدار [շեթաբդար] արագացրած։

شتابداری [շեթաբդարի] աճապարանք, շտապողականություն։

شتابزدگی [շեթաբզադեգի] շտապողականություն, փութկոտություն։

شتابزده [շեթաբզադե] շտապող, աճապարող, փութկոտ։

شتابکار [շեթաբքար] 1) աճապարող, 2) չմտածված։ تصمیم شتابکار [թասմիմե շեթաբքար] չմտածված՝ հապճեպ վճիռ։

شتابکاری [շեթաբքարի] 1) աճապարանք, հապճեպություն, 2) չմտածվածություն, 3) արագընթացություն։

شتابکننده [շեթաբքոնանդե] արագարար, արագացուցիչ։

شتابی [շեթաբի] 1) աճապարանք, 2) շտապ։

شتابنده [շեթաբանդե] շտապող։

شتابیدن [շեթաբիդան] տե՛ս شتافتن [շեթաֆթան]։

شتافتن [շեթաֆթան] շտապել, աճապարել։

شتر [շոթոր] ուղտ։ شتر یك کوهانه [շոթորե յեքքուհանե] միասապատավոր ուղտ։ شتر دوکوهانه [շոթորե դոքուհանե] երկսապատանի՝ երկսապատավոր ուղտ։

شتربار [շոթորբար] ուղտաբեռ։

شتربان [շոթորբան] ուղտապան։

شتربچه [շոթորբաչ(չ)ե] ուղտի ձագ։

شترچران [շոթորչերան] ուղտապան։

شترخار [շոթորխար] ուղտափուշ։

شترخو [շոթորխու] ուղտաբարո, ոխակալ։

شترخوئی [շոթորխույի] ուղտաբարոյություն, ոխակալություն։

شتردار [շոթորդար] 1) ուղտատեր, 2) տե՛ս شتربان [շոթորբան]։

شتردل [շոթորդել] 1) ուղտասիրտ, ոխակալ, չարամիտ, 2) վախկոտ։

شتردلی [շոթորդելի] 1) վախկոտություն, երկչոտություն, 2) չարամտություն, 3) ոխակալություն։

شترزهره [շոթորզահրե] վախկոտ, երկչոտ։

شترسوار [շոթորսավար] ուղտի վրա հեծած։

شترقطار [շոթորղաթար] ուղտերի քարավան։

شترکینه [շոթորքինե] քինախնդիր, ոխակալ։

شترگاوپلنگ [շոթորգավփալանգ] ընձուղտ։

شترگیا [շոթորգիյա] տե՛ս شترخار [շոթորխար]։

شترمرغ [շոթորմորղ] ջայլամ։

شتری [շոթորի] 1) ուղտի, 2) ուղտի գույնի։ کرك شتری [քորքե շոթորի] ուղտի բուրդ։

شتك [շաթաք] ցայտ։ شتك زدن [շաթաք զադան] ցայտեցնել։

شتك‌زده [շաթաքզադե] աղտոտված, կեղտոտված, ցեխոտած (ցայտուցքից)։

شتوی [շաթավի] ձմեռային։

شته [շաթե] կենդ. ուտիճ, ճճի, ափիս։ شته زدن [շաթե զադան] ուտիճապատվել, ծածկվել ուտիճով։

شجاع [շոջա՛] քաջ, անվեհեր։

شجاعانه [շոջա՛անե] քաջաբար, արիաբար։

شجاعت [շոջա՛աթ] քաջություն, արիություն, անվեհերություն։

شجر [շաջար] ծառ։ Հոգ. اشجار [աշջար]։

شجره [շաջարե] 1) տե՛ս شجر [շաջար], 2) տե՛ս شجره‌نامه [շաջարենամե]։

شجره‌نامه [շաջարենամե] տոհմածառ, տոհմաբանական ծառ։

شجره‌نویس [շաջարենեվիս] տոհմածառ գրող։

شجری [շաջարի] փայտանյութի, փայտի։

شجن [շաջան] 1) ճյուղ, ճյուղավորում, 2) վիշտ, թախիծ, կսկիծ։

شجیع [շաջի՛] տե՛ս شجاع [շոջա՛]։

شجیعانه [շաջի՛անե] քաջաբար։

شحامت [շահամաթ] գիրություն։

شحیم [շահիմ] ճարպոտ, գեր։

شخص [շախս] անձ, անհատ, անձնավորություն։ Հոգ. اشخاص [աշխաս]։

شخصاً [շախսան] անձամբ։

شخص‌پرستی [շախսփարասթի] եսամոլություն, եսապաշտություն, էգոիզմ։

شخصی [շախսի] անձնական, սեփական։ مالکیت شخصی [մալեքիյաթե շախսի] անձնական սեփականություն։

شخصیت [շախսիյաթ] 1) անհատականություն, անձնականություն, 2) արժանապատվություն, 3) գործիչ։ Հոգ. شخصیات [շախսիյաթ]։

شخم [շոխմ] 1) վար, 2) վարելահող։ شخم زدن (کردن) [շոխմ զադան (քարդան)] վարել, հերկել։

شخم‌زن [շոխմզան] տե՛ս شخم‌کار [շոխմքար]։

شخم‌کار [շոխմքար] երկրագործ, վար անող, հողագործ։

شخم‌کاری [շոխմքարի] վար, հերկ։

شخیص [շախիս] 1) նշանավոր, հռչակավոր, 2) ծանրակշիռ, աչքի ընկնող։ شخص شخیص [շախսե շախիս] նշանավոր անձ։

شد [շոդ] եղավ (شدن [շոդան] «լինել» բայից)։

شدت [շեդդաթ] սաստկություն, ուժգնություն։

شدت‌بار [շեդդաթբար] կատաղի, անողորմ, դաժան։

شدن [շոդան] 1) լինել, դառնալ, 2) պատահել, տեղի ունենալ։

شدنی [շոդանի] լինելիք, տեղի ունենալիք։

شدید [շադիդ] խիստ, սաստիկ։ باد شدید [բադե շադիդ] սաստիկ քամի։ انتقاد شدید [էնթեղադե շադիդ] խիստ քննադատություն։

شدیداً [շադիդան] ուժգին, սաստիկ, խիստ, ուժգնորեն։

شدیدالاثر [շադիդօլասար] սաստիկ ներգործող, հզորազդու, ուժեղ ներգործություն ունեցող։

شدیدالتأثر [շադիդօթթասոր] 1) դյուրազգաց, զգայունակ, 2) ուժեղ տպավորվող։

شدیداللحن [շադիդօլլահն] 1) կոպիտ տոնով, 2) խիստ տոնով։

شدیده [շադիդե] 1) աղետ, դժբախտություն, 2) դժվարություն։ Հոգ. شدائد [շադաեդ] և شداید [շադայեդ]։

شر [շարր] 1) փորձանք, 2) չարություն։ خیر و شر [խեյր օ շարր] չար ու բարի։

شرا [շարա] գնում։ بیع و شرا [բեյ՛օշարա] առևտուր։

شراب [շարաբ] գինի, խմիչք։ شراب خوردن [շարաբ խորդան] և شراب نوشیدن [շարաբ նուշիդան] գինի խմել։

شرابخوار [շարաբխար] 1) գինեմոլ, 2) գինի խմող, գինարբու։

شرابخواری [շարաբխարի] տե՛ս شرابخوری [շարաբխորի]։

شرابخور [շարաբխոր] տե՛ս شرابخوار [շարաբխար]։

شرابخوری [շարաբխորի] գինարբուք։

شراب‌زدگی [շարաբզադեգի] զզվանք խմիչքի նկատմամբ։

شراب‌زده [շարաբզադե] խմիչքի նկատմամբ զզվանք տածող։

شراب‌ساز [շարաբսազ] գինեգործ։

شراب‌سازی [շարաբսազի] գինեգործություն։ کارخانهٔ شراب‌سازی [քարխանեյե շարաբսազի] գինեգործարան։

شراب‌فروش [շարաբֆորուշ] գինեվաճառ։

شرابه [շորրաբե] 1) ծոպերիզ, 2) ծոպավոր ժապավեն։

شرابه‌دار [շորրաբեդար] ծոպավոր ժապավենով։

شرارت [շարարաթ] չարագործություն, չարություն, ոճրագործություն։

شرارت‌آمیز [շարարաթամիզ] չար, վնասակար, ոճրային։

شراره [շարարե] կայծ։ Հոգ. شرار [շարար] և شرر [շարար]։

شراع [շերա՛] առագաստ։ شراع کشیدن [շերա՛ քեշիդան] առագաստները պարզել։

شراعی [շերա՛ի] առագաստային։

شرافت [շարաֆաթ] 1) ազնվություն, վեհություն, 2) պատիվ, հարգանք, 3) փառք։

شرافتمند [շարաֆաթմանդ] ազնիվ, վեհանձն, օրինավոր։

شرافتمندانه [շարաֆաթմանդանե] ազնվաբար, վեհանձնաբար, օրինավոր կերպով։

شرافتمندی [շարաֆաթմանդի] ազնվություն, վեհանձնություն, օրինավորություն։

شراکت [շերաքաթ] մասնակցություն, ընկերակցություն։ شراکت کردن [շերաքաթ քարդան] մասնակցել, մտնել ընկերության մեջ։

شرایط [շարայեթ] և شرائط [շարաեթ] պայմաններ։ Եզ. شرط [շարթ]։

شرب [շորբ] ըմպում։ شرب مدام [շորբե

մոգամ] պարբերաբար կրկնվող հարբեցողություն։

شرب اليهود [շորբօլյահուդ] շվայտ կերուխում, վակխանալիա։

شربت [շա̈րբա̈թ] օշարակ։

شرجی [շա̈րջի] շոգ ու խոնավությամբ հագեցված, գաղջ։

شرح [շա̈րհ] բացատրություն, լուսաբանում, մեկնություն։ شرح حال [շա̈րհե հալ] կենսագրություն։ شرح دادن [շա̈րհ դադա̈ն] բացատրել, լուսաբանել։

شرحه [շա̈րհե] կտոր, պատառիկ։

شرحه شرحه [շա̈րհեշա̈րհե] կտրատած, կտոր-կտոր։

شرر [շա̈րա̈ր] կայծեր։ Եզ. شراره [շա̈րարե]։

شرربار [շա̈րա̈րբար] կայծարձակ, կայծկլտուն։ կայծացայտ։

شرزگی [շա̈րզեգի] կատաղություն։

شرزه [շա̈րզե] կատաղի, կատաղած։ شیر شرزه [շիրե շա̈րզե] կատաղած առյուծ։

شرط [շա̈րթ] պայման, պայմանագրություն։ Հոգ. شرائط [շա̈րայեթ] և [շա̈րաէթ]։ شرط بستن [շա̈րթ բա̈սթա̈ն] գրազ գալ։ شرط کردن [շա̈րթ քա̈րդա̈ն] պայմանավորվել, պայման դնել։ به شرط اینکه... [բե շա̈րթե ինքե] այն պայմանով որ...

شرطبندی [շա̈րթբա̈նդի] գրազ։

شرطنامه [շա̈րթնամե] պայմանագիր։

شرطه [շորթե] համընթաց։ باد شرطه [բադե շորթե] համընթաց քամի։

شرطی [շա̈րթի] պայմանական։ جملهٔ شرطی [ջոմլեյե շա̈րթի] քեր. պայմանական նախադասություն։ وجه شرطی [վա̈ջհե շա̈րթի] քեր. պայմանական եղանակ։

شرع [շա̈ր'] իսլամական օրենք։ حاکم شرع [հաքեմե շա̈ր'] հոգևոր իշխանություն (իսլամական)։

شرعاً [շա̈ր'ա̈ն] ըստ օրենքի (իսլամական)։ شرعاً و عرفاً [շա̈ր'ա̈ն վա̈ օրֆա̈ն] կրոնական և քաղաքական օրենքների համաձայն։

شرعی [շա̈ր'ի] օրինական, օրինավոր, շարիաթի օրենքներին համապատասխան։

شرعیات [շա̈ր'իյյաթ] շարիաթ։

شرعیه [շա̈ր'իյյե] տե՛ս شرعی [շա̈ր'ի]։

شرف [շա̈րա̈ֆ] պատիվ, ազնվություն, վեհություն։ قول شرف [ղոուլե շա̈րա̈ֆ] ազնվի խոսք։

شروف [շորուֆ] մոտեցում, մոտենալը, մոտ լինելը։ در شرف اتمام بودن [դա̈ր շորուֆե էթմամ բուդա̈ն] ավարտին մոտենալ։

شرفا [շորա̈ֆա] ազնվականներ, իշխաններ։ Եզ. شریف [շա̈րիֆ]։

شرفناك [շա̈րա̈ֆնաք] պատվաբեր, պատվավոր։

شرفیاب [շա̈րա̈ֆյաբ] պատվի արժանացած, մեծարված։ شرفیاب شدن [շա̈րա̈ֆյաբ շոդա̈ն] պատվի արժանանալ (այցելությամբ)։ شرفیابی حاصل کردن [շա̈րա̈ֆյաբի հասել քա̈րդա̈ն] արժանանալ ընդունելության։

شرق [շա̈րղ] արևելք։ شرق اقصی [շա̈րղե ա̈ղսա] Հեռավոր Արևելք։

شرقشناس [շա̈րղշենաս] արևելագետ։

شرقشناسی [շա̈րղշենասի] արևելագիտություն։

شرقی [շա̈րղի] արևելյան։ جنوب شرقی [ջոնուբե շա̈րղի] հարավ-արևելյան։ شمال شرقی [շեմալե շա̈րղի] հյուսիս-արևելյան։

شرك [շերք] 1) բազմաստվածություն, 2) հեթանոսություն, 3) անհավատություն, աստվածամերժություն։ اهل شرك [ա̈հլե շերք] հեթանոս, կռապաշտ։

شرکا [շորա̈քա] ընկերության անդամներ, կոմպանյոններ, բաժնետերեր։ Եզ. شریك [շա̈րիք]։

شرکت [շերքա̈թ] 1) ընկերություն, կոմպանիա, 2) ընկերակցություն։ شرکت بازرگانی [շերքա̈թե բազա̈րգանի] առևտրական ընկերություն։ شرکت سهامی [շերքա̈թե սա̈համի] բաժնետիրական ընկերություն։ شرکت کردن [շերքա̈թ քա̈րդա̈ն] մասնակցել։

شرکتکننده [շերքա̈թքոնա̈նդե] մասնակից։

شرم [շա̈րմ] ամոթ, ամոթխածություն։

شرم آلود [շարմալուդ] խայտառակված, նշավակված։

شرم آور [շա̈րմավա̈ր] ամոթալի, ամոթաբեր։

شرمبار [շա̈րմբար] տե՛ս شرم آور [շա̈րմավա̈ր]։

شرمرو(ی) [շա̈րմրու(յ)] 1) ամոթերես, ամոթխած, ամաչկոտ, 2) երկչոտ, 3) համեստ։

شرمزدگی [շա̈րմզա̈դեգի] ամոթահարություն։

شرمزده [շա̈րմզա̈դե] ամոթահար եղած։

شرمسار [շա̈րմսար] 1) տե՛ս شرمزده [շա̈րմզա̈դե], 2) խայտառակված, նշավակված։ شرمسار شدن [շա̈րմսար շոդա̈ն] ամոթահար լինել։ شرمسار کردن [շա̈րմսար քա̈րդա̈ն] ամաչեցնել, ամոթահար անել։

شرمساری [շա̈րմսարի] 1) ամոթահարություն, 2) խայտառակություն, 3) ամոթ։ شرمساری داشتن [շա̈րմսարի դաշթա̈ն] և شرمساری کشیدن [շա̈րմսարի քեշիդա̈ն] ամոթահար՝ ամոթապարտ լինել։

شرمگین [շա̈րմգին] տե՛ս شرمسار [շա̈րմսար]։

شرمناك [շա̈րմնաք] տե՛ս شرمسار [շա̈րմսար]։

شرمندگی [շա̈րմա̈նդեգի] 1) ամոթահարություն, 2) ամոթխածություն, ամաչկոտություն։

شرمنده [շա̈րմա̈նդե] 1) ամոթահար եղած, 2) ամոթխած, ամաչկոտ։

شرنده [շերենդե] գզգզված ու քրջոտ։

شرنگ [շա̈րա̈նգ] թույն։

شرور [շա̈րուր] 1) չար, չարագործ, 2) համառ, 3) քմահաճ։

شروط [շորութ] պայմաններ։ Եզ. شرط [շա̈րթ]։

شروع [շորու'] սկիզբ։ شروع شدن [շորու' շոդա̈ն] սկսվել։ شروع کردن [շորու' քա̈րդա̈ն] սկսել։

شره [շա̈րա̈հ] 1) ագահություն, ժլատություն, աչքածակություն, 2) մոլի ձգտում՝ փափագ՝ տենչանք։

شره [շա̈րեհ] ագահ, ժլատ։

شریان [շա̈րա̈յան] անատ. զարկերակ, շնչերակ։ Հոգ. شرائین [շա̈րային]։ شریان سبات [շա̈րա̈յանե սոբաթ] բժշկ. քներակ։

شریانی [շա̈րա̈յանի] զարկերակային, շնչերակային։

شریر [շա̈րիր] չար, չարագործ, ոճրագործ, չարաբարո։

شریرانه [շա̈րիրանե] 1) չարությամբ, 2) ոճրագործությամբ։

شریعت [շա̈րիա̈թ] շարիաթ, օրենք, իսլամական իրավունք։ شریعت جامد [շա̈րիա̈թե ջամեդ] դոգմա (կրոնական)։

شریعتگذار [շա̈րիա̈թգոզար] տե՛ս شریعتگزار [շա̈րիա̈թգոզար]։

شریعتگزار [շա̈րիա̈թգոզար] շարիաթի օրենսդիր։

شریعتمآب [շա̈րիա̈թմա̈աբ] տե՛ս شریعتمدار [շա̈րիա̈թմա̈դար]։

شریعتمدار [շա̈րիա̈թմա̈դար] բարձրաստիճան իսլամական հոգևորականության տիտղոս (Շարիաթի օրենքները կիրառող)։

شریف [շա̈րիֆ] 1) ազնիվ, ազնվաբարո, 2) հարգելի, 3) ազնվատոհմիկ։

شریك [շա̈րիք] մասնակից, կոմպանիոն, ընկերակից։ Հոգ. شرکا [շորա̈քա]։ شریك شدن [շա̈րիք շոդա̈ն] ընկերակից՝ կոմպանիոն դառնալ։ شریك کردن [շա̈րիք քա̈րդա̈ն] ընկերակից՝ կոմպանիոն դարձնել։

شست [շա̈սթ] բթամատ։

شستن [շոսթա̈ն] լվանալ։

شستنی [շոսթա̈նի] լվանալիք, լվալու ենթակա։

شست و شو(ی) [շոսթոշու(յ)] լվացում։ شست و شوی مغزی [շոսթոշույե մա̈ղզի] ուղեղի «լվացում»։ شست و شو کردن [շոսթոշու քա̈րդա̈ն] լվացվել։

شستی [շա̈սթի] 1) զանգի կոճակ, 2) ստեղներ։ شستی را فشار دادن [շա̈սթի րա ֆեշար դադա̈ն] կոճակը սեղմել։

شش [շեշ] վեց։

شش [շոշ] թոք, թոքեր։

ششبر [շեշբա̈ր] մաթ. 1) վեցանկյուն, 2) վեցանկյունանի։

ششپا [շեշփա] վեցոտանի սողուն կամ միջատ։

شش‌پر [շեշփա̈ր] վեցշերտայ լախտ։

ششدانگ [շեշդանգ] 1) ամբողջ, լրիվ, ամբողջական (անշարժ գույքի մասին), 2) երժշտ. մեծ ձայնածավալով (դիապազոնով)։

ششزاویه [շեշզավիյե] տե՛ս شش‌بر [շեշբա̈ր]։

ششسطحی [շեշսա̈թհի] 1) վեցանիստ, վեցոտանի, 2) վեցակողմ։

ششصد [շեշսա̈դ] վեց հարյուր։

ششصدم [շեշսա̈դոմ] վեցհարյուրերորդ։

ششضلعی [շեշզել'ի] տե՛ս شش‌بر [շեշբա̈ր]։

شش‌گوشه [շեշգուշե] տե՛ս شش‌بر [շեշբա̈ր]։

ششلا [շեշլա] վեցակի։

ششلول [շեշլուլ] 1) վեցալից (ատրճանակ), 2) ատրճանակ։

ششم [շեշոմ] վեցերորդ։

ششماهه [շեշմահե] 1) վեցամսյա, 2) վեցամսական։

ششی [շոշի] թոքային։

شش‌یک [շեշյեք] մեկ վեցերորդ։

شصت [շա̈սթ] վաթսուն։

شصت‌تیر [շա̈սթթիր] գնդացիր։

شصتم [շա̈սթոմ] վաթսուներորդ։

شط [շա̈թթ] մեծ գետ։

شطارت [շա̈թարա̈թ] 1) ճարպկություն, 2) անպատկառություն, 3) անխղճություն։

شطرنج [շա̈թրա̈նջ] ճատրակ, շախմատ։

شطرنج‌باز [շա̈թրա̈նջբազ] շախմատիստ։

شطرنجی [շա̈թրա̈նջի] վանդակավոր, աղյուսակավոր, քառեկավոր։

شعار [շեար] 1) լոզունգ, 2) նշանաբան, 3) նշան, նշանակ, 4) սովորություն, ավանդույթ։ شعار دادن [շեար դադա̈ն] լոզունգ տալ։

شعاع [շոա'] 1) լույս, 2) փայլ, պայծառություն, 3) ճառագայթ, 4) շառավիղ։ Հոգ. اشعه [ա̈շե'ե]։

شعاع‌افکن [շոա'ա̈ֆքա̈ն] 1) ճառագայթափայլ, ճաճանչավոր, 2) շողարձակ, ճառագայթարձակ, 3) լուսաշող։

شعاع‌گستر [շոա'գոսթա̈ր] տե՛ս شعاع‌افکن [շոա'ա̈ֆքա̈ն]։

شعاعی [շոա'ի] շառավղային, ճառագայթային։ خط شعاعی [խա̈թթե շոա'ի] շառավղային գիծ։

شعائر [շա̈աէր] և شعایر [շա̈այեր] ծեսեր, արարողություններ, ծիսակատարություններ, սովորույթներ, ավանդույթներ։ شعائر ملی [շա̈աէրե մելլի] ազգային ավանդույթներ։

شعب [շոա̈բ] ճյուղեր, բաժիններ։ Եզ. شعبه [շո'բե]։

شعبات [շոա̈բաթ] տե՛ս եզ. شعبه [շո'բե]։

شعبده [շո'բա̈դե] ձեռնածություն, աճպարարություն։

شعبده‌باز [շո'բա̈դեբազ] ձեռնածու, աճպարար։

شعبده‌بازی [շո'բա̈դեբազի] աճպարարություն, ձեռնածություն։

شعبده‌وار [շո'բա̈դեվար] խաբեությամբ, խարդախ ճանապարհով։

شعبه [շո'բե] 1) բաժին, 2) ճյուղ։ Հոգ. شعب [շոա̈բ] և شعبات [շոա̈բաթ]։

شعر [շա̈'ր] 1) մազեր, 2) մետաքսի մանվածք։

شعر [շե'ր] բանաստեղծություն, ոտանավոր։ Հոգ. اشعار [ա̈շ'ար]։ شعر اخلاقی [շե'րե ա̈խլաղի] խրատական պոեզիա։ شعر حماسی [շե'րե հեմասի] էպիկական պոեզիա։ شعر غنائی [շե'րե ղենաի] քնարական պոեզիա։ شعر هجائی [շե'րե հեջաի] երգիծական պոեզիա։

شعرا [շոա̈րա] բանաստեղծներ։ Եզ. شاعر [շաէր]։

شعرباف [շե'րբաֆ] հանդաթուխ։

شعربافی [շե'րբաֆի] հանդաթխություն։ شعربافی کردن [շե'րբաֆի քա̈րդա̈ն] հանդաթխությամբ զբաղվել։

شعری [շա̈'րի] անատ. մազանոթային։

شعری [շե'րի] պոետական, բանաստեղծական։

شعشعانی [շա̈'շա̈անի] փայլուն, լուսաշող, լուսապայծառ։

شعشعه [շա̈'շա̈'է] պայծառություն, լուսափայլություն։

شعف [շա̈ա̈ֆ] ցնծություն, մեծ ուրախություն։

شعله [շո'լե] բոց։ شعله کشیدن [շո'լե քեշիդա̈ն] բոցավառվել, բորբոքվել, վառվել։

شعله‌افشان [շո'լեա̈ֆշան] բոցասփյուռ, բոցաբուխ։

شعله‌بار [շո'լեբար] բոցանետ, բոցաշող։

شعله‌افکن [շո'լեա̈ֆքա̈ն] հրանետ։

شعله‌خیز [շո'լեխիզ] տե՛ս شعله‌ور [շո'լեվար]։

شعله‌ور [շո'լեվա̈ր] բոցավառ, այրվող, բոցկլտուն։ شعله‌ور شدن [շո'լեվա̈ր շոդա̈ն] 1) բոցավառվել, 2) փայլատակել։

شعور [շոուր] 1) խելք, խելամտություն, 2) դյուրըմբռնողություն, 3) գիտակցություն։

شعور فطری [շոուրե ֆեթրի] բնածին խելք։

شغا [շա̈ղա] կապարճ։

شغار [շա̈ղար] գորշուկ, փորսուղ։

شغال [շա̈ղալ] շնագայլ, չախկալ։

شغل [շողլ] 1) զբաղմունք, գործ, փեշակ, 2) պաշտոն։ شغل آزاد [շողլե ազադ] ազատ զբաղմունք։

شفا [շա̈ֆա] բուժում, ապաքինում։ شفا بخشیدن [շա̈ֆա բա̈խշիդա̈ն] բուժել։ شفا یافتن [շա̈ֆա յաֆթա̈ն] ապաքինվել, բուժվել։

شفابخش [շա̈ֆաբա̈խշ] բուժիչ, բուժարար։

شفابخشی [շա̈ֆաբա̈խշի] բուժիչ հատկություններ։

شفاپذیر [շա̈ֆափա̈զիր] բուժելի։

شفاخانه [շա̈ֆախանե] բուժարան։

شفاعت [շա̈ֆաա̈թ] 1) բարեխոսություն, 2) միջնորդություն։ شفاعت کردن [շա̈ֆաա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) բարեխոսել, 2) միջնորդել։

شفاعت‌آمیز [շա̈ֆաա̈թամիզ] 1) բարեխոսական, 2) միջնորդական։

شفاعت‌کننده [շա̈ֆաա̈թքոնա̈նդե] 1) բարեխոս, 2) միջնորդ։

شفاعت‌نامه [շա̈ֆաա̈թնամե] երաշխավորագիր, միջնորդագիր։

شفاف [շա̈ֆֆաֆ] պայծառ, թափանցիկ, վճիտ։ آب شفاف [աբե շա̈ֆֆաֆ] վճիտ ջուր։

شفافی [շա̈ֆֆաֆի] 1) թափանցիկություն, վճիտություն, պայծառություն, 2) փայլ։

شفافیت [շա̈ֆֆաֆիյյա̈թ] տե՛ս شفافی [շա̈ֆֆաֆի]։

شفاناپذیر [շա̈ֆանափա̈զիր] անբուժելի։

شفاهاً [շա̈ֆահա̈ն] բանավոր, բանավոր կերպով։

شفاهی [շա̈ֆահի] բանավոր։ امتحان شفاهی [էմթեհանե շա̈ֆահի] բանավոր քննություն։

شفت [շա̈ֆթ] I կորիզապտուղ, կորիզնուկ։

شفت [շա̈ֆթ] II 1) ձողան, ձող, 2) սռնակ, առնի,, 3) չկռկված, ծուռ։

شفت [շոֆթ] ժլատ, կծծի։

شفتالو [շա̈ֆթալու] դեղձի մի տեսակ։

شفته [շեֆթե] 1) բետոն, 2) կրից շինված շաղախ։

شفق [շա̈ֆա̈ղ] 1) արշալույս, 2) վերջալույս։

شفقت [շա̈ֆա̈ղա̈թ] 1) կարեկցություն, գթություն, 2) ներողամտություն։ شفقت کردن [շա̈ֆա̈ղա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) կարեկցել, 2) ներողամիտ լինել, 3) խղճալ։

شفقت‌آمیز [շա̈ֆա̈ղա̈թամիզ] գթասիրտ, կարեկից, ողորմած, գթառատ։

شفوی [շա̈ֆա̈վի] շրթնային։ اصوات شفوی [ա̈սվաթե շա̈ֆա̈վի] քեր. շրթնային հնչյուններ։

شفیع [շա̈ֆի'] բարեխոս, միջնորդ։

شفیق [շա̈ֆիղ] 1) բարեգութ, գորովալից, կարեկցող, 2) սիրալիր, բարի։

رفیق شفیق [ռա̈ֆիղե շա̈ֆիղ] սիրելի ընկեր։

شق [շա̈ղղ] 1) ճեղք, 2) ճեղքում։ Հոգ. شقوق [շողուղ]։

شق [շեղ(ղ)] 1) եզր, միջոց, 2) երկուսից՝ երկու հնարավորություններից մեկը, ալտերնատիվ, 3) երկընտրանք։

شقاء [շա̈ղա] տե՛ս شقاوت [շա̈ղավա̈թ]։

شقاق [շեղաղ] 1) տարաձայնություն, պառակտում, 2) ճեղք, ճաք։

شقاقلوس [շա̈ղաղլուս] բժշկ. գանգրենա։

شق القمر [շա̈ղղոլղա̈մա̈ր] հրաշք։ شق القمر کردن [շա̈ղղոլղա̈մա̈ր քա̈րդա̈ն] հրաշք գործել։

شقاوت [շա̈ղավա̈թ] 1) դաժանություն, անգթություն, վայրագություն, 2) թշվառություն, դժբախտություն, չարաբախտություն։

شقاوت‌آمیز [շա̈ղավա̈թամիզ] անողորմ, դաժան, անմարդկային։

شقاوت‌پیشه [շա̈ղավա̈թփիշե] 1) անգութ, անողորմ, 2) չարագործ։

شقایق [շա̈ղայեղ] կակաչ։

شقوق [շողուղ] ճեղքեր։ Եզ. شق [շա̈ղղ]։

شقه [շեղղե] 1) կտոր, մաս, կես (որևէ բանի), 2) ճեղքում՝ երկու մասի։

شقی [շա̈ղի] 1) չար, դաժան, անգութ, 2) դժբախտ, չարաբաստիկ։ Հոգ. اشقیا [ա̈շղիյա]։

شقیق [շա̈ղիղ] 1) ճեղքված, 2) արգանդակից, համամայր եղբայր։

شقیقه [շա̈ղիղե] քունք, քներակ։ Հոգ. شقایق [շա̈ղայեղ] և شقائق [շա̈ղաեղ]։

شک [շա̈քք] կասկած, տարակուսանք, երկբայություն։ شک داشتن [շա̈քք դաշթա̈ն] և شک کردن [շա̈քք քա̈րդա̈ն] կասկածել, երկբայել։ به شک افتادن [բե շա̈քք օֆթադա̈ն] կասկածի մեջ ընկնել։ به شک انداختن [բեշա̈քք ա̈նդախթա̈ն] կասկածի մեջ գցել։

شکار [շեքար] որս։ شکار کردن [շեքար քա̈րդա̈ն] 1) որսալ, որսորդությամբ զբաղվել, 2) անախորժ դրության մեջ գցել։ شکار شدن [շեքար շոդա̈ն] 1) որս դառնալ, 2) անախորժ դրության մեջ ընկնել։

شکارچی [շեքարչի] որսորդ։

شکاردزد [շեքարդոզդ] որսագող։

شکارگاه [շեքարգահ] որսատեղի։

شکاری [շեքարի] որսորդական։ تفنگ شکاری [թոֆա̈նգե շեքարի] որսորդական հրացան։ هواپیمای شکاری [հա̈վափեյմայե շեքարի] կործանիչ-ինքնաթիռ։

شکاف [շեքաֆ] 1) ճեղք, ճեղքվածք, ճաք, 2) պատռվածք։ شکاف خوردن [շեքաֆ խորդա̈ն] ճեղքվել։ شکاف دادن [շեքաֆ դադա̈ն] ճեղքել։

شکاف‌اندازی [շեքաֆա̈նդազի] պառակտում, երկպառակություն։

شکافتگی [շեքաֆթեգի] ճեղքվածք, պատռվածք։

شکافتن [շեքաֆթա̈ն] ճեղքել, ճղել, պատռել։

شکافته [շեքաֆթե] ճեղքված, պատռված։

شکافدار [շեքաֆդար] ճեղք՝ ճաք ունեցող, ճեղքված, ճաքած։

شکاک [շա̈քքաք] 1) կասկածամիտ, կասկածող, 2) կասկածապաշտ։

شکاکی [շա̈քքաքի] 1) կասկածամտություն, 2) կասկածապաշտություն, սկեպտիցիզմ, 3) սկեպտիկ։

شکاکیون [շա̈քքաքիյուն] սկեպտիկներ։

شکاندن [շեքանդա̈ն] տե՛ս شکستن [շեքա̈սթա̈ն]։

شکایات [շեքայաթ] բողոքներ, գանգատներ։ Եզ. شکایت [շեքայա̈թ]։

شکایت [շեքայա̈թ] գանգատ, բողոք։ شکایت کردن [շեքայա̈թ քա̈րդա̈ն] բողոքել։

شکایت‌آمیز [շեքայա̈թամիզ] բողոքալից։

شکایت‌نامه [շեքայա̈թնամե] բողոքագիր։

شکدار [շա̈քդար] 1) անվստահ, 2) կասկածող, տատանվող։

شکر [շոքր] 1) փառք, փառաբանություն, 2) երախտագիտություն, գոհություն։ شکر کردن [շոքր քա̈րդա̈ն] շնորհակալություն հայտնել, երախտագիտության խոսքեր ասել։

شکر [շեքա̈ր] շաքարավազ։

شکراب [շեքա̈րաբ] շաքարաջուր։

شکرافشان [շեքա̈րա̈ֆշան] պերճախոս, քաղցրախոս։

شکرافشانی [շեքա̈րա̈ֆշանի] պերճախոսություն, քաղցրախոսություն։

شکرآمیز [շեքա̈րամիզ] շաքարախառն։

شکرآمیز [շոքրամիզ] շնորհակալական։

شکران [շոքրան] երախտագիտություն, շնորհակալություն, գոհունակություն։

شکرانه [շոքրանե] տե՛ս شکران [շոքրան]։

شکربادام [շեքա̈րբադամ] շաքարանուշ։

شکربار [շեքա̈րբար] 1) քաղցր, մեղրածոր, քաղցրաբույր, 2) քաղցրահնչյուն։

شکرخند [շեքա̈րխա̈նդ] 1) քաղցրաժպիտ, քաղցրածիծաղ, 2) տե՛ս شکرخنده [շեքա̈րխա̈նդե]։

شکرخنده [շեքա̈րխա̈նդե] քաղցր ժպիտ, քաղցր ծիծաղ։

شکرخواب [շեքա̈րխաբ] քաղցր քուն։

شکردان [շեքա̈րդան] շաքարաման։

شکردهان [շեքա̈րդա̈հան] 1) քաղցրախոս, 2) մեղրածոր։

شکرزبان [շեքա̈րզա̈բան] քաղցրալեզու։

شکرفروش [շեքա̈րֆորուշ] շաքարավաճառ։

شکرک [շեքա̈րա̈ք] շաքարակալում։ شکرک زدن (بستن) [շեքա̈րա̈ք զա̈դա̈ն (բա̈սթա̈ն)] շաքարակալել։

شکرگذار [շոքրգոզար] տե՛ս شکرگزار [շոքրգոզար]։

شکرگذاری [շոքրգոզարի] տե՛ս شکرگزاری [շոքրգոզարի]։

شکرگزار [շոքրգոզար] երախտապարտ, շնորհակալ։

شکرگزاری [շոքրգոզարի] երախտագիտություն, շնորհակալություն։

شکرلب [շեքա̈րլա̈բ] քաղցրաշուրթ։

شکری [շեքա̈րի] շաքարե, շաքարից պատրաստված։

شکرین [շեքա̈րին] 1) քաղցր, անուշ, 2) քնքուշ, 3) շաքարից պատրաստված։

شکست [շեքա̈սթ] 1) կոտրվեց, 2) կոտրեց, 3) բեկում, 4) պարտություն։ شکست خوردن [շեքա̈սթ խորդա̈ն] պարտվել։ شکست دادن [շեքա̈սթ դադա̈ն] հաղթել, պարտության մատնել։

شکست‌خورده [շեքա̈սթխորդե] պարտված։

شکستگی [շեքա̈սթեգի] 1) կոտրվածք, կոտրում, 2) բեկվածք, 3) անկումայնություն, 4) հոգնածություն։

شکستن [շեքա̈սթա̈ն] 1) կոտրել, 2) կոտրվել։

شکست‌ناپذیر [շեքա̈սթնափա̈զիր] անպարտելի, անհաղթահարելի։

شکستنی [շեքա̈սթա̈նի] դյուրաբեկ, փխրուն, ջարդվող։

شکسته [շեքա̈սթե] կոտրված, ջարդված։

شکسته‌بال [շեքա̈սթեբալ] 1) թևակոտր, մելամաղձոտ, 2) ճնշված, դժբախտ։

شکسته‌بند [շեքա̈սթեբա̈նդ] ոսկրաբույժ, ոնխչի։

شکسته‌خاطر [շեքա̈սթեխաթեր] հուզված, վրդովված։

شکسته‌خاطری [շեքա̈սթեխաթերի] հուզվածություն, վրդովվածություն։

شکسته‌دل [շեքա̈սթեդել] սրտաբեկ, վշտացած, դառնացած։

شکسته‌دلی [շեքա̈սթեդելի] տե՛ս شکسته‌خاطری [շեքա̈սթեխաթերի]։

شکسته‌زبان [շեքա̈սթեզա̈բան] թլվատ։

شکسته‌نفس [շեքա̈սթենա̈ֆս] համեստ, պարկեշտ։

شکسته‌نفسی [շեքա̈սթենա̈ֆսի] համեստություն, պարկեշտություն։

شکفتگی [շեքոֆթեգի] բողբոջում, փթթում։

شکفتن [շեքոֆթա̈ն] բողբոջել, փթթել։

شکفته [շեքոֆթե] բողբոջած, փթթած, բացված։

شکل [շեքլ] 1) ձև, կերպ, 2) կերպարանք, 3) դեմք։ Հոգ. اشکال [ա̈շքալ]։ شکل دادن [շեքլ դադա̈ն] ձևավորել, կազմավորել։ شکل گرفتن [շեքլ գերեֆթա̈ն] ձևավորվել, կազմավորվել։

شکلاً [շեքլա̈ն] ըստ ձևի՝ կերպարանքի, դեմքով, արտաքինապես։

شکلا [շոքոլա] շոկոլադ։

شکلاتی [շոքոլաթի] 1) շոկոլադի, շոկոլադային, 2) շոկոլադագույն, շագանակագույն։

شکل‌پذیر [շեքլփա̈զիր] 1) ձևավորելի, կերպավորելի, 2) պլաստիկ, դյուրաթեք։

شکلک [շեքլա̈ք] ծամածռություն։ شکلک درآوردن [շեքլա̈ք դա̈ր ավա̈րդա̈ն] ծամածռություն անել, դեմքը ծամածռել։

شکم [շեքա̈մ] փոր, որովայն։

شکم‌پاره [շեքա̈մփարե] որկրամոլ, որովայնամոլ։

شکم‌بند [շեքա̈մբա̈նդ] 1) աղեկապ, 2) իրանակալ, կորսետ։

شکمبه [շեքա̈մբե] փորոտիք։

شکم‌پایان [շեքա̈մփայան] կենդ. փորոտանիներ։

شکم‌پرست [շեքա̈մփա̈րա̈սթ] որկրամոլ, շատակեր։

شکم‌پرستی [շեքա̈մփա̈րա̈սթի] որկրամոլություն, շատակերություն։

شکم‌پرور [շեքա̈մփա̈րվա̈ր] տե՛ս شکم‌پرست [շեքա̈մփա̈րա̈սթ]։

شکم‌پروری [շեքա̈մփա̈րվա̈րի] տե՛ս شکم‌پرستی [շեքա̈մփա̈րա̈սթի]։

شکم‌چران [շեքա̈մչա̈րան] 1) ձրիակեր, 2) տե՛ս شکم‌پرست [շեքա̈մփա̈րա̈սթ]։

شکم‌چرانی [շեքա̈մչա̈րանի] 1) ձրիակերություն, 2) տե՛ս شکم‌پرستی [շեքա̈մփա̈րա̈սթի]։

شکمچه [շեքա̈մչե] անատ. 1) սրտախորշ, 2) խորշ (գլխուղեղի)։

شکم‌درد [շեքա̈մդա̈րդ] փորացավ։

شکم‌دله [շեքա̈մդա̈լե] տե՛ս شکم‌پرست [շեքա̈մփա̈րա̈սթ]։

شکم‌ران [շեքա̈մրան] բժշկ. լուծողական։

شکم‌روش [շեքա̈մրա̈վեշ] փորլուծություն, փորհարք։

شکم‌گرسنه [շեքա̈մգորոսնե] սոված։

شکم‌گرفته [շեքա̈մգերեֆթե] փորկապությամբ տառապող։

شکم‌گنده [շեքա̈մգոնդե] հաստափոր, ցցափոր։

شکمو [շեքա̈մու] տե՛ս شکم‌پرست [շեքա̈մփա̈րա̈սթ]։

شکمه [շեքա̈մե] տե՛ս شکمچه [շեքա̈մչե]։

شکن [շեքա̈ն] 1) ծալք, փոթ, կնճիռ, 2) խուճուճ, խոպոպ։

شکنبه [շեքա̈մբե] տե՛ս شکمبه [շեքա̈մբե]։

شکنج [շեքա̈նջ] տե՛ս شکن [շեքա̈ն]։

شکنجه [շեքա̈նջե] տանջանք, խոշտանգում, شکنجه دادن [շեքա̈նջե դադա̈ն] խոշտանգել, տանջել։ شکنجه کشیدن [շեքա̈նջե քեշիդա̈ն] խոշտանգման ենթարկվել։

شکنجه‌آمیز [շեքա̈նջեամիզ] տանջալի։

شکنندگی [շեքա̈նա̈նդեգի] փխրունություն, բեկունություն։

شکننده [շեքա̈նա̈նդե] 1) ջարդող, կոտրող, 2) կոտրվող, փխրուն, 3) ջախջախիչ։

شکوا [շեքվա] տե՛ս شکوه [շեքվե]։

شکور [շա̈քուր] երախտագետ, շնորհապարտ։

شکوشیون [շա̈քքոշիվա̈ն] լաց ու կոծ։

شکوفان [շեքուֆան, շոքուֆան] ծաղկող, փթթող, բողբոջուն։

شکوفائی [շոքուֆայի] ծաղկում, փթթում։

شکوفتن [շեքուֆթա̈ն] տե՛ս شکفتن [շեքոֆթա̈ն]։

شکوفنده [շեքուֆա̈նդե, շոքուֆա̈նդե] ծաղկող, բողբոջող։

شکوفه [շեքուֆե, շոքուֆե] բողբոջ։

شکوفیدن [շեքուֆիդա̈ն] տե՛ս شکفتن [շեքոֆթա̈ն]։

شکوه [շեքվե] գանգատ, բողոք։ شکوه کردن [շեքվե քա̈րդա̈ն] գանգատվել։

شکوه [շեքուհ] վախ, երկյուղ։

شکوه [շոքուհ] շուք, շքեղություն, պերճություն։

شکوه‌آمیز [շեքվեամիզ] գանգատախառն, գանգատով լի, տրտնջալի։

شکوهمند [շոքուհմա̈նդ] շքեղ. հանդիսավոր, վեհապանծ, փառահեղ։

شکوهمندی [շոքուհմա̈նդի] շքեղություն, վեհապանծություն, փառահեղություն։

شکوهیدن [շեքուհիդա̈ն] վախենալ, սարսափել։

شکوی [շեքվա] տե՛ս شکوه [շեքվե]։

شکی [շա̈քքի] կասկածոտ, կասկածամիտ։

شکیب [շա̈քիբ] տե՛ս شکیبائی [շա̈քիբայի]։

شکیبا [շա̈քիբա] համբերատար, տոկուն, համբերող։

شکیبائی [շա̈քիբայի] համբերություն, համբերատարություն, տոկունություն։

شکیبیدن [շա̈քիբիդա̈ն] համբերել, տոկալ։

شکیل [շա̈քիլ] 1) գեղեցիկ, սիրունատես, 2) դուրեկան, 3) բարեկազմ։

شگرف [շեգերֆ] 1) զարմանալի, հրաշալի, հազվագյուտ, 2) փառավոր, հոյակապ, 3) վիթխարի, վեհապանծ։

شگرفی [շեգերֆի] 1) զարմանալիություն, սքանչելիություն, 2) շքեղություն, պերճություն, 3) փառահեղություն, վեհապանծություն։

شگفت [շեգեֆթ] զարմանք, հիացում։

شگفت‌آمیز [շեգեֆթամիզ] զարմանալի, զարմանք առաջացնող, հիանալի։

شگفت‌انگیز [շեգեֆթա̈նգիզ] տե՛ս شگفت‌آمیز [շեգեֆթամիզ]։

شگفت‌زدگی [շեգեֆթզա̈դեգի] զարմացածություն, զարմացում, հիացում։

شگفت‌زده [շեգեֆթզա̈դե] զարմացած, հիացած, զարմանահար։

شگفتن [շեգեֆթա̈ն] զարմանալ, հիանալ։

شگفتی [շեգեֆթի] զարմանք, արմանք։

شگون [շոգուն] լավ նշան՝ նախանշան։

شل [շա̈լ] անդամալույծ, կաղ։

شل [շոլ] թույլ, ճլորած, ջլատ։

شلافه [շա̈լլաֆե] խառնակիչ՝ կռվամոլ՝ մանր ինտրիգան կին։

شلاق [շա̈լլաղ] մտրակ։

شلال [շելալ] մղղակում, կթնում, շուլալում։ شلال کردن [շելալ քա̈րդա̈ն] մղղակել, կթնել, շուլալել։

شلاله [շա̈լալե] ջրվեժ, կասկադ։

شلان‌شلان [շա̈լանշա̈լան] կաղալով։ شلان‌شلان رفتن [շա̈լանշա̈լան ռա̈ֆթա̈ն] կաղալով գնալ։

شلتاق [շելթաղ] 1) աղմուկ, գոռգոռոց, 2) անիրավություն, անարդարություն, 3) ամբարտավանություն։ شلتاق کردن [շելթաղ քա̈րդա̈ն] հիմարացնել, խաբել։

شلتوک [շա̈լթուք] բրինձը կեղևի մեջ։

شلختگی [շա̈լա̈խթեգի] փնթիություն։

شلخته [շա̈լա̈խթե] փնթի։

شلغم [շա̈լղա̈մ] շաղգամ։

شلنگ [շելենգ] մեծ քայլ։ شلنگ انداختن [շելենգ ա̈նդախթա̈ն] մեծ քայլ գցել։

شلوار [շա̈լվար] շալվար, տաբատ։

شلوغ [շոլուղ] 1) խառնակություն, իրարանցում, եռուզեռ, 2) շփոթ, 3) աղմուկ, գոռգոռոց։ شلوغ کردن [շոլուղ քա̈րդա̈ն] 1) աղմկել, գոռալ, 2) անկարգություն անել։

شل‌وول [շոլովել] թուլացած, ջլատ, ճլորած, գանդալոշ։

شلی [շա̈լի] կաղություն։

شلی [շոլի] թուլություն, ուժասպառություն։

شلیته [շա̈լիթե] 1) կարճ շրջազգեստ, 2) յուբկա։

شلیدن [շա̈լիդա̈ն] կաղալ։

شلیک [շելիք] համազարկ, հրաձգություն։ شلیک سلام [շելիքե սա̈լամ] հրավառություն։ شلیک کردن [շելիք քա̈րդա̈ն] կրակել, համազարկ տալ։

شلیل [շա̈լիլ] նեկտարագեղձ։

شم [շա̈մ(մ)] հոտառություն։ شم سیاسی [շա̈մմե սիյասի] քաղաքական հոտառություն։

شما [շոմա] Դուք։

شماتت [շա̈մաթա̈թ] 1) չարախնդություն, 2) կշտամբանք։ شماتت کردن [շա̈մաթա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) չարախնդալ, 2) կշտամբել։

شماتت‌آمیز [շա̈մաթա̈թամիզ] 1) չարախինդ, չարախնդաց, 2) պախարակիչ, պարսավելի։

شماتیک [շեմաթիք] սխեմատիկ։

شمار [շոմար] 1) թիվ, 2) համար, 3) հաշիվ։

شمارش [շոմարեշ] հաշվում, հաշվարկում, համրում։

شماره [շոմարե] 1) համար, 2) թիվ։

شماره‌زن [շոմարեզա̈ն] 1) համարադիր (գործիք), 2) համարադրող (անձ)։

شماره‌زنی [շոմարեզա̈նի] համարադրություն, համարագրություն, թվագրություն։

شماره‌گذار [շոմարեգոզար] համարադրող, համարադիր։

شماره‌گذاری [շոմարեգոզարի] թվագրություն, համարադրություն։ شماره‌گذاری کردن [շոմարեգոզարի քա̈րդա̈ն] համարակալել, համարադրել։

شماره‌گزار [շոմարեգոզար] տե՛ս شماره‌گذار [շոմարեգոզար]։

شماره‌گزاری [շոմարեգոզարի] տե՛ս شماره‌گذاری [շոմարեգոզարի]։

شماس [շա̈մմաս] սարկավագ։

شماطه [շա̈մմաթե] զարթուցիչ (ժամացույց)։ ساعت شماطه [սաաթե շամմաթե] զարթուցիչ (ժամացույց)։

شمال [շեմալ] հյուսիս։ شمال شرقی [շեմալե շարղի] հյուսիս արևելք, հյուսիսարևելյան։ شمال غربی [շեմալե ղարբի] հյուսիս արևմուտք, հյուսիսարևմտյան։

شمالا [շեմալան] հյուսիսային կողմից։

شمالی [շեմալի] հյուսիսային։

شمامه [շամամե] շամամ (սեխի մի տեսակ)։

شمان [շաման] 1) վախեցող, վախեցած, 2) հառաչող, լացող, հեծեծող։

شماندن [շամանդան] վախեցնել, ահաբեկել։

شمایل [շամայել] և شمائل [շամաել] սրբապատկեր, պատկեր։

شمایل پرست [շամայելփարասթ] պատկերապաշտ (սրբապատկերապաշտ)։

شمایل پرستی [շամայելփարասթի] պատկերների (սրբապատկերների) պաշտամունք։

شمایل ساز [շամայելսազ] պատկերագիր (սրբերի), սրբանկարիչ։

شمایل سازی [շամայելսազի] պատկերանկարչություն (սրբերի), սրբանկարչություն։

شمایم [շամայեմ] և شمائم [շամաեմ] անուշահոտություններ։ Եզ. شمیمه [շամիմե]։

شمخال [շամխալ] մուշկետ, հին պատրույգավոր հրացան։

شمخالچی [շամխալչի] մուշկետավոր, հրացանակիր (զինվոր)։

شمد [շամադ] սավան։

شمر [շեմր] 1) Շեմր (շիաների իմամ Հոսեյնին սպանողի անունը), 2) փխբ. չարագործ, վիժվածք, ճիվաղ, վայրագ։

شمردن [շեմորդան] 1) հաշվել, թվել, 2) համարել։

شمرده [շեմորդե] 1) հաշված, համարված, 2) հստակ, պարզորոշ։

شمرور [շեմրվար] գազանաբար, անողորմաբար, դաժանորեն։

شمس [շամս] արեգակ։

شمسی [շամսի] արեգակնային։ منظومهٔ شمسی [մանզումեյե շամսի] արեգակնային համակարգ։

شمش [շեմշ] ձույլ, ձուլակտոր։ شمش طلا [շեմշե թալա] ոսկու ձուլակտոր։

شمشاد [շեմշադ] բուս. տոսախ։

شمشه [շեմշե] ձող, ձողաքանոն։

شمشیر [շամշիր] թուր, սուսեր։

شمشیرباز [շամշիրբազ] սուսերամարտիկ։

شمشیربازی [շամշիրբազի] սուսերամարտ, սուսերախաղ։

شمشیری [շամշիրի] սուսերաձև։

شمع [շամ'] մոմ։

شمعدان [շամ'դան] մոմակալ։

شمعدانی [շամ'դանի] բուս. խորդենի։

شمن [շաման] 1) կռապաշտ, հեթանոս, 2) բուդդայական կամ բրահմայական քուրմ։

شموم [շամում] հոտավետ, անուշահոտ։

شمه [շեմմե] մի քիչ, մի փոքր, համառոտ։

شمیدن [շամիդան] I 1) վախենալ, սարսափել, 2) զարմանալ, 3) անհանգստանալ։

شمیدن [շամիդան] II հոտոտել։

شمیز [շոմիզ] թղթապանակ, ստվարաթղթե կազմ։

شمیم [շամիմ] հոտավետ, բուրավետ, անուշահոտ։

شمیله [շամիլե] բնածին հատկություն։

شن [շեն] ավազ, մանրախիճ։

شنا [շենա] լող։ شنا کردن [շենա քարդան] լողանալ, լող տալ։ شنای آزاد [շենայե ազադ] ազատ ոճի լող։ شنای قورباغه [շենայե ղուրբաղե] գորտնալող, բրաս։

شناخت [շենախթ] 1) իմացություն, 2) գիտելիք, 3) ճանաչում։

شناختن [շենախթան] ճանաչել։

شناس [շենաս] 1) ծանոթ, 2) որպես բարդության 2-րդ եզր՝ գիտակ, իմացող։ ایران شناس [իրանշենաս] իրանագետ։

شناساندن [շենասանդան] ծանոթացնել, ճանաչել տալ։

شناسانده [շենասանանդե] ծանոթացնող, ներկայացնող։

شناسائی [շենասաի] 1) ծանոթություն, ծանոթացում, 2) ճանաչում, ընդունում։ پرواز شناسائی [փարվազե շենասաի] հետախուզական թռիչք։ شناسائی حقوقی [շենասաիյե հողուղի] փաստական՝ իրավական ճանաչում։

شناسنامه [շենասնամե] անձնագիր։

شناعت [շանաաթ] 1) նողկալիություն, 2) նողկալի՝ զզվելի՝ զարշելի արարք, 3) ադտեղություն, ապականություն։

شناگر [շենագար] լողորդ։

شناگری [շենագարի] լող։

شناور [շենավար] 1) լողորդ, 2) լողացող։

شنایع [շանայե'] 1) խայտառակություններ, 2) նողկալի՝ զզվելի՝ զարշելի արարքներ։ Եզ. شنیعه [շանիե']։

شنبلیله [շամբալիլե] բուս. հերբնուկ։

شنبه [շամբե] շաբաթ։

شنجار [շանջար] բուս. շիխար, եղնալեզու, կավամխիակ։

شندرغاز [շենդերղազ] գրոշներ, չնչին գումար։

شنزار [շենզար] ավազուտ։

شنفتن [շենոֆթան] տե՛ս شنیدن [շենիդան]։

شنکش [շենքեշ] փոցխ։

شنکشی [շենքեշի] փոցխում։

شنگ [շանգ] գեղեցիկ, քնքուշ։

شنگرف [շանգարֆ] խրուկ, կարմիր որթ։

شنگرفی [շանգարֆի] կարմիր, կարմրագույն։

شنگول [շանգուլ] 1) ուրախ, աշխույժ, խնդալից, 2) քեֆով, քեֆը տեղը։

شنگیدن [շանգիդան] ուրախանալ, զվարճանալ։

شنل [շենել] շինել (զինվորական)։

شنوا [շենավա] լսող։

شنوائی [շենավաի] լսողություն։

شنونده [շենավանդե] 1) ունկնդիր, 2) լսող։

شنی [շենի] ավազոտ, ավազային, ավազածածկ։ ساحل شنی [սահելե շենի] ավազոտ ափ։

شنیدن [շենիդան] լսել, ունկնդրել։

شنیدنی [շենիդանի] 1) ուշադրության արժանի, 2) հետաքրքիր, 3) զարմանալի։ اخبار شنیدنی [ախբարե շենիդանի] հետաքրքիր՝ ուշագրավ լուրեր։

شنیده [շենիդե] լսած։

شنیع [շանի'] նողկալի, զարշելի, ժպիրհ, գազրելի։

شنیعه [շանի'ե] 1) նողկալիություն, գազրելիություն, ստորություն, 2) նողկալի՝ գազրելի՝ ստոր արարք։ Հոգ. شنایع [շանայե']։

شنیل [շենիլ] տեխ. 1) թրթուր, 2) թրթուրաձև լայն շղթա։

شنیلدار [շենիլդար] տեխ. թրթուրավոր։ تراکتور شنیلدار [թերաքթորե շենիլդար] թրթուրավոր տրակտոր։

شوارع [շավարե'] ճանապարհներ, պողոտաներ։ Եզ. شارع [շարե']։ وزارت طرق و شوارع [վեզարաթե թորող վա շավարե'] հաղորդակցության ճանապարհների մինիստրություն։

شوالیه [շովալիյե] ասպետ։ عهد شوالیه [ահդե շովալիյե] ասպետական՝ ասպետի դար։

شواهد [շավահեդ] 1) վկաներ, 2) փաստեր։ Եզ. شاهد [շահեդ]։ شواهدی در دست هست [շավահեդի դար դասթ հասթ] փաստեր կան ձեռքի տակ։

شوائب [շավաեբ] և شوایب [շավայեբ] տե՛ս եզ. شایبه [շայեբե]։

شوخ [շուխ] 1) կատակասեր, զվարճասեր, 2) ուրախ, 3) խեղկատակ։

شوخچشم [շուխչեշմ] անպատկառ, լիրբ։

شوخچشمی [շուխչեշմի] անպատկառություն, լրբություն։

شوخدیده [շուխդիդե] տե՛ս شوخچشم [շուխչեշմ]։

شوخرنگ [շուխռանգ] 1) վառ (գույն), 2) ուրախ (գույն), 3) աչք ծակող։

شوخطبع [շուխթաբ'] 1) զվարթաբարո, ուրախասեր, 2) սրամիտ, սրախոս, կատակասեր։

شوخطبعی [շուխթաբ'ի] 1) ուրախություն, զվարճախոսություն, զվարճաբարոյություն, զվարթաբարոյություն, 2) սրամտություն։

شوخ وشنگ [շուխոշանգ] 1) սրախ ու զվարթ, 2) կատակասեր։

شوخی [շուխի] կատակ։ شوخی کردن [շուխի քարդան] կատակել, կատակ անել։ شوخی بی مزه [շուխիյե բիմազե] անհամ կատակ։

شوخی بردار [շուխիբարդար] կատակային, կատակի։ این کار شوخی بردار نیست [ին քար շուխիբարդար նիսթ] սա կատակի՝ հանաք բան չէ։

شور [շոուր] 1) քննարկում, 2) խորհրդակցություն, 3) օրինագծի ընթերցում (պառլամենտում)։ مورد شور قرار دادن [մոուրեդե շոուր ղարար դադան] քննարկման ենթարկել։ شور دوم [շոուրե դովվոմ] օրինագծի 2-րդ ընթերցում (պառլամենտում)։

شور [շուր] I աղի։ آب شور [աբե շուր] աղի ջուր։ چشم شور [չեշմե շուր] չորաչք։

شور [շուր] II 1) հուզում, իրարանցում, 2) հակում, 3) սեր, 4) տաքարյունություն, դյուրաբորբոքություն, 5) եռանդ։

شوری և شورا [շոուրա] 1) խորհուրդ, 2) խորհրդակցություն։ شورای امنیت [շոուրայե ամնիյաթ] Անվտանգության Խորհուրդ։ شورای تعاون اقتصادی [շոուրայե թաավոնե էղթեսադի] Տնտեսական փոխօգնության խորհուրդ։ شورای دفاع ملی [շոուրայե դեֆա'է մելլի] Ազգային պաշտպանության խորհուրդ։ شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی [շոուրայե ալիյե էթթեհադե ջամահիրե շոուրավիյե սոսիալիսթի] ՍՍՀՄ Գերագույն Սովետ։ شورای مرکزی اتحادیه‌های کارگری اتحاد شوروی [շոուրայե մարքազիյե էթթեհադիյեհայե քարգարիյե էթթեհադե շոուրավի] ՀԱՄԿԽ (Համամիութենական Արհեստակցական Միությունների Կենտրոնական Խորհուրդ)։ مجلس شورای ملی [մաջլեսե շոուրայե մելլի] Ազգային խորհրդի մեջլիս (պառլամենտ)։

شوراندن [շուրանդան] և شورانیدن [շուրանիդան] 1) գրգռել, հուզել, 2) ապստամբեցնել, խառնակել, ոտքի հանել։

شورانگیز [շուրանգիզ] խռովահույզ, գրգռիչ, հուզիչ։

شوربا [շուրբա] արգանակ, ապուր, փափ։

شوربخت [շուրբախթ] դժբախտ։

شوربختی [շուրբախթի] դժբախտություն, անբախտություն։

شورچشم [շուրչեշմ] 1) չորաչք, 2) չարաչք։

شورستان [շուրեսթան] 1) աղուտներ, 2) աղապատուկ դաշտ։

شورش [շուրեշ] ապստամբություն, խռովություն

شورش طلب [շուրեշթալաբ] ապստամբ, խռովարար։

شورشی [շուրեշի] ապստամբ, խռովարար(ական)։

شورطالع [շուրթալե'] տե՛ս شوربخت [շուրբախթ]։

شورمزه [շուրմազե] աղի, շոռավուն։

شوروا [շուրվա] տե՛ս شوربا [շուրբա]։

شوروی [շոուրավի] սովետական։ اتحاد شوروی [էթթեհադե շոուրավի] Սովետական Միություն։ حکومت شوروی [հոքումաթե շոուրավի] սովետական իշխանություն՝ կառավարություն։ دولت شوروی [դոուլաթե շոուրավի] սովետական կառավարություն՝ պետություն։

شوره [շուրե] 1) գլխի թեփ, 2) աղի, աղային։

شوره‌زار [շուրեզար] աղուտ, աղային ու անջրդի վայր։

شوری [շոուրա] տե՛ս شورا [շոուրա]։

شوری [շուրի] աղիություն, շոռություն։

شوریدگی [շուրիդեգի] 1) հուզմունք, շփոթություն, 2) սիրահարվածություն, 3) խելագարություն։

شوریدن [շուրիդան] 1) ապստամբել, 2) հուզվել, անհանգստանալ, 3) խռովել, 4) հուզել, գրգռել, ապստամբեցնել, ոտքի հանել։

شوریده [շուրիդե] 1) հուզված, 2) ապստամբած, 3) խելացնոր։

شوریده‌بخت [շուրիդեբախթ] դժբախտ, չարաբախտ։

شوریده‌خاطر [շուրիդեխաթեր] 1) տխուր, մռայլ, մելամաղձոտ, 2) հուզված, 3) խելացնոր։

شوریده‌روزگار [շուրիդերուզեգար] 1) խեղճ, անօգնական, 2) տե՛ս شوریده‌بخت [շուրիդեբախթ]։

شوسه [շուսե, շոսե] խճուղի։

شوشکه [շուշքե] թուր։

شوفر [շոֆեր] վարորդ։

شوفری [շոֆերի] վարորդություն։

شوق [շոուղ] 1) փափագ, իղձ, բաղձանք, ցանկություն, 2) եռանդ, 3) կիրք։

شوق انگیز [շոուղանգիզ] 1) ոգեշունչ, 2) ոգեշնչող, ոգևորող։

شوک [շոուք] փուշ, փշենի։ شوک مبارک [շոուքե մոբարաք] փշե պսակ։

شوکت [շոուքաթ] 1) շուք, շքեղություն, փառավորություն, պերճություն, վսեմություն, 2) հզորություն։

شوکران [շոուքարան] բուս. մոլեխինդ, 2) թունավոր, թույն։

شوکولا [շուքոլա] շոկոլադ։

شوکولات [շուքոլաթ] շոկոլադ։

شوم [շում] 1) չարաբաստիկ, 2) չարաբախտ, բամբախտ։

شوم‌بخت [շումբախթ] դժբախտ, անիծյալ։

شومری [շումերի] 1) շումերացի, 2) շումերական, 3) շումերերեն։

شومی [շումի] 1) վատ նախանշան, 2) չարաբախտություն, չարաբաստիկություն։

شوند [շավանդ] 1) պատճառ, շարժառիթ, 2) հանգամանք։

شوهر [շոուհար] ամուսին։ شوهر دادن [շոուհար դադան] ամուսնացնել։ شوهر کردن [շոուհար քարդան] ամուսնանալ։

شوهرخواهر [շոուհարխահար] քրոջ ամուսին՝ փեսա։

شوهردار [շոուհարդար] 1) ամուսնացած, ամուսին ունեցող, 2) ամուսնուն հոգացող։

شوهرداری [շոուհարդարի] 1) ամուսնություն (կնոջ), ամուսնացած լինելը, 2) ամուսնու նկատմամբ հոգացողություն։ شوهرداری کردن [շոուհարդարի քարդան] ամուսնու նկատմամբ հոգացողություն ցուցաբերել։

شوی [շույ] ամուսին։ Տե՛ս شوهر [շոուհար]։

شوید [շեվիդ] բուս. սամիթ։

شوئیدن [շուիդան] լվանալ։

شه [շահ] տե՛ս شاه [շահ]։

شهاب [շեհաբ, շոհաբ] 1) վայր ընկնող աստղ՝ ասուպ, 2) կրակ, բոց, 3) վառ աստղ։

شهادت [շահադաթ] 1) վկայություն, 2) նահատակություն։ شهادت دادن [շահադաթ դադան] վկայություն տալ։ به شهادت رسیدن [բեշահադաթ ռասիդան] նահատակվել։

شهادتجو(ی) [շահադաթջու(յ)] անձնազոհ, անձնվեր։

شهادتگاه [շահադաթգահ] նահատակության վայր։

شهادتنامه [շահադաթնամե] 1) վկայագիր, 2) վկայական։

شهامت [շահամաթ] 1) քաջություն, 2) վեհություն, 3) մեծահոգություն։

شهباز [շահբազ] մեծ բազե։

شهبال [շահբալ] տե՛ս شاه‌بال [շահբալ]։

شهبانو [շահբանու] թագուհի։

شهپر [շահփար] թևի ամենաերկար փետուրը, ծայրափետուր (թռչունների)։

شهد [շահդ] 1) մեղր, 2) նեկտար, 3) քաղցրություն։

شهدا [շոհադա] նահատակներ։ Եզ. شهید [շահիդ]։

شهر [շահր] քաղաք։

شهرآرائی [շահրարայի] քաղաքի տոնական զարդարում։

شهرآشوب [շահրաշուբ] 1) հասարակական հանգիստը խանգարող, 2) փխբ. գեղեցկուհի։

شهربانی [շահրբանի] ոստիկանատուն։

شهربند [շահրբանդ] 1) քաղաքի պարիսպներ, 2) բանտ, 3) բանտարկյալ։

شهرپناه [շահրփանահ] քաղաքի շրջապարիսպներ կամ ամրություններ։

شهرت [շոհրաթ] համբավ, հռչակ։

شهرتاش [շահրթաշ] համաքաղաքացի, հայրենակից։

شهرت‌پرست [շոհրաթփարասթ] փառամոլ, փառասեր։

شهرت‌پرستی [շոհրաթփարասթի] փառամոլություն, փառասիրություն։

شهرت‌شعار [շոհրաթշեար] հռչակավոր, փառապանծ,

شهرت‌گزین [շոհրաթգոզին] տե՛ս شهرت‌پرست [շոհրաթփարասթ]։

شهردار [շահրդար] քաղաքագլուխ։

شهرداری [շահրդարի] քաղաքապետարան, մունիցիպալիտետ։

شهرسازی [շահրսազի] քաղաքաշինություն։

شهرستان [շահրեսթան] նահանգ, վարչական շրջան։

شهرک [շահրաք] փոքր քաղաք, ավան։

شهرنشین [շահրնեշին] 1) քաղաքի բնակիչ, քաղաքաբնակ, 2) քաղաքացի։

شهروند [շահրվանդ] քաղաքացի։ Հոգ. شهروندان [շահրվանդան]։

شهروندان [շահրվանդան] քաղաքացիներ։

شهره [շոհրե] տե՛ս شهرت [շոհրաթ]։

شهری [շահրի] 1) քաղաքային, 2) քաղաքում բնակվող, քաղաքաբնակ։

شهریار [շահրիյար] թագավոր, ինքնակալ]։

شهریاری [շահրիյարի] 1) արքայական, 2) թագավորություն։

شهریور [շահրիվար] շահրիվար (պարսկական տոմարի 8-րդ ամիսը)։

شهریه [շահրիյե] 1) ամսական աշխատավարձ, 2) ամսական ուսման վարձ, 3) ամսական ուսանողական թոշակ։

شهلا [շահլա] 1) կապտաչյա, 2) շիլ, շլակն։

شهله‌وشهید [շահլեոշահիդ] կիսամեռ աստիճանի ծեծված։ شهله و شهید کردن [շահլեոշահիդ քարդան] մինչև կիսամեռ աստիճանի ծեծել։

شهنشاه [շահանշահ] տե՛ս شاهنشاه [շահանշահ]։

شهنشاهی [շահանշահի] տե՛ս شاهنشاهی [շահանշահի]։

شهوار [շահվար] տե՛ս شاهوار [շահվար]։

شهوانی [շահվանի] 1) կրքային, 2) կրքոտ, վավաշոտ։

شهوانیت [շահվանիյյաթ] վավաշոտություն, տռփոտություն, հեշտասիրություն։

شهوت [շահվաթ] կիրք, տռփանք, վավաշոտություն։ Հոգ. شهوات [շահավաթ]։

شهوت‌آلود(ه) [շահվաթալուդ(ե)] զգայական, կրքոտ, ցանկասեր, վավաշոտ։

شهوت‌آمیز [շահվաթամիզ] տե՛ս شهوت‌آلود(ه) [շահվաթալուդ(ե)]։

شهوت‌انگیز [շահվաթանգիզ] գրգռող, գրգռիչ (կիրք, ցանկություն)։

شهوت‌بار [շահվաթբար] տե՛ս شهوت‌آلود(ه) [շահվաթալուդ(ե)]։

شهوت‌پرست [շահվաթփարասթ] վավաշոտ, զգայասեր, տռփոտ, հեշտասեր։

شهوت‌پرستی [շահվաթփարասթի] վավաշոտություն, զգայապաշտություն, հեշտասիրություն։

شهوت‌ران [շահվաթրան] տե՛ս شهوت‌پرست [շահվաթփարասթ]։

شهوت‌رانی [շահվաթրանի] տե՛ս شهوت‌پرستی [շահվաթփարասթի]։

شهوتی [շահվաթի] վավաշոտ, տռփոտ, ցանկասեր, հեշտասեր, կրքոտ։

شهود [շոհուդ] I վկաներ, փաստեր։ Եզ. شاهد [շահեդ]։

شهود [շոհուդ] II 1) հայեցություն, հայեցողություն, 2) ներըմբռնում, ներըմբռնողություն, ինտուիցիա, 3) վկայություն։

شهی [շահի] 1) ցանկալի, համեղ, 2) արքայական։

شهید [շահիդ] նահատակ։ Հոգ. شهدا [շոհադա]։

شهیدپرور [շահիդփարվար] հերոսական ու անձնազոհ մարտիկներ դաստիարակող։

شهیر [շահիր] հռչակավոր, անվանի։

شی [շեյ] իր, առարկա։ Հոգ. اشیاء [աշյա]։

شیاد [շայյադ] խաբեբա, շառլատան։

شیادانه [շայյադանե] 1) խաբեությամբ, շառլատանությամբ, 2) խարդախորեն, խարդախաբար։

شیادی [շայյադի] խաբեություն, շառլատանություն։

شیار [շիյար] 1) հերկած հող, 2) ակոս, 3) կորվածք, ծերպ։ شیار کردن [շիյար քարդան] հերկել։

شیاطین [շայաթին] սատանաներ։ Եզ. شیطان [շեյթան]։

شیاع [շիյա'] 1) տարածում, ընդլայնում, 2) ուղեկցում, հետևում։ بمرحلهٔ شیاع رسیدن [բե մարհալեյե շիյա' ռեսիդան] տարածվել, հանրահայտ դառնալ։

شیب [շիբ] 1) թեքում, 2) զառիվայր, 3) զառիվեր։

شیپور [շեյփուր] շեփոր։

شیپورچی [շեյփուրչի] շեփորահար, փողհար։

شیپورزن [շեյփուրզան] տե՛ս شیپورچی [շեյփուրչի]։

شیخ [շեյխ] 1) պատկառելի ծերունի, շեյխ, 2) ցեղապետ (մուսուլմանական), 3) սուֆիական առաջնորդ, 4) քրդական աշիրաթի առաջնորդ։ Հոգ. شیوخ [շոյուխ] և مشایخ [մաշայեխ]։

شیخ‌الاسلام [շեյխօլէսլամ] մուսուլմանական համայնքի գերագույն առաջնորդ։

شیخ‌السفرا [շոյխօսսոֆարա] դիվանագիտական կորպուսի ավագ։

شید [շեյդ] խաբեություն, խարդախություն։

شید [շիդ] 1) լույս, փայլատակում, 2) արև, 3) փայլատակող, ճաճանչափայլ։

شیدا [շեյդա] 1) սիրուց խելագար, 2) խելակորույս, 3) սիրահարված։

شیدائی [շեյդաի] խելացնոր սիրահարվածություն։

شیر [շիր] I կաթ։ شیر بریده [շիրե բորիդե] կտրված կաթ։ شیرخام [շիրե խամ] հում՝ չեռացրած կաթ։ شیرخشک [շիրե խոշք] չոր կաթ։ شیر عسلی [շիրե ասալի] խտացրած կաթ։

شیر [շիր] II առյուծ։ شیر ژیان [շիրե ժիյան] կատաղի առյուծ։

شیر [շիր] III ծորակ։

شیرازه [շիրազե] գրքի երիզը, ժապավենաթել (գրքի կոնակը կազմող, թերթիկները միացնող)։

شیرازه‌بند [շիրազեբանդ] կազմարար, բրյուշյուրող։

شیرازه‌بندی [շիրազեբանդի] կազմարարություն, բրյուշյուրում։

شیرآسا [շիրասա] առյուծանման, առյուծակերպ։

شیرافکن [շիրաֆքան] առյուծընկեց, քաջարի, անվեհեր։

شیرانه [շիրանե] առյուծաբար, քաջաբար։

شیربچه [շիրբաչչե] կորյուն։

شیربرنج [շիրբերենջ] կաթնապուր։

شیربها [շիրբահա] կաթնագին, կալիմ։

شیرجه [շիրջե] ջրացատկ, սուզում։

شیرخشت [շիրխեշթ] գազպե, մանանա։

شیرخوار [շիրխար] կրծքի երեխա, ծծկեր։

شیرخوارگاه [շիրխարգահ] մանկամսուր (ծծկեր երեխայի համար)։

شیردار [շիրդար] 1) կաթնատու, 2) կաթով, 3) կաթնառատ։

شیردان [շիրդան] որովայնախոռոչ, խախացոց, շրդան։

شیردل [շիրդել] առյուծասիրտ, քաջ, արի։

شیردلی [շիրդելի] քաջություն, խիզախություն, անվեհերություն։

شیردوش [շիրդուշ] կթվոր։

شیردوشه [շիրդուշե] կովկիթ, կով կթելու աման։

شیردوشی [շիրդուշի] կթում, կիթ։

شیرده [շիրդեհ] 1) դայակ, 2) կաթնատու։

شیرزنه [շիրզանե] խնոցի։

شیرزور [շիրզուր] առյուծի ուժ ունեցող։

شیرزهره [շիրզահրե] իբր առյուծի լեղի ունեցող՝ անվեհեր, համարձակ։

شیرشکر [շիրշեքար] շաքարաջուր։

شیرفروش [շիրֆրուշ] կաթնավաճառ։

شیرفروشی [շիրֆրուշի] 1) կաթնավաճառք, 2) կաթի խանութ։

شیرفهم [շիրֆահմ] դժվարությամբ հասկացնելը։ شیرفهم کردن [շիրֆահմ քարդան] դժվարությամբ հասկացնել՝ գլուխը մտցնել։

شیرقهوه [շիրղահվե] կաթով սուրճ։

شیرقهوه‌ای [շիրղահվեի] բաց սրճագույն։

شیرگیا(ه) [շիրգիյա(հ)] բուս. կաթնուկ։

شیرمال [շիրմալ] կաթնահունց։

شیرمایه [շիրմայե] կաթնաշիճուկ։

شیرمرد [շիրմարդ] 1) քաջ, արի, 2) հերոս։

شیروانی [շիրվանի] թիթեղյա կտուր։

شیروخورشید [շիրոխորշիդ] առյուծ և արև (Իրանի նախկին գերբը)։

شیره [շիրե] 1) հյութ, 2) խտացրած հյութ, 3) ափիոնի այրվածք։

شیره‌ای [շիրեի] թմրամոլ, ափիոնի խտացված հյութը ծխող։

شیره‌پز [շիրեփազ] հյութեր պատրաստող։

شیره‌پزخانه [շիրեփազխանե] հյութեր պատրաստելու կրպակ։

شیره‌دار [շիրեդար] հյութեղ։

شیره‌کش [շիրեքեշ] ափիոն ծխող։

شیره‌کش‌خانه [շիրեքեշխանե] ափիոնամոլների որջարան։

شیری [շիրի] 1) կաթի, 2) կաթնագույն, սպիտակ։ دندان شیری [դանդանե շիրի] կաթնատամ։

شیرین [շիրին] քաղցր։

شیرین‌ادا [շիրինադա] 1) քաղցրաձայն, 2) լավ շարժուձև ունեցող։

شیرین‌بیان [շիրինբայան] բուս. մատուտակ (քաղցրարմատ խոտաբույս)։

شیرین‌زبان [շիրինզաբան] քաղցրալեզու։

شیرین‌زبانی [շիրինզաբանի] 1) պերճախոսություն, ճարտասանություն, 2) քաղցրախոսություն, անուշախոսություն, 3) հաճոյախոսություն։

شیرین‌سخن [շիրինսոխան] տե՛ս شیرین‌زبان [շիրինզաբան]։

شیرین‌شمایل [շիրինշամայել] գուրեկան, հաճելի, սիրուն, նրբագեղ։

شیرین‌طبع [շիրինթաբ'] քաղցրաբարո։

شیرینک [շիրինաք] ցան (երեխաների մարմնի վրա), բշտիկներ։

شیرین‌کار [շիրինքար] 1) ուրախ՝ զվարթ մարդ, 2) կատակասեր, կատակող, 3) սրամիտ, սրախոս, 4) օյինբազ։

شیرین‌کاری [շիրինքարի] 1) ուրախություն, 2) կատակում, 3) զվարճախոսություն, 4) օյինբազություն։

شیرین‌کام [շիրինքամ] հաջողակ, բախտավոր։

شیرین‌کلام [շիրինքալամ] քաղցրախոս, քաղցրաբան։

شیرین‌گفتار [շիրինգոֆթար] տե՛ս شیرین‌زبان [շիրինզաբան]։

شیرین‌لب [շիրինլաբ] քաղցրաշուրթ։

شیرین‌مزه [շիրինմազե] քաղցրահամ։

شیرین‌مقال [շիրինմաղալ] տե՛ս شیرین‌زبان [շիրինզաբան]։

شیرینی [շիրինի] 1) քաղցրություն, 2) քաղցրավենիք, հրուշակեղեն։ Հոգ. شیرینیجات [շիրինիջաթ]։

شیرینی‌آلات [շիրինիալաթ] 1) քաղցրեղեն, քաղցրավենիք, 2) հրուշակեղեն։

شیرینی‌پز [շիրինիփազ] հրուշակագործ։

شیرینی‌پزخانه [շիրինիփազխանե] հրուշակեղենի գործարան։

شیرینی‌پزی [շիրինիփազի] հրուշակեղենի արտադրություն։ کارخانهٔ شیرینی‌پزی [քարխանեյե շիրինիփազի] հրուշակեղենի գործարան։

شیرینی‌جات [շիրինիջաթ] տե՛ս شیرینی‌آلات [շիրինիալաթ]։

شیرینی‌دوست [շիրինիդուսթ] քաղցրակեր, քաղցրավենիք սիրող։

شیرینی‌ساز [շիրինիսազ] տե՛ս شیرینی‌پز [շիրինիփազ]։

شیرینی‌سازی [շիրինիսազի] տե՛ս شیرینی‌پزی [շիրինիփազի]։

شیرین‌فروش [շիրինֆրուշ] հրուշակեղենավաճառ։

شیرین‌فروشی [շիրինֆրուշի] հրուշակեղենի խանութ։

شیشک [շիշաք] միամյա գառ։

شیشکی [շիշաքի] ճայթուկ։

شیشه [շիշե] 1) ապակի, 2) սրվակ, 3) շիշ։

شیشه‌آلات [շիշեալաթ] ապակեղեն։

شیشه‌انداز [շիշեանդազ] տե՛ս شیشه‌بر [շիշեբոր]։

شیشه‌ای [շիշեի] ապակյա։

شیشه‌بر [շիշեբոր] ապակեգործ, ապակեկտրիչ։

شیشه‌بری [շիշեբորի] ապակեգործություն։

شیشه‌بند [շիշեբանդ] ապակեպատ։

شیشه‌ساز [շիշեսազ] 1) ապակեգործ, 2) ապակի փչող։

شیشه‌سازی [շիշեսազի] ապակեգործություն, ապակու արտադրություն։

شیشه‌گر [շիշեգար] տե՛ս شیشه‌ساز [շիշեսազ] նշան. 1, 2։

شیشه‌گری [շիշեգարի] ապակեգործություն։

شیشه‌گون [շիշեգուն] տե՛ս شیشه‌مانند [շիշեմանանդ]։

شیشه‌مانند [շիշեմանանդ] 1) ապակենման, ապակեձև, ապակեկերպ, 2) ապակեփայլ։

شیطان [շեյթան] սատանա։ Հոգ. شیاطین [շայաթին]։ بچهٔ شیطان [բաչչեյե շեյթան] սատանի ճուտ, չարաճճի երեխա։

شیطان‌صفت [շեյթանսեֆաթ] դիվային, սատանայական, չարանենգ։

شیطانی [շեյթանի] սատանայական։

شیطنت [շեյթանաթ] 1) չարաճճիություն, չարություն, 2) սատանայություն։ شیطنت کردن [շեյթանաթ քարդան] չարաճճիություն՝ սատանայություն անել։

شیطنت‌آمیز [շեյթանաթամիզ] խորամանկ, չարաճճի։ تبسم شیطنت‌آمیز [թաբասոմե շեյթանաթամիզ] խորամանկ՝ չարաճճի ժպիտ։

شیعه [շի'ե] շիա, Ալիի հետևորդները (Մահմեդական աղանդ)։ اهل شیعه [ահլե շի'ե] շիա (ներ)։

شیعی [շի'ի] 1) շիական, 2) շիա։

شیفتگی [շիֆթեգի] 1) հրապուրանք, հմայում, թովչանք, 2) հիացում։

شیفتن [շիֆթան] հմայել, դյութել, դմայլեցնել, հրապուրել։

شیفته [շիֆթե] 1) կախարդված, հմայված, դյութված, հափշտակված, 2) երկրպագու, 3) պաշտող։

شیک [շիք] շքեղ, գեղեցիկ, հոյակապ, պճնագեղ։

شیک‌پوش [շիքփուշ] շքեղ հագնվող։

شیلات [շիլաթ] ձկնարդյունաբերություն։

شیمه [շիմե] բնավորություն, բնույթ, խառնվածք։

شیمی [շիմի] քիմիա։ شیمی آلی [շիմիյե ալի] օրգանական քիմիա։ شیمی معدنی [շիմիյե մա'դանի] անօրգանական քիմիա։

شیمیائی [շիմիյայի] քիմիական։ انفعالات شیمیائی [ենֆե'ալաթե շիմիյայի] քիմիական ռեակցիաներ։ مواد شیمیائی [մավադդե շիմիյայի] քիմիական պատրաստուկ՝ նյութեր։

شیوا [շիվա] պերճախոս։

شیوائی [շիվայի] պերճախոսություն, խոսքի նրբագեղություն։

شیوع [շոյու'] տարածում, հրապարակում։ شیوع یافتن [շոյու' յաֆթան] տարածվել։

شیون [շիվան] լաց, կոծ, վայնասուն։

شئون [շո'ուն] 1) բնագավառներ, 2) արժանապատվություն, 3) հեղինակություն։ شئون مختلف زندگی اجتماعی [շո'ունե մոխթալեֆե զենդեգիյե եջթեմա'ի] հասարակական կյանքի տարբեր բնագավառները։

شئونات [շո'ունաթ] 1) տե՛ս եզ. شأن [շա'ն], 2) տե՛ս شئون [շո'ուն]։

شیوه [շիվե] 1) եղանակ, մեթոդ, գործելակերպ, 2) սովորություն։

شیوه‌ای [շիվեի] տե՛ս شیوه‌گر [շիվեգար]։

شیوه‌باز [շիվեբազ] 1) տե՛ս شیوه‌گر [շիվեգար], 2) տե՛ս شیوه‌زن [շիվեզան]։

شیوه‌زن [շիվեզան] խորամանկ, խարդախ (մարդ), խաբեբա։

شیوه‌زنی [շիվեզանի] խորամանկություն, խարդախություն, խաբեություն։

شیوه‌کار [շիվեքար] 1) տե՛ս شیوه‌گر [շիվեգար], 2) տե՛ս شیوه‌زن [շիվեզան]։

شیوه‌گر [շիվեգյա̈ր] 1) կոկետ, կոտրատվող, սեթևեթող, 2) խաբեբա, խորամանկ, 3) ճարպիկ։

شیوه‌گری [շիվեգյա̈րի] 1) սեթևեթություն, կոկետություն, 2) խորամանկություն, ճարպկություն, 3) խաբեություն։

شیهه [շեյհե] խրխնջյուն (ձիու)։ شیهه کشیدن [շեյհե քեշիդա̈ն] խրխնջալ։

ص

ص [սադ] պարսկական այբուբենի 17-րդ տառը։

صابر [սաբեր] համբերող, համբերատար, տոկուն։

صابرانه [սաբերանե] համբերատարությամբ, հանդուրժողաբար, համբերանքով։

صابون [սաբուն] օճառ։ صابون دست‌شوئی [սաբունե դա̈սթշուի] լվացվելու՝ հարդարանքի օճառ։ صابون رخت‌شوئی [սաբունե ռա̈խթշուի] լվացքի օճառ։

صابون‌پز [սաբունփա̈զ] օճառագործ, սապոնագործ։

صابون‌پزی [սաբունփա̈զի] 1) օճառագործություն, 2) օճառագործարան։ کارخانهٔ صابون‌پزی [քարխանեյե սաբունփա̈զի] օճառի գործարան։

صابون‌ساز [սաբունսազ] տե՛ս صابون‌پز [սաբունփա̈զ]։

صابون‌سازی [սաբունսազի] տե՛ս صابون‌پزی [սաբունփա̈զի]։

صابونی [սաբունի] 1) օճառի, օճառային, 2) սապոնած, սապոնոտ։ آب صابونی [աբե սաբունի] սապոնաջուր։

صاحب [սահեբ] տեր։

صاحب‌اختیار [սահեբէխթիյար] լիիշխան, լիազոր իշխանության տեր։

صاحب‌اراده [սահեբէրադե] ուժեղ կամքի տեր։

صاحب‌اعتبار [սահեբէ'թեբար] 1) վստահելի, 2) հեղինակավոր։

صاحب‌افسر [սահեբա̈ֆսա̈ր] թագակիր, թագավոր։

صاحب‌اقبال [սահեբէղբալ] 1) երջանիկ՝ հաջողակ մարդ, 2) բախտավոր, երջանիկ, 3) հաջողակ։

صاحب‌اقتدار [սահեբէղթեդար] հզորազոր, մեծազոր։

صاحب‌الزمان [սահեբօզզա̈ման] դարաշրջանի վեհապետ (շիաների տասներկուերորդ իմամի մականունը)։

صاحب‌امتیاز [սահեբէմթիյազ] 1) թերթի՝ ամսագրի տեր ու հրատարակիչ, 2) արտոնյալ, արտոնություն վայելող, 3) կոնցեսիոներ։

صاحب‌انحصار [սահեբէնհեսար] 1) մոնոպոլիստ, 2) մենաշնորհի իրավունքի տեր։

صاحب‌تدبیر [սահեբթա̈դբիր] իմաստուն, շրջահայաց, խելամիտ։

صاحب‌جمال [սահեբջա̈մալ] գեղեցկության տեր, համակրելի, սիրուն։

صاحب‌حرفه [սահեբհերֆե] արհեստավոր։

صاحب‌خانه [սահեբխանե] տանտեր։

صاحب‌دل [սահեբդել] 1) բարեպաշտ, 2) իմաստուն։

صاحب‌دولت [սահեբդոուլա̈թ] տե՛ս دولتمند [դոուլա̈թմա̈նդ]։

صاحب‌ذوق [սահեբզոուղ] 1) տաղանդավոր, 2) ճաշակավոր, 3) գիտակ։

صاحب‌رأی [սահեբռա̈'յ] 1) ձայնի իրավունք ունեցող, 2) իր սեփական կարծիքն ունեցող, 3) տե՛ս صاحب‌تدبیر [սահեբթա̈դբիր]։

صاحب‌صلاحیت [սահեբսա̈լահիյա̈թ] 1) ձեռնհաս, 2) հեղինակավոր, 3) իրավասու։

صاحب‌قران [սահեբղերան] 1) երջանիկ, 2) հաղթական 3) աստղերի բարեբաստիկ զուգակցման տեր (իրանական թագավորների տիտղոս)։

صاحب‌کار [սահեբքար] 1) գործատեր, 2) պատվիրատու։

صاحب‌کرم [սահեբքա̈րա̈մ] 1) մեծահոգի, առատաձեռն, 2) բարերար։

صاحب‌کمال [սահեբքա̈մալ] 1) կատարյալ, գերընտիր, 2) գիտուն։

صاحب‌مال [սահեբմալ] հարուստ։

صاحب‌مرده [սահեբմորդե] 1) անտեր, 2) անիծված։

صاحب‌مقام [սահեբմա̈ղամ] պաշտոնատեր, պաշտոնավոր անձ։

صاحب‌منصب [սահեբմա̈նսա̈բ] 1) պհն. սպա, 2) պաշտոնավոր անձ։

صاحب‌ناموس [սահեբնամուս] նամուսով, նամուս ունեցող, պատվախնդիր։

صاحب‌نظر [սահեբնա̈զա̈ր] 1) կորովամիտ, 2) իր՝ սեփական տեսակետն ունեցող, 3) բարեպաշտ։

صاحب‌هنر [սահեբհոնա̈ր] 1) տաղանդավոր, 2) բանիմաց։

صادر [սադեր] 1) ելից, ելքի, առաքվող, 2) հրապարակված, 3) արտահանվող։ صادر شدن [սադեր շոդա̈ն] 1) արձակվել, 2) հրապարակվել, 3) արտահանվել։ صادر کردن [սադեր քա̈րդա̈ն] 1) արտահանել, 2) հրապարակել, տալ, դուրս գրել։

صادرات [սադերաթ] արտահանվող ապրանքներ, արտահանություն։

صادراتی [սադերաթի] արտահանելի։

صادرکننده [սադերքոնա̈նդե] 1) արտահանող, 2) քաղվածք հանող, դուրս գրող։

صادق [սադեղ] անկեղծ, հավատարիմ, ճշմարիտ, շիտակ։

صادق‌القول [սադեղօլղոուլ] 1) տե՛ս صادق [սադեղ], 2) խոստումնապահ։

صادقانه [սադեղանե] անկեղծորեն, հավատարմաբար։

صارم [սարեմ] 1) սուր, հատու (սուսեր), 2) խիստ, 3) անվեհեր։

صاعد [սաէդ] բարձրացող, վերընթաց։

صاعقه [սաէղե] կայծակ, շանթ։

صاعقه‌آسا [սաէղեասա] կայծակնային։ جنگ صاعقه‌آسا [ջա̈նգե սաէղեասա] կայծակնային պատերազմ։

صاعقه‌بار [սաէղեբար] 1) ամպրոպային, որոտալից, 2) կործանիչ, կործանարար։

صاف [սաֆ] 1) մաքուր, ջինջ, 2) անկեղծ, 3) հարթ, ողորկ։

صاف‌درون [սաֆդա̈րուն] անկեղծ, սրտաբաց, բարեհոգի, պարզամիտ։

صاف‌دل [սաֆդել] տե՛ս صاف‌درون [սաֆդա̈րուն]։

صاف‌وپوست‌کنده [սաֆոփուսթքա̈նդե] 1) շիտակ, անկեղծ, 2) աննենգ։

صاف‌وساده [սաֆոսադե] 1) շիտակ, անկեղծ, 2) միամիտ, պարզամիտ, բարեհոգի։

صافی [սաֆի] 1) մաքրություն, պարզություն, 2) անկեղծություն, 3) հարթություն, ողորկություն։

صالح [սալեհ] 1) արդար, բարի, բարեգործ, 2) բարեպաշտ, 3) արժանի, 4) ձեռնհաս, իրազեկ, գիտակ։

صالحانه [սալեհանե] 1) արդարությամբ, արդարաբար, 2) բարեպաշտորեն, 3) ձեռնհասորեն։

صامت [սամեթ] 1) լուռ, մունջ, համր, 2) լեզվբ. բաղաձայն հնչյուն։ فیلم صامت [ֆիլմե սամեթ] համր կինոնկար։

صانع [սանե'] 1) արարիչ, ստեղծող, ստեղծարար, 2) արհեստավոր։

صایب [սայեբ] և صائب [սաէբ] ուղիղ, շիտակ, ճիշտ նշանակետին խփած։

صبا [սա̈բա] I զեփյուռ, արևելյան քամի։

صبا [սա̈բա] II 1) պատանեկություն, 2) երեխայություն, մանկական արարմունք։

صباح [սա̈բահ] առավոտ, լուսաբաց։

صباحت [սա̈բահա̈թ] գեղեցկություն, վայելչություն։

صباغ [սաբբաղ] ներկարար։

صباغت [սեբաղաթ] տե՛ս صباغی [սաբբաղի]։

صباغخانه [սաբբաղխանե] ներկատուն։

صباغی [սաբբաղի] ներկարարություն։

صباوت [սաբավաթ] 1) մանկություն, փոքրահասակություն, 2) պատանեկություն։

صبح [սոբհ] առավոտ։ صبح زود [սոբհե զուդ] վաղ առավոտյան։ صبح سحر [սոբհե սահար] վաղ առավոտյան, լուսաբացին։ صبح بخیر [սոբհ բեխեյր] բարի լույս։

صبحانه [սոբհանե] նախաճաշ։

صبحدم [սոբհդամ] վաղ առավոտյան։

صبحگاه [սոբհգահ] առավոտյան պահը, առավոտյան։

صبحگاهان [սոբհգահան] առավոտները, առավոտյան։

صبر [սաբր] համբերություն, համբերատարություն։ صبر کردن [սաբր քարդան] սպասել, համբերել։

صبور [սաբուր] համբերատար, տոկուն, դիմացկուն։

صبوری [սաբուրի] համբերատարություն, տոկունություն, դիմացկունություն։ صبوری کردن [սաբուրի քարդան] համբերություն՝ տոկունություն ցուցաբերել։

صبی [սաբի] 1) տղա, պատանի, 2) որդի։

صبیح [սաբիհ] գեղեցիկ, նրբագեղ։

صبیه [սաբիյյե] 1) աղջիկ, օրիորդ, 2) դուստր։

صحابت [սահաբաթ] 1) ընկերակցություն, ուղեկցում, 2) շփում, հաղորդակցում, 3) դըրույց։

صحاف [սահհաֆ] կազմարար։

صحافی [սահհաֆի] կազմարարություն։

صحایف [սահայեֆ] և صحائف [սահաէֆ] տե՛ս եզ. صحیفه [սահիֆե]։

صحبت [սոհբաթ] խոսակցություն, զրույց։ صحبت کردن [սոհբաթ քարդան] 1) խոսել, 2) զրույց անել։ صحبت دری وری [սոհբաթե դարիվարի] դատարկախոսություն։

صحت [սեհհաթ] 1) ճշտություն, իսկություն, 2) առողջություն։

صحت بخش [սեհհաթբախշ] առողջարար, ապաքինիչ, կազդուրիչ։

صحتمند [սեհհաթմանդ] առողջ։

صحتمندی [սեհհաթմանդի] առողջություն, ողջություն։

صحرا [սահրա] անապատ, դաշտ։ Հոգ. صحاری [սահարի]։

صحراگرد [սահրագարդ] քոչվոր, թափառակեցիկ։

صحراگردی [սահրագարդի] թափառակեցություն, քոչվորություն։ صحراگردی کردن [սահրագարդի քարդան] քոչվորական կյանք վարել։

صحرانشین [սահրանեշին] անապատաբնակ։

صحرائی [սահրաի] 1) անապատային, 2) դաշտային։ توپخانهٔ صحرائی [թուփխանեյե սահրաի] դաշտային հրետանի։

صحف [սոհոֆ] տե՛ս եզ. صحیفه [սահիֆե], صحف انبیا [սոհոֆե անբիյա] մարգարեների սուրբ գրքերը։

صحن [սահն] 1) հրապարակ, բակ, 2) սկուտեղ։

صحنه [սահնե] 1) բեմ, թատերաբեմ, 2) քաղաքական ասպարեզ։ صحنهٔ جنگ [սահնեյե ջանգ] ճակատամարտի դաշտ, մարտադաշտ։

صحنه آرا [սահնեարա] և صحنه ساز [սահնեսազ] բեմանկարիչ։

صحنه سازی [սահնեսազի] 1) բեմազարդում, 2) բեմականացում, 3) փխբ. ձևացում, ցուցադրում։

صحنه گردان [սահնեգարդան] բեմադրող ռեժիսոր։

صحنه گردانی [սահնեգարդանի] բեմադրություն, ռեժիսորություն։

صحو [սահվ] 1) պարզ, ջինջ, 2) լրջմտություն, զգաստություն։

صحه [սեհհե] ստորագրություն։ صحه گذاشتن [սեհհե գոզաշթան] ստորագրել։

صحه گذاری [սեհհեգոզարի] 1) հավանություն, հավանում, 2) հաստատում։

صحیح [սահիհ] 1) ճիշտ, ճշգրիտ, ստույգ, ուղիղ, 2) առողջ, անվնաս, 3) ամբողջական։

صحیح العمل [սահիհօլամալ] բարեխիղճ, ճիշտ գործող։

صحیح المزاج [սահիհօլմեզաջ] առողջ, ողջ։

صحیفه [սահիֆե] էջ, թերթ։ Հոգ. صحایف [սահայեֆ] և صحائف [սահաէֆ]։

صحیه [սեհհիյյե] սանբաժին։

صخره [սախրե] ժայռ, ապառաժ։

صد [սադ] հարյուր։

صدا [սեդա] ձայն, աղաղակ։ صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران [սեդա վա սիմայե ջոմհուրիյե էսլամիյե իրան] Իրանի Իսլամական Հանրապետության ձայնն ու պատկերը (ռադիոյի ու հեռուստատեսության ցանցի անվանումը)։ صدا کردن [սեդա քարդան] կանչել։

صدادار [սեդադար] 1) բարձրաձայն, 2) բարձր ձայն ունեցող, 3) լեզվբ. ձայնավոր։

صدارت [սեդարաթ] 1) նախարարապետություն, 3) վարչապետություն։

صدارس [սեդարաս] լսելի, այնպիսի հեռավորություն, որտեղից ձայնը լսվում է, լսելիության շառավիղ։

صداشناسی [սեդաշենասի] լեզվբ. հնչյունաբանություն։

صداقت [սեդաղաթ] 1) անկեղծություն, 2) արդարություն, ճշմարտություն, 3) հավատարմություն, նվիրվածություն։

صداگرفته [սեդագերեֆթե] խռպոտ, կերկերաձայն, ձայնը կտրված։

صداگیر [սեդագիր] ձայնորս (հնչյուններ՝ ձայներ որսացող գործիք)։

صدد [սադադ] մտադրություն, ցանկություն, նպատակ։ در صدد برآمدن [դար սադադ բարամադան] մտադրվել։

صدر [սադր] I 1) նախագահ, 2) պատվավոր տեղ (ժողովում)։ صدر هیئت رئیسهٔ شورای عالی [սադրե հեյ՚աթե ռաիսեյե շուրայե ալի] Գերագույն Սովետի նախագահության նախագահ։

صدر [սադր] II կուրծք։

صدراعظم [սադրա՚զամ] կանցլեր, վարչապետ։

صدسالگی [սադսալեգի] հարյուրամյակ։

صدساله [սադսալե] հարյուրամյա։

صدف [սադաֆ] 1) սադափ, 2) մարգարտապատյան։

صدفی [սադաֆի] սադափե։

صدق [սեդղ] 1) ճշմարտություն, 2) անկեղծություն, 3) տե՛ս صداقت [սեդաղաթ] նշան. 2։

صدقه [սադաղե] 1) ողորմություն, 2) նվիրաբերություն։

صدم [սադոմ] հարյուրերորդ։

صدمه [սադամե] 1) վնասում, վնաս, 2) վընասվածք։ صدمه رساندن [սադամե ռեսանդան] վնաս հասցնել։

صدمین [սադոմին] տե՛ս صدم [սադոմ]։

صدور [սոդուր] 1) ելք, 2) արտահանում, 3) արձակում, 4) լույս ընծայելը։

صده [սադե] տե՛ս صدسالگی [սադսալեգի]։

صدیق [սադիղ] 1) անկեղծ, ճշմարիտ, արդար, 2) հավատարիմ։

صراحت [սարահաթ] 1) պարզություն, հստակություն, 2) անկեղծություն, բացորոշություն, շիտակություն։

صراحتاً [սարահաթան] 1) անկեղծորեն, հստակորեն, 2) բացորոշ, 3) կատեգորիկ, կտրականապես։

صراحی [սորահի] 1) մեծ շիշ, 2) գրաֆին։

صراط [սերաթ] ուղի, ճանապարհ։ صراط مستقیم [սերաթե մոսթաղիմ] 1) ուղիղ ճանապարհ, 2) անմիջական ուղի։ پل صراط [փոլե սերաթ] կրոն. դժոխքի վրայի կամուրջը, որ ըստ կրոնական ավանդության՝ մազից ավելի նուրբ է, իսկ սրի բերանից ավելի սուր։

صراف [սարրաֆ] լումայափոխ։

صرافت [սարաֆաթ] մտադրություն, մըղում։ بصرافت افتادن [բեսարաֆաթ օֆթադան] մտադրվել, որոշել։

صرافی [սարրաֆի] լումայափոխություն։

صرف [սարֆ] 1) ծախք, 2) գործադրում, 3) վատնում, 4) ուտելը, խմելը, ընդունում (սնունդ), 5) քեր. խոնարհում, 6) հոլովում։

چائی صرف کردن [չա̈յի սա̈րֆ քա̈րդա̈ն] թեյ խմել։ ناهار صرف کردن [նահար սա̈րֆ քա̈րդա̈ն] ճաշել։ صرف شدن [սա̈րֆ շոդա̈ն] ծախսվել։ صرف کردن [սա̈րֆ քա̈րդա̈ն] ծախսել։ صرف نظر کردن [սա̈րֆենա̈զա̈ր քա̈րդա̈ն] 1) անտեսել, 2) հրաժարվել։ صرف فعل [սա̈րֆե ֆե՛լ] բայի խոնարհում։

صرفاً [սերֆա̈ն] բացառապես, միայն։

صرف ونحو [սա̈րֆոնա̈հվ] քերականություն (ձևաբանություն, շարահյուսություն)։

صرفه [սա̈րֆե] օգուտ, շահ։

صرفه جو(ی) [սա̈րֆեջու(յ)] խնայող, տնտեսող։

صرفه جویانه [սա̈րֆեջույանե] խնայողաբար։

صرفه جوئی [սա̈րֆեջուի] խնայողություն, տնտեսում։ صرفه جوئی کردن [սա̈րֆեջուի քա̈րդա̈ն] խնայել, տնտեսել։

صریح [սա̈րիհ] 1) պարզ, բացորոշ, 2) կտրական, 3) քեր. ուղիղ։ مفعول صریح [մա̈ֆ՛ուլե սա̈րիհ] քեր. ուղիղ խնդիր։

صریحاً [սա̈րիհա̈ն] պարզորեն, հստակորեն, անկեղծորեն, շիտակ։

صریح اللحن [սա̈րիհօլլա̈հն] անկեղծ, շիտակ։

صعب [սա̈՛բ] դժվար, տաժանելի։

صعب الادراک [սա̈՛բօլէդրաք] դժվար ըմբռնելի։

صعب الحصول [սա̈՛բօլհոսուլ] դժվարագյուտ։

صعب العبور [սա̈՛բօլօբուր] դժվարանցանելի։

صعوبت [սոուբա̈թ] դժվարություն, ծանրություն։

صعود [սոուդ] վերելք, բարձրացում։ صعود کردن [սոուդ քա̈րդա̈ն] բարձրանալ, վեր ելնել։

صعودی [սոուդի] բարձրացող, վերընթաց։

صغر [սեղա̈ր] 1) քչություն, փոքրություն, 2) մանկություն։ صغر سن [սեղա̈րե սենն] փոքրահասակություն, մանկական հասակ։

صغری և صغرا [սողրա] ամենափոքր։

صغیر [սա̈ղիր] 1) փոքր, կրտսեր, 2) փոքրահասակ, 3) անչափահաս։

صف [սա̈ֆ] շարք։ Հոգ. صفوف [սոֆուֆ]։ در صف ایستادن [դա̈ր սա̈ֆ իսթադա̈ն] հերթ կանգնել։ صف کشیدن [սա̈ֆ քեշիդա̈ն] և صف بستن [սա̈ֆ բա̈սթա̈ն] 1) շարք կանգնել, 2) շարք կանգնեցվել։

صفا [սա̈ֆա] 1) մաքրություն, պայծառություն, 2) հանգստություն, 3) հաճույք, զըվարճություն։

صفابخش [սա̈ֆաբա̈խշ] հաճելի, թարմացնող, առույգացնող։

صفات [սեֆաթ] հատկություններ։ Եզ. صفت [սեֆա̈թ]։ صفات پسندیده [սեֆաթե փա̈սա̈նդիդե] գովելի հատկություններ։

صفار [սա̈ֆֆար] պղնձագործ։

صف آرائی [սա̈ֆարայի] շարում, շարք կանգնեցնելը։ صف آرائی کردن [սա̈ֆարայի քա̈րդա̈ն] շարել, շարք կանգնեցնել (զորքը, բանակը)։

صف بندی [սա̈ֆբա̈նդի] տե՛ս صف آرائی [սա̈ֆարայի]։

صفت [սեֆա̈թ] 1) հատկություն, 2) քեր. ածական։ Հոգ. صفات [սեֆաթ]։ صفت تفضیلی (قیاسی) [սեֆա̈թե թա̈ֆզիլի (ղիյասի)] ածականի համեմատական աստիճան։ صفت توصیفی [սեֆա̈թե թոուսիֆի] որակական ածական։ صفت عالی (مبالغه) [սեֆա̈թե ալի (մոբալեղե)] ածականի գերադրական աստիճան։ صفت نسبی [սեֆա̈թե նեսբի] հարաբերական ածական։

صفحات [սա̈ֆա̈հաթ] էջեր։ Եզ. صفحه [սա̈ֆհե]։

صفحه [սա̈ֆհե] 1) էջ, 2) մակերես, 3) շերտ, 4) թիթեղ, 5) դիսկ։ 6) էկրան։ صفحهٔ تلویزیون [սա̈ֆհեյե թելեվիզիոն] հեռուստացույցի էկրան։ صفحهٔ کتاب [սա̈ֆհեյե քեթաբ] գրքի էջ։ صفحهٔ ساعت [սա̈ֆհեյե սաա̈թ] ժամացույցի թվացույց (թվատախտակ)։ صفحهٔ کشتی [սա̈ֆհեյե քեշթի] նավի տախտակամած։ صفحهٔ موسیقی [սա̈ֆհեյե մուսիղի] երգապնակ։ صفحهٔ تلفون [սա̈ֆհեյե թելեֆոն] հեռախոսի թվացույց՝ դիսկ։

صفحه بندی [սա̈ֆհեբա̈նդի] տպգր. էջատում, էջկալ։

صفر [սեֆր] 1) մաթ. զրո, 2) փխբ. ոչնչություն, զրո։ زیر صفر [զիրե սեֆր] զրոյից ցածր։

صفرا [սա̈ֆրա] մաղձ, լեղի։ کیسهٔ صفرا [քիսեյե սա̈ֆրա] լեղապարկ։

صفرابر [սա̈ֆրաբոր] մաղձադեղ։

صفرازده [սա̈ֆրազա̈դե] մաղձահույզ, լեղապարկի ցավերից տառապող։

صفراشکن [սա̈ֆրաշեքա̈ն] տե՛ս صفرابر [սա̈ֆրաբոր]։

صفراوی [սա̈ֆրավի] տե՛ս صفرائی [սա̈ֆրայի]։

صفرائی [սա̈ֆրայի] 1) մաղձային, 2) մաղձոտ, 3) բարկացկոտ։

صفرائی مزاج [սա̈ֆրայիմա̈զաջ] 1) դյուրագրգիռ, 2) չարասիրտ, մաղձոտ, 3) ժանդոտ։

صفرت [սոֆրա̈թ] դեղնություն։

صفوت [սա̈ֆվա̈թ] 1) ամենաընտիր ու ամենամաքուր մասը (որևէ բանի), 2) մաքրություն, պարզություն, պայծառություն։

صفوف [սոֆուֆ] շարքեր։ Եզ. صف [սա̈ֆ]։

صفوی [սա̈ֆա̈վի] և صفویه [սա̈ֆա̈վիյե] 1) Սեֆևիներ, 2) սեֆևյան։

صفی [սա̈ֆի] մաքուր, պայծառ, ընտիր։

صفی [սա̈ֆֆի] շարային։ سرباز صفی [սա̈րբազե սա̈ֆֆի] շարային զինվոր։

صفیر [սա̈ֆիր] սուլոց, սուլում։ صفیر زدن [սա̈ֆիր զա̈դա̈ն] սուլել։

صفیری [սա̈ֆիրի] քեր. սուլական (հնչյուն)։

صقال [սա̈ղղալ] փայլեցնող, հղկող։

صلا [սա̈լա] 1) կոչ, կանչ, հրավեր, 2) հայտարարություն։

صلابت [սա̈լաբա̈թ] 1) կարծրություն, 2) ամրություն։

صلات [սա̈լաթ] աղոթք։ Հոգ. صلوات [սա̈լա̈վաթ]։

صلاح [սա̈լահ] 1) շիտակություն, 2) նպատակահարմարություն, 3) խորհրդատրելի, 4) պատշաճություն։ صلاح دانستن [սա̈լահ դանեսթա̈ն] և صلاح دیدن [սա̈լահ դիդա̈ն] նպատակահարմար համարել։

صلاحدید [սա̈լահդիդ] 1) բարեհայեցողություն, 2) նպատակահարմարություն։ بصلاحدید [բեսա̈լահդիդ] ի հայեցողություն։

صلاحیت [սա̈լահիյա̈թ] 1) ձեռնհասություն, 2) իրավասություն, 3) արտոնություն, առանձնաշնորհություն, 4) համապատասխանություն, 5) պիտանիություն։

صلاحیت دار [սա̈լահիյա̈թդար] 1) իրավասու, 2) ձեռնհաս, 3) իրազեկ, 4) հեղինակավոր, ծանրակշիռ։

صلب [սա̈լբ] 1) խաչում, խաչհանելը, 2) կախում, կախաղան հանելը։

صلب [սոլբ] I պինդ, ամուր, կարծր, հաստատուն։

صلب [սոլբ] II 1) ողնաշար, 2) գոտկատեղ, մեջք, 3) սերունդ, 4) սաղմ։

صلبی [սոլբի] 1) արյունակից, հարազատ, 2) ողնաշարային, 3) գոտկատեղի, գոտկային։ برادر صلبی [բա̈րա̈դա̈րե սոլբի] արյունակից եղբայր։

صلح [սոլհ] 1) խաղաղություն, 2) հաշտություն։ صلح پایدار [սոլհե փայդար] կայուն խաղաղություն։ صلح کردن [սոլհ քա̈րդա̈ն] հաշտվել, հաշտություն կնքել։

صلحاً [սոլա̈հա] արդար և բարեպաշտ մարդիկ։ Եզ. صالح [սալեհ]։

صلح آمیز [սոլհամիզ] խաղաղասիրական։

صلح جو(ی) [սոլհջու(յ)] խաղաղասեր։

صلح جویانه [սոլհջույանե] 1) խաղաղասիրական, 2) խաղաղասիրաբար։

صلح جوئی սոլհջուի խաղաղասիրություն։

صلح دوست [սոլհդուսթ] տե՛ս صلح جو(ی) [սոլհջու(յ)]։

صلح دوستانه [սոլհդուսթանե] տե՛ս صلح جویانه [սոլհջույանե]։

صلح دوستی [սոլհդուսթի] տե՛ս صلح جوئی [սոլհջուի]։

صلح طلب [սոլհթա̈լա̈բ] 1) խաղաղության մարտիկ, 2) խաղաղասեր։

صلح طلبانه [սոլհթա̈լա̈բանե] խաղաղասիրաբար, խաղաղասիրությամբ։

صلح‌طلبی [սոլհթա̈լա̈բի] 1) պայքար խաղաղության համար, 2) տե՛ս صلح‌جوئی [սոլհջույի]։

صلح‌ومصالحه [սոլհոմոսալեհե] 1) հաշտություն, հաշտեցում, 2) փոխզիջում։

صلوات [սա̈լա̈վաթ] 1) օրհնություն(ներ), 2) փառաբանում(ներ), 3) փառաբանում Մոհամմեդ մարգարեին արտասանելով՝ اللهم صل على محمد و آل محمد ո՛վ աստված, օրհնիր Մոհամմեդին և Մոհամմեդի տոհմը։

صله [սելե] 1) ընծա, պարգև, 2) կապեր։ Հոգ. صلات [սելաթ]։

صلیب [սա̈լիբ] խաչ։ صلیب احمر [սա̈լիբե ա̈հմա̈ր] Կարմիր խաչ։ صلیب شکسته [սա̈լիբե շեքա̈սթե] կեռխաչ, սվաստիկա։

صلیبوار [սա̈լիբվար] խաչաձև, խաչանման։

صلیبی [սա̈լիբի] 1) խաչի, խաչաձև, խաչային, 2) խաչակիր։ جنگ صلیبی [ջա̈նգե սա̈լիբի] խաչակրաց արշավանք։

صلیبی‌شکل [սա̈լիբիշեքլ] խաչաձև, խաչանման։

صم [սոմմ] խուլ։

صماخ [սեմախ] անատ. լսողության խողովակ։ پردهٔ صماخ [փա̈րդեյե սեմախ] թմբկաթաղանթ։

صم‌بکم [սոմմոնբոքմ] խուլուհամր։

صمت [սամթ] 1) լռություն, 2) համրություն։

صمد [սա̈մա̈դ] 1) հավերժական, 2) տեր, տիրական, 3) աստված։

صمصام [սա̈մսամ] 1) հատու սուր՝ սուսեր, 2) կայուն, համառ, անկոտրում։

صمغ [սա̈մղ] խեժ։

صمغی [սա̈մղի] խեժային, խեժոտ։

صمیم [սա̈միմ] 1) անկեղծ, մաքուր, անաղարտ, 2) ներքին էություն, 3) ներքնաշխարհ։ از صمیم دل(قلب) [ա̈զ սա̈միմե դել (ղա̈լբ)] մաքուր սրտով, ամբողջ հոգով՝ սրտով։

صمیماً [սա̈միմա̈ն] անկեղծորեն սրտի խորքից։

صمیمانه [սա̈միմանե] 1) անկեղծաբար, 2) անկեղծ։ تبریکات صمیمانه [թա̈բրիքաթե սա̈միմանե] անկեղծ շնորհավորանքներ։

صمیمی [սա̈միմի] սրտագին, անկեղծ։ دوست صمیمی [դուսթե սա̈միմի] անկեղծ՝ սրտագին ընկեր՝ բարեկամ։

صنار [սա̈ննար] կրճ. صددینار [սա̈դ դինար] հարյուր դինար։

صناعت [սա̈նաա̈թ] 1) արդյունաբերություն, 2) տե՛ս صنعت [սա̈ն'ա̈թ] նշան. 1,2։

صنایع [սա̈նայե'] տե՛ս եզ. صنعت [սա̈ն'ա̈թ] և صناعت [սա̈նաա̈թ]։ صنایع ظریف [սա̈նայե'է զա̈րիֆ] և صنایع مستظرفه [սա̈նայե'է մոսթա̈զրա̈ֆե] գեղարվեստ։ صنایع اتومبیل‌سازی [սա̈նայե'է օթոմոբիլսազի] ավտոմոբիլաշինություն, ավտոարդյունաբերություն։ صنایع برق [սա̈նայե'է բա̈րղ] էլեկտրաարդյունաբերություն։ صنایع جنگی [սա̈նայե'է ջա̈նգի] ռազմական արդյունաբերություն։ صنایع سبک [սա̈նայե'է սա̈բոք] թեթև արդյունաբերություն։ صنایع سنگین [սա̈նայե'է սա̈նգին] ծանր արդյունաբերություն։ صنایع لبنیات [սա̈նայե'է լա̈բա̈նիյաթ] կաթնարդյունաբերություն։

صندلی [սա̈նդա̈լի] աթոռ։ صندلی راحتی [սա̈նդա̈լիյե ռահա̈թի] բազկաթոռ։

صندوق [սա̈նդուղ] 1) սնդուկ, 2) արկղ, տուփ։ صندوق آرا [սա̈նդուղե արա] քվետուփ։ صندوق آهنی [սա̈նդուղե ահա̈նի] սեյֆ։ صندوق پست [սա̈նդուղե փոսթ] փոստարկղ։ صندوق پس‌انداز [սա̈նդուղե փա̈սա̈նդազ] խնայդրամարկղ։

صندوقچه [սա̈նդուղչե] արկղիկ։

صندوقخانه [սա̈նդուղխանե] պահեստարան, նկուղ, մառան։

صندوقدار [սա̈նդուղդար] գանձապահ։

صندید [սենդիդ] 1) առաջնորդ, պարագլուխ, 2) խմբավար, 3) քաջ, հերոս։ Հոգ. صنادید [սա̈նադիդ]։

صنع [սոն'] 1) ստեղծագործություն, ստեղծում, 2) պատրաստում, արտադրում, 3) հաց հանապազօրյա (ամենօրյա ապրուստի միջոցներ)։

صنعت [սա̈ն'ա̈թ] 1) արվեստ, 2) արհեստ, զբաղմունք, 3) արդյունաբերություն։ Հոգ. صنایع [սա̈նայե']։ صنعت دستی [սա̈ն'ա̈թե դա̈սթի] տնայնագործություն։

صنعتگر [սա̈ն'ա̈թգա̈ր] արհեստավոր։

صنعتی [սա̈ն'ա̈թի] արդյունաբերական։ آموزشگاه صنعتی [ամուզեշգահե սա̈ն'ա̈թի] տեխնիկական ուսումնարան։ صنعتی کردن [սա̈ն'ա̈թի քա̈րդա̈ն] ինդուստրացնել։

صنف [սենֆ] 1) կարգ, տարակարգ, 2) դաս, համքախումբ։ Հոգ. اصناف [ա̈սնաֆ] և صنوف [սոնուֆ]։ صنف پیشه‌وران [սենֆե փիշեվա̈րան] արհեստավորների դաս։

صنفی [սենֆի] արհեստակցական։ اتحادیهٔ صنفی [էթթեհադիյեյե սենֆի] արհեստակցական միություն։

صنم [սա̈նա̈մ] 1) կուռք, 2) սիրուհի։ Հոգ. اصنام [ա̈սնամ]։

صنم‌پرست [սա̈նա̈մփա̈րա̈սթ] կռապաշտ։

صنم‌خانه [սա̈նա̈մխանե] և صنم‌کده [սա̈նա̈մքա̈դե] կռատուն, հեթանոսական տաճար։

صنوبر [սենոուբա̈ր] նոճի։

صنوبرقامت [սենոուբա̈րղամա̈թ] բարձրահասակ, նոճեհասակ։

صنوبری‌شکل [սենոուբա̈րիշեքլ] կոնաձև։

صنوف [սոնուֆ] 1) տարակարգեր, կարգեր, 2) դասեր, համքախմբեր։ Եզ. صنف [սենֆ]։

صنیعه [սա̈նի'է] 1) շինվածք, 2) ստեղծագործություն, 3) գործ։ Հոգ. صنایع [սա̈նայե']։

صواب [սա̈վաբ] 1) արդար՝ պատշաճ՝ ճշմարիտ՝ ուղիղ՝ իրավացի արարք, 2) պատշաճ, ճիշտ, 3) բարություն։ این کار صواب دارد [ին քար սա̈վաբ դարա̈դ] սա բարի գործ է։ صواب دیدن [սա̈վաբ դիդա̈ն] արդար՝ պատշաճ համարել։ صواب کردن [սա̈վաբ քա̈րդա̈ն] 1) ճիշտ վարվել, 2) բարի գործ անել։

صوابدید [սա̈վաբդիդ] 1) համաձայնություն, 2) հաճություն։ بصوابدید او این کار را کردم [բեսա̈վաբդիդե ու ին քար րա քա̈րդա̈մ] նրա համաձայնությամբ՝ խորհրդով այս բանը արեցի։

صوابکار [սա̈վաբքար] 1) արդար՝ ճիշտ վարվող, 2) բարեպաշտ։

صوابکاری [սա̈վաբքարի] 1) արդարություն, արդարացիություն, 2) բարեպաշտություն։

صوت [սոութ] ձայն։ Հոգ. اصوات [ա̈սվաթ]։ مافوق صوت [մաֆոուղե սոութ] ուլտրաձայնային։

صوت‌شناسی [սոութշենասի] լեզվ. հնչյունաբանություն։

صور [սուր] փող, շեփոր։

صور [սովա̈ր] 1) պատկերներ, 2) դեմքեր, կերպարանքներ։ Եզ. صورت [սուրա̈թ]։

صورت [սուրա̈թ] 1) դեմք, կերպարանք, երես, 2) ցուցակ, 3) հանգամանք։ صورت گرفتن [սուրա̈թ գերեֆթա̈ն] տեղի ունենալ։ صورت خارجی پیدا کردن [սուրա̈թե խարեջի փեյդա քա̈րդա̈ն] իրականանալ։ صورت اسامی [սուրա̈թե ա̈սամի] անվանացանկ։ درصورتیکه [դա̈րսուրա̈թիքե] մինչդեռ։

صورتاً [սուրա̈թա̈ն] դեմքով, արտաքնապես։

صورت‌پذیر [սուրա̈թփա̈զիր] իրականանալի։

صورت‌جلسه [սուրա̈թ(ե)ջա̈լեսե] 1) արձանագրություն (ժողովի, նիստի), 2) ակտ, 3) փաստաթուղթ։

صورت‌حساب [սուրա̈թհեսաբ] հաշիվ, ֆակտուրա։

صورتک [սուրա̈թա̈ք] դիմակ։

صورتگر [սուրա̈թգա̈ր] նկարիչ։

صورت‌مجلس [սուրա̈թմա̈ջլես] 1) ակտ, 2) տե՛ս صورت‌جلسه [սուրա̈թ(ե)ջա̈լեսե] նշան. 1։

صورت‌ناپذیر [սուրա̈թնափա̈զիր] անիրականանալի։

صورتی [սուրա̈թի] վարդագույն։

صوری [սովա̈րի] 1) առերևույթ, արտաքուստ, 2) ձևական։

صوف [սուֆ] բուրդ։

صوفی [սուֆի] սուֆի, դերվիշ-միստիկ։

صوفیگری [սուֆիգա̈րի] սուֆիզմ։

صولت [սոուլա̈թ] 1) սրընթացություն, ուժգնություն, 2) կատաղություն, զազազություն, 3) հանդիսավորություն, փառահեղություն։

صوم [սոում] կրոն. ծոմ։

صومعه [սոումեէ] մենաստան, ճգնարան։ Հոգ. صوامع [սա̈վամե՛]։

صومعه‌نشین [սոումէէնեշին] ճգնավոր։

صهیونیزم [սեհյունիզմ] և صهیونیسم [սա̈հյունիսմ] սիոնիզմ։

صیاد [սա̈յյադ] որսորդ։

صیادی [սա̈յյադի] որսորդություն։

صیانت [սիյանա̈թ] պաշտպանություն, պահպանում։ صیانت کردن [սիյանա̈թ քա̈րդա̈ն] պաշտպանել, պահպանել։

صیت [սեյթ] համբավ, հռչակ։

صیحه [սեյհե] գոռոց, բղավոց։ صیحه زدن [սեյհե զա̈դա̈ն] գոռալ, աղաղակել։

صید [սեյդ] որս։ صیدکردن [սեյդ քա̈րդա̈ն] որսալ։

صیدگاه [սեյդգահ] որսատեղի։

صیغه [սիղե] 1) բանաձև, 2) քեր. քերականական կարգ՝ կատեգորիա, 3) ժամանակավոր ամուսնություն։ صیغهٔ مفرد [սիղեյե մոֆրա̈դ] եզակի թիվ։ صیغهٔ تفضیل [սիղեյե թա̈ֆզիլ] ածականի համեմատական աստիճան։

صیف [սեյֆ] ամառ։

صیفی [սեյֆի] ամառային։

صیقل [սեյղա̈լ] 1) փայլ, 2) ողորկում, ողալում։

صیقلگر [սեյղա̈լգա̈ր] ողորկիչ՝ փայլեցնող՝ փայլ տվող վարպետ։

صیقلی [սեյղա̈լի] ողորկած, հղկված։

ض

ض [զադ] պարսկական այբուբենի 18-րդ տառը։

ضابط [զաբեթ] 1) գրավող, 2) պարետ, 3) կառավարիչ։ Հոգ. ضباط [զոբբաթ]։

ضابطه [զաբեթե] 1) ընդհանուր կանոն՝ օրենք, 2) չափանիշ։ Հոգ. ضوابط [զա̈վաբեթ]։

ضاجر [զաջեր] 1) սրտնեղված, զայրացած, 2) վշտոտ, թախծոտ, տխուր։

ضاجع [զաջե՛] ծույլ, ալարկոտ։

ضاحك [զահեք] 1) ծիծաղող, 2) ծաղրող, ծանակող։

ضاحیه [զահիյե] 1) հեռավոր մարզ՝ գավառ, 2) սահմանային մարզ։

ضار [զար] վնասակար, վնաս տվող։

ضارب [զարեբ] 1) հարվածող, խփող, ծեծող, 2) մաթ. բազմապատկիչ, 3) դրամահատ։

ضاغوط [զաղութ] 1) մղձավանջ, կոշմար, 2) ճնշող՝ մռայլ բան։

ضال [զալ] մոլորված, ճշմարիտ ճանապարհից շեղված։

ضاله [զալե] հերետիկոսական, հերձվածողական։

ضامن [զամեն] 1) երաշխավոր, 2) տեխ. պահպանակ։ ضامن تفنگ [զամենե թոֆա̈նգ] հրացանի պահպանակ։

ضامن‌دار [զամենդար] 1) պահպանակով, պահպանակ ունեցող, 2) երաշխավորված։

ضایر [զայեր] և ضائر [զաէր] 1) վնասակար, 2) չարաղետ։

ضایع [զայե՛] 1) փչացած, վնասված, 2) վատնված։ ضایع شدن [զայե՛ շոդա̈ն] փչանալ, վնասվել։ ضایع کردن [զայե՛ քա̈րդա̈ն] փչացնել, վնասել։

ضایعه [զայե՛է] կորուստ։ Հոգ. ضایعات [զայե՛աթ]։

ضباط [զա̈բբաթ] 1) պահպանող, 2) դիվանապահ, արխիվարիուս։

ضبط [զա̈բթ] 1) բռնագրավում, 2) գրանցում, 3) ձայնագրում։ ضبط املاک مالکین [զա̈բթե ա̈մլաքե մալեքին] կալվածատիրական ունեցվածքի բռնագրավում։ ضبط کردن [զա̈բթ քա̈րդա̈ն] 1) գրառել, 2) ձայնագրել, 3) բռնագրավել։ دستگاه ضبط صوت [դա̈սթգահե զա̈բթե սոութ] մագնիտոֆոն։

ضبط و ربط [զա̈բթոռա̈բթ] 1) անօրինում, կառավարում, 2) կարգապահություն։

ضجرت [զոջրա̈թ] 1) վիշտ, թախիծ, տրտմություն, սրտնեղություն, 2) ձանձրույթ, տաղտկություն։

ضجور [զա̈ջուր] վշտահար, թախծոտ, տխրամած, տրտմող։

ضجه [զա̈ջջե] ողբ, ճիչ, վայնասուն։

ضحاك [զա̈հհաք] 1) օձածիծաղ, օձաժպիտ, 2) աժդահակ, 3) դաժան, անողորմ։

ضخامت [զա̈խամա̈թ] հաստություն, ծավալություն։

ضخیم [զա̈խիմ] հաստ, ստվար։

ضد [զեդդ] 1) հակառակ, ներհակ, 2) հակառակորդ, 3) դեմ, հակա, 4) թշնամական։ Հոգ. اضداد [ա̈զդադ]։

ضد و نقیض [զեդդոնա̈ղիզ] հակասական։

ضدیت [զեդդիյա̈թ] 1) հակառակություն, թշնամություն, 2) տարաձայնություն, 3) կոնֆլիկտ։ ضدیت کردن [զեդդիյա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) հակառակվել, 2) թշնամություն անել։

ضراء [զա̈րրա] դժբախտություն, անհաջողություն։

ضراب [զա̈րրաբ] դրամահատ։

ضرابخانه [զա̈րրաբխանե] փողերանոց։

ضراعت [զա̈րա՛ա̈թ] հնազանդություն, հեզություն։

ضرب [զա̈րբ] 1) հարված, 2) մաթ. բազմապատկում, 3) ռիթմ, տակտ։ جدول ضرب [ջա̈դվա̈լե զա̈րբ] բազմապատկման աղյուսակ։

ضربات [զա̈րա̈բաթ] հարվածներ։ Եզ. ضربت [զա̈րբա̈թ]։

ضرب الاجل [զա̈րբոլա̈ջա̈լ] 1) վերջնագիր (ուլտիմատում), 2) վերջին ժամկետ։

ضرب المثل [զա̈րբոլմա̈սա̈լ] առակ, առած։

ضربان [զա̈րա̈բան] բաբախում, խփում, տրոփում։

ضربان قلب [զա̈րա̈բանե ղա̈լբ] սրտի բաբախում՝ տրոփում։ ضربان نبض [զա̈րա̈բանե նա̈բզ] երակազարկ, զարկերակի բաբախում։

ضربت [զա̈րբա̈թ] հարված։ Հոգ. ضربات [զա̈րա̈բաթ]։

ضربتی [զա̈րբա̈թի] հարվածային, զարկային։

ضربدر [զա̈րբդա̈ր] մաթ. բազմապատկության նշան։

ضرب زن [զա̈րբզա̈ն] թմբկահար։

ضربه [զա̈րբե] 1) քեր. շեշտ, 2) տե՛ս ضربت [զա̈րբա̈թ]։ ساعت ضد ضربه [սա̈թե զեդդե զա̈րբե] հարվածադիմացկուն ժամացույց։

ضربه‌ای [զա̈րբեի] հարվածային։ سازهای ضربه‌ای [սազհայե զա̈րբեի] երժշտ. հարվածային գործիքներ։

ضربه‌گیر [զա̈րբեգիր] տեխ. թափարգել, բուֆեր։

ضرر [զա̈րա̈ր] վնաս, կորուստ։ ضرر کردن [զա̈րա̈ր քա̈րդա̈ն] վնասվել։

ضرغام [զա̈րղամ] 1) առյուծ, 2) քաջ, անվեհեր։

ضرورت [զա̈րուրա̈թ] անհրաժեշտություն, կարիք։

ضرورتاً [զա̈րուրա̈թա̈ն] անհրաժեշտաբար, անհրաժեշտությունից ելնելով։

ضروری [զա̈րուրի] անհրաժեշտ։ شرایط ضروری [շա̈րայեթե զա̈րուրի] անհրաժեշտ պայմաններ։

ضروریات [զա̈րուրիյաթ] 1) առաջին անհրաժեշտության առարկաներ, 2) պիտույք։

ضریب [զա̈րիբ] ֆիզ. գործակից (կոեֆիցենտ)։ ضریب عملیات مفید [զա̈րիբե ա̈մա̈լիյաթե մոֆիդ] ֆիզ. օգտակար գործողության գործակից։

ضعف [զա̈՛ֆ] 1) տկարություն, թուլություն, 2) նվաղում։ ضعف اعصاب [զա̈՛ֆե ա̈՛սաբ] նյարդերի թուլություն (նեվրասթենիա)։ ضعف بنیه [զա̈՛ֆե բոնյե] ուժասպառություն, հյուծում։

ضعفا [զո՛ա̈ֆա] թույլեր, անզորներ։ Եզ. ضعیف [զա̈իֆ]։

ضعف‌آور [զա̈՛ֆավա̈ր] ուժասպառ անող, թուլացնող։

ضعيف [զաիֆ] 1) տկար, թույլ, նվաղ, 2) անզոր, անկարող։

ضعيف الاحتمال [զաիֆօլէհթեմալ] քիչ հավանական։

ضعيف الاراده [զաիֆօլէրադե] թուլակամ։

ضعيف الاقل [զաիֆօլաղլ] թուլամիտ, տկարամիտ։

ضعيف المزاج [զաիֆօլմազաջ] անառողջ, տկար, հիվանդ։

ضعيف النفس [զաիֆօննաֆս] թուլամորթ, փոքրոգի, անարի։

ضعيف کش [զաիֆքոշ] թույլերի նկատմամբ դաժան, թույլերին ճնշող։

ضعيفه [զաիֆե] թույլ սեռին պատկանող, իգական սեռի ներկայացուցիչ, կին։

ضغطه [զաղթե] սեղմում, մզում, ճնշում։ ضغطه زدن [զաղթե զադան] սեղմել, մզել, ճնշել։

ضغطه‌ای [զաղթեի] տեխ. սեղմիչ, մզիչ, ճնշիչ։ تلمبهٔ ضغطه‌ای [թոլոմբեյե զաղթեի] մղիչ պոմպ։

ضغينه [զաղինե] 1) ատելություն, թշնամություն, քեն, 2) չարություն։

ضلال [զալալ] տե՛ս ضلالت [զալալաթ]։

ضلالت [զալալաթ] 1) մոլորություն, 2) գայթակղություն, 3) շեղում, 4) կործանում։

ضلع [զել'] երկրչփ. կողմ։ Հոգ. اضلاع [ազլա']։

ضليع [զալի'] ուժեղ, ամուր, մկանեղ, մկանուտ։

ضليل [զալիլ] մոլորված, սխալված։

ضم [զամմ] 1) միացում, 2) ավելացում, հավելում։

ضماد [զեմադ] 1) սպեղանի, ծեփոն, 2) կոմպրես։ ضماد گذاشتن [զեմադ գոզաշթան] 1) սպեղանի կպցնել, ծեփոն դնել, 2) կոմպրես դնել։ ضماد خردل [զեմադե խարդել] մանանեխի ծեփոն։

ضمانت [զամանաթ] երաշխավորություն։ ضمانت کردن [զամանաթ քարդան] երաշխավորել։

ضمانت نامه [զամանաթնամե] երաշխավորագիր։

ضماير [զամայեր] և ضمائر [զամաէր] քեր. դերանուններ։ Եզ. ضمير [զամիր]։

ضمايم [զամայեմ] և ضمائم [զամաէմ] 1) հավելվածներ, 2) հավելումներ։ Եզ. ضميمه [զամիմե]։

ضمن [զեմն] 1) մեջը, 2) բովանդակություն, 3) ընթացքում, 4) ժամանակ։ در ضمن [դար զեմնե] 1) ի միջի այլոց, 2) միաժամանակ։ ضمن صحبت [զեմնե սոհբաթ] զրույցի ընթացքում՝ ժամանակ։ در اين ضمن [դար ին զեմն] այս միջոցին։

ضمناً [զեմնան] 1) ի միջի այլոց, 2) միաժամանակ։

ضمنى [զեմնի] 1) ենթադրվող, 2) հասկացվող, 3) թաքնված, 4) կողմնակի, երկրորդական, անուղղակի։ اعتراف ضمنى [է'թերաֆե զեմնի] անուղղակի խոստովանություն։ بطور ضمنى [բեթոուրե զեմնի] ի միջի այլոց։

ضمير [զամիր] I 1) խիղճ, 2) ներքին աշխարհ։ حريت ضمير [հորրիյաթե զամիր] խղճի ազատություն։

ضمير [զամիր] II քեր. դերանուն։ Հոգ. ضماير [զամայեր] և ضمائر [զամաէր]։ ضمير استفهامى [զամիրե էսթեֆհամի] հարցական դերանուն։ ضمير اشاره [զամիրե էշարե] ցուցական դերանուն։ ضمير شخصى [զամիրե շախսի] անձնական դերանուն։

ضميم [զամիմ] 1) միացված, 2) ավելացված, լրացված։

ضميمه [զամիմե] հավելված, հավելում։ Հոգ. ضمايم [զամայեմ] և ضمائم [զամաէմ]։ ضميمه کردن [զամիմե քարդան] կցել։

ضنت [զեննաթ] ժլատություն, կծծիություն։

ضوابط [զավաբեթ] տե՛ս եզ. ضابط [զաբեթ]։

ضياء [զիյա] 1) լույս, 2) լուսափայլություն, փայլ։

ضياع [զիյա'] կորուստ։ بدون ضياع وقت [բեդունե զիյա'է վաղթ] առանց ժամանակ կորցնելու։ ضياع وقت [զիյա'է վաղթ] ժամանակի կորուստ։

ضيافت [զիյաֆաթ] խնջույք, հյուրասիրություն։

ضيف [զեյֆ] 1) հյուր, 2) պանդուխտ, օտարական։ Հոգ. ضيوف [զոյուֆ] և اضياف [ազյաֆ]։

ضيق [զայյեղ] 1) նեղ, անձուկ, 2) սեղմված, ճզմված, 3) ժլատ, կծծի։

ضيق [զիղ] 1) նեղություն, նեղվածք, անձկություն, 2) ժլատություն։ ضيق نفس [զիղե նաֆաս] շնչահեղձություն։

ط

ط [թա, թեյն] պարսկական այբուբենի 19-րդ տառը։

طاب [թաբ] 1) մաքուր, հաճելի, անուշահոտ, 2) կրոն. թույլատրելի, չարգելված (շարիաթով)։

طاب ثراه [թաբասարահ] թող հողը թեթև՝ լինի նրա վրա, թող նրա գերեզմանը քաղցրաբո՛ւյր լինի (հանգչի խաղաղությամբ)։

طابق [թաբեղ] համապատասխանող, համապատասխան։

طاحون [թահուն] 1) աղացաքար, երկանաքար, 2) ջրաղաց, աղաց։ Հոգ. طواحين [թավահին]։ طاحون هوائى [թահունե հավաի] հողմաղաց։

طارق [թարեղ] 1) լուսատու, Արուսյակ (վեներա մոլորակը), 2) գիշերը ճամփորդող, 3) գիշերային հյուր։

طارم [թարոմ] և طارمى [թարոմի] 1) ցանկապատ, մահաջառ, 2) որմնաքանդակ, 3) շրջանակաձև փայտե շինություն՝ կամարակապ առաստաղով։

طارى [թարի] անսպասելի, հանկարծակի, անակնկալ։

طاس [թաս] I ճաղատ։

طاس [թաս] II թաս, բաժակ։

طاس [թաս] III նարդախաղի զառեր։

طاسى [թասի] ճաղատություն։

طاعت [թաաթ] 1) հնազանդություն, հպատակություն, 2) պաշտամունք։ Հոգ. طاعات [թաաթ]։ اهل طاعت [ահլե թաաթ] բարեպաշտներ։ طاعت کردن [թաաթ քարդան] հնազանդվել։

طاعت پيشه [թաաթփիշե] հնազանդ, խոնարհ, հլու, հեզ։

طاعت خانه [թաաթխանե] տաճար, զոհարան։

طاعت دار [թաաթդար] տե՛ս طاعت پيشه [թաաթփիշե]։

طاعت دارى [թաաթդարի] 1) հնազանդություն, հեզություն, 2) կրոնական ծեսերի կատարում։

طاعن [թաէն] խայթող, ծաղրող։

طاعون [թաուն] ժանտախտ։

طاعون زده [թաունզադե] և طاعونى [թաունի] ժանտախտավոր, ժանտախտով հիվանդ։

طاغوت [թաղութ] 1) կուռք, 2) գուշակիչ, գուշակող, կախարդ, 3) սատանա, դև, չար ոգի, 4) բռնապետ, կեղեքիչ։

طاغوتى [թաղութի] դիվային, սատանայական, չարանենգ։

طاغى [թաղի] 1) ապստամբ, 2) բռնակալ։

طاق [թաղ] I կենտ։ طاق يا جفت [թաղ յա ջոֆթ] զույգ թե կենտ։

طاق [թաղ] II 1) կամար, 2) կամարակապ շինություն։

طاقباز [թաղբազ] մեջքի վրա։ طاقباز خوابيدن [թաղբազ խաբիդան] մեջքի վրա քնել։

طاقت [թաղաթ] կարողություն, տոկունություն, համբերություն։ طاقت آوردن [թաղաթ ավարդան] դիմանալ։

طاقت‌شکن [թաղա̈թշեքա̈ն] տե՛ս طاقت‌فرسا [թաղա̈թֆա̈րսա]։

طاقت‌فرسا [թաղա̈թֆա̈րսա] 1) անտանելի, ուժասպառ անող։

طاقچه [թաղչե] որմնախորշ։

طاقدار [թաղդար] կամարակապ, կամարավոր։

طاقدیس [թաղդիս] 1) կամարավոր, կամարակապ, 2) կամարաձև, կամարանման։

طاقنما [թաղնա̈մա] 1) սյունասրահ, սյունազարդ պատշգամբ, 2) կեղծ կամար։

طاقه [թաղե] հատ, կտոր (որպես դասանիշ)։

طاقیه [թաղիյե] թասակ։

طالب [թալեբ] 1) պահանջող, 2) ցանկացող, փնտրող։

طالبی [թալեբի] սեխի մի տեսակ։

طالح [թալեհ] 1) անարդար, անիրավ, 2) մեղանչական, 3) արատավոր։

طالع [թալե՛] 1) բախտ, ճակատագիր, 2) ծագող (օր՝ արեգակ)։

طالع‌بین [թալե՛բին] 1) գուշակիչ, գուշակ, 2) աստղաբաշխ, աստղագուշակ։

طالع‌بینی [թալե՛բինի] 1) գուշակություն, 2) աստղագուշակություն։

طالعمند [թալե՛մա̈նդ] բախտավոր, հաջողակ։

طالعمندی [թալե՛մա̈նդի] բախտավորություն։

طالقه [թալեղե] ամուսնուց բաժանված՝ ապահարզան ստացած կին։

طامات [թամաթ] դատարկ՝ անիմաստ ճառեր, դատարկաբանություն։

طامع [թամե՛] 1) ագահ, անհագ, ընչաքաղց, 2) տենչացող, փափագող։

طامه [թամմե] 1) աղետ, 2) վերջին դատաստանի օր։

طاووس և طاوس [թաուս] սիրամարգ։

طاهر [թահեր] 1) մաքուր, անբիծ, 2) արակ. անձն. Թահեր։

طایر [թայեր] 1) թռչող, 2) թռչուն։

طایع [թայե՛] հնազանդ, խոնարհ։

طایفه [թայեֆե] և طائفه [թաէֆե] 1) ցեղ, տոհմ, 2) խումբ, խմբակ։ Հոգ. طوایف [թա̈վայեֆ] և طوائف [թա̈վաէֆ]։

طایل [թայել] և طائل [թաէլ] 1) օգուտ, շահ, 2) հարստություն, 3) կարողություն, հզորություն։

طب [թեբբ] բժշկություն։

طبابت [թա̈բաբա̈թ և թեբաբա̈թ] բուժում։ طبابت کردن [թա̈բաբա̈թ քարդա̈ն] բուժել, բժշկությամբ զբաղվել։

طباخ [թա̈բբախ] խոհարար։

طباخت [թա̈բախա̈թ] տե՛ս طباخی [թա̈բբախի]։

طباخ‌خانه [թա̈բբախխանե] խոհանոց։

طباخی [թա̈բբախի] խոհարարություն։

طباع [թեբա՛] խառնվածքներ, բնավորություններ։ Եզ. طبع [թա̈բ՛]։

طباعت [թա̈բաա̈թ] տպագրություն։

طباق [թեբաղ] 1) համաձայնեցում, 2) հարմարեցում, 3) համապատասխան։

طبال [թա̈բբալ] թմբկահար։

طبایع [թա̈բայե՛] 1) տե՛ս եզ. طبیعت [թա̈բի՛ա̈թ], 2) փիլ. էություն, գոյություն, տարրեր, բնության տարր։ طبایع اربع [թա̈բայե՛է ա̈րբա̈՛] չորս տարրեր, բնության չորս տարրերը։

طبخ [թա̈բխ] 1) եփվածք, 2) խոհարարություն։

طبرزن [թա̈բա̈րզա̈ն] պաղ շաքար, նաբաթ։

طبع [թա̈բ՛] I տպագրություն։ طبع شدن [թա̈բ՛ շոդա̈ն] տպագրվել։ طبع کردن [թա̈բ՛ քարդա̈ն] և بطبع رساندن [բեթա̈բ՛ ռեսանդա̈ն] տպագրել։ تحت طبع بودن [թա̈հթե թա̈բ՛ բուդա̈ն] գտնվել տպագրության տակ։

طبع [թա̈բ՛] II 1) բնություն, բնավորություն, 2) ձիրք, ընդունակություն։ طبع شعر [թա̈բ՛է շե՛ր] բանաստեղծական ձիրք։

طبعاً [թա̈բ՛ա̈ն] բնականաբար։

طبعی [թա̈բ՛ի] բնական, բնածին։

طبق [թա̈բա̈ղ] փայտե մեծ մատուցարան։ Հոգ. اطباق [ա̈թբաղ]։

طبق [թեբղ] համաձայն, ըստ։ طبق اخبار واصله [թեբղե ա̈խբարե վասելե] համաձայն ստացված լուրերի։

طبقات [թա̈բա̈ղաթ] 1) խավեր, 2) դասակարգեր, 3) հարկեր (շենքի)։ Եզ. طبقه [թա̈բա̈ղե]։ جامعهٔ بدون طبقات [ջամե՛էյե բեդունե թա̈բա̈ղաթ] անդասակարգ հասարակություն։

طبقاتی [թա̈բա̈ղաթի] դասակարգային։ مبارزهٔ طبقاتی [մոբարեզեյե թա̈բա̈ղաթի] դասակարգային պայքար։

طبق‌کش [թա̈բա̈ղքեշ] գլխի վրա կրող փայտե մեծ մատուցարան։

طبقه [թա̈բա̈ղե] 1) խավ, 2) դասակարգ, 3) հարկ (տան)։ طبقهٔ تحتانی [թա̈բա̈ղեյե թա̈հթանի] ներքին հարկ։ طبقهٔ فوقانی [թա̈բա̈ղեյե ֆոուղանի] վերին հարկ։ طبقهٔ کارگر [թա̈բա̈ղեյե քարգա̈ր] բանվոր դասակարգ։

طبقه‌بندی [թա̈բա̈ղեբա̈նդի] 1) դասակարգում, 2) շերտավորում։

طبل [թա̈բլ] թմբուկ։

طبل‌زن [թա̈բլզա̈ն] թմբկահար։

طبل‌زنی [թա̈բլզա̈նի] թմբկահարություն։

طبله [թա̈բլե] 1) փայտե փոքր մատուցարան, 2) փոքրիկ սնդուկ, արկղիկ։

طبی [թեբբի] բժշկական։ گیاهای طبی [գիյահայե թեբբի] դեղաբույսեր։

طبیب [թա̈բիբ] բժիշկ։ Հոգ. اطباء [ա̈թեբբա]։

طبیعت [թա̈բի՛ա̈թ] 1) բնություն, 2) խառնվածք, բնույթ, բնավորություն։ Հոգ. طبایع [թա̈բայե՛]։

طبیعتاً [թա̈բի՛ա̈թա̈ն] բնականաբար։

طبیعت‌شناس [թա̈բի՛ա̈թշենաս] բնախույզ, բնագետ, նատուրալիստ։

طبیعی [թա̈բի՛ի] 1) բնական, 2) սովորական, նորմալ, 3) բնածին։ جغرافیای طبیعی [ջողրաֆիյայե թա̈բի՛ի] ֆիզիկական աշխարհագրություն։ گاز طبیعی [գազե թա̈բի՛ի] բնական գազ։ غیر طبیعی [ղեյրե թա̈բի՛ի] անբնական։

طپانچه [թա̈փանչե] տե՛ս تپانچه [թա̈փանչե]։

طحال [թեհալ] անատ. փայծաղ։

طراح [թա̈րրահ] 1) նախագծող, 2) գծագրող, 3) ծրագրող։

طراحی [թա̈րրահի] 1) նախագծում, ուրվագծում, 2) գծագրություն։

طرار [թա̈րրար] 1) գող, 2) գրպանահատ, 3) խաբեբա, խարդախ։

طراری [թա̈րրարի] 1) խաբեություն, խարդախություն, 2) գողություն։

طراز [թա̈րազ, թերազ] 1) հարթաչափ, մակարդակաչափ (գործիք), 2) տարազ, 3) զարդարանք, 4) ձև, կերպ, 5) շարժուձև, 6) տարակարգ, կարգ։

طرافت [թա̈րաֆա̈թ] հազվադեպ երևույթ, ինքնօրինակություն, օրիգինալություն։

طراوت [թա̈րավա̈թ] 1) թարմություն, դալարություն, 2) հյութեղություն։

طرب [թա̈րա̈բ] ուրախություն, ցնծություն։

طرب‌انگیز [թա̈րա̈բա̈նգիզ] ուրախաշարժ, ուրախաբեր, ուրախարար։

طربناک [թա̈րա̈բնաք] ուրախալի, խնդալից, բերկրալի։

طرح [թա̈րհ] I 1) նախագիծ, 2) պլան, 3) ուրվագիծ։ طرح ریختن [թա̈րհ ռիխթա̈ն] 1) հատակագծել, 2) նախագծել, ծրագրել։

طرح [թա̈րհ] II մաթ. հանում։

طرح‌آمیزی [թա̈րհամիզի] 1) կառուցվածք, կոմպոզիցիա, 2) հորինվածք, կազմություն։

طرح‌بندی [թա̈րհբա̈նդի] նախագծում, ծրագրում։

طرح‌ریز [թա̈րհռիզ] նախագծող, կոնստրուկտոր։

طرح‌ریزی [թարհռիզի] 1) նախագծում, ծրագրում, 2) ուրվագծում, 3) կազմում, հիմնում։

طرد [թա̈րդ] հեռացում, վտարում։

طرز [թա̈րզ] ձև, կերպ, եղանակ։ طرز رفتار [թա̈րզե ռա̈ֆթար] վարվելակերպ։ طرز تدریس [թա̈րզե թա̈դրիս] ուսուցման եղանակ, մեթոդ։

طرطیر [թա̈րթիր] գինեքար։

طرف [թա̈րա̈ֆ] 1) կողմ, 2) հակառակորդ։ Հոգ. اطراف [ա̈թրաֆ]։

طرفدار [թարաֆդար] կողմնակից։

طرفدارانه [թարաֆդարանե] կողմնապահորեն, աչառու կերպով, կողմնապահությամբ։

طرفداری [թարաֆդարի] կողմնապահություն։ طرفداری کردن [թարաֆդարի քարդան] կողմնապահություն անել։

طرفگی [թորֆեգի] 1) արտասովոր՝ արտակարգ բան, հազվադեպ երևույթ, 2) ինքնօրինակություն։

طرفگیر [թարաֆգիր] 1) կողմնապահ, 2) տե՛ս طرفدار [թարաֆդար]։

طرفگیری [թարաֆգիրի] տե՛ս طرفداری [թարաֆդարի]։

طرفه [թարֆե] թարթ, թարթում, քթիթ։

طرفه [թորֆե] 1) նորույթ, 2) երախայրիք, 3) հազվագյուտ բան։

طرفةالعین [թարֆաթօլեյն] ակնթարթ։ در (به) یك طرفةالعین [դար (բե) յեք թարֆաթօլեյն] մեկ ակնթարթում։

طرفیت [թարաֆիյյաթ] 1) հակառակություն, հակամարտություն, անտագոնիզմ, 2) կապ, հարաբերություն։

طرفین [թարաֆեյն] կողմեր (երկու կողմեր)։ Եզ. طرف [թարաֆ]։

طرق [թորող] ուղիներ, ճանապարհներ։ Եզ. طریق [թարիղ]։ طرق وشوارع [թորող վա շավարե՛] հաղորդակցության ճանապարհներ։

طره [թորրե] 1) խոպոպ, գանգուր, մազի փունջ, 2) եզր, ծայր։

طریق [թարիղ] 1) ուղի, ճանապարհ, 2) ձև, կերպ։ Հոգ. طرق [թորող]։

طریقت [թարիղաթ] 1) վարդապետություն, համոզմունք, ծես, 2) կրոն. հոգևոր կատարելության հասնելու ճանապարհ (սուֆիների)։

طریقه [թարիղե] 1) միջոց, եղանակ, մեթոդ, 2) քեր. կերպ։

طشت [թաշթ] տաշտ։

طشتك [թաշթաք] 1) լագանիկ, թասիկ, 2) շշի մետաղյա խցան։

طعام [թաամ] կերակուր, ուտելիք։

طعم [թա՛մ] համ։

طعمه [թո՛մե] 1) կերակուր, կեր, 2) ճարակ։ طعمهٔ آتش شدن [թո՛մեյե աթեշ շոդան] կրակի ճարակ դառնալ։

طعنه [թա՛նե] 1) կշտամբանք, 2) հեգնանք։ طعنه زدن [թա՛նե զադան] 1) կշտամբել, պարսավել, 2) հեգնել։

طغرل [թողրոլ] 1) բազե, թառլան, 2) արակ. անձն. Թողրոլ։

طغیان [թողյան] 1) ապստամբություն, ըմբոստություն, 2) հորդում, հորդություն։

طفره [թաֆրե] 1) շեղում, խուսափում, խուսանավում, 2) ցատկոց, ցատկում, թռիչք։

طفره آمیز [թաֆրեամիզ] խուսափողական։ جواب طفره آمیز [ջավաբե թաֆրեամիզ] խուսափողական պատասխան։

طفره روی [թոֆրերավի] 1) խուսափում, շեղում, 2) հետաձգում, 3) տարկետում։

طفل [թեֆլ] մանուկ, երեխա։ Հոգ. اطفال [աթֆալ]։

طفلانه [թեֆլանե] մանկաբար, երեխայաբար։

طفلك [թեֆլաք] մանկիկ, փոքրիկ երեխա։

طفولیت [թոֆուլիյյաթ] մանկություն։

طفیل [թոֆեյլ] տե՛ս طفیلی [թոֆեյլի]։

طفیلی [թոֆեյլի] 1) մակաբույծ, պարազիտ, 2) պնակալեզ, հացկատակ։

طفیلی شناس [թոֆեյլիշենաս] պարազիտաբան, պարազիտոլոգ։

طفیلی شناسی [թոֆեյլիշենասի] մակաբուծաբանություն, պարազիտոլոգիա։

طفیلی گری [թոֆեյլիգարի] մակաբուծականություն, պարազիտիզմ։

طفیلی وار [թոֆեյլիվար] մակաբույծի նման, պարազիտային։

طل [թալլ] 1) ցող, շաղ, 2) թեթև անձրև։

طلا [թալա] ոսկի։

طلاآلات [թալաալաթ] ոսկեղեն։

طلاب [թոլլաբ] ուսանողներ։ Եզ. طلبه [թալաբե]։

طلاباف [թալաբաֆ] ոսկեհյուս, ոսկեթել, ոսկեհուռ։

طلاخیز [թալախիզ] ոսկեբեր, ոսկու հանքերով հարուստ։

طلادوز [թալադուզ] ոսկեկար։

طلاساز [թալասազ] ալքիմիկոս։

طلاشو(ی) [թալաշու(յ)] ոսկեխույզ։

طلاق [թալաղ] ամուսնալուծություն, ապահարզան։

طلاقت [թալաղաթ] ճարտարախոսություն։

طلاکار [թալաքար] 1) ոսկեզարդ, ոսկեզօծ, ոսկեհուռ, 2) ոսկերիչ։

طلاکاری [թալաքարի] 1) ոսկերչություն, 2) ոսկեզօծում, 3) ոսկեզարդում։

طلاکوب [թալաքուբ] ոսկեձույլ դրվագներով զարդարված։

طلاوت [թալավաթ] գեղեցկություն, վայելչություն։ طلاوت قران [թալավաթե ղոր'ան] երգելով (ծոր տալով) Ղուրան կարդալը։

طلائی [թալայի] ոսկյա։

طلب [թալաբ] 1) պահանջ, 2) պարտք, 3) որոնում, 4) ձգտում, նկրտում։ طلب کردن [թալաբ քարդան] պահանջել։

طلبکار [թալաբքար] 1) պարտատեր, 2) պահանջող, փափագող։

طلبه [թալաբե] 1) ուսանող (աստվածաբանության), 2) որոնող, 3) հոգևոր սեմինարիայում սովորող։

طلبیدن [թալաբիդան] 1) պահանջել, 2) ձգտել։

طلسم [թելեսմ] թալիսման, հուռութք։ Հոգ. طلاسم [թալասեմ]։

طلعت [թալ'աթ] 1) տեսք, 2) դեմք, կերպարանք։

طلق [թալղ] տալկ, տալկոն, փայլար, թիթեղոն։

طلق [թելղ] 1) օրինավոր, օրինական, պատշաճ, թույլատրելի, 2) ազատ, անսահմանափակ։ حق طلق [հաղղե թելղ] 1) օրինական իրավունք, 2) անսահմանափակ իրավունք։

طلقی [թալղի] փայլարե, թիթեղոնե։

طلل [թալալ] 1) ավերակ, փլատակ, 2) կմախք, հենք։

طلوع [թոլու'] 1) ծագում (արևի), 2) ծաղկում։

طلیعه [թալի'ե] 1) առաջապահ պահակախումբ, 2) սկիզբ, առաջին նշաններ։ Հոգ. طلایع [թալայե']։

طماع [թամմա'] տե՛ս طمعکار [թամա'քար]։

طمأنینه [թոմա'նինե] 1) հանդիսավորություն, վեհություն, ծանրաբարոյություն, 2) անդորրություն, հանգստություն։

طمطراق [թոմթորաղ] 1) շուք, շքեղություն, պերճություն, 2) վերամբարձություն, ճոռոմություն։

طمع [թամա'] 1) ագահություն, ընչասիրություն, անհագություն, 2) ցանկություն։

طمعکار [թամա'քար] ագահ, ընչասեր, ընչաքաղց։

طمعکاری [թամա'քարի] ագահություն, ընչասիրություն, անհագություն։

طمغا [թամղա] 1) խարան, 2) կնիք, դրոշմ, 3) հրովարտակ։

طناب [թանաբ] պարան, թոկ, ճոպան։

طناب باز [թանաբբազ] լարախաղաց։

طناب باف [թանաբբաֆ] ճոպանագործ, պարանագործ։

طناب پیچ [թանաբփիչ] պարանով կապված՝ փաթաթված։

طنابی [թանաբի] թոկե, պարանե։ نردبان طنابی [նարդեբանե թանաբի] թոկե սանդուղք։

طناز [թաննազ] 1) ծաղրող, հեգնող, տնազ անող, 2) խաղուն, կոկետ, պչրող։

طنازی [թաննազի] 1) կոկետություն, պչրողություն, 2) ծաղր, հեգնանք, տնազ։

طنبور [թամբուր] մի տեսակ լարային նվագարան։

طنز [թանզ] 1) տնազ, ծաղր, հեգնանք, 2) կոկետություն։

طنزآلود [թանզալուդ] 1) զվարճալի, կատակի բնույթ ունեցող, 2) հեգնական, ծաղրական։

طنزآمیز [թանզամիզ] տե՛ս طنزآلود [թանզալուդ]։

طنطنه [թանթանե] 1) աղմուկ, դղրդյուն, 2) հանդիսավորություն, ճոխություն։

طنطور [թա̈նթուր] տինկտուրա։ طنطور ید [թա̈նթուրե յոդ] յոդի տինկտուրա։

طنین [թա̈նին] 1) թնդյուն, ձայն, 2) արձագանք, անդրադարձում (ձայնի)։

طنین‌انداز [թա̈նինա̈նդազ] թնդացող, շառաչող։

طواف [թա̈վաֆ] շրջապտույտ։ طواف کردن [թա̈վաֆ քա̈րդա̈ն] շրջապտույտ կատարել։

طواف [թա̈վվաֆ] 1) շրջապտույտ կատարող, 2) թափառաշրջիկ։

طوایف [թա̈վայեֆ] և طوائف [թա̈վաէֆ] ցեղեր, տոհմեր, խմբեր։ Եզ. طایفه [թայեֆե]։

طور [թոուր] կերպ, ձև, եղանակ։ بطور مثال [բեթոուրե մեսալ] որպես օրինակ։

طوطی [թութի] թութակ։

طوطی‌وار [թութիվար] թութականման։ طوطی‌وار تکرار کردن [թութիվար թեքրար քա̈րդա̈ն] թութակի պես կրկնել։

طوع [թոու'] ցանկություն, պատրաստակամություն։

طوعاً [թոու'ա̈ն] սիրով, ուրախությամբ, հոժարությամբ։

طوعاً وکرهاً [թոու'ա̈նվա̈քա̈րհա̈ն] կամա-ակամա։

طوفان [թուֆան] 1) փոթորիկ, մրրիկ, 2) ջրհեղեղ։

طوفانی [թուֆանի] փոթորկային, մրրկային։

طوق [թոուղ] 1) օղակ, 2) օղակապ (տակառի), 3) պարանոցակապ, վզնոց, 4) լուծ, 5) մանյակ։

طول [թուլ] երկարություն, երկայնք։

طولا [թուլա] 1) երկար, 2) առավել երկար։ ید طولا داشتن [յա̈դե թուլա դաշթա̈ն] գիտակ լինել։

طولاً [թուլա̈ն] երկարությամբ։

طولانی [թուլանի] երկարատև։

طومار [թումար] թղթապալար, մագաղաթապալար, փաթաթ (թղթի կամ մագաղաթի)։

طوماری [թումարի] ոլորած, փաթաթված։

طویل [թա̈վիլ] 1) երկար, 2) երկարատև։

طویل‌العمر [թա̈վիլօլօմր] երկարակյաց։

طویل‌القامت [թա̈վիլօլղամա̈թ] բարձրահասակ։

طویل‌المدت [թա̈վիլօլմոդդա̈թ] երկարաժամկետ։

طویله [թա̈վիլե] գոմ։

طهارت [թա̈հարա̈թ] 1) մաքրություն, 2) կրոն. մաքրագործություն։

طی [թեյ] 1) անցում, հաղթահարում (ճանապարհի), 2) ընթացք։ طی این مسافرت [թեյե ին մոսաֆերա̈թ] այս ճանապարհորդության ժամանակընթացքում։ راه دور طی کردن [րահե դուր թեյ քա̈րդա̈ն] հեռու ճանապարհ կտրել։ طی کردن [թեյ քա̈րդա̈ն] 1) կտրել (գինը), 2) կտրել (ճանապարհը)։

طیار [թա̈յյար] թռչող։

طیاره [թա̈յյարե] տե՛ս هواپیما [հավափեյմա]։

طیاش [թա̈յյաշ] 1) անկայուն, փոփոխական, 2) թեթևամիտ, 3) կամազուրկ, թուլակամ։

طیب [թա̈յյեբ] 1) մաքուր, 2) լավ, հաճելի։

طیب [թիբ] 1) անուշահոտություն, 2) հաճույք, բավականություն։ باطیب خاطر [բաթիբե խաթեր] սիրով, հաճույքով։

طیر [թեյր] թռչուն։ Հոգ. طیور [թոյուր]։

طیران [թա̈յյա̈րան] թռիչք, սավառնում։ طیران کردن [թա̈յյա̈րան քա̈րդա̈ն] թռչել։

طیش [թեյշ] 1) թեթևամտություն, թեթևսոլիկություն, 2) կամազրկություն, թուլակամություն, 3) անկայունություն, փոփոխականություն։

طیف [թեյֆ] 1) ֆիզ. լուսապատկեր, 2) պատրանք։ طیف شمس [թեյֆե շա̈մս] արևի լուսապատկեր։

طیف‌سنج [թեյֆսա̈նջ] ֆիզ. լուսապատկերաչափ։

طیف‌نما [թեյֆնա̈մա] ֆիզ. լուսապատկերադիտակ։

طیفی [թեյֆի] ֆիզ. լուսապատկերային, تجزیهٔ طیفی [թա̈ջզիյեյե թեյֆի] լուսապատկերային վերլուծություն։

طین [թին] ցեխ, կավ։

طینت [թինա̈թ] բնություն, բնավորություն, խառնվածք։

طیور [թոյուր] թռչուններ։ Եզ. طیر [թեյր]։

طیورشناس [թոյուրշենաս] թռչնաբան։

طیورشناسی [թոյուրշենասի] թռչնաբանություն։

ظ

ظ [զա, զեյն] պարսկական այբուբենի 20-րդ տառը։

ظاعن [զաէն] 1) ճամփորդ, ուղևոր, 2) ճանապարհորդող։

ظافر [զաֆեր] 1) հաղթական, 2) հաղթող, 3) նվաճող, աշխարհակալ։

ظالم [զալեմ] 1) դաժան, 2) բռնակալ, հարստահարող, 3) անարդար, անգութ։

ظالمانه [զալեմանե] 1) դաժանաբար, անգթորեն, 2) անիրավացի։

ظالم‌نهاد [զալեմնեհադ] 1) դաժան, խստասիրտ, 2) չար։

ظالمی [զալեմի] տե՛ս ظلم [զոլմ]։

ظاهر [զահեր] 1) հայտնի, բացահայտ, 2) արտաքին։ ظاهر شدن [զահեր շոդա̈ն] հայտնվել, բացահայտվել։ ظاهر کردن [զահեր քա̈րդա̈ն] 1) բացահայտել, 2) երևակել։

ظاهراً [զահերա̈ն] 1) արտաքուստ, հայտնապես, 2) ըստ երևույթին։

ظاهربین [զահերբին] առերևույթ դիտող, մակերեսահայաց։

ظاهربینی [զահերբինի] մակերեսայնություն, մակերեսահայացություն։

ظاهرپرست [զահերփա̈րա̈սթ] տե՛ս ظاهربین [զահերբին]։

ظاهرپرستی [զահերփա̈րա̈սթի] տե՛ս ظاهربینی [զահերբինի]։

ظاهردار [զահերդար] 1) լավ արտաքին ունեցող, 2) տպավորություն թողնող։

ظاهرساز [զահերսազ] 1) ձևացնող, 2) կեղծարար, կեղծավոր։

ظاهرسازی [զահերսազի] 1) երևացում, արհեստականություն, 2) ցուցամոլություն, 3) կեղծում։

ظاهرفریب [զահերֆա̈րիբ] խաբուսիկ։

ظاهری [զահերի] 1) արտաքին, 2) մակերեսային, 3) առերևույթ։ شباهت ظاهری [շա̈բահա̈թե զահերի] արտաքին նմանություն։

ظرافت [զա̈րաֆա̈թ] 1) պերճություն, պերճաշքություն, 2) նրբագեղություն, 3) պճնագեղություն, 4) քնքշություն, 5) սրամտություն, հումոր։

ظرف [զա̈րֆ] 1) աման, անոթ, 2) քեր. մակբայ, 3) ժամանակընթացք։ Հոգ. ظروف [զորուֆ]։ ظرف آبخوری [զա̈րֆե աբխորի] ջրի աման։ ظرف زمان [զա̈րֆե զա̈ման] քեր. ժամանակի մակբայ։ ظرف مکان [զա̈րֆե մա̈քան] քեր. տեղի մակբայ։ ظرف و مظروف [զա̈րֆ վա̈ մա̈զրուֆ] փիլ. ձև և բովանդակություն։

ظرفشو [զա̈րֆշու] աման լվացող։

ظرفشوئی [զա̈րֆշույի] ամանների լվացում։ ظرفشوئی کردن [զա̈րֆշույի քա̈րդա̈ն] աման լվանալ։

ظرفیت [զա̈րֆիյյա̈թ] տարողություն։

ظروف [զորուֆ] ամաններ։ Եզ. ظرف [զա̈րֆ]։

ظریف [զա̈րիֆ] 1) նրբագեղ, շքեղ, գեղեցիկ, 2) քնքուշ, 3) սրամիտ, 4) նուրբ, 5) խաղուն, աշխույժ։

ظریفانه [զա̈րիֆանե] 1) նրբագեղորեն, վայելչապես, 2) քնքշաբար, 3) սրամտորեն։

ظریف‌کار [զա̈րիֆքար] նրբագեղ, պերճաշուք։

ظریف‌کاری [զարիֆքարի] նրբագեղություն, պերճաշքություն,

ظریفی [զարիֆի] տե՛ս ظرافت [զարաֆաթ]։

ظفر [զաֆար] հաղթանակ։ ظفر یافتن [զաֆար յաֆթան] հաղթանակել։

ظفر [զոֆր] եղունգ, ճանկ, ճիրան։ Հոգ. اظفار [ազֆար]։

ظفربخش [զաֆարբախշ] հաղթաբեր։

ظفرشعار [զաֆարշեար] 1) հաղթական, 2) անպարտելի։

ظفرمند [զաֆարմանդ] հաղթական, հաղթանակիր։

ظفرنمون [զաֆարնեմուն] տե՛ս ظفرمند [զաֆարմանդ]։

ظل [զել] 1) ստվեր, 2) փխբ. հովանավորություն։ شبه ظل [շեբհե զել] կիսաստվեր։

ظلام [զալլամ] մթություն, խավար։

ظلام [զոլլամ] տե՛ս եզ. ظالم [զալեմ]։

ظلامات [զոլամաթ] տե՛ս եզ. ظلامت [զոլամաթ]։

ظلامت [զոլամաթ] 1) ճնշում, բռնություն, 2) հարստահարում։

ظل‌گستر [զելգոսթար] ստվերաշատ, ստվեր սփռող։

ظلم [զոլմ] 1) բռնություն, դաժանություն, 2) անարդարություն։

ظلمات [զոլոմաթ] զարհուրելի խավար։

ظلماتی [զոլոմաթի] տե՛ս ظلمانی [զոլմանի]։

ظلمانی [զոլմանի] 1) խավար, մթին, 2) զարհուրելի, 3) անլույս։ تیرگی ظلمانی [թիրեգիյե զոլմանի] անլույս խավար։

ظلم‌پیشه [զոլմփիշե] 1) բռնակալ, դաժան, 2) անիրավ։

ظلمت [զոլմաթ] մթություն, խավար։ Հոգ. ظلمات [զոլոմաթ]։

ظلمت‌پرست [զոլմաթփարասթ] խավարամոլ, խավարապաշտ։

ظلمت‌پرستی [զոլմաթփարասթի] խավարամոլություն։

ظلم‌دیده [զոլմդիդե] ճնշված, կեղեքված, հարստահարված։

ظلم‌شعار [զոլմշեար] տե՛ս ظلم‌پیشه [զոլմփիշե]։

ظلم‌کار [զոլմքար] տե՛ս ظلم‌کننده [զոլմքոնանդե]։

ظلم‌کننده [զոլմքոնանդե] 1) բռնակալ, ճնշող, դեսպոտ, 2) անիրավ։

ظلم‌کیش [զոլմքիշ] տե՛ս ظلم‌کننده [զոլմքոնանդե]։

ظلوم [զոլում] 1) բռնակալ, 2) ամենադաժան, 3) անիրավ, 4) խստասիրտ, անգութ։

ظلیل [զալիլ] ստվերոտ։

ظن [զանն] 1) կարծիք, գաղափար, 2) կասկած։ سوء ظن [սու՛է զանն] 1) աննպաստ կարծիք, 2) կասկած։

ظنون [զանուն] 1) կասկածամիտ, 2) խանդոտ։

ظنون [զոնուն] տե՛ս եզ. ظن [զանն]։

ظنه [զեննե] 1) հարձակումներ, 2) մեղադրանքներ, 3) զրպարտանք։

ظنین [զանին] 1) կասկածող, 2) կասկածելի։

ظهاره [զեհարե] երեսի կողմը (զգեստի, կառքի)։

ظهر [զահր] 1) հակառակ կողմը, հետևը, 2) մեջք, կռնակ։

ظهر [զոհր] կեսօր։ بعد از ظهر [բա՛դ ազ զոհր] կեսօրից հետո։ پیش از ظهر [փիշ ազ զոհր] կեսօրից առաջ։

ظهری [զահրի] մեջքային, մեջքի։

ظهور [զոհուր] 1) երևան գալը, հայտնվելը, 2) բացահայտում, 3) ծագում, 4) դրսևորում, 5) երևակում, արտահայտում, 6) կրոն. գալուստ։ بظهور آمدن [բեզոհուր ամադան] երևան գալ, ظهور کردن [զոհուր քարդան] ի հայտ գալ։

ظهیر [զահիր] 1) օգնական, 2) հովանավորող, պաշտպան։ Հոգ. ظهرا [զոհարա]։

ع

ع [էյն] պարսկական այբուբենի 21-րդ տառը։

عابد [աբեդ] 1) երկրպագու, 2) աստվածապաշտ, բարեպաշտ, 3) ճգնավոր։ Հոգ. عباد [օբբադ]։

عابدانه [աբեդանե] կրոն. 1) բարեպաշտորեն, 2) ճգնավորի նման։

عابدفریب [աբեդֆերիբ] հմայիչ, հրապուրիչ, անդիմադրելի։

عابده [աբեդե] միանձնուհի, ճգնավորուհի։

عابدی [աբեդի] 1) բարեպաշտություն, կրոնականություն, 2) ճգնավորություն, մենակեցություն։

عابر [աբեր] անցորդ։ Հոգ. عابرین [աբերին]։

عاج [աջ] փղոսկր։

عاجز [աջեզ] անկարող, թույլ, անճար։ عاجز شدن [աջեզ շոդան] ուժասպառ լինել, անկարող դառնալ։ عاجز کردن [աջեզ քարդան] անկարող դարձնել։

عاجزانه [աջեզանե] 1) հեզաբար, խոնարհաբար, 2) թուլորեն, անհուսորեն։

عاجزنواز [աջեզնավազ] թույլերի՝ անկարողների հանդեպ գթասիրտ։

عاجزی [աջեզի] թուլություն, անկարողություն, անճարություն։

عاجل [աջել] 1) արագաշարժ, 2) փութկոտ, անհապաղ։

عاجلا [աջելան] արագորեն, շտապ։

عاجلانه [աջելանե] աճապարանքով։

عادات [ադաթ] տե՛ս եզ. عادت [ադաթ]։

عادت [ադաթ] սովորություն, սովորույթ։ Հոգ. عادات [ադաթ]։

عادتا [ադաթան] 1) սովորաբար, 2) ըստ սովորության։

عادکننده [ադքոնանդե] մաթ. ամենափոքր բազմապատիկը։

عادل [ադել] արդար, արդարադատ, արդարախոհ։

عادلانه [ադելանե] արդարորեն, արդարացիորեն, իրավացիորեն։

عادی [ադի] սովորական։

عار [ար] 1) անպատվություն, խայտառակություն, 2) ամոթ։

عارض [արեզ] I 1) հայցվոր, գանգատավոր, 2) պատահող, 3) դիպված, պատահար։ عارض شدن [արեզ շոդան] հայտնվել, երևան գալ։

عارض [արեզ] II այտ, դեմք։

عارضه [արեզե] 1) պատահար, 2) հիվանդություն։ Հոգ. عوارض [ավարեզ]։

عارف [արեֆ] 1) իմաստուն, 2) միստիկ։ Հոգ. عرفا [օրաֆա]։

عارفانه [արեֆանե] 1) իմաստաբար, իմաստնությամբ, իմաստուն կերպով, 2) միստիկների տեսանկյունով։

عاری [արի] 1) մերկ, 2) զերծ, զուրկ։ عاری از حقیقت [արի ազ հաղիղաթ] ճշմարտությունից զուրկ։

عاریت [արիյաթ] փոխ առված, ժամանակավոր օգտագործման համար վերցված։

عاریه [արիյե] 1) արհեստական, դնովի, 2) փոխառնված։ دندان عاریه [դանդանե արիյե] դնովի՝ արհեստական ատամ։

عازم [ազեմ] 1) մեկնող, 2) մտադիր, 3) ձեռնարկող։ عازم شدن [ազեմ շոդան ճանապարհվել, մեկնել։

عاشق [աշեղ] սիրահար։ Հոգ. عشاق [օշշաղ]։ عاشق شدن [աշեղ շոդան] սիրահարվել։ عاشق و معشوق [աշեղո մա՛շուղ] սիրող ու սիրեցյալ։

عاشقانه [աշեղանե] 1) սիրային, 2) սիրով։

نامهٔ عاشقانه [նամեյե աշեղանե] սիրային նամակ։

عاشق پیشه [աշեղփիշե] հեշտությամբ սիրահարվող, սիրահարկոտ։

عاشق کش [աշեղքոշ] սիրահարվածի հանդեպ խստասիրտ՝ անգութ։

عاشقی [աշեղի] սիրահարություն։

عاشورا [աշուրա] Իմամ Հուսեյնի նահատակության տարելիցի օրը (մուսուլմանական լուսնային ամսի՝ Մոհարրամի 10-րդ օրը), ննջեցյալների հիշատակման օր։

عاصر [ասեր] ճզմող, արտամզող, քամող։ ادویهٔ عاصر [ա̈դվիյեյե ասեր] արտամզիչ՝ արտածծիչ միջոցներ։

عاصف [ասեֆ] 1) ծռված, կեռված, ճկված, 2) սուր, թափանցող, ուժեղ։ باد عاصف [բադե ասեֆ] թափանցող՝ ուժեղ քամի։

عاصم [ասեմ] 1) պարկեշտ, 2) ողջախոհ։

عاصی [ասի] 1) ապստամբ, խռովարար, 2) անհնազանդ, ըմբոստ, 3) մեղավոր։

عاطر [աթեր] անուշահոտ, բուրումնավետ, քաղցրաբույր։

عاطفه [աթեֆե] 1) բարեհաճություն, բարեսիրություն, բարյացակամություն, 2) համակրանք, 3) հուզական զգացում։ Հոգ. عواطف [ա̈վաթեֆ]։

عاطل [աթել] 1) պարապ, անբան, 2) զուր, անօգուտ, ապարդյուն։

عافیت [աֆիյա̈թ] 1) առողջություն, 2) բարօրություն, հաջողություն։ عافیت باشد [աֆիյա̈թ բաշա̈դ] առողջություն ձեզ (լինի)։

عاق [աղղ] 1) անհնազանդ, խոսք չլսող, 2) անիծյալ, 3) ժառանգությունից զրկված։

عاقبت [աղեբա̈թ] 1) վերջ, վախճան ի վերջո, 2) հանդերձյալ կյանք, 3) հետևանք։ Հոգ. عواقب [ա̈վաղեբ]։

عاقبت الامر [աղեբա̈թօլա̈մր] տե՛ս عاقبت [աղեբա̈թ]։

عاقبت اندیش [աղեբա̈թա̈նդիշ] հեռատես, շրջահայաց, կանխահոգ։

عاقبت اندیشی [աղեբա̈թա̈նդիշի] հեռատեսություն, կանխահոգություն։

عاقبت بخیر [աղեբա̈թբեխեյր] բարեվախճան, բարի վախճան ունեցող։

عاقبت بین [աղեբա̈թբին] տե՛ս عاقبت اندیش [աղեբա̈թա̈նդիշ]։

عاقبت بینی [աղեբա̈թբինի] տե՛ս عاقبت اندیشی [աղեբա̈թա̈նդիշի]։

عاقد [աղեդ] պայմանավորվող, պայմանագիր կնքող։

عاقر [աղեր] ամուլ, անպտուղ։

عاقل [աղել] խելոք, խելացի։ Հոգ. عقلا [օղա̈լա]։

عاقلانه [աղելանե] խելամտորեն, խելացի կերպով, բանականորեն։

عاقل فریب [աղելֆա̈րիբ] 1) շատ խորամանկ, 2) ճարտարամիտ։

عاقلی [աղելի] խելոքություն, խելամտություն։

عاق نامه [աղնամե] կտակագիր՝ զավակին ժառանգությունից զրկելու մասին։

عاکف [աքեֆ] 1) ջանասեր, ժրաջան, 2) ճգնավոր, մենակյաց։

عالم [ալա̈մ] 1) աշխարհ, տիեզերք, 2) իրադրություն։ Հոգ. عوالم [ա̈վալեմ]։

عالم [ալեմ] գիտուն, գիտնական։ Հոգ. علماء [օլա̈մա]։

عالم آرا [ալա̈մարա] 1) աշխարհը զարդարող, 2) գեղեցիկ։

عالم افروز [ալա̈մա̈ֆրուզ] աշխարհը լուսավորող։

عالم الغیب [ալա̈մօլղեյբ] 1) պայծառատես, խորաթափանց, 2) գուշակող։

عالمانه [ալեմանե] գործիմացությամբ, իմաստուն կերպով, իմաստնությամբ։

عالم بین [ալա̈մբին] ամենատես, խորաթափանց։

عالم تاب [ալա̈մթաբ] տե՛ս عالم افروز [ալա̈մա̈ֆրուզ]։

عالم گیر [ալա̈մգիր] 1) համաշխարհային, 2) աշխարհակալ։ جنگ عالم گیر [ջա̈նգե ալա̈մգիր] համաշխարհային պատերազմ։

عالم نما [ալեմնա̈մա] սուտ գիտնական։

عالمیان [ալա̈միյան] աշխարհի մարդիկ, աշխարհայիններ։

عالمین [ալա̈մեյն] երկու աշխարհներ (անցողական՝ ունայն և հանդերձյալ՝ անդրկոզմյան)։

عالی [ալի] 1) բարձր, վեհ, 2) բարձրագույն։ تحصیلات عالی [թա̈հսիլաթե ալի] բարձրագույն կրթություն։

عالی تبار [ալիթա̈բար] 1) ազնվատոհմ, ազնվազարմ, 2) ազնվաբարո։

عالیجاه [ալիջահ] բարձրապատիվ։

عالیجناب [ալիջենաբ] գերապատիվ։

عالیشان [ալիշա̈՚ն] գերապատիվ, գերաստիճան։

عالی رتبه [ալիրոթբե] բարձրաստիճան։

عالی قدر [ալիղա̈դր] տե՛ս عالی رتبه [ալիրոթբե]։

عالی مرد [ալիմա̈րդ] գերմարդ։

عالی مقام [ալիմա̈ղամ] տե՛ս عالی رتبه [ալիրոթբե]։

عالی مقدار [ալիմեղդար] 1) մեծարգո, 2) տե՛ս عالی رتبه [ալիրոթբե]։

عالی نژاد [ալինեժադ] ազնվազարմ։

عالی نسب [ալինա̈սա̈բ] տե՛ս عالی نژاد [ալինեժադ]։

عالی همت [ալիհեմմա̈թ] 1) մեծահոգի, վեհանձն, 2) գործունյա, եռանդուն։

عالی همتی [ալիհեմմա̈թի] մեծահոգություն, վեհանձնություն։

عام [ամմ] 1) հասարակ, 2) ընդհանուր, 3) ռամիկ։ قتل عام [ղա̈թլե ամմ] կոտորած, բնաջնջում, եղեռն։

عام المنفعه [ամմօլմա̈նֆա̈է] հանրօգուտ։

عام پسند [ամմփա̈սա̈նդ] հանրամատչելի, հանրածանոթ, հանրաճանաչ, ժողովրդական։

عامر [ամեր] 1) մշակված, 2) բարեկարգված, 3) բնակեցված։

عامل [ամել] I 1) գործակալ, պաշտոնատար, 2) գործակալ՝ լրտես, 3) հարկահավաք, 4) փոխանորդ։ Հոգ. عمال [օմմալ]։

عامل [ամել] II 1) գործոն, 2) ազդակ, պատճառ, 3) գործունյա, գործող։ Հոգ. عوامل [ա̈վամել]։ عامل زمان [ամելե զա̈ման] ժամանակի գործոնը։

عامه [ամմե] հասարակ ժողովուրդ, ռամիկ բազմություն, ամբոխ։ زبان عامه [զա̈բանե ամմե] ժողովրդական՝ խոսակցական լեզու։

عامه پسند [ամմեփա̈սա̈նդ] տե՛ս عام پسند [ամմփա̈սա̈նդ]։

عامه فهم [ամմեֆա̈հմ] հանրամատչելի, հասկանալի։

عامی [ամմի] անուսում, անկիրթ, անուս։

عامیانه [ամիյանե] 1) ժողովրդական, խոսակցական (լեզու), 2) ժողովրդական լեզու։ اصطلاحات عامیانه [էսթելահաթե ամիյանե] ժողովրդական արտահայտություններ։

عامیه [ամիյյե] տե՛ս عام [ամմ]։ مصالح عامیه [մա̈սալեհե ամիյյե] ընդհանուր շահեր։

عاند [անեդ] կամակոր, համառ։

عایدات [այեդաթ] եկամուտներ։ Եզ. عایده [այեդե]։

عایدی [այեդի] եկամուտ։

عایق [այեղ] և عائق [աէղ] 1) մեկուսիչ, զատիչ, անհաղորդիչ, 2) արգելող։

عایق دار [այեղդար] տեխ. մեկուսիչով մեկուսացված (լար)։

عایقه [այեղե] արգելք, խոչընդոտ։ Հոգ. عوایق [ա̈վայեղ] և عوائق [ա̈վաէղ]։

عایله [այելե] և عائله [աէլե] գերդաստան, ընտանիք։

عایله دار [այելեդար] ընտանիքավոր։

عبا [ա̈բա] աբա (տղամարդու հագուստ)։

عبادت [էբադա̈թ] 1) աստվածապաշտություն, բարեպաշտություն, 2) երկրպագություն (աստծուն), աղոթք։ عبادت کردن [էբադա̈թ քա̈րդա̈ն] երկրպագել (աստծուն), աղոթել։

عبادتگاه [էբադա̈թգահ] տաճար, աղոթելու տեղ, աղոթարան, աղոթատեղի։

عبارت [էբարա̈թ] I 1) նախադասություն, 2) ոճ, 3) խոսք, 4) դարձվածք։ Հոգ. عبارات [էբարաթ]։ عبارت مصطلح [էբարա̈թե մոսթա̈լա̈հ] կայուն բառակապակցություն։

عبارت [էբարա̈թ] II բաղկացած։ عبارت بودن [էբարա̈թ բուդա̈ն] բաղկացած լինել։

عبارت آرا(ی) [էբարաթարա(յ)] տե՛ս عبارت پرداز [էբարաթփարդազ]։

عبارت پرداز [էբարաթփարդազ] 1) պերճախոս, 2) դատարկաբան, շաղակրատ։

عبارت پردازی [էբարաթփարդազի] 1) պերճաբանություն, 2) դատարկաբանություն։

عبارتی [էբարաթի] 1) արտահայտչական, 2) ոճական։ اصلاحات عبارتی [էսլահաթե էբարաթի] ոճական ուղղումներ։

عبث [աբաս] զուր, անօգուտ։

عبد [աբդ] ստրուկ, ծառա։

عبرانی [էբրանի] 1) եբրայեցերեն, 2) եբրայեցի։

عبرت [էբրաթ] 1) դաս, 2) խրատ, 3) օրինակ, 4) զարմանք։

عبرت آمیز [էբրաթամիզ] տե՛ս عبرت انگیز [էբրաթանգիզ]։

عبرت انگیز [էբրաթանգիզ] 1) խրատական, 2) ուսանելի։

عبرت آور [էբրաթավար] և عبرت بخش [էբրաթբախշ] տե՛ս عبرت انگیز [էբրաթանգիզ]։

عبرت گیر [էբրաթգիր] օրինակից՝ խրատ հանող, օրինակ՝ խրատ ընդունող։

عبرت نما [էբրաթնամա] օրինակելի, օրինակ ծառայող։

عبری [էբրի] տե՛ս عبرانی [էբրանի]։

عبودیت [օբուդիյյաթ] 1) հնազանդություն, հպատակություն, 2) ստրկություն։

عبور [օբուր] 1) անցում, 2) անցք, անցարան։ اسم عبور [էսմե օբուր] ռազմ. նշանաբան։ عبور کردن [օբուր քարդան] անցնել։ عبور و مرور کردن [օբուր-ո մորուր քարդան] անցուդարձ անել։ عبور و مرور ممنوع است [օբուր-ո մորուր մամնու՛ ասթ] անցուդարձը արգելված է։

عبوراً [օբուրան] 1) անցնելիս, 2) մոտով անցնելիս։

عبورگاه [օբուրգահ] անցում, անցման տեղ։

عبورناپذیر [օբուրնափազիր] անանցանելի։

عبوس [աբուս] խոժոռ, մռայլ։

عبوست [օբուսաթ] խոժոռություն, մռայլություն։

عبید [օբեյդ] փոքրիկ՝ երիտասարդ ստրուկ։

عبیدانه [աբիդանե] 1) խոնարհաբար, հնազանդորեն, 2) ստրկորեն։

عبیر [աբիր] 1) համպար, 2) անուշահոտություն։

عبیرافشان [աբիրաֆշան] անուշ (համպարի) բուրմունք արձակող։

عبیرآگین [աբիրագին] տե՛ս عبیرافشان [աբիրաֆշան]։

عبیرآمیز [աբիրամիզ] բուրումնավետ, համպարի հոտ արձակող։

عتاب [էթաբ] հանդիմանություն, նախատինք։ عتاب کردن [էթաբ քարդան] հանդիմանել, նախատել։

عتاب آمیز [էթաբամիզ] հանդիմանելի, նախատելի։

عتبات [աթաբաթ] տե՛ս եզ. عتبه [աթաբե]։

عتبه [աթաբե] 1) սրբավայր, 2) շեմ, 3) սրբի դամբարան, 4) թագավորական պալատ։ Հոգ. عتبات [աթաբաթ]։ عتبات عالیات [աթաբաթե ալիյաթ] իմամների (սրբերի) դամբարանները (Քերբելա, Նաջաֆ և Բաղդադ) քաղաքներում։

عتبه بوسی [աթաբեբուսի] երկրպագում՝ իմամների դամբարաններին։

عتیق [աթիղ] հին, հնամենի, անտիկ։ عهد عتیق [ահդե աթիղ] հին դարեր։

عتیقه [աթիղե] անտիկվար իրեր։ آثار عتیقه [ասարե աթիղե] հնություններ։

عتیقه فروش [աթիղեֆուրուշ] հնություններ վաճառող։

عثمانی [օսմանի] 1) օսմանական, 2) օսմաներեն։

عجالتاً [էջալաթան] 1) առայժմ, 2) դեռ։

عجایب [աջայեբ] և عجائب [աջաեբ] հրաշալիքներ, հրաշքներ։ عجایب هفتگانه [աջայեբե հաֆթգանե] աշխարհի յոթ հրաշալիքները։

عجایب المخلوقات [աջայեբօլմախլուղաթ] 1) հրաշք, 2) զարմանալի էակ, 3) հրեշ, ճիվաղ։

عجب [աջաբ] զարմանք, հիացմունք։

عجب [օջբ] սնափառություն, ինքնագոհություն, մեծամտություն, ամբարտավանություն։

عجز [աջզ] 1) թուլություն, անճարություն, անկարողություն, 2) աղերսանք, թախանձանք։

عجله [աջալե] աճապարանք, շտապողականություն։ عجله کردن [աջալե քարդան] շտապել, աճապարել։

عجم [աջամ] 1) ոչ-արաբ, պարսիկ, իրանցի (արաբների տեսանկյունից), 2) Իրան։

عجمت [օջմաթ] 1) կակազում, 2) թլվատություն։

عجمی [աջամի] ոչ-արաբական, իրանական, պարսկական։

عجوز [աջուզ] 1) պառավ կին, 2) վհուկ։

عجوزه [աջուզե] տե՛ս عجوز [աջուզ]։

عجول [աջուլ] շտապող, փութող։

عجولانه [աջուլանե] շտապողաբար, փութով։

عجیب [աջիբ] 1) զարմանալի, հրաշալի, 2) արտասովոր։

عجیب الخلقه [աջիբօլխելղե] 1) հրեշավոր, 2) ցուցանքային, 3) այլանդակ, տգեղ։

عجیبه [աջիբե] 1) հրաշք, 2) զարմանք, զարմանալի՝ արտասովոր բան։ Հոգ. عجایب [աջայեբ] և عجائب [աջաեբ]։

عداد [էդադ] թվարկում, հաշվարկում։

عدالت [ադալաթ] 1) արդարություն, 2) արդարադատություն։

عدالت پرور [ադալաթփարվար] 1) արդարացի, արդար, արդարասեր, 2) արդարադատ։

عدالت گستر [ադալաթգոսթար] տե՛ս عدالت پرور [ադալաթփարվար]։

عداوت [ադավաթ] թշնամություն, ատելություն։

عداوت آمیز [ադավաթամիզ] թշնամական։ نگاه عداوت آمیز [նեգահե ադավաթամիզ] թշնամական հայացք (նայվածք)։

عدد [ադադ] 1) թիվ, 2) հատ, 3) քեր. թվական։ Հոգ. اعداد [ա՛դադ]։ عدد اصلی [ադադե ասլի] բանակական թվական։ عدد ترتیبی [ադադե թարթիբի] դասական թվական։ عدد توزیعی [ադադե թովզիի] բաշխական թվական։ عدد جفت [ադադե ջոֆթ] զույգ թիվ։ دو عدد [դո ադադ] երկու հատ։

عددی [ադադի] 1) թվական, թվային, 2) հատի հաշվով, հատային։

عدس [ադաս] ոսպ։

عدسی [ադասի] 1) ոսպնյակ, տեսապակի, օպտիկական ապակի, 2) օբյեկտիվ (լուսանկարչական ապարատի)։ عدسی چشم [ադասիյե չեշմ] անատ. աչքի ոսպնյակ, ակնաբյուրեղ։

عدسی شکل [ադասիշեքլ] երկուռուցիկ, ոսպնաձև։

عدل [ադլ] I 1) արդարություն, 2) արդարադատություն։

عدل [ադլ] II հակ, կապոց։

عدل پرور [ադլփարվար] տե՛ս عدالت پرور [ադալաթփարվար]։

عدلیه [ադլիյե] արդարադատության մարմիններ։ وزارت عدلیه [վեզարաթե ադլիյե] արդարադատության մինիստրություն։

عدم [ադամ] 1) բացակայություն, 2) չգոյություն։ عدم اعتماد [ադամե է՛թեմադ] անվստահություն։ عدم موفقیت [ադամե մովաֆֆաղիյաթ] անհաջողություն։ عدم اشتها [ադամե էշթեհա] ախորժակի բացակայություն։ عدم اطاعت [ադամե էթաաթ] անհնազանդություն։ عدم موافقت [ադամե մովաֆեղաթ] անհամաձայնություն։

عدن [ադն] դրախտ, եդեմ։

عدو [ադու] թշնամի։ Հոգ. اعداء [ա՛դա] և اعادی [աադի]։

عدوان [օդվան] 1) տե՛ս عداوت [ադավաթ], 2) ճնշում, բռնադատում, բռնություն։

عدوانی [օդվանի] 1) բռնի, ոտնձգական, 2) անարդարացի, անարդար։

عدول [օդուլ] 1) հրաժարում, շեղում, 2) խուսափում, 3) խախտելը, խախտում։

عده [էդդե] 1) թիվ, 2) խումբ։

عدید [ադիդ] 1) բազմաթիվ, 2) հաշված, համրած։

عدیده [ա̈դիդե] տե՛ս عدید [ա̈դիդ]։ اشکالات عدیده [էշքալաթե ա̈դիդե] բազմաթիվ դժվարություններ։

عدیل [ա̈դիլ] համանման, համարժեք։

عدیم [ա̈դիմ] 1) զուրկ, բացակայող, 2) չունևոր՝ չքավոր մարդ։

عدیم‌المثال [ա̈դիմօլմեսալ] անզուգական։

عذاب [ա̈զաբ] տանջանք, տառապանք, չարչարանք։ عذاب دادن [ա̈զաբ դադա̈ն] տանջել, չարչարել։ عذاب کشیدن [ա̈զաբ քեշիդա̈ն] տանջվել, տառապել։

عذار [օզար, և էզար] այտ, երես։

عذب [ա̈զբ] 1) հաճելի, համեղ, 2) ընտիր, նուրբ։

عذر [օզր] 1) պատճառաբանություն, պատրվակ, 2) ներողություն։ عذرخواستن [օզր խաստա̈ն] ներողություն խնդրել։ عذر موجه [օզրե մովա̈ջջա̈հ] հարգելի պատճառ։ عذر ناموجه [օզրե նամովա̈ջջա̈հ] անհարգելի պատճառ։

عذرا [օզրա] 1) կույս, 2) օրիորդ։

عذرپذیر [օզրփա̈զիր] ներելի, արդարանալի։

عذرت [օզրա̈թ] կուսություն։

عذرخواه [օզրխահ] ներողություն խնդրող։

عذرخواهی [օզրխահի] 1) չքմեղանք, 2) պատճառաբանություն։

عذرناپذیر [օզրնափա̈զիր] աններելի։

عذوبت [օզուբա̈թ] 1) քաղցրահամ, ախորժահամ (ջուր), 2) նրբաճաշակություն, նրբություն։

عرابه [ա̈րրաբե] սայլ, արաբա։

عراده [ա̈րրադե] հրետասայլ։

عراق [ա̈րաղ] Իրաք։

عرایض [ա̈րայեզ] և عرائض [ա̈րաէզ] ադերսագրեր, խնդրագրեր։ Եզ. عریضه [ա̈րիզե]։

عرب [ա̈րա̈բ] արաբ։ Հոգ. اعراب [ա̈'րաբ]։

عربده [ա̈րբա̈դե] գոռգոռոց, աղաղակ։ عربده کشیدن [ա̈րբա̈դե քեշիդա̈ն] գոռալ, աղմկել։

عربده‌جو(ی) [ա̈րբա̈դեջու(յ)] կռվարար, կռվասեր, աղմկարար։

عربده‌کش [ա̈րբա̈դեքեշ] տե՛ս عربده‌جو(ی) [ա̈րբա̈դեջու(յ)]։

عرب‌زبان [ա̈րա̈բզա̈բան] արաբալեզու։

عرب‌گرائی [ա̈րա̈բգերաի] քղք. պանարաբիզմ, համարաբականություն։

عربی [ա̈րա̈բի] 1) արաբերեն, 2) արաբական։

عرش [ա̈րշ] 1) ամենաբարձր երկինքը, 2) գահ։

عرشه [ա̈րշե] բարձրություն, բարձր տեղ։ عرشهٔ کشتی [ա̈րշեյե քա̈շթի] նավի տախտակամած։

عرشی [ա̈րշի] 1) երկնային, անդրամպային, 2) երկնաբնակ, հրեշտակ։

عرصات [ա̈րա̈սաթ] 1) տե՛ս եզ. عرصه [ա̈րսե], 2) խառնաշփոթություն, իրարանցում, 3) դաժան փորձություններ։ عرصات محشر [ա̈րա̈սաթե մա̈հշա̈ր] կրոն. հրապարակ, որտեղ, ըստ մահմեդական հավատալիքի, ահեղ դատաստանի օրը հավաքվելու են մարդիկ։

عرصه [ա̈րսե] 1) հրապարակ, դաշտ, 2) բնագավառ։ Հոգ. عرصات [ա̈րա̈սաթ]։ عرصهٔ جنگ [ա̈րսեյե ջա̈նգ] ռազմադաշտ։ عرصهٔ تکنیک [ա̈րսեյե թեքնիք] տեխնիկայի բնագավառ։ بعرصه رساندن [բեա̈րսե ռեսանդա̈ն] 1) մարդ դարձնել, 2) աճեցնել։ پا بعرصهٔ زندگی گذاشتن [փա բեա̈րսեյե զենդեգի գոզաշթա̈ն] ծնվել, կյանք մտնել։

عرض [ա̈րզ] I 1) խնդիրք, խնդրանք, 2) ասելիք, 3) ցուցադրում, 4) լայնք։ عرض کردن [ա̈րզ քա̈րդա̈ն] ասել։ عرضی ندارم [ա̈րզի նա̈դարա̈մ] ասելիք՝ խնդիրք չունեմ։ عرض اندام کردن [ա̈րզե ա̈նդամ քա̈րդա̈ն] իրեն ցուցադրել, երևակայել։ طول و عرض [թուլօա̈րզ] երկարություն-լայնություն։

عرض [ա̈րզ] II 1) լայնք, 2) աշխ. լայնություն, 3) տևողություն, ընթացք (ժամանակի մասին)։

عرض [ա̈րա̈զ] III 1) ոչ էական, արտաքին հատկություն (առարկայի, երևույթի), 2) փիլ. պատահականություն, 3) ձև։ عرض و جوهر [ա̈րա̈զ վա̈ ջոուհա̈ր] ձև և բովանդակություն։

عرض [էրզ] պատիվ, բարի անուն։

عرضاً [ա̈րզա̈ն] լայնությամբ, լայնակի, լայնքով։

عرضحال [ա̈րզեհալ] 1) դիմում, խնդրագիր, 2) բողոք։

عرضه [ա̈րզե] առաջարկ։ عرضه کردن [ա̈րզե քա̈րդա̈ն] առաջարկել։ عرضه و تقاضا [ա̈րզե վա̈ թա̈ղազա] պահանջարկ և առաջարկ։

عرضه [օրզե] ընդունակություն, կարողություն։

عرضی [ա̈րզի] լայնակի՝ լայնությամբ կարող։

عرضی [ա̈րա̈զի] 1) պատահական՝ անէական, 2) ձևական։

عرعر [ա̈րա̈ր] զռռոց (էշի)։

عرف [օրֆ] 1) քաղաքացիական իրավունք, 2) սովորություն, սովորույթ։

عرفا [օրա̈ֆա] տե՛ս եզ. عارف [արեֆ]։

عرفاً [օրֆա̈ն] քաղաքացիական օրենքի համաձայն։

عرفات [ա̈րա̈ֆաթ] Արաֆաթ սարը (Մեքքայի շրջանում)։

عرفان [էրֆան] 1) միստիկա, ճանաչումն աստծու, 2) իմացություն։

عرفانی [էրֆանի] 1) կրոնամիստիկական, 2) փիլ. իմացական, ճանաչողական։

عرفی [օրֆի] երկրային, աշխարհիկ։

عرق [ա̈րա̈ղ] 1) քրտինք, 2) օղի։ عرق کردن [ա̈րա̈ղ քա̈րդա̈ն] քրտնել։ عرق ریختن [ա̈րա̈ղ ռիխթա̈ն] քրտինք թափել։ عرق خوردن [ա̈րա̈ղ խորդա̈ն] օղի խմել։

عرق [էրղ] անատ. անոթ (արյունատար), զարկերակ, երակ, ջիղ։ Հոգ. عروق [օրուղ]։

عرقچین [ա̈րա̈ղչին] թասակ, տյուբետեյկա։

عرقخور [ա̈րա̈ղխոր] հարբեցող։

عرقخوری [ա̈րա̈ղխորի] հարբեցողություն։

عرقسوز [ա̈րա̈ղսուզ] քրտնխաշ։

عرقفروش [ա̈րա̈ղֆորուշ] օղեվաճառ։

عرقکش [ա̈րա̈ղքեշ] օղեգործ, օղի քաշող՝ թորող։

عروج [օրուջ] համբարձում։ عروج حضرت عیسی [օրուջե հա̈զրա̈թե իսա] Քրիստոսի համբարձումը։

عروس [ա̈րուս] հարս։

عروسک [ա̈րուսա̈ք] տիկնիկ։

عروسک‌بازی [ա̈րուսա̈քբազի] տիկնիկ խաղալը։ عروسک‌بازی کردن [ա̈րուսա̈քբազի քա̈րդա̈ն] տիկնիկ խաղալ։

عروسی [ա̈րուսի] հարսանիք։ عروسی کردن [ա̈րուսի քա̈րդա̈ն] ամուսնանալ, հարսանիք անել։

عروض [ա̈րուզ] տաղաչափություն։

عروقی [օրուղի] անոթային։ بیماریهای عروقی قلب [բիմարիհայե օրուղիյե ղա̈լբ] սրտանոթային հիվանդություններ։

عریان [օրյան] մերկ, տկլոր։

عریض [ա̈րիզ] լայն։ عریض کردن [ա̈րիզ քա̈րդա̈ն] լայնացնել։

عریضه [ա̈րիզե] խնդրագիր, դիմում։ Հոգ. عرایض [ա̈րայեզ]։

عریضه‌نویس [ա̈րիզենեվիս] խնդրագիր գրող, դիմորդ։

عریکه [ա̈րիքե] 1) բնույթ, բնություն, խառնվածք, բարք, 2) սապատ (ուղտի)։ Հոգ. عرایک [ա̈րայեք] և عرائک [ա̈րաէք]։

عز [էզզ] տե՛ս عزت [էզզա̈թ]։

عزا [ա̈զա] սուգ։ عزا داشتن (کردن) [ա̈զա դաշթա̈ն (քա̈րդա̈ն)] 1) սգալ, 2) թախծել։

عزادار [ա̈զադար] սգավոր։

عزاداری [ա̈զադարի] սգավորություն։ عزاداری کردن [ա̈զադարի քա̈րդա̈ն] սուգ անել, սգալ։

عزب [ա̈զա̈բ] ազապ, ամուրի։ Հոգ. عزاب [օզզաբ]։

عزبی [ա̈զա̈բի] տե՛ս عزوبت [օզուբա̈թ]։

عزت [էզզա̈թ] 1) պատիվ, հարգանք, մեծարանք, 2) փառավորություն։ عزت نفس [էզզա̈թե նա̈ֆս] ինքնասիրություն, սեփական արժանապատվության զգացում։

عزت‌مدار [էզզա̈թմա̈դար] մեծարգո, հարգարժան։

عزت‌مند [էզզա̈թմա̈նդ] տե՛ս عزت‌مدار [էզզա̈թմա̈դար]։

عزرائیل [ա̈զրաիլ] Ազրաիլ, մահվան հրեշտակ։

عزل [ա̈զլ] պաշտոնանկություն։

عزلت [օզլա̈թ] անկյունակեցություն, մենակեցություն։

عزلت گزین [օզլա̈թգոզին] մենակյաց։

عزلت نشین [օզլա̈թնեշին] տե՛ս عزلت گزین [օզլա̈թգոզին]։

عزم [ա̈զմ] մտադրություն, որոշում։ عزم جزم [ա̈զմե ջա̈զմ] վճռական՝ հաստատ որոշում։

عزوبت [օզուբա̈թ] ամուրիություն։

عزوجل [ա̈զզա̈վա̈ջա̈լ(լ)] բարձր և փառավոր (աստված)։

عزیز [ա̈զիզ] սիրելի, ցանկալի։ عزیز داشتن [ա̈զիզ դաշթա̈ն] 1) սիրել, 2) մեծարել։

عزیزالوجود [ա̈զիզօլվոջուդ] հազվագյուտ, թանկարժեք։

عزیز دردانه [ա̈զիզդորդանե] սիրված, սիրասուն, ոսկեհատ, մարգարտահատ (երեխայի մասին)։

عزیمت [ա̈զիմա̈թ] մեկնում։ عزیمت کردن [ա̈զիմա̈թ քա̈րդա̈ն] մեկնել։ نقطهٔ عزیمت [նողթեյե ա̈զիմա̈թ] մեկնակետ։

عساکر [ա̈սաքեր] տե՛ս եզ. عسکر [ա̈սքա̈ր]։

عسر [օսր] 1) դժվարինություն, 2) սեղմվածություն, նեղվածություն, 3) չքավորություն, կարիք, դժվարություն։

عسکر [ա̈սքա̈ր] 1) բանակ, զորք, 2) զինվոր։ Հոգ. عساکر [ա̈սաքեր]։

عسل [ա̈սա̈լ] մեղր։ ماه عسل [մահե ա̈սա̈լ] մեղրամիս։ زنبور عسل [զա̈մբուրե ա̈սա̈լ] մեղու։

عسلك [ա̈սա̈լա̈ք] մեղրացող (բույսը՝ կըպչուն հյութ տերևների վրա)։

عشاء [էշա] երեկո։ عشاء ربانی [էշա՛է ռա̈բբանի] սուրբ հաղորդություն։ نماز عشاء [նա̈մազե էշա] երեկոյան աղոթք։

عشاق [օշշաղ] սիրահարներ։ Եզ. عاشق [աշեղ]։

عشایر [ա̈շայեր] և عشائر [ա̈շաէր] ցեղեր։ Եզ. عشیره [ա̈շիրե]։

عشرات [ա̈շա̈րաթ] տասնավորներ։ Եզ. عشره [ա̈շա̈րե]։

عشرت [էշրա̈թ] ուրախություն, վայելք, հաճույք։

عشرت پرست [էշրա̈թփա̈րա̈սթ] տե՛ս عشرت طلب [էշրա̈թթա̈լա̈բ]

عشرت طلب [էշրա̈թթա̈լա̈բ] հաճույքասեր, քեֆասեր, խրախճասեր։

عشره [ա̈շա̈րե] տասնյակ։ احکام عشره [ա̈հքամե ա̈շա̈րե] կրոն. տասը պատվիրաններ։

عشق [էշղ] սեր, տարփանք։ عشق افلاطونی [էշղե ա̈ֆլաթունի] պլատոնական սեր։ عشق حقیقی [էշղե հա̈ղիղի] իսկական՝ իրական սեր։

عشق انگیز [էշղա̈նգիզ] սիրաբորբոք։

عشقباز [էշղբազ] կնամոլ, սիրաբան։

عشقبازی [էշղբազի] սիրաբանություն։

عشقی [էշղի] սիրային։

عشوه [էշվե] նազանք։

عشوه آمیز [էշվեամիզ] նազելի, նազանքով։

عشوه گر [էշվեգա̈ր] կոկետ, կոտրատվող։ دختر عشوه گر [դոխթա̈րե էշվեգա̈ր] կոկետ՝ կոտրատվող աղջիկ։

عشوه گری [էշվեգա̈րի] տե՛ս عشوه [էշվե]։

عشیره [ա̈շիրե] ցեղ, տոհմ։ Հոգ. عشایر [ա̈շայեր] և عشائر [ա̈շաէր]։

عصا [ա̈սա] 1) ձեռնափայտ, 2) գավազան։

عصار [ա̈սսար] ձիթագործ։

عصاره [օսարե] հյութ։

عصاکش [ա̈սաքեշ] առաջնորդող, ուղեկցող, ճանապարհ ցույց տվող (կույրին)։

عصب [ա̈սա̈բ] ջիղ, նյարդ։ Հոգ. اعصاب [ա̈'սաբ]։

عصبانی [ա̈սա̈բանի] 1) ջղայնացած, նյարդայնացած, 2) ջղային, նյարդային։

عصبانیت [ա̈սա̈բանիյյա̈թ] ջղայնություն, նյարդայնացում։

عصبی [ա̈սա̈բի] տե՛ս عصبانی [ա̈սա̈բանի] նշան. 2։

عصر [ա̈սր] 1) դար, դարաշրջան, ժամանակաշրջան, 2) երեկո։ عصر حجر جدید [ա̈սրե հա̈ջա̈րե ջա̈դիդ] նեոլիթի դար։ عصر حجر قدیم [ա̈սրե հա̈ջա̈րե ղա̈դիմ] պալեոլիթի դար։

عصرانه [ա̈սրանե] երեկոյան թեթև ընթրիք։

عصعص [օսօս] անատ. պոչուկ, պոչոսկր։

عصفور [օսֆուր] 1) ճնճղուկ, ծիտ, 2) թռչնիկ, թռչնակ։

عصمت [էսմա̈թ] 1) ողջախոհություն, պարկեշտություն, բարոյականություն, 2) անմեղություն, կուսություն։

عصیان [օսյան] 1) ապստամբություն, անհնազանդություն, ըմբոստություն, 2) մեղք, հանցանք, մեղանչում։

عصیانگر [օսյանգա̈ր] ապստամբ, խռովարար, ըմբոստ։

عصیر [ա̈սիր] հյութ, մզվածք։ عصیر معده [ա̈սիրե մե'դե] ստամոքսի հյութ։

عضد [ա̈զոդ] 1) անատ. նախաբազուկ, ծղի, 2) բազուկ, 3) օգնական, ընկեր։

عضلات [ա̈զոլաթ] մկաններ։ Եզ. عضله [ա̈զոլե]։

عضلانی [ա̈զա̈լանի] անատ. մկանային։ دردهای عضلانی [դա̈րդհայե ա̈զա̈լանի] մկանային ցավեր։

عضله [ա̈զոլե] մկան։ Հոգ. عضلات [ա̈զոլաթ]։

عضله دار [ա̈զոլեդար] 1) մկանոտ, 2) տե՛ս عضلانی [ա̈զա̈լանի]։

عضو [օզվ] 1) անդամ, 2) անատ. մարմնի որևէ անդամ։ Հոգ. اعضاء [ա̈'զա]։ عضو پیوستهٔ فرهنگستان علوم [օզվե փեյվա̈սթեյե ֆա̈րհա̈նգեսթանե օլում] ԳԱ իսկական անդամ։ عضو وابستهٔ فرهنگستان علوم [օզվե վաբա̈սթեյե ֆա̈րհա̈նգեսթանե օլում] ԳԱ թղթակից անդամ։

عضویت [օզվիյյա̈թ] անդամություն, անդամակցություն։

عطاء [ա̈թա] 1) շնորհում, 2) պարգև, ընծա։

عطابخش [ա̈թաբա̈խշ] առատաձեռն, պարգևաբաշխ։

عطار [ա̈թթար] 1) նպարավաճառ, 2) դեղագործ, դեղավաճառ։

عطارد [օթարեդ] աստղ. Փայլածու մոլորակը (Մերկուրիոս)։

عطاری [ա̈թթարի] 1) նպարավաճառի խանութ, 2) նպարավաճառի զբաղմունքը։

عطالت [ա̈թալա̈թ] 1) իներտություն, անգործունեություն, անգործություն, 2) անտարբերություն։

عطر [ա̈թր] օծանելիք, հոտավետ յուղեր։

عطرآمیز [ա̈թրամիզ] անուշահոտ, բուրավետ, անուշաբույր։

عطربیز [ա̈թրբիզ] տե՛ս عطرآمیز [ա̈թրամիզ]։

عطرساز [ա̈թրսազ] անուշահոտ յուղեր և օծանելիքներ պատրաստող։

عطرسازی [ա̈թրսազի] օծանելիքների արտադրություն։

عطرفروش [ա̈թրֆորուշ] օծանելիքներ վաճառող։

عطرکش [ա̈թրքեշ] տե՛ս عطرساز [ա̈թրսազ]։

عطرکشی [ա̈թրքեշի] տե՛ս عطرسازی [ա̈թրսազի]։

عطریات [ա̈թրիյաթ] օծանելիքեղեն։

عطسه [ա̈թսե] փռշտյուն, փռշտոց։ عطسه کردن [ա̈թսե քա̈րդա̈ն] փռշտալ։

عطش [ա̈թա̈շ] ծարավ, ծարավություն։ رفع عطش کردن [ռա̈ֆ'ե ա̈թա̈շ քա̈րդա̈ն] ծարավը հագեցնել։

عطش آور [ա̈թա̈շավա̈ր] ծարավեցնող։

عطف [ա̈թֆ] 1) հակում, 2) համակրանք, կապվածություն, 3) շրջադարձ, բեկում, 4) շաղկապում, 5) հղում։ حرف عطف [հա̈րֆե ա̈թֆ] քեր. շաղկապ։

عطوف [ա̈թուֆ] 1) քնքուշ, սիրալիր, [illegible], 2) գթասիրտ, 3) բարեհաճ։

عطوفت [օթուֆա̈թ] 1) գուրգուրանք, փաղաքշանք, 2) քնքշություն, 3) սիրալիրություն։

عطیت [ա̈թիյյա̈թ] պարգև, նվեր։ Հոգ. عطایا [ա̈թայա]։

عطیه [ա̈թիյե] տե՛ս عطیت [ա̈թիյյա̈թ]։

عظام [էզամ] մեծամեծներ, մեծարգո անձինք։

عظم [ա̈զմ] ոսկոր։ Հոգ. عظام [էզամ]։ عظم گونه [ա̈զմե գունե] այտոսկր։ عظم کتف [ա̈զմե քա̈թֆ] թիակ։

عظمت [ա̈զեմա̈թ] 1) մեծություն, փառահեղություն, 2) հզորություն, 3) փառք, պատիվ, 4) զորություն, 5) սեգություն։

عظمت طلب [ա̈զեմա̈թթա̈լա̈բ] մեծապետական։ شوونیسم عظمت طلب [շովինիզմե ա̈զեմա̈թթա̈լա̈բ] մեծապետական շովինիզմ։

عظمت‌طلبانه [ա̈զեմա̈թթա̈լա̈բանե] 1) մեծապետական, 2) որպես մեծապետական:

عظمی [օզմա] մեծագույն, գերագույն:

عظیم [ա̈զիմ] 1) մեծ, փառավոր, 2) նշանակալից, 3) մեծապատիվ:

عظیم‌الجثه [ա̈զիմօլջոսսե] հաղթանդամ:

عظیم‌الشأن [ա̈զիմօշշա̈՛ն] բարձրաստիճան, մեծապատիվ:

عفت [էֆֆա̈թ] 1) ողջախոհություն, 2) պարկեշտություն, բարոյական մաքրություն, 3) համեստություն, ամոթխածություն, 4) անարատություն:

عفت‌پرست [էֆֆա̈թփա̈րա̈սթ] 1) ողջախոհ, 2) անարատ:

عفریت [էֆրիթ] 1) չար ոգի, դև, 2) զազրատեսիլ:

عفریته [էֆրիթե] հրեշ, վհուկ:

عفن [ա̈ֆն] փտած, նեխած, հոտած:

عفو [ա̈ֆվ] ներում, թողություն: عفو کردن [ա̈ֆվ քա̈րդա̈ն] ներել: عفو عمومی [ա̈ֆվե օմումի] ընդհանուր ներում՝ ամնիստիա:

عفوپذیر [ա̈ֆվփա̈զիր] 1) ներման ենթակա, 2) ներելի:

عفونت [օֆունա̈թ] 1) նեխում, նեխածություն, 2) գարշահոտություն, 3) բժշկ. վարակում:

عفونی [օֆունի] 1) վարակիչ, 2) նեխական, նեխումային: بیماریهای عفونی [բիմարիհայե օֆունի] վարակիչ հիվանդություններ: ضد عفونی [զեդդե օֆունի] վարակազերծող, ախտահանիչ:

عفیف [ա̈ֆիֆ] 1) ողջախոհ, 2) պարկեշտ, բարոյական, 3) համեստ, ամոթխած:

عق [օղ] սրտախառնոց: عق زدن [օղ զա̈դա̈ն] սիրտ խառնել, եռ տալ, փսխել:

عقاب [օղաբ] արծիվ:

عقابی [օղաբի] արծվային: بینی عقابی [բինիյե օղաբի] արծվաքիթ:

عقار [ա̈ղար] անշարժ գույք:

عقاید [ա̈ղայեդ] և عقائد [ա̈ղաէդ] 1) կարծիքներ, գաղափարներ, 2) հավատալիքներ: Եզ. عقیده [ա̈ղիդե]:

عقب [ա̈ղա̈բ] 1) հետ, 2) հետև, հետևակողմ, 3) հետ մնացած:

عقب‌افتادگی [ա̈ղա̈բօֆթադեգի] 1) հետամնացություն, 2) կետանցում, ժամկետն անցկացնելը (վճարման):

عقب‌افتاده [ա̈ղա̈բօֆթադե] 1) հետամնաց, 2) հետ ընկած, կետանցված:

عقب‌دار [ա̈ղա̈բդար] հետապահ, վերջապահ:

عقب‌گرد [ա̈ղա̈բգա̈րդ] շրջադարձ, ետ դարձ:

عقب‌ماندگی [ա̈ղա̈բմանդեգի] տե՛ս عقب‌افتادگی [ա̈ղա̈բօֆթադեգի]:

عقب‌مانده [ա̈ղա̈բմանդե] տե՛ս عقب‌افتاده [ա̈ղա̈բօֆթադե]:

عقب‌نشینی [ա̈ղա̈բնեշինի] նահանջ: عقب‌نشینی کردن [ա̈ղա̈բնեշինի քա̈րդա̈ն] նահանջել:

عقبه [ա̈ղա̈բե] 1) շարունակություն, 2) հետևանք:

عقد [ա̈ղդ] 1) կնքում (պայմանագրի), 2) դաշն, համաձայնություն, 3) կապ: عقد کردن [ա̈ղդ քա̈րդա̈ն] 1) կնքել (պայմանագիր), 2) ամուսնանալ:

عقدکنان [ա̈ղդքոնան] նշանդրեք, հարսանիք:

عقده [օղդե] 1) հանգույց, 2) դժվարություն, արգելք:

عقده‌گشا(ی) [օղդեգոշա(յ)] դժվարությունները լուծող, հանգույց բացող:

عقرب [ա̈ղրա̈բ] կարիճ:

عقربک [ա̈ղրա̈բա̈ք] սլաք (ժամացույցի): عقربک ثانیه‌شمار [ա̈ղրա̈բա̈քե սանիյեշոմար] վարկենացույց:

عقربه [ա̈ղրա̈բե] տե՛ս عقربک [ա̈ղրա̈բա̈ք]:

عقل [ա̈ղլ] խելք, բանականություն: Հոգ. عقول [օղուլ]:

عقلا [օղա̈լա] խելոքներ, գիտուններ: Եզ. عاقل [աղել]:

عقلانی [ա̈ղլանի] 1) խելացի, մտածված, 2) տրամաբանական:

عقلی [ա̈ղլի] 1) մտավոր, 2) խելացի, խոհական, 3) տրամաբանական, ռացիոնալ, խելամիտ:

عقم [ա̈ղմ] ամլություն:

عقوبت [օղուբա̈թ] 1) պատիժ, 2) տանջանք: عقوبت کردن [օղուբա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) պատժել, 2) տանջել:

عقیده [ա̈ղիդե] 1) կարծիք, գաղափար, 2) հավատալիք: Հոգ. عقاید [ա̈ղայեդ] և عقائد [ա̈ղաէդ]:

عقیده‌مند [աղիդեմա̈նդ] համոզված:

عقیق [ա̈ղիղ] հանք. սարդիոն: Հոգ. عقایق [ա̈ղայեղ]:

عقیقی [ա̈ղիղի] մուգ կարմիր:

عقیم [ա̈ղիմ] 1) ամուլ, 2) ապարդյուն:

عکاس [ա̈քքաս] լուսանկարիչ:

عکاسخانه [ա̈քքասխանե] լուսանկարչատուն:

عکاسی [ա̈քքասի] լուսանկարչություն:

عکس [ա̈քս] 1) լուսանկար, պատկեր, 2) արտացոլում, անդրադարձում:

عکس‌العمل [ա̈քսօլա̈մա̈լ] հակազդեցություն, հակագործություն:

عکس‌برداری [ա̈քսբա̈րդարի] նկարահանում:

عکس‌برگردان [ա̈քսբա̈րգա̈րդան] փոխադրանկարներ, փոխադրելի պատկերներ:

علاء [ա̈լա] 1) բարձրություն, 2) վեհություն:

علاج [ա̈լաջ] բուժում, դարմանում, 2) վերացում, ուղղում (պակասությունների):

علاج‌بخش [ա̈լաջբա̈խշ] բուժիչ, բուժարար:

علاج‌پذیر [ա̈լաջփա̈զիր] բուժելի:

علاج‌شدنی [ա̈լաջշոդա̈նի] տե՛ս علاج‌پذیر [ա̈լաջփա̈զիր]:

علاج‌ناپذیر [ա̈լաջնափա̈զիր] անբուժելի:

علاج‌نشدنی [ա̈լաջնա̈շոդա̈նի] տե՛ս علاج‌ناپذیر [ա̈լաջնափա̈զիր]:

علاف [ա̈լլաֆ] անասնակեր վաճառող:

علاقه [ա̈լաղե] 1) հակում, 2) համակրանք, 3) շահագրգռվածություն, 4) կապակցություն, կապ, հարաբերություն: Հոգ. علایق [ա̈լայեղ] և علائق [ա̈լաէղ]:

علاقه‌مند [ա̈լաղեմա̈նդ] 1) շահագրգռված, 2) համակիր, 3) կապ ունեցող:

علام [ա̈լլամ] ամենագետ, ամենիմաց (աստծու մասին):

علامات [ա̈լամաթ] տե՛ս եզ. علامت [ա̈լամա̈թ]: علامات اختصاری [ա̈լամաթե էխթեսարի] պայմանական համառոտագրություններ:

علامت [ա̈լամա̈թ] 1) նշան, նշանակ, 2) ազդանշան, 3) ցուցիչ, 4) ցուցանիշ, 5) ապրանքանիշ:

علامت‌گذاری [ա̈լամա̈թգոզարի] նշագծում, նշաններ դնելը, դրոշմանշում:

علامه [ա̈լլամե] 1) ականավոր գիտնական, 2) խորահմուտ:

علانیه [ա̈լանիյե] հրապարակայնություն:

علاوه [ա̈լավե] 1) հավելում, 2) ավելի, 3) ավելորդ: علاوه بر این [ա̈լավե բա̈ր ին] բացի սրանից: بعلاوه [բեա̈լավե] գումարած: علاوه شدن [ա̈լավե շոդա̈ն] ավելանալ: علاوه کردن [ա̈լավե քա̈րդա̈ն] ավելացնել:

علایق [ա̈լայեղ] 1) հարաբերություններ, կապակցություններ, 2) հակումներ, 3) համակրանք: Եզ. علاقه [ա̈լաղե]:

علایم [ա̈լայեմ] և علائم [ա̈լաէմ] տե՛ս եզ. علامت [ա̈լամա̈թ]:

علت [էլլա̈թ] 1) պատճառ, առիթ, 2) պակասություն, թերություն, 3) վնասվածք: Հոգ. علل [էլա̈լ]:

علت‌العلل [էլլա̈թօլէլա̈լ] պատճառների պատճառը, նախապատճառ, սկզբնապատճառ, հիմնապատճառ:

علف [ա̈լա̈ֆ] 1) խոտ, 2) կեր (կենդանիների): علف خشک [ա̈լա̈ֆե խոշք] չոր խոտ: علف هرزه [ա̈լա̈ֆե հա̈րզե] մոլախոտ:

علف‌چین [ա̈լա̈ֆչին] խոտ հնձող, հնձվոր, գերանդավոր:

علف‌چینی [ա̈լա̈ֆչինի] խոտհունձ:

علف‌خانه [ա̈լա̈ֆխանե] խոտանոց:

علف‌خوار [ա̈լա̈ֆխար] և علف‌خور [ա̈լա̈ֆխոր] խոտակեր:

علفزار [ա̈լա̈ֆզար] մարգագետին, արոտ:

علل [էլա̈լ] պատճառներ: Եզ. علت [էլլա̈թ]:

علم [ա̈լա̈մ] 1) դրոշակ, 2) խորհրդանշան, 3) կարկառուն, ականավոր (մարդ):

علم [էլմ] գիտություն։ Հոգ. علوم [օլում]։

علما [օլա̈մա] գիտնականներ։ Եզ. عالم [ալեմ]։

علمدار [ա̈լա̈մդար] դրոշակակիր։

علمی [էլմի] 1) գիտական, 2) տեսական։ شورای علمی [շուրայե էլմի] գիտական խորհուրդ։

علناً [ա̈լա̈նա̈ն] բացահայտորեն, հայտնապես, ակնհայտորեն։

علنی [ա̈լա̈նի] 1) լեգալ, 2) բաց, 3) ակնհայտ։ جلسهٔ علنی [ջա̈լա̈սեյե ա̈լա̈նի] դռնբաց նիստ (ժողով)։ علنی کردن [ա̈լա̈նի քա̈րդա̈ն] 1) հրապարակել, 2) լեգալ դարձնել։

علو [օլովվ] 1) բարձրություն, վեհություն, 2) բարձրացում։

علوفه [օլուֆե] անասնակեր։

علوم [օլում] գիտություններ։ Եզ. علم [էլմ]։

علوی [ա̈լա̈վի] շիաների առաջին իմամ՝ Ալիի ժառանգ (սերունդ)։

علوی [օլվի] 1) բարձր, 2) երկնային, անդրամպային։ دنیای علوی [դոնյայե օլվի] աստղ. տեսանելի երկնակամար, երկնոլորտ։

علویان [օլվիյյան] 1) երկնային արարածներ, հրեշտակներ, 2) երկնային մարմիններ, մոլորակներ։

علیا [օլյա] վերին, վեհում գտնվող։ جریان علیای رودخانه [ջա̈րյանե օլյայե ռուդխանե] գետի վերին հոսանքը։

علیاحضرت [օլյահա̈զրա̈թ] նորին մեծություն (թագուհուն տրվող տիտղոս)։

علی البدل [ա̈լա̈լբա̈դա̈լ] ոչ մշտական, փոխարինող։ عضو علی البدل [օզվե ա̈լա̈լբա̈դա̈լ] 1) անդամության թեկնածու, 2) ո՛չ մշտական անդամ։ عضو علی البدل شورای امنیت [օզվե ա̈լա̈լբա̈դա̈լե շուրայե ա̈մնիյյա̈թ] անվտանգության խորհրդի ո՛չ մշտական անդամ։

علی الخصوص [ա̈լա̈լխոսուս] հատկապես։

علی الرسم [ա̈լա̈րրա̈սմ] ըստ սովորականի, ըստ ընդունված կարգի։

علی السویه [ա̈լա̈սսա̈վիյյե] 1) հավասարապես, 2) միևնույն է, անտարբեր կերպով, 3) համարժեք։

علی الصباح [ա̈լա̈սսա̈բահ] առավոտյան։

علی الظاهر [ա̈լա̈զզահեր] ըստ երևույթին։

علیت [էլլիյյա̈թ] փիլ. պատճառականություն։

علیحده [ա̈լահեդդե] առանձին։

علی رغم [ա̈լարա̈ղմ] հակառակ, ի հեճուկս։ علی رغم دستور او [ա̈լարա̈ղմե դա̈սթուրե ու] հակառակ նրա կարգադրության։

علیق [ա̈լիղ] նույնն է՝ علوفه [օլուֆե]։

علیکم السلام [ա̈լեյքոմոսսա̈լամ] բարև ձեզ (ի պատասխան سلام علیکم [սա̈լամա̈լեյքոմ]-ի)։

علیل [ա̈լիլ] հիվանդ, անառողջ։

علیه [ա̈լեյհ] դեմ։ علیه او [ա̈լեյհե ու] նրա դեմ։

علیهذا [ա̈լահազա] այդ պատճառով, ուստի։

عماد [էմադ] 1) սյուն, 2) նեցուկ, հենարան։

عمارت [էմարա̈թ] շենք, շինություն։

عمال [օմմալ] գործակալներ, պաշտոնատարներ։ Եզ. عامل [ամել]։

عمامه [ա̈մմամե] փաթթոց, չալմա։

عمد [ա̈մդ] դիտավորություն։

عمداً [ա̈մդա̈ն] դիտավորյալ, դիտմամբ։

عمده [օմդե] 1) գլխավոր, կարևոր, 2) խոշոր, նշանակալից։

عمده‌فروش [օմդեֆորուշ] մեծածախ առևտրական։

عمده‌فروشی [օմդեֆորուշի] մեծածախ առևտուր։

عمدی [ա̈մդի] մտադրված, դիտավորյալ։

عمر [օմր] կյանք։ عمر کردن [օմր քա̈րդա̈ն] ապրել։

عمران [օմրան] բարեկարգություն։

عمرانی [օմրանի] 1) բարեկարգ, 2) բարեկարգման ենթակա, 3) բարեկարգման վերաբերող։

عمق [օմղ] խորություն։ Հոգ. اعماق [ա̈'մաղ]։

عمقاً [օմղա̈ն] 1) խորությամբ, 2) խորը, հիմնովին։

عمل [ա̈մա̈լ] 1) գործ, 2) գործողություն, արարք, 3) պրակտիկա, փորձ։ عمل جراحی [ա̈մա̈լե ջա̈րրահի] վիրաբուժական գործողություն։

عمل‌شده [ա̈մա̈լշոդե] մշակված։

عملاً [ա̈մա̈լա̈ն] գործնականորեն, փաստորեն։

عملجات [ա̈մա̈լեջաթ] տե՛ս Եզ. عمله [ա̈մա̈լե]։

عمل‌شده [ա̈մա̈լշոդե] մշակված։

عمل‌کرد [ա̈մա̈լքա̈րդ] 1) ֆին. գործառնություն, 2) գործողություն, գործում։

عملگی [ա̈մա̈լեգի] սևագործ բանվորի աշխատանք։ عملگی کردن [ա̈մա̈լեգի քա̈րդա̈ն] սևագործ բանվոր աշխատել։

عمله [ա̈մա̈լե] 1) աշխատող, 2) բանվոր, 3) սևագործ բանվոր։

عملی [ա̈մա̈լի] գործնական, կիրառական։ تعلیمات عملی [թա̈'լիմաթե ա̈մա̈լի] գործնական ուսուցում։ علوم عملی [օլումե ա̈մա̈լի] կիրառական գիտություններ։ عملی شدن [ա̈մա̈լի շոդա̈ն] իրականանալ։ عملی کردن [ա̈մա̈լի քա̈րդա̈ն] իրականացնել։

عملیات [ա̈մա̈լիյյաթ] գործողություններ։ عملیات جنگی [ա̈մա̈լիյյաթե ջա̈նգի] ռազմական գործողություններ։

عملیاتی [ա̈մա̈լիյյաթի] օպերատիվ։ طرح عملیاتی [թա̈րհե ա̈մա̈լիյյաթի] օպերատիվ պլան։

عمو [ա̈մու] հորեղբայր։

عمود [ա̈մուդ] ուղղահայաց։

عمودرو [ա̈մուդրոու] վայրաելաց, խոյընթաց։

عمودی [ա̈մուդի] տե՛ս عمود [ա̈մուդ]։

عموزاده [ա̈մուզադե] հորեղբոր որդի։

عموم [օմում] ընդհանուր, համայն։ عموم اهالی [օմումե ա̈հալի] ամբողջ բնակչությունը։

عموماً [օմումա̈ն] ընդհանրապես։

عمومی [օմումի] 1) ընդհանուր, 2) հասարակական, հանրային, 3) ընդհանրական։ تاریخ عمومی [թարիխե օմումի] ընդհանուր պատմություն։ کتابخانهٔ عمومی [քեթաբխանեյե օմումի] հանրային գրադարան։

عمومیت [օմումիյյա̈թ] 1) ընդհանրություն, 2) տարածվածություն, 3) հանրամատչելիություն։

عمه [ա̈մմե] հորաքույր։

عمید [ա̈միդ] առաջնորդ, ավագ։

عمیق [ա̈միղ] խոր։

عمیقاً [ա̈միղա̈ն] խորապես։

عمیقانه [ա̈միղանե] տե՛ս عمیقاً [ա̈միղա̈ն]։

عمیم [ա̈միմ] 1) ամբողջ, 2) ամենաբարձր, բարձրագույն, կատարյալ։

عنا [ա̈նա] 1) տանջանք, 2) ծանր՝ ուժասպառ անող աշխատանք, 3) վիշտ, թախիծ։

عناب [ա̈ննաբ] բուս. հունաբ։

عنابی [ա̈ննաբի] ազնվամորագույն, մուգ կարմիր։

عناد [էնադ] ինադ, համառություն, կամակորություն։

عناصر [ա̈նասոր] տարրեր։ Եզ. عنصر [օնսոր]։ عناصر اربعه [ա̈նասորե ա̈րբա̈'է] բնության չորս նախատարրերը (ջուր, քամի, հող, կրակ)։

عنان [էնան] սանձ, երասանակ։

عنان‌گسسته [էնանգոսա̈սթե] սանձարձակ։

عناوین [ա̈նավին] տե՛ս Եզ. عنوان [օնվան]։ به عناوین مختلف [բեա̈նավինե մոխթա̈լեֆ] զանազան պատրվակներով։

عنایت [էնայա̈թ] 1) բարեհաճություն, շնորհ, 2) հոգացողություն, հոգատարություն։

عنب [էնա̈բ] խաղող։

عنبر [ա̈մբա̈ր] համպար։

عنبرآگین [ա̈մբա̈րագին] տե՛ս عنبرآلود [ա̈մբա̈րալուդ]։

عنبرآلود [ա̈մբա̈րալուդ] քաղցրաբույր, անուշահոտ։

عنبربار [ա̈մբա̈րբար] տե՛ս عنبربو(ی) [ա̈մբա̈րբու(յ)]։

عنبربو(ی) [ա̈մբա̈րբու(յ)] քաղցրաբույր, անուշահոտ։

عند [էնդ] 1) մոտ, առաջ (ժամանակի, տեղի մակբայ), 2) հետ, 3) ըստ։

عندالضروره [էնդա̈զզա̈րուրե] ըստ անհրաժեշտության։

عندالفرصت [էնդալֆուրսաթ] պատեհ առիթով։

عندالمطالبه [էնդալմոթալեբե] ցպահանջ։ نامهٔ عندالمطالبه [նամեյե էնդալմոթալեբե] ցպահանջ նամակ։

عندلیب [անդալիբ] սոխակ։

عنصر [օնսոր] 1) տարր, 2) հիմք, արմատ, սկիզբ։ Հոգ. عناصر [անասեր]։ عنصر نامطلوب [օնսորե նամաթլուբ] անցանկալի անձ (դիվանագիտական ներկայացուցիչ)։

عنعنه [ան՚անե] ավանդություն։

عنف [օնֆ] 1) կոպտություն, 2) խստություն, 3) բռնացում, բռնություն։ تجاوز بعنف [թաջավոզ բե օնֆ] բռնաբարության փորձ։

عنفاً [օնֆան] դժկամաբար, առանց ցանկության։

عنفوان [օնֆավան] ծաղկում, ծաղկման շրջան։ عنفوان جوانی [օնֆավանե ջավանի] պատանեկության ծաղկման շրջան։

عنق [օնող] պարանոց, վիզ։

عنقریب [անղարիբ] շուտով, մոտ ժամանակներս։

عنکبوت [անքաբութ] սարդ։

عنوان [էնվան, օնվան] 1) վերնագիր, խորագիր, 2) անվանաթերթ, 3) հասցե, 4) եղանակ, ձև, 5) առիթ, պատրվակ։ Հոգ. عناوین [անավին]։

عنود [անուդ] ինքնագլուխ, համառ, կամակոր։

عنودانه [անուդանե] կամակորաբար, համառորեն։

عنیف [անիֆ] 1) խիստ, 2) անգութ, 3) զարշելի, զզվելի։

عوارض [ավարեզ] 1) տուրքեր, 2) անհարթություններ։ عوارض طبیعی [ավարեզե թաբիի] բնական խոչընդոտներ։ عوارض مصنوعی [ավարեզե մասնուի] արհեստական խոչընդոտներ։ عوارض گریپ [ավարեզե գերիփ] բժշկ. գրիպի հետևանքներ։ عوارض گمرکی [ավարեզե գոմրոքի] մաքսային տուրք, մաքս։

عوارضات [ավարեզաթ] տե՛ս եզ. عوارض [ավարեզ]։

عواطف [ավաթեֆ] տե՛ս եզ. عاطفه [աթեֆե]։

عواقب [ավաղեբ] տե՛ս եզ. عاقبت [աղեբաթ]։

عوام [ավամ] հասարակ ժողովուրդ, ռամիկ բազմություն, ամբոխ։

عوامانه [ավամանե] պարզ, ժողովրդական, խոսակցական։

عوامپسند [ավամփասանդ] գռեհիկ։

عوامفریب [ավամֆարիբ] 1) ամբոխավար, 2) դեմագոգ։

عوامفریبانه [ավամֆարիբանե] 1) ամբոխավարական, 2) ամբոխավարորեն։

عوامفریبی [ավամֆարիբի] ամբոխավարություն։

عوامفهم [ավամֆահմ] հանրամատչելի։

عوامل [ավամել] 1) գործակալներ, պաշտոնատար անձինք, 2) լծակներ, 3) հարկահավաքներ, 4) գործոններ։ Եզ. عامل [ամել]։

عواید [ավայեդ] և عوائد [ավաեդ] եկամուտներ, հասույթներ։ Եզ. عایده [այեդե]։

عود [օուդ] 1) հիվանդության կրկնություն, բորբոքում, 2) վերադարձ։ عود کردن [օուդ քարդան] 1) կրկնվել (հիվանդությունը), 2) վերադառնալ։

عود [ուդ] երժշտ. ուդ (երաժշտական գործիք)։

عودت [օուդաթ] վերադարձ։ عودت بوطن [օուդաթե բեվաթան] ներգաղթ։

عور [ուր] մերկ, տկլոր։ لخت عور [լոխթե ուր] լրիվ մերկ։

عورت [օուրաթ] ամոթույք, մերկություն (մարմնի այն մասը, որ ամոթ է ցույց տալ)։ ستر عورت کردن [սեթրե օուրաթ քարդան] մերկությունը՝ ամոթույքը ծածկել։

عوری [ուրի] մերկություն։

عوض [ավազ] 1) փոխարինում, փոխհատուցում։ عوض کردن [ավազ քարդան] փոխել, փոխանակել։

عوضی [ավազի] սխալմամբ։ عوضی گرفتن [ավազի գերեֆթան] շփոթել, մեկին մյուսի տեղ ընդունել։

عون [օուն] օգնություն։

عهد [ահդ] I 1) խոստում, 2) դաշինք, համաձայնություն, պայմանագիր։ Հոգ. عهود [օհուդ]։ عهد بستن [ահդ բաստան] դաշինք կնքել։

عهد [ահդ] II դար, դարաշրջան։ Հոգ. عهود [օհուդ]։

عهدشکن [ահդշեքան] ուխտադրուժ, ուխտազանց։

عهدشکنانه [ահդշեքանանե] ուխտադրժորեն։

عهدشکنی [ահդշեքանի] ուխտադրժություն, պայմանազանցություն։

عهدنامه [ահդնամե] դաշնագիր։

عهده [օհդե] 1) պարտականություն, 2) պատասխանատվություն, 3) պարտավորություն։

عهده‌دار [օհդեդար] 1) պատասխանատու, 2) պարտավորված։

عیادت [էյադաթ] այցելություն (հիվանդին)։ حق عیادت [հաղղե էյադաթ] այցավճար։ عیادت کردن [էյադաթ քարդան] այցելել։

عیار [այար] 1) մետաղափորձ, 2) պրոբ, հարգ, կարատ։ طلای ۵۶ عیار [թալայե 56 այար] 56 հարգի ոսկի։

عیاش [այյաշ] 1) հաճոյամոլ, զվարճասեր, 2) զգայապաշտ։

عیاشی [այյաշի] 1) հաճոյամոլություն, զվարճասիրություն, 2) հեշտասիրություն։

عیال [այալ] 1) կին, 2) գերդաստան, 3) երեխաներ։

عیالدار [այալդար] ընտանիքավոր։

عیالوار [այալվար] տե՛ս عیالدار [այալդար]։

عیان [այան] ակնհայտ, բացահայտ, հայտնի, տեսանելի։

عیب [էյբ] 1) թերություն, արատ, 2) ամոթ, խայտառակություն։ Հոգ. عیوب [օյուբ]։

عیب‌پوش [էյբփուշ] թերությունները քողարկող։

عیب‌پوشی [էյբփուշի] թերությունների քողարկում։ عیب‌پوشی کردن [էյբփուշի քարդան] թերությունները քողարկել։

عیب‌جو(ی) [էյբջու(յ)] 1) բծախնդիր, 2) թերություն փնտրող։

عیب‌جوئی [էյբջույի] 1) բծախնդրություն, 2) թերություններ փնտրելը։

عیب‌دار [էյբդար] 1) պակասավոր, արատավոր, 2) վնասված։

عیب‌گو [էյբգու] չարախոս, զրպարտիչ։

عیب‌گوئی [էյբգույի] չարախոսություն, զրպարտություն։

عیب‌گیر [էյբգիր] տե՛ս عیب‌جو(ی) [էյբջու(յ)]։

عید [էյդ] տոն, հանդես։ Հոգ. اعیاد [ա՚յադ]։ عید غدیر [էյդե ղադիր] տոն ի հիշատակ այն օրվան, երբ Մոհամմադն Ալիին իրեն հաջորդ կարգեց։ عید فطر [էյդե ֆեթր] տոն, որ կատարվում է Ռամազան ամսվա ծոմապահությունից հետո։ عید قربان [էյդե ղորբան] զոհաբերության տոն։ عید مولود [էյդե մոուլուդ] տոն՝ Մոհամմադի ծննդյան։ عید نوروز [էյդե նոուրուզ] իրանական նոր տարին։

عیدی [էյդի] 1) տոնական, 2) նվեր։

عیدیانه [էյդիյանե] տե՛ս عیدی [էյդի]։

عیسوی [իսավի] քրիստոնյա։

عیسویت [իսավիյյաթ] քրիստոնեություն։

عیسی [իսա] Հիսուս։ عیسی مسیح [իսայե մասիհ] Հիսուս Քրիստոս։

عیش [էյշ] 1) հաճույք, բերկրություն, 2) ցանկասիրություն։

عیش و نوش [էյշոնուշ] կերուխում։

عیلامی [իլամի] 1) էլամցի, 2) էլամերեն, 3) էլամական։

عین [էյն] 1) աչք, 2) աղբյուր, աղբրակ, 3) բնագիր, ինքնագիր (օրիգինալ), 4) նույն, 5) նման։

عیناً [էյնան] նույնությամբ, ճշգրտորեն, տառացի։

عینک [էյնաք] ակնոց։

عینک‌ساز [էյնաքսազ] ակնոցագործ։

عینکی [էյնաքի] ակնոցավոր։

عینی [էյնի] փիլ. իրական, օբյեկտիվ։ شرایط عینی [շարայեթե էյնի] օբյեկտիվ պայմաններ։

عینیت [էյնիյյա̈թ] 1) փիլ. օբյեկտիվություն, 2) նույնություն, նույնականություն։

عیوب [օյուբ] թերություններ, արատներ։ Եզ. عیب [էյբ]։

غ

غ [ղեյն] պարսկական այբուբենի 22-րդ տառը։

غار [ղար] I 1) քարանձավ, 2) որջ։

غار [ղար] II դափնի։ برگ غار [բա̈րգե ղար] դափնու տերև։

غارت [ղարա̈թ] կողոպուտ, ավար։ Հոգ. غارات [ղարաթ]։

غارتزده [ղարա̈թզա̈դե] կողոպտված։

غارتشده [ղարա̈թշոդե] նույնը՝ غارتزده [ղարա̈թզա̈դե]։

غارتگر [ղարա̈թգա̈ր] ավարառու, կողոպտիչ, ավազակ։

غارتگرانه [ղարա̈թգա̈րանե] 1) կողոպտչական, 2) ավազակաբար։

غارتگری [ղարա̈թգա̈րի] կողոպուտ, ավարառություն, ասպատակություն։

غارغار [ղարղար] կռկռոց։ غارغار کردن [ղարղար քա̈րդա̈ն] կռկռալ։

غارنشین [ղարնեշին] քարանձավաբնակ, անձավաբնակ։

غاز [ղազ] սագ։ غاز چراندن [ղազ չա̈րանդա̈ն] 1) սագ արածեցնել, 2) փոխ. անգործ թրև գալ։

غازچران [ղազչա̈րան] 1) սագարած, 2) փոխ. անգործ՝ անբան։

غازچرانی [ղազչա̈րանի] 1) սագարածություն, սագերի արածում, 2) փոխ. անբանություն։

غازمه [ղազմե] կոշտացում, կոպտացում։ غازمه بستن [ղազմե բա̈սթա̈ն] կոշտանալ, կոպտանալ։

غازه [ղազե] I կարմրաներկ։

غازه [ղազե] II նեղ (փայտե)։

غازی [ղազի] իսլամի համար մարտնչող։

غاشیه [ղաշիյե] սթար, տապճակ, ձիու ծածկոց։

غاشیه‌بردوش [ղաշիյեբա̈րդուշ] հնազանդ, նվիրված (ծառայի մասին)։

غاصب [ղասեբ] հափշտակող, բռնակալ, կողոպտիչ։

غاصبانه [ղասեբանե] 1) զավթողական, 2) զավթողաբար։

غافر [ղաֆեր] ամենաներող, ամեն ինչ ներող։

غافل [ղաֆել] 1) անտեղյակ, անիրազեկ, 2) անհոգ, անփույթ։

غافلانه [ղաֆելանե] անփութորեն, անհոգաբար։

غافلگیر [ղաֆելգիր] անսպասելի, հանկարծակի։ غافلگیر شدن [ղաֆելգիր շոդա̈ն] հանկարծակիի գալ։ غافلگیر کردن [ղաֆելգիր քա̈րդա̈ն] հանկարծակիի բերել։

غافلگیرانه [ղաֆելգիրանե] հանկարծակի, անակնկալ, անսպասելի կերպով։

غافلگیرکننده [ղաֆելգիրքոնա̈նդե] հանկարծական, անակնկալ, անսպասելի։

غافلگیری [ղաֆելգիրի] հանկարծակիություն, անսպասելիություն։

غافلی [ղաֆելի] անտեղյակություն։

غالب [ղալեբ] 1) հաղթող, հաղթական, 2) մեծ մասը (որևէ բանի)։

غالباً [ղալեբա̈ն] հաճախ։

غالبانه [ղալեբանե] 1) հաղթական կերպով, 2) հաղթական։

غالبیت [ղալեբիյյա̈թ] 1) հաղթանակ, 2) գերազանցություն, գերակշռություն։

غالیه [ղալիյե] 1) մշկաբույր, 2) անուշահոտ նյութեր։

غالیه‌بو(ی) [ղալիյեբու(յ)] բուրավետ, անուշահոտ։

غامر [ղամեր] 1) անմշակ, ամայի, 2) հեղեղված (ջրի տակ)։

غامض [ղամեզ] բարդ, խճճված։

غایب [ղայեբ] և غائب [ղաէբ] 1) բացակա, 2) անտեսանելի, 3) քեր. 3-րդ դեմք։ Հոգ. غایبین [ղայեբին] և غائبین [ղաէբին]։

غایبانه [ղայեբանե] 1) հեռակա, 2) բացակայությամբ, հեռակա կարգով։

غایبی [ղայեբի] բացակայություն։

غایبین [ղայեբին] և غائبین [ղաէբին] բացականեր։ Եզ. غایب [ղայեբ]։

غایت [ղայա̈թ] 1) սահման, ծայրահեղ աստիճան, 2) վերջ։

غایله [ղայելե] և غائله [ղաէլե] 1) անհանգստություն, հուզմունք, 2) դժվարություն, պառակտում, կռիվ, 3) աղետ, դժբախտություն։ Հոգ. غوایل [ղա̈վայել] և غوائل [ղա̈վաէլ]։

غایم‌موشک [ղայեմմուշա̈ք] աչքակապոցի, աչքակապուկ (խաղ)։

غائی [ղայի] վերջնական։ هدف غائی [հա̈դա̈ֆե ղայի] վերջնական նպատակ։

غباً [ղեբբա̈ն] օրընդմեջ։

غبار [ղոբար] 1) փոշի, 2) մառախուղ։

غبارآلود [ղոբարալուդ] փոշոտ, փոշոտված։

غباری [ղոբարի] տե՛ս غبارآلود [ղոբարալուդ]։

غباوت [ղա̈բավա̈թ] 1) հիմարություն, բթամտություն, 2) անշրջահայեցություն։

غبطه [ղեբթե] 1) բարի նախանձ, 2) բավականություն, 3) երանություն։ غبطه خوردن [ղեբթե խորդա̈ն] նախանձել (բարի նախանձով)։

غبطه‌آور [ղեբթեավա̈ր] նախանձելի։

غبغب [ղա̈բղա̈բ] կրկնակզակ, ներքնակզակ։

غبن [ղա̈բն] 1) խաբեություն, խարդախություն (առևտրի մեջ), 2) վնաս (առևտրի մեջ)։

غدار [ղա̈դդար] ուխտադրուժ, նենգադրուժ, նենգ, դավաճանական։

غدارانه [ղա̈դդարանե] ուխտադրժորեն, նենգորեն, դավաճանաբար։

غداره [ղա̈դդարե] երկսայրի սուր։

غدد [ղոդա̈դ] գեղձեր։ Եզ. غده [ղոդդե]։

غددی [ղոդա̈դի] գեղձային։

غدغد [ղոդղոդ] կչկչոց։ غدغد کردن [ղոդղոդ քա̈րդա̈ն] կչկչալ (հավի մասին)։

غده [ղոդդե] գեղձ։ Հոգ. غدد [ղոդա̈դ]։

غذا [ղա̈զա] ուտելիք, կերակուր, սնունդ։ Հոգ. اغذیه [ա̈ղզիյե]։

غذاخوری [ղա̈զախորի] 1) սննդի ընդունում, 2) կերակուրի համար, ճաշի։ اطاق غذاخوری [օթաղե ղա̈զախորի] ճաշասենյակ։ میز غذاخوری [միզե ղա̈զախորի] ճաշասեղան։

غذائی [ղա̈զայի] սննդային։ مواد غذائی [մա̈վադդե ղա̈զայի] սննդամթերք։

غذائیت [ղա̈զաիյյա̈թ] սննդարարություն։

غر [ղեր] կոնքերի շարժումը պարի ժամանակ։ غر دادن [ղեր դադա̈ն] կոնքերը շարժել (պարելիս)։ غر آمدن [ղեր ա̈մա̈դա̈ն] կոկետություն անել, սեթևեթել։

غر [ղոր] I բժշկ. գրիժայով՝ աղեթափությամբ՝ ճողվածքով տառապող։

غر [ղոր] II փոս ընկած (հարվածից), ներճմլված։

غرا [ղա̈րրա] արտահայտիչ, փայլուն։

غراب [ղորաբ] 1) ագռավ, 2) մեծամիտ, պարծենկոտ։

غرابت [ղա̈րաբա̈թ] տարօրինակություն, անսովորություն։

غرابه [ղա̈րաբե] մեծ շիշ՝ աման (հեղուկներ տեղափոխելու համար)։

غرامات [ղա̈րամաթ] տե՛ս եզ. غرامت [ղա̈րամա̈թ]։

غرامت [ղա̈րամա̈թ] տուգանք, փոխհատուցում։ غرامت جنگی [ղա̈րամա̈թե ջա̈նգի] ռազմատուգանք։

غرایب [ղա̈րայեբ] և غرائب [ղա̈րաէբ] տարօրինակություններ։ Եզ. غریبه [ղա̈րիբե]։

غرایز [ղա̈րայեզ] և غرائز [ղա̈րաէզ] տե՛ս եզ. غریزه [ղա̈րիզե]։

غرب [ղա̈րբ] արևմուտք։

غربال [ղա̈րբալ] մաղ։

غربال‌بند [ղա̈րբալբա̈նդ] մաղագործ։

غربال‌فروش [ղա̈րբալֆուրուշ] մաղավաճառ։

غربت [ղորբա̈թ] օտարություն, ղարիբություն։

غرب‌زدگی [ղա̈րբզա̈դեգի] արևմտամոլություն, արևմտյան կողմնորոշում։

غرب‌زده [ղա̈րբզա̈դե] արևմտամոլ, արևմտական։

غربی [ղա̈րբի] արևմտյան։

غربیل [ղա̈րբիլ] տե՛ս غربال [ղա̈րբալ]։

غرس [ղա̈րս] ծառատնկում, տունկ։ غرس کردن [ղա̈րս քա̈րդա̈ն] տնկել։

غرش [ղորրեշ] մռնչյուն, գոռոց։

غرض [ղա̈րա̈զ] 1) նպատակ, մտադրություն, 2) շահախնդրություն, 3) կիրք, 4) աչառություն, 5) միտում, դիտավորություն։ Հոգ. اغراض [ա̈ղրազ]։

غرض‌آلود [ղա̈րա̈զալուդ] և غرض‌آمیز [ղա̈րա̈զամիզ] 1) աչառու, միտումնավոր, 2) կրքոտ։

غرض‌ران [ղա̈րա̈զրան] 1) շահամոլական նպատակներ հետապնդող, շահատենչ, 2) քինախնդիր։

غرض‌رانی [ղա̈րա̈զրանի] 1) շահախնդրություն, շահամոլական նպատակների հետապնդում, 2) աչառություն։

غرض‌ورز [ղա̈րա̈զվա̈րզ] տե՛ս غرض‌ران [ղա̈րա̈զրան]։

غرغر [ղորղոր] փնթփնթոց։ غرغر کردن [ղորղոր քա̈րդա̈ն] փնթփնթալ։

غرغرو [ղորղորու] փնթփնթան։

غرغره [ղա̈րղա̈րե] ողողում։ غرغره کردن [ղա̈րղա̈րե քա̈րդա̈ն] ողողել (բերանը)։

غرغره [ղերղերե] կոճ (թելի), թելակոճ։

غرفه [ղորֆե] տաղավար, կրպակ։

غرق [ղա̈րղ] 1) ընկղմում, ջրասուզում, 2) խորասուզում։ غرق شدن [ղա̈րղ շոդա̈ն] ջրասույզ լինել, խեղդվել։ غرق کردن [ղա̈րղ քա̈րդա̈ն] ջրասուզել, ընկղմել։

غرق [ղորող] արգելոց, արգելավայր, արգելանտառ։

غرقاب [ղա̈րղաբ] հորձանուտ, ջրապտույտ։

غرمبیدن [ղորոմբիդա̈ն] 1) գոռալ, ճչալ, 2) որոտալ, շառաչել։

غرنده [ղորրա̈նդե] մռնչացող, որոտացող, շառաչող։

غروب [ղորուբ] մայրամուտ։

غرور [ղորուր] հպարտություն, գոռոզություն, սնապարծություն։

غره [ղա̈րրե] 1) հպարտ, գոռոզ, 2) խաբված։

غریب [ղա̈րիբ] օտարական, ղարիբ։ Հոգ. غربا [ղորա̈բա]։

غریب‌پرور [ղա̈րիբփա̈րվա̈ր] տե՛ս غریب‌نواز [ղա̈րիբնա̈վազ]։

غریب‌پروری [ղա̈րիբփա̈րվա̈րի] տե՛ս غریب‌نوازی [ղա̈րիբնա̈վազի]։

غریب‌خانه [ղա̈րիբխանե] իջևան, պանդոկ։

غریب‌دوست [ղա̈րիբդուսթ] տե՛ս غریب‌نواز [ղա̈րիբնա̈վազ]։

غریب‌دوستی [ղա̈րիբդուսթի] տե՛ս غریب‌نوازی [ղա̈րիբնա̈վազի]։

غریب‌کش [ղա̈րիբքոշ] 1) դաժան, 2) թույլերին կեղեքող, ղարիբներին հալածող։

غریب‌مرگ [ղա̈րիբմա̈րգ] պանդխտության՝ օտարության մեջ մեռած։ غریب‌مرگ شدن [ղա̈րիբմա̈րգ շոդա̈ն] օտարության մեջ մեռնել։

غریب‌نواز [ղա̈րիբնա̈վազ] 1) գթասիրտ, ողորմած, 2) հյուրասեր, ասպնջական։

غریب‌نوازی [ղա̈րիբնա̈վազի] գթասրտություն, ողորմածություն, ասպնջականություն։

غریب‌وار [ղա̈րիբվար] 1) օտարացած, 2) անսովոր, օտարոտի։

غریبه [ղա̈րիբե] օտար, ղարիբ, անծանոթ։

غریدن [ղորրիդա̈ն] 1) որոտալ, 2) գոռալ։

غریزه [ղա̈րիզե] 1) բնածին հատկություն, բնավորություն, բնույթ, 2) բնազդ։ Հոգ. غرایز [ղա̈րայեզ] և غرائز [ղա̈րաէզ]։

غریزی [ղա̈րիզի] 1) բնածին, 2) բնազդային։

غریق [ղա̈րիղ] խեղդված, ջրասուզված, ջրասույզ։

غریو [ղա̈րիվ] 1) աղմուկ, ճչյուն, մռնչոց, գոռոց, 2) հառաչանք, հեծեծանք։

غریوان [ղա̈րիվան] 1) մռնչացող, 2) հառաչող։

غزا [ղա̈զա] կրոնական պատերազմ։

غزال [ղա̈զալ] վիթ, գազել, քարայծ։

غزل [ղա̈զա̈լ] գազալ, գազել, սիրերգություն, տաղերգ։ Հոգ. غزلیات [ղա̈զա̈լիյաթ]։

غزل‌سرا [ղա̈զա̈լսա̈րա] քնարերգու, լիրիկ։

غزل‌سرائی [ղա̈զա̈լսա̈րայի] քնարերգություն։

غزلی [ղա̈զա̈լի] լիրիկական, քնարերգական։

غزلیات [ղա̈զա̈լիյաթ] գազելներ։ Եզ. غزل [ղա̈զա̈լ]։

غزنوی [ղա̈զնա̈վի] Ղազնևիյան (հարստությունը)։

غسال [ղա̈սսալ] մեռել լողացնող։

غسل [ղոսլ] ծիսական լվացում։ غسل تعمید [ղոսլե թա̈'միդ] կնունք, մկրտություն։ غسل تعمید دادن [ղոսլե թա̈'միդ դադա̈ն] կնքել, մկրտել։

غش [ղա̈շ] ուշագնացություն, ուշաթափություն։ غش کردن [ղա̈շ քա̈րդա̈ն] ուշագնաց լինել։

غشا [ղեշա] թաղանթ։ Հոգ. اغشیه [ա̈ղշիյե]։

غشاء مخاطی [ղեշայե մա̈խաթի] լորձաթաղանթ։

غشاوت [ղեշավա̈թ] 1) քող, շղարշ, ծածկոց, 2) բժշկ. հավկուրություն։

غشو [ղա̈շու] քերոց (ձիու և այլն)։

غشی [ղա̈շի] ընկնավոր։

غصب [ղա̈սբ] հափշտակություն, բռնատիրություն, բռնագրավում։

غصن [ղոսն] ճյուղ։ Հոգ. غصون [ղոսուն] և اغصان [ա̈ղսան]։

غصه [ղոսսե] վիշտ, մտատանջություն, թախիծ, ցավ։ غصه خوردن [ղոսսե խորդա̈ն] թախծել, տրտմել։

غصه‌دار [ղոսսեդար] տխուր, տրտում, վշտալի, թախծոտ։

غضب [ղա̈զա̈բ] բարկություն, զայրույթ։

غضب‌آلود [ղա̈զա̈բալուդ] տե՛ս غضبناک [ղա̈զա̈բնաք]։

غضب‌انگیز [ղա̈զա̈բա̈նգիզ] զայրացուցիչ, զայրացնող։

غضبناک [ղա̈զա̈բնաք] զայրացած, ջղայնացած, կատաղած։

غضروف [ղոզրուֆ] կռճիկ, աճառ։

غضروفی [ղոզրուֆի] կռճիկային, կռճիկավոր։

غضنفر [ղա̈զա̈նֆա̈ր] 1) առյուծ, 2) քաջ։

غطا [ղեթա] արտաքին շերտ, վերնաշերտ։

غفار [ղա̈ֆֆար] 1) ներող, 2) քավիչ, 3) ամենաներող։

غفران [ղոֆրան] քավություն, մեղքերի թողություն։

غفلت [ղեֆլա̈թ] անփութություն, անհոգություն։

غفلتاً [ղեֆլա̈թա̈ն] 1) անսպասելի, 2) հանկարծ, պատահաբար։

غفلت‌زده [ղեֆլա̈թզա̈դե] 1) անզգայացած, քար կտրած, թմրած, 2) անտեղյակ, 3) անհոգ, անփույթ։

غفلت‌کار [ղեֆլա̈թքար] 1) անհոգ, 2) անփույթ, անուշադիր։

غفور [ղա̈ֆուր] տե՛ս غفار [ղա̈ֆֆար]։

غفیر [ղա̈ֆիր] 1) թողություն (մեղքերի), 2) մեծ, հսկայական, մեծաթիվ։ جمع غفیر [ջա̈մ'ե ղա̈ֆիր] մեծ բազմություն։

غل [ղա̈լլ] 1) նենգություն, խարդախություն, 2) նախանձ, 3) ատելություն։ بی‌غل و غش [բիղա̈լլողա̈շ] 1) աննենգ, անկեղծ, 2) անխառն։

غل [ղել] գլորում։ غل‌خوردن [ղել խորդա̈ն] գլորվել։ غل‌دادن [ղել դադա̈ն] գլորել։

غل [ղոլ] եռում, խլթխլթոց։ غل‌زدن [ղոլ զա̈դա̈ն] եռալ, խլթխլթալ։

غل [ղոլ(լ)] կապանք, շղթա։ Հոգ. اغلال [ա̈ղլալ]։

غلا [ղա̈լա] թանկություն, բարձր գներ։

غلات [ղա̈լլաթ] հացահատիկ(ներ)։ Եզ. غله [ղա̈լլե]։

غلاف [ղա̈լաֆ] 1) պատյան, 2) կեղև։

غلام [ղոլամ] 1) ստրուկ, 2) ծառա, 3) մանկլավիկ։

غلامانه [ղոլամանե] 1) ստրկաբար, 2) ըստրկական։

غلام‌زاده [ղոլամզադե] ստրկածին։

غلامی [ղոլամի] 1) ստրկություն, 2) հնազանդություն։

غلب [ղոլոբ] կում։ یک غلب آب [յեք ղոլոբ աբ] մի կում ջուր։

غلبه [ղա̈լա̈բե] 1) հաղթություն, հաղթանակ, 2) գերակայություն։ غلبه کردن [ղա̈լա̈բե քա̈րդա̈ն] 1) հաղթել, 2) գերակայել։

غلبه‌ناپذیر [ղա̈լա̈բենափա̈զիր] անհաղթելի, անպարտելի։

غلت [ղա̈լթ] թավալում, գլորում, թավալ։

غلت‌خوردن [ղա̈լթ խորդա̈ն] թավալվել։

غلتاق [ղա̈լթաղ] թամբի հենք՝ կմախք։

غلتان [ղա̈լթան] թավալվող, գլորվող։

غلتاندن [ղա̈լթանդա̈ն] գլորել, թավալել։

غلتك [ղա̈լթա̈ք] 1) գլդոն (խճուղու), գլանվակ, 2) գրտնակ։

غلتیدن [ղա̈լթիդա̈ն] գլորվել, թավալվել։

غلط [ղա̈լա̈թ] 1) սխալ, 2) վրիպակ։ Հոգ. اغلاط [ա̈ղլաթ]։ غلط چاپی [ղա̈լա̈թե չափի] տպագրական վրիպակ։

غلطاق [ղա̈լթաղ] փամփշտակալ։

غلطان [ղա̈լթան] տե՛ս غلتان [ղա̈լթան]։

غلطانداز [ղա̈լա̈թա̈նդազ] սխալեցնող, խաբուսիկ։

غلطاندن [ղա̈լթանդա̈ն] տե՛ս غلتاندن [ղա̈լթանդա̈ն]։

غلطك [ղա̈լթա̈ք] տե՛ս غلتك [ղա̈լթա̈ք]։

غلطکاری [ղա̈լա̈թքարի] սխալանք, սխալմունք, վրիպում, վրիպանք։

غلطگیر [ղա̈լա̈թգիր] 1) ճշտիչ, ուղղիչ, 2) սրբագրիչ։

غلطگیری [ղա̈լա̈թգիրի] 1) ճշտում, ուղղում, 2) սրբագրություն։

غلطنامه [ղա̈լա̈թնամե] սխալների՝ վրիպակների ցանկ։

غلطی [ղա̈լա̈թի] սխալաբար, սխալմամբ։

غلطیدن [ղա̈լթիդա̈ն] տե՛ս غلتیدن [ղա̈լթիդա̈ն]։

غلظت [ղելզա̈թ] 1) թանձրություն, խտություն, 2) ճոռոմություն, վերամբարձություն (ոճի)։

غلغلك [ղելղելա̈ք] խուտուտ։ غلغلك دادن [ղելղելա̈ք դադա̈ն] խուտուտ տալ։

غلغلك [ղոլղոլա̈ք] տե՛ս غلك [ղոլլա̈ք]։

غلك [ղոլլա̈ք] խնայատուփ, գանձատուփ։

غلمبه [ղոլոմբե] վերամբարձ, ճոռոմ (ոճ)։

غلمبه‌باف [ղոլոմբեբաֆ] և قلمبه‌گو(ی) [ղոլոմբեգու(յ)] ճոռոմախոս, ճոռոմաբան։

غلنبه [ղոլոմբե] տե՛ս غلمبه [ղոլոմբե]։

غلندوش [ղա̈լա̈նդուշ] ուսեր։ به‌غلندوش سوار کردن [բեղա̈լա̈նդուշ սա̈վար քա̈րդա̈ն] ուսերին նստեցնել (սովորաբար երեխաներին)։

غلو [ղոլովվ] չափազանցություն, ծայրահեղություն։ غلو کردن [ղոլովվ քա̈րդա̈ն] չափազանցել։

غله [ղա̈լլե] հացահատիկ։ Հոգ. غلات [ղա̈լլաթ]։

غله [ղոլլե] տե՛ս غلك [ղոլլա̈ք]։

غله‌خیز [ղա̈լլեխիզ] հացառատ, հացաբեր, հացաշատ։

غله‌زار [ղա̈լլեզար] վարելահող, արտ։

غله‌فروش [ղա̈լլեֆորուշ] հացահատիկավաճառ։

غلیان [ղա̈լա̈յան] եռում, եռացում։

غلیان [ղա̈լյան] ղալիան, նարգիլե, գլգլակ։

غلیان‌کش [ղա̈լյանքեշ] ղալիան ծխող։

غلیظ [ղա̈լիզ] թանձր, խիտ։

غلیظی [ղա̈լիզի] տե՛ս غلظت [ղելզա̈թ]։

غم [ղա̈մ] վիշտ, թախիծ, ցավ, մտատանջություն։ Հոգ. غموم [ղոմում]։

غماز [ղա̈մմազ] 1) քսու, բանսարկու, 2) գրպարտիչ, 3) մատնիչ, 4) խոսք տանող-բերող, բամբասող։

غمازی [ղա̈մմազի] 1) գրպարտություն, բանսարկություն, 2) մատնիչություն, 3) բամբասանք։

غم‌آلود [ղա̈մալուդ] տե՛ս غمگین [ղա̈մգին]։

غمام [ղա̈մամ] 1) սպիտակ ամպ, 2) աչքի հատ։

غم‌انگیز [ղա̈մա̈նգիզ] վշտաբեր, վշտաբորբոր, դառնակսկիծ, վշտալի։

غم‌انگیزی [ղա̈մա̈նգիզի] ցավալիություն, ողբալիություն։

غم‌آور [ղա̈մավա̈ր] տե՛ս غم‌انگیز [ղա̈մա̈նգիզ]։

غمخوار [ղա̈մխար] ցավակցող, կարեկցող։

غمخواری [ղա̈մխարի] ցավակցություն, կարեկցանք, կարեկցություն։

غمدار [ղա̈մդար] վշտացած, դառնացած, տրտում։

غمدیده [ղա̈մդիդե] վիշտ տեսած, տառապած։

غمز [ղա̈մզ] 1) ըթթում, թարթում (աչքերի), աչքով անելը, 2) գրպարտում, ամբաստանում, 3) տե՛ս غمزه [ղա̈մզե]։

غمزدا(ی) [ղա̈մզա̈դա(յ)] վիշտ փարատող, մխիթարիչ, սփոփիչ։

غمزدگی [ղա̈մզա̈դեգի] վշտահարություն, տրտմություն։

غمزده [ղա̈մզա̈դե] վշտահար։

غمزه [ղա̈մզե] 1) կոկետություն, աչքվողություն, 2) կոկետ հայացք։ غمزه کردن [ղա̈մզե քա̈րդա̈ն] կոկետություն անել, սեթևեթել։

غمسوز [ղա̈մսուզ] տե՛ս غمزدا(ی) [ղա̈մզա̈դա(յ)]։

غمکش [ղա̈մքեշ] տե՛ս غمدار [ղա̈մդար]։

غمگسار [ղա̈մգոսար] տե՛ս غمخوار [ղա̈մխար]։

غمگساری [ղա̈մգոսարի] տե՛ս غمخواری [ղա̈մխարի]։

غمگین [ղա̈մգին] տրտմագին, վշտաբեկ, տխուր։

غمناك [ղա̈մնաք] տե՛ս غمگین [ղա̈մգին]։

غموم [ղոմում] տե՛ս եզ. غم [ղա̈մ]։

غناء [ղա̈նա] հարստություն, կարողություն։

غناء [ղենա] երգ, երաժշտություն։

غناگر [ղենագա̈ր] երգիչ, երաժիշտ։

غنائی [ղենայի] 1) երաժշտական, 2) քնարական։ شعر غنائی [շե՛րե ղենայի] քնարական պոեզիա, քնարերգություն։

غنایم [ղա̈նայեմ] և غنائم [ղա̈նաէմ] ավարներ, կողոպուտներ։ Եզ. غنیمت [ղա̈նիմա̈թ]։

غنائم جنگی [ղա̈նաէմե ջա̈նգի] ռազմավար։

غنچه [ղոնչե] կոկոն։

غنم [ղա̈նա̈մ] մանր եղջյուրավոր անասուն։

غنودن [ղոնուդա̈ն] 1) քնել, 2) հանգստանալ։

غنه [ղոննե] ռնգայնացած, ռնգային։

غنی [ղա̈նի] հարուստ։ Հոգ. اغنیاء [ա̈ղնիյա]։

غنیم [ղա̈նիմ] թշնամի, հակառակորդ։

غنیمت [ղա̈նիմա̈թ] 1) ավար, կողոպուտ, 2) օգուտ, շահ։

غواص [ղա̈վվաս] 1) ջրասուզակ, 2) մարգարտախույզ։

غواصی [ղա̈վվասի] 1) ջրասուզակություն, 2) մարգարտախուզություն։

غوایت [ղա̈վայա̈թ] մոլորություն։

غور [ղուր] 1) խորություն, հատակ, 2) ընկղմում, սուզում։

غوررسی [ղուրրա̈սի] խոր ուսումնասիրություն, խորադննություն։

غورگی [ղուրեգի] 1) թերահասություն, խակություն, 2) անհասություն։

غوره [ղուրե] չհասած՝ խակ խաղող։

غوزه [ղուզե] բամբակենու սերմնատուփիկ։

غوص [ղոուս] սուզում, ընկղմում։

غوطه [ղութե] մխրճում, ջրասուզում։ غوطه خوردن [ղութե խորդա̈ն] սուզվել, խորասուզվել։

غوطه‌ور [ղութեվա̈ր] սուզված, ջրասույզ։

غوغا [ղողա] 1) աղմուկ, աղաղակ, ժխոր, 2) վեճ, դժառություն, կռիվ։

غوغاطلب [ղողաթա̈լա̈բ] աղմկարար, խառնակիչ։

غوغاطلبی [ղողաթա̈լա̈բի] աղմկարարություն, խառնակություն։

غوغاگر [ղողագա̈ր] տե՛ս غوغاطلب [ղողաթա̈լա̈բ]։

غوك [ղուք] գորտ։

غول [ղուլ] 1) դև, 2) հսկա։ غول بیابان [ղուլե բիյաբան] անապատի դև։

غول‌آسا [ղուլասա] տե՛ս غول‌پیکر [ղուլփեյքա̈ր]։

غول‌پیکر [ղուլփեյքա̈ր] հսկայական, վիթխարի։

غول‌هیئت [ղուլհեյա̈թ] հրեշային, հրեշավոր, ճիվաղային։

غول‌وار [ղուլվար] տե՛ս غول‌پیکر [ղուլփեյքա̈ր]։

غیاب [ղիյաբ] բացակայություն։ حضور و غیاب [հոզուր վա̈ ղիյաբ] ներկա-բացակա։ حضور و غیاب کردن [հոզուր վա̈ ղիյաբ քա̈րդա̈ն] ներկա-բացակա անել։ در غیاب من [դա̈ր ղիյաբե մա̈ն] իմ բացակայությամբ։

غیاباً [ղիյաբա̈ն] 1) բացակայությամբ, 2) հեռակա։

غیابی [ղիյաբի] 1) հեռակա, 2) տե՛ս غیاباً [ղիյաբա̈ն]։ تحصیل غیابی [թա̈հսիլե ղիյաբի] հեռակա ուսուցում։ حکم غیابی [հոքմե ղիյաբի] բացակայությամբ եղած՝ հեռակա դատավճիռ։

غیاث [ղիյաս] օգնություն, աջակցություն, օժանդակություն։

غیب [ղեյբ] 1) գաղտնիք, 2) խորհրդավոր գաղտնիք, 3) խորհրդավոր, գաղտնի, 4) անհետացում, չքացում։ خزانهٔ غیب [խա̈զանեյե ղեյբ] գաղտնիքների գանձարան։ عالم غیب [ալա̈մե ղեյբ] խորհրդավոր՝ անտեսանելի աշխարհ։ علم غیب [էլմե ղեյբ] գուշակություն, պայծառատեսություն։ غیب شدن [ղեյբ շոդա̈ն] անհետանալ։

غیبت [ղեյբա̈թ] 1) բամբասանք, զրպարտություն, չարախոսություն, 2) բացակայություն։ غیبت کردن [ղեյբա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) չարախոսել, բամբասել, 2) բացակայել։

غیبت‌گو(ی) [ղեյբա̈թգու(յ)] չարախոս, բամբասող։

غیب‌دان [ղեյբդան] ամենագետ, ամենիմաց։

غیبگو [ղեյբգու] նախագուշակ, գուշակ։

غیب‌گوئی [ղեյբգուի] գուշակություն, նախագուշակություն։

غیبی [ղեյբի] 1) մարգարեական, 2) երկնային, աստվածային։

غیر [ղեյր] 1) այլ, ուրիշ, 2) բացի, 3) քեր. ժխտական նախամասնիկ (ան-)։ غیر حزبی [ղեյրե հեզբի] անկուսակցական։ غیر طبیعی [ղեյրե թա̈բիի] անբնական։ غیر عادی [ղեյրե ադդի] անսովոր։ غیر قانونی [ղեյրե ղանունի] անօրեն։ غیر از [ղեյր ա̈զ] բացի։

غیرت [ղեյրա̈թ] 1) եռանդ, փույթ, 2) նախանձախնդրություն։

غیرتمند [ղեյրա̈թմա̈նդ] 1) ազնիվ, վեհանձն, 2) նախանձախնդիր։

غیرتمندی [ղեյրա̈թմա̈նդի] 1) ազնվություն, վեհանձնություն, 2) նախանձախնդրություն։

غیرتناك [ղեյրա̈թնաք] տե՛ս غیرتمند [ղեյրա̈թմա̈նդ]։

غیرتی [ղեյրա̈թի] 1) մոլեռանդ, 2) նախանձախնդիր, 3) տե՛ս غیرتمند [ղեյրա̈թմա̈նդ]։

غیرخواه [ղեյրխահ] այլասեր։

غیرخواهی [ղեյրխահի] այլասիրություն։

غیره [ղեյրե] I և وغیره [վա̈ ղեյրե] և այլն։

غیره [ղեյրե] II օտար, կողմնակի մարդ։

غیظ [ղեյզ] բարկություն, կատաղություն, զայրույթ։

غیظ‌آلود [ղեյզալուդ] զայրացած, կատաղած։

غیور [ղա̈յուր] 1) քաջարի, համարձակ, 2) նախանձահույզ, պատվախնդիր։

غیورانه [ղա̈յուրանե] 1) քաջաբար, 2) նախանձախնդրորեն, եռանդով, 3) ազնվաբար։

غیوری [ղա̈յուրի] 1) խիզախություն, քաջություն, 2) եռանդ, փույթ։

ف

ف [ֆե] պարսկական այբուբենի 23-րդ տառը։

فاتح [ֆաթեհ] 1) հաղթող, 2) նվաճող։

فاتحانه [ֆաթեհանե] հաղթական կերպով, հաղթականորեն։

فاتحه [ֆա̈թհե] 1) առաջաբան, 2) Ղուրանի

առաջին գլուխը, 3) աղոթք ննջեցյալների համար։

فاتحه‌خوانی [ֆաթեհեխանի] սգահանդես, ննջեցյալների համար աղոթելը, հանգուցյալի հիշատակումը։

فاتر [ֆաթեր] 1) նվազ, թույլ, տկար, 2) գաղջ, 3) բութ, սահմանափակ։

فاتق [ֆաթեղ] 1) պառակտիչ, 2) կրոն. հերձվածող, աղանդավոր։

فاتك [ֆաթեք] քաջ, արի, անվեհեր։

فاجر [ֆաջեր] 1) անբարոյական, անառակ, 2) շվայտ կյանք վարող (տղամարդ), 3) կրոն. մեղավոր։

فاجره [ֆաջերե] 1) անբարոյական, անառակ, փչացած (կին), 2) կրոն. մեղավոր։

فاجری [ֆաջերի] անբարոյականություն, անառակություն։

فاجع [ֆաջե՛] 1) աղետալի, 2) կործանարար, կորստաբեր։

فاجعه [ֆաջեէ] 1) աղետ, դժբախտություն, 2) ողբերգություն։

فاجعه‌آمیز [ֆաջեէամիզ] ողբերգական, աղետալի։

فاحش [ֆահեշ] 1) հսկայական, վիթխարի, ահագին, 2) անվայելուչ, անպարկեշտ, խայտառակ։

فاحشه [ֆահեշե] պոռնիկ։

فاخته [ֆախթե] հավփալ, վայրի աղավնի, կկու։ مرغ فاخته [մորղե ֆախթե] կկու։

فاخته‌گون [ֆախթեգուն] մոխրագույն։

فاخر [ֆախեր] 1) հոյակապ, շքեղ, փարթամ, 2) պատվական, 3) անգին։

فارس [ֆարես] հեծյալ, ձիավոր։

فارسی [ֆարսի] պարսկերեն, պարսկերեն լեզու։ فارسی باستان [ֆարսիյե բաստան] հին պարսկերեն։ فارسی جدید [ֆարսիյե ջա̈դիդ] նոր պարսկերեն։ فارسی میانه [ֆարսիյե միյանե] միջին պարսկերեն։

فارسی‌زبان [ֆարսիզա̈բան] պարսկալեզու։

فارغ [ֆարեղ] 1) ազատված, ազատ, անզբաղ, 2) ապահովված, ունևոր։

فارغ‌البال [ֆարեղոլբալ] անհոգ, անվրդով, անդորր, հանգիստ։

فارغ‌التحصیل [ֆարեղոթթա̈հսիլ] շրջանավարտ (ուսումնական հաստատության)։

فارغ‌الحال [ֆարեղոլհալ] տե՛ս فارغ‌البال [ֆարեղոլբալ]։

فارغبالی [ֆարեղբալի] անհոգություն, անվրդովություն, հանգստություն։

فارغدل [ֆարեղդել] տե՛ս فارغ‌البال [ֆարեղոլբալ]։

فارغدلی [ֆարեղդելի] տե՛ս فارغبالی [ֆարեղբալի]։

فارق [ֆարեղ] 1) տարբերիչ, որոշող, բնորոշ, 2) անջատող, բաժանող։

فارقه [ֆարեղե] տե՛ս فارق [ֆարեղ]։ علامات فارقه [ա̈լամաթե ֆարեղե] բնորոշ՝ առանձնահատուկ նշաններ՝ գծեր։

فاروق [ֆարուղ] 1) խորաթափանց, 2) խոհական, շրջահայաց, խելամիտ։

فازیدن [ֆազիդա̈ն] հորանջել։

فاستونی [ֆասթունի] բաստոն (բրդյա կտորի տեսակ)։

فاسد [ֆասեդ] ապականված, փչացած, նեխած։

فاسدالاخلاق [ֆասեդօլա̈խլաղ] այլասերված, անբարոյական, բարոյազուրկ։

فاسدشدنی [ֆասեդշոդա̈նի] շուտ փչացող (մթերք)։

فاسق [ֆասեղ] անառակ, անբարոյական, շվայտ։

فاسقه [ֆասեղե] անառակուհի, անբարոյական կին։

فاش [ֆաշ] հայտնի, բացահայտ, ակներև։ فاش کردن [ֆաշ քա̈րդա̈ն] հրապարակել, բացահայտել։

فاشیست [ֆաշիսթ] ֆաշիստ։

فاشیستی [ֆաշիսթի] ֆաշիստական։

فاشیسم [ֆաշիզմ] ֆաշիզմ։

فاصل [ֆասել] զատող, բաժանող։ خط فاصل [խա̈թթե ֆասել] սահմանազատիչ գիծ։

فاصله [ֆասելե] 1) տարածություն, հեռավորություն, 2) ընդմիջում, արանք, միջոց։ Հոգ. فواصل [ֆա̈վասել]։

فاضل [ֆազել] 1) գիտուն, գիտնական, 2) շնորհալի, խորամուտ, 3) ավելորդ, 4) լիառատ։ Հոգ. فضلا [ֆոզա̈լա]։

فاضل‌آب [ֆազելաբ] կոյուղի։

فاضلانه [ֆազելանե] 1) գիտնականաբար, 2) գիտական։

فاطر [ֆաթեր] արարիչ։

فاطمه [ֆաթեմե] Մահմեդի դուստր և Ալիի կնոջ անունը։

فاطن [ֆաթեն] խելոք, հասկացող, գիտակ, իմացունակ։

فاعل [ֆաել] 1) գործող, կատարող, ակտիվ, 2) քեր. ներգործական։ اسم فاعل [էսմե ֆաել] քեր. ենթակայական դերբայ, 2) տրամաբանական ենթակա, 3) ներգործական սեռ։

فاعلی [ֆաելի] քեր. ենթակայական։

فاق [ֆաղ] 1) ճար, ճեղք, 2) կտրվածք, 3) ակոսիկ, քառոթ։

فاقد [ֆաղեդ] զրկված, չունեցող։

فاقه [ֆաղե] աղքատություն, չքավորություն։ فقر و فاقه [ֆա̈ղրո ֆաղե] աղքատություն և չքավորություն։

فاکولته [ֆաքուլթե] ֆակուլտետ։

فال [ֆալ] I բախտագուշակություն։

فال [ֆալ] II փոքր կույտ, կուտակ։ یک فال گردو [յեք ֆալ գերդու] մի փոքր կույտ (մի քիչ) ընկույզ։

فال‌بین [ֆալբին] տե՛ս فال‌گیر [ֆալգիր]։

فال‌بینی [ֆալբինի] տե՛ս فال‌گیری [ֆալգիրի]։

فال‌گیر [ֆալգիր] բախտագուշակ։

فامگیری [ֆամգիրի] բախտագուշակություն։

فام [ֆամ] վերջածանց երանգ՝ գույն իմաստով։ سرخ‌فام [սորխֆամ] կարմիր, կարմրավուն։ کبودفام [քա̈բուդֆամ] կապտագույն, կապտավուն։

فامیل [ֆամիլ] 1) ընտանիք, 2) բարեկամ, 3) ազգանուն։

فامیل‌دار [ֆամիլդար] տոհմիկ, մեծազարմ։

فامیلی [ֆամիլի] 1) ընտանեկան, 2) ամբողջ ընտանիքով։

فانوس [ֆանուս] լապտեր։ فانوس خیال [ֆանուսե խիյալ] մոգական լապտեր։ فانوس دریائی [ֆանուսե դա̈րյայի] փարոս։

فانی [ֆանի] անցավոր, վաղանցուկ, ունայն։ جهان فانی [ջա̈հանե ֆանի] անցավոր աշխարհ։

فایده [ֆայեդե] և فائده [ֆաեդե] օգուտ, շահ, օգտակարություն։ Հոգ. فواید [ֆա̈վայեդ]։

فایده‌بخش [ֆայեդեբա̈խշ] տե՛ս فایده‌مند [ֆայեդեմա̈նդ]։

فایده‌مند [ֆայեդեմա̈նդ] 1) օգտակար, օգտավետ, 2) շահավետ, շահաբեր։

فایز [ֆայեզ] և فائز [ֆաեզ] 1) հաջողակ, 2) բարեբախտ, բախտավոր։ فائز شدن [ֆաեզ շոդա̈ն] հաջողության հասնել։

فایض [ֆայեզ] և فائض [ֆաեզ] 1) օգտակար, օգտավետ, 2) առատ, հորդ, գեղուն։

فایق [ֆայեղ] և فائق [ֆաեղ] գերազանցող, գերակա, հաղթահարող։ فائق شدن [ֆաեղ շոդա̈ն] գերազանցել, գերակայել, հաղթահարել։

فایقه [ֆայեղե] և فائقه [ֆաեղե] 1) կատարյալ, 2) տե՛ս فایق [ֆայեղ]։ بااحترامات فائقه [բա էհթերամաթե ֆաեղե] կատարյալ հարգանքով։

فتاح [ֆա̈թթահ] 1) բացող, 2) հաղթական, 3) բախտի դռները բացող։

فتان [ֆա̈թթան] հրապուրիչ, գայթակղիչ, դյութիչ, կախարդիչ։ چشمان فتان [չեշմանե ֆա̈թթան] կախարդիչ՝ հրապուրիչ աչքեր։

فتانی [ֆա̈թթանի] զմայլելիություն, գայթակղիչ՝ հափշտակիչ լինելը։

فتح [ֆա̈թհ] 1) հաղթանակ, հաղթություն, 2) նվաճում, ենթարկում, գրավում, 3) բացում։ Հոգ. فتوح [ֆոթուհ] և فتوحات [ֆոթուհաթ]։ فتح کردن [ֆա̈թհ քա̈րդա̈ն] 1) հաղթանակել, 2) նվաճել, գրավել, 3) բացել։

فتحه [ֆա̈թհե] զեբա̈ր ձայնանիշը։

فتراک [ֆեթրաք] թամբափոկեր (թամբի ետևում բան կապելու համար)։

فترت [ֆեթրա̈թ] 1) արանք (միջև եղած), 2) ժամանակամիջոց։

فتق [ֆա̈թղ] աղեթափություն, իջվածք։

فتق‌بند [ֆա̈թղբա̈նդ] բանդաժ, աղեկապ։

فتنه [ֆեթնե] 1) խռովություն, ապստամբություն, բունտ, խառնակություն, հուզմունք, 2) սադրանք, դրդում։

فتنه‌آمیز [ֆեթնեամիզ] ապստամբական, խռովարարական։

فتنه‌انگیز [ֆեթնեա̈նգիզ] հրահրող, խռովարար, խառնակիչ, սադրիչ։

فتنه‌انگیزی [ֆեթնեա̈նգիզի] սադրանք, դրդում (խռովություն անելու), պրովոկացիա։

فتنه‌جو(ی) [ֆեթնեջու(յ)] տե՛ս فتنه‌انگیز [ֆեթնեա̈նգիզ]։

فتنه‌گر [ֆեթնեգա̈ր] պրովոկատոր, նենգագործ, խարդավանիչ։

فتنه‌گری [ֆեթնեգա̈րի] տե՛ս فتنه‌انگیزی [ֆեթնեա̈նգիզի]։

فتوت [ֆոթովվա̈թ] 1) առատաձեռնություն, 2) վեհանձնություն, մեծահոգություն, 3) երիտասարդություն, պատանեկություն։

فتوح [ֆոթուհ] 1) հաղթություններ, 2) նվաճումներ։

فتوحات [ֆոթուհաթ] տե՛ս فتوح [ֆոթուհ]։ Եզ. فتح [ֆա̈թհ]։

فتور [ֆոթուր] 1) թուլություն, նվազություն, հոգնածություն, 2) հանդարտություն, հանգստություն, անդորրություն։

فت‌وفراوان [ֆա̈թթոֆա̈րավան] առատ, հորդ, գեղուն։

فتوی [ֆա̈թվա, ֆեթվա] որոշում, վճիռ (մահմեդական հոգևորականների կողմից)։ فتوی دادن [ֆա̈թվա դադա̈ն] որոշում՝ վճիռ կայացնել։

فتیله [ֆեթիլե] պատրույգ։

فجایع [ֆա̈ջայե՛] տե՛ս եզ. فجیعه [ֆաջի՛ե]։

فجر [ֆա̈ջր] արշալույս, լուսաբաց։ فجر شمالی [ֆա̈ջրե շեմալի] Հյուսիսափայլ։

فجور [ֆոջուր] 1) անառակություն, անբարոյականություն, 2) մեղսագործություն։

فجیع [ֆա̈ջի՛] ողբերգական, ցնցող, սարսափելի։

فجیعانه [ֆա̈ջի՛անե] 1) ողբերգական, 2) ողբալին՝ սարսափելի ձևով։

فجیعه [ֆա̈ջի՛ե] ողբերգություն, աղետ, ցնցող՝ սարսափելի դեպք։

فحاش [ֆա̈հհաշ] 1) զազրախոս, 2) աղտեղաբան, հայհոյող։

فحاشی [ֆա̈հհաշի] 1) զազրախոսություն, 2) աղտեղաբանություն, հայհոյանք։

فحش [ֆոհշ] հայհոյանք, հիշոց։ فحش دادن [ֆոհշ դադա̈ն] հայհոյել, հիշոց տալ։

فحشاء [ֆա̈հշա] անառակություն, շվայտություն, անբարոյականություն։

فحش‌کاری [ֆոհշքարի] տե՛ս فحاشی [ֆա̈հհաշի]։

فحوا [ֆա̈հվա] նշանակություն, իմաստ, բովանդակություն։

فحوی [ֆա̈հվա] տե՛ս فحوا [ֆա̈հվա]։

فخار [ֆա̈խխար] բրուտ։

فخاری [ֆա̈խխարի] բրուտագործություն։

فخامت [ֆա̈խամա̈թ] 1) վեհություն, վսեմություն, փառահեղություն, 2) մեծատոհմիկություն, 3) հաղթանդամություն, մարմնեղություն։

فخر [ֆա̈խր] 1) պարծանք, հպարտություն, 2) փառավորություն, փառք, պատիվ։ فخر کردن [ֆա̈խր քա̈րդա̈ն] պարծենալ, հպարտանալ։

فخرآور [ֆա̈խրավա̈ր] փառավորող, փառք բերող։

فخیم [ֆա̈խիմ] հարգելի, պատվարժան, պատկառելի։

فدا [ֆա̈դա, ֆեդա] 1) զոհ, 2) փրկագնում։

فداکار [ֆա̈դաքար] անձնազոհ, անձնվեր։

فداکارانه [ֆա̈դաքարանե] անձնվիրաբար։

فداکاری [ֆա̈դաքարի] անձնազոհություն։ فداکاری کردن [ֆա̈դաքարի քա̈րդա̈ն] անձնազոհություն անել։

فدائی [ֆա̈դաի, ֆեդաի] մեկը, որ մի վեհ նպատակով վտանգավոր ծառայության է գնում, իր անձը զոհողության է ենթարկում։

فدراتیف [ֆեդերաթիֆ] ֆեդերատիվ։ جمهوری فدراتیف [ջոմհուրիյե ֆեդերաթիֆ] ֆեդերատիվ հանրապետություն։

فدراسیون [ֆեդերասիյոն] ֆեդերացիա։

فدرال [ֆեդերալ] ֆեդերալ։ صدر اعظم فدرال [սադրե ա՛զամե ֆեդերալ] ֆեդերալ կանցլեր։

فدوی [ֆա̈դա̈վի] Ձեր անձնվեր ծառան՝ (من [մա̈ն] ես դերանվան փոխարեն)։

فدیه [ֆեդյե] փրկանք, փրկագին։

فر [ֆա̈ռռ] 1) փառք, փառավորություն, 2) լույս, փայլ։

فر [ֆեռ] ոլորում (մազերի)։ فر زدن [ֆեռ զա̈դա̈ն] ոլորել, խուճուճել։

فرا [ֆա̈րա] 1) վրա, 2) առաջ, 3) դեպի։

فراآوردن [ֆա̈րաավա̈րդա̈ն] ձեռք բերել։

فراتر [ֆա̈րաթա̈ր] 1) ավելի հեռու, 2) ավելի բարձր։

فرات [ֆորաթ] Եփրատ գետը։

فراخ [ֆա̈րախ] 1) լայն, ընդարձակ, 2) առատ, 3) ուրախալի, բերկրալի։

فراخ‌بر [ֆա̈րախբա̈ր] լայնակուրծք։

فراخ‌بین [ֆա̈րախբին] լայնահայաց, լայնախոհ։

فراخ‌پیشانی [ֆա̈րախփիշանի] լայնաճակատ։

فراخ‌حوصله [ֆա̈րախհոուսելե] համբերատար, տոկուն։

فراخ‌دست [ֆա̈րախդա̈սթ] առատաձեռն։

فراخ‌دستی [ֆա̈րախդա̈սթի] առատաձեռնություն։

فراخ‌رو(ی) [ֆա̈րախրու(յ)] 1) սիրալիր, սրտաբաց, պատրաստակամ, 2) կենսուրախ։

فراخ‌روئی [ֆա̈րախրույի] 1) սիրալիրություն, սրտաբացություն, 2) կենսուրախություն։

فراخ‌سال [ֆա̈րախսալ] բերրի՝ բերքատու տարի։

فراخناک [ֆա̈րախնաք] լայն, ընդարձակ։

فراخواندن [ֆա̈րախանդա̈ն] 1) կոչել, կանչել, 2) հրավիրել, 3) հետ կանչել։

فراخور [ֆա̈րախոր] արժանի, պատշաճ, համար, համապատասխան։

فراخی [ֆա̈րախի] ընդարձակություն, լայնություն։

فرادادن [ֆա̈րադադա̈ն] բացատրել, հասկացնել։

فرادید [ֆա̈րադիդ] 1) պարզ, տեսանելի, 2) մոտավորապես, աչքի չափով։

فرار [ֆա̈րար] 1) փախուստ, 2) դասալքություն։ فرار کردن [ֆա̈րար քա̈րդա̈ն] փախչել։

فرار [ֆա̈ռռար] ցնդող։ روغنهای فرار [ռոուղա̈նհայե ֆա̈ռռար] ցնդող յուղեր։

فرارسیدن [ֆա̈րարեսիդա̈ն] վրա հասնել, մոտենալ, հասնել։

فراری [ֆա̈րարի] փախստական, դասալիք։

فراز [ֆա̈րազ] 1) բարձրություն, բարձունք, 2) վերև, վրա։

فرازمند [ֆա̈րազմա̈նդ] աճող, բարձրացող։

فرازیاب [ֆա̈րազյաբ] բարձրաչափ։

فراست [ֆա̈րասա̈թ] 1) ուշիմություն, սրամտություն, մտքի սրություն, ճարտարամտություն, 2) բնազդ։

فراستمند [ֆա̈րասա̈թմա̈նդ] ուշիմ, սրամիտ, ճարտարամիտ։

فراش [ֆա̈ռռաշ] 1) ցրիչ, թղթատար, 2) փռող, սփռող, 3) ավլող (փողոցները)։

فراعنه [ֆա̈րաէնե] տե՛ս եզ. فرعون [ֆեր'օուն]։

فراغ [ֆա̈րաղ] հանգստություն, անզբաղություն։

فراغبال [ֆա̈րաղբալ] հանգիստ, անդորրամիտ, անհոգ։

فراغت [ֆա̈րաղա̈թ] ազատ ժամանակ, անզբաղություն, հանգստավետություն։

فراق [ֆերաղ և ֆա̈րաղ] անջատում, բաժանում։

فراکسیون [ֆերաքսիյոն] ֆրակցիա։

فراکشیدن [ֆա̈րաքեշիդա̈ն] 1) մոտ քաշել, ձգել, 2) վեր քաշել, բարձրացնել։

فراگرفتن [ֆա̈րագերեֆթա̈ն] 1) ընդգրկել, տիրապետել, 2) տարածվել, 3) սովորել, տիրապետել, 4) պատել, շրջապատել։

فراموش [ֆա̈րամուշ] մոռացում, մոռացված։ فراموش شدن [ֆա̈րամուշ շոդա̈ն] մոռացվել։ فراموش کردن [ֆա̈րամուշ քա̈րդա̈ն] մոռանալ։

فراموشکار [ֆա̈րամուշքար] մոռացկոտ։

فراموشکاری [ֆա̈րամուշքարի] մոռացկոտություն։

فراموشم مکن [ֆա̈րամուշա̈մմա̈քոն] բուս. անմոռուկ։

فراموش‌نشدنی [ֆա̈րամուշնա̈շոդա̈նի] անմոռանալի, չմոռացվող։

فراموشی [ֆա̈րամուշի] մոռացություն։

فرامین [ֆա̈րամին] հրամաններ, հրովարտակներ։ Եզ. فرمان [ֆա̈րման]։

فرانسوی [ֆա̈րանսա̈վի] 1) ֆրանսիացի, 2) ֆրանսիական։

فرانسه [ֆա̈րանսե] 1) Ֆրանսիա, 2) ֆրանսերեն։

فراوان [ֆա̈րավան] առատ, լի, հորդ, շատ։ محصول فراوان [մա̈հսուլե ֆա̈րավան] առատ բերք։

فراوانی [ֆա̈րավանի] առատություն։

فرآورده [ֆա̈րավա̈րդե] 1) արտադրություն, արտադրանք, 2) մթերք։ فرآورده‌های صنعتی [ֆա̈րավա̈րդեհայե սա̈ն'ա̈թի] արդյունաբերական արտադրանք՝ ապրանքներ։ فرآورده‌های نفت [ֆա̈րավա̈րդեհայե նա̈ֆթ] նավթամթերք։

فراهم [ֆա̈րահա̈մ] 1) հավաքած, համախմբած, 2) պատրաստ, պատրաստված, 3) ձեռք բերված, հայթայթված։ فراهم شدن [ֆա̈րահա̈մ շոդա̈ն] ստեղծվել, պատրաստվել։ فراهم کردن [ֆա̈րահա̈մ քա̈րդա̈ն] 1) հավաքել, 2) պատրաստել, 3) հայթայթել։

فرایازی [ֆա̈րայազի] մաթ. պրոգրեսիա։

فرایض [ֆա̈րայեզ] և فرائض [ֆա̈րաէզ] կրոնական պարտականություններ։ Եզ. فریضه [ֆա̈րիզե]։

فربود [ֆա̈րբուդ] ուղղափառ։

فربه [ֆա̈րբեհ] գեր, պարարտ։

فربهی [ֆա̈րբեհի] գիրություն, պարարտություն։

فرتوت [ֆա̈րթութ] 1) զառամյալ, 2) հին, հնացած։

فرتوتی [ֆա̈րթութի] ծերություն, զառամություն։

فرج [ֆա̈րա̈ջ] 1) փրկություն (ծանր վիճակից դուրս գալ), 2) թեթևացում, հանգստություն։

فرجاد [ֆա̈րջադ] գիտնական, գիտուն։

فرجام [ֆա̈րջամ] 1) վախճան, վերջ, վերջավորություն, 2) իրավ. վճռաբեկություն։

فرجامخواه [ֆա̈րջամխահ] իրավ. վճռաբեկ, գանգատ տվող (անձ)։

فرجامی [ֆա̈րջամի] եզրափակող, վերջին։

فرجه [ֆորջե] դադար, հանգիստ, ընդմիջում։

فرچه [ֆերչե, ֆորչե] վրձին, փունջ (երեսը օճառելու)։

فرح [ֆա̈րա̈հ] ուրախություն, բերկրություն։

فرح‌انگیز [ֆա̈րա̈հա̈նգիզ] և فرح‌بخش [ֆա̈րա̈հբա̈խշ] ուրախարար, ուրախացնող, զվարթարար։

فرحت [ֆա̈րհա̈թ] հաճույք, բավականություն, զվարճություն։

فرحناک [ֆա̈րա̈հնաք] զվարճալի, ուրախալի, բերկրալի։

فرخ [ֆա̈ռռոխ] 1) երջանիկ, բախտավոր, 2) գեղեցկադեմ, 3) հանդիսավոր, ճոխ։

فرخار [ֆա̈րխար] 1) զարդաքանդակ, զըրվազ, զարդ, 2) հեթանոսական տաճար։

فرخ‌پی [ֆա̈ռռոխփեյ] երջանկաբեր, երջանիկ։

فرخ‌فال [ֆա̈ռռոխֆալ] բախտավոր։

فرخ‌لقا [ֆա̈ռռոխլա̈ղա] երջանկադեմ, բարեդեմ։

فرخندگی [ֆա̈րխոնդեգի] երջանկություն, բարեբախտություն։

فرخنده [ֆա̈րխոնդե] երջանիկ, բախտավոր, բարեբաստ։

فرخنده‌بخت [ֆա̈րխոնդեբա̈խթ] երջանիկ։

فرخنده‌پی [ֆա̈րխոնդեփեյ] երջանկաբեր։

فرخی [ֆա̈ռռոխի] հաջողություն, բարեբաստություն։

فرد [ֆա̈րդ] 1) անհատ, 2) եզակի, 3) կենտ։ Հոգ. افراد [ա̈ֆրադ]։ روزهای فرد [ռուզհայե ֆա̈րդ] կենտ օրեր։

فردا [ֆա̈րդա] վաղը։

فردپرستی [ֆա̈րդփա̈րա̈սթի] 1) անհատի պաշտամունք, 2) եսակենտրոնություն։

فـردفرد [ֆարդֆարդ] մեկ-մեկ, առանձին-առանձին:

فردگوی [ֆարդգուի] ինդիվիդուալիզմ, անհատապաշտություն:

فردوس [ֆերդոուս] դրախտ, պարտեզ:

فردی [ֆարդի] անհատական:

فردیت [ֆարդիյաթ] անհատականություն:

فرز [ֆերզ] ճարպիկ, արագաշարժ, ժիր:

فرزام [ֆարզամ] արժանի, պատշաճ:

فرزانگان [ֆարզանեգան] տե՛ս եզ. فرزانه [ֆարզանե]:

فرزانگی [ֆարզանեգի] 1) խելամտություն, 2) իմաստություն:

فرزانه [ֆարզանե] 1) իմաստուն, գիտուն, 2) հանճար: Հոգ. فرزانگان [ֆարզանեգան]:

فرزند [ֆարզանդ] զավակ:

فرزندی [ֆարզանդի] զավակություն, որդիություն: وظایف فرزندی [վազայեֆե ֆարզանդի] որդիական պարտականություններ:

فرزی [ֆերզի] ճարպկություն, արագաշարժություն:

فرزین [ֆարզին] ճատրակախաղի թագուհին, ֆերզ:

فرسا(ی) [ֆարսա] ավերող, մաշող (որպես 2-րդ բաղադրիչ, օր.՝ جانفرسا [ջանֆարսա] հոգեմաշ):

فرستادن [ֆերեսթադան] ուղարկել:

فرستاده [ֆերեսթադե] 1) ուղարկված, 2) ներկայացուցիչ, 3) դեսպանորդ:

فـرستنده [ֆերեսթանդե] 1) ուղարկող, առաքող, 2) ձայնասփյուռ, ռադիոհաղորդիչ:

فرسخ [ֆարսախ] փարսախ (~3 մղոն):

فرسنگ [ֆարսանգ] տե՛ս فرسخ [ֆարսախ]:

فرسودگی [ֆարսուդեգի] 1) հոգնածություն, 2) մաշվածություն:

فرسودن [ֆարսուդան] 1) մաշել, 2) մաշվել, 3) հոգնել, 4) հոգնեցնել:

فرسوده [ֆարսուդե] 1) մաշված, 2) հոգնած:

فرش [ֆարշ] 1) գորգ, 2) փռվածք:

فرشته [ֆերեշթե] հրեշտակ:

فرشته‌خصال [ֆերեշթեխեսալ] հրեշտակային բնավորություն ունեցող, հրեշտակաբարո:

فرش‌فروش [ֆարշֆորուշ] գորգավաճառ:

فرصت [ֆորսաթ] 1) պատեհ առիթ, հարմար ժամանակ, 2) հնարավորություն, 3) ազատ ժամանակ: فرصت کردن (یافتن) [ֆորսաթ քարդան (յաֆթան)] հարմար ժամանակ՝ պատեհ առիթ գտնել, հնարավորություն ունենալ:

فرصت‌جو(ی) [ֆորսաթջու(յ)] տե՛ս فرصت‌طلب [ֆորսաթթալաբ]:

فرصت‌طلب [ֆորսաթթալաբ] հարմարվող՝ իրավիճակի համեմատ շարժվող՝ անսկզբունք մարդ:

فرصت‌طلبی [ֆորսաթթալաբի] հարմարվողականություն, իրավիճակի համեմատ շարժվելը, անսկզբունքայնություն:

فـرض [ֆարզ] ենթադրություն, վարկած: فرض کردن [ֆարզ քարդան] ենթադրել:

فرضاً [ֆարզան] դիցուք թե, օրինակի համար, ենթադրաբար:

فرضی [ֆարզի] ենթադրական:

فرضیه [ֆարզիյե] ենթադրություն, վարկած:

فـرط [ֆարթ] 1) շատություն, առատություն, 2) ծայրահեղություն:

فرع [ֆար՛] 1) ճյուղ, ճյուղավորում, 2) տոկոս: Հոգ. فروع [ֆորու՛] և فروعات [ֆորու՛աթ]:

فرعون [ֆեր՛օուն] 1) փարավոն: Հոգ. فراعنه [ֆարաէնե]:

فرعی [ֆար՛ի] 1) ճյուղային, 2) երկրորդական, հավելվածական, 3) մասնակի: اصلی و فرعی [ասլի ֆար՛ի] գլխավոր և երկրորդական:

فرفره [ֆերֆերե] ֆռիկ (խաղալիք):

فرفری [ֆերֆերի] խուճուճ:

فرق [ֆարղ] 1) տարբերություն, 2) խտրություն, 3) կատար, գագաթ, 4) մազաբաժան, բաժուկ: فرق باز کردن [ֆարղ բազ քարդան] բաժուկ բացել: فـرق کردن [ֆարղ քարդան] տարբերվել:

فرق [ֆերաղ] տե՛ս եզ. فرقه [ֆերղե]:

فرقان [ֆորղան] 1) չարին ու բարին իրարից տարբերող, 2) բարոյական չափանիշ, 3) Ղուրան, 4) Աստվածաշունչ:

فرقت [ֆերղաթ] տե՛ս فرقه [ֆերղե]:

فرقدسا(ی) [ֆարղադսա(յ)] փառքի բարձունքին հասած:

فرقه [ֆերղե] 1) կուսակցություն, 2) կրոն. աղանդ: Հոգ. فرق [ֆերաղ]:

فرقه‌باز [ֆերղեբազ] 1) աղանդավորական, 2) ֆրակցիոներ:

فرکانس [ֆերեքանս] ֆիզ. հաճախականություն:

فرکند [ֆարքանդ] 1) հուն, 2) առու, 3) հնամաշ իրեր:

فـرم [ֆերմ] ֆերմա: فرم دامپروری [ֆերմե դամփարվարի] անասնապահական ֆերմա:

فرم [ֆորմ] համազգեստ: فرم پیش‌آهنگی [ֆորմե փիշահանգի] պիոներական համազգեստ:

فرمال [ֆորմալ] ձևական:

فرمالیته [ֆորմալիթե] 1) ձևականություն, 2) արարողություն:

فرمالیست [ֆորմալիսթ] ձևապաշտ, ֆորմալիստ:

فرمان [ֆարման] I հրաման, հրովարտակ: Հոգ. فرامین [ֆարամին]: فـرمان صادر کـردن [ֆարման սադեր քարդան] հրաման արձակել:

فرمان [ֆարման] II ղեկ:

فرمانبردار [ֆարմանբորդար] հրամանակատար, հլու, հնազանդ:

فرمانبرداری [ֆարմանբորդարի] հնազանդություն, հպատակություն:

فرماندار [ֆարմանդար] հրամանատար:

فرمانداری [ֆարմանդարի] 1) նահանգապետարան, 2) նահանգապետի պաշտոն:

فرمانده [ֆարմանդեհ] հրամանատար:

فرماندهـی [ֆարմանդեհի] հրամանատարություն:

فرمانروا [ֆարմանրավա] իշխան, տիրակալ:

فرمانروائی [ֆարմանրավաի] տիրապետություն, իշխանություն:

فرمانفرما [ֆարմանֆարմա] տե՛ս فرمانروا [ֆարմանրավա]:

فرمایش [ֆարմայեշ] 1) հրաման, 2) պատվեր, հանձնարարություն:

فرمایشی [ֆարմայեշի] 1) հարկադրական, 2) պատվերով:

فرمودن [ֆարմուդան] 1) հրամայել, 2) ասել, 3) շնորհել:

فرمول [ֆորմուլ] բանաձև, ֆորմուլա:

فرمول‌بندی [ֆորմուլբանդի] ձևակերպում:

فرنج [ֆերենջ] ֆրենչ (հագուստ):

فرنگ [ֆարանգ] Եվրոպա:

فـرنگستان [ֆարանգեսթան] տե՛ս فرنگ [ֆարանգ]:

فرنگی [ֆարանգի] 1) եվրոպացի, 2) եվրոպական: کشتی فرنگی [քոշթիյե ֆարանգի] դասական ըմբշամարտ:

فرنگی‌مآب [ֆարանգիմաաբ] եվրոպամոլ:

فرنگـی‌مآبی [ֆարանգիմաաբի] եվրոպամոլություն:

فروآمدن [ֆորուամադան] իջնել:

فروبـردن [ֆորուբորդան] մտցնել, խոթել, խցկել:

فـروتن [ֆորութան] 1) խոնարհ, համեստ, 2) հլու:

فروتنـی [ֆորութանի] համեստություն, հեզություն:

فروخت [ֆորուխթ] վաճառք:

فروختن [ֆորուխթան] վաճառել:

فروختنی [ֆորուխթանի] վաճառելի, վաճառքի համար նախատեսված:

فرود [ֆորուդ] 1) իջեցում, իջնում, 2) վայրէջք, 3) ներքև: فرود آمدن [ֆորուդ ամադան] իջնել, վայրէջք կատարել:

فرودست [ֆորուդասթ] 1) ստորադաս, 2) տկար, անզոր, նվաստ:

فرودگاه [ֆորուդգահ] օդանավակայան:

فروردین [ֆարվարդին] ֆարվարդին (պարսից տոմարի առաջին ամիսը):

فرورفتگی [ֆորուրաֆթեգի] 1) փոս ընկած տեղ, խորխոր, փոս, 2) խոռոչ, խորշ, խորություն:

فـرورفتن [ֆորուրաֆթան] 1) ցած գնալ, 2) ընկղմվել, 3) իջեցվել:

فرورفته [ֆորուրաֆթե] փոս ընկած, ներս

ընկած, گونه‌های فرورفته [գունեհայե ֆորուրա̈ֆթե] փոս ընկած՝ ներս ընկած այտեր։

فروریختگی [ֆորուրիխթեգի] փլվածք, խառ։

فروریختن [ֆորուրիխթա̈ն] 1) փլվել, քանդվել, 2) փլցնել, քանդել, ավերել։

فروز [ֆորուզ] 1) լուսափայլություն, պայծառություն, 2) լույս։

فروزان [ֆորուզան] լուսափայլ, շողշողուն։

فـروزنده [ֆորուզա̈նդե] 1) բոցավառվող, 2) փայլատակող, շողշողուն։

فروش [ֆորուշ] վաճառք։

فـروش‌پاشیه [ֆորուշփաշիյե] 1) քայքայում, 2) ծախվածություն, վաճառվածություն։

فروش‌رفتنی [ֆորուշրա̈ֆթա̈նի] գնալուն՝ վարուն՝ շուտ վաճառվող ապրանք։

فروشگاه [ֆորուշգահ] հանրախանութ։

فـروشندگان [ֆորուշա̈նդեգան] վաճառողներ, եզ. فروشنده [ֆորուշա̈նդե]։

فروشنده [ֆորուշա̈նդե] վաճառող։

فروع [ֆորու'] և فروعات [ֆորու'աթ] տե'ս եզ. فرع [ֆա̈ր']։

فروغ [ֆորուղ] 1) լույս, 2) փայլ, լուսափայլություն, պայծառություն։

فروغ‌بخش [ֆորուղբա̈խշ] ճաճանչափայլ, փայլուն, շողշողուն։

فروغمند [ֆորուղմա̈նդ] 1) փայլուն, շողշողուն, 2) լուսավոր։

فروکـردن [ֆորուքա̈րդա̈ն] մխրճել, խոթել, մացնել։

فروکش [ֆորուքեշ] 1) պակասում, 2) անկում, 3) իջնում։ فروکش‌کردن [ֆորուքեշ քա̈րդա̈ն] պակասել, իջնել, ցածրանալ։

فروکشیدن [ֆորուքեշիդա̈ն] 1) պակասել, 2) իջնել, 3) ցածրանալ։

فروگذار [ֆորուգոզար] անհոգ, անփույթ։

فروگذاری [ֆորուգոզարի] անհոգություն, անփութություն։ فـروگذاری‌کردن [ֆորուգոզարի քա̈րդա̈ն] զանց առնել։

فروماندگی [ֆորումանդեգի] 1) անճարություն, վհատություն, 2) աղքատություն, 3) հոգնածություն։

فـروماندن [ֆորումանդա̈ն] 1) անելանելի դրության մեջ ընկնել, 2) անօգնական մնալ։

فرومانده [ֆորումանդե] 1) անճար, 2) հոգնած, 3) վհատված, անօգնական։

فرومایگی [ֆորումայեգի] 1) ստորություն, նողկալիություն, 2) աղքատություն։

فرومایه [ֆորումայե] 1) ստոր, նողկալի, զզվելի, 2) աղքատ, չունեոր։

فروند [ֆա̈րվա̈նդ] 1) նավի դեկ, 2) լծակ, 3) նավերի թիվը ցույց տվող դասանիշ։

فـرونشاندن [ֆորունեշանդա̈ն[1) մարել, հանգցնել, 2) հանդարտեցնել, 3) ճնշել (խռովություն, ապստամբություն)։

فروهر [ֆորուհա̈ր և ֆա̈րվա̈հա̈ր] հրեշտակ (զրադաշտական կրոնում)։

فروهشتن [ֆորուհեշթա̈ն] 1) ազատել, բաց թողնել, 2) կախվել, 3) իջնել։

فرهمند [ֆա̈րա̈հմա̈նդ] խելացի, իմաստուն։

فرهنگ [ֆա̈րհա̈նգ] 1) մշակույթ, քաղաքակրթություն, 2) լուսավորություն, կրթություն, 3) բառարան։

فرهنگ‌پرور [ֆա̈րհա̈նգփա̈րվա̈ր] մշակույթի զարգացմանը նպաստող։

فرهنگستان [ֆա̈րհա̈նգեսթան] 1) ակադեմիա, 2) իրանի լեզվի և գրականության ակադեմիան։

فرهنگنامه [ֆա̈րհա̈նգնամե] նույնը՝ فرهنگ [ֆա̈րհա̈նգ] նշան. 3։

فـرهنگ‌نـگاری [ֆա̈րհա̈նգնեգարի] տե'ս فرهنگ‌نویسی [ֆա̈րհա̈նգնեվիսի]։

فرهنگ‌نویس [ֆա̈րհա̈նգնեվիս] բառարանագիր։

فرهنگ‌نویسی [ֆա̈րհա̈նգնեվիսի] բառարանագրություն։

فرهنگـی [ֆա̈րհա̈նգի] 1) մշակութային, 2) կուլտուրայի՝ մշակույթի՝ լուսավորության բնագավառի գործիչ։

فرهومند [ֆա̈րհումա̈նդ] 1) ողջախոհ, 2) անարատ։

فریاد [ֆա̈րյադ] օգնության կանչող ճիչ՝ աղաղակ՝ գոռոց։

فریادرس [ֆա̈րյադրա̈ս] օգնության կանչին հասնող։

فریادرسی [ֆա̈րյադրա̈սի] օգնության կանչին հասնելը, օգնություն։

فـریب [ֆա̈րիբ, ֆերիբ] խաբեություն, խարդախություն։

فریبا [ֆա̈րիբա] տե'ս فـریبنده [ֆա̈րիբա̈նդե]։

فریب‌آمیز [ֆա̈րիբամիզ] խաբուսիկ։

فریباندن [ֆա̈րիբանդա̈ն] խաբել։

فریبخور [ֆա̈րիբխոր] դյուրահավատ։

فریب‌خورده [ֆա̈րիբխորդե] խաբված։

فریبده [ֆա̈րիբդեհ] տե'ս فریب‌کار [ֆա̈րիբքար]։

فریب‌کار [ֆա̈րիբքար] 1) խաբեբա, խարդախ, 2) խաբող։

فـریب‌کاری [ֆա̈րիբքարի] խաբեություն, խարդախություն։

فریبگر [ֆա̈րիբգա̈ր] տե'ս فریب‌کار [ֆա̈րիբքար]։

فریبگری [ֆա̈րիբգա̈րի] տե'ս فـریب‌کاری [ֆա̈րիբքարի]։

فریبناک [ֆա̈րիբնաք] տե'ս فریب‌آمیز [ֆա̈րիբամիզ]։

فریبندگی [ֆա̈րիբա̈նդեգի] 1) հրապուրանք, դայթակղություն, 2) խաբեություն։

فریبنده [ֆա̈րիբա̈նդե] դայթակղիչ, հրապուրիչ, թովիչ, հմայիչ, կախարդիչ, 2) խաբուսիկ, խաբող։

فریجی [ֆերիջի] 1) փռյուգիերեն, 2) փռյուգիական։

فرید [ֆա̈րիդ] 1) միակ, եզակի, 2) աննման։

فریده [ֆա̈րիդե] 1) թանկագին գոհար, 2) եզակի։

فریضه [ֆա̈րիզե] 1) պարտականություն, 2) կրոնական ծես։

فریفتگی [ֆա̈րիֆթեգի] 1) մոլորություն, խաբեություն, պատրանք, 2) դյութվածություն։

فریفتن [ֆա̈րիֆթա̈ն] 1) խաբել, 2) հմայել, դյութել։

فریفته [ֆա̈րիֆթե] 1) խաբված, 2) հմայված, կախարդված։

فزایش [ֆա̈զայեշ] տե'ս افزایش [ա̈ֆզայեշ]։

فزاینده [ֆա̈զայա̈նդե] աճող, ավելացող։

فزع [ֆա̈զա̈'] 1) ողբ, կոծ, 2) ահ, երկյուղ։

جزع و فزع [ջա̈զա̈' վա̈ ֆա̈զա̈'] ողբ ու կոծ։

فزون [ֆոզուն] առավել, ավելի։

فساد [ֆա̈սադ և ֆեսադ] 1) անառակություն, անբարոյականություն, 2) փտում, քայքայում, նեխում, 3) խռովություն։

فسادانـگیز [ֆեսադա̈նգիզ] 1) քայքայիչ, նեխիչ, 2) խռովություն սերմանող։

فسانه [ֆա̈սանե] տե'ս افسانه [ա̈ֆսանե]։

فساینده [ֆա̈սայա̈նդե] կախարդ, դյութ։

فسائیدن [ֆա̈սաիդա̈ն] կախարդել։

فسحت [ֆոսհա̈թ] 1) ընդարձակություն, լայնություն, 2) տարածություն։

فسـخ [ֆա̈սխ] 1) ջնջում, 2) լուծում, 3) քայքայում, վերացում, 4) բեկում։ فسخ کردن [ֆա̈սխ քա̈րդա̈ն] 1) ջնջել, 2) խափանել, 3) բեկանել, 4) անվավեր դարձնել, չեղյալ համարել։

فسفسو [ֆեսֆեսու] դանդաղկոտ, ծանրաշարժ։

فسق [ֆեսղ] անառակություն, շվայտություն։ فسق و فجور [ֆեսղոֆոջուր] մոլորություն ու անբարոյականություն։

فسقلی [ֆեսղելի] 1) վտիտ, նիհար, նվաղ, 2) անբարեհաս, տեսք չունեցող։

فسنجـان [ֆեսենջան] ֆեսենջան (փլավի թանձրուկ)։

فسون [ֆոսուն] տե'ս افسون [ա̈ֆսուն]։

فسونگر [ֆոսունգա̈ր] տե'ս افسونگر [ա̈ֆսունգա̈ր]։

فسیح [ֆա̈սիհ] 1) ընդարձակ, լայնատարած, 2) տարողունակ, 3) մեծածավալ։

فسیل [ֆոսիլ] բրածո։

فشار [ֆեշար] ճնշում, սեղմում։ فشار و تضییقات [ֆեշար վա̈ (օ) թա̈զյիղաթ] ճնշում, ռեպրեսիա։ فشار خون [ֆեշարե խուն] արյան ճնշում։ فشار آوردن [ֆեշար ավա̈րդա̈ն] ճնշել, սեղմել։

فشارخون‌سنج [ֆեշարխունսանջ] տոնոմետր, ճնշաչափ (գործիք)։

فشردن [ֆեշորդան] 1) սեղմել, ճմլել, 2) քամել։

فشرده [ֆեշորդե] 1) սեղմ, սեղմված, 2) հավաքված։ برنامهٔ فشرده [բարնամեյե ֆեշորդե] հավաքված ծրագիր։

فشفشه [ֆեշֆեշե] հրավառության հրթիռ։

فشنگ [ֆեշանգ] փամփուշտ։

فشنگدان [ֆեշանգդան] փամփշտակալ։

فصاحت [ֆասահաթ] պերճախոսություն, ճարտարախոսություն։

فصال [ֆեսալ] երեխային կրծքից կտրելը։

فصح [ֆեսհ] կրոն. զատիկ։

فصل [ֆասլ] 1) եղանակ (տարվա), 2) բաժին, գլուխ, հատված, 3) բաժանում։ Հոգ. فصول [ֆոսուլ]։ چهارفصل [չահար ֆասլ] չորս եղանակ։

فصلی [ֆասլի] սեզոնային։

فصیح [ֆասիհ] պերճախոս։ Հոգ. فصحاء [ֆոսահա]։

فضا [ֆազա] 1) մթնոլորտ, օդ, 2) տարածություն, 3) ազատ տարածություն, 4) տիեզերական տարածություն։ فضای کیهان [ֆազայե քեյհան] տիեզերք, կոսմոս։ فضای مذاکرات [ֆազայե մոզաքերաթ] բանակցությունների մթնոլորտը։

فضاپیما [ֆազափեյմա] տե՛ս فضانورد [ֆազանավարդ]։

فضاحت [ֆազահաթ] խայտառակություն, անպատվություն։

فضاحت‌آمیز [ֆազահաթամիզ] խայտառակիչ, ամոթալի։

فضاحت‌آور [ֆազահաթավար] ամոթաբեր, ամոթալի։

فضادار [ֆազադար] ընդարձակ, լայնարձակ։

فضاشناس [ֆազաշենաս] տիեզերագետ։

فضاشناسی [ֆազաշենասի] տիեզերագիտություն։

فضانورد [ֆազանավարդ] տիեզերագնաց։

فضانوردی [ֆազանավարդի] տիեզերագնացություն։

فضایح [ֆազայեհ] խայտառակություններ, խայտառակ գործեր։ Եզ. فضیحت [ֆազիհաթ]։

فضایل [ֆազայել] և فضائل [ֆազաէլ] առաքինություններ, առավելություններ։ Եզ. فضیلت [ֆազիլաթ]։

فضائی [ֆազայի] 1) տարածական, 2) տիեզերական։

فضل [ֆազլ] 1) իմաստություն, 2) գիտություն, 3) շնորհ, 4) առաքինություն, 5) առավելություն, 6) կատարելություն։

فضلا [ֆոզալա] գիտուններ, իմաստուններ։ Եզ. فاضل [ֆազել]։

فضل‌پرور [ֆազլփարվար] 1) գիտության հովանավոր, 2) ներհուն գիտնական։

فضل‌فروش [ֆազլֆորուշ] ցուցամոլ՝ գիտելիքները ցուցադրող գիտնական։

فضل‌فروشی [ֆազլֆորուշի] գիտունությամբ ցուցամոլ լինելը։ فضل‌فروشی کردن [ֆազլֆորուշի քարդան] գիտնականությամբ պճնամոլել։

فضله [ֆազլե] 1) կղկղանք, 2) մնացորդ, ավելորդ։ Հոգ. فضلات [ֆազալաթ]։

فضول [ֆոզուլ] 1) մեջընկան, 2) ուրիշի գործերին անտեղի խառնվող, 3) ավելորդ հետաքրքրասիրություն ցուցաբերող, 4) շատախոս, 5) պնդերես։

فضولات [ֆոզուլաթ] թափոն, տականք։

فضولی [ֆոզուլի] անտեղի միջամուխ լինելը՝ մեջ ընկնելը։ فضولی کردن [ֆոզուլի քարդան] քիթը խոթել ուրիշի գործի մեջ, ավելորդ հետաքրքրասիրություն ցուցաբերել։

فضیح [ֆազիհ] խայտառակված, վարկաբեկված, անպատիվ եղած։

فضیحت [ֆազիհաթ] խայտառակություն, անպատվություն։

فضیحت‌آمیز [ֆազիհաթամիզ] ամոթալի, խայտառակ։

فضیلت [ֆազիլաթ] 1) առավելություն, գերազանցություն, առաքինություն, 2) կատարելություն, 3) գիտություն, իմաստություն։ Հոգ. فضایل [ֆազայել]։

فضیلت‌گستر [ֆազիլաթգոսթար] 1) գիտնական, իմաստուն, 2) գիտելիք տարածող։

فطانت [ֆաթանաթ] ուշիմություն, սրամտություն, ըմբռնողություն, խորաթափանցություն։

فطر [ֆեթր] ծոմի բեկում՝ բացում։

فطرت [ֆեթրաթ] 1) բնություն, բնույթ, բնածին հատկություն, 2) բնավորության գիծ։

فطرتاً [ֆեթրաթան] բնույթով, բնավորությամբ։

فطری [ֆեթրի] բնական, բնածին։

فطن [ֆաթեն] ուշիմ, խելամիտ։

فطیر [ֆաթիր] անթթխմոր, չմերված, չմակարդված։

فطیرخواران [ֆաթիրխարան] կրոն. զատիկ (հրեաների)։

فعال [ֆա՛ալ] գործունյա, եռանդուն։

فعالانه [ֆա՛ալանե] ակտիվորեն, եռանդով, եռանդագին։

فعال‌مایشاء [ֆա՛ալ(ե)մայաշա] քմահաճություն՝ կամայականություն անող։

فعال‌مایشائی [ֆա՛ալ(ե)մայաշայի] կամայականություն, քմահաճություն։

فعالیت [ֆա՛ալիյյաթ] 1) գործունեություն, 2) ակտիվություն։ فعالیت اجتماعی [ֆա՛ալիյյաթե էջթեմա՛ի] հասարակական գործունեություն։ فعالیت انقلابی [ֆա՛ալիյյաթե էնղելաբի] հեղափոխական գործունեություն։ فعالیت تخریبی [ֆա՛ալիյյաթե թախրիբի] քայքայիչ գործունեություն։

فعالین [ֆա՛ալին] ակտիվ։ فعالین حزبی [ֆա՛ալինե հեզբի] կուսակցական ակտիվ։ فعالین اتحادیه [ֆա՛ալինե էթթեհադիյե] պրոֆակտիվ։

فعل [ֆե՛լ] 1) գործ, գործողություն, 2) քեր. բայ։ Հոգ. افعال [աֆ՛ալ]։ فعل امر [ֆե՛լե ամր] բայի հրամայական եղանակ։ فعل باقاعده [ֆե՛լե բաղաէդե] կանոնավոր բայ։ فعل بی‌فاعل [ֆե՛լե բիֆաէլ] անդեմ բայ։ فعل بی‌قاعده [ֆե՛լե բիղաէդե] անկանոն բայ։ فعل جامد [ֆե՛լե ջամեդ] պակասավոր բայ։ فعل لازم [ֆե՛լե լազեմ] չեզոք բայ։ فعل متعدی [ֆե՛լե մոթա՛ադդի] ներգործական բայ։ فعل مجهول [ֆե՛լե մաջհուլ] կրավորական բայ։ فعل معین [ֆե՛լե մո՛ին] օժանդակ բայ։ فعل منفی [ֆե՛լե մանֆի] բայի ժխտական ձևը։

فعلا [ֆե՛լան] 1) այժմ, 2) առայժմ, 3) գործնականապես։

فعل‌پذیر [ֆե՛լփազիր] իրագործելի, կենսագործելի, իրականանալի։

فعلگی [ֆա՛լեգի] ֆայլայություն, սևագործ բանվորի աշխատանք։

فعله [ֆա՛լե] ֆայլա, բանվոր, սևագործ բանվոր։

فعلی [ֆե՛լի] 1) այժմյան, ներկայի, 2) քեր. բայական։

فغان [ֆաղան] 1) ողբ, կոծ, աղաղակ, 2) ավա՜ղ։

فغفور [ֆաղֆուր] հախճապակի։

فقار [ֆաղար] ողներ։

فقاهت [ֆաղահաթ] իսլամական օրենսգիտություն՝ օրենքների իմացություն։

فقدان [ֆողդան] 1) բացակայություն, չգոյություն, 2) կորուստ։

فقر [ֆաղր] աղքատություն, չքավորություն։ فقروفاقه [ֆաղրո ֆաղե] աղքատություն ու չքավորություն։

فقراء [ֆողարա] աղքատներ։ Եզ. فقیر [ֆաղիր]։

فقرات [ֆաղարաթ] ողեր։ Եզ. فقره [ֆաղարե]։ ستون فقرات [սոթունե ֆաղարաթ] ողնաշար։

فقره [ֆաղարե] 1) ողնաշար, 2) պարբերություն, հատված, կետ, 3) անգամ (որպես դասանիշ)։ دو فقره شکایت [դո ֆաղարե շեքայաթ] երկու բողոք։

فقط [ֆաղաթ] միայն, լոկ։

فقه [ֆեղհ] գիտություն իսլամական իրավաբանության մասին, իսլամական իրավագիտություն։

فقه‌اللغه [ֆեղհոլլողե] բանասիրություն։

فقهی [ֆեղհի] իսլամական-աստվածաբանական։

فقید [ֆաղիդ] հանգուցյալ։

فقیر [ֆա̈ղիր] 1) աղքատ, չքավոր, 2) մուրացիկ։

فقیرانه [ֆա̈ղիրանե] աղքատաբար, աղքատի կերպով։

فقیری [ֆա̈ղիրի] աղքատություն, չքավորություն։

فقیه [ֆա̈ղիհ] մահմեդական օրենսգետ, շարիաթի գիտակ։ Հոգ. فقها [ֆողա̈հա]։

فک [ֆա̈քք] ծնոտ։ فک اسفل [ֆա̈քքե ա̈սֆա̈լ] ստորին ծնոտ։ فک اعلا [ֆա̈քքե ա̈՛լա] վերին ծնոտ։

فکاهت [ֆոքահա̈թ, ֆեքահա̈թ] կատակ, զվարճաբանություն, զավեշտ, սրամտություն, հումոր։

فکاهی [ֆոքահի] զավեշտական, հումորային, երգիծական։

فکاهیات [ֆոքահիյյաթ] երգիծական պատմվածքներ։

فکر [ֆեքր] 1) միտք, մտորում, խորհում, 2) մտադրություն, 3) հոգ, մտատանջություն, 4) կարծիք, 5) խորհրդածություն։ Հոգ. افکار [ա̈ֆքար]։ فکر بکر [ֆեքրե բեքր] ինքնատիպ միտք։ فکر کردن [ֆեքր քա̈րդա̈ն] մտածել, խորհել։

فکرت [ֆեքրա̈թ] 1) մտորում, խորհրդածում, 2) միտք։

فکرمند [ֆեքրմա̈նդ] մտահոգ։

فکری [ֆեքրի] 1) մտավոր, բանական։ استعداد فکری [եսթե՛դադե ֆեքրի] մտավոր ընդունակություններ։

فکسنی [ֆա̈քսա̈նի] 1) հին, մաշված, 2) խարխուլ։

فکل [ֆոքոլ] փողկապ։

فکلی [ֆոքոլի] պճնամոլ, ֆրանտ։

فکور [ֆա̈քուր] 1) իմաստուն, խելոք, 2) մտածող, խորհող, 3) մտասույզ, խոհուն, 4) լրջամիտ, խորամիտ։

فگار [ֆա̈գար, ֆեգար] 1) տխուր, տրտում, 2) տանջված, 3) խեղճ, խեղանդամ։

فلات [ֆա̈լաթ] 1) բարձրավանդակ, 2) տափաստան։

فلاح [ֆա̈լլահ] հողագործ, շինական։

فلاحت [ֆա̈լահա̈թ] երկրագործություն, գյուղատնտեսություն։

فلاحتی [ֆա̈լահա̈թի] երկրագործական, գյուղատնտեսական։

فلاخن [ֆա̈լախա̈ն, ֆա̈լախոն] պարսատիկ։

فلاخن انداز [ֆա̈լախա̈նա̈նդազ] պարսատիկավոր։

فلاسفه [ֆա̈լասեֆե] փիլիսոփաներ։ Եզ. فیلسوف [ֆիլսուֆ]։

فلاکت [ֆա̈լաքա̈թ] 1) ձախորդություն, աղետ, 2) թշվառություն։

فلاکت بار [ֆա̈լաքա̈թբար] աղետալի, ողբալի։

فلاکت زده [ֆա̈լաքա̈թզա̈դե] 1) աղետաբեկ, 2) թշվառ, դժբախտ։

فلان [ֆոլան] ոմն, որ, այսինչը (մարդը), այնինչը։

فلانی [ֆոլանի] այսինչ՝ այնինչ մարդը։

فلج [ֆա̈լա̈ջ] կաթված։

فلج زده [ֆա̈լա̈ջզա̈դե] կաթվածահար։

فلز [ֆելեզ] մետաղ։ Հոգ. فلزات [ֆելեզզաթ]։ فلزات بهادار [ֆելեզզաթե բա̈հադար] ազնիվ կամ թանկարժեք մետաղներ։ فلزات رنگی [ֆելեզզաթե ռա̈նգի] գունավոր մետաղներ։ فلزات سیاه [ֆելեզզաթե սիյահ] սև մետաղներ։

فلزآلات [ֆելեզզալաթ] երկաթեղեն։

فلزبر [ֆելեզզբոր] մետաղահատ, մետաղահատական։

فلزبری [ֆելեզզբորի] մետաղահատություն։

فلزتراش [ֆելեզզթա̈րաշ] խառատ։

فلزساز [ֆելեզզսազ] մետաղագործ։

فلزسازی [ֆելեզզսազի] մետաղագործություն։

فلزکار [ֆելեզզքար] տե՛ս فلزساز [ֆելեզզսազ]։

فلزکاری [ֆելեզզքարի] տե՛ս فلزسازی [ֆելեզզսազի]։

فلزگداز [ֆելեզզգոդազ] մետաղաձույլ։

فلزگدازی [ֆելեզզգոդազի] 1) մետաղաձուլական, 2) մետաղաձուլում։ کارخانهٔ فلزگدازی [քարխանեյե ֆելեզզգոդազի] մետաղաձուլական գործարան։

فلزی [ֆելեզզի] մետաղյա, մետաղե։

فلس [ֆա̈լս] 1) թեփիկ, թեփուկ (ձկան), 2) գրոշ, մանր փող։

فلس دار [ֆա̈լսդար] թեփուկավոր, թեփուկածածկ։

فلسطینی [ֆելեսթինի] 1) պաղեստինցի, 2) պաղեստինյան։

فلسفه [ֆա̈լսա̈ֆե] փիլիսոփայություն։

فلسفه بافی [ֆա̈լսա̈ֆեբաֆի] փիլիսոփայում, փիլիսոփայելը։ فلسفه بافی کردن [ֆա̈լսա̈ֆեբաֆի քա̈րդա̈ն] փիլիսոփայել։

فلسفی [ֆա̈լսա̈ֆի] փիլիսոփայական։ علوم فلسفی [օլումե ֆա̈լսա̈ֆի] փիլիսոփայական գիտություններ։

فلسفیات [ֆա̈լսա̈ֆիյյաթ] փիլիսոփայական գիտություններ։

فلفل [ֆելֆել] պղպեղ, տաքդեղ։

فلفل دان [ֆելֆելդան] պղպեղաման։

فلفل نمکی [ֆելֆելնա̈մա̈քի] 1) մոխրագույն, 2) ալեխառն (մազեր)։

فلک [ֆա̈լա̈ք] 1) երկինք, 2) ճակատագիր։ Հոգ. افلاک [ա̈ֆլաք]։

فلک زده [ֆա̈լա̈քզա̈դե] բախտահալած։

فلکه [ֆա̈լա̈քե] ֆալախա, ֆալախկա։

فلکی [ֆա̈լա̈քի] երկնային։

فلوت [ֆոլութ] սրնգափող, ֆլեյտա։

فلوت زن [ֆոլութզա̈ն] սրնգափողհար, ֆլեյտահար։

فلوس [ֆոլուս] 1) ձկան թեփեր, 2) գրոշներ։ Եզ. فلس [ֆելս, ֆա̈լս]։

فم [ֆա̈մ և ֆոմ] բերան։ Հոգ. افواه [ա̈ֆվահ]։

فن [ֆա̈նն] 1) արվեստ, 2) գիտության ճյուղ, 3) տեխնիկա։

فناء [ֆա̈նա] 1) անէություն, 2) անցավորություն։ فنا شدن [ֆա̈նա շոդա̈ն] անհետանալ, մեռնել, անէանալ։

فناپذیر [ֆա̈նափա̈զիր] 1) վաղանցուկ, 2) անցավոր։

فناناپذیر [ֆա̈նանափա̈զիր] 1) հավերժական, անանց, 2) անմահ։

فنجان [ֆենջան] բաժակ, թաս, գավաթ, ֆինջան։ فنجان چای خوری [ֆենջանե չայխորի] թեյի բաժակ։

فند [ֆա̈նդ] 1) հնարք, 2) խորամանկություն, 3) ըմբշամարտի հնարք։

فندق [ֆա̈նդող] կաղին, պնդուկ։

فندق شکن [ֆա̈նդողշեքա̈ն] կաղինկոտրիչ։

فندک [ֆա̈նդա̈ք] վառիչ, ֆանդակ։

فندول [ֆա̈նդուլ] 1) ժամացույցի պարուրաձև զսպանակ, 2) ժամացույցի մեջի մագիկը, 3) ճոճանակ (ժամացույցի), զսպանակամագիկ։

فنر [ֆա̈նա̈ր] զսպանակ, զսպակ, զսպոց։

فنری [ֆա̈նա̈րի] զսպանակային, զսպոցային, զսպակային։

فن شناسی [ֆա̈ն(ն)շենասի] տեխնոլոգիա։

فنقلی [ֆենղելի] մանր, պստլիկ։

فنون [ֆոնուն] 1) արվեստներ, 2) գիտություններ, 3) հնարքներ։ Եզ. فن [ֆա̈նն]։

فنی [ֆա̈ննի] տեխնիկական։ دانشکدهٔ فنی [դանեշքա̈դեյե ֆա̈ննի] պոլիտեխնիկական ինստիտուտ։ کمک فنی [քոմա̈քե ֆա̈ննի] տեխնիկական օգնություն։

فواره [ֆա̈վվարե] շատրվան։

فواصل [ֆա̈վասել] տե՛ս եզ. فاصله [ֆասելե]։

فواید [ֆա̈վայեդ] և فوائد [ֆա̈վաէդ] օգուտներ, շահեր։ Եզ. فایده [ֆայեդե]։

فوت [ֆութ] 1) մահ, 2) կորուստ։ فوت کردن [ֆութ քա̈րդա̈ն] մեռնել։

فوت [ֆութ] փչոց, փչում։ فوت کردن [ֆութ քա̈րդա̈ն] փչել։

فوتبال [ֆութբալ] ֆուտբոլ։

فوتبالیست [ֆութբալիսթ] ֆուտբոլիստ։

فوت وفن [ֆութոֆա̈նն] արվեստ, վարպետություն, արհեստի գաղտնիքը։

فوج [ֆոուջ] գունդ, զորագունդ։ Հոգ. افواج [ա̈ֆվաջ]։

فوراً [ֆոուրա̈ն] անմիջապես, իսկույն։

فوران [ֆա̈վա̈րան] 1) եռում, պղպջում, 2) շատրվանում։

فوری [ֆոուրի] շտապ, անհետաձգելի, անհապաղ։

فوریت [ֆոուրիյյա̈թ] անհապաղություն, շտապ։ بقید دو فوریت [բեղեյդե դո ֆոուբիյյաթ] շատ շտապ։ فوريت ندارد [ֆաուրիյյաթ նադարադ] ոչ շտապ։

فوريه [ֆեվրիյե] փետրվար։

فوغاس [ֆուղաս] 1) ֆուղաս, 2) ֆուղասային։ بمب فوغاس [բոմբե ֆուղաս] ֆուղասային ռումբ։

فوق [ֆաուղ] 1) վեր, վերև, 2) արտաքո։

فوقا [ֆաուղան] 1) վերևը, 2) նախապես։

فوق التصور [ֆաուղօթթասավվոր] աներևակայելի, արտակարգ։

فوق الذكر [ֆաուղօզզեքր] վերոհիշյալ։

فوق العاده [ֆաուղօլադե] արտակարգ, արտասովոր։ جلسهٔ فوق العاده [ջալասեյե ֆաուղօլադե] արտակարգ նիստ։

فوقانى [ֆաուղանի] վերին, վերևի։ طبقهٔ فوقانى [թաբաղեյե ֆաուղանի] վերին՝ վերևի հարկ։

فوق رسانى [ֆաուղռասանի] գերհաղորդունակություն։

فولاد [ֆուլադ] պողպատ։

فولادريز [ֆուլադրիզ] պողպատաձույլ։

فولاد ريزى [ֆուլադրիզի] 1) պողպատի ձուլում, 2) պողպատաձուլական։

فولادساز [ֆուլադսազ] տե՛ս فولادگداز [ֆուլադգոդազ]։

فولادسازى [ֆուլադսազի] տե՛ս فولادگدازى [ֆուլադգոդազի]։

فولادگداز [ֆուլադգոդազ] պողպատահալ բանվոր, մետալուրգ։

فولادگدازى [ֆուլադգոդազի] պողպատահալում, պողպատաձուլում։

فولادى [ֆուլադի] պողպատային, պողպատե։

فولادين [ֆուլադին] տե՛ս فولادى [ֆուլադի]։

فولكلور [ֆոլկլոր] ժողովրդական բանահյուսություն, ֆոլկլոր։

فونتيك [ֆոնեթիք] հնչյունաբանություն։

فونولوژى [ֆոնոլոժի] հնչույթաբանություն։

فونيكولر [ֆունիքուլոր] ֆունիկուլյոր։

فهام [ֆահհամ] շատ ուշիմ, խելոք, իմաստուն։

فهرست [ֆեհրեսթ] 1) ցանկ, ցուցակ, 2) բովանդակություն։

فهرست وار [ֆեհրեսթվար] ցուցակի ձևով։

فهم [ֆահմ] հասկացողություն, իմացություն, ըմբռնում։ غيرقابل فهم [ղեյրե ղաբելե ֆահմ] անհասկանալի, անմատչելի։

فهماندن [ֆահմանդան] հասկացնել։

فهميدن [ֆահմիդան] հասկանալ, ըմբռնել։

فهميدگى [ֆահմիդեգի] ըմբռնողություն։

فهميده [ֆահմիդե] 1) խելացի, բանիմաց, խելամուտ, հասկացող, 2) դիտավորյալ, գիտակցաբար, 3) նպատակադրված։

فهيم [ֆահիմ] հասկացող, ուշիմ։

فى [ֆի] 1) մեջ, 2) յուրաքանչյուր։

فياض [ֆայյազ] 1) առատաձեռն, մեծահոգի, 2) լիառատ, 3) ջրառատ, հորդաջուր։

فى الارض [ֆելարզ] անուղղելի, արմատացած։ مفسد فى الارض [մոֆսեդե ֆելարզ] անուղղելի հանցագործ։

فى البديهه [ֆեյբադիհե] 1) հանպատրաստից, 2) էքսպրոմտ։

فى الجمله [ֆելջոմլե] կարճ ասած, մի խոսքով։

فى الحال [ֆելհալ] անմիջապես, իսկույն։

فى الحقيقه [ֆելհաղիղե] իրականում, հիրավի։

فى الفور [ֆելֆոր] անմիջապես, իսկույն։

فى المثل [ֆելմասալ] օրինակի համար։

فى الواقع [ֆելվաղե՛] իրոք, իսկապես, իրականում։

فيثاغورث [ֆիսաղուրես] Պյութագորաս։

فيروز [ֆիրուզ] տե՛ս پيروز [փիրուզ]։

فيروزمند [ֆիրուզմանդ] տե՛ս پيروزمند [փիրուզմանդ]։

فيروزه [ֆիրուզե] փիրուզա։

فيروزى [ֆիրուզի] տե՛ս پيروزى [փիրուզի]։

فيزيك [ֆիզիք] ֆիզիկա։ فيزيك مفرح [ֆիզիքե մոֆարրեհ] հետաքրքրաշարժ ֆիզիկա։

فيزيكدان [ֆիզիքդան] ֆիզիկոս։

فيزيكى [ֆիզիքի] ֆիզիկային վերաբերող, ֆիզիկայի, ֆիզիկական։

فيزيولوژى [ֆիզիոլոժի] ֆիզիոլոգիա։

فيش [ֆիշ] քարտ։

فيصل [ֆեյսալ] 1) որոշում, 2) լուծում, 3) վճիռ, դատավճիռ։ فيصل دادن [ֆեյսալ դադան] 1) կարգավորել, 2) լուծել, 3) որոշել։

فيصله [ֆեյսալե] 1) վճիռ, 2) կարգավորություն, 3) լուծում։

فيض [ֆեյզ] 1) օգուտ, 2) շնորհ, 3) բարիք, 4) առատություն։ Հոգ. فيوض [ֆույուզ]։

فيض بردن [ֆեյզ բորդան] օգուտ քաղել։

فيض بخش [ֆեյզբախշ] 1) օգտակար, 2) առատաձեռն, բարեգործ(ական)։

فيكس [ֆիքս] կայուն, հաստատ։ قيمتهاى فيكس [ղեյմաթհայե ֆիքս] կայուն գներ։

فيل [ֆիլ] փիղ։

فيلارمنى [ֆիլարմոնի] ֆիլարմոնիա։

فيلبان [ֆիլբան] փղապան։

فيلتر [ֆիլթեր] ֆիլտր։

فيلسوف [ֆիլսուֆ] փիլիսոփա։ Հոգ. فلاسفه [ֆալասեֆե]։

فيلسوفانه [ֆիլսուֆանե] 1) փիլիսոփայորեն, 2) փիլիսոփայական։

فيلم [ֆիլմ] ֆիլմ։ فيلم سينمائى [ֆիլմե սինեմայի] կինոֆիլմ։

فيلمبردار [ֆիլմբորդար] կինոօպերատոր։

فيلمبردارى [ֆիլմբորդարի] կինոնկարում։

فيلمنامه [ֆիլմնամե] կինոսցենար։

فيلمنامه نويسى [ֆիլմնամենեվիսի] կինոդրամատուրգիա։

فيلولژى [ֆիլոլոժի] բանասիրություն։ فيلولژى يونانى [ֆիլոլոժիյե յունանի] հունական բանասիրություն։

فيلولژيك [ֆիլոլոժիք] բանասիրական։

فيلولوگ [ֆիլոլոգ] բանասեր։

فيلى [ֆիլի] փղագույն, մուգ մոխրագույն։

فى مابين [ֆիմաբեյն] միջև։ فى مابين دو كشور [ֆիմաբեյնե դո քեշվար] երկու երկրների միջև։

فين [ֆին] խնչում, խնչոց։ فين كردن [ֆին քարդան] խնչել։

فينال [ֆինալ] ֆինալ, վերջ, ավարտ։

فى نفسه [ֆենաֆսե] 1) ներքուստ, 2) իր մեջ, 3) իրեն ու իրեն, 4) ինքնըստինքյան։

فين فينى [ֆինֆինի] խլնքոտ, փսլնքոտ։

فينيقى [ֆինիղի] 1) փյունիկերեն, 2) փյունիկեցի, 3) փյունիկական։

فئودال [ֆեոդալ] ֆեոդալ։

فئوداليسم [ֆեոդալիզմ] ֆեոդալիզմ։

فيوز [ֆիյուզ] էլեկտ. ապահովիչ։

فيوض [ֆույուզ] տե՛ս եզ. فيض [ֆեյզ]։

ق

ق [ղաֆ] պարսկական այբուբենի 24-րդ տառը։

قاآن [ղաան] 1) մոնղոլ միապետների տիտղոսը, 2) թագավոր։

قاب [ղաբ] 1) շրջանակ, 2) տուփ, 3) պատյան, 4) մեծ պնակ՝ ափսե, 5) ճան, վեգ։

قاب عكس [ղաբե աքս] նկարի շրջանակ։

قاب باز [ղաբբազ] ճան խաղացող։

قاب بالان [ղաբբալան] կենդ. կարծրաթևավորներ։

قابساز [ղաբսազ] 1) պատյանագործ, 2) շրջանակագործ։

قابسازى [ղաբսազի] 1) պատյանագործություն, 2) շրջանակագործություն։

قابشور [ղաբշուր] աման լվանալու շոր. կամ խոզանակ։

قابض [ղաբեզ] 1) առնող, 2) կապող (դեղ), 3) վերցնող. հափշտակող։

قابض الارواح [ղաբեզօլարվահ] հոգեառ (հրեշտակ)։

قابضیت [ղաբեզիյյա̈թ] տտիպություն։

قابل [ղ ա բ ե լ] 1) ընդունակ, շնորհալի, 2) արժանավոր, 3) պիտանի, 4) ենթակա, 5) հնարավոր, 6) մատչելի։ قابل تحمل [ղաբելե թա̈հա̈մմոլ] տանելի, հանդուրժելի։ دانشجوی قابل [դանեշջույե ղաբել] ընդունակ ուսանող։

قابلگی [ղաբելեգի] մանկաբարձություն։

قابلمه [ղաբլա̈մե] և [ղաբլեմե] կաթսա, կերակուր եփելու աման։

قابلمه‌کاری [ղաբլեմեքարի] երեսպատում, դրվագում։ قابلمه‌کاری کردن [ղաբլեմեքարի քա̈րդա̈ն] երեսպատել։

قابله [ղաբելե] մանկաբարձ։

قابلیت [ղաբելիյյա̈թ] 1) արժանավորություն, 2) ընդունակություն, ձիրք։ قابلیت انعطاف [ղաբելիյյա̈թե էն'էթաֆ] ճկունություն, դյուրաթեքություն։

قاپو [ղափու] դուռ, դարպաս։

قاپوق [ղափուղ] կեղև։

قاپیدن [ղափիդա̈ն] խլել։

قاتل [ղ ա թ ե լ] մարդասպան։ Հոգ. قتال [ղոթթալ]։

قاتی [ղաթի] խառը։ قاتی شدن [ղաթի շոդա̈ն] խառնվել։ قاتی کردن [ղաթի քա̈րդա̈ն] խառնել։

قاتی‌پاتی [ղ ա թ ի փ ա թ ի] խառնաշփոթ, խառնիխուռն։

قاچ [ղաչ] շերտ, կտոր (սեխի, ձմերուկի)։

قاچاق [ղաչաղ] 1) մաքսանենգ, 2) մաքսանենգային։ کالای قاچاق [քալայե ղաչաղ] մաքսանենգային ապրանք։

قاچاقی [ղաչաղի] նույնը՝ قاچاق [ղաչաղ] նշան. 1։

قادر [ղադեր] կարող, ընդունակ։ قادر بودن [ղադեր բուդա̈ն] կարողանալ։

قاذورات [ղազուրաթ] 1) աղբ, 2) թափոն, փսոր։ جزو قاذورات بودن [ջոզվե ղազուրաթ բուդա̈ն] բոլորովին անպետք՝ միանգամայն անօգտակար մարդ լինել։

قارچ [ղ ա ր չ] սունկ։ قارچ سمی [ղարչե սա̈մմի] թունավոր սունկ։

قارشمیش [ղարեշմիշ] փառնափնթոր։

قارقار [ղ ա ր ղ ա ր] կռկռում, կռկռոց։ قارقار کردن [ղարղար քա̈րդա̈ն] կռալ, կռկռալ։

قاره [ղարրե] մայրցամաք։ قارۀ افریقا [ղարրեյե էֆրիղա] Աֆրիկայի մայրցամաքը։

قاره‌پیما [ղարրեփեյմա] միջմայրցամաքային։ موشك قاره‌پیما [մուշա̈քե ղարրեփեյմա] միջմայրցամաքային հրթիռ։

قاری [ղարի] ընթերցող, կարդացող (հատկապես Ղուրանի)։ Հոգ. قارئین [ղարե'ին]։

قاز [ղազ] տե՛ս غاز [ղազ]։

قازچران [ղազչա̈րան] տե՛ս غازچران [ղազչա̈րան]։

قازمغازی [ղազմա̈ղազի] կծծի, խիստ ժլատ, գծուծ։

قاسم [ղ ա ս ե մ] 1) բաժանող, բաշխիչ, 2) արաբ. անձն. Ղասեմ։

قاش [ղաշ] տե՛ս قاچ [ղաչ]։

قاشق [ղաշող] գդալ։ قاشق آشخوری [ղաշողե աշխորի] ճաշի գդալ։ قاشق چای‌خوری [ղաշողե չայխորի] թեյի գդալ։

قاشقك [ղաշողա̈ք] կտտանյեաններ։

قاشقی [ղաշողի] գդալաձև։

قاصد [ղասեդ] 1) սուրհանդակ, 2) ցրիչ։

قاصدك [ղասեդա̈ք] բուս. խատուտիկ, խլածաղիկ։

قاصر [ղասեր] 1) թերակատար, 2) թույլ, անկարող։

قاضی [ղազի] դատավոր։ Հոգ. قضات [ղոզաթ]։

قاضی‌الحاجات [ղազիյոլհաջաթ] նախախնամող։

قاضی‌القضات [ղազիյոլղոզաթ] գերագույն դատավոր։

قاطبه [ղաթեբե] բոլոր, ամբողջ։ قاطبۀ مردم [ղաթեբեյե մա̈րդոմ] ամբողջ ժողովուրդը։

قاطباً [ղաթեբա̈ն] ընդհանրապես, առհասարակ։

قاطر [ղաթեր] ջորի։

قاطرچی [ղաթերչի] և قاطردار [ղաթերդար] ջորեպան։

قاطع [ղ ա թ ե'] 1) վճռական, կտրական, 2) վերջնական։

قاطع‌الطریق [ղաթե'օթթա̈րիղ] ավազակ, հուզկահար։ Հոգ. قطاع‌الطریق [ղոթթաօթթա̈րիղ]։

قاطعیت [ղաթե'իյյա̈թ] 1) վճռականություն, 2) անխախտություն անփոփոխելիություն։

قاطی [ղաթի] տե՛ս قاتی [ղաթի]։

قاعدگی [ղաէդեգի] դաշտան, ամսական։

قاعده [ղ ա է դ ե] 1) կարգ, կանոն, օրենք, 2) սովորույթ, սովորություն, 3) դաշտան ունեցող։

قاعدتاً [ղաէդա̈թա̈ն] սովորաբար, որպես կանոն։

قافله [ղաֆելե] քարավան։

قافله‌سالار [ղաֆելեսալար] քարավանապետ։

قافیه [ղ ա ֆ ի յ ե] հանգ։ قافیه تنگ شدن [ղաֆիյե թա̈նգ շոդա̈ն] նեղը ընկնել։

قافیه‌بندی [ղաֆիյեբա̈նդի] հանգավորում։

قافیه‌پرداز [ղաֆիյեփա̈րդազ] հանգաթուխ։

قافیه‌پردازی [ղաֆիյեփա̈րդազի] հանգաթխություն։

قال [ղալ] 1) բառ, խոսք, 2) աղմուկ, աղաղակ, 3) վեճ։ قیل و قال [ղիլողալ] 1) աղմուկ, 2) ասուլիս։

قال [ղալա̈] նա ասաց։

قالب [ղալեբ] կաղապար։

قالب‌ریز [ղ ա լ ե բ ր ի զ] 1) կաղապարիչ, 2) ձուլիչ, ձուլող։

قالب‌ریزی [ղալեբրիզի] 1) կաղապարում, 2) ձուլում (կաղապարներով)։

قالب‌ساز [ղալեբսազ] կաղապարներ պատրաստող, կաղապարագործ։

قالبك [ղ ա լ ե բ ա̈ ք] համօրինակ, շաբլոն, տրաֆարետ։

قالب‌گیری [ղալեբգիրի] տե՛ս قالب‌ریزی [ղալեբրիզի]։

قالبی [ղ ա լ ե բ ի] 1) ձուլովի, թափովի, 2) ձուլած, թափած։

قال‌مقال [ղալմա̈ղալ] ղալմաղալ, աղմուկ, աղաղակ, գոռգոռոց։

قال و قول [ղալողուլ] տե՛ս قال‌مقال [ղալմա̈ղալ]։

قالی [ղալի] գորգ։

قالی‌باف [ղալիբաֆ] գորգագործ։

قالی‌بافی [ղալիբաֆի] գորգագործություն։

قالیچه [ղալիչե] խալիչա, փոքր գորգ։

قالی‌فروش [ղալիֆորուշ] գորգավաճառ։

قامت [ղամա̈թ] 1) իրան, 2) կերպարանք, կազմվածք, 3) հասակ։

قاموس [ղ ա մ ո ւ ս] 1) բառարան, 2) ծով, 3) օվկիանոս։

قانع [ղանե'] գոհ, բավարարված, գոհունակ։ قانع بودن [ղանե' բուդա̈ն] բավարարված՝ գոհ լինել։ قانع شدن [ղանե' շոդա̈ն] բավարարվել։

قانع‌کننده [ղանե'քոնա̈նդե] 1) համոզիչ, 2) ծանրակշիռ, 3) գոհացուցիչ։ دلیل قانع‌کننده [դա̈լիլե ղանե'քոնա̈նդե] համոզիչ փաստարկ։

قانون [ղանուն] 1) օրենք, օրենսդրություն, 2) կանոնադրություն, օրենսգիրք։ Հոգ. قوانین [ղա̈վանին]։ قانون اساسی [ղանունե ա̈սասի] սահմանադրություն, կոնստիտուցիա։ قانون جنائی [ղանունե ջենաի] քրեական օրենսգիրք։

قانوناً [ղանունա̈ն] 1) ըստ օրենքի, օրենքով, 2) իրավաբանորեն։

قانون‌پرست [ղանունփա̈րա̈սթ] օրինասեր, օրինապաշտ, օրինապահ։

قانون‌دان [ղանունդան] օրենսգետ։

قانون‌دانی [ղանունդանի] օրենսգիտություն։

قانون‌شناس [ղանունշենաս] տե՛ս قانون‌دان [ղանունդան]։

قانون‌شناسی [ղ ա ն ո ւ ն շ ե ն ա ս ի] տե՛ս قانون‌دانی [ղանունդանի]։

قانون‌شکن [ղանունշեքա̈ն] օրինազանց, օրինախախտ։

قانون‌شکنانه [ղանունշեքա̈նանե] օրինազանցորեն, օրենքը խախտելով։

قانون‌شکنی [ղանունշեքա̈նի] օրինախախտություն, օրինազանցություն։

قانون‌گذار [ղանունգոզար] օրենսդիր։

قانون‌گذاری [ղանունգոզարի] օրենսդրություն։

قانون‌نامه [ղանուննամե] կանոնադրություն։

قانون‌نویس [գանուննէվիս] օրենսգիր։

قانونی [գանունի] օրինական, օրինականացված։

قانونیت [գանունիյյա̈թ] օրինականություն։

قاورمه [գավուրմէ] տե՛ս قورمه [գօրմէ]։

قاهر [գահէր] 1) ուժեղ, հզոր, 2) հաղթող, 3) նվաճող։

قاهره [գահէրէ] Կահիրե։

قاید [գայէդ] և قائد [գաէդ] առաջնորդ, պարագլուխ։

قایق [գայէղ] նավակ, մակույկ։

قایقران [գայէղրան] նավակավար, մակույկավար։

قایل [գայէլ] և قائل [գաէլ] 1) ճանաչել, համարել, 2) ընդունել, 3) հավատալ։ ارزش قائل شدن [ա̈րզէշ գաէլ շոդա̈ն] գնահատել։

قائم [գաէմ] և قایم [գայէմ] 1) ուղղաձիգ, ուղղահայաց, 2) ամուր, ուժեղ, հաստատուն։

قائم‌الزاویه [գաէմօզզավիյէ] ուղղանկյուն։ مثلث قائم‌الزاویه [մոսա̈լլա̈սէ գաէմօզզավիյէ] ուղղանկյուն եռանկյունի։

قائم‌مقام [գաէմմա̈գամ] 1) տեղակալ, օգնական, 2) պաշտոնակատար, 3) փոխարքա։

قایم‌موشک‌بازی [գայէմմուշա̈քբազի] աչքակապուկ՝ թափկնոցի խաղը։

قبا [գա̈բա] կապա, պարեգոտ։

قباحت [գա̈բահա̈թ] 1) անամոթություն, 2) տգեղություն, 3) անվայելություն, անպարկեշտություն, 4) այլանդակություն, 5) խայտառակություն։

قبال [գա̈բալ] 1) հանդեպ, 2) համեմատությամբ, 3) ի պատասխան (գործածվում է در [դա̈ր] նախդիրով)։

قباله [գա̈բալէ] 1) կալվածագիր, 2) դաշնագիր, 3) վկայական։ Հոգ. قبالجات [գա̈բալէջա̈թ]։

قباله‌نویس [գա̈բալէնէվիս] 1) նոտար, 2) կալվածագիր գրող։

قبایل [գա̈բայէլ] և قبائل [գա̈բաէլ] ցեղեր, տոհմեր, գերդաստաններ։ Եզ. قبیله [գա̈բիլէ]։

قبر [գա̈բր] գերեզման, դամբարան։ Հոգ. قبور [գոբուր]։

قبرستان [գա̈բրէսթան] գերեզմանոց, գերեզմանատուն։

قبرس [գէբրէս] Կիպրոս։

قبرکن [գա̈բրքա̈ն] գերեզմանափոր։

قبرگاه [գա̈բրգահ] տե՛ս قبرستان [գա̈բրէսթան]։

قبره [գօբբա̈րէ] արտույտ։

قبض [գա̈բզ] ստացական։ Հոգ. قبوض [գոբուզ]։

قبضه [գա̈բզէ] 1) հրացանի կոթի վզիկ, 2) դաստակ՝ զենքի քանակի համար։ دوقبضه تفنگ [դո գա̈բզէ թօֆա̈նգ] երկու հրացան։

قبطی [գէբթի] ղպտի (քրիստոնյա եգիպտացի)։

قبل [գա̈բլ] 1) նախկին, նախորդող, 2) անցյալ, 3) մինչ, առաջ։ شب قبل [շա̈բէ գա̈բլ] անցյալ գիշեր։ قبل از شما [գա̈բլ ա̈զ շոմա] ձեզանից առաջ։

قبلا [գա̈բլա̈ն] նախապես։

قبله [գէբլէ] դեմքը դեպի Մեքքա, ուր մահմեդականները դիմում են աղոթելիս։

قبله‌نما(ی) [գէբլէնա̈մա(յ)] կողմնացույց (Մեքքայի կողմը որոշելու համար)։

قبلی [գա̈բլի] 1) նախորդ, 2) անցյալ, 3) նախապես, նախնական։

قبلیت [գա̈բլիյյա̈թ] առաջնություն։

قبور [գոբուր] տե՛ս եզ. قبر [գա̈բր]։

قبوض [գոբուզ] տե՛ս եզ قبض [գա̈բզ]։

قبول [գա̈բուլ] 1) ընդունում, 2) հավանություն, 3) ճանաչում։ قابل قبول [գաբէլէ գա̈բուլ] ընդունելի։ قبول شدن [գա̈բուլ շոդա̈ն] ընդունվել։ قبول کردن [գա̈բուլ քա̈րդա̈ն] ընդունել, համաձայնվել։

قبولاندن [գա̈բուլանդա̈ն] ընդունել տալ։

قبول‌کننده [գա̈բուլքոնա̈նդէ] ընդունող։

قبه [գոբբէ] կամար, գմբեթ։

قبه‌دار [գոբբէդար] գմբեթավոր, կամարավոր։

قبیح [գա̈բիհ] 1) տգեղ, ամոթալի, 2) այլանդակ, 3) անվայել։

قبیح‌المنظر [գա̈բիհօլմա̈նզա̈ր] զազրատեսիլ, այլանդակ։

قبیل [գա̈բիլ] 1) տեսակ, 2) խառը բազմություն։

قبیله [գա̈բիլէ] ցեղ, տոհմ, գերդաստան։ Հոգ. قبایل [գա̈բայէլ]։

قبیله‌ای [գա̈բիլէի] ցեղային, տոհմային։ سنن قبیله‌ای [սոնա̈նէ գա̈բիլէի] ցեղային ավանդույթներ։

قپان [գա̈փան] կանթար, կշեռք։

قپاندار [գա̈փանդար] կշռորդ, կշռար, կշռող։

قتال [գա̈թթալ] մահացու։

قتال [գէթալ] 1) կոտորած, 2) սպանություն։

قتال [գոթթալ] տե՛ս եզ. قاتل [գաթէլ]։

قتل [գա̈թլ] սպանություն։ قتل عام [գա̈թլէ ա̈մմ] եղեռն, ցեղասպանություն։

قتلگاه [գա̈թլգահ] կոտորածի վայր։

قحبگی [գա̈հբէգի] պոռնկություն։

قحبه [գա̈հբէ] պոռնիկ։

قحط [գա̈հթ] 1) երաշտ, 2) սով։

قحط‌الرجال [գա̈հթօրրէջալ] քաղաքական գործիչների պակաս։

قحط‌زده [գա̈հթզա̈դէ] տե՛ս قحطی‌زده [գա̈հթիզա̈դէ]։

قحطسال [գա̈հթսալ] տե՛ս قحطسالی [գա̈հթսալի]։

قحطسالی [գա̈հթսալի] երաշտի տարի։

قحطی [գա̈հթի] երաշտ, սով։

قحطی‌زده [գա̈հթիզա̈դէ] 1) սովահար, սովյալ, 2) երաշտահար։

قد [գա̈դդ] հասակ, բոյ։

قد [գօդ(դ)] 1) համառ, կամակոր, 2) գոռոզ, 3) ինքնակամ, քմահաճ։

قداره [գա̈դդարէ] տե՛ս غداره [գա̈դդարէ]

قداست [գա̈դասա̈թ] սրբություն։

قدام [գօդդամ] 1) ճակատամաս, 2) ականավոր գործիչ։

قدامت [գա̈դամա̈թ] 1) հնություն, 2) վաղեմություն, 3) ավագություն, 4) առաջնություն, պրիորիտետ։

قدبلند [գա̈դբոլա̈նդ] բարձրահասակ։

قدح [գա̈դա̈հ] բաժակ, սկահ, գավաթ։

قددراز [գա̈դդէրազ] տե՛ս قدبلند [գա̈դբոլա̈նդ]։

قدر [գա̈դա̈ր] ճակատագիր։

قدر [գա̈դր] 1) արժեք, գին, 2) չափ, քանակ։

قدرت [գոդրա̈թ] 1) հզորություն, ուժ, իշխանություն, 2) ունակություն։

قدرت‌طلب [գոդրա̈թթա̈լա̈բ] իշխանասեր, փառասեր, փառամոլ։

قدرت‌طلبی [գոդրա̈թթա̈լա̈բի] 1) իշխանասիրություն, 2) փառասիրություն, փառամոլություն։

قدرت‌گرا [գոդրա̈թգէրա] մեծապետական։

قدرتمند [գոդրա̈թմա̈նդ] ուժեղ, հզոր։

قدرت‌نمائی [գոդրա̈թնա̈մայի] ուժի՝ հզորության ցուցադրում։

قدردان [գա̈դրդան] 1) գնահատող, 2) շնորհակալ, երախտագետ։

قدردانی [գա̈դրդանի] 1) գնահատում, 2) շնորհակալություն, երախտագիտություն։ قدردانی کردن [գա̈դրդանի քա̈րդա̈ն] 1) բարձր գնահատել, 2) շնորհակալություն հայտնել։

قدرشناس [գա̈դրշէնաս] տե՛ս قدردان [գա̈դրդան]։

قدرشناسی [գա̈դրշէնասի] տե՛ս قدردانی [գա̈դրդանի]։

قدرقدرت [գա̈դա̈րգոդրա̈թ] հզոր, մեծազոր, հզորազոր։

قدرناشناس [գա̈դրնաշէնաս] անշնորհակալ, երախտամոռ, ապերախտ։

قدرناشناسی [գա̈դրնաշէնասի] անշնորհակալություն, ապերախտություն։

قدری [գա̈դա̈րի] ճակատագրական։

قدس [գոդս] սրբություն։ قدس شریف [գոդսէ շա̈րիֆ] տե՛ս اورشلیم [ուրշա̈լիմ]։

قدسی [գոդսի] 1) սուրբ, 2) երկնային, 3) դրախտային։

قدغن [գա̈դա̈գա̈ն] արգելք, արգելադրություն։ قدغن بودن [գա̈դա̈գա̈ն բուդա̈ն] արգելված լինել։ قدغن شدن [գա̈դա̈գա̈ն շոդա̈ն] արգելվել։ قدغن کردن [գա̈դա̈գա̈ն քա̈րդա̈ն] արգելել։

قدقد [գոդգոդ] կչկչում։ قدقد کردن [գոդգոդ քա̈րդա̈ն] կչկչալ (հավի մասին)։

قدکوتاه [ղա̈դքութահ] ցածրահասակ։

قدکوتوله [ղա̈դքութուլե] կոլոտ, պստիկ։

قدم [ղա̈դա̈մ] քայլ։

قدما [ղոդա̈մա] նախնիք։

قدم‌پیما [ղա̈դա̈մփեյմա] քայլաչափ (գործիք)։

قدمت [ղեդմա̈թ, ղոդմա̈թ] 1) վաղեմություն, 2) երկարատևություն։

قدوقامت [ղա̈դողամա̈թ] 1) մարմնակազմություն, 2) մարմնի կազմվածք։

قدوم [ղոդում] ժամանում, գալուստ։

قدوه [ղոդվե] 1) տիպար, նախատիպ, 2) օրինակ, 3) պետ, առաջնորդ։

قدی [ղա̈դդի] ամբողջ հասակով։

قدی [ղոդդի] 1) համառություն, 2) դոռոզություն, 3) ինքնահաճություն։

قدیر [ղա̈դիր] ուժեղ, ամենակարող, ամենազոր։

قدیفه [ղա̈դիֆե] բաղնիքի սրբիչ։

قدیم [ղա̈դիմ] 1) հին, 2) նախկին։

قدیم‌الایام [ղա̈դիմօլա̈յյամ] հին ժամանակները։

قدیمی [ղա̈դիմի] հին, վաղեմի։

قدیمی‌ها [ղա̈դիմիհա] նախնիները։

قر [ղեր] 1) կոկետություն, 2) կոնքերի շարժումը պարելու ժամանակ։

قر [ղոր] I 1) փոս ընկած, ներս ընկած, 2) ճխլված (մետաղյա աման)։

قر [ղոր] II աղեթափությամբ տառապող, ամորձիների գրիժա։

قرابت [ղա̈րաբա̈թ] ազգակցություն, մերձավորություն։ قرابت سببی [ղա̈րաբա̈թե սա̈բա̈բի] ոչ արյունակցական ազգակցություն։ قرابت نسبی [ղա̈րաբա̈թե նա̈սա̈բի] արյունակցական ազգակցություն։

قرابه [ղա̈րաբե] մեծ սրվակ։

قرار [ղա̈րար] 1) հանգստություն, անդորրություն, 2) որոշում, 3) համաձայնություն, 4) կայունություն։

قرارداد [ղա̈րարդադ] պայմանագիր, համաձայնություն, համաձայնագիր։ قرارداد عدم تعرض [ղա̈րարդադե ա̈դա̈մե թա̈ա̈րրոզ] չհարձակվելու պայմանագիր։

قراردادی [ղա̈րարդադի] պայմանագրային։

قرارگاه [ղա̈րարգահ] 1) բնակավայր, 2) դասավորություն։ قرارگاه نیروها [ղա̈րարգահե նիրուհա] զորքերի դասավորությունը։

قرارمدار [ղա̈րարմա̈դար] տե՛ս قرار و مدار [ղա̈րարոմա̈դար]։

قرار و مدار [ղա̈րարոմա̈դար] պայման, համաձայնություն, պայմանավորվածություն։ قرار و مدار گذاشتن [ղա̈րարոմա̈դար գոզաշթա̈ն] պայմանավորվել։

قراضه [ղորազե] 1) խարտուք (մետաղի), 2) բեկոր, կտորվածք, 3) անպետք։

قرآن [ղորան] Ղուրան (մահմեդականների սուրբ գիրքը)։

قراول [ղա̈րավոլ] պահակ, պահապան։ قراول افتخاری (تشریفاتی) [ղա̈րավոլե էֆթեխարի (թա̈շրիֆաթի)] պատվո պահակ։

قرائت [ղա̈րաա̈թ] ընթերցում։

قرائتخانه [ղա̈րաա̈թխանե] ընթերցարան։

قرایح [ղա̈րայեհ] և قرائح [ղա̈րաէհ] տե՛ս եզ. قریحه [ղա̈րիհե]։

قراین [ղա̈րայեն] և قرائن [ղա̈րաէն] տե՛ս եզ. قرینه [ղա̈րինե]։

قرب [ղորբ] 1) մոտիկություն, 2) հարգանք, պատիվ, 3) տե՛ս قرابت [ղա̈րաբա̈թ]։ قرب داشتن [ղորբ դաշթա̈ն] հարգանք վայելել։

قرب و جوار [ղորբո ջա̈վար] շրջակայք, արվարձաններ։

قرباغه [ղորբաղե] տե՛ս قورباغه [ղուրբաղե]։

قربان [ղորբան] զոհ, մատաղ։ عید قربان [էյդե ղորբան] զոհաբերության տոն։

قربانگاه [ղորբանգահ] զոհարան։

قربانی [ղորբանի] 1) զոհելի, զոհաբերելի, 2) զոհ։ قربانی تجاوزکاری [ղորբանիյե թա̈ջավոզքարի] ագրեսիայի զոհ։

قربت [ղորբա̈թ] 1) մոտիկություն, 2) ազգակցություն։

قرتی [ղերթի] պճնամոլ, թեթևսոլիկ։

قرتی‌بازی [ղերթիբազի] 1) ինքնագոհություն, 2) պճնամոլություն, 3) թեթևսոլիկություն։

قرحه [ղերհե] խոց, վերք։ Հոգ. قروح [ղորուհ]։

قرحه‌دار [ղերհեդար] խոցավոր։

قرص [ղորս] I 1) սկավառակ, 2) դեղահաբ։ قرص خواب‌آور [ղորսե խաբավա̈ր] քնաբեր դեղահաբ։ قرص ماه [ղորսե մահ] լուսնի սկավառակ։

قرص [ղորս] II ամուր, պինդ։

قرض [ղա̈րզ] պարտք, փոխառություն։ Հոգ. قروض [ղորուզ]։ قرض دادن [ղա̈րզ դադա̈ն] 1) պարտքով տալ, 2) պարտք տալ։ قرض گرفتن [ղա̈րզ գերեֆթա̈ն] պարտք վերցնել։

قرض‌دار [ղա̈րզդար] պարտապան։

قرض‌دهنده [ղա̈րզդա̈հա̈նդե] 1) պարտատեր, 2) վարկատու։

قرضه [ղա̈րզե] փոխառություն (պետական)։ برگ (ورقهٔ) قرضه [բա̈րգե (վա̈րա̈ղեյե) ղա̈րզե] պարտատոմս։

قرطاس [ղերթաս] թուղթ։

قرطاس‌بازی [ղերթասբազի] թղթաբանություն, գրագրամոլություն։

قرع [ղա̈ր'] երկարավիզ սրվակ, կոլբա։

قرعه [ղոր'է] վիճակ, վիճակահանություն։ قرعه انداختن [ղոր'է ա̈նդախթա̈ն] վիճակ գցել։ قرعه کشیدن [ղոր'է քեշիդա̈ն] վիճակ հանել՝ քաշել։

قرعه‌کشی [ղոր'էքեշի] 1) վիճակահանություն, 2) վիճակախաղ։

قرغیز [ղերղիզ] կիրգիզ։

قرغیزی [ղերղիզի] 1) կիրգիզական, 2) կիրգիզերեն։

قرقاول [ղա̈րղավոլ] փասիան։

قرقچی [ղորողչի] արգելանոցի հսկիչ։

قرقر [ղորղոր] մրթմրթոց, փնթփնթոց։ قرقر کردن [ղորղոր քա̈րդա̈ն] մրթմրթալ, փնթփնթալ։

قرقرو [ղորղորու] փնթփնթացող, փնթփնթան։

قرقره [ղերղերե] թելակոճ, կոճ։

قرقگاه [ղորողգահ] արգելանոց։

قرقی [ղերղի] բազե, ճուռակ։

قرقیز [ղերղիզ] տե՛ս قرغیز [ղերղիզ]։

قرمبه [ղորոմբե] որոտ, ամպրոպ։

قرمز [ղերմեզ] կարմիր։

قرمزی [ղերմեզի] կարմրություն։

قرمساق [ղորոմսաղ] կավատ։

قرمه [ղորմե] 1) տապակած միս, 2) ղավուրմա։

قرمه‌سبزی [ղորմեսա̈բզի] տապակած միս՝ կանաչիով (փլավի թանձրուկ)։

قرن [ղա̈րն] I դար։ Հոգ. قرون [ղորուն]։

قرن [ղա̈րն] II եղջյուր, կոտոշ։ Երկակի թիվ قرنین [ղա̈րնեյն]։

قرنا [ղա̈րնա] տե՛ս کرنا [քա̈րնա]։

قرنطین [ղա̈րա̈նթին] և قرنطینه [ղա̈րա̈նթինե] կարանտին։

قرنفل [ղա̈րա̈նֆոլ] բուս. մեխակ, շահպրակ։

قرنی [ղա̈րա̈նեյ] տե՛ս قره‌نی [ղա̈րա̈նեյ]։

قرنیه [ղա̈րնիյե] անատ. աչքի եղջրաթաղանթ։

قروض [ղորուզ] տե՛ս եզ. قرض [ղա̈րզ]։

قروغمزه‌ای [ղերողա̈մզեի] կոտրատվող (մարդ)։

قرون [ղորուն] դարեր։ Եզ. قرن [ղա̈րն]։ قرون وسطی [ղորունե վոսթա] միջին դարեր։

قره‌گل [ղա̈րա̈գոլ] կարակուլ, գառան մորթի։

قره‌نی [ղա̈րա̈նեյ] կլառնետ։

قریب [ղա̈րիբ] 1) մոտ, մերձ, 2) ազգական, մերձավոր, 3) մոտավորապես։

قریباً [ղա̈րիբա̈ն] շուտով, մոտ ժամանակներս։

قریب‌الوقوع [ղա̈րիբոլվողու'] մոտալուտ։

قریحه [ղա̈րիհե] տաղանդ, օժտվածություն։

قریش [ղորեյշ] արաբական մի ցեղ, որին պատկանում էր մարգարե Մոհամմեդը։

قرین [ղա̈րին] 1) մոտ, մերձավոր, 2) նույն, հավասար, 3) նման, 4) հարակից։

قرینه [ղա̈րինե] 1) համանմանություն, անալոգիա, 2) համաչափություն, 3) կռահում, 4) բնագիր, կոնտեքստ։ Հոգ. قراین [ղա̈րայեն] և قرائن [ղա̈րաէն]։

قریه [ղա̈րյե] գյուղ։ Հոգ. قرا [ղորա]։

قزاق [ղա̈զզաղ] 1) կազակ, 2) ռուս կամ իրանական հեծյալ՝ հեծելազոր։

قسام [ղա̈սսամ] բաշխիչ, բաժանող։

قساوت [ղա̈սավա̈թ] անխղճություն, դաժանություն։ قساوت‌قلب [ղա̈սավա̈թե ղա̈լբ] խստասրտություն։

قسط [ղեսթ] 1) մասնավճար, 2) բաժին, մաս։ Հոգ. اقساط [ա̈ղսաթ]։

قسطبندی [ղեսթբա̈նդի] մասնավճարների սահմանում։

قسطی [ղեսթի] մասնավճարային։

قس‌علی‌هذا [ղեսա̈լյահա̈զա] և այլն։

قسم [ղա̈սա̈մ] երդում։ قسم‌خوردن [ղա̈սա̈մ խորդա̈ն] երդվել։

قسم [ղեսմ] 1) տեսակ, 2) ձև, կերպ։ Հոգ. اقسام [ա̈ղսամ]։

قسماً [ղեսմա̈ն] մասամբ։

قسمت [ղեսմա̈թ] 1) մաս, բաժին, 2) բախտ, ճակատագիր։

قسمت‌پذیر [ղեսմա̈թփա̈զիր] բաժանելի։

قسمت‌کن [ղեսմա̈թքոն] բաժանող։

قسمت‌ناپذیر [ղեսմա̈թնափա̈զիր] 1) անբաժանելի, 2) չբաժանվող։

قسمتی [ղեսմա̈թի] բաժին, մաս։

قسم‌خورده [ղա̈սա̈մխորդե] երդվյալ։ دشمن قسم‌خورده [դոշմա̈նե ղա̈սա̈մխորդե] երդվյալ թշնամի։

قسی [ղա̈սի] 1) դաժան, անհոգի, 2) անխիղճ, 3) անխնա։

قسی‌القلب [ղա̈սիյօլղա̈լբ] անխիղճ, դաժան, խստասիրտ։

قسیس [ղա̈սիս] քահանա։

قسیم [ղա̈սիմ] 1) մասնակից, ընկերակից, 2) բաժանող, բաժանիչ։

قشر [ղեշր] 1) շերտ, 2) խավ (մարդկանց), 3) կեղև։ Հոգ. اقشار [ա̈ղշար] և قشور [ղոշուր]։

قشربندی [ղեշրբա̈նդի] շերտավորում, قشربندی طبقاتی [ղեշրբա̈նդիյե թա̈բա̈ղաթի] դասակարգային շերտավորում։

قشردار [ղեշրդար] 1) կեղևապատ, կլեպով, 2) շերտավոր։

قشلاق [ղեշլաղ] 1) ձմեռանոց, 2) գյուղ։

قشنگ [ղա̈շա̈նգ] գեղեցիկ, սիրունատես։

قشنگی [ղա̈շա̈նգի] գեղեցկություն, սիրունատեսություն։

قشو [ղա̈շու] քերոց (ձիերին մաքրելու համար)։

قشور [ղոշուր] տե՛ս եզ. قشر [ղեշր]։

قشون [ղոշուն] զորք։

قشون‌کشی [ղոշունքեշի] 1) արշավանք, 2) հարձակում։

قصاب [ղա̈սսաբ] մսագործ։

قصابی [ղա̈սսաբի] 1) մսագործություն, 2) մսավաճառի խանութ։

قصار [ղեսար] کلمات قصار [քա̈լա̈մաթե ղեսար] թևավոր խոսքեր, ասացվածքներ, ասույթներ։

قصارت [ղեսարա̈թ] կարճառոտություն, հակիրճություն։

قصاص [ղեսաս] հատուցում, վրեժ, փոխվրեժ, վրեժխնդրություն։

قصاید [ղա̈սայեդ] և قصائد [ղա̈սաէդ] 1) ներբողներ, ձոներգեր, 2) տաղերգություններ, 3) եղերերգություններ, քասիդներ։ Եզ. قصیده [ղա̈սիդե]։

قصبات [ղա̈սա̈բաթ] տե՛ս եզ. قصبه [ղա̈սա̈բե]։

قصبه [ղա̈սա̈բե] ավան, գյուղաքաղաք։

قصد [ղա̈սդ] մտադրություն, դիտավորություն, նպատակ։

قصداً [ղա̈սդա̈ն] դիտմամբ, դիտավորյալ։

قصدی [ղա̈սդի] կանխամտածված, դիտավորյալ։

قصر [ղա̈սր] I պալատ, ամրոց։

قصر [ղա̈սր] II կրճատում, կարճացում։ نماز قصر [նա̈մազե ղա̈սր] կարճացված նամազ (աղոթք)։

قصص [ղեսա̈ս] տե՛ս եզ. قصه [ղեսսե]։

قصور [ղոսուր] թերություն, պակասություն։ قصور کردن [ղոսուր քա̈րդա̈ն] թերանալ։

قصه [ղեսսե] հեքիաթ, պատմվածք։ Հոգ. قصص [ղեսա̈ս]։

قصه‌سرا(ی) [ղեսսեսա̈րա(յ)] տե՛ս قصه‌گو(ی) [ղեսսեգու(յ)]։

قصه‌سرائی [ղեսսեսա̈րայի] տե՛ս قصه‌گوئی [ղեսսեգույի]։

قصه‌گو(ی) [ղեսսեգու(յ)] 1) ասացող, պատմող, 2) հեքիաթասաց։

قصه‌گوئی [ղեսսեգույի] հեքիաթասացություն։

قصیده [ղա̈սիդե] 1) տաղերգություն, 2) ներբող, ձոներգ, գովերգ, քասիդ։ Հոգ. قصاید [ղա̈սայեդ] և قصائد [ղա̈սաէդ]։

قصیده‌سرا(ی) [ղա̈սիդեսա̈րա(յ)] 1) տաղերգու, եղերերգու, քասիդ գրող, 2) գովերգակ, ներբողագիր։

قصیده‌سرائی [ղա̈սիդեսա̈րայի] 1) տաղերգություն, 2) ներբողագրություն, 3) եղերերգություն։

قصیر [ղա̈սիր] 1) կարճ, համառոտ, կրճատված, 2) կարճահասակ։

قصیرالقامه [ղա̈սիրօլղամե] կարճահասակ։

قصیرالمدت [ղա̈սիրօլմոդդա̈թ] կարճաժամկետ։

قضا [ղա̈զա] 1) ճակատագիր, նախասահմանություն, 2) վճիռ, 3) դատավարություն, 4) արդարադատություն։

قضات [ղոզզաթ] դատավորներ։ Եզ. قاضی [ղազի]։

قضاوت [ղա̈զավա̈թ] դատողություն, կարծիք։ قضاوت کردن [ղա̈զավա̈թ քա̈րդա̈ն] դատողություն անել, կարծիք հայտնել։

قضائی [ղա̈զայի] 1) դատական, 2) ճակատագրային։

قضیه [ղա̈զիյե] 1) խնդիր, հարց, 2) դեպք, պատահար, 3) վեճ, 4) թեորեմա։ Հոգ. قضایا [ղա̈զայա]։ قضیهٔ فیثاغورث [ղա̈զիյեյե փիսաղուրես] Պյութագորասի թեորեմ։

قطار [ղա̈թար] 1) գնացք, 2) շարք։ قطار راه‌آهن [ղա̈թարե րահահա̈ն] գնացք։ قطار سریع‌السیر [ղա̈թարե սա̈րիօսսեյր] ճեպընթաց գնացք։ قطار شتر [ղա̈թարե շոթոր] ուղտերի քարավան։

قطاع [ղա̈թթա'] հատու, կտրող, սուր։

قطاع‌الطریق [ղոթթա'օթթա̈րիղ] տե՛ս եզ. قاطع‌الطریق [ղաթե'օթթա̈րիղ]։

قطب [ղոթբ] 1) բևեռ, 2) առանցք։ قطب الکتریکی [ղոթբե էլեքթրիքի] էլեկտրոդ։ قطب جنوب [ղոթբե ջոնուբ] հարավային բևեռ։ قطب شمال [ղոթբե շա̈մալ] հյուսիսային բևեռ։ قطب مثبت [ղոթբե մոսբա̈թ] անոդ։ قطب منفی [ղոթբե մա̈նֆի] կատոդ։

قطب‌شناس [ղոթբշենաս] բևեռագետ։

قطب‌نما [ղոթբնա̈մա] բևեռացույց, կողմնացույց։

قطبی [ղոթբի] բևեռային։ ستارهٔ قطبی [սեթարեյե ղոթբի] բևեռային աստղ։

قطر [ղոթր] մաթ. տրամագիծ։ قطر دایره [ղոթրե դայերե] շրջանի տրամագիծ։

قطرات [ղա̈թա̈րաթ] տե՛ս եզ. قطره [ղա̈թրե]։

قطره [ղա̈թրե] կաթիլ։ Հոգ. قطرات [ղա̈թա̈րաթ]։

قطره‌چکان [ղա̈թրեչեքան] կաթոցիկ, պիպետկա։

قطری [ղոթրի] 1) մաթ. տրամագծային, 2) անկյունագծային։

قطع [ղա̈թ'] 1) կտրում, անդամահատում, 2) ընդհատում, խզում, 3) ավարտում, 4) չափս, ֆորմատ (գրքի)։ قطع روابط سیاسی [ղա̈թ'է րա̈վաբեթե սիյասի] դիվանագիտական հարաբերությունների խզում։

قطعاً [ղա̈թ'ա̈ն] 1) կտրականապես, 2) անպայման, 3) բացարձակապես։

قطعات [ղա̈թ'աթ] տե՛ս եզ. قطعه [ղա̈թ'է]։

قطعنامه [ղա̈թ'նամե] բանաձև, որոշում։

قطعه [ղա̈թ'է] 1) կտոր, հատված, 2) բանաստեղծության հատված։ Հոգ. قطعات [ղա̈թ'աթ]։

قطعی [ղա̈թ'ի] կտրական, վճռական։

قطعیت [ղա̈թ'իյա̈թ] վճռականություն, կտրականություն։

قطور [ղա̈թուր] հաստ, ստվար։

قعر [ղա̈'ր] 1) հատակ, 2) խորություն, 3) անդունդ։ در قعر دریا [դա̈ր ղա̈'րե դա̈րյա] ծովի հատակում։

قفاء [ղա̈ֆա] ծոծրակ։ در قفا [դա̈ր ղա̈ֆա] գաղտնի, ծածուկ։

قفس [ղա̈ֆա̈ս] վանդակ։ قفس سینه [ղա̈-

ֆա̈սե սինե] անատ. կրծքավանդակ։

قفسه [ղա̈ֆա̈սե] 1) պահարան, 2) գրադարակ, 3) դարակ։

قفقازی [ղա̈ֆղազի] կովկասցի։

قفل [ղոֆլ] կողպեք։ قفل مغزی [ղոֆլե մա̈ղզի] ներքին փականք։ قفل رمزی [ղոֆլե ռա̈մզի] գաղտնի փականք։ قفل کردن [ղոֆլ քա̈րդա̈ն] 1) կողպել, փակել, 2) կողպեքով փակել։

قفل‌ساز [ղոֆլսազ] 1) փականագործ, 2) կողպեքագործ։

قفیلی [ղոֆեյլի] անկոչ հյուր։

قل [ղել] գլորում։ قل‌خوردن [ղել խորդա̈ն] գլորվել։ قل دادن [ղել դադա̈ն] գլորել։

قلاب [ղոլլաբ] 1) կարթ, 2) կեռ, 3) ճարմանդ։

قلاب‌دوزی [ղոլլաբդուզի] քարգահակար, քարգահով ասեղնագործելը։

قلاب‌سنگ [ղոլլաբսա̈նգ] պարսատիկ։

قلابی [ղոլլաբի] կեղծ, կեղծած։

قلاده [ղա̈լլադե] 1) պարանոցի շղթա, 2) մանյակ, 3) դաստանիշ (շան և փղի հաշվելիս)։

قلب [ղա̈լբ] I 1) սիրտ, հոգի, 2) միտք, 3) միջուկ, 4) կենտրոն, միջին մաս։ Հոգ. قلوب [ղոլուբ]։

قلب [ղա̈լբ] II 1) կեղծ, 2) քեր. դրափոխություն։ پول قلب [փուլե ղա̈լբ] կեղծ դրամ։

قلباً [ղա̈լբա̈ն] սրտանց։

قلب‌زن [ղա̈լբզա̈ն] 1) դրամանենգ, 2) կեղծարար։

قلب‌زنی [ղա̈լբզա̈նի] 1) դրամանենգություն, 2) կեղծարարություն։

قلب‌گاه [ղա̈լբգահ] կենտրոն։

قلبه [ղոլբե] արոր։

قلبی [ղա̈լբի] 1) անկեղծ, 2) հոգեկան, 3) սրտային։ بیماریهای قلبی [բիմարիհայե ղա̈լբի] սրտային հիվանդություններ։

قلت [ղելլա̈թ] 1) սակավություն, սղություն, 2) անբավարարություն։ قلت خون [ղելլա̈թե խուն] արյան պակասություն։

قلچماق [ղոլչոմաղ] 1) ուժեղ մարդ, 2) բռնակալ, ճնշող, 3) գժատուտ, խև, 4) բռնացող։

قلدر [ղոլդոր] 1) կռվարար, խուլիգան, 2) կոպիտ։ Տե՛ս قلچماق [ղոլչոմաղ]։

قلدری [ղոլդորի] 1) կռվարարություն, խուլիգանություն, 2) կոպտություն։

قلع [ղա̈լ'] I անագ։

قلع [ղա̈լ'] II արմատախիլ անելը, ոչնչացում։ قلع و قمع کردن [ղա̈լ'օղա̈մ' քա̈րդա̈ն] ոչնչացնել, արմատախիլ անել, բնաջնջել։

قلعگر [ղա̈լ'գա̈ր] կլայեկիչ, անագիչ։

قلعه [ղա̈լ'ե] բերդ, ամրոց։ Հոգ. قلاع [ղելա']։

قلعه‌دار [ղա̈լ'եդար] բերդակալ, բերդապահ։

قلق [ղելեղ] 1) բնավորություն, 2) առանձնահատկություն։

قلقلک [ղելղելա̈ք] տե՛ս غلغلک [ղելղելա̈ք]։

قلک [ղոլլա̈ք] խնայատուփ, գանձատուփ։

قلل [ղոլա̈լ] լեռան կատարներ, գագաթներ։ Եզ. قله [ղոլլե]։

قلم [ղա̈լա̈մ] գրիչ, գալամ։ قلم خودنویس [ղա̈լա̈մե խոդնևիս] ինքնահոս գրիչ։

قلماسنگ [ղոլմասա̈նգ] պարսատիկ։

قلم‌افتادگی [ղա̈լա̈մօֆթադեգի] բացթողում (տպագրական)։

قلمبه [ղոլոմբե] ճոռոմ։

قلم به مزد [ղա̈լա̈մբեմոզդ] 1) վարձավոր, ծախված (գրողների, լրագրողների մասին), 2) վարձավոր՝ ծախված՝ ծախու գրչակ։

قلمتراش [ղա̈լա̈մթա̈րաշ] գրչահատ։

قلمخورده [ղա̈լա̈մխորդե] ուղղումներով (գրություն)։

قلمداد [ղա̈լա̈մդադ] նկարագրություն, բնութագրում։ قلمداد شدن [ղա̈լա̈մդադ շոդա̈ն] նկարագրվել, բնութագրվել։ قلمداد کردن [ղա̈լա̈մդադ քա̈րդա̈ն] նկարագրել, բնութագրել։

قلمدان [ղա̈լա̈մդան] գրչատուփ։

قلمرو [ղա̈լա̈մրոու] 1) իշխանության սահմաններ, նրան ենթակա շրջաններ, 2) երկիր, 3) ոլորտ, ասպարեզ, շրջան, տարածություն։

قلمزده [ղա̈լա̈մզա̈դե] տե՛ս قلمخورده [ղա̈լա̈մխորդե]։

قلمفرسائی [ղա̈լա̈մֆա̈րսայի] մանրամասն նկարագրություն։ قلمفرسائی کردن [ղա̈լա̈մֆա̈րսայի քա̈րդա̈ն] մանրամասն նկարագրել։

قلمکار [ղա̈լա̈մքար] ապածո ծաղկազարդ չիթ։

قلممو [ղա̈լա̈մմու] վրձին։

قلمه [ղա̈լա̈մե] պատվաստաշիվ, տնկաշիվ։

قلمبه [ղոլոմբե] տե՛ս غلمبه [ղոլոմբե]։

قلندر [ղա̈լա̈նդա̈ր] շրջիկ դերվիշ։

قلندرانه [ղա̈լա̈նդա̈րանե] 1) դերվիշի նման, 2) դերվիշական, դերվիշային։

قلوب [ղոլուբ] սրտեր։ Եզ. قلب [ղա̈լբ]։

قلوه [ղոլվե] անատ. երիկամ։

قلوه‌سنگ [ղոլվեսա̈նգ] խճաքար, գետաքար։

قله [ղոլլե] գագաթ, կատար, ծայր։ Հոգ. قلل [ղոլա̈լ]։

قلیا [ղա̈լյա] կալի, պոտաշ։

قلیان [ղա̈լյան] տե՛ս غلیان [ղա̈լյան]։

قلیائی [ղա̈լյայի] կալաբարային։

قلیل [ղա̈լիլ] փոքր, սակավ, կարճ (ժամանակի և տարածության համար)։

قلیلا [ղա̈լիլա̈ն] սակավիկ, աննշան։

قلیل‌المدت [ղա̈լիլոլմոդդա̈թ] կարճաժամկետ։

قمار [ղոմար] ղումար, մոլեխաղ, բախտախաղ։

قمارباز [ղոմարբազ] ղումարբազ, դրամախաղաց, խաղամոլ։

قماربازی [ղոմարբազի] խաղամոլություն։

قمارخانه [ղոմարխանե] խաղատուն, կազինո։

قماش [ղոմաշ] կտոր, կտորեղեն, մանուֆակտուրա։

قمپز [ղոմփոզ] սնապարծություն, հոխորտանք։ قمپز در کردن [ղոմփոզ դա̈ր քա̈րդա̈ն] 1) աչքերին թոզ փչել, 2) հոխորտալ, 3) գլուխ գովել։

قمچی [ղոմչի] մտրակ։

قمر [ղա̈մա̈ր] լուսին։ Հոգ. اقمار [ա̈ղմար]։ قرص قمر [ղորսե ղա̈մա̈ր] լուսնի սկավառակ։ قمر مصنوعی [ղա̈մա̈րե մա̈սնուի] արհեստական արբանյակ։

قمری [ղա̈մա̈րի] լուսնային։ سال قمری [սալե ղա̈մա̈րի] լուսնային տարի։

قمری [ղոմրի] տատրակ։

قمصور [ղա̈մսուր] ավերված, սնանկացած։ فزرتش قمصور شد [ֆեզերթեշ ղա̈մսուր շոդ] 1) նա շարքից դուրս եկավ՝ ուժասպառվելով, 2) սնանկացավ։

قمع [ղա̈մ'] ճնշում, ջախջախում։

قمقمه [ղոմղոմե] տափաշիշ։

قمه [ղա̈մե] դաշույն (երկար)։

قنات [ղա̈նաթ] ստորերկրյա ջրանցք։

قناد [ղա̈ննադ] հրուշակագործ։

قنادی [ղա̈ննադի] 1) հրուշակագործություն, 2) հրուշակեղենի խանութ։

قناری [ղա̈նարի] դեղձանիկ։

قناس [ղենաս] 1) ծռմռված, ծռած, 2) այլանդակ։

قناعت [ղա̈նաա̈թ] 1) գոհունակություն, բավարարվածություն, համակերպություն, 2) խնայողություն, տնտեսողություն։

قناعت پیشه [ղա̈նաա̈թփիշե] 1) համեստ, ժուժկալ, չափավոր, 2) տնտեսող։

قناعت کار [ղա̈նաա̈թքար] տե՛ս قناعت پیشه [ղա̈նաա̈թփիշե]։

قناعت کاری [ղա̈նաա̈թքարի] 1) համեստություն, 2) ժուժկալություն, 3) տնտեսողություն, խնայողություն։

قند [ղա̈նդ] կոշտ շաքար։ مرض قند [մա̈րա̈զե ղա̈նդ] բժշկ. շաքարախտ։

قنداب [ղա̈նդաբ] շաքարաջուր։

قنداغ [ղա̈նդաղ] անգույն քաղցր թեյ, քաղցրացրած եռման ջուր։

قنداق [ղոնդաղ] I հրացանի կոթ։

قنداق [ղոնդաղ] II բարուր։ قنداق کردن [ղոնդաղ քա̈րդա̈ն] բարուրել։

قندپهلو [ղա̈նդփա̈հլու] կծովի (թեյ)։ چای قندپهلو [չայե ղա̈նդփա̈հլու] կծովի թեյ։

قنددان [ղա̈նդդան] շաքարաման։

قندسازی [ղա̈նդսազի] 1) շաքարագործական, 2) շաքարագործություն։ کارخانهٔ قندسازی [քարխանեյե ղա̈նդսազի] շաքարի գործարան։

قندشکن [ղա̈նշեքա̈ն] շաքարկտրիչ։

قندگیر [ղա̈նդգիր] շաքարի ունելիք։

قندیل [ղա̈նդիլ] կանթեղ, լապտեր։ Հոգ. قنادیل [ղա̈նադիլ]։

قنسول [ղոնսուլ] տե՛ս کنسول [քոնսուլ]։

قنسولگری [ղոնսուլգա̈րի] տե՛ս کنسولگری [քոնսուլգա̈րի]։

قنسولیار [ղոնսուլյար] տե՛ս کنسولیار [քոնսուլյար]։

قنطروس [ղա̈նթա̈րուս] կենտավրոս, մարդաձի (առասպելական էակ հին հույների մոտ)։

قنطره [ղա̈նթա̈րե] կամուրջ։

قنوت [ղոնութ] կրոն. 1) հնազանդություն (աստծուն), 2) բարեպաշտություն։

قنوط [ղոնութ] I հուսահատություն։

قنوط [ղոնութ] II մարակ։

قو [ղու] կարապ։

قوا [ղովա] ուժեր, կարողություններ։ Եզ. قوه [ղովվե]։ قوای مولده [ղովայե մովա̈լլեդե] արտադրողական ուժեր։ قوای مسلح [ղովայե մոսա̈լլա̈հ] զինված ուժեր։

قواره [ղա̈վարե] 1) շորացու, 2) հյուսվածքի կտոր, 3) կազմվածք։

قواس [ղա̈վվաս] աղեղնավոր, նետաձիգ։

قواعد [ղա̈վաեդ] 1) կանոններ, կարգեր, 2) կանոնադրություն(ներ)։ Եզ. قاعده [ղաեդե]։

قوال [ղա̈վվալ] 1) ասացող, զրուցասաց, 2) շատախոս։

قوام [ղա̈վամ] 1) սյուն, նեցուկ, 2) ամրություն, կայունություն։

قوانین [ղա̈վանին] 1) օրենքներ, 2) կանոնադրություն։ Եզ. قانون [ղանուն]։ قوانین جاریه [ղա̈վանինե ջարիյե] գործող օրենքներ։

قوت [ղովվա̈թ] կարողություն, ուժ, զորություն, կորով։

قوتی [ղութի] տե՛ս قوطی [ղութի]։

قوچ [ղուչ] եղջյուրավոր խոյ։

قورباغه [ղուրբաղե] գորտ։

قورت [ղուրթ] կում, ումպ։ قورت دادن [ղուրթ դադա̈ն] կուլ տալ։

قورخانه [ղուրխանե] զինանոց։

قوری [ղուրի] թեյաման։

قوز [ղուզ] սապատ։ قوز درآوردن [ղուզ դա̈րավա̈րդա̈ն] սապատավոր դառնալ։

قوزپشت [ղուզփոշթ] սապատավոր։

قوزدار [ղուզդար] տե՛ս قوزپشت [ղուզփոշթ]։

قوزک [ղուզա̈ք] և قوزک پا [ղուզա̈քե փա] կոճ, ոտքի կոճ։

قوزولو [ղուզուլու] սապատավոր գաճաճ։

قوس [ղոուս] աղեղ։

قوس وقزح [ղոուսողա̈զա̈հ] ծիածան։

قوسی [ղոուսի] աղեղնային, կամարաձև։

قوطی [ղութի] տուփ, արկղիկ։

قول [ղոուլ] 1) խոսք, ասույթ, 2) խոստում։ Հոգ. اقوال [ա̈ղվալ]։ قول دادن [ղոուլ դադա̈ն] խոստանալ։

قولا [ղոուլա̈ն] խոսքով։

قول‌شکن [ղոուլշեքա̈ն] ուխտադրուժ, ուխտազանց։

قول‌شکنی [ղոուլշեքա̈նի] ուխտադրժություն, ուխտազանցություն։

قولنج [ղուլենջ, ղուլա̈նջ] ծակոց, խիթ։

قوم [ղոում] ազգ, ցեղ, տոհմ, գերդաստան։ Հոգ. اقوام [ա̈ղվամ]։

قوم وخویش [ղոումոխիշ] ազգական-բարեկամ։

قوم وخویشی [ղոումոխիշի] ազգականություն, բարեկամություն։

قومیت [ղոումիյյա̈թ] ազգություն, ազգային պատկանելիություն։

قوه [ղովվե] 1) ուժ, կարողություն, ունակություն, 2) իշխանություն։ Հոգ. قوا [ղովա]։ قوهٔ جاذبه [ղովվեյե ջազեբե] ձգողական ուժ։ قوهٔ گریز از مرکز [ղովվեյե գորիզ ա̈զ մա̈րքա̈զ] կենտրոնախույս ուժ։ قوهٔ تفکر [ղովվեյե թա̈ֆա̈քքոր] մտավոր կարողություն։ قوهٔ مقننه [ղովվեյե մողա̈ննենե] օրենսդիր մարմին (իշխանություն)։

قوی [ղա̈վի] ուժեղ, զորեղ, կարող, կորովի։

قوی‌الاثر [ղա̈վիյոլա̈սա̈ր] ուժեղ կերպով ազդող, գործուն, էֆեկտիվ։

قوی‌البنیه [ղա̈վիյոլբոնյե] ամրակազմ։

قوی‌النفس [ղա̈վիյոննա̈ֆս] 1) ինքնավստահ, 2) տոկուն, անսասան։

قویم [ղա̈վիմ] 1) ամուր, դիմացկուն, 2) ճշմարտացի, 3) արդարասեր, 4) կանոնավոր։

قوی‌هیکل [ղա̈վիհեյքա̈լ] 1) վիթխարի, հսկա, 2) ամրակազմ։

قهار [ղա̈հհար] 1) դաժան, անգութ, անողորմ, 2) վրիժառու, 3) ամենակարող (աստված)։

قهر [ղա̈հր] 1) զայրույթ, կատաղություն, ցասում, 2) բռնություն, 3) խռով։ قهر کردن [ղա̈հր քա̈րդա̈ն] 1) խռովել, 2) զայրանալ, կատաղել։

قهرا [ղա̈հրա̈ն] 1) բռնի, բռնությամբ, 2) ինքնըստինքյան, բնականորեն։

قهرآلود [ղա̈հրալուդ] զայրացած, կատաղած, բարկացած։

قهرمان [ղա̈հրա̈ման] 1) չեմպիոն, 2) հերոս։ قهرمان شطرنج [ղա̈հրա̈մանե շա̈թրա̈նջ] շախմատի չեմպիոն։ قهرمان جنگ [ղա̈հրա̈մանե ջա̈նգ] պատերազմի հերոս։ قهرمان رمان [ղա̈հրա̈մանե ռոման] վեպի հերոս։

قهرمانانه [ղա̈հրա̈մանանե] հերոսաբար։

قهرمانی [ղա̈հրա̈մանի] 1) հերոսություն, 2) չեմպիոնություն։ مسابقات قهرمانی [մոսաբեղաթե ղա̈հրա̈մանի] առաջնության մրցություններ։ قهرمانی کردن [ղա̈հրա̈մանի քա̈րդա̈ն] հերոսություն անել։

قهرناک [ղա̈հրնաք] տե՛ս قهرآلود [ղա̈հրալուդ]։

قهرو [ղա̈հրու] խռովկան։

قهری [ղա̈հրի] 1) բռնի, բռնությամբ, 2) անխուսափելի, 3) ստիպված։

قهقرا [ղա̈հղա̈րա] նահանջում, հետադիմություն։ بقهقرا رفتن [բեղա̈հղա̈րա ռա̈ֆթա̈ն] հետադիմել։

قهقهه [ղա̈հղա̈հե] հռհռոց, քրքիջ։

قهوه [ղա̈հվե] սուրճ։

قهوه‌ای [ղա̈հվեի] սրճագույն։

قهوه‌جوش [ղա̈հվեջուշ] սրճաման, սրճեփոց (ջեզվե)։

قهوه‌چی [ղա̈հվեչի] 1) սրճարանատեր, 2) սրճագործ։

قهوه‌خانه [ղա̈հվեխանե] սրճարան։

قهوه‌خوری [ղա̈հվեխորի] սուրճ խմելու բաժակ։ سرویس قهوه‌خوری [սերվիսե ղա̈հվեխորի] սրճասպասք։

قهوه‌دان [ղա̈հվեդան] սրճատուփ։

قهوه‌سا(ب) [ղա̈հվեսա(բ)] սրճաղաց։

قی [ղեյ] սրտխառնոց, փսխում։ قی کردن [ղեյ քա̈րդա̈ն] փսխել։ قی چشم [ղեյե չեշմ] ճիպռ (աչքի)։

قیادت [ղիյադա̈թ] առաջնորդություն, ղեկավարություն, ղեկավարում։

قیاس [ղիյաս] 1) համեմատություն, 2) համանմանություն, 3) տրամբ. հավաքաբանություն, հետևաբանություն, սիլլոգիզմ, 4) կռահում, 5) կարծիք, 6) ենթադրություն, 7) դատողություն։ قیاس کاذب [ղիյասե քազեբ] սխալ մտահանգում։ قیاس کردن [ղիյաս քա̈րդա̈ն] 1) համեմատել, 2) սիլլոգիզմ կազմել։

قیاساً [ղիյասա̈ն] ենթադրաբար, վարկածորեն։

قیاسی [ղիյասի] 1) ենթադրական, վարկածային, 2) վերաբանական, 3) համեմատական, 4) քեր. կանոնավոր (բայի մասին)։

قیاصره [ղա̈յասերե] տե՛ս եզ. قیصر [ղեյսա̈ր]։

قیافه [ղիյաֆե] 1) կերպարանք, դեմք, 2) արտաքին։

قیافتاً [ղիյաֆա̈թա̈ն] արտաքնապես, արտաքինով։

قیافه‌شناس [ղիյաֆեշենաս] դիմագետ։

قیافه‌شناسی [ղիյաֆեշենասի] դիմագիտություն։

قیام [ղիյամ] ապստամբություն։ قیام مسلحانه [ղիյամե մոսա̈լլա̈հանե] զինված ապստամբություն։

قیامت [ղիյամա̈թ] 1) հարություն, 2) ահեղ դատաստան, 3) հրաշք, 4) աղետ։ روز قیامت [ռուզե ղիյամա̈թ] 1) հարություն, 2) ահեղ դատաստանի օր։ قیامت کردن [ղիյամա̈թ քա̈րդա̈ն] հրաշք գործել։

قیام‌کننده [ղիյամքոնա̈նդե] ապստամբ, խռովարար։

قی‌آور [ղեյավա̈ր] սիրտ խառնող։

قیچی [ղեյչի] մկրատ։

قید [ղեյդ] I 1) կապանք, շղթա, արգելք, 2) պայման, 3) հիշատակում, նշում։ بی‌قید وشرط [բիղեյդոշա̈րթ] անվերապահորեն, անտարակուսորեն։ قید اسارت [ղեյդե էսարա̈թ] ստրկության շղթաներ։

قید [ղեյդ] II քեր. մակբայ։ Հոգ. قیود [ղոյուդ]։ قید زمان [ղեյդե զա̈մա̈ն] ժամանակի մակբայ։ قید کمیت [ղեյդե քա̈միյյա̈թ] քանակի մակբայ։ قید مکان [ղեյդե մա̈քան] տեղի մակբայ։

قیدار [ղեյդար] ճպռոտ (աչքեր)։

قیر [ղիր] կուպր։

قیراط [ղիրաթ] կարատ (թանկագին քարերի կշռաչափ =0,2 գրամի)։

قیراندود [ղիրա̈նդուդ] կպրապատ։

قیرگون [ղիրգուն] կպրագույն, սև։

قیسی [ղեյսի] ծիրանի մի տեսակ։

قیصر [ղեյսա̈ր] կայսր։ Հոգ. قیاصره [ղա̈յասերե]։

قیطان [ղեյթան] երիզ, ժապավեն, ժապավենաթել։

قیطان‌باف [ղեյթանբաֆ] ժապավենագործ։

قیف [ղիֆ] ձագար։

قیفی [ղիֆի] ձագարաձև։

قیل‌وقال [ղիլողալ] աղմուկ, աղաղակ։

قیم [ղա̈յյեմ] խնամակալ։

قیمت [ղեյմա̈թ] գին, արժեք։

قیمتی [ղեյմա̈թի] արժեքավոր, թանկագին։

قیمومیت [ղեյմումիյյա̈թ] 1) խնամակալություն, հոգատարություն, 2) պրոտեկտորատ։

قیمه [ղեյմե] խաշած միս։

قیمه‌شده [ղեյմեշոդե] աղացած (միս)։

قیود [ղոյուդ] 1) շղթաներ, կապանքներ, 2) պայմաններ, 3) պայմանադրություններ, 4) քեր. մակբայներ։ Եզ. قید [ղեյդ]։

قیوم [ղա̈յյում] անփոփոխ, մշտական, հավիտենական։

ک

ک [քաֆ] պարսկական այբուբենի 25-րդ տառը։

کابل [քաբել] կաբել, մալուխ։

کابوس [քաբուս] մղձավանջ։

کابین [քաբին] I 1) կալիմ, 2) օժիտ։

کابین [քաբին] II խցիկ։

کابینه [քաբինե] 1) աշխատասենյակ, 2) առանձնասենյակ, 3) կաբինետ (կառավարություն), 4) գրասենյակ։ بحران کابینه [բոհրանե քաբինե] կառավարական ճգնաժամ։

کاپ [քափ] սպորտ. գավաթ։

کاپیتال [քափիթալ] էկոն. կապիտալ։

کاتب [քաթեբ] 1) գրող, գրագիր, 2) արտագրող (գրիչ), 3) գեղագիր։

کاتبی [քաթեբի] 1) գրագրություն, 2) քարտուղարություն, 3) գեղագրություն։

کاتم [քաթեմ] 1) թաքցնող, քողարկող, 2) թաքնված, քողարկված։

کاتم‌الاسرار [քաթեմօլա̈սրար] գաղտնապահ, գաղտնիքները պահող։

کاتولیک [քաթոլիք] կաթոլիկ։

کاثر [քասեր] բազմաթիվ։

کاج [քաջ] սոճի։

کاجستان [քաջեսթան] սոճուտ։

کاخ [քախ] պալատ, ապարանք։

کاخ‌نشین [քախնեշին] 1) պալատաբնակ, 2) թագավոր, 3) իշխան։

کاد [քադ] և درخت‌کاد [դերա̈խթե քադ] ակացիա։

کادر [քադր] կադր։

کادو [քադո] նվեր, ընծա։

کاذب [քազեբ] 1) ստախոս, 2) թվացող, կարծեցյալ։

کاذبانه [քազեբանե] ստաբար, կեղծորեն, ստախոսությամբ։

کار [քար] 1) գործ, 2) գործողություն, 3) աշխատանք։

کارا [քարա] 1) ազդեցիկ. գործուն, էֆեկտիվ, 2) արտադրողական, 3) արդյունավետ։

کارابزار [քարա̈բզար] աշխատանքի գործիքներ։

کارآزما [քարազմա] 1) փորձարկող, 2) տե՛ս کارآزموده [քարազմուդե]։

کارآزمودگی [քարազմուդեգի] փորձվածություն, գործիմացություն։

کارآزموده [քարազմուդե] 1) փորձված, գործիմաց, հմուտ, 2) բարձրորակ։

کارآگاه [քարագահ] 1) ոստիկանության գործակալ, խուզարկու, 2) գործին տեղյակ, հմուտ, փորձառու։

کارآمد [քարամա̈դ] 1) հարմար, համապատասխան, պիտանի, 2) ձեռնհաս, գործիմաց, փորձված, հմուտ, 3) ճարպիկ։

کارآموز [քարամուզ] 1) ստաժյոր, պրակտիկանտ, 2) աշակերտ։

کارآموزی [քարամուզի] 1) ստաժյորություն, պրակտիկա, 2) աշակերտություն։

کارائی [քարայի] 1) ազդեցիկություն, գործունություն, էֆեկտիվություն, 2) արդյունավետություն, 3) արտադրողականություն։

کاربر [քարբոր] 1) գործունյա, 2) գործնական, 3) գործիմաց, գործարար։

کاربرد [քարբորդ] 1) կիրառություն, օգտագործում, գործադրում, 2) կիրառելիություն, գործադրելիություն։

کاربری [քարբորի] գործարարություն, գործնականություն։

کاربست [քարբա̈սթ] տե՛ս کاربرد [քարբորդ]։

کاربن [քարբոն] ածխածին։ کاغذ کاربن [քաղա̈զե քարբոն] պատճենահան թուղթ։

کارپخته [քարփոխթե] փորձված, հմուտ։

کارپرداز [քարփա̈րդազ] տնտեսական բաժնի վարիչ, ընդհանուր բաժնի վարիչ, գործերի կառավարիչ։

کارپردازی [քարփա̈րդազի] տնտեսական բաժին, ընդհանուր բաժին։

کارت [քարթ] տոմս, քարտ։ کارت دعوت [քարթե դա̈'վա̈թ] հրավիրատոմս։

کارت‌پستال [քարթփոսթալ] փոստաքարտ։

کارتراشی [քարթա̈րաշի] որևէ գործի կամ զբաղմունքի հորինում՝ ստեղծում։ کارتراشی کردن [քարթա̈րաշի քա̈րդա̈ն] գործ՝ զբաղմունք հորինել՝ ստեղծել։

کارجو(ی) [քարջու(յ)] աշխատանք փնտրող։

کارچاق‌کن [քարչաղքոն] միջնորդ, գործը գլուխ բերող։

کارخانجات [քարխանեջաթ] տե՛ս եզ. کارخانه [քարխանե]։

کارخانه [քարխանե] գործարան։

کارد [քարդ] դանակ։

کاردار [քարդար] 1) դիվանագիտական հավատարմատար, խորհրդական (դեսպանատան), 2) վարչության պետ։ کاردار موقت [քարդարե մովա̈ղղա̈թ] գործերի ժամանակավոր հավատարմատար։

کاردان [քարդան] 1) բանիմաց, գիտակ, 2) փորձված, փորձառու։

کاردانی [քարդանի] ձեռնհասություն, գործիմացություն, փորձվածություն։

کاردتیزکن [քարդթիզքոն] դանակսրիչ, հեսան, սրոց։

کاردزن [քարդզա̈ն] դանակահար։

کاردساز [քարդսազ] դանակագործ։

کا دوست [քարդուսթ] աշխատասեր։

کاردوستی [քարդուսթի] աշխատասիրություն։

کاردیده [քարդիդե] փորձված, ընկած-ելած (մարդ)։

کارراه‌انداز [քարրահա̈նդազ] տե՛ս کارچاق‌کن [քարչաղքոն]։

کارزار [քարզար] 1) ճակատամարտ, կռիվ, 2) ասպարեզ։ میدان کارزار [մեյդանե քարզար] ասպարեզ։

کارساز [քարսազ] 1) գործահարդար, 2) հմուտ։

کارشکن [քարշէքա̈ն] նենգադուլ, խանգարիչ, աշխատանքը խափանող՝ վիժեցնող։

کارشکنی [քարշէքա̈նի] 1) աշխատանքի խափանում՝ խանգարում, 2) խանգարչություն։

کارشناس [քարշէնաս] 1) մասնագետ, 2) փորձագետ, էքսպերտ։

کارشناسی [քարշէնասի] 1) գործիմացություն, 2) փորձագիտություն, էքսպերտիզա։

کارفرما(ی) [քարֆա̈րմա(յ)] գործատու, 2) ձեռնարկու, արդյունաբերող, ձեռնարկության տեր, 3) տնօրեն, կարգադրող։

کارکرد [քարքա̈րդ] 1) արտադրություն, 2) կատարում, 3) արտադրանք, 4) արդյունավետություն, 5) ծախսված աշխատանք, 6) վաստակ, աշխատավարձ, 7) գործում, գործելը։

کارکرده [քարքա̈րդե] 1) գործածված, բանեցրած, մաշված, 2) կոփված, քաջամուխ։

کارکشته [քարքա̈շթե] 1) փորձված, հմուտ, 2) վարպետ, 3) աշխարհ տեսած, ընկած-ելած։

کارکن [քարքոն] 1) աշխատունակ, աշխատասեր, 2) գործունյա, 3) աշխատավոր, 4) գործուն, 5) լուծողական (դեղ)։

کارکنان [քարքոնան] աշխատողներ, աշխատավորներ, աշխատակիցներ։

کارگاه [քարգահ] 1) արհեստանոց, 2) արհեստամաս, 3) գործարանամաս, 4) արվեստանոց, 5) մանածագործական հաստոց։

کارگذار [քարգոզար] 1) ներկայացուցիչ, վստահելի անձ, 2) պաշտոնյա, 3) խնամակալ։

کارگذاری [քարգոզարի] 1) ներկայացուցչություն, գործակալություն (առևտրական, բանկային), 2) վարչություն, 3) հաստատություն։

کارگر [քարգա̈ր] 1) բանվոր, արհեստավոր, 2) գործուն, էֆեկտիվ։ طبقهٔ کارگر [թա̈բա̈ղեյե քարգա̈ր] բանվոր դասակարգ։

کارگردان [քարգա̈րդան] 1) թատերավար, ռեժիսոր, 2) գործադարձու։

کارگری [քարգա̈րի] 1) բանվորություն, 2) բանվորական, 3) էֆեկտ, գործունեություն։ جنبش کارگری [ջոմբեշե քարգա̈րի] բանվորական շարժում։ آن دارو کارگر نشد [ան դարու քարգա̈ր նա̈շոդ] այն դեղը գործունեություն չունեցավ։

کارگریز [քարգորիզ] 1) աշխատանքից խուսափող, 2) դատարկապորտ։

کارگزاری [քարգոզարի] տե՛ս کارگذاری [քարգոզարի]։

کارگزینی [քարգոզինի] կադրերի բաժին։ رئیس کارگزینی [ռա̈իսե քարգոզինի] կադրերի բաժնի վարիչ։

کارگشائی [քարգոշայի] 1) վարկատվություն, փոխատվություն, 2) բարոյին միջնորդություն։

کارمزد [քարմոզդ] աշխատավարձ, գործավարձային վճարում։

کارمزدی [քարմոզդի] գործավարձային աշխատող։

کارمند [քարմա̈նդ] աշխատակից, աշխատող, ծառայող։ کارمند حزبی [քարմա̈նդե հեզբի] կուսակցական աշխատող։

کارناآزمودگی [քարնաազմուդեգի] անփորձություն, չփորձվածություն, փորձի բացակայություն։

کارناآزموده [քարնաազմուդե] անփորձ, չփորձված։

کارنادیدگی [քարնադիդեգի] տե՛ս کارناآزمودگی [քարնաազմուդեգի]։

کارنادیده [քարնադիդե] տե՛ս کارناآزموده [քարնաազմուդե]։

کارنامه [քարնամե] 1) աշակերտի առաջադիմության վկայական, ուսանողի ստուգման գրքույկ, 2) աշխատանքային գրքույկ, 3) ծառայության ցուցակ։

کارناوال [քարնավալ] կարնավալ։

کارنده [քարա̈նդե] 1) սերմնացան, 2) գյուղացի։

کاروان [քարևան] քարավան։

کاروانزن [քարևանզա̈ն] քարավան կողոպտող, ավազակ, ելուզակ։

کاروانسالار [քարևանսալար] քարավանապետ։

کاروانسرا [քարևանսա̈րա] 1) իջևան, պանդոկ, 2) քարվանսարա, քարավանատուն։

کاروبار [քարոբար] 1) գործեր, 2) գործերի վիճակը։

کارورز [քարվա̈րզ] պրակտիկանտ, ստաժյոր։

کارورزی [քարվա̈րզի] պրակտիկա, ստաժավորում։

کاری [քարի] 1) գործունյա, գործարար, 2) գործուն, 3) եռանդուն։

کاریابی [քարյաբի] աշխատանքի որոնում։ بنگاه کاریابی [բոնգահե քարյաբի] աշխատանքի բյուրո։

کاریز [քարիզ] ստորերկրյա ջրանցք, ջրմուղ։

کاریکاتور [քարիքաթուր] ծաղրանկար։

کاریکاتوریست [քարիքաթուրիսթ] ծաղրանկարիչ։

کاسب [քասեբ] 1) խանութպան, մանր առևտրական, մանրավաճառ, 2) կարիքավոր, չունևոր։ Հոգ. کسبه [քա̈սա̈բե]։

کاسبرگ [քասբա̈րգ] բուս. ծաղկաբաժակ։

کاسبکار [քասեբքար] 1) կարիքավոր, չունևոր, 2) տե՛ս کاسب [քասեբ], նշան. 1։

کاسبی [քասեբի] մանր առևտուր, մանրավաճառություն։

کاست [քասթ] 1) պակասում, նվազում, 2) կորուստ, վնաս։

کاستن [քասթա̈ն] 1) պակասեցնել, նվազեցնել, 2) պակասել, նվազել։

کاستنی [քասթա̈նի] 1) պակասեցման ենթակա, 2) նվազող, պակասող։

کاسته [քասթե] քչացրած, պակասեցրած։

کاسد [քասեդ] 1) երկար մնացած՝ լճացած, 2) չվաճառվող (ապրանք), 3) անորակ, անպետք։

کاسر [քասեր] կոտրող, ջարդող։

کاسنی [քասնի] բուս. եղերդ։

کاسه [քասե] 1) բաժակ, թաս, 2) ապուրաման, սկահ, պնակ։ کاسهٔ چشم [քասեյե չեշմ] ակնակապիճ։ کاسهٔ سر [քասեյե սա̈ր] գանգ։ کاسهٔ زانو [քասեյե զանու] ծնկոսկր։

کاسه‌گر [քասեգա̈ր] կճճագործ, խեցեգործ, բրուտ։

کاسه‌گری [քասեգա̈րի] բրուտագործություն։

کاسه‌لیس [քասելիս] 1) պնակալեզ, 2) քծնող։

کاسه‌لیسی [քասելիսի] 1) պնակալեզություն, 2) քծնանք։

کاسه‌یکی [քասեյեքի] սեղանակից, հացակից, ճաշակից։

کاش [քաշ] երանի։

کاشانه [քաշանե] 1) տուն, կացարան, բնակարան, 2) բույն։

کاشت [քաշթ] ցանք, սերմանում, տնկում (բույսերի)։

کاشتن [քաշթա̈ն] ցանել, սերմանել, տնկել (բույսեր)։

کاشتنی [քաշթա̈նի] ցանելու՝ տնկելու պիտանի։

کاشت‌وبرداشت [քաշթոբա̈րդաշթ] ցանք ու հունձ։

کاشته [քաշթե] ցանած, տնկած։

کاشح [քաշեհ] գաղտնի թշնամի՝ անբարյացակամ։

کاشف [քաշեֆ] հայտնաբերող, հայտնագործող, գյուտարար։

کاشف‌الاسرار [քաշեֆոլա̈սրար] գաղտնիքներ հայտնագործող՝ կանխատեսող։

کاشکل [քաշքոլ] կաշնե, վզկապ, շարֆ, շալ։

کاشکه [քաշքե] և کاشکی [քաշքի] տե՛ս کاش [քաշ]։

کاشه [քաշե] գեղապատիճ։

کاشی [քաշի] հախճաղյուս, հախճասալ, ջնարակված աղյուս։

کاشی‌ساز [քաշիսազ] հախճաղյուս՝ հախճասալ պատրաստող վարպետ, ջնարակագործ։

کاشی‌کار [քաշիքար] ջնարակված աղյուսով՝ հախճասալով երեսպատող վարպետ։

کاشی‌کاری [քաշիքարի] ջնարակված աղյուսով՝ հախճաղյուսով երեսպատում։

کاظم [քազեմ] 1) զուսպ, իրեն զսպող, հանգիստ, 2) լռակյաց, լռասեր, 3) արաբ. անձն. Քազեմ։

کاغذ [քաղա̈զ] 1) թուղթ, 2) նամակ, 3) փասատթուղթ։ کاغذ تحریر [քաղա̈զ թա̈հրիր] գըրելու թուղթ։ کاغذ نوشتن [քաղա̈զ նևվեշթա̈ն] նամակ գրել։ کاغذ قیمتی [քաղա̈զե ղեյմա̈թի] արժեթուղթ։

کاغذبازی [քաղա̈զբազի] թղթաբանություն, գրագրամոլություն։

کاغذبر [քաղա̈զբոր] թերթահատ (դանակ), կտրիչ, թղթադանակ։

کاغذبری [քաղա̈զբորի] թերթահատում, թղթահատում։ ماشین کاغذبری [մաշինե քաղա̈զբորի] կտրիչ՝ թղթահատ մեքենա։

کاغذپاره [քաղա̈զփարե] թղթի կտոր։

کاغذپرانی [քաղա̈զփա̈րանի] կլյաուզնիկություն, խարդավանություն։ کاغذپرانی کردن [քաղա̈զփա̈րանի քա̈րդա̈ն] զբաղվել զրպարտությամբ՝ կլյաուզնիկությամբ, զրպարտչական նամակներ գրել։

کاغذپیچ [քաղա̈զփիչ] թղթի մեջ փաթաթված։ کاغذپیچ کردن [քաղա̈զփիչ քա̈րդա̈ն] նամակներով՝ գրություններով ծանրաբեռնել։

کاغذسازی [քաղա̈զսազի] թղթի արտադրություն։ کارخانهٔ کاغذسازی [քարխանեյե քաղա̈զսազի] թղթի գործարան։

کاغذسیگار [քաղա̈զսիգար] ծխախոտի թուղթ։

کاغذفروش [քաղա̈զֆորուշ] թղթավաճառ։

کاغذگیر [քաղա̈զգիր] պնդիչ, սեղմիչ։

کاغذی [քաղա̈զի] թղթե։

کاغذین [քաղա̈զին] տե՛ս کاغذی [քաղա̈զի]։

کاف [քաֆ] ճեղք, խոռոչ։

کافتن [քաֆթա̈ն] 1) ճեղքել, պատռել, 2) փորել, 3) հետախուզել։

کافر [քաֆա̈ր] աստվածուրաց, անհավատ։ Հոգ. کفار [քոֆֆար]։

کافرنعمت [քաֆա̈րնե՛մա̈թ] ապերախտ, երախտամոռ։

کافرنعمتی [քաֆա̈րնե՛մա̈թի] ապերախտություն, երախտամոռություն։

کافری [քաֆա̈րի] անհավատություն, անաստվածություն, աստվածուրացություն։

کافل [քաֆել] 1) երաշխավոր, 2) հոգաբարձու, խնամակալ։

کافور [քաֆուր] քաֆուր, կամֆորա։

کافه [քաֆե] սրճարան, կաֆե։

کافّه [քաֆֆե] ամբողջ, համայն։ کافّهٔ انام [քաֆֆեյե ա̈նամ] համայն՝ ամբողջ մարդկային ցեղը։

کافه‌رستوران [քաֆեռեսթուրան] կաֆե-ռեստորան։

کافه‌قنادی [քաֆեղա̈ննադի] կաֆե-հրուշակարան։

کافی [քաֆի] բավական, բավ, հերիք, բավարար։

کاکائو [քաքաու] կակաո։

کاکل [քաքոլ] մազի փունջ, խոպոպ, փուփուլ։

کاکلدار [քաքոլդար] տե՛ս کاکلی [քաքոլի]։

کاکلی [քաքոլի] խոպոպավոր, փուփուլավոր, ցցունավոր։

کال [քալ] 1) խակ, անհաս, 2) խակ պտուղ։

کالا [քալա] ապրանք։ کالاهای کثیرالمصرف [քալահայե քա̈սիրօլմա̈սրա̈ֆ] լայն սպառման ապրանքներ։

کالاشناس [քալաշենաս] ապրանքագետ։

کالاشناسی [քալաշենասի] ապրանքագիտություն։

کالباس [քալբաս] երշիկ։

کالباس‌فروشی [քալբասֆորուշի] երշիկավաճառի խանութ։

کالبد [քալբոդ] 1) մարմին, 2) իրան, 3) դիակ, 4) կաղապար։

کالبدشکاف [քալբոդշեքաֆ] դիահատ, դիահերձ։

کالبدشناس [քալբոդշենաս] անատոմ, կազմախոս։

کالبدشناسی [քալբոդշենասի] անատոմիա, կազմախոսություն։

کالخوز [քալխոզ] կոլխոզ։

کالخوزچی [քալխոզչի] տե՛ս کالخوزی [քալխոզի]։

کالخوزی [քալխոզի] 1) կոլտնտեսական, 2) կոլտնտեսային։

کالری [քալորի] կալորիա։

کالسکه [քալեսքե] կառք։

کالسکه‌چی [քալեսքեչի] կառապան։

کالش [քալոշ] կրկնակոշիկ։

کالنجه [քալենջե] տատրակ, վայրի աղավնի։

کالی [քալի] խակություն։

کالیبر [քալիբր] տրամաչափ, կալիբր։ کالیبر بزرگ [քալիբրե բոզորգ] մեծ տրամաչափի։

کام [քամ] I 1) կամք, ցանկություն, 2) նպատակ։

کام [քամ] II 1) քիմք, 2) բերան, 3) բերանի խոռոչ։

کامباین [քամբայն] կոմբայն։

کامبخش [քամբա̈խշ] 1) իղձերն իրականացնող՝ բավարարող, 2) մեծահոգի, 3) արակ. անձն. Քամբախշ։

کامبخشی [քամբա̈խշի] 1) իղձերի իրականացում, 2) մեծահոգություն։

کامبین [քամբին] տե՛ս کامران [քամրան]։

کامجو(ی) [քամջու(յ)] 1) երջանկություն որոնող, 2) ցանկասեր, վայելք որոնող, հեշտասեր։

کامجوئی [քամջույի] 1) երջանկության որոնում, 2) ցանկասիրություն։

کامران [քամրան] 1) երջանիկ, բարեբախտ, 2) հաջողակ, 3) գոհունակ։

کامرانی [քամրանի] 1) հաջողություն, բարեբախտություն, 2) երջանկություն։

کامروا [քամրա̈վա] տե՛ս کامران [քամրան]։

کامروائی [քամրա̈վայի] տե՛ս کامرانی [քամրանի]։

کامسامول [քամսամոլ] 1) կոմերիտական, 2) կոմերիտմիություն։

کامطبع [քամթա̈բ՛] 1) ագահ, աչքածակ, 2) նախանձոտ, նախանձ։

کامکار [քամքար] տե՛ս کامران [քամրան]։

کامل [քամել] 1) կատարյալ, անթերի, 2) լրիվ, սպառիչ։

کاملا [քամելա̈ն] կատարելապես, ամբողջովին, լրիվին, ամբողջապես։

کامل‌الحقوق [քամելօլհողուղ] լիիրավ։

کامل‌العیار [քամելօլա̈յար] 1) լիարժեք, 2) իսկական, 3) բարձր հարգանիշանոց (ազնիվ մետաղի մասին)։

کامل‌عیار [քամելա̈յար] տե՛ս کامل‌العیار [քամելօլա̈յար]։

کاملیت [քամելիյյա̈թ] կատարելություն։

کامناکام [քամնաքամ] կամա-ակամա։

کاموناکام [քամոնաքամ] տե՛ս کامناکام [քամնաքամ]։

کاموناکامی [քամոնաքամի] կյանքի ելևէջներ, ճակատագրի անակնկալներ, հաջողություններ ու անհաջողություններ։

کامیاب [քամյաբ] հաջողակ, բախտավոր, բարեբաստ, գոհունակ։

کامیابی [քամյաբի] բախտավորություն, հաջողություն։

کامیون [քամյուն] բեռնատար մեքենա։ کامیون‌کمپرسی [քամյունե քոմփրեսի] ինքնաբեռնաթափ ավտոմեքենա։

کان [քան] հանք։ کان‌سنگ [քանե սա̈նգ] քարի հանք։ کان‌نمک [քանե նա̈մա̈ք] աղի հանք։

کاناپه [քանափե] բազմոց, կանապե, դիվան։

کانال [քանալ] ջրանցք։ کانال آبیاری [քանալե աբյարի] ոռոգման ջրանցք։

کاندید [քանդիդ] և کاندیدا [քանդիդա] թեկնածու, թեկնածություն։

کان‌شناس [քանշենաս] հանքաբան, հանքագետ։

کان‌شناسی [քանշենասի] հանքագիտություն։

کان‌لم‌یکن [քա̈ա̈նլա̈մյա̈քոն] գոյություն չունեցող, իբր ընդհանրապես տեղի չունեցած։

کانون [քանուն] I 1) կենտրոն, 2) օջախ, 3) կիզակետ, 4) ակումբ։ کانون زلزله [քանունե զելզելե] վերնակենտրոն, էպիցենտր (երկրաշարժի)։ کانون مدنیت [քանունե մա̈դա̈նիյյա̈թ] քաղաքակրթության օջախ։

کانون [քանուն] II կանոն, օրենք, կանոնադրություն։

کانونی [քանունի] ֆիզ. կիզակետային։ فاصلهٔ کانونی [ֆասելեյե քանունի] կիզակետային տարածություն։

کانی [քանի] հանքային։ آب کانی [աբե քանի] հանքային ջուր։

کاوش [քավեշ] 1) պեղում, 2) հետախուզություն։ کاوش کردن [քավեշ քա̈րդա̈ն] 1) պեղել, 2) հետախուզել։

کاونده [քավա̈նդե] 1) պեղող, փորող, 2) հետազոտող։

کاویدن [քավիդա̈ն] 1) պեղել, փորել, 2) քննել, հետազոտել։

کاه [քահ] հարդ, ղարման։ پرکاه [փա̈րե քահ] ծղոտացողուն։

کاهبان [քահբան] հարդանոցի պահապան, կալապան։

کاهدان [քահդան] հարդանոց, ղարմանանոց, խոտանոց, մարագ։

کاهدودی [քահդուդի] մուգ դեղին, բաց շագանակագույն։

کاهش [քահեշ] պակասում, կրճատում, նվազում։ کاهش تشنجات [քահեշե թա̈շա̈նոջաթ] լարվածության թուլացում։

کاهفروش [քահֆորուշ] հարդավաճառ, ղարմանավաճառ։

کاهکشان [քահքեշան] տե՛ս کهکشان [քա̈հքեշան]։

کاهگل [քահգել] ղարմանախառն կավ։

کاهگل مالی [քահգելմալի] ղարմանախառն կավով ծեփում։

کاهگلی [քահգելի] ղարմանախառն կավով ծեփած։

کاهل [քահել] 1) ծույլ, անփույթ, անհոգ, 2) դանդաղկոտ, ալարկոտ։

کاهلانه [քահելանե] 1) ծուլաբար, 2) դանդաղաբար։

کاهلی [քահելի] 1) ծուլություն, անհոգություն, 2) ալարկոտություն, դանդաղկոտություն, անբանություն։

کاهن [քահեն] քուրմ։ Հոգ. کهنه [քա̈հա̈նե]։

کاهو [քահու] բուս. հազար, սալաթ։

کائن [քաէն] ստեղծված, արարված։

کائنات [քաէնաթ] և کاینات [քայենաթ] տիեզերք։

کائوچو [քաուչու] և کائوچوک [քաուչուք] կաուչուկ։

کائوچوکی [քաուչուքի] և کائوچوئی [քաուչույի] կաուչուկե։

کباب [քա̈բաբ] 1) քաբաբ, 2) խորոված։

کباب پزی [քա̈բա̈բփա̈զի] խորովածանոց։

کباب خانه [քա̈բաբխանե] տե՛ս کباب پزی [քա̈բաբփա̈զի]։

کباده [քա̈բբադե] իրանական ազգային մարմնամարզական պիտույք։

کبال [քա̈բալ] պարան, ճոպան (արմավենիներից)։

کبد [քա̈բեդ] լյարդ։ امراض کبد [ա̈մրազե քա̈բեդ] լյարդի հիվանդություններ։

کبر [քեբր] գոռոզություն, հպարտություն։

کبره [քա̈բա̈րե] 1) կեղ, կեղանք, կլեպ, չորուկ, պալար, խիլ, 2) կոշտուկ։

کبری [քոբրա] մեծ, ավելի մեծ։

کبریا [քեբրիյա] 1) մեծություն, շքեղություն, 2) հպարտություն, 3) կրոն. մեծն աստված։

کبریت [քեբրիթ] լուցկի։

کبریت ساز [քեբրիթսազ] լուցկի սարքող։

کبریت سازی [քեբրիթսազի] 1) լուցկեգործություն, 2) լուցկեգործական։ کارخانهٔ کبریت سازی [քարխանեյե քեբրիթսազի] լուցկու գործարան։

کبریتی [քեբրիթի] մակաշերտավոր (գործվածք, կտոր)։ مخمل کبریتی [մա̈խմա̈լե քեբրիթի] վելվետ (կտոր)։

کبک [քա̈բք] կաքավ։

کبکبه [քա̈բքա̈բե] 1) ճոխություն, շքեղություն, 2) խառնախումբ։

کبک خرام [քա̈բքխա̈րամ] կաքավաքայլ։

کبک انجیر [քա̈բքա̈նջիր] կենդ. անտառակաքավ։

کبوتر [քա̈բութա̈ր] աղավնի։ کبوتر صلح [քա̈բութա̈րե սոլհ] խաղաղության աղավնի։ کبوتر نامه بر [քա̈բութա̈րե նամեբա̈ր] և کبوتر قاصد [քա̈բութա̈րե ղասեդ] փոստային աղավնի։ کبوتر دوبرجی [քա̈բութա̈րե դոբորջի] 1) երկու աշտարակի աղավնի, 2) փխբ. հեղհեղուկ՝ բնավորության տեր (մարդ)։

کبوترباز [քա̈բութա̈րբազ] աղավնապահ։

کبوترپران [քա̈բութա̈րփա̈րան] տե՛ս کبوترباز [քա̈բութա̈րբազ]։

کبوترخانه [քա̈բութա̈րխանե] աղավնատուն։

کبود [քա̈բուդ] 1) կապույտ, երկնագույն, 2) մանուշակագույն։

کبودچشم [քա̈բուդչեշմ] կապուտաչյա, խամակն։

کبوده [քա̈բուդե] բարդենի։

کبودی [քա̈բուդի] կապտություն։

کبی [քա̈բբի] կապիկ (սովորաբար՝ սև)։

کبیر [քա̈բիր] մեծ։ انقلاب کبیر سوسیالیستی [էնղելաբե քա̈բիրե սոսիալիսթի] Սոցիալիստական մեծ հեղափոխություն։ پطر کبیر [փեթրե քա̈բիր] Պետրոս Մեծ։ داریوش کبیر [դարյուշե քա̈բիր] Դարեհ Մեծ։

کبیره [քա̈բիրե] մահացու՝ անքավելի մեղք։

کبیسه [քա̈բիսե] նահանջային։ سال کبیسه [սալե քա̈բիսե] նահանջ տարի։

کپر [քա̈փա̈ր] խրճիթ, տնակ, քոլիկ, հյուղակ։

کپراتیف [քոփերաթիֆ] և کپراتیو [քոփերաթիվ] կոոպերատիվ։

کپراسیون [քոփերասիյոն] 1) կոոպերացիա, 2) համագործություն։

کپوک [քա̈փուք] տե՛ս کپک [քա̈փա̈ք]։

کپسول [քա̈փսուլ] պատիճ, կապսուլ։

کپک [քա̈փա̈ք] բորբոս։

کپک [քոփեք] կոպեկ։

کپک زدگی [քա̈փա̈քզա̈դեգի] բորբոսնում, բորբոսակալում։

کپک زده [քա̈փա̈քզա̈դե] բորբոսնած։

کپل [քա̈փա̈լ] 1) գավակ (ձիու), 2) հետույք, հետանթուշ։

کپل [քոփոլ] հաստ ու կարճ, գեր ու կարճահասակ։

کپه [քա̈փփե] 1) մեծ գամբյուղ, 2) կշեռքի նժար։

کپه [քոփփե] կույտ, դեզ, շեղջ։

کپی رایت [քոփիրայթ] հեղինակային իրավունք։

کپیه [քոփյե] 1) պատճեն, կրկնօրինակ՝ 2) պատճենահան։ کاغذ کپیه [քաղա̈զե քոփյե] պատճենահան թուղթ։ مداد کپیه [մեդադե քոփյե] քիմիական մատիտ։

کت [քոթ] բաճկոն։

کتاب [քեթաբ] գիրք։ Հոգ. کتب [քոթոբ]։ کتاب درسی [քեթաբե դա̈րսի] դասագիրք։ کتاب لغت [քեթաբե լողա̈թ] բառարան։ کتاب مقدس [քեթաբե մողա̈դդա̈ս] Սուրբ Գիրք։

کتابت [քեթաբա̈թ] գրություն, գիր։ طرز کتابت [թա̈րզե քեթաբա̈թ] գրելաձև։ کتابت کردن [քեթաբա̈թ քա̈րդա̈ն] գրել։

کتابچه [քեթաբչե] 1) տետր, 2) ծոցատետր։ کتابچهٔ بغلی [քեթաբչեյե բա̈ղա̈լի] ծոցատետր։

کتابخانه [քեթաբխանե] գրադարան։ کتابخانهٔ عمومی [քեթաբխանեյե օմումի] հանրային գրադարան։

کتابخوان [քեթաբխան] գրքասեր։

کتابدار [քեթաբդար] գրադարանավար։

کتابداری [քեթաբդարի] գրադարանավարություն։

کتاب دوست [քեթաբդուսթ] գրքասեր, գրքամոլ, մատենասեր։

کتاب دوستی [քեթաբդուսթի] գրքասիրություն, գրքամոլություն, մատենասիրություն։

کتاب شناس [քեթաբշենաս] գրքագետ, մատենագետ, բիբլիոգրաֆ։

کتاب شناسی [քեթաբշենասի] մատենագիտություն, բիբլիոգրաֆիա։

کتاب فروش [քեթաբֆորուշ] գրքավաճառ, գրավաճառ։

کتاب فروشی [քեթաբֆորուշի] 1) գրավաճառություն, 2) գրավաճառի խանութ։

کتاب کهنه فروش [քեթաբքոհնեֆորուշ] հնագրավաճառ, բուկինիստ։

کتاب نامه [քեթաբնամե] մատենագիտություն։

کتابی [քեթաբի] գրքային։

کتان [քա̈թան] վուշ։ روغن کتان [ռողա̈նե քա̈թան] կտավատի ձեթ։ پارچهٔ کتان [փարչեյե քա̈թան] կտավ, քաթան։

كتان‌كار [քա̈թանքար] գյուղատնտ. վշաբույծ։

كتان‌كارى [քա̈թանքարի] գյուղատնտ. վշաբուծություն։

كتانى [քա̈թանի] 1) կտավե, քաթանե, 2) վուշե, վշյա։

كتب [քոթոբ] գրքեր։ եզ. كتاب [քեթաբ]։

كتباً [քա̈թբա̈ն] գրավոր, գրավոր կերպով։

كتباً وشفاهاً [քա̈թբա̈ն վա̈ շա̈ֆահա̈ն] գրավոր և բանավոր։

كت‌بسته [քա̈թբա̈սթե] ձեռքերը կապ՝ հետևից կապված։

كتبى [քա̈թբի] գրավոր։ امتحان كتبى [էմթեհանե քա̈թբի] գրավոր քննություն։

كتخدا [քա̈թխոդա] տե՛ս كدخدا [քա̈դխոդա]։

كتره‌اى [քա̈թրեի] չմտածված, անլուրջ, անկշռադատ։

كت‌شلوار [քոթշա̈լվար] զգեստ, կոստյում։

كت‌شلوارى [քոթշա̈լվարի] 1) զգեստային (կտոր), կոստյումային, 2) հնամաշ շորեր վաճառող, հնավաճառ։

كتف [քա̈թֆ] 1) ուս, 2) անատ. ուսոսկր։

كتك [քոթա̈ք] ծեծ։ كتك خوردن [քոթա̈ք խորդա̈ն] ծեծ ուտել։ كتك زدن [քոթա̈ք զա̈դա̈ն] ծեծել։

كتك‌خورده [քոթա̈քխորդե] ծեծ կերած, ծեծված։

كتك‌كارى [քոթա̈քքարի] ծեծկռտոց։ كتك‌كارى كردن [քոթա̈քքարի քա̈րդա̈ն] ծեծկռտվել։

كتمان [քեթմա̈ն] թաքուստ, թաքուցում։ كتمان سر [քեթմանե սերր] գաղտնապահություն։ كتمان شدن [քեթմա̈ն շոդա̈ն] 1) թաքնվել, 2) գաղտնիք մնալ։

كت‌ودامن [քոթոդամա̈ն] զգեստ (կանացի), կոստյում՝ բաճկոն և շրջազգեստ։

كت‌وكلفت [քա̈թոքոլոֆթ] 1) կարճ ու հաստ, 2) թիկնավետ, ամրակազմ։

كت‌وكول [քա̈թոքուլ] 1) ուսեր, 2) մեջք։

كتيبه [գա̈թիբե] արձանագրություն ժայռի վրա։

كتيبه‌شناس [քա̈թիբեշենաս] արձանագրագետ, վիմարձանագրագետ։

كتيبه‌شناسى [քա̈թիբեշենասի] արձանագրագիտություն, էպիգրաֆիկա։

كتير [քա̈թիր] 1) աղուտ, 2) միրաժ, օդատեսիլ։

كتيرا [քա̈թիրա] խեժ, դեղնախեժ, գումիգուտ։

كثافات [քեսաֆաթ] տե՛ս եզ. كثافت [քեսաֆա̈թ]։

كثافت [քեսաֆա̈թ] 1) կեղտոտություն, անմաքրություն, 2) կեղտ։

كثافت‌بازى [քեսաֆա̈թբազի] 1) կեղտոտություն, 2) կեղտոտ միջոցների և մեթոդների կիրառում։ كثافت‌بازى كردن [քեսաֆա̈թբազի քա̈րդա̈ն] կեղտոտություն անել, կեղտոտ միջոցներով՝ մեթոդներով գործել։

كثرت [քեսրա̈թ, քա̈սրա̈թ] 1) շատություն, առատություն, 2) մեծ թիվ՝ քանակություն։

كثير [քա̈սիր] 1) բազմաթիվ, շատ, բազում, 2) առատ։

كثيرالاستعمال [քա̈սիրօլէսթե'մալ] լայն սպառում ունեցող։

كثيرالاضلاع [քա̈սիրօլա̈զլա] 1) բազմանկյուն, 2) բազմանկյունի։

كثيرالاولاد [քա̈սիրօլօուլադ] բազմազավակ։

كثيرالعده [քա̈սիրօլէդդե] 1) բազմաթիվ, 2) բազմամարդ։

كثيرالعيال [քա̈սիրօլա̈յալ] 1) բազմակին, 2) ընտանիքով ծանրաբեռնված։

كثيرالمصرف [քա̈սիրօլմա̈սրա̈ֆ] տե՛ս كثيرالاستعمال [քա̈սիրօլէսթե'մալ], كالاهاى كثيرالمصرف [քալահայե քա̈սիրօլմա̈սրա̈ֆ] լայն սպառման ապրանքներ։

كثيرالملت [քա̈սիրօլմելլա̈թ] բազմազգ։

كثيرالمله [քա̈սիրօլմելլե] տե՛ս كثيرالملت [քա̈սիրօլմելլա̈թ]։

كثيرالوقوع [քա̈սիրօլվողու'] հաճախադեպ։

كثيف [քա̈սիֆ] 1) կեղտոտ, 2) անմաքուր, 3) զզվելի, նողկալի, 3) հեղձուկ։

كثيفى [քա̈սիֆի] 1) աղտոտվածություն, կեղտոտվածություն, կեղտոտություն, 2) անմաքրություն, 3) հեղձուկություն (օդի)։

كج [քա̈ջ] ծուռ, կոր, թեք։

كجا [քոջա] որտե՞ղ, ո՞ւր։

كج‌اندام [քա̈ջա̈նդամ] 1) կուզած, կզված, 2) ծռված։

كج‌انديش [քա̈ջա̈նդիշ] 1) անբարյացակամ, 2) չարախինդ, 3) չարանենգ։

كج‌انديشى [քա̈ջա̈նդիշի] 1) անբարյացակամություն, 2) չարախնդություն, 3) չարանենգություն։

كجاوه [քա̈ջավե] պատգարակ։

كجائى [քոջայի] բնիկ որտեղացի՞։ شما كجائى هستيد [շոմա քոջայի հա̈սթիդ] դուք բնիկ որտեղացի՞ եք։

كج‌باز [քա̈ջբազ] 1) խարդախ (խաղի մեջ), 2) անազնիվ, անբարեխիղճ։

كج‌بحث [քա̈ջբա̈հս] անտրամաբան դատողություններ անող։

كج‌بخت [քա̈ջբա̈խթ] անբախտ, ձախորդակ։

كج‌بين [քա̈ջբին] շիլ։

كج‌پا [քա̈ջփա] ծուռոտն։

كج‌پيمان [քա̈ջփեյմա̈ն] ուխտադրուժ։

كج‌پيمانى [քա̈ջփեյմա̈նի] ուխտադրժություն։

كج‌تاب [քա̈ջթաբ] 1) կամակոր, քմահաճ, 2) տե՛ս كج‌رفتار [քա̈ջրա̈ֆթար]։

كج‌حساب [քա̈ջհեսաբ] տե՛ս كج‌معامله [քա̈ջմոամելե]։

كج‌خلق [քա̈ջխոլղ] 1) ժանտաբնույթ, 2) վատ բնավորության տեր, 3) դյուրագրգիռ, զայրացկոտ։

كج‌خلقى [քա̈ջխոլղի] 1) վատ բնավորություն, կռվանություն, 2) դյուրագրգռություն։

كج‌خيال [քա̈ջխիյալ] տե՛ս كج‌انديش [քա̈ջա̈նդիշ]։

كج‌خيالى [քա̈ջխիյալի] տե՛ս كج‌انديشى [քա̈ջա̈նդիշի]։

كج‌دار مريز [քա̈ջդարմա̈րիզ] և كج‌دار ومريز [քա̈ջդարոմա̈րիզ] չափավոր, զգույշ։

كج‌دست [քա̈ջդա̈սթ] ձեռքը անմաքուր՝ գողաբարո։

كج‌دل [քա̈ջդել] տե՛ս كج‌انديش [քա̈ջա̈նդիշ]։

كج‌دم [քա̈ջդոմ] տե՛ս كژدم [քա̈ժդոմ]։

كج‌دنده [քա̈ջդա̈նդե] 1) խորամանկ, 2) հետին մտքերով, 3) իր բանն իմացող, 4) տե՛ս كج‌تاب [քա̈ջթաբ]։

كج‌راه [քա̈ջրահ] 1) մոլորված, 2) ճշմարիտ ուղուց շեղված։

كج‌راهى [քա̈ջրահի] 1) մոլորվածություն, 2) շեղում ճիշտ ուղուց։

كج‌رفتار [քա̈ջրա̈ֆթար] 1) վատ վարվող, 2) անբարոյական, անառակ, 3) կեղծոգի, նենգավոր։

كج‌سليقه [քա̈ջսա̈լիղե] անճաշակ։

كج‌طالع [քա̈ջթալե'] դժբախտ, անհաջողակ։

كج‌طالعى [քա̈ջթալե'ի] անբախտություն, անհաջողություն։

كج‌طبع [քա̈ջթա̈բ'] տե՛ս كج‌خلق [քա̈ջխոլղ]։

كج‌طبعى [քա̈ջթա̈բ'ի] տե՛ս كج‌خلقى [քա̈ջխոլղի]։

كج‌فهم [քա̈ջֆա̈հմ] ամեն ինչ խեղաթյուրված՝ հակառակը հասկացող։

كجكى [քա̈ջա̈քի] 1) ծուռ կերպով, ծռորեն, 2) ծուռ։ كجكى نگاه كردن [քա̈ջա̈քի նեգահ քա̈րդա̈ն] ծուռ նայել։

كج‌مزاج [քա̈ջմեզաջ] տե՛ս كج‌خلق [քա̈ջխոլղ]։

كج‌معامله [քա̈ջմոամելե] 1) անազնիվ (առևտրի մեջ), 2) խարդախ։

كج‌نهاد [քա̈ջնեհադ] չար, չարաբարո, չարաբնույթ։

كج‌وكوله [քա̈ջոքուլե] ծուռ-մուռ։

كجى [քա̈ջի] ծռություն, շեղություն։

كچل [քա̈չա̈լ] 1) քոսոտ, 2) թեփակալված, 3) ճաղատ, քաչալ։

كحال [քա̈հհալ] ակնաբույժ։

كدام [քոդամ] ո՞ր։

كدامى [քոդամի] ո՞ր մեկը։

كدامين [քոդամին] տե՛ս كدامى [քոդամի]։

كدبانو [քա̈դբանու] տիկին, տանտիկին։

كدخدا [քա̈դխոդա] գյուղապետ, գյուղի ավագ։

كدر [քա̈դա̈ր, քեդեր] 1) պղտոր, 2) խավար, 3) դառնացած, տրտմած, վրդովված, նեղացած, խռոված, 4) մռայլ։

كدرى [քեդերի] տե՛ս كدورت [քոդուրա̈թ]։

کدو [քա̈դու] դդում։

کدورت [քուդուրա̈թ] 1) վիրավորանք, վըրդովմունք, սրտնեղում, դառնություն, 2) պըղտորություն, անփայլություն, աղտոտություն։

کدورت‌آمیز [քուդուրա̈թամիզ] վրդովեցուցիչ, վշտացուցիչ, վշտացնող։

کدورت‌انگیز [քուդուրա̈թա̈նգիզ] վիրավորիչ, դառնացնող, հուզիչ։

کدوئی [քա̈դույի] դդմաձև, դդմանման։

کذاب [քա̈զզաբ] ստախոս, խաբեբա։

کذائی [քա̈զայի] տխրահոչակ։

کذب [քա̈զբ] սուտ, մտացածին բան։

کر [քա̈ր] խուլ։ کر مادرزاد [քա̈րե մադա̈րզադ] բնածին խուլ։

کر [քոր] երգչախումբ։

کرات [քա̈րրաթ] շատ անգամներ։ Եզ. کره [քա̈րրե] کرات ومرات [քա̈րրաթ վա̈ մա̈րրաթ] հաճախակի։

کراراً [քա̈րարա̈ն] բազմիցս, հաճախակի։

کراشیدن [քա̈րաշիդա̈ն] հուզվել, վրդովվել, վշտանալ։

کراکش [քերաքեշ] գրաստատեր, գրաստապան։

کرام [քերամ] ազնվաբարո՝ մեծահոգի մարդիկ։

کرامت [քա̈րամա̈թ, քերամա̈թ] 1) առատաձեռնություն, 2) վեհանձնություն, մեծահոգություն, 3) կրոն. հրաշք, հրաշագործություն։

کران [քա̈րան] տե՛ս کرانه [քա̈րանե]։

کرانه [քա̈րանե, քերանե] 1) եզր, սահման, 2) ծայր, 3) ափ։

کرانه‌ای [քա̈րանեի] ափային, ափի, առափնյա։

کراوات [քերավաթ] փողկապ, վզկապ։

کراهت [քա̈րահա̈թ, քերահա̈թ] 1) զզվանք, նողկանք, զարշանք, 2) հակակրանք։

کراهتاً [քա̈րահա̈թա̈ն] զզվանքով, զարշանքով։

کراهت‌انگیز [քա̈րահա̈թա̈նգիզ] զզվելի, նողկալի, զարշելի, զզվանք՝ նողկանք առաջացնող։

کراهت‌آور [քա̈րահա̈թավա̈ր] տե՛ս کراهت انگیز [քա̈րահա̈թա̈նգիզ]։

کراهت‌منظر [քա̈րահա̈թմա̈նզա̈ր] զազրատեսիլ։

کرایه [քերայե] վարձ, վարձագին։ کرایه دادن [քերայե դադա̈ն] 1) վարձով տալ, 2) վարձ տալ։ کرایه کردن [քերայե քա̈րդա̈ն] վարձել։

کرایه‌دهنده [քերայեդա̈հա̈նդե] վարձատու։

کرایه‌نشین [քերայենեշին] վարձակալ, վարձով բնակվող, վարձաբնակ։

کرباس [քա̈րբաս] կերպաս (գործվածք)։

کربلا [քա̈րբա̈լա] Միջագետքում գտնվող մի սրբավայր, ուր նահատակվել է Ալիի որդի Հոսեյնը։

کربلائی [քա̈րբա̈լայի] Քարբալա սրբավայրը այցելած։

کربن [քա̈րբոն] քիմ. ածխածին։

کربه [քորբե] կրպակ։

کرت [քա̈րթ] 1) մարգ, ածու, թումբ, 2) մշակված հողամաս։

کرت‌بندی [քա̈րթբա̈նդի] բաժանումը մարգերի, մարգոտում։

کرجی [քա̈րա̈ջի] նավակ, մակույկ։

کرجی‌بان [քա̈րա̈ջիբան] մակույկավար, նավակավար։

کرچ [քորչ] թուխս։ مرغ کرچ [մորղե քորչ] թխսկան հավ։

کرچک [քա̈րչա̈ք] տզկանեփ։ روغن کرچک [ռուղա̈նե քա̈րչա̈ք] կաստորի, գերչակի, տզկանեփի յուղ՝ ձեթ։

کرخ [քերեխ] անզգա, թմրած, անզգայացած։

کرخت [քերեխթ] տե՛ս کرخ [քերեխ]։

کرختی [քերեխթի] անզգայություն, թմրածություն։

کردار [քերդար] արարք, գործ։

کردگار [քերդեգար] արարիչ։

کردن [քա̈րդա̈ն] 1) անել, կատարել, 2) շինել։

کردنی [քա̈րդա̈նի] 1) կատարելիք, 2) անելիք։

کرده [քա̈րդե] կատարված, արված։

کردی [քորդի] 1) քրդերեն, 2) քրդական։

کرسی [քորսի] I 1) աթոռ, նստարան, 2) ամբիոն, 3) գահ։

کرسی [քորսի] II քուրսի։

کرشمه [քերեշմե] 1) ըթիթ, 2) պչրանք, կոկետություն։

کرفس [քա̈րա̈ֆս] բուս. կարոս։

کرک [քորք] 1) աղվամազ, 2) խավ, 3) բուրդ, 4) բմբուլ։

کرکاس [քա̈րքաս] 1) վարսակ, 2) մոլախոտ։

کرکدار [քորքդար] 1) աղվամազով, 2) խավավոր, 3) բրդոտ։

کرکس [քա̈րքա̈ս] կենդ. անգղ։

کرکننده [քա̈րքոնա̈նդե] խլացնող։

کرکی [քորքի] 1) խավավոր, 2) բրդե, 3) բմբլե։

کرگدن [քա̈րգա̈դա̈ն] ռնգեղջյուր։

کرم [քա̈րա̈մ] 1) մեծահոգություն, վեհանձնություն, 2) բարեսրտություն, 3) առատաձեռնություն, 4) գթասրտություն։

کرم [քերմ] որդ։ کرم ابریشم [քերմե աբրիշա̈մ] շերամ։

کرم‌پیشگی [քա̈րա̈մփիշեգի] 1) մեծահոգություն, ազնվաբարոյություն, 2) առատաձեռնություն։

کرم‌پیشه [քա̈րա̈մփիշե] 1) մեծահոգի, ազնվաբարո, 2) առատաձեռն։

کرم‌خوردگی [քերմխորդեգի] որդնոտություն։

کرم‌خورده [քերմխորդե] որդնոտած, որդնած, որդնակեր։

کرم‌زدگی [քերմզա̈դեգի] տե՛ս کرم‌خوردگی [քերմխորդեգի]։

کرم‌زده [քերմզա̈դե] տե՛ս کرم‌خورده [քերմխորդե]։

کرمک [քերմա̈ք] փոքր որդ, որդնիկ։

کرم‌گستر [քա̈րա̈մգոսթա̈ր] տե՛ս کرم‌پیشه [քա̈րա̈մփիշե]։

کرم‌گستری [քա̈րա̈մգոսթա̈րի] տե՛ս کرم‌پیشگی [քա̈րա̈մփիշեգի]։

کرمل [քերեմլ] Կրեմլ։

کرملن [քերեմլա̈ն] տե՛ս کرمل [քերեմլ]

کرملین [քերեմլին] տե՛ս کرمل [քերեմլ]։

کرم‌مانند [քերմմանա̈նդ] որդանման։

کرمو [քերմու] տե՛ս کرم‌خورده [քերմխորդե]։

کرمینه [քերմինե] թրթուր (միջատների)։

کرنا [քա̈րնա] փող, եղջերափողիկ (երաժըշտական գործիք)։

کرناچی [քա̈րնաչի] փողհար։

کرنازن [քա̈րնազա̈ն] տե՛ս کرناچی [քա̈րնաչի]։

کرنش [քորնեշ] 1) ստորաքարշություն, հաճոյակատարություն, 2) հարգանք։ کرنش کردن [քորնեշ քա̈րդա̈ն] 1) ստորաքարշություն անել, 2) հարգել, հարգանք մատուցել։

کرور [քորուր] 500 հազար։

کروشه [քորոշե] անկյունավոր փակագիծ։

کروگنگ [քա̈րոգոնգ] խուլ ու համր։

کرولال [քա̈րոլալ] տե՛ս کروگنگ [քա̈րոգոնգ]։

کروی [քորա̈վի] գնդաձև, գնդանման, ոլորտային, ոլորտակերպ։

کرویت [քորա̈վիյյա̈թ] գնդաձևություն, ոլորտակերպություն։

کروی‌شکل [քորա̈վիշեքլ] տե՛ս کروی [քորա̈վի]։

کره [քա̈րե] կարագ։ کره مالیدن [քա̈րե մալիդա̈ն] կարագ քսել։

کره [քորե] 1) գունդ, ոլորտ, 2) երկրագունդ։

کره [քորրե] քուռակ։

کرهاً [քա̈րհա̈ն] 1) դժկամաբար, 2) զըզվանքով։

کره‌اسب [քորրեա̈սբ] ձիու քուռակ։

کره‌خر [քորրեխա̈ր] իշու քուռակ, իշուկ։

کره‌خوری [քա̈րեխորի] կարագաման։

کره‌گی [քորրեգի] քուռակություն։

کری [քա̈րի] խլություն։

کریز [քա̈րիզ] տե՛ս کاریز [քարիզ]։

کریسمس [քերիսմա̈ս] Ծնունդ (Քրիստոսի)։

کریم [քա̈րիմ] 1) առատաձեռն, 2) բարերար, 3) վեհանձն, 4) ողորմած։

کریم‌الاصل [քա̈րիմօլա̈սլ] ազնվազարմ։

کریم‌الطبع [քա̈րիմօթթա̈բ՝] 1) ազնվաբարո, 2) մեծահոգի։

کریمانه [քա̈րիմանե] 1) առատաձեռնորեն, 2) վեհանձնորեն, 3) առատաձեռն, 4) վեհանձն, 5) ողորմած, գթասիրտ։

کریمه [քարիմե] տե՛ս کریم [քարիմ]։ احجار کریمه [ահջարե քարիմե] թանկագին քարեր։

کریه [քարիհ] գարշելի, զզվելի, զազրելի։

کریه‌الصوت [քարիհօսսաութ] զազրաձայն։

کریه‌المنظر [քարիհօլմանզար] զազրադեմ, գարշադեմ, գարշատեսիլ։

کزاز [քոզազ] բժշկ. կարկամախտ, տետանուս (հիվանդություն)։

کژدم [քաժդոմ] կարիճ։

کژدم‌زده [քաժդոմզադե] կարիճը կծած՝ խայթած։

کس [քաս] մարդ, անձ, որևէ մեկը։ Հոգ. کسان [քասան]։

کساد [քասադ] 1) անկում, իջնում, նվազում, պակասում (առևտրի), 2) կանգ առած, լճացած (շուկայի և առևտրի մասին), 3) քյասադ, չունևոր։

کسادی [քասադի] քյասադություն, չունևորություն։

کسالت [քեսալաթ, քասալաթ] 1) թուլություն, անհանգստություն, վատ ինքնազգացողություն, 2) հոգնածություն, 3) ջլատություն։

کسالت‌آور [քեսալաթավար] 1) հոգնեցնող, խոնջեցնող, ընկճող, 2) հոգնածություն՝ ջլատություն՝ թուլություն առաջացնող։

کسان [քասան] 1) տե՛ս եզ. کس [քաս], 2) անձինք, 3) հետևորդներ, 4) յուրայիններ։

کسب [քասբ] ձեռքբերում, ստացում, հայթայթում։ کسب کردن [քասբ քարդան] ձեռք բերել, հայթայթել, ստանալ։

کسبه [քասաբե] մանր առևտրականներ, խանութպաններ, արհեստավորներ։ Եզ. کاسب [քասեբ]։

کسر [քասր] 1) մաթ. կոտորակ, 2) պակասում, կրճատում, 3) պակասորդ, 4) նսեմացում։ Հոգ. کسور [քոսուր]։ کسرشأن [քասրե շա՛ն] արժանապատվության վիրավորանք։

کسره [քասրե] «է» ձայնանիշը։

کسری [քասրի] 1) մաթ. կոտորակային, 2) պակասորդ։

کسل [քեսել] 1) հոգնած, թույլ, ջլատված, 2) անհանգիստ, 3) հիվանդ։

کسل‌کننده [քեսելքոնանդե] 1) հոգնեցուցիչ, ձանձրացնող, տաղտկալի, 3) սրտնեղիչ։

کسمه [քասմե] խոպոպ, խոպոպիկ։

کسوت [քեսվաթ] հագուստ, զգեստ։

کسوت‌گری [քեսվաթգարի] թարգմանություն։

کسوف [քոսուֆ] արևի խավարում։

کسوه [քեսվե] տե՛ս کسوت [քեսվաթ]։

کش [քեշ] ռետին (ռետինած եզր կամ ռետինե առաձգական թել)։ کش جوراب [քեշե ջուրաբ] գուլպայի ռետին։

کشاف [քաշշաֆ] 1) հետազոտող, հայտնագործող, գյուտարար, 2) մեկնաբան։

کشاکش [քեշաքեշ] 1) ձախորդություններ, աղետներ, 2) անհաջողություններ, 3) քաշքշուկ, քաշկռտուկ, 4) վեճ, 5) կռիվ։

کشاله [քեշալե] անատ. աճուկ, երանք։

کشاندن [քեշանդան] 1) քաշել տալ, 2) քաշել։

کشان‌کشان [քեշանքեշան] քարշ տալով, քարշելով։

کشاورز [քեշավարզ] 1) հողագործ, շինական, 2) գյուղատնտես։

کشاورزی [քեշավարզի] 1) հողագործություն, գյուղատնտեսություն, 2) գյուղատնտեսական։ نمایشگاه کشاورزی [նեմայեշգահե քեշավարզի] գյուղատնտեսական ցուցահանդես։

کشباف [քեշբաֆ] 1) տրիկոտաժագործ, 2) տրիկոտաժ, տրիկոտաժեղեն։

کشبافی [քեշբաֆի] տրիկոտաժի արտադրություն։

کشت [քեշթ] 1) ցանքս, 2) վար, հերկում, մշակում։ قابل کشت [ղաբելե քեշթ] ցանքի (մշակման) համար պիտանի։ کشت بهاره [քեշթե բահարե] գարնանացան։ کشت کردن [քեշթ քարդան] ցանել, մշակել։

کشتار [քոշթար] 1) մորթում, զենում, 2) սպանդ, կոտորած։ کشتار دسته جمعی [քոշթարե դասթեջամ՛ի] զանգվածային կոտորած, եղեռն։

کشتارگاه [քոշթարգահ] սպանդանոց։

کشتزار [քեշթզար] ցանած՝ մշակված արտ՝ հող։

کشتکار [քեշթքար] տե՛ս کشاورز [քեշավարզ]։

کشتکاری [քեշթքարի] հողագործություն, գյուղատնտեսություն։ Տե՛ս کشاورزی [քեշավարզի]։

کشتگرد [քեշթգարդ] ցանքապտույտ, ցանքաշրջանառություն։

کشتن [քեշթան] տե՛ս کاشتن [քաշթան]։

کشتن [քոշթան] սպանել։

کشتنگاه [քոշթանգահ] կառափնատեղ, կառափնարան։

کشتنی [քեշթանի] ցանելի, մշակելի։

کشتنی [քոշթանի] սպանելի, զոհելի, սպանելու արժանի։

کشت‌وزرع [քեշթոզար՛] վարուցան։

کشت‌وکشتار [քոշթոքոշթար] տե՛ս کشتار [քոշթար]։

کشته [քեշթե] ցանած, վարած։

کشته [քոշթե] սպանված։

کشتی [քաշթի] նավ։

کشتی [քոշթի] ըմբշամարտություն։

کشتیبان [քաշթիբան] նավապետ, նավավար։

کشتیبانی [քաշթիբանի] 1) նավագնացություն, 2) նավավարություն։

کشتیوانی [քեշթիվանի] տե՛ս کشتیبانی [քաշթիբանի]։

کشتی‌رو [քաշթիրով] նավարկելի։

کشتی‌ساز [քաշթիսազ] նավաշինարար։

کشتی‌سازی [քաշթիսազի] նավաշինություն։ کارخانهٔ کشتی‌سازی [քարխանեյե քաշթիսազի] նավաշինական գործարան։

کشتی‌کش [քաշթիքեշ] 1) նավաքարշ, 2) նավատար, լոցման։

کشتی‌گیر [քոշթիգիր] ըմբիշ։

کشتی‌گیری [քոշթիգիրի] ըմբշամարտություն։

کشدار [քեշդար] առաձգական, ձգվող։

کشش [քեշեշ] 1) քաշում, քարշում, 2) ձգում, ձգողություն, ձգողականություն։ نیروی کشش کرهٔ زمین [նիրույե քեշեշե քորեյե զամին] երկրագնդի ձգողական ուժը։

کشف [քաշֆ] բացում, հայտնաբերում։ کشف کردن [քաշֆ քարդան] բացահայտել, հայտնաբերել։

کشفتن [քաշաֆթան] 1) ցրել, 2) ճեղքել, 3) թառամել։

کشفی [քաշֆի] բացահայտված, հայտնաբերված։

کشفیات [քաշֆիյաթ] գյուտեր, հայտնագործություններ։ کشفیات علمی [քաշֆիյաթե ելմի] գիտական հայտնագործություններ։

کشک [քաշք] չորթան։

کشگک [քաշգաք] անատ. ծնկոսկր։

کشکول [քաշքուլ] կյաշկուլ (հնդընկույզից կամ այլ նյութից շինված անոթ, որ դերվիշները սովորաբար կախում են ուսից)։

کشکی [քաշքի] 1) չորթանից պատրաստված, 2) փխբ. դատարկ ու փուչ բան։

کشمش [քեշմեշ] չամիչ, քիշմիշ։

کشمکش [քեշմաքեշ] քաշքշուկ, տուրուդըմբոց, վեճ ու կռիվ։

کشمنی [քեշեմանի] մանրաքաշ, մանր կշիռներով (վաճառք)։

کشنده [քեշանդե] քաշող։

کشنده [քոշանդե] սպանող։

کشنیز [քեշնիզ] և گشنیز [գեշնիզ] գինձ։

کشو [քեշով] դարակ, գզրոց։ کشوی میز تحریر [քեշովե միզե թահրիր] գրասեղանի գզրոց։

کشور [քեշվար] երկիր, պետություն։ کشورهای در حال رشد [քեշվարհայե դար հալե րոշդ] զարգացող երկրներ։ کشورهای وابسته [քեշվարհայե վաբասթե] կախյալ երկրներ։

کشورگشا(ی) [քեշվարգոշա(յ)] աշխարհակալ։

کشورگشائی [քեշվարգոշայի] աշխարհակալություն։

کشوری [քեշվարի] քաղաքացիական։ هواپیمائی کشوری [հավափեյմայիյե քեշվարի] քաղաքացիական օդագնացություն։

کشیدگی [քեշիդեգի] 1) ձգվածություն, լայնացում, 2) երկայնացում։

کشیدن [քեշիդան] 1) քաշել, ձգել, 2) նկարել, 3) կրել։

کشیده [քեշիդե] I 1) ձգված, 2) դուրս քաշված, 3) երկար։

کشیده [քեշիդե] II ապտակ։

کشیش [քեշիշ] քահանա, երեց, տերտեր։

کشیشی [քեշիշի] քահանայություն։

کشیک [քեշիք] 1) հերթապահություն, 2) պահակ, 3) հերթապահ։ داروخانهٔ کشیک [դարուխանեյե քեշիք] հերթապահ դեղատուն։

کشیکچی [քեշիքչի] 1) պահակ, 2) հերթապահ։

کظم [քազմ] զսպում։ کظم غیظ کردن [քազմե ղեյզ քարդան] զայրույթը զսպել։

کعب [քա՛բ] I մաթ. խորանարդ։

کعب [քա՛բ] II կոճ(եր) (ոտքերի)։ Հոգ. کعاب [քեաբ] և کعوب [քո՛ուբ]։

کعبه [քա՛բե] Մեքքայի տաճարը, ուր գտնվում է նվիրական սև քարը, որ ըստ մահմեդական ավանդության՝ Գաբրիել հրեշտակը բերել է երկնքից. բայց սևացել է մարդկանց մեղքերից։

کف [քաֆ] I փրփուր։ کف صابون [քաֆե սաբուն] օճառի փրփուր։

کف [քաֆ] II ձեռքի ափ։ کف زدن [քաֆ զադան] ծափ տալ։

کفار [քոֆֆար] անհավատներ, հեթանոսներ։ Եզ. کافر [քաֆեր]։

کفارت [քաֆֆարաթ] տե՛ս کفاره [քաֆֆարե]։

کفاره [քաֆֆարե] 1) զղջում, 2) ապաշխարություն, քավություն։

کفاش [քաֆֆաշ] կոշկակար։

کفاشی [քաֆֆաշի] կոշկակարություն։

کفاف [քաֆաֆ և քեֆաֆ] 1) բավարարող, բավարար քանակ, 2) օրվա ապրուստ։

کفالت [քաֆալաթ] 1) երաշխավորություն, 2) տեղակալություն, 3) պաշտոնակատարություն։

کفالت‌نامه [քաֆալաթնամե] երաշխավորագիր։

کف‌آلود [քաֆալուդ] փրփրալից, փրփրուն։

کفایت [քեֆայաթ] 1) բավական քանակություն, բավականաչափ՝ բավարար լինելը, 2) ընդունակություն, կարողություն։ کفایت کردن [քեֆայաթ քարդան] բավարարել, բավականանալ։ عدم کفایت [ադամե քեֆայաթ] 1) անբավարարություն, պակաս, պակասորդ, 2) անձեռնհասություն։

کف‌بین [քաֆբին] ձեռնագուշակ (ձեռքերի գծերի հիման վրա գուշակող)։

کفتار [քաֆթար] բորենի։

کفتر [քաֆթար] տե՛ս کبوتر [քաբութար]։

کفترباز [քաֆթարբազ] տե՛ս کبوترباز [քաբութարբազ]։

کفتن [քաֆթան] 1) ճեղքել, 2) ճեղքվել։

کفچه [քաֆչե] 1) շերեփ, 2) փրփրաքաղ։

کفدار [քաֆդար] փրփուրով, փրփրոտ, փրփրածուփ։

کفر [քոֆր] 1) անհավատություն, 2) սրբապղծություն։

کفرآمیز [քոֆրամիզ] սրբապիղծ, հերետիկոսական, աստվածամերժական։

کفران [քոֆրան] 1) անհավատություն, 2) ապերախտություն։

کفرگو(ی) [քոֆրգու(յ)] աստծուն անարգող՝ հայհոյող։

کفری [քոֆրի] անաստված, անօրեն, հեթանոս։

کف‌زدنها [քաֆզադանհա] ծափահարություններ։ کف‌زدنهای ممتد [քաֆզադանհայե մոմթադ] երկարատև ծափահարություններ։

کفش [քաֆշ] կոշիկ։ کفش دمپائی (راحتی) [քաֆշե դամփայի (ռահաթի)] հողաթափ, տնամուճակ։

کفش‌دوز [քաֆշդուզ] կոշկակար։

کفشدوزک [քաֆշդուզաք] կենդ. զատիկ։

کفش‌دوزی [քաֆշդուզի] կոշկակարություն։ کارخانهٔ کفش‌دوزی [քարխանեյե քաֆշդուզի] կոշիկի գործարան։

کفشیر [քաֆշիր] 1) զոդում, 2) զոդանյութ։

کف‌گرکی [քաֆգորգի] հարված ձեռքի ափով՝ ճակատին։

کف‌گیر [քաֆգիր] փրփրաքաղ, քափկիր, քափքաշ։

کفل [քաֆալ] երաստան, գավակ (ձիու)։

کفل‌دار [քաֆալդար] հաստագավակ։

کفل‌کنده [քաֆալքոնդե] տե՛ս کفل‌دار [քաֆալդար]։

کفن [քաֆան] պատանք։

کفن [քաֆն] պատանապատում։ کفن و دفن کردن [քաֆն վա դաֆն քարդան] թաղել։

کفن‌دزد [քաֆանդոզդ] գերեզմանակապուտ, գերեզմանախույզ։

کفن‌دوز [քաֆանդուզ] պատանք կարող։

کفور [քաֆուր] 1) անհավատ, 2) ապերախտ։

کفه [քաֆֆե] 1) նժար (կշեռքի), 2) տե՛ս کپه [քափփե]։

کفیل [քաֆիլ] 1) երաշխավորող, 2) տեղակալ, 3) պաշտոնակատար։

کك [քաք] լու։

ککمك [քաքմաք] պեպեն։

ککمکدار [քաքմաքդար] և ککمکی [քաքմաքի] պեպենոտ։

کل [քալ] ճաղատ, կունդ։

کل [քոլ] I 1) պոչատ, 2) կարճ։

کل [քոլ] II բութ։ چاقوی کل [չաղույե քոլ] բութ դանակ։

کل [քոլ(լ)] ամբողջ, համայն, ընդհանուր։ دبیرکل [դաբիրե քոլ] գլխավոր քարտուղար։

کلا [քոլլան] ամբողջովին, ամբողջությամբ։

کلات [քալաթ] ամրոց (սարի վրա)։

کلاخود [քոլախուդ] տե՛ս کلاه‌خود [քոլահխուդ]։

کلاس [քելաս] դասարան։ سر کلاس رفتن [սարե քելաս ռաֆթան] հաճախել պարապմունքին։

کلاسمان [քելասեման] դասակարգում։

کلاسنگ [քալասանգ] պարսատիկ։

کلاسیک [քելասիք] դասական։ ادبیات کلاسیک [ադաբիյաթե քելասիք] դասական գրականություն։ موسیقی کلاسیک [մուսիղիյե քելասիք] դասական երաժշտություն։

کلاش [քալլաշ] խաբեբա, խարդախ։

کلاشی [քալլաշի] խաբեբայություն, խարդախություն։

کلاغ [քալաղ] ագռավ։

کلاغ‌پیسه [քալաղփիսե] արջնագռավ, սև ագռավ։

کلاغچه [քալաղչե] ագռավի ճուտ։

کلاغزاغی [քալաղզաղի] կաչաղակ։

کلاف [քալաֆ] կծիկ։ سرکلاف [սարե քալաֆ] կծիկի ծայրը։

کلافه [քալաֆե] շնչահեղձություն, շնչասպառություն։ کلافه شدن [քալաֆե շոդան] շնչասպառ՝ ուժասպառ լինել։

کلاله [քոլալե] 1) գանգուրներ, 2) ծաղկեփունջ։

کلام [քալամ] 1) բառ, խոսք, 2) քեր. նախադասություն։

کلان [քալան] մեծ։

کلانتری [քալանթարի] ոստիկանատուն։

کلان‌سال [քալանսալ] 1) չափահաս, 2) մեծահասակ։

کلاویس [քալավիս] բուս. կարոս, քեղակարոս։

کلاه [քոլահ] գլխարկ։ کلاه حصیری [քոլահե հասիրի] ծղոտե գլխարկ։

کلاه‌بردار [քոլահբարդար] 1) խաբեբա, խարդախ, 2) շորթող։

کلاه‌برداری [քոլահբարդարի] 1) խաբեբություն, խարդախություն, 2) շորթում։

کلاه‌خود [քոլահխուդ] սաղավարտ։

کلاه‌دوز [քոլահդուզ] գլխարկ կարող, գլխարկագործ։

کلاه‌فروش [քոլահֆորուշ] գլխարկավաճառ։

کلاهك [քոլահաք] 1) տեխ. գլխիկ, գլխադիր, 2) բուս. արմատապատյան։

کلاه‌گذار [քոլահգոզար] տե՛ս کلاه‌بردار [քոլահբարդար]։

کلاه‌گذاری [քոլահգոզարի] տե՛ս کلاه‌برداری [քոլահբարդարի]։

کلاه‌گوشی [քոլահգուշի] ականջակալներով գլխարկ։

کلاه‌گیس [քոլահգիս] կեղծամ, պարիկ։

کلاه‌نمدی [քոլահնամադի] 1) թաղիքե գլխարկ, 2) ռամիկ, հասարակ գյուղացի։

کلاهی [քոլահի] գլխարկավոր։

کلبتان [քալբաթան] և کلبتین [քալբաթին] աքցան, քալպաթին։

كلبه [քուլբէ] 1) խրճիթ, հյուղակ, 2) կրպակ։

كلپتره [քալփաթրէ] ափեղցփեղ խոսքեր։

كلخوز [քոլխոզ] տե՛ս كالخوز [քալխոզ]։

كلخوزچى [քոլխոզչի] տե՛ս كالخوزچى [քալխոզչի]։

كلخوزى [քոլխոզի] տե՛ս كالخوزى [քալխոզի]։

كلدانى [քալդանի] 1) քաղդեացի, 2) քաղդեական, 3) քաղդեերեն (հին բաբելերեն), 4) ասորերեն։

كلده [քալդէ] Հին Բաբելոն։

كلف [քալաֆ] 1) պեպեն, 2) բիծ։ كلفهاى خورشيد [քալաֆհայե խորշիդ] արևի վրայի բծերը։

كلفت [քոլֆաթ] աղախին։

كلفت [քոլոֆթ] 1) հաստ, 2) խոշոր։

كلفتى [քոլոֆթի] հաստություն։

كلفتى [քոլֆաթի] աղախնություն։ كلفتى كردن [քոլֆաթի քարդան] աղախնություն անել։

كلك [քոլք] տե՛ս كرك [քորք]։

كلك [քալաք] 1) հնարք, 2) խորամանկություն, 3) ձեռնածություն, խաղ։

كلكباز [քալաքբազ] 1) խարդախ, 2) խորամանկ, 3) ժուլիկ, աֆերիստ։

كلكبازى [քալաքբազի] 1) խարդախություն, 2) խորամանկություն, 3) ժուլիկություն, աֆերիստություն։

كلكتيويزاسيون [քոլեքթիվիզասիյոն] կոլեկտիվացում։

كلكتيويسم [քոլեքթիվիզմ] կոլեկտիվիզմ։

كلكزن [քալաքզան] տե՛ս كلكباز [քալաքբազ]։

كلكسيون [քոլեքսիյոն] հավաքածու, կոլեկցիա։

كلكسيونر [քոլեքսիոներ] կոլեկցիոներ, կոլեկցիա հավաքող։

كلكى [քոլքի] տե՛ս كركى [քորքի]։

كلم [քալամ] կաղամբ։ گل كلم [գոլքալամ] ծաղկակաղամբ։

كلمات [քալամաթ] 1) բառեր, 2) խոսքեր, 3) քեր. խոսքի մասեր։ Եզ. كلمه [քալամէ]։ كلمات قصار [քալամաթե ղեսար] թևավոր խոսքեր, ասացվածքներ, առակներ։

كلمه [քալամէ] տե՛ս հոգ. كلمات [քալամաթ], նշան. 1, 2, 3։ كلمه بكلمه [քալամէ բէ քալամէ] բառ առ բառ։

كلندر [քալանդար] 1) կոպիտ՝ անտաշ, 2) հաղթանդամ մարդ, 3) ցուպ, գավազան։

كلنگ [քոլանգ] I բրիչ, քլունգ։

كلنگ [քոլանգ] II կռունկ (թռչուն)։

كلوب [քոլուբ] ակումբ։ اعضاء كلوب [ա՛զայե քոլուբ] ակումբի անդամներ։

كلوچه [քոլուչէ] կարկանդակ։

كلوخ [քոլուխ] գունդ, ցեխի կոշտ, գուղձ, հողակոշտ։

كلوخ انداز [քոլուխանդազ] պարսավոր։

كلوخزار [քոլուխզար] հողակոշտերով լի վայր։

كلوخكوب [քոլուխքուբ] 1) թակ, թակիչ, 2) հողակոշտ մանրող։

كلوخه [քոլուխէ] 1) կոշտ, 2) գունդ։ قند كلوخه [ղանդե քոլուխէ] կոշտ՝ գունդ շաքար։

كله [քալլէ] 1) գլուխ, 2) կատար, գագաթ։ كلهٔ كوه [քալլեյե քուհ] լեռան գագաթ։ كله قند [քալլեղանդ] շաքարի գլուխ։

كله پاچه [քալլեփաչէ] խոհր. ոչխարի գլուխը և տոտիկները՝ փուռ դրած։

كله پز [քալլեփազ] ոչխարի գլուխներից և տոտիկներից կերակուր պատրաստող։

كله پوك [քալլեփուք] դատարկագլուխ, անուղեղ։

كله خر [քալլեխար] 1) էշի գլուխ, հիմար, բութ, 2) համառ։

كله خشك [քալլեխոշք] 1) չորագլուխ, 2) թուլամիտ, անուղեղ, անխելք։

كله دار [քալլեդար] խելոք, գլխով (մարդ)։

كله دراز [քալլեդերազ] երկայնագլուխ, երկարագլուխ (մարդ)։

كله شق [քալլեշաղ] 1) համառ, 2) անհնազանդ։

كله شقى [քալլեշաղի] 1) համառություն, 2) անհնազանդություն։

كله طاس [քալլեթաս] ճաղատ։

كله قند [քալլեղանդ] շաքարի գլուխ։

كله قندى [քալլեղանդի] կոնաձև, կոնանման։

كله گنده [քալլեգոնդէ] մեծագլուխ։

كله معلق [քալլեմոալլաղ] գլուխկոնծի։

كلى [քոլլի] 1) ընդհանուր, բոլոր, ամեն, 2) մեծ, նշանակալից, 3) մեծածախ։ بطور كلى [բեթոուրե քոլլի] ընդհանուր առմամբ, ամբողջովին առած, ամբողջությամբ։ جنبهٔ كلى [ջամբեյե քոլլի] ընդհանուր բնույթ։ مفهوم كلى [մաֆհումե քոլլի] ընդհանուր հասկացություն։ اهميت كلى [ահամմիյյաթե քոլլի] մեծ նշանակություն։ تغيير كلى [թաղյիրե քոլլի] մեծ փոփոխություն։ تفاوت كلى [թաֆավոթե քոլլի] մեծ տարբերություն։ فروش كلى [ֆորուշե քոլլի] մեծավաճառ, մեծածախ։

كليات [քոլլիյաթ] երկերի լիակատար ժողովածու։

كليت [քոլլիյյաթ] ընդհանրականություն, համապարփակություն։

كليتاً [քոլլիյյաթան] 1) ընդհանրապես, 2) ամբողջովին։

كليد [քելիդ] բանալի։ كليد شدن [քելիդ շոդան] բանալիով փակվել։ كليد كردن [քելիդ քարդան] բանալիով փակել։

كليز [քալիզ] մեղու։

كليزدان [քալիզդան] մեղվափեթակ։

كليسا [քելիսա] եկեղեցի։ كليساى جامع [քելիսայե ջամե՛] մայր տաճար։

كليسيا [քելիսիյա] նույնը՝ كليسا [քելիսա]։

كليشه [քելիշէ] տպգր. կլիշե։

كليشهاى [քլիշեի] 1) տպգր. ստերեոտիպ, ստերեոտիպից տպագրված, 2) փխբ. ստերեոտիպ, շաբլոն։ تفكر كليشهاى [թաֆաքքորե քելիշեի] ստերեոտիպ մտածողություն։

كليمى [քալիմի] 1) հրեա, 2) հրեական։

كلينيك [քելինիք] կլինիկա։

كليوى [քոլյավի] բժշկ. երիկամային։ بيماريهاى كليوى [բիմարիհայե քոլյավի] երիկամային հիվանդություններ։

كليه [քոլյէ] երիկամ։ ورم كليه [վարամե քոլյէ] երիկամների բորբոքում։

كليه [քոլլիյյէ] ամբողջ, ընդհանուր, բոլոր։

كليهاى [գոլյեի] տե՛ս كليوى [քոլյավի]։

كم [քամ] 1) քիչ, սակավ, 2) երբեմն, ոչ հաճախ, 3) պակաս։ تحولات كم [թահավվոլաթե քամ] քիչ փոփոխություններ։ كم آمدن [քամ ամադան] պակաս գալ, պակասել։ كم كردن [քամ քարդան] պակասեցնել։ كم كشيدن [քամ քեշիդան] թերակշռել։

كما [քամա] նման, ինչպես։

كماً [քամման] քանակապես։ كماً و كيفاً [քամման վա քեյֆան] քանակապես և որակապես։

كمآب [քամաբ] 1) ծանծաղ, սակավաջուր, 2) չորային։

كمآبرو [քամաբրու] 1) անպատիվ, անարգ, 2) անարժան։

كمآبى [քամաբի] 1) ծանծաղություն, 2) չորայնություն։

كمابيش [քամաբիշ] քիչ թե շատ, որոշ չափով, մոտավորապես։

كمآتيه [քամաթիյէ] անհեռանկար։

كماد [քեմադ] կոմպրես, թրջոց։

كمارتفاع [քամէրթեֆա՛] ոչ բարձր, փոքր բարձրություն ունեցող։

كمارج [քամարջ] 1) փոքրարժեք, սակավագին, 2) անարժան։

كمارزش [քամարզեշ] փոքրանշանակ, անկարևոր, աննշան։

كمآزار [քամազար] անվնաս, անչար։

كمآزارى [քամազարի] անվնասակարություն, անչարություն։

كماستعداد [քամէսթե՛դադ] սակավատաղանդ, սահմանափակ, սակավաձիրք, սակավունակ։

كماستعمال [քամէսթե՛մալ] քիչ՝ սակավ գործածական։

كماشتها [քամէշթեհա] 1) վատ ախորժակ ունեցող, 2) սակավակեր, քչակեր։

كماكان [քամաքան] ինչպես որ էր, առաջվա նման։

كمال [քամալ] 1) կատարելություն, 2) արժանիք, 3) տաղանդ, 4) բարեկրթվածություն,

5) ծայրահեղ աստիճան: بحد کمال رساندن [բեհադդե քա̈մալ ռեսանդա̈ն] կատարելության հասցնել:

کم‌التفات [քա̈մէլթեֆաթ] 1) անուշադիր, 2) անտարբեր, 3) անհամբույր:

کم‌آمدوشد [քա̈մա̈մա̈դոշոդ] ոչ բանուկ:

کمان [քա̈ման] 1) աղեղ, 2) կամար:

کمان‌ابرو(ی) [քա̈մանա̈բրու(յ)] կամար ունքերով:

کمانچه [քա̈մանչե] քամանչա:

کمانچه‌زن [քա̈մանչեզա̈ն] քամանչա նվագող, քամանչահար:

کمان‌دار [քա̈մանդար] աղեղնավոր, նետաձիգ:

کمانکش [քա̈մանքեշ] տե՛ս کماندار [քա̈մանդար]:

کمان‌گر [քա̈մանգա̈ր] աղեղ շինող:

کمان‌گیر [քա̈մանգիր] տե՛ս کماندار [քա̈մանդար]:

کمانی [քա̈մանի] 1) աղեղնաձև, 2) կորացած, 3) կամարակապ:

کم‌اهمیت [քա̈մա̈հա̈մմիյյա̈թ] քիչ կարևոր, փոքրանշանակ, ոչ էական, չնչին, աննշան:

کماهوحقه [քա̈մահովա̈հա̈ղղոհու] հարկ եղածին պես, ըստ պատշաճին:

کم‌بخت [քա̈մբա̈խթ] դժբախտ, անբախտ:

کم‌برد [քա̈մբորդ] ոչ հեռահար, մոտահար:

کم‌برف [քա̈մբա̈րֆ] սակավաձյուն:

کم‌بسامد [քա̈մբա̈սամա̈դ] ցածր հաճախականություն ունեցող:

کم‌بضاعت [քա̈մբա̈զաա̈թ] չունևոր, չքավոր:

کم‌بغل [քա̈մբա̈ղա̈լ] տե՛ս کم‌بضاعت [քա̈մբա̈զաա̈թ]:

کم‌بود [քա̈մբուդ] 1) պակաս, պակասորդ, 2) դեֆիցիտ:

کم‌بها [քա̈մբա̈հա] էժան, փոքրարժեք, ոչ թանկ, սակավարժեք, սակավագին:

کم‌بینی [քա̈մբինի] նեղահայացություն, նեղմտություն:

کمپانی [քոմփանի] ընկերություն:

کم‌پشت [քա̈մփոշթ] նոսր, ցանցառ: ریش کم‌پشت [ռիշե քա̈մփոշթ] սակավ ցանցառ մորուք:

کمپوت [քոմփոթ] կոմպոտ, խոշար:

کم‌پهنا [քա̈մփա̈հնա] նեղ, ոչ լայն:

کم‌تجربگی [քա̈մթա̈ջրոբեգի] սակավափորձություն:

کم‌تجربه [քա̈մթա̈ջրոբե] սակավափորձ:

کمتر [քա̈մթա̈ր] 1) ավելի պակաս, 2) սակավ, հազվադեպ:

کم‌ترین [քա̈մթա̈րին] նվազագույն, ամենապակաս:

کم‌توان [քա̈մթա̈վան] թուլազոր, ակարազոր, սակավազոր:

کم‌توجه [քա̈մթա̈վա̈ջջոհ] 1) անուշադիր, 2) անհամբույր, անտարբեր:

کم‌جثه [քա̈մջոսսե] փոքրամարմին:

کم‌جرأت [քա̈մջոր՛ա̈թ] 1) վախկոտ, վեհերոտ, երկչոտ, 2) անհամարձակ:

کم‌جرأتی [քա̈մջոր՛ա̈թի] 1) վախկոտություն, երկչոտություն, 2) անհամարձակություն:

کم‌جمعیت [քա̈մջա̈մ՛իյյա̈թ] սակավաբնակ:

کم‌جمعیتی [քա̈մջա̈մ՛իյյա̈թի] սակավաբնակություն:

کم‌حاصل [քա̈մհասել] 1) սակավարդյունք, քիչ արդյունավետ, 2) սակավաբերք, սակավաբեր:

کم‌حافظگی [քա̈մհաֆեզեգի] մոռացկոտություն:

کم‌حافظه [քա̈մհաֆեզե] թույլ հիշողություն ունեցող, մոռացկոտ:

کم‌حرف [քա̈մհա̈րֆ] քչախոս, սակավախոս, սակավաբան, սակավաբառ:

کم‌حرفی [քա̈մհա̈րֆի] սակավաբանություն:

کم‌حرمت [քա̈մհորմա̈թ] չհարգված, անհարգի:

کم‌حوصلگی [քա̈մհոուսա̈լեգի] անհամբերություն:

کم‌حوصله [քա̈մհոուսելե] անհամբեր:

کم‌خرج [քա̈մխա̈րջ] սակավածախս:

کم‌خرد [քա̈մխերա̈դ] թուլամիտ, կարճամիտ:

کم‌خواب [քա̈մխաբ] անքնությամբ տառապող:

کم‌خوابی [քա̈մխաբի] անքնություն:

کم‌خوار [քա̈մխար] տե՛ս کم‌خور [քա̈մխոր]:

کم‌خواری [քա̈մխարի] տե՛ս کم‌خوری [քա̈մխորի]:

کم‌خور [քա̈մխոր] քչակեր, սակավակեր:

کم‌خوری [քա̈մխորի] քչակերություն, սակավակերություն:

کم‌خون [քա̈մխուն] սակավարյուն:

کم‌خونی [քա̈մխունի] սակավարյունություն:

کم‌دامنه [քա̈մդամա̈նե] աննշան:

کم‌دوام [քա̈մդա̈վամ] 1) սակավադիմացկուն, սակավակայուն, անդիմացկուն, 2) կարճատև:

کمدی [քոմեդի] կատակերգություն:

کم‌ذوق [քա̈մզոուղ] անճաշակ:

کم‌ذوقی [քա̈մզոուղի] անճաշակություն:

کم‌ذهن [քա̈մզեհն] 1) թուլամիտ, կարճամիտ, բթամիտ, 2) մոռացկոտ:

کم‌ذهنی [քա̈մզեհնի] 1) թուլամտություն, բթամտություն, 2) մոռացկոտություն:

کمر [քա̈մա̈ր] 1) մեջք, 2) գոտի, 3) մեջքատեղ:

کمربسته [քա̈մա̈րբա̈սթե] գոտեպնդված, կազմ ու պատրաստ:

کمربند [քա̈մա̈րբա̈նդ] գոտի:

کمردار [քա̈մա̈րդար] գոտկավոր, գոտևոր:

کمردرد [քա̈մա̈րդա̈րդ] մեջքացավ, գոտկատեղի ցավ, գոտկացավ:

کمرشد [քա̈մռոշդ] թույլ զարգացած: کشورهای کمرشد [քեշվա̈րհայե քա̈մռոշդ] թույլ զարգացած երկրներ:

کمرشکن [քա̈մա̈րշեքա̈ն] 1) ծանրաբեռնող, 2) ուժից վեր, 3) անհանդուրժելի, 4) խորտակիչ, ջախջախիչ, 5) մորմոքիչ:

کمرکش [քա̈մա̈րքեշ] 1) դարիվայր, լանջիվայր, լանջ, զառիթափ, 2) մեջտեղ, միջին մաս: کمرکش راه [քա̈մա̈րքեշե ռահ] ճանապարհի կեսին:

کمرگاه [քա̈մա̈րգահ] գոտկատեղ:

کم‌رنگ [քա̈մռա̈նգ] 1) ոչ վառ, աղոտ, բաց գույնի, 2) գժգույն:

کمرو(ی) [քա̈մռու(յ)] ամաչկոտ, ամոթխած:

کمروئی [քա̈մռուի] ամաչկոտություն, ամոթխածություն:

کمره [քա̈մա̈րե] մեջքատեղ, միջին մաս:

کم‌زحمت [քա̈մզա̈հմա̈թ] առանձին նեղություն՝ ծանրություն չպահանջող, թեթև, դյուրին:

کم‌زمین [քա̈մզա̈մին] սակավահող:

کم‌زور [քա̈մզուր] 1) սակավաուժ, թույլ, 2) ուժասպառ, 3) փոքրազոր:

کم‌سابقه [քա̈մսաբեղե] 1) սակավափորձ, 2) աննախադեպ:

کم‌سال [քա̈մսալ] երեխա, փոքրահասակ:

کم‌سالی [քա̈մսալի] 1) փոքրահասակություն, 2) մանկական հասակ:

کم‌سو [քա̈մսու] 1) թույլ տեսողություն ունեցող, 2) աղոտ, կիսախավար:

کم‌سواد [քա̈մսա̈վադ] կիսագրագետ:

کم‌سود [քա̈մսուդ] քիչ շահավետ, սակավահասույթ, քիչ եկամտաբեր, սակավաշահ:

کم‌شیر [քա̈մշիր] սակավակաթ, սակավակիթ:

کم‌طاقت [քա̈մթաղա̈թ] 1) անհամբեր, 2) սակավադիմացկուն, սակավակայուն, 3) անզուսպ:

کم‌طاقتی [քա̈մթաղա̈թի] 1) անհամբերություն, 2) սակավակայունություն, 3) անզսպություն:

کم‌طالع [քա̈մթալե] 1) անհաջողակ, 2) անբախտ:

کم‌ظرف [քա̈մզա̈րֆ] 1) սակավատար, քիչ պարունակող, քիչ տանող, 2) փոքր տարողությամբ, 2) անհամբերատար, 3) անզուսպ:

کم‌ظرفیت [քա̈մզա̈րֆիյյա̈թ] տե՛ս کم‌ظرف [քա̈մզա̈րֆ]:

کم‌عرض [քա̈մա̈րզ] նեղ, փոքր լայնքով:

کم‌عقل [քա̈մա̈ղլ] սակավամիտ, հիմարավուն:

کم‌عمر [քա̈մօմր] սակավակյաց:

کم‌عمری [քա̈մօմրի] սակավակեցություն:

کم‌عمق [քա̈մօմղ] ծանծաղ, ոչ խոր:

کم‌عمقی [քա̈մօմղի] ծանծաղություն:

کم‌عیار [քա̈մա̈յար] ցածրահարգ, ցածրորակ (ազնիվ մետաղների մասին):

کم‌فایده [քա̈մֆայեդե] քիչ օգտավետ, քիչ օգտակար:

کم‌فرصت [քա̈մֆորսա̈թ] ազատ ժամանակ չունեցող:

کم‌فهم [քա̈մֆա̈հմ] անհասկացող, չհասկացող, չըմբռնող:

کم‌قوه [քա̈մղովվե] սակավազոր, սակավակարող, սակավուժ:

کمقیمت [քէմղըյմէթ] փոքրարժեք, սակավարժեք։

كمك [քոմէք] օգնություն։

کمکار [քէմքար] թերակատար, ծույլ։

كمك آشپز [քոմէքաշփէզ] խոհարարի օգնական։

كمك پزشك [քոմէքփէզէշք] բուժակ։

كمك خرج [քոմէքխէրջ] թոշակ, նպաստ։

كمك رسانی [քոմէքրէսանի] օգնություն մատուցելը, օգնության մատուցում։

کمکم [քէմքէմ] քիչ-քիչ, աստիճանաբար։

كمك هزينه [քոմէքհէզինէ] տե՛ս كمك خرج [քոմէքխէրջ]։

کمکی [քոմէքի] օժանդակ։

کملطف [քէմլոթֆ] անսիրալիր։

کمحلی [քէմմէհէլլի] 1) անբարյացակամություն, չարկամություն, 2) արհամարհանք, 3) անուշադրություն։

کممصرف [քէմմէսրէֆ] 1) քիչ սպառող, 2) քիչ սպառվող։

کممعاشرت [քէմմոաշէրէթ] մարդախույս, անմարդամոտ։

کمند [քէմէնդ] օղապարան, լասո։

کمنصیب քէմնէսիբ] 1) զրկված, 2) ընչազուրկ, 3) անբախտ։

کمنظیر [քէմնէզիր] աննման, անզուգական։

کمنمک [քէմնէմէք] թերաղ, անալի, աղապակաս։

کمنور [քէմնուր] աղոտ, կիսախավար։

کموزن [քէմվէզն] թեթևաքաշ։

کموقوع [քէմվողու՛] հազվադեպ։

کموکاست [քէմոքասթ] 1) պակաս, պակասորդ, 2) պակասություն։

کموکسر [քէմոքէսր] տե՛ս کموکاست [քէմոքասթ]։

کمونیزم [քոմունիզմ] տե՛ս کمونیسم [քոմունիզմ]։

کمونیست [քոմունիսթ] կոմունիստ։

کمونیستی [քոմունիսթի] կոմունիստական։ جامعهٔ کمونیستی [ջամէէյե քոմունիսթի] կոմունիստական հասարակություն։

کمونیسم [քոմունիզմ] կոմունիզմ։ ساختمان کمونیسم [սախթէմանե քոմունիզմ] կոմունիզմի կառուցումը։

کمهمت [քէմհէմմէթ] 1) անհոգ, անփույթ, 2) անտարբեր, իներտ, 3) անազնվաբարո, ստոր, 4) անարժան։

کمهمتی [քէմհէմմէթի] 1) անհոգություն, անփութություն, 2) անազնվություն, ստորություն։

کمهوش [քէմհուշ] անհասկացող, չըմբռնող, բթամիտ։

کمهوشی [քէմհուշի] անուշիմություն, բթամտություն։

کمی [քէ՛մի] փոքր քանակություն, պակաս, սղություն։

کمی [քէմի] մի քիչ։

کمی [քէմմի] քանակական։ تغییرات کمی [թէղյիրաթե քէմմի] քանակական փոփոխություններ։

کمیاب [քէմյաբ] հազվագյուտ, դեֆիցիտային։

کمیت [քէմմիյյէթ] քանակ։ کمیت و کیفیت [քէմմիյյէթ վէ քէյֆիյյէթ] քանակ և որակ։

کمیته [քոմիթէ] կոմիտե։ کمیتهٔ اجرائیه [քոմիթէյե էջրաիյե] գործադիր կոմիտե։ کمیتهٔ حزب [քոմիթէյե հեզբ] կուսակցական կոմիտե։ کمیتهٔ مرکزی [քոմիթէյե մէրքէզի] կենտրոնական կոմիտե։

کمیزدان [քոմիզդան] միզափամփուշտ։

کمیسیون [քոմիսյուն] հանձնաժողով։ کمیسیون بودجه [քոմիսյունե բուդջե] բյուջետային հանձնաժողով։

کمین [քէմին] I դարան։

کمین [քէմին] II ամենախոնարհ, 2) չնչին (մարդ), ոչնչություն։

کمینگاه [քէմինգահ] դարանատեղի։

کمینه [քէմինէ] նվաստագույնը, մինիմում։

کنار [քէնար] 1) կողմ, եզր, ափ, 2) քղանցք (հանդերձի), լուսանցք (գրքի), 3) ծոց, գոգ, գիրկ։ درکنار شدن [դէրքէնար շոդէն] պաշտոնից ազատվել, պաշտոնաթող լինել։

کنارنك [քէնարէնգ] 1) նահանգապետ, 2) սահմանապահ կոմիսար։

کناره [քէնարէ] եզր, սահման, ծայր, ծայրամաս։

کنارهجو(ی) [քէնարէջու(յ)] առանձնացում փնտրող, խուսափող, անմարդամոտ։

کنارهجوئی [քէնարէջուի] առանձնացում, մեկուսացում, անմարդամոտություն։

کنارهگیر [քէնարէգիր] տե՛ս کنارهجو(ی) [քէնարէջու(յ)]։

کنارهگیری [քէնարէգիրի] 1) հրաժարում աշխատանքից՝ պաշտոնից, 2) առանձնացում, մեկուսացում։

کناری [քէնարի] ծայրի, ծայրային։

کناس [քէննաս] աղբատար։

کناسی [քէննասի] աղբահանություն։

کنام [քոնամ] որջ, արջի բուն։

کنایه [քէնայէ] 1) ակնարկ, 2) երկիմաստություն, 3) այլաբանություն։ Հոգ. کنایات [քէնայաթ]։

کنایهآمیز [քէնայէամիզ] 1) ակնարկային, այլաբանական, 2) երկիմաստ, 3) ծաղրանքային, կծու-հեգնական։

کنایهدار [քէնայէդար] տե՛ս کنایهآمیز [քէնայէամիզ]։

کنایهگو(ی) [քէնայէգու(յ)] 1) ակնարկներով՝ այլաբանորեն խոսող, 2) երկիմաստ բաներ ասող։

کنترل [քոնթրոլ] վերահսկում, վերահսկողություն։

کنتور [քոնթոր] հաշվիչ, էլեկտրահաշվիչ։

کنج [քոնջ] անկյուն։

کنجد [քոնջէդ] քնջութ։

کنجکاو [քոնջքավ] հետաքրքրասեր, հարցասեր, ուշիմ, հարցախույզ։

کنجکاوانه [քոնջքավանէ] հետաքրքրասիրությամբ, հարցասիրաբար։

کنجکاوی [քոնջքավի] հետաքրքրասիրություն, հարցասիրություն։

کنخت [քէնէխթ] անխառն, անաղարտ։

کند [քոնդ] 1) բութ, 2) բթամիտ, 3) դանդաղ։

کندآور [քոնդավէր] 1) քաջ, անվեհեր, 2) իմաստուն, գիտուն, 3) գյուղացի։

کندآوری [քոնդավէրի] 1) քաջություն, արիություն, 2) գիտնականություն, 3) խելամտություն։

کندپا [քոնդփա] դանդաղաշարժ, դանդաղաքայլ։

کندذهن [քոնդզէհն] բթամիտ, չըմբռնող, անհասկացող։

کندذهنی [քոնդզէհնի] 1) բթամտություն, 2) անըմբռնելիություն։

کندر [քոնդոր] խունկ։

کندردان [քոնդորդան] խնկաման։

کندرو [քոնդրոու] դանդաղագնաց։

کندزبان [քոնդզէբան] դանդաղախոս։

کندفهم [քոնդֆէհմ] տե՛ս کندذهن [քոնդզէհն]։

کندفهمی [քոնդֆէհմի] տե՛ս کندذهنی [քոնդզէհնի]։

کندکار [քոնդքար] դանդաղ աշխատող, դանդաղկոտ, անաշխույժ։

کندگوش [քոնդգուշ] ծանրականջ, ականջից ծանր։

کندن [քէնդէն] 1) քանդել, փորել, 2) պոկել, 3) հանել (հագուստ և այլն), 4) փորագրել։

کندو [քէնդու] փեթակ։

کندوداری [քէնդուդարի] մեղվապահություն։

کندوکاو [քէնդոքավ] 1) պեղումներ, 2) հետազոտություններ, հետախուզում։

کنده [քոնդէ] կոճղ։

کندهکار [քէնդէքար] փայտի վրա փորագրող, փայտաքանդակող։

کندی [քոնդի] 1) բթություն, 2) դանդաղություն, 3) դանդաղկոտություն։

کنز [քէնզ] գանձ։ Հոգ. کنوز [քոնուզ]։

کنس [քէննէս] ժլատ, կծծի։

کنسرت [քոնսէրթ] համերգ։

کنسرسیوم [քոնսէրսիյում] ընկերություն, միություն (ձեռնարկ., բանկ., առև. կազմ.)։

کنسرن [քոնսէրն] տնտեսական ձեռնարկությունների միություն, կոնցեռն։

کنسرو [քոնսէրվ] պահածո։

کنسرواتوار [քոնսէրվաթուար] կոնսերվատորիա։

كنسول [քոնսուլ] հյուպատոս, կոնսուլ։

كنسولگرى [քոնսուլգա̈րի] 1) հյուպատոսարան, 2) հյուպատոսություն։

كنسولیار [քոնսուլյար] փոխ-հյուպատոս։

كنسى [քենեսի] ժլատություն, կծծիություն։

كنش [քոնեշ] 1) գործողություն, արարք, 2) սովորություն։

كنشت [քոնեշթ] սինագոգ։

كنف [քա̈նա̈ֆ] կանեփ։

كنف [քենեֆ] 1) կեղտոտ, աղտոտված, 2) տրորված, 3) խայտառակված։

كنفرانس [քոնֆերանս] կոնֆերենցիա, կոնֆերանս, նստաշրջան։

كنفرانسیه [քոնֆերանսիյե] կոնֆերանսյե։

كنكور [քոնքուր] մրցույթ, կոնկուրս։

كنگر [քա̈նգա̈ր] բուս. արտիճուկ, կանկառ։

كنگره [քոնգորե, քոնգա̈րե] պարիսպի ատամ։

كنگره [քոնգրե] կոնգրես, համագումար։

كنگره‌دار [քոնգորեդար] ատամնավոր (պարիսպ)։

كننده [քա̈նա̈նդե] փորող։

كننده [քոնա̈նդե] անող, գործող, շինող։

كنود [քա̈նուդ, քոնուդ] 1) ապերախտ, անշնորհակալ, 2) ժլատ, 3) շահամոլ։

كنون [քոնուն] այժմ, արդ, հիմա։

كنونى [քոնունի] այժմյան, ժամանակակից, արդի, ներկայիս։

كنه [քա̈նե] տիզ։

كنه [քոնհ] էություն, ուղն ու ծուծը։

كنه‌مطلب [քոնհե մա̈թլա̈բ] խնդրի էությունը։

كنیز [քա̈նիզ] 1) աղախին, 2) նաժիշտ։

كنیزك [քա̈նիզա̈ք] աղախնյակ։

كنیزى [քա̈նիզի] աղախնություն։

كنیسه [քա̈նիսե] տե՛ս كنشت [քոնեշթ]։

كنیه [քոնյե] մականուն։

كواكب [քա̈վաքեբ] աստղեր։ Եզ. كوكب [քոուքա̈բ]։

كوبه [քուբե] 1) թակիչ, 2) մուրճ։

كوبه‌دار [քուբեդար] լեզվ. շեշտակիր, շեշտավոր։

كوبیدن [քուբիդա̈ն] 1) ծեծել, զարկել, բախել, թակել, 2) մանրել, 3) մխել։

كوبیده [քուբիդե] 1) ծեծած, մանրացրած, աղացած, 2) հոգնած, ջարդված։ قهوۀ كوبیده [ղա̈հվեյե քուբիդե] աղացած սուրճ։ گوشت كوبیده [գուշթե քուբիդե] ծեծած միս։

كوپال [քուփալ] 1) կոպալ, մեծ լախտ, 2) հաստ վիզ, 3) թիկնեղություն։

كوپك [քոփեք] կոպեկ։

كوپن [քուփոն] կտրոն, տալոն։

كوپه [քուփե] I կուպե (վագոնի)։

كوپه [քուփե] II կույտ։

كوپه‌دار [քուփեդար] կուպեավոր, կուպեացված։ واگن كوپه‌دار [վագոնե քուփեդար] կուպեացված վագոն։

كوتاه [քութահ] 1) կարճ, 2) ցած, ցածր։

كوتاه‌اندیش [քութահա̈նդիշ] և كوته‌اندیش [քութա̈հա̈նդիշ] 1) անհեռատես, անխորհուրդ, անշրջահայաց, 2) կարճամիտ։

كوتاه‌اندیشى [քութահա̈նդիշի] և كوته‌اندیشى [քութա̈հա̈նդիշի] 1) կարճամտություն, 2) անշրջահայացություն, անհեռատեսություն։

كوتاه‌بین [քութահբին] և كوته‌بین [քութա̈հբին] կարճատես, անկանխատես։

كوتاه‌بینى [քութահբինի] և كوته‌بینى [քութա̈հբինի] կարճատեսություն, անկանխատեսություն։

كوتاه‌مدت [քութահմոդդա̈թ] կարճաժամկետ, կարճաժամանակյա։

كوتاه‌نظر [քութահնա̈զա̈ր] և كوته‌نظر [քութա̈հնա̈զա̈ր] անհեռատես, կարճատես։

كوتاه‌نظرى [քութահնա̈զա̈րի] և كوته‌نظرى [քութա̈հնա̈զա̈րի] 1) անհեռատեսություն, կարճատեսություն, 2) ժլատություն։

كوتاهى [քութահի] 1) կարճություն, 2) թերություն։ كوتاهى كردن [քութահի քա̈րդա̈ն] թերանալ։

كوتوله [քութուլե] գաճաճ, թզուկ։

كوته [քութա̈հ] տե՛ս كوتاه [քութահ]։

كوته‌پرواز [քութա̈հփա̈րվազ] 1) ցածր թռչող, 2) փխբ. սահմանափակ մտահորիզոնի տեր։

كوته‌عمر [քութա̈հօմր] սակավակյաց։

كوته‌فكر [քութա̈հֆեքր] տե՛ս كوتاه‌اندیش [քութահա̈նդիշ]։

كوته‌فكرى [քութա̈հֆեքրի] տե՛ս كوتاه‌اندیشى [քութահա̈նդիշի]։

كوته‌قامت [քութա̈հղամա̈թ] կարճահասակ։

كوته‌مدت [քութա̈հմոդդա̈թ] տե՛ս كوتاه‌مدت [քութահմոդդա̈թ]։

كوتهى [քութա̈հի] տե՛ս كوتاهى [քութահի]։

كوثر [քոուսա̈ր] դրախտում գտնվող մի գետի անուն։

كوچ [քուչ] քոչում, գաղթ, չու։ كوچ دادن [քուչ դադա̈ն] քոչեցնել։ كوچ كردن [քուչ քա̈րդա̈ն] քոչել։

كوچاندن [քուչանդա̈ն] և كوچانیدن [քուչանիդա̈ն] վերաբնակեցնել։

كوچك [քուչեք] փոքր, փոքրիկ, կրտսեր։ كوچك شدن [քուչեք շոդա̈ն] 1) փոքրանալ, 2) նվաստանալ։ كوچك كردن [քուչեք քա̈րդա̈ն] 1) փոքրացնել, 2) նվաստացնել։

كوچك‌اندام [քուչեքա̈նդամ] փոքրամարմին, կարճահասակ։

كوچك‌دل [քուչեքդել] թուլասիրտ, երկչոտ, վեհերոտ։

كوچكى [քուչեքի] 1) փոքրություն, 2) փոքրահասակություն։

كوچ‌نشین [քուչնեշին] 1) քոչվոր, 2) քոչավայր։

كوچ‌نشینى [քուչնեշինի] 1) քոչվորություն, 2) գաղթ։

كوچولو [քուչուլու] պստլիկ։

كوچه [քուչե] նեղ փողոց, նրբափողոց, նրբանցք։

كوچه‌پس‌كوچه [քուչեփա̈սքուչե] մութ խուլ նրբանցք։

كوچه‌گرد [քուչեգա̈րդ] փողոցներում թափառող, փողոցային։

كوچیدن [քուչիդա̈ն] քոչել։

كود [քուդ] I պարարտանյութ։ كود دادن [քուդ դադա̈ն] պարարտացնել։

كود [քուդ] II կույտ, դեզ, շեղջ։

كودتا [քուդեթա] պետական հեղաշրջում։ كودتاى نظامى [քուդեթայե նեզամի] զինվորական հեղաշրջում։

كودتاگر [քուդեթագա̈ր] 1) պետական հեղաշրջման մասնակից, 2) դավադիր։

كودسازى [քուդսազի] պարարտանյութի արտադրություն։

كودك [քուդա̈ք] երեխա, մանուկ, կոտակ։

كودكانه [քուդա̈քանե] 1) մանկական, երեխայական, 2) երեխայաբար, մանկորեն, մանկաբար։ حركات كودكانه [հա̈րա̈քաթե քուդա̈քանե] երեխայական արարքներ։

كودكستان [քուդա̈քեսթան] մանկապարտեզ։

كودك‌سرشت [քուդա̈քսերեշթ] մանկաբարո, մանկամիտ։

كودك‌وش [քուդա̈քվա̈շ] մանկային, թերազարգացած, ինֆանտիլ։

كودكى [քուդա̈քի] մանկություն, երեխայություն։

كودن [քոուդա̈ն] ապուշ, ախմար, բթամիտ, անհասկացող։

كودنى [քոուդա̈նի] հիմարություն, բթություն, ախմարություն։

كور [քուր] I կույր։ كور شدن [քուր շոդա̈ն] կուրանալ։

كور [քուր] II դասընթացներ։ كورتكمیلى [քուրե թա̈քմիլի] վերապատրաստման դասընթացներ։

كوران [քուրան] 1) հոսանք, 2) միջանցիկ քամի։

كورباطن [քուրբաթեն] տե՛ս كوردل [քուրդել]։

كوربخت [քուրբա̈խթ] դժբախտ։

كوربختى [քուրբա̈խթի] դժբախտություն, անբախտություն։

كوردل [քուրդել] 1) անխելք, 2) կուրամիտ, 3) անհեռատես, 4) անխորաթափանց։

كوردلانه [քուրդելանե] 1) անհեռատեսորեն, 2) անխելահասորեն, բթամտությամբ։

كورذوق [քուրզոուղ] անճաշակ։

كورذهن [քուրզեհն] տե՛ս كم‌حافظه [քա̈մհաֆեզե]։

كورس [քուրս] I կուրս (ուսուցման)։

كورس [քուրս] II 1) վազքի մրցում, 2) ձիարշավ, վարգարշավ։ اسب كورس [ա̈սբե քուրս] վարգարշավի ձի։

کورسی [քուրսի] վազքային, արշավային։

دوچرخهٔ کورسی [դոչա̈րխեյե քուրսի] վազքային հեծանիվ։

کورفهم [քուրֆա̈հմ] անհասկացող, չըմբռնող, անխելահաս։

کورفهمی [քուրֆա̈հմի] անհասկացողություն, անըմբռնողություն, անխելահասություն։

کورک [քուրա̈ք] 1) բշտիկ, պզուկ, 2) պալարիկ։

کورکننده [քուրքոնա̈նդե] կուրացնող, շլացուցիչ։

کورمال [քուրմալ] խարխափելով, կուրորեն, շոշափելով։ کورمال رفتن [քուրմալ ռա̈ֆթա̈ն] խարխափելով գնալ։

کورکورانه [քուրքուրանե] կուրորեն։

کوروپشیمان [քուրոփա̈շիման] քոռ ու փոշման, խիստ զղջալով։

کوره [քուրե] քուրա, հնոց, թրծոց։

کوره‌پز [քուրեփա̈զ] հնոցի բանվոր, աղյուս թրծող։

کوره‌پزخانه [քուրեփա̈զխանե] աղյուսի գործարան։

کوره‌راه [քուրեռահ] ոլոր-մոլոր կածան, արահետ, շավիղ։

کوره‌سواد [քուրեսա̈վադ] քիչ գրել-կարդալ իմացող։

کوری [քուրի] կուրություն։

کوز [քուզ] տե՛ս کوژ [քուժ]։

کوزه [քուզե] կուժ, սափոր։

کوزه‌گر [քուզեգա̈ր] կժագործ, բրուտ, կավագործ։

کوزه‌گری [քուզեգա̈րի] բրուտություն, կավագործություն։

کوژ [քուժ] 1) կուզ, սապատ, 2) ուռուցիկ, կորնթարդ։

کوژپشت [քուժփոշթ] սապատավոր։

کوس [քուս] թմբուկ։

کوسه [քուսե] քոսա, գոշա, քոսակ։

کوشا [քուշա] ջանացող, փութեռանդ։

کوشش [քուշեշ] ջանք, հոգացողություն, ճիգ։

کوششمند [քուշեշմա̈նդ] ջանացող, հոգացող, փութաջան։

کوششمندی [քուշեշմա̈նդի] ջանացողություն, հոգացողություն, փութաջանություն։

کوشک [քուշք] դղյակ, պալատ, ամառանոց։

کوشنده [քուշա̈նդե] տե՛ս کوشا [քուշա]։

کوشیدن [քուշիդա̈ն] ջանալ, ճգնել, աշխատել։

کوفتگی [քուֆթեգի] գերհոգնածություն։

کوفتن [քուֆթա̈ն] տե՛ս کوبیدن [քուբիդա̈ն]։

کوفته [քուֆթե] 1) հոգնած, ուժասպառ, 2) անտրամադիր, 3) քուֆթա, ծեծած միս։

کوک [քուք] I կար։ کوک زدن [քուք զա̈դա̈ն] խոշոր կարերով կարել։

کوک [քուք] II լար (ժամացույցի)։ کوک کردن [քուք քա̈րդա̈ն] լարել։

کوکب [քոուքա̈բ] աստղ։ Հոգ. کواکب [քա̈վաքեբ]։

کوکبه [քոուքա̈բե] 1) բազմություն, շքախումբ, 2) շքեղություն, ճոխություն։

کوکو [քուքու] քուքու, ձվածեղ։

کوکی [քուքի] լարովի։

کول [քուլ] շալակ, ուս։ کول کردن [քուլ քա̈րդա̈ն] շալակել։

کولاک [քուլաք] 1) փոթորիկ, 2) բուք, բորան, թիփի։

کوله‌پشتی [քուլեփոշթի] ուսապարկ, մեջքի պարկ։

کولی [քոուլի] բոշա, գնչու։

کومباین [քոմբայն] կոմբայն։

کومه [քումե] I կույտ, դեզ, բարդոց։

کومه [քումե] II հյուղակ, քոլիկ։

کون [քուն] նստատեղի, երաստան։

کوه [քուհ] սար։ کوه آتش‌فشان [քուհե ա̈թա̈շֆեշան] հրաբուխ։

کوهان [քուհան] սապատ (ուղտի)։

کوه‌پایه [քուհփայե] լեռան ստորոտ։

کوه‌پیکر [քուհփեյքա̈ր] հսկայական, վիթխարի։

کوه‌پیما [քուհփեյմա] լեռնագնաց, ալպինիստ։

کوه‌پیمائی [քուհփեյմայի] լեռնագնացություն, ալպինիզմ։

کوهچه [քուհչե] փոքր սար, բլուր, լեռնակ։

کوهسار [քուհսար] լեռնային, լեռնոտ։

کوهستان [քուհեսթան] լեռնային երկիր, լեռնաստան։

کوهستانی [քուհեսթանի] 1) լեռնային, 2) լեռնցի, լեռնական։

کوه‌نشین [քուհնեշին] լեռնաբնակ։

کوه‌نورد [քուհնա̈վա̈րդ] տե՛ս کوه‌پیما [քուհփեյմա]։

کوهه [քուհե] 1) թամբի կեռ, 2) սապատ (ուղտի), 3) բլրակ, բլուր, 4) կոհակ, ալիք։

کوهی [քուհի] 1) լեռնային, 2) վայրի (բույս)։

کوی [քույ] 1) թաղամաս, թաղ, 2) նրբափողոց։

کویر [քա̈վիր] աղուտ, աղային և անջրդի (հող, գետին)։

که [քե] և کی [քի] ո՞վ։

که [քե] շաղկապ և հարաբերական դերանուն՝ որ։

کهالت [քա̈հալա̈թ] ալարկոտություն, հեղգություն, անգործունեություն, անաշխուժություն։

کهانت [քեհանա̈թ] 1) քահանայություն, 2) գուշակություն։

کهتر [քեհթա̈ր] ավելի փոքր, կրտսեր։

کهترین [քեհթա̈րին] ամենափոքր, կրտսերագույն։

کهربا [քա̈հրոբա] սաթ։

کهربائی [քա̈րոբայի] 1) սաթե, սաթազարդ, 2) սաթանման, 3) սաթագույն։

کهریز [քա̈հրիզ] տե՛ս کاریز [քարիզ]։

کهف [քա̈հֆ] քարայր, անձավ։ Հոգ. کهوف [քոհուֆ]։

کهکشان [քա̈հքեշան] աստղ. Հարդագողի ճանապարհը, Ծիր կաթին։ راه کهکشان [ռահե քա̈հքեշան] Հարդագողի ճանապարհը։

کهل [քա̈հլ] 1) չափահաս, հասունացած, մեծացած, 2) միջին տարիքի տղամարդ։

کهن [քոհա̈ն] հին, վաղեմի։

کهن‌سال [քոհա̈նսալ] հնամյա, բազմամյա։

کهنگی [քոհնեգի] 1) հնություն, 2) հնամաշություն, մաշվածություն։

کهنه [քա̈հա̈նե] տե՛ս եվ کاهن [քահեն]։

کهنه [քոհնե] 1) հին, հնամաշ, 2) ջնջոց, քուրջ։

کهنه‌پرست [քոհնեփա̈րա̈սթ] 1) հնահայացք, 2) հնամոլ, հնապաշտ։

کهنه‌پرستی [քոհնեփա̈րա̈սթի] հնամոլություն, հնապաշտություն։

کهنه‌سرباز [քոհնեսա̈րբազ] 1) վետերան, փորձված մարտիկ, 2) փորձառու՝ ընկած-ելած մարդ։

کهنه‌سوار [քոհնեսա̈վար] հմուտ՝ վարպետ հեծյալ։

کهنه‌فروش [քոհնեֆորուշ] հնավաճառ։

کهنه‌کار [քոհնեքար] 1) փորձառու, մարզված, ձեռնհաս, հմուտ, ընկած-ելած (մարդ), 2) խարդախ, ստահակ։

کهولت [քոհուլա̈թ] ծերություն, ծեր հասակ։

کهیر [քա̈հիր] բժշկ. եղնջատենդ։

کهین [քեհին] փոքրագույն, ամենափոքր։

کی [քի] տե՛ս که [քե]։

کی [քեյ] ե՞րբ։

کیاست [քիյասա̈թ] խորաթափանցություն, շրջահայացություն, սրամտություն։

کیانی [քիյանի] թագավորական, արքայական, կայսերական։

کیپ [քիփ] 1) կիպ, 2) սերտ, 3) կուռ։

کید [քեյդ] 1) խորամանկություն, դավ, խաբեություն, 2) դավաճանություն։

کیس [քեյս] խելամտություն, ուշիմություն։

کیس [քիս] 1) կնճիռ, խորշոմ, 2) փոթ, ծալք։

کیست [քիսթ] ո՞վ է։

کیسه [քիսե] քսակ։

کیسه‌بر [քիսեբոր] գրպանահատ։

کیسه‌کش [քիսեքեշ] քիսաչի։

کیش [քիշ] I 1) կրոն, հավատ, քեշ, 2) կապարճ, 3) փետուր (աղեղի)։

کیش [քիշ] II շախ (շախմատախաղի մեջ)։

کیف [քեյֆ] թղթապանակ, թղթակալ, պայուսակ. պորտֆել։

کیف [քեյֆ] քեֆ, զվարճություն, ուրախություն։

کیفاً [քեյֆա̈ն] որակապես։

کیفر [քեյֆա̈ր] պատիժ, հատուցում։

کیفرخواست [քեյֆա̈րխասթ] իրավ. մեղադրական ակտ։

کیفرشناس [քեյֆա̈րշենաս] իրավ. քրեագետ։

کیفرشناسی [քեյֆա̈րշենասի] իրավ. քրեագիտություն։

کیفری [քեյֆա̈րի] իրավ. քրեական։

کیف‌ماکان [քեյֆ(ե)մաքան] ստատուսքվո, իրավիճակ։

کیف‌مایشاً [քեյֆ(ե)մայա̈շա] կամայականորեն, քմահաճորեն։

کیفی [քեյֆի] որակական։ تغییرات کیفی [թա̈ղյիրաթե քեյֆի] որակական փոփոխություններ։

کیفیت [քեյֆիյյա̈թ] հատկություն, որակ։ انتقال کمیت به‌کیفیت [էնթեղալե քա̈միյյա̈թ բե քեյֆիյյա̈թ] քանակի անցումը որակի։

کیفیتاً [քեյֆիյյա̈թա̈ն] տե՛ս کیفاً [քեյֆա̈ն]։

کیک [քիք] տե՛ս کک [քա̈ք]։

کیک [քեյք] կեքս, տորթ։

کیلو [քիլու] կիլոգրամ։

کیلومتر [քիլումեթր] կիլոմետր։

کیمیا [քիմիյա] ալքիմիա։

کیمیاگر [քիմիյագա̈ր] ալքիմիկոս։

کین [քին] տե՛ս کینه [քինե]։

کین‌توز [քինթուզ] տե՛ս کینه‌توز [քինեթուզ]։

کین‌توزی [քինթուզի] տե՛ս کینه‌توزی [քինեթուզի]։

کینونت [քեյնունա̈թ] 1) կեցություն, գոյություն, 2) ստեղծվածք։

کینه [քինե] քեն, քինախնդրություն, ոխ, ոխակալություն։

کینه‌توز [քինեթուզ] քինախնդիր, վրեժխնդիր, ոխակալ։

کینه‌جو [քինեջու] տե՛ս کینه‌توز [քինեթուզ]։

کینه‌توزی [քինեթուզի] քինախնդրություն, վրեժխնդրություն, ոխակալություն։

کینه‌جوئی [քինեջույի] տե՛ս کینه‌توزی [քինեթուզի]։

کینه‌ورز [քինեվա̈րզ] քինախնդիր, ոխակալ։

کینه‌ورزی [քինեվա̈րզի] վրեժխնդրություն, ոխակալություն։

کیوان [քեյվան] Երևակ մոլորակը (Սատուրն)։

کیهان [քեյհան] 1) աշխարհ, 2) տիեզերք։

کیهان‌پیما [քեյհանփեյմա] տիեզերական։ سفینۀ کیهان‌پیما [սա̈ֆինեյե քեյհանփեյմա] տիեզերանավ։

کیهان‌نورد [քեյհաննա̈վա̈րդ] տիեզերագնաց։

کیهان‌نوردی [քեյհաննա̈վա̈րդի] տիեզերագնացություն։

کیهانی [քեյհանի] տիեզերական։ آزمایشگاه کیهانی [ազմայեշգահե քեյհանի] տիեզերական լաբորատորիա։ پرواز کیهانی [փա̈րվազե քեյհանի] տիեզերական թռիչք։

گ

گ [գաֆ] պարսկական այբուբենի 26-րդ տառը։

گاب‌بندی [գաբբա̈նդի] դավադրություն, դավ։ گاب‌بندی کردن [գաբբա̈նդի քա̈րդա̈ն] 1) դավադրություն կազմակերպել, 2) խուրը մեկ անել։

گاتها [գաթհա] գաթեր (զրադաշտականների սուրբ գրքի՝ Ավեստայի հնագույն մասերը)։

گار [գար] երկաթուղու կայարան։

گاراژ [գարաժ] գարաժ, ավտոտնակ։

گارد [գարդ] գվարդիա, թիկնազոր, պահակազոր։ گارد سرخ [գարդե սորխ] Կարմիր գվարդիա։ گارد احترام [գարդե էհթերամ] պատվո պահակ։

گاردن‌پارتی [գարդա̈նփարթի] զբոսախնջույք։

گارسون [գարսոն] ռեստորանի մատուցող։

گارسه [գ ա ր ս ե] տպգր. տառերի արկղ, տառարկղ։

گاری [գարի] սայլ։

گاریچی [գարիչի] սայլապան։

گاز [գազ] I 1) աքցան, 2) որապունկ, 3) կծում, խածում։ گاز گرفتن [գազ գերեֆթա̈ն] կծել, խածել։

گاز [գազ] II գազ։ اجاق گاز [օջաղե գազ] գազի սալօջախ (պլիտա)։ گاز زهرآور [գազե զա̈հրավա̈ր] թունավոր գազ։

گازانبر [գազա̈նբոր] աքցան։

گازدار [գազդար] գազավորված, գազով հագեցած։ آب گازدار [աբե գազդար] գազավորված ջուր, գազաջուր։

گازر [գազոր] լվացարարուհի։

گازرخانه [գազորխանե] լվացքատուն։

گال [գալ] 1) քոր, եռքոր, 2) բժշկ. քոս։

گالش [գալոշ] կրկնակոշիկ։

گاله [գալե] 1) լայնաբերան պարկ, 2) լայն, մեծ։

گام [գամ] քայլ։

گام‌شمار [գամշոմար] քայլաչափ։

گاو [գավ] կով, եզ։

گاوآهن [գավահա̈ն] գուղատնտ. խոփ։

گاوباز [գավբազ] ցլամարտիկ, տորեադոր։

گاوبازی [գավբազի] ցլամարտ։

گاوبان [գավբան] տե՛ս گاوچران [գավչա̈րան]։

گاوپلنگ [գավփա̈լա̈նգ] կենդ. ընձուղտ։

گاوچران [գավչա̈րան] կովարած, նախրապան, տավարած։

گاوچرانی [գավչա̈րանի] հովվություն, տավարածություն, նախրապանություն։

گاوچشم [գավչեշմ] եզաչն, եզաչյա։

گاودوش [գ ա վ դ ո ւ շ] կովկիթ, կով կթելու աման։

گاوریش [գավրիշ] հիմար, անմիտ։

گاوزبان [գավզա̈բան] բուս. եզան լեզու։

گاوسرا [գավսա̈րա] գոմ, փարախ, կովանոց։

گاوشنگ [գավշա̈նգ] եզի խթան։

گاوصندوق [գավսա̈նդուղ] անկիզելի՝ չհրկիզվող դրամապահարան։

گاومرگی [գավմա̈րգի] 1) ժանտախտ, համաճարակ, 2) անասնաճարակ։

گاومیری [գավմիրի] տե՛ս گاومرگی [գավմա̈րգի]։

گاومیش [գավմիշ] գոմեշ։

گاوورزا [գավվա̈րզա] լծկան եզ։

گاوه [գավե] փայտե սեպ։

گاه [գահ] ժամանակ, պահ։

گاه‌گاه [գահգահ] մերթ ընդ մերթ, երբեմն։

گاه‌گاهی [գահգահի] տե՛ս گاه‌گاه [գահգահ]։

گاهواره [գահվարե] տե՛ս گهواره [գա̈հվարե]։

گاه‌وبیگاه [գահոբիգահ] 1) անդադար, մշտապես, 2) ժամանակին ու տարաժամ։

گاهی [գահի] երբեմն։

گبر [գա̈բր] զրադաշտական, հրապաշտ։

گپ [գա̈փ] խոսք։ گپ زدن [գա̈փ զա̈դա̈ն] խոսել։

گج [գա̈ջ] տե՛ս گچ [գա̈չ]։

گچ [գա̈չ] գաջ, կիր, սվաղակիր։

گچ‌بر [գա̈չբոր] սվաղիչ, ծեփիչ։

گچ‌بری [գա̈չբորի] 1) ծեփարվեստ, 2) ծեփում։

گچ‌کار [գա̈չքար] սվաղիչ, ծեփիչ։

گچ‌کاری [գա̈չքարի] 1) սվաղ, ծեփ, 2) ծեփարվեստ։

گدا [գեդա] մուրացիկ, աղքատ, չքավոր։

گدابازی [գեդաբազի] 1) ժլատություն, 2) աղահություն, աչքածակություն։ گدابازی درآوردن [գեդաբազի դա̈ր ա̈վա̈րդա̈ն] 1) աղահություն անել, 2) ժլատություն անել, 3) չունևոր ձևանալ։

گداختن [գոդա̈խթա̈ն] 1) հալել, հալեցնել, 2) հալվել։

گداخته [գոդա̈խթե] 1) հալած, հալված, 2) շիկացած։ آهن گداخته [ա̈հա̈նե գոդա̈խթե] շիկացած երկաթ։

گدار [գոդար] ծանծաղուտ։

گدازاده [գեդազադե] տե՛ս گداصفت [գեդասեֆա̈թ]։

گدازش [գոդազեշ] հալում, հալվելը։

گدازه [գոդազե] լավա, հրահեղուկ, հրափրփուր։

گداصفت [գեդասեֆա̈թ] 1) ստոր, անարգ, 2) մանրոգի, գծուծ, 3) բծախնդիր, 4) աղքատաբարո։

گداطبع [գեդաթա̈բ'] տե՛ս گداصفت [գեդասեֆա̈թ]։

گدامنش [գեդամա̈նեշ] տե՛ս گداصفت [գեդասեֆա̈թ]։

گداهمت [գեդահեմմա̈թ] 1) մանրոգի, ստոր, 2) մանրախնդիր, 3) գծուծ։

گدایانه [գեդայանե] աղքատաբար, մուրացկանի պես։

گدائی [գեդայի] 1) մուրացկանություն, մուրողություն, 2) չքավորություն։

گذاردن [գոզարդա̈ն] տե՛ս گذاشتن [գոզաշթա̈ն]։

گذاشتن [գոզաշթա̈ն] 1) դնել, 2) թույլատրել։

گذر [գոզա̈ր] 1) անցք, արահետ, 2) անցում, անցնելը։ گذر کردن [գոզա̈ր քա̈րդա̈ն] անցնել, անց կենալ։

گذرا [գոզա̈րա] 1) անցնող, 2) անցողիկ, անցավոր։

گذران [գոզա̈րան] 1) անցողիկ, անցավոր, 2) ապրուստ, 3) պարեն։

گذراندن [գոզա̈րանդա̈ն] անցկացնել։

گذرگاه [գոզա̈րգահ] 1) անցք, 2) անցում։

گذرنامه [գոզա̈րնամե] անցագիր։ گذرنامهٔ سیاسی [գոզա̈րնամեյե սիյասի] դիվանագիտական անցագիր։

گذشت [գոզա̈շթ] 1) զիջում, 2) զեղչում, 3) ներողամտություն, 4) մեծահոգություն, 5) բոլորում, ավարտում, 6) ընթացք, 7) անցում։

گذشتگان [գոզա̈շթեգան] 1) նախնիներ, 2) անցավորներ։

گذشتن [գոզա̈շթա̈ն] 1) անցնել, ընթանալ, 2) բաց թողնել, 3) զանց առնել։

گذشتنی [գոզա̈շթա̈նի] 1) անցանելի, 2) անցնող, ժամանակավոր։

گذشته [գոզա̈շթե] անցած, անցյալ։

گر [գա̈ր] I 1) քոս, 2) քոր։

گر [գա̈ր] II տե՛ս اگر [ա̈գա̈ր]։

گراز [գորազ] վարազ, վայրի խոզ։

گرازان [գորազան] սիգաճեմ։

گرازیدن [գորազիդա̈ն] սիգաճեմել։

گرامر [գերամեր] քերականություն։

گرامی [գերամի] սիրելի, թանկագին, պատվական։ گرامی داشتن [գերամի դաշթա̈ն] պատվել, հարգել, մեծարել։

گران [գերան] 1) թանկ, թանկարժեք, 2) ծանր, 3) մեծ։

گرانبها [գերանբա̈հա] թանկագին, արժեքավոր։

گرانپایه [գերանփայե] բարձրաստիճան, բարձր դիրք ունեցող։

گرانخرید [գերանխա̈րիդ] թանկարժեք, թանկ գնով գնված։

گرانفروش [գերանֆորուշ] թանկարագար, թանկ վաճառող, թանկավաճառ։

گرانفروشی [գերանֆորուշի] վաճառք՝ բարձր գներով։

گرانقدر [գերանղա̈դր] նշանակալի, կարևոր, արժեքավոր։

گرانقیمت [գերանղեյմա̈թ] տե՛ս گرانبها [գերանբա̈հա]։

گرانمایه [գերանմայե] 1) մեծարժեք, 2) ազնվատոհմ, 3) նշանակալի, ծանրակշիռ, 4) վեհ։

گرانی [գերանի] 1) թանկություն, 2) ծանրություն։

گراور [գերավոր] փորագրանկար, գրավյուրա։

گرایش [գերայեշ] 1) հակում, միտում, հակամիտություն, 2) ուղղություն, հոսանք։ گرایش سیاسی [գերայեշե սիյասի] քաղաքական ուղղություն։

گرائیدن [գերաիդա̈ն], گرایستن [գերայեսթա̈ն] և گرویدن [գերա̈վիդա̈ն] 1) հակվել, թեքվել, 2) շեղվել, 3) միտել, հակամիտել, 4) ուզել, ցանկանալ, մտադրվել, մտադրություն ունենալ։

گربز [գորբոզ] 1) խարեբա, խարդախ, 2) խորամանկ, 3) խելոք, իրազեկ, 4) անվեհեր, քաջ։

گربزی [գորբոզի] 1) խաբեություն, խարդախություն, 2) խորամանկություն, 3) փորձառություն, 4) համարձակություն, քաջություն։

گربه [գորբե] կատու։

گربه رقصانی [գորբեռա̈ղսանի] դավեր, խարդավանք, նենգություն։ گربه رقصانی کردن [գորբեռա̈ղսանի քա̈րդա̈ն] դավ նյութել՝ լարել, խորամանկել։

گربه کوره [գորբեքուրե] ապերախտ, անշնորհակալ (մարդ)։

گربه کوهی [գորբեքուհի] կենդ. լուսան։

گرجستان [գորջեսթան] Վրաստան։

گرجی [գորջի] 1) վրացական, 2) վրացի, 3) վրացերեն։

گرچه [գա̈րչե] տե՛ս اگرچه [ա̈գա̈րչե]։

گرد [գա̈րդ] փոշի։ گردوخاک [գա̈րդոխաք] փոշի։ گرد دندان [գա̈րդե դա̈նդան] ատամի փոշի։

گرد [գերդ] 1) կլոր, 2) շրջան, շրջանագիծ, 3) հավաք, 4) շուրջ։ میز گرد [միզե գերդ] կլոր սեղան։ گرد آمدن [գերդ ամա̈դա̈ն] հավաքվել, խմբվել։ گرد ما [գերդե մա] մեր շուրջ։ گرد آوردن [գերդ ավա̈րդա̈ն] հավաքել։ گرد شدن [գերդ շոդա̈ն] կլորանալ։

گرد [գորդ] քաջ, հերոս, ուժեղ։

گرداب [գերդաբ] հորձանք, հորձանուտ, ջրապտույտ։

گردافشانی [գա̈րդաֆշանի] կենսբ. փոշոտում։

گرداگرد [գերդագերդ] շուրջը, չորս կողմը։

گردآلود [գա̈րդալուդ] փոշեթաթախ, փոշով ծածկված, փոշոտված։

گردآلوده [գա̈րդալուդե] տե՛ս گردآلود [գա̈րդալուդ]։

گردان [գա̈րդան] 1) պտտվող, 2) շրջվող, դարձող։ صحنهٔ گردان [սա̈հնեյե գա̈րդան] պտտվող բեմ։

گردان [գորդան] գումարտակ։ گردان پیاده نظام [գորդանե փիյադենեզամ] հետևակազոր, հետևակազոր գումարտակ։

گرداندن [գա̈րդանդա̈ն] 1) պտտեցնել, դարձնել, 2) շուռ տալ, 3) ղեկավարել, 4) ման ածել։

گردانندگان [գա̈րդանա̈նդեգան] տե՛ս եզ. گرداننده [գա̈րդանա̈նդե]։

گرداننده [գա̈րդանա̈նդե] 1) պարագլուխ, ղեկավար, տեր ու տնօրեն, 2) գործադարձու, 3) կազմակերպիչ։

گردانه [գա̈րդանե] 1) ջրաղացքար, 2) երկանք, 3) թափանիվ։

گردآورنده [գերդավա̈րա̈նդե] կազմող, հավաքող։

گردآوری [գերդավա̈րի] հավաքում, կոմպլեկտավորում, կազմում։

گردباد [գերդբադ] թաթառ, մրրիկ, պտտահողմ, ցիկլոն։

گردبر [գերդբոր] շաղափ, ծակիչ, դայլիկոն։

گردپاش [գա̈րդփաշ] բուս. փոշոտիչ, փոշոտող։

گردپاشی [գա̈րդփաշի] բուս. արհեստական փոշոտում։

گردش [գա̈րդեշ] 1) զբոսանք, պտույտ, 2) պտտում, 3) շրջապտույտ, շրջանառություն։

گردشگاه [գա̈րդեշգահ] զբոսատեղի, զբոսավայր։

گردکان [գերդեքան] տե՛ս گردو [գերդու]։

گردگیر [գա̈րդգիր] 1) փոշու շոր, 2) փոշեորս, փոշեմաքրիչ, 3) փոշեծուծ, փոշեհան։

گردگیری [գա̈րդգիրի] փոշու մաքրում, փոշեզերծում։

گردن [գա̈րդա̈ն] վիզ, պարանոց։

گردن باریک [գա̈րդա̈նբարիք] նրբավիզ, բարակավիզ։

گردن بند [գա̈րդա̈նբա̈նդ] մանյակ, վզնոց։

گردن دراز [գա̈րդա̈նդերազ] երկարավիզ։

گردنده [գա̈րդա̈նդե] տե՛ս گردان [գա̈րդան]։

گردن زن [գա̈րդա̈նզա̈ն] դահիճ։

گردن شق [գա̈րդա̈նշա̈ղ] 1) անսաստ, 2) համառ, 3) քմահաճ։

گردن فراز [գա̈րդա̈նֆա̈րազ] հպարտ, գոռոզ։

گردن فرازی [գա̈րդա̈նֆա̈րազի] հպարտություն, գոռոզություն։

گردنکش [գա̈րդա̈նքեշ] 1) ապստամբ, խռովարար, 2) անսաստ, 3) համառ, 4) քմահաճ։

گردنکشی [գա̈րդա̈նքեշի] 1) ապստամբություն, խռովություն, 2) անսաստություն, 3) համառություն, 4) քմահաճություն։

گردنکلفت [գա̈րդա̈նքոլոֆթ] համառավիզ։

گردنه [գա̈րդա̈նե] I լեռնանցք, կիրճ։

گردنه [գա̈րդա̈նե] II դրանակ, խմորացիկ։

گردو [գերդու] ընկույզ։ درخت گردو [դերախթե գերդու] ընկուզենի։

گردوبازی [գերդուբազի] պոպոկախաղ։

گردوخاك [գա̈րդոխաք] տե՛ս گرد [գա̈րդ]։

گردون [գա̈րդուն] 1) բախտի անիվ, 2) երկինք, 3) երկրագունդ։

گردونه [գա̈րդունե] սայլ, կառք։

گرده [գա̈րդե] 1) ածխի փոշի, 2) ծաղկափոշի։

گرده [գորդե] 1) երիկամունք, 2) գոտկատեղ, 3) մեջք, 4) ծոծրակ։

گردهمآئی [գերդեհա̈մայի] 1) հանդիպում, ժողով, նիստ, 2) համագումար, սեմինար, կոնֆերենցիա։

گردی [գերդի] կլորություն։

گردی [գորդի] դյուցազնություն, հերոսություն։

گردیدن [գա̈րդիդա̈ն] 1) դառնալ, 2) զբոսնել, շրջագայել, 3) շրջվել։

گرز [գորզ] 1) մեծ լախտ, գուրզ, 2) մական։

گرزن [գա̈րզա̈ն] բուս. փարսանդ։

گرسنگان [գորոսնեգան] քաղցի մատնվածներ, սովյալներ, սովահարներ։

گرسنگی [գորոսնեգի] քաղց, սովածություն, քաղցածություն։ اعتصاب گرسنگی (غذا) [էʻթեսաբե գորոսնեգի (գա̈զա)] հացադուլ։ اعلان گرسنگی کردن [էʻլանե գորոսնեգի քա̈րդա̈ն] հացադուլ հայտարարել։

گرسنه [գորոսնե] քաղցած, սոված։

گرسنهچشم [գորոսնեչեշմ] 1) ագահ, աչքածակ, անկուշտ, 2) նախանձոտ։

گرفتار [գերեֆթար] 1) բռնված, կալանավոր, 2) շատ զբաղված, ծանրաբեռնված, 3) ենթարկված, 4) տառապող։

گرفتاری [գերեֆթարի] 1) զբաղվածություն, ծանրաբեռնվածություն, 2) ձերբակալություն, բանտարկություն։

گرفتگی [գերեֆթեգի] 1) տրտմություն, վիշտ, թախիծ, 2) խանգարում, արգելափակում, 3) աստղ. խավարում։ گرفتگی آسمان [գերեֆթեգիյե ասեման] ամպամածություն, մառախլապատություն։ گرفتگی آواز (صدا) [գերեֆթեգիյե ավազ (սեդա)] խռպոտություն։ گرفتگی بینی [գերեֆթեգիյե բինի] հարբուխ։ گرفتگی زبان [գերեֆթեգիյե զա̈բան] կակազում։ گرفتگی نفس [գերեֆթեգիյե նա̈ֆա̈ս] շնչարգելություն։ گرفتگی هوا [գերեֆթեգիյե հա̈վա] տոթ, ծանր՝ հեղձուկ օդ։

گرفتن [գերեֆթա̈ն] 1) վերցնել, 2) բռնել, 3) գրավել, 4) ընդունել, համարել, 5) գերել, 6) ստանալ, 7) պատել, 8) կծել, 9) ծաղկել, 10) սկսել։ نامه گرفتن [նամե գերեֆթա̈ն] նամակ ստանալ։ شهر را گرفتن [շա̈հր րա գերեֆթա̈ն] քաղաքը գրավել։ سگ پایش را گرفت [սա̈գ փայա̈շ րա գերեֆթ] շունը նրա ոտքը կծեց։

گرفته [գերեֆթե] 1) մռայլ, տրտմած, 2) բռնված, բանտարկված, 3) փակված, ծածկված։

گرفتهدل [գերեֆթեդել] սրտնեղված։

گرگ [գորգ] գայլ։

گرگبچه [գորգբա̈չչե] գայլուկ։

گرگسار [գորգսար] տե՛ս گرگصفت [գորգսեֆա̈թ]։

گرگسگ [գորգսա̈գ] գայլաշուն, գայլախեղդ (շուն)։

گرگصفت [գորգսեֆա̈թ] 1) գայլաբարո, 2) կեղծավոր, ուխտադրուժ, 3) կատաղի, վայրագ։

گرگمبههوا [գորգա̈մբեհա̈վա] բռնելոց, բռնուկի (խաղ)։

گرگمنش [գորգմա̈նեշ] տե՛ս گرگصفت [գորգսեֆա̈թ]։

گرگومیش [գորգումիշ] աղջամուղջ, մթնշաղ։ هوا گرگومیش بود [հա̈վա գորգումիշ բուդ] աղջամուղջ էր։

گرگینه [գորգինե] գայլի մորթուց մուշտակ։

گرم [գա̈րմ] 1) տաք, ջերմ, 2) եռանդուն։

گرما [գա̈րմա] տաքություն, ջերմություն։

گرمابه [գա̈րմաբե] բաղնիք։

گرمازا(ی) [գա̈րմազա(յ)] ջերմածին։

گرمازدگی [գա̈րմազա̈դեգի] ջերմահարություն, արևահարություն։

گرمازده [գա̈րմազա̈դե] ջերմահար, արևահար։

گرماسنج [գա̈րմասա̈նջ] ջերմաչափ։

گرمآغوشی [գա̈րմաղուշի] կրքոտություն, ջերմություն, չափազանց զգայականություն։

گرماگرم [գա̈րմագա̈րմ] թեժ՝ ջերմաջերմ՝ եռուն շրջան հանդիսացող։

گرمخانه [գա̈րմխանե] ջերմոց։

گرمسیر [գա̈րմսիր] տաք՝ արևադարձային կլիմա ունեցող, մերձարևադարձային երկրներ։

گرمك [գա̈րմա̈ք] մի տեսակ վաղահաս սեխ։

گرمکن [գա̈րմքոն] ջեռուցիչ։

گرممزاج [գա̈րմմեզաջ] դյուրագրգիռ, դյուրաբորբոք, տաքարյուն։

گرممزاجی [գա̈րմմեզաջի] դյուրագրգռություն, դյուրաբորբոքություն, տաքարյունություն։

گرمونرم [գա̈րմոնա̈րմ] հաճելի, հարմարավետ, տաքուկ-փափուկ։

گرمی [գա̈րմի] ջերմություն, տաքություն։

گرنه [գա̈րնա] եթե ոչ։

گرو [գերոու] I գրավ, գրավական։

گرو [գերոու] II գրազ, մարջ։ گرو بستن [գերոու բա̈սթա̈ն] գրազ գալ։

گروبندی [գերոուբա̈նդի] տե՛ս گرو [գերոու] II։ گروبندی کردن [գերոուբա̈նդի քա̈րդա̈ն] գրազ գալ։

گروگان [գերոուգան] 1) գրավական, 2) պատանդ։

گروگانگیری [գերոուգանգիրի] պատանդներ վերցնելը։

گروگذار [գերոուգոզար] գրավատու, գրավադիր։

گروگذاری [գերոուգոզարի] գրավատվություն, գրավադրություն։

گروگیر [գերոուգիր] տե՛ս گروگیرنده [գերոուգիրա̈նդե]։

گروگیرنده [գերոուգիրա̈նդե] գրավառու, գրավապահ։

گرونامه [գերոունամե] գրավագիր։

گروه [գորուհ] 1) խումբ, 2) բազմություն, 3) զորախումբ։

گروهان [գորուհան] վաշտ։ گروهان مسلسل [գորուհանե մոսա̈լսա̈լ] գնդացրային՝ գնդացրավոր վաշտ։

گروهبان [գորուհբան] սերժանտ։

گروهبندی [գորուհբա̈նդի] խմբավորում։

گروهپرستی [գորուհփա̈րա̈սթի] խմբակայնություն։

گروهك [գորուհա̈ք] 1) փոքր խումբ, 2) խումբ, հրոսախումբ։

گروهی [գորուհի] 1) խմբակային, խմբական, խմբային, 2) մասսայական։

گرویدن [գերա̈վիդա̈ն] հարել, հետևել, հետևող լինել։

گره [գերեհ] 1) հանգույց, կապ, 2) կնճիռ։

گرهدار [գերեհդար] 1) հանգուցավոր, 2) խճճված, բարդ։

گرهگاه [գերեհգահ] հանգուցակետ։ گرهگاه تضادها [գերեհգահե թա̈զադհա] հակասությունների հանգուցակետը։

گرهگشا [գերեհգոշա] 1) կապ արձակող, հանգույց բացող, կնճիռ լուծող, 2) դժվարություններ հաղթահարող։

گرهی [գերեհի] հանգուցային, հիմնական, արմատական։ مسائل گرهی [մա̈սաէլե գերեհի] հանգուցային հարցեր։

گریان [գերյան] 1) լացող, 2) լացելով, լալով։

گریاندن [գերյանդա̈ն] լացացնել։

گریبان [գա̈րիբան] օձիք։

گریبانگیر [գա̈րիբանգիր] 1) վզին փաթաթված, օձիքից կպած, 2) հետապնդող։

گریختن [գորիխթա̈ն] 1) փախչել, 2) խույս տալ։

گریز [գորիզ] փախուստ։

گریزان [գորիզան] 1) փախչող, 2) փախչելով։

گریزاندن [գորիզանդա̈ն] փախցնել։

گریزانیدن [գորիզանիդա̈ն] տե՛ս گریزاندن [գորիզանդա̈ն]։

گریزنده [գորիզա̈նդե] 1) փախչող, 2) փախըստական։

گریستن [գերիսթա̈ն] լալ, լաց լինել։ زار زار گریستن [զարզար գերիսթա̈ն] հեկեկալով՝ հոնգուր-հոնգուր լաց լինել։

گریم [գերիմ] գրիմ։ گریم کردن [գերիմ քա̈րդա̈ն] գրիմ անել։

گریوه [գա̈րիվե] 1) բլուր, բարձունք, 2) ձորակ, հեղեղատ, լեռնադող։

گریه [գերյե] լաց, կոծ։ گریه کردن [գերյե քա̈րդա̈ն] լացել։

گریه آلود [գերյեալուդ] լացած, արտասվալից, լացախառն։ چشمان گریه آلود [չեշմանե գերյեալուդ] արտասվալից աչքեր։

گریه آور [գերյեավա̈ր] լալագին, լացացնող։

گز [գա̈զ] I երկարության չափի միավոր — 105 սմ։

گز [գա̈զ] II պարսկական քաղցրավենիքի մի տեսակ։

گزاردن [գոզարդա̈ն] 1) բացատրել, մեկնել, 2) կատարել, իրականացնել, 3) վճարել։

گزارش [գոզարեշ] հաշվետվություն, հաղորդում, զեկույց, զեկուցում։

گزارشگر [գոզարեշգա̈ր] 1) զեկուցող, 2) թղթակից, 3) մեկնաբան, 4) տեղեկություններ հաղորդող։

گزاره [գոզարե] քեր. ստորոգյալ։

گزاف [գա̈զաֆ] 1) անսահման, անհուն, 2) ունայն, 3) անտեղի, անիմաստ։ سخن گزاف [սոխա̈նե գա̈զաֆ] անիմաստ՝ դատարկ խոսքեր։ گزاف گفتن [գա̈զաֆ գոֆթա̈ն] դատարկաբանել։

گزاف گو [գա̈զաֆգու] շաղակրատ, դատարկաբան, դատարկախոս։

گزاف گوئی [գա̈զաֆգույի] շաղակրատություն, դատարկաբանություն։

گزافه [գա̈զաֆե] 1) դատարկաբանություն, 2) սուտ, 3) չափազանցություն։

گزانگبین [գա̈զա̈նգա̈բին] մանանա, գազպե։

گزر [գա̈զա̈ր] գազար։

گزش [գա̈զեշ] խած, կծվածք, կծում։

گزمه [գա̈զմե] գիշերային պահակ։

گزند [գա̈զա̈նդ] վնաս, աղետ, դժբախտություն։

گزندرسان [գա̈զա̈նդրեսան] վնասաբեր, աղետաբեր, վնասարար։

گزنده [գա̈զա̈նդե] 1) կծող, խայթող, 2) խոցող։

گزنه [գա̈զնե] բուս. եղինջ։

گزیدگی [գա̈զիդեգի] 1) խայթում, 2) խայթվածք (կծած տեղը)։

گزیدن [գա̈զիդա̈ն] կծել, խայթել։

گزیدن [գոզիդա̈ն] ընտրել, ջոկել։

گزیده [գոզիդե] 1) ընտրած, ընտրյալ, 2) ընտրովի, ընտիր։

گزیر [գոզիր] ելք, դրությունից դուրս գալը։ گزیر نداشتن [գոզիր նա̈դաշթա̈ն] հարկադրված լինել, ելք չունենալ։

گزینش [գոզինեշ] ընտրություն, ջոկում։

گس [գա̈ս] 1) տտիպ, 2) բարկ, կծու։

گسار [գոսար] 1) հեռացնող, 2) մեղմացնող, փարատող։ غمگسار [ղա̈մգոսար] տրտմություն փարատող։

گساردن [գոսարդա̈ն] ճաշակել, խմել։ می گساردن [մեյ գոսարդա̈ն] գինի խմել։

گستاخ [գոսթախ] 1) հանդուգն, համարձակ, 2) անպատկառ, լպիրշ, 3) անվեհեր, անվախ։

گستاخانه [գոսթախանե] 1) հանդգնաբար, անպատկառորեն, 2) անվեհերաբար։

گستاخ رو(ی) [գոսթախռու(յ)] 1) անամոթ, 2) հանդուգն, 3) լպիրշ, անպատկառ։

گستاخی [գոսթախի] 1) հանդգնություն, համարձակություն, 2) լպիրշություն, անպատկառություն։

گستراندن [գոսթա̈րանդա̈ն] տե՛ս گستردن [գոսթա̈րդա̈ն]։

گستردگی [գոսթա̈րդեգի] 1) տարածվածություն, տարածված լինելը, 2) փռվածություն։

گستردن [գոսթա̈րդա̈ն] 1) սփռել, տարածել, ծավալել, 2) փռել։

گسترش [գոսթա̈րեշ] 1) տարածում, սփռում, 2) տեղավորում, 3) փռում, փռելը։

گسستگی [գոսա̈սթեգի] տե՛ս گسیختگی [գոսիխթեգի]։

گسستن [գոսա̈սթա̈ն] տե՛ս گسیختن [գոսիխթա̈ն]։

گسسته [գոսա̈սթե] խզված, կտրված, բաժանված։

گسی [գա̈սի] 1) տտիպություն, 2) բարկություն։

گسیختگی [գոսիխթեգի] 1) խզում, 2) պատռվածք, 3) կտրտվածություն։

گسیختن [գոսիխթա̈ն] 1) խզել, 2) պատռել, 3) կտրել, բաժանել։

گسیل [գոսիլ] հղում, ուղարկում։

گشاد [գոշադ] 1) լայն, ընդարձակ, 2) ազատ։

گشادباز [գոշադբազ] 1) շռայլ, վատնող, 2) առատաձեռն, 3) լայնաթափ։

گشادبازی [գոշադբազի] 1) շռայլություն, վատնողություն, 2) առատաձեռնություն։

گشادن [գոշադա̈ն] տե՛ս گشودن [գոշուդա̈ն]։

گشاده [գոշադե] բաց, բացված։

گشاده ابرو [գոշադեա̈բրու] կենսուրախ, բաց հայացքով։

گشاده پیشانی [գոշադեփիշանի] տե՛ս گشاده ابرو [գոշադեա̈բրու]։

گشاده در [գոշադեդա̈ր] հյուրասեր։

گشاده دست [գոշադեդա̈սթ] 1) առատաձեռն, 2) մեծահոգի։

گشاده دستی [գոշադեդա̈սթի] 1) առատաձեռնություն, 2) մեծահոգություն։

گشاده دل [գոշադեդել] 1) մեծահոգի, վեհանձն, 2) բերկրալի, խնդալից, 3) գոհունակ։

گشاده دلی [գոշադեդելի] 1) մեծահոգություն, վեհանձնություն, 2) բերկրություն, ուրախություն։

گشاده رو(ی) [գոշադեռու(յ)] 1) սրտաբաց, սիրալիր, 2) պատրաստակամ, 3) համակրելի։

گشاده روئی [գոշադեռույի] 1) սրտաբացություն, սիրալիրություն, 2) պատրաստակամություն։

گشاده طبع [գոշադեթա̈բ'] տե՛ս گشاده دل [գոշադեդել]։

گشاده کف [գոշադեքա̈ֆ] տե՛ս گشاده دست [գոշադեդա̈սթ]։

گشاده مشرب [գոշադեմա̈շրա̈բ] մարդամոտ, զրուցասեր, սրտաբաց, շփվող։

گشادی [գոշադի] լայնություն, ընդարձակություն։

گشایش [գոշայեշ] 1) բացում, 2) ընդլայնում։

گشت [գա̈շթ] շրջագայություն, զբոսապտույտ։ گشت زدن [գա̈շթ զա̈դա̈ն] 1) շրջագայել, 2) պարեկել, պարեկություն անել։

گشتن [գա̈շթա̈ն] 1) դառնալ, շրջագայել, 2) փնտրել, որոնել։

گشتی [գա̈շթի] 1) պարեկ, պահակ, 2) դետք, դետ։

گشنگی [գոշնեգի] տե՛ս گرسنگی [գորոսնեգի]։

گشنگیری [գոշնիգիրի] բեղմնավորում (կենդանիների)։

گشنه [գոշնե] տե՛ս گرسنه [գորոսնե]։

گشنیز [գեշնիզ] բուս. գինձ։

گشودن [գոշուդա̈ն] բանալ, բացել։

گفتار [գոֆթար] 1) խոսք, բան, 2) խոսակցություն, զրույց։

گفتگو [գոֆթեգու] ասուլիս, խոսակցություն, զրույց։

گفتن [գոֆթա̈ն] ասել, խոսել։

گفتنی [գոֆթա̈նի] ասելիք, ասելու բան։

گفت وشنود [գոֆթոշենուդ] խոսակցություն, զրույց, երկխոսություն։

گفته [գոֆթե] ասված խոսք, ասացվածք, ասույթ։

گفتی [գոֆթի] ասես, կարծես թե։

گل [գել] ցեխ, տիղմ, կավ։

گل [գոլ] I ծաղիկ, վարդ։ تاج گل [թաջե գոլ] ծաղկեպսակ։ گل سرخ [գոլե սորխ] կարմիր վարդ։ گل برف (بهمن) [գոլե բա̈րֆ (բա̈հմա̈ն)] ձնծաղիկ։ گل دادن [գոլ դադա̈ն] ծաղկել։ گل چیدن [գոլ չիդա̈ն] ծաղիկ քաղել (հավաքել)։

گل [գոլ] II սպորտ. գոլ։ گل زدن [գոլ զա̈դա̈ն] գոլ խփել։

گلاب [գոլաբ] վարդաջուր։

گلاب‌پاش [գոլաբփաշ] վարդաջրի ցողաման։

گلابتون [գոլաբթուն] 1) ոսկեթել, 2) արծաթաթել։

گلابدان [գոլաբդան] տե՛ս گلاب‌پاش [գոլաբփաշ]։

گلابی [գոլաբի] տանձ։

گل‌آذین [գոլազին] բուս. 1) ծաղկաբույլ, 2) ծաղկափթթություն։

گل‌افشان [գոլա̈ֆշան] վարդասփյուռ։

گل‌آلود [գելալուդ] ցեխոտ, ցեխոտված, ցեխաթաթախ։

گل‌آلوده [գելալուդե] տե՛ս گل‌آلود [գելալուդ]։

گل‌اندام [գոլա̈նդամ] վայելչահասակ։

گلاندن [գոլանդա̈ն] ցնցել, թափահարել։

گلاویز [գա̈լավիզ] կախ ընկած, կախված։ گلاویز شدن [գա̈լավիզ շոդա̈ն] 1) կախ ընկնել, 2) կռվի մեջ մտնել։

گل‌باران [գոլբարան] ծաղկահարում։ گل‌باران کردن [գոլբարան քա̈րդա̈ն] 1) ծաղկահարել, 2) ծաղիկներ թափել։

گل‌باز [գոլբազ] ծաղկասեր։

گل‌بانگ [գոլբանգ] 1) ձայն, աղաղակ, 2) սոխակի երգի ձայն։

گلبرگ [գոլբա̈րգ] ծաղկաթերթ։

گلبن [գոլբոն] վարդենի, վարդի թուփ։

گل‌بوته [գոլբութե] տե՛ս گلبن [գոլբոն]։

گلبول [գոլոբուլ] արյան գնդիկ։ گلبول قرمز [գոլոբուլե ղերմեզ] արյան կարմիր գնդիկ։

گل‌پاک‌کن [գելփաքքոն] ցեխմաքրոցիկ։

گل‌پرست [գոլփա̈րա̈սթ] ծաղկասեր։

گل‌پرستی [գոլփա̈րա̈սթի] ծաղկասիրություն։

گل‌پرور [գոլփա̈րվա̈ր] տե՛ս گل‌کار [գոլքար]։

گل‌پروری [գոլփա̈րվա̈րի] տե՛ս گل‌کاری [գոլքարի]։

گل‌پیرا(ی) [գոլփիրա(յ)] տե՛ս گل‌باز [գոլբազ]։

گلچهره [գոլչեհրե] վարդադեմ, վարդերես, կարմրաթշիկ։

گلچین [գոլչին] 1) ծաղկաքաղ, 2) հատընտիր, ընտիր։ گلچین ادبی [գոլչինե ա̈դա̈բի] անթոլոգիա։

گلچینی [գոլչինի] 1) ընտրություն, 2) ծաղկաքաղ, ծաղիկ քաղելը։

گلخانه [գոլխանե] ծաղկաջերմոց, ջերմոց։

گلخن [գոլխա̈ն] բաղնիքի կրակարան, հնոց։

گلدار [գոլդար] ծաղկավոր (կտոր)։

گلدان [գոլդան] ծաղկաման։

گلدسته [գոլդա̈սթե] I ծաղկեփունջ։

گلدسته [գոլդա̈սթե] II մինարեթ։

گلدوزی [գոլդուզի] ասեղնագործություն, ձեռագործ։

گلر [գոլեր] սպորտ. դարպասապահ։

گلرخ [գոլռոխ] վարդերես, կարմրաթշիկ։

گلرخسار [գոլռոխսար] տե՛ս گلرخ [գոլռոխ]։

گلرنگ [գոլռա̈նգ] վարդագույն։

گلرو(ی) [գոլռու(յ)] տե՛ս گلرخ [գոլռոխ]։

گلریز [գոլռիզ] տե՛ս گل‌افشان [գոլա̈ֆշան]։

گلزار [գելզար] մորուտ, ճահճուտ, խրուտ։

گلزار [գոլզար] վարդանոց, բուրաստան։

گلستان [գոլեսթան] վարդաստան, վարդանոց։

گلشکر [գոլշեքա̈ր] վարդի մուրաբա։

گلشن [գոլշա̈ն] վարդանոց։

گلغنچه [գոլղոնչե] վարդի կոկոն։

گلفام [գոլֆամ] վարդագույն։

گلفروش [գոլֆորուշ] ծաղկավաճառ։

گلفروشی [գոլֆորուշի] ծաղկի վաճառք։

گلفشان [գոլֆեշան] տե՛ս گل‌افشان [գոլա̈ֆշան]։

گلکار [գելքար] ծեփող (վարպետ), սվաղիչ։

گلکار [գոլքար] ծաղկամշակ, ծաղկաբույծ։

گلکاری [գելքարի] 1) սվաղագործություն, 2) սվաղ։

گلکاری [գոլքարի] ծաղկամշակություն, ծաղկաբուծություն։

گلکلم [գոլքա̈լա̈մ] ծաղկակաղամբ։

گلگشت [գոլգա̈շթ] զբոսանք (ծաղիկներով լի զբոսավայրում)։

گلگون [գոլգուն] վարդագույն։

گلگون‌کفن [գոլգունքա̈ֆա̈ն] 1) արյունաշաղախ պատանքի մեջ փաթաթված, 2) արդար՝ սուրբ գործի համար զոհված։

گلگونه [գոլգունե] 1) կարմրաթշիկ, 2) կարմրաներկ։

گلگیر [գելգիր] ցեխապահանակ (ավտոմեքենայի, հեծանվի և այլն)։

گلمال [գելմալ] տե՛ս گل‌کار [գելքար]։

گلمالی [գելմալի] տե՛ս گل‌کاری [գելքարի]։

گلمژه [գոլմոժե] գարեհատ, տիկնակլունծ։

گلمیخ [գոլմիխ] տափակագլուխ՝ մեծ մեխ, գամ։

گلنار [գոլնար] նռան ծաղիկ։

گلنگدن [գա̈լա̈նգեդա̈ն] փակաղակ (հրացանի)։

گلنم [գոլնա̈մ] թեթև անձրև։

گلنما(ی) [գոլնա̈մա(յ)] գեղադիտակ, կալեյդոսկոպ։

گلو [գա̈լու] կոկորդ, շնչափող, բուկ։

گلوبند [գա̈լուբա̈նդ] վզնոց։

گلودرد [գա̈լուդա̈րդ] կոկորդացավ, անգինա։

گل‌وگشاد [գա̈լոգոշադ] շատ լայն։

گلوگیر [գա̈լուգիր] բկին կանգնած, կոկորդին դեմ առած։ گلوگیر شدن [գա̈լուգիր շոդա̈ն] կոկորդին դեմ առնել։

گل‌ولای [գելոլայ] տիղմ, տիլ, ցեխ։

گلوله [գոլուլե] 1) գնդակ, 2) կծիկ։ گلولهٔ برف [գոլուլեյե բա̈րֆ] ձնագնդիկ։

گلوله‌باران [գոլուլեբարան] գնդակոծում։

گله [գա̈լլե] հոտ, երամ, երամակ։

گله [գելե] 1) գանգատ, բողոք, տրտունջ, 2) պարսավ, մեղադրանք։ گله کردن [գելե քա̈րդա̈ն] գանգատվել, տրտնջալ։

گله‌آمیز [գելեամիզ] հանդիմանական, կշտամբական։

گله‌بان [գա̈լլեբան] հովիվ, խաշնարած։

گله‌دار [գա̈լլեդար] անասնատեր։

گله‌دار [գելեդար] տե՛ս گله‌مند [գելեմա̈նդ]։

گله‌داری [գա̈լլեդարի] անասնապահություն։

گله‌گزار [գելեգոզար] 1) գանգատվող, 2) նեղացած, վիրավորված։

گله‌گزاری [գելեգոզարի] գանգատ, տրտունջ։ گله‌گزاری کردن [գելեգոզարի քա̈րդա̈ն] գանգատվել, տրտնջալ։

گله‌مند [գելեմա̈նդ] 1) գանգատվող, տրտնջացող, 2) վիրավորված։

گله‌مندی [գելեմա̈նդի] 1) գանգատ, տրտունջ, 2) վիրավորանքի զգացում։

گلی [գելի] 1) կավե, կավային, հողե, 2) ցեխոտ։

گلی [գոլի] վարդագույն։

گلیم [գելիմ] 1) կարպետ, 2) փալաս։

گلیم‌باف [գելիմբաֆ] կարպետագործ։

گلین [գելին] տե՛ս گلی [գելի]։

گلین [գոլին] տե՛ս گلی [գոլի]։

گم [գոմ] կորած, անհետացած։ گم شدن [գոմ շոդա̈ն] կորչել, անհետանալ։ گم کردن [գոմ քա̈րդա̈ն] կորցնել։

گماردن [գոմարդա̈ն] տե՛ս گماشتن [գոմաշթա̈ն]։

گماشتن [գոմաշթա̈ն] նշանակել, լիազորել։

گماشته [գոմաշթե] 1) լիազոր, 2) գրածո։

گمان [գա̈ման] 1) ենթադրություն, կարծիք, 2) կասկած, երկբայություն։ به گمان من [բեգա̈մանե մա̈ն] իմ ենթադրությամբ՝ կարծիքով։ گمان کردن [գա̈ման քա̈րդա̈ն] 1) կարծել, ենթադրել, 2) համարել։

گمراه [գոմրահ] 1) ուղեկորույս, մոլորված, 2) անբարոյական, այլասեր։

گمراهی [գոմրահի] 1) խոտորում, մոլորում, մոլորություն, 2) անբարոյականություն։

گمرک [գոմրոք] 1) մաքսատուն, 2) մաքս։

گمرک‌خانه [գոմրոքխանե] մաքսատուն։

گمشدگان [գոմշոդեգան] կորածներ, կորցվածներ։ Եզ. گمشده [գոմշոդե]։

گمشده [գոմշոդե] կորած, կորցված։

گمگشتگی [գոմգա̈շթեգի] շփոթվածություն, շվարածություն։

گمگشته [գոմգա̈շթե] շփոթված, շվարած։

گمنام [գոմնամ] անանուն, անվանակորույս, անհայտ։ سرباز گمنام [սա̈րբազե գոմնամ] անհայտ զինվոր։

گمنامی [գոմնամի] անհայտություն։

گناه [գոնահ] 1) մեղք, հանցանք, 2) հանցագործություն։

گناهکار [գոնահքար] մեղավոր, հանցավոր։

گناهکارانه [գոնահքարանե] հանցագործորեն, մեղավորաբար։

گناهکاری [գոնահքարի] 1) մեղավորություն, 2) հանցագործություն։

گنبد [գոմբա̈դ] գմբեթ, կամար։

گنبدی [գոմբա̈դի] գմբեթաձև, գմբեթանման։

گنبدی شکل [գոմբա̈դիշեքլ] տե՛ս گنبدی [գոմբա̈դի]։

گنج [գա̈նջ] գանձ։

گنجا [գոնջա] տարողունակ, տարողություն ունեցող։

گنجاندن [գոնջանդա̈ն] տեղավորել, տեղադրել։

گنجایش [գոնջայեշ] 1) տարողություն, 2) պարունակություն։

گنجشک [գոնջեշք] ճնճղուկ։

گنجشکدل [գոնջեշքդել] վախկոտ։

گنجله [գոնջա̈լե] ճմռված, ճխլված։

گنجور [գա̈նջուր] գանձատեր, գանձապետ։

گنجه [գա̈նջե] 1) պատի պահարան, 2) պահարան։

گنجیدن [գոնջիդա̈ն] 1) տեղավորել, 2) տեղավորվել։

گنجینه [գա̈նջինե] 1) գանձարան, 2) պահեստարան։

گند [գա̈նդ] 1) գարշահոտություն, 2) գարշահոտ, ժանտահոտ։

گنداب [գա̈նդաբ] նեխած ու լճացած ջուր։

گنداندن [գա̈նդանդա̈ն] հոտեցնել, նեխեցնել, փչացնել։

گندزدا(ی) [գա̈նդզեդա(յ)] ախտահանող, ախտահան։

گندزدائی [գա̈նդզեդայի] ախտահանություն, ախտահանում։

گندگی [գոնդեգի] 1) պարարտություն, հաստություն, 2) մեծ չափեր, խոշորություն։

گندله [գոնդոլե] գնդլիկ։

گندم [գա̈նդոմ] ցորեն։

گندم سیاه [գա̈նդոմսիյահ] հնդկացորեն, արինճ։

گندمگون [գա̈նդոմգուն] 1) ցորենագույն, 2) թուխ։

گندمه [գա̈նդոմե] գորտնուկ, կոճիճ, ելունդ։

گندمی [գա̈նդոմի] ցորենի, ցորենից։ نان گندمی [նանե գա̈նդոմի] ցորենի հաց։

گندوله [գա̈նդուլե] կապոց, փաթեթ։

گنده [գոնդե] 1) խոշոր, հաստ, մեծ, 2) բիրտ։

گنده [գա̈նդե] նեխած, հոտած, ժանտահոտ, գարշահոտ։

گندیدگی [գա̈նդիդեգի] փտածություն, նեխածություն, հոտածություն։

گندیدن [գա̈նդիդա̈ն] նեխել, հոտել, փչանալ։

گندیده [գա̈նդիդե] նեխած, հոտած, փչացած։

گنگ [գոնգ] համր, անխոս։ گنگ مادرزاد [գոնգե մադա̈րզադ] ի ծնե համր։

گنه [գոնա̈հ] տե՛ս گناه [գոնահ]։

گنهکار [գոնա̈հքար] տե՛ս گناهکار [գոնահքար]։

گنه‌گنه [գա̈նեգա̈նե] խինին, քինին, քինաքինա։

گوارا [գովարա, գա̈վարա] 1) դյուրամարս, 2) ախորժելի։

گوارائی [գովարայի] 1) դյուրամարսություն, 2) ախորժելիություն։

گوارش [գովարեշ] մարսողություն, մարսում։ دستگاه گوارش [դա̈սթգահե գովարեշ] և جهاز گوارش [ջա̈հազե գովարեշ] մարսողական գործարաններ։

گوارنده [գովարա̈նդե] դյուրամարս։

گواریدن [գովարիդա̈ն] մարսել։

گواه [գա̈վահ] վկա, վկայություն։ گواه بودن [գա̈վահ բուդա̈ն] վկայել, վկայություն տալ։ گواه عینی [գա̈վահե էյնի] ականատես։

گواهی [գա̈վահի] վկայություն։ گواهی دادن [գա̈վահի դադա̈ն] վկայություն տալ, վկայել։

گواهی نامه [գա̈վահինամե] վկայական, դիպլոմ, ատեստատ։

گوجه [գոուջե] սալոր։

گوجه فرنگی [գոուջեֆա̈րա̈նգի] պոմիդոր։ آب گوجه فرنگی [աբե գոուջեֆա̈րա̈նգի] տոմատի հյութ։

گود [գոուդ] 1) խոր, 2) փոս, խրամ։

گودافتاده [գոուդոֆթադե] փոս ընկած (աչքեր)։

گودال [գոուդալ] փոս, խորշ, փոս ընկած տեղ։

گودرفته [գոուդռա̈ֆթե] փոս ընկած։ گونه‌های گود رفته [գունեհայե գոուդռա̈ֆթե] փոս ընկած այտեր։

گودنشین [գոուդնեշին] հետնախորշում ապրող։

گودی [գոուդի] 1) խորություն, խորք, 2) փոս։

گور [գուր] I գերեզման։ گور کردن [գուր քա̈րդա̈ն] 1) թաղել, 2) սպանել (օրը՝ ժամանակը)։

گور [գուր] II տե՛ս گورخر [գուր(ե)խա̈ր]։

گوربگور [գուրբեգուր] դոռբադոռ։

گورخر [գուր(ե)խա̈ր] ցիռ, վայրի էշ։

گورزاد [գուրզադ] թզուկ, գաճաճ։

گورستان [գուրեսթան] գերեզմանոց, գերեզմանատուն։

گورکن [գուրքա̈ն] գերեզմանափոր։

گوری [գուրի] ուրախություն, զվարճություն։ گوری کردن [գուրի քա̈րդա̈ն] ուրախանալ, զվարճանալ։

گوز [գուզ] փուք (որովայնի)։

گوز [գոուզ] ընկույզ։

گوزن [գա̈վա̈զն] 1) կենդ. եղջերու, 2) որմզդեղն։

گوزیدن [գուզիդա̈ն] փուք արձակել։

گوژ [գուժ] ծռված, կուզ։

گوژپشت [գուժփոշթ] սապատավոր։

گوساله [գուսալե] հորթ։

گوسفند [գուսֆա̈նդ] ոչխար։

گوسفنددار [գուսֆա̈նդդար] ոչխարաբույծ։

گوسفندداری [գուսֆա̈նդդարի] ոչխարաբուծություն։

گوش [գուշ] ականջ, ունկ։ گوش دادن [գուշ դադա̈ն] լսել, ականջ դնել։ گوش ایستادن [գուշ իսթադա̈ն] ականջել, թաքուն լսել։

گوش بدر [գուշբեդա̈ր] անհամբեր սպասող (ականջը դռանը)։

گوش بریده [գուշբորիդե] ականջատ, ականջը կտրած։

گوش به زنگ [գուշբեզա̈նգ] 1) անհամբեր սպասող (ականջը զանգին), 2) զգոն, զգաստ։

گوش به فرمان [գուշբեֆա̈րման] հնազանդ, հլու (ականջը հրամանին)։

گوش پاک‌کن [գուշփաքքոն] ականջմաքրիչ։

گوش پهن [գուշփա̈հն] մեծականջ, երկարականջ, կախականջ։

گوشت [գուշթ] միս։

گوشت آلو [գուշթալու] մսալի, մսեղ, մսոտ։ گوشت آلود [գուշթալուդ] տե՛ս گوشت آلو [գուշթալու]։

گوشت تلخ [գուշթթա̈լխ] 1) անհամակրելի, անդուր, 2) անբարյացակամ, 3) մռայլ։

گوشت چرخ‌کن [գուշթչա̈րխքոն] մսաղաց։

گوشت خوار [գուշթխար] մսակեր։

گوشت دار [գուշթդար] մսոտ, մսեղ։

گوشت فروش [գուշթֆորուշ] մսավաճառ։

گوشت کوب [գուշթքուբ] միսթակիչ։

گوش خراش [գուշխա̈րաշ] խլացուցիչ, ականջ սղոցող։

گوش خزک [գուշխա̈զա̈ք] կենդ. ականջմուկ։

گوش دراز [գուշդերազ] տե՛ս درازگوش [դերազգուշ]։

گوش درد [գուշդա̈րդ] ականջացավ։

گوشزد [գուշզա̈դ] 1) նախազգուշացում, 2) հիշեցում, նշում։ گوشزد کردن [գուշզա̈դ քա̈րդա̈ն] 1) նախազգուշացնել, 2) հիշեցնել, նշել։

گوشک [գուշա̈ք] բլթակ, ականջաբլթակ։

گوشکاو [գուշքավ] տե՛ս گوش پاک‌کن [գուշփաքքոն]։

گوشمالی [գուշմալի] հանդիմանություն, կշտամբանք (ականջի ոլորում)։

گوش ماهی [գուշմահի] խխունջ։

گوشواره [գուշվարե] գինդ, ականջօղ։

گوشه [գուշե] 1) անկյուն, 2) ակնարկ։ گوشهٔ اطاق [գուշեյե օթաղ] սենյակի անկյուն։ گوشهٔ باز [գուշեյե բազ] բութ անկյուն։

گوشهٔ تند [գուշեյե թոնդ] սուր անկյուն։ چهارگوشه [չահարգուշե] քառանկյունի։ گوشه زدن [գուշե զա̈դա̈ն] ակնարկել։

گوشه دار [գուշեդար] 1) ակնարկ պարունակող, 2) խայթող, 3) երկիմաստ, 4) անկյունավոր։

گوشه گزین [գուշեգոզին] տե՛ս گوشه نشین [գուշենեշին]։

گوشه گزینی [գուշեգոզինի] տե՛ս گوشه نشینی [գուշենեշինի]։

گوشه گیر [գուշեգիր] տե՛ս گوشه نشین [գուշենեշին]։

گوشه گیری [գուշեգիրի] տե՛ս گوشه نشینی [գուշենեշինի]։

گوشه نشین [գուշենեշին] մենակյաց, առանձնակյաց, ճգնավոր։

گوشه نشینی [գուշենեշինի] մենակեցություն, ճգնավորություն։

گوشه وکنار [գուշեվոքենար] 1) այս ու այն կողմ, 2) տարբեր անկյուններում։

گوشی [գուշի] 1) լսափող, 2) ականջակալ։

گوگرد [գուգերդ] ծծումբ։

گول [գուլ] խաբեություն։ گول خوردن [գուլ խորդա̈ն] խաբվել։ گول زدن [գուլ զա̈դա̈ն] խաբել։

گول خور [գուլխոր] դյուրահավատ, միամիտ։

گول زن [գուլզա̈ն] խաբող, խաբեբա։

گوناگون [գունագուն] բազմազան, բազմատեսակ։

گوناگونی [գունագունի] բազմազանություն, բազմատեսակություն։

گونه [գունե] I այտ։

گونه [գունե] II կերպ, տեսակ։

گونه ای [գունեի] այտային, այտի։ استخوان گونه ای [ոսթոխանե գունեի] այտոսկր։

گونه گونه [գունեգունե] տե՛ս گوناگون [գունագուն]։

گونی [գունի] պարկ, տոպրակ։

گونیا [գունյա] անկյունաչափ, անկյունագծիչ (գործիք)։

گوهر [գոուհա̈ր] գոհար, անգին քար։

گوهرافشان [գոուհա̈րա̈ֆշան] գոհարասփյուռ։

گوهربار [գոհա̈րբար] գոհարազարդ։

گوهرفروش [գոուհա̈րֆորուշ] գոհարավաճառ։

گوهری [գոուհա̈րի] 1) գոհարե, 2) ակնավաճառ, գոհարավաճառ։

گوی [գույ] գունդ, գնդակ։

گویا [գույա] I իբր թե, ասես թե, կարծես թե։

گویا [գույա] II 1) ասող-խոսող, 2) պերճախոս, խոսուն։

گویش [գույեշ] 1) բարբառ, խոսվածք, 2) առոգանություն։

گویشور [գույեշվա̈ր] բարբառագետ։

گوینده [գույա̈նդե] 1) ասող-խոսող, 2) խոսնակ։

گوئی [գույի] տե՛ս گویا [գույա] I։

گه [գա̈հ] տե՛ս گاه [գահ]։

گه [գոհ] կղկղանք։

گهر [գոհա̈ր] տե՛ս گوهر [գոուհա̈ր]։

گهواره [գա̈հվարե] օրորոց։

گهی [գա̈հի] տե՛ս گاهی [գահի]։

گیاه [գիյահ] 1) բույս, 2) խոտ, 3) դալար։ گیاهان طبی [գիյահանե թեբբի] դեղախոտեր, բուժախոտեր։

گیاه خوار [գիյահխար] բուսակեր, խոտակեր։

گیاه خواری [գիյահխարի] բուսակերություն, խոտակերություն։

گیاه شناس [գիյահշենաս] բուսաբան։

گیاه شناسی [գիյահշենասի] բուսաբանություն։

گیاهی [գիյահի] բուսական։ روغن گیاهی [ռոուղա̈նե գիյահի] բուսական յուղ։

گیتار [գիթար] կիթառ։

گیتارزن [գիթարզա̈ն] կիթառահար։

گیتی [գիթի] 1) աշխարհ, 2) տիեզերք։

گیتی آرا(ی) [գիթիարա(յ)] տիեզերազարդ։

گیتی ستان [գիթիսեթան] աշխարհակալ։

گیتی گشا(ی) [գիթիգոշա(յ)] աշխարհակալ։

گیج [գիջ] 1) ցրված, անուշադիր, մտացիր, 2) գլխապտույտ ունեցող։

گیجش [գիջեշ] 1) ցրվածություն, անուշադրություն, 2) գլխապտույտ։

گیج کننده [գիջքոնա̈նդե] ցնցող, շշմեցնող։

گیجگاه [գիջգահ] քունք, քներակ։

گیجی [գիջի] 1) ցրվածություն, 2) գլխապտույտ, 3) շշմածություն։

گیر [գիր] 1) گرفتن [գերեֆթա̈ն] բայի ներկայի հիմքը, 2) դժվարություն, 3) բռնում, 4) ձեռքբերում։ گیرافتادن [գիր օֆթադա̈ն] բռնվել, թակարդի մեջ ընկնել։ گیرآوردن [գիր ավա̈րդա̈ն] ձեռք բերել։ عالمگیر [ալա̈մգիր] աշխարհակալ։ گیرکردن [գիր քա̈րդա̈ն] կանգ առնել, մնալ, խցվել։

گیرا [գիրա] 1) գրավիչ, 2) բռնող։ چشمان گیرا [չեշմանե գիրա] գրավիչ աչքեր։

گیرائی [գիրայի] 1) կպչունություն, կառչունություն, 2) գրավչություն։

گیرم [գիրա̈մ] ենթադրենք, դիցուք։

گیرنده [գիրա̈նդե] 1) ստացող, ընդունող, 2) բռնող։ دستگاه گیرنده [դա̈սթգահե գիրա̈նդե] ընդունիչ։

گیرودار [գիրոդար] տուրուդմփոց, վեճ ու կռիվ, իրարանցում։

گیره [գիրե] 1) ամրակ, 2) ունելիք։

گیس [գիս] տե՛ս گیسو [գիսու]։

گیسو [գիսու] գես, ծամ, վարս։ Հոգ. گیسوان [գիսովան]։ گیسوی عاریه (مصنوعی) [գիսույե արիյե (մա̈սնուի)] կեղծամ, պարիկ։

گیسوبند [գիսուբա̈նդ] ծամկալ, վարսակալ։

گیسودار [գիսուդար] ծամով։

گیشه [գիշե] 1) տոմսարկղ, 2) դրամարկղի պատուհան։

گیلاس [գիլաս] I բաժակ, գավաթ։

گیلاس [գիլաս] II կեռաս։

گیلانی [գիլանի] 1) գիլանցի, 2) գիլանական։

گیلک [գիլա̈ք] տե՛ս گیلانی [գիլանի], նշան. 1։

گیلکی [գիլա̈քի] գիլաներեն։

گیومه [գիյումե] չակերտներ։

گیوه [գիվե] մի տեսակ ոտնաման (թելից հյուսված)։

گیه [գիյա̈հ] տե՛ս گیاه [գիյահ]։

ل

ل [լամ] պարսկական այբուբենի 27-րդ տառը։

لا [լա] I շերտ, ծալք, պատիկ։

لا [լա] II բացասական՝ ժխտական մասնիկ (արաբական)։

لاابالی [լաա̈բալի] անփույթ, անտարբեր։

لاابالی گری [լաա̈բալիգա̈րի] 1) անփութություն, անտարբերություն, 2) անկաշկանդություն, 4) անփափկանկատություն։

لااقل [լաա̈ղա̈լ] առնվազն, գոնե։

لابد [լաբոդ] 1) անհրաժեշտաբար, հարկադրված, 2) երևի, ըստ երևույթին, հավանորեն։

لابراتوار [լաբորաթուար] լաբորատորիա։

لابلا [լաբելա] բազմաշերտ։

لابه [լաբե] I 1) աղաչանք, պաղատանք, աղերս, 2) գանգատ։ لابه کردن [լաբե քա̈րդա̈ն] 1) աղաչել, 2) գանգատվել։

لابه [լաբե] II 1) շողոքորթություն, քծնանք, կեղծավորություն, 2) խորամանկություն, խաբեություն, 3) հեգնանք, ծաղր։

لابه گر [լաբեգա̈ր] 1) շողոքորթ, քծնող, կեղծավոր, 2) խորամանկ, խարդախ։

لابه گری [լաբեգա̈րի] տե՛ս لابه [լաբե] II, նշան. 1, 2։

لابه ناپذیر [լաբենափա̈զիր] անողոք, անդրդվելի։

لات [լաթ] 1) խեղճ, աղքատ, չունևոր, 2) անապաստան, շրջմոլիկ, 3) խուլիգան։

لات بازی [լաթբազի] խուլիգանություն։

لات بازی درآوردن [լաթբազի դա̈րավա̈րդա̈ն] խուլիգանություն անել։

لاتعدولاتحصی [լաթա̈դդովա̈լաթոհսա] անթիվ ու անհամար։

لاتی [լաթի] 1) աղքատություն, չունևորություն, 2) խուլիգանություն։

لاتین [լաթին] 1) լատիներեն, 2) լատինական։ حروف لاتین [հորուֆե լաթին] լատինական տառեր։

لاتینی [լաթինի] տե՛ս لاتین [լաթին] նշան. 1, 2։

لاجرعه [լաջոր'է] մինչև վերջին կաթիլը, մինչև վերջ։

لاجرم [լաջերա̈մ] 1) հարկադրաբար, ակամա, 2) անշուշտ, 3) հետևաբար։

لاجواب [լաջա̈վաբ] տե՛ս بلاجواب [բելաջա̈վաբ]։

لاجورد [լաջեվա̈րդ] լաջվարդ, լազուր, կապուտակ (գույն)։

لاجوردی [լաջվա̈րդի] լազուր, կապուտակ, երկնագույն։

لاحقه [լահեղե] 1) լրացում, հավելված, 2) երկրորդական։

لاروب [լարուբ] հողահան (գործիք), հողափորիչ։

لاروبی [լարուբի] հողահանություն։

لاری [լարի] 1) սայլ, 2) բեռնատար ավտոմեքենա։

لاریب [լարեյբ] անկասկած, աներկբա։

لازال [լազալ] հավիտենական, անմահ, մշտնջենական, հարատև։

لازم [լազեմ] 1) անհրաժեշտ, կարևոր, պարտադիր, 2) քեր. չեզոք։

لازمه [լազեմե] 1) անհրաժեշտություն, 2) անհրաժեշտ բան՝ առարկա։ تدابیر لازمه [թա̈դաբիրե լազեմե] անհրաժեշտ միջոցառում։

لاس [լաս] սիրախաղ, սիրակատակ, ֆլիրտ։ لاس زدن [լաս զա̈դա̈ն] ֆլիրտ անել, սիրախաղով զբաղվել։

لاستیک [լասթիք] ռեզին, ռետին։ لاستیک تویی [լասթիքե թուփի] անվադող։

لاستیک سازی [լասթիքսազի] 1) ռետինի արտադրություն, 2) ավտոդողերի արտադրություն։ کارخانهٔ لاستیک سازی [քարխանեյե լասթիքսազի] ավտոդողերի գործարան։

لاسزن [լասզա̈ն] կնամոլ, լովելաս։

لاسزنی [լասզա̈նի] սիրախաղ, ֆլիրտ։

لاش [լաշ] դիակ։

لاشخور [լաշխոր] 1) դիշակեր, 2) ուրուր, ցին։

لاشك [լաշա̈ք] անկասկած։

لاشه [լաշե] տե՛ս لاش [լաշ]։

لاشه‌خوار [լաշեխար] տե՛ս لاشخور [լաշխոր] նշան. 1։

لاصق [լասեղ] մածուցիկ, կպչուն, դյուրամած։

لاطائل [լաթայել] 1) անպետք, անօգուտ, 2) անհեթեթ։

لاطائلات [լաթայելաթ] անհեթեթություն, անմտություն, ցնդաբանություն։

لاعلاج [լաէլաջ] 1) ճարահատյալ, 2) անբուժելի, անդարմանելի։

لاعلاجی [լաէլաջի] անելանելի դրություն։

لاعن [լաէն] անիծող։

لاغر [լաղա̈ր] նիհար, վտիտ։ لاغر شدن [լաղա̈ր շոդա̈ն] նիհարել։

لاغراندام [լաղա̈րա̈նդամ] նիհարակազմ։

لاغری [լաղա̈րի] նիհարություն։

لاغیر [լաղեյր] ոչ այլ ոք։

لاف [լաֆ] 1) դատարկաբանություն, շաղակրատանք, 2) ինքնագովություն։ لاف زدن [լաֆ զա̈դա̈ն] 1) պարծենալ, 2) ճամարտակել, 3) մեծ-մեծ բրդել, շաղակրատել։

لافزن [լաֆզա̈ն] 1) սնապարծ, գլուխգովան, պարծենկոտ, պոռոտախոս, մեծաբան, 2) շաղակրատ։

لافزنی [լաֆզա̈նի] պարծենկոտություն, պոռոտախոսություն, սնապարծություն։

لاقید [լաղեյդ] տե՛ս لابالی [լաօբալի]։

لاقیدانه [լաղեյդանե] անփութորեն, անտարբեր կերպով։

لاك [լաք] 1) կնքամոմ, զմուռս, 2) լաք։

لاك پشت [լաքփոշթ] կրիա։

لاکردار [լաքերդար] անիծյալ, նզովյալ։

لاکلام [լաքա̈լամ] 1) իհարկե, անտարակույս, անպայման, 2) անտրտունջ, առանց խոսքի։

لاکن [լաքեն] տե՛ս لیکن [լիքա̈ն]։

لاکی [լաքի] լաքապատված։

لال [լալ] համր, անխոս։

لالائی [լալայի] 1) օրոր ասելը, 2) օրորոցային։ لالائی گفتن (خواندن) [լալայի գոֆթա̈ն (խանդա̈ն)] օրոր ասել։

لاله [լալե] կակաչ։

لاله‌رخ [լալեռոխ] կակաչայտ, կարմրաթշիկ։

لاله‌رخسار [լալեռոխսար] տե՛ս لاله‌رخ [լալեռոխ]։

لاله‌رنگ [լալեռա̈նգ] կակաչագույն։

لاله‌زار [լալեզար] կակաչանոց։

لاله‌عذار [լալեօզար] 1) կարմրաթշիկ, 2) գեղեցկուհի։

لاله‌فام [լալեֆամ] տե՛ս لاله‌گون [լալեգուն]։

لاله‌گون [լալեգուն] տե՛ս لاله‌رنگ [լալեռա̈նգ]։

لاله‌وش [լալեվա̈շ] տե՛ս لاله‌عذار [լալեօզար]։

لالی [լալի] համրություն։

لامپ [լամփ] լամպ։

لامپا [լամփա] նավթալամպ, նավթի ճրագ։

لامذهب [լամա̈զհա̈բ] անհավատ, անաստված։

لامذهبی [լամա̈զհա̈բի] անհավատություն, անաստվածություն։

لامروت [լամորովվա̈թ] անխիղճ, անհոգի, դաժան, անգութ։

لامس [լամես] շոշափող, հպող։

لامسه [լամեսե] 1) շոշափում, 2) շոշափելիք։ حس لامسه [հեսսե լամեսե] շոշափելիքի զգայարան։

لامع [լամե'] փայլուն, շողշողուն, լուսափայլ։

لامکان [լամա̈քան] 1) հիմնական բնակավայր չունեցող, 2) ամենագո։

لاندن [լանդա̈ն] շարժել։

لانه [լանե] 1) բույն, 2) փեթակ։

لانه‌سازی [լանեսազի] բույն շինելը։

لاوارث [լավարես] անժառանգ։

لاوصول [լավոսուլ] 1) անվերադարձելի, 2) անվարձ, անհատույց։

لاوك [լավա̈ք] փայտե տաշտ։

لاهوت [լահութ] 1) աստվածություն, 2) աստվածայնություն։ عالم لاهوت [ալա̈մե լահութ] հոգեկան աշխարհ։

لاهوتی [լահութի] 1) աստվածային, 2) աստվածաբանական։

لای [լայ] մրուր, տիղմ, գիրտ։

لایتجزا և لایتجزی [լայա̈թա̈ջա̈զզա] անբաժանելի, անտրոհելի։

لایتناهی [լայա̈թա̈նահի] անհուն, անսահման։

لایح [լայեհ] և لائح [լաէհ] 1) բացահայտ, 2) պարզ, պայծառ։

لایحه [լայեհե] օրինագիծ։ Հոգ. لوایح [լա̈վայեհ]։

لایزال [լայա̈զալ] հավիտենական, մշտնջենական, հավերժական։

لایشعر [լայա̈շ'օր] անգիտակից, հիմար։

لایعنی [լայո'նա, լայա̈'նի] 1) անիմաստ, 2) անխորհուրդ, հիմար։

لایق [լայեղ] 1) արժանի, 2) հարմար, պատշաճ։

لایموت [լայա̈մութ] անմահ։

لاینحل [լայա̈նհա̈լ(լ)] 1) անլուծելի, չլուծվող, 2) անվճռելի, անհաղթահարելի։ مشکلات لاینحل [մոշքելաթե լայա̈նհա̈լ(լ)] անլուծելի պրոբլեմներ։ تضادهای لاینحل [թա̈զադհայե լայա̈նհա̈լ(լ)] անլուծելի հակասություններ։

لاینفك [լայա̈նֆա̈քք] անանջատելի, անբաժանելի։ جزو لاینفك [ջոզվե լայա̈նֆա̈քք] անանջատելի մաս։

لاینقطع [լայա̈նղա̈թ] անընդհատ, անդադար, անընդմեջ։

لایه [լայե] շերտ։

لائیدن [լաիդա̈ն] 1) հաչել, 2) շաղակրատել։

لب [լա̈բ] 1) շուրթ, 2) եզր, ափ։

لب [լոբբ] էություն, ծուծ, միջուկ, հոգի, սիրտ։ لب مطلب [լոբբե մա̈թլա̈բ] հարցի (խնդրի) էությունը։ لب لباب [լոբբե լոբաբ] որևէ բանի էությունը՝ ողնուծուծը։

لباده [լյաբբադե] տղամարդու վերնազգեստ։

لباس [լեբաս] հագուստ, զգեստ։

لباس‌دوز [լեբասդուզ] դերձակ։

لباس‌دوزی [լեբասդուզի] 1) դերձակություն, 2) կարի արհեստանոց։

لباس‌شو(ی) [լեբասշու(յ)] լվացարարուհի։

لباس‌شوئی [լեբասշույի] 1) լվացարարություն, 2) լվացքատուն։

لباس‌فروش [լեբասֆորուշ] հագուստավաճառ, զգեստավաճառ։

لباس‌فروشی [լեբասֆորուշի] 1) հագուստի վաճառք, 2) հագուստեղենի խանութ։

لباف [լյաբբաֆ] թամբագործ, լծասարքագործ։

لبالب [լյաբալյաբ] լեփլեցուն, բերնեբերան։

لب‌بریده [լյաբբորիդե] պատունկը՝ եզրը կոտրված։

لب‌تخت [լյաբթախթ] տափակ, ոչ խորը։ بشقاب لب‌تخت [բոշղաբե լյաբթախթ] տափակ (ոչ խոր) ափսե։

لب‌ترش [լ յ ա բ թ ո ր շ] կիսաքաղցր։ شراب لب‌ترش [շարաբե լյաբթորշ] կիսաքաղցր գինի։

لب‌تشنه [լյաբթեշնե] ծարավ։

لب‌چش [լյաբչեշ] համտեսում։

لب‌خند [լյաբխանդ] ժպիտ։ لب‌خند زدن [լյաբխանդ զադան] ժպտալ։

لب‌دوز [լյաբդուզ] շատ քաղցր։

لب‌ریز [լյաբրիզ] նույնը՝ لبالب [լյաբալյաբ]։

لب‌سوز [լյաբսուզ] շատ տաք, այրող (կերակուր, թեյ)։

لب‌شتری [լյաբշոթորի] հաստ շուրթերով, հաստապռոշ, հաստաշուրթ։

لب‌شکری [լյաբշեքարի] պռատ շրթունքով։

لب‌شکسته [լյաբշեքասթե] տե՛ս لب‌پریده [լյաբփարիդե]։

لب‌طلائی [լյաբթալայի] ոսկեեզր։

لب‌قیطونی [լյաբղեյթունի] բարակ շուրթերով, բարակաշուրթ։

لب‌کلفت [լյաբքոլոֆթ] հաստաշուրթ։

لبلبو [լյաբլյաբու] բոված սիսեռ։

لبنیات [լյաբանիյաթ] կաթնամթերք։

لبنیات‌سازی [լյաբանիյաթսազի] կաթնամթերքի արտադրություն։ کارخانهٔ لبنیات‌سازی [քարխանեյե լյաբանիյաթսազի] կաթնամթերքի գործարան։

لبنیات‌فروش [լյաբանիյաթֆորուշ] կաթնամթերքավաճառ։

لبنیات‌فروشی [լյաբանիյաթֆորուշի] 1) կաթնամթերքի վաճառք, 2) կաթնամթերքի խանութ։

لبو [լյաբու] խաշած ճակնդեղ։

لبه [լ յ ա բ ե] 1) սայր, բերան, սուր ծայր, 2) շրջիկ (գլխարկի), բոլորք, 3) եզրակ, եզրակար. թևածալ, 4) նեղ եզրազարդ։

لبیک [լյաբեյք] պատրաստ եմ, սպասում եմ հրամանիդ, հրամմեցե՛ք։

لپ [լոփ(փ)] թուշ, թուշը ներսի կողմից։

لت [լ յ ա թ] կտոր, մաս։ لت‌وپاره کردن [լյաթո փարե քարդան] մասերի բաժանել։

لپه [լյափփե] մանրացված սիսեռ։

لت‌وپار [լյաթոփար] քրքրված, պատառոտված։

لته [լյաթթե] լաթ, ջնջոց։

لثوی [լյասավի] լնդային։

لثه [լյասսե] լինդ։

لج [լյաջ] 1) համառություն, 2) զայրույթ։

لجاجت [լյաջաջաթ] 1) հակառակություն, 2) կամակորություն, 3) համառություն։

لجام [լեջամ] տե՛ս لگام [լագամ]։

لجام‌گسیختگی [լեջամգոսիխթեգի] տե՛ս لگام‌گسیختگی [լագամգոսիխթեգի]։

لجام‌گسیخته [լ ե ջ ա մ գ ո ս ի խ թ ե] տե՛ս لگام‌گسیخته [լագամգոսիխթե]։

لج‌باز [լյաջբազ] համառ, կամակոր։

لج‌بازی [լ յ ա ջ բ ա զ ի] 1) համառություն, 2) կամակորություն։

لجن [լյաջան] տիղմ։

لجن‌آلود [լյաջանալուդ] տղմոտ, տղմալից։

لجن‌زار [լ յ ա ջ ա ն զ ա ր] ճահճուտ, տղմուտ, ցեխուտ։

لجوج [լյաջուջ] համառ, կամակոր, քմահաճ։

لجوجانه [լյաջուջանե] 1) համառորեն, համառաբար, 2) կամակորաբար, քմահաճորեն։

لچر [լյաչար] 1) սուտ, նենգ, 2) ժլատ, ագահ։

لچک [լյաչաք] լաչակ, գլխաշոր։

لحاظ [լեհազ, լյահազ] տեսակետ։

لحاف [լյահաֆ] վերմակ։

لحاف‌دوز [լյահաֆդուզ] վերմակ կարող։

لحظه [լյահզե] պահ, վայրկյան, ակնթարթ։

لحم [լյահմ] միս։

لحن [լ յ ա հ ն] 1) ձայն, 2) եղանակ, տոն։ Հոգ. الحان [ալհան]։

لحیم [լյահիմ] 1) զոդում, 2) զոդիչ։

لحیم‌کاری [լյահիմքարի] զոդում։

لحیم‌گر [լյահիմգյար] զոդիչ։

لحیم‌گری [լյահիմգյարի] զոդում։

لخت [լյախթ] լախտ, կոպալ։

لخت [լոխթ] մերկ։

لخته [լյախթե] լերդ, արյունալերդ։ لخته بستن [լյախթե բյասթան] լերդանալ։

لختی [լոխթի] մերկություն, տկլորություն։

لخم [լոխմ] անոսկր, առանց ոսկորի, փափուկ (միս)։

لذا [լեզա] ուստի։

لذت [լյազզաթ, լեզզաթ] 1) հաճույք, վայելք, բավականություն, 2) քաղցրություն, համեղի զգացում։ Հոգ. لذایذ [լյազայեզ] և لذائذ [լյազաեզ]։ لذت معنوی [լեզզաթե մա՛նավի] հոգեկան բավականություն։

لذت‌بخش [լեզզաթբախշ] 1) զմայլելի, 2) հաճույք պատճառող։

لذیذ [լյազիզ] համեղ, քաղցրահամ, քմապարար։

لرت [լերթ] մրուր, գիրտ, նստվածք։

لرز [լյարզ] դող։

لرزان [լյարզան] դողացող, դողդոջուն։

لرزاندن [լյարզանդյան] 1) դողացնել, 2) ցնցել, 3) սարսուռ առաջացնել, սարսեցնել։

لرزانک [լյարզանյաք] ժելե, դոնդողակ (քաղցրեղեն)։

لرزش [լյարզեշ] 1) դող, սարսուռ, 2) ցնցում, երերում, թրթռում։

لرزه [լյարզե] նույնը՝ لرزش [լյարզեշ] նշան. 1։

لرزه‌ای [լյարզեի] սեյսմիկական։ امواج لرزه‌ای [ամվաջե լյարզեի] սեյսմիկական՝ երկրաշարժական ալիքներ։

لرزه‌نگار [լյարզենեգար] երկրաշարժագիր, սեյսմոգրաֆ։

لرزیدن [լյարզիդյան] 1) դողալ, սարսռալ, 2) ցնցվել։

لزج [լյազեջ] մածուցիկ, կպչուն։

لزوم [լոզում] անհրաժեշտություն։ بقدر لزوم [բեղադրե լոզում] անհրաժեշտ չափով։

لژ [լոժ] օթյակ։

لسان [լեսան] լեզու։ Հոգ. السنه [ալսենե]։

لسان‌الثور [լեսանոսսուր] բուս. եզան լեզու։

لسان‌الغیب [լեսանօլղեյբ] խորհրդավոր՝ աստվածային լեզու՝ խոսք։

لش [լյաշ] 1) թույլ, դանդալոշ, ալարկոտ. 2) անփույթ, անհոգ, 3) դիակ, լեշ։

لش‌بازی [լյաշբազի] անկարգություն, խուլիգանություն։ لش‌بازی درآوردن [լյաշբազի դարավարդան] իրեն անվայելուչ պահել, անկարգ բան անել։

لشکر [լյաշքար] 1) դիվիզիա, 2) զորք, զորաբանակ։

لشکرکشی [լյաշքարքեշի] արշավանք։

لشکرگاه [լյաշքարգահ] բանակատեղ, ճամբար։

لشکری [լյաշքարի] 1) դիվիզիոն, 2) բանակային, 3) զինվորական։

لشگر [լյաշգյար] տե՛ս لشکر [լյաշքար]։

لش‌گیری [լյաշգիրի] տե՛ս لش‌بازی [լյաշբազի]։

لطافت [լեթաֆաթ, լյաթաֆաթ] նրբություն, վայելչություն, գեղեցկություն, նրբագեղություն։

لطائف [լյաթաեֆ] և لطایف [լյաթայեֆ] տե՛ս եզ. لطیفه [լյաթիֆե]։

لطف [լոթֆ] բարեհաճություն, բարյացակամություն, շնորհ։

لطفاً [լոթֆյան] բարյացակամորեն, սիրալիր կերպով։

لطف‌آمیز [լոթֆամիզ] բարեհաճ, սիրալիր։

لطمه [լ յ ա թ մ ե] վնաս, վնասվածք։ Հոգ. لطمات [լյաթամաթ]։ لطمه خوردن [լյաթմե խորդյան] 1) վնասվել, 2) վնաս կրել, 3) վնասվածք ստանալ։ لطمه زدن [լյաթմե զադյան] վնաս հասցնել։

لطیف [լաթիֆ] 1) նուրբ, վայելուչ, քընքուշ, նրբագեղ, 2) սիրալիր։

لطیفه [լաթիֆե] անեկդոտ, զվարճախոսություն, կատակ։

لطیفه‌گو(ای) [լաթիֆեգու(յ)] սրախոս, սրաբան, կատակող, անեկդոտ պատմող։

لطیفه‌گوئی [լաթիֆեգույի] սրամտություն, սրախոսություն, անեկդոտաբանություն։

لعاب [լոաբ, լաաբ] 1) լորձունք, 2) արծն, ջնարակ։ لعاب دهان [լոաբե դահան] թուք։ لعاب دادن [լոաբ դադան] արծնապատել, ջնարակել։

لعابدار [լոաբդար] 1) լորձային, 2) կպչուն, մածան։

لعابناک [լոաբնաք] տե՛ս لعابدار [լոաբդար]։

لعابی [լոաբի] ապակեներկված, փայլաներկված, էմալապատ, ջնարակված։

لعبت [լո'բաթ] 1) գեղեցկուհի, 2) տիկնիկ, 3) խաղ, զվարճություն։

لعبت‌باز [լո'բաթբազ] տիկնիկի խաղացնող դերասան։

لعبت‌بازی [լո'բաթբազի] խաղատիկնիկային ներկայացում։

لعل [լա'լ] սուտակ։

لعل‌فام [լա'լֆամ] սուտակագույն, մուգկարմիր։

لعل‌گون [լա'լգուն] տե՛ս لعل‌فام [լա'լֆամ]։

لعنت [լա'նաթ] անեծք, նզովք։

لعنتی [լա'նաթի] անիծյալ, նզովյալ։

لغات [լողաթ] տե՛ս եզ. لغت [լողաթ]։

لغایت [լեղայաթ] ներառյալ։

لغت [լողաթ] բառ։ علم لغت [էլմե լողաթ] բառագիտություն։ کتاب لغت [քեթաբե լողաթ] բառարան։

لغت‌دان [լողաթդան] լեզվագետ, լեզվաբան։

لغت‌سازی [լողաթսազի] 1) բառարանագրություն, 2) նորաբանությունների ստեղծում, 3) լեզվաշինարարություն։

لغت‌شناس [լողաթշենաս] բառագետ։

لغت‌شناسی [լողաթշենասի] բառագիտություն։

لغت‌نامه [լողաթնամե] բառարան։

لغز [լողազ, լողոզ] հանելուկ։ Հոգ. الغاز [ալղազ]։

لغز [լաղզ] վրիպակ, սայթաքում։

لغزان [լաղզան] 1) սահող, 2) սահելով։

لغزاندن [լաղզանդան] սահեցնել։

لغزش [լաղզեշ] 1) սահում, 2) սայթաքում։

لغزنده [լաղզանդե] 1) դյուրասահ, 2) սահող, 3) խախուտ։

لغزیدن [լաղզիդան] 1) սահել, 2) սայթաքել։

لغو [լաղվ] 1) վերացում, ջնջում, 2) սին, անիմաստ։

لغوی [լողավի] 1) տառացի, բառացի, 2) բառային։ معنای لغوی [մա'նայե լողավի] տառացի՝ բառացի նշանակություն։ ذخیرهٔ لغوی [զախիրեյե լողավի] բառապաշար։

لغویات [լաղվիյաթ] դատարկ խոսքեր, անհեթեթություններ։

لفاظ [լաֆֆազ] ճոռոմ, շատախոս, ճամարտակող։

لفاظی [լաֆֆազի] ճոռոմախոսություն, ճամարտակություն։

لفاف [լաֆաֆ] տե՛ս لفافه [լաֆաֆե]։

لفافه [լաֆաֆե] 1) փաթթոց, ծրար, 2) ծածկ, ծածկույթ, քող։

لفت [լեֆթ] տե՛ս لفت‌ولعاب [լեֆթոլաաբ]։

لفت‌ولعاب [լեֆթոլաաբ] երկարաբանություն, ձգձգում։ لفت‌ولعاب دادن [լեֆթոլաաբ դադան] երկարացնել, երկարաձիգ դարձնել, ձգձգել։

لفظ [լաֆզ] բառ, արտահայտություն։

لفظی [լաֆզի] 1) բանավոր, 2) բառացի։

لق [լաղ] 1) խախուտ, երերուն, 2) փչացած (ձու)։

لقا [լեղա] 1) դեմք, 2) դեմքի արտահայտություն։

لقاح [լեղահ] 1) բեղմնավորում, 2) բուս. ծաղկափոշի։

لقانطه [լողանթե] ճաշարան, ռեստորան։

لقب [լաղաբ] 1) տիտղոս, 2) մականուն։ Հոգ. القاب [ալղաբ]։

لقمه [լողմե] պատառ։ لقمهٔ چرب [լողմեյե չարբ] յուղոտ պատառ։

لک [լաք] բիծ, լաքա։

لکدار [լաքդար] 1) բծավոր, 2) կեղտոտված։

لکزده [լաքզադե] տե՛ս لکدار [լաքդար]։

لکلک [լաքլաք] արագիլ։

لکن [լաքեն] տե՛ս لیکن [լիքան]։

لکنت [լոքնաթ] կակազում, թոթովում։ لکنت زبان داشتن [լոքնաթե զաբան դաշթան] կակազել։

لکنته [լաքանթե] և لکنتی [լաքանթի] անպետք, ջարդված, մաշված։

لکوموتیو [լոքոմոթիվ] շոգեքարշ, լոկոմոտիվ։

لکه [լաքքե] 1) բիծ, 2) արատ, կեղտ, լաքա։

لکه‌دار [լաքքեդար] 1) բծավորված, լաքա ընկած, 2) արատավորված։

لکه‌گیری [լաքքեգիրի] բծերի հանում, մաքրում։

لگام [լոգամ] սանձ, երասան։ لگام زدن [լոգամ զադան] սանձահարել։

لگام‌گسیختگی [լոգամգոսիխթեգի] սանձարձակություն։

لگام‌گسیخته [լոգամգոսիխթե] սանձարձակ։

لگد [լագադ] քացի։ لگد انداختن (زدن) [լագադ անդախթան (զադան)] քացի տալ։

لگدانداز [լագադանդազ] քացահարող, քացի տվող։

لگدکوب [լագադքուբ] կոխոտած, ոտնատակ տված, ոտնահարված։

لگدکوبی [լագադքուբի] կոխոտում, ոտնահարում։

لگدمال [լագադմալ] տե՛ս لگدکوب [լագադքուբ]։

لگدمالی [լագադմալի] տե՛ս لگدکوبی [լագադքուբի]։ لگدمالی کردن [լագադմալի քարդան] 1) կոխոտել, կոխրճել, 2) ոտնահարել։

لگلگ [լագլագ] տե՛ս لکلک [լաքլաք]։

لگن [լագան] թաս, տաշտ։

للگی [լալեգի] դայակություն։

لله [լալե] դայակ։

لله‌گری [լալեգարի] տե՛ս للگی [լալեգի]։

لم [լեմ] 1) հնարք, 2) բանալի (գաղտնիքը գտնելու), 3) հնարամտություն, խորամանկություն։ لم چیزی را دانستن [լեմե չիզիրա դանեսթան] որևէ բանի գաղտնիքը գտնելու բանալին ունենալ։

لمحه [լամհե] 1) ակնթարթ, պահ, 2) չարաճճի հայացք։

لمس [լամս] I շոշափում, հպում։ لمس کردن [լամս քարդան] շոշափել։

لمس [լամս] II անզգայացած, կաթվածահար։ لمس شدن [լամս շոդան] անզգայանալ, կաթվածահար լինել։

لمعان [լամ'ան] 1) շողում, պսպղում, փայլատակում, 2) փայլ, շող։

لمعه [լամ'է] 1) պայծառություն, փայլունություն, 2) առկայծում, 3) փայլատակում։

لمفی [լամֆի] ֆիզիոլ. ավշային։ غدد لمفی [ղոդադե լամֆի] ավշային գեղձեր։

لمیدن [լամիդան] մեկնվել, փռվել (բազկաթոռի մեջ և այլն)։

لمیزرع [լամյազրա'] անմշակ, խոպան։

لندهور [լանդահուր] 1) լոդլող, 2) անբան, անպիտան մարդ։

لنگ [լանգ] կաղ։

لنگ [լենգ] 1) ոտք, 2) քայլ։

لنگ [լոնգ] գենջակ։

لنگان [լանգան] 1) կաղացող, 2) կաղալով։ لنگان‌لنگان [լանգան-լանգան] կաղալով, կաղն ի կաղ։

لنگ‌دراز [լենգդերազ] երկարոտ։

لنگر [լանգար] խարիսխ։ لنگر انداختن [լանգար անդախթան] խարիսխ գցել։

لنگرگاه [լանգարգահ] նավահանգիստ, խարսխարան։

لنگه [լենգե] 1) հակ, 2) զույգի հատը։ لنگهٔ کفش [լենգեյե քաֆշ] կոշիկի թայը։

لنگه‌بلنگه [լենգեբելենգե] իրար չհամապատասխանող, զույգ չկազմող։

لنگی [լանգի] կաղություն։

لنگیدن [լանգիդան] կաղալ։

لنینی [լենինի] լենինյան։

لنینیسم [լենինիզմ] լենինիզմ։

لو [լոու] մատնում, մերկացում։ لو دادن [լոու դադան] մատնել, մերկացնել։

لواء [լըվա] դրոշակ։

لوازم [լըվազեմ] անհրաժեշտություններ, պիտույքներ։ Եզ. لازمه [լազեմե]։

لوازم التحریر [լըվազեմօթթահրիր] գրենական պիտույքներ։

لواش [լըվաշ] լավաշ։

لواشك [լըվաշաք] պաստեղ։

لوایح [լըվայեհ] օրինագծեր։ Եզ. لایحه [լայեհե]։

لوبیا [լուբիյա] լոբի։

لوت [լութ] տկլոր։

لوث [լոուս] պղծություն, աղտեղություն, անմաքրություն։

لوچه [լոուչե] շուրթ։

لوح [լոուհ] 1) տախտակ (գրելու, նկարելու), 2) տապանաքար։

لوحه [լոուհե] տախտակ (մակագրությամբ)։

لوحهٔ افتخار [լոուհեյե էֆթեխար] պատվո տախտակ։

لوز [լոուզ] նուշ։

لوزالمعده [լոուզօլմե՛դե] անատ. ենթաստամոքսային գեղձեր։

لوزتین [լոուզաթեյն] անատ. նշաձև գեղձեր։

لوزی [լոուզի] մաթ. շեղանկյունի։ شبه لوزی [շեբհելոուզի] շեղանկյունանկերպ, շեղանկյունաձև։

لوس [լոուս] 1) երեսառած, 2) ծաղրիկ, 3) տափակ, անհամ։ شوخی لوس [շուխիյե լուս] անհամ կատակ։ لوس شدن [լուս շոդան] ծաղրիկանալ։

لوس بازی [լուսբազի] 1) ծաղրիկություն, 2) աներեսություն, 3) անհամություն։

لوس بازی درآوردن [լուսբազի դարավարդան] ծաղրիկություն անել։

لوسی [լուսի] 1) ծաղրիկություն, 2) երեսառածություն, 3) տափակություն։

لوطی [լութի] 1) լոթի, 2) հանդուգն, 3) թոկից փախած, 4) վեհանձն, 5) խեղկատակ։

لوطیانه [լութիյանե] լոթիաբար, ազնվաբար։

لوطی بازی [լութիբազի] խեղկատակություն։

لوطی بازی درآوردن [լութիբազի դարավարդան] խեղկատակություն անել։

لوطی گری [լութիգարի] 1) վեհանձնություն, առատաձեռնություն, 2) քաջություն, արիություն։

لوك [լավաք] փայտե սկուտեղ։

لوکس [լուքս] շքեղ, ընտիր, ճոխ։ اتومبیل لوکس [օթոմոբիլե լուքս] շքեղ ավտոմեքենա։

لول [լոուլ] հարբած։

لولا [լոուլա] ծխնի (դռան, պատուհանի)։

لولاجات [լոուլաջաթ] 1) երկաթեղեն, 2) երկաթե մանր ապրանքներ։

لولائی [լոուլայի] ծխնեոր։

لولو [լուլու] բոբո։ لولوی سرخرمن [լուլույե սարե խարման] խրտվիլակ։

لولو [լո՛լո՛] մարգարիտ։

لوله [լուլե] խողովակ։

لوله پاک‌کن [լուլեփաքքոն] 1) ծխնելույզ մաքրող, 2) ռազմ. մաքրիչ, փարաքիչ, փարատոց (հրանոթների փողերը մաքրելու համար)։

لوله‌سازی [լուլեսազի] խողովակագլանում։

لوله‌کش [լուլեքեշ] 1) խողովակագիր, 2) ջրմուղագործ։

لولیدن [լուլիդան] գալարվել, ոլորվել, շուռ ու մուռ գալ։

لون [լոուն] գույն։ Հոգ. الوان [ալվան]։

لوند [լավանդ] 1) պոռնիկ, 2) վավաշոտ, անառակ։

له [լեհ] ճզմված, տրորված։ له کردن [լեհ քարդան] ճխլել, տրորել, ճզմել։

لهب [լահաբ] բոց։

لهجه [լահջե] 1) բարբառ, խոսվածք, 2) առոգանություն, արտասանություն, 3) տոն։

لهذا [լեհազա] ուրեմն, հետևաբար, ուստի։

لهستانی [լահեսթանի] 1) լեհական, 2) լեհացի, լեհ, 3) լեհերեն։

لهف [լահֆ] վիշտ, թախիծ։

لهو [լահվ] խաղ, զբաղմունք, զվարճություն։

لهو ولعب [լահվոլաաբ] 1) խաղ ու զրոսանք, զվարճություն, 2) անբարոյականություն։

له ولورده [լեհոլավարդե] ուժասպառ, հոգնած՝ ջարդված։

لیاقت [լիյաղաթ] 1) արժանիք, արժանավորություն, 2) ընդունակություն, կարողություն։

لئامت [լաամաթ] 1) ստորություն, նողկալիություն, 2) ժլատություն, կծծիություն։

لیبرال [լիբերալ] լիբերալ։

لیتر [լիթր] լիտր։

لیته [լիթե] բաղրիջանի թթու։

لیچار [լիչար] ցնդաբանություն, անհեթեթություն, անմտություն։

لیچارگو(ی) [լիչարգու(յ)] դատարկաբան, շաղակրատ։

لیدر [լիդեր] առաջնորդ, լիդեր։

لیز [լիզ] 1) սահուն, սայթաքուն, ողորկ, 2) լպրծուն։ لیز خوردن [լիզ խորդան] 1) սահել, 2) սայթաքել։

لیزی [լիզի] 1) ողորկություն, սայթաքունություն, 2) լպրծունություն։

لیسانسیه [լիսանսիյե] 1) համալսարանավարտ, 2) առաջին գիտական աստիճան ունեցող։

لیست [լիսթ] ցուցակ։

لیسه [լիսե] թրթուր, ցեց (բույսերի)։

لیسیدن [լիսիդան] լիզել։

لیف [լիֆ] 1) մանրաթել, 2) մաշալկա, ճիլոպ։

لیفی [լիֆի] թելավոր, մազավոր, ֆիբրոզային։

لیك [լեք] տե՛ս لیکن [լեքան]։

لیکن [լեքան] բայց, սակայն։

لیل [լեյլ] գիշեր։ لیل ونهار [լեյլոնահար] գիշեր ու ցերեկ։

لیمو [լիմու] լիմոն, կիտրոն։

لیموعمانی [լիմուօմանի, լիմուօմմանի] լիմոնի մի տեսակ։

لیمون [լիմուն] տե՛ս لیمو [լիմու]։

لیموناد [լիմունադ] լիմոնադ։

لیموئی [լիմույի] լիմոնագույն։

لیوان [լիվան] բաժակ։

لئیم [լաիմ] 1) ստոր, նենգ, 2) գծուծ, ագահ։

م

م [միմ] պարսկական այբուբենի 28-րդ տառը։

ما [մա] մենք, մեզ, մեր։

مآب [մաաբ] 1) վերադարձի տեղ, 2) որպես երկրորդ բաղադրիչ նշանակում է՝ ընդօրինակող։ فرنگی مآب [ֆարանգիմաաբ] եվրոպացուն ընդօրինակող, եվրոպամոլ։

مابعد [մաբա՛դ] հետագա։

مابعدالطبیعه [մաբա՛դոթթաբի՛է] փիլ. մետաֆիզիկական, բնազանցական։

مابقی [մաբաղի] մնացորդը, մնացածը, մնացյալը։

مابه‌الاحتیاج [մաբեհէլեհթիյաջ] այն՝ ինչ անհրաժեշտ է, անհրաժեշտ բան։

مابه‌الاختلاف [մաբեհէլեխթելաֆ] վիճելի։ مسائل مابه‌الاختلاف [մասաելե մաբեհէլեխթելաֆ] վիճելի հարցեր։

مابین [մաբեյն] միջև։ مابین آنها [մաբեյնե անհա] նրանց միջև։

مات [մաթ] 1) շվարած, ապշած, զարմացած, 2) շախմ. մատ։

ماتریالیست [մաթերյալիսթ] մատերիալիստ։

ماتریالیستی [մաթերյալիսթի] մատերիալիստական։

ماتریالیسم [մաթերյալիզմ] մատերիալիզմ։ ماتریالیسم تاریخی [մաթերյալիզմե թարիխի] պատմական մատերիալիզմ։ ماتریالیسم دیالکتیک [մաթերյալիզմե դիալեքթիք] դիալեկտիկական մատերիալիզմ։

ماتقدم [մաթա̈ղա̈դդա̈մ] նախորդող, անցյալ, անցած։

ماتم [մաթա̈մ] սուգ։

ماتمدار [մաթա̈մդար] սգավոր, սգվոր։

ماتمديده [մաթա̈մդիդե] 1) սգահար, 2) տըխուր, վշտահար։

ماتمزا(ی) [մաթա̈մզա] 1) սգաշարժ, 2) վշտալի, ցավալի։

ماتمزده [մաթա̈մզա̈դե] տե՛ս ماتمديده [մաթա̈մդիդե]։

ماتمسرا(ی) [մաթա̈մսարա(յ)] տե՛ս ماتمكده [մաթա̈մքա̈դե]։

ماتمكده [մաթա̈մքա̈դե] սգատեղ, սգարան։

ماتيك [մաթիք] պոմադ, շրթնաքսուք։ ماتيك زدن [մաթիք զա̈դա̈ն] շուրթերը ներկել։

مأثوم [մա̈'սում] մեղավոր, մեղապարտ։

ماجد [մաջեդ] 1) հռչակավոր, 2) հարգելի, 3) մեծահոգի, վեհանձն։

ماجرا [մաջա̈րա] 1) դեպք, պատահար, իրադարձություն, արկած, ավանտյուրա։

ماجراجو(ی) [մաջա̈րաջու(յ)] արկածախնդիր, բախտախնդիր։

ماجراجويانه [մաջա̈րաջույանե] 1) արկածախնդրորեն, 2) արկածախնդրական։

ماجراجوئی [մաջա̈րաջույի] արկածախնդրություն, բախտախնդրություն։

ماجراطلب [մաջա̈րաթա̈լա̈բ] տե՛ս ماجراجو(ی) [մաջա̈րաջու(յ)]։

ماجرائی [մաջա̈րայի] արկածային։ رمان ماجرائی [ռոմանե մաջա̈րայի] արկածային վեպ։

مأجوج [մա̈'ջուջ] աստվծ. Մագոգ։ يأجوج و مأجوج [յա̈'ջուջ վա մա̈'ջուջ] Գոգ և Մագոգ (երկու աստվածաշնչական ժողովուրդներ, որոնք ավանդության համաձայն՝ ապրում էին ծայր հյուսիսում)։

ماچ [մաչ] համբույր։ ماچ كردن [մաչ քա̈րդա̈ն] համբուրել։

ماچه [մաչե] էգ (կենդանիների)։

ماچه الاغ [մաչեօլաղ] և ماچه خر [մաչեխա̈ր] էգ էշ։

ماچه سگ [մաչեսա̈գ] էգ՝ բած շուն։

مأخذ [մա̈'խա̈զ] աղբյուր, սկզբնաղբյուր։ Հոգ. مآخذ [մա̈ախեզ]։

مأخوذ [մա̈'խուզ] 1) ստացված, վերցրած, քաղված, 2) փոխառյալ։

ماد [մադ] Միդիա, Մարաստան։

مادام [մադամ] I մինչև, այնքան ժամանակ որ։ مادامیکه [մադամիքե] մինչև որ, մինչև այն ժամանակ որ։

مادام [մադամ] II տիկին։

مادام الحيات [մադամօլհա̈յաթ] ամբողջ կյանքի ընթացքում։

مادام العمر [մադամօլօմր] տե՛ս مادام الحيات [մադամօլհա̈յաթ]։

مادح [մադեհ] գովաբանող, գովասող։ Տե՛ս مداح [մա̈դդահ]։

مادر [մադա̈ր] մայր։ مادر رضاعی [մադա̈րե ռեզայի] ծծմայր։

مادراندر [մադա̈րա̈նդա̈ր] խորթ մայր։

مادرانه [մադա̈րանե] 1) մայրաբար, 2) մայրական։

مادربزرگ [մադա̈րբոզորգ] տատ։

مادرخوانده [մադա̈րխանդե] խորթ մայր։

مادرزاد [մադա̈րզադ] 1) բնածին, 2) մորից ծնված, ի ծնե։ كور مادرزاد [քուրե մադա̈րզադ] ի ծնե կույր։

مادرزن [մադա̈րզա̈ն] զոքանչ։

مادرشوهر [մադա̈րշոուհա̈ր] սկեսուր։

مادرمرده [մադա̈րմորդե] որբ (մայրակորույս)։

مادری [մադա̈րի] 1) մայրական, 2) մայրություն։ زبان مادری [զա̈բանե մադա̈րի] մայրենի լեզու։

مادگی [մադեգի] իգականություն։

مادموازل [մադմուազել] օրիորդ։

مادون [մադուն] ստորադաս, հպատակ, ենթակա։

ماده [մադե] էգ, մատակ։

ماده [մադդե] I 1) նյութ, 2) մատերիա։ Հոգ. مواد [մա̈վադ(դ)]։

ماده [մադդե] II 1) հոդված, կետ, 2) առարկա։

ماده گاو [մադեգավ] կով։

مادی [մադի] 1) մեդական, 2) մարական, 3) մարերեն։

مادی [մադդի] նյութական։ جهان مادی [ջա̈հանե մադդի] նյութական աշխարհ։ كمك مادی [քոմա̈քե մադդի] նյութական օգնություն։

ماديات [մադդիյաթ] 1) մատերիա, նյութական սկիզբ, 2) առարկաներ, 3) նյութական բարիքներ։

ماديان [մադյան] մատակ ձի, զամբիկ։

مأذون [մա̈'զուն] արտոնված, արտոնություն ստացած։

مأذونيت [մա̈'զունիյա̈թ] թույլատվություն, արտոնություն։

مار [մար] օձ։

ماراتن և ماراتون [մարաթոն] մարաթոն։ دوماراتون [դովե մարաթոն] մարաթոնյան վազք։

مارآژدر [մարա̈ժդա̈ր] վիշապօձ։

مارافسان [մարա̈ֆսան] տե՛ս مارگیر [մարգիր]։

مارافسون [մարա̈ֆսուն] տե՛ս مارگیر [մարգիր]։

مارپیچ [մարփիչ] 1) պարույր, պարուրագիծ, 2) օձապտույտ

مارتن [մարթեն] մարտեն, մարտենյան։ كورهٔ مارتن [քուրեյե մարթեն] մարտենյան վառարան՝ քուրա։

مارس [մարս] մարտ։

مارستان [մարեսթան] օձուտ, օձերով լի տեղ։

مارش [մարշ] երթ, մարշ։

مارشال [մարշալ] 1) մարշալ, 2) սպարապետ։

ماركسيست [մարքսիսթ] մարքսիստ։

ماركسيستی [մարքսիսթի] մարքսիստական։

ماركسيستی لنينی [մարքսիսթի-լենինի] մարքսիստական-լենինյան։

ماركسيسم [մարքսիսմ] մարքսիզմ։

ماركسيسم لنينيسم [մարքսիսմ-լենինիսմ] մարքսիզմ-լենինիզմ։

مارگزیدگی [մարգա̈զիդեգի] օձահարություն, օձախածություն։

مارگزیده [մարգա̈զիդե] օձահար, օձի կծած։

مارگیر [մարգիր] 1) օձակալ, օձ բռնող, 2) օձախաղաց։

مارگیری [մարգիրի] 1) օձակալություն, 2) օձախաղացություն։

مارماهی [մարմահի] օձաձուկ։

مارمولك [մարմուլա̈ք] մողես։

مازاد [մազադ] 1) ավելցուկ, 2) չափից ավելի, ավելցուկային։

مازوت [մազութ] մազութ։

مازه [մազե] ողնաշար։ گوشت پشت مازه [գուշթե փոշթե մազե] սուկի, մեջքի միս, ֆիլե։

ماساژ [մասաժ] մասաժ, մերսում, մամում։

ماسبق [մասա̈բա̈ղ] 1) նախընթաց, նախկին, 2) անցյալ, անցած։

ماست [մասթ] մածուն։

ماست بند [մասթբա̈նդ] մածուն մերող։

ماست خوری [մասթխորի] մածուն ուտելու աման, մածնաման։

ماستمالی [մասթմալի] կոծկում, պարտակում։ ماستمالی كردن [մասթմալի քա̈րդա̈ն] կոծկել, պարտակել։

ماستمایه [մասթմայե] մերան։

ماسك [մասք] դիմակ։

ماسوره [մասուրե] 1) սմբափողակ, 2) մասուրա։

ماسه [մասե] մանր ավազ։

ماسه زار [մասեզար] ավազուտ։

ماسه ای [մասեի] ավազի։ ساعت ماسه ای [սաա̈թե մասեի] ավազի ժամացույց։

ماسیدن [մասիդա̈ն] 1) թանձրանալ, պնդանալ, 2) մակարդվել, 3) գլուխ գալ, հաջողվել։

ماش [մաշ] մաշ, (ոսպի մի տեսակ)։

ماشاءالله [մաշա'ա̈լլահ] կե՛ցցես, հիանալի է, տերը պահպանի չար աչքից (ինչ որ տերը կամենա)։

ماشوره [մաշուրե] ցողուն, ծղոտ։

ماشین [մաշին] 1) մեքենա, հաստոց, 2) ավտոմեքենա։

ماشين آلات [մաշինալաթ] մեքենական սարքավորում։

ماشين تحرير [մաշին(է)թա̈հրիր] գրամեքենա։

ماشين خانه [մաշինխանե] մեքենաների բաժանմունք։

ماشين ساز [մաշինսազ] մեքենաշեն, մեքենակառույց։

ماشين سازى [մաշինսազի] 1) մեքենաշինություն, 2) մեքենաշինական։ كارخانهٔ ماشين سازى [քարխանեյե մաշինսազի] մեքենաշինական գործարան։

ماشين سواركن [մաշինսա̈վարքոն] սարքիչ, մոնտաժող, մեքենա մոնտաժող։

ماشين نويس [մաշիննեվիս] մեքենագրուհի։

ماشين نويسى [մաշիննեվիսի] մեքենագրություն։

ماشينى [մաշինի] մեքենական։ ترجمهٔ ماشينى [թա̈րջոմեյե մաշինի] մեքենական թարգմանություն։ قالى ماشينى [ղալիյե մաշինի] մեքենական գործքի գորգ։

ماصدق [մասա̈դա̈ղ] ապացույց։

ماضى [մազի] քեր. 1) անցյալ ժամանակ, 2) անցած։ ماضى استمرارى [մազիյե էսթեմրարի] անցյալ անկատար։ ماضى بعيد [մազիյե բա̈իդ] անցյալ վաղակատար։

ماعدا [մաա̈դա] բացառությամբ, բացի։

مافات [մաֆաթ] 1) կորցրած, բաց թողած, 2) կորուստ, բացթողում։ جبران مافات كردن [ջոբրանե մաֆաթ քա̈րդա̈ն] կորուստը հատուցել, բաց թողածի տեղը հանել։

مافوق [մաֆոուղ] 1) վերադաս, 2) վերև, վեր, վեր բան։ مافوق عقل بشر [մաֆոուղե ա̈ղլե բա̈շա̈ր] մարդկային բանականությունից վեր։ مافوق تصور [մաֆոուղե թա̈սա̈վվոր] աներևակայելի։ مافوق طبيعت [մաֆոուղե թա̈բիա̈թ] գերբնական։

ماقبل [մաղա̈բլ] նախընթաց, նախորդ։ ماقبل آخر [մաղա̈բլե ախա̈ր] նախավերջին։ ماقبل تاريخ [մաղա̈բլե թարիխ] նախապատմական։

ماكوك [մաքուք] մաքոք, մաքոք (կարի մեքենայի)։

ماكول [մա̈քուլ] ուտելի, ճաշակելի։ Հոգ. ماكولات [մա̈քուլաթ]։ غير ماكول [ղեյրե մա̈քուլ] չուտվող, անուտելի։

مأكولات [մա̈քուլաթ] ուտելիք, սննդամթերք, պարեն։

ماكى [մաքի] հավ։ Հոգ. ماكيان [մաքիյան]։

مال [մալ] 1) գույք, ապրանք, հարստություն, 2) կենդանի, անասուն։ Հոգ. اموال [ա̈մվալ]։

مالا [մալա̈ն] նյութապես։ مالا وجانا [մալա̈ն վա̈ ջանա̈ն] ունեցվածքով ու կյանքով։

مال الاجاره [մալօլէջարե] կալվածավարձ, վարձավճար, ռենտա։

مال التجاره [մալօթթեջարե] ապրանք (որպես առևտրի առարկա)։

مالامال [մալամալ] լիք լեցուն։

مال اندوز [մալա̈նդուզ] 1) հարստություն կուտակող, 2) տե՛ս مال دوست [մալդուսթ]։

مآل انديش [մա̈ալա̈նդիշ] հեռատես, շրջահայաց։

مآل انديشانه [մա̈ալա̈նդիշանե] հեռատեսությամբ, շրջահայեցորեն։

مآل انديشى [մա̈ալա̈նդիշի] հեռատեսություն, շրջահայեցություն։

مالايطاق [մալայա̈թաղ] անտանելի, անհանդուրժելի։

مال پرست [մալփա̈րա̈սթ] տե՛ս مال دوست [մալդուսթ]։

مال پرستى [մալփա̈րա̈սթի] տե՛ս مال دوستى [մալդուսթի]։

مالدار [մալդար] հարուստ։

مالدارى [մալդարի] 1) հարստություն, 2) անասնապահություն։

مالدوست [մալդուսթ] 1) փողասեր, ընչաքաղց, 3) շահատենչ, շահամոլ, ժլատ, կծծի։

مال دوستى [մալդուսթի] 1) փողասիրություն, ընչաքաղցություն, 2) շահամոլություն, ժլատություն, գծուծություն։

مالش [մալեշ] 1) շփում, 2) մամում, մերսում։

مالش گر [մալեշգա̈ր] մասաժիստ, շփող, մերսիչ։

مالفروش [մալֆորուշ] անասնավաճառ։

مالك [մալեք] կալվածատեր, հողատեր։ مالك عمده [մալեքե օմդե] խոշոր հողատեր։

مالكيت [մալեքիյյա̈թ] 1) սեփականություն, 2) կալվածատիրություն։ مالكيت خصوصى [մալեքիյյա̈թե խոսուսի] մասնավոր սեփականություն։ مالكيت سوسياليستى [մալեքիյյա̈թե սոսիալիսթի] սոցիալիստական սեփականություն։ مالكيت شخصى [մալեքիյյա̈թե շա̈խսի] անձնական սեփականություն։

مال مردمخور [մալեմա̈րդոմխոր] ուրիշի ունեցվածքը յուրացնող։

مألوف [մա̈լուֆ] 1) սովորական, 2) ընտելացած, 3) մտերիմ։

مألوم [մա̈լում] դառնաղետ, աղետալի, ցավալի։

ماله [մալե] ծեփիչ, տափան։

ماله كش [մալեքեշ] ծեփող, տափանող։

مالى [մալի] 1) ֆինանսական, 2) նյութական։ خسارت مالى [խեսարա̈թե մալի] նյութական վնաս։

ماليات [մալիյաթ] հարկ(եր)։ ماليات بر درآمد [մալիյաթ բա̈ր դա̈րամա̈դ] եկամտահարկ։

ماليات بده [մալիյաթբեդեհ] հարկատու։

ماليات بگير [մալիյաթբեգիր] հարկահավաք։

ماليات بندى [մալիյաթբա̈նդի] հարկում, հարկ դնելը։

مالياتى [մալիյաթի] հարկային։

ماليخوليا [մալիխուլիյա] մելամաղձություն։

ماليخوليائى [մալիխուլիյայի] մելամաղձային, մելամաղձոտ։

ماليدن [մալիդա̈ն] 1) շփել, 2) քսել, օծել։

ماليده [մալիդե] 1) շփած, 2) օծած, քսած։

ماليه [մալիյե] 1) ֆինանսային հիմնարկություն, 2) ֆինանսներ։ وزارت ماليه [վեզարա̈թե մալիյե] ֆինանսների մինիստրություն։

ماما [մամա] մանկաբարձ։

ماماچه [մամաչե] տե՛ս ماما [մամա]։

مامان [մաման] մամա, մայրիկ։

مامانى [մամանի] սիրունիկ, սիրելի։

مامائى [մամայի] մանկաբարձություն։

مأمور [մա̈մուր] 1) ծառայող, պաշտոնյա, 2) գործուղված։ مأمور كردن [մա̈մուր քա̈րդա̈ն] 1) գործուղել, 2) լիազորել։

مأموريت [մա̈մուրիյյա̈թ] գործուղում, հանձնարարություն, առաջադրանք։

مأمول [մա̈մուլ] 1) ցանկալի, բաղձալի, ակնկալվող, 2) հույս, երազանք։

مأمون [մա̈մուն] 1) պաշտպանված, 2) վստահելի, ապահով։

مانداب [մանդաբ] լճացած ջուր։

ماندگار [մանդեգար] 1) մնացող, 2) մշտական։

ماندگى [մանդեգի] հոգնածություն։

ماندن [մանդա̈ն] մնալ։ باز ماندن [բազ մանդա̈ն] հետ մնալ։

ماندنى [մանդա̈նի] մնացող։

مانده [մանդե] 1) մնացած, 2) հոգնած։

مانستن [մանեսթա̈ն] նմանվել։

مانع [մանե'] արգելք, խոչընդոտ, արգելող։ Հոգ. موانع [մա̈վանե']։ مانع بودن [մանե' բուդա̈ն] արգելք լինել, արգելել, խոչընդոտել։

مانع تراشى [մանե' թա̈րաշի] արգելքների՝ խոչընդոտների ստեղծում։

مانعات [մանե'աթ] արգելքներ, խոչընդոտներ։

مانند [մանա̈նդ] նման։

مانندگى [մանա̈նդեգի] նմանություն։

مانور [մանովր] 1) զորախաղ, 2) մանևր՝ ճարպիկ գործողություն։

مأنوس [մա̈նուս] 1) ընտելացած, 2) ծանոթ, մտերիմ։ مأنوس شدن [մա̈նուս շոդա̈ն] ընտելանալ։

مأوا [մա̈վա] ապաստան, օթևան, պատսպարան։

ماوراء [մավա̈րա̈'] 1) այն կողմը, հետևը, անդր, 2) վեր, սահմանից դուրս։ ماوراء قفقاز [մավա̈րա̈ե ղա̈ֆղազ] Անդրկովկաս։ ماوراء امكانات ما [մավա̈րա̈ե էմքանաթե մա] մեր հնարավորություններից վեր։

ماوراء بنفش [մավա̈րա̈բա̈նա̈ֆշ] ուլտրամանուշակագույն։

ماوراءجو [մավըրաէջավ(վ)] ստրատոսֆերա, վերնոլորտ։

ماوی [մա՛վա] տե՛ս مأوا [մա՛վա]։

ماه [մահ] 1) լուսին, 2) ամիս։ ماه‌عسل [մահե ասալ] մեղրամիս։

ماهانه [մահանե] ամսական։

ماهپاره [մահփարե] լուսնի կտոր, գեղեցկուհի։

ماه‌پیکر [մահփեյքար] լուսնադեմ, գեղեցկուհի։

ماهتاب [մահթաբ] լուսնալույս, լուսնակ (գիշեր)։

ماهتابی [մահթաբի] տե՛ս مهتابی [մահթաբի]։

ماه‌جبین [մահջաբին] լուսնաճակատ, լուսնի նման, լուսավոր ճակատ ունեցող (գեղեցկուհի)։

ماهچه [մահչե] կիսալուսին (խորհրդանիշ դրոշակի վրա)։

ماه‌چهره [մահչեհրե] տե՛ս ماه‌رو(ی) [մահրու(յ)]։

ماهر [մահեր] հմուտ, հնարագետ, ճարտար։

ماهرانه [մահերանե] հմտորեն, հնարագիտորեն, ճարտարարար։

ماهرخ [մահռոխ] տե՛ս ماه‌رو(ی) [մահրու(յ)]։

ماه‌رخسار [մահռոխսար] տե՛ս ماه‌رو(ی) [մահրու(յ)]։

ماه‌رو(ی) [մահրու(յ)] 1) լուսներես, լուսնադեմ, 2) գեղեցկուհի։

ماهری [մահերի] տե՛ս مهارت [մահարաթ]։

ماه‌طلعت [մահթալ՛աթ] տե՛ս ماه‌رو(ی) [մահրու(յ)]։

ماه‌گرفت [մահգերեֆթ] լուսնի խավարում։

ماه‌گرفتگی [մահգերեֆթեգի] տե՛ս ماه‌گرفت [մահգերեֆթ]։

ماهنامه [մահնամե] ամսագիր, միամսյա հանդես։

ماهوار [մահվար] լուսնանման (գեղեցկուհու մասին)։

ماهواره [մահվարե] աստղ. արբանյակ։

ماهوت [մահութ] մահուդ, ասվի, չուխա։

ماهوت‌پاک‌کن [մահութփաքքոն] խոզանակ (հագուստի)։

ماهوتی [մահութի] մահուդե։ توپ ماهوتی [թուփե մահութի] թենիսի գնդակ։

ماهور [մահուր] 1) խոր ձորակ, հեղեղատ, 2) անհարթ վայր։

ماهوش [մահվաշ] տե՛ս مهوش [մահվաշ]։

ماهی [մահի] ձուկ։ ماهی آب‌شیرین [մահիյե աբե շիրին] անուշահամ ջրերի ձուկ։ ماهی آزاد [մահիյե ազադ] սալմոն, լոսղի, լոսոս։ ماهی دودی [մահիյե դուդի] ապխտած ձուկ։ ماهی سوف [մահիյե սուֆ] սիգ։ ماهی کوسه [մահիյե քուսե] շնաձուկ։ ماهی‌گول [մահիգուլ] ծածան, կարպ։

ماهیانه [մահյանե] տե՛ս ماهانه [մահանե]։

ماهی‌پرور [մահիփարվար] ձկնաբույծ։

ماهی‌پروری [մահիփարվարի] ձկնաբուծություն։

ماهیت [մահիյյաթ] 1) էություն, ուղն ու ծուծը, 2) բնություն, բնույթ։

ماهیتاً [մահիյյաթան] ըստ էության։

ماهی‌تابه [մահիթաբե] թավա, տապակ։

ماهیچه [մահիչե] մկան։

ماهی‌خوار [մահիխար] ձկնակեր, ձկնկուլ, ձկնկեր։

ماهی‌دان [մահիդան] 1) ակվարիում, 2) ձկնարան։

ماهی‌شناس [մահիշենաս] ձկնաբան։

ماهی‌شناسی [մահիշենասի] ձկնաբանություն։

ماهی‌فروش [մահիֆորուշ] ձկնավաճառ։

ماهی‌فروشی [մահիֆորուշի] ձկնավաճառք։

ماهی‌گیر [մահիգիր] ձկնորս։

ماهی‌گیری [մահիգիրի] ձկնորսություն։

مایحتاج [մայահթաջ] ինչ որ անհրաժեշտ է, անհրաժեշտ առարկաներ։ مایحتاج زندگی [մայահթաջե զենդեգի] կյանքի համար անհրաժեշտ ամեն բան։ مایحتاج روزمره [մայահթաջե ռուզմարե] ամենօրյա ապրուստ։

مایع [մայե՛] հեղուկ, հոսանուտ։

مایل [մայել] 1) հակված, հակամետ, տրամադիր, 2) փափագող, ցանկացող, 3) թեք, թեքված։ خط مایل [խաթթե մայել] թեք գիծ։ مایل به قرمزی [մայել բե ղերմեզի] կարմրին տվող, կարմրավուն։

مایلیت [մայելիյյաթ] 1) հակում, հակվածություն, 2) թեքություն։

مایو [մայո] լողազգեստ։

مأیوس [մա՛յուս] հուսահատ, հուսախաբ։ مأیوس شدن [մա՛յուս շոդան] հուսահատվել։

مأیوسانه [մա՛յուսանե] հուսահատաբար։

مأیوسی [մա՛յուսի] հուսահատություն։

مایه [մայե] 1) դրամագլուխ, 2) հյութ, 3) մերան, թթխմոր, մակարդ։

مایه‌دار [մայեդար] 1) ընչեղ, հարուստ, 2) բովանդակալից։

مایه‌سوز [մայեսուզ] սնանկացած, կոտր ընկած։

مایه‌سوزی [մայեսուզի] սնանկացում, սնանկություն։

مایه‌کوبی [մայեքուբի] պատվաստում, պատվաստարուծում։ مایه‌کوبی شدن [մայեքուբի շոդան] ենթարկվել պատվաստման։

مباح [մոբահ] թույլատրելի (շարիաթի տեսակետից), հալալ։

مباحث [մոբահես] վիճող, վիճաբանող, բանավեճ մղող։

مباحثات [մոբահեսաթ] տե՛ս եզ. مباحثه [մոբահեսե]։

مباحثه [մոբահեսե] վիճաբանություն, բանակռիվ, բանավեճ։ Հոգ. مباحثات [մոբահեսաթ]։

مباد [մաբադ] տե՛ս مبادا [մաբադա]։

مبادا [մաբադա] աստված չանի, չլինի թե։

مبادرت [մոբադերաթ] սկսելը, սկսում, ձեռնարկում, ձեռնարկելը։ مبادرت کردن (ورزیدن) [մոբադերաթ քարդան (վարզիդան)] սկսել, ձեռնամուխ լինել։

مبادل [մոբադել] 1) փոխանակող, 2) համարժեք։

مبادله [մոբադելե] փոխանակություն, փոխանակում։ Հոգ. مبادلات [մոբադելաթ]։

مبادی [մոբադի] 1) սկզբնական, նախասկզբնական, 2) սկզբնապատճառ, նախաձեռնող, ձեռնարկող։

مبادی [մաբադի] սկիզբ, հիմունք։ مبادی علم [մաբադիյե էլմ] գիտության հիմունքները։

مبارز [մոբարեզ] 1) մարտիկ, 2) մարտնչող։ ماتریالیسم مبارز [մաթերիալիզմե մոբարեզ] մարտնչող մատերիալիզմ։

مبارزات [մոբարեզաթ] տե՛ս եզ. مبارزه [մոբարեզե]։ مبارزات سیاسی [մոբարեզաթե սիյասի] քաղաքական պայքար։

مبارزه [մոբարեզե] պայքար։ Հոգ. مبارزات [մոբարեզաթ]։ مبارزهٔ اقتصادی [մոբարեզեյե եղթեսադի] տնտեսական պայքար։ مبارزهٔ انتخاباتی [մոբարեզեյե էնթեխաբաթի] նախընտրական պայքար։ مبارزهٔ طبقاتی [մոբարեզեյե թաբաղաթի] դասակարգային պայքար։

مبارزه‌جو(ی) [մոբարեզեջու(յ)] մարտական, ռազմատենչ, մարտնչող։

مبارزه‌جوئی [մոբարեզեջույի] ռազմատենչություն, մարտական ոգի։

مبارک [մոբարաք] 1) բարեբաստիկ, երջանիկ, 2) օրհնյալ, սուրբ։

مبارکباد [մոբարաքբադ] 1) շնորհավոր լինի, 2) շնորհավորանք։

مبارکی [մոբարաքի] բարեբաստություն, երջանկություն։

مباشر [մոբաշեր] 1) կառավարիչ, 2) տասնապետ, բրիգադիր։

مباشرت [մոբաշերաթ] կառավարում, գործավարություն։

مبال [մաբալ] արտաքնոց։

مبالات [մոբալաթ] հոգս, հոգացողություն, խնամք, հոգատարություն։

مبالغ [մաբալեղ] գումարներ։ Եզ. مبلغ [մաբլաղ]։

مبالغه [մոբալեղե] չափազանցություն, հիպերբոլա։ مبالغه کردن [մոբալեղե քարդան] չափազանցնել։

مبالغه‌آمیز [մոբալեղեամիզ] չափազանցված, չափազանցված։

مبالغه‌گو(ی) [մոբալեղեգու(յ)] չափազանցող։

مبالغه‌گوئی [մոբալեղեգույի] չափազանցություն, հիպերբոլա: مبالغه‌گوئی کردن [մոբալեղեգույի քարդան] չափազանցնել:

مبانی [մաբանի] հիմքեր, հիմունքներ: Եզ. مبنا [մաբնա]: مبانی‌تشکیلاتی [մաբանիյե թաշքիլաթի] կազմակերպական հիմունքներ:

مباهات [մոբահաթ] պարծանք, հպարտություն: مباهات کردن [մոբահաթ քարդան] 1) հպարտանալ, 2) պարծենալ:

مباهله [մոբահելե] փոխադարձ անիծում: مباهله کردن [մոբահելե քարդան] միմյանց անիծել:

مباهی [մոբահի] հպարտ, հպարտացող:

مبایعه [մոբայեէ] առուծախ, առևտուր:

مباین [մոբայեն] 1) անհամապատասխան, չհամընկնող, տարբերվող, 2) ներհակ:

مباینات [մոբայենաթ] տե՛ս եզ. مباینت [մոբայենաթ]:

مباینت [մոբայենաթ] 1) անհամապատասխանություն, տարբերում, 2) ներհակություն:

مبتداء [մոբթադա] 1) քեր. ենթակա, 2) սկիզբ:

مبتدع [մոբթադա'] հորինած, գտած, հայտնագործված:

مبتدع [մոբթադե'] 1) գյուտարար, հնարող, 2) հերետիկոս:

مبتدی [մոբթադի] սկսնակ, նորեկ:

مبتدیانه [մոբթադիյանե] պրիմիտիվորեն, պարզունակ կերպով:

مبتذل [մոբթազալ] 1) գռեհիկ, 2) փծուն, 3) ծամծմված, տափակ, անհամ:

مبتکر [մոբթաքեր] նախաձեռնող:

مبتکرات [մոբթաքերաթ] առաջին անգամ քննարկվող հարցեր, խնդիրներ՝ որ քննարկված են առաջին անգամ:

مبتلا և مبتلی [մոբթալա] 1) ենթարկված (ցավի և այլն), 2) մոլի:

مبتنی [մոբթանի] հիմնված:

مبتهج [մոբթահեջ] ցնծալից, բերկրալից: مبتهج شدن [մոբթահեջ շոդան] ուրախանալ, հրճվել:

مبحث [մաբհաս] 1) բաժին, մաս (գրքի), 2) բանավեճի՝ վիճաբանության թեմա: Հոգ. مباحث [մաբահես]:

مبداء [մաբդա'] 1) սկիզբ, ելակետ, 2) աղբյուր, ծագում: Հոգ. مبادی [մաբադի]:

مبدل [մոբադդալ] փոխված, փոփոխված, կերպարանափոխված:

مبذول [մաբզուլ] պարգևած, նվիրած, շնորհված, ընծայված: مبذول داشتن [մաբզուլ դաշթան] 1) նվիրել, 2) ցուցաբերել:

مبرا [մոբարրա] ազատ, զերծ:

مبرات [մաբարրաթ] բարեգործություններ:

مبرد [մոբարրեդ] սառեցնող, սառեցուցիչ:

مبرز [մոբարրազ] ակնառու, կարկառուն, նշանավոր:

مبرم [մոբրամ] անհետաձգելի, կարևոր, ստիպողական, հրամայական:

مبرم [մոբրեմ] հաստատակամ, հաստատամիտ, համառ, կպչուն:

مبرور [մաբրուր] բարեպաշտ, աստվածընկալ:

مبرهن [մոբարհան] 1) ապացուցված, 2) ակներև:

مبری [մոբարրա] տե՛ս مبرا [մոբարրա]:

مبسوط [մաբսութ] մանրամասն, ընդարձակ, հանգամանալից:

مبسوطاً [մաբսութան] մանրամասնորեն, ընդարձակորեն, հանգամանորեն:

مبشر [մոբաշշեր] ուրախ լուր հաղորդող՝ ավետող:

مبصر [մոբասսեր] խորաթափանց, կանխատես:

مبصر [մոբսեր] 1) դասարանի ավագ, 2) դիտորդ, հսկող:

مبعث [մաբ'աս] կրոն. կարգումն առաքելական պաշտոնի (Մոհամմադի):

مبعوث [մաբ'ուս] կրոն. առաքյալ, մարգարե, 2) պատվիրակ, դեպուտատ: مجلس مبعوثان [մաջլեսե մաբ'ուսան] դեպուտատների պալատ:

مبغوض [մաբղուզ] ատելի, ատելության արժանի:

مبل [մոբլ] կահույք:

مبل‌ساز [մոբլսազ] կահույքագործ:

مبل‌سازی [մոբլսազի] 1) կահույքագործություն, 2) կահույքի արհեստանոց:

مبلغ [մաբլաղ] գումար: Հոգ. مبالغ [մաբալեղ]:

مبلغ [մոբալլեղ] 1) պրոպագանդիստ, ագիտատոր, 2) քարոզիչ: Հոգ. مبلغین [մոբալլեղին]:

مبله [մոբլե] կահավորված:

مبنا և مبنی [մաբնա] հիմք:

مبنی [մաբնի] հիմնված, կառուցված:

مبهم [մոբհամ] անորոշ, աղոտ, խառնաշփոթ, մշուշապատ, երկիմաստ:

مبهمه [մոբհամե] 1) տե՛ս مبهم [մոբհամ], 2) քեր. անորոշ դերանուն: Հոգ. مبهمات [մոբհամաթ]:

مبهوت [մաբհութ] շվարած, շփոթված, ապշած: مبهوت شدن [մաբհութ շոդան] ապշել, շշմել: مبهوت کردن [մաբհութ քարդան] ապշեցնել, շշմեցնել:

مبین [մոբայյան] բացատրված, լուսաբանված, ապացուցված:

مبین [մոբայյեն] 1) արտահայտող, արտահայտիչ, 2) բացատրող:

مبین [մոբին] բացահայտ, ակնհայտ, ակներև, պարզ, անառարկելի:

متابع [մոթաբե'] 1) հետևորդ, համախոհ, 2) ստորադրյալ, հպատակ:

متابعت [մոթաբեաթ] 1) հետևորդություն, 2) հնազանդություն:

متأثر [մոթաասսեր] 1) ազդված, 2) զգացված, ներգործված:

متأخر [մոթաախխեր] 1) հետագա, վերջին, 2) ուշացած, 3) նորագույն, ամենավերջինը:

متأخرین [մոթաախխերին] ժամանակակիցներ, մեր դարի մարդիկ:

متأدب [մոթաադդեբ] բարեկիրթ:

متأذی [մոթաազզի] չարչարված, հոգնած, խոշտանգված:

متارکه [մոթարեքե] դադարեցում: متارکهٔ جنگ [մոթարեքեյե ջանգ] զինադադար:

متأسف [մոթաասսեֆ] ցավով, վշտացած, տխրած:

متأسفانه [մոթաասսեֆանե] ցավոք, դժբախտաբար:

متأسی [մոթաասսի] հետևորդ, նմանվող, ընդօրինակող:

متاع [մաթա'] 1) ապրանք, 2) իր, առարկա: Հոգ. امتعه [ամթեէ]:

متألم [մոթաալլեմ] 1) վշտացած, տխուր, տրտում, 2) սրտահույզ:

متأمل [մոթաամմել] մտախոհ, մտազբաղ:

متانت [մաթանաթ] 1) զսպվածություն, ինքնազսպում, 2) տոկունություն, ամրություն, 3) ծանրաբարոյություն, պատկառելիություն:

متأنی [մոթաաննի] 1) դանդաղկոտ, անփութկոտ, անշտապկոտ, 2) զգուշավոր, շրջահայաց, զգույշ:

متأهل [մոթաահհել] ընտանիքավոր, ամուսնացած:

متبادر [մոթաբադեր] 1) ցուցաբերվող, ծագող, հանդես եկող, 2) մտաբերվող:

متبادل [մոթաբադել] հերթագայող, փոփոխական:

متبارک [մոթաբարեք] օրհնյալ, օրհնված, սուրբ, սրբագործված:

متباعد [մոթաբաեդ] 1) հեռացած, 2) տարբերվող, տարամետ:

متباین [մոթաբայեն] 1) տարբեր, տարբերվող, չհամընկնող, 2) հակադիր, 3) լեզվ. հականուն:

متبحر [մոթաբահհեր] մեծահմուտ, խորագիտակ:

متبدل [մոթաբադդել] 1) փոխված, փոփոխված, 2) փոխարկված:

متبرک [մոթաբարրեք] սուրբ, նվիրական, օրհնյալ: اماکن متبرکه [ամաքենե մոթաբարրեքե] սուրբ՝ նվիրական վայրեր:

متبسم [մոթաբասսեմ] ժպտացող:

متبصر [մոթաբասսեր] խորաթափանց, հեռատես:

متبلور [մոթաբալվեր] բյուրեղացած: متبلور شدن [մոթաբալվեր շոդան] բյուրեղանալ:

متبوع [մա̈թբու'] նա, որին ենթարկվում՝ հպատակվում են։

متبوعه [մա̈թբու'է] տե՛ս متبوع [մա̈թբու']։ دولت متبوعه من [դոուլա̈թե մա̈թբու'էյե մա̈ն] պետություն, որի հպատակն եմ ես։

متبین [մոթա̈բա̈յյէն] բացատրված, լուսաբանված, բացահայտ, ապացուցված։

متتابع [մոթա̈թաբե'] հետևողական, անընդհատ, հաջորդական։

متتبع [մոթա̈թա̈բբե'] 1) հետազոտող, ուսումնասիրող, 2) գյուտարար։

متجاسر [մոթա̈ջասեր] 1) ապստամբ, խռովարար, 2) հանդուգն, համարձակ։

متجانس [մոթա̈ջանես] համասեռ։ غیر متجانس [ղեյրե մոթա̈ջանես] այլասեռ, տարասեռ։

متجاوز [մոթա̈ջավեզ] 1) ագրեսոր, 2) չափն անցնող, 3) ավելի քան։ متجاوز از ده روز است [մոթա̈ջավեզ ա̈զ դա̈հ ռուզ ա̈սթ] տասը օրից ավելի է։

متجاوزانه [մոթա̈ջավեզանե] 1) ագրեսիվորեն, ագրեսիվաբար, 2) ագրեսիվ։

متجاهل [մոթա̈ջահել] անգիտակ ձևացող։

متجدد [մոթա̈ջա̈դդեդ] 1) պրոգրեսիվ, առաջադեմ, ժամանակակից. 2) վերանորոգված, 3) նորարար, նորի կողմնակից։

متجزی [մոթա̈ջա̈զզի] մասերի բաժանված, մասնատված։

متجسس [մոթա̈ջա̈սսես] 1) հետազոտիչ, ուսումնասիրող, 2) հետաքրքրասեր, հարցասեր, 3) հետախույզ։

متجسم [մոթա̈ջա̈սսեմ] մարմնացած, մարմնավորված։ متجسم شدن [մոթա̈ջա̈սսեմ շոդա̈ն] մարմնացվել, մարմնավորվել։

متجعد [մոթա̈ջա̈'էդ] խուճուճ, գանգուր։

متجلی [մոթա̈ջա̈լլի] 1) լուսավորված, 2) շքեղ, 3) պայծառացած, 4) դրսևորված, բացահայտված։

متجمع [մոթա̈ջա̈մմե'] հավաքված, համախմբված։

متجهز [մոթա̈ջա̈հհեզ] զինված, հագեցված, հանդերձված, պատրաստված։

متحارب [մոթա̈հարեբ] պատերազմող։

متحاشی [մոթա̈հաշի] 1) շեղվող, հեռացող, 2) ժխտող։ متحاشی شدن [մոթա̈հաշի շոդա̈ն] 1) շեղվել, հեռանալ, 2) ժխտել։

متحتم [մոթա̈հա̈թթեմ] 1) անխուսափելի, 2) համառորեն, 3) անհրաժեշտ։

متحجر [մոթա̈հա̈ջջեր] քարացած։

متحد [մոթթա̈հեդ] 1) միացած, միացյալ, միաբան, 2) դաշնակից։ سازمان ملل متحد [սա̈զեմանե մելա̈լե մոթթա̈հեդ] Միացյալ Ազգերի Կազմակերպություն։

متحداً [մոթթա̈հեդա̈ն] միահամուռ, համերաշխաբար։

متحدالشكل [մոթթա̈հեդոշշեքլ] միատեսակ, միօրինակ։

متحدالمركز [մոթթա̈հեդոլմա̈րքա̈զ] համակենտրոն։

متحده [մոթթա̈հեդե] միացյալ, միացած։ ایالات متحدهٔ امریکا [ա̈յալաթե մոթթա̈հեդեյե ա̈մրիքա] Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ։

متحرك [մոթա̈հա̈րրեք] 1) շարժվող, շարժական, 2) քեր. ձայնանիշ կրող (տառ)։

متحسر [մոթա̈հա̈սսեր] 1) թախծող, ողբամող, 2) զղջացող։

متحصن [մոթա̈հա̈սսեն] 1) բեստ նստած (անձեռնմխելի տեղ, ապաստարան), 2) ամրոցում ապաստանած, ամրացած։

متحقق [մոթա̈հա̈ղղեղ] 1) հավաստի, ճշմարիտ, 2) հաստատված, ուսումնասիրված։

متحكم [մոթա̈հա̈քքեմ] 1) իրավազոր, բռնակալական, 2) դատավճիռ կայացնող։

متحلی [մոթա̈հա̈լլի] զարդարված։

متحمل [մոթա̈հա̈մմել] կրող, տանող, համբերող։ متحمل شدن [մոթա̈հա̈մմել շոդա̈ն] կրել, տանել, համբերել։

متحول [մոթա̈հա̈վվել] 1) վերափոխված, փոխակերպված, 2) դյուրափոփոխ, անհաստատ։

متحیر [մոթա̈հա̈յյեր] զարմացած, հիացած, ապշած։

متخاصم [մոթա̈խասեմ] թշնամի, ոսոխ։

متخاصمین [մոթա̈խասեմին] թշնամի կողմեր։

متخالف [մոթա̈խալեֆ] հակադիր, ընդդիմադիր, ներհակ։

متخذ [մոթթա̈խա̈զ] 1) ընդունված, ձեռնարկված, 2) անցկացվող, կիրառվող։

متخذه [մոթթա̈խա̈զե] տե՛ս متخذ [մոթթա̈խա̈զ]։ سیاست متخذه [սիյասա̈թե մոթթա̈խա̈զե] կիրառվող՝ ընդունված քաղաքականություն։

متخصص [մոթա̈խա̈սսես] մասնագետ։

متخطی [մոթա̈խա̈թթի] խախտող (օրենքը)։

متخلخل [մոթա̈խա̈լխել] ծակոտկեն, ծակծակ։

متخلص [մոթա̈խա̈լլես] 1) կեղծանունով, 2) անաղարտ, անխառն, 3) ազատագրված, փրկված, ազատված։

متخلف [մոթա̈խա̈լլեֆ] խախտող, օրինազանց։

متخیل [մոթա̈խա̈յյել] ուժեղ երևակայության տեր։

متداخل [մոթա̈դախել] մաթ. ներգծած։

متداخله [մոթա̈դախելե] տե՛ս متداخل [մոթա̈դախել]։ زاویهٔ متداخله [զավիյեյե մոթա̈դախելե] ներգծած անկյուն։

متداعی [մոթա̈դաի] դատվող (մեկի հետ), դատավիճող, դատ վարող։ متداعی شدن [մոթա̈դաի շոդա̈ն] դատավեճով զբաղվել։

متداول [մոթա̈դավել] 1) գործնական, 2) տարածված, սովորական։

متداوی [մոթա̈դավի] ինքնաբուժությամբ զբաղվող։

متدرج [մոթա̈դա̈րրեջ] 1) աստիճանական, 2) աստիճանաբար։

متدرجاً [մոթա̈դա̈րրեջա̈ն] աստիճանաբար։

متدین [մոթա̈դա̈յյեն] բարեպաշտ, ջերմեռանդ, կրոնասեր։

متذبذب [մոթա̈զա̈բզեբ] տատանվող, անվճռական։ متذبذب شدن [մոթա̈զա̈բզեբ շոդա̈ն] տատանվել։

متذکر [մոթա̈զա̈քքեր] հիշատակող, մտաբերող, նշող։ متذکر شدن [մոթա̈զա̈քքեր շոդա̈ն] հիշատակել, նշել, ընդգծել, հիշել։

متذلل [մոթա̈զա̈լլել] խոնարհ, հնազանդ։

متذلل شدن [մոթա̈զա̈լլել շոդա̈ն] հնազանդեցվել, հպատակեցվել։

متر [մեթր] մետր։ متر مکعب [մեթրե մոքա̈'ա̈բ] խորանարդ մետր։ متر مربع [մեթրե մորա̈բբա'] քառակուսի մետր։ متر کردن [մեթր քա̈րդա̈ն] չափել (մետրով)։

مترادف [մոթա̈րադեֆ] համանուն, նույնանուն։

متراکم [մոթա̈րաքեմ] խտացած, թանձրացած։

مترتب [մոթա̈րա̈թթեբ] կարգավորված, դասակարգված։ مترتب کردن [մոթա̈րա̈թթեբ քա̈րդա̈ն] կարգավորել, դասավորել։

مترجم [մոթա̈րջեմ] թարգմանիչ։

مترجمی [մոթա̈րջեմի] թարգմանչի զբաղմունքը։

متردد [մոթա̈րա̈դդեդ] 1) անվճռական, տատանվող, 2) անցուդարձ անող։

مترس [մա̈թա̈րս] խրտվիլակ։

مترسک [մա̈թա̈րսա̈ք] տե՛ս مترس [մա̈թա̈րս]։

مترسل [մոթա̈րա̈սսել] թղթակցություն վարող, գրավոր, գրագիր։

مترشح [մոթա̈րա̈շշեհ] ծորացող, արտաթորվող։

مترصد [մոթա̈րա̈սսեդ] 1) սպասող, ակնկալող, 2) դիտող, 3) դարանակալ։

مترقب [մոթա̈րա̈ղղա̈բ] սպասելի, ակնկալելի։

مترقب [մոթա̈րա̈ղղեբ] սպասող։ مترقب بودن [մոթա̈րա̈ղղեբ բուդա̈ն] սպասել։

مترقبه [մոթա̈րա̈ղղա̈բե] տե՛ս مترقب [մոթա̈րա̈ղղա̈բ]։ غیر مترقبه [ղեյրե մոթա̈րա̈ղղա̈բե] անսպասելի։

مترقی [մոթա̈րա̈ղղի] պրոգրեսիվ, առաջավոր, առաջադեմ։

مترقیانه [մոթա̈րա̈ղղիյանե] պրոգրեսիվորեն, առաջադիմորեն։

مترنم [մոթա̈րա̈ննեմ] երգող, գեղգեղող։

مترو [մեթրո] մետրո։

متروک [մա̈թրուք] 1) լքված, թողնված, 2) գործածությունից դուրս եկած, անգործածելի, հնացած։ متروک شدن [մա̈թրուք շոդա̈ն] գործածությունից դուրս գալ, հնանալ։

متزايد [մոթըզայեդ] 1) ավելացած, աճած, բազմապատկված, 2) ավելացող, աճող։

متزلزل [մոթըզըլզել] 1) երերուն, շարժվող, դողդոջուն, 2) անկայուն, անհաստատ, խախուտ։

متزوج [մոթըզըվվեջ] ամուսնացած։

متزين [մոթըզըյյեն] զարդարված։

متساوي [մոթըսավի] հավասար։

متساويا [մոթըսավիյըն] հավասարապես, հավասար կերպով։

متساوى الاضلاع [մոթըսավիօլըզլա] հավասարակողմ։

متساوى الحقوق [մոթըսավիօլհողուղ] իրավահավասար։

متساهل [մոթըսահել] համբերատար, համբերող։

متسع [մոթթըսե՛] լայնացված, ընդլայնված, մեծացված։

متسلى [մոթըսըլլի] մխիթարված, սփոփված։ متسلى شدن [մոթըսըլլի շոդըն] մխիթարվել, սփոփվել։

متشابه [մոթըշաբեհ] 1) նման, համանման, 2) համապատասխան, 3) փոխաբերական։ Հոգ. متشابهات [մթըշաբեհաթ]։

متشبث [մոթըշըբբես] դիմող (որևէ բանի)։ متشبث شدن [մոթըշըբբես շոդըն] դիմել (որևէ բանի)։

متشبك [մոթըշըբբեք] 1) հյուսված, հյուսուկեն, 2) ցանցկեն։

متشتت [մոթըշըթթեթ] ցրված (մտքի մասին)։

متشخص [մոթըշըխխես] 1) երևելի, նշանավոր, 2) գոռոզ, սնապարծ։

متشكر [մոթըշըքքեր] շնորհակալ, երախտագետ։

متشكك [մոթըշըքքեք] կասկածող, տարակուսող, տատանվող։

متشكل [մոթըշըքքել] 1) ձևակերպված, ձևավորված, 2) կազմակերպված։ مبارزهٔ متشكل [մոբարեզեյե մոթըշըքքել] կազմակերպված պայքար։ متشكل شدن [մոթըշըքքել շոդըն] ձևավորվել։

متشنج [մոթըշըննեջ] 1) խորշոմած, կնճռոտած, 2) ջղաձգված, 3) խառնաշփոթ։ متشنج شدن [մոթըշըննեջ շոդըն] գալարվել, ցնցվել։

متشوش [մոթըշըվվեշ] շփոթված, հուզված։

متصادف [մոթըսադեֆ] տե՛ս مصادف [մոսադեֆ]։

متصادم [մոթըսադեմ] տե՛ս مصادم [մոսադեմ]։

متصاعد [մոթըսաէդ] 1) շուտ գոլորշացող, ցնդող, 2) զարգացող, աճող։

متصدع [մոթըսըդդե՛] 1) տագնապալի, ձանձրացուցիչ, 2) խանգարող։

متصدى [մոթըսըդդի] վարիչ, ղեկավար։

متصرف [մոթըսարրեֆ] 1) տիրացած, գրաված, 2) տիրապետող։ متصرف شدن [մոթըսարրեֆ շոդըն] գրավել, տիրապետել։

متصرفات [մոթըսարրեֆաթ] 1) տիրապետություն(ներ), սեփականություն(ներ), 2) գաղթավայրեր, 3) կալվածք, տիրույթ։

متصرفی [մոթըսարրեֆի] գրավված, հափշտակված, օկուպացված։

متصف [մոթթըսեֆ] բնութագրված, նկարագրված։

متصل [մոթթըսել] 1) միացած, կցված, 2) անընդհատ, շարունակաբար։ متصل شدن [մոթթըսել շոդըն] միանալ, կցվել, կապակցվել։ متصل كردن [մոթթըսել քարդըն] միացնել, կապակցել։ ضمير متصل [զամիրե մոթթըսել] քեր. կցական դերանուն, դերանվանական հոդ։

متصلا [մոթթըսելըն] շարունակաբար, անընդհատ։

متصلب [մոթըսալլեբ] խաչված։ متصلب شدن [մոթըսալլեբ շոդըն] խաչվել։

متصور [մոթըսավվեր] 1) երևակայվող, երևակայելի, 2) կարծեցյալ։

متصوف [մոթըսավվեֆ] կրոն. 1) ընկղմված սուֆիական միստիկայի մեջ, 2) սուֆի։

متضاد [մոթըզադ] 1) հակադիր, հակառակ, 2) հակամարտ, 3) քեր. հականուն։

متضاعف [մոթըզաէֆ] կրկնապատկված։

متضامن [մոթըզամեն] փոխադարձաբար երաշխավորող։

متضرر [մոթըզըրրեր] վնաս՝ կորուստ կրած։

متضرع [մոթըզըրրե՛] աղաչող, պաղատող, աղերսող։

متضمن [մոթըզըմմեն] պարունակող, բովանդակող, պարփակող։ متضمن بودن [մոթըզըմմեն բուդըն] պարունակել, բովանդակել։

متظاهر [մոթըզահեր] 1) արտաքուստ իրեն լավ ցույց տվող, թերությունները թաքցնող, 2) կեղծ, 3) ձևացնող, ձևացող, կեղծարար։

متظلم [մոթըզըլլեմ] 1) ճնշված, հալածված, 2) ճնշումների ու անիրավության դեմ գանգատվող։

متعادل [մոթըադել] 1) հավասարակշռված, չափավոր, 2) նույն քաշը ունեցող, հավասարակշիռ, 3) մաթ. հավասարամեծ։

متعارف [մոթըարեֆ] 1) սովորական, հայտնի, 2) ավանդական, 3) նրբակիրթ, 4) սիրալիր։ سياست متعارف [սիյասըթե մոթըարեֆ] ավանդական քաղաքականություն։

متعاقب [մոթըաղեբ] 1) հաջորդող, հաջորդական, 2) հետևող, հետապնդող։

متعاقباً [մոթըաղեբըն] 1) անմիջապես հետևից, 2) հետևից, հետքով։

متعاقد [մոթըաղեդ] պայմանավորվող։

متعال [մոթըալ] բարձրյալ, ամենաբարձր (աստծու մասին)։

متعاهد [մոթըահեդ] 1) պայմանավորվող, պայմանագրող, 2) դաշնակից։

متعجب [մոթըըջջեբ] զարմացած, հիացած, ապշած։

متعجبانه [մոթըըջջեբանե] զարմանալիորեն, զարմացած կերպով, զարմացած։

متعدد [մոթըըդդեդ] բազմաթիվ։

متعدى [մոթըըդդի] 1) ճնշող, հալածող, կեղեքիչ, հարստահարող, 2) քեր. ներգործական (բայ)։

متعذر [մոթըըզզեր] ներողություն խնդրող, հարգելի պատճառներ բերելով արդարացող, պատճառաբանություններ բերող։

متعرض [մոթըըրրեզ] 1) հարձակվող, 2) ագրեսոր, 3) ոտնձգություն անող։

متعرضانه [մոթըըրրեզանե] 1) ագրեսիվ կերպով, 2) ագրեսիվ։

متعسر [մոթըըսսեր] 1) դժվար, դժվարին, 2) խճճված, բարդ։

متعصب [մոթըըսսեբ] մոլեռանդ, մոլի կողմնակից, ֆանատիկ։

متعصبانه [մոթըըսսեբանե] մոլեռանդորեն, ֆանատիկորեն։

متعظم [մոթըըզզեմ] գոռոզ, մեծամիտ, ամբարտավան։

متعفن [մոթըըֆֆեն] հոտած, նեխած, ապականված։

متعلق [մոթըըլլեղ] 1) պատկանող, 2) վերաբերող, 3) կախյալ։

متعلقات [մոթըըլլեղաթ] պատկանելիքներ, պարագաներ, պիտույքներ։

متعلم [մոթըըլլեմ] սովորող, ուսանող։

متعمد [մոթըըմմեդ] դիտավորյալ՝ կանխամտածված գործող։

متعمداً [մոթըըմմեդըն] կանխամտածված, դիտմամբ, դիտավորյալ (կերպով)։

متعند [մոթըըննեդ] 1) համառ, կամակոր, հաստակող, 2) հակառակորդ, թշնամի։

متعهد [մոթըըհհեդ] պարտավորված, պարտավորյալ, հանձնառու։

متعين [մոթըըյյեն] ակնհայտ, բացահայտ, որոշակի։

متغير [մոթըղըյյեր] 1) բարկացած, 2) փոխված, փոփոխական, 3) մաթ. փոփոխական մեծություն։

متغيرانه [մոթըղըյյերանե] բարկացած, զայրացկոտ։

متفاخر [մոթըֆախեր] գոռոզ, մեծամիտ, պարծենկոտ։ متفاخر شدن [մոթըֆախեր շոդըն] մեծամտել, գոռոզանալ, պարծենալ։

متفاوت [մոթըֆավեթ] տարբեր, ուրույն։ متفاوت بودن [մոթըֆավեթ բուդըն] տարբերվել, զանազանվել։

متفحص [մոթըֆահհես] 1) ուսումնասիրող, հետազոտող, 2) որոնող, փնտրող, պրպտող։

متفرس [մոթաֆարրես] խորաթափանց, կանխատես, կռահող, գլխի ընկնող, հնարամիտ։

متفرع [մոթաֆարրե՛] 1) ճյուղավորված, 2) առաջացող, 3) տեղի ունեցող։

متفرعات [մոթաֆարրեաթ] կողմնակի (երկրորդական) հանգամանքներ, բաղկացուցիչ՝ առանձին մասեր։

متفرعن [մոթաֆար՛են] մեծամիտ, գոռոզ, սնապարծ։

متفرق [մոթաֆարրեղ] 1) ցրված, սփռված, 2) զանազան, տարբեր։ متفرق شدن [մոթաֆարրեղ շոդան] ցրվել։ متفرق كردن [մոթաֆարրեղ քարդան] ցրել։

متفرقه [մոթաֆարրեղե] 1) զանազան, 2) զանազան ապրանքներ։

متفق [մոթթաֆեղ] 1) դաշնակից, 2) միացյալ, 3) միաբան, համերաշխ։ Հոգ. متفقين [մոթթաֆեղին]։ سازمان ملل متفق [սազմանե մելալե մոթթաֆեղ] Միավորված ազգերի կազմակերպություն։

متفقاً [մոթթաֆեղան] միաձայնաբար, միահամուռ։

متفق الرأى [մոթթաֆեղորրա՛յ] 1) համերաշխ, միաբան, համամիտ, 2) համախոհ։

متفكر [մոթաֆաքքեր] 1) մտավորական, 2) մտախոհ, խոհուն, մտածող։

متفكرانه [մոթաֆաքքերանե] մտախոհաբար, խոհուն կերպով։

متفوق [մոթաֆավվեղ] 1) գերազանցող, 2) առավելական, գերադասելի։

متقابل [մոթաղաբել] 1) փոխադարձ, 2) հանդիպակաց, 3) հակընդդեմ։

متقابلا [մոթաղաբելան] փոխադարձաբար։

متقابله [մոթաղաբելե] տե՛ս متقابل [մոթաղաբել]։ حملهٔ متقابله [համլեյե մոթաղաբելե] հակահարձակում։

متقارب [մոթաղարեբ] 1) մոտ, մերձակա, 2) մոտեցող, մերձեցող։

متقارن [մոթաղարեն] համաչափ, զուգաչափ, սիմետրիկ։

متقاضى [մոթաղազի] 1) խնդրող, խնդրարկու, 2) իրավ. հայցվոր, հայցատեր։

متقاطر [մոթաղաթեր] կաթող, կաթկթող։

متقاطع [մոթաղաթե՛] խաչավորված, փոխհատված։

متقاعد [մոթաղաեդ] 1) համոզված, 2) թոշակի անցած։ متقاعد ساختن [մոթաղաեդ սախթան] 1) համոզել, 2) թոշակի ուղարկել։ متقاعد شدن [մոթաղաեդ շոդան] 1) համոզվել, 2) թոշակի անցնել։

متقال [մեթղալ] միտկալ (բամբակե գործվածք)։

متقبل [մոթաղաբբել] ընդունող, իր վրա վերցնող, հանձն առնող։

متقدم [մոթաղադդեմ] 1) հին, նախընթաց, նախորդող, անցյալ, 2) առաջ գնացած՝ անցած։

متقدمين [մոթաղադդեմին] նախնիք, նախորդներ։

متقلب [մոթաղալլեբ] խարդախ, կեղծող, զեղծարար։

متقلبانه [մոթաղալլեբանե] խարդախորեն, կեղծարար։

متقلد [մոթաղալլեդ] ընդօրինակող, հետևորդ։

متقن [մոթղան] հաստատ, հիմնավորված։

متقى [մոթթաղի] բարեպաշտ, հավատացյալ, աստվածավախ։

متقيد [մոթաղայյեդ] 1) կապված, կապած, 2) շղթայված, շղթայած։

متكا [մոթթաքա] մութաքա, երկար գլանաձև բարձ։

متكاثف [մոթաքասեֆ] 1) թանձրացրած, խտացրած, 2) հագեցրած։

متكاهل [մոթաքահել] ալարկոտ, անփույթ, դանցառու, ծույլ։

متكبر [մոթաքաբբեր] հպարտ, գոռոզ, ամբարտավան։

متكبرانه [մոթաքաբբերանե] հպարտորեն, գոռոզաբար։

متكدر [մոթաքադդեր] 1) վշտացած, վրդովված, 2) պղտորված։

متكدى [մոթաքադդի] աղքատ, մուրացկան։

متكفل [մոթաքաֆֆել] 1) երաշխավոր, 2) խնամակալ։

متكلم [մոթաքալլեմ] 1) խոսող, 2) քեր. առաջին դեմք։ متكلم وحده [մոթաքալլեմե վահդե] առաջին դեմքի եզակի թիվ։

متكون [մոթաքավվեն] սաղմնավորված, առաջացած, գոյացած։

متكى [մոթթաքի] հենված, հենվող, կռթնող։

متلاشى [մոթալաշի] 1) քայքայված, տարանջատված, 2) քանդված։

متلاطم [մոթալաթեմ] ալեկոծ։

متلاقى [մոթալաղի] 1) հանդիպող, բախվող, 2) հպվող, շփվող։

متلالىء [մոթալա՛լե՛] պսպղուն, շողշողուն։

متلبس [մոթալաբբես] հագնված, զգեստավորված։

متلخص [մոթալախխես] համառոտագրված, ամփոփված։

متلذذ [մոթալազզեզ] ըմբոշխնող, վայելող։

متلف [մոթլեֆ] 1) կործանող, կործանարար, 2) շռայլ, վատնող։

متلفظ [մոթալաֆֆեզ] արտաբերող (հնչյուններ, ձայներ), արտասանող։

متلك [մաթալաք] 1) կծու՝ խայթող խոսք, սուր խոսք, 2) կատակ։ متلك گفتن [մաթալաք գոֆթան] խայթող խոսք ասել, ծաղրել։

متلك‌گو [մաթալաքգու] ծաղրող, սրախոս։

متلوث [մոթալավվես] պղծված, աղտոտված, կեղտոտված։

متلون [մոթալավվեն] բազմերանգ, գույնըզգույն։

متلون المزاج [մոթալավվենոլմեզաջ] հեղհեղուկ (մարդ), անկայուն բնավորության տեր։

متلهب [մոթալահհեբ] բոցավառվող, այրվող։

متلهف [մոթալահհեֆ] մորմոքված, վշտացած։

متم [մոթեմ(մ)] 1) ավարտող, վերջացնող, 2) լրացնող, լրացուցիչ։

متماثل [մոթամասել] նման, հար և նման, նույնատեսակ, միանման։

متمادى [մոթամադի] շարունակական, երկարատև, երկար։ سالهاى متمادى [սալհայե մոթամադի] երկար տարիներ։

متمادياً [մոթամադիյան] մշտապես, անընդմեջ, անընդհատ կերպով։

متمارض [մոթամարեզ] կարծեցյալ հիվանդ, հիվանդ ձևացող։

متمايز [մոթամայեզ] տարբերվող, առանձնացող։ متمايز از يكديگر [մոթամայեզ ազ յեքդիգար] մեկը մյուսից տարբերվող։

متمايل [մոթամայել] 1) հակված, արամադրված, 2) թեքված։

متمتع [մոթամաթթե՛] 1) վայելող, բավականություն ստացող, 2) շահ՝ օգուտ ստացող։

متمدد [մոթամադդեդ] 1) ֆիզ. տարածական, 2) ձգված, երկարաձգված։

متمدن [մոթամադդեն] քաղաքակիրթ, կուլտուրական։

متمرد [մոթամարրեդ] 1) համառ, 2) անհնազանդ, 3) ապստամբ։

متمردانه [մոթամարրեդանե] 1) համառորեն, համառ կերպով, 2) անհնազանդորեն, 3) ըմբոստաբար։

متمركز [մոթամարքեզ] կենտրոնացված։ متمركز شدن [մոթամարքեզ շոդան] կենտրոնացվել, կենտրոնանալ։ متمركز كردن [մոթամարքեզ քարդան] կենտրոնացնել։

متمسك [մոթամասսեք] կպած, կառչած, բռնած։

متمكن [մոթամաքքեն] 1) հարուստ, ունևոր, 2) բնակվող, բնակիչ։

متملق [մոթամալլեղ] կեղծավոր, շողոքորթ, քծնող։

متملقانه [մոթամալլեղանե] շողոքորթորեն, քծնողաբար։

متمم [մոթամմեմ] 1) լրացում, հավելված, 2) վերջաբան, 3) քեր. լրացում։

متمنى [մոթամաննի] խնդրող, ցանկացող։ متمنى است [մոթամաննի աստ] ես խնդրում եմ։

متموج [մոթամավվեջ] ալեկոծ։ متموج شدن [մոթամավվեջ շոդան] ծփալ, ալեկոծվել։

متمول [մոթա̈մա̈վվել] հարուստ, ունևոր։ متمول شدن [մոթա̈մա̈վվել շոդա̈ն] հարստանալ։

متن [մա̈թն] տեքստ։ Հոգ. متون [մոթուն]։

متنازع [մոթա̈նազե'] 1) դատավիճող, 2) գժտվող, վիճող, կռվող։

متناسب [մոթա̈նասեբ] համաչափ։

متناسب الاعضاء [մոթա̈նասեբօլա̈'զա] բարեկազմ։

متناسل [մոթա̈նասել] բազմացող, բեղմնավորվող։ متناسل شدن [մոթա̈նասել շոդա̈ն] բեղմնավորվել, բազմանալ։

متناظر [մոթա̈նազեր] 1) հակադիր, հակառակ, հակառակ կողմում գտնվող, 2) համապատասխանող, միակերպ, միանման։

متنافر [մոթա̈նաֆեր] 1) նողկանք առթող, 2) անհամատեղելի, իրարամերժ։

متنافی [մոթա̈նաֆի] երկընտրանքային, փոխադարձաբար միմյանց բացառող, իրարամերժ։

متناقص [մոթա̈նաղես] նվազող, աստիճանաբար փոքրացող։

متناقض [մոթա̈նաղեզ] հակասական։

متناوب [մոթա̈նավեբ] փոփոխական, պարբերական, հերթագայող։ جريان متناوب [ջա̈րյանե մոթա̈նավեբ] ֆիզ. փոփոխական հոսանք։

متناوباً [մոթա̈նավեբա̈ն] փոփոխակիորեն, փոխնիփոխ, հերթով։

متناهی [մոթա̈նահի] 1) վերջացած, ավարտված, 2) սահմանափակ։

متنبه [մոթա̈նա̈բբեհ] պատժված, դաս առած, խելքի բերված, խրատված։

متنبی [մոթա̈նա̈բբի] սուտ մարգարե։

متندم [մոթա̈նա̈դդեմ] զղջացող, ապաշխարող։

متنزل [մոթա̈նա̈զզել] իջնող, վայրընթաց։

متنزه [մոթա̈նա̈զզեհ] 1) ողջախոհ, 2) անաղարտ, անմեղ, մաքուր։

متنسك [մոթա̈նա̈սսեք] բարեպաշտ։

متنصر [մոթա̈նա̈սսեր] քրիստոնեություն ընդունած։

متنعم [մոթա̈նա̈'եմ] 1) հարուստ, ունևոր, 2) երկրային բարիքները վայելող։

متنفذ [մոթա̈նա̈ֆֆեզ] ազդեցիկ, հեղինակավոր։

متنفر [մոթա̈նա̈ֆֆեր] զզվող, խորշող։

متنفس [մոթա̈նա̈ֆֆես] 1) շնչող, 2) կենդանի էակ։

متنكر [մոթա̈նա̈քքեր] 1) քողարկված, սքողված, ծպտյալ, 2) անհայտ, անծանոթ։

متنكراً [մոթա̈նա̈քքերա̈ն] ծպտյալ, գաղտնի։

متنور [մոթա̈նա̈վվեր] լուսավորված։

متنوع [մոթա̈նա̈վվե'] բազմազան, բազմատեսակ։

متواتر [մոթա̈վաթեր] հաջորդական, անընդմիջելի, անընդհատ։

متواتراً [մոթա̈վաթերա̈ն] հաջորդաբար, անընդհատ։

متوارث [մոթա̈վարես] 1) ժառանգաբար անցնող, ժառանգած, 2) ժառանգական։

متوارد [մոթա̈վարեդ] 1) բնատուր՝ հիմնական հատկություններով նման, 2) համահանճար։

متواری [մոթա̈վարի] 1) փախստական, 2) թաքնվող, փախչող։

متوازن [մոթա̈վազեն] 1) հավասարակշիռ, 2) համաչափ։

متوازی [մոթա̈վազի] զուգահեռ։

متوازياً [մոթա̈վազիյա̈ն] զուգահեռաբար։

متوازی الاضلاع [մոթա̈վազիօլա̈զլա'] երկրչփ. զուգահեռակողմ։

متواضع [մոթա̈վազե'] 1) խոնարհ, համեստ, 2) հնազանդ, հլու։

متواضعانه [մոթա̈վազե'անե] խոնարհաբար, հարգանքով։

متوافر [մոթա̈վաֆեր] առատ, ճոխ, բազմաթիվ։

متوافق [մոթա̈վաֆեղ] 1) համաձայնեցված, համաձայնեցրած, 2) համապատասխանող, 3) չափակից, առադրելի։

متوالی [մոթա̈վալի] 1) հաջորդական, 2) երկար, երկարատև։

متوالياً [մոթա̈վալիյա̈ն] անընդհատ, հաջորդաբար։

متوج [մոթա̈վա̈ջ] թագակիր։

متوجه [մոթա̈վա̈ջջեհ] ուշադիր, հայացքը ուղղած։

متوحد [մոթա̈վա̈հհեդ] 1) ունիկալ, եզակի, 2) միայնակ, մենավոր։

متوحش [մոթա̈վա̈հհեշ] սարսափած, ահաբեկված, վախեցած։

متورق [մոթա̈վա̈րրեղ] կռելի, դյուրակռելի (մետաղ)։

متورم [մոթա̈վա̈րրեմ] 1) ուռած, 2) բորբոքված։

متوسط [մոթա̈վա̈սսեթ] 1) միջակ, 2) միջին։

متوسط القامه [մոթա̈վա̈սսեթօլղամե] միջահասակ։

متوسطه [մոթա̈վա̈սսեթե] 1) տե՛ս متوسط [մոթա̈վա̈սսեթ], 2) միջնակարգ։ تحصيلات متوسطه [թա̈հսիլաթե մոթա̈վա̈սսեթե] միջնակարգ կրթություն։ مدرسهٔ متوسطه [մա̈դրա̈սեյե մոթա̈վա̈սսեթե] միջնակարգ դպրոց։

متوسل [մոթա̈վա̈սսել] ապավինող, դիմող։ متوسل بزور شدن [մոթա̈վա̈սսել բեզուր շոդա̈ն] դիմել ուժի։

متوصل [մոթա̈վա̈սսել] միացած, կապակցված, շաղկապված։

متوضی [մոթա̈վա̈զզի] ծիսական լվացում կատարող։

متوطن [մոթա̈րա̈թթեն] 1) բնակվող, 2) բնիկ։

متوفی [մոթա̈վա̈ֆֆի] հանգուցյալ։ Հոգ. متوفيات [մոթա̈վա̈ֆֆիյաթ]։

متوفيات [մոթա̈վա̈ֆֆիյաթ] 1) մահացություն, 2) տե՛ս եզ. متوفی [մոթա̈վա̈ֆֆի]։

متوقع [մոթա̈վա̈ղղե'] ակնկալող, սպասումներ ունեցող։

متوقف [մոթա̈վա̈ղղեֆ] կանգ առած, կանգնած, անշարժ։ متوقف شدن [մոթա̈վա̈ղղեֆ շոդա̈ն] 1) կանգ առնել, 2) դադարել։

متوكل [մոթա̈վա̈քքել] ապավինող (աստծուն)։

متولد [մոթա̈վա̈լլեդ] ծնված։ متولد شدن [մոթա̈վա̈լլեդ շոդա̈ն] ծնվել։

متولی [մոթա̈վա̈լլի] վերահսկիչ, կառավարիչ (կրոնական օբյեկտի)։

متون [մոթուն] տեքստեր։ Եզ. متن [մա̈թն]։

متوهم [մոթա̈վա̈հհեմ] 1) մտախոհ, մտասույզ, մելամաղձոտ, 2) վախեցող, վախեցած։

متهاجم [մոթա̈հաջեմ] տե՛ս مهاجم [մոհաջեմ]։

متهاون [մոթա̈հավեն] անփույթ, անհոգ, դանցառու։

متّه [մա̈թթե] շաղափ։

متهم [մոթթա̈հա̈մ] 1) մեղադրյալ, 2) զրպարտված։

متهم [մոթթա̈հեմ] մեղադրող։

متهور [մոթա̈հա̈վվեր] հանդուգն, համարձակ։

متهورانه [մոթա̈հա̈վվերանե] հանդգնորեն, համարձակորեն։

متهوع [մոթա̈հա̈վվե'] սրտախառնիչ, սիրտ խառնեցնող։

متهيج [մոթա̈հա̈յյեջ] հուզված, գրգռված։

متيسر [մոթա̈յա̈սսեր] մատչելի, հնարավոր, իրագործելի։

متيقن [մոթա̈յա̈ղղեն] 1) համոզված, վստահ, 2) հավաստի, անվիճելի։

متيل [մեթիլ] բարձի երես, վերմակի սավան, մթել։

متيمن [մոթա̈յա̈մմեն] 1) բախտավոր, 2) հաջողություն կանխագուշակող։

متين [մա̈թին] 1) ամուր, հաստատուն, 2) հավասարակշռված, սառնարյուն, 3) համեստ, 4) պատկառելի։

مثاب [մոսաբ] կրոն. վարձհատուցում (բարեգործության համար)։

مثابه [մա̈սաբե(հ)] 1) աստիճան, վիճակ, 2) որպես, նման։ بمثابهٔ خدمت [բեմա̈սաբեհե խեդմա̈թ] որպես ծառայություն։

مثال [մեսալ] 1) օրինակ, 2) նման։ Հոգ. امثله [ա̈մսելե]։

مثانه [մա̈սանե] միզապարկ, միզափամփուշտ։ سنگ مثانه [սա̈նգե մա̈սանե] միզապարկի մեջ եղած քար։

مثبت [մոսբա̈թ] 1) դրական, 2) հաստատված, ապացուցված։ جواب مثبت [ջա̈վաբե մոսբա̈թ] դրական պատասխան։

مثقال [մեսղալ] մսխալ (կշռի միավոր — 4,64 գրամ)։

مثقب [մեսղաբ] շաղափ։

مثقوب [մասղուբ] շաղափված, գայլիկոնված։

مثل [մասալ] 1) օրինակ, 2) առած, առակ։ Հոգ. امثال [ամսալ]։ مثل آوردن [մասալ ավարդան] 1) օրինակ բերել, 2) առակ ասել։

مثل [մեսլ] նման, որպես։ مثل متخصص [մեսլե մոթախասսես] որպես մասնագետ։ مثل اینکه [մեսլե ինքե] կարծես թե, թվում է։

مثلا [մասալան] օրինակ, օրինակի համար, որպես օրինակ։

مثلث [մոսալլաս] մաթ. եռանկյունի։

مثلثات [մոսալլասաթ] եռանկյունաչափություն։

مثلثی [մոսալլասի] եռանկյունաձև։

مثله [մոսլե] այլանդակված (դեմքը)։

مثمر [մոսմեր] արդյունավետ, արգասավոր։

مثنوی [մասնավի] մասնավի (բանաստեղծություն, որի յուրաքանչյուր երկու տողերը հանգավորված լինեն)։

مثنی [մոսաննա] 1) երկակի, 2) երկապատիկ, կրկնապատիկ. 3) պատճեն։

مجاب [մոջաբ] 1) դրական պատասխան ստացած, բավարարված (պատասխանով), 2) համոզված։ مجاب کردن [մոջաբ քարդան] 1) բավարարել (պատասխանով), 2) համոզել։

مجادله [մոջադելե] վիճաբանություն, գժտություն, կռիվ։ مجادله کردن [մոջադելե քարդան] վիճել, կռվել։

مجاذبه [մոջազեբե] 1) ֆիզ. փոխադարձ ձգողություն (ձգողականություն), 2) փոխադարձ համակրանք։

مجار [մաջար] հունգարացի։

مجاری [մաջարի] 1) հունգարական, 2) հունգարերեն։

مجاری [մաջարի] տե՛ս եզ. مجرا [մաջրա]։

مجاز [մաջազ] փոխաբերություն, այլաբանություն։

مجاز [մոջազ] թույլատրված, օրինական։ غیر مجاز [ղեյրե մոջազ] անթույլատրելի։

مجازاً [մաջազան] այլաբանորեն, փոխաբերաբար։

مجازات [մոջազաթ] պատիժ։ مجازات کردن [մոջազաթ քարդան] պատժել։

مجازی [մաջազի] փոխաբերական, այլաբանական։

مجاعت [մաջաաթ] սով, անբերրություն, վատ բերք։

مجال [մաջալ] հնարավորություն, պատեհ առիթ։ مجال دادن [մաջալ դադան] հնարավորություն տալ։

مجالس [մաջալես] ժողովներ, համախմբումներ, հավաքներ, հանդեսներ։ Եզ. مجلس [մաջլես]։

مجالست [մոջալեսաթ] շփում, հաղորդակցում, հարաբերություն։

مجامع [մաջամե՛] համախմբումներ, ժողովներ։ Եզ. مجمع [մաջմա՛]։

مجامعت [մոջամեաթ] զուգավորություն, կենակցություն։

مجامله [մոջամելե] սիրալիրություն, պատրաստակամություն, քաղաքավարություն։

مجاناً [մաջջանան] ձրիաբար։

مجانب [մոջանեբ] 1) մաթ. անհանդիպագիծ, ասիմպտոտ, 2) հեռացնող։

مجانبت [մոջանեբաթ] 1) հեռացում, 2) հրաժարում, մերժում, 3) հարևանություն։

مجانس [մոջանես] տե՛ս متجانس [մոթաջանես]։

مجانست [մոջանեսաթ] համասեռություն, նմանություն։

مجانی [մաջջանի] ձրի։

مجاور [մոջավեր] հարևան, կից, կողքին, սահմանակից։

مجاورت [մոջավերաթ] հարևանություն, սահմանակցություն։

مجاهد [մոջահեդ] 1) մարտիկ (հանուն հավատի, կրոնի, գաղափարի և այլն), 2) նահատակ, 3) ջանացող։

مجاهدت [մոջահեդաթ] տե՛ս مجاهده [մոջահեդե]։

مجاهده [մոջահեդե] 1) ճիգ, ջանք, եռանդ, 2) պայքար (հավատի, կրոնի համար)։ مجاهده کردن [մոջահեդե քարդան] ջանալ, ճգնել, եռանդով գործել։

مجبور [մաջբուր] ստիպված, հարկադրված։ مجبور بودن [մաջբուր բուդան] ստիպված լինել։ مجبور کردن [մաջբուր քարդան] ստիպել, հարկադրել։

مجبوراً [մաջբուրան] ստիպողաբար, հարկադրաբար։

مجبوریت [մաջբուրիյյաթ] անհրաժեշտություն, հարկադրություն, հարկադրվածություն։

مجتبی [մոջթաբա] ընտրված, ընտրանի։

مجتمع [մոջթամե՛] հավաքված, համախմբված։ مجتمع شدن [մոջթամե՛ շոդան] հավաքվել, համախմբվել։

مجتمعاً [մոջթամե՛ան] միասին, համատեղ, հավաքաբար։

مجتنب [մոջթանեբ] խուսափող, խորշող։ مجتنب شدن [մոջթանեբ շոդան] խուսափել, խույս տալ, խորշել։

مجتهد [մոջթահեդ] 1) իսլամական իրավագիտության բարձրաստիճան կրոնավոր, 2) ջանացող։

مجد [մաջդ] 1) փառք, փառավորություն, 2) վեհություն, վսեմություն։

مجد [մոջեդ(դ)] ջանացող, եռանդուն, փութաջան։

مجدانه [մոջեդդանե] փութաջանորեն, ջանացողաբար։

مجدد [մոջադդադ] 1) վերանորոգված, 2) նորոգված, 3) կրկնական, երկրորդվող։

مجدداً [մոջադդադան] 1) կրկին, նորից, 2) կրկնաբար, երկրորդ անգամ։

مجدر [մոջադդար] չոփուռ, ծաղկատար։

مجذوب [մաջզուբ] գրավված, հրապուրված։ مجذوب شدن [մաջզուբ շոդան] հրապուրվել, գերվել։ مجذوب کردن [մաջզուբ քարդան] հրապուրել։

مجذوبیت [մաջզուբիյյաթ] 1) հրապուրանք, հափշտակվածություն, 2) ձգողականություն, ձգողություն։

مجذور [մաջզուր] մաթ. քառակուսի (որևէ թվի), երկրորդ աստիճան։

مجذوم [մաջզում] բորոտ։

مجرا [մաջրա] 1) ջրուղի, ջրմուղ, հուն, 2) ծորան։ Հոգ. مجاری [մաջարի]։

مجرب [մոջարրաբ] փորձառու, հմուտ։

مجرد [մոջարրադ] 1) միայնակ, մենավոր, մեկուսացված, 2) ամուրի, 3) վերացական։

مجردات [մոջարրադաթ] 1) անմարմին՝ աննյութական էակներ, ոգիներ, 2) վերացական հասկացություններ, 3) աբստրակցիա։

مجرم [մոջրեմ] հանցագործ, մեղապարտ։

مجرمیت [մոջրեմիյյաթ] մեղավորություն, մեղապարտություն, հանցավորություն։

مجروح [մաջրուհ] վիրավորված։

مجری [մաջրա] տե՛ս مجرا [մաջրա]։

مجری [մոջրի] 1) կատարող, ընթացքի մեջ դնող, 2) կատարված, իրականացված։

مجزا [մոջազզա] 1) բաժանված, բաժան, անջատված, մասնատված, 2) առանձնացված, առանձին, մեկուսացված։

مجزی [մոջազզա] տե՛ս مجزا [մոջազզա]։

مجسم [մոջասսամ] մարմնավորված, անձնավորված։ مجسم شدن [մոջասսամ շոդան] մարմնավորվել, անձնավորվել։ مجسم کردن [մոջասսամ քարդան] անձնավորել, մարմնավորել։

مجسمه [մոջասսամե] արձան։

مجسمه‌ساز [մոջասսամեսազ] քանդակագործ։

مجسمه‌سازی [մոջասսամեսազի] քանդակագործություն։

مجعد [մոջա՛ադ] 1) գանգուր, 2) ալիքավորված, խուճուճ, ոլորվող։

مجعول [մաջ՛ուլ] 1) կեղծ, խարդախված, 2) շինծու։

مجعولات [մաջ՛ուլաթ] արհեստական՝ մտացածին՝ շինծու բաներ։

مجلا [մոջալլա] 1) հղկված, 2) փայլեցված։

مجلات [մաջալլաթ] ամսագրեր։ Եզ. مجله [մաջալլե]։

مجلد [մոջալլադ] 1) հատոր, 2) կազմված (գիրք)։

مجلس [մäջլես] 1) ժողով, նիստ, 2) երեկույթ, խնջույք, հանդես, 3) Իրանի պառլամենտը։ مجلس عروسی [մäջլեսե äրուսի] հարսանյաց հանդես։ مجلس مؤسسان [մäջլեսե մոäսսեսան] սահմանադիր ժողով։

مجلس آرا(ی) [մäջլեսարա(յ)] խնջույքների զարդ՝ հոգի, զվարթ, խնդակից։

مجلل [մոջäլլäլ] 1) շքեղ, հոյակապ, 2) մեծապանծ, վեհապանծ։

مجله [մäջäլլե] ամսագիր։ Հոգ. مجلات [մäջäլլաթ]։

مجلی [մոջäլլա] տե՛ս مجلا [մոջäլլա]։

مجمر [մäջմäր] խնկաման, բուրվառ։ Հոգ. مجامر [մäջամեր]։

مجمع [մäջմä՛] 1) ժողով, միություն, լիգա, ասոցիացիա, ասամբլեա, 2) հավաքատեղի, 3) ընկերություն, ակումբ։ مجمع اتفاق ملل [մäջմä՛է էթթեֆաղե մելäլ] Ազգերի լիգա։ مجمع عمومی ملل متحد [մäջմä՛է օմումիյե մելäլե մոթթäհեդ] Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր ասամբլեա։

مجمع الجزایر [մäջմä՛օլջäզայեր] արշիպելագ, կղզեխումբ։

مجمل [մոջմäլ] 1) համառոտ, ամփոփ, 2) կոնսպեկտ (բովանդակության համիրճ շարադրանք), 3) ամփոփում։

مجملا [մոջմäլäն] համառոտակի, համիրճ։

مجموع [մäջմու՛] 1) հանրագումար, ընդամենը. 2) ամբողջ, բոլոր, գումար։

مجموعاً [մäջմու՛äն] ամբողջովին, բոլորը միասին, ամբողջությամբ վերցրած։

مجموعه [մäջմու՛ե] ժողովածու։

مجنون [մäջնուն] խելակորույս, այլահար, խելագար։

مجنونانه [մäջնունանե] 1) խենթորեն, 2) խելացնոր։

مجنونیت [մäջնունիյյäթ] խենթություն, խելացնորություն, խանգարվածություն։

مجوز [մոջäվվäզ] թույլատրված, լեգալ, օրինական։

مجوز [մոջäվվեզ] թույլատվություն։

مجوس [մäջուս] մոգեր, զրադաշտական քուրմեր։

مجوسی [մäջուսի] 1) մոգ, զրադաշտական քուրմ, 2) զրադաշտական, կրակապաշտ։

مجوسیت [մäջուսիյյäթ] զրադաշտականություն, կրակապաշտություն։

مجوف [մոջäվվäֆ] սնամեջ, դատարկ։

مجهز [մոջäհհäզ] 1) սպառազինված, զինված, հանդերձված, 2) նախապատրաստված, պատրաստ։

مجهول [մäջհուլ] 1) անհայտ, անծանոթ, 2) քեր. կրավորական (բայ)։

مجهول المکان [մäջհուլօլմäքան] որոշակի բնակատեղի չունեցող։

مجهول النسب [մäջհուլօննäսäբ] ծագումն անհայտ (մարդ)։

مجهول الهویه [մäջհուլօլհովիյյե] անծանոթ՝ անհայտ անձնավորություն։

مجهولیت [մäջհուլիյյäթ] անհայտություն։

مجید [մäջիդ] փառավոր, պանծալի, ազնիվ, վսեմ, նվիրական։ قرآن مجید [ղորանե մäջիդ] Սրբազան Ղուրան։

مجیر [մոջիր] պաշտպան, հովանավորող։

مچ [մոչ] դաստակ, ենթադաստակ։ مچ پا [մոչե փա] կոճ, կոճիկ։

مچاله [մոչալե] ճմռթված, կծկված։ مچاله کردن [մոչալե քäրդäն] ճմռթել, դնդիկի վերածել։ خود را مچاله کردن [խոդրա մոչալե քäրդäն] կուչ գալ, մի կծիկ դառնալ։

مچل [մäչäլ] հիմար դրության մեջ ընկած։

مچی [մոչի] դաստակի, ձեռքի։ ساعت مچی [սաäթե մոչի] ձեռքի ժամացույց։

محابا [մոհաբա] 1) հարգանք, մեծարանք, 2) ամոթխածություն։ بی محابا [բիմոհաբա] 1) անհարգալից, 2) առանց ամաչելու։

محاجه [մոհաջջե] փաստարկում։ محاجه کردن [մոհաջջե քäրդäն] փաստարկել։

محادثه [մոհադեսե] զրույց։ محادثه کردن [մոհադեսե քäրդäն] զրուցել։

محاذی [մոհազի] հակադիր, հակառակ կողմում գտնվող, դիմացի, 2) զուգահեռ։

محارب [մոհարեբ] մարտնչող, մարտիկ։ محارب با خدا [մոհարեբե բա խոդա] աստվածամարտ։

محاربه [մոհարեբե] կռիվ, ճակատամարտ։ Հոգ. محاربات [մոհարեբաթ]։

محارست [մոհարեսäթ] պահպանում, պաշտպանում։ محارست کردن [մոհարեսäթ քäրդäն] պահպանել, պաշտպանել։

محاسب [մոհասեբ] հաշվապահ, հաշվետար։

محاسبه [մոհասեբե] հաշվում, հաշվարկ, հաշիվ։ Հոգ. محاسبات [մոհասեբաթ]։ محاسبه کردن [մոհասեբե քäրդäն] 1) հաշվարկ կատարել, 2) հաշիվները ստուգել։

محاسن [մäհասեն] 1) բարի գործեր, առաքինություններ, արժանիքներ, 2) մորուք։ Եզ. حسن [հոսն]։

محاصره [մոհասերե] շրջապատում, պաշարում։ محاصره کردن [մոհասերե քäրդäն] շրջապատել, պաշարել։

محاضره [մոհազերե] 1) զրույց, 2) բանավեճ։

محاط [մոհաթ] 1) շրջապատված, 2) երկրչփ. ներգծած։

محافظ [մոհաֆեզ] պաշտպան, պահապան։

محافظت [մոհաֆեզäթ] պաշտպանություն, պահպանություն։

محافظه کار [մոհաֆեզեքար] պահպանողական, կոնսերվատոր։

محافظه کارانه [մոհաֆեզեքարանե] պահպանողականորեն։

محافظه کاری [մոհաֆեզեքարի] պահպանողականություն։

محافل [մäհաֆել] շրջաններ։ Եզ. محفل [մäհֆäլ]։ محافل سیاسی [մäհաֆելե սիյասի] 1) դիվանագիտական շրջաններ, 2) քաղաքական շրջաններ։

محاکمه [մոհաքեմե] դատավարություն, դատ։ Հոգ. محاکمات [մոհաքեմաթ]։

محال [մոհալ] անհնարին, անկարելի։

محاله [մոհալե] 1) հնարք, 2) խուսափանք, 3) խորամանկություն, 4) հմտություն։

محامات [մոհամաթ] աջակցություն, օգնություն, օժանդակություն։

محال اندیش [մոհալäնդիշ] 1) ցնորամիտ, 2) անրջամիտ, երազկոտ։

محاوره [մոհավերե] զրույց, խոսակցություն՝ Հոգ. محاورات [մոհավերաթ]։ محاوره کردن [մոհավերե քäրդäն] զրուցել, խոսել։

محاوره ای [մոհավերեի] խոսակցական։

محب [մոհեբբ] 1) սիրող, 2) բարեկամ, ընկեր։ محب صادق [մոհեբբե սադեղ] անկեղծ ընկեր։

محبانه [մոհեբբանե] 1) բարեկամաբար, ընկերաբար, 2) սիրաբար։

محبت [մոհäբբäթ] 1) սեր, գորով, 2) բարեկամություն, 3) սիրալիրություն։

محبت آمیز [մոհäբբäթամիզ] 1) ընկերական, բարեկամական, ընկերասիրական, 2) սիրալիր, փաղաքշական, շոյիչ, քնքուշ։

محبت پیشه [մոհäբբäթփիշե] սիրահարկոտ, հեշտությամբ սիրահարվող։

محبس [մäհբäս] բանտ։

محبوب [մäհբուբ] սիրելի, սիրեցյալ։

محبوب القلوب [մäհբուբօլղոլուբ] բոլորի կողմից սիրված։

محبوبه [մäհբուբե] սիրելի, սիրեցյալ։

محبوبیت [մäհբուբիյյäթ] տե՛ս محبت [մոհäբբäթ]։ محبوبیت داشتن [մäհբուբիյյäթ դաշթäն] սիրված՝ ժողովրդական լինել։

محبوس [մäհբուս] բանտարկված, կալանավոր։

محتاج [մոհթաջ] 1) կարիքավոր, 2) չքավոր։

محتاط [մոհթաթ] զգուշավոր, շրջահայաց։

محتاطانه [մոհթաթանե] զգուշաբար, զգուշորեն, շրջահայացաբար։

محتال [մոհթալ] 1) խորամանկ, 2) խարդախ։

محترز [մոհթäրեզ] 1) զգուշավոր, զգոն, 2) ժուժկալ, 3) շրջահայաց։

محترق [մոհթäրեղ] 1) դյուրավառ, 2) դյուրաբորբոք։

محترقه [մոհթäրեղե] տե՛ս محترق [մոհթäրեղ]։ مواد محترقه [մäվադդե մոհթäրեղե] դյուրավառ նյութեր։

محترم [մոհթäրäմ] հարգելի, պատվարժան։ محترم داشتن [մոհթäրäմ դաշթäն] հարգել, մեծարել։

محترماً [մոհթա̈րա̈մա̈ն]
محترمانه [մոհթա̈րա̈մանե] } հարգանքով։

محتشم [մոհթա̈շա̈մ] 1) փառահեղ, փառաշուք, հանդիսավոր, 2) հզորազոր, հզոր։

محتضر [մոհթա̈զա̈ր] հոգեվարքի մեջ գտնվող։

محتکر [մոհթա̈քեր] համարագնորդ, վերավաճառող։

محتلم [մոհթա̈լեմ] ֆիզիոլ. բժշկ. երազախար եղած։

محتمل [մոհթա̈մա̈լ] հավանական, հնարավոր։

محتملا [մոհթա̈մա̈լա̈ն] հավանաբար։

محتوم [մա̈հթում] 1) անխուսափելի, 2) անհրաժեշտ։

محتوی [մոհթա̈վի] պարունակող, բովանդակող, ընդգրկող։ Հոգ. محتویات [մոհթա̈վիյաթ]։

محجر [մա̈հջա̈ր] վանդակապատ բազրիք, ճաղաջատ։

محجر [մոհա̈ջջա̈ր] քարացած, քար դարձած։

محجوب [մա̈հջուբ] 1) համեստ, ամաչկոտ, ամոթխած, 2) ծածկված, քող ձգած։

محجوبانه [մա̈հջուբանե] համեստաբար, ամոթխածաբար, քաշվելով։

محجوبیت [մա̈հջուբիյյա̈թ] համեստություն, ամոթխածություն, ամաչկոտություն։

محدب [մոհա̈դդա̈բ] ուռուցիկ, կորնթարդ։ محدب و مقعر [մոհա̈դդա̈բ վա̈ մոգա̈՛ա̈ր] կորնթարդ-գոգավոր, ուռուցիկ-գոգավոր։

محدث [մոհա̈դես] զրուցարար, ստեղծող։

محدث [մոհա̈դդես] Մահմեդական ավանդությունների պատմիչ։

محدد [մոհա̈դդեդ] սահմաններ որոշող։

محدود [մա̈հդուդ] սահմանափակ։ امکانات محدود [էմքանաթե մա̈հդուդ] սահմանափակ հնարավորություններ։ محدود کردن [մա̈հդուդ քա̈րդա̈ն] սահմանափակել։

محدوده [մա̈հդուդե] սահմանափակ տարածք։

محدودیت [մա̈հդուդիյյա̈թ] սահմանափակություն։

محذور [մա̈հզուր] երկյուղ, վախ։

محذوف [մա̈հզուֆ] 1) կրճատված, 2) ջնջված, 3) հապավված, 4) խեղված։

محراب [մ ե հ ր ա բ] մեհրաբ (որմնախորշ մզկիթի ներսի պատի մեջ, որը ցույց է տալիս Մեքքայի ուղղությունը)։

محرر [մոհա̈ռրեր] 1) գրագիր, քարտուղար, 2) խմբագիր։

محرز [մոհրա̈զ] ստույգ, որոշակի, անկասկած։ بطور محرز [բեթոուրե մոհրա̈զ] որոշակիորեն, ստուգապես։

محرف [մոհա̈ռրա̈ֆ] աղավաղված, աղճատված, խեղաթյուրված։

محرف [մոհա̈ռրեֆ] աղճատող, խեղաթյուրող, աղավաղող։

محرق [մոհրեղ] 1) վառող, հրկիզող, 2) այրող, տոչորող, 3) սրտաճմլիկ։

محرک [մոհա̈ռրեք] շարժող, դրդիչ, գրգռիչ։

محرکه [մոհա̈ռրեքե] տե՛ս محرک [մոհա̈ռրեք]։ قوهٔ محرکه [ղովվեյե մոհա̈ռրեքե] շարժող ուժ։

محرم [մոհա̈ռրա̈մ] մուսուլմանական լուսնային տարվա առաջին ամսի անունը։

محرم [մա̈հրա̈մ] մտերիմ, մոտ ընկեր, սրտակից։

محرمات [մոհա̈ռրա̈մաթ] արգելված ուտելիք՝ արարք (ըստ շարիաթի օրենքների), ապօրինի բաներ։

محرمانه [մա̈հրա̈մանե] գաղտնաբար, ծածկաբար, կոնֆիդենցիալ։

محروس [մա̈հրուս] պաշտպանված, պահպանված։

محروق [մա̈հրուղ] այրված, վառված։

محروقات [մա̈հրուղաթ] 1) վառելանյութ, կիզանյութ, բոցավառվող նյութեր, 2) պայթուցիկ նյութեր։

محروم [մա̈հրում] զրկված։

محرومیت [մա̈հրումիյյա̈թ] զրկում։

محزن [մոհզեն] վշտացնող, վշտացուցիչ, տրտմեցուցիչ։

محزون [մա̈հզուն] տխուր, տրտում, վշտացած։

محزونانه [մա̈հզունանե] 1) տխուր կերպով, 2) թախծոտ, տրտում։

محزونی [մա̈հզունի] տե՛ս محزونیت [մա̈հզունիյյա̈թ]։

محزونیت [մա̈հզունիյյա̈թ] թախիծ, տրտմություն, վիշտ։

محسنات [մոհա̈սսա̈նաթ] առաքինություններ, գովական հատկություններ, դրական կողմեր։

محسوب [մա̈հսուբ] հաշվի առած։

محسود [մա̈հսուդ] նախանձի առարկա, նախանձ շարժող։

محسوس [մա̈հսուս] 1) զգալի, ընկալվող, 2) շ ո շ ա փ ե լ ի, նշանակալից։ تغییرات محسوس [թա̈ղյիրաթե մա̈հսուս] զգալի փոփոխություններ։

محسوسات [մա̈հսուսաթ] զգացումներ, զգայություններ, զգացմունքներ։

محشر [մա̈հշա̈ր] 1) վերջին դատաստանի օրվա մարդկանց հավաքավայրը, 2) եռուզեռ, իրարանցում։ روز محشر [ռուզե մա̈հշա̈ր] դատաստանի օրը։

محشور [մա̈հշուր] 1) շփվող, ընկերություն անող, 2) կրոն. հարություն առած, վերակենդանացված։

محصل [մոհա̈սսել] սովորող, աշակերտ։

محصود [մա̈հսուդ] հնձած, քաղած։

محصور [մա̈հսուր] շրջապատված, պաշարված։

محصول [մա̈հսուլ] 1) բերք, 2) արտադրություն, 3) արդյունք։ Հոգ. محصولات [մա̈հսուլաթ]։ محصولات اضافی [մա̈հսուլաթե էզաֆի] հավելյալ բերք։ قالی محصول کاشان [ղալիյե մա̈հսուլե քաշան] Քաշանում պատրաստված գորգ։

محصون [մա̈հսուն] ամրացած, պաշտպանված։

محض [մա̈հզ] 1) մաքուր, անխառն, 2) սոսկ, լոկ, 3) անմիջապես, հենց որ։ دروغ محض [դորուղե մա̈հզ] մաքուր՝ բացարձակ սուտ։ محض ورود [մա̈հզե վորուդ] գալուն պես։ محض خاطر شما [մա̈հզե խաթերե շոմա] Ձեր իսկ սիրույն (խաթեր) համար։

محضر [մա̈հզա̈ր] 1) նոտարական գրասենյակ, 2) դատ։

محظور [մա̈հզուր] 1) արգելք, խոչընդոտ, 2) դժվարություններ, 3) արգելված, անթույլատրելի։

محظوظ [մ ա̈ հ զ ո ւ զ] 1) գոհ, հաճ, ուրախ, զվարթ, 2) հիացած, երջանիկ։

محفل [մա̈հֆա̈լ] 1) խմբակ, շրջան, հասարակություն, միություն, 2) ժողով (դերվիշների)։ Հոգ՝ محافل [մա̈հաֆել]։

محفوظ [մա̈հֆուզ] պահպանված, պաշտպանված։

محق [մոհեղ(ղ)] իրավացի։

محقانه [մոհեղղանե] իրավացիորեն։

محقر [մոհա̈ղղա̈ր] 1) արհամարհված, անարգ, նվաստ, 2) ոչնչություն։

محقق [մոհա̈ղղա̈ղ] ճշմարիտ, ստույգ, իսկը, իսկական։

محقق [մոհա̈ղղեղ] 1) հետազոտող, 2) ճշմարտության որոնող։

محققاً [մոհա̈ղղա̈ղա̈ն] ճշմարտապես, ստուգապես։

محك [մ ա̈ հ ա̈ ք ք] նույնն է՝ سنگ محك [սա̈նգե մա̈հա̈քք] փորձաքար։

محکم [մոհքա̈մ] ամուր, հաստատ, պինդ։ محکم کردن [մոհքա̈մ քա̈րդա̈ն] ամրացնել։

محکمه [մա̈հքա̈մե] դատարան, տրիբունալ։ محکمه نظامی [մա̈հքա̈մեյե նեզամի] զինվորական տրիբունալ։

محکمی [մոհքա̈մի] ամրություն, պնդություն։

محکوم [մա̈հքում] դատապարտված։ محکوم به اعدام [մա̈հքում բե է՛դամ] մահվան դատապարտված։ محکوم کردن [մա̈հքում քա̈րդա̈ն] դատապարտել։

محکومیت [մա̈հքումիյյա̈թ] 1) դատապարտություն, 2) դատվածություն։

محل [մա̈հա̈լ(լ)] I 1) վայր, տեղ, 2) թափուր տեղ՝ պաշտոն և այլն։

محل [մա̈հա̈լ(լ)] II ուշադրության առարկա, կարևորություն։ محل نگذاشتن [մա̈հա̈լ(լ) նա̈գոզաշթա̈ն] ուշադրություն չդարձնել, բանի տեղ չդնել։ محل سگ نگذاشتن [մա̈հա̈լլե սա̈գ նա̈գոզաշթա̈ն] շան տեղ չդնել։

محلل [մոհա̈լլել] 1) լուծող, հալող, 2) բաժանված կնոջ հետ ամուսնացող, 3) մարդագությանը նպաստող։

محلوج [մահլուջ] գզված (բուրդ, փուշ)։

محلول [մահլուլ] 1) լուծույթ, 2) լուծված, լուծվող։ غیرمحلول [ղեյրե մահլուլ] անլուծելի, անտարրալուծելի, չլուծվող։

محله [մ ա հ ա լ լ ե] թաղ, թաղամաս։ Հոգ. محلات [մահալլաթ]։

محلی [մահալլի] տեղական։ حکومت محلی [հոքումաթե մահալլի] տեղական իշխանություն։

محمد [մոհամմադ] 1) գովաբանված, գովասանքի արժանի, 2) արաբ. անձն. Մոհամմադ։

محمود [մահմուդ] 1) փառաբանված, գովաբանված, 2) արաբ. անձն. Մահմուդ։

محمول [մահմուլ] բեռնավորված, բարձած։

محموله [մահմուլե] բեռ։ Հոգ. محمولات [մահմուլաթ]։

محنت [մեհնաթ] տառապանք, դժվարություն, փորձություն։ محنت کشیدن (دیدن) [մեհնաթ քեշիդան (դիդան)] տառապել, դժվարություններ կրել։

محنت دیده [մեհնաթդիդե] 1) դժվարություններ տեսած, տառապյալ, 2) թախծոտ, տխուր։

محنت زده [մեհնաթզադե] վշտահար, տառապյալ։

محنت کش [մեհնաթքեշ] տառապյալ, թշվառական, բազմաչարչար։

محو [մ ա հ վ] 1) ոչնչացում, լուծարք, վերացում, ջնջում, 2) եղծում, 3) ջնջված, ոչնչացված։ محو کردن [մահվ քարդան] ջնջել, ավերել, եղծել։

محور [մեհվար] առանցք։

محورگرد [մեհվարգարդ] առանցքի շուրջ պտտվող։

محوری [մեհվարի] առանցքային։

محوطه [մոհավվաթե] հրապարակ, հարթակ, տարածություն, շրջափակ։

محول [մ ո հ ա վ վ ա լ] 1) հանձնարարված, հանձնված, 2) տեղափոխված, հետաձգված։ محول کردن [մոհավվալ քարդան] 1) հանձնարարել, 2) հետաձգել։

محیر [մոհայյեր] 1) զարմացնող, 2) զարմանալի։

محیرالعقول [մոհայյերօլօղուլ] զարմանալի, ապշեցուցիչ, հրաշալի։

محیط [մ ո հ ի թ] 1) շրջապատ, միջավայր, 2) մաթ. շրջագիծ։ محیط جغرافیائی [մոհիթե ջողրաֆիյայի] աշխարհագրական միջավայր։

محیل [մոհիլ] 1) խորամանկ, 2) խարդախ, 3) կեղծավոր։

محیلانه [մոհիլանե] 1) խորամանկաբար, 2) խարդավանքով, 3) կեղծավորաբար։

مخ [մոխ] ուղեղ։

مخابر [մոխաբեր] 1) հաղորդող, 2) կապ։

مخابرات [մոխաբերաթ] կապ, հաղորդակցություն։ Եզ. مخابره [մոխաբերե]։

مخابراتی [մոխաբերաթի] հաղորդակցական, կապի։

مخابره [մոխաբերե] 1) հաղորդակցություն, կապ, 2) հաղորդում։ مخابره شدن [մոխաբերե շոդան] հաղորդվել (հեռախոսով, հեռագրով և այլն)։ مخابره کردن [մոխաբերե քարդան] հաղորդել (հեռախոսով, հեռագրով և այլն)։

مخادعه [մոխադեէ] 1) փոխադարձ խաբեություն, 2) միմյանց դեմ դավերի նյութում՝ որոգայթների լարում։

مخارج [մախարեջ] ծախսեր։ مخارج جاری [մախարեջե ջարի] ընթացիկ ծախսեր։

مخازن [մ ա խ ա զ ե ն] 1) շտեմարաններ, 2) գանձարաններ։ Եզ. مخزن [մախզան]։

مخاصم [մոխասեմ] 1) ախոյան, հակառակորդ, թշնամի, 2) թշնամական։

مخاصمه [մոխասեմե] թշնամություն, հակառակություն։ Հոգ. مخاصمات [մոխասեմաթ]։

مخاض [մոխազ] երկունքի ցավեր, երկունք։

مخاط [մոխաթ] լորձաթաղանթ։ مخاط چشم [մոխաթե չեշմ] աչքի լորձաթաղանթ։

مخاطب [մոխաթաբ, մոխաթեբ] 1) լսող (նա՝ ում ուղղված է խոսքը), 2) քեր. 2-րդ դեմք։

مخاطب [մոխաթեբ] խոսող, 1-ին դեմք։

مخاطبه [մոխաթեբե, մոխաթաբե] 1) խոսակցություն, 2) զրույց։ مخاطبه کردن [մոխաթեբե քարդան] 1) ելույթ ունենալ, ճառով հանդես գալ, 2) զրուցել, խոսել, 3) բանակցել։

مخاطرات [մոխաթերաթ] տե՛ս եզ. مخاطره [մոխաթերե]։

مخاطره [մոխաթերե] վտանգ։ بمخاطره انداختن [բեմոխաթերե անդախթան] վտանգի ենթարկել։

مخاطره آمیز [մոխաթերեամիզ] վտանգավոր։

مخاطره جو(ی) [մոխաթերեջու(յ)] արկածախնդիր։

مخاطی [մոխաթի] լորձային։ غشای مخاطی [ղեշայե մոխաթի] լորձաթաղանթ։

مخافت [մախաֆաթ] երկյուղ, վախ։

مخالصت [մոխալեսաթ] անկեղծ բարեկամություն, անկեղծություն (հարաբերությունների մեջ)։

مخالطت [մոխալեթաթ] 1) ընկերակցություն, հարաբերություն, 2) խ ա ռ ն ո ւ ր դ։ مخالطت کردن [մոխալեթաթ քարդան] 1) շփվել, հաղորդակցվել, կապ պահպանել, 2) խառնվել։

مخالف [մոխալեֆ] 1) հակառակ, 2) անհամաձայն, տարբեր, դեմ, 3) ընդդիմադիր, 4) հակառակորդ։ مخالف بودن [մոխալեֆ բուդան] դեմ լինել, համաձայն չլինել։

مخالفت [մոխալեֆաթ] 1) հակառակություն, ընդդիմադրություն, 2) տարբերություն, տարակարծություն, 3) անհամաձայնություն։

مخالفت آمیز [մոխալեֆաթամիզ] ընդդիմադրական, օպոզիցիոն։

مخبر [մոխբեր] թղթակից։ مخبر روزنامهٔ پراودا [մոխբերե ռուզնամեյե փ ր ա վ դ ա] «Պրավդայի» թղթակից։

مخبط [մոխաբբաթ] խելագար, խելացնոր։

مختار [մ ո խ թ ա ր] 1) ազատ (գործողություններում), անկախ, ինքնուրույն գործող, 2) լիազորված։ شما مختارید [շոմա մոխթարիդ] ձեր կամքն է։ وزیر مختار [վազիրե մոխթար] լիազոր մինիստր՝ դեսպան։

مختاریت [մոխթարիյյաթ] ինքնուրույնություն, անկախություն, ազատություն։

مخترع [մոխթարե՚] գյուտարար։

مخترعات [մոխթարեաթ] տե՛ս եզ. مخترعه [մոխթարեէ]։

مخترعه [մոխթարեէ] գյուտ։

مختص [մոխթաս(ս)] 1) հատուկ, յուրահատուկ, 2) հատկացված։

مختصات [մոխթասսաթ] 1) յուրահատկություններ, առանձնահատկություններ, յուրահատուկ գծեր, 3) կոորդինատներ։

مختصر [մոխթասար] 1) համառոտ, կրճատված, 2) աննշան, ոչ մեծ։

مختصراً [մոխթասարան] համառոտակի։

مختفی [մոխթաֆի] տե՛ս مخفی [մախֆի]։

مختل [մոխթալ] 1) խանգարված, խառնաշփոթ, 2) վնասված։

مختل الشعور [մոխթալլօշշոուր] խանգարված, աննորմալ։

مختلج [մոխթալեջ] ջղաձգական, կարկամային։

مختلس [մոխթալես] 1) շորթող, յուրացնող, գեղծարար, 2) վատնիչ։

مختلط [մոխթալեթ] 1) խառն, խառնակ, 2) հավաքական, համահավաք։

مختلف [մոխթալեֆ] զանազան, տարբեր։

مختلف الاضلاع [մոխթալեֆօլազլա՚] մաթ. անհավասարակողմ։

مختلف الشکل [մոխթալեֆօշշեքլ] զանազանակերպ, զանազանաձև։

مختلف المرکز [մոխթալեֆօլմարքազ] մաթ. արտակենտրոն, կենտրոնազանց։

مختنق [մոխթանեղ] 1) խեղդված, խեղդած, 2) հեղձուկ, հեղձուցիչ։

مختوم [մախթում] 1) կնքված, 2) ավարտված։

مختون [մախթուն] թլպատված։

مخچه [մոխչե] անատ. փոքր ուղեղ, ուղեղիկ։

مخدر [մոխադդեր] թմրեցնող, թմրաբեր։ ادویهٔ مخدر [ադվիյեյե մոխադդեր] թմրեցուցիչ միջոցներ։

مخدرات [մոխա̈դդերաթ] թմրեցնող միջոցներ, թմրադեղեր, նարկոտիկներ։

مخدره [մոխա̈դդա̈րե] 1) տիկին, 2) առաքինի կին։

مخدره [մոխա̈դդերե] տե՛ս مخدر [մոխա̈դդեր]։

مخدوش [մա̈խդուշ] 1) ճանկռված, 2) թերություն՝ պակասություն ունեցող։

مخدوم [մա̈խդում] 1) տեր, 2) սպասարկվող։ Հոգ. مخادیم [մա̈խադիմ]։

مخذول [մա̈խզուլ] 1) լքված, մոռացված, 2) հուսախաբված, 3) արհամարհված։

مخرب [մոխա̈րրա̈բ] 1) ավերված, կործանված, 2) վնասված։

مخرب [մոխա̈րրեբ] ավերող, կործանող, փչացնող, վնասարար։

مخرج [մա̈խրա̈ջ] 1) ելք, 2) մաթ. հայտարար, 3) լեզվբ. արտաբերման՝ հնչման տեղ։

مخروب [մա̈խրուբ] ավերված, կործանված։

مخروط [մա̈խրութ] մաթ. կոն։

مخروطی [մա̈խրութի] կոնաձև։

مخزن [մա̈խզա̈ն] 1) գանձարան, 2) շտեմարան, պահեստ։ Հոգ. مخازن [մա̈խազեն]։ مخزن اسلحه [մա̈խզա̈նե ա̈սլեհե] զինանոց, զինապահեստ։

مخصب [մա̈խսեբ] արգավանդ, բերքատու, բերրի։

مخصوص [մա̈խսուս] 1) հատուկ, առանձնահատուկ, 2) զատորոշված, մասնավոր, 3) սահմանված, վերապահված, 4) գլխավոր։

مخصوصاً [մա̈խսուսա̈ն] հատկապես։

مخطط [մոխա̈թթա̈թ] գծավոր, շերտավորված։

مخطوب [մա̈խթուբ] 1) փեսա, 2) նշանված։

مخطوبه [մա̈խթուբե] 1) հարս, 2) նշանված։

مخطی [մոխթի] մեղապարտ, մեղանչող։

مخفف [մոխա̈ֆֆա̈ֆ] 1) կրճատված, 2) թեթևացրած, մեղմած։

مخفف [մոխա̈ֆֆեֆ] թեթևացնող, մեղմացնող։

مخففه [մոխա̈ֆֆեֆե] տե՛ս مخفف [մոխա̈ֆֆեֆ]։ جهات (علل) مخففه [ջա̈հա̈թե (ելա̈լե) մոխա̈ֆֆեֆե] մեղմացուցիչ հանգամանքներ։

مخفی [մա̈խֆի] գաղտնի, թաքուն, ծածուկ, անլեգալ։

مخفیانه [մա̈խֆիյանե] 1) գաղտնաբար, գաղտնի, 2) անլեգալ կերպով։

مخل [մոխել(լ)] խանգարիչ, խանգարող։

مخلد [մոխա̈լլա̈դ] հավիտենական, հարատև, անմահ։

مخلص [մա̈խլա̈ս] 1) ապաստան, 2) մի խոսքով, կարճ ասած։

مخلص [մոխլես] 1) անկեղծ, 2) նվիրված։

مخلصانه [մոխլեսանե] անկեղծաբար։

مخلع [մոխա̈լլա̈'] I պատվավոր հագուստով զգեստավորված։

مخلع [մոխա̈լլա̈'] II 1) հեղգ, անաշխույժ, թույլ, 2) անդամալույծ։

مخلفات [մոխա̈լլա̈ֆաթ] ամեն տեսակ՝ խառնիխուռն բաներ։

مخلوط [մա̈խլութ] 1) խառնված, 2) խառնուրդ։

مخلوع [մա̈խլու'] 1) պաշտոնանկ, 2) գահընկեց։ شاه مخلوع [շահե մա̈խլու'] գահընկեց թագավոր։

مخلوق [մա̈խլուղ] ստեղծված, արարված։ Հոգ. مخلوقات [մա̈խլուղաթ]։

مخلوقات [մա̈խլուղաթ] տե՛ս եզ. مخلوق [մա̈խլուղ]։

مخمس [մոխա̈մմա̈ս] 1) մուխամազ (հինգտողյա ոտանավոր), 2) հնգանկյունի, 3) հնգանկյուն։

مخمصه [մա̈խմա̈սե] դժվարություն, անհանգստություն։ دچار مخمصه شدن [դոչարե մա̈խմա̈սե շոդա̈ն] դժվար կացության մեջ ընկնել։

مخمل [մա̈խմա̈լ] թավիշ։

مخملك [մա̈խմա̈լա̈ք] ախտ. քութեշ։

مخملی [մա̈խմա̈լի] թավշյա։ چای مخملی [չայե մա̈խմա̈լի] մուգ թեյ։

مخمور [մա̈խմուր] 1) հարբած, 2) քնքշանվաղ։ چشمان مخمور [չեշմանե մա̈խմուր] քնքշանվաղ աչքեր։

مخنق [մոխա̈ննեղ] 1) խեղդող, 2) հեղձուցիչ։

مخوف [մա̈խուֆ] 1) սարսափելի, երկյուղալի, 2) ահեղ։

مخی [մոխի] ուղեղային։

مخیدن [մոխիդա̈ն] 1) կպչել, ձանձրացնել, 2) ցնցվել, դողդողալ, տատանվել։

مخیز [մա̈խիզ] խթան։ مخیز زدن [մա̈խիզ զա̈դա̈ն] խթանահարել։

مخیله [մոխա̈յյա̈լե] 1) երևակայած՝ մտացածին բան, 2) երևակայություն, ցնորք, ֆանտազիա։ Հոգ. مخیلات [մոխա̈յյա̈լաթ]։

مد [մա̈դ(դ)] 1) մակընթացություն, 2) ալեֆի վրա դրվող երկարության նշանը։ جزرومد دریا [ջա̈զրոմա̈դդե դա̈րյա] ծովի մակընթացություն և տեղատվություն։

مد [մոդ] մոդա, նորաձևություն։ بهمد روز [բե մոդե ռուզ] վերջին մոդայով։ ازمد افتادن [ա̈զ մոդ օֆթադա̈ն] մոդայից ընկնել։

مداح [մա̈դդահ] ներբողագիր։

مداحی [մա̈դդահի] 1) ներբողական, 2) գովաբանություն։

مداخل [մա̈դախել] I եկամուտներ, հասույթներ։ Եզ. دخل [դա̈խլ]։

مداخل [մա̈դախել] II մուտքեր։ Եզ. مدخل [մա̈դխա̈լ]։

مداخلات [մոդախելաթ] տե՛ս եզ. مداخله [մոդախելե]։

مداخله [մոդախելե] միջամտություն։ Հոգ. مداخلات [մոդախելաթ]։ مداخله در امور داخلی [մոդախելե դա̈ր օմուրե դախելի] ներքին գործերին միջամտել։

مداخله‌جو [մոդախելեջու] և مداخله‌طلب [մոդախելեթա̈լա̈բ] ինտերվենտ։

مداخله‌جویانه [մոդախելեջույանե] քղք. ինտերվենցիոնիստական։

مداخله‌گر [մոդախելեգա̈ր] տե՛ս مداخله‌جو [մոդախելեջու]։

مداد [մեդադ] մատիտ։ مداد رنگی [մեդադե ռա̈նգի] գունավոր մատիտ։

مدادپاک‌کن [մեդադփաքքոն] ռետին, ջնջիչ։

مدادتراش [մեդադթա̈րաշ] մատիտասրիչ։

مدار [մա̈դար] 1) ուղեծիր, 2) արևադարձ, 3) շրջանագիծ։ مدار قمر [մա̈դարե ղա̈մա̈ր] լուսնի ուղեծիր։ در مدار زمین [դա̈ր մա̈դարե զա̈մին] երկրի շուրջ։ مدار جدی [մա̈դարե ջա̈դի] այծեղջյուրի արևադարձ։ مدار سرطان [մա̈դարե սա̈րա̈թան] խեցգետնի արևադարձ։ مدار قطب شمال [մա̈դարե ղոթբե շեմալ] հյուսիսային բևեռի շրջանագիծ։

مدارا [մոդարա] 1) սիրալիրություն, զիջողություն, քաղաքավարություն, 2) շրջահայեցություն, 3) զսպվածություն, չափավորություն։

مدارج [մա̈դարեջ] աստիճաններ։ Եզ. درجه [դա̈րա̈ջե]։

مدارس [մա̈դարես] տե՛ս եզ. مدرسه [մա̈դրա̈սե]։

مدارك [մա̈դարեք] փաստաթղթեր։ Եզ. مدرك [մա̈դրա̈ք]։

مدافع [մոդաֆե'] 1) պաշտպան, 2) պաշտպանվող։ وکیل مدافع [վա̈քիլե մոդաֆե'] դատապաշտպան։

مدافعت [մոդաֆեա̈թ] տե՛ս مدافعه [մոդաֆեէ]։

مدافعه [մոդաֆեէ] 1) պաշտպանություն, 2) ինքնապաշտպանություն։ مدافعه کردن [մոդաֆեէ քա̈րդա̈ն] պաշտպանել։

مداقه [մոդաղղե] զննում, ուշադիր ուսումնասիրում։ مداقه کردن [մոդաղղե քա̈րդա̈ն] ուշադիր ուսումնասիրել։

مدال [մեդալ] մեդալ։

مدام [մոդամ] միշտ, մշտական, շարունակ։

مداوا [մոդավա] բուժում, դարմանում։ مداوا شدن [մոդավա շոդա̈ն] բուժվել։ مداوا کردن [մոդավա քա̈րդա̈ն] բուժել։

مداوم [մոդավեմ] 1) հարատևող, տևական, երկարատև, 2) անընդհատ, անընդմիջելի։

مداومت [մոդավեմա̈թ] 1) հարատևություն, 2) ջանասիրություն։

مداهن [մոդահեն] 1) կեղծավոր, 2) երկերեսանի։

مداهنه [մոդահենե] 1) կեղծավորություն, երկերեսանություն, 2) քծնանք։ مداهنه کردن [մոդահենե քա̈րդա̈ն 1) կեղծավորություն երկերեսանություն անել, 2) քծնել։

مدایح [մադայեհ] ներբողներ, գովեստներ: Եզ. مدیحه [մադիհե]:

مدائن [մադաէն] և مداین [մադայեն] Տիզրոն (քաղաք՝ Բաղդադի մոտ):

مدبر [մոդաբբեր] 1) խոհեմ, ողջամիտ, 2) գործարար, ընդունակ:

مدبرانه [մոդաբբերանե] 1) խոհեմաբար, ողջամտորեն, 2) ձեռնհասորեն, հմտորեն:

مدپرست [մոդփարաստ] մոդայամոլ:

مدپرستی [մոդփարաստի] մոդայամոլություն:

مدت [մոդդաթ] ժամանակամիջոց, ժամանակ, ժամանակաշրջան:

مدتها [մոդդաթհա] երկար ժամանակ:

مدح [մադհ] ներբող, գովաբանություն:

مدحگو(ی) [մադհգու(յ)] տե՛ս مداح [մադդահ]:

مدحگوئی [մադհգույի] տե՛ս مداحی [մադդահի]:

مدحیه [մադհիյյե] ներբող, ներբողական բանաստեղծություն:

مدخل [մադխալ] 1) մուտք, 2) ներածություն, նախաբան:

مدخلیت [մադխալիյյաթ] առնչություն: مدخلیت داشتن [մադխալիյյաթ դաշթան] առնչություն ունենալ:

مدد [մ ա դ ա դ] օգնություն, օժանդակություն: مدد خواستن [մադադ խասթան] օգնություն խնդրել:

مددخواه [մադադխահ] օգնություն խնդրող:

مددرس [մադադրաս] օգնության հասնող, օգնող:

مددکار [մադադքար] և مددگار [մադադգար] 1) օգնական, 2) օգնող, հովանավորող, պաշտպան:

مدرب [մոդարրաբ] 1) կրթված, ուսյալ, 2) վարժեցված, 3) փորձված, փորձառու:

مدرج [մոդարրաջ] աստիճանավորված, աստիճանների բաժանված:

مدرس [մոդարրես] ուսուցիչ:

مدرسه [մ ա դ ր ե ս ե] դպրոց: Հոգ. مدارس [մադարես]: مدرسهٔ ابتدائی [մադրեսեյե էբթեդայի] տարրական դպրոց: مدرسهٔ متوسطه [մադրեսեյե մոթավասսեթե] միջնակարգ դպրոց:

مدرسی [մոդարրեսի] ուսուցչություն:

مدرک [մադրաք] փաստաթուղթ: Հոգ. مدارک [մադարեք]:

مدرک [մոդրաք] հասկանալի, ըմբռնելի:

مدرک [մոդրեք] ըմբռնող, հասկացող:

مدرکه [մոդրեքե] տե՛ս مدرک [մոդրեք]: قوهٔ مدرکه [ղովվեյե մոդրեքե] բանականություն:

مدرن [մոդերն] ժամանակակից, արդիական:

مدرنیزه [մոդերնիզե] 1) արդիականացում, 2) արդիականացած: مدرنیزه کردن [մոդերնիզե քարդան] արդիականացնել, ժամանակակից դարձնել:

مدعا [մ ո դ դ ա ա] 1) պահանջ, հավակնություն, 2) վեճի առարկա:

مدعو [մադ՚ով(վ)] հրավիրյալ, հյուր, հրավիրված:

مدعی [մոդդաի] 1) պահանջող, 2) բողոքարկու, 3) մեղադրող, 4) հավակնորդ:

مدعی العموم [մոդդաիյօլօմում] դատախազ:

مدعی علیه [մոդդաի(ըն)ալեյհ] 1) մեղադրյալ, 2) ամբաստանյալ:

مدغم [մոդղամ] լեզվբ. 1) ասիմիլյացիայի ենթարկված, ձուլված, 2) թաքնված:

مدفن [մադֆան] թաղման վայր, գերեզման, դամբարան:

مدفون [մադֆուն] թաղված:

مدقق [մոդաղղեղ] 1) մանրախույզ, 2) ճշտապահ:

مدققانه [մոդաղղեղանե] մանրախուզաբար, խորագիտորեն:

مدل [մոդել] մոդել, նմուշ, օրինակ:

مدلل [մոդալլալ] ապացուցված, հիմնավորված:

مدلول [մադլուլ] 1) բովանդակություն, իմաստ, 2) ապացուցված, պատճառաբանված:

مدنی [մադանի] 1) քաղաքային, 2) քաղաքակիրթ, 3) քաղաքացիական: حقوق مدنی [հողուղե մադանի] քաղաքացիական իրավունք:

مدنیت [մադանիյյաթ] քաղաքակրթություն, կուլտուրա:

مدور [մոդավվար] կլոր, բոլորաձև:

مدون [մոդավվան] 1) կազմված (ժողովածուի մասին), 2) հավաքված (ժողովածուի մասին), 3) համակարգված (օրենքների մասին):

مدهش [մոդհեշ] սարսափելի, ապշեցուցիչ, ահարկու:

مدهوش [մադհուշ] 1) ուշագնաց, 2) զարմացած, հիացած, 3) շփոթված:

مدهوشی [մադհուշի] ուշագնացություն:

مدیحه [մ ա դ ի հ ե] ներբող, գովերգ: Հոգ. مدایح [մադայեհ]:

مدیحه‌سرا(ی) [մադիհեսարա(յ)] տե՛ս مداح [մադդահ]:

مدیحه‌سرائی [մադիհեսարայի] տե՛ս مداحی [մադդահի]:

مدیحه‌گو(ی) [մադիհեգու(յ)] տե՛ս مداح [մադդահ]:

مدیحه‌گوئی [մադիհեգույի] տե՛ս مداحی [մադդահի]:

مدید [մադիդ] 1) տևական, երկար (ժամանակի մասին), 2) երկարաձիգ:

مدیر [մոդիր] 1) տնօրեն, տեսուչ, դիրեկտոր, 2) խմբագիր (ամսագրի, թերթի): مدیرکل [մոդիրե քոլլ] գլխավոր դիրեկտոր: مدیر مسئول [մոդիրե մաս՚ուլ] պատասխանատու խմբագիր:

مدیریت [մոդիրիյյաթ] 1) ղեկավարություն, դիրեկցիա, 2) դիրեկտորություն:

مدینه [մադինե] 1) քաղաք, 2) Մեդինա քաղաքը:

مدیون [մադյուն] 1) պարտական, 2) պարտապան:

مذاب [մ ո զ ա բ] 1) հալած, հալեցրած, 2) հեղուկ:

مذاق [մ ա զ ա ղ] ճաշակ, համի զգացողություն:

مذاکره [մ ո զ ա ք ե ր ե] 1) քննարկում, 2) զրույց, 3) խորհրդակցություն, 4) բանակցություն: Հոգ. مذاکرات [մոզաքերաթ]:

مذاهب [մազահեբ] տե՛ս եզ. مذهب [մազհաբ]:

مذبح [մ ա զ բ ա հ] զոհարան: Հոգ. مذابح [մազաբեհ]:

مذبذب [մոզաբզաբ] անվճռական, տատանվող:

مذبذبی [մ ո զ ա բ զ ա բ ի] անվճռականություն, տատանում:

مذبوح [մազբուհ] մորթված, զոհված:

مذبوحانه [մազբուհանե] զուր տեղը, ապարդյուն կերպով:

مذکر [մոզաքքար] քեր. արական սեռ:

مذکور [մազքուր] վերոհիշյալ, նշված, հիշատակված:

مذلت [մազալլաթ] 1) ստորացում, 2) արհամարհանք:

مذمت [մազամմաթ] պարսավանք, մեղադրանք, պարսավ: مذمت کردن [մազամմաթ քարդան] պարսավել, մեղադրել, պախարակել:

مذموم [մազմում] պարսավելի, մեղադրելի, պախարակելի:

مذهب [մազհաբ] կրոն, վարդապետություն: Հոգ. مذاهب [մազահեբ]:

مذهب [մոզահհաբ] ոսկեզօծված, ոսկեզօծիկ:

مذهب [մոզահհեբ] ոսկեզօծող:

مذهب‌کاری [մոզահհաբքարի] ոսկեզօծում:

مذهبی [մազհաբի] 1) կրոնական, 2) բարեպաշտ:

مرا [մարա] ինձ (من را [ման րա]-ի սղված ձևը):

مرابحه [մորաբեհե] 1) շահ, 2) տոկոս:

مرابحه‌خوار [մորաբեհեխար] վաշխառու:

مرابطه [մորաբեթե] կապ, հարաբերություն: Հոգ. مرابطات [մորաբեթաթ]: مرابطه داشتن [մորաբեթե դաշթան] կապ պահպանել, հարաբերություն ունենալ:

مرآت [մեր՚աթ] հայելի: Հոգ. مرایا [մարայա]:

مراتب [մարաթեբ] 1) աստիճաններ, 2) անգամներ, 3) հանգամանքներ, վիճակ: Եզ. مرتبه [մարթաբե]: مراتب مقابله [մարաթեբե մողաբելե] քեր. ած.-ի համեմատության աստիճանները: سلسلهٔ مراتب [սելսելեյե մարաթեբ] ենթակարգություն, սուբորդինացիա:

مراجع [մա̈րաջե՛] դեմքեր, որոնց դիմում՝ ապավինում են։ Եզ. مرجع [մա̈րջա̈՛]։ مراجع صلاحیت دار [մա̈րաջե՛է սա̈լահիյյա̈թ-դար] հեղինակավոր՝ ծանրակշիռ՝ իրավասու մարմիններ։

مراجعت [մորաջեա̈թ] վերադարձ։ مراجعت کردن [մորաջեա̈թ քա̈րդա̈ն] վերադառնալ։

مراجعه [մորաջեէ] դիմում։ مراجعه کردن [մորաջեէ քա̈րդա̈ն] դիմել (որևէ մեկին, որևէ բանի)։

مراجعه کننده [մորաջեէ քոնա̈նդե] պատվիրատու, հաճախորդ։

مراحل [մա̈րահել] էտապներ, փուլեր։ Եզ. مرحله [մա̈րհա̈լե]։

مراد [մորադ] 1) մուրազ, իղձ, փափագ, 2) նպատակ։

مرادبخش [մորադբա̈խշ] բարի, մուրազը կատարող, մուրազատու։

مرادف [մորադեֆ] տե՛ս مترادف [մոթա̈րադեֆ]։

مراراً [մա̈րարա̈ն] բազմիցս, հաճախակի, շատ անգամ։

مرارت [մա̈րարա̈թ] 1) դառնություն, 2) դժվարություններ, 3) վիշտ, տառապանք։

مراسلات [մորասելաթ] տե՛ս եզ. مراسله [մորասելե]։

مراسله [մորասելե] նամակ, գրություն, գրագրություն։ Հոգ. مراسلات [մորասելաթ]։

مراسم [մա̈րասեմ] 1) արարողություն, 2) ծեսեր, 3) սովորույթներ։

مراش [մա̈րաշ] սիրախանուք, փախում։

مراعات [մորաաթ] 1) պահպանում, 2) կատարում, 3) ուշադրություն ցուցաբերում։ مراعات کردن [մորաաթ քա̈րդա̈ն] պահպանել, հետևել, կատարել, ուշադրություն անել, նկատի ունենալ։

مرا فراموش مکن [մա̈րաֆա̈րամուշմա̈քոն] բուս. անմոռուկ։

مرافع [մորաֆե՛] 1) դատվող, 2) վիճող, կռվող, դժավող։

مرافعه [մորաֆեէ] 1) դատաքննություն, 2) կռիվ, վիճաբանություն, սկանդալ, խայտառակություն։

مرافعه جو(ی) [մորաֆեէջու(յ)] 1) կռվարար, սկանդալիստ, 2) հայցամոլ, դատամոլ։

مرافعه جوئی [մորաֆեէջույի] 1) դատամոլություն, հայցամոլություն, 2) կռվամոլություն։

مرافق [մորաֆեղ] 1) ուղեկցող, ճանապարհակից, 2) համախոհ։

مرافقت [մորաֆեղա̈թ] 1) ուղեկցում, ուղեկցություն, 2) համախոհություն։ Հոգ. مرافقات [մորաֆեղաթ]։

مراق [մա̈րաղ] մելամաղձություն։

مراقب [մորաղեբ] 1) դիտող, հետևող, 2) խնամակալ։

مراقبت [մորաղեբա̈թ] 1) հսկողություն, խնամակալություն, 2) հետևում, հսկում, դիտում։

مراكز [մա̈րաքեզ] կենտրոններ։ Եզ. مركز [մա̈րքա̈զ]։

مرال [մա̈րալ] 1) մարալ, 2) լեռնային այծ։

مرام [մա̈րամ] 1) աշխարհայացք, գաղափարախոսություն, 2) ծրագիր, պլատֆորմ, 3) իղձ, փափագ, ձգտում։

مرامنامه [մա̈րամնամե] ծրագիր (քաղաքական)։

مرامی [մա̈րամի] գաղափարախոսական, իդեոլոգիական, աշխարհայացքային։

مراودات [մորավեդաթ] տե՛ս եզ. مراوده [մորավեդե]։

مراوده [մորավեդե] 1) հաղորդակցություն, հարաբերություն, կապ, 2) բարեկամություն, բարեկամական հարաբերություններ։ Հոգ. مراودات [մորավեդաթ]։

مربا [մորա̈բբա] մուրաբա։

مرباخوری [մորա̈բբախորի] վարդակ (փոքրիկ պնակ մուրաբայի համար)։

مربع [մորա̈բբա̈՛] 1) քառակուսի, 2) ուղղանկյունի։ متر مربع [մեթրե մորա̈բբա̈՛] քառակուսի մետր։ جذر مربع [ջա̈զրե մորա̈բբա̈՛] քառակուսի արմատ։ مربع مستطیل [մորա̈բբա̈՛է մոսթա̈թիլ] ուղղանկյուն։

مربوط [մա̈րբութ] կապված, առնչվող, կապ ունեցող, վերաբերող։

مربوطه [մա̈րբութե] տե՛ս مربوط [մա̈րբութ]։ مقامات مربوطه [մա̈ղամաթե մա̈րբութե] համապատասխան մարմիններ։

مربی [մորա̈բբի] 1) դաստիարակ, խնամակալ, 2) մարզիչ։

مرتاض [մորթազ] 1) ճգնավոր, ասկետ, 2) ֆակիր։

مرتب [մորա̈թթա̈բ] կանոնավոր, կարգավորված, դասավորված։

مرتباً [մորա̈թթա̈բա̈ն] կանոնավորապես։

مرتبط [մորթա̈բեթ] 1) կապակցված, կապված, 2) հաղորդակից։

مرتبه [մա̈րթա̈բե] 1) անգամ, 2) հարկ, 3) աստիճան։ یک مرتبه [յեք մա̈րթա̈բե] մեկ անգամ։ مرتبه دوم [մա̈րթա̈բեյե դովվոմ] երկրորդ հարկ։

مرتجع [մորթա̈ջե՛] 1) ռեակցիոն, հետադիմական, 2) ռեակցիոններ։

مرتجل [մորթա̈ջել] իմպրովիզատոր, հանկարծաստեղծ (անձ), հանպատրաստից հորինող։

مرتد [մորթա̈դդ] ուրացող, հավատուրաց։

مرتسم [մորթա̈սեմ] 1) նշված, ընդգծված, 2) նկարված։

مرتشی [մորթա̈շի] կաշառակեր։

مرتع [մա̈րթա̈՛] արոտավայր, մարգագետին։ Հոգ. مراتع [մա̈րաթե՛]։

مرتعش [մորթա̈էշ] 1) թրթռուն, թրթռացող, 2) երերվող, տատանվող։

مرتفع [մորթա̈ֆե՛] 1) բարձր, բարձրաշեն, 2) վերացված, վերացրած, լուծարված։

مرتفعات [մորթա̈ֆեաթ] բարձունքներ։ Եզ. مرتفع [մորթա̈ֆե՛]։

مرتکب [մորթա̈քեբ] 1) չարագործ, ոճրագործ, 2) սխալ՝ ոճիր և այլն կատարող։

مرتهن [մորթա̈հա̈ն] գրավական, գրավ։

مرتهن [մորթա̈հեն] գրավառու։

مرثیه [մա̈րսիյե] եղերերգ, մահերգ, դամբանական։

مرثیه خوان [մա̈րսիյեխան] և مرثیه گو [մա̈րսիյեգու] 1) դամբանախոս, դամբանական ասող, 2) ողբացող, լալկան, 3) եղերամայր։

مرثیه نویس [մա̈րսիյենեվիս] եղերերգության (էլեգիայի) հեղինակ։

مرج [մա̈րջ] 1) մարգ, արոտավայր, 2) դրագ։

مرجان [մա̈րջան] բուսա, մարջան, կորալ։

مرجح [մորա̈ջջա̈հ] գերադասելի։

مرجع [մա̈րջա̈՛] 1) դեմք, որին դիմում՝ ապավինում են, 2) պաշտոնական անձ՝ մարմին, 3) աստիճան, ինստանցիա, 4) նշանակման վայր, նպատակակետ, 5) վերադարձի տեղ։ مرجع تقلید [մա̈րջա̈՛է թա̈ղլիդ] կրոն. հոգևորական, որին արժանի է օրինակել։

مرجعیت [մա̈րջա̈՛իյյա̈թ] հոգևոր դաստիարակ։

مرجمک [մա̈րջոմա̈ք] ոսպ։ Տե՛ս عدس [ա̈դա̈ս]։

مرجو [մա̈րջով(վ)] բաղձալի, ցանկալի։

مرجوحه [մա̈րջուհե] 1) ցանցաճոճ, համակ, 2) ճլորթի, ճոճ, 3) օրորոց։

مرجوع [մա̈րջու՛] վերադարձված, վերադարձրած։ مرجوع داشتن [մա̈րջու՛ դաշթա̈ն] վերադարձնել։

مرحبا [մա̈րհա̈բա] կեցցես, հիանալի է, ապրես։

مرحله [մա̈րհա̈լե] փուլ, էտապ։ Հոգ. مراحل [մա̈րահել]։

مرحمت [մա̈րհա̈մա̈թ] շնորհ, գթություն, ողորմածություն։ مرحمت کردن [մա̈րհա̈մա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) շնորհել, նվիրել, 2) կարեկցել։

مرحمتاً [մա̈րհա̈մա̈թա̈ն] սիրալիրորեն, սիրալիր կերպով։

مرحمتی [մա̈րհա̈մա̈թի] 1) շնորհված, նվիրված, 2) նվեր, ընծա։

مرحوم [մա̈րհում] հանգուցյալ։

مرخص [մորա̈խխա̈ս] ազատված, արտոնված, արձակված։ مرخص شدن [մորա̈խխա̈ս շոդա̈ն] ազատվել, արձակվել։ مرخص کردن [մորա̈խխա̈ս քա̈րդա̈ն] բաց թողնել, թույլատրել գնալու։

مرخصی [մորա̈խխա̈սի] արձակուրդ։ مرخصی رفتن [մորա̈խխա̈սի ռա̈ֆթա̈ն] արձակուրդ գնալ։

مرخم [մորա̈խխա̈մ] I քեր. կրճատված, հատած։ مصدر مرخم [մա̈սդա̈րե մորա̈խխա̈մ] հատած անորոշ դերբայ։

مرخم [մորախխամ] || մարմարով երեսապատված։

مرد [մ ա̈ ր դ] 1) մարդ, այր, 2) արի, քաջ, վեհանձն, 3) գործիչ։ مرد سیاسی [մա̈րդե սիյասի] քաղաքական գործիչ, քաղաքագետ։ مرد روز [մա̈րդե ռուզ] ժամանակակից մարդ, առաջավոր հայացքների տեր։

مرداب [մորդաբ] 1) տղմոտ՝ ճահճային լիճ, 2) ճահիճ։

مردابی [մորդաբի] ճահճային։

مرداد [մորդադ] մորդադ (իրանական տոմարի 5-րդ ամիսը)։

مردار [մորդար] 1) դիակ, դի, 2) ապականված, պիղծ, մուռտառ։

مردارخوار [մորդարխար] տե՛ս مرده‌خوار [մորդեխար]։

مردافکن [մա̈րդա̈ֆքա̈ն] քաջարի մարդ, հերոս, դյուցազն։

مردانگی [մա̈րդանեգի] 1) արիություն, քաջություն, 2) մեծահոգություն, առատաձեռնություն։

مردانه [մա̈րդանե] տղամարդու, տղամարդկանց համար։ کفش مردانه [քա̈ֆշե մա̈րդանե] տղամարդու կոշիկ։

مردد [մորա̈դդա̈դ] տատանվող, անվճռական, երկմիտ, տարակուսանքով։

مردگان [մորդեգան] տե՛ս եզ. مرده [մորդե]։

مردم [մա̈րդոմ] մարդիկ, ժողովուրդ։ مردم شرافتمند [մա̈րդոմե շա̈րաֆա̈թմա̈նդ] ազնիվ մարդիկ։ تودهٔ مردم [թուդեյե մա̈րդոմ] ժողովրդական մասսաներ։

مردم‌آزار [մա̈րդոմազար] 1) մարդահալած, մարդուն տանջող՝ նեղացնող, 2) ճնշող, հալածող։

مردم‌آزاری [մա̈րդոմազարի] 1) հարստահարություն, մարդատանջություն, 2) անախորժություններ՝ անհանգստություն պատճառում։

مردمان [մա̈րդոման] տե՛ս مردم [մա̈րդոմ]։

مردم‌خوار [մա̈րդոմխար] մարդակեր։

مردم‌خواری [մա̈րդոմխարի] 1) մարդակերություն, 2) վայրագություն, գազանություն։

مردم‌دار [մա̈րդոմդար] 1) սիրալիր, քաղաքավարի, բարեկիրթ, վարվեցող, 2) մարդամոտ, շփվող, սրտաբաց։

مردم‌داری [մա̈րդոմդարի] 1) սիրալիրություն, քաղաքավարություն, բարեկրթություն, վարվեցողություն, 2) մարդամոտություն, սրտաբացություն։

مردم‌دوست [մա̈րդոմդուսթ] մարդասեր։

مردم‌دوستی [մա̈րդոմդուսթի] մարդասիրություն։

مردم‌زاد [մա̈րդոմզադ] մարդածին։

مردم‌شناس [մա̈րդոմշենաս] 1) մարդաբան, անտրոպոլոգ, 2) մարդ ճանաչող, փորձառու։

مردم‌شناسی [մա̈րդոմշենասի] 1) մարդաբանություն, անտրոպոլոգիա, 2) մարդկանց ճանաչելու կարողություն։

مردم‌فریب [մա̈րդոմֆա̈րիբ] դեմագոգ, ամբոխավար։

مردم‌فریبی [մա̈րդոմֆա̈րիբի] դեմագոգիա, ամբոխավարություն։

مردمک [մ ա̈ ր դ ո մ ա̈ կ] բիբ։ مردمک چشم [մա̈րդոմա̈քե չեշմ] (աչքի) բիբ։

مردم‌گریز [մա̈րդոմգորիզ] 1) մարդախույս, անմարդամոտ, 2) մարդատյաց։

مردم‌گریزی [մա̈րդոմգորիզի] 1) մարդախուսություն, անմարդամոտություն, 2) մարդատյացություն։

مردم‌گزا(ی) [մա̈րդոմգա̈զա(յ)] տե՛ս مردم‌آزار [մա̈րդոմազար]։

مردم‌نواز [մա̈րդոմնա̈վազ] սիրալիր, քաղաքավարի, բարեկիրթ, վարվեցող։

مردم‌نوازی [մա̈րդոմնա̈վազի] սիրալիրություն, քաղաքավարություն, բարեկրթություն, վարվեցողություն։

مردمی [մա̈րդոմի] 1) մարդկություն, մարդասիրություն, 2) սիրալիրություն։

مردن [մորդա̈ն] մեռնել։

مردنی [մորդա̈նի] 1) մեռնող, մահվան դատապարտված, անհույս հիվանդ, 2) ուժասպառ։

مردوار [մա̈րդվար] տղամարդու նման, անվեհեր, քաջաբար։

مردود [մա̈րդուդ] 1) մերժված, հետ մղված, 2) տապալված (քննության ժամանակ)։

مرده [մորդե] 1) մեռած, մեռյալ, 2) սատկած։

مرده‌بازی [մորդեբա̈զի] սուտ մեռնել խաղալը։ مرده‌بازی در آوردن [մորդեբազի դա̈ր ավա̈րդա̈ն] մեռած ձևանալ։

مرده‌پرستی [մորդեփա̈րա̈սթի] մեռելապաշտություն։

مرده‌خوار [մորդեխար] 1) դիշակեր, 2) մեռելատիրով սնվող։

مرده‌خور [մորդեխոր] տե՛ս مرده‌خوار [մորդեխար]։

مرده‌دل [մորդեդել] վհատված, ընկճված, հուսալքված, տրտում։

مرده‌دلی [մորդեդելի] վհատություն, տրտմություն, թախիծ։

مرده‌شو [մորդեշու] տե՛ս مرده‌شوی [մորդեշույ]։

مرده‌شور [մորդեշուր] տե՛ս مرده‌شوی [մորդեշույ]։

مرده‌شوی [մորդեշույ] մեռել լողացնող։

مرده‌کش [մորդեքեշ] 1) մեռելակիր, մեռելատար, 2) դիակառք, դիամերքենա։

مرده‌وار [մորդեվար] մեռելանման։

مردی [մ ա̈ ր դ ի] 1) տղամարդկություն, արիություն, 2) վեհանձնություն, մեծահոգություն։

مرز [մա̈րզ] սահման, սահմանագիծ։

مرزبان [մա̈րզբան] սահմանապահ։

مرزبانی [մա̈րզբանի] սահմանապահություն։

مرزن [մա̈րզա̈ն] մուկ։

مرزنگوش [մա̈րզա̈նգուշ] բուս. մարզանգոշ, մկնականջ խոտ։

مرزنشین [մա̈րզնեշին] սահմանաբնակ։

مرزوبوم [մա̈րզոբում] երկիր, տարածք, երկրամաս։

مرزه [մա̈րզե] բուս. ծոթրին, կորթին։

مرزی [մա̈րզի] սահմանային։

مرسل [մ ո ր ս ա̈ լ] ուղարկված, առաքյալ, մարգարե։

مرسلین [մորսա̈լին] առաքյալներ, մարգարեներ։ سیدالمرسلین [սեյյեդ(ոլ)մորսա̈լին] առաքյալների պետը՝ Մուհամմադը։

مرسم [մորա̈սսա̈մ] լուսավոր հետք թողնող։ تیرمرسم [թիրե մորա̈սսա̈մ] լուսավոր հետք թողնող գնդակ։

مرسول [մ ա̈ ր ս ու լ] ուղարկված։ مرسول داشتن [մա̈րսուլ դաշթա̈ն] ուղարկել։

مرسوله [մա̈րսուլե] 1) նամակ, 2) ծանրոց, բանդերոլ։ Հոգ. مرسولات [մա̈րսուլաթ]։

مرسوم [մա̈րսում] 1) սովորույթ, 2) սովորական, 3) տարածված։

مرسی [մերսի] շնորհակալություն։

مرشد [մորշեդ] հոգևոր դաստիարակ։

مرصع [մորա̈սսա̈'] ակնակուռ։

مرض [մա̈րա̈զ] հիվանդություն։ Հոգ. امراض [ա̈մրազ]։ مرض جلدی [մա̈րա̈զե ջելդի] մաշկային հիվանդություն։ مرض قند [մա̈րա̈զե ղա̈նդ] շաքարախտ։ مرض مزمن [մա̈րա̈զե մոզմեն] խրոնիկ՝ տևական հիվանդություն։

مرض‌خیز [մա̈րա̈զխիզ] հիվանդություն հարուցող։

مرض‌شناس [մա̈րա̈զշենաս] ախտաբան, ախտագետ, պաթոլոգ։

مرض‌شناسی [մա̈րա̈զշենասի] ախտաբանություն, պաթոլոգիա։

مرطوب [մա̈րթուբ] խոնավ, թաց։

مرطوبی [մա̈րթուբի] խոնավություն։

مرعوب [մա̈ր'ուբ] սարսափած, վախեցած, ահաբեկված։

مرعوبیت [մա̈ր'ուբիյյա̈թ] սարսափ, ահ, երկյուղ։

مرعی [մա̈ր'ա] արոտատեղի, արոտավայր։

مرعی [մա̈ր'ի] 1) պահպանելի, կատարելի, 2) ընդունված, գոյություն ունեցող։ مرعی داشتن [մա̈ր'ի դաշթա̈ն] 1) կատարել, 2) ուշադրության առնել։

مرغ [մորղ] 1) թռչուն, 2) հավ։ مرغ آتش [մորղե աթա̈շ] փյունիկ (առասպելական թռչուն)։

مرغابی [մորղաբի] բադ։

مرغداری [մորղդարի] թռչնաբուծություն։

مرغدان [մորղդան] 1) հավաբուն, հավանոց, 2) վանդակ՝ հավերի համար։

مرغزار [մա̈րղզար] մարգագետին։

مرغ‌شناس [մորղշենաս] թռչնաբան։

مرغشناسی [մորղշենասի] թռչնաբանություն։

مرغفروش [մորղֆորուշ] թռչնավաճառ։

مرغك [մորղա̈ք] թռչնակ։

مرغوب [մա̈րղուբ] 1) ընտիր, բարձրորակ, 2) գնայուն, վարուն (ապրանքի մասին)։

مرغوبیت [մա̈րղուբիյյա̈թ] 1) բարձրորակություն, 2) գնայունություն, վարունություն (ապրանքի մասին)։

مرغوز [մա̈րղուզ] անգորական այծ։ موی مرغوز [մույե մա̈րղուզ] անգորական այծի բուրդ։

مرغول [մա̈րղուլ] գանգուրներ, խոպոպներ։

مرفق [մերֆա̈ղ] անատ. արմունկ(ներ)։

مرفوع [մա̈րֆու՛] 1) բարձրացված, 2) քեր. զամմա ձայնանիշով։

مرفه [մորա̈ֆֆա̈հ] 1) բարեկեցիկ, ապահովված, 2) անդորրավետ։

مرقد [մա̈րղա̈դ] գերեզման, դամբարան, շիրիմ։ Հոգ. مراقد [մա̈րաղեդ]։

مرقع [մորա̈ղղա̈՛] 1) ցնցոտի, դերվիշների հագուստ, 2) կարկատած։

مرقوم [մա̈րղում] գրված, նկարագրված։ مرقوم داشتن [մա̈րղում դաշթա̈ն] գրել։

مرقومه [մա̈րղումե] նամակ։ Հոգ. مرقومات [մա̈րղումաթ]։

مرکب [մա̈րքա̈բ] 1) ձի, 2) ուղտ, 3) կառք, 4) նավ։

مرکب [մորա̈քքա̈բ] I 1) բաղադրյալ, բարդ, 2) բաղկացած։ جملهٔ مرکب [ջոմլեյե մորա̈քքա̈բ] բարդ նախադասություն։ مرکب بودن [մորա̈քքա̈բ բուդա̈ն] բաղկացած լինել։

مرکب [մորա̈քքա̈բ] II թանաք։

مرکبات [մորա̈քքա̈բաթ] բուս. ցիտրուսներ։

مرکبی [մորա̈քքա̈բի] թանաքոտված։

مرکز [մա̈րքա̈զ] կենտրոն։ Հոգ. مراکز [մա̈րաքեզ]։ مرکز ثقل [մա̈րքա̈զե սեղլ] ծանրության կենտրոն։

مرکزگریز [մա̈րքա̈զգորիզ] ֆիզ. կենտրոնախույս։

مرکزی [մա̈րքա̈զի] կենտրոնական։ کمیتهٔ مرکزی [քոմիթեյե մա̈րքա̈զի] կենտրոնական կոմիտե։

مرکزیت [մա̈րքա̈զիյյա̈թ] կենտրոնացում, կենտրոնայնություն։

مرکوز [մա̈րքուզ] 1) գետեղված, հաստատված, 2) մխված, 3) ամուր, հաստատուն։

مرگ [մա̈րգ] մահ։ مرگ طبیعی [մա̈րգե թա̈բի՛ի] բնական մահ։ مرگ ناگهانی [մա̈րգե նագա̈հանի] հանկարծահաս մահ, հանկարծամահ։

مرگ [մորգ] գիտրան։

مرگ‌آور [մա̈րգավա̈ր] մահացու, մահաբեր։

مرگبار [մա̈րգբար] մահաբեր։ سلاح مرگبار [սելահե մա̈րգբար] մահաբեր զենք։

مرگ و میر [մա̈րգոմիր] 1) մահացություն, 2) անասունների համաճարակ։

مرمت [մա̈րա̈մմա̈թ] նորոգում, շտկում։ مرمت عمارت [մա̈րա̈մմա̈թե էմարա̈թ] շենքի նորոգում։

مرمر [մա̈րմա̈ր] մարմար։

مرمری [մա̈րմա̈րի] մարմարե։

مرموز [մա̈րմուզ] 1) առեղծվածային, 2) գերբնական, 3) գաղտնի, թաքնված, քողարկված։

مرموزات [մա̈րմուզաթ] ծածկագրեր։

مروارید [մորվարիդ] մարգարիտ։

مرواریددوز [մորվարիդդուզ] մարգարտակար։

مروت [մորովվա̈թ] 1) բարեսրտություն, բարություն, 2) մարդասիրություն, մարդկայնություն, 3) կորով, 4) ներողամտություն, 5) խիղճ, 6) արիություն։

مروت‌آمیز [մորովվա̈թամիզ] 1) մեծահոգի, վեհանձն, բարեսիրտ, 2) ներողամիտ, 3) մարդկային, մարդասիրական։

مروج [մորա̈վվեջ] 1) տարածող, պրոպագանդող, 2) հովանավորող։ مروج علم و هنر [մորա̈վվեջե էլմո հոնա̈ր] գիտության և արվեստի հովանավոր, մեկենաս։

مرور [մորուր] 1) ընթացք, անցում, անցնելը, 2) կրկնում, 3) աչքի անցկացնելը։ مرور زمان [մորուրե զա̈ման] ժամանակի ընթացք։ مرور کردن [մորուր քա̈րդա̈ն] 1) աչքի անցկացնել, 2) կրկնել։

مروق [մորա̈վվա̈ղ] 1) զտված, մաքրված, 2) վճիտ, մաքուր։

مروی [մա̈րա̈վի] անատ. որկորի, կերակրափողի։

مروی [մա̈րվի] բանավոր, բանավոր հաղորդվող։

مره [մա̈րրե] անգամ։ Հոգ. مرات [մա̈րրաթ]։ چند مره [չա̈նդ մա̈րրե] մի քանի անգամ։

مرهم [մա̈րհա̈մ] սպեղանի։ Հոգ. مراهم [մա̈րահեմ]։

مرهوب [մա̈րհուբ] սարսափելի, ահավոր։

مرهون [մա̈րհուն] 1) պարտական, 2) գրավ դրած, 3) կախում ունեցող, կախյալ։

مرهونیت [մա̈րհունիյյա̈թ] երախտագիտություն, երախտապարտություն, շնորհապարտություն։

مری [մա̈րի] անատ. որկոր, կերակրափող։

مریب [մորիբ] 1) կասկածող, 2) կասկածելի։

مریخ [մերրիխ] աստղ. Հրատ մոլորակը, Մարս։

مرید [մորիդ] 1) աշակերտ, 2) հետևորդ։

مریدانه [մորիդանե] 1) նվիրված կերպով, անձնվիրաբար, 2) խոնարհաբար, հնազանդությամբ։

مریدی [մորիդի] 1) հնազանդություն, 2) նվիրվածություն։

مریزاد [մա̈րիզադ] կեցցե՛, բրավո՛։ مریزاد گفتن [մա̈րիզադ գոֆթա̈ն] 1) գովել, 2) հիանալ։

مریض [մա̈րիզ] հիվանդ։ مریض بستری [մա̈րիզե բեսթա̈րի] անկողնային հիվանդ։

مریضخانه [մա̈րիզխանե] հիվանդանոց։

مریضداری [մա̈րիզդարի] հիվանդապահություն։

مرئوس [մա̈ր՛ուս] ստորադրյալ, ստորակա։

مرئوسی [մա̈ր՛ուսի] ստորադրվածություն, ստորադրություն։

مرئی [մա̈ր՛ի] տեսանելի։

مزاج [մեզաջ] առողջություն, որպիսություն, ինքնազգացողություն։ استعداد مزاج [էսթե՛դադե մեզաջ] նախահակում, նախատրամադրություն (հիվանդությունների նկատմամբ)։

مزاجی [մեզաջի] առողջական։ وضع مزاجی بیمار [վա̈զ՛ե մեզաջիյե բիմար] հիվանդի առողջական վիճակը։

مزاح [մեզահ] կատակ, զվարճություն։ مزاح کردن [մեզահ քա̈րդա̈ն] կատակել, զվարճանալ։

مزاح [մա̈զզահ] կատակասեր, զվարճախոս։

مزاحم [մոզահեմ] 1) խանգարող, նեղություն պատճառող, 2) խոչընդոտ։ مزاحم شدن [մոզահեմ շոդա̈ն] խանգարել, անհանգստություն պատճառել։

مزاحمت [մոզահեմա̈թ] 1) խանգարում, 2) նեղություն, անհանգստություն։

مزار [մա̈զար] գերեզման, դամբարան։

مزارستان [մա̈զարեսթան] գերեզմանոց։

مزارسنگ [մա̈զարսա̈նգ] տապանաքար։

مزارع [մա̈զարե՛] արտեր, դաշտեր (ցանված, մշակված)։ Եզ. مزرعه [մա̈զրա̈՛է]։

مزارع [մոզարե՛] 1) հողագործ, 2) սերմնացան։

مزارعه [մոզարե՛է] 1) պայմանագիր՝ դաշտերը մշակելու մասին, 2) բնավարձակալություն։

مزامیر [մա̈զամիր] տե՛ս եզ. مزمور [մա̈զմուր]։

مزاوجت [մոզավեջա̈թ] ամուսնություն։ مزاوجت کردن [մոզավեջա̈թ քա̈րդա̈ն] ամուսնանալ։

مزاوجه [մոզավեջե] տե՛ս مزاوجت [մոզավեջա̈թ]։

مزایا [մա̈զայա] տե՛ս եզ. مزیت [մա̈զիյյա̈թ]։

مزایدات [մոզայեդաթ] տե՛ս եզ. مزایده [մոզայեդե]։

مزایده [մոզայեդե] աճուրդ։ به مزایده گذاشتن [բե մոզայեդե գոզաշթա̈ն] աճուրդի դնել։

مزبله [մա̈զբա̈լե] աղբակույտ։

مزبور [մա̈զբուր] վերոհիշյալ, վերևում ասված։

مزج [մա̈զջ] խառնում, իրար խառնելը։

مزجات [մոզջաթ] 1) փոքրարժեք, սակավարժեք, անարժեք, 2) աննշան, չնչին, փոքրիկ։

مزخرف [մոզա̈խրա̈ֆ] անիմաստ, անհեթեթ։

مزخرف‌گو(ی) [մոզա̈խրա̈ֆգու(յ)] դատարկաբան, շաղակրատ։

مزخرف‌گوئی [մոզախրաֆգուի] դատարկաբանություն, շաղակրատություն։

مزد [մոզդ] ռոճիկ, աշխատավարձ։

مزدوج [մոզդավաջ] 1) ամուսնացած, 2) զուգավորված։

مزدور [մոզդուր] 1) վարձկան, օրավարձու բանվոր, 2) կաշառված, ծախու։ مزدور روستائی [մոզդուրե ռուսթայի] բատրակ։

مزدوری [մոզդուրի] 1) վարձկանություն, բատրակություն, 2) ծախվածություն, կաշառվածություն։

مزدی [մոզդի] ակորդային, դաշնուրդային, գործավարձային։ کارمزدی [քարե մոզդի] գործավարձային աշխատանք։

مزدیسنی [մազդայասնի] մազդեականություն։

مزراق [մեզրաղ] տեգ, նիզակ, գեղարդ։

مزرعه [մազրաէ] արտ։ Հոգ. مزارع [մազարե]։ مزرعهٔ نمونه [մազրաէյե նեմունե] փորձադաշտ։

مزروع [մազրու'] մշակված՝ վարած (դաշտ)։

مزروعه [մազրուէ] տե՛ս مزروع [մազրու']։ اراضی مزروعه [արազիյե մազրուէ] ցանքատարածություն։

مزغل [մազղալ] ռազմ. հրակնատ։

مزلف [մոզալլաֆ] 1) անամոթ, անպատկառ, 2) գանգրահեր։

مزمار [մեզմար] սրինգ, շվի։

مزمزه [մազմազե] համտես։ مزمزه کردن [մազմազե քարդան] համտես անել։

مزمن [մոզմեն] խրոնիկ, հարատև։ مرض مزمن [մարազե մոզմեն] խրոնիկ հիվանդություն։

مزمنه [մոզմենե] տե՛ս مزمن [մոզմեն]։ امراض مزمنه [ամրազե մոզմենե] խրոնիկ հիվանդություններ։

مزمور [մազմուր] սաղմոս։ Հոգ. مزامیر [մազամիր]։

مزوج [մոզավվաջ] տե՛ս مزدوج [մոզդավաջ]։

مزور [մոզավվար] կեղծ, շինծու, կեղծված։

مزور [մոզավվեր] 1) կեղծավոր, երկերեսանի, 2) խորամանկ, խարդախ։

مزورانه [մոզավվերանե] 1) կեղծորեն, կեղծավորաբար, ձևանալով, 2) խորամանկաբար, 3) նենգաբար։

مزوری [մոզավվերի] 1) կեղծություն, խաբեականություն, կեղծավորություն, 2) խորամանկություն, 3) խարդավանք։

مزه [մազե] 1) համ, 2) խորտիկ, նախուտեստ։ بیمزه [բիմազե] անհամ։ خوش مزه [խոշմազե] համեղ։

مزه‌دار [մազեդար] 1) համեղ, 2) համելի, 3) հետաքրքիր, 4) բավականություն պատճառող։

مزیت [մազիյյաթ] առավելություն, գերազանցություն։ Հոգ. مزایا [մազայա]։

مزید [մազիդ] հավելում, ավելացում։

مزین [մոզայյան] զարդարված։ مزین شدن [մոզայյան շոդան] զարդարվել։ مزین کردن [մոզայյան քարդան] զարդարել։

مزین [մոզայյեն] զարդարող։

مژدگانه [մոժդեգանե] տե՛ս مژدگانی [մոժդեգանի]։

مژدگانی [մոժդեգանի] աչքալուսանք։

مژده [մոժդե] ուրախ՝ բարի լուր։ مژده دادن (رساندن) [մոժդե դադան (ռեսանդան)] ուրախ լուր հաղորդել։

مژده‌رسان [մոժդեռեսան] ավետաբեր, ավետամատույց։

مژگان [մոժ(ե)գան] տե՛ս եզ. مژه [մոժե]։

مژه [մոժե] թարթիչ, արտևանունք։ Հոգ. مژگان [մոժ(ե)գան]։

مس [մես] պղինձ։ مس زرد [մեսե զարդ] արույր։

مساء [մասա] երեկո։

مسابقت [մոսաբեղաթ] տե՛ս مسابقه [մոսաբեղե]։

مسابقه [մոսաբեղե] մրցություն։ مسابقهٔ فوتبال [մոսաբեղեյե ֆութբալ] ֆուտբոլի մրցություն։

مساجد [մասաջեդ] տե՛ս եզ. مسجد [մասջեդ]։

مساح [մասսահ] հողաչափ, երկրաչափ։

مساحت [մասահաթ] 1) մակերես, 2) տարածություն։

مساحی [մասսահի] սահմանագծում, հողաչափում։

مسارعت [մոսարե'աթ] շտապում, աճապարանք։

مساعد [մոսաէդ] նպաստավոր, հարմար, ընդունելի։

مساعدت [մոսաէդաթ] օգնություն, օժանդակություն։

مساعده [մոսաէդե] 1) նպաստ, 2) ավանս։

مساعی [մասաի] ջանք, ճիգ։ باتشریک مساعی [բա թաշրիքե մասաի] համատեղ ջանքերով։

مسافات [մասաֆաթ] տե՛ս եզ. مسافت [մասաֆաթ]։

مسافت [մասաֆաթ] հեռավորություն, տարածություն։ Հոգ. مسافات [մասաֆաթ]։

مسافر [մոսաֆեր] ճանապարհորդ, ուղևոր։

مسافربر(ی) [մոսաֆերբարի] մարդատար։

مسافرت [մոսաֆերաթ] ճանապարհորդություն։ مسافرت کردن [մոսաֆերաթ քարդան] ճանապարհորդել։

مسافرخانه [մոսաֆերխանե] հյուրանոց։

مساکن [մասաքեն] տե՛ս եզ. مسکن [մասքան]։

مساکین [մասաքին] տե՛ս եզ. مسکین [մեսքին]։

مسالم [մոսալեմ] 1) խաղաղարար, հաշտարար, 2) խաղաղասեր։

مسالمت [մոսալեմաթ] 1) խաղաղասիրություն, 2) հաշտություն, 3) հաշտեցում։

مسالمت‌آمیز [մոսալեմաթամիզ] խաղաղասիրական, խաղաղ։ سیاست مسالمت‌آمیز [սիյասաթե մոսալեմաթամիզ] խաղաղասիրական քաղաքականություն։ همزیستی مسالمت‌آمیز [համզիսթիյե մոսալեմաթամիզ] խաղաղ գոյակցություն։

مسام [մասամ] ծակոտի։ Հոգ. مسامات [մասամաթ]։

مسامات [մասամաթ] տե՛ս եզ. مسام [մասամ]։ مسامات پوست بدن [մասամաթե փուսթե բադան] մարմնի ծակոտիներ։

مسامحه [մոսամեհե] 1) անհոգություն, անփութություն, անտարբերություն, 2) թողտվություն, ներողամտություն։

مسامحه‌کار [մոսամեհեքար] անհոգ, անփույթ, անտարբեր։

مسامحه‌کارانه [մոսամեհեքարանե] անփութորեն, անտարբերությամբ։

مسامحه‌کاری [մոսամեհեքարի] անհոգություն, անփութություն, անտարբերություն։

مساوات [մոսավաթ] հավասարություն։ مساوات و برادری [մոսավաթ վա բարադարի] հավասարություն և եղբայրություն։

مساوی [մոսավի] հավասար։ مساوی کردن [մոսավի քարդան] 1) հավասարեցնել, 2) ոչ-ոքի անել։

مساهله [մոսահելե] 1) ներողամտություն, փափկություն, 2) թողտվություն։ مساهله کردن [մոսահելե քարդան] 1) ներողամիտ լինել, 2) թողտվություն ցուցաբերել։

مساهم [մոսահեմ] շահակից, բաժնետեր։

مسائل [մասաէլ] և مسایل [մասայել] տե՛ս եզ. مسئله [մաս'ալե]։

مسبب [մոսաբբեբ] 1) պատճառ դարձած, 2) շարժառիթ։

مسبب‌الاسباب [մոսաբբեբոլասբաբ] ընկերգնապատճառ, նախապատճառ, հիմնապատճառ։

مسبوق [մասբուղ] տեղյակ, իրազեկ։ مسبوق بودن [մասբուղ բուդան] տեղյակ լինել։

مست [մասթ] հարբած։

مستأجر [մոսթա'ջեր] վարձակալ։

مستأصل [մոսթա'սալ] 1) ծայրահեղ աստիճանի հասցրած, համբերությունից դուրս բերված, 2) անօգնական, ընչազուրկ, թշվառ, 3) արմատախիլ եղած, բնաջնջված։

مستأنس [մոսթա'նես] 1) ընտելացած, 2) ձեռնասուն։

مستانه [մասթանե] 1) հարբած, 2) հարբած վիճակում, 3) արբեցած։

مست‌بازی [մասթբազի] 1) սուտ հարբած խաղալը, 2) հարբեցողություն։ مست‌بازی درآوردن [մասթբազի դարավարդան] հարբած ձևանալ։

مستبد [մոսթաբեդ(դ)] ինքնակալ, բռնապետ, բռնակալ, ինքնիշխան։

مستبدانه [մուսթա̈բեդդանե] 1) ինքնիշխանորեն, 2) բռնակալաբար։

مستبصر [մուսթա̈բսեր] 1) խորաթափանց, 2) ուշադիր, կենտրոնացած։

مستبعد [մուսթա̈բ'ա̈դ] 1) անհավատալի, աներևակայելի, 2) անթույլատրելի, անհանդուրժելի, 3) հեռացած, տարակա։

مستتر [մուսթա̈թա̈ր, մուսթա̈թեր] քողարկված, թաքնված, ծածկված։

مستثنی [մուսթա̈սնա] բացառություն կազմող, բացառիկ։

مستجاب [մուսթա̈ջաբ] 1) բավարարված, 2) ընդունված, ընդունելի։ مستجاب کردن [մուսթա̈ջաբ քա̈րդա̈ն] 1) ընդունել, համաձայնություն տալ, 2) բավարարել։

مستجاب الدعوه [մուսթա̈ջաբոդդա̈'վե] կրոն. աստվածընկալ աղոթք։

مستجیر [մուսթա̈ջիր] ապաստան՝ օգնություն՝ պաշտպանություն աղերսող։

مستحب [մուսթա̈հա̈բ(բ)] 1) ցանկալի, փափագելի, 2) համաձայնություն գտած, գովելի, գովասանքի արժանի, 3) կրոն. թույլատրելի, շարիաթով չարգելված, 4) սիրելի, ամենասիրելի, նախընտրելի։

مستحدث [մուսթա̈հդա̈ս] 1) նորաստեղծ, նորահաստատ, նորահայտ, 2) նորարարություն, 3) նորույթ։

مستحسن [մուսթա̈հսա̈ն] 1) գովելի, վայելուչ, 2) ցանկալի, հաճելի։

مستحضر [մուսթա̈հզա̈ր] իրազեկ, տեղյակ։

مستحفظ [մուսթա̈հֆեզ] պահապան, պահակ։

مستحق [մուսթա̈հա̈ղ(ղ)] 1) արժանի, արժանավոր, 2) կարիքավոր։

مستحکم [մուսթա̈հքա̈մ] ամուր, հաստատուն։

مستخیل [մուսթա̈խեյլ] կերպարանափոխված, փոխարկված։

مستخبر [մուսթա̈խբեր] իրազեկ դարձող, հարցուփորձ անող, տեղեկություններ հավաքող։

مستخدم [մուսթա̈խդեմ] ծառայող, պաշտոնյա։

مستخرج [մուսթա̈խրա̈ջ] 1) արտահանված, 2) հանված, դուրս բերված, 3) արդյունահանված։

مستخلص [մուսթա̈խլա̈ս] ազատված, արձակված։

مستدام [մուսթա̈դամ] երկարատև, հարատև, մշտական։

مستدعا [մուսթա̈դ'ա] աղերս, խնդրանք։

مستدعی [մուսթա̈դ'ի] աղերսող, աղերսարկու, խնդրող։

مستدل [մուսթա̈դա̈լ(լ)] 1) պատճառաբանված, հիմնավորված, 2) ապացուցված։

مستدیر [մուսթա̈դիր] կլոր, բոլորակ։

مستراح [մուսթա̈րահ] արտաքնոց։

مسترد [մուսթա̈րեդ(դ)] վերադարձված։

مسترق [մուսթա̈րա̈ղ] գողացած, գողացված։

مستشار [մուսթա̈շար] խորհրդական, խորհրդատու։

مستشرق [մուսթա̈շրեղ] արևելագետ։

مستشعر [մուսթա̈շ'ա̈ր] շուտ հասկացող՝ ըմբռնող, խելամիտ, իմացունակ։

مستشفی [մուսթա̈շֆի] բուժում ընդունող, բուժվող հիվանդ։

مستضعف [մուսթա̈զ'ա̈ֆ] ճնշված, ընչազուրկ, թշվառ։ Հոգ. مستضعفین [մուսթա̈զ'ա̈ֆին]։

مستطاب [մուսթա̈թաբ] մեծարգո, պատվական, մեծապատիվ։

مستطیع [մուսթա̈թի'] հարուստ, ունևոր, ապահովված, բարեկեցիկ։

مستطیل [մուսթա̈թիլ] ուղղանկյուն։ مربع مستطیل [մորա̈բբա'է մուսթա̈թիլ] ուղղանկյունի։

مستظرف [մուսթա̈զրա̈ֆ] նրբազեղ, գեղեցիկ։

مستظرفه [մուսթա̈զրա̈ֆե] տե՛ս مستظرف [մուսթա̈զրա̈ֆ]։ صنایع مستظرفه [սա̈նայե'է մուսթա̈զրա̈ֆե] գեղարվեստ։

مستظهر [մուսթա̈զհա̈ր] հովանավորված։

مستعار [մուսթա̈ար] փոխաբերաբար գործածված։ معنای مستعار [մա̈'նայե մուսթա̈ար] փոխաբերական իմաստ։ اسم مستعار [էսմե մուսթա̈ար] կեղծանուն։

مستعان [մուսթա̈ան] ամենաողորմած, ամենազոր (աստծու մակդիրը)։

مستعجل [մուսթա̈'ջա̈լ] 1) աճապարող, շտապող, 2) շտապ, 3) անցողիկ, անհաստատ։

مستعد [մուսթա̈'էդ(դ)] 1) ընդունակ, պատրաստված, 2) հակված, պատրաստ, տրամադիր, 3) պատշաճ, արժանի։

مستعرب [մուսթա̈'րա̈բ] արաբացված։

مستعصم [մուսթա̈'սեմ] կանոնավոր կերպով պաս (ծոմ) պահող։

مستعفی [մուսթա̈'ֆի] հրաժարված, պաշտոնաթող։

مستعمرات [մուսթա̈'մա̈րաթ] տե՛ս եզ. مستعمره [մուսթա̈'մա̈րե]։

مستعمراتی [մուսթա̈'մա̈րաթի] գաղութային, գաղութատիրական։ سیاست مستعمراتی [սիյասա̈թե մուսթա̈'մա̈րաթի] գաղութատիրական քաղաքականություն։

مستعمره [մուսթա̈'մա̈րե] գաղութ։ Հոգ. مستعمرات [մուսթա̈'մա̈րաթ]։

مستعمره‌دار [մուսթա̈'մա̈րեդար] գաղութատեր։

مستعمل [մուսթա̈'մա̈լ] 1) գործածված, 2) գործածական։ غیر مستعمل [ղեյրե մուսթա̈'մա̈լ] անգործածական։

مستعین [մուսթա̈ին] օգնություն փնտրող։

مستغرب [մուսթա̈ղրա̈բ] զարմանալի, տարօրինակ։

مستغرب [մուսթա̈ղրեբ] արևմտագետ, Արևմուտքի մասնագետ։

مستغرق [մուսթա̈ղրա̈ղ] խորասուզված, ընկղմված։

مستغفر [մուսթա̈ղֆեր] զղջացող, ապաշավող։

مستغلات [մուսթա̈ղա̈լլաթ] անշարժ գույք։

مستغنی [մուսթա̈ղնի] հարուստ, ապահովված, բավարարված, կարիք չունեցող։

مستفاد [մուսթա̈ֆադ] 1) բխեցվող, հետևող, 2) օգտագործված։

مستفسر [մուսթա̈ֆսեր] բացատրություն՝ մեկնություն պահանջող։

مستفهم [մուսթա̈ֆհեմ] պարզաբանություն պահանջող։

مستفید [մուսթա̈ֆիդ] օգուտ քաղող՝ ստացող։

مستفیض [մուսթա̈ֆիզ] 1) օգուտ քաղող՝ ստացող, 2) վայելող, 3) բավականություն ստացող։

مستقبح [մուսթա̈ղբա̈հ] 1) նախատելի, դատապարտելի, 2) նողկալի, զզվելի։

مستقبل [մուսթա̈ղբա̈լ] քեր. ապառնի ժամանակ։

مستقبل [մուսթա̈ղբել] դիմավորող, ընդառաջ գնացող։

مستقر [մուսթա̈ղա̈ր] ամրացած, հաստատուն, կայուն։

مستقل [մուսթա̈ղել(լ)] անկախ, ինքնուրույն։

مستقلا [մուսթա̈ղելլա̈ն] անկախաբար, ինքնուրույն կերպով։

مستقلانه [մուսթա̈ղելլանե] 1) ինքնուրույն, անկախ, 2) ինքնուրույնաբար, անկախորեն։

مستقیم [մուսթա̈ղիմ] 1) ուղիղ, 2) ուղղակի, անմիջական։

مستقیماً [մուսթա̈ղիմա̈ն] ուղղակիորեն, անմիջականորեն։

مستکبر [մուսթա̈քբա̈ր] կեղեքիչ, բռնակալ, 2) իշխանավոր, 3) հպարտ, գոռոզ։ Հոգ. مستکبرین [մուսթա̈քբերին]։

مستلزم [մուսթա̈լզեմ] 1) անհրաժեշտ, 2) պահանջող։ مستلزم بودن [մուսթա̈լզեմ բուդա̈ն] անհրաժեշտ՝ պետք լինել։

مستمر [մուսթա̈մեր(ր)] 1) հարատևող, անընդհատ, մշտական, 2) ընթացիկ, ամենօրյա։

مستمراً [մուսթա̈մերրա̈ն] հարատևորեն, մշտապես, անընդմեջ։

مستمری [մուսթա̈մերրի] կենսաթոշակ։

مستمری بگیر [մուսթա̈մերրիբեգիր] կենսաթոշակառու։

مستمسک [մուսթա̈մսա̈ք, մուսթամսեք] շարժառիթ, պատճառ, պատրվակ։

مستمع [մուսթա̈մե'] ունկնդիր։

مستمع آزاد [մուսթա̈մե'ազադ] ազատ ունկնդիր։

مستملکه [մոսթա̈մլեքե] 1) տիրություն, կալվածք, 2) գաղութ։ Հոգ. مستملکات [մոսթա̈մլեքաթ]։

مستمند [մոսթա̈մա̈նդ] 1) կարիքավոր, չունևոր, աղքատ, 2) տխրագին։

مستمندانه [մոսթա̈մա̈նդանե] 1) աղքատորեն, խղճուկ կերպով, 2) արտմությամբ, 3) վշտահար, տխրագին։

مستمندی [մոսթա̈մա̈նդի] 1) աղքատություն, չքավորություն, թշվառություն, կարիքավորություն, 2) տխրություն, վշտահարություն։

مستنبط [մոսթա̈նբա̈թ] ըմբռնված, հասկացված։

مستند [մոսթա̈նա̈դ, մոսթա̈նեդ] 1) հիմնավորված, պատճառաբանված, 2) վավերագրական, փաստաթղթերի վրա հիմնված։ فیلم مستند [ֆիլմե մոսթա̈նա̈դ] վավերագրական ֆիլմ։

مستنسخ [մոսթա̈նսեխ] արտագրող, պատճենավորող։

مستنطق [մոսթա̈նթեղ] հարցաքննիչ, դատաքննիչ։

مستوجب [մոսթոուջեբ] արժանի, արժանավոր։

مستور [մա̈սթուր] ծածկված, քողարկված։

مستوفی [մոսթոուֆի] հաշվակալ։

مستولی [մոսթոուլի] նվաճող, տիրող, հափշտակող։ مستولی شدن [մոսթոուլի շոդա̈ն] տիրել, իշխել։

مستوملنگ [մա̈սթոմա̈լա̈նգ] 1) մի քիչ խմած՝ հարբած, 2) ուրախ տրամադրությամբ։

مستوی [մոսթա̈վի] հարթ, հավասար, տափարակ։ سطح مستوی [սա̈թհե մոսթա̈վի] հարթ մակերես։

مستهجن [մոսթա̈հջա̈ն] 1) դատապարտելի, պարսավելի, 2) խայտառակ, ամոթալի։

مستهزی [մոսթա̈հզի] ծաղրող։

مستهزیانه [մոսթա̈հզիյանե] ծաղրաբար, ծաղրելով։

مستهلک [մոսթա̈հլա̈ք] 1) կործանված, ավերված, 2) մարված, վճարված (պարտքը)։

مستهلك [մոսթա̈հլեք] 1) կործանիչ, ավերիչ, 2) վատնիչ։

مستی [մա̈սթի] հարբում, արբեցում, հարբածություն, արբածություն։

مستی آور [մա̈սթիավա̈ր] հարբեցնող, արբեցուցիչ։

مسجد [մ ա̈ ս ջ ե դ] մզկիթ։ Հոգ. مساجد [մա̈սաջեդ]։ مسجد اقصی [մա̈սջեդե ա̈ղսա] Երուսաղեմի մզկիթը։ مسجد جامع (جمعه) [մա̈սջեդե ջամե՛ (ջոմ՛ե)] Մայր մզկիթ կամ Մայր տաճար։

مسجدالحرام [մա̈սջեդոլհա̈րամ] Մեքքայի մզկիթը։

مسجع [մոսա̈ջջա̈՛] հանգավորված։ نثر مسجع [նա̈սրե մոսա̈ջջա̈՛] հանգավորված արձակ։

مسجل [մ ո ս ա̈ ջ ջ ա̈ լ] 1) արձանագրված, 2) վավերացված։

مسجود [մա̈սջուդ] 1) երկրպագության առարկա, 2) պաշտելի։

مسح [մա̈սհ] կրոն. ճակատի և ոտքերի թրջում (ծիսական լվացման ժամանակ)։

مسحر [մոսա̈հհա̈ր] տե՛ս مسحور [մա̈սհուր]։

مسحور [մա̈սհուր] գյութված, հմայված։

مسحوق [մա̈սհուղ] մանրած, փոշիացրած։

مسخ [մ ա̈ ս խ] 1) կերպարանափոխում, 2) այլանդակում, 3) աղճատում, խեղաթյուրում։

مسخر [մոսա̈խխա̈ր] գրավված, նվաճված։ مسخر کردن [մոսա̈խխա̈ր քա̈րդա̈ն] գրավել, նվաճել։

مسخر [մոսա̈խխեր] նվաճող, գավթիչ։

مسخرگی [մա̈սխա̈րեգի] 1) կատակ, զավեշտ, 2) խեղկատակություն, ծաղր։

مسخره [մա̈սխա̈րե] 1) ծաղրածու, խեղկատակ, 2) ծաղր, ծանակ։

مسخره آمیز [մա̈սխա̈րեամիզ] ծիծաղելի, ծիծաղաշարժ, զվարճալի։

مسخره بازی [մա̈սխա̈րեբազի] ծաղրածություն, խեղկատակություն, միմոսություն։

مسدد [մոսա̈դդա̈դ] տե՛ս مسدود [մա̈սդուդ]։

مسدس [մոսա̈դդա̈ս] 1) մաթ. վեցանկյունի, 2) գրակ. վեցատնյա (բանաստեղծություն)։

مسدود [մա̈սդուդ] 1) փակված, 2) խցանված։ مسدود کردن [մա̈սդուդ քա̈րդա̈ն] 1) փակել, 2) խցանել։

مسرت [մա̈սերրա̈թ] ուրախություն, զվարճություն։

مسرت آمیز [մա̈սերրա̈թամիզ] ուրախալի, ուրախաբեր, բերկրալի, ինդալից։

مسرت انگیز [մա̈սերրա̈թա̈նգիզ] տե՛ս مسرت بخش [մա̈սերրա̈թբա̈խշ]։

مسرت بخش [մա̈սերրա̈թբա̈խշ] ուրախություն պատճառող, ուրախալի, զվարթարար։

مسرع [մոսրե՛] արագացնող։

مسرف [մոսրեֆ] շռայլ, վատնիչ։

مسرفانه [մ ո ս ր ե ֆ ա ն ե] 1) շռայլորեն, 2) վատնողաբար։

مسرور [մա̈սրուր] ուրախ, զվարթ, երջանիկ։

مسروری [մ ա̈ ս ր ու ր ի] տե՛ս مسروریت [մա̈սրուրիյյա̈թ]։

مسروق [մա̈սրուղ] գողացված, հափշտակված։

مسروقه [մա̈սրուղե] տե՛ս مسروق [մա̈սրուղ]։ اشیای مسروقه [ա̈շյայե մա̈սրուղե] գողացված իրեր։

مسری [մ ո ս ր ի] վարակիչ։ امراض مسری [ա̈մրազե մոսրի] վարակիչ հիվանդություններ։

مسطح [մոսա̈թթա̈հ] հարթ, տափակ։

مسطور [մա̈սթուր] գրված, նկարագրված։

مسطوره [մա̈սթուրե] նմուշ, ապրանքանմուշ։ Հոգ. مسطورجات [մա̈սթուրեջաթ]։

مسعدت [մա̈ս՛ա̈դա̈թ] երանություն, երջանկություն։

مسعود [մա̈ս՛ուդ] 1) երջանիկ, 2) արակ. անձն. Մասուդ։

مسعودیت [մա̈ս՛ուդիյյա̈թ] երջանկություն, երանություն, ուրախություն։

مسقط [մա̈սղա̈թ] ընկնելու վայրը։

مسقط [մոսղեթ] 1) բժշկ. վիժեցուցիչ, վիժեցնող, 2) անվավեր դարձնող։

مسقط الرأس [մա̈սղա̈թօրրա̈՛ս] ծննդավայր։

مسقف [մ ո ս ա̈ ղ ղ ա̈ ֆ] ծածկով, ծածկավոր, ծածկապատված։

مسکت [մոսքեթ] 1) լռեցնող, 2) համոզիչ։

مسکر [մոսքեր] արբեցնող՝ ոգելից խմիչք։ Հոգ. مسکرات [մոսքերաթ]։

مسکرات [մոսքերաթ] տե՛ս եզ. مسکر [մոսքեր]։

مسکن [մա̈սքա̈ն] բնակարան, բնակավայր։ Հոգ. مساکن [մա̈սաքեն]։

مسکن [մոսա̈քքեն] հանգստացնող, ամոքիչ։ داروی مسکن [դարույե մոսա̈քքեն] ցավամոք միջոց։

مسکنت [մա̈սքա̈նա̈թ] չքավորություն, թշվառություն։

مسکوت [մա̈սքութ] 1) լռամած, լռակյաց, լռություն պահպանած, 2) ժամանակավորապես վերացված (կասեցված)։

مسکوک [մ ա̈ ս ք ու ք] 1) դրամահատված, 2) դրամ։

مسکون [մա̈սքուն] 1) բնակեցված, 2) բնակելի։ غیر مسکون [ղեյրե մա̈սքուն] անբնակ։ مسکون کردن [մա̈սքուն քա̈րդա̈ն] բնակեցնել։

مسکونی [մա̈սքունի] բնակելի։

مسکین [մեսքին] խեղճ, թշվառ, կարիքավոր, աղքատ։

مسکین خانه [մեսքինխանե] անկելանոց, աղքատանոց։

مسکینی [մեսքինի] տե՛ս مسکنت [մա̈սքա̈նա̈թ]։

مسگر [մեսգա̈ր] պղնձագործ։

مسگری [մեսգա̈րի] պղնձագործություն։

مسلح [մոսա̈լլա̈հ] զինված։ مسلح شدن [մոսա̈լլա̈հ շոդա̈ն] զինվել։ مسلح کردن [մոսա̈լլա̈հ քա̈րդա̈ն] զինել։

مسلحانه [մոսա̈լլա̈հանե] 1) զինված, 2) զենքը ձեռքին։

مسلخ [մա̈սլա̈խ] սպանդանոց։

مسلسل [մոսա̈լսա̈լ] I գնդացիր։

مسلسل [մոսա̈լսա̈լ] II 1) շղթայակցված, 2) հաջորդական, անընդհատ, 3) պարբերական։

مسلط [մոսա̈լլա̈թ] տիրապետող, գերիշխող։

مسلك [մ ա̈ ս լ ա̈ ք] 1) սկզբունք, համոզմունք, ուսմունք, դոկտրին, 2) ուղղություն։ մեթոդ, եղանակ, գործելակերպ։

مسلكى [մա̈սլա̈քի] գաղափարական։ مخالفين مسلكى [մոխալէֆինէ մա̈սլա̈քի] գաղափարական հակառակորդներ։

مسلم [մոսա̈լլա̈մ] անկասկած, անվիճելի, հաստատ։

مسلم [մոսլէմ] մուսուլման։ Հոգ. مسلمين [մոսլէմին]։

مسلماً [մոսա̈լլա̈մա̈ն] անվիճելիորեն, անժխտելիորեն, հաստատապես։

مسلمات [մոսա̈լլա̈մաթ] ապացույց չպահանջող ճշմարտություններ, աքսիոմաներ։

مسلمان [մոսա̈լման] մուսուլման, մահմեդական։

مسلمانى [մոսա̈լմանի] 1) մահմեդականություն, 2) մահմեդական։

مسلمين [մոսլէմին] տե՛ս եզ. مسلم [մոսլէմ]։

مسلوب [մա̈սլուբ] 1) զրկված, 2) խլված, հափշտակված։

مسلوب العقل [մա̈սլուբօլա̈ղլ] խելագուրկ։

مسلوك [մա̈սլուք] արորված, հարթված։

مسلول [մա̈սլուլ] թոքախտավոր։

مسمار [մէսմար] մեխ, սեպ։ Հոգ. مسامير [մա̈սամիր]։

مسمارى [մէսմարի] սեպաձև, սեպանման։

مسموم [մա̈սմում] թունավորված։ مسموم شدن [մա̈սմում շոդա̈ն] թունավորվել։ مسموم كردن [մա̈սմում քա̈րդա̈ն] թունավորել։

مسموميت [մա̈սմումիյյա̈թ] թունավորում։ نشانهٔ مسموميت [նէշանէյէ մա̈սմումիյյա̈թ] թունավորության նշաններ։

مسمى [մոսա̈մմա] կոչված, անվանյալ, հորջորջված։

مسن [մոսէն(ն)] ծեր, տարիքավոր։

مسن [մէսա̈ն(ն)] հեսանաքար, սրոց։

مسند [մա̈սնա̈դ] 1) գահ, 2) բարձր պաշտոն, 3) նեցուկ։

مسند [մոսնա̈դ] քեր. ստորոգյալ։

مسند اليه [մոսնա̈դօնէլէյհ] քեր. ենթակա։

مسندبه [մոսնա̈դօնբէհ] քեր. լրացում։

مسندنشين [մոսնա̈դնէշին] 1) գահի վրա նստող, գահակալող, 2) բարձր պաշտոնյա։

مسواك [մէսվաք] ատամի խոզանակ։

مسود [մոսա̈վվա̈դ] սևագրություն։ Հոգ. مسودات [մոսա̈վվա̈դաթ]։

مسودات [մոսա̈վվա̈դաթ] 1) սևագրություններ, 2) պատճեններ, 3) տպգր. շարվածասյուներ։

مسوده [մոսա̈վվա̈դէ] տե՛ս مسود [մոսա̈վվա̈դ]։

مسهل [մոսհէլ] լուծողական։

مسى [մէսի] պղնձե։

مسيح [մա̈սիհ] և مسيحا [մա̈սիհա] Քրիստոս։

مسيحى [մա̈սիհի] 1) քրիստոնյա, 2) քրիստոնեական։ Հոգ. مسيحيون [մասիհիյյուն]։

مسيحيت [մա̈սիհիյյա̈թ] քրիստոնեություն։

مسير [մա̈սիր] 1) երթուղի, ուղղություն, 2) հուն, 3) հետագիծ։

مسيل [մա̈սիլ] 1) ձորակ, հեղեղատ, 2) հուն։

مسئلت [մա̈ս'ա̈լա̈թ] խնդրանք, աղերսում։ مسئلت كردن [մա̈ս'ա̈լա̈թ քա̈րդա̈ն] խնդրել, աղերսել։

مسئله [մա̈ս'ա̈լէ] հարց, խնդիր, պրոբլեմ։ Հոգ. مسائل [մա̈սաէլ] և مسايل [մա̈սայէլ]։ مسئلهٔ بغرنج [մա̈ս'ա̈լէյէ բողրա̈նջ] խճճված՝ բարդ հարց (խնդիր)։ مسئلهٔ مهم روز [մա̈ս'ա̈լէյէ մոհէմմէ ռուզ] այժմեական՝ հրատապ հարց։

مسين [մէսին] տե՛ս مسى [մէսի]։

مسينه [մէսինէ] տե՛ս مسى [մէսի]։

مسئول [մա̈ս'ուլ] պատասխանատու։

مسئوليت [մա̈ս'ուլիյյա̈թ] պատասխանատվություն։

مشابه [մոշաբէհ] նման, նմանակերպ։

مشابهت [մոշաբէհա̈թ] նմանություն, համանմանություն։

مشاجره [մոշաջէրէ] բախում, ընդհարում, կոնֆլիկտ, վեճ։

مشاراليه [մշարոնէլէյհ] վերոհիշյալ (անձը), նա։

مشارق [մա̈շարէղ] արևելյան շրջաններ։

مشارك [մոշարէք] 1) մասնակից, ընկերակից, ընկեր (առևտրական ձեռնարկության մասնակից)։

مشاركت [մոշարէքա̈թ] 1) մասնակցություն, 2) ընկերակցություն, 3) ընկերություն (առևտրական կամ արդյունաբերական)։ مشاركت كردن [մոշարէքա̈թ քա̈րդա̈ն] մասնակցել, մասնակցություն ունենալ։

مشاطه [մա̈շշաթէ] հարդարող, նաժիշտ, հարսին զգեստավորող։

مشاع [մոշա'] ընդհանուր՝ կոլեկտիվ գույք։

مشاعره [մոշաէրէ] պոետական՝ բանաստեղծական մրցում։

مشاعل [մա̈շաէլ] 1) լապտերներ, ջահեր, 2) բոցեր։ Եզ. مشعل [մա̈շ'ա̈լ]։

مشاغل [մա̈շաղէլ] տե՛ս եզ. مشغله [մա̈շղա̈լէ]։

مشاق [մա̈շշաղ] 1) ուսուցիչ, 2) մարզիչ, 3) հրահանգիչ։

مشام [մա̈շամ] 1) հոտառություն, 2) քիթ։

مشاور [մոշավէր] խորհրդական, խորհրդատու։ وزير مشاور [վա̈զիրէ մոշավէր] անպորտֆել մինիստր։

مشاورت [մոշավէրա̈թ] տե՛ս مشاوره [մոշավէրէ]։

مشاوره [մոշավէրէ] խորհրդակցություն, խորհրդատվություն, կոնսուլտացիա, կոնսիլիում (բժշկական խորհրդակցություն)։ Հոգ. مشاورات [մոշավէրաթ]։

مشاهد [մոշահէդ] ականատես, վկա, տեսնող։

مشاهدات [մոշահէդաթ] տե՛ս եզ. مشاهده [մոշահէդէ]։

مشاهده [մոշահէդէ] 1) դիտում, տեսնում, դիտողություն, 2) խորհրդածություն։ Հոգ. مشاهدات [մոշահէդաթ]։

مشاهير [մա̈շահիր] անվանիներ, հռչակավոր մարդիկ։

مشايخ [մա̈շայէխ] շեյխեր։ Եզ. شيخ [շէյխ]։

مشايع [մոշայէ'] ուղեկցող, հետևող։ Հոգ. مشايعين [մոշայէին]։

مشايعت [մոշայէ'ա̈թ] ուղեկցություն, ճանապարհ դնելը։ مشايعت كردن [մոշայէ'ա̈թ քա̈րդա̈ն] ուղեկցել, ճանապարհ դնել։

مشايعين [մոշայէին] տե՛ս եզ. مشايع [մոշայէ']։

مشائين [մա̈շշաին] Արիստոտելի հետևորդները, պերիպատետիկյանները։

مشبع [մոշբա̈'] հագեցված, տոգորված։

مشبك [մոշա̈բբա̈ք] 1) ցանցավոր, 2) վանդակահյուս։

مشبه [մոշա̈բբա̈հ] նմանեցվող, համեմատվող։

مشت [մոշթ] 1) բռունցք, 2) մի բուռ։ مشت زدن [մոշթ զա̈դա̈ն] բռնցքահարել, բռունցքով խփել։

مشتاق [մոշթաղ] փափագող, տենչացող։

مشتاقانه [մոշթաղանէ] 1) տենչագին, մեծ փափագով, 2) բուռն կերպով։

مشتاقى [մոշթաղի] բուռն ցանկություն, իղձ, փափագ, տենչանք, բաղձանք։

مشتبه [մոշթա̈բէհ] 1) աղոտ, անստույգ, խճճված, 2) տարակուսական, կասկածելի, 3) սխալական, մոլար։

مشتبه كار [մոշթա̈բէհքար] շփոթեցնող, խճճող, մոլորեցնող։

مشتبه كارى [մոշթա̈բէհքարի] շփոթեցում։

مشترك [մոշթա̈րէք] I 1) ընդհանուր, համատեղ, 2) խառը։ كميسيون مشترك [քոմիսյունէ մոշթա̈րէք] խառը հանձնաժողով։

مشترك [մոշթա̈րէք] II 1) ընկերակից, բաժնեկից, 2) բաժանորդ։

مشتركاً [մոշթա̈րէքա̈ն] համատեղ, միասին։

مشترك المنافع [մոշթա̈րէքօլմա̈նաֆէ'] ընդհանուր շահեր ունեցող։ كشورهاى مشترك المنافع [քէշվա̈րհայէ մոշթա̈րէքօլմա̈նաֆէ'] համագործակցության երկրներ։

مشترى [մոշթա̈րի] I գնորդ, հաճախորդ։

مشترى [մոշթա̈րի] II աստղ. Լուսնթագ մոլորակը։

مشتزن [մոշթզա̈ն] բռնցքամարտիկ։

مشتزنى [մոշթզա̈նի] բռնցքամարտ։

مشتعل [մոշթա̈էլ] 1) բոցավառ, 2) հուզված։

مشتفی [մոշթա̈ֆի] ապաքինվող։

مشتق [մոշթա̈ղ(ղ)] 1) լեզվ. ածանցավոր, 2) ճյուղավորված։

مشتقات [մոշթա̈ղղաթ] լեզվ. ածանցավոր բառեր։

مشتق‌گیری [մոշթա̈ղղգիրի] 1) տարբերացում, շերտավորում, 2) մաթ. դիֆերենցիալը գտնելը։

مشت‌کاری [մոշթքարի] կռիվ, ծեծկռտուք։ مشت‌کاری کردن [մոշթքարի քա̈րդա̈ն] ծեծկռտվել, կռվել։

مشتلق [մոշթոլող] աչքալուսանք։

مشتمال [մոշթմալ] և مشتمالی [մոշթմալի] տե՛ս مشت و مال [մոշթօմալ]։

مشتمل [մոշթա̈մել] բովանդակող, պարունակող, պարփակող։

مشتواره [մոշթվարե] I 1) բուռ (երկու ձեռքը միասին), 2) փունջ, խուրձ։

مشتواره [մոշթվարե] II ռանդա, խարարբուզ։

مشتوک [մոշթուք] 1) մուշտուկ, ծխափող, 2) երժշտ. ծվան։

مشت و مال [մոշթօմալ] մարմնի շփում, մասաժ։

مشتهر [մոշթա̈հեր] փառաբանող, հռչակող։

مشتهی [մոշթա̈հա] ցանկալի, բաղձալի, տենչած, փափագած։

مشتهی [մոշթա̈հի] ախորժաբեր, ախորժագրգիռ, ախորժելի։

مشتهیات [մոշթա̈հիյյաթ] 1) ցանկություններ, տենչանք, 2) ցանկալիություն(ներ)։

مشجر [մոշա̈ջջա̈ր] ծառոտ, ծառաշատ։

مشحون [մա̈շհուն] լի, լեցուն։

مشخص [մոշա̈խխա̈ս] 1) որոշակի, զատորոշ, 2) բնորոշ։

مشخصات [մոշա̈խխա̈սաթ] առանձնահատկություններ։

مشدد [մոշա̈դդա̈դ] 1) ուժեղացրած, սաստկացրած, 2) քեր. կրկնապատկված (բաղաձայն հնչյուն)։

مشدده [մոշա̈դդա̈դե] տե՛ս مشدد [մոշա̈դդա̈դ]։ شرایط مشدده [շա̈րայեթե մոշա̈դդա̈դե] ծանրացնող հանգամանքներ։

مشرب [մա̈շրա̈բ] I ջրարբ, ջրատեղ։

مشرب [մա̈շրա̈բ] II բնություն, բնավորություն։

مشربه [մա̈շրա̈բե] գավաթ, սափոր։

مشرح [մոշա̈րրա̈հ] 1) մեկնաբանված, վերլուծված, 2) դիահերձման ենթարկված։

مشرح [մոշա̈րրեհ] մեկնաբան, վերլուծող։

مشرف [մոշա̈րրա̈ֆ] իր այցով պատվի արժանացնող։

مشرف [մոշրեֆ] մոտալուտ, վերահաս։

مشرق [մա̈շրեղ] արևելք։

مشرق‌زمین [մա̈շրեղզա̈մին] Արևելք, Արևելքի երկրներ։

مشرک [մոշրեք] հեթանոս, բազմաստված։

مشرکی [մոշրեքի] բազմաստվածություն, հեթանոսություն։

مشروب [մա̈շրուբ] 1) ըմպելի, 2) խմիչք, 3) ոռոգված։ Հոգ. مشروبات [մա̈շրուբաթ]։ مشروب کردن [մա̈շրուբ քա̈րդա̈ն] ոռոգել։

مشروب‌خور [մա̈շրուբխոր] ոգելից խմիչք խմող, գինարբու։

مشروب‌خوری [մա̈շրուբխորի] հարբեցողություն, գինարբուք։

مشروب‌فروش [մա̈շրուբֆորուշ] գինեվաճառ, ոգելից ըմպելիք վաճառող։

مشروح [մա̈շրուհ] 1) մանրամասն, հանգամանալից, 2) բացատրված, լուսաբանված։

مشروحاً [մա̈շրուհա̈ն] մանրամասնորեն, հանգամանորեն։

مشروط [մա̈շրութ] պայմանավորված, կախված, պայմանագրված։

مشروطه [մա̈շրութե] սահմանադրական։ سلطنت مشروطه [սա̈լթա̈նա̈թե մա̈շրութե] սահմանադրական միապետություն։

مشروطه‌خواه [մա̈շրութեխահ] տե՛ս مشروطه طلب [մա̈շրութեթա̈լա̈բ]։

مشروطه‌طلب [մա̈շրութեթա̈լա̈բ] սահմանադրության կողմնակից, սահմանադրական։

مشروطیت [մա̈շրութիյյա̈թ] սահմանադրական վարչակարգ։

مشروع [մա̈շրու՚] օրինական, օրինավոր, թույլատրելի (շարիաթով)։ غیر مشروع [ղեյրե մա̈շրու՚] անօրեն, անթույլատրելի (շարիաթով)։

مشعر [մա̈շ՚ա̈ր] 1) Մեքքայի տաճարում ծիսակատարություններ կատարելու տեղը (ուխտագնացության ժամանակ), 2) բանականություն։

مشعر [մոշ՚եր] հայտնող, տեղեկացնող։

مشعشع [մոշա̈՚շա̈՚] փայլուն, շողշողուն։

مشعشعانه [մոշա̈՚շա̈՚անե] փայլուն կերպով, փառահեղորեն։

مشعل [մա̈շ՚ա̈լ] ջահ։ Հոգ. مشاعل [մա̈շաէլ]։

مشعل‌دار [մա̈շ՚ա̈լդար] ջահակիր։

مشعوف [մա̈շ՚ուֆ] 1) ուրախացած, ուրախ, 2) խենթորեն սիրահարված։

مشغله [մա̈շղա̈լե] զբաղմունք, աշխատանք, փեշակ։ Հոգ. مشاغل [մա̈շաղել]։

مشغول [մա̈շղուլ] զբաղված։ مشغول شدن [մա̈շղուլ շոդա̈ն] զբաղվել։ مشغول کردن [մա̈շղուլ քա̈րդա̈ն] զբաղեցնել։

مشغول‌کننده [մա̈շղուլքոնա̈նդե] հետաքրքրական, ուշագրավ, զբաղեցնող։

مشغولی [մա̈շղուլի] տե՛ս مشغولیت [մա̈շղուլիյյա̈թ]։

مشغولیت [մա̈շղուլիյյա̈թ] 1) զբաղմունք, զվարճալիք, 2) զբաղվածություն։ Հոգ. مشغولیات [մա̈շղուլիյյաթ]։

مشفق [մոշֆեղ] 1) բարեգութ, կարեկից, գորովագութ, 2) քնքուշ։

مشفقانه [մոշֆեղանե] 1) կարեկցաբար, բարեգթաբար, գորովանքով, 2) քնքշաբար։

مشق [մա̈շղ] վարժություն, փորձ, մարզում։ مشق کردن [մա̈շղ քա̈րդա̈ն] վարժություն անել, վարժվել։

مشقات [մա̈շեղղաթ] տե՛ս եզ. مشقت [մա̈շեղղա̈թ]։

مشقت [մա̈շեղղա̈թ] 1) նեղություն, տառապանք, 2) թշվառություն, ձախորդություն։ Հոգ. مشقات [մա̈շեղղաթ]։ مشقت کشیدن [մա̈շեղղա̈թ քեշիդա̈ն] չարչարվել, տանջվել, տառապել։

مشقت‌آمیز [մա̈շեղղա̈թամիզ] դժվարին, տառապալից, տանջալից։

مشقی [մա̈շղի] ուսումնական, վարժական։

مشک [մա̈շք] տիկ։

مشک [մոշք] մուշկ։

مشکبار [մոշքբար] մշկասփյուռ։

مشکبو(ی) [մոշքբու(յ)] մշկահոտ, մշկաբույր։

مشکسا [մոշքսա] մուշկի նման անուշահոտ։

مشکسار [մոշքսար] մշկաբույր մի վայր։

مشکفام [մոշքֆամ] տե՛ս مشکی [մեշքի]։

مشکل [մոշքել] 1) դժվար, դժվարին, 2) դժվարություն, խոչընդոտ։ مشکل کردن [մոշքել քա̈րդա̈ն] դժվարացնել։

مشکل‌پسند [մոշքելփա̈սա̈նդ] 1) դժվարահաճ, պահանջկոտ, 2) խորաբարո։

مشکل‌پسندی [մոշքելփա̈սա̈նդի] դժվարահաճություն, պահանջկոտություն։

مشکل‌گذر [մոշքելգոզա̈ր] դժվարանցանելի։

مشکل‌گشا(ی) [մոշքելգոշա(յ)] դժվարություններ լուծող։

مشکل‌گشائی [մոշքելգոշայի] դժվարությունների լուծում։

مشکلی [մոշքելի] դժվարություն։

مشکور [մա̈շքուր] 1) շնորհակալության արժանացած, 2) գովեստի արժանի, գովական։

مشکوک [մա̈շքուք] 1) կասկածելի, տարակուսական, 2) կասկածի մեջ ընկած։

مشکی [մեշքի և մոշքի] 1) մշկային, 2) սևագույն, սևաթույր (ձիերի մասին)։

مشکین [մեշքին և մոշքին] 1) տե՛ս مشکبو(ی) [մոշքբույ], 2) مشکی [մեշքի]։

مشما [մոշա̈մմա] տե՛ս مشمع [մոշա̈մմա̈՚]։

مشمائی [մոշա̈մմայի] տե՛ս مشمعی [մոշա̈մմա̈՚ի]։

مشمع [մոշա̈մմա̈՚] 1) մոմլաթ, 2) սպեղանի, ծեփան։ مشمع خردل [մոշա̈մմա̈՚է խա̈րդա̈լ] մանանեխի սպեղանի։

مشمعی [մոշա̈մմա̈՚ի] մոմլաթի, մոմլաթային։

مشمول [մա̈շմուլ] 1) ընդգրկված, ներգրավված, 2) պարունակող, 3) ենթակա, հարմար, համապատասխան։ مشمول خدمت وظیفه [մա̈շմուլե խեդմա̈թե վա̈զիֆե] զինապարտ։ مشمول ماليات [մա̈շմուլե մալյաթ] հարկման՝ հարկ վճարելու ենթակա։

مشمولیت [մա̈շմուլիյյա̈թ] պարտավորություն՝ զինվորական ծառայության։

مشموم [մա̈շմում] հոտավետ, բուրավետ, անուշահոտ։

مشمئز [մոշմա̈էզ] զզվող, խորշող, գարշող։ مشمئز شدن [մոշմա̈էզ շոդա̈ն] զզվել, խորշել։ مشمئز کردن [մոշմա̈էզ քա̈րդա̈ն] զզվեցնել, զզվանք առաջացնել։

مشمئزکننده [մոշմա̈էզքոնա̈նդե] զզվելի, գարշանք առաջացնող։

مشنگ [մա̈շա̈նգ] գող, ավազակ։

مشوب [մա̈շուբ] խառն, խառնաշփոթ, մթագնած։

مشورت [մա̈շվա̈րա̈թ] խորհրդակցություն, կոնսուլտացիա։ مشورت کردن [մա̈շվա̈րա̈թ քա̈րդա̈ն] խորհրդակցել։

مشورتی [մա̈շվա̈րա̈թի] խորհրդակցական, կոնսուլտատիվ։ رأی مشورتی [ռա̈՛յե մա̈շվա̈րա̈թի] խորհրդակցական ձայն։

مشوش [մոշա̈վվա̈շ] շփոթված, հուզված, անհանգստացած։

مشوق [մոշա̈վվեղ] 1) խրախուսող, քաջալերող, խթանող, 2) ոգևորող։

مشوم [մա̈շում] տե՛ս مشئوم [մա̈շ՛ում]։

مشهدی [մա̈շհա̈դի] 1) Մաշհադ քաղաքի ծնունդ, 2) մաշհադի (իմամ Ռեզայի դամբարանը այցելած մարդու տիտղոսը)։

مشهود [մա̈շհուդ] 1) բացահայտ, 2) տեսանելի, 3) վկայված։

مشهودات [մա̈շհուդաթ] 1) դիտումներ, տպավորություններ, 2) բացահայտ փաստեր՝ երևույթներ։

مشهور [մա̈շհուր] հռչակավոր, հայտնի, անվանի, ականավոր։

مشی [մա̈շի] 1) գործողության եղանակ, վարքագիծ, 2) քայլվածք։ خط مشی [խա̈թթե մա̈շի] քաղաքական գիծ՝ ուղղություն։

مشیت [մա̈շիյյա̈թ] կամք, ցանկություն։ مشیت الهی [մա̈շիյյա̈թե էլահի] աստծու կամքը։

مشید [մոշա̈յյա̈դ] 1) բարձրաշեն, 2) ամուր, հաստատուն։

مشیر [մոշիր] խորհրդատու, կոնսուլտանտ։

مشئوم [մա̈շ՛ում] չարագուշակ, չարաբաստիկ։

مصاب [մոսաբ] 1) աղետի ենթարկված, 2) դժբախտ։

مصابرت [մոսաբերա̈թ] համբերություն, համբերատարություն։

مصاحب [մոսահեբ] 1) զրուցակից, ընկերակից, 2) ուղեկից, ընթացակից։

مصاحبت [մոսահեբա̈թ] 1) հաղորդակցություն, 2) հասարակություն, 3) ընկերակցություն։

مصاحبه [մոսահեբե] հարցազրույց։ مصاحبهٔ مطبوعاتی [մոսահեբեյե մա̈թբուաթի] մամուլի կոնֆերանս, պրես-կոնֆերանս։ مصاحبه بعمل آوردن [մոսահեբե բա̈մա̈լ ավա̈րդա̈ն] հարցազրուցել։

مصادره [մոսադերե] բռնագրավում։ مصادره شدن [մոսադերե շոդա̈ն] բռնագրավվել։ مصادره کردن [մոսադերե քա̈րդա̈ն] բռնագրավել։

مصادف [մոսադեֆ] 1) զուգադիպող, 2) միաժամանակ տեղի ունեցող։

مصادفت [մոսադեֆա̈թ] տե՛ս مصادفه [մոսադեֆե]։

مصادفه [մոսադեֆե] հանդիպում, ժամադրություն։

مصادقت [մոսադեղա̈թ] անկեղծություն, նվիրվածություն։

مصادم [մոսադեմ] բախվող։ مصادم شدن [մոսադեմ շոդա̈ն] բախվել։

مصادمت [մոսադեմա̈թ] 1) բախում, ընդհարում, 2) ցնցում։

مصارعت [մոսարեա̈թ] 1) գոտեմարտ, 2) մրցում։

مصارف [մա̈սարեֆ] տե՛ս եզ. مصرف [մա̈սրա̈ֆ]։

مصاعب [մա̈սաէբ] դժվարություններ։

مصاف [մա̈սաֆ(ֆ)] 1) պատերազմաբեմ, 2) ճակատամարտ, 3) զորաշարքեր։

مصاف آزموده [մա̈սաֆ(ֆ)ազմուդե] մարտերում կոփված, մարտական։

مصافحه [մոսաֆեհե] իրար ձեռք սեղմելը (բարևելիս)։ مصافحه کردن [մոսաֆեհե քա̈րդա̈ն] միմյանց ձեռք սեղմել։

مصافگاه [մա̈սաֆգահ] պատերազմադաշտ, ճակատամարտի դաշտ։

مصالح [մա̈սալեհ] I տե՛ս եզ. مصلحت [մա̈սլա̈հա̈թ]։ مصالح کشور [մա̈սալեհե քեշվա̈ր] պետական շահեր։

مصالح [մա̈սալեհ] II նյութեր, անհրաժեշտ բաներ (այլևայլ աշխատանքների համար)։ مصالح ساختمان [մա̈սալեհե սախթեման] շինանյութեր։

مصالح [մոսալեհ] հաշտարար, հաշտեցնող։

مصالحه [մոսալեհե] 1) հաշտություն, խաղաղություն, 2) փոխզիջում, կոմպրոմիս։ مصالحه کردن [մոսալեհե քա̈րդա̈ն] 1) հաշտություն կնքել, 2) փոխզիջում անել։

مصالحه‌نامه [մոսալեհենամե] հաշտության պայմանագիր։

مصاهرت [մոսահերա̈թ] խնամություն, խնամիական բարեկամություն։

مصائب [մա̈սաէբ] և مصایب [մա̈սայեբ] տե՛ս եզ. مصیبت [մոսիբա̈թ]։

مصب [մա̈սա̈բ(բ)] գետաբերան։

مصباح [մեսբահ] լապտեր, ջահ։

مصحح [մոսա̈հհեհ] սրբագրիչ։

مصحف [մոսա̈հհա̈ֆ] աղճատված, աղավաղված, խեղաթյուրված։

مصحف [մոսհա̈ֆ] գիրք, հատոր։ مصحف شریف [մոսհա̈ֆե շա̈րիֆ] Ղուրան։

مصحوب [մա̈սհուբ] ուղեկցված, ուղեկցվող։

مصداق [մեսդաղ] 1) ապացույց, հաստատում, 2) իմաստ, բովանդակություն, 3) բառ, համաձայն։ مصداق پیدا کردن [մեսդաղ փեյդա քա̈րդա̈ն] իմաստ ձեռք բերել։

مصدر [մա̈սդա̈ր] քեր. անորոշ դերբայ, բայանուն։ مصدر تخفیفی [մա̈սդա̈րե թա̈խֆիֆի] վերջատած՝ հատած՝ անորոշ դերբայ։ اسم مصدر [էսմե մա̈սդա̈ր] բայանուն։

مصدع [մոսա̈դդե՛] ձանձրացնող, անհանգստացնող, խանգարող։

مصدق [մոսա̈դդա̈ղ] հաստատված, հավաստի։

مصدق [մոսա̈դդեղ] 1) հաստատող, 2) հավաստիացող։

مصر [մեսր] 1) Եգիպտոս, 2) տառաց. մեծ քաղաք։

مصر [մոսեր(ր)] համառ, հաստատակամ։

مصرأ [մոսերրա̈ն] համառորեն, համառաբար, հաստատակամորեն։

مصراع [մեսրա՛] բանաստեղծության կիսատող։

مصرانه [մոսերրանե] համառաբար, համառորեն։

مصرح [մոսա̈ռրա̈հ] 1) ճշգրիտ որոշված՝ սահմանված, 2) բացատրված, պարզաբանված, 3) արտահայտիչ։

مصرحاً [մոսա̈ռրա̈հա̈ն] 1) ճշգրիտ, որոշակիորեն, 2) արտահայտիչ կերպով։

مصرف [մա̈սրա̈ֆ] 1) ծախս, 2) գործածություն, 3) սպառում։

مصرف [մոսրեֆ] շռայլ, վատնող, շռայլող։

مصرفی [մա̈սրա̈ֆի] 1) սպառողական, 2) ծախսվող, 3) գործածվող։

مصروع [մա̈սրու՛] բժշկ. ընկնավոր, վերնոտ (անձ)։

مصروف [մա̈սրուֆ] 1) ծախսված, 2) գործածված, օգտագործված։

مصری [մեսրի] 1) եգիպտացի, 2) եգիպտական։

مصطلح [մոսթա̈լեհ] 1) համընդգործածական, համընդգործածելի, 2) լեզվբ. 1) կայուն, 2) դարձվածաբանական, իդիոմատիկ։ عبارات مصطلح [էբարաթե մոսթա̈լեհ] կայուն բառակապակցություններ, իդիոմատիկ արտահայտություններ։ مصطلح شدن [մոսթա̈լեհ շոդա̈ն] գործածական դառնալ։

مصطلحات [մոսթա̈լեհաթ] 1) արտահայտություններ, դարձվածքներ, 2) լեզվբ. իդիոմներ, դարձվածաբանական կապակցություններ։

مصغر [մոսա̈ղղա̈ր] քեր. փոքրացուցիչ։

مصفا [մոսա̈ֆֆա] 1) գեղատեսիլ, գունեղ, հաճելի, 2) մաքուր, թարմ, 3) մաքրած, զտված։

مصقل [մոսա̈ղղա̈լ] հղկված։

مصلا [մոսա̈լլա] աղոթատեղի։

مصلح [մոսլեհ] 1) հաշտարար, 2) բարենորոգիչ, ռեֆորմատոր։

مصلحانه [մոսլեհանե] 1) հաշտարար կերպով, 2) խաղաղասիրաբար։

مصلحت [մա̈սլա̈հա̈թ] 1) շահ, օգուտ, 2) խորհուրդ, խորհրդակցություն, 3) բարի գործ, բարի մտադրություն, խորհրդատրելի բան։ مصلحت دانستن [մա̈սլա̈հա̈թ դանեսթա̈ն] նպատակահարմար համարել։

مصلحت آمیز [մա̈սլա̈հա̈թամիզ] 1) նպատակահարմար, խելամիտ, 2) մտածված, հաշվենկատ, բարեմիտ։

مصلحت بین [մա̈սլա̈հա̈թբին] 1) բարեխորհուրդ, 2) շրջահայաց, զգուշավոր։

مصلحت خواه [մա̈սլա̈հա̈թխահ] բարյացակամ։

مصلحت خواهی [մա̈սլա̈հա̈թխահի] բարյացակամություն։

مصلحت دان [մա̈սլա̈հա̈թդան] 1) բարի խորհրդատու, 2) բարեխորհուրդ։

مصلحت گذار [մա̈սլա̈հա̈թգոզար] տե՛ս مصلحت خواه [մա̈սլա̈հա̈թխահ]։

مصلحتی [մա̈սլա̈հա̈թի] հաշվենկատորեն՝ հաշվով կատարված։ ازدواج مصلحتی [էզդեվաջե մա̈սլա̈հա̈թի] հաշվով կատարված ամուսնություն։

مصلوب [մա̈սլուբ] խաչված։

مصلی [մոսա̈լլա] տե՛ս مصلا [մոսա̈լլա]։

مصمت [մ ո ս ա̈ մ մ ա̈ թ] լեզվբ. բաղաձայն (հնչյուն)։

مصمم [մոսա̈մմա̈մ] 1) որոշված, որոշում ընդունած, 2) վճռական։

مصممانه [մոսա̈մմա̈մանե] վճռականորեն, որոշակիորեն։

مصنف [մոսա̈ննա̈ֆ] 1) հորինված, 2) գրված, 3) ստեղծագործություն (գրական կամ երաժշտական)։

مصنف [մոսա̈ննեֆ] հեղինակ, հորինող, կոմպոզիտոր։

مصنوع [մա̈սնու՛] 1) արտադրանք, ֆաբրիկատ, 2) ստեղծագործություն (կիրառական արվեստի), 3) պատրաստված։

مصنوعاً [մա̈սնուա̈ն] արհեստականորեն, շինծու, կեղծորեն։

مصنوعات [մա̈սնուաթ] 1) կիրառական արվեստի արտադրանք, 2) արտադրանք։

مصنوعی [մա̈սնուի] արհեստական, շինծու։

مصوب [մոսա̈վվա̈բ] հաստատված, հավանության արժանացած, վավերացված։

مصوبه [մոսա̈վվա̈բե] 1) հաստատված օրենք, 2) որոշում։ Հոգ. مصوبات [մոսա̈վվա̈բաթ]։

مصوت [մոսա̈վվա̈թ] քեր. ձայնավոր (հնչյուն)։

مصوته [մոսա̈վվա̈թե] տե՛ս مصوت [մոսա̈վվա̈թ]։ حروف مصوته [հորուֆե մոսա̈վվա̈թե] ձայնավոր հնչյուններ։

مصور [մոսա̈վվա̈ր] պատկերազարդ։ مجلهٔ مصور [մա̈ջա̈լլեյե մոսա̈վվա̈ր] պատկերազարդ ամսագիր։

مصور [մոսա̈վվեր] նկարող, նկարիչ։

مصون [մա̈սուն] 1) պաշտպանված, պահպանված, 2) ապահով։ ذخیرهٔ مصون [զա̈խիրեյե մա̈սուն] անձեռնմխելի պաշար։

مصونیت [մա̈սունիյյա̈թ] անձեռնմխելիություն, իմունիտետ։ مصونیت خارج المملکتی [մա̈սունիյյա̈թե խարեջօլմա̈մլա̈քա̈թի] արտաերկրայնություն (էքստերիտորիալություն) իրավունք։

مصیب [մոսիբ] ճշգրիտ, ճիշտ, իրականությանը համապատասխանող։

مصیبت [մ ո ս ի բ ա̈ թ] դժբախտություն, աղետ, տառապանք։ Հոգ. مصایب [մա̈սայեբ] և مصائب [մա̈սաէբ]։

مصیبت افزا(ی) [մոսիբա̈թա̈ֆզա(յ)] տագնապալից, ողբալի։

مصیبت آمیز [մ ո ս ի բ ա̈ թ ա մ ի զ] տե՛ս مصیبت انگیز [մոսիբա̈թա̈նգիզ]։

مصیبت انگیز [մոսիբա̈թա̈նգիզ] աղետալի, թշվառ, դժբախտ, ողբալի։

مصیبت بار [մոսիբա̈թբար] աղետալի, աղետավոր։

مصیبت زده [մոսիբա̈թզա̈դե] աղետահար, դժբախտ։

مصیف [մա̈սիֆ] ամառանոց։

مضاد [մոզադ(դ)] 1) հակադիր, 2) հակամարտ, 3) հակառակորդ։

مضادت [մոզադդա̈թ] 1) հակամարտություն, 2) հակադրություն։

مضارب [մոզարեբ] 1) խփող, 2) կռվող, մարտնչող։

مضارع [մոզարե՛] քեր. աորիստ, սահմանական եղանակի ներկա-ապառնի։

مضاعف [մոզաա̈ֆ] կրկնապատկված, կրկնակի։

مضاف [մոզաֆ] 1) քեր. որոշյալ, հատկացյալ, 2) կցված, լրացրած։

مضافاً [մոզաֆա̈ն] ի լրացումն, լրացուցիչ կերպով։

مضافات [մոզաֆաթ] լրացուցիչ՝ երկրորդական բաներ, հավելվածներ, հավելումներ։

مضاف الیه [մոզաֆօլլեյհ] քեր. որոշիչ, լրացում։

مضامین [մա̈զամին] տե՛ս եզ. مضمون [մա̈զմուն]։

مضایقه [մոզայեղե] 1) ճնշում, սեղմում, դժվարություն, 2) մերժում, 3) խնայում։ مضایقه کردن [մոզայեղե քա̈րդա̈ն] խնայել։

مضبوط [մ ա̈ զ բ ու թ] 1) բռնագրավված, գրավված, 2) ամուր, դիմացկուն, 3) գրանցված, 4) ամրացած, 5) դրոշմված։

مضحک [մոզհեք] 1) ծիծաղելի, ծիծաղաշարժ, 2) զվարճալի, կատակասեր։

مضحکه [մա̈զհա̈քե] 1) զվարճանք, կատակ, 2) զվարճալի՝ ծիծաղելի պատմություն, 3) ծիծաղի՝ ծաղրի առարկա։

مضر [մոզեր(ր)] վնասակար, վնասաբեր։

مضراب [մեզրաբ] կնտկնոց։

مضرانه [մոզերրանե] վնասաբերաբար։

مضرب [մ ա̈ զ ր ա̈ բ] մաթ. բազմապատիկ (թիվ)։

مضرت [մա̈զերրա̈թ] վնաս, կորուստ։ Հոգ. مضرات [մա̈զա̈րրաթ]։

مضرس [մոզա̈րրա̈ս] 1) ատամնավոր, 2) ոլորապտույտ, ծուռումուռ։

مضروب [մ ա̈ զ ր ու բ] 1) ծեծված մարդ, 2) քանդակազրոշմված, 3) մաթ. բազմապատկված, 4) բազմապատկելի։

مضروب فیه [մա̈զրուբօնֆիհ] մաթ. բազմապատկիչ։

مضطر [մոզթա̈ր(ր)] 1) դժվարությունների հանդիպած (ենթարկված), տառապած, 2) անելանելի դրության մեջ ընկած։

مضطرب [մոզթա̈րեբ] 1) անհանգստացած, հուզված, շփոթված, վրդովված, խռովահույզ։ مضطرب شدن [մոզթա̈րեբ շոդա̈ն] անհանգստանալ, հուզվել։ مضطرب کردن [մոզթա̈րեբ քա̈րդա̈ն] անհանգստացնել, հուզել, վրդովել։

مضعف [մոզ՛էֆ] թուլացնող, ուժասպառիչ։

مضل [մոզել(լ)] 1) մոլորության մեջ գցող, 2) գայթակղեցնող, հրապուրող։

مضله [մա̈զա̈լլե] մոլորություն, սխալմունք։

مضمحل [մոզմա̈հել] 1) բնաջնջված, ոչնչացված, 2) իր դարն ապրած։

مضمر [մ ո զ մ ա̈ ր] 1) թաքնված, ծածուկ, խորհրդավոր, 2) ենթադրվող, հասկացվող։

مضمضه [մ ա̈ զ մ ա̈ զ ե] ողողում, լվացում (բերանի)։ مضمضه کردن [մա̈զմա̈զե քա̈րդա̈ն] բերանը ողողել։

مضموم [մա̈զմում] զամմա (ُ) ձայնանիշը կրող։

مضمون [մա̈զմուն] 1) բովանդակություն, 2) իմաստ, նշանակություն։ Հոգ. مضامین [մա̈զամին]։

مضیقه [մա̈զիղե] դժվարություն, նեղ դրություն։ Հոգ. مضایق [մա̈զայեղ] և مضائق [մա̈զաէղ]։

مضی [մա̈զա] անցել է։

مضی ما مضی [մա̈զամամա̈զա] անցյալն անցել է, մոռանանք անցյալը։

مطابق [մոթաբեղ] 1) համապատասխան, 2) ըստ, համաձայն։ مطابق دستور [մոթաբեղե դա̈սթուր] հրահանգի համաձայն։ مطابق بودن [մոթաբեղ բուդա̈ն] համապատասխան լինել, համապատասխանել։ مطابق کردن [մոթաբեղ քա̈րդա̈ն] 1) համադրել, համեմատել, 2) հարմարեցնել։

مطابقت [մոթաբեղա̈թ] 1) նմանություն, համապատասխանություն, 2) համաձայնություն, համակերպություն, 3) համընկնում, 4) քեր. համաձայնեցում։

مطاع [մոթա՛] անվերապահորեն կատարվելիք։

مطالب [մա̈թալեբ] տե՛ս եզ. مطلب [մա̈թլա̈բ]։

مطالبه [մոթալեբե] պահանջ։ Հոգ. مطالبات [մոթալեբաթ]։

مطالعه [մոթալեէ] 1) ուսումնասիրություն, հետազոտություն, 2) ընթերցում։ Հոգ. مطالعات [մոթալեաթ]։

مطاوع [մոթավե՛] 1) հնազանդվող, 2) խոնարհ։

مطاوعت [մոթավեա̈թ] հնազանդում, ենթարկում։ مطاوعت کردن [մոթավեա̈թ քա̈րդա̈ն] ենթարկվել, հնազանդվել։

مطایبه [մոթայեբե] կատակ, սրախոսություն։ Հոգ. مطایبات [մոթայեբաթ]։

مطب [մա̈թա̈բ(բ)] 1) բժշկի կաբինետ, 2) մասնավոր կլինիկա։

مطبخ [մա̈թբա̈խ] խոհանոց։

مطبخی [մա̈թբա̈խի] խոհանոցային։

مطبعه [մա̈թբա̈է] տպարան։

مطبوخ [մա̈թբուխ] եփված, խաշած։

مطبوع [մա̈թբու՛] I հաճելի, սրտահաճո։

مطبوع [մա̈թբու՛] II տպագրված։

مطبوعات [մա̈թբուաթ] 1) մամուլ, 2) տպագրված նյութեր։

مطران [մա̈թրան] արքեպիսկոպոս, միտրոպոլիտ։

مطرب [մոթրեբ] երաժիշտ, նվագածու, գուսան, սազանդար։

مطرح [մա̈թրա̈հ] քննարկման՝ դիտարկության առարկա։ مطرح شدن [մա̈թրա̈հ շոդա̈ն] քննարկման ենթարկվել։ مطرح کردن [մա̈թրա̈հ քա̈րդա̈ն] քննարկման առարկա դարձնել։

مطرد [մոթա̈րրա̈դ] 1) անընդհատ, տևական, հետևողական, 2) հեռացված, 3) աքսորված։

مطرداً [մոթա̈րրա̈դա̈ն] 1) անընդմեջ, տևականորեն, 2) հետևողականորեն։

مطروح [մա̈թրուհ] 1) քննարկվող, 2) նետված, 3) մերժված։

مطرود [մա̈թրուդ] 1) աքսորված, արտաքսված, հալածված, 2) լքված։

مطعون [մա̈թ՛ուն] 1) անիծված, նզովված, 2) արհամարհված, կշտամբված։

مطلا [մոթա̈լլա] ոսկեզօծված։

مطلب [մա̈թլա̈բ] 1) խնդիր, հարց, 2) թեմա, առարկա, 3) աղերս, 4) նպատակ, իղձ։ Հոգ. مطالب [մա̈թալեբ]։

مطلع [մոթթա̈լե՛] տեղյակ, իրազեկ, իմացող։ مطلع شدن [մոթթա̈լե՛ շոդա̈ն] տեղեկանալ, տեղեկություն ստանալ։ مطلع کردن [մոթթա̈լե՛ քա̈րդա̈ն] տեղեկացնել։

مطلق [մոթլա̈ղ] 1) բացարձակ, 2) անսահման, անսահմանափակ, 3) ազատ, անկախ, 4) մաթ. վերացական (թվի մասին)։ اکثریت مطلق [ա̈քսա̈րիյյա̈թե մոթլա̈ղ] բացարձակ մեծամասնություն։ حقیقت مطلق [հա̈ղիղա̈թե մոթլա̈ղ] բացարձակ ճշմարտություն։

مطلقاً [մոթլա̈ղա̈ն] 1) բացարձակապես, 2) անպայման, անպատճառ։

مطلق العنان [մոթլա̈ղօլէնան] 1) անսահմանափակ իշխանության տեր, 2) սանձազերծված, ինքնագլուխ, քմահաճ։

مطلقه [մոթլա̈ղե] բռնապետական։ حکومت مطلقه [հոքումա̈թե մոթլա̈ղե] բռնապետություն։

مطلوب [մա̈թլուբ] 1) ցանկալի, բաղձալի, 2) պահանջված, ցանկացած։ بر وجه مطلوب [բա̈ր վա̈ջհե մա̈թլուբ] ցանկացածի պես։

مطلوبیت [մա̈թլուբիյյա̈թ] ցանկալիություն, բաղձալիություն։

مطمئن [մոթմա̈էն(ն)] 1) հուսալի, վստահելի, ապահով, հաստատ, 2) վստահ, հանգիստ, 3) համոզված։

مطمئناً [մոթմա̈էննա̈ն] 1) վստահորեն, համոզված, 2) հաստատորեն։

مطنطن [մոթա̈նթա̈ն] 1) շքեղ, ճոխ, փառահեղ, 2) հնչուն, հնչեղ։

مطول [մոթա̈վվա̈լ] 1) երկարացրած, ձգված, 2) մանրամասն, հանգամանալից։ حرف مطول [հա̈րֆե մոթա̈վվա̈լ] երկար ձայնավոր (հնչյուն)։

مطهر [մոթա̈հհա̈ր] 1) մաքուր, մաքրված, 2) սուրբ, սրբազան, նվիրական։

مطیع [մոթի՛] 1) հնազանդ, հլու, 2) հպատակ։ مطیع شدن [մոթի՛ շոդա̈ն] 1) հնազանդվել, 2) հպատակվել։ مطیع کردن [մոթի՛ քա̈րդա̈ն] 1) հնազանդեցնել, 2) հպատակեցնել։

مطیعانه [մոթիանե] հնազանդաբար։

مظالم [մա̈զալեմ] բռնություններ, անիրավություններ։ رد مظالم [ռա̈դդե մա̈զալեմ] մեղքերի քավում։

مظاهر [մա̈զահեր] տե՛ս եզ. مظهر [մա̈զհա̈ր]։ مظاهر آزادی [մա̈զահերե ազադի] ազատության նշաններ՝ դրսևորումներ։

مظاهرت [մոզահերա̈թ] օգնություն, հովանավորություն, օժանդակություն։

مظروف [մա̈զրուֆ] 1) ամանի՝ անոթի պարունակությունը, 2) բովանդակություն, պարունակություն։ ظرف و مظروف [զա̈րֆ վա̈ մա̈զրուֆ] ձև և բովանդակություն։

مظفر [մոզա̈ֆֆա̈ր] հաղթող, հաղթական։

مظفرانه [մոզա̈ֆֆա̈րանե] հաղթականորեն, հաղթական կերպով։

مظفریت [մոզա̈ֆֆա̈րիյյա̈թ] 1) հաղթանակ, 2) հաջողություն։

مظلل [մոզա̈լլա̈լ] ստվերապատված, ստվերարկված։

مظلم [մոզլեմ] 1) մութ, խավար, 2) չարագուշակ։

مظلمه [մա̈զլա̈մե] ճնշում, բռնություն, անարդարություն։ Հոգ. مظالم [մա̈զալեմ]։

مظلوم [մա̈զլում] 1) ճնշված, հարստահարված, կեղեքված, 2) հեզ, հեզաբարո, խոնարհ։

مظلومانه [մա̈զլումանե] խոնարհաբար, խոնարհորեն, հեզաբար, հլու կերպով։

مظلومی [մա̈զլումի] տե՛ս مظلومیت [մա̈զլումիյյա̈թ]։

مظلومیت [մա̈զլումիյյա̈թ] 1) հեզություն, 2) ընկճվածություն, ճնշվածություն։

مظنون [մա̈զնուն] 1) կասկածելի, կասկածի ենթարկված, 2) կասկածի ենթակա։ مظنون شدن [մա̈զնուն շոդա̈ն] կասկածի ենթարկվել, 2) կասկածել։ مظنون کردن [մա̈զնուն քա̈րդա̈ն] կասկած առաջացնել։

مظنونیت [մա̈զնունիյյա̈թ] կասկածանք։

مظنه [մա̈զա̈ննե] սակագին, գին, շուկայական արժեք։ مظنهٔ روز [մա̈զա̈ննեյե ռուզ] արժեգին։

مظهر [մա̈զհա̈ր] 1) մարմնացում, 2) խորհրդանիշ, արտահայտություն, 3) ցուցադրում։

معاء [մեա, մա̈ա] անատ. աղիք։ Հոգ. امعاء [ա̈մ՛ա]։ معای اثناعشری [մեայե ա̈սնաա̈շա̈րի] տասներկումատնյա աղիք։ معای اعور [մեայե ա̈ուր] կույր աղիք։

معابد [մա̈աբեդ] տե՛ս եզ. معبد [մա̈՛բա̈դ]։

معاد [մա̈ադ] 1) վերադարձի տեղ, 2) կրոն. հանդերձյալ աշխարհ։

معادل [մոադել] 1) հավասար, համարժեք, 2) նման։

معادله [մոադելե] 1) մաթ. հավասարում, 2) համապատասխանություն, 3) համարժեքություն, 4) հավասարակշռություն։

معادن [մա̈ադեն] տե՛ս եզ. معدن [մա̈՛դա̈ն]։

معاذالله [մա̈՛ազա̈լլահ] 1) քավ լիցի, աստված պահպանի, 2) աստված չանի։

معارض [մոարեզ] 1) հակառակորդ, ախոյան, 2) ընդդիմադիր, 3) առարկող։

معارضه [մոարեզե] 1) ընդդիմություն, հակառակություն, 2) առարկում, վիճարկում։ Հոգ. معارضات [մոարեզաթ]։

معارف [մա̈արեֆ] լուսավորություն, կրթություն։ وزیر معارف [վա̈զիրե մա̈արեֆ] լուսավորության մինիստր։

معارف پرور [մա̈արեֆփա̈րվա̈ր] 1) լուսավորիչ, 2) կրթասեր։

معارف پروری [մա̈արեֆփա̈րվարի] 1) լուսավորականություն, 2) կրթասիրություն։

معارف پژوه [մա̈արեֆփա̈ժուհ] տե՛ս معارف پرور [մա̈արեֆփա̈րվա̈ր]։

معارف خواه [մա̈արեֆխահ] տե՛ս معارف پرور [մա̈արեֆփա̈րվա̈ր]։

معارفه [մաարեֆե] ծանոթություն, ծանոթացում։ مراسم معارفه [մերասիմի մաարեֆե] ներկայացնելու՝ ծանոթացնելու արարողություն։

معارفی [մաարեֆի] կրթական, լուսավորական։

معاریف [մաարիֆ] հայտնի՝ համբավ ունեցող գործիչներ։

معاش [մաաշ] ապրուստ։

معاشر [մուաշեր] շփվող, ընկերական, մարդամոտ, սրտաբաց։

معاشرت [մուաշերաթ] շփում, կապ։ آداب معاشرت [ադաբե մուաշերաթ] էտիկետ, վարվելակարգ, նիստուկաց։

معاشرتی [մուաշերաթի] շփվող, մարդամոտ, սրտաբաց։

معاشقه [մ ո ա շ ե ղ ե] սիրաբանություն։ معاشقه کردن [մոաշեղե քյարդան] սիրաբանել։

معاصر [մոասեր] ժամանակակից։

معاصی [մաասի] տե՛ս եզ. معصیت [մա՛սիյյաթ]։

معاضدت [մոազեդաթ] 1) փոխադարձ օգնություն, 2) օգնություն, օժանդակում։

معاطفت [մոաթեֆաթ] փոխադարձ սիրալիրություն։

معاف [մոաֆ] 1) ազատված, զերծ, 2) հարկազատ, 3) առանձնաշնորհված։

معافیت [մոաֆիյյաթ] 1) ազատհարկություն, 2) առանձնաշնորհություն։

معاقب [մոաղեբ] 1) պատժող, 2) հետապնդող։

معاقبت [մոաղեբաթ] պատիժ, հատուցում, փոխհատուցում։

معاقدت [մոաղեդաթ] դաշնակցություն, դաշնակցում։

مع التأسف [մա՛աթթաասսոֆ] ցավոք, ցավելի։

معالج [մոալեջ] բուժող։ دکتر معالج [դոքթորե մոալեջ] բուժող բժիշկ։

معالجه [մոալեջե] 1) բուժում, 2) ապաքինում։

معالجه‌پذیر [մոալեջեփազիր] բուժելի։

معالجه‌ناپذیر [մոալեջենափազիր] անբուժելի։

مع الواسطه [մա՛ալվասեթե] միջնորդաբար, անուղղակի, կողմնակի։

مع الوصف [մա՛ալվասֆ] այնուամենայնիվ, այնուհանդերձ։

معالی [մաալի] բարձր՝ վսեմ հատկություններ, ազնվաբարոյություն։

معامله [մոամելե] 1) գործառնություն, 2) գործարք, 3) առևտուր։ معاملهٔ بانکی [մոամելեյե բանքի] բանկային գործառնություն։ معامله کردن [մոամելե քյարդան] առևտուր անել, գործարք կատարել։

معاند [մոանեդ] 1) համառ, կամակոր, 2) ըմբոստ, անհնազանդ։

معاندت [մոանեդաթ] տե՛ս معانده [մոանեդե]։

معانده [մոանեդե] 1) համառություն, կամակորություն, 2) ըմբոստություն։

معانقه [մ ո ա ն ե ղ ե] գրկախառնություն։ معانقه کردن [մոանեղե քյարդան] գրկախառնվել։

معانی [մ ա ա ն ի] իմաստներ, նշանակություններ։ Եզ. معنی [մա՛նի]։ علم معانی [էլմե մաանի] 1) ճարտարություն, 2) ճարտասանական արվեստ։

معاودت [մոավեդաթ] վերադարձ։ معاودت دادن [մոավեդաթ դադան] վերադարձնել։ معاودت کردن [մոավեդաթ քյարդան] վերադառնալ։

معاوضه [մ ո ա վ ե զ ե] 1) փոխանակում, 2) փոխարինում։ معاوضه شدن [մոավեզե շոդան] 1) փոխանակվել, 2) փոխարինվել։ معاوضه کردن [մոավեզե քյարդան] 1) փոխանակել, 2) փոխարինել։

معاون [մոավեն] 1) օգնական, 2) տեղակալ։

معاونت [մ ո ա վ ե ն ա թ] 1) օգնություն, օժանդակություն, աջակցություն, 2) տեղակալություն, օգնականություն (պաշտոն)։

معاهد [մոահեդ] պայմանավորվող, պայմանադիր։

معاهده [մոահեդե] պայմանագիր, համաձայնություն։ معاهده بستن [մոահեդե բաստան] պայմանագիր կնքել։

معایب [մաայեբ] թերություններ, արատներ, մոլություններ։

معاینه [մ ո ա յ ե ն ե] զննություն, քննություն, ուսումնասիրություն։ معاینهٔ طبی [մոայենեյե թեբբի] բժշկական քննություն։

معبد [մա՛բադ] տաճար։ Հոգ. معابد [մաաբեդ]։

معبر [մա՛բար] 1) անցք, անցում, 2) անցարան, գետանց։ Հոգ. معابر [մաաբեր]։

معبر [մոաբբեր] երազահան, երազ մեկնող։

معبود [մա՛բուդ] 1) աստվածացրած, 2) երկրպագելի, 3) աստվածություն։

معبودیت [մա՛բուդիյյաթ] աստվածացում։

معتاد [մո՛թադ] 1) մոլի, սովոր, 2) թմրադեղի սովոր, թմրադեղամոլ։

معتبر [մո՛թաբար] 1) հեղինակավոր, հարգելի, 2) վստահելի, 3) նշանակալից, մեծ, 4) վարկունակ։

معتدل [մո՛թադել] չափավոր, բարեխառն։ آب و هوای معتدل [աբոհավայե մո՛թադել] բարեխառն կլիմա։ سیاست معتدل [սիյասաթե մո՛թադել] չափավոր քաղաքականություն։

معترض [մո՛թարեզ] 1) առարկող, ընդդիմադիր, 2) ընդդիմախոս։

معترضه [մո՛թարեզե] միջանկյալ։ جملهٔ معترضه [ջոմլեյե մո՛թարեզե] քեր. միջանկյալ նախադասություն։

معترف [մո՛թարեֆ] խոստովանող, գիտակցող։ معترف شدن [մո՛թարեֆ շոդան] խոստովանել, գիտակցել։

معتزل [մո՛թազել] 1) անջատված, զատված, հեռացած, 2) ուրացող, հերձվածող, աղանդավոր։

معتسف [մո՛թասեֆ] 1) կեղեքիչ, հարստահարող, 2) ճանապարհից շեղված։

معتصم [մո՛թասեմ] ապավինող. ապաստան փնտրող։

معتضد [մո՛թազեդ] 1) օգնություն խնդրող, 2) օգնող։

معتقد [մո՛թաղեդ] հավատացած, համոզված, համոզմունքի տեր։

معتقدات [մո՛թաղեդաթ] 1) հավատալիքներ, 2) համոզմունքներ, հայացքներ, 3) հավատամք։

معتکف [մո՛թաքեֆ] ճգնավոր, մենակյաց, միանձն։

معتل [մո՛թալ(լ)] թույլ, անուժ, տկար։

معتمد [մո՛թամեդ] 1) վստահելի, 2) արժանահավատ։

معتمدین [մո՛թամեդին] ազդեցիկ՝ պատվարժան մարդիկ։ معتمدین شهر [մո՛թամեդինե շահր] պատվավոր քաղաքացիներ։

معتنابه [մո՛թանաբեհ] նշանակալից, խոշոր, ուշադրության արժանի։

معجب [մո՛ջեբ] 1) զարմացնող, զարմանալի, ապշեցուցիչ, 2) ինքնասիրահարված։

معجر [մա՛ջար] ցանկապատ, ճաղաշար։

معجزات [մ ո՛ ջ ե զ ա թ] տե՛ս եզ. معجزه [մո՛ջեզե]։

معجزنما(ی) [մո՛ջեզնեմա(յ)] հրաշագործ։

معجزه [մո՛ջեզե] հրաշք։ Հոգ. معجزات [մո՛ջեզաթ]։

معجزه‌آسا [մո՛ջեզեասա] 1) հրաշակերպ, 2) հրաշագործորեն, գերբնականորեն, 3) զարմանալիորեն, սքանչելիորեն, 4) գերբնական, 5) զարմանալի, հրաշալի։

معجل [մոաջջալ] շտապ, շուտափույթ։ کار معجل [քարե մոաջջալ] անհետաձգելի՝ շտապ գործ։

معجلا [մոաջջալան] շտապ կերպով, արագորեն։

معجون [մա՛ջուն] դեղախյուս, բուժահեղուկ։

معد [մ ո ա դ (դ)] նախապատրաստված, պատրաստված։

معدل [մոադդալ] 1) չափակից, համաչափ, 2) ուղղված, շտկված։

معدل [մոադդել] 1) միջին թիվ, 2) հավասար, համապատասխանեցնող։ معدل نمرات [մոադդելե նոմրաթ] միջին բալ։

معدل النهار [մոադդելոննահար] միջօրեական։

معدلت [մա̈'դա̈լա̈թ] արդարություն, արդարադատություն։

معدن [մա̈'դա̈ն] հանք։ Հոգ. معادن [մա̈ադեն]։

معدنچی [մա̈'դա̈նչի] հանքագործ։

معدن‌شناس [մա̈'դա̈նշենաս] հանքաբան, հանքագետ։

معدن‌شناسی [մա̈'դա̈նշենասի] հանքաբանություն, հանքագիտություն։

معدنی [մա̈'դա̈նի] հանքային։ آبهای معدنی [աբհայե մա̈'դա̈նի] հանքային ջրեր։ چشمهٔ معدنی [չեշմեյե մա̈'դա̈նի] հանքային աղբյուր։ شیمی معدنی [շիմիյե մա̈'դա̈նի] անօրգանական քիմիա։

معدنیات [մա̈'դա̈նիյաթ] հանածոներ, հանքանյութ։

معدود [մա̈'դուդ] 1) սահմանափակ, փոքրաթիվ, աննշան, 2) հաշված, թվարկված։

معدول [մա̈'դուլ] և معدوله [մա̈'դուլե] շեղված, խոտորված։ واو معدوله [վավե մա̈'դուլե] չհնչվող վավ (و)։

معدوم [մա̈'դում] անհետացած, ոչնչացված, կորած, կործանված։ معدوم شدن [մա̈'դում շոդա̈ն] չքանալ, կործանվել։ معدوم کردن [մա̈'դում քա̈րդա̈ն] ոչնչացնել, կործանել։

معده [մե'դե, մա̈'դե] անատ. ստամոքս։ زخم معده [զա̈խմե մե'դե] ստամոքսի խոց։

معده‌ای [մե'դեի] ստամոքսային։ امراض معده‌ای [ա̈մրազե մե'դեի] ստամոքսային հիվանդություններ։ عصیر معده‌ای [ա̈սիրե մե'դեի] ստամոքսային հյութ։

معذب [մոա̈զզա̈բ] 1) տանջված, տառապած, խոշտանգված, 2) տանջող, խոշտանգող, տառապող։

معذرت [մա̈'զերա̈թ] ներողություն, ներում։ معذرت خواستن [մա̈'զերա̈թ խասթա̈ն] ներողություն խնդրել։

معذلك [մա̈ա̈զալեք] այնուամենայնիվ, այդուհանդերձ։

معذور [մա̈'զուր] ներված, ներելի, չքմեղված։

معراج [մե'րաջ] կրոն. համբարձում։

معرب [մոա̈րրա̈բ] 1) արաբացված, 2) քեր. ձայնանիշ ունեցող։ حروف معرب [հորուֆե մոա̈րրա̈բ] ձայնանշերով տառեր։ معرب شدن [մոա̈րրա̈բ շոդա̈ն] արաբականանալ, արաբական ձև ընդունել։

معرض [մա̈'րա̈զ] 1) ցուցադրելու տեղ, 2) ցուցադրում, ցուցարկում։ به معرض فروش قرار دادن [բեմա̈'րա̈զե ֆորուշ ղա̈րար դադա̈ն] վաճառելու համար ցուցադրել։

معرف [մոա̈րրեֆ] 1) ծանոթացնող, ներկայացնող, 2) բնութագրող, հանձնարարող, 3) ցուցիչ։

معرفت [մա̈'րեֆա̈թ] 1) իմացություն, ճանաչում, ըմբռնում, 2) գիտություն, գիտելիք, 3) իմաստություն։ Հոգ. معارف [մա̈արեֆ]։

معرفت‌الارض [մա̈'րեֆա̈թօլա̈րզ] երկրաբանություն։

معرفت‌الجو [մա̈'րեֆա̈թօլջա̈վ(վ)] օդերևութաբանություն։

معرفی [մոա̈րրեֆի] 1) ներկայացնելը, ծանոթացնելը, ծանոթություն, 2) երաշխավորություն։ معرفی کردن [մոա̈րրեֆի քա̈րդա̈ն] 1) ներկայացնել, ծանոթացնել, 2) երաշխավորել։

معرفی‌نامه [մոա̈րրեֆինամե] 1) երաշխավորագիր, 2) հավատարմագիր, մանդատ։

معرق [մոա̈րրեղ] քրտնաբեր։

معرکه [մա̈'րեքե] 1) մարտ, 2) ասպարեզ, հրապարակ, դաշտ։ معرکه کارزار [մա̈'րեքեյե քարզար] ռազմադաշտ։

معرکه‌ساز [մա̈'րեքեսազ] տե՛ս معرکه‌گیر [մա̈'րեքեգիր]։

معرکه‌گیر [մա̈'րեքեգիր] փողոցի հրապարակներում հանդես եկող աճպարար՝ ձեռնածու՝ ծաղրածու։

معروض [մա̈'րուզ] ներկայացված, շարադրված, զեկուցված։ معروض داشتن [մա̈'րուզ դաշթա̈ն] զեկուցել, շարադրել, հաղորդել։

معروضه [մա̈'րուզե] զեկուցում, զեկույց։

معروف [մա̈'րուֆ] 1) հայտնի, հռչակավոր, 2) ծանոթ։

معروفه [մա̈'րուֆե] պոռնիկ։

معروفیت [մա̈'րուֆիյյա̈թ] ժողովրդականություն, հռչակ, համբավ։

معز [մոէզ(զ)] հարգող, սիրող։

معزز [մոա̈զզա̈զ] հարգելի, պատվելի, սիրելի։

معزول [մա̈'զուլ] պաշտոնանկ, աստիճանազուրկ եղած, ազատված։

معزولی [մա̈'զուլի] տե՛ս معزولیت [մա̈'զուլիյյա̈թ]։

معزولیت [մա̈'զուլիյյա̈թ] 1) պաշտոնանկություն, 2) գահընկեցություն։

معزی [մոա̈զզի] մխիթարող, սփոփող։

معسر [մո'սեր] 1) կարիքավոր, աղքատ, 2) անվճարունակ պարտապան։

معسرت [մա̈'սա̈րա̈թ] 1) դժվարություն, 2) չքավորություն, կարիք։

معشر [մա̈'շա̈ր] ամբոխ, բազմություն։

معشوق [մա̈'շուղ] 1) սիրեկան, սիրեցյալ, 2) սիրելի, 3) սիրահարված։

معشوقانه [մա̈'շուղանե] սիրային, սիրահարական։

معشوقه [մա̈'շուղե] սիրուհի։

معشوقه‌بازی [մա̈'շուղեբազի] սիրաբանություն։

معصوم [մա̈'սում] անմեղ, պարկեշտ, անարատ, անբիծ։ چهارده معصوم [չա̈հարդա̈հ մա̈'սում] տասնչորս անարատներ (Մոհամմադը, Ֆաթիման և տասներկու իմամները)։

معصومانه [մա̈'սումանե] 1) անմեղորեն, պարկեշտաբար, 2) անմեղ, պարկեշտ, մաքրաբարո, ողջախոհ։

معصومه [մա̈'սումե] 1) անմեղ՝ անարատ աղջիկ, 2) կույս։

معصومی [մա̈'սումի] անմեղություն, անարատություն։

معصومیت [մա̈'սումիյյա̈թ] ողջախոհություն, մաքրաբարոյություն, անարատություն։

معصیت [մա̈'սիյյա̈թ] մեղք, հանցանք։ Հոգ. معاصی [մա̈ասի]։ معصیت کردن [մա̈'սիյյա̈թ քա̈րդա̈ն] մեղք գործել։

معضل [մո'զել] դժվար, բարդ։

معضلات [մո'զելաթ] դժվարություններ, կնճռոտություններ։ Եզ. معضله [մո'զելե]։

معطر [մոա̈թթա̈ր] անուշաբույր, հոտավետ։

معطل [մոա̈թթա̈լ] կասեցված, ուշացված, հետաձգված։ معطل شدن [մոա̈թթա̈լ շոդա̈ն] ուշանալ, հապաղել, սպասել։ معطل کردن [մոա̈թթա̈լ քա̈րդա̈ն] ուշացնել, սպասեցնել։

معطلی [մոա̈թթա̈լի] կասեցում, հապաղում, դանդաղում, արգելք։ بدون معطلی [բեդունե մոա̈թթա̈լի] անհապաղ, առանց դանդաղելու։

معطوف [մա̈'թուֆ] 1) դարձված, հակված, 2) քեր. շաղկապված։

معظم [մոա̈զզա̈մ] 1) մեծարգո, մեծարելի, 2) տե՛ս معظم [մո'զա̈մ]։

معظم [մո'զա̈մ] մեծ, վիթխարի։ دول معظم [դովա̈լե մո'զա̈մ] մեծ պետություններ։

معظمات [մո'զա̈մաթ] կարևոր՝ նշանակալից գործեր, մեծ իրադարձություններ։

معظمه [մո'զա̈մե] տե՛ս معظم [մո'զա̈մ]։ دول معظمه [դովա̈լե մո'զա̈մե] մեծ տերություններ։

معقد [մոա̈ղղա̈դ] 1) հանգուցավոր, հանգույցներ ունեցող, 2) բարդ, խճճված։

معقود [մա̈'ղուդ] 1) կապված՝ կնքված (պայմանագիր), 2) հանգուցված։

معقول [մա̈'ղուլ] 1) խելացի, 2) տրամաբանական, 3) բարեկիրթ։ دانشکدهٔ معقول و منقول [դանեշքա̈դեյե մա̈'ղուլ վա̈ մա̈նղուլ] աստվածաբանության ֆակուլտետ։

معقولات [մա̈'ղուլաթ] 1) իմացում, ըմբռնում 2) ռացիոնալիստական գիտություններ։

معقولانه [մա̈'ղուլանե] 1) խելամտորեն, նպատակահարմար, 2) բարեկիրթ ձևով։

معقولی [մա̈'ղուլի] տե՛ս معقولیت [մա̈'ղուլիյյա̈թ]։

معقولیت [մա̈'ղուլիյյա̈թ] 1) խելացիություն, 2) մատչելիություն, 3) բարեկրթություն։

معکوس [մա̈'քուս] 1) անդրադարձ, 2) հակադարձ։ ترقی معکوس [թա̈րա̈ղղիյե մա̈'քուս] հետադիմություն, հետընթացություն։ نتیجهٔ معکوس [նա̈թիջեյե մա̈'քուս] հակառակ արդյունք։

معکوساً [մա'քուսան] 1) գլխիվայր, 2) հակառակ կերպով, Թարս։

معلا [մ ո ա լ լ ա] 1) բարձր. բարձր դիրք ունեցող, 2) վսեմ։

معلف [մա'լաֆ] մսուր, գոմ։

معلق [մոալլագ] 1) կախված, 2) ճոճուն, 3) գլուխկոնծի, 4) չպարզված, անորոշ, չլուսաբանված։ پل معلق [փոլե մոալլագ] կախովի կամուրջ։ معلق زدن [մոալլագ զադան] գլուխկոնծի տալ։

معلل [մոալլալ] որպես հետևանք հանդես եկող։

معلم [մո'լամ] նշված, նշագրված, ցուցիչ։

معلم [մ ո ա լ լ ե մ] ուսուցիչ, դասատու, դաստիարակ, մանկավարժ։

معلمه [մոալլեմե] ուսուցչուհի։

معلمی [մոալլեմի] ուսուցչություն։

معلول [մա'լուլ] 1) հիվանդ, անառողջ, 2) հաշմանդամ, 3) հետևանք։

معلولیت [մա'լուլիյյաթ] 1) հիվանդություն, 2) հաշմանդամություն։

معلوم [մա'լում] հայտնի, ծանոթ, պարզ, բացահայտ։

معلومات [մա'լումաթ] գիտելիքներ։

معلوم الحال [մա'լումօլհալ] վարկաբեկված, վատահամբավ։

معما [մոամմա] հանելուկ, առեղծված։

معمار [մե'մար] ճարտարապետ։

معماری [մե'մարի] 1) ճարտարապետություն, 2) ճարտարապետական։

معمائی [մոամմայի] 1) առեղծվածային, հանելուկային, 2) տարօրինակ։

معمد [մոամմադ] կրոն. մկրտված։

معمد [մոամմեդ] կրոն. մկրտող։

معمر [մոամմար] հասակավոր, տարեց։

معمم [մոամմամ] չալմայավոր, փաթթոցավոր։

معمور [մա'մուր] 1) մշակված, 2) շեն, բարեկարգված։

معمول [մա'մուլ] 1) գործածական, 2) սովորական, ընդունված։

معمولا [մա'մուլան] սովորաբար։

معمولی [մա'մուլի] սովորական։

معنا [մա'նա] տե՛ս معنی [մա'նա և մա'նի]։

معناشناسی [մա'նաշենասի] իմաստաբանություն։

معنون [մա'նուն] 1) վերնագրված, 2) հասցեագրված։

معنوی [մա'նավի] 1) հոգեկան, բարոյական, 2) մտավոր, 3) իմաստային։

معنویات [մա'նավիյյաթ] 1) բարոյական ոգի՝ հատկություններ, 2) հոգևոր արժեքներ։

معنویت [մա'նավիյյաթ] 1) բանականություն, 2) բարոյական ոգի՝ վիճակ։

معنی [մա'նի և մա'նա] իմաստ, նշանակություն։ Հոգ. معانی [մաանի]։ معنی لغوی [մա'նիյե լողավի] տառացի նշանակություն։ معنی مجازی [մա'նիյե մաջազի] փոխաբերական իմաստ։ معنی کردن [մա'նի քարդան] բացատրել, մեկնել։

معنی دار [մա'նիդար] 1) իմաստալից, բովանդակալից, 2) բազմիմաստ, 3) արտահայտիչ։ نگاه معنی دار [նեգահե մա'նիդար] բազմանշանակ հայացք։

معوج [մոավվաջ] կեռ, կոր, ծռված, կեռված։

معوق [մոավվագ] 1) հետաձգված, 2) առկախ մնացած։

معوقه [մոավվագե] տե՛ս معوق [մոավվագ]։ امور معوقه [օմուրե մոավվագե] հետաձգված գործեր։

معونت [մաունաթ] օգնություն, օժանդակություն։

معهذا [մաահազա] 1) այդուհանդերձ, այնուամենայնիվ, 2) սակայն։

معهود [մա'հուդ] 1) պայմանավորված, 2) որոշված։

معیار [մե'յար] 1) չափանիշ, 2) փորձաքար։

معیت [մա'իյյաթ] ընկերակցություն։

معیر [մոայյեր] 1) փորձարկիչ, մետաղափորձարկիչ, 2) չափի՝ կշռի հսկիչ։

معیشت [մաիշաթ] 1) ապրուստ, 2) կյանք, գոյություն։

معیشتی [մաիշաթի] կենցաղային։ خدمات معیشتی [խադամաթե մաիշաթի] կենցաղային սպասարկում։

معیل [մոիլ] 1) բազմաընտանիքավոր, մեծ գերդաստան ունեցող, 2) բազմազավակ։

معین [մ ո ա յ յ ա ն] որոշված, սահմանված, հաստատված, որոշակի։

معین [մոին] 1) օգնական, օգնող, 2) քեր. օժանդակ։ فعل معین [ֆե'լե մոին] օժանդակ բայ։

معیوب [մա'յուբ] 1) փչացած, վնասված, 2) հաշմանդամ, 3) արատավոր, բարոյազուրկ։

مغ [մ ո ղ] 1) մոգ. զրադաշտական քուրմ, 2) կրակապաշտ, զրադաշտական։ Հոգ. مغان [մողան]։

مغار [մաղար] գամփոր, դուր (հյուսնի գործիք)։

مغاره [մաղարե] 1) քարայր, 2) որջ։

مغازله [մողազելե] սիրաբանություն, սիրատածում։

مغازه [մաղազե] խանութ։

مغازه دار [մաղազեդար] խանութպան։

مغاك [մաղաք] փոս, խրամ։

مغالبه [մողալեբե] 1) գերազանցություն, 2) հաղթություն։ مغالبه داشتن [մողալեբե դաշթան] 1) գերազանցել, 2) հաղթանակել։

مغالطه [մողալեթե] 1) միմյանց մոլորության մեջ գցելը, 2) տրամբ. սխալ մտահանգում։ مغالطه کردن [մողալեթե քարդան] 1) մոլորության մեջ գցել, 2) աղավաղել, խեղաթյուրել, 3) սխալ մտահանգում կատարել։

مغان [մողան] տե՛ս եզ. مغ [մող]։ دیر مغان [դեյրե մողան] զրադաշտականների տաճար։

مغانه [մողանե] զրադաշտական, կրակապաշտական։

مغایر [մողայեր] 1) հակասական, հակառակ, ներհակ, 2) տարբեր, այլ, ուրիշ։ مغایر بودن [մողայեր բուդան] 1) հակասել, հակառակ գնալ, 2) տարբերվել։

مغایرت [մողայերաթ] 1) տարաձայնություն, հակասություն, 2) տարբերություն, անհամապատասխանություն։

مغبون [մ ա ղ բ ու ն] խաբված, նենգված։ مغبون کردن [մաղբուն քարդան] խաբել։

مغبونیت [մաղբունիյյաթ] խաբեբայություն, խարդախություն։

مغتنم [մողթանամ] հարմար, բարեդեպ, նպաստավոր։ مغتنم شمردن [մողթանամ շեմորդան] առիթը բաց չթողնել, առիթից օգտվել։

مغذی [մողազզի] սննդարար։

مغرب [մաղրեբ] 1) արևմուտք, 2) մայրամուտ, արևմուտ։

مغربی [մաղրեբի] արևմտյան։

مغرض [մողրեզ] 1) չարախնդիր, 2) կրքոտ, 3) միտումնավոր։

مغرضانه [մողրեզանե] 1) չարախնդրաբար, 2) կրքոտորեն, 3) միտումնավոր կերպով։

مغرور [մաղրուր] 1) հպարտ, գոռոզ, մեծամիտ, սնապարծ, 2) ինքնագոհ։

مغروری [մաղրուրի] 1) հպարտություն, գոռոզություն, սնապարծություն, 2) ինքնահավանություն։

مغروریت [մաղրուրիյյաթ] տե՛ս مغروری [մաղրուրի]։

مغروق [մաղրուգ] ընկղմված, ջրասուզված։

مغز [մ ա ղ զ] 1) անատ. ուղեղ, 2) ծուծ, 3) միջուկ, էություն։ مغز بادام [մաղզե բադամ] նուշի միջուկ։

مغز پسته ای [մաղզփեսթեի] պիստակի գույնի։

مغزدار [մաղզդար] 1) բովանդակալից, խելոք, 2) ուղեղավոր, 3) միջուկավոր։

مغزی [մաղզի] 1 անատ. ուղեղային, 2) միջուկային։

مغزی [մաղզի] || եզրակ, եզրաբուլ, եզրաշերտ։

مغشوش [մ ա ղ շ ու շ] 1) խառնված, խառնուրդ, 2) կեղծված, 3) խառնաշփոթ։

مغصوب [մաղսուբ] հափշտակված։

مغضوب [մաղզուբ] զայրացած, կատաղած։

مغفر [մեղֆար] վերտ, սաղավարտ։

مغفرت [մաղֆերաթ] ներում, քավություն, թողություն (մեղքերի)։

مغفور [մաղֆուր] 1) ներված, մեղքերին թողություն շնորհված, 2) հանգուցյալ։

مغلطه [մա̈ղլա̈թե] խճճում (հարցի, գործի), մոլորության մեջ գցելը։ مغلطه کردن [մա̈ղլա̈թե քա̈րդա̈ն] 1) շփոթության՝ մոլորության՝ թյուրիմացության մեջ գցել, 2) խճճված պատասխան տալ։

مغلطه آمیز [մա̈ղլա̈թեամիզ] շփոթեցնող, մոլորության մեջ գցող։

مغلق [մողլա̈ղ] խրթնիմաց, մթին, դժվար։ کلمات مغلق [քա̈լա̈մաթե մողլա̈ղ] խրթին՝ անհասկանալի բառեր։

مغلق گو(ی) [մողլա̈ղգու(յ)] ճոռոմաբան։

مغلق گوئی [մողլա̈ղգույի] ճոռոմաբանություն։ مغلق گوئی کردن [մողլա̈ղգույի քա̈րդա̈ն] ճոռոմաբանել։

مغلوب [մա̈ղլուբ] պարտված։

مغلوبیت [մա̈ղլուբիյյա̈թ] պարտություն։

مغلوط [մա̈ղլութ] 1) սխալ, անճիշտ, 2) սխալաշատ։

مغلوق [մա̈ղլուղ] փակված, կողպված։

مغلول [մա̈ղլուլ] շղթայված։

مغموم [մա̈ղմում] տխուր, տրտում, վշտագին։

مغمومیت [մա̈ղմումիյյա̈թ] թախիծ, տխրություն, տրտմություն։

مغناطیس [մեղնաթիս] մագնիս։

مغناطیسی [մեղնաթիսի] մագնիսային. մագնիսական։ میدان مغناطیسی [մեյդանե մեղնաթիսի] մագնիսական դաշտ։

مغنی [մողա̈ննի] 1) երգիչ, 2) երաժիշտ։

مغول [մողոլ] մոնղոլ։ حملۀ مغول [հա̈մլեյե մողոլ] մոնղոլների արշավանքը։

مغولی [մողոլի] 1) մոնղոլական, 2) մոնղոլերեն։

مغیر [մողա̈յյա̈ր] փոփոխված։

مغیلان [մողիլան] փշաթուփ։

مف [մոֆ] քթալորձ, խլինք։

مفاتیح [մա̈ֆաթիհ] տե՛ս եզ. مفتاح [մեֆթահ]։

مفاجات [մոֆաջաթ] անսպասելի, հանկարծահաս։ مرگ مفاجات [մա̈րգե մոֆաջաթ] հանկարծահաս՝ անակնկալ մահ։

مفاخرت [մոֆախերա̈թ] 1) հպարտություն, 2) գոռոզություն, ինքնապարծություն։

مفاد [մոֆադ] բովանդակություն։

مفارق [մոֆարեղ] 1) հեռացող, 2) բաժանվող։

مفارقت [մոֆարեղա̈թ] 1) բաժանում, 2) հեռացում, լքում։

مفاصل [մա̈ֆասել] տե՛ս եզ. مفصل [մա̈ֆսա̈լ]։ درد مفاصل [դա̈րդե մա̈ֆասել] հոդացավ։

مفاصله [մոֆասելե] դադարեցում, ընդհատում։

مفاوضه [մոֆավեզե] 1) խորհրդածություն, մտքերի փոխանակում, 2) բանակցում, 3) մասնակցություն։ مفاوضه کردن [մոֆավեզե քա̈րդա̈ն] 1) խորհրդակցել, 2) բանակցել, 3) մասնակցել։

مفاهیم [մա̈ֆահիմ] տե՛ս եզ. مفهوم [մա̈ֆհում]։

مفت [մոֆթ] 1) ձրի, ձրիաբար, 2) դատարկ, անբովանդակ։

مفتاح [մեֆթահ] բանալի։ Հոգ. مفاتیح [մա̈ֆաթիհ]։

مفتح [մոֆա̈թթեհ] 1) բացող, 2) բացահայտող, 3) հաղթող։

مفتخر [մոֆթա̈խա̈ր] 1) հպարտ, 2) [illegible], 3) պատվի արժանացած։

مفتخوار [մոֆթխար] տե՛ս مفتخور [մոֆթխոր]։

مفتخواری [մոֆթխարի] տե՛ս مفتخوری [մոֆթխորի]։

مفتخور [մոֆթխոր] ձրիակեր։

مفتخوری [մոֆթխորի] ձրիակերություն։

مفترس [մոֆթա̈րես] 1) գիշատիչ, 2) պատառող։

مفترض [մոֆթա̈րա̈զ] պարտադրված, պարտադիր։

مفترق [մոֆթա̈րեղ] բաժանված, առանձնացված։

مفتری [մոֆթա̈րի] զրպարտիչ։

مفتریات [մոֆթա̈րիյաթ] զրպարտություններ, զրպարտանքներ։

مفتش [մոֆա̈թթեշ] քննիչ, վերահսկիչ։

مفتضح [մոֆթա̈զահ] խայտառակված, խայտառակ։ مفتضح شدن [մոֆթա̈զահ շոդա̈ն] խայտառակվել։ مفتضح کردن [մոֆթա̈զահ քա̈րդա̈ն] խայտառակել։

مفتضحانه [մոֆթա̈զահանե] խայտառակաբար։

مفتقر [մոֆթա̈ղեր] աղքատացած, չքավոր դարձած։

مفتکی [մոֆթա̈քի] ձրիաբար, անվճար։

مفتن [մոֆա̈թթեն] 1) պրովոկատոր, 2) գըրգիչ, 3) մատնիչ։

مفتوح [մա̈ֆթուհ] 1) բաց, 2) նվաճված։

مفتول [մա̈ֆթուլ] մետաղե լար, մետաղալար։

مفتولی [մա̈ֆթուլի] մետաղալարե, մետաղալարից պատրաստված։

مفتون [մա̈ֆթուն] 1) դյութված, հմայված, 2) բուռն կերպով սիրահարված։

مفتونیت [մա̈ֆթունիյյա̈թ] հիացություն, սքանչացում։

مفتی [մոֆթի] I տե՛ս مفت [մոֆթ]։

مفتی [մոֆթի] II Մուֆթի (իսլամական օրենքի մեկնող), ֆաթվա (դատական վճիռ) արձակող օրենսգետ։

مفخر [մոֆա̈խխա̈ր] փառավորված, մեծարված։

مفخر [մա̈ֆխա̈ր] 1) հպարտության առարկա, 2) փառք, 3) պարծանք։ Հոգ. مفاخر [մա̈ֆախեր]։

مفخم [մոֆա̈խխա̈մ] 1) հռչակավոր, նշանավոր, 2) օգոստափառ։

مفرح [մոֆա̈րրեհ] 1) զվարթարար, զվարճացնող, թարմացնող, 2) հաճելի, հաճույք պատճառող։

مفرد [մոֆրա̈դ] քեր. եզակի թիվ։

مفرز [մոֆրա̈զ] առանձնացված, ջոկված։

مفرط [մոֆրեթ] 1) չափազանց, չափից դուրս, 2) ավելորդ։

مفرغ [մա̈ֆրա̈ղ] պղինձ։ دورۀ مفرغ [դովրեյե մա̈ֆրա̈ղ] պղնձե դար։

مفرق [մա̈ֆրա̈ղ] 1) գագաթ, կատար, 2) բաժուկ, մազաբաժան։

مفرق [մոֆա̈րրեղ] պառակտիչ, բաժանող։

مفروز [մա̈ֆրուզ] առանձին, առանձնացված, բաժանված։

مفروش [մա̈ֆրուշ] փռված։

مفروض [մա̈ֆրուզ] 1) ենթադրվող, ենթադրյալ, 2) մաթ. տվյալ մեծություն։

مفروضات [մա̈ֆրուզաթ] 1) ենթադրություններ, 2) տվյալներ, նախադրյալներ։

مفروغ [մա̈ֆրուղ] վճարված, վերացված, լիկվիդացիայի ենթարկված (պարտքի մասին)։

مفروق [մա̈ֆրուղ] 1) մաթ. հանելի, 2) բաժանված, մեկուսացված։

مفروق منه [մա̈ֆրուղօնմենհ] մաթ. նվազելի։

مفسد [մոֆսեդ] 1) հրահրիչ, պրովոկատոր, 2) սադրիչ, 3) անառակ։

مفسدانه [մոֆսեդանե] 1) չարամտորեն, 2) պրովոկացիոն կերպով։

مفسده [մա̈ֆսա̈դե] 1) սադրանք, 2) խռովություն, 3) անառակություն, անբարոյականություն, 4) կաշառակերություն (պաշտոնատար անձերի)։

مفسده جو(ی) [մա̈ֆսա̈դեջու(յ)] սադրիչ, պրովոկատոր։

مفسده جوئی [մա̈ֆսա̈դեջույի] սադրանք, պրովոկացիա։

مفسدی [մոֆսեդի] 1) սադրանք (պրովոկացիոն), 2) խռովություն, 3) անառակություն։

مفسر [մոֆա̈սսա̈ր] մեկնաբանված։

مفسر [մոֆա̈սսեր] մեկնաբան։ مفسر سیاسی [մոֆա̈սսերե սիյասի] քաղաքական մեկնաբան։ مفسر ورزشی [մոֆա̈սսերե վա̈րզեշի] սպորտային մեկնաբան։

مفسوخ [մա̈ֆսուխ] վերացված, չեղյալ համարված, անվավեր։

مفصل [մա̈ֆսա̈լ] անատ. հոդ։ Հոգ. مفاصل [մա̈ֆասել]։

مفصل [մոֆա̈սսա̈լ] 1) մանրամասն, հանգամանորեն, 2) տե՛ս مفصلا [մոֆա̈սսա̈լա̈ն]։

مفصلا [մոֆա̈սսա̈լա̈ն] մանրամասնորեն։

مفصل دار [մա̈ֆսա̈լդար] հոդավոր, հոդեր ունեցող։

مفصلی [մա̈ֆսա̈լի] հոդային։ امراض مفصلی [ա̈մրազե մա̈ֆսա̈լի] հոդային հիվանդություններ։

مفضض [մոֆա̈զզա̈զ] արծաթապատ։ مفضض کردن [մոֆա̈զզա̈զ քա̈րդա̈ն] արծաթապատել։

مفطور [մա̈ֆթուր] 1) բնածին, 2) ստեղծված։

مفعول [մա̈ֆ'ուլ] քեր. խնդիր (բայի լրացում)։ مفعول بیواسطه (صریح، مستقیم) [մա̈ֆ'ուլե բիվասեթե (սա̈րիհ, մոսթա̈ղիմ)] ուղիղ խնդիր։ مفعول با واسطه (غیر صریح، غیر مستقیم) [մա̈ֆ'ուլե բավասեթե (ղեյրե սա̈րիհ, ղեյրե մոսթա̈ղիմ)] անուղղակի խնդիր։ مفعول به [մա̈ֆ'ուլօնբեհ] հայցական հոլով։ مفعول عنه [մա̈ֆ'ուլօնա̈նհ] բացառական հոլով։ مفعول معه [մա̈ֆ'ուլօնմա̈'ա̈] գործիական հոլով։

مفعولی [մա̈ֆ'ուլի] քեր. լրացմանը վերաբերող։

مفقود [մա̈ֆղուդ] կորած, անհայտացած։ مفقود شدن [մա̈ֆղուդ շոդա̈ն] կորչել, անհայտանալ։

مفقود الاثر [մա̈ֆղուդօլա̈սա̈ր] անհետ կորած։

مفکر [մոֆա̈քքեր] 1) խորհրդամած, մտագրաղ, մտածկոտ, մտախոհ, 2) մտածողական։

مفکوره [մա̈ֆքուրե] 1) մտածողություն, 2) մտածելակերպ։

مفکوک [մա̈ֆքուք] 1) անջատված, 2) բաժանված։ مفکوک شدن [մա̈ֆքուք շոդա̈ն] 1) անջատվել, 2) բաժանվել։

مفلس [մոֆլես] 1) սնանկ, 2) աղքատ։

مفلسی [մոֆլեսի] 1) սնանկություն, 2) աղքատություն։

مفلوج [մա̈ֆլուջ] անդամալույծ։

مفلوک [մա̈ֆլուք] 1) դժբախտ, 2) տկար, անուժ։

مفو [մոֆու] խլնքոտ։ بچهٔ مفو [բա̈չչեյե մոֆու] խլնքոտ երեխա։

مفوض [մոֆա̈վվա̈զ] վստահված, հանձնված։

مفوض [մոֆա̈վվեզ] 1) վստահող, 2) հանձնարարող, 3) հանձնող։

مفهوم [մա̈ֆհում] 1) հասկանալի, 2) մատչելի (հասկանալու համար)։

مفید [մոֆիդ] օգտակար։ مفید واقع شدن [մոֆիդ վաղե' շոդա̈ն] օգտակար գտնվել։

مفیدیت [մոֆիդիյյա̈թ] օգտակարություն։ اصول مفیدیت [օսուլե մոֆիդիյյա̈թ] օգտապաշտություն, ուտիլիտարիզմ։

مقابر [մա̈ղաբեր] տե՛ս եզ. مقبره [մա̈ղբա̈րե]։

مقابل [մողաբել] 1) հանդիման, դեմ առ դեմ, 2) դիմաց։

مقابله [մողաբելե] 1) համադրություն, համեմատություն, 2) համաձայնություն, 3) դիմադրություն, 4) երես առ երես (բերել)։ مقابله کردن [մողաբելե քա̈րդա̈ն] 1) համեմատել, 2) համադրել, 3) դիմադրել։

مقاتله [մողաթելե] կոտորած, ջարդ։

مقادیر [մա̈ղադիր] տե՛ս եզ. مقدار [մեղդար]։

مقارب [մողարեբ] 1) մոտեցող, 2) մոտիկ։ مقارب شدن [մողարեբ շոդա̈ն] 1) մոտենալ, 2) մերձենալ։

مقاربت [մողարեբա̈թ] 1) սեռական հարաբերություն, 2) մերձեցում։

مقاربتی [մողարեբա̈թի] վեներական։ امراض مقاربتی [ա̈մրազե մողարեբա̈թի] վեներական հիվանդություններ։

مقاربه [մողարեբե] տե՛ս مقاربت [մողարեբա̈թ]։

مقارن [մողարեն] 1) միաժամանակ, 2) մոտ, մոտավորապես։ مقارن ساعت دو [մողարենե սաա̈թե դո] մոտ ժամը երկուսին։

مقارنت [մողարենա̈թ] 1) կապակցություն, միացում, 2) մերձեցում, 3) միաժամանակություն։

مقاسمت [մողասեմա̈թ] 1) բաշխում, բաժանում, 2) երդում։

مقاصد [մա̈ղասեդ] տե՛ս եզ. مقصد [մա̈ղսա̈դ]։

مقاط [մեղաթ] պարան, թոկ։

مقاطعه [մողաթեէ] 1) պայմանագիր, համաձայնություն, կապալ, 2) խզում (հարաբերությունների)։

مقاطعه‌کار [մողաթեէքար] կապալառու։

مقاطعه‌کاری [մողաթեէքարի] կապալային աշխատանք։

مقال [մա̈ղալ] 1) խոսք, 2) բառ, 3) թեզիս։

مقالات [մա̈ղալաթ] տե՛ս եզ. مقاله [մա̈ղալե]։

مقاله [մա̈ղալե] հոդված։ Հոգ. مقالات [մա̈ղալաթ]։

مقاله‌نویس [մա̈ղալենևվիս] 1) հոդվածագիր, 2) հրապարակախոս։

مقاله‌نویسی [մա̈ղալենևվիսի] հոդվածագրություն, հրապարակախոսություն։

مقام [մա̈ղամ] 1) պաշտոն, դիրք, 2) մարմին, օրգան։ Հոգ. مقامات [մա̈ղամաթ]։

مقامات [մա̈ղամաթ] տե՛ս եզ. مقام [մա̈ղամ]։ مقامات رسمی [մա̈ղամաթե ռա̈սմի] պաշտոնական մարմիններ։

مقاوله [մողավելե] պայման, համաձայնություն, դաշինք։ Հոգ. مقاولات [մողավելաթ]։ مقاوله بستن [մողավելե բա̈սթա̈ն] պայմանագիր կնքել։ مقاوله کردن [մողավելե քա̈րդա̈ն] բանակցություններ վարել։

مقاوله‌نامه [մողավելենամե] պայմանագիր։

مقاوم [մողավեմ] 1) համառ, 2) դիմադրող։

مقاومت [մողավեմա̈թ] դիմադրություն, ընդդիմություն։ مقاومت مصالح [մողավեմա̈թե մա̈սալեհ] նյութերի դիմադրություն (սոպրոմատ)։

مقایسه [մողայեսե] համեմատություն, բաղդատություն։ Հոգ. مقایسات [մողայեսաթ]։

مقایسه‌ای [մողայեսեի] համեմատական։

مقایله [մողայա̈լե] հատուցում, փոխհատուցում։

مقبره [մա̈ղբա̈րե] 1) գերեզման, 2) դամբարան։ Հոգ. مقابر [մա̈ղաբեր]։

مقبل [մողբել] 1) բախտավոր, 2) բարեբաստ։

مقبوح [մա̈ղբուհ] 1) անարգված, 2) գարշելի։

مقبوض [մա̈ղբուզ] 1) բռնված, 2) հափշտակված, 3) գրավված։

مقبول [մա̈ղբուլ] 1) հաճելի, 2) ընդունելի։

مقبولیت [մա̈ղբուլիյյա̈թ] 1) հաճելիություն, դուրեկանություն, 3) ընդունելիություն։

مقتبس [մողթա̈բա̈ս] փոխառյալ, փոխառնված։

مقتبس [մողթա̈բես] փոխառու։

مقتبسات [մողթա̈բա̈սաթ] փոխառյալ բառեր, բառապաշարային փոխառություններ։

مقتدا [մողթա̈դա] 1) ղեկավար, առաջնորդ, 2) դաստիարակ։

مقتدر [մողթա̈դեր] 1) ուժեղ, հզոր, հզորագոր, 2) կարող, ընդունակ։

مقتدی [մողթա̈դա] տե՛ս مقتدا [մողթա̈դա]։

مقتصد [մողթա̈սեդ] տնտեսող, խնայող։

مقتصر [մողթա̈սա̈ր] կրճատված, համառոտված։

مقتصر [մողթա̈սեր] սահմանափակվող։

مقتضا և مقتضی [մողթա̈զա] 1) անհրաժեշտություն, հարկ, պահանջ, 2) հարկավոր, անհրաժեշտ։ Հոգ. مقتضیات [մողթա̈զիյաթ]։

مقتضی [մողթա̈զի] 1) հարմար, համապատասխան, 2) նպատակահարմար, 3) ցանկալի։ مقتضی دانستن [մողթա̈զի դանեսթա̈ն] 1) հարմար՝ համապատասխան համարել, 2) նպատակահարմար՝ ցանկալի համարել։

مقتضیات [մողթա̈զիյաթ] 1) իրադրություն, վիճակ, 2) տե՛ս եզ. مقتضا [մողթա̈զա]։

مقتل [մողթա̈լ] 1) դահարան, 2) սպանդարան։

مقتول [մա̈ղթուլ] սպանված։

مقدار [մեղդար] 1) քանակ, թիվ, 2) չափ։ Հոգ. مقادیر [մա̈ղադիր]։ یک مقدار [յեք մեղդար] և مقداری [մեղդարի] որոշ քանակությամբ։

مقدر [մողա̈դդա̈ր] նախասահմանված, տնօրինված (աստծուց), ճակատագրական։

مقدر [մողա̈դդեր] նախասահմանող, տնօրեն (աստված)։

مقدرات [մողա̈դդա̈րաթ] նախասահմանում, ճակատագիր, ճակատագրով սահմանված։

مقدرت [մա̈ղդերա̈թ] հզորություն, ուժ, զորություն։

مقدس [մողա̈դդա̈ս] սուրբ, սրբազան, նվիրական։ اماکن مقدس [ա̈մաքենե մողա̈դդա̈ս] սրբավայրեր։ کتاب مقدس [քեթաբե մողա̈դդա̈ս] սուրբ գիրք։

مقدسات [մողա̈դդա̈սաթ] սրբություններ։ بی‌احترامی به مقدسات [բիէհթերամի բե մողա̈դդա̈սաթ] սրբապղծություն։

مقدم [մա̈ղդա̈մ] գալուստ։ خیر مقدم گفتن [խեյրե մա̈ղդա̈մ գոֆթա̈ն] բարի գալուստ ասել։

مقدم [մողա̈դդա̈մ] 1) առաջավոր, 2) գերադասելի, 3) նախընթաց, 4) քեր. նախադաս։

مقدماً [մողադդա̈մա̈ն] տե՛ս مقدمتاً [մողա̈դդա̈մա̈թա̈ն]։

مقدمات [մողա̈դդա̈մաթ] 1) նախապատրաստական միջոցառումներ, նախապատրաստություններ, 2) նախադրյալներ, 3) նախաշավիղներ։

مقدماتی [մողա̈դդա̈մաթի] 1) նախնական, նախապատրաստական, 2) նախակրթական, տարրական։ کلاسهای مقدماتی [քելասհայե մողա̈դդա̈մաթի] նախապատրաստական դասընթացներ։

مقدم‌السفراء [մողա̈դդա̈մոսսոֆա̈րա] դիվանագիտական կորպուսի ավագ, դուայեն։

مقدمتاً [մողա̈դդա̈մա̈թա̈ն] նախապես։

مقدمه [մողա̈դդա̈մե] 1) նախաբան, նախաշավիղ, ներածություն, 2) սկիզբ, 3) նախապատրաստություն։

مقدمه‌چینی [մողա̈դդա̈մեչինի] հող պատրաստելը։ مقدمه‌چینی کردن [մողա̈դդա̈մեչինի քա̈րդա̈ն] հող նախապատրաստել։

مقدمین [մողա̈դդա̈մին] նախակարապետներ։

مقدوح [մա̈ղդուհ] պարսավելի, անխրախուսելի։

مقدور [մա̈ղդուր] 1) հնարավոր, իրականանալի, իրագործելի, 2) նախասահմանված, ճակատագրական, անխուսափելի։ بقدر مقدور [բեղա̈դրե մա̈ղդուր] ըստ հնարավորի, հնարավոր եղածի չափ։

مقدونی [մա̈ղդունի] մակեդոնացի։ اسکندر مقدونی [էսքա̈նդա̈րե մա̈ղդունի] Ալեքսանդր Մակեդոնացի։

مقر [մա̈ղա̈ր(ր)] 1) բնակավայր, 2) նստավայր, աթոռանիստ։

مقر [մողե(ր)] խոստովանող, ընդունող (իր հանցանքը՝ սխալը)։

مقراض [մեղրազ] մկրատ։

مقرب [մողա̈րրա̈բ] մերձավոր, մտերիմ։

مقرب [մողա̈րրեբ] 1) մերձեցնող, 2) զոհաբերող։

مقرر [մողա̈րրա̈ր] որոշված, հաստատված, նշանակված։ مقرر داشتن [մողա̈րրա̈ր դաշթա̈ն] կարգադրել, որոշել, հաստատել։

مقررات [մողա̈րրա̈րաթ] կանոնադրություն։

مقرراتی [մողա̈րրա̈րաթի] 1) օրինապահ, 2) կանոնադրությանը վերաբերող։

مقرری [մողա̈րրա̈րի] 1) աշխատավարձ, 2) կենսաթոշակ։

مقروح [մա̈ղրուհ] խոցոտված, խոցերով ծածկված։

مقروض [մա̈ղրուզ] պարտապան։ مقروض بودن [մա̈ղրուզ բուդա̈ն] պարտական լինել։

مقرون [մա̈ղրուն] 1) մոտ, մերձավոր, 2) հարակից, 3) ուղեկից։

مقرونیت [մա̈ղրունիյյա̈թ] 1) մոտիկություն, 2) կապվածություն։

مقره [մա̈ղա̈րրե] էլեկտ. գլանիկ, հախճապակյա մեկուսիչ։

مقری [մողրի] Ղուրան կարդացող։

مقسط [մողսեթ] անաչառ, արդար։

مقسم [մողա̈սսա̈մ] բաժանված, բաշխված։

مقسم [մողա̈սսեմ] բաժանող, բաշխիչ։

مقسوم [մա̈ղսում] 1) մաթ. բաժանելի, 2) բաշխված, բաժանված։

مقسوم‌علیه [մա̈ղսում(օն)ա̈լեյհ] մաթ. բաժանարար։

مقشر [մողա̈շշա̈ր] կլպած, կեղևած։

مقصد [մա̈ղսա̈դ] 1) նպատակակետ, սահմանված վայր, 2) նպատակ, մտադրություն։ Հոգ. مقاصد [մա̈ղասեդ]։

مقصر [մողա̈սսեր] մեղավոր, հանցավոր։

مقصود [մա̈ղսուդ] նպատակ, մտադրություն։

مقصور [մա̈ղսուր] 1) կրճատված, կարճացրած, 2) սահմանափակված, 3) կիսատ, թերատ, ոչ լրիվ։

مقصوره [մա̈ղսուրե] տե՛ս محراب [մեհրաբ]։

مقضی [մա̈ղզի] իրականացած, կատարված։

مقضی‌المرام [մա̈ղզիյօլմա̈րամ] երջանիկ, բավարարված։ مقضی‌المرام شدن [մա̈ղզիյօլմա̈րամ շոդա̈ն] նպատակին հասնել, երջանկանալ։

مقطر [մողա̈թթա̈ր] թորած։ آب مقطر [աբե մողա̈թթա̈ր] թորած ջուր։

مقطع [մա̈ղթա̈'] կտրվածք։ مقطع طولی [մա̈ղթա̈'է թուլի] երկայնակի կտրվածք։ مقطع مخروطی [մա̈ղթա̈'է մա̈խրութի] կոնաձև կտրվածք։

مقطع [մողա̈թթա̈'] 1) բաժնեհատված, կրտրատված, 2) ընդհատված, 3) կրճատված։

مقطوع [մա̈ղթու'] 1) կտրված, անդամահատված, 2) ընդհատված, 3) վերջնական։

مقطوع‌النسل [մա̈ղթու'օննա̈սլ] 1) ամուլ, 2) ամորձատած, կրտած, մալած։

مقعد [մա̈ղ'ա̈դ] նստատեղի, հետույք։ Հոգ. مقاعد [մա̈ղաէդ]։

مقعر [մողա̈ա̈ր] գոգավոր։ مقعر محدب [մողա̈ա̈րե մոհա̈դդա̈բ] կորնթարդ-գոգավոր։

مقفا [մողա̈ֆֆա] հանգավորված։

مقفل [մողա̈ֆֆա̈լ] փակված, կողպված։

مقلب [մողա̈լլեբ] 1) շուռ տվող, շրջող, 2) խեղաթյուրող, կեղծարար։

مقلد [մողա̈լլեդ] 1) ընդօրինակող, նմանակիչ, 2) խեղկատակ, միմոս։

مقلدی [մողա̈լլեդի] 1) ընդօրինակություն, նմանակում, նմանակեղծում, 2) խեղկատակություն, միմոսություն։

مقلوب [մա̈ղլուբ] 1) խեղաթյուրված, կեղծած, 2) քեր. շրջուն։

مقلوع [մա̈ղլու'] 1) պոկված, դուրս բաշված, 2) արմատախիլ արված։

مقمر [մողա̈մմա̈ր] լուսնակ գիշեր։

مقنطر [մողա̈նթա̈ր] կամարակապ։

مقنع [մողնե'] համոզիչ, բավարարող, գոհացուցիչ։

مقنن [մողա̈ննա̈ն] 1) օրենքով սահմանված, օրենքի ուժ ստացած, 2) օրինական։

مقنن [մողա̈ննեն] 1) օրենսդիր, 2) օրենսդրական։

مقننه [մողա̈ննենե] 1) տե՛ս مقنن [մողա̈ննեն], 2) قوهٔ مقننه [ղովվեյե մողա̈ննենե] օրենսդիր իշխանություն։

مقنی [մողա̈ննի] ստորերկրյա ջրանցք փորող։

مقوا [մողա̈վվա] ստվարաթուղթ։

مقواسازی [մողա̈վվասազի] ստվարաթղթի արտադրություն։

مقوائی [մողա̈վվայի] ստվարաթղթե, ստվարաթղթից։

مقوس [մողա̈վվա̈ս] 1) աղեղնաձև, 2) կամարաձև։

مقوله [մա̈ղուլե] 1) թեմա, նյութ, խնդիր, հարց, 2) խոսք, բառ։ Հոգ. مقولات [մա̈ղուլաթ]։

مقوم [մողա̈վվեմ] սակագիր, գնահատող, գնորոշիչ (անձ)։

مقوی [մողա̈վվի] 1) կազդուրիչ, 2) սնընդարար։

مقویات [մողա̈վվիյաթ] կազդուրիչ՝ սնընդարար միջոցներ։

مقهور [մա̈ղհուր] նվաճված, պարտված։ مقهور شدن [մա̈ղհուր շոդա̈ն] պարտվել, նվաճվել։

مقیاس [մեղյաս] 1) մասշտաբ, 2) չափ։ مقیاس وزن [մեղյասե վա̈զն] կշռի չափ։

مقید [մողա̈յյա̈դ] 1) կապված, 2) կաշկանդված, 3) շղթայված, 4) հոգատար։

مقیم [մողիմ] բնակվող, բնակիչ։ مقیم شدن [մողիմ շոդա̈ն] բնակվել։ مقیم کردن [մողիմ քա̈րդա̈ն] բնակեցնել։

مک [մա̈ք] ծծում, ծծելը։ مک زدن [մա̈ք զա̈դա̈ն] ծծել։

مک [մոք] ուղիղ, ճիշտ, հենց։ مک یک دقیقه [մոք յեք դա̈ղիղե] ճիշտ մեկ րոպե։

مکابره [մոքաբերե] 1) հպարտություն, սեգություն, 2) դատողություն, 3) գժտություն, կռիվ։

مکاتب [մա̈քաթեբ] տե՛ս եզ. مکتب [մա̈քթա̈բ]։

مکاتب [մոքաթեբ] 1) թղթակից, 2) նամակագրություն ունեցող։

مکاتبات [մոքաթեբաթ] տե՛ս եզ. مکاتبه [մոքաթեբե]։

مکاتبه [մոքաթեբե] թղթակցություն, գրագրություն, նամակագրություն։ Հոգ. مکاتبات [մոքաթեբաթ]։

مکاتیب [մա̈քաթիբ] տե՛ս եզ. مکتوب [մա̈քթուբ]։

مکار [մա̈քքար] 1) խորամանկ, 2) խաբեբա, խարդախ, 3) պատրիչ։

مکارانه [մա̈քքարանե] 1) խորամանկորեն, 2) խաբեբայաբար, 3) խարդախորեն։

مکارم [մա̈քարեմ] տե՛ս եզ. مکرمت [մա̈քրա̈մա̈թ]։

مکاره [մա̈քարե] և بازار مکاره [բազարե մա̈քարե] տոնավաճառ։

مکاره [մա̈քարեհ] 1) անախորժություններ, 2) դժվարություններ։

مکاری [մա̈քքարի] 1) խարդավանք, 2) խորամանկություն, 3) խաբեբայություն։

مکاشفت [մոքաշեֆա̈թ] 1) հայտնություն, հայտնաբերում, 2) մերկացում։

مکاشفه [մոքաշեֆե] տե՛ս مکاشفت [մոքաշեֆա̈թ]։ Հոգ. مکاشفات [մոքաշեֆաթ]։

مکافات [մոքաֆաթ] 1) վարձահատուցում, 2) փոխհատուցում, 3) պատիժ։

مکالمات [մոքալեմաթ] տե՛ս مکالمه [մոքալեմե]։

مکالمه [մոքալեմե] խոսակցություն, զրույց։ Հոգ. مکالمات [մոքալեմաթ]։

مکان [մա̈քան] 1) տեղ, 2) բնակարան, բնակավայր։ Հոգ. اماکن [ա̈մաքեն] և امکنه [ա̈մքենե]։

مکانت [մա̈քանա̈թ] 1) դիրք, պաշտոն, աստիճան, 2) տեղ, 3) համբավ, վարկ։

مکانیزه [մեքանիզե] մեքենայացված։

مکانیسین [մեքանիսիյա̈ն] մեքենագետ, մեխանիկ։

مکاوحت [մոքավեհա̈թ] 1) փոխադարձ վնասում, 2) պայքար, մարտնչում։

مکب [մոքեբ(բ)] ծանր, ճնշող։

مکتب [մա̈քթա̈բ] դպրոց։ Հոգ. مکاتب [մա̈քաթեբ]։ مکتب زندگی [մա̈քթա̈բե զենդեգի] կյանքի դպրոց։

مکتب دیده [մա̈քթա̈բդիդե] 1) կրթված, 2) դպրոց գնացած։

مکتب گریز [մա̈քթա̈բգորիզ] դասերից փախչող դպրոցական։

مکتسب [մոքթա̈սա̈բ] ձեռք բերված, ձեռքբերովի։ عادات مکتسب [ադաթե մոքթա̈սա̈բ] ձեռքբերովի սովորություններ։

مکتسب [մոքթա̈սեբ] ձեռք բերող, հայթայթող։

مکتشف [մոքթա̈շեֆ] 1) հետախույզ, հետազոտող, 2) հայտնաբերված, 3) բացահայտված, 4) հետազոտված։

مکتشفات [մոքթա̈շեֆաթ] 1) գյուտեր, 2) հայտնագործություններ։

مکتفی [մոքթա̈ֆի] 1) գոհացած, բավարարված, 2) քչով բավարարվող։

مکتوب [մա̈քթուբ] 1) նամակ, գրություն, 2) գրված։ Հոգ. مکاتیب [մա̈քաթիբ]։

مکتوباً [մա̈քթուբա̈ն] 1) գրավոր ,2) նամակով։

مکتوم [մա̈քթում] թաքնված, գաղտնի, քողարկված։ مکتوم داشتن [մա̈քթում դաշթա̈ն] թաքցնել։

مکث [մա̈քս] հապաղում, դադար։ مکث کردن [մա̈քս քա̈րդա̈ն] 1) դադար տալ, 2) հապաղել։

مکثر [մոքա̈սսա̈ր] ավելացված, մեծացված։

مکحل [մոքա̈հհա̈լ] ծարիր՝ սուրմա քաշած։

مکدر [մոքա̈դդա̈ր] 1) պղտոր, 2) վշտացած։

مکذب [մոքա̈զզեբ] հերքող, ժխտող։

مکر [մա̈քր] 1) նենգություն, խարդավանք, 2) խորամանկություն, 3) խաբեություն։

مکرآمیز [մա̈քրամիզ] 1) նենգ, 2) խորամանկ։

مکرر [մոքա̈րրա̈ր] բազմիցս, հաճախակի։

مکرراً [մոքա̈րրա̈ն] տե՛ս مکرر [մոքա̈րրա̈ր]։

مکررات [մոքա̈րրա̈րաթ] տարրական ճշմարտություններ։ تکرار مکررات [թեքրարե մոքա̈րրա̈րաթ] տարրական ճշմարտությունների կրկնում։

مکرم [մոքա̈րրա̈մ] 1) հարգելի, մեծարելի, 2) մեծահոգի, առատաձեռն։

مکرم [մոքրեմ] 1) քաղաքավարի, պարկեշտ, 2) հարգող, մեծարող։

مکرماً [մոքա̈րրա̈մա̈ն] հարգանքով, մեծարանքով, ակնածանքով։

مکرمت [մա̈քրա̈մա̈թ] 1) պատիվ, հարգանք, 2) ազնվություն, մեծահոգություն, 3) առատաձեռնություն, 4) արժանապատվություն։ Հոգ. مکارم [մա̈քարեմ]։

مکرمه [մա̈քրա̈մե] տե՛ս مکرمت [մա̈քրեմա̈թ]։

مکروه [մա̈քրուհ] ատելի, վանող, զզվելի, գարշելի, տհաճ։

مکروهات [մա̈քրուհաթ] սննդամթերքներ կամ արարքներ, որոնք չեն խրախուսվում շարիաթով (գարշանքներ, զզվելի բաներ)։

مکسر [մոքա̈սսա̈ր] բեկված, կոտրված։ جمع مکسر [ջամ'է մոքա̈սսա̈ր] քեր. բեկված հոգնակի։

مکسر [մոքա̈սսեր] 1) կոտրող, 2) ֆիզ. բեկբեկիչ։

مکسور [մա̈քսուր] տե՛ս مکسر [մոքա̈սսա̈ր]։

مکش [մա̈քեշ] 1) ծծում, 2) ներծծում։

مکشوف [մա̈քշուֆ] 1) հայտնագործված, 2) չծածկված, չքողարկված։

مکعب [մ ո ք ա̈ ա̈ բ] 1) մաթ. խորանարդ, 2) խորանարդային։ جذر مکعب [ջա̈զրե մոքա̈ա̈բ] խորանարդ արմատ։

مکفی [մոքֆի] 1) բավարար, 2) բավական։

مکلف [մոքա̈լլա̈ֆ] 1) պարտավոր, 2) չափահաս։ مکلف شدن [մոքա̈լլա̈ֆ շոդա̈ն] պարտավորվել։ مکلف کردن [մոքա̈լլա̈ֆ քա̈րդա̈ն] պարտավորեցնել։

مکلل [մոքա̈լլա̈լ] 1) ականակուռ, 2) թագադրված, թագակիր։

مکمل [մոքա̈մմա̈լ] 1) կատարելագործված, կատարյալ, 2) լրացված։

مکمل [մոքա̈մմել] 1) կատարելագործող, 2) լրացնող, համալրող։

مکنت [մոքնա̈թ և մեքնա̈թ] 1) ուժ, հզորություն, 2) հարստություն, կարողություն։

مکنون [մա̈քնուն] 1) թաքնված, քողարկված, 2) գաղտնի։ Հոգ. مکنونات [մա̈քնունաթ]։

مکنونات [մա̈քնունաթ] տե՛ս եզ. مکنون [մա̈քնուն]։ مکنونات قلبی [մա̈քնունաթե ղա̈լբի] սրտի գաղտնիքներ։

مکون [մոքա̈վվա̈ն] ստեղծված, արարված, ստեղծագործված։

مکون [մոքա̈վվեն] ստեղծող, արարիչ։

مکیدن [մա̈քիդա̈ն] 1) ծծել, 2) ներծծել։

مکیف [մոքա̈յյեֆ] 1) հարբեցնող, 2) արբեցուցիչ, 3) հարբած, քեֆով։

مکیفات [մոքա̈յյեֆաթ] տե՛ս եզ. مکیفه [մոքա̈յյեֆե]։

مکیفه [մոքա̈յյեֆե] 1) թմրադեղ, 2) ոգելից ըմպելիք։ Հոգ. مکیفات [մոքա̈յյեֆաթ]։

مگر [մա̈գա̈ր] 1) միթե, 2) բացի։

مگس [մա̈գա̈ս] ճանճ։ مگس پراندن [մա̈գա̈ս փա̈րանդա̈ն] ճանճ քշել, անգործ թրև գալ։

مگس پران [մա̈գա̈սփա̈րան] ճանճաքշիկ, ճանճաքշիչ։

مگس خوار [մա̈գա̈սխար] ճանճակեր, ճանճորս (թռչուն, կենդանի)։

مگس ران [մ ա̈ գ ա̈ ս ր ա ն] տե՛ս مگس پران [մա̈գա̈սփա̈րան]։

مگس کش [մա̈գա̈սքոշ] ճանճասպան, ճանճասատակ։

مگس گیر [մա̈գա̈սգիր] ճանճաքաղ, ճանճեր ոչնչացնող (հարմարանք)։

مگس ناک [մա̈գա̈սնաք] ճանճոտ, ճանճաշատ։

ملا [մա̈լա] 1) լիքը՝ լեցուն լինելը, 2) բազմություն։ برملا افتادن [բա̈րմա̈լա օֆթադա̈ն] հրապարակվել։ خلا و ملا [խա̈լա վա̈ մա̈լա] դատարկ և լի տարածություն։

ملا [մոլլա] մոլլա։

ملاح [մա̈լլահ] նավաստի։

ملاحت [մ ա̈ լ ա հ ա̈ թ] 1) թովչություն,

հմայչութիւն, գրավչութիւն, 2) վայելչութիւն, հրապուրանք, նրբագեղութիւն։

ملاحظات [մոլահեզաթ] տե'ս եզ. ملاحظه [մոլահեզե]։

ملاحظه [մոլահեզե] 1) դիտում, դիտողութիւն, զննում, 2) խորհրդածում, 3) շրջահայեցութիւն, զգուշութիւն։ قابل ملاحظه [ղաբելե մոլահեզե] ուշադրութեան արժանի։ ملاحظه کردن [մոլա̈հեզե քա̈րդա̈ն] 1) դիտել, 2) նկատել, 3) խորհրդածել։

ملاحظه کار [մոլահեզեքար] շրջահայեաց, զգուշավոր։

ملاحظه کارانه [մոլահեզեքարանե] շրջահայեցութեամբ, զգուշութեամբ, զգուշորեն։

ملاحظه کاری [մոլահեզեքարի] շրջահայեցութիւն, զգուշութիւն։

ملاحی [մա̈լլահի] 1) նավագնացութիւն, 2) նավաստիութիւն, 3) նավաստիական։ ملاحی کردن [մա̈լլահի քա̈րդա̈ն] նավաստիութիւն անել։

ملاذ [մա̈լազ] 1) ապաստարան, ապաստան, 2) ամրոց, բերդ։

ملازم [մոլազեմ] շքախմբում ծառայութեան մեջ գտնվող անձ, շքախմբի ուղեկից։ Հոգ. ملازمین [մոլազեմին]։

ملازمت [մոլազեմա̈թ] 1) ուղեկցութիւն, 2) սպասարկութիւն, 3) շքախմբում գտնվելը։

ملازمه [մոլազեմե] 1) անհրաժեշտ պայման, 2) անխզելի կապ։ Հոգ. ملازمات [մոլազեմաթ]։

ملازمین [մոլազեմին] տե'ս եզ. ملازم [մոլազեմ]։

ملازه [մա̈լազե] անատ. լեզվակ։

ملاس [մելաս] մաթ, սիրուպ։

ملاست [մա̈լասա̈թ] փափկութիւն, նրբութիւն։ ملاست استخوان [մա̈լասա̈թե օսթոխան] ռախիտիզմ։

ملاصق [մոլասեղ] 1) միացված, ամրացված, կպցված, 2) կից, կպած։

ملاط [մելաթ] շաղախ (ցեխի, ցեմենտի)։

ملاطف [մոլաթեֆ] քաղաքավարի, սիրալիր, քաղցրաբարո։

ملاطفت [մոլաթեֆա̈թ] 1) քաղաքավարութիւն, քաղցրաբարոյութիւն, սիրալիրութիւն, 2) փաղաքշանք։

ملاطفت آمیز [մոլաթեֆա̈թամիզ] սիրալիր, քաղցրաբարո, շրջահայաց։

ملاعب [մա̈լաէբ] տե'ս եզ. ملعبه [մա̈լ'ա̈բե]։

ملاعب [մոլաէբ] 1) կատակող, խաղացող, 2) զվարճացնող, զբաղեցնող։

ملاعبت [մոլաէբա̈թ] 1) խաղ, զբաղմունք, 2) կատակ, 3) սիրաբանութիւն, սիրախաղ։

ملافه [մա̈լաֆե] սավան։

ملاقات [մոլաղաթ] հանդիպում, տեսակցութիւն։ ملاقات کردن [մոլաղաթ քա̈րդա̈ն] հանդիպել։

ملاقه [մա̈լաղե] շերեփ։

ملاقی [մոլաղի] հանդիպական։

ملاك [մա̈լլաք] կալվածատեր։

ملاك [մելաք] 1) չափանիշ, 2) հիմք, առիթ։

ملال [մ ա̈ լ ա լ] 1) տխրութիւն, տրտմութիւն, 2) նեղութիւն, 3) հոգնածութիւն, ձանձրութիւն, ձանձրոյթ։

ملال انگیز [մա̈լալա̈նգիզ] 1) տխուր, ձանձրալի, հոգնեցուցիչ, 2) տխրաբեր, տրտմեցուցիչ։

ملال آور [մա̈լալավա̈ր] 1) տխրաբեր, տխրահույզ, տրտմաթախիծ, տրտմագին, 2) ձանձրալի, հոգնեցուցիչ։

ملالت [մա̈լալա̈թ] տե'ս ملال [մա̈լալ]։

ملالت انگیز [մա̈լալա̈թա̈նգիզ] և ملالت آور [մա̈լալա̈թավա̈ր] տե'ս ملال انگیز [մա̈լալա̈նգիզ]։

ملالت بار [մա̈լալա̈թբար] տե'ս ملالت انگیز [մա̈լալա̈թա̈նգիզ]։

ملال خیز [մա̈լալխիզ] տե'ս ملالت آور [մա̈լալա̈թավա̈ր]։

ملامت [մա̈լամա̈թ] 1) պարսավ, կշտամբանք, 2) մեղադրանք։

ملامت آمیز [մ ա̈ լ ա մ ա̈ թ ա մ ի զ] տե'ս ملامت بار [մա̈լամա̈թբար]։

ملامت بار [մա̈լամա̈թբար] պախարակելի, դատապարտելի, պարսավելի։

ملامت گو [մա̈լամա̈թգու] 1) պարսավող, կշտամբող, հանդիմանող, 2) դատապարտող։

ملامسه [մ ո լ ա մ ե ս ե] շոշափում, հպում, ملامسه کردن [մոլամեսե քա̈րդա̈ն] շոշափել։

ملانقطی [մոլլանողա̈թի] տառակեր, մանրախնդիր։

ملائك [մա̈լաէք] տե'ս եզ. ملك [մա̈լա̈ք]։

ملائكه [մա̈լաէքե] հրեշտակ։

ملایم [մոլայեմ] 1) մեղմ, հանդարտ, 2) չափավոր, 3) փափուկ, 4) զուսպ, 5) հանդուրժող։

ملایمت [մոլայեմա̈թ] 1) մեղմութիւն, փափկութիւն, 2) չափավորութիւն, 3) ներողամտութիւն, զիջողութիւն, 4) զսպվածութիւն։

ملایمی [մոլայեմի] տե'ս ملایمت [մոլայեմա̈թ]։

ملائی [մոլլայի] մոլլայութիւն։

ملبس [մոլա̈բբա̈ս] հագնված, զգեստավորված։

ملبوس [մա̈լբուս] հագուստ, հանդերձանք։

ملت [մելլա̈թ] ժողովուրդ, ազգ։ Հոգ. ملل [մելա̈լ]։

ملتبس [մոլթա̈բես] 1) մութ, կնճռոտ, 2) երկդիմի։

ملتجاء [մոլթա̈ջա'] ապաստան, ապաստարան։

ملتجی [մոլթա̈ջի] ապաստանող, ապավինող։

ملتحم [մոլթա̈հեմ] սպիացած (վերք)։

ملتزم [մ ո լ թ ա̈ զ ե մ] 1) պարտավորված, հանձնառու, 2) ուղեկից։ ملتزم شدن [մոլթա̈զեմ շոդա̈ն] պարտավորվել, հանձնառու լինել։ ملتزم کردن [մոլթա̈զեմ քա̈րդա̈ն] պարտավորեցնել։

ملتزمین [մոլթա̈զեմին] 1) տե'ս եզ. ملتزم [մոլթա̈զեմ] 2) ուղեկիցներ։ ملتزمین رکاب [մոլթա̈զեմինե ռեքաբ] շքախմբի կազմը։

ملتصق [մոլթա̈սեղ] կպած, միացած։

ملتف [մոլթա̈ֆ(ֆ)] պատված, փաթաթված։

ملتفت [մոլթա̈ֆեթ] 1) ուշադրութիւն դարձնող, նկատող, 2) հասկացող։ ملتفت شدن [մոլթա̈ֆեթ շոդա̈ն] 1) նկատել, ուշադրութիւն դարձնել, 2) հասկանալ։ ملتفت کردن [մոլթա̈ֆեթ քա̈րդա̈ն] հասկացնել։

ملتقا և ملتقی [մոլթա̈ղա] 1) հանդիպման՝ հավաքման տեղ, 2) գետաբերան։

ملتمس [մոլթա̈մա̈ս] խնդրանք, աղաչանք։

ملتمس [մոլթա̈մես] խնդրող, աղաչող, աղերսող։

ملتمسانه [մոլթա̈մեսանե] աղերսաբար, աղաչանքով։

ملتوی [մոլթա̈վի] կեռ, կոր, թյուր, ծռված։

ملتهب [մոլթա̈հեբ] 1) բորբոքված, 2) ջերմոտ։

ملتئم [մոլթա̈էմ] սպիացած (վերք)։

ملجاء [մա̈լջա] 1) ապաստան, ապաստարան, 2) հովանավորում։

ملح [մելհ] աղ։ Հոգ. املاح [ա̈մլահ]։

ملحد [մոլհեդ] 1) անհավատ, 2) հեթանոս, 3) հերետիկոս։ Հոգ. ملاحده [մա̈լահեդե]։

ملحق [մոլհա̈ղ] միացած, կցված, հարած։ ملحق شدن [մոլհա̈ղ շոդա̈ն] կցվել, միանալ։ ملحق کردن [մոլհա̈ղ քա̈րդա̈ն] կցել, միացնել։

ملحقات [մոլհա̈ղաթ] հավելումներ, լրացումներ, հավելվածներ։

ملحمه [մա̈լհա̈մե] ջարդ, կոտորած։

ملحوظ [մա̈լհուզ] նկատի՝ հաշվի առնված։

ملحوظات [մա̈լհուզաթ] խորհրդածութիւններ, դիտողութիւններ, նկատառումներ։

ملخ [մ ա̈ լ ա̈ խ] 1) մորեխ, 2) պրոպելլեր։ ملخ باغی [մա̈լա̈խե բաղի] ծղրիդ։ ملخ هواپیما [մա̈լա̈խե հավափեյմա] պրոպելլեր։

ملخ خوارگی [մա̈լա̈խխարեգի] տե'ս ملخ زدگی [մա̈լա̈խզա̈դեգի]։

ملخ خوردگی [մա̈լա̈խխորդեգի] տե'ս ملخ زدگی [մա̈լա̈խզա̈դեգի]։

ملخ زدگی [մա̈լա̈խզա̈դեգի] մորեխի հարձակում,

ملخص [մոլա̈խխա̈ս] ամփոփված, կրճատված, համառոտ շարադրված։

ملزم [մոլզա̈մ] 1) պարտավորված, հարկադրված, 2) պարտված։ ملزم شدن [մոլզա̈մ շողա̈ն] 1) պարտավորվել, 2) պարտվել, պարտություն կրել։ ملزم کردن [մոլզա̈մ քա̈րդա̈ն] 1) հարկադրել, պարտավորեցնել, 2) պարտության մատնել։

ملزوم [մա̈լզում] 1) անհրաժեշտ, պետքական, 2) անբաժանելի, անբաժան։ لازم و ملزوم [լազեմ վա̈ մա̈լզում] փոխադարձաբար պայմանավորված՝ կապակցված։

ملزومات [մա̈լզումաթ] անհրաժեշտություններ, անհրաժեշտ պիտույքներ։

ملس [մա̈լա̈ս] մարխոշ, թթվաքաղցր։

ملصق [մոլսա̈ղ] կցված, փակցրած, սոսնձած։

ملطف [մոլա̈թթեֆ] փափկացնող, նրբացնող։

ملعبه [մա̈լ'ա̈բե] 1) խաղ, ժամանց, զվարճություն, 2) մարիոնետ, 3) խաղալիք, տիկնիկ։ Հոգ. ملاعب [մա̈լաէբ]։

ملعنت [մա̈լ'ա̈նա̈թ] 1) անեծք, 2) դատապարտելի վարմունք։

ملعون [մա̈լ'ուն] անիծված, նզովված։

ملغا [մոլղա] տե՛ս ملغی [մոլղա]։

ملغمه [մա̈լղա̈մե] 1) քիմ. սնդկապանգ, 2) փխբ. ամալգամ (տարբեր տեսակի իրերի խառնուրդ)։

ملغی [մոլղա] վերացված։ ملغی شدن [մոլղա շոդա̈ն] վերանալ, վերացվել։ ملغی کردن [մոլղա քա̈րդա̈ն] վերացնել։

ملفوظ [մա̈լֆուզ] 1) արտասանվող, 2) արտասանված։ غیر ملفوظ [ղեյրե մա̈լֆուզ] չարտասանվող։

ملفوف [մա̈լֆուֆ] փաթաթված, ծրարված։

ملفوفه [մա̈լֆուֆե] 1) թղթապալար, 2) հրավիրատակ, 3) հավելված։ Հոգ. ملفوفات [մա̈լֆուֆաթ]։

ملقب [մոլա̈ղղա̈բ] 1) մականվանմամբ, մականվանված, 2) տիտղոս ստացած, տիտղոսավոր։

ملك [մա̈լա̈ք] հրեշտակ։ Հոգ. ملائك [մա̈լաէք] և ملائکه [մա̈լաէքե]։

ملك [մա̈լեք] թագավոր, իշխան։ Հոգ ملوك [մոլուք]։

ملك [մելք և մոլք] կալված։ Հոգ. املاك [ա̈մլաք]։

ملك [մոլք] թագավորություն, տերություն, երկիր։

ملك الحارس [մա̈լա̈քօլհարես] պահապան հրեշտակ։

ملك الموت [մա̈լա̈քօլմոութ] մահվան հրեշտակ։

ملكدار [մելքդար] կալվածատեր, հողատեր։

ملكداری [մելքդարի] կալվածատիրություն, հողատիրություն։

ملكران [մոլքրան] իշխան, տիրակալ։

ملكرانی [մոլքրանի] իշխանություն, վեհապետություն։

ملكزاده [մա̈լեքզադե] արքայորդի, արքայազն։

ملكستانی [մոլքեսթանի] երկրների նվաճում։

ملكسیما(ی) [մա̈լա̈քսիմա(յ)] հրեշտակադեմ։

ملكصفت [մա̈լա̈քսեֆա̈թ] հրեշտակաբարո։

ملكمنظر [մա̈լա̈քմա̈նզա̈ր] հրեշտակատեսիլ։

ملكوت [մա̈լա̈քութ] կրոն. երկնային թագավորություն, նույնը՝ عالم ملكوت [ալա̈մե մա̈լա̈քութ]։

ملكوتی [մա̈լա̈քութի] 1) երկնային, 2) աստվածային։

ملكول [մոլեքուլ] մոլեկուլ։

ملكولی [մոլեքուլի] մոլեկուլային։

ملكه [մա̈լա̈քե] 1) ընդունակություն, հատկություն, 2) սովորություն, սովորույթ։ Հոգ. ملكات [մա̈լա̈քաթ]։

ملكه [մա̈լեքե] թագուհի։ ملكهٔ زیبائی [մա̈լեքեյե զիբայի] գեղեցկության թագուհի։

ملكی [մա̈լա̈քի] հրեշտակային։

ملكی [մա̈լեքի] I թագավորական, արքայական։

ملكی [մա̈լեքի] II կոշիկի մի տեսակ (գործված, հյուսված)։

ملكی [մոլքի] պետական։

ملكیت [մելքիյյա̈թ] 1) սեփականություն, կալվածք, 2) սեփականության իրավունք։

ملل [մելա̈լ] ժողովուրդներ, ազգեր։ Եզ. ملت [մելլա̈թ]։ سازمان ملل متحد [սազմանե մելա̈լե մոթթա̈հեդ] Միավորված ազգերի կազմակերպություն։

ملمع [մոլա̈մմա̈'] 1) փայլուն, պսպղուն, 2) երփներանգ, գույնզգույն։

ململ [մա̈լմա̈լ] մարմաշ (նուրբ՝ թափանցիկ գործվածք)։

ملموس [մա̈լմուս] շոշափելի։

ملنگ [մա̈լա̈նգ] ուրախ, զվարթ։

ملوان [մա̈լվան] նավաստի։

ملوث [մոլա̈վվա̈ս] 1) պղծված, ապականված, 2) արատավորված։

ملوس [մա̈լուս] 1) ուշագրավ, գեղեցիկ, գուրեկան, 2) նրբագեղ։

ملوك الطوایف [մոլուքօթթա̈վայեֆ] և ملوك الطوائف [մոլուքօթթա̈վաէֆ] ցեղային ֆեոդալական մասնատվածություն, բաժնեկալվածային իշխանություններ։

ملوك الطوایفی [մոլուքօթթա̈վայեֆի] տե՛ս ملوك الطوائفی [մոլուքօթթա̈վաէֆի]։

ملوك الطوائفی [մոլուքօթթա̈վաէֆի] 1) ֆեոդալական, 2) ֆեոդալիզմ։

ملوكانه [մոլուքանե] 1) արքայական, թագավորական, 2) արքայավայել։

ملول [մա̈լուլ] 1) տխուր, տրտում, 2) հոգնած, ձանձրացած։

ملولی [մա̈լուլի] տե՛ս ملالت [մա̈լալա̈թ]։

ملوم [մա̈լում] պարսավելի, նախատելի, կշտամբելի։

ملون [մոլա̈վվա̈ն] 1) երփներանգ, 2) գունավոր։

ملهم [մոլհա̈մ] 1) ներշնչված, 2) ոգեշնչված։

ملهم [մոլհեմ] 1) ներշնչող, 2) ոգեշնչող։

ملهوف [մա̈լհուֆ] 1) դժբախտ, խղճալի, 2) տառապող, վշտացած։

ملی [մելլի] 1) ազգային, 2) ժողովրդական, 3) հանրային։ سنن ملی [սոնա̈նե մելլի] 1) ազգային ավանդույթներ։ كتابخانهٔ ملی [քեթաբխանեյե մելլի] հանրային գրադարան։ شرکت ملی [շերքա̈թե մելլի] ազգային ընկերություն։ ملی کردن [մելլի քա̈րդա̈ն] ազգայնացնել։

ملیت [մելլիյյա̈թ] ազգություն, ազգային պատկանելիություն։

ملیت گرائی [մելլիյյա̈թգերայի] նացիոնալիզմ։

ملی گرا [մելլիգերա] 1) նացիոնալիստ, ազգայնական, 2) նացիոնալիստական։

ملی گرائی [մելլիգերայի] տե՛ս ملیت گرائی [մելլիյյա̈թգերայի]։

ملیح [մա̈լիհ] 1) նրբագեղ, 2) վայելչագեղ, 3) քնքուշ, 4) սատղով։

ملیله [մա̈լիլե] 1) արծաթաթել, 2) ոսկեթել։

ملیله دوز [մա̈լիլեդուզ] ոսկեկար։

ملیون [մելյուն] միլիոն։

ملیون [մելլիյյուն] նացիոնալիստներ, ազգայնականներ։

ملیونر [մելյուներ] միլիոներ։

ممات [մա̈մաթ] մահ։

مماتی [մա̈մաթի] մահու։ مبارزهٔ حیاتی و مماتی [մոբարեզեյե հա̈յաթի վա̈ մա̈մաթի] կենաց ու մահու կռիվ։

مماثل [մոմասել] համանման, նման։

مماثلت [մոմասելա̈թ] նմանություն, համանմանություն։

ممارست [մոմարեսա̈թ] 1) եռանդ, ջանք, ջանասիրություն, մրաջանություն, 2) վարժություն, մարզում։

مماس [մոմաս] շոշափող։ خط مماس [խա̈թթե մոմաս] մաթ. շոշափման գիծ։

مماشات [մոմաշաթ] 1) ներողամտություն, զիջողամտություն, 2) սիրաշահում, հաճկատարություն, 3) համոզվողություն, զիջողություն։

مماطله [մոմաթելե] հապաղում, հետաձգում, ձգձգում։

ممالك [մա̈մալեք] 1) տե՛ս եզ. مملكت [մա̈մլա̈քա̈թ] 2) նահանգներ։ ممالك متحدهٔ امریکا [մա̈մալեքե մոթթա̈հեդեյե էմրիքա] Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ։

ممانعت [մոմանեա̈թ] արգելում, արգելք, խափանում։ ممانعت کردن [մոմանեա̈թ քա̈րդա̈ն] արգելել, խանգարել, խոչընդոտել։

ممتاز [մոմթազ] 1) ընտիր, լավագույն, բարձրորակ, 2) արտոնյալ, ընտրյալ. قشرهای ممتاز جامعه [ղեշրհայե մոմթազե ջամեէ] հասարակության արտոնյալ խավերը՝ ընտրյալ շերտը։

ممتحن [մոմթա̈հեն] 1) քննություն ընդունող, քննող, 2) ստուգող, փորձող։

ممتحنه [մոմթա̈հենե] տե՛ս ممتحن [մոմթա̈հեն]. هیئت ممتحنه [հեյ՛աթե մոմթա̈հենե] քննական հանձնաժողով։

ممتد [մոմթա̈դ(դ)] 1) երկարատև, տևական, 2) երկարաձգված,

ممتزج [մոմթա̈զա̈ջ] խառնված, բաղադրված։

ممتلی [մոմթա̈լի] լի, լեցուն։

ممتنع [մոմթա̈նե՛] 1) անհնարին, անիրագործելի, 2) ձեռնպահ. رأی ممتنع دادن [ռա՛յե մոմթա̈նե՛ դադա̈ն] քվե տալիս ձեռնպահ լինել։

ممتنعات [մոմթա̈նեաթ] 1) անկատարելիություն(ներ), 2) անիրագործելիություն։

ممد [մոմեդ(դ)] օգնող, աջակցող։

ممدوح [մա̈մդուհ] գովերգված, գովաբանված, փառաբանված, ներբողված։

ممدود [մա̈մդուդ] 1) երկարաձգված, երկարացված, 2) տևական, երկար։

ممر [մա̈մա̈ր] I անցում, անցման տեղ, անցարան։

ممر [մա̈մա̈ր] II 1) կյանք, կենցաղ, 2) միջոց, եղանակ, ուղի։

ممزوج [մա̈մզուջ] խառնված։

ممسك [մոմսեք] 1) խնայող, տնտեսող, 2) ժլատ, կծծի։

ممسکانه [մոմսեքանե] խնայողաբար։

ممسکی [մոմսեքի] 1) խնայողություն, տնտեսողություն, 2) ժլատություն, ագահություն։

ممسوخ [մա̈մսուխ] 1) փոխակերպված, 2) այլանդակված։

ممضی և ممضا [մոմզա] ստորագրված, վավերացված. ممضی و مسجل [մոմզա վա̈ մոսա̈ջջա̈լ] ստորագրված և կնքված։

ممقوت [մա̈մղութ] ատելի, ատելության արժանի։

ممکن [մոմքեն] հնարավոր, հավանական. غیر ممکن [ղեյրե մոմքեն] անկարելի, անհնարին։

ممکنات [մոմքենաթ] 1) հնարավոր, հավանական, 2) այն՝ ինչ կարող է կատարվել՝ պատահել։

ممکن‌الاجراء [մոմքենօլէջրա] իրագործելի, կենսագործելի։

ممکن‌الحصول [մոմքենօլհոսուլ] մատչելի, հասանելի։

ممل [մոմել(լ)] 1) հոգնեցուցիչ, 2) ձանձրալի, տաղտկալի։

مملکت [մա̈մլա̈քա̈թ] երկիր, պետություն։ Հոգ. ممالك [մա̈մալեք]։

مملکت‌داری [մա̈մլա̈քա̈թդարի] երկրի կառավարում։

مملکتی [մա̈մլա̈քա̈թի] պետական. امور مملکتی [օմուրե մա̈մլա̈քա̈թի] պետական գործեր։

مملو [մա̈մլուու, մա̈մլով(վ)] լի, լեցուն։

مملوك [մա̈մլուք] 1) ստրուկ, ծառա, 2) մամլուք։ Հոգ. ممالیك [մա̈մալիք]։

ممنوع [մա̈մնու՛] արգելված. ممنوع کردن [մա̈մնու՛ քա̈րդա̈ն] արգելել։

ممنوعات [մա̈մնուաթ] արգելված բաներ։

ممنوع‌الانتشار [մա̈մնու՛օլէնթեշար] հրատարակումը արգելված։

ممنوعه [մա̈մնուէ] տե՛ս ممنوع [մա̈մնու՛]. مناطق ممنوعه [մա̈նաթեղե մա̈մնուէ] արգելված գոտիներ։

ممنوعیت [մա̈մնուիյյա̈թ] արգելք։

ممنون [մա̈մնուն] շնորհակալ, շնորհապարտ, երախտապարտ։

ممنوناً [մա̈մնունա̈ն] շնորհակալությամբ, երախտապարտությամբ։

ممنونیت [մա̈մնունիյյա̈թ] շնորհակալություն, երախտապարտություն։

ممه [մա̈մե] ծծապտուկ։

ممهد [մոմա̈հհա̈դ] կարգավորված, կանոնավորված։

ممهد [մոմա̈հհեդ] կարգավորող, կանոնավորող։

ممهور [մա̈մհուր] 1) կնքված, 2) կնիք ունեցող։

ممیز [մոմա̈յյա̈զ] զատորոշված, նշմարված։

ممیز [մոմա̈յյեզ] 1) ստուգիչ, 2) փորձագետ, 3) վերահսկիչ։

ممیزی [մոմա̈յյեզի] 1) ստուգում, 2) վերահսկում։

من [մա̈ն] I ես։

من [մա̈ն] II ման, կշռի միավոր. من تبریز [մա̈նե թա̈բրիզ] Թավրիզի ման=3կգ. من شاه [մա̈նե շահ] Շահի ման=6կգ. من ری [մա̈նե ռեյ] Ռեյի ման=12կգ։

مناب [մա̈նաբ] փոխարինում, տեղակալում։

منابر [մա̈նաբեր] տե՛ս եզ. منبر [մա̈նբա̈ր]։

منابع [մա̈նաբե՛] տե՛ս եզ. منبع [մա̈նբա̈՛]։

منابع موثق [մա̈նաբե՛է մովա̈սսա̈ղ] հավաստի աղբյուրներ։

منات [մա̈նաթ] մեկ ռուբլի՝ մանեթ։

مناجات [մոնաջաթ] 1) գիշերային աղոթք, 2) մենակ՝ առանձին կատարվող աղոթք, 3) կրոնական հիմն։

منادا [մոնադա] տե՛ս منادی [մոնադա]։

منادم [մոնադեմ] ընկեր, մտերիմ, բարեկամ։

منادمت [մոնադեմա̈թ] 1) մտերիմ բարեկամություն, շփում, 2) փոխադարձ հարաբերություն, 3) հաղորդակցություն։

منادی [մոնադա] հայտարարված, հռչակված. اسم منادی [էսմե մոնադա] քեր. գոյականի կոչական հոլովը։

منادی [մոնադի] մունետիկ։

منادی‌گری [մոնադիգա̈րի] մունետիկություն։

منار [մա̈նար] տե՛ս مناره [մա̈նարե]։

مناره [մա̈նարե] մինարեթ։

منازع [մոնազե՛] 1) վիճող, 2) կռվող, 3) հակառակորդ, թշնամի։

منازعت [մոնազեա̈թ] 1) վեճ, վիճաբանություն, 2) հակաճառություն։ Հոգ. منازعات [մոնազեաթ]։

منازعه [մոնազեէ] տե՛ս منازعت [մոնազեա̈թ]։

منازل [մա̈նազել] տե՛ս եզ. منزل [մա̈նզել]։

مناسب [մոնասեբ] 1) հարմար, 2) պատշաճ, պատեհ, 3) համապատասխան։

مناسبات [մոնասեբաթ] տե՛ս եզ. مناسبت [մոնասեբա̈թ]. مناسبات بازرگانی [մոնասեբաթե բազա̈րգանի] առևտրական հարաբերություններ. مناسبات دوستانه [մոնասեբաթե դուսթանե] բարեկամական կապեր. قطع مناسبات [ղա̈թ՛է մոնասեբաթ] հարաբերությունների խզում։

مناسبت [մոնասեբա̈թ] 1) կապ, հարաբերություն, 2) ազգակցական հարաբերություն, 3) հիմք, դրդապատճառ։ Հոգ. مناسبات [մոնասեբաթ]։

مناصحت [մոնասեհա̈թ] 1) անկեղծ խորհուրդներ, 2) անկեղծ հարաբերություններ։

مناصفه [մոնասեֆե] կիսում, երկու հավասար մասի բաժանում։

مناط [մա̈նաթ] հիմք, պատճառաբանություն, փաստարկ։

مناطق [մա̈նաթեղ] տե՛ս եզ. منطقه [մա̈նթա̈ղե]։

مناظر [մա̈նազեր] տե՛ս եզ. منظره [մա̈նզա̈րե]. مناظر و مرایا [մա̈նազեր վա̈ մա̈րայա] հեռանկարներ։

مناظره [մոնազերե] վեճ, վիճաբանություն, քննարկում։ Հոգ. مناظرات [մոնազերաթ]։

مناعت [մա̈նաա̈թ] 1) ինքնասիրություն, արժանապատվություն, պատվախնդրություն, 2) անառիկություն, 3) անմատչելիություն։

منافات [մոնաֆաթ] 1) հակադրություն, 2) անհամատեղելիություն, 3) անհամապատասխանություն, հակասություն։

منافذ [մա̈նաֆեզ] անցքեր, ճեղքեր, ծակեր։ Եզ. منفذ [մա̈նֆա̈զ]։

منافر [մոնաֆեր] նողկանք՝ ատելություն՝ զզվանք տածող։

منافرت [մոնաֆերա̈թ] փոխադարձ հակակրանք, թշնամություն։

منافع [մա̈նաֆե՛] տե՛ս եզ. منفعت [մա̈նֆա̈ա̈թ]։

منافق [մոնաֆեղ] 1) կեղծավոր, երկերեսանի, 2) քսու, բանսարկու, 3) անաստված, Հոգ. منافقین [մոնաֆեղին]։

منافقانه [մոնաֆեղանե] կեղծավորաբար, երկերեսանիորեն։

منافقت [մոնաֆեղա̈թ] 1) կեղծավորություն, երկերեսանություն, 2) բանսարկություն, 3) անաստվածություն։

منافی [մոնաֆի] հակասող, անհամատեղելի։

مناقشه [մոնաղեշե] 1) վեճ, վիճաբանություն, ընդհարում, բախում, 2) դիսկուսիա, դիսպուտ։ Հոգ. مناقشات [մոնաղեշաթ]։

مناقصه [մոնաղեսե] աճուրդ։

مناقض [մոնաղեզ] տե՛ս متناقض [մոթա̈նաղեզ]։

مناقضت [մոնաղեզա̈թ] 1) հակասություն, 2) անհամապատասխանություն։

مناکحت [մոնաքեհա̈թ] ամուսնություն, պսակ։

منال [մա̈նալ] 1) ինչք, հարստություն, 2) ձեռքբերում։

منام [մա̈նամ] 1) երազ, 2) ննջարան։

منان [մա̈նան] բարեգութ, բարերար։

مناوبه [մոնավեբե] հերթականություն, հերթագայում։

منبت [մա̈նբեթ և մոնբեթ] արգավանդ, բերրի (հող)։ غیر منبت [ղեյրե մոնբեթ] անբերրի։

منبت کار [մոնա̈բբա̈թքար] փայտի վրա փորագրող։

منبت کاری [մոնա̈բբա̈թքարի] փայտի վրա փորագրություն։

منبر [մա̈նբա̈ր] 1) ամբիոն, 2) ամբիոն մզկիթում։ Հոգ. منابر [մա̈նաբեր]։

منبسط [մոնբա̈սեթ] 1) ընդարձակված, ծավալված, 2) փռված, սփռված։

منبع [մա̈նբա̈՛] 1) աղբյուր, 2) ծագում, 3) ջրցայտ։ Հոգ. منابع [մա̈նաբե՛]։ منبع موثق [մա̈նբա̈է մովա̈սսա̈ղ] հավաստի աղբյուր։

من بعد [մենբա̈՛դ] այսուհետև։

منبه [մոնա̈բբեհ] նախազգուշացնող։

منت [մեննա̈թ] 1) երախտիք, երախտապարտություն, 2) պարտքի զգացում, 3) բարերարություն, շնորհ։

منتبه [մոնթա̈բեհ] 1) նախազգուշացված, 2) զգոն։

منت پذیر [մեննա̈թփա̈զիր] 1) շնորհակալ, շնորհապարտ, 2) շնորհակալության արժանի։

منتج [մոնթա̈ջ] 1) ավարտվող, 2) արդյունք, հետևանք։

منتحل [մոնթա̈հել] գրագող, բանագող։

منتخب [մոնթա̈խա̈բ] 1) ընտրված, 2) հավաքական։

منتخب [մոնթա̈խեբ] ընտրող։

منتخبات [մոնթա̈խա̈բաթ] ընտիր երկեր, քրեստոմատիա։

منت دار [մեննա̈թդար] 1) շնորհակալ, երախտագետ, 2) պարտական։

منت داری [մեննա̈թդարի] երախտագիտություն, երախտապարտություն։

منتر [մա̈նթա̈ր] հիացած, գերված, դյութված, հմայված։ منتر شدن [մա̈նթա̈ր շոդա̈ն] 1) հմայվել, դյութվել, գերվել, 2) ծաղրի առարկա՝ խաղալիք դառնալ։ منتر کردن [մա̈նթա̈ր քա̈րդա̈ն] 1) հմայել, գերել, 2) ծաղրել, ձեռ առնել, խաղալիք դարձնել։

منتزع [մոնթա̈զե՛] 1) խլված, զջլված, 2) վերացական։

منتسب [մոնթա̈սա̈բ և մոնթա̈սեբ] 1) կապակցված, պատկանող, 2) ազգակցական, ազգակցված, 3) սերունդ։

منتشا [մա̈նթա̈շա] դերվիշի մահակ։

منتشر [մոնթա̈շեր] 1) հրատարակված, 2) տարածված։ منتشر شدن [մոնթա̈շեր շոդա̈ն] 1) հրատարակվել, 2) տարածվել։ منتشر کردن [մոնթա̈շեր քա̈րդա̈ն] 1) հրատարակել, 2) տարածել։

منت شناس [մեննա̈թշենաս] տե՛ս منت دار [մեննա̈թդար]։

منت شناسی [մեննա̈թշենասի] տե՛ս منت داری [մեննա̈թդարի]։

منتصب [մոնթա̈սա̈բ] 1) նշանակված (պաշտոնի), 2) կանգնեցրած, կառուցված։

منتصر [մոնթա̈սեր] հաղթող, հաղթանակող։ منتصر شدن [մոնթա̈սեր շոդա̈ն] հաղթանակ տանել, հաղթել։

منتصف [մոնթա̈սեֆ] 1) չափավոր, չեզոք, 2) միջին։

منتظر [մոնթա̈զեր] ակնկալող, սպասող։

منتظره [մոնթա̈զերե] տե՛ս منتظر [մոնթա̈զեր]։ غیر منتظره [ղեյրե մոնթա̈զերե] անսպասելի։ نتایج منتظره [նա̈թայեջե մոնթա̈զերե] սպասելի արդյունքներ։

منتظم [մոնթա̈զա̈մ] կանոնավոր, կանոնավորված, դասավորված։

منتظم [մոնթա̈զեմ] կանոնավորող, կարգավորող, դասավորող։

منتفع [մոնթա̈ֆե՛] 1) օգտվող, 2) օգուտ քաղող։ منتفع شدن [մոնթա̈ֆե՛ շոդա̈ն] օգտվել, օգուտ քաղել։

منتفی [մոնթա̈ֆի] 1) հեռացված, վերացված, 2) ավարտված։ منتفی شدن [մոնթա̈ֆի շոդա̈ն] 1) հեռացվել, վերացվել, 2) ավարտվել։ منتفی کردن [մոնթա̈ֆի քա̈րդա̈ն] 1) հեռացնել, վերացնել, 2) ավարտել։

منتقد [մոնթա̈ղեդ] քննադատ։

منتقل [մոնթա̈ղել] 1) տեղափոխված, 2) փոխադրված։ منتقل شدن [մոնթա̈ղել շոդա̈ն] 1) տեղափոխվել, 2) փոխադրվել։ منتقل کردن [մոնթա̈ղել քա̈րդա̈ն] 1) տեղափոխել, 2) փոխադրել։

منتقم [մոնթա̈ղեմ] 1) վրեժխնդիր, 2) վրիժառու։

منت کش [մեննա̈թքեշ] շողոքորթ, քծնող, ստորաքարշ, պնակալեզ։

منت کشی [մեննա̈թքեշի] շողոքորթություն, քծնանք, ստորաքարշություն։

منت گزار [մեննա̈թգոզար] շնորհակալ, երախտագետ։

منت گزاری [մեննա̈թգոզարի] շնորհակալության՝ երախտագիտության արտահայտություն։

منتها [մոնթա̈հա] 1) վերջ, եզր, սահման, 2) առավելագույն, մաքսիմում, 3) վերջապես, 4) մինչդեռ։

منتهز [մոնթա̈հեզ] սպասող (հարմար առիթի), օգտվող (հարմար առիթից)։ منتهز فرصت [մոնթա̈հեզե ֆորսա̈թ] առիթից օգտվող։

منتهی [մոնթա̈հա] տե՛ս منتها [մոնթա̈հա]։

منتهی [մոնթա̈հի] վերջացող, ավարտվող։ منتهی شدن [մոնթա̈հի շոդա̈ն] ավարտվել։

منثور [մա̈նսուր] արձակ ստեղծագործություն։ منظوم و منثور [մա̈նզում վա̈ մա̈նսուր] չափածո և արձակ։

منجر [մոնջա̈ր(ր)] վերջացած, ավարտված, منجر شدن [մոնջա̈ր(ր) շոդա̈ն] հանգել, ավարտվել։

منجز [մոնա̈ջջա̈զ] անվերապահ, անառարկելի, անպայման։

منجلاب [մա̈նջելաբ] 1) ապականված ջուր, 2) ճահիճ, 3) ջրցեխ, 4) շլոփա։

منجم [մոնա̈ջջեմ] աստղագետ։

منجمد [մոնջա̈մեդ] սառույց կապած, սառցային։ اقیانوس منجمد شمالی [օղյանուսե մոնջա̈մեդե շեմալի] Հյուսիսային Սառուցյալ օվկիանոս։ منجمد شدن [մոնջա̈մեդ շոդա̈ն] սառել, սառույց կապել։

منجمله [մենջոմլե] 1) այդ թվում, 2) ներառյալ։

منجوق [մոնջուղ] ուլունք։

منجی [մոնջի] 1) փրկիչ, 2) ազատարար։

منحرف [մոնհա̈րեֆ] 1) շեղված, խոտորված, խոտորնակ, հավատուրաց, 2) ծռված, ծուռ։

منحصر [մոնհա̈սեր] 1) սահմանափակված, առանձնահատուկ, 2) մենաշնորհային։

منحصراً [մոնհա̈սերա̈ն] բացառապես, միայն, միակ։

منحصر بفرد [մոնհա̈սերբեֆա̈րդ] 1) միակ հնարավոր, 2) եզակի։ چارۀ منحصر بفرد [չարեյե մոնհա̈սերբեֆա̈րդ] միակ հնարավոր ելքը։ نسخۀ منحصر بفرد [նոսխեյե մոնհա̈սերբեֆա̈րդ] եզակի օրինակ։

منحط [մոնհա̈թ(թ)] 1) անկումային, դեկադենտական, 2) նեխած, փտած։

منحل [մոնհա̈լ(լ)] արձակված, ցրված, լուծարքի ենթարկված, լիկվիդացված։

منحنی [մոնհա̈նի] կոր, կորացած։

منحوس [մա̈նհուս] 1) մռայլ, 2) դժբախտ, չարաբաստիկ։

منحیث‌المجموع [մենհեյսօլմա̈ջմու'] ընդհանրապես, ամբողջությամբ առած,

منخرین [մա̈նխա̈րեյն] ռունգ, քթածակ։

منخسف [մոնխա̈սեֆ] խավարման պրոցեսում գտնվող (լուսնի մասին)։

مندرآوردی [մա̈նդա̈րավա̈րդի] 1) հորինված, հնարած, մտացածին, 2) ինքնահնարանք։

مندرج [մ ո ն դ ա̈ ր ա̈ ջ] 1) պարունակված, պարփակված, 2) տեղադրված, 3) արձանագրված, 4) հրատարակված։

مندرجات [մոնդա̈րեջաթ] բովանդակություն (գրքի, ամսագրի և այլն)։ فهرست مندرجات [ֆեհրեսթե մոնդա̈րեջաթ] ցանկ, գլխացանկ։

مندرجه [մոնդա̈րեջե] տե'ս مندرج [մոնդա̈րա̈ջ]։

مندرس [մոնդա̈րես] մաշված, հին, կիսամաշ, թերմաշ։

مندیل [մ ա̈ ն դ ի լ] 1) փաթթան, չալմա, 2) անձեռոց, 3 թաշկինակ։ Հոգ. منادیل [մա̈նադիլ]։

منزجر [մ ո ն զ ա̈ ջ ե ր] զզվող, խուսափող։ منزجر کردن [մոնզա̈ջեր քա̈րդա̈ն] նողկանք առաջացնել։

منزل [մա̈նզել] տուն, իջևան։ Հոգ. منازل [մա̈նազել]։

منزل [մ ո ն զ ա̈ լ] ի վերուստ առաքված՝ շնորհված։ آیهٔ منزل [այեյե մոնզա̈լ] Ղուրան։

منزلت [մա̈նզելա̈թ] 1) աստիճան, դիրք, 2) արժանապատվություն, 3) բարձր դիրք։

منزلگاه [մա̈նզելգահ] իջևան։

منزل مبارکی [մա̈նզելմոբարա̈քի] բնակարանամուտի շնորհավորանք։

منزله [մա̈նզելե] 1) տե'ս منزلت [մա̈նզելա̈թ], 2) որպես, նման, ինչպես։ بمنزلهٔ پدر [բեմա̈նզելեյե փեդա̈ր] որպես հայր։

منزوی [մոնզա̈վի] մենակյաց, մենավոր։ منزوی شدن [մոնզա̈վի շոդա̈ն] մենացվել, մեկուսացվել։

منزه [մոնա̈զզահ] անբիծ, մաքուր, անմեղ։

منسجم [մոնսա̈ջեմ] ներդաշնակ, համաչափ, գեղակազմ։

منسلک [մոնսա̈լեք] 1) միացված, 2) շարված (թելի վրա)։

منسوب [մա̈նսուբ] 1) վերաբերող, կապակցված, 2) ազգական, 3) վերագրված։

منسوبیت [մա̈նսուբիյյա̈թ] 1) հարաբերություն, կապ, 2) ազգակցություն, ազգակցական հարաբերություն։

منسوج [մ ա̈ ն ս ու ջ] հյուսված։ Հոգ. منسوجات [մա̈նսուջաթ]։

منسوجات [մա̈նսուջաթ] հյուսվածքեղեն։ Եզ. منسوج [մա̈նսուջ]։

منسوخ [մա̈նսուխ] 1) վերացված, 2) փոխած, 3) անվավեր դարձած։

منش [մ ա̈ ն ե շ] 1) բնույթ, բնություն, 2) բնավորություն, բարք, խառնվածք։

منشاء [մա̈նշա̈'] աղբյուր, ծագում, սկիզբ։ منشاء گرفتن [մա̈նշա̈' գերեֆթա̈ն] սկիզբ առնել։

منشآت [մոնշա̈աթ] նամականի գրական երկեր։

منشار [մենշար] սղոց։

منشرح [մոնշա̈րեհ] 1) ուրախ, 2) աշխույժ։

منشعب [մոնշա̈'եբ] 1) ճյուղավորված, 2) տրոհված, բաժանված։

منشعبات [մոնշա̈'եբաթ] 1) ճյուղավորումներ, 2) բաժանմունքներ, բնագավառներ։

منشق [մոնշա̈ղ(ղ)] 1) ճեղքված, 2) բաժանված, ճյուղավորված։

منشور [մա̈նշուր] I 1) խարտիա, հրովարտակ, 2) կանոնադրություն։ منشور ملل متفق [մա̈նշուրե մելա̈լե մոթթա̈ֆեղ] Միացյալ ազգերի կազմակերպության կանոնադրություն։

منشور [մա̈նշուր] II մաթ. պրիզմա, հատվածակողմ։

منشوری [մա̈նշուրի] պրիզմայաձև։

منشی [մոնշի] 1) քարտուղար, 2) գրագիր։

منشیانه [մոնշիյանե] վերամբարձ ոճով։

منشی گری [մոնշիգա̈րի] 1) քարտուղարություն, 2) գրագրություն։

منصب [մ ա̈ ն ս ա̈ բ] պաշտոն, աստիճան, դիրք։ Հոգ. مناصب [մա̈նասեբ]։

منصب دار [մա̈նսա̈բդար] պաշտոնյա, պաշտոնավոր։

منصرح [մ ո ն ս ա̈ ր ե հ] 1) պարզ, հստակ, հասկանալի, 2) վճռական, որոշակի։

منصرف [մոնսա̈րեֆ] 1) մտափոխ, հրաժարվող (իր որոշումից՝ մտադրությունից), 2) քեր. 1) խոնարհվող, 3) հոլովվող։

منصف [մոնսեֆ] 1) արդար, 2) արդարամիտ, անաչառ։

منصفانه [մոնսեֆանե] արդարաբար, արդարորեն, անաչառ կերպով։

منصفه [մոնսեֆե] տե'ս منصف [մոնսեֆ]։ هیئت منصفه [հեյա̈թե մոնսեֆե] 1) տե'ս منصفین [մոնսեֆին], 2) ժյուրի։

منصفین [մոնսեֆին] երդվյալ ատենակալներ։

منصوب [մա̈նսուբ] 1) նշանակված, կարգված (պաշտոնի), 2) կոոպտացիայի ենթարկված, 3) զետեղված։

منصور [մա̈նսուր] 1) հաղթական, հաղթող, 2) արակ. անձն. Մանսուր։

منصورانه [մա̈նսուրանե] հաղթողաբար, հաղթորեն։

منضم [մոնզա̈մ(մ)] կցված, միացված։ منضم کردن [մոնզա̈մ(մ) քա̈րդա̈ն] կցել։

منضماً [մոնզա̈մմա̈ն] որպես լրացում, ի լրումն, որպես հավելված, հավելվածաբար։

منضمات [մ ո ն զ ա̈ մ մ ա թ] հավելվածներ, լրացումներ։

منطبع [մոնթա̈բե'] 1) տպագրված, 2) վարժեցրած, ձեռնասուն։

منطبق [մոնթա̈բեղ] համընկնող, համապատասխանող։

منطفی [մոնթա̈ֆի] հանգցրած, մարած։ منطفی شدن [մոնթա̈ֆի շոդա̈ն] հանգչել, մարել։ منطفی کردن [մոնթա̈ֆի քա̈րդա̈ն] հանգցնել, մարել։

منطق [մ ա̈ ն թ ե ղ] տրամաբանություն։ منطق صوری (فرمال) [մա̈նթեղե սուրի (ֆորմալ)] ֆորմալ տրամաբանություն։ از روی منطقاً [ա̈զ րույե մա̈նթեղ] տե'ս منطق [մա̈նթեղա̈ն]։

منطقاً [մա̈նթեղա̈ն] տրամաբանորեն։

منطق دان [մա̈նթեղդան] տրամաբան, տրամաբանության մասնագետ։

منطقه [մա̈նթա̈ղե] 1) գոտի, 2) ոլորտ, 3) շրջան, օկրուգ։ Հոգ. مناطق [մա̈նաթեղ]։ منطقهٔ معتدله [մա̈նթա̈ղեյե մո'թա̈դելե] բարեխառն գոտի։ منطقهٔ نفوذ [մա̈նթա̈ղեյե նոֆուզ] ազդեցության ոլորտ։

منطقة البروج [մա̈նթա̈ղա̈թօլբորուջ] աստղ. կենդանակերպ, զոդիակ։

منطقه‌ای [մա̈նթա̈ղեի] զոնալ, գոտու։

منطقی [մա̈նթեղի] տրամաբանական։ تکیهٔ منطقی [թա̈քյեյե մա̈նթեղի] լեզվբ. տրամաբանական շեշտ։ ربط منطقی [ռա̈բթե մա̈նթեղի] տրամաբանական կապ։ غیر منطقی [ղեյրե մա̈նթեղի] անտրամաբանական։

منطلق [մոնթա̈լեղ] 1) ազատ, ազատված, 2) բաժանված, ապահարզան ստացած։

منطوق [մա̈նթուղ] արտահայտված, արտասանված։

منطوی [մոնթա̈վի] փաթաթված, դարսված։

منظر [մ ա̈ ն զ ա̈ ր] 1) դեմք, կերպարանք, 2) տե'ս منظره [մա̈նզա̈րե]։

منظره [մա̈նզա̈րե] տեսարան, հեռապատկեր։ Հոգ. مناظر [մա̈նազեր]։

منظم [մ ո ն ա̈ զ զ ա̈ մ] 1) կանոնավորված, 2) դասավորված, կարգավորված։

منظماً [մոնա̈զզա̈մա̈ն] 1) կանոնավորապես, 2) կազմակերպված ձևով, 3) խնամքով։

منظور [մա̈նզուր] 1) նպատակ, մտադրություն, 2) նախատեսված, նկատի առնված։

منظوم [մա̈նզում] չափածո։

منظومه [մա̈նզումե] պոեմ։ Հոգ. منظومات [մա̈նզումաթ]։ منظومهٔ شمسی [մա̈նզումեյե շա̈մսի] արեգակնային համակարգ։

منع [մա̈ն'] արգելում, արգելք։

منعدم [մոն'ա̈դեմ] կործանված, բնաջնջված։ منعدم شدن [մոն'ա̈դեմ շոդա̈ն] կործանվել։ منعدم کردن [մոն'ա̈դեմ քա̈րդա̈մ] կործանել։

منعزل [մոն'ա̈զել] 1) հեռացած, առանձնացած, 2) հեռացված, պաշտոնազրկված։

منعطف [մոն'ա̈թեֆ] թեքված, հակված։

منعقد [մոն'ա̈ղեդ] 1) կնքված, կապված

(պայմանագիր և այլն), 2) տեղի ունեցած, գումարված (ժողով և այլն)։

منعکس [մոնʼա̈քես] 1) անդրադարձած, ցոլացած, 2) շրջված։

منعکس کننده [մոնʼա̈քեսքոնա̈նդե] 1) արտացոլող, 2) լուսարձակ։

منعم [մ ո ն ʼ ե մ] 1) բարերար, բարեգործ, 2) բարի, առատաձեռն, 3) հարուստ։

منغص [մոնա̈ղղա̈ս] պղտորված, փչացրած (տրամադրության մասին)։ منغص کردن [մոնա̈ղղա̈ս քա̈րդա̈ն] փչացնել, թունավորել (տրամադրությունը)։

منغیر رسم [մա̈նղեյրեռա̈սմ] ոչ պաշտոնական։

منفجر [մոնֆա̈ջեր] պայթած։ منفجر شدن [մոնֆա̈ջեր շոդա̈ն] պայթել։ منفجر کردن [մոնֆա̈ջեր քա̈րդա̈ն] պայթեցնել։

منفجره [մոնֆա̈ջերե] պայթուցիկ։ مواد منفجره [մա̈վա̈դդե մոնֆա̈ջերե] պայթուցիկ նյութեր։

منفذ [մ ա̈ ն ֆ ա̈ զ] 1) անցք, ծակ, ճեղք, 2) անատ. ծակոտի։ Հոգ. منافذ [մա̈նա̈ֆեզ]։

منفذدار [մա̈նֆա̈զդա̈ր] ծակոտիներով, ծակծակ, ծակոտկեն։

منفرج [մոնֆա̈րեջ] 1) ճեղքված, 2) հոգսերից ազատված, 3) կիսաբաց արած։

منفرجه [մոնֆա̈րեջե] տե՛ս منفرج [մոնֆա̈րեջ]։ زاويهٔ منفرجه [զա̈վիյեյե մոնֆա̈րեջե] մաթ. բութ անկյուն։

منفرد [մոնֆա̈րեդ] 1) միայնակ, 2) ամուրի, 3) առանձին, մեկուսացված։

منفرداً [մոնֆա̈րեդա̈ն] մեկ-մեկ, առանձին, անհատապես։

منفرق [մոնֆա̈րեղ] անջատ, զատ, ցրված։

منفس [մա̈նֆա̈ս] օդանցք, ջերմանցք։

منفسخ [մոնֆա̈սեխ] վերացված, փոխված, անվավեր դարձած, լուծարքի ենթարկված։

منفصل [մոնֆա̈սել] 1) անջատված, բաժանված, 2) պաշտոնանկ։

منفصلا [մոնֆա̈սելա̈ն] անջատաբար։

منفصله [մոնֆա̈սելե] տե՛ս منفصل [մոնֆա̈սել]։ حروف منفصله [հորուֆե մոնֆա̈սելե] տառեր՝ որոնք չեն կցվում իրենց հաջորդող տառերին (օր.՝ ر, ز, ژ)։

منفعت [մա̈նֆա̈ա̈թ] օգուտ, շահ։ Հոգ. منافع [մա̈նա̈ֆեʼ]։

منفعت‌بخش [մա̈նֆա̈ա̈թբա̈խշ] 1) շահավետ, ձեռնտու, 2) օգտակար։

منفعت‌دار [մա̈նֆա̈ա̈թդա̈ր] օգուտ բերող, օգտավոր։

منفعت‌پرست [մա̈նֆա̈ա̈թփա̈րա̈սթ] տե՛ս منفعت‌جو(ی) [մա̈նֆա̈ա̈թջու(յ)]։

منفعت‌پرستی [մա̈նֆա̈ա̈թփա̈րա̈սթի] տե՛ս منفعت‌جوئی [մա̈նֆա̈ա̈թջույի]։

منفعت‌جو(ی) [մա̈նֆա̈ա̈թջու(յ)] շահամոլ, շահասեր, շահախնդիր։

منفعت‌جوئی [մա̈նֆա̈ա̈թջույի] շահամոլություն, շահասիրություն։

منفعل [մոնֆա̈ել] 1) շփոթված, 2) ամոթահար եղած։

منفق [մ ո ն ֆ ե ղ] 1) կերակրող, պահող, 2) ծախսող։

منفک [մոնֆա̈ք(ք)] 1) հեռացված, տեղահանված, 2) մեկուսացված, անջատված։

منفور [մա̈նֆուր] զզվելի, նողկալի, զարշելի։

منفوریت [մա̈նֆուրիյյա̈թ] զզվելիություն, նողկալիություն։

منفهم [մոնֆա̈հեմ] 1) հասկացված, 2) հասկանալի, պարզ։

منفی [մ ա̈ ն ֆ ի] բացասական։ بار منفی [բ ա ր ե մ ա̈ ն ֆ ի] ֆիզ. բացասական լիցք։ جواب منفی [ջա̈վա̈բե մա̈նֆի] բացասական պատասխան։

منفی‌باف [մա̈նֆիբա̈ֆ] 1) շաղակրատ, դատարկաբան, դատարկախոս, 2) նիհիլիստ։

منفی‌بافی [մա̈նֆիբա̈ֆի] 1) դատարկաբանություն, շաղակրատություն, 2) նիհիլիզմ։

منقا [մոնա̈ղղա] մաքրված։

منقاد [մոնղադ] հնազանդ, հլու։ منقاد کردن [մոնղադ քա̈րդա̈ն] հնազանդեցնել։

منقار [մենղար] կտուց։ منقار زدن [մենղար զա̈դա̈ն] կտցել, կտցահարել։

منقاردار [մենղարդար] կտցավոր։

منقاری [մենղարի] կտցանման, կտցաձև։

منقاش [մ ե ն ղ ա շ] 1) ունելի, պինցետ, 2) կարիչ, հանիչ (փորագրողի)։

منقبت [մա̈նղա̈բա̈թ] 1) տաղանդ, օժտվածություն, 2) վաստակ, 3) առաքինություն, 3) գովաբանություն, գովեստ։ Հոգ. مناقب [մա̈նաղեբ]։

منقبض [մոնղա̈բեզ] սեղմված, կծկված։ منقبض شدن [մոնղա̈բեզ շոդա̈ն] կ ծ կ վ ե լ, սեղմվել։

منقح [մ ո ն ա̈ ղ ղ ա̈ հ] 1) զտված, մաքուր, 2) վերանայված, ուղղված։

منقد [մոնա̈ղղեդ] քննադատ։

منقرض [մոնղա̈րեզ] 1) ոչնչացած, անհետացած, 2) տապալված, խորտակված, կործանված, փլուզված։

منقسم [մոնղա̈սեմ] բաժանված։ منقسم شدن [մոնղա̈սեմ շոդա̈ն] բաժանվել։ منقسم کردن [մոնղա̈սեմ քա̈րդա̈ն] բաժանել։

منقش [մոնա̈ղղա̈շ] նախշված, նկարազարդված։ منقش شدن [մոնա̈ղղա̈շ շոդա̈ն] նկարազարդվել։ منقش کردن [մոնա̈ղղա̈շ քա̈րդա̈ն] նկարազարդել։

منقصت [մա̈նղա̈սա̈թ] 1) թերություն, արատ, 2) նվազում, պակասում։

منقضی [մոնղա̈զի] 1) անցած, լրացած (ժամկետի մասին), 2) վերջացած, կետանցած, ժամկետանց։ منقضی شدن [մոնղա̈զի շոդա̈ն] 1) լրանալ, վերջանալ (ժամկետի մասին), 2) կետանցվել, ժամկետն անցկացվել։

منقط [մոնա̈ղղա̈թ] կետերով ծածկված։

منقطع [մոնղա̈թեʼ] 1) կտրված, հատված, անջատված, 2) ընդհատված, 3) դադարեցված, վերջացրած։

منقل [մա̈նղա̈լ] կրակաման, մանղալ։

منقلب [մ ո ն ղ ա̈ լ ե բ] 1) շրջված, շրջած, 2) ավերված, ջախջախված, 3) տապալված, 4) փոփոխված, 5) հուզված, անհանգստացած։

منقور [մա̈նղուր] փորագրված, քանդակված։

منقوش [մա̈նղուշ] 1) պատկերված, 2) նկարազարդված։

منقوط [մա̈նղութ] քեր. կետավոր, կետ ունեցող (տառ)։

منقوطه [մա̈նղութե] տե՛ս منقوط [մա̈նղութ]։

منقول [մա̈նղուլ] 1) շարժական (գույք), 2) վերապատմված, 3) տեղափոխված, տեղաշարժված, 4) մեջ բերված։

منقولات [մ ա̈ ն ղ ու լ ա թ] 1) շարժական գույք, 2) ավանդություններ, 3) առասպելներ։

منقوله [մա̈նղուլե] տե՛ս منقول [մա̈նղուլ]։ اموال منقوله [ա̈մվալե մա̈նղուլե] շարժական գույք։

منقی [մոնա̈ղղա] տե՛ս منقا [մոնա̈ղղա]։

منقی [մոնա̈ղղի] մաքրող։

منکب [մա̈նքեբ] ուս։

منکدر [մոնքա̈դեր] ընկնող (աստղի մասին)։

منکر [մոնքեր] 1) ուրացող, ժխտող, հերքող, 2) հավատուրաց։

منکسر [մոնքա̈սեր] 1) բեկված (լույսի ճառագայթի մասին), 2) կոտրված։

منکسف [մոնքա̈սեֆ] խավարած (արեգակի մասին)։

منکشف [մոնքա̈շեֆ] 1) հայտնագործված, 2) բացահայտված։

منکوب [մա̈նքուբ] 1) ճնշված, ջախջախված, 2) տառապյալ։

منکوحه [մա̈նքուհե] 1) ամուսնացած կին, 2) ամուսին (կին)։

منکوس [մ ա̈ ն ք ու ս] շրջված, վայրիվեր դարձած։

منگ [մա̈նգ] 1) շշմած, 2) բութ, հիմար։

منگل [մա̈նգոլ] I ստորերկրյա ջրանցք։

منگل [մա̈նգոլ] II գորտնուկ։

منگنه [մա̈նգա̈նե] մամլակ։

منگوش [մա̈նգուշ] ականջօղ։

منگوله [մա̈նգուլե] ծոպ։

منگوله‌دار [մա̈նգուլեդար] ծոպավոր, ծոպազարդված։

منگی [մա̈նգի] 1) շշմածություն, 2) բթություն, անխելահասություն։

منگیدن [մա̈նգիդա̈ն] քրթմնջալ, փնթփնթալ, մռթմռթալ։

منمر [մոնամմար] բծավոր, պուտ-պուտ, պտավոր։

منن [մ ե ն ա ն] շնորհներ, երախտիք(ներ)։ Եզ. منت [մեննաթ]։

منوال [մենվալ] կերպ, ձև, եղանակ։ بدین منوال [բեդին մենվալ] այսպես, այս եղանակով։

منور [մոնավվար] 1) լուսավորված, լուսապայծառ, 2) լուսավոր։

منورالفکر [մոնավվարօլֆեքր] լուսամիտ։

منوط [մանութ] կախված, կապված, վերաբերող։

منوم [մոնավվեմ] 1) քնաբեր, 2) հիպնոսացնող։

منوی [մանավի] սերմնահեղուկավոր։

منویات [մանվիյյաթ] 1) մտադրություններ, 2) ցանկություններ, 3) խոհեր։

منها [մենհա] հանած, հանում։ منها کردن [մենհա քարդան] հանել, պակասեցնել։ شش منهای دو [շեշ մենհայե դո] վեցից հանած երկու։

منهاج [մենհաջ] 1) բաց՝ ուղիղ ճանապարհ, 2) ուղի, եղանակ, կերպ։ Հոգ. مناهیج [մանահիջ]։

منهبط [մոնհաբեթ] իջնող, ընկնող։ منهبط شدن [մոնհաբեթ շոդան] ընկնել, իջնել։

منهدم [մոնհադեմ] կործանված, ոչնչացված։ منهدم شدن [մոնհադեմ շոդան] կործանվել, ոչնչանալ։

منهزم [մոնհազեմ] 1) փախուստի մատնված, 2) պարտության մատնված։

منهضم [մոնհազամ] մարսված (ուտելիքի մասին)։

منهوب [մանհուբ] հափշտակված, կողոպտված։

منهی [մանհի] արգելված (կրոնով)։ Հոգ. مناهی [մանահի] և مناهیات [մանահիյյաթ]։

منهی [մոնհի] հաղորդող։

منهیات [մանհիյյաթ] տե՛ս եզ. منهی [մանհի]։

منی [մանի] I նույնն է՝ آب منی [աբե մանի] սերմ, սպերմա։

منی [մանի] II տե՛ս منیت [մանիյյաթ] I։

منیت [մանիյյաթ] I 1) եսամոլություն, էգոիզմ, 2) ինքնահավանություն, ինքնագովություն։

منیت [մ ա ն ի յ յ ա թ] II մահ։ Հոգ. منایا [մանայա]։

منیت [մոնյաթ] 1) ցանկություն, 2) նպատակ, 3) խոստում։

منیر [մոնիր] 1) փայլուն, լուսավոր, լուսավառ, 2) լուսավորող։

منیع [մանի՛] 1) անմատչելի, 2) բարձր (դիրքի, պաշտոնի)։

منیف [մ ո ն ի ֆ] 1) բարձր, վսեմ, 2) ուռուցիկ։

مو [մոու] խաղողի վազ։

مو [մու] 1) մազ, 2) ճաք։ مو برداشتن [մու բարդաշթան] ճաքել (ամանեղենի մասին)։ موزدن [մու զադան] մազերը խուզել, موکندن [մու քանդան] մազ փետել։

موات [մավաթ] 1) անմշակ հողեր, 2) անշունչ առարկաներ, 3) անկենդան, անշունչ։

مواثقت [մովասեղաթ] դաշինք, դաշնագրություն։ مواثقت کردن [մովասեղաթ քարդան] դաշինք կնքել։

مواثیق [մավասիղ] տե՛ս եզ. میثاق [միսաղ]։

مواج [մավվաջ] ալեկոծ, կոհակալից։

مواجب [մավաջեբ] աշխատավարձ։

مواجه [մովաջեհ] դեմառդեմ։ مواجه شدن [մովաջեհ շոդան] հանդիպել դեմառդեմ։

مواجهه [մովաջեհե] դեմառդեմ հանդիպում։

مواخات [մովախաթ] 1) եղբայրություն, 2) եղբայրական սեր, 3) եղբայրական ընկերություն։

مؤاخذ [մոախեզ] 1) կշտամբող, հանդիմանող, պարսավող, 2) պատժող։

مؤاخذه [մոախեզե] 1) կշտամբում, հանդիմանում, 2) պատժում։ مؤاخذه کردن [մոախեզե քարդան] հայտարարել նկատողություն, տուգանքի ենթարկել, 2) հ ա ն դ ի մ ա ն ե լ, 3) պատժել։

مواد [մավադ(դ)] 1) նյութեր, 2) առարկաներ, 3) կետեր, հոդվածներ։ Եզ. ماده [մադդե]։ مواد خام [մավադդե խամ] հումք։ مواد مخدره [մավադդե մոխադդերե] թմրադեղեր։

موارد [մավարեդ] տե՛ս եզ. مورد [մոուրեդ]։

موارده [մովարեդե] 1) շփում, փոխադարձ հարաբերություն, կապ, 2) համընկնում, զուգադիպում։

موازات [մովազաթ] զուգահեռականություն, զուգահեռություն։ بموازات [բեմովազաթ] զուգահեռաբար։

موازنت [մովազենաթ] տե՛ս موازنه [մովազենե]։

موازنه [մովազենե] 1) հավասարակշռություն, 2) հաշվեկշիռ, բալանս։

موازی [մովազի] զուգահեռ։

موازین [մավազին] 1) նորմաներ, սկզբունքներ։ Եզ. میزان [միզան]։

مواسا [մովասա] օգնություն, բարեգործություն։ مواسا کردن [մովասա քարդան] օգնել, բարիք գործել։

مواسات [մովասաթ] տե՛ս مواسا [մովասա]։

مواسم [մավասեմ] տե՛ս եզ. موسم [մոուսեմ]։

مواشی [մավաշի] 1) անասուններ, քառոտանիներ, 2) անասնահարկ։

مواصلات [մովասելաթ] հաղորդակցություն, հաղորդակցության ճանապարհներ։ Եզ. مواصله [մովասելե]։ خطوط مواصلات [խոթութե մովասելաթ] հաղորդակցության գծեր։

مواصلت [մովասելաթ] 1) միացում, կապ, 2) զուգավորություն, 3) հանդիպում։

مواضع [մավազե՛] տե՛ս եզ. موضع [մոուզե՛]։

مواضعت [մովազեաթ] տե՛ս مواضعه [մովազեէ]։

مواضعه [մովազեէ] 1) համաձայնություն, 2) գաղտնի համաձայնություն։

مواطن [մավաթեն] տե՛ս եզ. موطن [մոութեն]։

مواظب [մովազեբ] 1) ուշադիր, հոգատար, 2) կարգապահ։

مواظبت [մովազեբաթ] 1) հոգացողություն, հոգատարություն, ուշադրություն, 2) կարգապահություն։

مواظبت آمیز [մովազեբաթամիզ] հոգատար։

مواظبه [մովազեբե] նույնն է՝ نوبهٔ مواظبه [նոուբեյե մովազեբե] խրոնիկական տենդ։

مواعد [մավաէդ] տե՛ս եզ. موعد [մոուէդ]։

مواعظ [մավաէզ] տե՛ս եզ. موعظه [մոուէզե] և موعظت [մոուէզաթ]։

موافق [մովաֆեղ] 1) համաձայն, 2) հարմար, համապատասխան։ موافق بودن [մովաֆեղ բուդան] համաձայն լինել։

موافقت [մովաֆեղաթ] համաձայնություն։

موافقت آمیز [մովաֆեղաթամիզ] համաձայնություն պարունակող։

موافقت نامه [մովաֆեղաթնամե] համաձայնագիր։

مواقع [մավաղե] տե՛ս եզ. موقع [մոուղե՛]։

مواقعه [մովաղեէ] I 1) ճակատամարտ, մարտ, 2) ընդհարում։

مواقعه [մովաղեէ] II զուգավորում, սեռական հարաբերություն։

مواقف [մովաղեֆ] տե՛ս եզ. موقف [մոուղեֆ]։

مواکب [մավաքեբ] տե՛ս եզ. موکب [մոուքեբ]։

موال [մավալ] պետքարան, արտաքնոց։

موالات [մովալաթ] բարեկամություն, բարեկամական հարաբերություններ։

موالی [մավալի] տե՛ս եզ. مولا [մոուլա]։

موالید [մավալիդ] ծնունդներ, ծնելություն, բնակչության բնական աճ։ موالید و متوفیات [մավալիդ վա մոթավաֆֆիյաթ] ծնելություն և մահացություն։ Եզ. مولود [մոուլուդ]։

مؤانس [մոանես] ընտելացած, սովորած։

مؤانست [մոանեսաթ] մտերմություն, բարեկամություն։

موانع [մավանե՛] տե՛ս եզ. مانع [մանե՛]։

مواهب [մավահեբ] տե՛ս եզ. موهبه [մոուհեբե] և موهبت [մոուհեբաթ]։

مؤبد [մո՛բեդ] մոգպետ, զրադաշտական քուրմ։

مؤبد [մոաբբադ] հավերժ, մշտական, անվերջ։ حبس مؤبد [հաբսե մոաբբադ] ցմահ բանտարկություն։

موبلند [մուբոլյանդ] երկարամազ։

موبند [մուբյանդ] մազակալ, վարսակալ։

موبور [մուբուր] շիկահեր։

موت [մ ո ո ւ թ] մահ։ موت كاذب [մոութե քազեբ] բժշկ. քնափություն, քնախտ, լեթարգիա։

موتاب [մութաբ] պարանագործ։

موتاسيون [մութասիյոն] մուտացիա, փոխակերպություն, ժառանգական փոփոխականություն։

موتـرك [մությորյուք] ճեղք, ճաք։ موتـرك بـرداشتن [մությորյուք բյորդաշթյան] ճաքել (բաժակ, աման)։

مؤتلف [մո՛թյոլեֆ] 1) կոալիցիոն, միացած, միացյալ, 2) ընտելացած, ընտելական, սովորական։

مؤتلفه [մո՛թյոլեֆե] տե՛ս مؤتلف [մո՛թյոլեֆ]։ احـزاب مؤتلفه [ահզաբե մո՛թյոլեֆե] կոալիցիոն կուսակցություններ։

مؤتمن [մո՛թյամեն] վստահելի, վստահության արժանի։

موتور [մոթոր] շարժիչ։

موتورخانه [մոթորխանե] մեքենաների բաժանմունք։

موتوری [մոթորի] շարժիչով, մոտորավոր։

موتوريزه [մոթորիզե] մոտորացված։

موتوسيكلت [մոթոսիքլեթ] մոտոցիկլետ։

موتی [մոութի] 1) մահկանացու, 2) մահացու։

مؤثر [մոասսեր] 1) ազդու, ազդեցիկ, ներգործող, 2) տպավորիչ։

موثق [մովասսաղ] հավաստի, արժանահավատ։ اخبار موثق [ախբարե մովասսաղ] արժանահավատ լուրեր։

موثقه [մովասսաղե] տե՛ս موثق [մովասսաղ]։ منابع موثقه [մանաբե՛ է մովասսաղե] հավաստի աղբյուրներ։

موثقيت [մովասսաղիյյաթ] արժանահավատություն, վավերականություն։

موثوق [մովսուղ] տե՛ս موثق [մովասսաղ]։

موج [մոուջ] ալիք, կոհակ։ Հոգ. امواج [ամվաջ]։

موج‌انگيز [մոուջանգիզ] ալեհույզ։

موجب [մուջեբ և մոուջեբ] պատճառ, շարժառիթ, առիթ։ Հոգ. موجبات [մուջեբաթ]։

موجبات [մուջեբաթ] 1) նախադրյալներ, հանգամանքներ, 2) տե՛ս եզ. موجب [մուջեբ]։ موجبات فراهم آوردن [մուջեբաթ ֆարահամ ավարդան] նախադրյալներ ստեղծել։

موج‌خيز [մոուջխիզ] ալեկոծված, փոթորկալից։

موجـد [մուջեդ և մոուջեդ] 1) ստեղծող, 2) նախապատճառ։

موجدار [մոուջդար] 1) ալեծածան, կոհակավետ, 2) ալիքաձև։

مؤجر [մո՛ջեր] և موجر [մուջեր] վարձատու, վարձով տվող։

موجـز [մուջազ և մուջեզ] սեղմ, կարճ և ազդու, լակոնիկ։

موج‌سنج [մոուջսանջ] տեխ. ալեչափ։

موج‌شكن [մոուջշեքան] ալեհերձ պատվար՝ պատնեշ։

موجع [մոուջե՛] ցավագին, ցավ պատճառող։

موج‌گير [մոուջգիր] անտեննա (ալեհավաք)։

مؤجل [մոաջջալ] հետաձգված, տարկետված։ قروض مؤجل [ղորուզե մոաջջալ] հետաձգված պարտքեր։

مؤجلا [մոաջջալան] ժամ-ժամ՝ տարաժամկետ (վճարում)։

موجود [մոուջուդ] 1) գոյություն ունեցող էակ, գոյակ, 2) առկա։ Հոգ. موجودات [մոուջուդաթ]։

موجودات [մոուջուդաթ] տե՛ս եզ. موجـود [մոուջուդ] նշան. 1։ موجودات زنده [մոուջուդաթե զենդե] կենդանի էակներ։

موجـودی [մոուջուդի] առկա, պատրաստ, ի վիճակում գանձվող, առձեռն։

موجوديت [մոուջուդիյյաթ] գոյություն։

موجه [մովաջջահ] 1) հարգելի, 2) բացատրելի, հասկանալի։ عذر موجه [օզրե մովաջջահ] հարգելի պատճառ։ عذر غير موجه [օզրե ղեյրե մովաջջահ] անհարգելի պատճառ։

موجی [մոուջի] տե՛ս موجدار [մոուջդար]։

موج‌ياب [մոուջյաբ] դետեկտոր (էլեկտրական ալիքները վերափոխող գործիք, ռադիոընդունիչի մաս)։

موچين [մուչին] մաղխիլ։

موحد [մովահհադ] միակ։

موحد [մովահհեդ] միադավան։

موحش [մուհեշ] ահեղ, ահավոր, աղետալի։

مؤخر [մոախխար] 1) վերջին, հետնադույն, 2) հետաձգված։

مؤخره [մոախխարե] վերջաբան, վերջերք։

موخوره [մուխորե] 1) մազաթափություն, 2) հերաթափ։

مؤدا [մոադդա] 1) կատարված, ավարտված, 2) վճարված, 3) իմաստ, բովանդակություն։

مودار [մուդար] 1) մազոտ, 2) ճեղքավոր։

مؤدب [մ ո ա դ դ ա բ] 1) դաստիարակված, 2) քաղաքավարի, սիրալիր, 3) պատժված։

مؤدب‌آميز [մոադդաբամիզ] սիրալիր, քաղաքավարի։

مؤدبانه [մոադդաբանե] 1) քաղաքավարությամբ, բարեկրթորեն, 2) սիրալիր կերպով։

مودت [մավադդաթ] 1) բարեկամություն, 2) սրտակցություն, սիրալիրություն։

مودت‌آميز [մավադդաթամիզ] 1) ընկերական, բարեկամական, 2) սիրալիր, 3) սրտագին, սրտակից։

مـؤدی [մ ո ա դ դ ի] 1) վճարող, վճարիչ, 2) պատճառ, առիթ, շարժառիթ։

مؤذن [մոազզեն] մուեզզին, (մահմեդական կրոնավոր, որ մզկիթի աշտարակից աղոթքի է հրավիրում հավատացյալներին)։

موذی [մ ո ւ զ ի] 1) վնասակար, վնասաբեր, վնասատու, 2) խորամանկ, 3) չ ա ր ա ղ ե տ։ حشرات موذی [հաշարաթե մուզի] վնասատու միջատներ։

موذيانه [մուզիյանե] 1) վնասարարաբար, 2) խորամանկաբար։

موذی‌گری [մուզիգարի] 1) վնասակարություն, 2) խորամանկություն, 3) խարդավանք։

مور [մուր] տե՛ս مورچه [մուրչե]։

مورب [մովարրաբ] շեղ, թեք։

مورث [մովարրես և մուրես] I կտակող։

مورث [մուրես] II պատճառ։ مورث بدبختی [մուրեսե բադբախթի] դժբախտության պատճառ։

مورچال [մուրչալ] մրջնանոց, մրջնաբույն։

مورچه [մուրչե] մրջյուն։ جوهـر مورچـه [ջոուհարե մուրչե] քիմ. մրջնաթթու։ لانـهٔ مورچه [լանեյե մուրչե] մրջնաբույն։

مورچه‌خوار [մուրչեխար] մրջնակեր։

مورچه‌خور [մուրչեխոր] տե՛ս مورچه‌خوار [մուրչեխար]։

مورخ [մովարրախ] թվագրված։

مورخ [մովարրեխ] 1) պատմաբան, պատմիչ, 2) ժամանակագիր։

مورخه [մովարրախե] տե՛ս مـورخ [մովարրախ]։

مورد [մ ո ո ւ ր ե դ] 1) հանգամանք, դեպք, 2) առիթ, 3) առարկա։ Հոգ. موارد [մավարեդ]։

مورد [մուրդ] բուս. մրտենի։

مورفولوژی [մորֆոլոժի] լեզվբ. ձևաբանություն։

مورمور [մուրմուր] սարսուռ։

موروث [մոուրուս] տե՛ս موروثـی [մոուրուսի]։

موروثی [մոուրուսի] ժառանգած, ժառանգական։ امراض موروثی [ամրազե մոուրուսի] ժառանգական հիվանդություններ։

موريانه [մուրյանե] I տերմիտ, մեծամրջյուն։

موريانه [մուրյանե] II ժանգ (մետաղի վրա)։

موز [մոուզ] բանան։

مـوزع [մովազզե՛] 1) բաժանող, բաշխիչ, 2) առաքիչ։

مـوزون [մոուզուն] 1) ռիթմիկ, չափված, 2) բարեհնչյուն, 3) ներդաշնակ, համաչափ։

موزه [մուզե] թանգարան։

موزيسين [մուզիսյան] երաժիշտ։

موزيك [մուզիք] երաժշտություն։

موزيكال [մուզիքալ] երաժշտական։

موستان [մոուսթան] խաղողի այգի։

موسخ [մովասսախ] կեղտոտված, աղտոտված, կեղտոտ։

مؤسس [մ ո ա ս ս ե ս] հիմնադիր։ مجـلس مؤسسان [մաջլեսե մոասսեսան] սահմանադիր ժողով։

مؤسسات [մոա̈սսեսաթ] տե՛ս եզ. مؤسسه [մոա̈սսեսե]։

مؤسسه [մոա̈սսեսե] հիմնարկություն, հաստատություն։ Հոգ. مؤسسات [մոա̈սսեսաթ]։

موسع [մովա̈սսա̈'] լայն, ընդարձակ։

موسم [մոուսեմ] 1) տարվա եղանակ, 2) ժամանակ, շրջան։ Հոգ. مواسم [մա̈վասեմ]։

موسمی [մոուսեմի] սեզոնային։

موسوم [մոուսում] կոչվող, կոչված։ موسوم بودن [մոուսում բուդա̈ն] անվանվել՝ կոչվել։

موسوی [մուսա̈վի] մովսեսական։

موسویت [մուսա̈վիյյա̈թ] մովսեսականություն։

موسی [մուսա] Մովսես։

موسیقی [մուսիղի] երաժշտություն։ آلات موسیقی [ալաթե մուսիղի] երաժշտական գործիքներ։

موسیقی‌دان [մուսիղիդան] երաժշտագետ։

موش [մուշ] մուկ։

موش آهو [մուշահու] կանգարու, կենգուրու։

موشح [մովա̈շշա̈հ] 1) զարդարված, 2) ստորագրված (բարձր դիրք ունեցող անձի կողմից)։ شعر موشح [շե'րե մովա̈շշա̈հ] ակրոստիքոս։

موشك [մուշա̈ք] I մկնիկ։

موشك [մուշա̈ք] II հրթիռ։ موشك حامل [մուշա̈քե համել] տանող՝ կրող հրթիռ։ موشك قاره‌پیما [մուշա̈քե ղարրեփեյմա] միջցամաքային բալիստիկ հրթիռ։ موشك كيهانى [մուշա̈քե քեյհանի] տիեզերական հրթիռ։ موشك هدايت‌شونده [մուշա̈քե հեդայա̈թշա̈վա̈նդե] ղեկավարվող հրթիռ։

موشكاف [մուշեքաֆ] 1) մանրակրկիտ, մանրախույզ, 2) բծախնդիր, դժվարահաճ։

موشكافانه [մուշեքաֆանե] 1) դժվարահաճորեն, 2) մանրակրկիտ ձևով։

موشكافى [մուշեքաֆի] 1) մանրակրկիտություն, բծախնդրություն, 2) իմաստակություն։

موشك‌انداز [մուշա̈քա̈նդազ] հրթիռաձիգ, հրթիռակիր, հրթիռատար։ هواپیمای موشك‌انداز [հա̈վափեյմայե մուշա̈քա̈նդազ] հրթիռակիր՝ հրթիռատար ինքնաթիռ։

موشك‌دوانى [մուշա̈քդա̈վանի] սադրանք, գրգռում, դրդում, խարդավանք։

موش‌كور [մուշ(ե)քուր] չղջիկ։

موشكى [մուշա̈քի] 1) հրթիռային, 2) ռեակտիվ։

موش‌مرده [մուշմորդե] ձևացնող, կեղծող։

موصل [մա̈վսել] միացման վայր (տեղ, կետ)։

موصوف [մոուսուֆ] 1) նկարագրված, բնութագրված, 2) պատկերված։ اسم موصوف [եսմե մոուսուֆ] քեր. որոշյալ։

موصول [մոուսուլ] միացած, կապակցված։ ضمير موصول [զա̈միրե մոուսուլ] քեր. հարաբերական դերանուն։

موصى [մուսա] կտակված։

موصى [մուսի] կտակող։

موصى‌له [մոսա(օն)լա̈հ] ժառանգող։

موضع [մոուզե] 1) տեսակետ, 2) դիրք, 3) կարծիք, 4) տեղադրություն, 5) վայր։ Հոգ. مواضع [մա̈վազե']։

موضع‌گيرى [մոուզե'գիրի] 1) դիրքորոշում, 2) դիրքավորում, դիրք։

موضعى [մոուզեի] տեղային, տեղական։ بى‌حسى موضعى [բիհեսսիյե մոուզեի] տեղային անզգայացում (անեսթեզիա)։

موضوع [մոուզու'] 1) թեմա, առարկա, 2) խնդիր, հարց։

موضوعى [մոուզուի] թեմատիկ, առարկայական։ فهرست موضوعى [ֆեհրեսթե մոուզուի] առարկայական ցանկ։

موطن [մոութեն] 1) հայրենիք, 2) ծննդավայր։

موظف [մովա̈զզա̈ֆ] պարտավորված, պարտավոր։ موظف شدن [մովա̈զզա̈ֆ շոդա̈ն] պարտավորվել։ موظف كردن [մովա̈զզա̈ֆ քա̈րդա̈ն] պարտավորեցնել։

موعد [մոուեդ] 1) ժամկետ, 2) վճարման ժամկետ, 3) ժամադրավայր։ Հոգ. مواعد [մա̈վաեդ]։

موعظات [մոուեզաթ] տե՛ս եզ. موعظه [մոուեզե]։

موعظه [մոուեզե] 1) քարոզ, քարոզչություն, 2) հորդոր։

موعود [մոու'ուդ] 1) խոստացված, 2) պայմանավորված, նշանակված։ در روز موعود [դա̈ր րուզե մոու'ուդ] նշանակված օրը։

موفق [մովա̈ֆֆա̈ղ] 1) հաջողված, հաջող, 2) հաջողակ։ موفق شدن [մովա̈ֆֆա̈ղ շոդա̈ն] հաջողվել, հաջողության հասնել։

موفقانه [մովա̈ֆֆա̈ղանե] հաջողությամբ։

موفقيت [մովա̈ֆֆա̈ղիյյա̈թ] հաջողություն։ Հոգ. موفقيات [մովա̈ֆֆա̈ղիյյաթ]։

موفقيت‌آميز [մովա̈ֆֆա̈ղիյյա̈թամիզ] բարեհաջող, հաջողակ։ نتيجهٔ موفقيت‌آميز [նա̈թիջեյե մովա̈ֆֆա̈ղիյյա̈թամիզ] բարեհաջող արդյունք։

موفور [մոուֆուր] առատ, հորդ։

موقت [մովա̈ղղա̈թ] ժամանակավոր։ بطور موقت [բեթոուրե մովա̈ղղա̈թ] ժամանակավորապես։ حبس موقت [հա̈բսե մովա̈ղղա̈թ] նախնական կալանք։

موقتاً [մովա̈ղղա̈թա̈ն] ժամանակավորապես։

موقتى [մովա̈ղղա̈թի] տե՛ս موقت [մովա̈ղղա̈թ]։

موقر [մովա̈ղղա̈ր] 1) պատկառելի, ներկայանալի, 2) հարգարժան։

موقرمز [մուղերմեզ] կյաժ, աշխետ, կարմրահեր։

موقع [մոուղե'] 1) ժամանակ, պահ, 2) առիթ, 3) տեղ, տեղադրություն, դիրք։ Հոգ. مواقع [մա̈վաղե']։

موقع‌شناس [մոուղե'շենաս] 1) հասկացող, ըմբռնող, խելամիտ, կռահող, 2) հարմարվող, հարմարունակ։

موقع‌شناسی [մոուղե'շենասի] հարմար պահն ընտրելու ունակություն։

موقعيت [մոուղեիյյա̈թ] դիրք, կացություն։ موقعيت جغرافيائى [մոուղեիյյա̈թե ջողրաֆիյաի] աշխարհագրական դիրք։

موقف [մոուղեֆ] 1) կայան, կանգառ, 2) դադար։ Հոգ. مواقف [մովաղեֆ]։

موقن [մուղեն] համոզված, վստահ։

موقوت [մոուղութ] սահմանափակ (ժամանակի, ժամկետի մասին)։

موقوف [մոուղուֆ] 1) դադարեցված, 2) հետաձգված, 3) կրոնական գույք։

موقوفات [մոուղուֆաթ] կրոնական ընծայաբերություններ՝ կալվածքներ։

موقوفه [մոուղուֆե] տե՛ս موقوف [մոուղուֆ]։ املاك موقوفه [ա̈մլաքե մոուղուֆե] կրոնական (վաքֆային) կալվածքներ։

موكب [մոուքեբ] 1) շքախումբ, 2) հեծյալների ջոկատ։ Հոգ. مواكب [մա̈վաքեբ]։

مؤكد [մոա̈քքա̈դ] խիստ, ազդու, կտրական։

مؤكداً [մոա̈քքա̈դա̈ն] կտրականապես, խըստորեն։

موكل [մովա̈քքա̈լ] 1) հավատարմատար, լիազորված, 2) խնամակալ։

موكل [մովա̈քքել] վստահորդ, հավատարմատար ընտրող։

موكوتاه [մուքութահ] 1) կարճամազ, 2) կարճաբուրդ։

موكول [մոուքուլ] 1) հետաձգված, 2) հանձնարարված, 3) կախյալ, պայմանավորված։

مولا [մոուլա] 1) տեր, 2) խնամակալ։ مولاى متقيان [մոուլայե մոթթա̈ղիյան] ուղղահավատների խնամակալ (Ալիի մակդիրը)։

مولانا [մոուլանա] մեր տեր (որպես տիտղոս)։

مولد [մովա̈լլա̈դ] 1) ծնված, ծնած, 2) արտադրված։

مولد [մովա̈լլեդ] 1) ծնունդ տվող, առաջացնող, 2) արտադրող։ مولد برق [մովա̈լլեդե բա̈րղ] տեխ. գեներատոր։ مولد نيرو [մովա̈լլեդե նիրու] տեխ. շարժիչ։

مولد [մոուլեդ] 1) ծննդավայր, 2) ծնունդ, 3) ծննդյան օր։

مؤلف [մոա̈լլեֆ] հեղինակ։

مؤلفات [մոա̈լլա̈ֆաթ] երկեր, գրական ստեղծագործություններ։

مؤلم [մո'լեմ] 1) ցավալի, վշտալի, տրտմալի, 2) հիվանդագին, ցավ պատճառող։

مولنجه [մուլա̈նջե] կենդ. ուտիճ, ճճի, ափիս։

مولود [մոուլուդ] 1) ծնված, 2) ծննդյան օր: Հոգ. موالید [մա̈վալիդ]:

مولوی [մոուլա̈վի] 1) գիտուն, 2) օրենսգետ, 3) մահմեդական ճգնավոր, 4) Ջալալեդդին Ռումիի մականունը:

مولی [մոուլա] տե՛ս مولا [մոուլա]:

مولیدن [մուլիդա̈ն] 1) դանդաղել, ուշանալ, 2) սահել, սայթաքել:

موم [մում] մոմ:

موماندود [մումա̈նդուդ] մոմապատված:

مؤمن [մո՛մեն] 1) հավատացյալ, 2) ուղղահավատ, 3) բարեպաշտ:

مومی [մումի] մոմե:

مومیا [մում(ի)յա] զմռսված դիակ:

مومیائی [մում(ի)յաի] զմռսած:

مؤنث [մոա̈ննա̈ս] քեր. իգական սեռ:

مونس [մունես] 1) մտերիմ, բարեկամ, 2) մերձավոր:

موهبت [մոուհեբա̈թ] ընծա, պարգև: Հոգ. مواهب [մա̈վահեբ]:

موهبه [մոուհեբե] տե՛ս موهبت [մոուհեբա̈թ]: موهبت الهی [մոուհեբա̈թե էլահի] աստվածային պարգև:

موهن [մուհեն] վիրավորական, նվաստացուցիչ:

موهوب [մոուհուբ] պարգևած, պարգևված, ընծայված:

موهوم [մոուհում] 1) երևակայական, ցնորական, 2) սնահավատ, սնահավատական:

موهومات [մոուհումաթ] ցնորքներ:

موهوم‌پرست [մոուհումփա̈րա̈սթ] սնահավատ, սնապաշտ:

موهوم‌پرستی [մոուհումփա̈րա̈սթի] սնահավատություն, սնապաշտություն:

موهون [մոուհուն] թույլ, թուլացած:

موی [մույ] տե՛ս مو [մու]:

مویان [մույան] 1) լացող, հեծկլտացող, 2) լացելով, հեծկլտալով:

مؤید [մոա̈յյա̈դ] հաստատված: مؤید شدن [մոա̈յյա̈դ շոդա̈ն] հաստատվել: مؤید کردن [մոա̈յյա̈դ քա̈րդա̈ն] հաստատել:

مؤید [մոա̈յյեդ] 1) հաստատող, 2) հաստատում, 3) ապացույց:

موی رگ [մույրա̈գ] անատ. մազանոթ:

مویز [մա̈վիզ] չամիչ:

موی گیر [մույգիր] մազքաշ:

مویه [մույե] 1) ողբ, լաց, 2) ողբում:

مویه‌گر [մույեգա̈ր] լալկան, սգացող:

مویه‌گری [մույեգա̈րի] ողբում, ողբ, սգում:

موئی [մույի] մազե:

موئیدن [մույիդա̈ն] 1) լացել, հեծկլտալ, 2) ողբալ, սգալ:

موئین [մույին] 1) մազե, 2) մազանոթային:

مه [մա̈հ] տե՛ս ماه [մահ]:

مه [մեհ] I մշուշ, մեգ, մառախուղ:

مه [մեհ] II մեծ:

مه [մե, մեհ] III մայիս:

مهابت [մա̈հաբա̈թ] 1) երկյուղ, սարսափ, 2) մեծություն, 3) պատկառելի տեսք:

مهاجات [մոհաջաթ] երգիծանք, պամֆլետներ, պասկվիլներ:

مهاجر [մոհաջեր] գաղթական, վերաբնակիչ:

مهاجرت [մոհաջերա̈թ] 1) գաղթ, 2) գաղթեցում, վերաբնակեցում: مهاجرت کردن [մոհաջերա̈թ քա̈րդա̈ն] գաղթել, վերաբնակվել:

مهاجم [մոհաջեմ] 1) հարձակվող, 2) ագրեսոր:

مهاجمه [մոհաջեմե] 1) հարձակում, 2) ասպատակում:

مهادنه [մոհադենե] հաշտություն, զինադադար:

مهار [մա̈հար] սանձ, երասանակ: مهار کردن [մա̈հար քա̈րդա̈ն] սանձել, զսպել:

مهارت [մա̈հարա̈թ] 1) հմտություն, վարպետություն, 2) ճարտարություն, ճարպկություն:

مهارگسستگی [մա̈հարգոսա̈սթեգի] սանձարձակություն:

مهارگسسته [մա̈հարգոսա̈սթե] սանձարձակ:

مه‌آلود [մեհալուդ] մշուշապատ, ամպամած:

مهام [մա̈համ] կարևոր, անհետաձգելի: امور مهام [օմուրե մա̈համ] կարևոր՝ անհետաձգելի գործեր:

مهبل [մա̈հբա̈լ] անատ. արգանդ:

مه‌پاره [մա̈հփարե] տե՛ս ماه‌پاره [մահփարե]:

مهتاب [մա̈հթաբ] լուսնալույս, լուսնակ (գիշեր):

مهتابی [մա̈հթաբի] I լուսնակ, լուսնկա: شب مهتابی [շա̈բե մա̈հթաբի] լուսնակ գիշեր:

مهتابی [մա̈հթաբի] II արևնակ (պատշգամբ, փոքր աշտարակ շինության վերևում):

مهتدی [մոհթա̈դի] կրոն. ճշմարիտ ուղու վրա կանգնած:

مهتر [մեհթա̈ր] I 1) ավելի մեծ, 2) իշխան, 3) պարոն:

مهتر [մեհթա̈ր] II ձիապան:

مهتری [մեհթա̈րի] I ձիապանություն:

مهتری [մեհթա̈րի] II 1) գերազանցություն, գերակայություն, 2) մեծություն, վեհություն:

مهجبین [մա̈հջա̈բին] տե՛ս ماه‌جبین [մահջա̈բին]:

مهجور [մա̈հջուր] 1) բաժանված, 2) անջատված, 3) լքված, 4) անգործածական, հնացած: لغات مهجور [լողաթե մա̈հջուր] արխայիկ՝ հնացած բառեր:

مجهوری [մա̈ջհուրի] 1) անջատում, բաժանում, 2) բաժանման՝ անջատման տառապանքները:

مهد [մա̈հդ] 1) օրորոց, 2) օրրան, ակունք: مهد تمدن [մա̈հդե թա̈մա̈դդոն] քաղաքակրթության օրրան:

مهدار [մեհդար] տե՛ս مه‌آلود [մեհալուդ]:

مهدوم [մա̈հդում] ավերված, քանդված: مهدوم شدن [մա̈հդում շոդա̈ն] ավերվել: مهدوم کردن [մա̈հդում քա̈րդա̈ն] ավերել, քանդել:

مهدی [մա̈հդի] շիաների 2-րդ իմամը, որ պիտի վերադառնա մաքրագործելու իսլամը:

مهذار [մեհզար] շատախոս, դատարկաբան, շաղակրատ:

مهذب [մոհա̈զզա̈բ] բարեկիրթ, անբասիր:

مهر [մա̈հր] կալիմ, աղջկա ստացած օժիտը փեսացուից:

مهر [մեհր] 1) սեր, գորով, 2) բարեկամություն, դաշինք, 3) արեգակ, 4) իրանական տոմարի 7-րդ ամիսը:

مهر [մոհր] 1) կնիք, 2) հետք, դրոշմ, 3) խարանադրոշմ:

مهربان [մեհրա̈բան] 1) գորովագութ, գորովալիր, 2) սիրասուն, սիրելի, 3) սիրալիր:

مهربانانه [մեհրա̈բանանե] 1) սիրալիրաբար, 2) գթասրտորեն, 3) փաղաքշորեն, փաղաքշաբար:

مهربانی [մեհրա̈բանի] 1) փաղաքշանք, գգվանք, 2) սիրալիրություն, 3) գթասրտություն:

مهرخ [մա̈հռոխ] տե՛ս ماهرخ [մահռոխ]:

مهرخسار [մա̈հռոխսար] տե՛ս ماهرخ [մահռոխ]:

مهردار [մոհրդար] կնքված, կնիքով:

مهرساز [մոհրսազ] կնիք պատրաստող՝ փորագրող վարպետ:

مهرکن [մոհրքա̈ն] տե՛ս مهرساز [մոհրսազ]:

مهرگان [մեհրեգան] 1) Մեհրեգան (հին իրանական տոն), 2) աշնանային գիշերահավասար:

مهرگیاه [մեհրգիյահ] բուս. թմրախոտ, մանդրագոր:

مهرو(ی) [մա̈հրու(յ)] տե՛ս ماهرو(ی) [մահրու(յ)]:

مهره [մոհրե] 1) ուլունք, 2) ողնօղակ, պտուտակամեր, 3) քար (տամայի), 4) ողն:

مهره‌داران [մոհրեդարան] կենդ. ողնաշարավորներ:

مهریه [մա̈հրիյե] տե՛ս مهر [մա̈հր]:

مهزول [մա̈հզուլ] նիհար, նվազ, վտիտ:

مه‌گرفته [մեհգերեֆթե] տե՛ս مه‌آلود [մեհալուդ]:

مهلت [մոհլա̈թ] 1) ժամկետ, ժամանակ, 2) հետաձգում, 3) կարճատև դադար:

مهلک [մոհլեք] 1) մահաբեր, սպանիչ, 2) կործանարար:

مهلکه [մա̈հլա̈քե] 1) վտանգավորություն, 2) վտանգավոր տեղ. դահավանդ: Հոգ. مهالک [մա̈հալեք]:

مهم [մոհեմ(մ)] 1) կարևոր, անհրաժեշտ, 2) լուրջ։ Հոգ. مهمات [մոհեմմաթ]։

مهمات [մոհեմմաթ] կարևոր խնդիրներ, անհրաժեշտ բաներ։ مهمات جنگی [մոհեմմաթե ջա̈նգի] զինամթերք։

مهماز [մեհմազ] տե՛ս مهمیز [մեհմիզ]։

مهمان [մեհման] հյուր։ مهمان بودن [մեհման բուդա̈ն] հյուր լինել, հյուրընկալվել։ مهمان کردن [մեհման քա̈րդա̈ն] հյուրընկալել։

مهمانپرور [մեհմանփա̈րվա̈ր] տե՛ս مهمان‌نواز [մեհմաննա̈վազ]։

مهمان‌پروری [մեհմանփա̈րվա̈րի] տե՛ս مهمان‌نوازی [մեհմաննա̈վազի]։

مهمانخانه [մեհմանխանե] հյուրանոց։

مهمانخانه‌دار [մեհմանխանեդար] հյուրանոցատեր։

مهماندار [մեհմանդար] հյուրընկալ։

مهمانداری [մեհմանդարի] հյուրընկալություն։

مهماندوست [մեհմանդուսթ] հյուրասեր։

مهماندوستی [մեհմանդուսթի] հյուրասիրություն, հյուրամեծարություն։

مهمانسرا(ی) [մեհմանսա̈րա(յ)] տե՛ս مهمانخانه [մեհմանխանե]։

مهمان‌نواز [մեհմաննա̈վազ] հյուրամեծար, հյուրասեր, ազնվահոգի։

مهمان‌نوازانه [մեհմաննա̈վազանե] հյուրասիրաբար, սրտաբաց։

مهمان‌نوازی [մեհմաննա̈վազի] հյուրամեծարություն, հյուրասիրություն, սիրալիրություն։

مهمانی [մեհմանի] 1) հյուրասիրություն, 2) խնջույք, 3) ընդունելություն։

مهمل [մոհմա̈լ] 1) անարժան, անպետք, դատարկ, 2) անմիտ, անկապ, անհեթեթ։

مهملات [մոհմա̈լաթ] անմտություններ, անհեթեթություններ։

مهمل باف [մոհմա̈լբաֆ] տե՛ս مهمل گو(ی) [մոհմա̈լգու(յ)]։

مهمل کار [մոհմա̈լքար] թեթևամիտ, անլուրջ։

مهمل گو(ی) [մոհմա̈լգու(յ)] դատարկաբան, դատարկախոս, շաղակրատ։

مهمل گوئی [մոհմա̈լգույի] դատարկաբանություն, շաղակրատություն։

مهمله [մոհմա̈լե] տե՛ս مهمل [մոհմա̈լ]։ حرف مهمله [հա̈րֆե մոհմա̈լե] ձայնանիշ չունեցող տառ։

مهموم [մա̈հմում] տրտմած, տխուր։ مهموم شدن [մա̈հմում շոդա̈ն] տրտմել, տխրել, վշտանալ։ مهموم کردن [մա̈հմում քա̈րդա̈ն] տրտմեցնել, վշտացնել։

مهمیز [մեհմիզ և մա̈հմիզ] խթան։ مهمیز زدن [մեհմիզ զա̈դա̈ն] խթանահարել։

مهنا [մոհա̈ննա] օգտակար, բուժիչ, բարեբար։

مهندس [մոհա̈նդես] ինժեներ։

مهندسی [մոհա̈նդեսի] ինժեներություն։

مهنی [մոհա̈ննա] տե՛ս مهنا [մոհա̈ննա]։

مهواره [մա̈հվարե] տե՛ս ماهواره [մահվարե]։

مهوش [մա̈հվա̈շ] 1) լուսնադեմ, 2) գեղեցիկ։

مهوع [մոհա̈վվե'] 1) սրտախառնիչ, սիրտ խառնեցնող, 2) զզվելի։

مهی [մեհի] 1) ավագություն, 2) մեծություն, վեհություն։

مهیا [մոհա̈յյա] պատրաստ, պատրաստված։ مهیا کردن [մոհա̈յյա քա̈րդա̈ն] 1) պատրաստել, 2) ստեղծել։

مهیب [մոհիբ] 1) ահեղ, 2) սոսկալի, սարսափելի։

مهیج [մոհա̈յյեջ] գրգռիչ, հուզող, հուզիչ։

مهین [մեհին] մեծագույն, երիցագույն։

می [մեյ] գինի։

میادین [մեյադին] տե՛ս հգ. میدان [մեյդան]։

میان [միյան] 1) մեջտեղ, 2) կենտրոն, 3) մեջ, միջև, 4) մեջք։

میانبر [միյանբոր] ուղիղ գծով, կարճ ճանապարհով։

میانبرد [միյանբորդ] միջին հեռահարության (հրթիռ)։

میان‌بسته [միյանբա̈սթե] գոտեկապ, պատրաստ։

میانبند [միյանբա̈նդ] գոտի, խոնջան։

میان‌تهی [միյանթոհի] սնամեջ, դատարկ։

میانجی [միյանջի] միջնորդ։

میانجی‌گری [միյանջիգա̈րի] միջնորդություն։

میانخالی [միյանխալի] տե՛ս میان‌تهی [միյանթոհի]։

میان‌دوره‌ای [միյանդովրեի] միջակա, լրացուցիչ։ انتخابات میان‌دوره‌ای [էնթեխաբաթե միյանդովրեի] միջակա՝ լրացուցիչ ընտրություններ։

میانقد [միյանղա̈դ(դ)] միջահասակ։

میانوزن [միյանվա̈զն] միջին քաշի (սպորտի մեջ)։

میانه [միյանե] 1) մեջտեղ, 2) կենտրոն, 3) միջին, 4) փոխհարաբերություն։ آسیای میانه [ասիյայե միյանե] Միջին Ասիա։

میانه‌رو [միյանեռով] չափավոր, հավասարակշռված։

میانه‌روی [միյանեռա̈վի] չափավորություն։

میانه‌سال [միյանեսալ] միջին տարիքի։

میانی [միյանի] միջին, մեջտեղի։

می‌پرست [մեյփա̈րա̈սթ] գինեմոլ, գինեսեր, գինեպաշտ։

می‌پرستی [մեյփա̈րա̈սթի] գինեմոլություն։

میت [մեյյեթ] մեռյալ, դիակ։ Հոգ. اموات [ա̈մվաթ]։

میتوان [միթա̈վան] կարելի է, հնարավոր է։

میتولوژی [միթոլոժի] դիցաբանություն, առասպելաբանություն։

میتینگ [միթինգ] միտինգ։

میثاق [միսաղ] 1) խոստում, ուխտ, 2) դաշինք։ Հոգ. مواثیق [մա̈վասիղ]։

میجو [մեյջու] բուս. մատուտակ, մատուտակի արմատ։

میخ [միխ] մեխ, բևեռ, սեպ։

میخانه [մեյխանե] գինետուն։

میخانه‌دار [մեյխանեդար] գինետան տեր։

میخ‌پرچ [միխփա̈րչ] գամ, գարճաբևեռ։

میختن [միխթա̈ն] միզել։

میخچه [միխչե] 1) մեխիկ, գամիկ, 2) կոշտուկ։

میخساز [միխսազ] մեխագործ։

میخ‌طویله [միխթա̈վիլե] մետաղյա ցից (գոմում կենդանիներ կապելու համար)։

میخک [միխա̈ք] բուս. մեխակ։

میخکش [միխքեշ] աքցան։

میخکوب [միխքուբ] 1) գամված, մեխած, 2) մուրճ։

میخکوبی [միխքուբի] մեխում, բևեռում, գամում։ میخکوبی کردن [միխքուբի քա̈րդա̈ն] մեխել, բևեռել, գամել։

میخوار [մեյխար] տե՛ս میگسار [մեյգոսար]։

میخوارگی [մեյխարեգի] տե՛ս میگساری [մեյգոսարի]։

میخواره [մեյխարե] տե՛ս میگسار [մեյգոսար]։

میخوش [մեյխոշ] թթվաշ, մայխոշ։

میخی [միխի] սեպաձև։ خط میخی [խա̈թթե միխի] սեպագիր, բևեռագիր։

میدان [մեյդան] 1) հրապարակ, 2) դաշտ։ Հոգ. میادین [մեյադին]։

میدانگاه [մեյդանգահ] տե՛ս میدان [մեյդան] 1)։

میر [միր] էմիր։

میرآب [միրաբ] միրաբ (ջրի բաշխման գործով զբաղվող պաշտոնյա), ջրբաշխ։

میراث [միրաս] ժառանգություն։

میراث‌بر [միրասբա̈ր] ժառանգ։

میراث‌خور [միրասխոր] տե՛ս میراث‌بر [միրասբա̈ր]։

میراثی [միրասի] հասանելիք ժառանգություն։

میرآخور [միրախոր] ախոռապետ։

میرپنج [միրփա̈նջ] բրիգադի գեներալ։

میرتومان [միրթումա̈ն] կորպուսի գեներալ։

میرزا [միրզա] 1) գրագիր, քարտուղար, 2) միրզա (որպես տիտղոս)։

میرشکار [միրշեքար] պալատական որսապետ։

میرغضب [միրղա̈զա̈բ] դահիճ։

میز [միզ] սեղան։ میز تحریر [միզե թա̈հրիր] գրասեղան։

میزاب [միզաբ] 1) ջրուղի, 2) անատ. միզատար անցք։

میزان [միզան] 1) չափ, 2) քանակ, 3) մակարդակ, 4) հաշվեկշիռ, բալանս։ Հոգ. موازین [մա̈վազին]։

میزان‌الحراره [միզանոլհարարե] ջերմաչափ:

میزانه [միզանե] երժշտ. տակտ:

چوب میزانه [չուբե միզանե] դիրիժորական ձողիկ:

میزبان [միզբան] հյուրընկալ:

میزبانی [միզբանի] հյուրընկալություն:

می‌زدگی [մեյզա̈դեգի] զզվանք գինու նկատմամբ (գինեհարբությունից հետո):

می‌زده [մեյզա̈դե] գինուց զզված (գինեհարբությունից հետո):

میزه‌راه [միզեռահ] անատ. միզատար անցք:

میزه‌شناس [միզեշենաս] ուրոլոգ:

میزه‌شناسی [միզեշենասի] ուրոլոգիա:

میزه‌نای [միզենայ] տե՛ս میزه‌راه [միզեռահ]:

میزیدن [միզիդա̈ն] միզել:

میستان [մեյսթան] գինետուն:

میسر [մոյա̈սսար] 1) իրագործելի, իրականանալի, 2) հնարավոր:

میسره [մեյսա̈րե] ձախակողմ:

میسور [մեյսուր] 1) ջանք չպահանջող, հեշտ, 2) հաջող, հաջողակ:

میش [միշ] մաքի, էգ ոչխար:

میش‌مرغ [միշմորղ] արոս (թռչուն):

میشوم [մեյշում] չարաբաստիկ, չարագուշակ:

میشی [միշի] մուգ դարչնագույն, շագանակագույն (աչքերի մասին):

میعاد [միադ] 1) խոստումը կատարելու ժամկետը, 2) ուխտ, խոստում:

میعادگاه [միադգահ] ժամադրավայր:

میعان [մա̈յան] հեղուկ վիճակ:

میغ [միղ] 1) մեգ, մշուշ, մառախուղ, 2) ամպ:

میغناک [միղնաք] 1) մգապատ, 2) ամպոտ:

میفروش [մեյֆորուշ] գինեվաճառ:

میفروشی [մեյֆորուշի] 1) գինու վաճառք, 2) գինեվաճառատուն:

میکده [մեյքա̈դե] գինետուն:

میکروب [միքրոբ] մանրէ, միկրոբ:

میکروب‌شناس [միքրոբշենաս] մանրէաբան:

میکروب‌شناسی [միքրոբշենասի] մանրէաբանություն:

میکروسکپ [միքրոսքոփ] մանրադիտակ:

می‌گسار [մեյգոսար] խմող, հարբեցող:

می‌گساری [մեյգոսարի] գինարբուք:

میگو [մեյգու] ծովի մարախ:

میگون [մեյգուն] գինեգույն, կարմրագույն:

میل [մեյլ] 1) ցանկություն, 2) հակում, 3) հակամիտություն: Հոգ. امیال [ա̈մյալ]:

میل [միլ] ձող:

میلاد [միլադ] ծնունդ: میلاد مسیح [միլադե մա̈սիհ] Քրիստոսի ծնունդը: پیش از میلاد [փիշ ա̈զ միլադ] մեր թվարկությունից առաջ: پس از میلاد [փա̈ս ա̈զ միլադ] մեր թվարկությունից հետո:

میل‌لنگ [միլլա̈նգ] տեխ. ծնկաձև լիսեռ:

میله [միլե] տե՛ս میل [միլ]:

میلیمتر [միլիմեթր] միլիմետր:

میلیون [միլյուն] միլիոն:

میمنت [մեյմա̈նա̈թ] հաջողություն, բարեբախտություն, երջանկություն:

میمنت‌مأنوس [մեյմա̈նա̈թմա̈'նուս] 1) բախտավոր, հաջողակ, 2) օրհնյալ, օրհնված:

میمنه [մեյմա̈նե] աջակողմ:

میمون [մեյմուն] I կապիկ:

میمون [մեյմուն] II բարեբախտ, բարեբաստիկ, երջանիկ:

مین [մին] ական: مین گذاشتن [մին գոզաշթա̈ն] ականապատել, ականել:

مینا [մինա] 1) արծն, արծնապակի, 2) ջնարակ, ապակեներկ, 3) կիտված, 4) լազուր, լաջվարդ (բաց կապույտ ներկ):

مینافام [մինաֆամ] երկնագույն, կապուտակ:

مین‌افکن [մինա̈ֆքա̈ն] ականակիր:

میناکاری [մինաքարի] կիտվածանկարչություն:

مین‌انداز [մինա̈նդազ] 1) ականանետ, 2) տե՛ս مین‌افکن [մինա̈ֆքա̈ն]:

مینائی [մինաի] 1) արծնային, 2) երկնագույն, կապուտակ:

مین‌بردار [մինբա̈րդար] ականահան:

مین‌روب [մինռուբ] տե՛ս مین‌بردار [մինբա̈րդար]:

مین‌گذار [մինգոզար] ականահատ, ական դնող:

مین‌گذاری [մինգոզարի] ականում:

مینو [մինու] 1) երկինք, 2) դրախտ:

مینیاتور [մինյաթուր] մանրանկար:

مینیاتورساز [մինյաթուրսազ] մանրանկարիչ:

میوجات [միվեջաթ] տե՛ս եզ. میوه [միվե]:

میوه [միվե] միրգ, պտուղ: Հոգ. میوجات [միվեջաթ]:

میوه‌دار [միվեդար] պտղաբեր, պտղատու:

میوه‌فروش [միվեֆորուշ] մրգավաճառ:

مئه [մեէ] հարյուրամյակ, դար: Հոգ. مئات [մեա̈թ]: در مئهٔ سوم میلادی [դա̈ր մեէյե սեվվոմե միլադի] մեր թվարկության երրորդ դարում:

میهمان [միհմա̈ն] տե՛ս مهمان [մեհմա̈ն]:

میهن [միհա̈ն] հայրենիք:

میهن‌پرست [միհա̈նփա̈րա̈սթ] հայրենասեր:

میهن‌پرستانه [միհա̈նփա̈րա̈սթանե] հայրենասիրաբար:

میهن‌پرستی [միհա̈նփա̈րա̈սթի] հայրենասիրություն:

میهن‌فروش [միհա̈նֆորուշ] հայրենիքի դավաճան:

میهن‌فروشی [միհա̈նֆորուշի] հայրենիքի հանդեպ դավաճանություն:

میهنی [միհա̈նի] 1) հայրենական, 2) քաղաքացիական: جنگ میهنی [ջա̈նգե միհա̈նի] հայրենական պատերազմ: وظیفهٔ میهنی [վա̈զիֆեյե միհա̈նի] քաղաքացիական պարտք:

ن

ن [նուն] պարսկական այբուբենի 29-րդ տառը:

نا [նա] I բառակազմիչ (բացասական նախածանց, ցույց է տալիս որևէ որակի կամ հատկանիշի բացակայություն), համապատասխանում է հայերեն «ան»-ին:

نا [նա] II խոնավություն: بوی نا [բույե նա] խոնավահոտ:

نا [նա] III ուժ: نا نداشتن [նա նա̈դաշթա̈ն] ուժ չունենալ:

ناآباد [նաաբադ] 1) ամայի, 2) անբարեկարգ:

ناآراسته [նաարասթե] կարգի չբերված, չկարգավորված:

ناآرام [նաարամ] 1) անհանգիստ, 2) անհամբեր, 3) հողմաշատ:

ناآرامی [նաարամի] 1) անհանգստություն, 2) անհամբերություն, 3) իրարանցողություն:

ناآزاد [նաազադ] 1) անազնվաբարո, 2) ոչ ազնվատոհմ:

ناآزمودگی [նաազմուդեգի] անհմտություն, անփորձություն:

ناآزموده [նաազմուդե] 1) անփորձ, անհմուտ, 2) չստուգված:

نااستوار [նաօսթովար] 1) անկայուն, 2) հողդողդ, 3) անհաստատ:

نااستواری [նաօսթովարի] 1) անկայունություն, անդիմացկունություն, 2) անհաստատություն, 3) փոփոխականություն, երերունություն, խախուտություն:

ناآشکار [նաաշ(ե)քար] 1) անորոշ, մութ, 2) քողարկված, թաքցված:

ناآشکاری [նաաշ(ե)քարի] անորոշություն, անպարզություն, խառնաշփոթություն:

ناآشنا [նաաշենա] 1) անծանոթ, 2) անտեղյակ, անիրազեկ:

ناآشنائی [նաաշ(ե)նայի] 1) անգիտություն, 2) անտեղյակություն, անիրազեկություն, անձեռնհասություն:

نااصل [նաասլ] 1) անազնվաբարո, 2) ստոր, 3) վատատոհմիկ:

ناآگاه [նաագահ] անտեղյակ, անիրազեկ:

ناآگاهی [նաագահի] 1) անտեղյակություն, անիրազեկություն, 2) անգիտակցականություն։

ناالتفاتی [նաէլթեֆաթի] անսիրալիրություն, անուշադրություն։

ناآمدگان [նաամա̈դեգան] գալիք սերունդները։

ناآمده [նաամա̈դե] չեկած, դեռ չհասած։

ناامن [նաա̈մն] անապահով։

ناامنی [նաա̈մնի] անապահովություն։

ناآموخته [նաամուխթե] 1) չսովորեցրած, 2) չվարժեցրած, չընտելացված, ոչ ձեռնասուն։

ناامید [նաօմիդ] 1) անհույս, հուսահատ, 2) հուսախաբ արված։

ناامیدانه [նաօմիդանե] անհուսորեն, հուսահատաբար։

ناامیدی [նաօմիդի] 1) հուսահատություն, անհուսություն, 2) հուսախաբություն։

ناآمیزگار [նաամիզգար] անմարդամոտ, չըշփվող, անհաղորդասեր։

ناآمیزگاری [նաամիզգարի] մարդախուսություն, անմարդամոտություն։

ناامین [նաա̈մին] տե՛ս ناایمن [նաիմա̈ն]։

نااندیشیده [նաա̈նդիշիդե] 1) չմտածված, չկշռադատված, անխոհեմ, 2) չնախատեսված։

ناانصاف [նաէնսաֆ] տե՛ս بی انصاف [բիէնսաֆ]։

ناانصافی [նաէնսաֆի] տե՛ս بی انصافی [բիէնսաֆի]։

نااهل [նաահլ] 1) անարժան, ստոր, 2) չվայել, անխոհեմ, 3) ոչնչություն։

ناایمن [նաիմա̈ն] 1) անվստահ, անհանգիստ, 2) անապահով։

ناایمنی [նաիմա̈նի] 1) անվստահություն, անհանգստություն, 2) անապահովություն։

ناب [նաբ] անապակ, անխառն, մաքուր։

ناباب [նաբաբ] 1) անհամապատասխան, անհարմար, 2) անպետք, ոչ պիտանի։

نابالغ [նաբալեղ] 1) անչափահաս, 2) անհաս։

نابالغی [նաբալեղի] 1) անչափահասություն, 2) անհասություն։

ناباور [նաբավա̈ր] 1) անհավանական, անհավատալի, 2) կասկածոտ, չվստահող։

ناباورانه [նաբավա̈րանե] անվստահորեն, կասկածամտորեն։

ناباوری [նաբավա̈րի] 1) անհավանականություն, անհավատալիություն, 2) անվստահություն, կասկածամտություն։

نابایست [նաբայեսթ] անպատեհ, անհարմար, անվայել, անպատշաճ։

نابجا [նաբեջա] անտեղի, անպատեհ։

نابحق [նաբեհա̈ղ(ղ)] 1) անարդար, 2) անարժան։

نابخرد [նաբեխրա̈դ] անխելք, հիմար, տգետ։

نابخردانه [նաբեխրա̈դանե] հիմարաբար, անմտորեն, տգիտաբար։

نابخردی [նաբեխրա̈դի] անմտություն, անխելքություն, հիմարություն, տգիտություն։

نابخشودنی [նաբա̈խշուդա̈նի] աններելի։

نابخشیدنی [նաբա̈խշիդա̈նի] տե՛ս نابخشودنی [նաբա̈խշուդա̈նի]։

نابرابر [նաբա̈րաբա̈ր] անհավասար։

نابرادری [նաբա̈րադա̈րի] խորթ եղբայր։

نابرازنده [նաբա̈րազա̈նդե] անվայելուչ, անպատշաճ, անպարկեշտ, անվայել։

نابرجا [նաբա̈րջա] տե՛ս نابجا [նաբեջա]։

نابردبار [նաբորդբար] 1) անհամբեր, 2) անտոկուն, անդիմացկուն։

نابردباری [նաբորդբարի] 1) անհամբերություն, 2) անտոկունություն, անդիմացկունություն։

نابرشته [նաբերեշթե] 1) թերաթուխ, 2) թերախորով, կիսաբոված։

نابرومند [նաբորումա̈նդ] 1) անբերրի, անպտուղ, 2) անհաջողակ, ձախողակ, անբարեբախտ։

نابسامان [նաբեսամա̈ն] քաոսային, խառնաշփոթ, անկարգ։

نابسامانی [նաբեսամա̈նի] 1) անապահովություն, 2) անկարգություն, խառնաշփոթություն, քաոս, 3) անառակություն, փչացածություն։

نابسود [նաբեսուդ] չշաղափված, չծակված։

نابغه [նաբեղե] տաղանդավոր՝ հանճարեղ մարդ։ Հոգ. نوابغ [նա̈վաբեղ]։

نابکار [նաբեքար] 1) անպետք, 2) վատ, ստոր, չար, 3) բարոյազուրկ, 4) անբան, թրև եկող։

نابکارانه [նաբեքարանե] չարագործորեն, ստորաբար։

نابکاری [նաբեքարի] 1) չարագործություն, 2) անառակություն, 3) դատարկապորտություն։

نابگاه [նաբեգահ] 1) անժամանակ, տարաժամ, 2) անպատեհ։

نابگرائی [նաբգերայի] պուրիզմ։

نابلد [նաբա̈լա̈դ] անտեղյակ, անծանոթ։

نابود [նաբուդ] ավերված, ոչնչացած։

نابودنی [նաբուդա̈նի] 1) չլինելիք, 2) անիրականանալի, 3) ոչ ռեալ։

نابودی [նաբուդի] ոչնչացում, կործանում, բնաջնջում։

نابوقت [նաբեվա̈ղթ] տե՛ս نابهنگام [նաբեհենգամ]։

نابویا [նաբույա] 1) անհոտ, 2) հոտառությունից զրկված։

نابویائی [նաբույայի] 1) անհոտություն, 2) հոտառության բացակայություն։

نابهرمند [նաբա̈հր(ե)մա̈նդ] 1) ընչազուրկ, 2) անբախտ, թշվառ։

نابهنجار [նաբեհա̈նջար] 1) անկազմակերպ, անկարգ, 2) անհամաչափ, անճոռնի, 3) կոպիտ, անդուր։

نابهنگام [նաբեհենգամ] անժամանակ, տարաժամ, مرگ نابهنگام [մա̈րգե նաբեհենգամ] անժամանակ մահ։

نابی [նաբի] անաղարտություն, անխառնություն, անապականություն, մաքրություն։

نابینا [նաբինա] 1) կույր, 2) անխորաթափանց։

ناپارسا [նափարսա] 1) ոչ բարեպաշտ, 2) անմաքրասեր։

ناپاک [նափաք] անմաքուր, կեղտոտ։

ناپاکتن [նափաքթա̈ն] 1) անմաքրասեր, կեղտոտ, 2) անառակաբարո, անբարոյական։

ناپاکچشم [նափաքչեշմ] 1) շնաչք, վավաշոտ հայացքով, 2) նախանձոտ, անբարյացակամ։

ناپاکدامن [նափաքդամա̈ն] 1) անառակ, անբարոյական, 2) տե՛ս ناپارسا [նափարսա]։

ناپاکدل [նափաքդել] 1) ոչ անկեղծ, կեղծ, 2) չար, չարախինդ, անբարյացակամ։

ناپاکزاده [նափաքզադե] ապօրինածին։

ناپاکی [նափաքի] անմաքրություն, կեղտոտություն։

ناپایا [նափայա] տե՛ս ناپایدار [նափայդար]։

ناپایدار [նափայդար] 1) անկայուն, անհաստատ, անհարատև, անցողիկ, 2) փոփոխական, հեղհեղուկ։

ناپایداری [նափայդարի] 1) անկայունություն, անհաստատություն, անհարատևություն, 2) փոփոխականություն, հեղհեղուկություն։

ناپخته [նափոխթե] 1) հում, 2) անհաս, 3) անփորձ։

ناپدری [նափեդա̈րի] խորթ հայր։

ناپدید [նափա̈դիդ] 1) անտեսանելի, աներևույթ, 2) կորած։

ناپروا [նափա̈րվա] տե՛ս بی پروا [բիփա̈րվա]։

ناپروائی [նափա̈րվայի] տե՛ս بی پروائی [բիփա̈րվայի]։

ناپرهیزکار [նափա̈րհիզքար] 1) անժուժկալ, 2) անզգույշ։

ناپرهیزگار [նափա̈րհիզգար] տե՛ս ناپرهیزکار [նափա̈րհիզքար]։

ناپرهیزی [նափա̈րհիզի] 1) անժուժկալություն, 2) անզգուշություն։

ناپز [նափա̈զ] ուշ եփվող։

ناپزا [նափա̈զա] տե՛ս ناپز [նափա̈զ]։

ناپسری [նափեսա̈րի] խորթ զավակ, խորթ տղա։

ناپسند [նափա̈սա̈նդ] 1) անհաճո, անախորժ, 2) պարսավելի։

ناپسندیده [նափա̈սա̈նդիդե] տե՛ս ناپسند [նափա̈սա̈նդ]։

ناپیدا [նափեյդա] 1) անտեսանելի, 2) մութ, անհասկանալի, 3) անհետացած։

ناپیوسته [նափեյվասթէ] 1) անկապակից, 2) անջատված, 3) բաժանված։

ناتاب [նաթաբ] I չոլորված, չհյուսված։

ناتاب [նաթաբ] II թույլ, անդիմացկուն։

ناتدبیر [նաթադբիր] տե՛ս بی‌تدبیر [բիթադբիր]։

ناتراشیده [նաթարաշիդե] տե՛ս نتراشیده [նաթարաշիդե]։

ناتمام [նաթամամ] անավարտ, թերի։

ناتمامی [նաթամամի] 1) անավարտություն, կիսավարտություն, 2) կիսատություն, թերատություն, անլրիվություն։

ناتمیز [նաթամիզ] կեղտոտ, անմաքուր։

ناتندرست [նաթանդորոսթ] 1) անառողջ, վատառողջ, 2) հիվանդոտ։

ناتنی [նաթանի] խորթ։ برادرناتنی [բարադարե նաթանի] խորթ եղբայր։

ناتو [նաթու] 1) խորամանկ, 2) համառ։

ناتوان [նաթավան] 1) անկարող, անզոր, տկար, 2) աղքատ, չունևոր։

ناتوانی [նաթավանի] 1) անկարողություն, 2) անզորություն, տկարություն, 3) աղքատություն, կարիք։

ناتوی [նաթուի] համառություն, կամակորություն։

ناجایز [նաջայեզ] 1) անթույլատրելի, 2) անօրինական։

ناجح [նաջեհ] 1) բարգավաճող, 2) հաջողակ։

ناجنس [նաջենս] 1) անորակ, 2) չար, 3) վատազգի, 4) այլասեռ, այլատեսակ։

ناجنسی [նաջենսի] չարասեռություն։

ناجوانمرد [նաջավանմարդ] 1) անազնիվ, ստոր, 2) վախկոտ, փոքրոգի, 3) ժլատ, կծծի։

ناجوانمردی [նաջավանմարդի] 1) անազնվություն, 2) վախկոտություն, փոքրոգություն։

ناجور [նաջուր] 1) տարատեսակ, 2) անհամաչափ, 3) աններդաշնակ, 4) չկարգավորված, 5) անհամապատասխան, 6) անզույգ, կենտ։

ناجوری [նաջուրի] 1) տարատեսակություն, 2) աններդաշնակություն, 3) անհամաչափություն, 4) չկարգավորվածություն։

ناجی [նաջի] փրկիչ։

ناچار [նաչար] ստիպված, ճարահատյալ։

ناچاری [նաչարի] անելանելիություն, հարկադրվածություն։

ناچیز [նաչիզ] 1) աննշան, չնչին, 2) համեստ։

ناحرمتی [նահորմաթի] տե՛ս بی‌حرمتی [բիհորմաթի]։

ناحساب [նահեսաբ] անտրամաբանական։ حرف ناحساب [հարֆե նահեսաբ] անտրամաբանական խոսք։

ناحق [նահաղ(ղ)] 1) անարդար, 2) ապօրեն, 3) չարդարացված, 4) չհիմնավորված, تهمت ناحق [թոհմաթե նահաղ(ղ)] անարդար (անհիմն) մեղադրանք։

ناحقی [նահաղղի] 1) անարդարություն, 2) անօրինություն, 3) անհիմնություն։

ناحیه [նահիյե] 1) շրջան, 2) գոտի, 3) երկրամաս։ Հոգ. نواحی [նավահի]։

ناحیه‌ای [նահիյեի] 1) շրջանային, 2) երկրամասային։

ناخالص [նախալես] 1) անմաքուր, խառնուրդով, 2) համախառն։

ناخجسته [նախոջասթե] 1) անբախտ, դժբախտ, բամբախտ, 2) չարաբաստիկ։

ناخدا [նախոդա] I նավապետ։

ناخدا [նախոդա] II անաստված։

ناخدائی [նախոդայի] I նավապետություն։

ناخدائی [նախոդայի] II անաստվածություն։

ناخراشیده [նախարաշիդե] տե՛ս نخراشیده [նախրաշիդե]։

ناخردمند [նախերադմանդ] անխոհեմ, անխելամիտ, անխելք։

ناخردمندانه [նախերադմանդանե] 1) անմտորեն, անխոհեմորեն, 2) անխոհեմ, անխելամիտ։

ناخردمندی [նախերադմանդի] անմտություն, անխելամտություն, անխոհեմություն։

ناخرسند [նախորսանդ] 1) անբավական, դժգոհ, անգոհ, 2) տխուր, անուրախ։

ناخرم [նախոռռամ] 1) անուրախ, տխուր, ընկճված, 2) ոչ թարմ, անթարմ, ոչ պայծառ։

ناخرمی [նախոռռամի] 1) թախիծ, տրամություն, 2) անթարմություն։

ناخستو [նախասթու] 1) անխոստովանելի, 2) աստվածամերժ։

ناخشنود [նախոշնուդ] 1) դժգոհ, չբավարարված, 2) տխուր, վշտացած։

ناخشنودی [նախոշնուդի] 1) դժգոհություն, անբավարարություն, 2) տխրություն, վիշտ։

ناخفتنی [նախոֆթանի] չհանգարտվող, չհանգստացող, չքնող։

ناخلف [նախալաֆ] այլասեր, անառակ, փուչ, ցոփ, անկարգ։

ناخن [նախոն] 1) եղունգ, 2) մագիլ, ճիրան։

ناخن‌بدندان [նախոնբեդանդան] զարմացած, ապշած, շվարած։

ناخن‌بر [նախոնբոր] եղունգկտրիչ։

ناخن‌پیرا(ی) [նախոնփիրա(յ)] մատնահարդար(ուհի)։

ناخن‌چین [նախոնչին] տե՛ս ناخن‌گیر [նախոնգիր]։

ناخن‌خشک [նախոնխոշք] 1) շահամոլ, ժլատ, գծուծ, 2) անմարդկային, դաժան, անհոգի։

ناخن‌خور [նախոնխոր] եղունգ կրծող (սովորություն)։

ناخنک [նախոնաք] եղունգիկ, փոքր եղունգ։ ناخنک زدن [նախոնաք զադան] խանութում կամ շուկայում բան գնելիս համտես անել։

ناخن‌گیر [նախոնգիր] եղունգկտրոցիկ, սրապտունկ։

ناخنه [նախոնե] բժշկ. աչքի հառ։

ناخوار [նախար] 1) անհարթ, չկոկված, կոպիտ, 2) բարդ, 3) տափակ, 4) բարկ։

ناخواسته [նախասթե] 1) անցանկալի, 2) ակամա, 3) չպահանջված։

ناخوانا [նախանա] անընթեռնելի։

ناخوانده [նախանդե] 1) չհրավիրված, անկոչ, 2) անուս, 3) չկարդացված։ مهمان ناخوانده [մեհմանե նախանդե] անկոչ հյուր։

ناخواه [նախահ] տե՛ս ناخواسته [նախասթե]։

ناخواهری [նախահարի] խորթ քույր։

ناخودآگاه [նախոդագահ] գիտակցությունը կորցրած, անգիտակից (հիվանդի մասին)։

ناخودآگاهانه [նախոդագահանե] անգիտակցաբար, մեքենայաբար։

ناخوش [նախոշ] 1) հիվանդ, անառողջ, 2) տհաճ, 3) անուրախ։

ناخوش‌دار [նախոշդար] 1) հիվանդատեր, 2) հիվանդապահ։

ناخوش‌گوار [նախոշգովար] 1) անհամ, 2) դժվարամարս։

ناخوش‌آیند [նախոշայանդ] 1) տհաճ, անդուրեկան, 2) անախորժ։

ناخوشی [նախոշի] 1) հիվանդություն, անհանգստություն, 2) տհաճություն։

ناخویشتن‌دار [նախիշթանդար] անզուսպ, չզսպված։

ناخویشتن‌داری [նախիշթանդարի] անզսպություն, չզսպվածություն։

نادار [նադար] տե՛ս ندار [նադար]։

ناداری [նադարի] տե՛ս نداری [նադարի]։

نادان [նադան] տգետ, տխմար։

نادانستنی [նադանեսթանի] 1) անիմանալի, անճանաչելի, 2) չուսումնասիրված։

نادانی [նադանի] տգիտություն, տխմարություն, հիմարություն։

نادر [նադեր] 1) եզակի, հազվադյուտ, հազվադեպ, 2) հրաշալի։

نادراً [նադերան] հազվադյուտորեն։

نادرالوجود [նադերօլվոջուդ] եզակի, հազվադյուտ, հազվադեպ, անզուգական։

نادرالوقوع [նադերօլվողու'] հազվադեպ։

نادرست [նադորոսթ] 1) անճիշտ, սխալ, կեղծ, 2) անպիտան (մարդ), 3) անսարք, փչացած։

نادرستی [նադորոսթի] 1) անճշտություն, անշիտակություն, 2) անազնվություն, 3) անսարքություն։

نادره [նադերե] 1) հրաշալիք, երևույթ, 2) նորույթ, արտասովոր՝ սակավադյուտ բան։ Հոգ. نوادر [նավադեր] և نادرات [նադերաթ]։

نادسترس [նադասթոռ] անմատչելի, անձեռնհաս։

نادلپذیر [նադիլփա̈զիր] անախորժ, անախորժելի, անհաճո, անհրապույր։

نادلپسند [նադիլփա̈սա̈նդ] տե՛ս نادلپذیر [նադիլփա̈զիր]։

نادلچسب [նադիլչա̈սփ] ոչ գրավիչ, անհրապույր։

نادلیر [նադիլիր] անհամարձակ, վախկոտ։

نادم [նադիմ] 1) ապաշխարող, զղջացող, 2) ամոթահար։

نادمساز [նադիմսազ] 1) աննման, 2) անհամապատասխան։

نادیده [նադիդա̈] 1) անտեսանելի, 2) չտեսնված, հրաշալի։ نادیده گرفتن [նադիդա̈ գա̈րիֆթա̈ն] անտեսել։

نار [նար] I նուռ։

نار [նար] II կրակ, բոց։ Հոգ. نیران [նիրան] և انوار [անվար]։

نارحت [նառահաթ] 1) անհանգիստ, 2) անհանգստացած, 3) անհարմար, 4) անառողջ։

نارحتی [նառահաթի] 1) անհանգստություն, 2) անհարմարություն, 3) անառողջ՝ հիվանդագին վիճակ։

ناراضی [նառազի] դժգոհ։

نارایج [նառայիջ] 1) պահանջարկ չունեցող, ոչ գնայուն (ապրանք), 2) շրջանառությունից դուրս եկած (փող), 3) չտարածված։

نارین [նարբուն] նռան ծառ։

نارس [նարա̈ս] անհաս, խակ։

نارسا [նառասա] 1) անկատար, 2) ազդեցություն չունեցող, 3) թերի, կիսատ, 4) չձևավորված, 5) տեղ չհասնող, 6) չհասնող (ձայն)։

نارسائی [նառասայի] 1) պակասություն, անկատարություն, կարիք, 2) անլսելիություն, 3) անզորություն, անազդեցիկություն։ نارسائی عقل [նառասայի աքըլ] աղքատամտություն, խեղճամտություն։

نارستان [նարիսթան] նռան այգի։

نارسی [նառասի] 1) խակություն, 2) անչափահասություն։

نارسیدنی [նառասիդա̈նի] անհասանելի։

نارسیده [նառասիդա̈] տե՛ս نارس [նարա̈ս]։

نارضا [նառըզա] տե՛ս ناراضی [նառազի]։

نارضامندی [նառըզամա̈նդի] տե՛ս نارضایتی [նառըզայա̈թի]։

نارضایتی [նառըզայա̈թի] դժգոհություն, անբավականություն, անհամաձայնություն։

نارفاقتی [նառըֆաքա̈թի] անընկերական վերաբերմունք։

نارگیل [նարգիլ] նարգիլ, կոկոս, հնդկընկույզ։

نارگیله [նարգիլա̈] նարգիլա։

نارنج [նարա̈նջ] նարինջ։

نارنجستان [նարա̈նջիսթան] նարնջանոց։

نارنجك [նարա̈նջա̈ք] նռնակ։

نارنجك انداز [նարա̈նջա̈քա̈նդազ] 1) նռնանետ (գործիք), 2) նռնաձիգ։

نارنجی [նարա̈նջի] նարնջագույն։

نارنگ [նարա̈նգ] տե՛ս نارنج [նարա̈նջ]։

نارنگی [նարա̈նգի] բուս. մանդարին։

نارو [նարու] 1) համառ, կամակոր, 2) խորամանկ, 3) անբարեխիղճ, 4) խաբեություն, 5) խորամանկություն, 6) որյուկ (ճարպիկ խաղ)։ نارو زدن [նարու զա̈դա̈ն] որյուկ սարքել։

ناروا [նառավա] անթույլատրելի, անվայել, անվայելուչ, անպատշաճ։

ناروایج [նառավայիջ] տե՛ս نارایج [նառայիջ]։

ناروان [նառավան] 1) ոչ հոսուն, անշարժ, չհոսող, 2) անհարթ, ոչ սահուն։

ناروانی [նառավանի] 1) անհոսունություն, անշարժություն, 2) լճացում, 3) անսահունություն, անհարթություն։

ناروائی [նառավայի] 1) անթույլատրելիություն, անվայելչություն, անպատշաճություն, 2) անարդարություն, 3) անօրենություն, օրինազանցություն։

ناروزن [նարուզա̈ն] 1) խաբեբա, 2) խորամանկ մարդ։

ناروزنی [նարուզա̈նի] 1) խաբեություն, խարդախություն, 2) բանսարկություն, մեքենայություն։

ناری [նարի] 1) հրային, 2) հրավառ, 3) բոցավառ։

ناریه [նարիյյա̈] տե՛ս ناری [նարի]։ اسلحهٔ ناریه [ասլիհա̈յի նարիյյա̈] հրազեն։

نارون [նարվա̈ն] բուս. կնձնի, ծփի։

ناز [նազ] 1) նազ, նազանք, 2) պչրանք, 3) գգվանք։ نازکردن [նազ քա̈րդա̈ն] նազել, նազ անել։

نازا [նազա] ամուլ, չբեր։

نازائی [նազայի] չբերություն։

نازبالش [նազբալիշ] փոքրիկ բարձ, բարձիկ։

نازبردار [նազբա̈րդար] 1) նազ տանող, 2) քնքուշ, նուրբ։

نازپرور [նազփա̈րվա̈ր] տե՛ս نازپرورده [նազփա̈րվա̈րդա̈]։

نازپرورده [նազփա̈րվա̈րդա̈] 1) փափկասուն, 2) երես առած։

نازدار [նազդար] 1) կոտրատվող, սեթևեթ, 2) նազելի։

نازدیده [նազդիդա̈] տե՛ս نازپرورده [նազփա̈րվա̈րդա̈]։

نازش [նազիշ] 1) նազանք, 2) հպարտություն, 3) փաղաքշանք, 4) սփոփում։

نازك [նազոք] 1) բարակ, 2) թեթև, 3) փափուկ, նուրբ, 4) քնքուշ, 5) փխրուն։

نازك اندام [նազոքա̈նդամ] 1) վայելչամարմին, վայելչակազմ, 2) նազելի, նազանի, քնքուշ։

نازك اندامی [նազոքա̈նդամի] 1) բարեկազմություն, 2) ճկունություն, 3) քնքշություն, նրբազգեցություն։

نازك بین [նազոքբին] 1) նրբանկատ, 2) զգուշավոր, 3) մանրախնդիր, բծախնդիր, 4) նրբաճաշակ։

نازك بینی [նազոքբինի] 1) բծախնդրություն, 2) մանրախնդրություն, 3) նրբանկատություն։

نازك دل [նազոքդիլ] 1) փափկասիրտ, բարեհոգի, 2) զգայուն, դյուրազգաց, 3) տպավորվող։

نازك دلی [նազոքդիլի] 1) փափկասրտություն, բարեհոգություն, 2) դյուրազգացություն, զգայունություն։

نازكش [նազքա̈շ] նազ քաշող, փայփայող, գուրգուրող։

نازك طبع [նազոքթաբ'] 1) փափկակյաց, նրբաբնույթ, քնքշացած, 2) տե՛ս نازك دل [նազոքդիլ]։

نازك طبعی [նազոքթաբ'ի] 1) փափկակեցություն, քնքշություն, 2) տե՛ս نازك دلی [նազոքդիլի] նշան. 2։

نازك كار [նազոքքար] նրբագործ։

نازك كاری [նազոքքարի] նրբագործություն։

نازك نارنجی [նազոքնարա̈նջի] 1) փափկասուն, փափկակենցաղ, 2) նեղացկոտ, 3) քնքուշ, անարույծ։

نازكی [նազոքի] 1) բարակություն, 2) փափկություն, քնքշություն, 3) նրբանկատություն, զգայունություն։

نازل [նազիլ] 1) իջեցրած, ցածր, 2) իջնող։ بدقیمت نازل [բա̈ղիմա̈թի նազիլ] ցածր գնով։

نازله [նազիլա̈] աղետ, դժբախտություն։

نازنازان [նազնազան] հեզաճկուն։

نازنده [նազա̈նդա̈] տե՛ս نازنین [նազա̈նին]։

نازنین [նազա̈նին] 1) նազելի, 2) չքնաղ, 3) սիրասուն։

نازو [նազու] 1) քմահաճ, կամակոր, 2) կոտրատվող, սեթևեթ։

نازونوز [նազոնուզ] նազուտուզ։

نازونوش [նազոնուշ] ուրախություն, զվարճություն, ուրախ ժամանց։

نازونیاز [նազոնիյազ] սիրաբանություն։

نازی [նազի] 1) նացիստ, 2) նացիստական։

نازیبا [նազիբա] տգեղ, անվայելուչ։

نازیبنده [նազիբա̈նդա̈] անվայել, անվայելուչ, անպատշաճ։

نازیدن [նազիդա̈ն] գոռոզանալ, մեծամտել, ամբարտավանել։

ناس [նաս] 1) մարդիկ, 2) մարդկություն։

ناساز [նասազ] 1) աններդաշնակ, 2) չկարգավորված, 3) անհամաչափ։

ناسازگار [նասազգա̈ր] 1) անհամերաշխ, 2) անպատշաճ, 3) անբարենպաստ, 4) անհամատեղելի։

ناسازوار [նասազվար] 1) տե՛ս ناسازگار [նասազգա̈ր], 2) անհնազանդ։

ناسالم [նասալեմ] 1) անառողջ, 2) հիվանդ։

ناسامان [նասաման] տե՛ս نابسامان [նաբեսաման]։

ناسپاس [նասեփաս] անշնորհակալ, ապերախտ։

ناسپاسی [նասեփասի] անշնորհակալություն, ապերախտություն։

ناستوده [նաստութուդե] 1) անվայել, անվայելուչ, 2) ոչ գովելի, պարսավելի, դատապարտելի։

ناسخ [նասեխ] I վերացնող, ջնջող. խափանող։

ناسخ [նասեխ] II 1) ընդօրինակող, արտագրող, 2) գրագիր, 3) գրչակ։

ناسره [նասերե] 1) անմաքուր, խառնուրդ, 2) անլիարժեք, թերարժեք, 3) ցածրահարգ, 4) ցածրորակ։

ناسزا [նասեզա] 1) անվայել, անվայելուչ, անպատշաճ, 2) հայհոյանք, լուտանք։ ناسزا گفتن [նասեզա գոֆթան] հայհոյել, զազրախոսել։

ناسزاگوی(ی) [նասեզագու(յ)] հայհոյող, զազրախոս։

ناسزاوار [նասեզավար] 1) անարժան, 2) անպատշաճ, 3) անարդարացի, անտեղի։

ناسفته [նասոֆթե] անծակ, չծակված (մարգարիտ)։ در ناسفته [դոռռե նասոֆթե] անծակ մարգարիտ։

ناسك [նասեք] 1) բարեպաշտ, 2) ճգնավոր։

ناسلامت [նասալամաթ] 1) անառողջ, վատառողջ, 2) հիվանդ։

ناسلوکی [նասոլուքի] անհաշտություն, կամակորություն, կռվարարություն։

ناسنجیده [նասանջիդե] 1) չմտածված, չկշռադատված, 2) անզգույշ, անշրջահայաց։

ناسوت [նասութ] մարդկային բնույթ, բնություն, խառնվածք։ عالم ناسوت [ալամե նասութ] նյութական աշխարհ։

ناسوتی [նասութի] 1) մարդկային, աշխարհիկ, երկրային, 2) նյութական։

ناسی [նասի] 1) մոռացված, մոռացության տրված, 2) մոռացկոտ։

ناشاد [նաշադ] 1) տխուր, տրտում, 2) դժգոհ։

ناشادی [նաշադի] 1) տխրություն, տրտմություն, 2) դժգոհություն։

ناشاکر [նաշաքեր] տե՛ս ناسپاس [նասեփաս]։

ناشایست [նաշայեսթ] 1) անազնիվ արարք, 2) բռնություն, 3) հայհոյանք, անեծք, 4) տե՛ս ناشایسته [նաշայեսթե]։

ناشایستگی [նաշայեսթեգի] 1) անվայելչություն, անարժանություն, անպատեհություն, 2) անազնվություն, անբարեբարոյություն։

ناشایسته [նաշայեսթե] 1) անարժան, անվայել, անվայելուչ, 2) անպատշաճ։

ناشتا [նաշթա] 1) առավոտվանից բան չկերած, սոված, 2) նախաճաշ։ با دهان ناشتا [բա դահանե նաշթա] սոված փորով։ ناشتا بودن [նաշթա բուդան] առավոտվանից բան չուտել։

ناشتاشکن [նաշթաշեքան] նախաճաշ։

ناشتائی [նաշթայի] 1) նախաճաշ, 2) քաղցածություն, 3) պաս։

ناشدنی [նաշոդանի] անկարելի, անգործնական, անիրագործելի, անկենսագործելի։

ناشر [նաշեր] 1) հրատարակիչ, 2) տարածող, 3) հրապարակող։ ناشر افکار [նաշերե աֆքար] կարծիքների՝ տեսակետների արտահայտիչ։

ناشز [նաշեզ] 1) համառ, կամակոր, անհնազանդ, 2) բռնակալ ամուսին։

ناشسته [նաշոսթե] անլվա։

ناشکر [նաշոքր] ապերախտ։

ناشکری [նաշոքրի] ապերախտություն։

ناشکفته [նաշեքոֆթե] չբացված (ծաղիկ)։

ناشکوفا [նաշեքուֆա] չծաղկող։

ناشکیبا [նաշաքիբա] 1) անհամբեր, 2) անզուսպ, 3) անհանգիստ։

ناشکیبائی [նաշաքիբայի] 1) անհամբերություն, 2) անհանգստություն։

ناشگفته [նաշեգոֆթե] տե՛ս ناشکفته [նաշեքոֆթե]։

ناشناختنی [նաշենախթանի] անճանաչելի։ بطور ناشناختنی [բեթուրե նաշենախթանի] անճանաչելիորեն։

ناشناس [նաշենաս] անծանոթ։

ناشنوا [նաշենովա] 1) չլսող, չհնազանդվող, 2) խուլ։

ناشنوائی [նաշենովայի] 1) անհնազանդություն, 2) խլություն։

ناشنیدنی [նաշենիդանի] չլսվող, անլսելի։

ناشنیده [նաշենիդե] չլսված։ حکایت ناشنیده [հեքայաթե նաշենիդե] չլսված պատմություն։ ناشنیده گرفتن [նաշենիդե գերեֆթան] անտեսել, չլսելու տալ։

ناشی [նաշի] I առաջացող։

ناشی [նաշի] II չիմացող, անփորձ, սկսնակ։

ناشیانه [նաշիյանե] անհմտաբար, անշնորհք կերպով։

ناشیگری [նաշիգարի] անհմտություն, անփորձություն, վարպետության բացակայություն։

ناصابر [նասաբեր] անհամբեր, անզուսպ։ ناصابر شدن [նասաբեր շոդան] համբերությունը կորցնել, անհամբերություն՝ անհանդուրժողություն հանդես բերել։

ناصاف [նասաֆ] 1) անմաքուր, կեղտոտված, պղտոր, 2) անհարթ, խորդուբորդ։

ناصالح [նասալեհ] 1) անբարեբարո, անազնիվ, 2) անվայելուչ։

ناصبور [նասաբուր] տե՛ս ناشکیبا [նաշաքիբա]։

ناصبوری [նասաբուրի] տե՛ս ناشکیبائی [նաշաքիբայի]։

ناصبی [նասեբի] 1) կրոն. նասեբի, իմամ Ալիի նկատմամբ ատելություն քարոզող աղանդի հետևորդ, 2) սուննի (որ նման ընդունող մահմեդական, շիաների հակառակ)։

ناصبیه [նասեբիյե] կրոն. նասեբիյե, աղանդ, որը ատելություն է քարոզում իմամ Ալիի նկատմամբ։

ناصح [նասեհ] խորհրդատու, խրատող։ Հոգ. نصحاء [նոսահա]։

ناصحیح [նասահիհ] անճիշտ, սխալ, անստույգ։

ناصر [նասեր] 1) պաշտպան, 2) օգնական, 3) հաղթություն պարգևող, արակ. անձն. Նասեր։

ناصواب [նասավաբ] 1) անարդար, անիրավացի, 2) կրոն. անթույլատրելի, 3) աննպատակահարմար, 4) անվայել։ سخن ناصواب [սոխանե նասավաբ] անվայել խոսք։

ناصیه [նասիյե] 1) ճակատ, 2) խոպոպ, 3) դեմք։

ناطق [նաթեղ] 1) խոսող, ճառախոս, 2) բանական, 3) հնչուն՝ խոսող։ فیلم ناطق [ֆիլմե նաթեղ] հնչուն՝ խոսող կինոնկար։

ناطقه [նաթեղե] տե՛ս ناطق [նաթեղ]։ قوهٔ ناطقه [ղովվեյե նաթեղե] 1) խոսելու ունակություն, 2) խոսքի շնորհ, պերճախոսություն։

ناظر [նազեր] 1) հսկիչ, վերակացու, 2) դիտող, հանդիսական։ Հոգ. نظار [նոզզար]։

ناظم [նազեմ] 1) տեսուչ, տնօրեն (դպրոցի), 2) կարգավորող։

ناعلاج [նաէլաջ] 1) անբուժելի, անդարմանելի, 2) ճարահատված։

ناعم [նաեմ] 1) փափուկ, քնքուշ, նուրբ, 2) բարեկեցիկ։

ناف [նաֆ] 1) պորտ, 2) փոր, արգանդ, 3) փխբ. կենտրոն։

نافذ [նաֆեզ] 1) ազդեցիկ, ազդու, 2) թափանցող։

نافر [նաֆեր] 1) զզվանք՝ նողկանք տածող, 2) ամաչկոտ, ամոթխած, քաշվող։

نافراهم [նաֆարահամ] 1) չհավաքված, 2) չպատրաստված, չնախապատրաստված, 3) չհայթայթված, ձեռք չբերված։

نافرجام [նաֆարջամ] 1) անհաջող, ձախողված, վատ վախճան ունեցող, 2) ապարդյուն, անօգուտ, անմիտ։ توطئهٔ نافرجام [թոուտեյե նաֆարջամ] ձախողված դավադրություն։

نافرجامی [նաֆարջամի] 1) դժբախտություն, չարաբախտություն, 2) վատ՝ անախորժ վախճան։

نافرمان [նաֆըրման] 1) անհնազանդ, 2) խռովարար։

نافرمانی [նաֆըրմանի] 1) անհնազանդություն, 2) խռովություն։

نافرهختگی [նաֆըրհեխթեգի] 1) կոպտություն, հանդգնություն, 2) անդաստիարակություն։

نافرهخته [նաֆըրհեխթե] 1) կոպիտ, հանդուգն, 2) անդաստիարակ։

نافع [նաֆե'] 1) օգտակար, 2) շահավետ։

نافهم [նաֆըհմ] տե՛ս نفهم [նըֆըհմ]։

نافهمی [նաֆըհմի] տե՛ս نفهمی [նըֆըհմի]։

نافی [նաֆի] ժխտող, հերքող։

ناقابل [նաղաբել] 1) անարժան, 2) անընդունակ, 3) համեստ, աննշան, չնչին։

ناقابلی [նաղաբելի] 1) անարժանություն, անվայելչություն, 2) անընդունակություն։

ناقادر [նաղադեր] անկարող, անզոր։

ناقد [նաղեդ] քննադատ։

ناقدانه [նաղեդանե] 1) քննադատաբար, 2) քննադատական։

ناقص [նաղես] 1) թերի, 2) պակասավոր, 3) անկատար։

ناقص العضو [նաղեսոլօզվ] հաշմանդամ։

ناقص العقل [նաղեսոլաղլ] 1) խելապակաս, թուլամիտ, 2) ապուշ։

ناقص عقل [նաղեսաղլ] տե՛ս ناقص العقل [նաղեսոլաղլ]։

ناقض [նաղեզ] 1) զրկող, խախտող, 2) հակասող։

ناقل [նաղել] 1) փոխադրող, կրող, տանող, 2) էլեկտ. հաղորդիչ, 3) արտածող։

ناقل [նաղել] ‖ նաղլ անող, պատմող։

ناقلا [նաղոլա] 1) խորամանկ, 2) ճարպիկ, 3) չարաճճի։

ناقوس [նաղուս] զանգ։ Հոգ. نواقیس [նավաղիս]։ برج ناقوس [բորջե նաղուս] զանգակատուն։

ناکار [նաքար] շարքից դուրս եկած, ոչ պիտանի, անպետք։

ناکافی [նաքաֆի] ո՛չ բավականաչափ, չբավականացնող։

ناکام [նաքամ] 1) հուսախաբ, 2) վաղամեռիկ, 3) անհաջողակ, անբարեբախտ։

ناکامی [նաքամի] 1) հուսախաբություն, 2) ձախորդություն։

ناکس [նաքես] ստոր, անարգ, անարժան, անազնիվ։

ناگاه [նագահ] հանկարծ, անսպասելի։

ناگاهان [նագահան] տե՛ս ناگهان [նագեհան]։

ناگاهانی [նագահանի] տե՛ս ناگهانی [նագեհանի]։

ناگزیر [նագոզիր] 1) ստիպված, հարկադրված, 2) անխուսափելի։

ناگسستنی [նագոսսեթանի] անխզելի, անխախտ։

ناگفتنی [նագոֆթանի] անարտահայտելի, անասելի, անբացատրելի, անպատմելի։

ناگفته [նագոֆթե] չասված, չարտահայտված, չհիշատակված։

ناگوار [նագովար] 1) անախորժելի, անհամ, 2) անախորժ, անհաճո, 3) անդյուրամարս, դժվարամարս։

ناگوارا [նագովարա] տե՛ս ناگوار [նագովար]։

ناگه [նագեհ] տե՛ս ناگاه [նագահ]։

ناگهان [նագեհան] հանկարծակի, հանկարծ, անսպասելիորեն։

ناگهانی [նագեհանի] հանկարծակի, չնախատեսված, անսպասելի։

ناگیرا [նագիրա] չազդող, չներգործող։

نالان [նալան] 1) ողբալով, 2) ողբացող, նվացող։

نالایق [նալայեղ] 1) անարժան, անպիտան, 2) անվայելուչ։

نالش [նալեշ] 1) հառաչում, հեծեծում, նվոց, 2) բողոք։

ناله [նալե] 1) ողբ, կոծ, 2) գանգատ, նվոց։

نالیدن [նալիդան] 1) ողբալ, կոծել, հեծել, 2) բողոքել, 3) նվնվալ։

نام [նամ] 1) անուն, անվանում, 2) փառք, համբավ, հռչակ։ نام خانوادگی [նամե խանեվադեգի] ազգանուն։ نام مستعار [նամե մոսթաար] մականուն։

نامادری [նամադըրի] խորթ մայր։

نامأنوس [նամը'նուս] 1) չընտելացած, անսովոր, 2) անծանոթ։

نامآور [նամավըր] անվանի, հռչակավոր։

نامبارک [նամոբարըք] չարաբաստիկ, չարագուշակ։

نامبرده [նամբորդե] վերոհիշյալ, հիշատակված։

نامتجانس [նամոթըջանես] տարասեռ։

نامترقب [նամոթըրըղղեբ] տե՛ս نامترقبه [նամոթըրըղղեբե]։

نامترقبه [նամոթըրըղղեբե] անսպասելի։

نامتساوی [նամոթըսավի] անհավասար։

نامتصور [նամոթըսըվվեր] աներևակայելի։

نامتعادل [նամոթըադել] 1) անհավասարակշիռ, 2) անհավասար (կշռով)։

نامتناسب [նամոթընասեբ] 1) անհամաչափ, 2) անհամապատասխան։

نامتناهی [նամոթընահի] անսահման, անվախճան։

نامتوازی [նամոթըվազի] անզուգահեռ, հատող։

نامجو(ی) [նամջու(յ)] փառք փնտրող, փառասեր։

نامحدود [նամըհդուդ] անսահմանափակ։

نامحرم [նամըհրըմ] 1) օտար, կողմնակի մարդ, անմտերիմ, 2) կրոն. ոչ մոտ ազգականներ, որոնք ըստ շարիաթի կարող են ամուսնանալ։

نامحسوس [նամըհսուս] 1) անշոշափելի, չզգացվող, 2) աննկատելի, աննշմարելի։

نامحصور [նամըհսուր] 1) անսահման, անսահմանափակ, 2) չպարսպված, անպարիսպ։

نامحلول [նամըհլուլ] անլուծելի, չլուծվող, չտարրալուծվող։

نامدار [նամդար] անվանի։

نامراد [նամորադ] 1) ձախողակ, ձախորդ, 2) անմուրազ, 3) հուսախաբ։

نامرادی [նամորադի] 1) ձախորդություն, ձախողակություն, 2) հուսախաբություն։

نامربوط [նամըրբութ] 1) անկապ, անտեղի, անպատեհ, 2) անպատշաճ, 3) անհեթեթ։

نامربوطی [նամըրբութի] 1) անհեթեթություն, անմտություն, 2) անտեղիություն։

نامرتب [նամորաթթըբ] 1) անկանոն, խառնիխուռն, անխնամ, 2) թափթփված, անփույթ։

نامرتبی [նամորաթթըբի] 1) անկանոնություն, խառնաշփոթություն, 2) թափթփվածություն, անփութություն։

نامرد [նամըրդ] 1) ամարդի, 2) երկչոտ, 3) փոքրոգի։

نامردانه [նամըրդանե] 1) ամարդիաբար, 2) փոքրոգորեն, 3) երկչոտաբար։

نامردی [նամըրդի] 1) ամարդություն, ստորություն, 2) երկչոտություն, 3) փոքրոգություն։

نامرسوم [նամըրսում] չընդունված, սովորույթներին չհամապատասխանող։

نامرضی [նամըրզի] 1) անընդունելի, անհաճո, անախորժ, 2) չբավարարող։

نامرعی [նամըր'ի] անկատարելի, անկիրառելի։ نامرعی داشتن [նամըր'ի դաշթան] չկատարել, չպահպանել, հաշվի չառնել (կանոնները)։

نامرغوب [նամըրղուբ] 1) անորակ, ցածրորակ, 2) անցանկալի։

نامرغوبی [նամըրղուբի] վատորակություն, անորակություն։

نامرئی [նամըր'ի] անտեսանելի։

نامزد [նամզադ] 1) նշանած, նշանված (տղա, աղջիկ), 2) թեկնածու։

نامزدی [նամզադի] 1) նշանդրեք, 2) թեկնածություն։ جشن نامزدی [ջաշնե նամզադի] նույնը՝ نامزدی [նամզադի] նշան. 1։

نامزروع [նամըզրու'] չցանված, անմշակ, խոպան։ اراضی نامزروع [արազիյե նամըզրու'] խոպան հողեր։

نامساعد [նամոսաեդ] անբարենպաստ, աննպաստ։ اوضاع نامساعد [օուզա'ե նամոսաեդ] անբարենպաստ իրադրություն։

نامساوی [նամոսավի] անհավասար։ حقوق نامساوی [հողուղե նամոսավի] անհավասար իրավունքներ։

نامستحق [նամոսթա̈հա̈ղ(ղ)] անարժան, իրավունք չվաստակած (ինչ որ բանի)։

نامستعد [նամոսթա̈էդ(դ)] 1) անընդունակ, անկար, 2) անպատրաստ։

نامسطح [նամոսա̈թթա̈հ] անհարթ, ո՛չ հարթ մակերեսով։

نامسکون [նամա̈սքուն] անմարդաբնակ։ جزیرۀ نامسکون [ջա̈զիրեյե նամա̈սքուն] անմարդաբնակ կղզի։

نامشخص [նամոշա̈խխա̈ս] անորոշ, անպարզորոշ, չզատորոշված։

نامشروع [նամա̈շրու'] անթույլատրելի, շարիաթի օրենքներով արգելված։ درآمد نامشروع [դա̈րամա̈դե նամա̈շրու'] անազնիվ եկամուտ։

نامطبوع [նամա̈թբու'] 1) անհաճ, անախորժ, անդուրեկան, տհաճ, 2) անհամ։

نامطلوب [նամա̈թլուբ] անցանկալի։

نامعتبر [նամո'թա̈բա̈ր] անվստահելի, անարժանահավատ։

نامعتدل [նամո'թա̈դել] 1) անհավասարակշիռ, 2) անչափավոր, 3) փոփոխական, անկայուն։

نامعتمد [նամո'թա̈մեդ] անվստահելի։

نامعدود [նամա̈'դուդ] անթիվ, անհամար։

نامعروف [նամա̈'րուֆ] անծանոթ, ոչ անվանի, քիչ հայտնի։

نامعقول [նամա̈'ղուլ] 1) անմիտ, անհեթեթ, 2) անպատշաճ, անվայելուչ։

نامعقولانه [նամա̈'ղուլանե] 1) անմտորեն, անխոհեմ կերպով, 2) անվայել՝ անպատշաճ ձևով։

نامعقولی [նամա̈'ղուլի] անմտություն, անխոհեմություն, 2) անքաղաքավարություն։

نامعلوم [նամա̈'լում] անհայտ, անորոշ։

نامعلومی [նամա̈'լումի] անհայտություն, անծանոթություն, անորոշություն։

نامعمول [նամա̈'մուլ] 1) չընդունված, գործածություն չգտած, 2) անսովոր, ոչ սովորական։

نامعین [նամոա̈յյա̈ն] անորոշ, անպարզորոշ, թույլ արտահայտված։

نامفهوم [նամա̈ֆհում] անհասկանալի, դժվարիմաց։

نامقبول [նամա̈ղբուլ] 1) անընդունելի, 2) անհաճո։

نامقطوع [նամա̈ղթու'] անհաստատ, անկայուն։

نامکشوف [նամա̈քշուֆ] անծանոթ, չհայտնաբերված, չուսումնասիրված։

نامگذاران [նամգոզարան] անվանակոչության օր։ جشن نامگذاران [ջա̈շնե նամգոզարան] անվանակոչության տոն։

نامگذاری [նամգոզարի] անվանակոչություն։

ناملایم [նամոլայեմ] 1) խիստ, սուր, 2) կոպիտ։ جواب ناملایم [ջա̈վաբե նամոլայեմ] կոպիտ՝ սուր պատասխան։

ناملایمات [նամոլայեմաթ] 1) դժվարություններ, 2) անհաջողություններ։

ناممکن [նամոմքեն] անկարելի, անիրագործելի, անկենսագործելի։

ناممنون [նամա̈մնուն] անշնորհակալ, ապերախտ։

نامناسب [նամոնասեբ] 1) անհարմար, անհամապատասխան, 2) անտեղի։

نامنظم [նամոնա̈զզա̈մ] 1) անկանոն, խառնիխուռն, 2) անկազմակերպ։

نامنظمی [նամոնա̈զզա̈մի] 1) անկանոնություն, 2) անսարքություն։

نامنویسی [նամնեվիսի] ցուցակագրում։ نامنویسی کردن [նամնեվիսի քա̈րդա̈ն] 1) ցուցակագրվել, 2) ցուցակագրել։

ناموافق [նամովաֆեղ] 1) անհամաձայն, ներհակ, հակառակ, 2) անհամապատասխան, անհամատեղելի, 3) անբարենպաստ, անբարեպատեհ։

ناموجه [նամովա̈ջջա̈հ] անհամոզիչ, անհիմն, չարդարացված, անհարգելի։ عذر ناموجه [օզրե նամովա̈ջջա̈հ] անհարգելի պատճառ։

نامؤدب [նամոա̈դդա̈բ] անդաստիարակ, անքաղաքավարի։

نامور [նամվա̈ր] անվանի, հռչակավոր։

ناموزون [նամոուզուն] 1) աններդաշնակ, 2) անհամաչափ։

ناموزونی [նամոուզունի] 1) աններդաշնակություն, 2) անհամաչափություն։

ناموس [նամուս] 1) նամուս, պատիվ, 2) պարկեշտություն, ամոթխածություն, 3) ամոթ, պատկառանք։ Հոգ. نوامیس [նա̈վամիս]։

نام و نشان [նամոնեշան] 1) տեղեկություն, տվյալներ (որևէ մեկի մասին), 2) համբավ։

نام و ننگ [նամոնա̈նգ] պատիվ, հեղինակություն։

نامه [նամե] 1) նամակ, 2) գրություն, 3) գիրք։

نامه بر [նամեբա̈ր] տե՛ս نامه رسان [նամեռեսան]։

نامهربان [նամեհրեբան] անբարեսեր, անողորմ, անսիրալիր։

نامه رسان [նամեռեսան] նամակատար, փոստատար, նամակաբեր։

نامه نگار [նամենեգար] 1) նամակագիր, 2) թղթակից։

نامه نویس [նամենեվիս] 1) նամակագիր, 2) գրագիր, քարտուղար։

نامه نویسی [նամենեվիսի] 1) նամակագրություն, 2) գրագրություն, քարտուղարություն։

نامی [նամի] անվանի, հռչակավոր։

نامیدن [նամիդա̈ն] անվանել, կոչել։

نامیسر [նամոյա̈սսա̈ր] անկարելի, անիրագործելի, չիրականացող, անիրականանալի։

نامیمون [նամեյմուն] տե՛ս نامبارك [նամոբարա̈ք]։

نان [նան] հաց։

نان آور [նանավա̈ր] ապրուստ տվող, պահող։

نان پز [նանփա̈զ] հացթուխ։

نان پزی [նանփա̈զի] 1) հացի փուռ, 2) հացագործություն։

نانجیب [նանա̈ջիբ] 1) անազնիվ, անպարկեշտ, 2) ստոր, ցածոգի։

نانجیبی [նանա̈ջիբի] 1) անազնվություն, անպարկեշտություն, 2) ստորություն, ցածոգություն։

نانخور [նանխոր] խնամառու, խնամքի տակ եղած։

نان دان [նանդան] հացաման։

نان ده [նանդեհ] հաց տվող, հյուրասեր, աղուհացով (մարդ)։

نان رسان [նանռեսան] տե՛ս نان ده [նանդեհ]։

نان کور [նանքուր] անաղուհաց, ապերախտ, ուրացող։

نان کوری [նանքուրի] ապերախտություն, անշնորհակալություն։

نانو [նանու] օրորոց։

نانوا [նանվա] 1) հացագործ, հացթուխ, 2) հացավաճառ։

نانواخانه [նանվախանե] 1) հացի խանութ, 2) հացի փուռ։

نانوائی [նանվայի] 1) հացթխություն, 2) հացի խանութ։

نان و نمک [նանոնա̈մա̈ք] աղուհաց։

ناو [նավ] նավ, ռազմանավ։ ناو هواپیمابر [նավե հա̈վափեյմաբա̈ր] ավիակիր (նավ)։ ناو کیهانی [նավե քեյհանի] տիեզերանավ։

ناواجب [նավաջեբ] անկարևոր, երկրորդական, անպարտադիր։

ناوارد [նավարեդ] 1) անտեղյակ, անձեռնհաս, անիրազեկ, գործին անտեղյակ, 2) ոչ էական, անէական։

ناواقف [նավաղեֆ] անտեղյակ, անգիտակ։

ناوتیپ [նավթիփ] նավախումբ, նավատորմիկ, էսկադրա։

ناوچه [նավչե] կատեր, փոքր նավ՝ ռազմանավ։ ناوچۀ اژدرافکن [նավչեյե ա̈ժդա̈րա̈ֆքա̈ն] ականանետ նավակ (կատեր)։

ناودان [նավդան] նավդան, տանիքից իջնող ջրի խողովակ, ջրհորդան։

ناورد [նավա̈րդ] մարտ, կռիվ։

ناوردگاه [նավա̈րդգահ] ռազմադաշտ։

ناوشکن [նավշեքա̈ն] էսկադրային ականակիր։

ناوك [նավա̈ք] I տե՛ս ناوچه [նավչե]։

ناوك [նավա̈ք] II նետ։ ناوك مژگان [նավա̈քե մոժգան] սիրուհու թարթիչներ։

ناوك انداز [նավա̈քա̈նդազ] նետաձիգ։

ناوگان [նավգան] նավատորմ։

ناوه [նավե] շաղախի տաշտ։

ناوی [նավի] նավաստի։

ناویژه [նավիժե] 1) խառն, անզուտ, խառնուրդ, 2) ընդհանուր, համախառն։ درآمد ناویژه [դարամադե նավիժե] համախառն եկամուտ։

ناه [նահ] բորբոս։ بوی ناه [բույե նահ] բորբոսի հոտ։

ناهار [նահար] ճաշ։ ناهار خوردن [նահար խորդան] ճաշել։

ناهارخوری [նահարխորի] ճաշարան։ اطاق ناهارخوری [օթաղե նահարխորի] ճաշասենյակ։

ناهماهنگ [նահամահանգ] 1) աններդաշնակ, չհամաձայնեցված, 2) անհամաչափ։

ناهماهنگی [նահամահանգի] 1) աններդաշնակություն, անհամաձայնեցվածություն, 2) անհամաչափություն։

ناهمتا [նահամթա] աննման, իր նմանի մեջ միակ, անզուգական։

ناهمجنس [նահամջենս] այլասեռ, տարասեռ։

ناهمرنگ [նահամռանգ] տարբեր գույնի, այլերանգ, խայտաբղետ։

ناهمساز [նահամսազ] 1) անհամատեղելի, 2) աններդաշնակ։

ناهمگون [նահամգուն] 1) տարասեռ, 2) խայտաբղետ։

ناهمگونی [նահամգունի] 1) տարասեռություն, 2) խայտաբղետություն։

ناهموار [նահամվար] 1) անհարթ, 2) զառիթափ, խորդուբորդ։

ناهنجار [նահանջար] 1) կոպիտ, 2) անախորժ, 3) անհամաչափ։ سخن ناهنجار [սոխանե նահանջար] կոպիտ խոսքեր։ رشد ناهنجار اقتصادی [ռոշդե նահանջարե էղթեսադի] անհամաչափ անտեսական զարգացում։

ناهی [նահի] 1) արգելող, 2) արգելական, արգելիչ։

ناهید [նահիդ] աստղ. Արուսյակ մոլորակը, Վեներա։

نای [նայ] I 1) եղեգն, 2) սրինգ։

نای [նայ] II կոկորդ։

نایاب [նայաբ] չճարվող, հազվագյուտ, սակավագյուտ։

نایب [նայեբ] և نائب [նաեբ] տեղակալ, փոխանորդ։ Հոգ. نواب [նովվաբ]։

نایب السلطنه [նայեբոսսալթանե] փոխարքա։

نایر [նայեր] լուսափայլ, լուսավոր։

نایره [նայերե] կրակ. բոց։ نایره جنگ [նայերեյե ջանգ] պատերազմի կրակը՝ բոցը։ نایره طغیان [նայերեյե թողյան] ապստամբության բոցը։

نای زن [նայզան] սրնգահար։

نایل [նայել] և نائل [նաել] հասնող (նպատակին), ձեռք բերող։ نایل شدن (آمدن) [նայել շոդան (ամադան)] հասնել, (նպատակին), արժանանալ։

نائم [նաեմ] և نایم [նայեմ] քնած. ննջող։

نائیدن [նաիդան] 1) պարծենալ, 2) գոռոզանալ, փքվել։

نبات [նաբաթ] տունկ, բույս, բուսականություն։ Հոգ. نباتات [նաբաթաթ]։

نبات النار [նաբաթոննար] եղինջ։

نبات خوار [նաբաթխար] բուսակեր, վեգետարյան։

نبات شناس [նաբաթշենաս] բուսաբան։

نبات شناسی [նաբաթշենասի] բուսաբանություն։

نباتی [նաբաթի] բուսական։

نباح [նոբահ] 1) ոռնոց, 2) հաչոց։

نباش [նաբբաշ] գերեզմանակողոպուտ։

نباهت [նաբահաթ] 1) վեհանձնություն, 2) բարեհամբավություն։

نباید [նաբայադ] չպետք է։

نبت [նաբթ] աճ, բուսնում, ծլում, բողբոջում, վեգետացիա։

نبخشودنی [նաբախշուդանի] աններելի։

نبرد [նաբարդ] կռիվ, մարտ. պայքար։ نبرد ضددین [նաբարդե զեդդեդին] հակակրոնական պայքար։ نبرد هوائی [նաբարդե հավայի] օդային մարտ։

نبردآزمودگی [նաբարդազմուդեգի] կոփվածություն մարտերում։

نبردآزموده [նաբարդազմուդե] 1) կոփված մարտիկ, 2) մարտերում կոփված։

نبردجو(ی) [նաբարդջու(յ)] մարտական, արի։

نبردگاه [նաբարդգահ] ռազմադաշտ։

نبردناو [նաբարդնավ] հածանավ։

نبش [նաբշ] I սուր եզր, անկյան սուր եզրը։ نبش دیوار [նաբշե դիվար] պատի եզրին։

نبش [նաբշ] II 1) փորում, բրում, 2) պեղում, 3) արտաշիրիմում, գերեզմանախուզություն։

نبشتن [նեբեշթան] տե՛ս نوشتن [նեվեշթան]։

نبشته [նեբեշթե] տե՛ս نوشته [նեվեշթե]։

نبشی [նաբշի] անկյունային։

نبض [նաբզ] բժշկ. երակազարկ։ نبض غیر مستوی (غیر منظم) [նաբզե ղեյրե մոսթավի (ղեյրե մոնազզամ)] առիթմիկ՝ ոչ համաչափ երակազարկ։

نبضان [նաբազան] բաբախում, երակազարկում։

نبوت [նաբովվաթ] մարգարեություն։

نبوغ [նոբուղ] հանճար, տաղանդ։

نبوی [նաբավի] մարգարեական։

نبی [նաբի] մարգարե, Հոգ. انبیاء [անբիյա]։

نبید [նաբիդ] 1) գինի, 2) գարեջուր։

نبیره [նաբիրե] 1) թոռ, 2) ծոռ, 3) սերունդ։

نبیل [նաբիլ] 1) ազնվաբարո, մեծահոգի, վեհանձն, 2) խելոք, ճարտար։

نبیه [նաբիհ] 1) հուշակավոր, փառաբանված, 2) հարգելի, պատվելի։

نپخته [նափոխթե] տե՛ս ناپخته [նափոխթե]։

نپذیرفتنی [նափազիրոֆթանի] անընդունելի։

نپرداختنی [նափարդախթանի] չվճարվելիք։

نت [նոթ] I նշում, գրառում։

نت [նոթ] II երաժշտ. նոտա, խազ, ձայնանիշ։

نتاج [նեթաջ] 1) ընտանիք, տոհմ, ցեղ, 2) սերունդ, անասունների աճ։ نتاج زنبور عسل [նեթաջե զանբուրե ասալ] մեղուների պարս, մեղվախումբ։

نتایج [նաթայեջ] և نتائج [նաթաեջ] տե՛ս եզ. نتیجه [նաթիջե]։

نتراشیده [նաթարաշիդե] 1) չտաշված, 2) անտաշ, անկիրթ։

نترس [նաթարս] անվախ, անվեհեր։

نتیجه [նաթիջե] արդյունք, հետևանք։ Հոգ. نتایج [նաթայեջ]։

نتیجه بخش [նաթիջեբախշ] արդյունավետ։

نتیجه گیری [նաթիջեգիրի] հետևություն։ نتیجه گیری کردن [նաթիջեգիրի քարդան] հետևություն անել։

نثار [նեսար] 1) զոհողություն, 2) թափում, ցանում, շաղ տալը (որ.՝ ծաղիկ)։ نثار کردن [նեսար քարդան] զոհաբերել, նվիրաբերել։ با نثار خون خود [բա նեսարե խունե խոդ] իր արյունով։

نثر [նասր] արձակ։ نثر مسجع [նասրե մոսաջջա՛] հանգավորված արձակ։

نثرنویس [նասրնեվիս] արձակագիր։

نثرنویسی [նասրնեվիսի] արձակագրություն։

نجابت [նեջաբաթ] 1) ազնվություն, վսեմություն, 2) ազնվականություն։

نجات [նեջաթ] փրկություն։ قایق نجات [ղայեղե նեջաթ] փրկանավակ։ کمربند نجات [քամարբանդե նեջաթ] փրկագոտի։ نجات دادن [նեջաթ դադան] փրկել, ազատել։

نجات بخش [նջաթբախշ] 1) փրկարար, 2) ազատագրական։ نهضت نجات بخش [նեհզաթե նեջաթբախշ] ազատագրական շարժում։

نجات دهنده [նեջաթդահանդե] 1) փրկարար, ազատարար, 2) տե՛ս نجات بخش [նեջաթբախշ] նշան. 2։

نجاح [նաջահ] 1) հաջողություն, հաղթանակ, 2) փրկություն։

نجار [նաջջար] հյուսն։

نجاری [նաջջարի] հյուսնություն։

نجاست [նեջասաթ] պղծություն, կեղտոտություն, անմաքրություն։

نجاست آلود [նեջասաթալուդ] կեղտոտված, աղտոտված։

نجباء [նոջաբա] 1) ազնվականներ, 2) ազնվաբարո մարդիկ։

نجد [նաջդ] 1) բարձունք, 2) բարձրավանդակ։

نجدت [նաջդաթ] 1) ուժ, զորություն, 2) արիություն, քաջություն, անվեհերություն։

نجس [նաջես] կրոն. պիղծ, կեղտոտ, անմաքուր։ نجس شدن [նաջես շոդան] պղծվել։ نجس کردن [նաջես քարդան] պղծել։

نجسی [նաջեսի] տե՛ս نجاست [նեջասաթ]։

نجم [նաջմ] աստղ։ Հոգ. نجوم [նոջում] և انجم [անջոմ]։

نجمی [նաջմի] աստղային։

نجوا [նաջվա] 1) փսփսոց, 2) գաղտնաբանություն, գաղտնիքի փոխանցում։ نجوا کردن [նաջվա քարդան] 1) փսփսալ, 2) գաղտնաբանել։

نجوم [նոջում] տե՛ս եզ. نجم [նաջմ]։ علم نجوم [էլմե նոջում] աստղագիտություն։

نجومی [նոջումի] աստղագիտական։ تقویم نجومی [թաղվիմե նոջումի] աստղագիտական օրացույց։

نجوی [նաջվա] տե՛ս نجوا [նաջվա]։

نجیب [նաջիբ] 1) ազնիվ, վսեմ, 2) ազնվական։

نجیبانه [նաջիբանե] 1) ազնվաբար, վսեմաբար, 2) ազնիվ, վսեմ։

نجیب‌زاده [նաջիբզադե] ազնվազարմ։

نجیب‌نما(ی) [նաջիբնամա(յ)] ազնվատես, ազնվադեմ։

نجیبه [նաջիբե] 1) տե՛ս نجیب [նաջիբ], 2) ազնիվ՝ ազնվազարմ կին։

نچسب [նաչասբ] 1) անհրապույր, 2) անհաղորդական, 3) անախորժելի, անհաճո, 4) անհետաքրքիր։

نحاس [նահաս, նոհաս] 1) պղինձ, 2) արույր։

نحافت [նահաֆաթ] նիհարություն։

نحر [նահր] մորթում, զենում։ یوم نحر [յոումե նահր] զոհ մատուցելու օր։

نحریر [նեհրիր] 1) վարպետ, ճարպիկ, 2) ուշիմ, հմուտ, խելոք։

نحس [նահս] 1) ձախորդ, 2) չարագուշակ։

نحو [նահվ] 1) կերպ, եղանակ, ձև, 2) քեր. շարահյուսություն։

نحوست [նոհուսաթ] 1) ձախորդություն, 2) չարագուշակություն, վատ նախանշան։

نحوه [նահվե] եղանակ, կերպ։

نحوی [նահվի] քեր. շարահյուսական։ اشتباهات نحوی [էշթեբահաթե նահվի] շարահյուսական սխալներ։

نحیب [նահիբ] 1) ողբ, 2) ճիչ։ نحیب زدن [նահիբ զադան] ողբալ, ճչալ։

نحیف [նահիֆ] նիհար, վտիտ, նվազ։

نحیفی [նահիֆի] նիհարություն, նվազություն, վտիտություն։

نخ [նախ] թել։ نخ کردن [նախ քարդան] թելել։ سوزن را نخ کردن [սուզան ռա նախ քարդան] ասեղը թելել։

نخاع [նոխա'] ողնածուծ։

نخاعت [նոխաաթ] խուխ, խորխ, լորձունք։

نخاعی [նոխաի] ողնածուծային։

نخالگی [նոխալեգի] կոպտություն, անպատկառություն։

نخاله [նոխալե] 1) հնոտի, 2) աղբ, թափոնք, 3) թափթփուկ, տականք։

نخبگان [նոխբեգան] լավագույն ներկայացուցիչներ։

نخبه [նոխբե] 1) ընտիր, 2) որևէ բանի լավագույն մասը։

نختاب [նախթաբ] տե՛ս نخ ریس [նախռիս]։

نختابی [նախթաբի] տե՛ս نخ ریسی [նախռիսի]։

نخجیر [նախջիր] 1) որսորդություն, 2) որս, 3) այծեղջյուր։ نخجیر کردن [նախջիր քարդան] որս անել, որսալ։

نخجیرزن [նախջիրզան] որսորդ։

نخجیرگاه [նախջիրգահ] որսատեղի։

نخچیر [նախչիր] տե՛ս نخجیر [նախջիր]։

نخراشیده [նախարաշիդե] 1) չքերած, չսրբած. 2) կոպիտ, անտաշ։

نخروب [նախրուբ] ճեղք, անցք, ծակ։

نخ ریس [նախռիս] մանող։

نخ ریسی [նախռիսի] մանում։ کارخانهٔ نخ ریسی [քարխանեյե նախռիսի] մանածագործարան։

نخست [նախոսթ] 1) նախ, 2) առաջին։ درس نخست [դարսե նախոսթ] առաջին դաս։

نخست‌زاد [նախոսթզադ] առաջնեկ, անդրանիկ զավակ։

نخست‌زاده [նախոսթզադե] տե՛ս نخست‌زاد [նախոսթզադ]։

نخست‌وزیر [նախոսթվազիր] վարչապետ, պրեմիեր-մինիստր։

نخستین [նախոսթին] 1) առաջին, 2) նախասկզբնական։ نخستین مرحله [նախոսթին մարհալե] առաջին փուլ՝ էտապ։

نخ‌گیر [նախգիր] ասեղի ծակ։

نخل [նախլ] արմավենի։

نخلستان [նախլեսթան] արմավաստան։

نخ‌نخ [նախնախ] թել-թել, քրքրված, գզգզված, մաշված։

نخ‌نما [նախնամա] տե՛ս نخ‌نخ [նախնախ]։

نخوت [նախվաթ] 1) հպարտություն, գոռոզություն, մեծամտություն, 2) արժանապատվություն։

نخود [նոխոդ] սիսեռ։

نخودچی [նոխոդչի] բոված սիսեռ։

نخودی [նոխոդի] 1) սիսեռանման, 2) սիսեռագույն, դեղնավուն։

نخورد [նախորդ] վրիպում։ نخورد ندارد [նախորդ նադարադ] անվրեպ է։

نخی [նախի] բամբակե։ قماش نخی [ղոմաշե նախի] բամբակե հյուսվածք (կտոր)։

نخیر [նախեյր] ոչ։

ندا [նեդա] կոչ, ձայն, աղաղակ, բացականչություն։ حالت ندا [հալաթե նեդա] քեր. կոչական հոլով։ علامت ندا [ալամաթե նեդա] քեր. բացականչական նշան։

ندار [նադար] չունևոր, ընչազուրկ, կարիքավոր։

نداری [նադարի] կարիք, աղքատություն, ընչազրկություն։

نداف [նադդաֆ] գզող (բամբակ, բուրդ)։

ندافی [նադդաֆի] գզում։ ندافی کردن [նադդաֆի քարդան] գզել, չրխել (բամբակ, բուրդ)։

ندامت [նադամաթ] 1) զղջում, ապաշավ, 2) ափսոսանք։

ندامت‌آلود [նադամաթալուդ] զղջալից։ لبخند ندامت‌آلود [լաբխանդե նադամաթալուդ] զղջալից ժպիտ։

ندانستن [նադանեսթան] չիմանալ։

ندانسته [նադանեսթե] 1) չիմանալով, 2) առանց գիտակցության, անակնկալորեն։

ندانم‌کار [նադանամքար] 1) անփորձ, 2) անխելք, բութ, 3) անզգույշ։

ندانم‌کاری [նադանամքարի] 1) անփորձություն, 2) անխելքություն, 3) անզգուշություն, 4) ագիտություն, 5) անգիտություն։

ندب [նադբ] և ندبه [նադբե] ողբ։

ندبه [նոդբե] 1) լաց, կոծ, հեծություն, 2) ողբում, 3) եղերերգ։

ندرت [նոդրաթ] հազվագյուտություն, հազվադեպություն։

ندرتاً [նոդրաթան] հազվադեպ, երբեմն-երբեմն, հազվագյուտորեն։

ندماء [նոդամա] տե՛ս եզ. ندیم [նադիմ]։ նշան. 1, 2։

ندیدبدید [նադիդբեդիդ] նորելուկ, չտես, պատահական կերպով բարձր դիրքի հասած։

ندیده [նադիդե] 1) չտես, 2) չտեսնված, արտակարգ, 3) անտեսված։ ندیده گرفتن [նադիդե գերեֆթան] աչքերը փակել, անտեսել։

ندیم [նադիմ] 1) մտերիմ՝ սրտակից ընկեր, 2) մերձավոր, 3) պալատի խորհրդական։ Հոգ. ندماء [նոդամա]։

ندیمه [նադիմե] 1) մտերիմ, սրտակից (կին, աղջիկ), 2) ֆավորիտուհի։

نذر [նազր] 1) ուխտ, խոստում, 2) ընծայաբերություն։ Հոգ. نذور [նոզուր] և نذورات [նոզուրաթ]։

نذربندی [նազրբանդի] գրազ։ نذربندی کردن [նազրբանդի քարդան] գրազ բռնել։

نذل [նազլ] ստոր՝ անարգ մարդ։

نذور [նոզուր] և نذورات [նոզուրաթ] տե՛ս եզ. نذر [նազր]։

نذیر [նազիր] 1) նախազգուշացնող, ազդարարող, 2) ահաբեկող, 3) մարգարե։

نر [նա̈ր] 1) արու, 2) արական, 3) այր, քաջ։ گاونر [գավե նա̈ր] եզ։

نراد [նա̈րրադ] լավ նարդի խաղացող։

نرخ [ներխ] 1) գին, սակ, 2) սակագին։

نرخ بازار [ներխե բազար] շուկայական գին։

نرخ گذار [ներխգոզար] սակագիր, գնահատող, գնորոշիչ (անձ)։

نرخ نامه [ներխնամե] սակացուցակ, սակացանկ, տարիֆ։

نرخوك [նա̈րխուք] արու խոզ։

نرد [նա̈րդ] նարդախաղ։

نردبان [նա̈րդեբան] սանդուղք։

نرده [նա̈րդե] բազրիք, ճաղաշար, վանդակապատ։

نرگس [նա̈րգես] բուս. նարգիս, նարգիզ։

نرم [նա̈րմ] 1) փափուկ, 2) մեղմ, 3) նուրբ։ نرم شدن [նա̈րմ շոդա̈ն] փափկել։ نرم کردن [նա̈րմ քա̈րդա̈ն] փափկեցնել։

نرمتن [նա̈րմթա̈ն] կենդ. կակղամորթ (անողնաշարավոր կենդանի)։

نرمخو(ی) [նա̈րմխու(յ)] բարեսիրտ, ներողամիտ, մեղմ՝ հանդարտ բնավորություն ունի։

نرمدل [նա̈րմդել] 1) փափկասիրտ, 2) բարեհոգի, բարեսիրտ։

نرمدلی [նա̈րմդելի] 1) փափկասրտություն, 2) բարեհոգություն, բարեսրտություն։

نرمزبان [նա̈րմզա̈բան] 1) քաղցրախոս, հաճոյախոս, 2) փափկախոս, քաղաքավարի։

نرمش [նա̈րմեշ] սպորտ. 1) ազատ վարժություն, 2) ճկունացում։

نرمشانه [նա̈րմշանե] 1) գիշող. թռչակամ, 2) փափկամարմին։

نرم‌نرم [նա̈րմնա̈րմ] տե՛ս نرمك‌نرمك [նա̈րմա̈քնա̈րմա̈ք]։

نرمك‌نرمك [նա̈րմա̈քնա̈րմա̈ք] մեղմիկ-մեղմիկ, հուշիկ-հուշիկ։

نرمه [նա̈րմե] փափուկ մաս (որևէ բանի), نرمهٔ گوش [նա̈րմեյե գուշ] բլթակ (ականջի), نرمهٔ ساق پا [նա̈րմեյե սաղե փա] անատ. սրնքամիս։

نرمه‌استخوان [նա̈րմեօսթոխան] անատ. կռճիկ։

نرمی [նա̈րմի] 1) փափկություն, 2) մեղմություն։

نرو [նա̈րրու] զզվելի, անհաշտ, ամբարիշտ։

نرولاس [նա̈րոլաս] 1) արական և իգական սեռ, 2) դռան երկու փեղկերը, 3) լավի և վատի խառնուրդ։

نروماده [նա̈րոմադե] տե՛ս نرولاس [նա̈րոլաս]։

نره [նա̈րրե] արու։ نره‌گاو [նա̈րրեգավ] եզ։

نره‌خر [նա̈րրեխա̈ր] որձ էշ։

نریان [նա̈րիյան] հովատակ։

نریمان [նա̈րիման] դյուցազն, հերոս, քաջարի մարտիկ։

نرینه [նա̈րինե] արական սեռ։ فرزند نرینه [ֆա̈րզա̈նդե նա̈րինե] արու զավակ։

نزار [նա̈զար, նեզար] 1) նիհար, վտիտ, 2) թույլ։

نزاری [նա̈զարի] 1) նիհարություն, վտիտություն, 2) թուլություն։

نزاع [նեզա՛] վեճ, վիճաբանություն, կռիվ։

نزاکت [նեզաքա̈թ] 1) փափկություն, քնքշություն, 2) վայելչություն, 3) բարեկրթություն։

نزاهت [նա̈զահա̈թ] մաքրություն, անարատություն։

نزد [նա̈զդ] մոտ։

نزدیك [նա̈զդիք] մոտիկ, մոտ, մերձ, մոտակա, մերձակա։

نزدیکان [նա̈զդիքան] 1) մոտիկներ, հարազատներ, 2) ազգականներ։

نزدیك‌بین [նա̈զդիքբին] 1) կարճատես, 2) անհեռատես, անկանխատես։

نزدیك‌بینی [նա̈զդիքբինի] կարճատեսություն, 2) անհեռատեսություն, անկանխատեսություն։

نزدیکی [նա̈զդիքի] 1) մոտիկություն, 2) մերձություն։

نزدیکیها [նա̈զդիքիհա] 1) մոտերս, 2) մոտերքը, մոտակայք, 3) շրջակայք։

نزع [նա̈զ՛] հոգեվարք։

نزف [նա̈զֆ] հանգում, ծծում, արտածծում։

نزف‌الدم [նա̈զֆօդդա̈մ] արյունահոսություն։

نزل [նոզլ] 1) ուտելիք, 2) հյուրասիրություն, 3) բարերարություն։ Հոգ. انزال [ա̈նզալ]։

نزله [նա̈զլե] 1) մրսածություն, 2) հարբուխ։

نزول [նոզուլ] I 1) վայրէջք, 2) անկում, 3) իջեցում (օր.՝ գների)։ نزول کردن [նոզուլ քա̈րդա̈ն] 1) իջնել, 2) վայրէջք կատարել։

نزول [նոզուլ] II փոխառվական տոկոս։

نزولات [նոզուլաթ] մթնոլորտային տեղումներ։

نزولخور [նոզուլխոր] վաշխառու։

نزه [նա̈զեհ] 1) մաքուր, թարմ, 2) անարատ, անմեղ։

نزهت [նոզհա̈թ] 1) մաքրություն, 2) անարատություն, 3) զվարճություն, հաճույք։

نزهت‌آور [նոզհա̈թավա̈ր] զվարճարար, ուրախարար։

نزهت‌بخش [նոզհա̈թբա̈խշ] տե՛ս نزهت‌آور [նոզհա̈թավա̈ր]։

نزهتگاه [նոզհա̈թգահ] զվարճարան, զվարճանոց, զբոսավայր։

نژاد [նեժադ] 1) ռասա, մարդկային ցեղ, 2) սեռ, տոհմ, 3) ծագում, 4) ցեղ, տեսակ (կենդանիների), 5) սերունդ։

نژاداً [նեժադա̈ն] ծագմամբ։

نژادپرست [նեժադփա̈րա̈սթ] 1) ռասիստ, 2) ռասիստական։

نژادپرستی [նեժադփա̈րա̈սթի] ռասիզմ։

نژادشناس [նեժադշենաս] ազգագրագետ։

نژادشناسی [նեժադշենասի] ազգագրություն։

نژادگرائی [նեժադգերայի] տե՛ս نژادپرستی [նեժադփա̈րա̈սթի]։

نژاده [նեժադե] ազնվացեղ, ցեղական, զտարյուն։

نژادی [նեժադի] 1) ռասայական, 2) էթնիկական, 3) ցեղական։ تعصبات نژادی [թա̈ասսոբաթե նեժադի] ռասայական նախապաշարմունքներ։ ترکیب نژادی اهالی [թա̈րքիբե նեժադիյե ա̈հալի] բնակչության էթնիկական կազմը։ جوجهٔ نژادی [ջուջեյե նեժադի] ցեղական ճուտ։

نژند [նա̈ժա̈նդ] 1) տխուր, մռայլ, 2) ահեղ, ահարկու։

نسا [նա̈սա] զիստ։

نسا [նեսա] 1) կին, 2) իգական սեռ։

نساج [նա̈սսաջ] ջուլհակ։

نساجت [նա̈սսաջա̈թ] ջուլհակություն։

نساجی [նա̈սսաջի] 1) տե՛ս نساجت [նա̈սսաջա̈թ], 2) ջուլհակագործական։ کارخانهٔ نساجی [քարխանեյե նա̈սսաջի] մանածագործական ֆաբրիկա։

نساخ [նա̈սսախ] 1) արտագրող, 2) գրչակ։

نسار [նա̈սար] 1) ստվերային, շվաքային, 2) հյուսիսային կողմ։

نسب [նա̈սա̈բ] 1) ազգակցություն, ազգակցական կապեր, 2) ծագում, ազգաբանություն, 3) տոհմ, զարմ, ցեղ։ Հոգ. انساب [ա̈նսաբ]։ سلسلهٔ نسب [սելսելեյե նա̈սա̈բ] տոհմածառ։

نسباً [նա̈սա̈բա̈ն] ծագմամբ, ծագումնաբանորեն։

نسبت [նեսբա̈թ] 1) վերաբերություն, հարաբերություն, կապակցություն, 2) վերագրում, 3) հանդեպ, 4) մաթ. համեմատություն, համաչափություն, 5) ազգակցական կապեր։

نسبتاً [նեսբա̈թա̈ն] հարաբերաբար, համեմատաբար։

نسب‌نامه [նա̈սա̈բնամե] ճյուղագրություն, ծագումնաբանություն, ծննդաբանական աղյուսակ, տոհմաբանական ծառ։

نسبی [նա̈սա̈բի] 1) ծագումնաբանական, 2) ազգակցական։ قرابت نسبی [ղա̈րաբա̈թե նա̈սա̈բի] ծագումնաբանական ազգակցություն։

نسبی [նեսբի] հարաբերական, համեմատական։ نظریهٔ نسبی [նա̈զա̈րիյեյե նեսբի] մաթ., ֆիզ. հարաբերականության տեսություն։ صفت نسبی [սեֆա̈թե նեսբի] քեր. հարաբերական ածական։

نسترن [նա̈սթա̈րա̈ն] բուս. մասրենի, փշավարդ։

نستعلیق [նա̈սթա̈՛լիղ] պարսկա-արաբական գրության մի տեսակը։

نستوه [նա̈սթուհ] 1) անխոնջ, 2) քաջ, մարտական, 3) դաժան, անողորմ։

نسج [նա̈սջ] 1) հյուսվածք, 2) կենսբ. բջջային հյուսվածք։ Հոգ. انساج [ա̈նսաջ] և نسوج [նոսուջ]։

نسج‌شناس [նա̈սջշենաս] հյուսվածաբան։

نسج‌شناسی [նա̈սջշենասի] հյուսվածաբանություն։

نسخ [նա̈սխ] I ջնջում, խափանում, ոչնչացում, չեղյալ հայտարարելը։ نسخ پیمان کردن [նա̈սխե փեյման քա̈րդա̈ն] պայմանագիրը չեղյալ հայտարարել։

نسخ [նա̈սխ] II պարսկա-արաբական գրության մի տեսակը։

نسخه [նոսխե] I օրինակ (գրքի)։ Հոգ. نسخ [նոսա̈խ]։ نسخهٔ اصلی [նոսխեյե ա̈սլի] բնագիր։ نسخهٔ المثنی [նոսխեյե ա̈լմոսա̈ննա] պատճեն։ دو نسخه [դո նոսխե] երկու օրինակ։ نسخهٔ خطی [նոսխեյե խա̈թթի] ձեռագիր։

نسخه [նոսխե] II դեղատոմս։ نسخه دادن (نوشتن) [նոսխե դադա̈ն (նևեշթա̈ն)] դեղատոմս գրել։

نسرین [նա̈սրին] բուս. վայրենաբույս նարգիս։

نسطوری [նա̈սթուրի] 1) նեստորական, 2) նեստորականություն։

نسق [նա̈սա̈ղ] եղանակ, կերպ, ձև, ոճ։

نسک [նա̈սք] 1) բարեպաշտություն, կրոնականություն, 2) աստվածապաշտություն։

نسل [նա̈սլ] 1) սերունդ, 2) ցեղ, տոհմ։ Հոգ. انسال [ա̈նսալ]։

نسلا بعد نسل [նա̈սլա̈նբա̈'դենա̈սլ] սերնդից-սերունդ։

نسناس [նա̈սնաս] մարդանման կապիկ։

نسنجیده [նա̈սա̈նջիդե] 1) չմտածված, չկշռադատված, անխոհեմ, 2) թեթևամտորեն։

نسوان [նեսվան] տե՛ս نسا [նեսա], նշ. 1։

نسوز [նա̈սուզ] հրակայուն, հրահեստ։ آجر نسوز [աջորե նա̈սուզ] հրակայուն աղյուս։

نسی [նա̈սյ] մոռացություն։

نسیان [նեսյան] 1) տե՛ս نسی [նա̈սյ], 2) մոռացկոտություն։

نسیان‌پذیر [նեսյանփա̈զիր] հեշտ մոռացվող։

نسیب [նա̈սիբ] 1) տոհմիկ, ազնվատոհմիկ, 2) մերձավոր, ազգական։

نسیج [նա̈սիջ] 1) հյուսված, ոստայնանկ, 2) գործ, 3) աղոթքի փոքր գորգ։

نسیم [նա̈սիմ] զեփյուռ, քաղցրաբույր օդ։

نسیه [նեսյե] ապառիկ։

نشاء [նա̈շա'] 1) աճում, աճ, 2) զարգացում։

نشاء [նեշա'] 1) փոխատնկում, մի տեղից հանել մյուս տեղում տնկելը, 2) տնկում, 3) սածիլում, շիթիլում։

نشادر [նոշադոր] անուշադր։

نشاسته [նեշասթե] օսլա։ نشاسته زدن [նեշասթե զա̈դա̈ն] օսլայել։

نشاسته‌مانند [նեշասթեմանա̈նդ] օսլայանման։

نشاط [նեշաթ] 1) ցնծություն, զվարթություն, 2) աշխուժություն։

نشاط‌انگیز [նեշաթա̈նգիզ] 1) բերկրաբեր, բերկրալի, 2) թարմացնող, կայտառացնող։

نشاط‌آور [նեշաթավա̈ր] տե՛ս نشاط‌انگیز [նեշաթա̈նգիզ]։

نشاط‌بخش [նեշաթբա̈խշ] տե՛ս نشاط‌انگیز [նեշաթա̈նգիզ]։

نشاطمند [նեշաթմա̈նդ] 1) զվարթ, ուրախ, 2) զվարճալից, 3) կայտառ, կենսուրախ։

نشاطمندی [նեշաթմա̈նդի] 1) զվարճություն, 2) բերկրություն, 3) կայտառություն։

نشاف [նա̈շշաֆ] ներծծող։ کاغذ نشاف [քաղա̈զե նա̈շշաֆ] ծծան, ծծողական թուղթ։

نشان [նեշան] 1) նշան, նշանակ, 2) շքանշան, 3) կնիք, դրոշմ, 4) նշավակ, 5) հայտանիշ, ախտանիշ, 6) դրոշ, զինանիշ։ نشان دادن [նեշան դադա̈ն] ցույց տալ։

نشاندار [նեշանդար] 1) նշանակիր, 2) բծավորված, բծանշված։

نشاندن [նեշանդա̈ն] 1) նստեցնել, 2) տնկել։

نشانگاه [նեշանգահ] նշավակ, թիրախ։

نشانگر [նեշանգա̈ր] ցուցանիշ, արտահայտիչ։

نشانه [նեշանե] 1) նշանակ, նշավակ, 2) ցուցիչ, ցուցանիշ։ نشانه‌های اختصاری [նեշանեհայե էխթեսարի] պայմանական կրճատումներ։ نشانه کردن [նեշանե քա̈րդա̈ն] նշան դնել։

نشانه‌رو [նեշանեռոու] նշանառու (գնդացրի)։

نشانه‌روی [նեշանեռա̈վի] նշանառություն։

نشانه‌گذاری [նեշանեգոզարի] տարանշում, նշագծում, նշատում։

نشانه‌گیری [նեշանեգիրի] նշանառություն։

نشانه‌یاب [նեշանեյաբ] ռազմ. նշանոց, ուղղան։

نشانی [նեշանի] հասցե։

نشبیل [նեշբիլ] կարթ, կեռիկ (ձուկ բռնելու)։

نشت [նա̈շթ] 1) թափանցում, տարածում (օր.՝ կրակի), 2) հոսակորուստ (օր.՝ հեղուկի), 3) ճաք։

نشتر [նեշթա̈ր] տե՛ս نیشتر [նիշթա̈ր]։

نشخوار [նոշխար] որոճում, որոճ։ نشخوار کردن [նոշխար քա̈րդա̈ն] որոճել։

نشخوارکن [նոշխարքոն] որոճող։

نشخوارکننده [նոշխարքոնա̈նդե] տե՛ս نشخوارکن [նոշխարքոն]։

نشد [նա̈շոդ] չեղավ, չստացվեց։

نشدنی [նա̈շոդա̈նի] չլինելիք, անիրագործելի։

نشر [նա̈շր] 1) հրապարակում, տարածում, 2) հրատարակում, տպագրություն։ نشر کتاب [նա̈շրե քեթաբ] գրքի հրատարակում։ نشر دادن [նա̈շր դադա̈ն] հրապարակել, տարածել։

نشریات [նա̈շրիյյաթ] հրատարակություններ։ Եզ. نشریه [նա̈շրիյյե]։ نشریات مسلسل [նա̈շրիյյաթե մոսա̈լսա̈լ] պարբերական մամուլ։ ادارهٔ نشریات [էդարեյե նա̈շրիյյաթ] հրատարակչություն։

نشریه [նա̈շրիյե] 1) հրատարակություն, հրապարակում, 2) թռուցիկ։

نشست [նեշա̈սթ] 1) նստում, նստվածք, 2) նստեց, 3) նիստ, ժողով։ نشست و برخاست [նեշա̈սթո բա̈րխասթ, նեշա̈սթոբա̈րխասթ] նիստուկաց։ نشست آرام بر سطح ماه [նեշա̈սթե արամ բա̈ր սա̈թհե մահ] փափուկ վայրէջք լուսնի մակերևույթի վրա։

نشستگاه [նեշա̈սթգահ] 1) նստելու տեղ, 2) տաղավար (պարտեզում), 3) նստատեղի, 4) թառ (հավերի)։

نشستن [նեշա̈սթա̈ն] նստել։

نشستنی [նեշա̈սթա̈նի] նստելի։

نشست و برخاست [նեշա̈սթոբա̈րխասթ] նիստուկաց։

نشسته [նեշա̈սթե] նստած։

نشف [նա̈շֆ] ներծծում, կլանում։

نشکفته [նա̈շեքոֆթե] տե՛ս ناشکفته [նաշեքոֆթե]։

نشکن [նա̈շքա̈ն] չկոտրվող, չջարդվող։ شیشهٔ نشکن [շիշեյե նա̈շքա̈ն] չկոտրվող՝ օրգանական ապակի։

نشکنج [նեշքա̈նջ] տե՛ս نشگون [նեշգուն]։

نشگون [նեշգուն] կսմթոց։ نشگون گرفتن [նեշգուն գերեֆթա̈ն] կսմթել։

نشمردنی [նա̈շմորդա̈նի] անթվարկելի, անհաշիվ։

نشناختنی [նա̈շնախթա̈նի] անճանաչելի։ بطور نشناختنی [բեթոուրե նա̈շնախթա̈նի] անճանաչելիորեն։

نشناس [նա̈շնաս] անծանոթ։

نشنیدنی [նա̈շենիդա̈նի] 1) չլսվելիք, 2) ցնցող, 3) ամոթալի։

نشنیده [նա̈շենիդե] չլսված։

نشو [նա̈շվ] աճ, զարգացում։ نشو کردن [նա̈շվ քա̈րդա̈ն] աճել, զարգանալ։

نشور [նոշուր] վերակենդանություն, հարություն։

نشو و نما [նա̈շվոնա̈մա] աճ, զարգացում, ծաղկում։ نشو و نما کردن [նա̈շվոնա̈մա քա̈րդա̈ն] աճել, զարգանալ, ծաղկել։

نشیب [նա̈շիբ] զառիվայր, զառիթափ, թեքված։

نشیب‌دار [նա̈շիբդար] 1) թեք, շեղ, 2) զառիվայր, զառիթավալ։

نشیط [նա̈շիթ] զվարթ, ուրախ, աշխույժ։

نشیمن [նեշիմա̈ն] 1) նստարան, 2) բնակարան, 3) բույն, 4) հետույք։

نشیمنگاه [Նեշիմանգահ] 1) Նստարան, աթոռ, 2) գավակ, հետույք։

نشین [Նեշին] 1) Նստող, 2) բնակվող։ شهرنشین [շահրնեշին] քաղաքաբնակ, քաղաքացի։

نشئه [Նաշ՛է] 1) Հարբեցում, 2) արբեցում, 3) բավականություն, հաճույք, վայելք։

نص [Նաս(ս)] 1) ստույգ՝ հստակ՝ պարզ՝ խոսական՝ ճշտորոշ՝ ճշգրիտ արտահայտություն, 2) տեքստ, բնագիր, 3) մեջբերում, ցիտատ։ نص صریح [նասսե սարիհ] խոսական՝ ճշգրիտ իմաստ։ نص حدیث [նասսե հադիս] ավանդության բնագիրը՝ տեքստը։

نصاب [Նեսաբ] 1) սկիզբ, ծագում, 2) արմատ, 3) դիրք, աստիճան, 4) արժանիք, 5) սահման, նորմա, չափ։ حد نصاب [հադդե նեսաբ] 1) սահմանված նորմա (չափ), 2) քվորում, վավերաթիվ։

نصارا [Նասարա] տե՛ս եզ. نصرانی [Նասրանի]։

نصاری [Նասարա] տե՛ս نصارا [Նասարա]։

نصایح [Նասայեհ] տե՛ս եզ. نصیحت [Նասիհաթ]։

نصب [Նասբ] 1) զետեղում, ամրացում, 2) տեղակայում, սարքավորում, մոնտաժ։ نصب کردن [նասբ քարդան] զետեղել, ամրացնել, տեղակայել։

نصب العین [Նասբոլէյն] օրինակ, նմուշ (ընդօրինակելու համար)։ نصب العین قرار دادن [Նասբոլէյն ղարար դադան] ընդունել որպես օրինակ։

نصحاء [Նոսահա] տե՛ս եզ. ناصح [Նասեհ]։

نصر [Նասր] 1) օգնություն, 2) հաղթանակ, 3) արակ. անձն. Նասր։

نصرانی [Նասրանի] 1) քրիստոնյա, 2) քրիստոնեական։ Հոգ. نصاری [Նասարա]։

نصرانیت [Նասրանիյյաթ] քրիստոնեություն։

نصرت [Նոսրաթ] հաղթանակ։ طاق نصرت [թաղե նոսրաթ] հաղթակամար, հաղթական կամար։

نصف [Նեսֆ] կես։ نصف روز [նեսֆե ռուզ] կեսօր, միջօրե։ نصف شب [նեսֆե շաբ] կեսգիշեր։

نصف النهار [նեսֆոննահար] միջօրեական։

نصفانصف [նեսֆանեսֆ] կիսով չափ։

نصفه [նեսֆե] 1) կես, 2) կիսատ։

نصفه کاره [նեսֆեքարե] 1) թերակատարված 2) կիսատ կատարված։

نصیب [նասիբ] 1) բաժին, մաս, 2) բախտ, ճակատագիր։

نصیحت [նասիհաթ] խորհուրդ, հորդոր, բարոյախոսություն, խրատ։ Հոգ. نصایح [նասայեհ] և نصائح [նասաեհ]։

نصیحت آمیز [նասիհաթամիզ] խրատական, ուսանելի, բարոյախոսական։

نصیحت بردار [նասիհաթբարդար] տե՛ս نصیحت پذیر [նասիհաթփազիր]։

نصیحت پذیر [նասիհաթփազիր] խրատակատար։

نصیحت گر [նասիհաթգար] խրատատու։

نصیحت گرانه [նասիհաթգարանե] 1) խրատարար, 2) խրատական։

نصیحت گو [նասիհաթգու] տե՛ս نصیحت گر [նասիհաթգար]։

نصیحت ناپذیر [նասիհաթնափազիր] խրատ չընդունող։

نصیر [նասիր] 1) օգնական, օգնող, 2) պաշտպանող, 3) արակ. անձն. Նասիր։

نضارت [նազարաթ] 1) թարմություն, հյութեղություն, 2) փարթամություն։

نضج [նոզջ] հասունացում։ نضج انقلاب [նոզջե էնղելաբ] հեղափոխության հասունացում։

نضیر [նազիր] 1) թարմ, հյութեղ, 2) ծաղկափթիթ։

نطاق [նաթթաղ] 1) հռետոր, 2) պերճախոս։

نطاق [նեթաղ] 1) գոտի, յաթագոտի, 2) կանայի երկարափեշ զգեստի մի տեսակ։ نطاق کهکشان [նեթաղե քահքաշան] աստղ. Ծիր կաթին, Հարդագողի ճանապարհ։

نطاقی [նաթթաղի] 1) պերճախոսություն, 2) հռետորություն։

نطفه [նոթֆե] 1) ֆիզիոլ. սերմ, սպերմա, 2) կենսբ. սաղմ, 3) սերունդ։ تو نطفه خفه کردن [թու նոթֆե խաֆե քարդան] սաղմում խեղդել։

نطفه‌ای [նոթֆեի] 1) ֆիզիոլ. սերմային, 2) կենսբ. սաղմնային։

نطق [նոթղ] 1) ճառ, ելույթ, 2) պատախոսություն։ نطق افتتاحیه [նոթղե էֆթեթահիե] բացման խոսք։ ضمن نطق [զեմնե նոթղ] ելույթի ժամանակ։

نطق [նոթող] ծպտուն։ نطق نکشیدن [նոթող նաքեշիդան] ծպտուն չհանել։

نطلبیده [նաթալաբիդե] 1) չխնդրած, 2) չպահանջած։

نظار [նոզզար] տե՛ս եզ. ناظر [նազեր]։ انجمن نظار انتخابات [անջոմանե նոզզարե էնթեխաբաթ] ընտրական հանձնաժողով։

نظارت [նեզարաթ] I 1) վերահսկողություն, հսկողություն, 2) կառավարում, տնօրինում։ هیئت نظارت [հեյ՛աթե նեզարաթ] վերահսկիչ մարմին։

نظارت [նեզարաթ] II 1) ճարպկություն, խորամանկություն, 2) տե՛ս نظاره [նեզարե]։

نظاره [նազզարե] 1) դիտողներ, հանդիսատեսներ, 2) դիտող, հանդիսատես։

نظاره [նեզարե] 1) դիտում, 2) զննում։ نظاره کردن [նեզարե քարդան] 1) դիտել, 2) զննել։

نظافت [նեզաֆաթ] մաքրություն։

نظافتچی [նեզաֆաթչի] հավաքարար։

نظام [նեզամ] 1) կարգ, 2) վարչակարգ, իրավակարգ, 2) կառուցվածք, 4) շարք, զորաշարք, 5) զինծառայություն։ نظام اجتماعی [նեզամե էջթեմաի] հասարակարգ։

نظامنامه [նեզամնամե] կանոնադրություն։

نظام وظیفه [նեզամվազիֆե] պարտադիր զինվորական ծառայություն։ نظام وظیفهٔ عمومی [նեզամվազիֆեյե օմումի] համընդհանուր զինապարտություն։

نظامی [նեզամի] 1) զինվորական, 2) զինծառայող։ حکومت نظامی [հոքումաթե նեզամի] զինվորական դրություն։ دادگاه نظامی [դադգահե նեզամի] զինվորական տրիբունալ։

نظایر [նազայեր] տե՛ս եզ. نظیره [նազիրե]։ و نظایر آن [վա նազայերե ան] և այլն, և նման բաներ։

نظر [նազար] 1) հայացք, 2) տեսակետ, տոում, կարծիք, 3) անձնական շահագրգռվածություն, 4) նպատակ, համար, 5) հսկողություն, 6) դիտում։ نظر اجمالی [նազարե էջմալի] թռուցիկ՝ մակերեսային դիտում։ به (در) نظر اول [բե (դար) նազարե ավվալ] առաջին հայացքից։ تحت نظر استاد [թահթե նազարե օսթադ] պրոֆեսորի ղեկավարությամբ՝ հսկողությամբ։ به نظر من [բենազարե ման] ըստ ինձ։ در نظر گرفتن [դար նազար գերեֆթան] նկատի ունենալ։ نقطهٔ نظر [նողթեյե նազար] տեսակետ։

نظرباز [նազարբազ] 1) սիրային հայացք նետող, 2) տե՛ս نظربلند [նազարբոլանդ]։

نظربلند [նազարբոլանդ] 1) շրջահայաց, 2) մեծահոգի, առատաձեռն։

نظربلندی [նազարբոլանդի] 1) առատաձեռնություն, մեծահոգություն, 2) շրջահայացություն։

نظربند [նազարբանդ] 1) աչքի ուլունք, 2) աճպարար։

نظربندی [նազարբանդի] 1) կախարդանք, 2) աճպարարություն։

نظرتنگ [նազարթանգ] 1) մանրախնդիր, 2) ժլատ, 3) նեղ մտահորիզոն ունեցող, սահմանափակ։

نظرتنگی [նազարթանգի] 1) մանրախնդրություն, 2) ժլատություն, 3) սահմանափակվածություն, մտահորիզոնի նեղություն։

نظرخواهی [նազարխահի] 1) հարցում, 2) հանրաքվե, համաժողովրդական հարցում։

نظرگاه [նազարգահ] 1) տեսակետ, դիրք, 2) դիտակետ։

نظرگیر [նազարգիր] ուշագրավ, գրավիչ։

نظری [նազարի] 1) տեսական, 2) մտացածին, 3) տեսողական։

نظریات [նազարիյյաթ] տե՛ս եզ. نظریه [նազարիյե]։

نظریه [նազարիյե] 1) տեսություն, 2) կարծիք, հայացք, 3) տեսակետ։

نظم [նա̈զմ] I 1) կարգ, կանոնավորություն, 2) կարգապահություն։

نظم [նա̈զմ] II 1) բանաստեղծություն, 2) պոեզիա։

نظمیه [նա̈զմիյե] ոստիկանատուն։

نظیر [նա̈զիր] նման, նմանակ։

نظیره [նա̈զիրե] 1) ընդօրինակություն, նմանակում, 2) նմանակեցում։

نظیف [նա̈զիֆ] մաքուր, մաքրասեր։

نعامه [նա̈ամե] ջայլամ։

نعت [նա̈'թ] 1) գովեստ, դրվատանք, 2) նկարագրում։

نعره [նա̈'րե] գոռոց, աղաղակ, ճիչ։ نعره کشیدن [նա̈'րե քեշիդա̈ն] գոռալ, աղաղակ բարձրացնել։

نعش [նա̈'շ] դիակ։

نعش کش [նա̈'շքեշ] 1) դիակիր, 2) դիակառք։

نعل [նա̈'լ] պայտ, նալ։ Հոգ. نعال [նեալ]։ نعل کردن (بستن) [նա̈'լ քա̈րդա̈ն (բա̈սթա̈ն)] նալել, պայտել։

نعلبکی [նա̈'լբա̈քի] փոքր՝ թեյի ափսե, բաժակապնակ։

نعلبند [նա̈'լբա̈նդ] նալբանդ, պայտար։

نعلبندخانه [նա̈'լբա̈նդխանե] պայտարանոց։

نعلبندی [նա̈'լբա̈նդի] պայտարություն, նալբանդություն։ نعلبندی کردن [նա̈'լբա̈նդի քա̈րդա̈ն] պայտարություն անել։

نعلکی [նա̈'լա̈քի] 1) կրունկ, 2) կրնկատակ, կրնկակաշի։

نعلی [նա'լի] պայտաձև, պայտանման։

نعلین [նա̈'լեյն] փայտե ներբանով սանդալ կրնկամաշ կոշիկ։

نعم [նեա̈մ] տե՛ս եզ. نعمت [նե'մա̈թ]։

نعمات [նեա̈մաթ] տե՛ս եզ. نعمت [նե'մա̈թ]։

نعمان [նո'ման] կարմիր։ لالۀ نعمان [լալեյե նո'ման] կարմիր կակաչ։

نعمت [նե'մա̈թ] 1) հարստություն, 2) բարիք, 3) շնորհ, 4) բարեբարություն։ Հոգ. نعم [նեա̈մ] և نعمات [նե'ա̈մաթ]։

نعمت پرورد [նե'մա̈թփա̈րվա̈րդ] տե՛ս نعمت پرورده [նե'մա̈թփա̈րվա̈րդե]։

نعمت پرورده [նե'մա̈թփա̈րվա̈րդե] փափկասուն։

نعمت شناس [նե'մա̈թշենաս] երախտագետ, շնորհակալ։

نعمت گستر [նե'մա̈թգոսթա̈ր] առատաձեռն, բարերար։

نعمت گستری [նե'մա̈թգոսթա̈րի] առատաձեռնություն, ողորմածություն, բարերարություն։

نعنا [նա̈'նա] տե՛ս نعناع [նա̈'նա']։

نعناع [նա̈'նա'] բուս. անանուխ։

نعوذبالله [նա̈ուզոբելլահ] աստված չանի, աստված մի արասցե, աստված ազատի։

نعیب [նա̈իբ] կռինչ, կռնչյուն, կռնչոց։

نعیم [նա̈իմ] 1) հանգստություն, անդորրություն, 2) ճոխություն, պերճություն։ جنت نعیم [ջա̈ննա̈թե նա̈իմ] դրախտ։

نغز [նա̈ղզ] 1) գեղեցիկ, 2) վայելուչ, պատվական, 3) լավ, հիանալի, հիասքանչ։

نغزی [նա̈ղզի] գեղեցկություն, նրբագեղություն։

نغمات [նա̈ղա̈մաթ] տե՛ս եզ. نغمه [նա̈ղմե]։

نغمه [նա̈ղմե] 1) եղանակ, երգ, 2) գեղգեղում։ Հոգ. نغمات [նա̈ղա̈մաթ]։

نغمه پرداز [նա̈ղմեփա̈րդազ] տե՛ս نغمه سرا(ی) [նա̈ղմեսա̈րա(յ)]։

نغمه پردازی [նա̈ղմեփա̈րդազի] տե՛ս نغمه سرائی [նա̈ղմեսա̈րայի]։

نغمه سرای [նա̈ղմեսա̈րա(յ)] 1) երգիչ, 2) բանաստեղծ, 3) գուսան։

نغمه سرائی [նա̈ղմեսա̈րայի] 1) գեղգեղում, դայլայլում, 2) աշուղություն։

نفاخ [նա̈ֆֆախ] 1) հպարտ ու գոռոզ, 2) փքված։

نفاذ [նեֆազ] 1) թափանցում, 2) գործունություն, 3) առաջխաղացում, 4) ազդեցիկություն։

نفاس [նեֆաս] 1) ծննդաբերություն, 2) հետծննդաբերության շրջան։

نفاست [նա̈ֆասա̈թ] 1) նրբություն, նրբինություն, նրբագեղություն, 2) շքեղություն, 3) անգին լինելը, պատվականություն։

نفاغ [նեֆաղ] 1) բաժակ, 2) գավաթ, սկահակ։

نفاق [նեֆաղ] 1) երկպառակություն, կռիվ, խռովություն, 2) կեղծավորություն, երկերեսանիություն։ سیب نفاق [սիբե նեֆաղ] կովախնձոր։ نفاق انداختن [նեֆաղ ա̈նդախթա̈ն] երկպառակություն սերմանել։

نفاق افکن [նեֆաղա̈ֆքա̈ն] պառակտող, պառակտիչ։

نفاق افکنی [նեֆաղա̈ֆքա̈նի] պառակտում, երկպառակում։

نفاق انداز [նեֆաղա̈նդազ] տե՛ս نفاق افکن [նեֆաղա̈ֆքա̈ն]։

نفاق اندازی [նեֆաղա̈նդազի] տե՛ս نفاق افکنی [նեֆաղա̈ֆքա̈նի]։

نفایس [նա̈ֆայես] և نفائس [նա̈ֆաես] տե՛ս եզ. نفیسه [նա̈ֆիսե]։

نفت [նա̈ֆթ] նավթ։

نفتالین [նա̈ֆթալին] նավթալին։

نفتخیز [նա̈ֆթխիզ] նավթաշատ, նավթաբեր։

نفتدان [նա̈ֆթդան] նավթի աման։

نفتسوز [նա̈ֆթսուզ] նավթով վառվող։

نفتکش [նա̈ֆթքեշ] նավթատար։ کشتی نفتکش [քա̈շթիյե նա̈ֆթքեշ] նավթալից՝ նավթատար նավ՝ տանկեր։

نفتگر [նա̈ֆթգա̈ր] նավթագործ բանվոր։

نفتی [նա̈ֆթի] նավթային։

نفخ [նա̈ֆխ] 1) ուռեցում, ուռչում, ուռածություն, 2) փչում, 3) բժշկ. փքում, փքունք, մետեորիզմ։

نفخه [նա̈ֆխե] փչում, փչելը (քամու մասին)։ نفخه دمیدن [նա̈ֆխե դա̈միդա̈ն] 1) փչել (քամու մասին), 2) փչել (շեփոր), փողհարել։

نفر [նա̈ֆա̈ր] անհատ, անձ, հոգի։

نفرات [նա̈ֆա̈րաթ] ռազմ. 1) շարքայիններ, 2) անձնակազմ։

نفربر [նա̈ֆա̈րբա̈ր] մարդատար։ نفربر زرهی [նա̈ֆա̈րբա̈րե զերեհի] զրահապատ մեքենա (փոխադրամիջոց)։ کشتی نفربر [քեշթիյե նա̈ֆա̈րբա̈ր] մարդատար նավ։

نفرت [նեֆրա̈թ] ատելություն, հակակրանք, զզվանք։

نفرت انگیز [նեֆրա̈թա̈նգիզ] 1) հակակրելի, զզվելի, ատելի, 2) տե՛ս نفرت آور [նեֆրա̈թավա̈ր]։

نفرت آور [նեֆրա̈թավա̈ր] հակակրանք՝ զզվանք՝ ատելություն առաջացնող։

نفرت بار [նեֆրա̈թբար] ատելությամբ լի, զզվանք արտահայտող։

نفره [նա̈ֆա̈րե] տե՛ս نفری [նա̈ֆա̈րի]։ اتومبیل چهارنفره [օթոմոբիլե չհարնա̈ֆա̈րե] չորստեղանի ավտոմեքենա։

نفری [նա̈ֆա̈րի] բարդ բառերի մեջ, որպես 2-րդ բաղադրիչ, գործածվում է որոշ թիվ՝ անձ արտահայտելու համար։ تختخواب دونفری [թա̈խթխաբե դոնա̈ֆա̈րի] երկտեղանի մահճակալ։ شهر صدهزار نفری [շա̈հրե սա̈դհեզարնա̈ֆա̈րի] հարյուր հազար բնակիչ ունեցող քաղաք։

نفرین [նեֆրին] անեծք, նզովք։ نفرین شدن [նեֆրին շոդա̈ն] անիծվել։ نفرین کردن [նեֆրին քա̈րդա̈ն] անիծել, նզովել։

نفرین کرده [նեֆրինքա̈րդե] անիծյալ, նզովյալ։

نفس [նա̈ֆա̈ս] շունչ, շնչառություն։ Հոգ. انفاس [ա̈նֆաս]։ نفس کشیدن [նա̈ֆա̈ս քեշիդա̈ն] շունչ քաշել։ نفس زدن [նա̈ֆա̈ս զա̈դա̈ն] շնչել։ نفس واپسین [նա̈ֆա̈սե վափա̈սին] վերջին շունչ։

نفس [նա̈ֆս] 1) հոգի, ներքին աշխարհ, 2) ցանկասիրություն, կիրք, 3) անձ։ Հոգ. نفوس [նոֆուս] և انفس [ա̈նֆոս]։ اتکاء بنفس [էթթեքաէ բենա̈ֆս] ինքնավստահություն, ինքնապաստանություն։

نفس الامر [նա̈ֆսօլա̈մր] գործի էությունը։

نفسانی [նա̈ֆսանի] 1) զգայական, ցանկասեր, շվայտաբարո, 2) հոգեկան, 3) մարմնային, մարմնական, ցանկասիրական։ حالت نفسانی [հալա̈թե նա̈ֆսանի] հոգեկան վիճակ։

نفسانیات [նա̈ֆսանիյյաթ] 1) զգայասիրություն, տռփություն, 2) հոգեկան աշխարհ՝ կառուցվածք, պսիխիկա։

نفسانیه [նա̈ֆսանիյե] տե՛ս نفسانی [նա̈ֆսանի]։

نفس پرست [նա̈ֆսփա̈րա̈սթ] 1) զգայասեր, ցանկասեր, 2) եսապաշտ, եսամոլ, եսասեր։

نفس پرور [նա̈ֆսփա̈րվա̈ր] հեշտասեր, տռփոտ, ցանկասեր։

نفس تنگه [նա̈ֆսթա̈նգե] շնչարգելություն, շնչահեղձություն։

نفس تنگی [նա̈ֆսթա̈նգի] հևոց, ծանրաշնչություն։

نفس زنان [նա̈ֆսզա̈նան] հևալով, շնչակտուր։

نفس کش [նա̈ֆսքեշ] 1) շնչող, կենդանի, 2) կենդանի էակ։

نفسی [նա̈ֆսի] փողային (երաժշտական գործիքների մասին)։

نفسی [նա̈ֆսի] տե՛ս نفسانی [նա̈ֆսանի]։

نفط [նա̈ֆթ] տե՛ս نفت [նա̈ֆթ]։

نفطالین [նա̈ֆթալին] տե՛ս نفتالین [նա̈ֆթալին]։

نفطه [նա̈ֆթե] 1) բշտիկ, 2) պալար, 3) կոշտուկ։

نفع [նա̈ֆ՚] օգուտ, շահ։

نفع پرست [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթ] շահամոլ, շահատենչ, շահասեր։

نفع پرستی [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթի] շահամոլություն, շահատենչություն, շահասիրություն։

نفعجو(ی) [նա̈ֆ՚ջու(յ)] տե՛ս نفع پرست [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթ]։

نفعجوئی [նա̈ֆ՚ջույի] տե՛ս نفع پرستی [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթի]։

نفعطلب [նա̈ֆ՚թա̈լա̈բ] տե՛ս نفع پرست [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթ]։

نفعطلبی [նա̈ֆ՚թա̈լա̈բի] տե՛ս نفع پرستی [նա̈ֆ՚փա̈րա̈սթի]։

نفقه [նա̈ֆա̈ղե] 1) ապրուստ, ապրելամիջոց, 2) ապրուստագրամ, ալիմենտ։

نفله [նեֆլե] 1) անտեղի կործանված՝ խորտակված՝ սպանված, 2) վատնված։ نفله شدن [նեֆլե շոդա̈ն] 1) զուր տեղը կործանվել՝ սպանվել, 2) վատնվել։ نفله کردن [նեֆլե քա̈րդա̈ն] 1) զուր տեղը կործանել, 2) վատնել, քամուն տալ։

نفله کاری [նեֆլեքարի] շռայլում, շռայլություն, վատնում, վատնողություն։

نفوذ [նոֆուզ] 1) ազդեցություն, ներգործություն, 2) թափանցում։ نفوذ افکار مترقی [նոֆուզե ա̈ֆքարե մոթա̈րա̈ղղի] առաջադիմական գաղափարների ազդեցություն։ نفوذ کردن [նոֆուզ քա̈րդա̈ն] թափանցել։ نفوذ داشتن [նոֆուզ դաշթա̈ն] հեղինակություն վայելել, կշիռ՝ ազդեցություն ունենալ։

نفوذپذیر [նոֆուզփա̈զիր] թափանցելի (ջուր, խոնավություն)։

نفوذناپذیر [նոֆուզնափա̈զիր] 1) անթափանցելի (հեղուկ, խոնավություն), 2) անջրանցիկ։

نفوذناپذیری [նոֆուզնափա̈զիրի] անթափանցելիություն (ջրի, գազի)։

نفور [նոֆուր] խորշում, զզվում, խորշանք, զզվանք։

نفوس [նոֆուս] I 1) անձինք, հոգիներ, 2) բնակչություն։ Եզ. نفس [նա̈ֆս]։

نفوس [նոֆուս] II նույնն է՝ نفوس بد [նոֆուսե բա̈դ] չարագուշակություն։ نفوس زدن [նոֆուս զա̈դա̈ն] և نفوس بد زدن [նոֆուսե բա̈դ զա̈դա̈ն] նաֆսել, կռկռալ։

نفهم [նա̈ֆա̈հմ] 1) անհասկացող, չըմբռնող, հիմար, 2) բթամիտ։

نفهمی [նա̈ֆա̈հմի] 1) անհասկացողություն, չըմբռնողություն, հիմարություն, 2) բթություն։

نفهمیده [նա̈ֆա̈հմիդե] չհասկացած, չըհասկանալով, չիմանալով։ نفهمیده حرف زدن [նա̈ֆա̈հմիդե հա̈րֆ զա̈դա̈ն] չհասկանալով խոսել։

نفی [նա̈ֆյ] 1) ժխտում, մերժում, 2) արտաքսում, 3) բացասում։ نفی در نفی [նա̈ֆյ դա̈ր նա̈ֆյ] փիլ. բացասման բացասում։ ادوات نفی [ա̈դա̈վաթե նա̈ֆյ] քեր. բացասական մասնիկներ։ نفی بلد کردن [նա̈ֆյե բա̈լա̈դ քա̈րդա̈ն] քաղաքից աքսորել։ نفی کردن [նա̈ֆյ քա̈րդա̈ն] ժխտել։

نفیر [նա̈ֆիր] 1) փող, շեփոր, 2) փողի՝ շեփորի ձայն։ نفیرکشیدن [նա̈ֆիր քեշիդա̈ն] փող՝ շեփոր փչել։

نفیرچی [նա̈ֆիրչի] փողահար, շեփորահար։

نفیرزن [նա̈ֆիրզա̈ն] տե՛ս نفیرچی [նա̈ֆիրչի]։

نفیس [նա̈ֆիս] 1) թանկագին, արժեքավոր, հազվագյուտ, 2) նրբագեղ։ کتابهای نفیس [քեթաբհայե նա̈ֆիս] արժեքավոր՝ հազվագյուտ գրքեր։

نفیسه [նա̈ֆիսե] 1) տե՛ս نفیس [նա̈ֆիս], 2) թանկարժեք իր՝ զարդ, 3) նրբագեղ իր։ Հոգ. نفائس [նա̈ֆաէս]։

نقاب [նա̈ղղաբ] հողափոր, հող փորող։

نقاب [նեղաբ] 1) քող, ծածկոց, ծածկույթ, 2) դիմակ։

نقاب پوش [նեղաբփուշ] 1) դիմակավոր, 2) քողավոր։

نقابت [նեղաբա̈թ] 1) առաջնորդություն (ցեղերի մեջ), 2) մեծություն, 3) ազդեցիկություն։

نقابدار [նեղաբդար] տե՛ս نقاب پوش [նեղաբփուշ]։

نقاد [նա̈ղղադ] քննադատ։

نقادی [նա̈ղղադի] քննադատություն։

نقار [նեղար] 1) գժտություն, 2) թշնամություն։

نقاره [նա̈ղղարե] թմբուկ։ نقاره زدن [նա̈ղղարե զա̈դա̈ն] թմբուկ զարկել։

نقاره چی [նա̈ղղարեչի] թմբկահար։

نقاره زن [նա̈ղղարեզա̈ն] տե՛ս نقاره چی [նա̈ղղարեչի]։

نقاش [նա̈ղղաշ] նկարիչ։

نقاشی [նա̈ղղաշի] նկարչություն։

نقاض [նեղազ] հակասություն, տարաձայնություն։

نقاضت [նեղազա̈թ] 1) հակադրություն, կոնտրաստ, 2) հակասություն, տարաձայնություն, 3) գժգոհություն, 4) հակադրում, գի-

نقاط [նա̈ղաթ] տե՛ս եզ. نقطه [նողթե]։
մաքրություն։

نقال [նա̈ղղալ] պատմող, հեքիաթասաց, ասացող, զրուցասաց։

نقاله [նա̈ղղալե] փոխանցող, հաղորդիչ։

نقاوت [նա̈ղավա̈թ] 1) մաքրություն, 2) մաքրում, 3) բարելավում։

نقاهت [նա̈ղահա̈թ] ակարություն, նվաղություն, թուլություն։

نقاهتخانه [նա̈ղահա̈թխանե] հիվանդանոց։

نقایص [նա̈ղայես] և نقائص [նա̈ղաէս] տե՛ս եզ. نقیصه [նա̈ղիսե]։

نقایض [նա̈ղայեզ] և نقائض [նա̈ղաէզ] տե՛ս եզ. نقیضه [նա̈ղիզե]։

نقب [նա̈ղբ] 1) ականահատում, 2) փորված ստորերկրյա անցք, ընդփորվածք։

نقب زن [նա̈ղբզա̈ն] ստորերկրյա անցք փորող։

نقبی [նա̈ղբի] ստորերկրյա։ راهرو نقبی [ռահռովե նա̈ղբի] ստորերկրյա անցք։

نقد [նա̈ղդ] I քննական՝ քննադատական ուսումնասիրություն։

نقد [նա̈ղդ] II կանխիկ, կանխիկ դրամ։

نقدا [նա̈ղդա̈ն] 1) կանխիկ դրամով, 2) դեռևս, ներկա պահին։

نقدی [նա̈ղդի] դրամական։ جریمهٔ نقدی [ջա̈րիմեյե նա̈ղդի] դրամական տուգանք։

نقدینه [նա̈ղդինե] դրամագլուխ։

نقر [նա̈ղր] փորագրում (քարի վրա)։

نقرس [նեղրես] բժշկ. հոդատապ, պոդագրա։

نقرسی [նեղրեսի] հոդատապային։

نقره [նողրե] արծաթ։

نقره آلات [նողրեալաթ] արծաթեղեն։

نقره ای [նողրեի] արծաթե։

نقره کار [նողրեքար] արծաթագործ։

نقره کاری [նողրեքարի] արծաթագործություն։

نقره کوب [նողրեքուբ] արծաթի դրվագիչ։

نقش [նա̈ղշ] պատկեր, նկար, նախշ։

نقش بر آب [նա̈ղշբա̈րաբ] զուր, ապարդյուն։

نقش و نگار [նա̈ղշօնեգար] զարդանկար, նկարանախշ, դրվագ, օրնամենտ։

نقشه [նա̈ղշե] 1) քարտեզ, 2) հատակագիծ, 3) ծրագիր, պլան։

نقشه‌بردار [նա̈ղշեբա̈րդար] 1) քարտեզագիր, 2) տեղագիր, տոպոգրաֆ, 3) գեոդեզիստ։

نقشه‌برداری [նա̈ղշեբա̈րդարի] 1) քարտեզագրություն, 2) տոպոգրաֆիա, 3) գեոդեզիա։

نقشه‌کشی [նա̈ղշեքեշի] 1) քարտեզագրություն, 2) պլանների կազմում։

نقص [նա̈ղս] թերություն, պակասություն։ Հոգ. نواقص [նա̈վաղես]։

نقصان [նողսան] 1) պակաս, 2) թերություն, պակասություն, 3) պակասորդ, 4) պակասում, նվազում։ نقصان عقل [նողսանե ա̈ղլ] խելքի պակասություն։

نقصان‌پذیر [նողսանփա̈զիր] 1) պակասող, նվազելի, 2) վատթարացման ենթակա։

نقص‌دار [նա̈ղսդար] թերություն՝ դեֆեկտ ունեցող, թերի, դեֆեկտավոր։

نقض [նա̈ղզ] 1) խախտում, դրժում, եղծում, 2) քանդում, քակում։ نقض عهد (پیمان) [նա̈ղզե ա̈հդ (փեյման)] պայմանագրի խախտում, խոստման դրժում։

نقض‌ناپذیر [նա̈ղզնափա̈զիր] անքակտելիություն, անլուծելիություն։

نقط [նողա̈թ] տե՛ս եզ. نقطه [նողթե]։

نقطه [նողթե] կետ։ نقطه و ویرگول [նողթե վա̈ վիրգուլ] կետ ու ստորակետ։ نقطهٔ اتکاء [նողթեյե եթքա] հենակետ։ نقطهٔ عزیمت [նողթեյե ա̈զիմա̈թ] մեկնակետ։

نقطه‌چین [նողթեչին] կետագիծ, պունկտիր։

نقطه‌دار [նողթեդար] կետավոր, կետ ունեցող։

نقطه‌گذاری [նողթեգոզարի] կետադրություն։ علامات نقطه‌گذاری [ա̈լամա̈թե նողթեգոզարի] քեր. տրոհության նշաններ։ قواعد نقطه‌گذاری [ղա̈վաեդե նողթեգոզարի] կետադրության կանոններ։

نقطه‌نقطه [նողթենողթե] կետավոր, բծավոր։

نقل [նա̈ղլ] I փոխադրում, տեղափոխություն։ نقل و انتقال [նա̈ղլո էնթեղալ] տեղափոխություն։ نقل مکان [նա̈ղլե մա̈քան] տեղափոխություն (բնակավայրի)։

نقل [նա̈ղլ] II 1) պատմում, պատմելը, 2) պատմվածք, 3) մեջբերում, 4) ավանդություն։ نقل قول [նա̈ղլե ղոուլ] խոսքի մեջբերում, ցիտատ, վկայակոչում։

نقل [նողլ] մի տեսակ քաղցրավենի։

نقلا [նա̈ղլա̈ն] ավանդաբար։

نقل و نبات [նողլօնա̈բաթ] քաղցրավենիք։

نقلی [նա̈ղլի] 1) ավանդական, 2) քեր. պատմողական։ ماضی نقلی [մազիյե նա̈ղլի] քեր. վաղակատար ժամանակ։

نقلی [նողլի] պալիկ, փոքրիկ։ تربچهٔ نقلی [թորոբչեյե նողլի] փոքրիկ՝ կլորիկ բողկ, մանրաբողկ։

نقلیات [նա̈ղլիյյաթ] տրանսպորտ, փոխադրական միջոցներ։

نقلیه [նա̈ղլիյե] 1) փոխադրական, տրանսպորտային, 2) տրանսպորտ։ وسایط نقلیه [վա̈սայեթե նա̈ղլիյե] փոխադրամիջոցներ։

نق‌نق [նեղնեղ] 1) նվնվոց, տզտզոց, 2) փնթփնթոց։ نق‌نق زدن (کردن) [նեղնեղ զա̈դա̈ն (քա̈րդա̈ն)] 1) նվնվալ, տզտզալ, 2) փնթփնթալ։

نقنقو [նեղնեղու] 1) տզտզան, նվնվան, 2) փնթփնթան։

نقوش [նողուշ] տե՛ս եզ. نقش [նա̈ղշ]։

نقیب [նա̈ղիբ] առաջնորդ, ցեղապետ։ Հոգ. نقباء [նողա̈բա]։

نقیر [նա̈ղիր] 1) փորակ, ակոսիկ, 2) աննշան՝ չնչին բան։

نقیصه [նա̈ղիսե] թերություն, պակասություն։ Հոգ. نقایص [նա̈ղայես] և نقائص [նա̈ղաես]։

نقیض [նա̈ղիզ] 1) հակադիր, 2) հակասական, 3) քեր. հականուն։

نقیض‌گو(ی) [նա̈ղիզգու(յ)] հակասաբան։

نقیض‌گوئی [նա̈ղիզգույի] հակասաբանություն։

نقیضه [նա̈ղիզե] 1) տե՛ս نقیض [նա̈ղիզ], 2) հակադրություն, կոնտրաստ, 3) հակասություն։ Հոգ. نقایض [նա̈ղայեզ] և نقائض [նա̈ղաեզ]։

نقیه [նա̈ղիհ] 1) անառողջ, վատառողջ, 2) տկար, թույլ։

نکات [նոքաթ] տե՛ս եզ. نکته [նոքթե]։

نکاح [նեքահ] ամուսնություն, պսակադրություն։ عقد نکاح [ա̈ղդե նեքահ] ամուսնական կապ։

نکاحی [նեքահի] 1) ամուսնական, 2) ամուսնացած կին։

نکال [նա̈քալ] 1) պատիժ, հատուցում, 2) հալածանք, տանջանք։

نکبت [նեքբա̈թ] 1) ձախորդություն, աղետ, տառապանք, 2) անպետք՝ ստոր մարդ։

نکبت‌آور [նեքբա̈թավա̈ր] աղետաբեր, դժբախտ։

نکبت‌دار [նեքբա̈թդար] թշվառ, տառապյալ։

نکبت‌زده [նեքբա̈թզա̈դե] աղետյալ, թշվառ, դժբախտ։

نکبتی [նեքբա̈թի] 1) ողորմելի, խղճուկ, չնչին, արգահատելի, 2) գարշելի, նողկալի։

نکته [նոքթե] 1) հանգամանք, պարագա, հարց (որոնց մասին հիշատակվում է խոսակցության ընթացքում), 2) էությունը, աղը (պատմության, հարցի), 3) նրբանկատություն, նուրբ դիտողություն, 4) սրամիտ արտահայտություն։ Հոգ. نکات [նոքաթ]։

نکته‌آمیز [նոքթեամիզ] 1) սուր, սրամիտ, նուրբ, 2) առեղծվածային։

نکته‌بین [նոքթեբին] 1) մանրախնդիր, 2) նրբահայաց, նրբանկատ։

نکته‌پرداز [նոքթեփա̈րդազ] 1) սրամիտ, 2) սրամիտ մարդ։

نکته‌پردازی [նոքթեփա̈րդազի] սրամտություն։ نکته‌پردازی کردن [նոքթեփա̈րդազի քա̈րդա̈ն] սրամտել, սրախոսել։

نکته‌پرور [նոքթեփա̈րվա̈ր] տե՛ս نکته‌پرداز [նոքթեփա̈րդազ]։

نکته‌دان [նոքթեդան] տե՛ս نکته‌فهم [նոքթեֆա̈հմ]։

نکته‌سنج [նոքթեսա̈նջ] 1) նրբախնդիր, սրաթափանց, 2) տե՛ս نکته‌پرداز [նոքթեփա̈րդազ]։

نکته‌سنجی [նոքթեսա̈նջի] 1) նրբախնդրություն, սրաթափանցություն, 2) տե՛ս نکته‌پردازی [նոքթեփա̈րդազի]։

نکته‌شناس [նոքթեշենաս] տե՛ս نکته‌سنج [նոքթեսա̈նջ]։

نکته‌شناسی [նոքթեշենասի] տե՛ս نکته‌سنجی [նոքթեսա̈նջի]։

نکته‌فهم [նոքթեֆա̈հմ] տե՛ս نکته‌سنج [նոքթեսա̈նջ]։

نکته‌گو(ی) [նոքթեգու(յ)] տե՛ս نکته‌پرداز [նոքթեփա̈րդազ]։

نکته‌گوئی [նոքթեգույի] տե՛ս نکته‌پردازی [նոքթեփա̈րդազի]։

نکته‌گیر [նոքթեգիր] 1) բծախնդիր, 2) քննադատ, 3) մանրախնդիր։

نکته‌گیری [նոքթեգիրի] 1) բծախնդրություն, 2) մանրախնդրություն, 3) քննադատություն։

نکث [նա̈քս] խախտում, դրժում (խոստման)։

نکره [նա̈քա̈րե] 1) քեր. անորոշ, 2) կոպիտ, անտաշ։ آدم نکره [ադա̈մե նա̈քա̈րե] անտաշ մարդ։ صدای نکره [սեդայե նա̈քա̈րե] կոպիտ ձայն։

نکس [նա̈քս] շրջում, շրջելը, շուռ տալը։

نکس [նոքս] 1) անկում, իջեցում, պակասում, 2) կրկնում (հիվանդության)։

نکند [նա̈քոնա̈դ] չլինի թե։

نکونام [նեքունամ] տե՛ս نیکنام [նիքնամ]։

نکوهش [նեքուհեշ] պարսավ, կշտամբանք, մեղադրանք։ نکوهش کردن [նեքուհեշ քա̈րդա̈ն] պարսավել, կշտամբել, մեղադրել։

نکوهیدن [նեքուհիդա̈ն] տե՛ս نکوهش کردن [նեքուհեշ քա̈րդա̈ն] (نکوهش [նեքուհեշ] հոդվածում)։

نکوهیده [նեքուհիդե] պարսավելի, կշտամբելի, դատապարտելի։

نکهت [նա̈քհա̈թ] բույր, անուշահոտություն։

نگار [նեգար] 1) նկար, պատկեր, 2) սիրուհի, 3) գեղեցկուհի։

نگارستان [նեգարեսթան] պատկերասրահ։

نگارش [նեգարեշ] 1) ստեղծագործություն, երկ, 2) հրապարակում։ ادارهٔ نگارش [էդարեյե նեգարեշ] մամուլի կոմիտե՝ բաժին։

نگارنده [նեգարա̈նդե] հեղինակ, գրող։ نگارندهٔ داستان [նեգարա̈նդեյե դասթա̈ն] պատմվածքի հեղինակ։

نگاره [նեգարե] 1) կերպարանք, դեմք, 2) պատկեր։

نگاریدن [նեգարիդա̈ն] տե՛ս نگاشتن [նեգաշթա̈ն]։

نگارین [նեգարին] 1) նկարազարդված, նախշազարդված, 2) գեղեցկուհի։

نگاشتن [նեգաշթա̈ն] 1) գրել, ստեղծագործել, 2) գիր անել։

نگاه [նեգահ] 1) նայվածք, հայացք, 2) պահում։ نگاه داشتن [նեգահ դաշթա̈ն] պահել։ نگاه‌کردن [նեգահ քա̈րդա̈ն] նայել։ نگاه‌پرمعنی [նեգահե փորմա̈՛նա] բազմանշանակ հայացք։

نگاهبان [նեգահբան] տե՛ս نگهبان [նեգա̈հբան]։

نگاهبانی [նեգահբանի] տե՛ս نگهبانی [նեգա̈հբանի]։

نگاهدارنده [նեգահդարա̈նդե] 1) զսպող, 2) պահպանող, պահող, 3) խնամակալ, պաշտպան։

نگاهداری [նեգահդարի] տե՛ս نگهداری [նեգա̈հդարի]։

نگران [նեգա̈րան] 1) մտահոգված, անհանգիստ, 2) սպասող, ակնկալու։

نگرانی [նեգա̈րանի] մտահոգություն, անհանգստություն։

نگرانی‌آور [նեգա̈րանիավա̈ր] տագնապալի, անհանգստացնող, տագնապիչ։

نگرش [նեգա̈րեշ] հայացք։

نگریستن [նեգա̈րիսթա̈ն] նայել, դիտել։

نگفتنی [նա̈գոֆթա̈նի] տե՛ս ناگفتنی [նագոֆթա̈նի]։

نگو [նա̈գու] մի՛ ասա, պատկերացրեք ձեզ։

نگون [նեգուն] նկուն, վայրիվերո, շրջված։

نگون‌بخت [նեգունբա̈խթ] դժբախտ, չարաբախտ։

نگون‌بختی [նեգունբա̈խթի] դժբախտություն, չարաբախտություն։

نگونسار [նեգունսար] գլխիկոր, գլխիվայր։

نگونسر [նեգունսա̈ր] տե՛ս نگونسار [նեգունսար]։

نگون‌طالع [նեգունթալե՛] տե՛ս نگون‌بخت [նեգունբա̈խթ]։

نگه [նեգա̈հ] տե՛ս نگاه [նեգահ]։

نگهبان [նեգա̈հբան] 1) պահապան, պահակ, 2) ժամապահ։

نگهبانی [նեգա̈հբանի] 1) պահպանություն, պահակություն, 2) ժամապահություն։

نگهدار [նեգա̈հդար] պահապան։

نگهداری [նեգա̈հդարի] 1) պահպանություն, 2) խնամակալություն, պաշտպանություն։

نگین [նեգին] թանկագին քար, մատանու քար՝ ակ։

نگین‌دار [նեգինդար] ակնակուռ, ակնազարդ, ակնահուռ։

نم [նա̈մ] 1) նամ, խոնավ, թաց, 2) ցող։

نماء [նա̈մա] I աճում, աճ։

نما [նա̈մա] II 1) տեսք, արտաքին, 2) մար. ցուցիչ, 3) ցույց տվող (որպես բարդության 2-րդ բաղադրիչ)։

نماز [նա̈մազ] աղոթք, նամազ (մահմեդականի ամենօրյա աղոթքը)։

نمازخانه [նա̈մազխանե] աղոթատուն։

نمازگاه [նա̈մազգահ] 1) աղոթարան, 2) մզկիթ։

نمازگزار [նա̈մազգոզար] 1) աղոթող, 2) բարեպաշտ։

نمازگزاری [նա̈մազգոզարի] աղոթքի կատարում։ نمازگزاری کردن [նա̈մազգոզարի քա̈րդա̈ն] նամազ անել, աղոթել։

نمازی [նա̈մազի] 1) աղոթող, 2) բարեպաշտ, 3) մաքուր։

نماسازی [նա̈մասազի] երեսպատում (շենքի)։

نمام [նա̈մմամ] զրպարտիչ, քսու։

نمامه [նա̈մմամե] զրպարտչուհի, վհուկ, չար կին։

نمامی [նա̈մմամի] զրպարտություն, քսություն։

نمایان [նա̈մայան] 1) ակներև, բացահայտ, տեսանելի, 2) նկատելի, նշմարելի։

نمایاندن [նա̈մայանդա̈ն] 1) բացահայտել, 2) ցուցադրել, ցույց տալ։

نمایش [նա̈մայեշ] 1) ներկայացում, 2) ցուցահանդես, 3) ցույց, 4) ցուցադրում։ نمایش سیاسی [նա̈մայեշե սիյասի] քաղաքական ցույց։ نمایش دادن [նա̈մայեշ դադա̈ն] 1) ցուցադրել, 2) ցույց կազմակերպել, 3) ներկայացում տալ։

نمایش‌دهندگان [նա̈մայեշդեհա̈նդեգան] 1) ցուցարարներ, 2) ցուցադրողներ։

نمایش‌دهنده [նա̈մայեշդեհա̈նդե] 1) ցուցադրող, 2) արտահայտող։

نمایشگاه [նա̈մայեշգահ] 1) ցուցահանդես, 2) ցուցադրման սրահ։

نمایشگر [նա̈մայեշգա̈ր] դերասան, դերակատար։

نمایشنامه [նա̈մայեշնամե] պիես, լիբրետո։

نمایشنامه‌نویسی [նա̈մայեշնամենեվիսի] թատերագրություն, դրամատուրգիա։

نمایشی [նա̈մայեշի] 1) բեմադրական, 2) ցուցադրովի, ցուցամոլական, կեղծ։

نمایندگی [նա̈մայա̈նդեգի] ներկայացուցչություն։

نماینده [նա̈մայա̈նդե] 1) ներկայացուցիչ, 2) դեպուտատ։

نمد [նա̈մա̈դ] թաղիք։

نمدار [նա̈մդար] տե՛ս نمناک [նա̈մնաք]։

نمدزین [նա̈մա̈դզին] քրտնաքաշ (ձիասարքի)։

نمدمال [նա̈մա̈դմալ] թաղքագործ։

نمدی [նա̈մա̈դի] թաղիքե։ کلاه نمدی [քոլահե նա̈մա̈դի] թաղիքե գլխարկ։

نمدیده [նա̈մդիդե] խոնավացած, տամկացած, նամացած։

نمدین [նա̈մա̈դին] տե՛ս نمدی [նա̈մա̈դի]։

نمرات [նոմա̈րաթ] տե՛ս եզ. نمره [նոմրե]։

نمره [նոմրե] համար, թիվ. Հոգ. نمرات [նոմա̈րաթ]։

نمره‌دار [նոմրեդար] համարակալված։

نمره‌زن [նոմրեզա̈ն] համարակալող։

نمره‌زنی [նոմրեզա̈նի] համարակալում։

نمسنج [նա̈մսա̈նջ] խոնավաչափ։

نمش [նա̈մա̈շ] 1) խորամանկություն, 2) զրպարտություն։

نمط [նա̈մա̈թ] եղանակ, ձև։ بدین نمط [բեին նա̈մա̈թ] այս ձևով։

نمک [նա̈մա̈ք] աղ։ معدن نمک [մա̈՛դա̈նե նա̈մա̈ք] աղահանք։

نمک‌آب [նա̈մա̈քաբ] աղաջուր։

نمک‌بحرام [նա̈մա̈քբեհա̈րամ] անաղուհաց, ապերախտ։

نمک‌بحرامی [նա̈մա̈քբեհա̈րամի] ապերախտություն, անաղուհացություն, երախտամոռություն, անշնորհակալություն։

نمک‌بحلال [նա̈մա̈քբեհա̈լալ] շնորհակալ, երախտագետ, երախտապարտ։

نمک‌بحلالی [նա̈մա̈քբեհա̈լալի] երախտագիտություն, երախտապարտություն, շնորհապարտություն։

نمک‌پاش [նա̈մա̈քփաշ] աղաման։

نمک‌پرورده [նա̈մա̈քփա̈րվա̈րդե] 1) սնուցված, 2) պարտական։

نمک‌دار [նա̈մա̈քդար] աղոտ, աղ պարունակող։

نمکدان [նա̈մա̈քդան] աղաման։

نمکزار [նա̈մա̈քզար] աղուտ, աղոտաղուկ։

نمکزده [նա̈մա̈քզա̈դե] տե՛ս نمکسود [նա̈մա̈քսուդ]։

نمکزنی [նա̈մա̈քզա̈նի] աղելը, աղում, աղ անելը։

نمکسار [նա̈մա̈քսար] տե՛ս نمکزار [նա̈մա̈քզար]։

نمکسود [նա̈մա̈քսուդ] աղ արած, աղը դրած։

نمکشناس [նա̈մա̈քշենաս] աղուհաց ճանաչող, երախտագետ։

نمکشناسی [նա̈մա̈քշենասի] երախտագիտություն, երախտապարտություն։

نم‌کشیدگی [նա̈մքեշիդեգի] խոնավացածություն, տամկացածություն։

نم‌کشیده [նա̈մքեշիդե] թրջված, խոնավացած, տամկացած։

نمک‌فرنگی [նա̈մա̈քֆա̈րա̈նգի] քիմ. անգլիական աղ։

نمک‌گیر [նա̈մա̈քգիր] 1) աղուհացի պարտական, 3) աղուհաց ուտելու համար պարտավորված։

نوحه‌سرائی [նոուհեսարայի] տե՛ս نوحه‌خوانی [նոուհեխանի]։

نوحه‌گر [նոուհեգյար] 1) լալկան, 2) վարձված լացող։

نوحه‌گری [նոուհեգյարի] 1) ողբում, սգում, 2) ողբերգ, ծիսերգ։

نوخاسته [նոուխասթե] 1) պատանի, 2) նորելուկ, սկսնակ։

نوخرید [նոուխարիդ] նորոն, նոր գնած իր։

نوخط [նոուխաթ(թ)] նորամորուս։

نوخواهی [նոուխահի] նորասիրություն, նորամոլություն։

نوخیز [նոուխիզ] 1) նորաբողբոջ, 2) դեռատի, դեռափթիթ։

نود [նավադ] իննսուն։

نوداماد [նոուդամադ] նորափեսա։

نودره [նոուդարե] սիրասուն զավակ։

نودمیده [նոուդամիդե] նոր բացված, դեռատույս, նորաբողբոջ։

نودولت [նոուդոուլաթ] նորելուկ, պատահական կերպով բարձր դիրքի հասած մարդ։

نور [նուր] լույս, ճառագայթ։ Հոգ. انوار [անվար]։

نورافشان [նուրաֆշան] լուսասփյուռ, լուսարձակ։

نورافشانی [նուրաֆշանի] լուսարձակում, լուսավորում։ نورافشانی کردن [նուրաֆշանի քարդան] լուսարձակել, լուսավորել։

نورافکن [նուրաֆքան] տե՛ս نورافشان [նուրաֆշան]։

نورافکنی [նուրաֆքանի] տե՛ս نورافشانی [նուրաֆշանի]։

نورانی [նուրանի] լուսավոր, պայծառ։

نورانیت [նուրանիյյաթ] 1) փայլունություն, պայծառություն, շող, 2) բարեկերպություն, բարետեսություն։

نورباران [նուրբարան] ուժեղ լուսավորված։ نورباران کردن [նուրբարան քարդան] ուժեղ լուսավորել։

نوربخش [նուրբախշ] 1) լուսաբաշխ, 2) լուսավորիչ, լուսավորող։

نورچشمی [նուր(ե)չեշմի] աչքի լույս, սիրասուն զավակ։

نورد [նավարդ] 1) գլանիկ, գլան, լիսեռ, 2) գլանում, գլոց, 3) ծալք (զգեստի), կնճիռ, 4) փաթաթ, պատատ, 5) շրջապտույտ։

نوردیدن [նավարդիդան] 1) հաղթահարել, 2) գալարել, 3) ճանապարհորդել, 4) ծալել։

نورس [նոուռաս] 1) նորահաս, 2) թարմ։

نورسته [նոուռասթե] նորաբույս, նորածիլ, նորաբուսիկ։

نورسنج [նուրսանջ] լուսաչափ։

نورسیده [նոուռասիդե] 1) նոր հասած՝ եկած, 2) տե՛ս نورس [նոուռաս]։

نورگستر [նուրգոսթար] տե՛ս نورافشان [նուրաֆշան]։

نوروز [նոուրուզ] նոուրուզ, իրանական նոր տարի։

نوری [նուրի] լույսի, լուսային, լուսեղեն։

نوزاد [նոուզադ] 1) նորածին, 2) նորաստեղծ։

نوزادگان [նոուզադեգան] տե՛ս եզ. نوزاده [նոուզադե]։

نوزاده [նոուզադե] նորածին (երեխա)։ Հոգ. نوزادگان [նոուզադեգան]։

نوزده [նուզդահ] տասնինը։

نوساخت [նոուսախթ] տե՛ս نوساز [նոուսազ]։

نوساز [նոուսազ] նորակառույց։

نوسازی [նոուսազի] 1) նորոգում, վերանորոգում, 2) վերականգնում։

نوسال [նոուսալ] երիտասարդ, պատանի։

نوسان [նավասան] 1) տատանում, երերում, ճոճում, 2) լայնույթ, ամպլիտուդ։

نوسانی [նավասանի] տատանումային, ճոճումային։

نوسفر [նոուսաֆար] առաջին անգամ ճամփորդող, անփորձ ճանապարհորդ։

نوسنگی [նոուսանգի] նոր քարեդարյան, նեոլիթյան։ دورهٔ نوسنگی [դոուրեյե նոուսանգի] նեոլիթյան դարաշրջան։

نوسواد [նոուսավադ] նորերս գրել-կարդալ սովորած։

نوش [նուշ] 1) ըմպում, ճաշակում, 2) անուշ, 3) մեղր, մեղրակ, 4) վայելք, բավականություն։ نوش جان [նուշե ջան] բարի ախորժակ, անուշ լինի։ نوش جان کردن [նուշե ջան քարդան] անուշ անել։

نوشابه [նուշաբե] խմիչք, ըմպելիք։ نوشابهٔ الکلی [նուշաբեյե ալքոլի] ոգելից ըմպելիք։ نوشابهٔ خنک [նուշաբեյե խունաք] զովացուցիչ ըմպելիք։

نوشادر [նուշադոր] տե՛ս نشادر [նոշադոր]։

نوشاندن [նուշանդան] խմեցնել։

نوشتار [նեվեշթար] 1) նամակ, 2) գրվածք, երկասիրություն։

نوشت‌افزار [նեվեշթաֆզար] գրենական պիտույքներ։

نوشت‌افزارفروشی [նեվեշթաֆզարֆորուշի] գրենական պիտույքների խանութ։

نوشتجات [նեվեշթեջաթ] 1) տե՛ս եզ. نوشته [նեվեշթե], 2) գրություններ, 3) թղթակցություններ, 4) ստեղծագործություններ։

نوشتن [նեվեշթան] գրել։

نوشتنی [նեվեշթանի] գրվելիք, գրելիք։

نوشته [նեվեշթե] 1) նամակ, գրություն, 2) գրված։

نوشخوار [նուշխար] տե՛ս نشخوار [նոշխար]։

نوشدارو [նուշդարու] դեղթափ։

نوشکفته [նոուշեքոֆթե] նորաբողբոջ։

نوشه [նուշահ] 1) երջանիկ, բերկրալի, 2) գեղեցիկ. լավ, 3) հաստատուն, պինդ։

نوشیدن [նուշիդան] խմել, ըմպել։

نوشیدنی [նուշիդանի] 1) խմելիք, 2) խմելու։ آب نوشیدنی [աբե նուշիդանի] խմելու ջուր։

نوشین [նուշին] անուշ, քաղցր։ خواب نوشین [խաբե նուշին] անուշ քուն։

نوطلب [նոութալաբ] 1) նորարար, 2) նորամուծության կողմնակից։

نوظهور [նոուզոհուր] նորահայտ, նոր երևան եկած, նորատեսիլ։

نوع [նոու'] 1) տեսակ, 2) ցեղ, 3) կերպ, ձև։ Հոգ. انواع [անվա']։

نوعاً [նոու'ան] 1) ընդհանրապես, 2) ըստ տեսակի, 3) ըստ մանրի։

نوع‌پرست [նոու'փարասթ] 1) այլասեր, ալտրուիստ, 2) մարդասեր։

نوع‌پرستانه [նոու'փարասթանե] 1) այլասիրաբար, 2) մարդասիրաբար։

نوع‌پرستی [նոու'փարասթի] 1) մարդասիրություն, 2) այլասիրություն։

نوع‌پرور [նոու'փարվար] մարդասեր, հումանիստ։

نوع‌پرورانه [նոու'փարվարանե] մարդասիրաբար, մարդկայնորեն։

نوع‌پروری [նոու'փարվարի] հումանիզմ, մարդասիրություն։

نوع‌خواه [նոու'խահ] տե՛ս نوع‌پرست [նոու'փարասթ]։

نوع‌دوست [նոու'դուսթ] տե՛ս نوع‌پرور [նոու'փարվար]։

نوع‌دوستی [նոու'դուսթի] տե՛ս نوع‌پروری [նոու'փարվարի]։

نوعروس [նոու'արուս] նորահարս։

نوعی [նոու'ի] տեսակային, ցեղային։

نوعیت [նոու'իյյաթ] առանձնահատկություն, ուրույնություն։

نوغان [նոուղան] շերամի սերմ։ کرم نوغان [քերմե նոուղան] շերամ, մետաքսաճիճու։

نوغانداری [նոուղանդարի] շերամապահություն, շերամաբուծություն։

نوك [նոք] 1) ծայր, 2) կտուց։ نوك انگشت [նոքե անգոշթ] մատի ծայր։ نوك زبان [նոքե զաբան] լեզվի ծայր։ نوك قلم [նոքե ղալամ] գրչի ծայր։ نوك زدن [նոք զադան] կտցահարել։

نوکار [նոուքար] 1) սկսնակ, 2) համբակ, 3) անվարժ մարդ։

نوك‌پهن [նոքփահն] 1) բթաքիթ, 2) բթակտուց, 3) լայնաքիթ, 4) լայնակտուց։

نوك‌تیز [նոքթիզ] 1) սրածայր, 2) սրաքիթ, 3) սրակտուց։

نوك‌دار [նոքդար] 1) սուր ծայրով, 2) կտցավոր։

نوك‌دراز [նոքդերազ] երկարակտուց։

نوکر [նոուքար] ծառա։

نوکرد [նոուքարդ] 1) նորոգում, 2) վերականգնում, ռեստավրացիա։

نوکری [նոուքա̈րի] ծառայի պարտավորություն:

نوکری کردن [նոուքա̈րի քա̈րդա̈ն] ծառա լինել:

نوکیسه [նոուքիսե] նորահարուստ:

نول [նովել] նովել, պատմվածք:

نولیست [նովելիսթ] նովելիստ, նովելներ՝ պատմվածքներ գրող:

نومید [նոումիդ] տե՛ս ناامید [նաոմիդ]:

نومیدانه [նոումիդանե] տե՛ս ناامیدانه [նաօմիդանե]:

نومیدی [նոումիդի] տե՛ս ناامیدی [նաօմիդի]:

نوند [նա̈վա̈նդ] արագոտն, արագագնաց: اسب نوند [ա̈սբե նա̈վա̈նդ] արշավաձի, նժույգ:

نونوار [նոունա̈վար] նորազգեստ, նոր զգեստ հագած:

نونهال [նոունեհալ] նորատունկ, մատղատունկ ծառ:

نوه [նա̈վե] թոռ:

نوه‌زاده [նա̈վեզադե] ծոռ:

نوید [նա̈վիդ] ուրախ լուր, ավետիս, ավետիք:

نویساندن [նեվիսանդա̈ն] գրել տալ:

نویسندگی [նեվիսա̈նդեգի] 1) գրողի զբաղմունք, 2) գրական աշխատանք:

نویسنده [նեվիսա̈նդե] գրող, հեղինակ:

نوئل [նոէլ] Նոր տարի, ամանոր: درخت نوئل (کاج) [դերա̈խթե (քաջե) նոէլ] տոնածառ:

نوین [նովին] նոր:

نه [նա̈] ոչ, չէ:

نه [նոհ] ինը:

نهاد [նեհադ] 1) բնություն, բնույթ, բնավորություն, 2) էություն, 3) կազմակերպություն, 4) հաստատություն, 5) քեր. ենթակա:

نهادن [նեհադա̈ն] 1) դնել, տեղավորել, 2) կուտակել, հետ դնել:

نهار [նա̈հար] 1) տե՛ս ناهار [նահար], 2) ցերեկ, օր:

نهاز [նեհազ] վախ, ահ:

نهال [նեհալ] նորատունկ ծառ, տունկ:

نهالستان [նեհալեսթան] տնկարան:

نهان [նեհան] թաքուն, գաղտնի, ծածուկ:

نهانزا [նեհանզա] բուս. գաղտնաբեղուն:

نهانزادان [նեհանզադան] գաղտնաբեղուն բույսեր:

نهانزایان [նեհանզայան] տե՛ս نهانزادان [նեհանզադան]:

نهانکار [նեհանքար] գաղտնագործ:

نهانکاری [նեհանքարի] գաղտնագործություն:

نهانگاه [նեհանգահ] գաղտնարան, թաքստոց:

نهانی [նեհանի] ծածուկ, գաղտնաբար:

نهایت [նեհայա̈թ, նա̈հայա̈թ] 1) ծայր, սահման, 2) չափազանց, 3) ծայրահեղ, 4) բացարձակ:

نهایتاً [նեհայա̈թա̈ն] գոնե, համենայն դեպս, գեթ:

نهائی [նեհայի, նա̈հայի] վերջնական: امتحانات نهائی [էմթա̈հանաթե նեհայի] ավարտական քննություններ: پیروزی نهائی [փիրուզիյե նա̈հայի] վերջնական հաղթանակ:

نهب [նա̈հբ] 1) կողոպուտ, թալան, հափշտակում, 2) ավար:

نهج [նա̈հջ] 1) ձև, եղանակ, 2) ճանապարհ, ուղի:

نه‌خیر [նա̈խեյր] ոչ:

نهر [նա̈հր] 1) վտակ, 2) գետ, 3) ջրանցք: Հոգ. انهار [ա̈նհար]:

نهصد [նոհսա̈դ] ինը հարյուր:

نهضت [նեհզա̈թ] շարժում: Հոգ. نهضات [նեհա̈զաթ]: نهضت آزادی‌بخش ملی [նեհզա̈թե ազադիբա̈խշե մելլի] ազգային ազատագրական շարժում:

نهفتگی [նեհոֆթեգի] թաքուցում, գաղում: دورهٔ نهفتگی [դոուրեյե նեհոֆթեգի] խմորման՝ ինկուբացիոն շրջան:

نهفتن [նեհոֆթա̈ն] թաքցնել, գաղտնի պահել:

نهفته [նեհոֆթե] թաքնված:

نهم [նոհոմ] իններորդ:

نهمار [նա̈հմար] 1) անհամար, անչափ, 2) անսահման:

نهمت [նա̈հմա̈թ] 1) կարիք, պետք, պահանջմունք, 2) ագահություն, ժլատություն:

نهنج [նա̈հա̈նջ] բուս. ծաղկակալ:

نهنگ [նա̈հա̈նգ] 1) կոկորդիլոս, 2) կետ (ծովային կենդանի), 3) ծովային հրեշ:

نهی [նա̈հյ] 1) արգելում, արգելք, 2) քեր. արգելական-ժխտական հրամայական (արաբական քեր. մեջ):

نهیب [նա̈հիբ] 1) երկյուղ, սարսափ, 2) մտահոգություն, 3) ահաբեկում, վախեցնում:

نهیق [նա̈հիղ] էշի զռոց:

نی [նեյ] 1) սրինգ, եղեգնափող, 2) եղեգ:

نیا [նիյա] պապ: Հոգ. نیاکان [նիյաքան] և نیاگان [նիյագան]:

نیابت [նիյաբա̈թ] 1) տեղակալություն, 2) փոխարքայություն:

نیاز [նիյազ] 1) կարիք, պահանջ, 2) աղերսանք, աղաչանք, 3) ուխտ, խոստում, 4) կարոտ:

نیازمند [նիյազմա̈նդ] 1) կարիքավոր, 2) աղերսող, 3) կարոտող:

نیازمندی [նիյազմա̈նդի] 1) կարիք, 2) չքավորություն, 3) կարոտ:

نیاکان [նիյաքան] տե՛ս եզ. نیا [նիյա]:

نیاگان [նիյագան] տե՛ս نیاکان [նիյաքան]:

نیام [նիյամ] 1) պատյան, 2) անատ., բուս. թաղանթ:

نیامک [նիյամա̈ք] պատիճ, փոճոկ, պատյան:

نی‌انبان [նեյա̈մբան] երաժշտ. պարկապզուկ (նվագարան):

نیایش [նիյայեշ] 1) գովեստ, 2) օրհնություն, 3) աղաչանք:

نی‌بست [նեյբա̈սթ] եղեգնապատ, եղեգնյա ցանկապատ:

نیت [նիյյա̈թ] 1) մտադրություն, նպատակ, 2) իղձ, ցանկություն: Հոգ. نیات [նիյաթ]: حسن نیت [հոսնե նիյյա̈թ] բարյացակամություն:

نیچه [նեյչե] 1) եղեգնիկ, 2) խողովակ:

نیدلان [նիդելան] մղձավանջ:

نیر [նա̈յյեր] 1) փայլուն, լուսավոր, 2) լուսատու:

نیرنگ [նեյրա̈նգ] 1) խաբեություն, պատրանք, խորամանկություն, 2) կախարդություն, դյութություն, 3) ձեռնածություն:

نیرنگ‌باز [նեյրա̈նգբազ] 1) խորամանկ, խաբեբա, 2) ձեռնածու:

نیرنگ‌بازی [նեյրա̈նգբազի] 1) խորամանկություն, խաբեություն, 2) ձեռնածություն, աճպարարություն:

نیرنگ‌ساز [նեյրա̈նգսազ] 1) տե՛ս نیرنگ‌باز [նեյրա̈նգբազ], 2) կախարդ:

نیرو [նիրու] 1) ուժ, կարողություն, 2) ուժեր (զորք, բանակ): نیروی اسب [նիրույե ա̈սբ] տեխ. ձիաուժ: نیروی دریائی [նիրույե դա̈րյայի] ծովային ուժեր: نیروهای مسلح [նիրուհայե մոսա̈լլա̈հ] զինված ուժեր: نیروهای متحرک جامعه [նիրուհայե մոթա̈հա̈րրեքե ջամե'է] հասարակության շարժիչ ուժեր: وزارت نیرو [վեզարա̈թե նիրու] էներգետիկայի մինիստրություն:

نیروبخش [նիրուբա̈խշ] զորացնող, ամրացնող, կազդուրիչ:

نیروگاه [նիրուգահ] էլեկտրակայան: نیروگاه آبی [նիրուգահե աբի] հիդրոկայան:

نیرومند [նիրումա̈նդ] ուժեղ:

نیرومندی [նիրումա̈նդի] ուժ, կարողություն:

نیرین [նա̈յյերեյն] երկու լուսատուներ (արեգակը և լուսինը):

نیز [նիզ] և, նմանապես, նաև, դարձյալ:

نیزار [նեյզար] եղեգնուտ:

نی‌زن [նեյզա̈ն] սրնգահար:

نیزه [նեյզե] 1) նիզակ, տեգ, գեղարդ, 2) սպորտ. ձող: پرش با نیزه [փա̈րեշե բա նեյզե] ձողացատկ:

نیزه‌دار [նեյզեդար] նիզակակիր:

نیزه‌زن [նեյզեզա̈ն] տե՛ս نیزه‌گذار [նեյզեգոզար]:

نیزه‌زنی [նեյզեզա̈նի] տե՛ս نیزه‌گذاری [նեյզեգոզարի]:

نیزه‌گذار [նեյզեգոզար] նիզակաձիգ:

نیزه‌گذاری [նեյզեգոզարի] նիզակաձգություն:

نیزه‌ماهی [Նէյզէմահի] Թրաձուկ։

نیست [Նիսթ] չկա։ نیست کردن [Նիսթ քա̈րդա̈ն] ոչնչացնել, բնաջնջել։ نیست شدن [Նիսթ շոդա̈ն] ոչնչանալ, բնաջնջվել։

نیستان [Նէյսթան] տե՛ս نیزار [Նէյզար]։

نیستی [Նիսթի] 1) անէություն, ոչնչություն, 2) անէացում, ոչնչացում։

نیش [Նիշ] 1) խայթոց, 2) սուր ծայր, 3) խայթող հեգնանք։ نیش زدن [Նիշ զա̈դա̈ն] խայթել։

نیشتر [Նիշթա̈ր] նշտար, նշտարակ։

نیشخند [Նիշխա̈նդ] քմծիծաղ։

نیشدار [Նիշդար] 1) խայթոց ունեցող, 2) սուր՝ խայթող բան, 3) ծայր, սուր ծայր։

نیش‌زن [Նիշզա̈ն] խայթող։

نیش‌زنی [Նիշզա̈նի] խայթոց, խայթում։

نیشکر [Նէյշէքա̈ր] շաքարեղեգ։

نیشگون [Նիշգուն] տե՛ս نشگون [Նէշգուն]։

نیک [Նիք] 1) լավ, բարի, 2) ընտիր։

نیکا [Նիքա] ձայն. ինչ լավ է։

نیک‌اختر [Նիքա̈խթա̈ր] 1) բարի աստղ ունեցող, բախտավոր աստղի տակ ծնված, 2) բախտավոր, հաջողակ։

نیکان [Նիքան] բարի մարդիկ։

نیک‌انجام [Նիքա̈նջամ] տե՛ս نیک‌فرجام [Նիքֆա̈րջամ]։

نیک‌اندیش [Նիքա̈նդիշ] տե՛ս نیک‌خواه [Նիքխահ]։

نیک‌اندیشی [Նիքա̈նդիշի] տե՛ս نیک‌خواهی [Նիքխահի]։

نیک‌بخت [Նիքբա̈խթ] բարեբախտ, երջանիկ։

نیک‌بختانه [Նիքբա̈խթանէ] բարեբախտաբար։

نیک‌بختی [Նիքբա̈խթի] բարեբախտություն։

نیک‌پی [Նիքփէյ] 1) բախտավոր, 2) բարեհույս։

نیک‌خصلت [Նիքխէսլա̈թ] տե՛ս نیک‌خو [Նիքխու]։

نیک‌خو [Նիքխու] 1) բարեբնույթ, 2) բարեհոգի։

نیک‌خواه [Նիքխահ] 1) բարյացակամ, 2) բարեսեր, բարի։

نیک‌خواهانه [Նիքխահանէ] բարյացակամորեն։

نیک‌خواهی [Նիքխահի] բարյացակամություն, բարեհաճություն։

نیک‌خوئی [Նիքխույի] 1) բարեբարոյություն, 2) հեզություն։

نیک‌داشت [Նիքդաշթ] 1) հոգացողություն, հոգատարություն, 2) փաղաքշանք, փայփայանք։

نیک‌دل [Նիքդէլ] 1) բարեսիրտ, 2) բարի։

نیک‌دلی [Նիքդէլի] 1) բարեսրտություն, 2) բարություն։

نیک‌ذات [Նիքզաթ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیک‌ذاتی [Նիքզաթի] տե՛ս نیک‌نهادی [Նիքնէհադի]։

نیک‌رفتار [Նիքրա̈ֆթար] 1) վարվեցող, 2) բարեկիրթ։

نیک‌رو [Նիքրու] 1) բարեդեմ, 2) բարեհամբույր։

نیک‌سرشت [Նիքսէրէշթ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیک‌سرشتی [Նիքսէրէշթի] տե՛ս نیک‌نهادی [Նիքնէհադի]։

نیک‌سگال [Նիքսէգալ] տե՛ս نیکوسگال [Նիքուսէգալ]։

نیک‌سگالی [Նիքսէգալի] տե՛ս نیکوسگالی [Նիքուսէգալի]։

نیک‌سیرت [Նիքսիրա̈թ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیک‌سیرتی [Նիքսիրա̈թի] տե՛ս نیک‌نهادی [Նիքնէհադի]։

نیک‌طالع [Նիքթալէ՛] տե՛ս نیک‌اختر [Նիքա̈խթա̈ր]։

نیک‌طینت [Նիքթինա̈թ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیک‌عهد [Նիքա̈հդ] իր խոստումներին հավատարիմ, խոսքի տեր, խոստումնապահ։

نیک‌عهدی [Նիքա̈հդի] խոստումնապահություն։

نیک‌فال [Նիքֆալ] բարեբաստ։

نیک‌فرجام [Նիքֆա̈րջամ] 1) բարեվախճան, 2) բախտավոր, հաջողակ։

نیک‌فرجامی [Նիքֆա̈րջամի] բարեվախճանություն։

نیک‌فطرت [Նիքֆէթրա̈թ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیک‌کردار [Նիքքիրդար] տե՛ս نیکوکار [Նիքուքար]։

نیک‌محضر [Նիքմա̈հզա̈ր] 1) վարվեցող, 2) սիրալիր, 3) բարեկիրթ։

نیک‌محضری [Նիքմա̈հզա̈րի] 1) վարվեցողություն, 2) սիրալիրություն, 3) բարեկրթություն։

نیک‌مرد [Նիքմա̈րդ] 1) բարեհոգի մարդ, 2) ազնվաբարո մարդ։

نیک‌مردانه [Նիքմա̈րդանէ] ազնվաբար, մեծահոգաբար, վեհանձնաբար։

نیک‌مردی [Նիքմա̈րդի] մեծահոգություն, բարեհոգություն, վեհանձնություն։

نیک‌منش [Նիքմա̈նէշ] տե՛ս نیک‌محضر [Նիքմա̈հզա̈ր]։

نیک‌منشی [Նիքմա̈նէշի] տե՛ս نیک‌محضری [Նիքմա̈հզա̈րի]։

نیک‌منظر [Նիքմա̈նզա̈ր] 1) գեղեցկատեսիլ, սիրունատես, 2) համակրելի։

نیک‌نام [Նիքնամ] բարեհամբավ։

نیک‌نامی [Նիքնամի] բարեհամբավություն։

نیک‌نفس [Նիքնա̈ֆս] 1) բարի, բարյացակամ, բարի կամքի տեր, 2) փափկասիրտ, հեզ։

نیک‌نفسی [Նիքնա̈ֆսի] 1) բարություն, բարյացակամություն, 2) հեզություն, փափկասրտություն։

نیک‌نهاد [Նիքնէհադ] 1) բարեծնունդ, բարեբարո, ազնվաբարո, 2) բարեհոգի, բարեսիրտ, բարի։

نیک‌نهادی [Նիքնէհադի] 1) բարեծնընդություն, ազնվականություն, բարեբարոյություն, 2) բարեհոգություն, բարություն։

نیکو [Նիքու] 1) տե՛ս نیک [Նիք], 2) գեղեցիկ, գուրեկան, հաճելի, 3) լավ, վայելուչ։

نیکوخصال [Նիքուխէսալ] տե՛ս نیک‌خو [Նիքխու]։

نیکوداشت [Նիքուդաշթ] տե՛ս نیک‌داشت [Նիքդաշթ]։

نیکورو(ی) [Նիքուրու(յ)] տե՛ս نیک‌رو [Նիքրու]։

نیکوسرشت [Նիքուսէրէշթ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیکوسگال [Նիքուսէգալ] բարեսեր, բարեմիտ, բարյացակամ։

نیکوسگالی [Նիքուսէգալի] բարեսիրություն, բարեմտություն, բարյացակամություն։

نیکوسیر [Նիքուսիյար] 1) բարեկիրթ, բարեմիտ, 2) տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیکوکار [Նիքուքար] բարեգործ, բարեբար։

نیکوکاری [Նիքուքարի] բարեգործություն, բարեբարություն։

نیکومحضر [Նիքումա̈հզա̈ր] տե՛ս نیک‌محضر [Նիքմա̈հզա̈ր]։

نیکومنظر [Նիքումա̈նզա̈ր] տե՛ս نیک‌منظر [Նիքմա̈նզա̈ր]։

نیکونام [Նիքունամ] տե՛ս نیک‌نام [Նիքնամ]։

نیکونهاد [Նիքունէհադ] տե՛ս نیک‌نهاد [Նիքնէհադ]։

نیکویان [Նիքույան] 1) գեղեցկուհիներ, 2) բարի մարդիկ։

نیکوئی [Նիքուի] 1) բարություն, 2) գեղեցկություն։

نیکی [Նիքի] 1) լավություն, բարերարություն, 2) վայելչություն։

نیل [Նէյլ] ձեռք բերելը, ստանալը, հասնում, հասնելը, հաջողում։ نیل بمقصود [Նէյլէ բէ մա̈ղսուդ] նպատակին հասնելը։

نیل [Նիլ] 1) Նեղոս գետը, 2) լեղակ։

نیل‌اندود [Նիլա̈նդուդ] կապտագունված։

نی‌لبک [Նէյլա̈բա̈ք] շվի։

نیل‌زده [Նիլզա̈դէ] լեղակված (շորեր)։

نیلفام [Նիլֆամ] տե՛ս نیلگون [Նիլգուն]։

نیلک [Նիլա̈ք] կապտուկ, կապտուց, կապտարիծ, կապտած տեղ։

نیلگون [Նիլգուն] կապույտ, երկնագույն։

نیلوفر [Նիլուֆա̈ր] բուս. նունուֆար։

نیلوفری [Նիլուֆա̈րի] մանուշակագույն։

نیله [Նիլէ] մոխրագույն (ձիու մասին)։ نیلهٔ ابرش [Նիլէյէ ա̈բրա̈շ] խայտաբղետ։

نیلی [նիլի] լեղակագույն, մուգ-կապույտ։

نیم [նիմ] կես։

نیمباز [նիմբազ] կիսաբաց։

نیمبرهنه [նիմբերեհնե] կիսամերկ։

نیمبسته [նիմբասթե] կիսափակ։

نیمبسمل [նիմբեսմել] կիսամորթ։ مرغ نیمبسمل [մորղե նիմբեսմել] կիսամորթ հավ։

نیمبند [նիմբանդ] 1) թերխաշ (ձու), 2) կիսակատար, կիսատ։ اصلاحات نیمبند [էսլահաթե նիմբանդ] կիսատ-պռատ ռեֆորմներ։

نیمبوته [նիմբութե] կիսաթփուտ։

نیمبیدار [նիմբիդար] կիսաքուն, կիսարթուն։

نیمپخته [նիմփոխթե] կիսեփ։

نیمپرده [նիմփարդե] երաժշտ. կես տոն։

نیمپرس [նիմփորս] կես բաժին (ճաշ)։

نیمپز [նիմփազ] կիսեփ՝ թերխաշ (ձու)։

نیمتخت [նիմթախթ] նստարան, կուշետկա։

نیمتمام [նիմթամամ] կիսավարտ, չավարտված։

نیمتنه [նիմթանե] 1) բաճկոնակ, կիսազգեստ, 2) կիսանկար, կիսապատկեր, պորտրետ։ مجسمهٔ نیمتنه [մոջասսամեյե նիմթանե] կիսանդրի։

نیمحلقه [նիմհալղե] տեխ. կիսաօղակ, կիսաօղ։

نیمخند [նիմխանդ] ժպիտ։ نیمخند زدن [նիմխանդ զադան] ժպտալ։

نیمخنده [նիմխանդե] ցածր ձայնով՝ կիսաձայն ծիծաղ։ نیمخنده زدن [նիմխանդե զադան] քմծիծաղ տալ։

نیمخواب [նիմխաբ] կիսաքուն, կիսամրափ։

نیمخورده [նիմխորդե] կրծոն, կերակուրի մնացորդներ։

نیمخیز [նիմխիզ] կիսականգնած։

نیمدار [նիմդար] կիսամաշ, թերմաշ։ لباس نیمدار [լեբասե նիմդար] կիսամաշ հագուստ։

نیمدایره [նիմդայերե] կիսաշրջան, կիսաբոլոր։

نیمدایرهای [նիմդայերեի] կիսաշրջանաձև, կիսակլոր, կիսաբոլորաձև։

نیمدوجین [նիմդոջին] կես դյուժին, վեցյակ։

نیمرخ [նիմրոխ] կիսադեմ, պրոֆիլ։

نیمرس [նիմռաս] թերահաս, խակ, տհաս։

نیمرسمی [նիմռասմի] կիսապաշտոնական։

نیمرنگ [նիմռանգ] գունատ։

نیمرو [նիմրու] ձվածեղ։

نیمروز [նիմրուզ] կեսօր, միջօրե։

نیمساخت [նիմսախթ] կիսապատրաստ, կիսավարտ, կիսակատար։ جنس نیمساخت [ջենսե նիմսախթ] կիսաֆաբրիկատ։

نیمساعته [նիմսաաթե] կեսժամյա, կեսժամվա։

نیمسنگین [նիմսանգին] կիսածանր։

نیمسوخته [նիմսուխթե] կիսայրուք, կիսայրած։

نیمسوز [նիմսուզ] 1) խանձող, 2) տե՛ս نیمسوخته [նիմսուխթե]։

نیمسیر [նիմսիր] կիսակուշտ։

نیمشفاف [նիմշաֆֆաֆ] կիսաթափանց։

نیمکت [նիմքաթ] նստարան։

نیمکره [նիմքորե] կիսագունդ։

نیمکوب [նիմքուբ] կիսամանրացված, կիսաողկած։

نیمگرد [նիմգերդ] կիսակլոր։

نیمگرفته [նիմգերեֆթե] բռնված՝ թեթև խռպոտ (ձայն)։

نیمگرم [նիմգարմ] գաղջ, գոլ, մի քիչ տաք։

نیملنگ [նիմլանգ] կիսակաղ։

نیممایع [նիմմայե՛] կիսահեղուկ։

نیممرده [նիմմորդե] կիսամեռ։

نیممست [նիմմասթ] կիսահարբած։

نیمه [նիմե] կես։

نیمهافراشته [նիմեաֆրաշթե] կիսածածան, կիսով չափ բարձրացված։

نیمهآواز [նիմեավազ] կիսաձայն (հնչյուն)։

نیمهباز [նիմեբազ] տե՛ս نیمباز [նիմբազ]։

نیمهتمام [նիմեթամամ] թերավարտ, կիսավարտ։

نیمهجان [նիմեջան] կիսակենդան։

نیمهخدا [նիմեխոդա] կիսաստված։

نیمهخراب [նիմեխարաբ] կիսաքանդ, կիսավեր։

نیمهخودکار [նիմեխոդքար] կիսաավտոմատ։

نیمهراه [նիմերահ] կիսաճամփա։

نیمهرسانا [նիմեռեսանա] կիսահաղորդիչ։

نیمهرسمی [նիմեռասմի] տե՛ս نیمرسمی [նիմռասմի]։

نیمهشب [նիմեշաբ] կեսգիշեր։

نیمهفئودالی [նիմեֆեոդալի] կիսաֆեոդալական։

نیمهکاره [նիմեքարե] թերակատարված, կիսատ կատարված, կիսատ-պռատ։ اصلاحات نیمهکاره [էսլահաթե նիմեքարե] կիսատ-պռատ ռեֆորմներ։

نیمهکوب [նիմեքուբ] տե՛ս نیمکوب [նիմքուբ]։

نیمهکویر [նիմեքավիր] կիսաանապատ։

نیمهکویری [նիմեքավիրի] կիսաանապատային։

نیمهمرده [նիմեմորդե] տե՛ս نیممرده [նիմմորդե]։

نیمهمرطوب [նիմեմարթուբ] բուս. մեզոֆիտներ (միջին խոնավություն պահանջող բույսեր)։

نیمهمستعمراتی [նիմեմոսթա՛մերաթի] կիսագաղութային։

نیمهمستقل [նիմեմոսթաղել] կիսանկախ։

نیمهملوکالطوایفی [նիմեմոլուքօլթավայեֆի] կիսաֆեոդալական։

نیمهمتمدن [նիմեմոթամադդեն] կիսաքաղաքակիրթ։

نیمهوحشی [նիմեվահշի] կիսավայրենի։

نینواز [նեյնավազ] տե՛ս نیزن [նեյզան]։

نیو [նիվ] քաջ, անվեհեր, արի։

نیوشنده [նիյուշանդե] լսող, ականջ դնող։

نیوشیدن [նիյուշիդան] լսել, ականջ դնել։

نیوند [նեյվանդ և նիվանդ] խելք, բանականություն, իմացունակություն։

نیوه [նիվե] հառաչանք, հոգոց, ողբ։

و

و [վավ] պարսկական այբուբենի 30-րդ տառը։

و [վա, օ] և, ու, նաև։

وا [վա] բայական նախածանց, օրինակ՝ واپرسیدن [վափորսիդան] հարցուփորձ անել։ واایستادن [վաիսթադան] կանգ առնել։

وابستگی [վաբասթեգի] 1) կապ, փոխհարաբերություն, 2) կախվածություն, պայմանավորվածություն, կախում։ وابستگی پیدا کردن [վաբասթեգի փեյդա քարդան] կախման մեջ ընկնել։

وابستن [վաբասթան] կապել, կապակցել, միավորել։

وابسته [վաբասթե] 1) կապված, միավորված, 2) կախյալ, հպատակ, 3) կցորդ։ کشورهای وابسته [քեշվարհայե վաբասթե] կախյալ երկրներ։ وابستهٔ نظامی [վաբասթեյե նեզամի] զինվորական կցորդ, ատաշե։

وابسته بودن [վաբասթե բուդան] 1) կախում ունենալ, 2) կապված լինել։

واپرسیدن [վափորսիդան] վերահարցնել, հարցափորձել։

واپس [վափաս] հետ, հետև։ واپس افتادن [վափաս օֆթադան] հետ մնալ։ واپس آمدن [վափաս ամադան] վերադառնալ, հետ գալ։ واپس آوردن [վափաս ավարդան] հետ բերել։ واپس دادن [վափաս դադան] վերադարձնել, հետ տալ։ واپس ماندن [վափաս մանդան] հետ ընկնել։

واپسافتاده [վափասօֆթադե] հետամնաց։

واپسین [վափասին] 1) հետին, վերջին, 2) վերջնական։ روز واپسین [ռուզե վափասին] վերջին օր, կրոն. վերջին դատաստանի օր։ دم واپسین [դամե վափասին] վերջին շունչ։

واثق [վասեղ] 1) վստահելի, հավատարիմ, 2) ամուր, ուժեղ, 3) վստահ։

واجار [վաջար] 1) վաճառք, 2) շուկա, բազար։

واجب [վաջեբ] 1) անհրաժեշտ, հարկավոր, կարևոր, 2) արժանի։

واجب‌الاجرا [վաջեբոլէջրա] պարտադիր կատարման ենթակա։

واجب‌الاحترام [վաջեբոլէհթերամ] պատվարժան, հարգարժան։

واجد [վաջեդ] 1) ունեցող, տեր, 2) համապատասխանող, բավարարող։ واجد شرایط بودن [վաջեդե շարայեթ բուդան] անհրաժեշտ պահանջները (պայմանները) բավարարել։

واجر [վաջեր] կրճատված, հակիրճ։

واجف [վաջեֆ] դողդողացող, արագ բաբախող (սրտի մասին)։

واجل [վաջել] վեհերոտ, վախկոտ, երկչոտ։

واچرتیدن [վաչորթիդան] 1) զարթնել, արթնանալ, 2) սթափվել, զգաստանալ, ուշքի գալ։

واچیدن [վաչիդան] հավաքել, վեր քաղել։

واحد [վահեդ] 1) միավոր, 2) ռազմ. ստորաբաժանում, 3) մի, միակ, միավորված, ընդհանուր։

واحداً [վահեդան] անկախ, ինքնուրույնաբար։

واحدالشکل [վահեդոշշեքլ] միատեսակ, միօրինակ։

واحدیت [վահեդիյյաթ] ամբողջություն, մեկ ամբողջություն։

واحدیموت [վահեդյամութ] մահիճ, դագաղ։

واحه [վահե] օազիս։ Հոգ. واحات [վահաթ]։

واخریدن [վախարիդան] հետ գնել, գրավաթափել։

واخواست [վախաստ] իրավ. բողոքարկում։

واخواستن [վախաստան] իրավ. բողոքարկել։

واخواسته [վախաստե] իրավ. բողոքարկված։

واخواندن [վախանդան] հետ կանչել։

واخواه [վախահ] իրավ. բողոքարկու։

واخواهی [վախահի] իրավ. բողոք, բողոքարկություն։

واخوردگی [վախորդեգի] 1) անհաջողություն, տապալում, 2) խոտան, 3) փչացում։

واخوردن [վախորդան] 1) սառչել, (որևէ մեկի նկատմամբ), 2) ցնցվել, հանկարծակիի գալ (զարմանքից)։

واخیدن [վախիդան] մաքրել, զզել (բուրդ)։

وادادن [վադադան] 1) վերադարձնել, 2) թուլացնել, բաց թողնել (օր.՝ պարանը), 3) թեթևանալ, հանդարտել (օր.՝ ցավը), 4) պակասել, իջնել (օր.՝ ջերմությունը)։

وادار [վադար] հարկադրում, ստիպում։ وادار کردن [վադար քարդան] հարկադրել, ստիպել։

واداشتن [վադաշթան] 1) տե՛ս وادار کردن [վադար քարդան], 2) հետ պահել, կանգնեցնել։

وادوز [վադուզ] վերակարում, վերափոխում, վերաձևում։ وادوز کردن [վադուզ քարդան] վերակարել, վերաձևել (զգեստը)։

وادی [վադի] լեռնահովիտ։ Հոգ. اودیه [օուդիյե]։

وادیدن [վադիդան] վերանայել։

وارث [վարես] ժառանգ։ Հոգ. ورثه [վարասե] և وراث [վորրաս]։

وارثه [վարեսե] ժառանգուհի։

وارد [վարեդ] 1) ներս մտնող, ժամանող, 2) պատճառած, հասցրած, 3) իրազեկ, տեղյակ, 4) տեղին (նկատողություն)։ وارد شدن [վարեդ շոդան] 1) ներս մտնել, ժամանել, 2) ներմուծվել, 3) հասցվել (հարված), 4) պատճառվել։ وارد کردن [վարեդ քարդան] 1) ներս բերել, 2) ներմուծել, 3) հասցնել։ وارد دستور شدن [վարեդե դասթուր շոդան] անցնել օրակարգի քննարկմանը։

واردات [վարեդաթ] 1) ներմուծումներ (ապրանքի), 2) եկամուտներ։

وارداتی [վարեդաթի] ներմուծվող։ کالاهای وارداتی [քալահայե վարեդաթի] ներմուծվող ապրանքներ։

واردکار [վարեդքար] 1) իրազեկ, 2) գործիմաց, 3) փորձված։

واردکننده [վարեդքոնանդե] ներմուծող։

وارده [վարեդե] պատճառած, հասցրած։ خسارات وارده [խասարաթե վարեդե] պատճառած՝ հասցրած վնասներ։

واردین [վարեդին] ներս մտնողները, ժամանողները։

وارس [վարըս] տեսուչ, հսկիչ, վերաքննիչ։

وارستگی [վարասթեգի] ազատագրում, փրկում, փրկություն։ وارستگی دادن [վարասթեգի դադան] ազատագրել, փրկել։ وارستگی یافتن [վարասթեգի յաֆթան] ազատագրվել, փրկվել։

وارستن [վարասթան] փրկվել, ազատվել, ազատագրվել։

وارسته [վարասթե] 1) ազատված, փրկված, 2) զերծ, 3) ազատամիտ։

وارسی [վարեսի] 1) վերահսկողություն, վերստուգում, 2) քննում, հետազոտում։ وارسی شدن [վարեսի շոդան] վերստուգվել, հետազոտության ենթարկվել։ وارسی کردن [վարեսի քարդան] վերահսկել, հետազոտել։

وارفتگی [վարաֆթեգի] թուլություն, թարշամություն, ուժասպառություն։

وارفتن [վարաֆթան] 1) թուլանալ, թարշամել, ուժասպառ լինել, 2) հալչել, 3) զարմանալ, 4) հիասթափվել։

وارو [վարու] 1) սալտո, 2) տե՛ս وارونه [վարունե]։

وارون [վարուն] տե՛ս وارونه [վարունե]։

وارونه [վարունե] 1) շուռ տված, շրջված, 2) գլխիվայր, վայրիվեր։

واریختن [վարիխթան] կարգավորել, կանոնավորել (հաշիվները)։

واریز [վարիզ] կարգավորում (հաշիվների)։ واریز کردن [վարիզ քարդան] ընթացիկ հաշվին գրանցել։

واز [վազ] տե՛ս باز [բազ]։

وازدن [վազադան] 1) խոտանել, 2) մերժել, չընդունել։

وازده [վազադե] խոտանած, խոտանված։

وازلین [վազելին] վազելին։

وازگان [վաժեգան] բառարանային կազմ։

وازگون [վաժգուն] 1) շրջված, շուռ տված, 2) տապալված։

وازگونبخت [վաժգունբախթ] դժբախտ, անբախտ, չարաբախտ։

وازگونبختی [վաժգունբախթի] դժբախտություն, չարաբախտություն։

وازگونسازی [վաժգունսազի] խեղաթյուրում, աղճատում, աղավաղում։ وازگونسازی حقایق [վաժգունսազիյե հղայեղ] փաստերի՝ ճշմարտության աղավաղում։

وازکونه [վաժգունե] տե՛ս وازگون [վաժգուն]։

وازگونی [վաժգունի] 1) տապալում, 2) խափանում, խանգարում։

واژه [վաժե] բառ։

واژه‌سازی [վաժեսազի] բառակազմություն։

واژه‌نامه [վաժենամե] բառարան, բառգիրք։

واس [վաս] հասկ (ցորենի կամ գարու)։

واستادن [վասթադան] հետ վերցնել։

واسرنگیدن [վասորանգիդան] 1) կոպտել, հանդգնորեն պատասխանել (մեծերին), 2) աքացել (կենդանիների մասին), 3) բացասել, մերժել։

واسط [վասեթ] 1) միջնորդ, 2) միջին, մեջտեղի, միջնակա։

واسطگی [վասեթեգի] միջնորդություն։

واسطه [վասեթե] 1) միջոց, 2) միջնորդ, 3) պատճառ։ Հոգ. وسائط [վասաեթ] և وسایط [վասայեթ]։

واسطه‌گری [վասեթեգարի] միջնորդություն։

واسطه‌گی [վասեթեգի] տե՛ս واسطه‌گری [վասեթեգարի]։

واسع [վասե] 1) ընդարձակ, լայն, 2) ձեռնաբաց, առատաձեռն, մեծահոգի։

واسعانه [վասե'անե] շռայլորեն, մեծահոգաբար։

واسوخته [վասուխթե] բորբոքված։ چشمهای واسوخته [չեշմհայե վասուխթե] բորբոքված աչքեր։

واسه [վասե] խոսակ. համար, տե՛ս برای [բարայե]։

واشدن [վա-շոդան] խոսակ. նույնն է՝ بازشدن [բազ շոդան]։

واصف [վասեֆ] 1) նկարագրող, բնութագրող, 2) գովերգիչ։

واصل [վասել] 1) հասած, 2) ստացված, 3) միացնող։

واصی [վասի] կտակող անձ։

واضح [վազեհ] բացահայտ, ակնհայտ, պարզ։

واضحات [վազեհաթ] անվիճելի ճշմարտություններ, պարզ՝ բացահայտ բաներ։

واضع [վազե'] կանոնադրող։ واضع قانون [վազ'է ղանուն] օրենսդիր։

واعد [վաէդ] խոստացող։

واعظ [վաէզ] քարոզիչ։ Հոգ. وعاظ [վո՛ազ]։

واعظی [վաէզի] 1) քարոզչություն, 2) խրատում։

وافر [վաֆեր] 1) առատ, ճոխ, շատ, 2) մեծ, վիթխարի, ահագին։ حظ وافر [հազզե վաֆեր] մեծ բավականություն։ علاقهٔ وافر [ալաղեյե վաֆեր] մեծ հետաքրքրություն։

وافور [վաֆուր] ափիոն ծխելու ծխամորճ։

وافور کشیدن [վաֆուր քեշիդան] ափիոն ծխել։

وافورکش [վաֆուրքեշ] ափիոն ծխող։

وافوری [վաֆուրի] 1) տե՛ս وافورکش [վաֆուրքեշ], 2) թուլակամ, 3) վախկոտ, 4) թորշոմած։

وافی [վաֆի] 1) լիքը, 2) առատ, շատ, բազմաթիվ, 3) կատարյալ, լիակատար, 4) խոսքի տեր, հավատարիմ, խոստումնապահ։

واقع [վաղե'] 1) գտնվող, տեղակայված, 2) իսկական, ռեալ, 3) տեղի ունեցող։ واقع شدن [վաղե' շոդան] տեղի ունենալ։

واقعاً [վաղե'ան] իսկապես, իրոք, հիրավի։

واقعات [վաղեաթ] տե՛ս եզ. واقعه [վաղեէ]։

واقع بین [վաղե'բին] 1) ռեալիստ, իրապաշտ, օբյեկտիվ, անաչառ, 2) իրական պայմանները պարզ՝ ճիշտ ըմբռնող։

واقع بینانه [վաղե'բինանե] 1) ռեալիստորեն, 2) օբյեկտիվորեն, անաչառորեն։

واقع بینی [վաղե'բինի] ռեալիզմ, կյանքի նկատմամբ ռեալիստական մոտեցում։

واقعه [վաղեէ] 1) դեպք, պատահար, միջադեպ, 2) աղետ։ Հոգ. وقایع [վաղայե']։

واقعی [վաղեի] իրական, ռեալ, իսկական։

واقعیات [վաղեիյաթ] 1) տե՛ս եզ. واقعیت [վաղեիյաթ], 2) փաստեր։

واقعیت [վաղեիյաթ] իրականություն, ռեալականություն։

واقف [վաղեֆ] տեղյակ, գիտակ, իրազեկ։ واقف شدن [վաղեֆ շոդան] իմանալ, իրազեկ դառնալ։

واك [վաք] լեզվբ. հնչույթ։

واکردن [վաքարդան] խոսակց. տե՛ս بازکردن [բազ քարդան]։

واکس [վաքս] կոշկաներկ, գուտալին, կոշիկի փայլ։

واکسن [վաքսան] պատվաստանյութ, շիճուկ։ واکسن کوبیدن [վաքսան քուբիդան] պատվաստել։

واکسن زنی [վաքսանզանի] տե՛ս واکسن کوبی [վաքսանքուբի]։

واکسن کوبی [վաքսանքուբի] պատվաստում։

واکسی [վաքսի] կոշիկ փայլեցնող։

واکشناس [վաքշենաս] լեզվբ. հնչյունաբան, հնչութաբան։

واکشناسی [վաքշենասի] լեզվբ. հնչյունաբանություն, հնչութաբանություն։

واکنش [վաքոնեշ] 1) հակազդեցություն, հակազդում, ռեակցիա, 2) ծավալում։ نیروهای واکنش سریع [նիրուհայե վաքոնեշե սարի'] արագ ծավալման ուժեր։

واگذار [վագոզար] հանձնարարում։ واگذار کردن [վագոզար քարդան] 1) հանձնարարել, 2) թողնել, հանձնել, 3) հետաձգել, տեղափոխել։

واگذاردن [վագոզարդան] հանձնարարել։

واگرائی [վագարաի] 1) տարբերում, 2) տարբերություն, 3) հեռացում, ճյուղավորում, 4) տարամիտում, տարակարծություն։

واگرائیدن [վագերաիդան] 1) իրարից հեռանալ, 2) ճյուղավորվել, 3) տարբերվել, 4) տարակարծիք լինել։

واگردیدن [վագարդիդան] 1) շուռ գալ, շրջվել, դառնալ, 2) վերադառնալ։

واگرفتن [վագերեֆթան] վերցնել, խլել։

واگفتن [վագոֆթան] ասածը կրկնել։

واگن [վագոն] տե՛ս واگون [վագոն, վագուն]։

واگو [վագու] 1) վերապատմող, կրկնող, 2) վերապատմում, կրկնում։ واگو کردن [վագու քարդան] ասածը կրկնել, վերապատմել։

واگون [վագուն] վագոն։ واگون باری [վագունե բարի] բեռնատար վագոն։

واگویه [վագույե] 1) կրկնություն (ասածի), 2) վերապատմում։ واگویه کردن [վագույե քարդան] 1) ասածը կրկնել, 2) վերապատմել։

واگیر [վագիր] վարակիչ։ بیماریهای واگیر [բիմարիհայե վագիր] վարակիչ հիվանդություններ։

واگیری [վագիրի] վարակելիություն։

والا [վալա] բարձր, վսեմ։

والا [վալլա] հակառակ դեպքում, այլ կերպ, այլապես, ապա թե ոչ։

والاتبار [վալաթաբար] մեծազարմ, ազնվազարմ, տոհմիկ։

والاحضرت [վալահազրաթ] Նորին Մեծություն (թագաժառանգներին տրվող տիտղոս)։

والاگهر [վալագոհար] 1) ազնվազարմ, 2) պատկառելի։

والامرتبه [վալամարթաբե] տե՛ս والامقام [վալամաղամ]։

والامقام [վալամաղամ] բարձրաստիճան։

والد [վալեդ] հայր, ծնող։

والده [վալեդե] մայր, ծնող։

والدین [վալեդեյն] ծնողներ։

والسلام [վասսալամ] վերջ։

والله [վալլահ] աստված վկա է։

والمیدن [վալամիդան] փռվել, ձգվել (մարդու մասին)։

والور [վալոր] 1) գին, արժողություն, 2) նշանակություն, նշանակալիություն։

وله [վալեհ] 1) ապշած, շվարած, 2) մացիր, 3) սիրահարված։

والی [վալի] նահանգապետ։

والیبال [վալիբալ] վոլեյբոլ։

وام [վամ] փոխառություն, պարտք, վարկ, փոխատվություն։ وام درازمدت [վամե դերազմոդդաթ] երկարաժամկետ փոխառություն՝ փոխատվություն։

واماندن [վամանդան] 1) հետ մնալ (հոգնածությունից), 2) հոգնել, 3) անելանելի դրության մեջ ընկնել։

وامخواه [վամխահ] փոխատու։

وامدار [վամդար] պարտապան։

وامده [վամդեհ] տե՛ս وامدهنده [վամդահանդե]։

وامدهنده [վամդեհանդե] փոխատու։

وامق [վամեղ] սիրահարված։

وامگیرنده [վամգիրանդե] 1) փոխառու, 2) պարտապան։

وان [վան] վաննա, լոգարան։ اطاق وان [օթաղե վան] վաննայի սենյակ, լոգարան։ وان گرفتن [վան գերեֆթան] վաննա ընդունել։

وانشستن [վանեշեսթան] սառչել, հետաքրքրությունը կորցնել։

وانگهی [վանգահի] ընդ որում։

وانمود [վանամուդ, վանեմուդ] ցույց տալը, պատկերում։ وانمود کردن [վանեմուդ քարդան] ցույց տալ, պատկերացնել, ձևացնել։

وانمودن [վանեմուդան] տե՛ս وانمود کردن [վանեմուդ քարդան]։

وانیل [վանիլ] վանիլ։

واویلا [վավեյլա] ավա՜ղ, ափսո՜ս, վա՜յ։

واهب [վահեբ] 1) շնորհող, պարգևող, պարգևատու, 2) առատաձեռն։

واهمه [վահեմե] 1) երկյուղ, ահ, վախ, 2) երևակայություն։

واهی [վահի] ունայն, դատարկ, անհիմն, ցնորական։ خیالات واهی [խիյալաթե վահի] սին՝ ունայն հույսեր՝ անուրջներ։

وای [վայ] վա՜յ։ وای بر من [վայ բար ման] վայ ինձ։

وبا [վաբա] բժշկ. խոլերա։ وبا گرفتن [վաբա գերեֆթան] խոլերայով հիվանդանալ։

وبال [վաբալ] 1) դժվարություն, ծանրություն, հոգս, բեռ, 2) անախորժություն, 3) հանցանք, մեղք։

وبائی [վաբաի] խոլերայով հիվանդ։

وتد [վաթադ] մեխ, ցից, սեպ։ Հոգ. اوتاد [օութադ]։

وتدی [վաթադի] սեպաձև։

وتر [վաթար] 1) աղեղի թել կամ լար, 2) ջիլ, 3) երկրչփ. լարագիծ, 4) ներքնաձիգ (գիծ)։

وتری [վաթարի] ջլային։

وتو [վեթո] վետո, արգելք։ حق وتو [հաքքե վեթո] վետոյի իրավունք։ وتو گذاشتن [վեթո գոզաշթան] վետո՝ արգելք դնել։

وثاق [վեսաղ] 1) կապ, շղթա, 2) բարեկամության կապեր, դաշինք, 3) կացարան։

وثائق [վասաէղ] և وثایق [վասայեղ] տե՛ս եզ. وثیقه [վասիղե] նշան. 1։

وثوق [վոսուղ] 1) վստահություն, 2) հավատացածություն։ وثوق داشتن [վոսուղ դաշթան] 1) վստահություն տածել, 2) հավատացած լինել։

وثیق [վասիղ] 1) վստահելի, 2) վստահված, 3) ամուր, հաստատուն, անսասան։

وثیقه [վասիղե] 1) գրավական, ապահովություն, երաշխիք, 2) ծանրակշիռ փաստարկ։ Հոգ. وثائق [վասաէղ] և وثایق [վասայեղ]։

وجازت [վաջազաթ] լակոնիզմ, կարճ և ազդու լինելը, կարճառոտություն։

وجاهت [վաջահաթ] գեղեցկություն, գեղատեսիլություն։ ملکهٔ وجاهت [մալաքեյե վաջահաթ] գեղեցկության թագուհի։

وجب [վաջաբ] թիզ։ وجب کردن [վաջաբ քարդան] թզով չափել։

وجد [վաջդ] 1) ուրախություն, ցնծություն, 2) սեր, 3) կիրք։

وجدآمیز [վաջդամիզ] ուրախալի, բերկրալի, խնդալից։

وجدان [վոջդան] խիղճ։

وجدانا [վոջդանան] խղճի մտոք, բարեխղճորեն։

وجدانی [վոջդանի] խղճի հետ կապված, խղճին վերաբերող, ներքին, հոգեկան, բարոյական։ مسئولیت وجدانی [մասուլիյյաթե վոջդանի] բարոյական պատասխանատվություն։

وجدانیات [վոջդանիյյաթ] գիտակցություն։ وجدانیات صریحه [վոջդանիյյաթե սարիհե] հոգեբ. ակտիվ գիտակցություն։ وجدانیات مغفوله [վոջդանիյյաթե մաղֆուլե] հոգեբ. ենթագիտակցություն՝ պասիվ գիտակցություն։

وجع [վաջա՛] 1) ցավ, 2) տկարություն։

وجنات [վաջանաթ] տե՛ս եզ. وجنه [վաջանե]։

وجنه [վաջանե] 1) այտ, 2) դեմք։ Հոգ. وجنات [վաջանաթ]։

وجوب [վոջուբ] անհրաժեշտություն, պարտադրականություն։

وجوباً [վոջուբան] 1) անհրաժեշտաբար, հարկադրված, 2) անպատճառ, պարտավորաբար։

وجود [վոջուդ] 1) գոյություն, էություն, կեցություն, 2) առկայություն, ներկայություն, 3) կենդանի օրգանիզմ, մարմին, 4) անհատ, անձ։

وجوه [վոջուհ] 1) նշանավոր՝ ազդեցիկ մարդիկ, 2) տե՛ս եզ. وجه [վաջհ]։ وجوه قوم [վոջուհե ղոում] ժողովրդի լավագույն ներկայացուցիչները։

وجوهات [վոջուհաթ] գումարներ, դրամ, միջոցներ։

وجه [վաջհ] 1) դեմք, երես, 2) ձև, կերպ, եղանակ, 3) պատճառ, 4) միջոց, 5) դրամ, գումար, 6) պատիվ, հարգանք, 7) առանձնահատկություն, հատկանիշ, 8) քեր. եղանակ, 9) քեր. ձև, ցուցիչ, 10) մաթ. կողմ։ Հոգ. وجوه [վոջուհ]։ وجه اشتقاق [վաջհե էշթեղաղ] բառակազմական միջոց։ وجه امتیاز [վաջհե էմթիյազ] տարբերիչ հատկանիշ։ وجه امری [վաջհե ամրի] հրամայական եղանակ։ وجه مشترک [վաջհե մոշթարաք] ընդհանուր հատկանիշ։ وجه شرطی [վաջհե շարթի] պայմանական եղանակ։ وجه تسمیه [վաջհե թասմիյե] 1) անվանման շարժառիթը, 2) ստուգաբանություն։ بهیچ وجه [բեհիչ վաջհ] ոչ մի կերպ, ոչ մի դեպքում։

وجهه [վեջհե] 1) համբավ, վարկ, 2) ճանաչում, ժողովրդականություն, 3) կողմ, ուղղություն, 4) կերպ, եղանակ։

وجهی [վաջհի] քեր. եղանակային, եղանակավորող։

وجیز [վաջիզ] կրճատված, հակիրճ։

وجیع [վաջի՛] տանջալից, տանջող, ցավոտ,

وجین [վեջին] քաղհան։

وجین‌کار [վեջինքար] քաղհան անող, քաղհանավոր։

وجیه [վաջիհ] 1) գեղեցիկ, գեղատեսիլ, 2) պատվավոր, հարգելի, 3) հռչակավոր։

وحدانی [վահդանի] միակ, միասնական, եզակի։

وحدانیت [վահդանիյյաթ] միություն, եզակիություն։

وحدت [վահդաթ] 1) միասնականություն, ընդհանրություն, 2) միություն, 3) միասնություն, միաձուլություն, միակուռ լինելը, անբաժանելիություն։ وحدت عمل [վահդաթե ամալ] գործողության միություն։ وحدت وجود [վահդաթե վոջուդ] պանթեիզմ, համաստվածություն։ وحدت روحی [վահդաթե ռուհի] միաբանություն, համերաշխություն։ وحدت عقیده [վահդաթե աղիդե] համախոհություն, համամտություն։ وحدت معنوی و سیاسی [վահդաթե մա՛նավի վա սիյասի] բարոյաքաղաքական միասնություն։

وحده [վահդե] տե՛ս եզ. وحدت [վահդաթ]։ متکلم وحده [մոթաքալլեմե վահդե] 1) քեր. 1-ին դեմքի եզակի թիվ, 2) շատախոս։

وحش [վահշ] վայրի անասուն։ Հոգ. وحوش [վոհուշ]։ باغ وحش [բաղե վահշ] կենդանաբանական այգի։

وحشت [վահշաթ] 1) սարսափ, վախ, երկյուղ, 2) վայրենություն։

وحشت‌انگیز [վահշաթանգիզ] ահավոր, սարսափելի։

وحشت‌آور [վահշաթավար] տե՛ս وحشت‌انگیز [վահշաթանգիզ]։

وحشت‌زا [վահշաթզա] տե՛ս وحشت‌انگیز [վահշաթանգիզ]։

وحشت‌زدگی [վահշաթզադեգի] ահաբեկվածություն։

وحشت‌زده [վահշաթզադե] ահաբեկված, սարսափահար։

وحشتناک [վահշաթնաք] տե՛ս وحشت‌انگیز [վահշաթանգիզ]։

وحشی [վահշի] վայրենի։ قبایل وحشی [ղաբայելե վահշի] վայրենի ցեղեր։

وحشیانه [վահշիյանե] վայրենաբար։

وحشیگری [վահշիգարի] 1) վայրենություն, 2) գազանություն, 3) բարբարոսություն։

وحوش [վոհուշ] տե՛ս եզ. وحش [վահշ]։

وحی [վահյ] կրոն. 1) ներշնչություն, 2) հայտնություն, 3) ձայն (աստծո)։ وحی کردن [վահյ քարդան] 1) կրոն. ի վերուստ առաքել՝ շնորհել հայտնություն, 2) ներշնչել։

وحید [վահիդ] 1) միակ, եզակի, անզուգական, 2) արակ. անձն. Վահիդ։

وخامت [վախամաթ, վեխամաթ] 1) լարվածություն, 2) դժվարություն, դժվար կացություն, 3) վտանգավորություն։ وخامت اوضاع [վախամաթե օուզա՛] դրության լարվածություն։

وخامت‌زدائی [վախամաթզեդայի] լարվածության թուլացում։

وخشور [վախշուր] մարգարե (զրադաշտականների մոտ)։

وخیم [վախիմ] 1) վտանգավոր, լուրջ, լարված, 2) ծանր։ اوضاع وخیم [օուզա՛է վախիմ] լարված դրություն։

وداد [վեդադ] բարեկամություն, սեր, կապվածություն, մտերմություն։

وداع [վեդա՛] հրաժեշտ։ وداع کردن (گفتن) [վեդա՛ քարդան (գոֆթան)] հրաժեշտ տալ։

وداعی [վեդաի] հրաժեշտի, մնաս բարով։

ودایع [վադայե՛] տե՛ս եզ. ودیعه [վադիէ]։

ودکا [վոդքա] օղի։

ودیعه [վադիէ] ավանդ։ Հոգ. ودایع [վադայե՛]։

ودیعه‌دهنده [վադիէդեհանդե] տե՛ս ودیعه‌گذار [վադիէգոզար]։

ودیعه‌گذار [վադիէգոզար] ավանդատու։

ور [վար] խոսակ. կողմ։ آن ور [ան վար] այն կողմը։ این ور [ին վար] այս կողմը։

ور [վեր] անկապ՝ դատարկ խոսակցություն։ ور زدن [վեր զադան] դատարկաբանել։

ورا [վարա] 1) հետև, այն կողմ, անդր, 2) բացի, բացառությամբ։ وراء او [վարաէ ու] նրանից բացի։ وراء امکانات [վարաէ էմքանաթ] հնարավորություններից դուրս (վեր)։

وراث [վորրաս] տե՛ս եվ. وارث [վարես]։

وراثت [վերասա̈թ, վա̈րասա̈թ] 1) ժառանգություն, 2) ժառանգականություն, 3) կենսբ. հետասերում, ատավիզմ։

وراثتی [վերասա̈թի] 1) ժառանգական, 2) կենսբ. հետասերման, ատավիստական։

وراج [վերրաջ] 1) շատախոս, 2) դատարկաբան։

وراجی [վերրաջի] 1) շատախոսություն, 2) դատարկաբանություն։ وراجی‌کردن [վերրաջի քա̈րդա̈ն] 1) շատախոսություն անել, 2) դատարկաբանել։

ورافتادن [վա̈րօֆթադա̈ն] 1) հնանալ, մոդայից դուրս գալ. 2) վերացվել, 3) փոխվել։

وراق [վա̈րրաղ] 1) թուղթ կտրող, 2) թղթավաճառ, 3) արտագրող։

ورآمدن [վա̈րամա̈դա̈ն] 1) տեղից շարժվել, 2) դուրս գցվել. 3) պոկվել, կտրվելով բաժանվել։

ورانداختن [վա̈րա̈նդախթա̈ն] վերացնել։

ورانداز [վա̈րա̈նդազ] ورانداختن [վա̈րա̈նդախթա̈ն] բայի ներկայի հիմքը։ وراندازکردن [վա̈րա̈նդազ քա̈րդա̈ն] 1) հայացքով ոտքից գլուխ չափել, 2) աչքաչափով որոշել։

ورپریدن [վա̈րփա̈րիդա̈ն] հանկարծ՝ անակընկալ մեռնել։ ور بپری [վա̈ր բեփա̈րի] սատկես դու։

ورپریده [վա̈րփա̈րիդե] 1) հանկարծ մեռած, 2) անիծած (սովորաբար երեխայի մասին)։

ورت [վա̈րթ] մերկ, տկլոր։

ورثه [վա̈րա̈սե] տե՛ս եվ. وارث [վարես]։

ورج [վա̈րջ] 1) արժեք, նշանակություն, 2) հարգանք, պատիվ։

ورجاوند [վա̈րջավա̈նդ] 1) հարգելի, պատվական, 2) բարձրաստիճան։

ورجلا [վա̈րջա̈լա] աղմուկ, աղաղակ։ ورجلا زدن [վա̈րջա̈լա զա̈դա̈ն] աղմուկ՝ աղաղակ բարձրացնել։

ورجه [վա̈րջե] թռիչք, ցատկ։ ورجه کردن (زدن) [վա̈րջե քա̈րդա̈ն (զա̈դա̈ն)] ցատկել, ցատկոտել։

ورچروکیدن [վա̈րչորուքիդա̈ն] 1) ճմրթվել, 2) կնճռոտվել։

ورچروکیده [վա̈րչորուքիդե] 1) ճմրթված, 2) կնճռոտված։

ورچیدن [վա̈րչիդա̈ն] 1) հավաքել, 2) լիկվիդացնել, 3) կարկատել, նորոգել։

ورد [վա̈րդ] 1) վարդ, 2) ծաղիկ։

ورد [վերդ] 1) աղոթք, 2) անընդհատ կրկնում (աղոթքի կամ բանաստեղծության)։ Հոգ. اوراد [օուրադ]։ وردخواندن [վերդ խանդա̈ն] աղոթք կարդալ։ وردزبان کردن [վերդե զա̈բան քա̈րդա̈ն] անընդհատ կրկնել։

ورداشتن [վա̈րդաշթա̈ն] խոսակ. նույնն է՝ برداشتن [բա̈րդաշթա̈ն]։

وردک [վա̈րդա̈ք] օծիտ։

وررفتن [վա̈րռա̈ֆթա̈ն] 1) դատարկ բաներով զբաղվել, 2) անանալ, մլուլ տալ։

ورز [վա̈րզ] 1) ցանք, 2) վար, հերկ, 3) գործ, զբաղմունք։

ورزا [վա̈րզա] և ورزاو [վա̈րզավ] տե՛ս ورزگاو [վա̈րզգավ]։

ورزش [վա̈րզեշ] մարզանք, սպորտ։ سالن ورزش [սալոնե վա̈րզեշ] մարզասրահ, մարզադահլիճ։ میدان ورزش [մեյդանե վա̈րզեշ] մարզադաշտ։

ورزشکار [վա̈րզեշքար] մարզիկ, սպորտսմեն։

ورزشی [վա̈րզեշի] մարզական, սպորտային։ باشگاه ورزشی [բաշգահե վա̈րզեշի] սպորտային՝ մարզական ակումբ։

ورزکار [վա̈րզքար] հողագործ, մշակ։

ورزکاری [վա̈րզքարի] հողագործություն։

ورزگاو [վա̈րզգավ] եզ։

ورزگر [վա̈րզգա̈ր] տե՛ս ورزکار [վա̈րզքար]։

ورزیدگی [վա̈րզիդեգի] 1) մարզվածություն, 2) վարժվածություն։

ورزیدن [վա̈րզիդա̈ն] մարզել, վարժեցնել։

ورزیده [վա̈րզիդե] 1) մարզված, 2) փորձված։

ورسات [վերսաթ] տպգր. տառատակ։

ورساخیدن [վա̈րսախիդա̈ն] լիզել, լպստել։

ورشکست [վա̈րշեքա̈սթ] 1) սնանկ, սնանկացած (մարդ), 2) սնանկացում։ ورشکست شدن [վա̈րշեքա̈սթ շոդա̈ն] սնանկանալ։

ورشکست‌شده [վա̈րշեքա̈սթշոդե] սնանկացած։

ورشکستگی [վա̈րշեքա̈սթեգի] սնանկացում։

ورشکستن [վա̈րշեքա̈սթա̈ն] սնանկանալ։

ورشو [վա̈րշոու] I Վարշավա։

ورشو [վա̈րշոու] II մելքիոր, նոր արծաթ։ قاشق ورشو [ղաշողե վա̈րշոու] մելքիորե գդալ։

ورطه [վա̈րթե] 1) անդունդ, 2) հորձանք, 3) բավիղ։

ورق [վա̈րա̈ղ] 1) թերթ, թերթիկ, 2) խաղաթուղթ։ Հոգ. اوراق [օուրաղ]։ آهن ورق [ահա̈նե վա̈րա̈ղ] թերթավոր երկաթ, թերթերկաթ։ ورق زدن [վա̈րա̈ղ զա̈դա̈ն] թերթել։ ورق برگشت [վա̈րա̈ղ բա̈րգա̈շթ] ընթացքը փոխվեց, բախտի անիվը շուռ եկավ։

ورقاء [վա̈րղա'] էգ՝ մարի աղավնի։

ورق‌باز [վա̈րա̈ղբազ] թղթամոլ, թղթախաղի մոլի։

ورق‌بازی [վա̈րա̈ղբազի] թղթախաղ։

ورق‌پاره [վա̈րա̈ղփարե] թղթի կտոր։

ورقلمبیدن [վա̈րղոլոմբիդա̈ն] ուռչել։

ورقلمبیده [վա̈րղոլոմբիդե] 1) ուռած, 2) դուրս պրծած (աչքերի մասին)։

ورقه [վա̈րա̈ղե] 1) թերթիկ (թղթի), 2) թերթ (երկաթի), 3) փաստաթուղթ, վկայական։

ورقه‌ورقه [վա̈րա̈ղեվա̈րա̈ղե] շերտավոր, թերթավոր։

ورک [վա̈րա̈ք] I ազդր, ազդրոսկր։

ورک [վա̈րա̈ք] II բուս. մարենի, փշավարդ։

ورکشیدن [վա̈րքեշիդա̈ն] վեր քաշել, բարձրացնել։

ورگوش [վա̈րգուշ] գինդ։

ورم [վա̈րա̈մ] ուռուցք, այտուց։ ورم کردن [վա̈րա̈մ քա̈րդա̈ն] ուռչել, այտուցվել։

ورمالیدن [վա̈րմալիդա̈ն] 1) քշտել (թևերը), 2) ծլկել։

ورنام [վա̈րնամ] մականուն։

ورنه [վա̈րնե] واگرنه [վա̈գա̈րնե] եթե ոչ, ապա թե ոչ։

ورود [վորուդ] 1) ժամանում, 2) մուտք, 3) ներածություն։

ورودی [վորուդի] մուտքի։ امتحانات ورودی [էմթեհանաթե վորուդի] ընդունելության (մուտքի) քննություններ։ در ورودی [դա̈րե վորուդի] մուտք, մուտքի դուռ։

ورودیه [վորուդիյե] մուտքի վճար։

وروَر [վերվեր] մրթմրթոց, փնթփնթոց։ وروَرکردن [վերվեր քա̈րդա̈ն] մրթմրթալ, փնթփնթալ։

وریب [վա̈րիբ] թեք, շեղ։

ورید [վա̈րիդ] անատ. արյունատար երակ, վենա։

وزارت [վեզարա̈թ] մինիստրություն։ وزارت امور خارجه [վեզարա̈թե օմուրե խարեջե] արտաքին գործոց մինիստրություն։ وزارت دارائی [վեզարա̈թե դարաի] ֆինանսների մինիստրություն։

وزارت‌خانه [վեզարա̈թխանե] 1) մինիստրության շենքը, 2) մինիստրություն։

وزان [վա̈զան] փչող (քամի)։

وزر [վեզր] 1) բեռ, ծանրություն, 2) մեղք, հանցանք։

وزراء [վոզա̈րա] տե՛ս եվ. وزیر [վա̈զիր]։

وزش [վա̈զեշ] փչում, փչելը։

وزغ [վա̈զա̈ղ] գորտ։

وزغ‌بچه [վա̈զա̈ղբա̈չչե] շերեփուկ։

وزن [վա̈զն] 1) ծանրություն, կշիռ, քաշ, 2) բանաստեղծության չափ՝ ոտ։ Հոգ. اوزان [օուզան]։ وزن خالص [վա̈զնե խալես] մաքուր քաշ։

وزناً [վա̈զնա̈ն] քաշով, քաշի տեսակետից, ըստ քաշի։

وزن‌دار [վա̈զնդար] ծանր, ծանրաքաշ։

وزنه [վա̈զնե] 1) կշռաքար, 2) բեռ, բալաստ, 3) սպորտ. գունդ, մարզաքար։ پرتاب وزنه [փա̈րթաբե վա̈զնե] սպորտ. գնդի հրում։

وزنه‌بردار [վա̈զնեբա̈րդար] ծանրորդ, ծանրաձողի մարզիկ։

وزنه‌برداری [վա̈զնեբա̈րդարի] սպորտ. ծանրաձողի բարձրացում։

وزوز [վեզվեզ] վզվզոց, բզզոց, տզզոց։

وزیدن [վա̈զիդա̈ն] փչել (քամի)։

وزیر [վա̈զիր] մինիստր։ Հոգ. وزراء [վոզա̈րա]։ وزیر مشاور [վա̈զիրե մոշավեր] անպորտֆել մինիստր։

وزین [վա̈զին] 1) ծանր, 2) ծանրակշիռ, ազդեցիկ, հեղինակավոր։

وساطت [վա̈սաթա̈թ] 1) միջնորդություն, 2) միջամտություն։

وسام [վեսամ] դրոշմ, խարան։

وسایط [վա̈սայեթ] և وسائط [վա̈սաէթ] տե՛ս եզ. واسطه [վասեթե]։ وسائط نقلیه [վա̈սաէթե նա̈ղլիյե] փոխադրական միջոցներ։

وسایل [վա̈սայել] և وسائل [վա̈սաել] տե՛ս եզ. وسیله [վա̈սիլե]։ وسائل نقلیه [վա̈սաելե նա̈ղլիյե] փոխադրական միջոցներ։

وسط [վա̈սա̈թ] մեջտեղ, կենտրոն։ Հոգ. اواسط [ա̈վասեթ]։

وسطی [վա̈սա̈թի] 1) մեջտեղի, կենտրոնի, 2) միջնեկ։

وسطی [վոսթա] միջին։ آسیای وسطی [ասիայե վոսթա] Միջին Ասիա։ قرون وسطی [ղորունե վոսթա] միջին դարեր։ انگشت وسطی [ա̈նգոշթե վոսթա] միջնամատ։

وسع [վոս'] 1) հնարավորություն, ընդունակություն, 2) տարողություն, 3) ընդարձակություն։

وسعت [վոս'ա̈թ] 1) ընդարձակություն, 2) տարածություն, 3) լայնություն։

وسم [վա̈սմ] խարան, խարանադրոշմ։

وسمه [վա̈սմե] րասմա (բուսական ներկ), հարդարանքի առարկա։

وسواس [վա̈սվաս] 1) կասկածամտություն, 2) կասկած, վարանում, 3) դայթակղություն, 4) շփոթություն, անհանգստություն։

وسواسی [վա̈սվասի] 1) կասկածամիտ, կասկածոտ, 2) անվճռական, տատանվող։

وسوسه [վա̈սվա̈սե] 1) կասկած, անվճռականություն, 2) դայթակղություն, 3) կասկածամտություն։

وسوسه‌انگیز [վա̈սվա̈սեա̈նգիզ] 1) դայթակղիչ, 2) կասկածելի, կասկած առաջացնող։

وسیع [վա̈սի'] ընդարձակ, լայնատարած, լայն։

وسیله [վա̈սիլե] 1) միջոց, 2) առիթ, պատրվակ։ Հոգ. وسایل [վա̈սայել] և وسائل [վա̈սաել]։

وسیله‌جو(ی) [վա̈սիլեջու(յ)] միջոց փնտրող։

وسیله‌ساز [վա̈սիլեսազ] միջոց ստեղծող, միջոց տվող։

وسیم [վա̈սիմ] գեղեցիկ, վայելուչ, հաճոյատեսիլ։

وشگون [վեշգուն] տե՛ս نشگون [նեշգուն]։

وشم [վա̈շմ] I կտում, փխտում։

وشم [վա̈շմ] II գոլորշի, մշուշ, մառախուղ։

وشم [վոշմ] լոր։

وشمگیر [վոշմգիր] լորորս։

وشنه [վա̈շնե] կանեփ։

وصاف [վա̈սսաֆ] 1) նկարագրիչ, գովերգու, 2) նկարագրող։

وصال [վեսալ] հանդիպում, միացում (սիրեցյալի հետ)։

وصال [վա̈սսալ] կարկատող, կարկատիչ։

وصایا [վա̈սայա] տե՛ս եզ. وصیت [վա̈սիյյա̈թ]։

وصف [վա̈սֆ] 1) նկարագրություն, 2) գովեստ, գովաբանություն։

وصف‌ناپذیر [վա̈սֆնափա̈զիր] տե՛ս وصف‌نشدنی [վա̈սֆնա̈շոդա̈նի]։

وصف‌نشدنی [վա̈սֆնա̈շոդա̈նի] աննկարագրելի։

وصفی [վա̈սֆի] 1) նկարագրական, 2) քեր. որոշիչ։

وصل [վա̈սլ] 1) միացում, 2) հանդիպում, 3) կապակցություն։ وصل کردن [վա̈սլ քա̈րդա̈ն] միացնել։

وصلت [վա̈սլա̈թ] ամուսնություն, ամուսնական դաշինք։

وصله [վա̈սլե] կարկատան։ وصله کردن [վա̈սլե քա̈րդա̈ն] կարկատել։

وصله‌بردار [վա̈սլեբա̈րդար] կարկատելի։

وصله‌دار [վա̈սլեդար] կարկատած։

وصله‌دوزی [վա̈սլեդուզի] տե՛ս وصله‌کاری [վա̈սլեքարի]։

وصله‌کاری [վա̈սլեքարի] կարկատում։

وصول [վոսուլ] 1) ստացում, 2) մուտք, 3) գանձում (օր.՝ հարկերի)։

وصی [վա̈սի] 1) կտակակատար, 2) խնամակալ։ Հոգ. اوصیاء [ոուսիյա]։

وصیت [վա̈սիյյա̈թ] կտակ, պատվեր։ Հոգ. وصایا [վա̈սայա]։

وصیت‌کننده [վա̈սիյյա̈թքոնա̈նդե] կտակարար, կտակող։

وصیت‌نامه [վա̈սիյյա̈թնամե] կտակագիր։

وضاعت [վա̈զաա̈թ] ստորացում, նվաստացում։

وضع [վա̈զ'] 1) վիճակ, դրություն, 2) կերպ, եղանակ, 3) կանոնադրում, հորինում, սահմանում, հաստատում։ Հոգ. اوضاع [ոուզա']։ وضع کردن [վա̈զ' քա̈րդա̈ն] կանոնադրել, հիմնել։ وضع حمل [վա̈զ'ե հա̈մլ] ծննդաբերություն։ وضع داخلی کشور [վա̈զ'ե դախելիյե քեշվա̈ր] երկրի ներքին վիճակը (դրությունը)։

وضعیت [վա̈զ'իյյա̈թ] կացություն, դրություն, վիճակ, իրադրություն։

وضو [վոզու] լվացում (աղոթքից առաջ)։ وضو گرفتن [վոզու գերեֆթա̈ն] ծիսական լվացում կատարել։

وضوح [վոզուհ] բացորոշություն, պարզություն, պարզորոշություն։

وضیح [վա̈զիհ] բացահայտ։

وضیع [վա̈զի'] 1) ստոր, անարգ, 2) ոչ ազնվատոհմ, ոչ ազնվական։

وطن [վա̈թա̈ն] հայրենիք։ حب وطن [հոբբե վա̈թա̈ն] հայրենասիրություն։ Հոգ. اوطان [ոութան]։

وطن‌پرست [վա̈թա̈նփա̈րա̈սթ] հայրենասեր։

وطن‌پرستانه [վա̈թա̈նփա̈րա̈սթանե] 1) հայրենասիրաբար, 2) հայրենասիրական։ احساسات وطن‌پرستانه [էհսասաթե վա̈թա̈նփա̈րա̈սթանե] հայրենասիրական զգացմունքներ։

وطن‌پرستی [վա̈թա̈նփա̈րա̈սթի] հայրենասիրություն։

وطن‌دوست [վա̈թա̈նդուսթ] տե՛ս وطن‌پرست [վա̈թա̈նփա̈րա̈սթ]։

وطن‌دوستی [վա̈թա̈նդուսթի] տե՛ս وطن‌پرستی [վա̈թա̈նփա̈րա̈սթի]։

وطن‌فروش [վա̈թա̈նֆորուշ] հայրենիքի դավաճան։

وطن‌فروشی [վա̈թա̈նֆորուշի] հայրենիքի դավաճանություն։

وطنی [վա̈թա̈նի] հայրենական, հայրենի։

وطواط [վա̈թվաթ] չղջիկ։

وظایف [վա̈զայեֆ] և وظائف [վա̈զաէֆ] տե՛ս եզ. وظیفه [վա̈զիֆե]։

وظیفه [վա̈զիֆե] 1) պարտականություն, պարտք, 2) ռոճիկ, թոշակ, 3) օրապահիկ, 4) պաշտոն։

وظیفه‌خور [վա̈զիֆեխոր] թոշակառու։

وظیفه‌دار [վա̈զիֆեդար] տե՛ս وظیفه‌خور [վա̈զիֆեխոր]։

وظیفه‌شناس [վա̈զիֆեշենաս] 1) պարտաճանաչ, 2) գիտակից։

وظیفه‌شناسی [վա̈զիֆեշենասի] 1) պարտաճանաչություն, 2) գիտակցականություն։

وعا [վեա] 1) անատ. մազանոթ, 2) ջիղ, ջիլ, 3) պատյան։ Հոգ. اوعیه [ոուիյե]։

وعائی [վեայի] 1) անատ. մազանոթային, 2) անոթային։

وعاظ [վո'ազ] տե՛ս եզ. واعظ [վաէզ]։

وعد [վա̈'դ] 1) խոստում, 2) հույս։ Հոգ. وعود [վոուդ]։

وعده [վա̈'դե] 1) խոստում, 2) ժամկետ, 3) հրավեր։

وعده‌خلاف [վա̈'դեխելաֆ] խոստումնադրուժ, խոստումնազանց։

وعده‌خلافی [վա̈'դեխելաֆի] խոստումնադրժություն, խոստումնազանցություն։

وعده‌دار [վա̈'դեդար] ֆին. շատապ (ավանդի մասին)։ سپردهٔ وعده‌دار [սեփորդեյե վա̈'դեդար] ֆին. եկոն. ժամկետավոր ավանդ։

وعده‌شکن [վա̈'դեշեքա̈ն] խոստումնազանց, ուխտադրուժ։

وعده‌فراموش [վա̈'դեֆա̈րամուշ] խոստումնամոռաց։

وعده‌گاه [վա̈'դեգահ] ժամադրավայր։

وعظ [վա̈'զ] 1) քարոզ, 2) խրատ, 3) հորդոր։ وعظ کردن [վա̈'զ քա̈րդա̈ն] 1) քարոզել, 2) հորդորել։

وعود [վոուդ] տե՛ս եզ. وعد [վա̈'դ]։

وعید [վա̈իդ] 1) սպառնալիք. 2) նախազգուշացում։

وغا [վա̈ղա, վեղա] կռիվ, պատերազմ։

وغزده [վա̈ղզա̈դե] դուրս պրծած, ուռած (աչքերի մասին)։

وغیره [վա̈ղեյրե] և այլն։

وفا [վա̈ֆա] 1) հավատարմություն, 2) կատարում (խոստման)։

وفات [վա̈ֆաթ] մահ. وفات کردن [վա̈ֆաթ քա̈րդա̈ն] մահանալ։

وفاخواه [վա̈ֆախահ] բարյացակամ։

وفاخواهی [վա̈ֆախահի] բարյացակամություն։

وفادار [վա̈ֆադար] 1) հավատարիմ, նվիրված, 2) խոստումնապահ։

وفاداری [վա̈ֆադարի] 1) հավատարմություն, 2) խոստումնապահություն։

وفادت [վա̈ֆադա̈թ] ժամանում։

وفاق [վեֆաղ] 1) համաձայնություն, համերաշխություն, 2) ներդաշնակություն։

وفق [վեֆղ] 1) համապատասխանություն, համաձայնվածություն, 2) մաթ. ընդհանուր բաժանարար. بر وفق [բա̈ր վեֆղե] համաձայն. وفق دادن [վեֆղ դադա̈ն] համաձայնեցնել, համապատասխանեցնել։

وفور [վոֆուր] 1) առատություն, 2) ֆիզ. հաճախականություն։

وفی [վա̈ֆի] տե՛ս وفادار [վա̈ֆադար]։

وقاحت [վա̈ղահա̈թ] անպատկառություն, անամոթություն։

وقاد [վա̈ղղադ] 1) վառվող, 2) կրակոտ, 3) փայլատակող, պայծառ։

وقار [վա̈ղար] 1) ծանրաբարոյություն, լրջություն, վեհություն, 2) համեստություն։

وقایع [վա̈ղայե՛] տե՛ս եզ. واقعه [վաղեե]։

وقایع‌نامه [վա̈ղայե՛նամե] տարեգրություն։

وقایع‌نگار [վա̈ղայե՛նեգար] 1) տարեգիր, 2) պատմագիր, 3) լրաբեր, խրոնիկյոր։

وقایع‌نگاری [վա̈ղայե՛նեգարի] 1) տարեգրություն, 2) տարեգրական, 3) պատմագրություն։

وقایع‌نویس [վա̈ղայե՛նեվիս] տե՛ս وقایع‌نگار [վա̈ղայե՛նեգար]։

وقایع‌نویسی [վա̈ղայե՛նեվիսի] տե՛ս وقایع‌نگاری [վա̈ղայե՛նեգարի]։

وقایه [վա̈ղայե] 1) պահպանում, պաշտպանում, 2) նախապահպանում։

وقت [վա̈ղթ] ժամանակ. Հոգ. اوقات [օուղաթ]։

وقت‌شناس [վա̈ղթշենաս] ճշտապահ։

وقت‌شناسی [վա̈ղթշենասի] ճշտապահություն։

وقت‌گذرانی [վա̈ղթգոզա̈րանի] ժամանց։

وقع [վա̈ղ՛] կարևորություն, նշանակություն. وقع گذاشتن [վա̈ղ՛ գոզաշթա̈ն] նշանակություն՝ կարևորություն տալ։

وقعه [վա̈ղ՛ե] 1) տե՛ս واقعه [վաղեե], 2) ընդհարում, 3) մարտ։

وقف [վա̈ղֆ] կրոնական ընծայաբերություն. Հոգ. اوقاف [օուղաֆ]։

وقفه [վա̈ղֆե] 1) դադար, հապաղում, ընդմիջում, 2) նվազում, 3) կանգառում։

وقوع [վողու՛] առաջացում, ծագում, տեղի ունենալը, պատահում. وقوع جرم [վողու՛ե ջորմ] հանցանքի՝ ոճրի կատարում. وقوع یافتن [վողու՛ յաֆթա̈ն] տեղի ունենալ, պատահել։

وقوف [վողուֆ] տեղյակություն, իրազեկություն։

وقوف‌دار [վողուֆդար] իրազեկ, տեղյակ։

وقوفیت [վողուֆիյյա̈թ] իրազեկություն, տեղյակություն։

وقیح [վա̈ղիհ] անպատկառ, անամոթ։

وقیحانه [վա̈ղիհանե] անպատկառաբար, անամոթաբար։

وقیعت [վա̈ղիա̈թ] 1) չարախոսություն, զրպարտություն, 2) բախում, 3) կռիվ, մարտ։

وقیعه [վա̈ղիե] 1) տե՛ս وقیعت [վա̈ղիա̈թ], 2) տե՛ս واقعه [վաղեե]։

وکالت [վեքալա̈թ, վա̈քալա̈թ] 1) լիազորություն, ներկայացուցչություն, 2) փաստաբանություն, 3) դեպուտատություն, 4) փոխանորդություն։

وکالت‌نامه [վեքալա̈թնամե] հավատարմագիր, լիազորագիր։

وکیل [վա̈քիլ] 1) հավատարմատար, 2) լիազոր(ված), 3) ներկայացուցիչ, 4) փաստաբան. Հոգ. وکلا [վոքա̈լա]. وکیل مجلس [վա̈քիլե մա̈ջլես] պառլամենտի դեպուտատ. وکیل مدافع [վա̈քիլե մոդաֆե՛] դատապաշտպան։

وکیل‌باشی [վա̈քիլբաշի] ռազմ. ավագ սերժանտ։

وگر [վա̈գա̈ր] واگر [վա ա̈գա̈ր] 1) և եթե, 2) թեպետև։

وگرنه [վա̈գա̈րնա̈] واگرنه [վա ա̈գա̈ր նա̈] և եթե ոչ։

ول [վել] 1) դատարկակյաց 2) արձակված, ազատ. ول کردن [վել քա̈րդա̈ն] բաց թողնել. ول کن [վել քոն] թո՛ղ։

ولادت [վելադա̈թ] ծնունդ. روز ولادت [ռուզե վելադա̈թ] ծննդյան օր։

ولادتگاه [վելադա̈թգահ] ծննդավայր։

ولادت‌نامه [վելադա̈թնամե] ծննդյան վկայական։

ولایت [վելայա̈թ, վա̈լայա̈թ] մարզ, նահանգ, գավառ. Հոգ. ولایات [վա̈լայաթ]։

ولایت‌عهد [վա̈լայա̈թ(ե)ա̈հդ] գահաժառանգում։

ولایتی [վա̈լայա̈թի] նահանգային, մարզային, գավառային։

ولخرج [վելխա̈րջ] շռայլող, վատնող։

ولخرجی [վելխա̈րջի] շռայլում, վատնում, շռայլություն։

ولد [վա̈լա̈դ] որդի, զավակ. Հոգ. اولاد [օուլադ]։

ول‌زبان [վելզա̈բան] շատախոս, շաղակրատ, դատարկաբան։

ولع [վա̈լա̈՛] ագահություն, ժլատություն։

ولکن [վա̈լաքեն] բայց, սակայն։

ولگرد [վելգա̈րդ] 1) թափառական, թափառաշրջիկ, շրջմոլիկ, 2) անբան, դատարկապորտ։

ولگردی [վելգա̈րդի] 1) թափառաշրջիկություն, շրջմոլիկություն, թափառականություն, 2) անբանություն, դատարկապորտություն։

ولگو(ی) [վելգու(յ)] դատարկախոս, դատարկաբան, շաղակրատ։

ولگوئی [վելգույի] դատարկախոսություն, դատարկաբանություն, շաղակրատություն։

ولنگار [վելենգար] 1) անհոգ, անփույթ, թեթևամիտ, 2) անմաքրասեր, փնթի։

ولنگاری [վելենգարի] 1) անհոգություն, անփութություն, թեթևամտություն, 2) փնթիություն։

ولو [վա̈լոու] թեկուզ։

ولو [վելոու] ցրված, թափթփված, ցիրուցան։

ولوع [վա̈լու՛] 1) ագահ, ժլատ, 2) ագահություն, ժլատություն։

ولوله [վա̈լվա̈լե, վելվելե] 1) աղմուկ, վլվլուկ, 2) իրարանցում։

وله [վա̈լա̈հ] 1) վիշտ, 2) զարմանք, 3) վախ, երկյուղ, 4) կիրք, 5) հրապուրանք։

ولی [վա̈լի] I բայց, սակայն։

ولی [վա̈լի] II 1) խնամակալ, պաշտպան, 2) տեր, իշխան. Հոգ. اولیاء [օուլիյա՛]։

ولید [վա̈լիդ] 1) նորածին, 2) ստրուկ, 3) ծառա։

ولیعهد [վա̈լիա̈հդ] գահաժառանգ։

ولیکن [վա̈լիքա̈ն] տե՛ս ولی [վա̈լի]։

ولیمه [վա̈լիմե] խնջույք, հյուրասիրություն։

ولیمه‌خوار [վա̈լիմեխար] զվարճասեր, քեֆասեր, ցոփ մարդ։

ولی‌نعمت [վա̈լինե՛մա̈թ] բարերար, հովանավորող։

وول [վուլ] վխտում. وول خوردن [վուլ խորդա̈ն] վխտալ, իրար գալ, շարժվել։

وهاب [վա̈հհաբ] առատաձեռն, պարգևող, նվիրատու։

وهاج [վա̈հհաջ] բոցավառվող, փայլատակող։

وهام [վա̈հհամ] կասկածոտ, երկմիտ, երկբայող։

وهلت [վա̈հլա̈թ] տե՛ս وهله [վա̈հլե]։

وهله [վա̈հլե] պահ, մոմենտ։

وهم [վա̈հմ] 1) երևակայություն, ցնորք, 2) կասկած, կասկածամտություն, երկբայություն, 3) երկյուղ, մտահոգություն, 4) կարծիք, 5) կռահում. Հոգ. اوهام [օուհամ]։

وهمناك [վահմնաք] 1) սարսափելի, 2) կասկածելի։

وهمی [վահմի] երևակայական։

وهن [վահն] 1) թուլություն, անկարողություն, 2) բժշկ. ասթենիա, անկարողություն։

وی [վեյ] նա։

ویار [վիյար] 1) քմահաճույք, 2) փափագելի՝ սիրած ուտելիք (հղի կնոջ)։

ویتامین [վիթամին] վիտամին։

ویدا [վեյդա] պարզ, ակնհայտ։

ویدا [վիդա] 1) աննշան, 2) կորած, կորցրած։

ویر [վիր] I 1) կիրք, տենչ, 2) համառություն։

ویر [վիր] II 1) խելք, գիտակցություն, 2) հիշողություն։

ویر [վիր] III հիմար, տխմար։

ویرا [վիրա] 1) խելոք, գիտակից, 2) ուժեղ հիշողության տեր։

ویراژ [վիրաժ] 1) վիրաժ, շրջադարձ, շեղում, 2) թեքություն։

ویراستن [վիրաստան] 1) կազմել, պատրաստել (տեքստ), 2) խմբագրել։

ویران [վիրան] ավերված, ամայի։ ویران‌کردن [վիրան քարդան] ավերել։

ویرانه [վիրանե] ավերակ, ամայի վայր։

ویرانی [վիրանի] 1) ամայություն, ավերածություն, 2) ավեր, կործանում։

ویرانی‌آور [վիրանիավար] 1) ավերիչ, 2) ամայացնող։

ویرگول [վիրգուլ] ստորակետ։

ویروس [վիրուս] վիրուս։

ویروس‌شناس [վիրուսշենաս] վիրուսագետ։

ویروس‌شناسی [վիրուսշենասի] վիրուսագիտություն։

ویروسی [վիրուսի] վիրուսային։

ویزا [վիզա] տե՛ս روادید [ռավադիդ]։

ویزیت [վիզիթ] այցելություն։

ویژگان [վիժեգան] 1) մերձավորներ, 2) ընտրախումբ։

ویژگی [վիժեգի] 1) առանձնահատկություն, 2) հատկություն։

ویژه [վիժե] 1) հատուկ, առանձին, 2) առանձնահատուկ, 3) հատկացված, 4) մաքուր (քաշի մասին), 5) անխառն։ بویژه [բեվիժե] հատկապես։

ویژه‌نامه [վիժենամե] հատուկ թողարկում (թերթի, ամսագրի)։

ویس‌کنسول [վիսկոնսուլ] և ویس‌قنسول [վիսքոնսուլ] փոխհյուպատոս։

ویشگون [վիշգուն] տե՛ս نیشگون [նիշգուն]։

ویلا [վիլա] վիլլա, ամառանոց։

ویلان [վեյլան] 1) շրջմոլիկ, թափառական, թափառաշրջիկ, թափառող, 2) անօթևան։

ویولون [վիյոլուն] ջութակ։

ویولون‌زن [վիյոլունզան] տե՛ս ویولون‌نواز [վիյոլուննավազ]։

ویولون‌سل [վիյոլունսել] թավջութակ։

ویولون‌نواز [վիյոլուննավազ] ջութակահար։

ه

ه، ـه [հե, հա] պարսկական այբուբենի 31-րդ տառը։

ها [հա] հոգնակիակերտ ածանց։

هابط [հաբեթ] իջնող, ընկնող։

هاتف [հաթեֆ] խորհրդավոր ձայն (ոգու, նախազգացման և այլն)։ هاتف غیب [հաթեֆե ղեյբ] ավետաբեր հրեշտակ։

هاجر [հաջեր] անջատող, բաժանող։

هاجس [հաջես] խոհ, միտք, մտածմունք։

هاچه [հաչե] գիմհար, հենարան։

هادم [հադեմ] կործանիչ, քանդող, ավերող։

هادوری [հադուրի] պնդերես աղքատ։

هادی [հադի] 1) առաջնորդ, 2) ուղեցույց, 3) ուղեկցող, 4) ֆիզ. հաղորդիչ։

هار [հար] կատաղած։ سگ هار [սագե հար] կատաղած շուն։ هار شدن [հար շոդան] կատաղել։

هارب [հարեբ] փախչող, փախստական։

هارمونی [հարմոնի] 1) երաժշտ. հարմոնիա, ներդաշնակավորություն, 2) ներդաշնակություն, բարեհնչունություն։

هارون [հարուն] 1) լրաբեր, պատգամաբեր, 2) պահապան։

هاری [հարի] կատաղություն։

هازل [հազել] 1) սրախոս, սրաբան, 2) կատակարար, կատակող։

هازم [հազեմ] 1) պարտված, 2) փախուստի դիմած։

هاژ [հաժ] 1) զարմացած, 2) թույլ, անկարող, 3) անարգ, չնչին (մարդ)։

هاژو [հաժու] տե՛ս هاژ [հաժ]։

هاشور [հաշուր] նրբագիծ, ստվերագիծ, ստվերագծիկ։ هاشور زدن (کردن) [հաշուր զադան (քարդան)] նրբագծել, ստվերագծել։

هاضم [հազեմ] մարսողական։

هاضمه [հազեմե] մարսողություն, մարսում։ جهاز هاضمه [ջահազե հազեմե] մարսողական՝ մարսողության գործարաններ։

هاکول [հաքուլ] մկնդեղ։

هاگ [հագ] կենսբ. սպոր, բեղմնիկ։

هاگدار [հագդար] կենսբ. սպորային, բեղմնիկավոր։

هاگدان [հագդան] կենսբ. սպորանոթ։

هالتر [հալթեր] սպորտ. ծանրաձող։ مسابقهٔ هالتر [մոսաբեղեյե հալթեր] ծանրամարտի մրցություն։

هالك [հալեք] 1) կործանիչ, կործանարար, սպանիչ, 2) կործանվող, զոհվող։

هالو [հալու] պարզամիտ, միամիտ, ցանցառ, անխելք։

هامون [համուն] 1) դաշտ, անապատ, 2) հարթավայր։

هامه [համե] միջատ, որդան։ Հոգ. هوام [հավամ]։

هاون [հավան] տե՛ս هاونگ [հավանգ]։

هاونگ [հավանգ] սանդ, սանդիկ, հավանգ։ دستهٔ هاونگ [դասթեյե հավանգ] հավանգի կոթ, հավանգակոթիկ, սանդակոթիկ։

های [հայ] ձայն. է՜յ, հե՜յ։

هائل [հաել] և هایل [հայել] 1) մղձավանջային, 2) սոսկալի, ահավոր։

هائله [հաելե] և هایله [հայելե] ահավոր՝ ողբերգական դեպք։

هباوهدر [հոբավոհադար] զուր, անօգուտ։

هبروت [հոբրութ] անուրջներ ու ցնորք, երևակայություն, ֆանտազիա։ عالم هبروت [ալամե հոբրութ] երևակայության աշխարհ։

هبوط [հոբութ] 1) իջնում, 2) զառիթափ, 3) գլորում, անկում։

هبه [հեբե] պարգև, ընծա, նվեր։ هبه‌کردن [հեբե քարդան] նվիրել։

هبه‌نامه [հեբենամե] պարգևագիր։

هپلی‌هپو [հափալիհափու] 1) անսկզբունք, երերուն, 2) անբովանդակ, 3) թեթևամիտ։

هتاك [հաթթաք] 1) զրպարտող, աղտեղաբան, պղծաշուրթ, 2) լկտի, լպիրշ, լիրբ, 3) հանդուգն, 4) վիրավորող, հայհոյիչ, 5) բռնաբարիչ։

هتاکی [հաթթաքի] 1) զրպարտություն, հայհոյանք, վիրավորանք, 2) լպրշություն, հանդգնություն, անամոթություն։

هتاك [հոթաք] հետև, զավակ։

هتك [հաթք] 1) խայտառակում, վիրավորանք, 2) պատառում։ هتك احترام [հաթքե էհթերամ] վիրավորանք։ هتك ناموس [հաթքե նամուս] 1) բռնաբարում, 2) կուսությունը խախտելը։

هتل [հոթել] հյուրանոց։

هجاء [հեջա] I վանկ, հեգ։ هجاء بلند [հեջաէ բոլանդ] երկար վանկ։ هجاء کوتاه [հեջաէ քութահ] կարճ վանկ։

هجاء [հեջա] II տե՛ս هجو [հաջվ]։

هجاء‌نویس [հեջանևիս] տե՛ս هجونویس [հաջվնևիս]։

هجائی [հեջայի] I վանկային։

هجائی [հեջայի] II տե՛ս هجوآمیز [հաջվամիզ]։

هجده [հեջդահ] տե՛ս هیجده [հիջդահ]։

هجر [հա̈ջր] տե՛ս هجران [հեջրան]։

هجران [հեջրան] 1) պանդխտություն, գարիբություն, 2) անջատում, բաժանում։

هجران‌زده [հեջրանզա̈դե] հեռու՝ անջատված՝ անջատման մեջ ապրող։

هجرت [հեջրա̈թ] 1) գաղթ, 2) արտագաղթ։ هجرت کردن [հեջրա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) գաղթել, 2) արտագաղթել, 3) հիջրա (մահմեդական տարեգրության սկիզբը)։

هجره [հեջրե] տե՛ս هجرت [հեջրա̈թ]։

هجری [հեջրի] մահմեդական թվական, ըստ հիջրայի։ سال هجری قمری [սալե հեջրիյե ղա̈մա̈րի] հիջրայի լուսնային տարի։

هجو [հա̈ջվ] 1) երգիծանք, երգիծաբանություն, 2) սարկազմ, ծաղրանք, 3) փուչ, դատարկ, անպետք։ Հոգ. هجویات [հա̈ջվիյյաթ]։ آدم هجو [ադա̈մե հա̈ջվ] անպետք՝ անբովանդակ մարդ։ کار هجو [քարե հա̈ջվ] դատարկ գործ։ هجو کردن [հա̈ջվ քա̈րդա̈ն] ծաղրել, երգիծել։

هجوآمیز [հա̈ջվամիզ] 1) երգիծական, 2) սարկաստիկ։

هجوگو(ی) [հա̈ջվգու(յ)] երգիծաբան։

هجوگوئی [հա̈ջվգույի] երգիծաբանություն։

هجوم [հոջում] հարձակում, գրոհ, խուժում։ هجوم کردن [հոջում քա̈րդա̈ն] հարձակվել, գրոհել, խուժել։

هجوم‌آور [հոջումավա̈ր] հարձակվող, գրոհող, խուժող։

هجونامه [հա̈ջվնամե] երգիծական երկ։

هجونویس [հա̈ջվնեվիս] երգիծաբան։

هجوی [հա̈ջվի] երգիծական։

هجویات [հա̈ջվիյյաթ] տե՛ս եզ. هجو [հա̈ջվ]։

هجویه [հա̈ջվիյե] 1) տե՛ս هجو [հա̈ջվ], 2) տե՛ս هجوی [հա̈ջվի]։ اشعار هجویه [աշ'արե հա̈ջվիյե] երգիծական բանաստեղծություններ։

هجی [հեջի] վանկատում։ هجی کردن [հեջի քա̈րդա̈ն] վանկատել։

هجیر [հա̈ջիր] շոգ, տոթ, տապ։

هجین [հա̈ջին] խառնածին, մեստիս։

هچل [հա̈չա̈լ] անհանգստություն, անհարմարություն, գլխացավանք։ توی هچل افتادن [թույե հա̈չա̈լ օֆթադա̈ն] գլխացավանքի մեջ ընկնել։

هخامنشی [հա̈խամա̈նեշի] Աքեմենյան։ سلسلهٔ هخامنشی [սելսելեյե հա̈խամա̈նեշի] Աքեմենյան հարստություն։

هدام [հոդամ] ծովախտ։

هدایا [հա̈դայա] տե՛ս եզ. هدیه [հա̈դիյյե]։

هدایت [հեդայա̈թ] 1) առաջնորդություն, ղեկավարում, 2) խրատում։ هدایت کردن [հեդայա̈թ քա̈րդա̈ն] 1) առաջնորդել, ղեկավարել, 2) խրատել, սովորեցնել։

هدایت‌شونده [հեդայա̈թշա̈վա̈նդե] ղեկավարվող (հրթիռ, ական)։

هدر [հա̈դա̈ր] զուր՝ անիմաստ կորուստ։ به هدر دادن [բե հա̈դա̈ր դադա̈ն] զուր տեղը վատնել։

هدف [հա̈դա̈ֆ] 1) նպատակ, 2) նշանակետ։ Հոգ. اهداف [ա̈հդաֆ]։

هدف‌گیری [հա̈դա̈ֆգիրի] նշանառություն։ هدف‌گیری کردن [հա̈դա̈ֆգիրի քա̈րդա̈ն] նշան բռնել։

هدم [հա̈դմ] ավերում, կործանում։

هدنگ [հա̈դա̈նգ] սպիտակ ձի։

هده [հոդե] 1) օգուտ, շահ, 2) ճշտություն։

هدهد [հոդհոդ] հոպոպ։

هدیه [հա̈դիյյե] նվեր, ընծա, պարգև։ Հոգ. هدایا [հա̈դայա]։

هذا [հա̈զա] այս։

هذلول [հոզլուլ] բլրակ։

هذلولی [հոզլուլի] մաթ. հիպերբոլային։

هذیان [հա̈զյան] 1) զառանցանք, 2) անհեթեթություն, բարբաջանք։ هذیان گفتن [հա̈զյան գոֆթա̈ն] զառանցել։

هذیان‌آمیز [հա̈զյանամիզ] զառանցական։

هر [հա̈ր] յուրաքանչյուր, ամեն։

هراس [հա̈րաս, հերաս] ահ, երկյուղ, սարսափ։

هراسان [հա̈րասան, հերասան] 1) վախեցած, սարսափած, 2) վախվխելով, վախենալով։

هراساندن [հա̈րասանդա̈ն] վախեցնել, ահաբեկել։

هراس‌انگیز [հա̈րասա̈նգիզ] երկյուղալի, սարսափեցնող, զարհուրելի։

هراس‌آور [հա̈րասավա̈ր] տե՛ս هراس‌انگیز [հա̈րասա̈նգիզ]։

هراسه [հա̈րասե] 1) տե՛ս هراس [հա̈րաս], 2) խրտվիլակ։

هراسیدن [հա̈րասիդա̈ն] վախենալ, սարսափել։

هراش [հա̈րաշ] փսխում, սրտխառնոց։

هراشیدن [հա̈րաշիդա̈ն] փսխել, սրտխառնոց զգալ։

هرآینه [հա̈րայենե] 1) միշտ, ամեն ժամանակ, 2) ամեն դեպքում, 3) հարկավ, իհարկե, անշուշտ։

هرب [հա̈րա̈բ] փախուստ։

هرت [հերթ] քաոս, թոհուբոհ, խառնակություն։ شهر هرت [շա̈հրե հերթ] մի վայր, որտեղ կատարվում են ամեն տեսակի անկարգություններ՝ անօրենություններ։

هرت و پرت [հերթօփերթ] խառնակություն, անկարգություն, քաոս։

هرجائی [հա̈րջայի] այլասերված, անբարոյական։

هرج و مرج [հա̈րջօմա̈րջ] 1) թոհուբոհ, քաոս, 2) խռովություն։

هرج و مرج‌طلب [հա̈րջօմա̈րջթա̈լա̈բ] 1) անարխիստ, անիշխանական, 2) անարխիստական։

هرج و مرج‌طلبی [հա̈րջօմա̈րջթա̈լա̈բի] անարխիզմ, անիշխանականություն։

هرچند [հա̈րչա̈նդ] թեև, չնայած այն բանին, որ։

هردمبیل [հա̈րդա̈մբիլ] 1) թեթևամիտ, անհոգ, 2) քաոսային։

هردمخیال [հա̈րդա̈մխիյալ] 1) քմահաճ, 2) փոփոխամիտ, անվճռական, տատանվող։

هردمخیالی [հա̈րդա̈մխիյալի] 1) քմահաճություն, 2) փոփոխամտություն, անվճռականություն։

هرروزه [հա̈րրուզե] 1) ամենօրյա, առօրյա, 2) ամեն՝ յուրաքանչյուր օր։

هرروزی [հա̈րրուզի] տե՛ս هرروزه [հա̈րրուզե]։

هرز [հա̈րզ] մաշված։ پیچ هرز [փիչե հա̈րզ] մաշված պտուտակ։

هرزگی [հա̈րզեգի] 1) թեթևամտություն, դատարկաբանություն, 2) ցոփություն, շվայտություն, 3) անառակություն, անբարոյականություն։

هرزه [հա̈րզե] 1) դատարկ, անօգուտ, անիմաստ, 2) թեթևամիտ, անլուրջ, 3) անբարոյական, անառակ։ حرف هرزه [հա̈րֆե հա̈րզե] դատարկ՝ անիմաստ խոսք(եր)։ علف هرزه [ա̈լա̈ֆե հա̈րզե] մոլախոտ։

هرزه‌اندیش [հա̈րզեա̈նդիշ] 1) սխալ դատող՝ մտածող, 2) անբարյացակամ։

هرزه‌خند [հա̈րզեխա̈նդ] 1) առանց պատճառի ծիծաղող, 2) թեթևամիտ, անլուրջ։

هرزه‌درا(ی) [հա̈րզեդա̈րա(յ)] 1) դատարկախոս, դատարկաբան, 2) շատախոս, շաղակրատ։

هرزه‌درائی [հա̈րզեդա̈րայի] 1) դատարկախոսություն, դատարկաբանություն, 2) շատախոսություն, շաղակրատություն։

هرزه‌دهان [հա̈րզեդա̈հան] զազրախոս, աղտեղաբան, պղծաշուրթ, հայհոյող։

هرزه‌دهانی [հա̈րզեդա̈հանի] զազրախոսություն, աղտեղաբանություն, պղծաշրթություն։

هرزه‌دهن [հա̈րզեդա̈հա̈ն] տե՛ս هرزه‌دهان [հա̈րզեդա̈հան]։

هرزه‌زبان [հա̈րզեզա̈բան] տե՛ս هرزه‌دهان [հա̈րզեդա̈հան]։

هرزه‌کار [հա̈րզեքար] անիմաստ՝ անօգուտ աշխատանքով զբաղվող։

هرزه‌گرد [հա̈րզեգա̈րդ] դատարկաշրջիկ, դատարկակյաց, դատարկապորտ, ավարա։

هرزه‌گردی [հա̈րզեգա̈րդի] դատարկաշրջիկություն, դատարկապորտություն, ավարայություն։

هرزه‌گو(ی) [հա̈րզեգու(յ)] տե՛ս هرزه‌درا(ی) [հա̈րզեդա̈րա(յ)]։

هرزه‌گوئی [հա̈րզեգույի] տե՛ս هرزه‌درائی [հա̈րզեդա̈րայի]։

هرزه‌موس [հա̈րզեմուս] 1) թափառական,

թափառաշրջիկ (շան մասին), 2) անբարոյական, անառակ, փչացած։

هرزه‌مرض [հա̈րզեմա̈րա̈զ] տե՛ս هرزه‌مرس [հա̈րզեմա̈րա̈ս]։

هرس [հա̈րա̈ս] գայլ, խիժ։

هرساله [հա̈րսալե] 1) ամենամյա, տարեկան, ամեն տարվա, 2) ամեն՝ յուրաքանչյուր տարի։

هرقدر [հա̈րղա̈դր] ինչքան [էլ], որքան։

هرکجا [հա̈րքոջա] ուր որ։

هرکه‌هرکه [հա̈րքեհա̈րքե] իրարանցում, խառնաշփոթություն, շիլափլավ։

هرگاه [հա̈րգահ] երբ որ, եթե, ամեն անգամ։

هرگز [հա̈րգեզ] երբեք։

هرگونه [հա̈րգունե] ամեն տեսակ։

هرم [հա̈րա̈մ] բուրգ։ Հոգ. اهرام [ա̈հրամ]։

هرم [հորմ] շոգ, տոթ, տապ։

هرمی [հա̈րա̈մի] բրգաձև։

هرو [հա̈րվ] քաջ, արի։

هرهر [հերհեր] քրքիջ, հռհռոց։ هرهر خندیدن [հերհեր խա̈նդիդա̈ն] քրքջալ, հռհռալ։

هرهری [հորհորի] 1) անհաստատված, 2) անհավատ։

هرهری‌مذهب [հորհորիմա̈զհա̈բ] տե՛ս هرهری [հորհորի]։

هرهری‌مذهبی [հորհորիմա̈զհա̈բի] [illegible], [illegible]։

هریره [հորեյրե] կատվի ձագ։

هریس [հա̈րիս] տե՛ս هلیم [հա̈լիմ]։

هریسه [հա̈րիսե] տե՛ս هلیم [հա̈լիմ]։

هزار [հեզար] 1) հազար, 2) սոխակ։

هزارپا [հեզարփա] կենդ. օձասանր։

هزارپیشه [հեզարփիշե] հազարափեշակ։

هزاردانه [հեզարդանե] բուս. մարգարտածաղիկ։

هزاردستان [հեզարդա̈սթան] սոխակ։

هزارگوشان [հեզարգուշան] բուս. լոշտակ։

هزاره [հեզարե] հազարամյակ։

هزاك [հոզաք] հիմար, տխմար, պարզամիտ, ցանցառ, անխելք։

هزال [հա̈զզալ] 1) կատակաբան, 2) ծաղրածու։

هزال [հոզալ] 1) նիհար, հյուծված, 2) նիհարություն, հյուծվածություն։

هزت [հեզզա̈թ] ճոճում, երերում, օրորում։ در هزت آوردن [դա̈ր հեզզա̈թ ավա̈րդա̈ն] երերել, ճոճել, օրորել։

هزل [հա̈զլ] 1) սարկազմ, 2) երգիծանք, 3) կատակ, սրամտություն։

هزلا [հա̈զլա̈ն] կատակով։

هزل‌آمیز [հա̈զլամիզ] 1) երգիծական, սարկաստիկ, 2) կատակային։

هزل‌گو(ی) [հա̈զլգու(յ)] կատակաբար, կատակաբան, կատակախոս։

هزلیات [հա̈զլիյյաթ] 1) երգիծական բանաստեղծություններ, 2) կատակաբանություններ, 3) պատմիկներ։

هزوارش [հոզվարեշ] հուզվարեշ (պահլավերենի գաղափարագրեր)։

هزیمت [հա̈զիմա̈թ] 1) պարտություն, ջախջախում, 2) փախուստ, նահանջ։

هزینه [հա̈զինե] 1) ծախսեր, ծախքեր, 2) ապրուստ, ծախս, կենսամիջոց։

هژبر [հոժա̈բր] 1) առյուծ, 2) քաջ, անվեհեր։

هژمونی [հեժեմոնի] գերիշխանություն, հեգեմոնիա։ هژمونی پرولتاریا [հեժեմոնիյե փրոլեթարիյա] պրոլետարիատի հեգեմոնիա։

هژیر [հա̈ժիր, հոժիր] պայծառամիտ, հասկացող, շուտ ըմբռնող, իմացունակ։

هژیری [հա̈ժիրի, հոժիրի] պայծառամտություն, իմացունակություն, ըմբռնունակություն։

هست [հա̈սթ] կա, գոյություն ունի, առկա է։

هست‌ونیست [հա̈սթոնիսթ] ունեցած-չունեցած, ունեցվածք։

هسته [հա̈սթե] 1) կորիզ, 2) ֆիզ. միջուկ։ هستهٔ اتم [հա̈սթեյե ա̈թոմ] ատոմի միջուկ։ هستهٔ رهبری [հա̈սթեյե ռա̈հբա̈րի] ղեկավար կորիզ։ هستهٔ معقول [հա̈սթեյե մա̈'ղուլ] ռացիոնալ կորիզ։

هسته‌ای [հա̈սթեի] 1) ֆիզ. միջուկային, 2) տե՛ս هسته‌دار [հա̈սթեդար]։ آزمایشات هسته‌ای [ազմայեշաթե հա̈սթեի] միջուկային փորձարկումներ։ سلاح هسته‌ای [սելահե հա̈սթեի] միջուկային զենք։

هسته‌دار [հա̈սթեդար] կորիզով (պտուղ)։

هستی [հա̈սթի] 1) կեցություն, գոյություն, 2) ինչք, գույք, կարողություն։

هسر [հա̈սա̈ր] մերկասառույց, սառցածածկոց։

هشام [հեշամ] առատաձեռնություն, մեծահոգություն։

هشت [հա̈շթ] ութ։

هشتاد [հա̈շթադ] ութսուն։

هشت‌سطحی [հա̈շթսա̈թհի] ութկողմանի, ութանիստ։

هشت‌صد [հա̈շթսա̈դ] ութ հարյուր։

هشت‌ضلعی [հա̈շթզել'ի] տե՛ս هشت‌گوش [հա̈շթգուշ]։

هشت‌گوش [հա̈շթգուշ] 1) ութանկյունի, 2) ութանկյուն։

هشت‌گوشه [հա̈շթգուշե] տե՛ս هشت‌گوش [հա̈շթգուշ]։

هشتم [հա̈շթոմ] ութերորդ։

هشتن [հա̈շթա̈ն] 1) արձակել, թողնել, 2) թույլ տալ, 3) տեղադրել, 4) կախել։

هشت‌وتدی [հա̈շթվա̈թա̈դի] ութոտնյա (բանաստեղծության մասին)։

هشتی [հա̈շթի] միջանցք։

هشدار [հոշդար] 1) նախազգուշացում, 2) ձայն. զգույշ։ هشدار دادن [հոշդար դադա̈ն] նախազգուշացնել։

هشدارباش [հոշդարբաշ] նախազգուշացում։

هشداری [հոշդարի] աչալրջություն, զգոնություն։

هشیار [հոշյար] տե՛ս هوشیار [հուշյար]։

هشیاری [հոշյարի] տե՛ս هوشیاری [հուշյարի]։

هضم [հա̈զմ] 1) մարսողություն, 2) մարսում։ غیرقابل هضم [ղեյրե ղաբելե հա̈զմ] անմարսելի։

هفت [հա̈ֆթ] յոթ։ هفت پیکر [հա̈ֆթփեյքա̈ր] «Յոթ գեղեցկուհի» (Նիզամիի պոեմի անունը)։

هفتاد [հա̈ֆթադ] յոթանասուն։

هفت‌اورنگ [հա̈ֆթոուրա̈նգ] աստղ. Մեծ Արջ համաստեղությունը։

هفت‌تیر [հա̈ֆթթիր] ատրճանակ։

هفت‌سین [հա̈ֆթսին] իրանական ամանորյա հացսեղան «ս» տառով սկսվող յոթ անուն ուտելիքով։

هفتصد [հա̈ֆթսա̈դ] յոթ հարյուր։

هفتگی [հա̈ֆթեգի] շաբաթական, ամեն շաբաթ։ روزنامهٔ هفتگی [ռուզնամեյե հա̈ֆթեգի] շաբաթաթերթ։

هفت‌ماهه [հա̈ֆթմահե] յոթամսական։

هفته [հա̈ֆթե] շաբաթ (յոթնօրյակ)։

هفته‌بازار [հա̈ֆթեբազար] տոնավաճառ (գյուղում)։

هفته‌بیجار [հա̈ֆթեբիջար] մարինադ (թթու բանջարք) յոթ տարբեր տեսակի կանաչիներով։

هفته‌کوک [հա̈ֆթեքուք] շաբաթը մեկ անգամ լարվող (ժամացույց)։

هفته‌نامه [հա̈ֆթենամե] շաբաթաթերթ։

هفده [հեֆդահ] տասնյոթ։

هکتار [հեքթար] հեկտար։

هکذا [հա̈քա̈զա] 1) նմանապես, 2) այդ ձևով։

هل‌هل [հոլհոլ, հելհել] գլորոց, գրկոց։ هل‌هل کردن [հոլհոլ քա̈րդա̈ն] գլորել, գրկել, ձգոտել։

هل [հել] 1) հել, 2) հիլի սերմ։

هل [հոլ] հրում, հրոց, բոթում, բոթոց։ هل دادن [հոլ դադա̈ն] հրել, բոթել։

هلاک [հա̈լաք] մահ, կորուստ, կործանում։ هلاک شدن [հա̈լաք շոդա̈ն] մեռնել, մահանալ։ هلاک کردن [հա̈լաք քա̈րդա̈ն] սպանել, կործանել։

هلاکت [հա̈լաքա̈թ] մահ, կործանում։ به‌هلاکت رساندن [բեհա̈լաքա̈թ ռեսանդա̈ն] 1) կործանել, 2) սպանել։

هلاکت‌بار [հա̈լաքա̈թբար] մահացու, կործանարար, խորտակիչ։

هلال [հելալ] կիսալուսին, նորալուսին, մահիկ։ جمعیت صلیب سرخ و هلال احمر [ջա̈միյյա̈թե սա̈լիբե սորխ վա̈ հելալե ա̈հմա̈ր] Կարմիր խաչի և Կարմիր կիսալուսնի ընկերություն։

هلال‌منظر [հելալմա̈նզա̈ր] լուսնադեմ, լուսներես։

هلالی [հելալի] նորալուսնի նման, մահիկաձև։

هلفدان [հոլոֆդան] և هلفدانی [հոլոֆդանի] 1) մութ նկուղ, 2) բանտ։

هلفدون [հոլոֆդուն] և هلفدونی [հոլոֆդունի] տե՛ս هلفدان [հոլոֆդան]։

هلندی [հոլա̈նդի] 1) հոլանդական, 2) հոլանդացի, 3) հոլանդերեն։

هلو [հոլու] դեղձ։ درخت هلو [դերախթե հոլու] դեղձենի։

هلهله [հա̈լհա̈լե, հելհելե] ուրախության ճիչեր։

هلیکوپتر [հելիքոփթեր] ուղղաթիռ։

هلیم [հա̈լիմ] հարիսա։

هم [հա̈մ] I էլ, նույնպես, թե, և։

هم [հա̈մ] II 1) միմյանց, 2) միասին՝ համատեղ կատարող, 3) հավասար, համանման։ باهم [բահա̈մ] միասին։ همراه [հա̈մռահ] ուղեկից։ هموزن [հա̈մվա̈զն] հավասարաքաշ։

هم [հա̈մ(մ)] 1) ճիգ, ջանք, 2) վիշտ, թախիծ, 3) անհանգստություն, տագնապ, 4) ցանկություն, մտադրություն, 5) ձգտում։ Հմմ. هموم [հոմում]։

هما [հոմա] 1) փյունիկ, 2) իգ. անձն. Հոմա։

همار [հա̈մար] հաշիվ, հաշվարկ։

همارث [հա̈մէրս] ժառանգակից։

همارز [հա̈մա̈րզ] համարժեք։

همارزی [հա̈մա̈րզի] համարժեքություն։

هماز [հա̈մմազ] զրպարտիչ։

هماسم [հա̈մէսմ] տե՛ս همنام [հա̈մնամ]։

همآشیان [հա̈մաշյան] 1) համաբնակ, բնակակից, 2) միաբույն։

هماطاق [հա̈մօթաղ] սենյակակից։

همآغوش [հա̈մաղուշ] 1) գրկախառնվածներ, 2) գրկախառն։

هماکنون [հա̈մա̈քնուն] հենց հիմա։

همال [հա̈մալ] 1) հավասար, նման, համահավասար, 2) ընկեր։

همام [հոմամ] քաջ, արի, հերոս։

همآمیزی [հա̈մամիզի] զուգավորություն, սեռական հարաբերություն։

همان [հա̈ման] 1) հենց այն, 2) ապա այդ դեպքում։

همانا [հա̈մանա] 1) հենց, հատկապես, 2) նման, ինչպես, որպես։

همانجا [հա̈մանջա] հենց այնտեղ։

هماندازه [հա̈մա̈նդազե] նույն չափի, միաչափ։

هماندم [հա̈մա̈նդա̈մ] անմիջապես, նույն պահին։

همانطور [հա̈մա̈նթոուր] հենց այդպես, հենց այդ ձևով։

همانگاه [հա̈մա̈նգահ] 1) հենց այդ իսկ ժամանակ, 2) անհապաղ։

همانند [հա̈մանա̈նդ] 1) համանման, 2) նման, ինչպես։

همانندی [հա̈մանա̈նդի] համանմանություն։

همآواز [հա̈մավազ] տե՛ս همآهنگ [հա̈մահա̈նգ]։

همآوازی [հա̈մավազի] տե՛ս همآهنگی [հա̈մահա̈նգի]։

همآور [հա̈մավա̈ր] արտադրող (արու կենդանի)։

هماورد [հա̈մավա̈րդ] 1) թշնամի, հակառակորդ (մարտում), 2) մրցակից։

هماوردی [հա̈մավա̈րդի] մրցակցություն։

هماویز [հա̈մավիզ] տե՛ս هماورد [հա̈մավա̈րդ]։

همآهنگ [հա̈մահա̈նգ] 1) համահնչուն, ներդաշնակ, 2) համերաշխ։

همآهنگی [հա̈մահա̈նգի] 1) համահնչունություն, ներդաշնակություն, 2) համերաշխություն։

همای [հոմայ] տե՛ս هما [հոմա]։

همایاق [հա̈մայաղ] 1) ընկեր, բարեկամ, 2) համախոհ։

همایش [հա̈մայեշ] կոնգրես, համագումար, ժողով, կոնֆերանս։

همایون [հոմայուն] 1) բարեբախտ, բարեհաջող, օրհնյալ, երջանիկ, 2) օգոստափառ, կայսերական։

همایونی [հոմայունի] արքայական, կայսերական։

همباز [հա̈մբազ] 1) ընկերակից, 2) բարեկամ, ընկեր։

همبازی [հա̈մբազի] խաղակից։

همبزم [հա̈մբա̈զմ] սեղանակից։

همبستر [հա̈մբա̈սթա̈ր] տե՛ս همخواب [հա̈մխաբ]։

همبستگی [հա̈մբա̈սթեգի] 1) համերաշխություն, միասնություն, 2) հարաբերակցություն, փոխադարձ կապ, 3) կապվածություն, մերձություն։

همبسته [հա̈մբա̈սթե] ձուլվածք, համաձուլվածք։

همبو(ی) [հա̈մբու(յ)] նույն բույրը ունեցող։

همپا [հա̈մփա] ուղեկից, ճանապարհակից, ճամփորդակից։

همپایه [հա̈մփայե] 1) համաստիճան, 2) համազոր։

همپائی [հա̈մփայի] ուղեկցություն, ուղեկցում։

همپشت [հա̈մփոշթ] 1) թիկնակից, ընկեր, օգնական, 2) տարեմեծիկ, տարեփոքրիկ։

همپشتی [հա̈մփոշթի] 1) ընկերական՝ բարեկամական հարաբերություններ, բարեկամություն, 2) աջակցություն, սատարում, օգնություն։

همپیاله [հա̈մփիյալե] բաժակակից։

همپیشه [հա̈մփիշե] փեշակակից, նույն մասնագիտության տեր։

همپیمان [հա̈մփեյման] դաշնակից, ուխտակից։

همپیمانی [հա̈մփեյմանի] դաշինք, միավորում։

همپیوندی [հա̈մփեյվա̈նդի] 1) ինտեգրացիա, 2) կոորդինացիա, փոխադարձ կապ։

همت [հեմմա̈թ] 1) մեծահոգություն, բարձրախոհություն, 3) ջանք, եռանդ։ Հմմ. همم [հեմա̈մ]։

همتا [հա̈մթա] հավասար, նման։

همتاب [հա̈մթաբ] համազոր, նույնազոր։

همتلمیذ [հա̈մթա̈լմիզ] աշակերտակից, դասընկեր։

همتیپ [հա̈մթիփ] միատիպ, համատիպ։

همجرم [հա̈մջորմ] մեղսակից։

همجنس [հա̈մջենս] համասեռ, համացեղ, նույնասեռ, միասեռակ։

همجنسی [հա̈մջենսի] համասեռություն, համացեղություն, միասեռականություն։

همجنگ [հա̈մջա̈նգ] զինակից։

همجوار [հա̈մջա̈վար] հարևան։

همجواری [հա̈մջա̈վարի] հարևանություն։ روابط حسن همجواری [ռա̈վաբեթե հոսնե հա̈մջա̈վարի] բարիդրացիական հարաբերություններ։

همجوش [հա̈մջուշ] տե՛ս همبسته [հա̈մբա̈սթե]։

همچشم [հա̈մչեշմ] մրցակից, մրցորդ։

همچشمی [հա̈մչեշմի] մրցակցություն։

همچنان [հա̈մչենան] ճիշտ այդպես, նույն ձևով։

همچند [հա̈մչա̈նդ] 1) համարժեք, 2) համարժեքային։

همچندی [հա̈մչա̈նդի] 1) մաթ. հավասարում, 2) համարժեքայնություն։

همچنین [հա̈մչենին] նույնպես, նմանապես։

همچو [հա̈մչո] 1) որպես, ինչպես, 2) նման։

همچون [հա̈մչուն] տե՛ս همچو [հա̈մչո]։

همحجره [հա̈մհոջրե] սենյակակից։

همحدود [հա̈մհոդուդ] տե՛ս همرز [հա̈մմա̈րզ]։

همخانه [հա̈մխանե] բնակակից, բնակարանակից։

همخدمت [հա̈մխեդմա̈թ] աշխատակից։

همخرج [հա̈մխա̈րջ] սեղանակից, հացակից։

همخو [հա̈մխու] նույնաբնույթ, բնավորությամբ նման։

همخواب [համխաբ] 1) անկողնակից, 2) կողակից, ամուսին։

همخوراك [համխորաք] տե՛ս همسفره [համսոֆրե]։

همخون [համխուն] արյունակից, նույնարյուն։

همداستان [համդաստան] համախոհ, խորհրդակից, համակիր։ همداستان شدن [համդաստան շոդան] պայմանավորվել, փոխադարձ համաձայնության գալ։

همدبستان [համդաբեսթան] համադպրոցական։

همدرد [համդարդ] ցավակից, կարեկից։

همدردی [համդարդի] ցավակցություն, կարեկցություն։

همدرس [համդարս] համադասարանցի, դասընկեր։

همدرسی [համդարսի] համատեղ ուսում, համատեղ սովորելը (օր.՝ դպրոցում)։

همدست [համդասթ] 1) ընկերակից, 2) մեղսակից, հանցակից, մասնակից։

همدستی [համդասթի] 1) ընկերակցություն, 2) մեղսակցություն, հանցակցություն։

همدل [համդել] սրտակից, համախոհ։

همدلی [համդելի] միաբանություն, համախոհություն։

همدم [համդամ] մտերիմ՝ սրտակից ընկեր։

همدمی [համդամի] սրտակից՝ անկեղծ մտերիմ հարաբերություններ, անկեղծ բարեկամություն։

همدوره [համդուրե] 1) ժամանակակից, 2) համակուրսեցի։

همدوش [համդուշ] 1) համաստիճան, աստիճանակից, 2) ընկեր, բարեկամ, 3) ուսուսի տված։

همدوشی [համդուշի] 1) հավասարություն (դիրքի, պաշտոնի), 2) ընկերություն, բարեկամություն։

همدهی [համդեհի] համագյուղացի։

همدیگر [համդիգար] միմյանց, իրար։

همدین [համդին] կրոնակից։

همدینی [համդինի] կրոնակցություն։

همدیوار [համդիվար] որմնակից, դրացի։

همذات [համզաթ] նույնաբնույթ։

همراز [համռազ] մտերիմ, սրտակից, վստահելի։

همراه [համռահ] 1) ուղեկից, 2) ճամփորդակից, 3) միասին։

همراهی [համռահի] 1) ուղեկցություն, 2) աջակցություն, 3) նվագակցում։ بهمراهی ارکستر [բեհամռահիյե օրքեսթր] նվագախմբի նվագակցությամբ։

همرای [համռայ] և همرأی [համռա՛յ] համամիտ, համախոհ։

همرائی [համռայի] և همرأئی [համռա՛յի] համամտություն, համախոհություն։

همرتبه [համռոթբե] աստիճանակից։

همرزم [համռազմ] 1) զինակից, 2) համհարզ։

همرنگ [համռանգ] միագույն, միաթույր, նույներանգ։

همرنگی [համռանգի] միագունություն, միաթույրություն, նույներանգություն։

همرو [համռովու] տե՛ս همراه [համռահ]։

همرو [համռու] դեմ-հանդիման։ همرو شدن [համռու շոդան] դեմ-դիմաց հանդիպել։

همروزگار [համռուզեգար] ժամանակակից։

همریش [համռիշ] 1) տարեկից, 2) քենակալ։

همریشه [համռիշե] նույնարմատ։

همزاد [համզադ] 1) երկվորյակ, 2) համածին, 3) տարեկից։

همزبان [համզաբան] 1) համալեզու, 2) ընկեր, բարեկամ, 3) միաբանորեն, համերաշխորեն։

همزبانی [համզաբանի] 1) ընդհանուր լեզու, 2) համաձայնություն, համերաշխություն։

همزمان [համզաման] 1) միաժամանակյա, համաժամանակյա, 2) միաժամանակ, համաժամանակ, 3) ժամանակակից։

همزمانی [համզամանի] միաժամանակություն, համաժամանակություն։

همزن [համզան] տեխ. խառնիչ։

همزور [համզուր] համազոր։

همزیست [համզիսթ] 1) կենսբ. համակեցություն, սիմբիոզ, կենակցություն, 2) սիմբիոնտ, համակյաց (օրգանիզմ)։

همزیستی [համզիսթի] համակեցություն, գոյակցություն։ همزیستی مسالمت آمیز [համզիսթիյե մոսալեմաթամիզ] խաղաղ գոյակցություն։

همساز [համսազ] 1) համաձայն, միաբան, 2) զուգակցող, զուգորդող, ներդաշնակող, 3) ընկեր, բարեկամ։

همسازی [համսազի] 1) համաձայնություն, միաբանություն, 2) համապատասխանություն, ներդաշնակություն։

همسال [համսալ] տարեկից։

همسالی [համսալի] տարեկցություն։

همسان [համսան] տե՛ս همانند [համանանդ]։

همسانی [համսանի] տե՛ս همانندی [համանանդի]։

همسایگی [համսայեգի] հարևանություն, դրացիություն։

همسایه [համսայե] հարևան, դրացի։

همسبق [համսաբաղ] տե՛ս همدرس [համդարս]։

همسر [համսար] ամուսին։

همسری [համսարի] 1) ամուսնություն, ամուսնական կյանք, 2) հավասարություն, 3) մրցակցություն։

همسطح [համսաթհ] նույն բարձրության՝ մակարդակի։

همسفر [համսաֆար] ճամփորդակից։ همسفر شدن [համսաֆար շոդան] ճամփորդակից դառնալ։

همسفره [համսոֆրե] սեղանակից։

همسفری [համսաֆարի] ճամփորդակցություն։

همسن [համսեն(ն)] տարեկից, հասակակից։

همسنگ [համսանգ] 1) համակշիռ, 2) համապատիվ, 3) համազոր։

همسنگر [համսանգար] մարտակից, զինակից, խրամատներում ընկերացած։

همسوگند [համսուգանդ] 1) երդմնակից, 2) դաշնակից։

همشاگرد [համշագերդ] դասընկեր։

همشاگردی [համշագերդի] տե՛ս همشاگرد [համշագերդ]։

همشأن [համշա՛ն] տե՛ս همرتبه [համռոթբե]։

همشرط [համշարթ] տե՛ս همپیمان [համփեյման]։

همشغل [համշողլ] պաշտոնակից, կոլեգա, նույն մասնագիտության տեր։

همشکل [համշեքլ] 1) նման, համանման, 2) նույնաձև, միատեսակ, միաձև։

همشکلی [համշեքլի] 1) նմանություն, 2) միաձևություն, միատեսակություն։

همشکم [համշեքամ] երկվորյակ։ برادران همشکم [բարադարանե համշեքամ] երկվորյակ եղբայրներ։

همشهری [համշահրի] հայրենակից, համաքաղաքացի։

همشیر [համշիր] կաթնեղբայր։

همشیره [համշիրե] 1) քույր, 2) կաթնաքույր։

همصحبت [համսոհբաթ] զրուցակից, խոսակից։

همصحبتی [համսոհբաթի] 1) զրուցակցություն, զրույց, 2) բարեկամություն, 3) տե՛ս همصحبت [համսոհբաթ]։

همصدا [համսեդա] ձայնակից։

همطبق [համթաբաղ] տե՛ս همسفره [համսոֆրե]։

همطراز [համթարազ] միատիպ։

همطویله [համթավիլե] գոմակից։

همطینت [համթինաթ] տե՛ս همخو [համխու]։

همعادت [համադաթ] տե՛ս همخو [համխու]։

همعرض [համարզ] 1) նույն լայնքը ունեցող, 2) աշխ. նույն լայնության վրա գտնվող։

همعصر [համասր] 1) ժամանակակից, 2) տե՛ս همدوره [համդուրե]։

همعقیده [համաղիդե] համամիտ, համախոհ։

همعهد [համահդ] 1) դաշնակից, 2) ժամանակակից։

همغذا [հա̈մղա̈զա] տե՛ս همسفره [հա̈մսոֆրե]։

همفرمول [հա̈մֆորմուլ] իզոմեր, հավասարամաս։

همفرمولی [հա̈մֆորմուլի] իզոմերիա, հավասարամասնություն։

همفشار [հա̈մֆեշար] նույնաճնշում։

همفکر [հա̈մֆեքր] համախոհ, համամիտ։

همفکری [հա̈մֆեքրի] համախոհություն, համամտություն։

همقبیله [հա̈մղա̈բիլե] ցեղակից, տոհմակից։

همقد [հա̈մղա̈դ(դ)] հասակակից, մի բոյի։

همقدح [հա̈մղա̈դա̈հ] տե՛ս همپیاله [հա̈մփիյալե]։

همقدر [հա̈մղա̈դր] 1) համարժեք, 2) տե՛ս همرتبه [հա̈մռոթբե]։

همقسم [հա̈մղա̈սա̈մ] տե՛ս همسوگند [հա̈մսուգա̈նդ]։

همقطار [հա̈մղա̈թար] 1) գնդակից, 2) տե՛ս همکار [հա̈մքար]։

همقلم [հա̈մղա̈լա̈մ] գրչակից։

همقوم [հա̈մղոում] ցեղակից։

همقیمت [հա̈մղեյմա̈թ] համարժեք, նույն գնի։

همکار [հա̈մքար] աշխատակից, աշխատանքային ընկեր, կոլեգա։

همکاری [հա̈մքարի] համագործակցություն։ همکاری بین‌المللی [հա̈մքարիյե բեյնօլմելա̈լի] միջազգային համագործակցություն։ همکاری فرهنگی [հա̈մքարիյե ֆա̈րհա̈նգի] մշակութային համագործակցություն։

همکاسه [հա̈մքասե] 1) սեղանակից, կերակրակից, 2) բաժակակից։

همکلاس [հա̈մքելաս] և همکلاسی [հա̈մքելասի] համադասարանցի։

همکلام [հա̈մքա̈լամ] տե՛ս همصحبت [հա̈մսոհբա̈թ]։

همکوک [հա̈մքուք] երժշտ. ներդաշնակ, բարեհնչյուն։

همکیسه [հա̈մքիսե] տե՛ս همخرج [հա̈մխա̈րջ]։

همکیش [հա̈մքիշ] 1) կրոնակից, նույնադավան, 2) գաղափարակից։

همکیشی [հա̈մքիշի] 1) կրոնակցություն, 2) գաղափարակցություն։

همگام [հա̈մգամ] 1) համաքայլ, 2) համերաշխ, միահամուռ, միաբան։

همگان [հա̈մեգան] բոլորը, ամենքը, բոլոր մարդիկ։

همگانی [հա̈մեգանի] համընդհանուր, ընդհանուր, հանրային։ اعتصاب همگانی [էթեսաբե հա̈մեգանի] համընդհանուր գործադուլ։ کتابخانهٔ همگانی [քեթաբխանեյե հա̈մեգանի] հանրային գրադարան։

همگر [հա̈մգա̈ր] 1) ջուլհակ, մանածագործ, 2) կարկատող։

همگرائی [հա̈մգա̈րայի] 1) զուգամերձություն, 2) համամտություն։

همگروه [հա̈մգորուհ] խմբակից։

همگنان [հա̈մգենան] տե՛ս همگان [հա̈մեգան]։

همگون [հա̈մգուն] 1) համասեռ, նույնասեռ, 2) միատեսակ։

همگونی [հա̈մգունի] 1) համասեռություն, նույնասեռություն, 2) միատեսակություն։

همگی [հա̈մեգի] 1) բոլորը, 2) ամբողջ, բովանդակ։

همگیس [հա̈մգիս] 1) տեգերակին, 2) տարեկից (կանանց մասին)։

همم [հեմա̈մ] տե՛ս եզ. همت [հեմմա̈թ]։

هممدرسه [հա̈մմա̈դրեսե] համադպրոցական։

هممذهب [հա̈մմա̈զհա̈բ] հավատակից, համադավան, դավանակից, նույնադավան, կրոնակից։

هممذهبی [հա̈մմա̈զհա̈բի] հավատակցություն, միահավատություն, կրոնակցություն, նույնադավանություն։

هممرز [հա̈մմա̈րզ] սահմանակից։ کشورهای هممرز [քեշվա̈րհայե հա̈մմա̈րզ] սահմանակից երկրներ։

هممرکز [հա̈մմա̈րքա̈զ] համակենտրոն։

هممسلك [հա̈մմա̈սլա̈ք] տե՛ս همکیش [հա̈մքիշ]։

هممسلکی [հա̈մմա̈սլա̈քի] տե՛ս همکیشی [հա̈մքիշի]։

هممشرب [հա̈մմա̈շրա̈բ] ընկեր, բարեկամ։

هممشربی [հա̈մմա̈շրա̈բի] 1) ընկերություն, բարեկամություն, 2) շփում, հաղորդակցում։

هممعنی [հա̈մմա̈՛նի] համանշանակ։

هممؤلف [հա̈մմո՛ա̈լլեֆ] հեղինակակից։

هممیهن [հա̈մմիհա̈ն] հայրենակից։

هممیهنی [հա̈մմիհա̈նի] հայրենակցություն։

همنام [հա̈մնամ] անվանակից։

همنامی [հա̈մնամի] անվանակցություն։

همنبرد [հա̈մնա̈բա̈րդ] 1) թշնամի, ախոյան (պատերազմում, մարտերում), 2) մրցակից։

همنرخ [հա̈մներխ] նույնարժեք, համարժեք, նույն գնի։

همنژاد [հա̈մնեժադ] 1) նույն ռասային պատկանող, 2) ցեղակից։

همنشین [հա̈մնեշին] 1) նստակից, խոսակից, 2) մտերիմ ընկեր, ընկերակից։

همنشینی [հա̈մնեշինի] 1) ընկերակցություն, մտերմություն, 2) նիստուկաց։

همنگار [հա̈մնեգար] համատեսական, սինոպտիկական, ամփոփիչ, միաբերված, համահավաք։ جدول همنگار [ջա̈դվա̈լե հա̈մնեգար] ամփոփիչ (միաբերված) աղյուսակ։

همنمك [հա̈մնա̈մա̈ք] աղուհացով՝ հյուրասեր մարդ։

همنواله [հա̈մնեվալե] սեղանակից, հացակից, ճաշակից։

همنورد [հա̈մնա̈վա̈րդ] ճանապարհորդակից, ճամփորդակից։

همنوع [հա̈մնո՛] տե՛ս همجنس [հա̈մջենս]։

همنوعی [հա̈մնո՛ի] տե՛ս همجنسی [հա̈մջենսի]։

هموار [հա̈մվար] 1) հարթ, հավասար, 2) անարգել, հեշտ։ هموار کردن [հա̈մվար քա̈րդա̈ն] հարթել։

همواره [հա̈մվարե] միշտ, շարունակ։

همواری [հա̈մվարի] 1) հարթություն (մակերեսի), 2) հարթավայր։

هموزن [հա̈մվա̈զն] հավասարակշիռ, նույն կշիռը՝ ծանրությունը ունեցող։

هموزنی [հա̈մվա̈զնի] հավասարակշռություն, հավասար՝ նույն ծանրությունը։

هموطن [հա̈մվա̈թա̈ն] հայրենակից։

هموطنی [հա̈մվա̈թա̈նի] հայրենակցություն։

همولایتی [հա̈մվելայա̈թի] համերկրացի։

هموم [հոմում] տե՛ս եզ. هم [հա̈մ(մ)]։

همه [հա̈մե] համայն, ամեն, բոլոր, բոլորը։

همه‌پرسی [հա̈մեփորսի] հանրաքվե, համաժողովրդական հարցում։

همه‌جا [հա̈մեջա] ամենուրեք, ամեն տեղ։

همه‌جاگیر [հա̈մեջագիր] տե՛ս همه‌گیر [հա̈մեգիր]։

همه‌جانبه [հա̈մեջանեբե] 1) համակողմանի, բազմակողմանի, մանրամասն, 2) համակողմանիորեն, բազմակողմանիորեն, մանրամասնորեն։

همه‌چیز [հա̈մեչիզ] ամեն ինչ։

همه‌رنگ [հա̈մեռա̈նգ] բազմազան, բազմատեսակ, ամեն տեսակ։

همه‌روزه [հա̈մեռուզե] 1) ամենօրյա, 2) ամեն՝ յուրաքանչյուր օր։

همه‌ساله [հա̈մեսալե] ամեն՝ յուրաքանչյուր տարի։

همه‌شناس [հա̈մեշենաս] 1) հանրահայտ, հանրածանոթ, 2) բոլորին լավ ճանաչող։

همه‌فهم [հա̈մեֆա̈հմ] հանրամատչելի։

همه‌قسم [հա̈մեղեսմ] տե՛ս همه‌گونه [հա̈մեգունե]։

همه‌کاره [հա̈մեքարե] 1) ձեռքից ամեն բան եկող, ամեն ինչի վարպետ, 2) ձեռքը ամեն բանի գցող։

همه‌گونه [հա̈մեգունե] 1) ամեն տեսակ, զանազանակերպ, բազմազան, 2) այլևայլ եղանակներով, զանազան ձևերով։

همه‌گیر [հա̈մեգիր] համաճարակային։

همه‌ماهه [հա̈մեմահե] ամեն՝ յուրաքանչյուր ամիս։

همهمه [հա̈մհա̈մե] աղմուկ, աղաղակ, դղրդյուն, մխոր։

همه‌نوع [հա̈մենոու՛] տե՛ս همه‌گونه [հա̈մեգունե]։

همه‌وقت [հա̈մեվա̈ղթ] միշտ, անընդհատ։

همیاری [հա̈մյարի] 1) փոխօգնություն, 2) համագործակցություն։

همیشگی [համիշեգի] 1) մշտական, 2) մշտականություն: مشتری همیشگی [մոշթարիյե համիշեգի] մշտական հաճախորդ:

همیشه [համիշե] միշտ, շարունակ:

همیشه‌بیدار [համիշեբիդար] միշտ արթուն՝ զգոն:

همین [համին] 1) հենց այս, 2) միայն. հատկապես: همین امروز [համին էմրուզ] հենց այսօր:

همین‌الان [համինոլան] տե՛ս همین حالا [համինհալա]:

همین‌حالا [համինհալա] հենց հիմա, հենց այս պահին:

همین‌طور [համինթոուր] հենց այսպես, հենց այս ձևով:

همین‌قدر [համինղադր] 1) հենց այդքան, 2) միայն:

هناسه [հանասե] հոգոց, հեք, ծանրաշնչություն: هناسه زدن [հանասե զադան] շնչահատ լինել:

هنجار [հանջար] 1) եղանակ, ուղի, ճանապարհ, 2) համաչափություն, 3) սովորություն, սովորույթ, 4) հարթաչափ:

هنجام [հանջամ] ավարտ, ծայր:

هندبال [հանդբալ] սպորտ. ձեռքի գնդակ (խաղ):

هندسه [հենդեսե] երկրաչափություն: هندسهٔ تحلیلی [հենդեսեյե թահլիլի] անալիտիկ (վերլուծական) երկրաչափություն: هندسهٔ ترسیمی [հենդեսեյե թարսիմի] գծագրական երկրաչափություն: هندسهٔ توصیفی [հենդեսեյե թոուսիֆի] նկարագրական երկրաչափություն:

هندسی [հենդեսի] երկրաչափական:

هندو [հենդու] 1) հնդիկ, 2) սև, 3) ծառա, ստրուկ, 4) խալ:

هندوانه [հենդեվանե] ձմերուկ:

هندوستان [հենդուսթան] Հնդկաստան:

هندوستانی [հենդուսթանի] 1) հնդկական, 2) հինդուսթանի լեզու:

هندی [հենդի] 1) հնդկացի, 2) հնդկական, 3) հինդի լեզու:

هنر [հոնար] արվեստ: ارباب هنر [արբաբե հոնար] արվեստի վարպետներ: هنرهای تصویری [հոնարհայե թասվիրի] կերպարվեստներ: هنرهای زیبا (ظریف ظریفه) [հոնարհայե զիբա (զարիֆ, զարիֆե)] գեղարվեստներ, գեղեցիկ արվեստներ: هنرهای عملی [հոնարհայե ամալի] կիրառական արվեստներ:

هنرآموز [հոնարամուզ] ուսանող (գեղարվեստական կամ տեխնիկական ուսումնարանի):

هنرپرور [հոնարփարվար] 1) արվեստասեր, 2) մեկենաս:

هنرپروری [հոնարփարվարի] 1) արվեստասիրություն, 2) մեկենասություն:

هنرپیشگی [հոնարփիշեգի] դերասանություն:

هنرپیشه [հոնարփիշե] դերասան:

هنرجو(ی) [հոնարջու(յ)] տե՛ս هنرآموز [հոնարամուզ]:

هنرستان [հոնարեսթան] արվեստի կամ տեխնիկական ուսումնարան: هنرستان موسیقی [հոնարեսթանե մուսիղի] երաժշտական ուսումնարան:

هنرسرا [հոնարսարա] և هنرسرای عالی [հոնարսարայե ալի] 1) գեղարվեստի ինստիտուտ, 2) տեխնիկական բուհ:

هنرشناس [հոնարշենաս] արվեստագետ, արվեստաբան:

هنرشناسی [հոնարշենասի] արվեստագիտություն, արվեստաբանություն:

هنرفروشی [հոնարֆորուշի] ցուցամոլություն:

هنرکده [հոնարքադե] տե՛ս هنرستان [հոնարեսթան]:

هنرمند [հոնարմանդ] 1) արվեստի գործիչ, 2) հմուտ, ճարտար, 3) տաղանդ, հանճար:

هنرمندانه [հոնարմանդանե] հմտորեն, վարպետորեն:

هنرمندی [հոնարմանդի] 1) արվեստ, հմտություն, 2) տաղանդավորություն, օժտվածություն:

هنرنمائی [հոնարնամայի] 1) արվեստի ցուցադրում, 2) ելույթ (արվեստագետի, դերասանի):

هنرنمائی کردن [հոնարնեմայի քարդան] 1) ելույթ ունենալ, 2) արվեստ՝ վարպետություն ցուցադրել:

هنری [հոնարի] գեղարվեստական: آثار هنری [ասարե հոնարի] արվեստի ստեղծագործություններ: فیلم هنری [ֆիլմե հոնարի] գեղարվեստական ֆիլմ (կինոնկար):

هنگ [հանգ] I գունդ, զորագունդ: هنگ احتیاطی [հանգե էհթիյաթի] պահեստային գունդ: هنگ پیاده [հանգե փիյադե] հետևակ գունդ:

هنگ [հանգ] II եղանակ, մեղեդի:

هنگار [հանգար] աճապարանք:

هنگام [հենգամ] ժամանակ, ժամանակաշրջան: هنگام درو [հենգամե դերոու] հունձի՝ հնձելու ժամանակաշրջան:

هنگامه [հենգամե] 1) խառնամբոխ, խառնիճաղանջ, խառնաժողով, 2) իրարանցում, աղմուկ, խառնաշփոթություն:

هنگامه‌جو(ی) [հենգամեջու(յ)] սկանդալիստ, կռվարար, անկարգ:

هنگامه‌جوئی [հենգամեջույի] 1) խուլիգանություն, 2) սկանդալ, խայտառակություն:

هنگامه‌طلب [հենգամեթալաբ] տե՛ս هنگامه‌جو(ی) [հենգամեջու(յ)]:

هنگفت [հենգոֆթ] 1) նշանակալի, խոշոր, շատ մեծ, 2) բազմաթիվ:

هنود [հոնուդ] տե՛ս եզ. هندی [հենդի]:

هنوز [հանուզ] դեռ, տակավին, մինչև այժմ:

هو [հոու] լուր, խոսակցություն, աղմուկ, բամբասանք: هو انداختن [հոու անդախթան] լուրեր՝ բամբասանք տարածել:

هوا [հավա] I 1) օդ, մթնոլորտ, եթեր, 2) եղանակ: هوای آزاد [հավայե ազադ] բաց՝ մաքուր օդ: هوای خفه [հավայե խաֆե] խեղդուկ՝ ծանր՝ հեղձուկ օդ: هوای متراکم [հավայե մոթարաքեմ] թանձրացած՝ թանձր օդ: هوای بارانی [հավայե բարանի] անձրևային եղանակ: هواخوردن [հավա խորդան] օդ՝ մաքուր օդ շնչել:

هوا [հավա] II 1) կիրք, տարփանք, 2) ցանկություն:

هوابرد [հավաբորդ] օդային դեսանտ: نیروی هوابرد [նիրույե հավաբորդ] օդադեսանտային զորքեր: هنگ شکاری هوابرد [հանգե շեքարիյե հավաբորդ] կործանիչ դեսանտային գունդ:

هواپرست [հավափարասթ] ցանկասեր, հեշտասեր:

هواپیما [հավափեյմա] ինքնաթիռ: هواپیمای اکتشافی [հավափեյմայե էքթեշաֆի] հետախուզական ինքնաթիռ: هواپیمای بمب‌افکن [հավափեյմայե բոմբաֆքան] ռմբակոծիչ ինքնաթիռ: هواپیمای شکاری [հավափեյմայե շեքարի] կործանիչ ինքնաթիռ: هواپیمای مسافری [հավափեյմայե մոսաֆերի] մարդատար ինքնաթիռ:

هواپیمابر [հավափեյմաբար] ավիակիր: کشتی هواپیمابر [քեշթիյե հավափեյմաբար] և ناو هواپیمابر [նավե հավափեյմաբար] ավիակիր:

هواپیماساز [հավափեյմասազ] ավիակոնստրուկտոր:

هواپیماسازی [հավափեյմասազի] ինքնաթիռաշինություն:

هواپیمائی [հավափեյմայի] օդագնացություն, ավիացիա: هواپیمائی کشوری [հավափեյմայիյե քեշվարի] քաղաքացիական ավիացիա: هواپیمائی نظامی [հավափեյմայիյե նեզամի] ռազմական ավիացիա: علم هواپیمائی [էլմե հավափեյմայի] օդանավորդագիտություն, օդագնացության թեորիան և արվեստը:

هواخواه [հավախահ] 1) կողմնակից, համախոհ, հետևորդ, 2) բարյացակամ: هواخواه صلح [հավախահե սոլհ] խաղաղության համախոհ՝ կողմնակից:

هواخواهی [հավախահի] 1) կողմնակցություն, համախոհություն, 2) բարյացակամություն:

هواخور [հավախոր] օդանցք:

هواخوری [հավախորի] օդափոխություն:

هوادار [հավադար] տե՛ս هواخواه [հավախահ]: هوادار مکتب رآلیسم [հավադարե մաքթաբե ռեալիզմ] ռեալիզմի դպրոցի հետևորդ:

هواداری [հա̈վադարի] տե՛ս هواخواهی [հա̈վախահի]:

هوار [հա̈վար] 1) փլվածք, խռռ, 2) բարձր ձիչ, 3) հավա՜ր, օգնեցե՜ք:

هواسنج [հա̈վասանջ] ծանրաչափ, բարոմետր:

هواشناس [հա̈վաշենաս] օդերևութաբան:

هواشناسی [հա̈վաշենասի] օդերևութաբանություն: ایستگاه هواشناسی [իսթգահե հա̈վաշենասի] օդերևութաբանական կայան:

هواصاف‌کن [հա̈վասաֆքոն] օդամաքրիչ, օդազտիչ:

هواکش [հա̈վաքեշ] 1) օդափոխիչ, 2) օդանցք:

هواگیر [հա̈վագիր] 1) օդանցք, օդելույզ, 2) ծխնելույզ, 3) տեխ. օդախցիկ:

هوام [հա̈վամ(մ)] տե՛ս եզ. هامه [համմե]:

هوام‌خوار [հա̈վամմխար] միջատակեր:

هوام‌شناس [հա̈վամմշենաս] միջատաբան:

هوام‌شناسی [հա̈վամմշենասի] միջատաբանություն:

هوام‌کش [հա̈վամմքոշ] միջատներ ոչնչացնող: داروی هوام‌کش [դարույե հա̈վամմքոշ] միջատների դեմ միջոց:

هوانورد [հա̈վանա̈վա̈րդ] օդաչու:

هوانوردی [հա̈վանա̈վա̈րդի] օդաչուություն, օդագնացություն:

هوائی [հա̈վայի] օդային: نبرد هوائی [նա̈բա̈րդե հա̈վայի] օդային մարտ: ترمز هوائی [թորմոզե հա̈վայի] օդային արգելակ:

هوچی [հոուչի] 1) աղմկարար, 2) նենգաշորթիչ, շանտաժիստ:

هوچی‌بازی [հոուչիբազի] 1) աղմկարարություն, 2) շանտաժ:

هوچی‌گری [հոուչիգա̈րի] տե՛ս هوچی‌بازی [հոուչիբազի]:

هودج [հոուդա̈ջ] պահավորակ (ուղտի կամ փղի վրա):

هور [հուր] 1) արեգակ, 2) բախտ:

هورا [հուրա] ուռա, կեցցե:

هورخش [հուրա̈խշ] շողացող արեգակ:

هوس [հա̈վա̈ս] 1) ցանկություն, անձկանք, բաղձանք, 2) տարփանք, կիրք:

هوس‌آور [հա̈վա̈սավա̈ր] գայթակղիչ, հրապուրիչ, պատրիչ, դյութող, հմայող, զմայլեցնող: لبخند هوس‌آور [լա̈բխա̈նդե հա̈վա̈սավա̈ր] հմայիչ ժպիտ:

هوسبار [հա̈վա̈սբար] կրքոտ: نگاه هوسبار [նեգահե հա̈վա̈սբար] սիրատենչ հայացք:

هوسباز [հա̈վա̈սբազ] տարփոտ, հեշտասեր:

هوسبازانه [հա̈վա̈սբազանե] կրքոտությամբ, բուռն կերպով:

هوسبازی [հա̈վա̈սբազի] 1) հեշտասիրություն, 2) վավաշոտություն:

هوس‌پیشه [հա̈վա̈սփիշե] տե՛ս هوس‌کار [հա̈վա̈սքար]:

هوس‌دار [հա̈վա̈սդար] տե՛ս هوسباز [հա̈վա̈սբազ]:

هوس‌داری [հա̈վա̈սդարի] տե՛ս هوسبازی [հա̈վա̈սբազի]:

هوس‌ران [հա̈վա̈սրան] տե՛ս هوسباز [հա̈վա̈սբազ]:

هوس‌رانی [հա̈վա̈սրանի] տե՛ս هوس‌بازی [հա̈վա̈սբազի]:

هوس‌کار [հա̈վա̈սքար] 1) հրապուրվող, 2) կրքոտ, սիրատենչ:

هوسناك [հա̈վա̈սնաք] բաղձալից:

هوش [հուշ] 1) խելք, հասկացողություն, 2) միտք, 3) ուշք, հիշողություն: از هوش رفتن [ա̈զ հուշ ռա̈ֆթա̈ն] և بیهوش شدن [բիհուշ շոդա̈ն] ուշագնաց լինել:

هوشمند [հուշմա̈նդ] ուշիմ, խելոք, խելամիտ:

هوشمندی [հուշմա̈նդի] ուշիմություն, խելամտություն:

هوشیار [հուշյար] 1) խելացի, խելամիտ, խոհեմ, շրջահայաց, ողջամիտ, 2) կռահող, ըմբռնող, 3) զգոն, 4) զգաստ:

هوشیارانه [հուշյարանե] 1) խելամտորեն, խելացի կերպով, ողջամտորեն, 2) աչալրջորեն, զգոնաբար:

هوشیاری [հուշյարի] 1) խելամտություն, ողջամտություն, 2) ըմբռնողություն, 3) զգոնություն, աչալրջություն, զգաստություն:

هول [հոուլ] վախ, երկյուղ, սարսափ: هول شدن [հոուլ շոդա̈ն] շփոթվել, անհանգստանալ:

هول‌انگیز [հոուլա̈նգիզ] սոսկալի, սարսափելի, երկյուղալի:

هول‌دان [հոուլդան, հոլդան] տե՛ս هول‌دانی [հոուլդանի]:

هول‌دانی [հոուլդանի, հոլդանի] բանտ, զնդան:

هولدون [հոլդուն] տե՛ս هول‌دان [հոուլդան]:

هولدونی [հոլդունի] տե՛ս هول‌دانی [հոուլդանի]:

هولکی [հոուլա̈քի] շտապով, ճապարանքով:

هولناك [հոուլնաք] սարսափելի, սոսկալի, ահավոր:

هول‌هولکی [հոուլհոուլա̈քի] խոսակց. շտապով, ճապարանքով:

هومانیست [հումանիսթ] հումանիստ:

هومانیسم [հումանիսմ] հումանիզմ, մարդասիրություն:

هونگ [հա̈վա̈նգ] տե՛ս هاون [հավա̈ն]:

هویت [հովիյյա̈թ] 1) անձ, ինքնություն, անհատականություն, 2) էություն: ورقهٔ هویت [վա̈րա̈ղեյե հովիյյա̈թ] անձնական վկայական, անձնագիր:

هویج [հա̈վիջ] գազար:

هویدا [հովեյդա] պարզ, ակներև, բացահայտ:

هیاهو [հա̈յահու] աղմուկ, աղաղակ: هیاهو کردن [հա̈յահու քա̈րդա̈ն] աղմկել, աղաղակել, գոռգոռալ:

هیبت [հեյբա̈թ] 1) տպավորչություն, վեհատեսություն, պատկառազդու լինելը, 2) վախ ներշնչող տեսք:

هیبت‌انگیز [հեյբա̈թա̈նգիզ] վախ՝ սարսափ ներշնչող, զարհուրեցուցիչ:

هیبتناك [հեյբա̈թնաք] զարհուրելի, սոսկալի, սարսափելի:

هیپنوتیزه [հիփնոթիզե] հիպնոսի ենթարկված, հիպնոսված: هیپنوتیزه شدن [հիփնոթիզե շոդա̈ն] հիպնոսի ենթարկվել: هیپنوتیزه کردن [հիփնոթիզե քա̈րդա̈ն] հիպնոսի ենթարկել, հիպնոսել:

هیپنوز [հիփնոզ] հիպնոս:

هیجا [հեյջա] ճակատամարտ: دشت هیجا [դա̈շթե հեյջա] ռազմադաշտ:

هیجان [հա̈յա̈ջան] հուզում, գրգռում:

هیجان‌آمیز [հա̈յա̈ջանամիզ] հուզված, անհանգստացած:

هیجان‌آور [հա̈յա̈ջանավա̈ր] հուզող, հուզիչ, գրգռող, անհանգստացնող:

هیجده [հիջդա̈հ] տասնութ:

هیچ [հիչ] 1) ոչինչ, 2) բնավ:

هیچ‌چیز [հիչչիզ] ոչինչ, ոչ մի բան:

هیچ‌کاره [հիչքարե] 1) ոչինչ չանող, անընդունակ որևէ գործի, 2) անբան, ծույլ:

هیچ‌کدام [հիչքոդամ] ոչ մեկը:

هیچ‌کس [հիչքա̈ս] ոչ ոք:

هیچ‌گاه [հիչգահ] 1) երբեք, 2) երբևիցե:

هیچ‌گونه [հիչգունե] ոչ մի կերպ, ոչ մի դեպքում:

هیچمدان [հիչմա̈դան] կատարելապես տգետ:

هیچ و پوچ [հիչոփուչ] ոչ ու փուչ:

هیچ‌وقت [հիչվա̈ղթ] 1) երբեք, 2) երբևիցե:

هیچ‌یک [հիչյեք] ոչ մեկը:

هیختن [հիխթա̈ն] դուրս քաշել, մերկացնել (սուսերը):

هیدروپلان [հիդրոփլան] հիդրոպլան, ջրօդանավ:

هیدروژن [հիդրոժեն] ջրածին:

هیراد [հիրադ] 1) գեղեցիկ, սիրունատես, 2) սիրալիր, բարի:

هیربد [հիրբոդ] զրադաշտական քուրմ, մոգ:

هیرمند [հիրմա̈նդ] զրադաշտական, կրակապաշտ:

هیروگلیف [հիրոգլիֆ] գաղափարագիր, պատկերագիր, հերոգլիֆ:

هیز [հիզ] 1) անամոթ, լպիրշ, 2) անբարոյական:

هیزم [հիզոմ] ցախ, վառելափայտ:

هیزم‌شکن [հիզոմշեքա̈ն] փայտահատ:

هیزم‌کش [հիզոմքեշ] ցախ կրող:

هیزی [հիզի] 1) անամոթություն, լպիրշություն, 2) անբարոյականություն։

هیستری [հիսթերի] հիստերիա, նյարդախտ։

هیضه [հեյզե] բժշկ. կրկնություն (հիվանդության)։

هیکل [հեյքալ] 1) կերպարանք, հասակ, 2) արձան, քանդակ, 3) ձի։

هیکل‌تراش [հեյքալթարաշ] քանդակագործ։

هیکل‌دار [հեյքալդար] 1) բարեկազմ, ամրակազմ, 2) խոշոր, մարմնեղ, ծանրաքաշ։

هین [հին] 1) հիմա, այժմ, 2) ահա, և այսպես։

هیولا [հայուլա] 1) հրեշ, 2) տեսիլ, ուրվական, 3) վիթխարի զանգված, հսկայական բան, հսկա, 4) նյութ։

هیولی [հայուլա] տե՛ս هیولا [հայուլա]։

هیهات [հեյհաթ] ավաղ, եղուկ, վայ։

هیئت [հեյ՛աթ] 1) կազմ, հանձնաժողով, կոլեգիա, 2) կերպարանք, 3) աստղագիտություն, աստղաբաշխություն։ هیئت اعزامی [հեյ՛աթե է՛զամի] և هیئت نمایندگی [հեյ՛աթե նեմայանդեգի] պատվիրակություն։ هیئت حسن نیت [հեյ՛աթե հոսնե նիյյաթ] բարի կամքի պատվիրակություն։ هیئت ممتحنه [հեյ՛աթե մոմթահենե] քննական հանձնաժողով։ هیئت تحریریه [հե՛աթե թահրիրիյե] խմբագրական կոլեգիա։

هیئت‌دان [հեյ՛աթդան] աստղագետ, աստղաբաշխ։

هیئت‌شناس [հեյ՛աթշենաս] տե՛ս هیئت‌دان [հեյ՛աթդան]։

ی

ی [յե] պարսկական այբուբենի 32-րդ և վերջին տառը։

یا [յա] կամ, թե։

یا [յա] ձայն. ով։ یا الله [յա ա՛լլահ] ով աստված։ یا رب [յա ռա՛բբ] ով տեր։

یاالله [յա՛լլահ] ձայն. շո՜ւտ, շո՜ւտ արա՛, շարժվիր։

یابس [յաբես] 1) չոր, չորացած, կարծրացած, 2) տոտիկ, մածող։

یابنده [յաբանդե] գտնող։

یابو [յաբու] բեռնակիր ձի։

یاپونچی [յափունչի] յափունջի։

یاتاقان [յաթաղան] 1) թուրքական կարճ ու կեռ թուր, 2) տեխ. առանցքակալ։

یاجوج [յա՛ջուջ] Գոգ։ یاجوج و ماجوج [յա՛ջուջօմա՛ջուջ] Գոգ և Մագոգ։

یاختن [յախթա՛ն] 1) մերկացնել (սուրը), 2) դիմել (որևէ բանի), 3) կիրառել։

یاخته [յախթե] I մերկացրած (սուրը)։

یاخته [յախթե] II կենսբ. բջիջ։

یاخته‌شناس [յախթեշենաս] բջջաբան։

یاخته‌شناسی [յախթեշենասի] բջջաբանություն։

یاد [յադ] հիշողություն, հիշատակություն։ یاد دادن [յադ դադա՛ն] սովորեցնել։ یاد گرفتن [յադ գերեֆթա՛ն] սովորել։ از یاد رفتن [ազ յադ ռաֆթա՛ն] մոռացվել։ به یاد آوردن [բե յադ ավարդա՛ն] հիշել։ یاد کردن [յադ քարդա՛ն] հիշատակել։

یادآور [յադավա՛ր] հիշեցնող, հիշատակող։ یادآور شدن [յադավա՛ր շոդա՛ն] 1) հիշատակել, նշել, 2) հիշեցնել։

یادآوری [յադավա՛րի] 1) հիշեցում, 2) հիշատակում։ یادآوری کردن [յադավա՛րի քարդա՛ն] 1) հիշեցնել, 2) հիշատակել։

یادبود [յադբուդ] 1) հիշատակ, 2) նվեր, ընծա։ مجلس یادبود [մա՛ջլեսե յադբուդ] հոգեհանգիստ, սգո ժողով, հուշ երեկո։

یادداشت [յադդաշթ] 1) հուշագիր, մեմորանդում, 2) գրառում, նոթագրություն, նշում։ دفتر یادداشت [դա՛ֆթարե յադդաշթ] հուշատետր։ یادداشت برداشتن [յադդաշթ բարդաշթա՛ն] նշումներ անել։

یادکرد [յադքա՛րդ] տե՛ս یادبود [յադբուդ]։

یادگار [յադգար] 1) հիշատակ, 2) նվեր, 3) մասունք։

یادگاری [յադգարի] 1) տե՛ս یادگار [յադգար], 2) հիշատակ-մակագրություն։

یادنامه [յադնամե] հոբելյանական ժողովածու։

یار [յար] 1) բարեկամ, ընկեր, 2) օգնական, 3) յար, սիրուհի։ یار جانی [յարե ջանի] սրտակից ընկեր։

یارا [յարա] 1) ուժ, կարողություն, 2) քաջություն, արիություն։

یارائی [յարայի] տե՛ս یارا [յարա]։

یاررس [յարրա՛ս] 1) աջակցող, օժանդակող, 2) զգայուն, կարեկից, արձագանքող։

یارستن [յարասթա՛ն] 1) կարողանալ, 2) համարձակվել, հանդգնել (որևէ բան անել)։

یارمند [յարմա՛նդ] 1) ընկեր, բարեկամ, 2) տե՛ս یاررس [յարրա՛ս]։

یارمندی [յարմա՛նդի] 1) օգնություն, աջակցություն, 2) զգայունություն, կարեկցություն։

یارو [յարու] 1) նա (քամահրական անձի մասին), 2) տիպ, արհամարհելի անձ։ یارورا ببین [յարուրա բեբին] այդ տիպին տես։

یاره [յարե] 1) ապարանջան, 2) մանյակ։

یاری [յարի] օգնություն։ یاری خواستن [յարի խասթա՛ն] օգնություն խնդրել։ یاری کردن [յարի քարդա՛ն] օգնել։

یازده [յազդա՛հ] տասնմեկ։

یاس [յաս] հասմիկ։

یأس [յա՛ս] հուսահատություն։

یأس‌آمیز [յա՛սամիզ] 1) անհուսալի, 2) հուսաբեկիչ, հուսահատական, 3) հիասթափեցնող։

یأس‌آور [յա՛սավա՛ր] 1) վհատեցնող, հուսաբեկող, 2) հոռետես, պեսիմիստական։

یاسمن [յասամա՛ն] եղրևանի։

یاسین [յասին] յասին (Ղուրանի սուրաներից մեկը, որ կարդացվում է մեռնողի սնարին)։

یاغی [յաղի] ապստամբ, խռովարար։

یاغی‌گری [յաղիգա՛րի] ապստամբություն, խռովություն։

یافتن [յաֆթա՛ն] 1) գտնել, ստանալ, 2) ձեռք բերել։

یاقوت [յաղութ] հակինթ։

یاقوتی [յաղութի] 1) հակինթե, 2) ալ-կարմիր։

یاکند [յաքա՛նդ] տե՛ս یاقوت [յաղութ]։

یال [յալ] 1) բաշ, 2) բաշատակ։ یال شیر [յալե շիր] առյուծի բաշ։

یالدار [յալդար] բաշավոր։

یالغوز [յալղուզ] 1) միայնակ, 2) ամուրի։

یام [յամ] սուրհանդակի՝ փոստատար ձի։

یامه [յամե] տե՛ս یام [յամ]։

یانع [յանե՛] 1) հասած (պտուղ), 2) շիկակարմիր։

یاور [յավա՛ր] 1) օգնական, աջակից, 2) զին. մայոր։

یاوری [յավա՛րի] օգնություն, աջակցություն։

یاوند [յավա՛նդ] տիրակալ, վեհապետ, գերիշխան։

یاوگی [յավեգի] դատարկություն, տխմարություն, անմտություն։

یاوه [յավե] 1) դատարկ, անմիտ, տխմար, 2) անհեթեթություն, անմիտ բան, տխմարություն։

یاوه‌درا(ی) [յավեդարա(յ)] տե՛ս یاوه‌سرا(ی) [յավեսարա(յ)]։

یاوه‌درائی [յավեդարայի] տե՛ս یاوه‌سرائی [յավեսարայի]։

یاوه‌سرا(ی) [յավեսարա(յ)] դատարկաբան, դատարկախոս, շաղակրատ։

یاوه‌سرائی [յավեսարայի] դատարկաբանություն, դատարկախոսություն, շաղակրատություն։

یاوه‌گو(ی) [յավեգու(յ)] տե՛ս یاوه‌سرا(ی) [յավեսարա(յ)]։

یاوه‌گوئی [յավեգույի] տե՛ս یاوه‌سرائی [յավեսարայի]։

یبس [յաբս] 1) փորկապութեամբ տառապող, 2) անհրապոյր. չոր (մարդ)։

یبوست [յուբուսա՛թ] բժշկ. փորկապութիւն։

یتیم [յա՛թիմ] որբ։ Հոգ. ایتام [ա՛յթամ]։

یتیمخانه [յա՛թիմխանէ] որբանոց։

یتیمدار [յա՛թիմդար] որբ(եր)ի տէր։

یتیمی [յա՛թիմի] որբութիւն։

یخ [յա՛խ] սառոյց։ یخ مصنوعی [յա՛խէ մա՛սնուի] արհեստական սառոյց։ یخ بستن [յա՛խ բա՛սթա՛ն] սառցակալել։

یخباز [յա՛խբազ] չմշկորդ։

یخبازی [յա՛խբազի] չմշկավազք։

یخبسته [յա՛խբա՛սթէ] սառած, սառցակալած։

یخبند [յա՛խբա՛նդ] 1) եղեամ, 2) տե՛ս یخبندان [յա՛խբա՛նդան]։

یخبندان [յա՛խբա՛նդան] 1) սառնամանիք, 2) սառցակալում, սառոյց։ دورهٔ یخبندان [դուրէյէ յա՛խբա՛նդան] սառցային շրջան։

یخپاره [յա՛խփարէ] սառցաբեկոր, փոքրիկ սառցակտոր։

یخچال [յա՛խչալ] սառնարան։

یخچالی [յա՛խչալի] սառցադաշտային։ دورهٔ یخچالی [դուրէյէ յա՛խչալի] սառցադաշտային ժամանակաշրջան։

یخچه [յա՛խչէ] կարկուտ։

یخدان [յա՛խդան] սառցաման։

یخزدگی [յա՛խզա՛դէգի] սառեցում։

یخزده [յա՛խզա՛դէ] սառեցրած։ گوشت یخزده [գուշթէ յա՛խզա՛դէ] սառեցրած միս։

یخشکن [յա՛խշէքա՛ն] 1) սառցահատ, 2) սառցաջարդիչ։

یخفروش [յա՛խֆուրուշ] սառցավաճառ։

یخکرده [յա՛խքա՛րդէ] 1) պաղած, սառած, հովացած, 2) ցրտահարված, փայտացած։

یخلا [յախլա] 1) պարապ, անգործ, 2) անհոգ, անհոգս։

یخنی [յա՛խնի] յախնի (ճաշ)։

یخه [յա՛խէ] օձիք (զգեստի)։ یخهٔ پیراهن [յա՛խէյէ փիրահա՛ն] շապիկի օձիք։

یخهباز [յա՛խէբազ] բաց օձիքով։

یخهبرکردان [յա՛խէբա՛րգա՛րդան] հետ ծալված օձիքով։

یخهعربی [յա՛խէարա՛բի] կանգնած՝ բարձրադիր օձիք։

یخی [յա՛խի] 1) սառցային, 2) տե՛ս یخفروش [յա՛խֆուրուշ]։

ید [յա՛դ] ձեռք։ Հոգ. ایادی [ա՛յադի]։

ید [յոդ] յոդ։ ید زدن [յոդ զա՛դա՛ն] յոդ քսել։

یدك [յա՛դա՛ք] պահեստային։ اسباب یدك [ա՛սբաբէ յա՛դա՛ք] պահեստամասեր։

یدکی [յա՛դա՛քի] պահեստային։ قطعات (لوازم) یدکی [ղա՛թաաթէ (լա՛վազէմէ) յա՛դա՛քի] պահեստամասեր։

یدی [յա՛դի] ձեռքի։ کار یدی [քարէ յա՛դի] ձեռքի աշխատանք։

یراق [յա՛րաղ] 1) զէնք, 2) հանդերձանք, 3) ժապավէնաթել, 4) արեգի հեծանակ։ یراق اسب [յա՛րաղէ ա՛սբ] 1) ասպազէն, 2) ձիու զարդարանք։

یرقان [յա՛րա՛ղան] բժշկ. դեղնախտ։

یرلیغ [յէրլիղ] հրովարտակ, հրամանագիր։

یزدان [յա՛զդան] 1) աստուած, 2) բարի ոգի, 3) հրեշտակ։

یزدانپرست [յա՛զդանփա՛րա՛սթ] աստուածապաշտ։

یزدانپرستی [յա՛զդանփա՛րա՛սթի] աստուածապաշտութիւն։

یزدانی [յա՛զդանի] աստուածային։

یزك [յա՛զա՛ք] 1) գիշերային պահակ, 2) լրտես։

یسار [յա՛սար] 1) ձախ, 2) ձախակողմ։

یسال [յա՛սալ] ծաղկապսակ (գլխին դնելու)։

یساول [յա՛սավոլ] 1) բարձրաստիճան մարդու ուղեկցող ձիավոր, 2) պահակային զինվոր։

یسیر [յա՛սիր] 1) հեշտ, 2) աննշան։

یشم [յա՛շմ] հնք. հասպիս։ یشم سبز [յա՛շմէ սա՛բզ] 1) սեւ սաթ, 2) նեֆրիտ, 3) կանաչ հասպիս։

یعلم الله [յա՛՚լա՛մոլլահ] աստուած գիտէ, միայն աստուծուն է հայտնի։

یعنی [յա՛՚նի] այսինքն, այլ կերպ ասած։ یعنی چه [յա՛՚նի չէ] այսինքն ի՞նչ, այս բոլորը ի՞նչ է նշանակում։

یغما [յա՛ղմա] կողոպուտ, ավար։

یغماگر [յա՛ղմագա՛ր] հափշտակիչ, կողոպտիչ։

یغماگری [յա՛ղմագա՛րի] կողոպուտ, հափշտակութիւն։

یغمائی [յա՛ղմայի] կողոպտված, հափշտակված։

یغور [յա՛ղուր] 1) կոպիտ, անտաշ, 2) մեծ, ահագին։

یقه [յա՛ղէ] տե՛ս یخه [յա՛խէ]։

یقین [յա՛ղին] հաստատ, հավաստի, ստույգ։ یقین کردن [յա՛ղին քա՛րդա՛ն] համոզվել։

یقیناً [յա՛ղինա՛ն] հաստատապես, ստուգապես։

یک [յէք] մէկ։

یکاسبه [յէքա՛սբէ] միձիանի։ درشکهٔ یکاسبه [դորոշքէյէ յէքա՛սբէ] միձիանի կառք։

یکان [յէքան] տե՛ս یگانه [յէգանէ]։

یکانگشتی [յէքա՛նգոշթի] միմատանի, միասմբակ։

یکانیکان [յէքանյէքան] տե՛ս یکایک [յէքայէք]։

یکایک [յէքայէք] մէկ-մէկ, մի առ մի։

یکبار [յէքբար] 1) միանգամից, մի նվագում, 2) հանկարծակի։

یکبارگی [յէքբարէգի] 1) անակնկալութիւն, անսպասելիութիւն, 2) հանկարծակիութիւն, 3) տե՛ս یکباره [յէքբարէ]։

یکباره [յէքբարէ] 1) հանկարծ, անսպասելիորեն, 2) միանգամից, 3) մէկ ընդ միշտ, վերջնականապէս։

یکباله [յէքբալէ] միաթեւ։

یکبرگه [յէքբա՛րգէ] բուս. ձուլապսակաթերթավոր։

یکبند [յէքբա՛նդ] անընդհատ, շարունակաբար։

یکبیک [յէքբէյէք] տե՛ս یکایک [յէքայէք]։

یکپا [յէքփա] 1) միոտանի, 2) մէկ ոտքի վրա։

یکپارچگی [յէքփարչէգի] 1) միաձուլութիւն, միասնականութիւն, միակտորութիւն, 2) ինտեգրացիա։

یکپارچه [յէքփարչէ] 1) միաձույլ, ամբողջական, միակտոր, 2) միահամուռ։

یکتا [յէքթա] 1) մէկ հատիկ, անզուգական, 2) միակ։

یکتاپرست [յէքթափա՛րա՛սթ] միաստվածական (մարդ)։

یکتاپرستی [յէքթափա՛րա՛սթի] միաստվածութիւն։

یکتائی [յէքթայի] եզակիութիւն, բացառիկութիւն, անհամեմատելիութիւն։

یکتنه [յէքթա՛նէ] մեն-մենակ։

یکتیغ [յէքթիղ] 1) համատարած, ամբողջովին, բացարձակ, 2) միավորված։ یکتیغ شدن [յէքթիղ շոդա՛ն] միավորվել։

یکجا [յէքջա] 1) համատեղ, միասին, 2) ամբողջութեամբ, միանգամից։

یکجانبه [յէքջանէբէ] միակողմանի։ تصمیم یکجانبه [թա՛սմիմէ յէքջանէբէ] միակողմանի որոշում։ عشق یکجانبه [էշղէ յէքջանէբէ] անփոխադարձ սէր։

یکجلدی [յէքջէլդի] միահատոր։ فرهنگ یکجلدی [ֆա՛րհա՛նգէ յէքջէլդի] միահատոր բառարան։

یکجملهای [յէքջոմլէի] մաթ. միանդամանի, միանդամ։

یکجور [յէքջուր] 1) միատեսակ, նույնակերպ, համասեռ, 2) միանման, միեւնույն ձեւով։

یکجهت [յէքջա՛հա՛թ] 1) միաբան, համամիտ, համախոհ, 2) վերջնական, հաստատ։

یکچشم [յէքչէշմ] միականի։

یکچشمه [յէքչէշմէ] տե՛ս یکچشم [յէքչէշմ]։

یکچشمی [յէքչէշմի] 1) մէկ աչքի համար հարմարեցված, 2) մէկ աչքով, 3) միականի լինելը։ دوربین یکچشمی [դուրբինէ յէքչէշմի] հեռադիտակ։ عینك یکچشمی [էյնա՛քէ յէքչէշմի] մոնոկլ, մի աչքի ակնոց։

یکچند [յէքչա՛նդ] 1) միառժամանակ, 2) մի քանի, ոմանք։

یکچندی [յէքչա՛նդի] տե՛ս یکچند [յէքչա՛նդ]։

یکخرده [յեքխուրդե] 1) մի քիչ, 2) մասամբ:

یکدانه [յեքդանե] 1) մեկ, միակ, 2) սիրելի, մի հատիկ (երեխայի մասին):

یکدرمیان [յեքդարմիյան] մեկընդմեջ:

یکدست [յեքդասթ] 1) միձեռնանի, 2) միատեսակ, միանման: 3) ամբողջ, համատարած, 4) մեկ ձեռք (օր.՝ զգեստ): یکدست جامه [յեքդասթ ջամե] մեկ ձեռք զգեստ:

یکدستی [յեքդասթի] մեկ ձեռքով: یکدستی گرفتن [յեքդասթի գերեֆթան] թերագնահատել:

یکدفعه [յեքդաֆ՛ե] 1) միանգամից, 2) հանկարծ, անսպասելիորեն:

یکدش [յեքդեշ] մետիս, խառնածին, հիբրիդ:

یکدل [յեքդել] միաբան, միաձայն, համերաշխ, միահամուռ:

یکدل وجان [յեքդելոջան] միաբանորեն, միահամուռ կերպով, համերաշխորեն:

یکدل ویکزبان [յեքդելոյեքզաբան] 1) անկեղծ, շիտակ, ուղղամիտ, պարզասիրտ, 2) միահամուռ կերպով, միաձայն:

یکدلی [յեքդելի] միաբանություն, համերաշխություն:

یکدم [յեքդամ] անընդհատորեն, անդադար կերպով, անընդմեջ:

یکدمه [յեքդամե] 1) սրընթաց, 2) վաղանցուկ:

یکدندگی [յեքդանդեգի] 1) կամակորություն, 2) համառություն:

یکدنده [յեքդանդե] 1) կամակոր, 2) համառ, 3) հանգիստ, առանց շուռ գալու: یکدنده خوابیدن [յեքդանդե խաբիդան] հանգիստ քնել:

یکدنیا [յեքդոնյա] 1) անչափ, անսահման, 2) շատ մեծ: یکدنیا سعادت [յեքդոնյա սաադաթ] անսահման երջանկություն (Տառաց. մեկ աշխարհ երջանկություն):

یکدیگر [յեքդիգար] միմյանց, իրար:

یکراست [յեքրասթ] ուղիղ, ուղիղ գծով, ուղղակի, ոչ ծուռումուռ, կարճ ճանապարհով:

یکرای [յեքրայ] և یکرأی [յեքրա՛յ] տե՛ս یکدل [յեքդել]:

یکرقمی [յեքրաղամի] մաթ. միանիշ, մեկ թվից բաղկացած:

یکرنگ [յեքրանգ] 1) միագույնություն, 2) անկեղծ, 3) միապաղաղ, միատեսակ:

یکرنگی [յեքրանգի] 1) միագույնություն, 2) միօրինակություն, 3) անկեղծություն:

یکرو [յեքրու] 1) անկեղծ, շիտակ, 2) միօրինակ, միատեսակ, 3) մի երեսանի (կտոր):

یکروال [յեքրավալ] 1) մեկ եղանակով՝ ոճով, 3) միօրինակաբար, միակերպ:

یکروزه [յեքրուզե] 1) միօրյա, 2) մեկ օրվա ընթացքում:

یکروند [յեքրավանդ] տե՛ս یکبند [յեքբանդ]:

یکزبان [յեքզաբան] միաբերան, միաբան, միաձայն:

یکزبانی [յեքզաբանի] միաբանություն, համերաշխություն:

یکزمان [յեքզաման] 1) միաժամանակյա, համաժամանակյա, 2) միանգամից, միանվագ:

یکساله [յեքսալե] միամյա:

یکسان [յեքսան] 1) միանման, միատեսակ, հավասար, նույն, 2) միևնույն ձևով:

یکسانی [յեքսանի] միատեսակություն, նույնականություն, նույնություն:

یکسر [յեքսար] 1) լրիվ, ամբողջությամբ, 2) տե՛ս یکسره [յեքսարե]:

یکسره [յեքսարե] 1) ուղիղ, ուղղակի, 2) անմիջապես, անհապաղ, 3) մի ծայրի՝ կողմի (տոմսի մասին): بلیط یکسره [բելիթե յեքսարե] մի ծայրի՝ կողմի տոմս:

یکسلولی [յեքսելուլի] միաբջիջ:

یکسو [յեքսու] մի կողմ: یکسو شدن [յեքսու շոդան] 1) ավարտվել, վերջանալ, 2) կողմնորոշվել, 3) ետ լինել: یکسو کردن [յեքսու քարդան] ավարտել, վերջացնել: یکسو نهادن [յեքսու նեհադան] մի կողմ դնել:

یکسونگری [յեքսունեգարի] միակողմանի մոտեցում:

یکشاخ [յեքշախ] միաեղջյուր, մենաեղջյուր:

یکشکل [յեքշեքլ] միօրինակ, միատեսակ, միաձև:

یکشنبه [յեքշամբե] կիրակի:

یکصدا [յեքսեդա] միաբերան, միահամուռ:

یکطبقه [յեքթաբաղե] միհարկանի:

یکطرفه [յեքթարաֆե] 1) միակողմանի, 2) միակողմ:

یکعالم [յեքալամ] շատ, անչափ, մեծ քանակությամբ: یکعالم پول [յեքալամ փուլ] մեծ քանակությամբ փող:

یکعالمه [յեքալամե] տե՛ս یکعالم [յեքալամ]:

یکقد [յեքղադ(դ)] տե՛ս همقد [համղադ(դ)]:

یکقلم [յեքղալամ] 1) ամբողջությամբ, լրիվ, 2) միանգամից, միանվագ, 3) մի հարվածով:

یککلام [յեքքալամ] վերջնական, վերջին (գնի մասին):

یککوهانه [յեքքուհանե] միասապատանի: شتر یککوهانه [շոթորե յեքքուհանե] միասապատանի ուղտ:

یکلا [յեքլա] մենակ, միապատիկ:

یکلاجان [յեքլաջան] թույլակազմ, թույլ, հիվանդոտ:

یکلاعرض [յեքլաարզ] տե՛ս یکلا [յեքլա]:

یکلاقبا [յեքլաղաբա] չունևոր, չքավոր, կարիքավոր:

یکلای [յեքլայ] տե՛ս یکلا [յեքլա]:

یکلپه [յեքլափե] բուս. միաշաքիլ:

یکلتی [յեքլաթի] միափեղկ: دریکلتی [դարե յեքլաթի] միափեղկ դուռ:

یکلول [յեքլուլ] միփողանի (հրացան):

یکماهه [յեքմահե] 1) մեկամսյա, 2) մեկ ամսվա ընթացքում:

یکمجهولی [յեքմաջհուլի] մաթ. մեկ անհայտով: معادلهٔ یکمجهولی [մոադելեյե յեքմաջհուլի] մեկ անհայտով հավասարում:

یکمرتبه [յեքմարթաբե] 1) միանգամից, 2) հանկարծ, անսպասելիորեն, 3) տե՛ս یکطبقه [յեքթաբաղե]:

یکمیزان [յեքմիզան] տե՛ս یکنواخت [յեքնավախթ]:

یکنسق [յեքնասաղ] 1) համասեռ, 2) նույնակերպ:

یکنشست [յեքնեշասթ] մի նստացում, մի անգամ նստելով:

یکنفره [յեքնաֆարե] միանձնանի: تختخواب یکنفره [թախթխաբե յեքնաֆարե] միամահիճ մահճակալ:

یکنفری [յեքնաֆարի] տե՛ս یکنفره [յեքնաֆարե]:

یکنفس [յեքնաֆաս] 1) մեկ շնչով, 2) անընդհատ, անդադար:

یکنواخت [յեքնավախթ] 1) միապաղաղ, 2) ներդաշնակ, համաչափ:

یکنواختی [յեքնավախթի] 1) միապաղաղություն, 2) ներդաշնակություն, համաչափություն:

یکنوع [յեքնու՛] միատեսակ, միանման:

یکنوعی [յեքնու՛ի] միատեսակություն, միանմանություն:

یکنهج [յեքնահջ] միապաղաղ, միօրինակ:

یکوجبی [յեքվաջաբի] միթիզանի:

یکوری [յեքվարի] թեքված, ծռված: یکوری شدن [յեքվարի շոդան] թեքվել, ծռվել:

یکه [յեքքե] 1) մեկ, եզակի, 2) մենակ, միայնակ: یکه خوردن [յեքքե խորդան] 1) հանկարծակիի գալ, ապշել, 2) (հանկարծ) ցնցվել:

یکه بزن [յեքքեբեզան] 1) սկանդալիստ, կռիվ սարքող, 2) շատ ուժեղ մարդ:

یکه تاز [յեքքեթազ] 1) դյուցազն, քաջամարտիկ, 2) տե՛ս یکه سوار [յեքքեսավար]:

یکهجائی [յեքհեջայի] միավանկ:

یکه خوان [յեքքեխան] մեներգիչ:

یکه سوار [յեքքեսավար] անզուգական հեծյալ:

یکهو [յեքհու] 1) հանկարծ, անսպասելիորեն, 2) միանգամից:

یکهوا [յեքհավա] մի քիչ, չնչին: یکهوا بلندتر [յեքհավա բոլանդթար] մի քիչ ավելի բարձր:

یکی [յեքի] I թվ., մեկ։

یکی [յեքի] II եզակիություն։ یکی شدن [յեքի շոդան] 1) միանալ, միավորվել, 2) միասնականացվել։ یکی کردن [յեքի քարդան] 1) միացնել, միավորել, 2) միասնականացնել։

یکیاخته [յեքյախթե] տե՛ս یکیاخته‌ای [յեքյախթեի]։

یکیاخته‌ای [յեքյախթեի] կենսբ. միաբջիջ։

یکی‌یکی [յեքիյեքի] տե՛ս یکایک [յեքայեք]։

یگان [յեգան] տե՛ս یگانه [յեգանե]։

یگانگی [յեգանեգի] 1) միասնություն, համախոհություն, 2) եզակիություն։ یگانگی معنوی [յեգանեգիյե մա՛նավի] հոգևոր միասնություն։

یگانه [յեգանե] 1) միակ, 2) աննման, անզուգական։

یگان‌یگان [յեգանյեգան] տե՛ս یکایک [յեքայեք]։

یل [յալ] 1) դյուցազն, հերոս, 2) քաջամարտիկ, կտրիճ։

یلدا [յալդա] և شب یلدا [շաբե յալդա] ձմեռվա ամենաերկար գիշերը։

یله [յալե] 1) ազատ, ազատված, 2) զուր, ունայն, 3) միայնակ, 4) ծուռ։ یله دادن [յալե դադան] հենվել, թիկն տալ, փռված նստել։

یمکن [յոմքեն] կարող է, կարող է պատահել, հնարավոր է, հավանաբար։

یمن [յոմն] լավ՝ բարի՝ բախտավոր նախանշան։

یمین [յամին] I 1) աջ ձեռք, 2) աջակողմ։ یمین و یسار [յամինոյասար] աջ ու ձախ։

یمین [յամին] II երդում։ یمین کردن [յամին քարդան] երդում տալ, երդվել։

ینگی‌دنیا [յենգիդոնյա] Նոր աշխարհ, Ամերիկա։

یواش [յավաշ] 1) կամաց, 2) դանդաղ։

یواشکی [յավաշաքի] 1) կամացուկ, 2) դանդաղորեն։

یواش‌یواش [յավաշյավաշ] կամաց-կամաց, դանդաղորեն։

یورت [յուրթ] 1) յուրդ, վաչկավրան, 2) իջևան, կայարան։

یورتمه [յորթմե] ընդոստ գնացք (ձիու)։

یورش [յուրեշ] 1) հարձակում, գրոհ, 2) երթ, ռազմերթ։

یورغه [յորղե] շորորաքայլ, շորորավազք, յորղա վազք։ اسب یورغه [ասբե յորղե] շորորաքայլ՝ շորորուն՝ յորղա ձի։

یورقه [յորղե] տե՛ս یورغه [յորղե]։

یوزباشی [յուզբաշի] հարյուրապետ։

یوزپلنگ [յուզփալանգ] վագրակատու, ընձառյուծ։ یوزپلنگ خال‌خال [յուզփալանգե խալխալ] հովազ։

یوزیدن [յուզիդան] 1) հետամուտ լինել, ձգտել, ձեռք բերել, 2) որոնել։

یوغ [յուղ] լուծ։ یوغ بندگی [յուղե բանդեգի] ստրկության լուծ։

یوگسلاوی [յուգոսլավի] 1) Հարավսլավիա, 2) հարավսլավական, 3) հարավսլավերեն։

یولاف [յուլաֆ] բուս. վարսակ։ یولاف وحشی [յուլաֆե վահշի] բուս. խրրուկ, պոչուկ։

یوم [յոում] օր։ Հոգ. ایام [այյամ]։

یوماً [յոումա՛ն] օրվա ընթացքում, մեկ օրում։

یوم‌الاحد [յոումոլահադ] կիրակի։

یوم‌الجمعه [յոումոլջոմ՛է] ուրբաթ։

یومیه [յոումիյե] 1) ամենօրյա, 2) օրական։ روزنامهٔ یومیه [ռուզնամեյե յոումիյե] օրաթերթ։

یونان [յունան] Հունաստան։

یونانی [յունանի] 1) հունական, 2) հունարեն։

یونجه [յոնջե] առվույտ։

یونجه‌زار [յոնջեզար] առվույտի արտ։

یهودا [յահուդա] Հուդա։

یهودی [յահուդի] 1) հրեա, եբրայեցի, 2) հրեական, եբրայական։

ییلاق [յեյլաղ] 1) ամառանոց, 2) ամառային արոտավայր։

ییلاقی [յեյլաղի] ամառանոցային։ قصر ییلاقی [ղասրե յեյլաղի] ամառային պալատ

ԳԵՈՐԳԻ ՄԿՐՏՉԻ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Պարունակում է շուրջ 30.000 բառ

Կազմի նկարիչ՝ Յ. Գ. Աֆրիկյան
Գեղ. խմբագիր՝ Վ. Ա. Ջրաղացպանյան
Տեխ. խմբագիր՝ Մ. Ն. Դավթյան
Վերստուգող սրբագրիչ՝ Ք. Վ. Բախչինյան
Գրաշար՝ Հ. Ա. Հովսեփյան
Տպագրիչ՝ Ա. Գ. Գրիգորյան
Կազմարար՝ Գ. Մ. Պետրոսյան

ИБ № 2634

Հանձնված է շարվածքի՝ 7.09.1986 թ.։ Ստորագրված է տպագրության՝ 20.06.1988 թ.։ Ձափը՝ $70\times100^{1}/_{16}$։ Թուղթ՝ տպ. № 1։ Տառատեսակը՝ գրքի սովորական։ Տպագրությունը՝ բարձր։ Պայմ. 54,27 մամ., տպ. 54,27 գուն. թ. ստ., հրատ. 53,1 մամ.։ Տպաքանակը՝ 5000։
Պատվեր՝ 528։ Գինը՝ 5 ռ. 70 կոպ.։
«Լույս» հրատարակչություն, Երևան—9, Կիրովի 19ա։
Издательство «Луйс», Ереван—9, ул. Кирова 19а.
ՀՍՍՀ ԳԱ հրատարակչության տպարան, 378310, ք. Էջմիածին։
Типография Издательства АН Арм.ССР, 378310, г. Эчмиадзин